

Ebe-No-Pfuase Ishobo
Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie
North-Okpela-Arhe)

Ebe-No-Pfuase Ishobo Onogbo
New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Aug 2023 from source files dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a

Contents

iMatiu	1
iMaki	41
iLuku	67
iJoni	108
Ikanya	139
iRoma	177
1 iKoritia	195
2 iKoritia	212
iGalesha	223
Efisha	229
iFilipia	236
iKolosha	241
1 iTeſalonia	245
2 iTeſalonia	249
1 iTimoti	251
2 iTimoti	256
iTato	260
iFilemo	263
Iburu	264
iJemhisi	278
1 iPita	283
2 iPita	288
1 iJoni	291
2 iJoni	296
3 iJoni	297
iJudu	298
Irokhase	300

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMatiu O keke

*Unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti
(iLuk 3.23-38)*

¹ Ona o khi akeke shi eke abi unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti Omi iDefidi ni o khi Omi Aburaamu o li ze.

² Aburaamu o bia Aziki, Aziki o bia iGiekopu, iGiekopu o bia iJuda ali inyoghuo oli nya.

³ iJuda o bia iPerezi ali iZera, okpotso ni o bia we, a lu iTama.

iPerezi o bia Ezironi. Ezironi o bia iRamu.

⁴ iRamu o bia Aminadabu. Aminadabu o bia iNashoni, iNashoni o bia iSalimoni.

⁵ iSalimoni o bia iBoazi, okpotso ni o bia iBoazi, a lu iRe-abu.

iBoazi o bia Obedi ni a lu inyoli iRutu. Obedi o bia iJese.

⁶ iJese o bia iDefidi ni o khi oghie.

iDefidi o bia iSolomoni ni inyoli o kpe khi ughue Uraya.

⁷ iSolomoni o bia iReobuamu. iReobuamu o bia Abija. Abija o bia Asa.

⁸ Asa o bia iJeoshafati. iJeoshafati o bia iJeoram, iJeoram o bia Uzaya.

⁹ Uzaya o bia iJotamu. iJotamu o bia Aazi.

Aazi o bia Ezekaya. ¹⁰ Ezekaya o bia iManase, iManase o bia Amoni. Amoni o bia iJosaya.

¹¹ iJosaya o bia iJekonaya ali inyoghuo oli nya eghẹghẹ ni a ro muno

egbo iZireni ighumha je iBabilo.*

¹² Abi e ke ro rote iBabilo jele, iJekonaya o bia iShalitiēni.

iShalitiēni o bia iZerubabeli.

¹³ iZerubabeli o bia Abiudu. Abiudu o bia Eliakimu.

Eliakimu o bia Azori.

¹⁴ Azori o bia iZadoki.

iZadoki o bia Akimu.

Akimu o bia Eliudu.

¹⁵ Eliudu o bia Eliaza.

Eliaza o bia iMataani.

iMataani o bia iGiekopu.

¹⁶ iGiekopu o bia iJosefu,

ni o rue iMeli inyi iJesu shi

ni a lu iKirisiti.

¹⁷ Rote eghẹghẹ Aburaamu bhale eghẹghẹ iDefidi, e khi agbhotu igbene. Ke rote eghẹghẹ iDefidi bhale eghẹghẹ ni a ro muno egbo iZireni ighumha je iBabilo, e khi agbhotu igbene. Ke rote eghẹghẹ iBabilo bhale eghẹghẹ ni a ro bia iJesu iKirisiti, e gbo li khi agbhotu igbene ghọ.

*Abi a li bia iJesu iKirisiti
(iLuk 2.1-7)*

¹⁸ Abi a li bia iJesu iKirisiti na. Neni iMeli inyoli o ngeli na iJosefu ni oo gue oli. A bhale ya e khi iMeli oo me omọ ni o rote obo oyi Ayemhe-no-pfuase bhale.† ¹⁹ Itobo khi iJosefu ughuoli, o khi ogbo ni o gue angeli, oo sali shi udu khi loli ya kuegbe-a ri imeli shi eke, ini loli khi yeghe oia ukpeloe agbo.

²⁰ Abi o lii sa ona shi udu, aḡeni o bhale deba li alo elena, oo li, "iJosefu omi iDefidi, khi ke ze ni ulishi o mu e abi u li ya rue iMeli shi ughue, irari khi omọ ni oo me, obo oyi Ayemhe-no-pfuase o te bhale. ²¹ O ya bia omọ omose, eva ni u ya lu oni omọ khi iJesu, irari khi o ya mie egbo eyoli olamhe pfuese."‡

²² Eri a me enana ni a ro bhe ya e khi ingmemhi ni Eshinegba o rote unu oyi omekeguele ngme, ni e bhale ya tse. Ni oo,

²³ "Ghe khe! Omueshi ni oa le deba omose ghue o ya ke me omọ, o bia omọ omose, eva oyoli a ya ke lu iManuēni."§ Abi ona o ngme khi, "Eshinegba o nu awa la."

* **1:11** Li ze 2 Ighie 24.14-15; 2 Okhe 36.10; iJere 27.20 † **1:18** Li ze iLuk 1.27 ‡ **1:21** Li ze iLuk 1.31 § **1:23** Li ze Aza 7.14; 8.8,10

²⁴ Abi iJosefu o ro guale, o riele emini Onomhue o mhesa na li o riele, o rue iMeli ughue abi Eshinegba o gueye oli. ²⁵ Eri-tse khi iJosefu o a tigbe le deba iMeli, ramhi ni o ro bia oni omoo omose. IJosefu o lu eva oyi oni omoo, iJesu.*

2

Epfese ni e rote obini ovo o te e ngale bhale

¹ Eoli ni a lu iBetilemu obini eke iJudia a bia iJesu shi, eghenge ni oghie ni a lu Erodu o ro khi oghie. Emose elesingme eghuo e rote obini ovo o te e ngale bhale eke iJerusalemu. ² Ee mhila, ee lie, "Obo a bia oni omoo ni o ya khi oghie oyi egbo iJu shi? Irari khi anye she me ukpetata oyoli obini ovo o te e ngale, lolu o ze khi anye bhale ni anye ya ga li."

³ Abi oni oghie Erodu o ro suo ona, egbe ea ke sheshe lolu ali egbo kpa ni e la iJerusalemu. ⁴ O luno ighie eyi ekpodalougamhi nya ali esese Ishi eyi iMosisi kugbe. O mhila we, oo we, "Obo e khi a ya bia iKirisiti Omiepfuese shi?" ⁵ E gueye oli, "Eoli iBetilemu na eke iJudia lo." "Irari khi igho emekeguele e keke shi eke khi:

⁶ "iBetilemu na eke iJudia,
yeye u ga khi oni o mu eloe ne nya
elemhi eoli eniemhi
ni e la eke iJudia.
Aye oghie o te ya lasela,
ni o ya ri egbo iZireni
khasa ode."*

⁷ Igho oghie Erodu o lu eni emose egho ochi, o mhila we, "Eghenge onoghuo a ro me oni ukpetata?" ⁸ Igho o ghie we je iBetilemu, oo we, "A ke le, a kuegbe-a ya nono oli. A kha da me oli ne, a nyene egbe bhale ya gueye mhe ni mhi li ya ga li."

⁹ Abi e ro suo abi Erodu o ro ngme se, e te agho fie lasela. Igho e gbo me oni ukpetata ni e kpe me obini ovo o te e ngale. O re we khasa ode ya ramhi ni o ro migha ukhomhi oni owa ni oni omoo o la. ¹⁰ Egbe e mema mu we abi e ro me oni ukpetata. ¹¹ Igho e lo elemhi oni owa. Abi e ro me oni omoo ali inyoli iMeli, e wugha e ga li. E khueghie eku ni e tsua-a, e rue igolu ali afu ituale

ali oili ituale ni ee pfi ni e ghale somhi oli opfa. ¹² Igho Eshinegba o tse agua ye we alo elena e khi gbo nyene egbe ukhokho deba oni oghie. Itobo igho e rote ode olese ya je apfe.

A rue iJesu na je eke ijipiti

¹³ Abi eni emose e ro je se, agheni oyi Onomhue o gueye iJosefu alo elena, oo li, "Erodu oo nono oni omoo ona ni lue gbe oli-a. Rue oli ali inyoli na je eke ijipiti. La agho ramhi eghenge ni mhi ro ya gueye u rote agho vu." ¹⁴ Obili o bi, iJosefu o rue oni omoo ali inyoli na je eke ijipiti. ¹⁵ Oobo o la ramhi ni oghie Erodu o ro ghu-a. Eri Eshinegba o riele ona ni a ro bhale ya e khi emini emekeguele o ngme khi o bhale ya tse. Ni oo, "Eke ijipiti mhi te lu omi mhe."†

Erodu o shi ushi a gbolo eniye enikeke-a

¹⁶ Abi Erodu o ro me khi eni emose ni e rote obini ovo o te e ngale bhale egho khi e di lue, Elemhi ee bi o egbegbo. O shi ushi a gbolo eniye emose enikeke ni e la eoli iBetilemu ali eoli ni e la gasa oli-a nya. Eniye rote ikpe eva tiemhi eke, abi eni epfese e gueye oni oghie eghenge ni e ro me oni ukpetata.

¹⁷ Abi a li me oli ena, o ri ungmehi ni emekeguele iJeremaya o ngme bhale ya tse.

¹⁸ "A suo okokokhue
eke iRama,‡

ni o khi oyi evie,
ali evie oya.
iReche oo vie imi oli,
Aa yese oli,
o a ze yese, irari
khi imi oli e ghulo-a."

IJosefu ali apfoli e rote eke ijipiti jele apfe

¹⁹ Erodu o ro ghu-a se, agheni oyi Eshinegba o bhale deba iJosefu alo elena obini eke ijipiti. ²⁰ Oo, "iJosefu, vule, rue omie ali ughue, a ke je eke iZireni irari khi eni ee nono ni wewe e gbe oni omoo-a, e she ghuloa."

²¹ Igho iJosefu o vule, o rue oni omoo ali inyoli, o nyene egbe je eke iZireni. ²² Eri-tse khi abi iJosefu o ro suo khi Achelusi o ke shito ukpekhomhi oyi itali shi eke iJudia, ulishi o mu oli o a gbudu je oobo, o ri ochogho

* 1:25 Li ze iLuk 2.21 * 2:6 Li ze iMika 5.2 † 2:15 Li ze Osia 11.1 ‡ 2:18 Li ze iJere 31.15

ya je obini eke iGalili abi ageni o she kpe tse agua ye oli. ²³ O ri iNazareti mele apfe oyoli-a. Irarigho, ungmehi ni emekeguele e ngme, o bhale ya tse. Ni oo. "A ya ke lu oli ongi iNazareti."§

3

Ijoni Oni oo batazi egbo oo tse abo
(iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)

¹ Ikpe ni e bu e dose, ijoni Oni oo batazi egbo o lasela shi elemhi odagbe ifufu na eke ijudia, oo tse abo. ² Oo lie, "A rote olamhe eye e mu pfi irari khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale."* ³ Ingme oyi ijoni ona, Azaya omekeguele oo ngme abi o ro lie,

"Ogbo oghuo o la elemhi odagbe ifufu e tsesa, oo lie, 'Be ode-a na Onomhue rote, be oli sheshe.' "†

⁴ Itsua ni ijoni o ro so, iriria akphere a ro do we. O ri ogbene ekue elamhi mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.‡

⁵ IJerusalemu ali eke ijudia ali edeli ni e mama oke ijodani nya egbo e rote e bhale ni e suo ungmehi oyoli. ⁶ O la elemhi oke ijodani batazi egbo, ee zono olamhe eyewe lasela.

⁷ Abi ijoni o ro me khi egbo otu iFarisi ali iSadusi ni e bu e bhale deba li o batazi wewe, oo we, "Ee enye ali imi enye! Oghuo o tse agua ye e, a na, khi anasemhe oo bhale ni Eshinegba o ya ghie ghi e?§ ⁸ A ke ngeli ingeli eni e ya rokhase khi a she mu pfi. ⁹ A khi ke sa khi a ya na pfue anasemhe ini a da lie, 'Aburaamu o khi itita anye.' Itobo khi Eshinegba o dobe ya rote eche ena wolo eniye lasela na Aburaamu.* ¹⁰ A she to uze so udi oara. Oara ni o da da mo umomhi onete ne, a ya khi oli pfilo erali.†

¹¹ "Ame mhi ro o batazi e memena, irari khi a she mu pfi. Ogboses ni oo bhale ikpukhokho oyemhe, o fu dose mhe. Mhi a fe fute oni o tsua ekue oyoli eke. Loli o ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e. ¹² O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze eafia so mhue obo oyoli, ni o ro ya ke ghiaghiye we,

o pfi efue ado-a, ashini a la kpishi we. Oo ti we gbili shi ashini a ri eminale e shi, eni efue we egho, o ya ri erali ni ea ya pfua ghue tose we-a."

Abi iJesu o li batazi
(iMak 1.9-11; iLuk 3.21-22)

¹³ IJesu o ya rote eke iGalili bhale oke ijodani ni ijoni o batazi lue. ¹⁴ IJoni, oo nono ni loli khu iJesu oni ibatizi, oo iJesu, "Yeye u kha batazi mhe, se u ke gbo li bhale deba mhe mhi batazi e?"

¹⁵ IJesu o soli o, oo li, "Iiye. Kie ze ni awa lina riele oli egheghe ona, ni awa me asha ri oghuemhe oyi Eshinegba gbe akanya pfo." IJoni o lama shi oli o.

¹⁶ A batazi iJesu se, khi o lese na rote elemhi oke ngale esogegele, o me khi idane o khueghie a. Igho o me khi Ayemhe oyi Eshinegba o li abi anekhukhu tiemhile bhale ya ma li egbe. ¹⁷ A suo khi uruli o rote idane ngme, oo li, "Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhe."‡

4

Imufe oyi iJesu
(iMak 1.12-13; iLuk 4.1-13)

¹ Ayemhe o rue iJesu je odagbe ifufu ni Okphaghiye o me asha mu oli fe.* ² Abi iJesu o ro pfi azumhi ogbele egbhueva se, okiamhi oo gbe oli. ³ Igho Okphaghiye o bhale deba li, oo li, "Ini o khia khi Omi Eshinegba u khi, nu eni eche ena ngme ni e mele eminale-a ne ni u le."

⁴ IJesu oo li, "Ebe-no-pfuase o ngme gho khi:

"'Oa khi eminale tse, o ri agbo a na ogbo, ama ungmehi ni o rote Eshinegba unu lasela kpa.' "†

⁵ Igho Okphaghiye o rue iJesu je iJerusalemu, eoli no pfuase. O rue oli ya nga apfiemhi ashini o yagha ne shi Owa Oyi Eshinegba ya migha. ⁶ Oo iJesu, "Ini o khi Omi Eshinegba u khi, rote ukhomhi ana ji ya tiemhi ekekhe." Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi:

§ 2:23 Li ze iMak 1.24; iLuk 2.39; iJon 1.45 * 3:2 Li ze iMat 4.17; iMak 1.15 † 3:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 3:4 Li ze 2 Ighie 1.8 § 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 * 3:9 Li ze iJon 8.33 † 3:10 Li ze iMat 7.19 ‡ 3:17 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 12.18; 17.5; iMak 1.11; iLuk 9.35 * 4:1 Li ze Iburu 2.18; 4.15 † 4:4 Li ze iDeut 8.3

“Eshinẹgba ọ ya
ri unu na igeni eyọli
e ri ẹloe shi ẹ egbe
e kpe abọ muẹ,
Ini u khi khi owẹ
shi ẹchẹ.”†

7 Ijesu ọọ li, “A gbo li keke ọ shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Khi mu Eshinẹgba Onomhuẹ oye fe bino.’”§

8 Igho Okphaghiẹ ọ rue ijesu nga ukhomhi ute ni o lolo yagha, ọ ga ri eghiele ni e la agbo ona nya ali isomhotse oyewe khasẹ oli. 9 Oọ li, “Ena nya mhi ya ro ne ini u lese nyese ukhomhi ga mhe.”

10 Ijesu ọọ li, “Vu mhe alo-a, Okphaghiẹ! Ebe-no-pfuase do liẹ,
“Nyese ukhomhi na
Eshinẹgba Onomhuẹ oye,
lọlighuo kpe wa ke ga.’”*

11 Igho Okphaghiẹ ọ ze ijesu obo, igeni e bhale ya kpaghiẹ oli obo.

*Ijesu ọ rote iGalili gba ikanya eyoli eke le
(iMak 1.14-15; iLuk 4.14-15)*

12 Abi ijesu ọ ro suo khi a mu ijoni shi owa ighumha, ọ nyene egbe je edeli iGalili.†

13 Oa migha iNazareti, ọ je iKapanomu, edeli ni o la ukiẹkiẹ oke iGalili ni o la eke iZebulo ali iNafutali.‡ 14 Eri a me ena ni a ro bhale ya ẹ khi ungmehi ni Azaya omekeguele ọ ngme, o bhale ya tse, ni ọ la liẹ,

15 “Eẹ eke iZebulo
ali eke iNafutali,
ni a la ini a da oke ijodani lase,

iGalili, ni egbo
ijetaS e ngeli, ni o la ode ni o je oke oniemi.

16 Egbo ni e la alo ebili
e ya me akpa oniemi.

Oni akpa ọọ ngale na
egbo ni o li abine khi
eghuli o ti mama we.”*

17 Rote agho vu ijesu ọ rote tse abo kia guele, “Ogboogbo ọ mu pfi, irari khi Eghiele oyi Eshinẹgba o she ramhi.”†

*Ijesu ọ lu egbifele aane e deba lue
(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)*

‡ 4:6 Li ze Iwolo 91.11,12 § 4:7 Li ze iDeut 6.16 * 4:10 Li ze iDeut 6.13 † 4:12 Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 4:13 Li ze ijon 2.12 § 4:15 Egbo ijeta khi egbo ni e la eke agbo ona nya ni ẹa khi egbo iZireni. * 4:16 Li ze Aza 9.1-2 † 4:17 Li ze iMat 3.2 * 5:4 Li ze Aza 61.2 † 5:5 Li ze Iwolo 37.11

18 Abi ijesu ọ li kia epfepfe oke oniemi iGalili, igho ọ me iPita ali Aduru, ogbo ali inyoghuo ni e khi egbifele khi e ri aga a gbe ifele oni oke-no-khishi. 19 Ijesu ọọ we, “A bhale deba mhe khi mhi ya sese ẹ abi a ke lie ke lu egbo bhale, ocho ni a ro ọ gbe ifele.” 20 Aghoagho e ze aga eyewe obo, e deba li.

21 O ke le, ọ me ogbo ali inyoghuo, iJemhisi ali ijoni imi iZebedi khi e nu itawe la elemhi oko oke ni e lo, e riẹle aga oyewe ẹ riẹle. Ijesu ọ lu we e bhale. 22 Aghoagho e lase oko-oke le, e pfi itawe shi agho, e deba li vu.

*Ijesu ọ ri eni ẹẹ ghua ze
(iLuk 6.17-19)*

23 Ijesu ọ kia asha kpa eke iGalili ọ la owa ugamhi eyewe sese we usomhi onete oyi iloghie, ali ọ ri egbo ni e mhue ighuamhi ododa ze. 24 Igho a li suo eko oli ushishi iSiria ogho nya, ya ramhi khi egbo e tsua eni mhue ighuamhi ali anasemhe ododa, ghe eni e mhue ayemhe okphaghiẹ ali ughuamhi ni ọọ mu ogbo pfi gbe ali eni e guogh-a bhale deba ijesu. Ọ ga rewe ze nya. 25 Igho ebubu egbo e rote iGalili ali eoli iDikapolisi ali iJerusalemu, eke iJudia ali egbo ni e la ukiẹkiẹ obinokpole oyi oke ijodani, e deba li.

5

Osesẹ ni ijesu ọ la esọ ute sese

1 Abi ijesu ọ ro me oni olele egbo, ọ ti nga esọ ute deṅe, ọ shito. Eniye odukhokho eyoli e bhale ya shito gase oli. 2 Oọ sese we, ọọ liẹ,

3 “Ikhivose o khi oyi egbo
ni e lese khi
Eshinẹgba ọ mhue emhikpa,
wewe e mholi obo shi
Eghiele oyi Eshinẹgba.

4 Ikhivose o khi na egbo
ni ẹẹ vie,*

Eshinẹgba ọ ya yese we.

5 Ikhivose o khi oyi egbo ni
e ti egbewe tiemhile,†

Eshinẹgba ọ ya ri
agbo ona nya na we.

6 Ikhivose o khi oyi egbo ni okiamhi ali okiame igue-ngeli oo gbe,‡

Eshinegba o ya ri emini e nono na we.

7 Ikhivose o khi oyi egbo ni e mholi ilelemhi na egboese,

Eshinegba o ya mholi ilelemhi na we.

8 Ikhivose o khi oyi egbo ni e mholi udu no pfuase,§ e ya me Eshinegba.

9 Ikhivose o khi oyi egbo ni ee dua ini opfomhe o la o, Eshinegba o ya lu we imioli.

10 Ikhivose o khi oyi egbo ni a mu okhohi vule shi o irari khi e da riyele emini Eshinegba o nono,*

wewe e mhohi oboshi eghiele oyi Eshinegba.

11 “Ikhivose o khi ne, ini egbo e mu okhohi vule shi e o, ee kie iwali egbhohi ododa me irari khi u mie mhe suo.† 12 Ze ni u ke ghele, egbe ee mue, irari khi eleli oye ni o la iloghie oo gbodi gba. Ina e li mu okhohi vule shi emekeguele o ni e kpe bhale khe.‡

Ugbheli ali akpa oyi agbo a khi
(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

13 “Eri a li abi ugbheli shi agbo o. Ini ugbheli o wasa oviolo oyoli-a, aa ke tigbe mhohi abi a li ya roli gbo mele ugbheli-a. Aa ke roli ya li emhikhoghwo dose a ku oli kua ni a ri awe lighi oli eke.

14 “Eri a li abi akpa shi agbo o. Owa ni a to shi ukhomhi ute oa ya sheli.§ 15 Aa me ogbo ni o ya ri akpa ru se, o khukhu oli shi atalabi. Eri o ya ri ochoghwo rue oli nga asha na keghe, ni o ke me eke ni egbo ni e la oni owa e ke me eke.* 16 Ligho ze ni akpa oye o ke ge khasa egbo, ni e ro me ikanya enete eye ni e me asha kuoghi Eshinegba ni o la iloghie.†

Osesa abi ishi eyi iMosisi o ngme

17 “A khi dabi khi eri mhi bhale ya shishi Ishi eyi iMosisi eke-a, a khi a dabi khi eri

mhi bhale ya shishi emini emekeguele e sese-a. Iiye! Eri mhi bhale ya re we tse. 18 Ze mhe gueye khi eke ali ukhuli e kha da kie la o ne, ukpamhi ingme okhoghwo oa ya wa Ishi eyi iMosisi-a, ini emini e keke we shi eke shi nya ea li bhale ya tse.‡ 19 Itobo igho, onini o da gbe ushi ni o ga she ne a nya, ni o gbolo e sese egbo e li ligho ne, loli o ga ya she ne nya Eghiele oyi Eshinegba, onini o da riyele we ni o gbolo e sese egbo eni ishi eyi Eshinegba ne, o ya khi onofune Eghiele oyi Eshinegba. 20 Mhi gueye e khi ini igue-ngeli oye o da dose igue-ngeli oyi esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi ne, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.

Osesa oyi ingme elemhi ibibi
(iLuk 12.57-59)

21 “A suo khi eghenge ni o dose khi a gueye eni egbhali, ee, ‘Khi gbe ugbeli, onini o da ligho ne, a ya ri oli gue ezoo.’§ 22 Ama memena mhi gueye e khi oni o da mhue ofu deba inyoghwo oli ne, a ya roli gue ezoo. Oni o da lie inyoghwo oli, ‘Yeye ogbo afue ona!’ A ya rue oli bhale deba enighie. Oni o da lu inyoghwo oli, ‘Yeye oyeghe ona!’ O ya la okhena erali na ilimhi iriere.

23 “Ini u mhue isomhopfa ni u wa nono ni u ro ghi Eshinegba ukhomhi atete, ni u ro da sato khi inyoghwo e o mhue ofu ne shi emini u riyele oli ne, 24 ze oni isomhopfa ogho oboshi odalo atete, u je apfe ni yeye ali oni inyoghwo e ni a ro riyele, u tigbe bhale ya ri isomhopfa oye na Eshinegba.

25 “Ini obe e o rue e le ikotu, nyanya lema li abi a li la ode e le egho neni a ramhi agho. Ini oa khi igho, o ya rue e na oso-ezo, oni oso-ezo o rue e na ogbanelemhi, o rue e ya khukhu shi owa ighumha. 26 Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, waa ya rote agho lasese ini u waa li ze oko na fie pfo nya.

Osesa ingme okia

27 “A suo eghenge ni o dose khi a lie, ‘Khi kia okia.’* 28 Ama memena mhi gueye e khi onini o da ri oghumhe itsebo bino okpotso ne, o she kia okia deba oni okpotso elemhi usamhi udu oyoli. 29 Irarigho, ini o khia khi

‡ 5:6 Li ze Aza 55.1-2 § 5:8 Li ze Iwolo 24.3-4 * 5:10 Li ze 1 iPit 3.14 † 5:11 Li ze 1 iPit 4.14 ‡ 5:12 Li ze 2 Okhe 36.16; Ika 7.52 § 5:14 Li ze iJon 8.12; 9.5 * 5:15 Li ze iMak 4.21; iLuk 8.16; 11.33 † 5:16 Li ze 1 iPit 2.12 ‡ 5:18 Li ze iLuk 16.17 § 5:21 Li ze Okiali 20.13; iDeut 5.17 * 5:27 Li ze Okiali 20.14; iDeut 5.18

eloe na obita oye o ya ze ni u lo owa ere, vuonyo li pfa, irari khi o ti ne ini egbe ea gba ne ya lo iloghie, dose khi yeye nya u lo ilimhi iriere.† 30 Ini o khia khi obita oye o ya ze ni u pfido ya lo owa ere, khi oli pfa. O tine ni u ze obo oghuo ya lo iloghie dose khi yeye nya u lo ilimhi iriere.‡

Osese ipfa ughue-a

(iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18)

31 “A li ngme oli shi Ishi eyi iMosisi khi, ‘Omose o kha khu ughue oli, o nya ebe ipfa ughue-a na li.’§ 32 Ama memena mhi gue e ye e khi, oni o da khu ughue oli ni o khia khi o a khi eri o kia okia ne, o she yese oni okpotso mele okiokia-a. Omose ni o rue oni okpotso ogho, eri o li kia okia.*

Osese ironga

33 “A gbo li suo khi a gueye egbo ena elele, ‘A khi da ironga ni a ro nga, ama emini u romhi Onomhue ro nga, khi da o, ligho roli tse.† 34 Emini mhi ke gue e ye e mena khi, khi ga romhi isheli kpa. Khi romhi idane irari khi ooboo ukpekhomhi oyi Eshinegba o la.‡ 35 Khi gbo li romhi ekekhe, irari khi loli khi akphawe-nga oyi Eshinegba. Wexhi iJerusalemu, irari khi loli o khi eoli oyi Oghie no fune.§ 36 Khi ga ri ukhomhi oye romhi ishe, irari khi waa ya dobe ri etsui oghuo kpe bishi a we khi eri u dobe roli ya pfause-a. 37 Ungmemhi oye o lese migha shi ii, okekhi iye, emini o da dose igho ne, oboo oyi Okphaghiye o te bhale.

Khi ri onobe fali ota onobe

(iLuk 6.29-30)

38 “A suo khi a kpe ngme oli, khi, ‘A ri ukpeloe fata ukpeloe, ali ekoli o fata ekoli.’* 39 Ama mena, mhi gueye e, a khi riyele ogbo to o ini o riyele e onobe. Ini ogbo, o lase e eso obita nyene ona ogobo na li gbo lase. 40 Ini ogbo oo nono ni loli lue ezoo, ni loli ro mie e awulu oye, bie gbo gueghie oni u so kpoke ma o nali. 41 Ini ogbo o ri itoto lie u tsua itsua na lue imali oghuo, tsua we

imali eva. 42 Ini ogbo o mhila e emhi, rona li. Ngmomhi na oni o ye ongmomhi deba e.

Mholi inono na ebe e (iLuk 6.27-28,32-36)

43 “A she suo khi a lie, ‘Nono ingme oyi onuzi-ava oye, u ke biselemhi obe e.’† 44 Ama mhi gueye e. Nono ingme oyi obe e, u gbo so iromhi na eni mu okholi vule shi e o. 45 U kha lina, eri u wa ngeli abi ite na iloghie. Irari khi loli o ri ovo oyoli e to na egbo okholo ali egbo enete. Igho o gbo lie ruese ame na egbo okholo abi o lie ruese oli na egbo enete. 46 Se u ke li ya me asha mhue eleli oboo oyi Eshinegba ini u lese nono egbo ni e nono ingme oye? Egbegbi emionoga e lili e ligho. 47 Ini o khia khi inyoghuo e tse u lese e tse, ighe ikhioda ni o la yeye ali eni ea miesuo o? Eni ea miesuo e lili e ligho. 48 Itobo ona, ze ni u gba pfo abi Ite na iloghie o li gba pfo.”‡

6

Osese isomhopfa

1 “Gue kia ini u khi riyele igue-ngeli abamemhe ukpeloe egbo. Ini u wa a ligho, wa a ya mhue eleli oboo oyi Eshinegba Ita ni o la iloghie.*

2 “Ini u ri isomhopfa na egbo ni ea mhue, khi roli pfi akala ke kiakia, abi eni ea miesuo ee li elemhi owa ugamhi ali ifuapfe. Eri e ligho ni egbo e ba kueghie we. Abi o li mhi li gue e ye e, khi, e she mie eleli eyewe se. 3 Ama rona oni o la omunu, khi ze ni ogboese o lese. 4 Egheghe agho o khi emhi osheli, ni Ite ni o la iloghie ni oo me emini u riyele elemhi osheli, o ri eleli ne.

Osese abi a lie so iromhi

(iLuk 11.2-4)

5 “Yeye o ye ini u ya so iromhi khi ya riyele oli abi eri ugamhi ku alo ni ee migha epfe ode ali elemhi owa ugamhi ini egbo e ba ke me we. Abi o li mhi lie gue oli e ye e khi e she mhue eleli oyewe gba se.† 6 Ama ini u ya so iromhi, lo elemhi owa oye, u khukhu ode, u so iromhi ghi Ita e ni o la

† 5:29 Li ze iMat 18.9; iMak 9.47 ‡ 5:30 Li ze iMat 18.8; iMak 9.43 § 5:31 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 19.7; iMak 10.4 * 5:32 Li ze iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18; 1 iKori 7.10-11 † 5:33 Li ze iLev 19.12; iNoba 30.2; iDeut 23.21 ‡ 5:34 Li ze iJem 5.12; Aza 66.1; iMat 23.22 § 5:35 Li ze Aza 66.1; Iwolo 48.2 * 5:38 Li ze Okiali 21.24; iLev 24.20; iDeut 19.21 † 5:43 Li ze iLev 19.18 ‡ 5:48 Li ze iLev 19.2; iDeut 18.13 * 6:1 Li ze iMat 23.5 † 6:5 Li ze iLuk 18.10-14

osheli, Itẹ ni ọ la osheli ni ọọ mẹ emini a li osheli, ọ ya ri eleli gba nẹ. ⁷ Ini u ya sọ iromhi, khi ke riẹlẹ ungmehi oghuo ngme itingmingmẹ, abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li. Eri ẹẹ dabi khi ingmemhi ni e bu dọsẹ Ẹshinẹgba oyẹwẹ ọ rọ suọ wẹ. ⁸ Khi li abi wẹwẹ. Itobọ khi Itẹ ọ shẹ kpẹ lẹsẹ emini u wa nono neni u mhila li.

⁹ “U kha sọ iromhi, ke liẹ:

“Ita anye ni ọ la iloghie,
anye ri ufumhi na

eva oyẹ no pfuasẹ,

¹⁰ zẹ ni Omhẹsẹ oyẹ o bhale.

Zẹ ni a riẹlẹ ọghuẹmhe oyẹ
ekẹ agbọ abi a liẹ riẹlẹ ọli
obini iloghie.

¹¹ Ri eminale ona
ogbe-namo na anye.

¹² Gbe olamhẹ kua na anye,
abi anye liẹ gbe kua
na ẹgbọ ni e lamhẹ shi anye ọ.

¹³ ‘Khi zẹ ni anye
de pfilo imufẹ,
mie anye pfuese obọ oyi ọkphaghie.’

¹⁴ U kha gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọ ya li gbekua nẹ. ¹⁵ Ama ini u wa a gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọa ya li gbekua nẹ.‡

Abi a liẹ pfi azumhi

¹⁶ “U kha pfi azumhi, khi wushe alo-a shi ukhomhi abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li. Eri ẹẹ nyenẹ alo zẹ shi ukhomhi ini ẹgbọ e ba lẹsẹ khi ẹẹ pfi azumhi. Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ, e she mhue eleli oyẹwẹ se. ¹⁷ Ama u kha pfi azumhi, ri oili shishi ukhomhi rọ dala egbe-a, u pfiono itsu-a shi ukhomhi, ¹⁸ ini ẹgbọ e khi lẹsẹ khi azumhi wa pfi. Ama oni Itẹ ni ọọ mẹ osheli nya ọ ya ri eleli nẹ gbodojo.

Ẹpfue ena obini iloghie (iLuk 12.33-34)

¹⁹ “Khi ti ẹpfue ma leghe na egbe ẹ shi elemhi agbọ ona, ni ifu e la le emhi, ni emhi e la mu ọghuọghuọ-a, ali ni ighiatọ e la doḅẹ ẹ do. § ²⁰ Ochoghọ ti ẹpfue ma iloghie ni ifu ẹa doḅẹ la le emhi, ali ni emhi ẹa la mu ọghuọghuọ-a wẹkhi ighiatọ e doḅẹ la do.

²¹ Irari khi asha ni ẹpfue oyẹ o la aghọ udu oyẹ ọọ la.

Ákpá oyi idiegbe (iLuk 11.34-36)

²² “Ikpamhi alo e khi ákpá ni idiegbe o mhue. Ini ukpẹloe oyẹ o dala, egbe eyẹ nya o khi ákpá. ²³ Ama ini alo eyẹ ẹa ti, idiegbe eyẹ nya e khi alo ebili. Ini a ke bhale ya ẹ khi ákpá ni o la idiegbe oyẹ o khi obili, sẹ oni obili o ke bẹshi liẹ gba ramhi shi idiegbe oyẹ!

Ẹshinẹgba ali ẹpfue (iLuk 16.13; 12.22-31)

²⁴ “Ọgbọkhoghuo ọa doḅẹ ya ga ega ava. Eri ọ ya nono ingme oyi ọghuo, elemhi ọnọkpọle ẹẹ bi ọli. Ọ ya ke suọ esọ na ọghuo, ọ ri ukpẹloe gbe ọnọkpọle. Ọgbọ ọa ya doḅẹ ga Ẹshinẹgba ali ukpaghọlo utoghuo.

²⁵ “Onana o zẹ ni mhi rọ gueyẹ u khi ke sa usamhi emini a le ali emini a da, wẹkhi usamhi egbe ẹ emini u ya sọ. Agbọ oyẹ ọa fu dọsẹ eminale? Abi khi eri idiegbe oyẹ ọa fu dọsẹ ode? ²⁶ A bino ipfeli ni e la idane, ẹa rọ kọ wẹkhi eri ẹẹ khiẹsẹ tima shi aka. Ama eri Itẹ na iloghie ọ kie ri ẹloe ẹ khu wẹ. Aa mu ẹloe dọsẹ wẹ? ²⁷ Ọngẹẹ ọnoghuo ọ doḅẹ ya ri isamhi ali ayele khi iwakati oghuo kpe ma agbọ oyọli?

²⁸ “Elo o zẹ ni a rọ ọ sa usamhi ode ni a rọ ọ ku egbe? A bino idodo ni e la ifui ebuli, khi ẹa ya gbe akanya wẹkhi eri ẹ fia ide zu egbewẹ. ²⁹ Ama mhi gueyẹ ẹ khi ashini Oghie iSolomoni ọ mhue ufumhi ramhi, ọa khuẹ akhuẹ ramhi udodo okhoghuo ena.*

³⁰ Ini Ẹshinẹgba ọ lina ri ide ku ebuli tşẹ, ni o kha la ọ amo, akọ o to-a, sẹ ọa kẹ liẹ li ri ode ku ẹ? Ẹẹ ẹgbọ ni irudunga oyẹẹ o shẹ. ³¹ Itobọ ighọ khi ke ye le obini u ya mẹ eminale le ali obini u te ya mẹ da, ali obini u te ya mẹ ide ku egbe. ³² Emhi enana eni ẹa miesuọ e na khu, ama Itẹ na iloghie ọ lẹsẹ khi a kha mhọli emhi eghoghọ kpa.

³³ Ochoghọ kpẹ zẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhẹsẹ shi agbọ oyẹ ne, ni u ri eni omhẹsẹ gbe akanya, khi ọ ya ri emhi enekpọle nya ma ọ nẹ.

³⁴ Irarighọ, khi ke zẹ ni ayele akọ o nase udu amo, akọ o ya sa usamhi egbọli. Ogbẹlẹ ọgbọgbọ o mhue anasẹmhe oyọli.”

‡ 6:15 Li zẹ iMak 11.25-26 § 6:19 Li zẹ iJem 5.2-3 * 6:29 Li zẹ 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhẹ 9.3-6

7

Igue egbo ezo
(iLuk 6.37-38,41-42)

¹ “A khi gue egbo ezo, ini Eshinegba o khi gue e ezo. ² Irari khi abi u li gue egboese ezo, igho Eshinegba o li ya gue ezo oye. Emini u ro mhese na ogboese a li ro ya mhese ne.*

³ “Elo o ze ni u ro me uku ni o la inyoghuo e eloe ni u waa ro me ufolo oara ni o pfida e eloe? ⁴ Se u ke lie gueye inyoghuo e, ‘Ze ni mhi rue e uku eloe le,’ ni yeye oye wa a ro me ufolo oara ni o pfida e eloe? ⁵ Yeye o ri ugamhi ku alo, kpe rue ufolo oara ni o pfida e eloe-a ne neni u tigbe ya meke rue oni o la oyi inyoghuo e o-a.

⁶ “Khi ri emhi ipfuase na ewa. Khi pfi emini o mu eloe abi igolu ghi igulu. Eri e ya wu we eke-a, e so alo okholi ghue e.

Mhila, u nono, u kpheli
(iLuk 11.9-13)

⁷ “Mhila khi a ya ro ne. Nono khi u ya me rue, kpheli obode khi a ya khueghie-a ne. ⁸ Irari khi oni o mhila, loli a ro o na. Ogboni o nono loli o me e rue. Oni o kpheli obode, loli a khueghie-a a na.

⁹ “Ongege onoghuo o bia ni omioli o ya mhila li ibuledi ni o ya rue echeli na li? ¹⁰ O kha mhila e afele, enye u ya rue na li? ¹¹ Ini ee ni a khi egbo ebe a lese abi a li ri eminete e na imi e, se Ita ni o la iloghie o ke beshi li ya ri eminete na egbo ni e mhila li? ¹² Irarigho, abi u nono ni ogbo li riele deba e, yeye li ligho riele deba li. Irari khi emini Ushi oyi iMosisi ali emekeguele e sese nya na.†

Ode unuekpe na pfi ali ona gbada
(iLuk 13.24)

¹³ “Ro te ode unuekpe na pfi lo. Irari khi ode unuekpe na gbada ali ode agbala na gbada o khi ode ni o je owa ere, ebubu egbo e rote o. ¹⁴ Ode ni o je iloghie eri oo riele, ode unuekpe ni a te e je o, oo pfi, ama ikuku egbo e rote o.

Oara ali ikpamhi eyoli
(iLuk 6.43-44)

¹⁵ “A be eke ma emekeguele egbholi. Eri e ri eku e osumha ku egbe, ama elemhi udu

oyewe, idumhi ni e nyano ogbo le e khi. ¹⁶ Angeli oyewe o re we e khasa emini e khi. Okphekpe oara ya mo udumhi olomu, we khi eri oo mo udumhi okhua eni. ¹⁷ Oara onete oo mo udumhi onete. Oara ni oara ti oo mo udumhi ni oara ti. ¹⁸ Oara onete oara ya mo udumhi ni oara ti, wekhi eri oara ni oara ti o dobe ya mo udumhi onete. ¹⁹ Oara kpa ni oara da mo udumhi onete ne, eri a ya khi oli pfi, a tose oli a.‡ ²⁰ Itobo igho emini emekeguele egbholi ee riele, u te e lese we.§

Mhi aa lese oni u khi
(iLuk 13.25-27)

²¹ “Oara khi ogbokpa ni oo lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue’ o ya lo eghiele oyi Eshinegba, ama egbo ni e riele ogueme oyi Itamhe ni o la iloghie. ²² Ini ele iguezo o ramhi, ebubu egbo e ya lie mhe, ‘Onomhue, Onomhue, anye ee she ri eva oye me eke guele, anye ri eva oye khu egbo iyemhe ebe egbe-a, anye gbo gbe ikanya onyaloa ododa?’ ²³ Egheghe agho mhi ya gueye we gboo, ‘Mhi aa lese e. A vu mhe ana le pia, ee egbo okholo ena.’*

Egbo ava ni e to owa
(iLuk 6.47-49)

²⁴ “Ogbokpa ni o da suo ungmehi oyemhe ni o da roli gbe akanya ne, eri o li abi ogbo olesingme ni o to owa nga ukhomhi eche. ²⁵ Ini amee o rie rue, ni ochikpho o ro tu, khi akpekpeli o rie li gbe oni owa ogho, oara o ya de, irari khi ukhomhi eche a to li nga. ²⁶ Ama ogbo ni o da suo ungmehi oyemhe ni oara da roli gbe akanya ne eri o li abi oyeghe ni o to owa nga ekhashe. ²⁷ Amee o kha rue, ni ochikpho o ro tu, ni akpekpeli o ro li gbe oni owa ogho, oni owa o de kua, o de udemhi osanabe.”

²⁸ Abi iJesu o ro ngme se, osese oyoli o ri abo sha eni e legba. ²⁹ Irari khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lese emini oo sese.†

8

Omose ashomha
(iMak 1.40-45; iLuk 5.12-16)

¹ Abi iJesu o rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. ² Igho omose

* 7:2 Li ze iMak 4.24 † 7:12 Li ze iLuk 6.31 ‡ 7:19 Li ze iMat 3.10; iLuk 3.9 § 7:20 Li ze iMat 12.33 * 7:23 Li ze iWolo 6.8 † 7:29 Li ze iMak 1.22; iLuk 4.32

ashomha oghuo o bhale ya wugha iJesu odalo, o o li, “Onomhue, ini o ghole e, u dobe ya re mhe ze.”³ IJesu o nise obo-a ti oli, o o li. “O ghole mhe, khi oni o ze.” Aghoaghoni omose o ze.⁴ IJesu o o li, “Khi gueye ogbokhoghuo, ama ka ri egbe e khase ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni u ri ele iluasobo ni iMosisi o o a ke ri ele ini a ri oni efafe mu pfuase.”*

Irudunga ni okholi-okhue o rokhasa
(iLuk 7.1-10)

⁵ Abi iJesu o ro lo iKapanomu le, okholi-okhue ni o mhesa na ekholi-okhue egbhueshe oyi iRomu oghuo o bhale ya lema li ikpaghiobo. ⁶ O o li, “Onomhue, oni o o ga mhe o ga yeshi apfe e ghu-a egbegbo. Eri o guoghona.”

⁷ IJesu o o li, “Mhi ya bhale ya roli ze.”

⁸ Oni okholi-okhue o o li, “Onomhue, iye, lese ngme oni ungmehi tse, khi oni o o ga mhe o ya ze. Irari khi mhia fu te ni u wa bhale apfe oyemhe. ⁹ Mhemhe oyemhe, mhi li mholi ekholi-okhue eni e fu dose mhe, mhi li mhue elese ni mhia mhesa na. Mhi kha gueye ona o ke le, o o le, mhi elese o bhale, o bhale. Mhi khe oni o o ga mhe o li ona, o li oli.”

¹⁰ Abi iJesu o ro suo emini oni omose o ngme, abo e sha li. O o eni e deba li, “Abi o li mhi li gue oli e ye e ena khi mhia me irudunga onabi onana ghue eke iZireni.

¹¹ Mhi gueye e khi ebubu egbo e ya rote obini ovoo te e ngale ali obini ovoo te e lo eko, bhale ya nu Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu shito ukue na eghiele na iloghie†.

¹² Ama egbo ni e kha la iloghie, a ya pfi we je eke alo ebili ni e la ke vie, ee le akoo akoo.”‡

¹³ IJesu o o oni okholi-okhue ogho, “Ke je khi o ya ligho ne abi u li mholi irudunga egho.” Igho oni o o ga li o ze oni eghoghe ni iJesu o la ngme oli igho tee.

IJesu o ri ebubu egbo ze
(iMak 1.29-34; iLuk 4.38-41)

¹⁴ Abi iJesu o ro bhale apfe oyi iPita, o me khi o o iPita ni okpotso o yeshi khi o o ghu ughuamhi iba. ¹⁵ IJesu o ri obo ti oli, eni iba e lase oli egbe le. O vule o fele oli epfese.

¹⁶ Abi ogbomhi o ro mu eke, ebubu egbo e woloo eni e mholi ayemhe ebe ododa bhale ghi iJesu. Igho iJesu o ri ungmehi unu khu we eni ayemhe ebe egho egbe ku a. O gbo ri eni ee ghua nya ze. ¹⁷ Eri a me enana ni ungmehi ni Azaya omekeguele o ngme o bhale ya tse; Ni o o,

“Lolighuo o mie awa umha-ze,
o tsua ighuamhi eyawa ya kua.”§

Emini ideba-iJesu-kia o ya mie ogbo o rue
(iLuk 9.57-62)

¹⁸ IJesu o me olele egbo ni e le gasa oli, o o ze ni we we e da je ukiekie obini o kpole oyi oke oniemhi iGalili. ¹⁹ Osese Ishi eyi iMosisi oghuo o bhale deba li o o li, “Osese, mhi ya debe ke je obiobini wa je kpa.”

²⁰ IJesu o soli o, o o li. “Inyakoo e mholi ese, ipfeli e mholi eko, ama Omi Ogbo oa mholi ashini o de ukhomhi e gbe.”

²¹ Omose olese ni o khi omoo odukhokho oyoli, o lu oli, o o li, “Osese, ze mhe kpe je apfe ya ri itamhe ni o ghu-a to ne.”

²² IJesu o soli o, o o li “Ke deba mhe, ze ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to.”

IJesu o pfomhise akpekpeli ukhomhi oke oniemhi

(iMak 4.35-41; iLuk 8.22-25)

²³ IJesu o lo elemhi okoo-oke oniemhi, eniye odukhokho eyoli e li lo deba li.

²⁴ Utoghoo-kpe, akpekpeli oniemhi oo li oni ukhomhi oke oniemhi. Ukuku emhi o kpole dena ni oni okoo-oke oniemhi oa ro ku lue. Ama iJesu o o lese-a ²⁵ Eniye odukhokho eyoli e ya guise oli le, e oli, “Onomhue, tsumhi anye! Awa ya pfua!”

²⁶ O o we, “Elo o ze ni a ro lina na ulishi, Eri irudunga oye ee oo na beshi she?” Igho o vule nu oni akpekpeli ngme, oni oke o de ma.

²⁷ Abo e sha egbo nya ni e la agho, e mhila, “Ogbo nabise onana o khi, egbegbi ozughu oyi oke oniemhi ali akpekpeli e ga suo esoo na li.”

IJesu o ri emose ava eni e mholi ayemhe ebe ze

(iMak 5.1-20; iLuk 8.26-39)

²⁸ Abi iJesu o ro da je ukiekie obini o kpole oyi oke oniemhi iGalili obini iGadara,

* 8:4 Li ze iLev 14.1-32 † 8:11 Li ze iLuk 13.29 ‡ 8:12 Li ze iMat 22.13; 25.30; iLuk 13.28 § 8:17 Li ze Aza 53.4

emose ava ni e rote atalimhi lasese e bhale deba li. Eni emose ava ena e mholi ayemhe ebe ni e yese we ngme ni o rewe nono ingme. Egbọ ẹa ke gbudu rote oni ode dose. ²⁹ Eni ayemhe ebe egho ni e la eni emose egbe, e tseşe utoghuokpe, e ọli, “Elọ e ku anye ali yeye gbe, yeye Omi Eshinegba? Eri u bhale ya nase anye neni oni eghẹghẹ o ramhi?”

³⁰ Igulu ni e bu e la epfe agho le eminale.

³¹ Igho eni ayemhe ebe egho e lema iJesu, e ọli, “Ini u khu anye ya fiẹ, khu anye ya lo eni igulu egho egbe.”

³² Igho iJesu oo, “A ke vu!” Igho e lasese ya lo eni igulu egbe. Eni igulu nya e na ya tiemhi eseso oni ute, ya lo oni oke, e ghuloa.

³³ Emose ni e ri eni igulu u kia, e na kua, e je ifui apfe ya guele emini a me ali emini eni emose ni e mholi ayemhe ebe e me. ³⁴ Igho egbo ni e la oni ọli nya e fiẹ lasese deba iJesu. Abi e ro me ọli, e lema li o kpekpe o lase wewe eke le.

9

Ijesu o ri omose ni o guoghọ-a ze (iMak 2.1-12; iLuk 5.17-26)

¹ Ijesu o lo oko-oke oniemhi, o da oni oke iGalili mu egbe pfi je ukiẹkiẹ obini o kpole, o bhale apfe oyoli obini iKapanomu. ² Emose egho e tsua omose ni o guoghọ-a shi iya bhale. Abi iJesu o ro me irudunga oyewe, oo oni omose ni o guoghọ-a, “Ri obọ shi udu, omimhe, a she ri olamhe topfa e.”

³ Igho esese Ishi eyi iMosisi eghuo e nu egbe we ngme, e lie, “Oni omose ona o pfi unu-a!”

⁴ Ijesu o lese usamhi ni e sa, o mhila we, “Elọ o ze ni a ro sa isamhi ebe udu?”

⁵ Onoghuo o kele mhe ya ngme oni omose ne? Ni mhi lie, ‘A she gbe olamhe kua ne,’ Ali ‘Vule ke kia?’ ⁶ Ama, ni a ro lese khi Omi Ogbọ o mhue afu elemhi eke agbo ni o ro gbe olamhe kua na ogbọ.” Igho, oo oni omose ni o guoghọ-a, “Vule, rue iya oye u ke je apfe.”

⁷ Igho oni omose o vule oo je apfe. ⁸ Abi eni ebubu egbo e ro me ona, abo e sha we. E kuẹghie Eshinegba ni o ri afu onana na egbo.

Ijesu o lu iMatiu o deba lue (iMak 2.13-17; iLuk 5.27-32)

⁹ Abi iJesu o rote agho je odalo, o me khi omionoga oghuo ni a lu iMatiu, o shito okhola ni a la miono oga. Oo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁰ Abi iJesu o ro la owa oyi iMatiu le eminale, emionoga eni e bu elese ali ena olamhe e bhale ya ku ma we o, e ga nu ọli ali eniye odukhokho eyoli le eminale.

¹¹ Abi egbo iFarisi eghuo e ro me ona, e mhila eniye odukhokho eyoli, ee, “Elọ o ze ni osese oye e o ro nu emionoga ali ena olamhe e le eminale?”*

¹² Ijesu o suo ona, oo we, “Oni o toto oa mhue emini o ri obo e li, ama oni o to oo ye apfe obo. ¹³ A ka wena emini a ri ona ngme, ikhi, ‘Oa khi iluasobo e ghole mhe, ama isomhelemhi’ Oa khi egbo eni e pfuase ne mhi bhale ya lu e mu pfi, ama egbo ena olamhe.”†

Omhila oyi ingme azumhi (iMak 2.18-22; iLuk 5.33-39)

¹⁴ Eniye odukhokho eyi iJoni Oni oo batazi egbo, e bhale deba iJesu, e mhila li, “Elọ o fe ze khi anye ali egbo iFarisi, khi anye e pfi azumhi ni eniye odukhokho eye ẹa ro pfi?”

¹⁵ Ijesu oo we, “Emole omose ni oo rue omueshi onogbo e famhi ya mhue iyese udu-a ini oni oo rue omueshi o kie la we iteva? Eghẹghẹ oo bhale ni a ro ya rue oni omose ni oo rue omueshi onogbo iteva oyewe vu, eghẹghẹ agho e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

¹⁶ “Ogbọ oa ya gbela ode onogbo toma onodiọ, ini a me ghọ, onodiọ ogho o ya nyanọ-a toma onogbo, o fia ese ni o ke fu ne shi o. ¹⁷ U ke neta khi eri ogbọ o ya ku onyo onogbo kulo akpaba ekuẹ ẹlamhi onodiọ,‡ ini a me ghọ, eri oni akpaba o ya ve-a, oni onyo o ku kua, oni akpaba onyo o li opfu-a. Onyo onogbo a ku e shi akpaba onogbo, eghẹghẹ agho, oni onyo ali oni akpaba onyo e ga migha.”

Omọ omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni oa ze (iMak 5.21-43; iLuk 8.40-56)

¹⁸ Abi oni ungmehi o kie la iJesu unu, okhemhwe iju oghuo o bhale ya wugha li

* 9:11 Li ze iLuk 15.1-2 † 9:13 Li ze iMat 12.7; Osia 6.6 ‡ 9:17 Akpaba oyi ekuẹ ẹlamhi egbo iju e ku onyo o shi.

odalo, oṣo li, “Kpeṣe bhale ya ri obṣo ti omimhe ni o lese ghu-a, ni o guale.”¹⁹ Igho iJesu o vule deba li vu, eniye odukhokho eyoli e li deba li.

²⁰ Igho okpotso oghuo ni oṣa e she ku oṣi egbe ramhi ikpe igbeva o roṣe ukhokho ti mama iJesu, o ri obṣo ti oṣi esṣo ode. ²¹ Itobo khi o she ngme oṣi shi udu khi, “Mhi kha da lese ri obṣo ti iJesu ode tse ne, mhi ya ze.”

²² Igho iJesu o mu egbe nyene, o me oṣi, oṣo li, “Kpotso khi ke ze ni ulishi o muṣe irudunga ni u muṣe o she re ze.” Aghoagho oṣi okpotso o ze.

²³ Abi iJesu o ro ramhi owa oyi oṣi okhemue, o bhale ya e khi egbo e la agho. Ee vie oṣi omueshi ni o ghu-a egho. Agho oo li nyoghoo. ²⁴ O gueye ogbokpa o lase agho le, khi oṣi omueshi oṣa ghu ne khi eri o lese-a. Eni egbo e suo ungmehi ni o ngme, ee gia li. ²⁵ Eni egbo e fie je olase se, iJesu o lo elemhi oni owa, o mu oṣi omueshi obṣo, oṣi omueshi o vule. ²⁶ Okeke oni ingme ona o gbhiaku asha kpa oni edeli.

Ijesu o khueghie ezalo ava alo-a

²⁷ Ijesu o ke roṣe agho vu je odalo, ezalo ava e deba li. Ee tseṣe lema li, e lie oṣi, “Mhue isomhemhi na anye, omi iDefidi.”

²⁸ Abi iJesu o ro lo elemhi oni owa, eni ezalo ava e bhale deba li. O mhila we, “A miesuo khi mhi ya doṣe re e ze?”

E ke oṣi, “Gueguegue.”

²⁹ Igho iJesu o ri obṣo ti we alo, oṣo we, “Alo eye e e khueghie-a abi a muṣe irudunga.”

³⁰ Ikpamhi alo eyewe e khueghie-a. Ijesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo emini a me. ³¹ Ama asha ni e ramhi kpa, eri e gueye egbo, e gue ingme oyi iJesu ye egbo asha kpa.

Ijesu o ri ungmehi ze

³² Eni emose e vu, a tsua omose oghuo ni o muṣe ayemhe ebe bhale, ni oṣa li ngme unu. ³³ Ijesu o khu oṣi oni ayemhe ebe ogho egbe ya lase, oṣi omose o ngme. Abṣo e sha ogbokpa e lie, “Anye oṣa kpe me ingme onana ghue eke iZireni.”

³⁴ Ama egbo iFarisi e lie khi oghie oyi iyemhe ebe o ri ekpabo na li. Loli o ze ni o ro doṣe e khu egbo ayemhe ebe egbe-a. §

Egbikanya eyi Eshinegba ea bu

³⁵ Ijesu o kia la eoli khi eoli sese ungmehi oyi Eshinegba elemhi owa ugamhi eyewe, o tse abṣo usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba. O ri egbo ni e muṣe ighuamhi khi ighuamhi i ze.* ³⁶ Abi o ro me eni ebubu egbo, elemhi we e lala li irari khi udu oyewe oṣa sheshe itobo khi ea mholi oṣi oṣo kpaghie we obṣo, abi isumha ni oṣa muṣe orewekia.† ³⁷ O gueye eniye odukhokho eyoli, “Oni ikhiese oo gbedi gba, ama khi eni e khiese we, oṣa bu.” ³⁸ “A so iromhi, ni Eshinegba oṣi o muṣe ikhiese, ni o ghie eni e ya khiese oni ikhiese fie lasele.”‡

10

Ijesu o ghie ighiusomhi na keṣe ogbava eyoli fie

(iMak 3.13-19; iLuk 6.12-16)

¹ Ijesu o lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe. O ri afu na we, e ke ya khu iyemhe ebe ododa egbo egbe-a, e gbo ri egbo ni e muṣe ighuamhi ododa ke ze.

² Eva eyi eni ighiusomhi na keṣe ogbava na. Oṣi odode khi ISamo ni a gbolo o lu iPita, ali inyoghuo oṣi, Aduru. IJemhisi ali inyoghuo oṣi ni a lu iJoni ni e khi imi iZebedi.

³ IFilipu ali iBatolomiu. ITomosi ali iMatiu ni e khi emionoga. IJemhisi omi Afeusi ali iTadiusi. ⁴ ISamo ni ingme o ghṣo mu egbe ali iJudasi Isikaroti ni o ri iJesu de.

Usomhi ni a ghie eni etuogbava

(iMak 6.7-13; iLuk 9.1-6)

⁵ Ijesu o ghie eniye odukhokho ogbava ena fie, o tse agua yewe, oṣo we, “A khi je eoli oyi egbo iJeta wekhi eoli na eke iSameria.

⁶ Ochoghṣo a le deba egbo iZireni ni e li abi isumha ni e waa. ⁷ Abi a lie ke le, a ke tse abṣo usomhi ona-yewe, a lie we, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.’ ⁸ A ri egbo ni e muṣe ighuamhi ze, a ri eni e muṣe efafe ze, a guise eni e ghu-a le, eni e muṣe ayemhe ebe, a khu we ewe egbe lasele. Afue a ri eni ekpabo ena na e, a re we kpaghie egbo obṣo

§ 9:34 Li ze iMat 10.25; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 * 9:35 Li ze iMat 4.23; iMak 1.39; iLuk 4.44 † 9:36 Li ze iNqba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMak 6.34 ‡ 9:38 Li ze iLuk 10.2

afue, a khi mie ifata shi o. ⁹ Abi a lie le ena, a khi tsua ukpaghọ okhọghuo shi omo-emhi. ¹⁰ A khi tsua ekuẹ pfi so, wekhi itsua na ro so elese, wekhi ekuẹ ni a so, wekhi ukpokpo na ro a to okpo, irari khi asha ni ogbo o la gbe agho o te e le.*

¹¹ “Eoli oni a da bhale kpa, a kushi ayi ogbo no da kpe abo mie e, ramhi eghẹghẹ ni a ya rote agho vu. ¹² Neni a ya so ukhomhi owa okhọghuo, a kpe lie, ‘Opfomhe o la oni owa ona.’ ¹³ Ini egho ne la oni owa e kpe abo mie e, opfomhe oyee o ka nu we la, ama, ini ea mie e, opfomhe oyee o gbo nyene deba e. ¹⁴ Ini a bhale eoli, khi egho ne la oni eoli ea da kpe abo mie e ne, a kpe abo o-a na we ini a te o fie lase.† ¹⁵ Ogbele iguezo, mhi gueye e khi Eshinegba o ya mholi isomhelemhi na egho iSodomu ali iGomora dose oni eoli ogho.‡ ¹⁶ A sato khi eri mhi ghie e fie lase abi isumha ne la ifuabo idumhi. Irarigho, a ze ni a lese ingme abi enye, ama a mhuẹ ikuegbe-a abi anekhukhu.*

Okholi ni a ya mu vule shi e o
(iMak 13.9-13; iLuk 21.12-17)

¹⁷ “A mu egbe e tsuke, irari khi egho e ya mu e bhale ikotu, odalo egbhali ni ee so ezọ. E gbe e itali elemhi owa ugamhi eyewe. ¹⁸ E ya ri itobo eva oyemhe muno e bhale deba igovuno ali enighie, ni a gue usomhi onete oyemhe ye we. A gbo pfi otsele oyemhe ye egho iJu ali egho iJeta. ¹⁹ A khi yele abi a ya ngme ali abi a ya so we, ini e muno e bhale agbala ezọ. Irari khi emini a ya ngme o ya bhale unu oye e eghẹghẹ ni a nono oli shi. ²⁰ Irari khi ingmemhi ni a ya ngme, ea ya khi eye e. Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba ni o khi ita e, o ya ri ungmehi ni a ke ngme shi e unu.†

²¹ “Eghẹghẹ na ngme ena, egho e ya ri inyoghuo we bhale ni a gbe-a, ita eniye e wolọ imi we bhale na gbolo-a, igho eniye e li ya rue itawe bhale na gbe-a.‡ ²² Egho kpa e ya ke biselemhi e shi irari oyemhe. Ama ogbo ni o da mu irudunga oyoli mhuẹ ramhi ukpese ne, lolli a ya mie pfuese.§

* **10:10** Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 † **10:14** Li ze Ika 13.51 ‡ **10:15** Li ze iMat 11.24; Igbae 19.24-28 § **10:15** Li ze iLuk 10.4-12 * **10:16** Li ze iLuk 10.3 † **10:20** Li ze iMak 13.9-11; iLuk 12.11-12; 21.12-15 ‡ **10:21** Li ze iMak 13.12; iLuk 21.16 § **10:22** Li ze iMat 24.9,13; iMak 13.13; iLuk 21.17 * **10:24** Li ze iLuk 6.40; iJon 13.16; 15.20 † **10:25** Li ze iMat 9.34; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 ‡ **10:26** Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17 § **10:33** Li ze 2 iTimo 2.12

²³ Ini a la asheghuo mu okholi vule shi e o, a na je eoli olese. Mhi ze e lese khi, aa ya gbe akanya ona pfo ne eke iZireni neni Omi Ogbo o nyene egbe e bhale.

²⁴ “Omo odukhokho o la lese dose oga oyoli, wekhi eri oni oo ga ogbo o ya fu dose oga oyoli.* ²⁵ Omo odukhokho o dobe ya li abi oga oyoli, oni oo ga ogbo o ya dobe li abi oga oyoli. Ini a lu odapfe iBezebo, see a ke beshi e lu eni e la oni omhuẹ-apfe oyoli.†

Oni a ya ke na ulishi oyoli
(iLuk 12.2-7)

²⁶ “Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu e irari khi aa me emini a gba khukhu ni o ya khueghie a, wekhi eri a me emini o sheli ni o ya lasele.‡ ²⁷ Emini mhi gueye e eliyose a ngme oli lasele ini ogbe o gbe-a. Ungmemhi ni a bena gueye e, a la ukhomhi owa ngme oli lasele ni egho e suo gboo. ²⁸ A khi na ulishi egho ni o khia khi idiegbe e lese dobe ya gbe-a, ni ea dobe ya pfuse ogbo ayemhe-a. Ama a na ulishi oyi Eshinegba no kha gbe-a se o gbo mhuẹ ekpabo ro ya pfuse ayemhe-a elemhi ilimhi iriere. ²⁹ U lese khi ukpaghuo a ri ipfeli otuava de? Ama aa me ongewe ni o ya ghu-a ni Eshinegba o ya lese. ³⁰ Eshinegba o she leli egho bi itsu ni e la e ukhomhi nya. ³¹ Itobo igho, a khi ze ni ulishi o mu e, irari khi a mu eloe dose ipfeli ni e bububu.

Eni e migha na iJesu ali eni e kie oli
(iLuk 12.8-9)

³² “Ogho ni o da gue ungmehi oyemhe ye egho ne, mhi ya li gue ingme oyoli ye Itamhe ni o la iloghie. ³³ Ama onini o da la ukpeloe egho kie mhe, mhi ya li kie oli ukpeloe oyi Itamhe na obini iloghie.§

IJesu o ri opfomhe bhale ama okemhi
(iLuk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “A khi sa khi opfomhe mhi ro bhale eke agbo. Mhi aa ro opfomhe bhale, ama ogbhoro. ³⁵ Eri mhi bhale ya to okhuẹ na “ ‘Omo se ali itali, okpotso ali inyoli,

osamọ ali inyọdọli.

³⁶ Unuekpe oyi ogbo,
ebe ọli e la.*

³⁷ “Ogbo ni ọ da nono ingme oyi ita okekhi inyọ dọse ingme oyemhe ne, ọa ya dobe khi ọmọ odukhokho oyemhe. Ogbo ni ọ da nono ingme oyi omi ọli dọse mhe ne, ọa ya dobe khi ọmọ odukhokho oyemhe.

³⁸ Ogbo ni ọa da kpha apfida oyọli tsua ni ọ ke deba ete-awe oyemhe ne, ọa ya dobe khi ọmọ odukhokho oyemhe.† ³⁹ Oni ọ da mu agbo oyọli mhue gagaga ne, o mema ya de ọli obọ-a, ama oni rue agbo oyọli obọ-a shi eke itobọ oyemhe ne, ọ ya me eleli agbo oyọli.‡

Eleli (iMak 9.41)

⁴⁰ “Ogbo ni ọ da kpe abọ mie e ne, mhemhe ọ kpe abọ mie. Oni ọ da kpe abọ mie mhe, oni ọ ghie mhe ọ kpe abọ mie.§

⁴¹ Ogbo ni ọ da kpe abọ mie omekeguele oyi Eshinegba ne, ọ ya mhue isomhopfa onayi omekeguele. Oni ọ da kpe abọ mie ogbo ni ọ pfuase ne irari khi ọ da khi ogbo ni ọ pfuase, ọ ya mhue eleli oyi ogbo ni ọ pfuase. ⁴² Ini ogbokhoghuo ọ die amẹ ni e pfomhe na egbo eni ẹa mu ẹloe ena da ne, irari khi e da khi eniye odukhokho eyemhe, mhi gue ọ ye e gueguegue khi eleli oyọli ọa ya de ọli obọ a.”

11

Ijesu ali iJoni Oni ọọ batazi egbo (iLuk 7.18-35)

¹ Abi ijesu ọ rọ gueye eniye odukhokho ogbava eyọli emini e ya riẹle se, ọ je ẹoli ni e la eke iGalili ya sese, ọ gbolo tse abọ oni usomhi onete.

² Abi iJoni Oni ọọ batazi egbo ọ rọ la owa ighumha suọ ikanya ni iKirisiti ọọ gbe, ọ ghie eniye odukhokho eyọli ghi ọli, ³ E le ya lina mhila li. “Yeye u khi oni iJoni ọ ngme khi ọ ya bhale, abi anye ri ẹloe shi eke ke khe ogbo ọlese?”

⁴ Ijesu ọ sọ we ọ, ọọ we, “A nyene egbe ya gueye iJoni emini a suọ ni a me. ⁵ Ezalo ẹe khueghie alo-a, eni e guoghọ awe-a, e

vule ẹe kia, a ri eni e mhue ighuamhi ekuẹ idiegbe ododa ze, eleso ẹe suọ esọ, egbo ni e ghu-a, a guise we le. A gbolo e tse abọ usomhi onete ye egbo eni ẹa mhue.* ⁶ Ikhivose o khi na ogbo ni ọa mhọli akhokhomhe shi ingme oyemhe!”

⁷ Eniye odukhokho eyi iJoni ee vu se, ijesu ọọ ngme ingme oyi iJoni khasẹ eni e legba. Ọ mhila we, ọọ. “Abi a rọ fiẹ je odagbe ifufu ni a rọ ya bino iJoni, ogbo nabise a dabi khi a ya me? Ebuli ifulọ ni akpekpeli ọ pfi e nga pfi e tiemhi a dabi khi a ya me?”

⁸ Ini ọa khi igho sho, elo a dabi khi a ya me abi a rọ fe fiẹ lase? Omose ni ọ sọ itsua eni e somhi otse a sa khi a ya me? Iiye o! Egbo eni ẹe sọ itsua eni e somhotse, apfe oyi oghie ẹe la. ⁹ Elo a fe fiẹ lase khi a ya me sho? Omekeguele? Gueguegue, ama mhi gueye e, oni ọ gbo fu dọse omekeguele a me. ¹⁰ IJoni ọ khi oni ogbo ni Ebe-no-pfuase o ngme ingme oyọli, ni Eshinegba ọ la lie, “‘Mhi ya kpe ghie aghiusomhi oyemhe ralo ne,

ni ọ ya khueghie ode-a ne.’†

¹¹ Abi o li mhi li gue ọli ye e khi, iJoni ọ fu dọse ogbokpa ni ọ la agbo ona ghue, ama, ogbo ni ọ ga kpoke nya obini Eghiele oyi Eshinegba, ọ fu dọse ọli. ¹² Rote eghẹghẹ oyi iJoni Oni ọọ batazi egbo ya ramhi ogbe na amo, Eshinegba ọ te e ri ikakabọ mhọli omhesẹ oyọli shi agbo oyi egbo, ama ikakabọ egbo e ke rọ ọ lo ọ. ¹³ Irari khi emekeguele nya ali Ishi eyi iMosisi, e me guele shi eke ramhi eghẹghẹ oyi iJoni.‡ ¹⁴ Ini a ya lama shi ọ, iJoni ọ khi oni Elaja ni e khi ọ ya nyene egbe bhale.§ ¹⁵ A mhọli esọ, a suọ emini mhia gueye e, ni a rọli gbe akanya.

¹⁶ “Elo mhi ri agbhotu ona ya khokho? Eri e li abi ikuku eniye ni e shito epfepfe oki ni e lu egbe we,

¹⁷ “‘Anye pfi ofele na e,
aa lama gbe ishimhi,
anye to uwolo
ni a rọ viẹ olimhi shi e ọ,
ama aa lama viẹ.’

¹⁸ Abi iJoni ọ rọ bhale, eri ọọ pfi azumhi, ọa lama da onyo, irarigho egbo e lie khi,

* 10:36 Li ze iMika 7.6 † 10:38 Li ze iMat 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23 ‡ 10:39 Li ze iMat 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33; iJon 12.25 § 10:40 Li ze iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16; iJon 13.20 * 11:5 Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † 11:10 Li ze iMala 3.1 ‡ 11:13 Li ze iLuk 16.16 § 11:14 Li ze iMala 4.5; iMat 17.10-13; iMak 9.11-13

'Ayemhe Okphaghię oo nase ọli.' ¹⁹ Ama Omi Ogbọ ọ ke bhale, ọọ le ọọ da, egbo kpa e ke lie khi, 'Ogbọ unu-emhi ali ọdonyo ọ khi, ni ọ nu emionoga ali ena olamhe ę mu omole.' Emini Eshinegba ọọ rięle, o ri ilęsingme oyọli ę khase."

Emini ęoli ni ęa lama mu pfi ęę me
(iLuk 10.13-15)

²⁰ Igho iJesu ọ li ze emuebe na egbo ni e la ęoli ni ọ la gbe ikanya ọnyaloa ebubu eyọli, itobo khi ęa mu pfi, ọọ li. ²¹ "Epfua o khi ne, iKorazi! Epfua o khi ne, iBetisaida! Irari khi ini ikanya ọnyaloa ni a gbe ifui ęoli eyę ę khi a li gbe we iTai ali iSidoni lo, e kha she vie osoli na egbewę shi olamhe eyewę, e te olamhe eyewę mu pfi agboagbo.* ²² Ama mhi gueye ę khi, o ya somhi iTai ali iSidoni egbe dose ę, ogbele isọ-ęzọ ²³ Yeye iKapommu, eri a nono ni a ya yase ę nga idane ramhi irarogbe? Iiye o! Eri a ya pfi ę tiemhi ọọke ilimhi irierie. Irari khi ini ọnyaloa ni a gbe khase ę khi a gbe we eke iSodomu lo, o kha la ọ ramhi amo.† ²⁴ Ama mhi gueye ę khi o ya somhi iSodomu egbe dose ę, ogbele isọ-ęzọ."‡

Bhale deba mhe ni u mhọli iyemheę
(iLuk 10.21-22)

²⁵ Eghęghę agho iJesu ọ lie, "Ita, Onomhue, ni ọ mhue eke ali ukhuli, mhi tse uwegbe khi emini u ro sheli na eguebe, ali eni e fialo-a, khi u rewe khase egbo ni ęa mu ęloe. ²⁶ Igho, Ita, ina o li ghole ę shi.

²⁷ "Itamhe ọ she ri emhikpa nga mhe obo. Ogbokhoghuo ọa la ọ, ni ọ lese oni Omọ, se ni Ita. Ogbokhoghuo ọa la ọ ni ọ lese Ita se ni oni Omọ, ali eni oni Omọ ọ lama ri oni Ita khase.§

²⁸ "A bhale deba mhe, ęę nya ni a tsua itsua ni ęę khose ę, mhi ya ri iyemheę na ę. ²⁹ A ri egbe mie emini mhię a ke rięle, a rote obo oyemhe wena, itobo khi mhii pfomhe gba, ali khi udu oyemhe o mhọli iriegbe-tiemhile, ni a mhue iyemheę.* ³⁰ Irari khi emini mhia lie a rięle oni o ze ę rięle yęghęle lo, ali khi eri itsua eyemhe ee fue."

12

IJesu ọ khi Onomhue oyi ęle iyemheę
(iMak 2.23-28; iLuk 6.1-5)

¹ Eghęghę ni a ngme ena, iJesu ọ rote ifui ishemhi iakpa dose ęle iyemheę. Okiamhi oo gbe eniye odukhokho eyọli. Igho e li be eni iakpa, e le we.* ² Abi egbo iFarisi e ro me ona, ę ọli, "Ghe khe! Eniye odukhokho eyę ęę rięle emini Ishi eyi iMosisi ọa lama shi a rięle ęle iyemheę."

³ O so we ọ, ọọ, "Aa she kpe ze emini iDefidi ọ rięle abi okiamhi o ro gbe ọli ali apfoli? ⁴ Eri ọ lo elemhi owa oyi Eshinegba, lolli ali apfoli, e ya rue ibuledi oni o pfuase le, ni ushi ọa lama shi e le. Oni ibuledi ona, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba tse, e lese le ọli.†† ⁵ Abi khi aa rote ebe ushi iMosisi ze ọli khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e la Owa Oyi Eshinegba, ee gbe ushi-a ogbele iyemheę, ama ogbo ọa ro mu ota so we?§ ⁶ Ama mhi gueye ę khi ogbo ni ọ fu dose Owa Oyi Eshinegba ọ la ana. ⁷ Ini a lese emini a ri oni ungmehi ona ngme shi Ebe-no-pfuase lo, ni ọọ, 'Ilelemhi o ghole mhe, ọa khi iluasobo,' aa kha ke pfa ęzọ mu eni ęa lue.* ⁸ Irari khi mhemhe Omi Ogbọ mhi khi Onomhue oyi ogbele iyemheę."

IJesu ọ ri omose ni obo oyọli o cheghęle-a ze
(iMak 3.1-6; iLuk 6.6-11)

⁹ Abi iJesu ọ rote agho vu, ọ lo elemhi owa ugamhi oyewę. ¹⁰ Igho omose oghuo ni ọ cheghęle obo oghuo-a, ọ la akaghọ. Egbo eghuo e la agho ni e nono ni wewę e mu ingme shi iJesu egbe, igho e mhila li. E ọli, "O fe ti ni a ri ogbo ze ęle iyemheę?"

¹¹ IJesu ọọ we, "Ini ọngeę ọ fe mhọli osumha, ni ọ ro de pfilo atekę ęle iyemheę, wa a ya fe mu ọli ọ lasele?† ¹² Ogbọ ọ mu ęloe dose osumha! Irarigho, Ishi eyi iMosisi o lama shi ọ, ogbo ọ rięle onete ogbele iyemheę."

¹³ Igho ọọ oni omose ni ọ cheghęle obo oghuo a egho, "Nise obo oye-a." Igho ọ nise ọli-a. Oni obo o na ya to abi onokpole ¹⁴ Igho

* **11:21** Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; iJọę 3.4-8; Emọ 1.9-10; iZaka 9.2-4 † **11:23** Li ze Aza 14.13-15; Igbae 19.24-28 ‡ **11:24** Li ze iMat 10.15; iLuk 10.12 § **11:27** Li ze iJon 3.35; 1.18; 10.15 * **11:29** Li ze iJere 6.16 * **12:1** Li ze iDeut 23.25 † **12:4** Li ze iLev 24.9 ‡ **12:4** Li ze 1 iSam 21.1-6 § **12:5** Li ze iNoba 28.9-10 * **12:7** Li ze iMat 9.13; Osia 6.6 † **12:11** Li ze iLuk 14.5

eni egbo iFarisi e fię ya ye ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Oni oọ ga ni Eshinegba o zę

15 Abi iJesu o ke rọ lęşę ugbamhi ni e gba, o rọte agho vu je oboese, ebubu egbo e deba li. O ri eni e mholi umha-ze nya ze. 16 O tse agua ye we e khi gueye egbo oni loli khi. 17 Eri a ri ona ri ungmehi ni Azaya omekeguele o ngme bhale ya tse, ni o la lie,

18 “Oni oọ ga oyemhe ni mhi ze na,

oni mhi nono ingme oyoli,
ni o ri egbe e mu mhe,

mhi ya ri Ayemhe oyemhe shi oli egbe,

o ya ri igue-sọ-ęzọ oyemhe
khasę ishishi nya.

19 Oa ya nu egbo wola

wękhi eri o ya tseşę

ni ogbo suo ifui apfe.

20 O ya kuegbe-a

nu eni ęa mhue ekpabo ngeli,

abi a li kuegbe-a mu oakpa
ni akpekpeli o pfigbe vule.

O ya le elemhi

eni eę nono ikpaghiobo,

abi ogbhali o la lie la apfe
ni amę o gbe erali

ni o la umutse pfuse-a,

ya ramhi ni o rọ

ri igue-sọ-ęzọ leghie.

21 Itobo igho egbo iJeta nya

e rọ regbenga eva oyoli.”‡

IJesu ali iBezebo

(iMak 3.20-30; iLuk 11.14-23)

22 Igho egbo eghuo e rue omoşe oghuo ni o mholi ayemhe obe bhale ghi iJesu. O zalo o gbo khi ungmehi. IJesu o ri oni omoşe ze. Oo ngme, o gbolo e me eke. 23 Igho abo e sha eni egbo nya, e mhila, e lie, “Abi khi iJesu ona o khi Oni Omiepfuese omi iDefidi ni e khi o ya bhale?”

24 Abi egbo iFarisi e rọ suo ona, e ke, “Ekpabo eyi iBezebo ni o khi oghie oyi iyemhe ebe nya, o rọ khu egbo iyemhe ebe egbe lasela.”§

25 IJesu o she lęşę usamhi oyewe, oọ we, “Eghiele ni o da kemhi shi iku-iku ni o nu egbewe e kholi ne, eri o ya pfua. Igho khi eoli ali unuekpę ni e kemhi egbe nu egbewe e kholi, ęa dobe ya migha. 26 Ini Okphaghie oọ khu Okphaghie lase, o she kemhi egboli. Seę eghiele oyoli o ke li dobe ya migha? 27 Ini mhi ri ekpabo eyi iBezebo eę khu egbo ayemhe ebe egbe a, ekpabo eyi oghuo egbo eye e e rọ khu we kua? Emini eni eę deba e eę rięle o rokhasę khi aa rọte ode. 28 Ama ini o khia khi Ayemhe oyi Eshinegba mhi rọ o khu ayemhe ebe kua, loli o rokhasę khi Eshinegba o she e mhese shi e egbe.

29 “Oghuo o fe lęşę ya vule, o doşę lo apfe oyi omoşe akama ya tsua li itsua vu. Oa khi eri o kpe ya ge oli shi eke? O tigbe dobe tsua li itsua owa?

30 “Oni o da nu mhe la ne, eri o biselemhi mhe, ali khi oni o da nu mhe ti e gbili ne, eri o miatse ku a.* 31 Irarigho, mhi gueye e khi, a ya ri olamhe ali ungmehi ipfiunu-a nya topfa ogbo, ama aa ya tigbe ri ungmehi ipfiunu-a ni a ngme deba Ayemhe-no-pfuase topfa ogbo. 32 A ya dobe rọ topfa onini o da pfi unu-a deba Omi Ogbo, ama aa ya rọ topfa oni o da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, elemhi agbo ni a la memena, ghe agbo ni o ke e bhale.†

Udumhi oora a te e lęşę oora

(iLuk 6.43-45)

33 “Ri eloe khu oora, o ya mo umomhi onete, ini u waa ri eloe khu oora, o mo umomhi ni o ti. Irari khi umomhi oyi oora a te e lęşę emini oni oora o khi.‡ 34 Seę eę egbo ebe ni a kholo abi enye afue, a lie ngme ungmehi onete unu? Usamhi ni e vo ogbo udu o roli eę ngme ungmehi rọte unu lasela.§ 35 Udu onete ogbo onete o te e ngme ungmehi onete lasela. Igho ungmehi obe o li rọte udu oyi ogbo e lasele. 36 Ama a lęşę khi ogbogbo o ya zonọ abi o li ngme ungmehi afue unu lasela ogbele iso-ęzọ. 37 Irari khi ungmehi unu oye a rọ ya pfa ezo ne, ungmehi unu oye a gbo rọ ya pfa ezo mu e.”

‡ 12:21 Li ze Aza 42.1-4 § 12:24 Li ze iMat 9.34; 10.25 * 12:30 Li ze iMak 9.40 † 12:32 Li ze iLuk 12.10

‡ 12:33 Li ze iMat 7.20; iLuk 6.44 § 12:34 Li ze iMat 3.7; 23.33; 15.18; iLuk 3.7; 6.45

*Irokhase oyi ijona**(iMak 8.11-12; iLuk 11.29-32)*

³⁸ Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ee iJesu, "Osesese, ri olele onyaloa oghuo khase anye."*

³⁹ O so we o, oo, "Ee egbo okholo ni aa ri igesikia ga Eshinegba." Aa mhila mhe olele onyaloa? Ogbokhoghuo o ya ri olele okhoghuo khase e, seese ni onabi a rokhase oyi ijona omekeguele.† ⁴⁰ Irari khi abi ijona o li la elemhi oyi afele ogbele ese ele oguota ali ele iyose, igho Omi Ogb o li ya li la elemhi eke ogbele ese, ele oguota ali ele iyose.‡ ⁴¹ Egbo iNineve e ya mu ez o vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezo, irari khi e mu nyene abi ijona o ro tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we. Ama memena, oni o ga fu dose ijona o la akana, ama aa lama mu pfi. S

*Abi ayemhe obe o lie kia**(iLuk 11.24-26)*

⁴² Oghie-okpotso oyi eke iSheba o ya mu ez o vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezo, o pfa ez o mu we. Itobo khi oo rote obini odonue bhale ya ri eso kpe osese ilisingme oyi iSolomoni. Ama memena oni o fu dose iSolomoni o la akana, ama aa lama pfi eso shi o. *

⁴³ "Ini ayemhe ebe o rote ogbo egbe lasese, eri o kpe je eke okhaka ya dudu kia nono ashini o je ya yemhe-a. Ama ini o me, ⁴⁴ o gueye egbo, 'Mhi ya nyene egbe ukhoko je owa ni mhi kpe te vu.' Ini o nyene egbe bhale agho ni o ro ya e khi agho o gboo, khi asha kpa oo pfasa nguene. ⁴⁵ Eghenge agho, o fie je olase ya rue ayemhe ebe ishilia elese ni e kholo dose o li bhale ya lo agho, e la agho. Eghenge agho, ikpukhoko oyi oni ogbo ogho o ke ya kholo dose abi o kpe li. Igho o ya li e egbe ee egbo okholo ena."

*Inyo iJesu ali inyoghuo iJesu**(iMak 3.31-35; iLuk 8.19-21)*

⁴⁶ IJesu o kie gho nu eni ebubu egbo o ngme, inyoli ali inyoghuo o li e bhale. E migha olase, e nono ni wewe e nu o li ngme. ⁴⁷ Ogboghuo agho, oo li, "Inye ali inyoghuo

e, e migha olase, ee nono ni wewe e nu e ngme."

⁴⁸ IJesu o soli o, oo, "Eghuo e khi inyemhe ali inyoghuo-mhe?" ⁴⁹ O nise ob o ghue eniye odukhoko eyoli, oo, "Enana e khi inyemhe ali inyoghuo-mhe. ⁵⁰ Onini o da ri ungmehi oyi Itamhe na ilogie gbe akanya, loli o khi inyoghuo-mhe oni omose ali oni okpotso ali inyemhe."

13*Okhe irokhoko oyi oghiale ni o ko ikpamhi**(iMak 4.1-9; iLuk 8.4-8)*

¹ Ele ni a ngme ena, iJesu o fie owa ya lase, o shito epfe oke oniemhi. ² Ebubu egbo e le gasa o li ramhi ni o ro vu ya lo oko-oke oniemhi shito, eni egbo nya e migha egele oni oke oniemhi.* ³ O ri okhe irokhoko gue emhi ebubu u ye we, oo we, "A ghe i! Oghiale oghuo o je ishemhi ya ku ikpamhi emhi. ⁴ Abi o li i ku eni ikpamhi emhi egho, eghuo o e de kua epfe ode. Ipfeli e bhale ya sano we le. ⁵ Eghuo o, e de nga ukhomhi okpegbhe, ni o me hue eke ni e bu. E nyanya ze. Ama itobo khi oni eke o me hue elamhi ni e pfi imhili lo, ⁶ ovo o gbolo we-a. E khakha-a, irari khi ea me asha pfi imhili lo eke egbegbo. ⁷ Ikpamhi eghuo o, e de kulo ashini igba e la. Eni igba e ze, e tono we gbolo-a. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi egbegbi eke, e fu, e nyese ekhe. Eghuo e ri imomhi asha egbhueshe lasese, elese e ri asha egbhueshe lasese, enekpole, asha uye ali igbe. Eghenge agho e ke ya bu dose emini a kpe ro ko. ⁹ A ze eso, a suo emini mhia gueye e, ni a roli gbe akanya."

*Emini oni okhe irokhoko o migha shi**(iMak 4.10-12; iLuk 8.9-10)*

¹⁰ Eniye odukhoko eyoli e bhale deba li, e mhila li, "Elo o ze ni u ro ri okhe irokhoko o sese eni egbo?"

¹¹ IJesu oo we, a she mholi ilese oyi osheli abi Eshinegba o she mholi omhese shi e egbe, ama a roli sheli we. ¹² Onini o da kpe mholi, a ya ro ma o na li, o mholi gbeku o. Ama oni o me hue, a ya mie o li oni o

* **12:38** Li ze iMat 16.1; iMak 8.11; iLuk 11.16 † **12:39** Li ze ijona 1.17--2.10; iMat 16.4; iMak 8.12 ‡ **12:40** Li ze ijona 1.17 § **12:41** Li ze ijona 3.5 * **12:42** Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12 * **13:2** Li ze iLuk 5.1-3 † **13:12** Li ze iMat 25.29; iMak 4.25; iLuk 8.18; 19.26

kpe mhue.† 13 Emini o ze ni mhi ro ri okhe
irokhokho nu we ngme khi.

Ini e rie bino,

ea ya me eke,

ini e rie ri eso shi eke,

oa ya lo we eso.

14 Loli o ze khi ungmehi

ni omekeguele Azaya

o ngme o tse shi we egbe

ni o la lie.

“A ya ri eso shi eke khue,

ama oa ya tigbe lo e eso,

a feli ofeli khue,

aa me emhikhoghwo.

15 Udu oyewe o bi obili-a.

Itobo khi eri

eso eyewe e zuse,

e gbo guese alo.

Ini oa khi igho,

e kha ri alo eyewe

ke me eke,

eso eyewe e kha suo,

udu oyewe o kha

mholi ilisingme,

ee kha mu pfi

bhale deba mhe,

mhi rewe ze.”

“Eni egbo e ya ri eso

shi eke khue,

ama oa ya tigbe lo we eso,

e feli ofeli khue,

ama ea me emhikhoghwo.”‡

16 Ama oyee oa khi igho. A me afa gba.

A ri alo eye e me eke, a ri eso eye e suo.

17 Abi o li mhi li gue oli ye e khi, emekeguele

ebubu ali egbo eyi Eshinegba ebubu, e li dua

ini wewe e me emini a me ali ini wewe e suo

emini a suo, ama ea dobe. §

Emini okhe irokhokho oyi oghiale o ngme

(iMak 4.13-20; iLuk 8.11-15)

18 Ijesu oo. “A ri eso shi eke, ni e suo

emini oni okhe irokhokho o ngme. 19 Ogb

ni suo ungmehi omhese ni Eshinegba o

mholi shi agbo oyi egbo, ni oa lo oli eso ne,

loli o li abi ikpamhi emini e de kua epfe

ode. Eri okphaghie o bhale ya sano li wewe

udu kua. 20 Eni e ze nga ukhomhi okpegbhe,

eri e li abi ogbo ni o kha suo ungmehi, o

ga ri oghere mie oli. 21 Ama oa tiemhi oli

udu, itobo igho, oa migha tese. Irarigho, ini

omunu o bhale ali ni a ro mu okholi vule shi

oli o shi itobo oni ungmehi, o de ode a

aghogho. 22 Ikpamhi ni e ze shi ifu igba,

wewe e li abi ogbo ni o kha suo ungmehi

oyi Eshinegba, inase-udu shi ingme agbo ali

oghumehe oyi epfue, e tono oni ungmehi

abi igba, oa dobe mo umomhi.* 23 Ikpamhi

ni e ze shi egbegbi eke, e li abi ogbo ni o

kha suo ungmehi oyi Eshinegba o lo oli

eso. O mo umomhi. Eghuo e kha mo imomhi

egbhueshe, elese mo egbhuese, eghuo o uye

ali igbe.”

Okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ali ado

24 Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese

khasa we, oo we, “Eri omhese oyi Eghiele

oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni o ko

ado enete shi ishemhi oyoli.” 25 Eliyose, khi

egbokpa e ya lese-a, obe oli o bhale ya ko

ebuli ofaghue sol o shi oli o, o vu. 26 Eni ado e

ze khi e fu khi e ri itsagha lasele, eni ebuli

ofaghue e li ze lasele.

27 “Igho eni ee ga eyi oni omose e bhale ya

guye oli, ee oli, ‘Oga egbegbi ado ni u ko shi

ishemhi oye, ebuli ofaghue e nu we ze lasele

kia sol o shi we?”

28 “Obe mhe o rie o ona.

“Eni ee ga e mhila li, ‘Wa a nono ni anye

vuolo eni ebuli o kua?’ 29 Oo we, Iiye! Irari

khi ini a vuolo eni ebuli-a, a ya do obo

vuolo eni ado ma eni ebuli. 30 A ze ni e ga fu

kugbe ya ramhi eghenge ikhiese. Eghenge

agho, mhi ya guye eni ee khiese, e kpe

vuolo eni ebuli-a, e ge we ikhuli, e tose we-

a, e tigbe khiese eni egbegbi ado shi aka na

mhe.”

Okhe irokhokho oyi ukpamhi oara

imositadi

(iMak 4.30-32; iLuk 13.18-19)

31 Ijesu o ze okhe irokhokho olese khasa

we. Oo we, “Eri omhese ni Eshinegba o

mholi shi agbo oyi egbo o li abi ukpamhi

oara ni a lu imositadi ni omose oghuo o ro

ya ko ishemhi oyoli. 32 Ukpamhi oli, o khi

oghuo ikpamhi era ni e she ne nya, ama

ini o fu vule, loli o ke fu dose emini a ko shi

‡ 13:15 Li ze Aza 6.9-10 § 13:17 Li ze iLuk 10.23-24; iJon 8.56; Iburu 11.13; 1 iPit 1.10-12 * 13:22 Li ze iMat 19.23; 1 iTimo 6.9-10,17

oni ishemhi nya. O mele ọara oni ofunẹ a. Ipfeli e bhale ya ku eko shi iguabọ eyọli.”

*Okhe irọkhọkọ oyi ifuma
(iLuk 13.20-21)*

³³ Ijesu ọ gbo zẹ okhe irọkhọkọ olese khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o li abi ifuma ni ọkpotoso ọ rọ ma ifulawa ni o bu wushe, ni o rọli fuma shi ọ.”†

³⁴ Okhe irọkhọkọ iJesu ọ rọ gue ingme ena yẹwẹ. Ọa tigbe gue ingme okhọghuo yẹwẹ ni ọa khi okhe irọkhọkọ. ³⁵ Eri ona o ya tse shi ungmehi ni ọmekẹguele ọ ngme. Ni ọọ,

“Okhe irọkhọkọ
mhi rọ ya nu wẹ ngme.

Mhi ya gue ingme
ni a rọte igbaekele
oyi agbọ rọ sheli yẹ wẹ.”‡

³⁶ Abi iJesu ọ rọ zẹ eni ebubu ẹgbọ obo, ni ọ rọ ya lo elemhi owa, eniyẹ odukhokho eyọli e bhale deba li. Ẹẹ ọli, “Gueyẹ anye emini okhe irọkhọkọ oyi ebuli ọfaghue oghọ o ngme.”

³⁷ Ijesu ọọ, “Ọgbọ ni ọ ri eni egbegbi ikpamhi emhi ẹkọmhi kọ, ọ khi Omi Ọgbọ. ³⁸ Oni ishemhi o khi oni agbọ ona, eni ikpamhi ado enete eghọ e khi ẹgbọ ni e ya ri egbewẹ na Eghiele oyi Ẹshinẹgba. Eni ebuli ọfaghue e khi ẹgbọ eyi Ọkphaghie. ³⁹ Ọkphaghie ọ khi Ọbe ni ọ ri eni ebuli kọ ifu ishemhi. Oni ẹghẹghẹ ikhiẹsẹ o khi ikpukhokho agbọ, eni eni ẹẹ ga eghọ e khi igeni eyi Ẹshinẹgba.

⁴⁰ “Ẹzẹzẹ abi a li ti eni ebuli gbili tose-a eghọ, ighọ ikpukhokho agbọ o ya li. ⁴¹ Omi Ọgbọ ọ ya ghie igeni eyọli ya wolọ ẹgbọ ni e yese ẹgbọ pfidọ ali eni e li ọkhọlọ elemhi eghiele oyọli lasele. ⁴² A ya pfi wẹ kulo elemhi avuere, aghọ ẹgbọ e la ya ke vie ẹ le akọ akọ. ⁴³ Ẹghẹghẹ aghọ ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba e ya ke gẹ abi ovọ elemhi agbọ onogbọ oyi Ẹshinẹgba. A mhọli esọ, a suọ emini mhia gueyẹ ẹ ni a rọli gbe akanya.”

Okhe irọkhọkọ oyi ẹpfue ni a rọ sheli

⁴⁴ “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o li abi ẹpfue ni a rọ sheli ifui ishemhi, ni ọmọsẹ ọ tọnọ ekẹ mẹ rue, ni ọ

nyanya gbo roli sheli. Egbe e mu ọli, ọ ya ri emini ọ mhọli nya de, ọ ya de oni ishemhi oghọ.

⁴⁵ “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o li abi ọmọsẹ ni ọ nònò ugbhẹ-ema. ⁴⁶ Ini ọ mẹ oni o lo mu ẹloe, ọ je apfe ya ri emini ọ mhọli nya de, ọ de ọli.

Okhe irọkhọkọ oyi aga

⁴⁷ “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o gbo li abi aga ni egbifele e pfi lo okẹ oniẹmhi ni o khishi, e muno ifele ọdoda. ⁴⁸ Abi oni aga o rọ vọ, e ti ọli ngale egele. Ighọ, e shito e sanọ ifele eni e khi egbegbewẹ ọ kulo ughughu, e tsua eni ẹa ti kua. ⁴⁹ Ighọ o ya li ogbele ni o kpe ukhokho. Igeni eyi Ẹshinẹgba e ya sanọ ẹgbọ ọkhọlọ ifuabọ ẹgbọ eni e pfuase lasele. ⁵⁰ E pfi ẹgbọ ọkhọlọ eghọ kulo owa ere, ni e la ke vie, ẹẹ le akọ akọ.

⁵¹ “Eni ingmemhi ena nya e she lo ẹ esọ?” E ọli, “Ii.” ⁵² Ọọ wẹ, “Irarighọ, eri ọsesẹ ushi nya ni ọ mele ọmọ odukhokho-a, ni ọ da mie Eghiele oyi Ẹshinẹgba shi udu, ọ li abi ọgbọ ni ọ mhọli owa, ni ọ rọte elemhi owa ni ọ ri itsua shi ẹ rue ẹpfue onogbọ ali onodio lasele.”

*Edeli eyi iJesu e kie ọli
(iMak 6.1-6; iLuk 4.16-30)*

⁵³ Abi iJesu ọ rọ zẹ eni okhe irọkhọkọ ena se, Ọ lase aghọ le. ⁵⁴ Ọ nyenẹ egbe je ẹoli oyọli. Ọ la owa ugamhi sese, ẹgbọ ni e suọ ọli, abọ e sha wẹ. E mhila, e lie, “Obo ọ te mhue ilẹsingme enana, obo ọ te mẹ ikanya ọshabọ ena a gbe?” ⁵⁵ “Ọa she khi omi ikapita na? Ọa khi iMeli ọ khi inyọli, iJemhisi ali iJosefu ali iSamọ ali iJudasi ẹa she khi inyoghuo ọli? ⁵⁶ Ena ẹa khi inyoghuo ọli eni ikpotso ni e ga nu awa la ana ena? Mhie, Obo ọ te mẹ enana nya?” ⁵⁷ Irarighọ, ọ ri elemhi bi wẹ. §

Ighọ iJesu ọọ wẹ, “Aa mẹ ashini aa la mu ekpe na ọmekẹguele, se ni apfe oyọli ali unuekpe oyọli tse aa la mu ekpe na li.”

⁵⁸ Itobọ khi ẹa mhue irudunga, ọa la aghọ gbe ikanya ọnyaloa ni e bu.

† 13:33 Li zẹ iLuk 13.20-21; iGal 5.9; Igbae 18.6 ‡ 13:35 Li zẹ Iwolo 78.2 § 13:57 Li zẹ iJon 4.44

14

Eghuli oyi iJoni Oni oḡ batazi (iMak 6.14-29; iLuk 9.7-9)

¹ Eghēghē agho, Erōdu oghie ekē iGalili o suḡ eko iJesu. ² O gueye eni e ga li, oḡ, “iJoni Oni oḡ batazi na, ni o nyene egbe bhale agbo. Loli o zē ni o rō ligho mholi afu rō o gbe ikanya onyaloa enana.”

³ Irari khi Erōdu o ke kpē ghie ya mu iJoni. Oḡ, a ri iwēghē gē ḡli, a mu ḡli pfilo owa ighumha shi itobō ingme oyi Erōdiasi ughuē iFilipu inyoghuo oni Erōdu. ⁴ Eri iJoni o ke gueye Erōdu khi ushi oyi egbo iJu ḡa lama shi o ni o rō rue ughuē inyoghuo ḡli iFilipu shi.*† ⁵ Oni eghēghē Erōdu o nono ni loli gbe iJoni-a shi oni ingme, ama ulishi oyi egbo iJu oo mu ḡli irari khi o lēḡe khi egbo kpa e lēḡe khi omekeguele iJoni o khi.

⁶ Ama, eḡe ni Erōdu o gheḡe shi ogbeḡe ni a rō bia li, omi Erōdiasi o gbe ishimhi khaḡe wē ni o ri egbe mu oni Erōdu dōḡe. ⁷ O ri oni Erōdu romhi ishe, o neta oḡḡe gueye oni oḡmueshi khi loli ya ri emiemini o mhila luē na li. ⁸ Igho inyoli o ya seḡe oni oḡmueshi, o ka gueye itali o khi iJoni ukhomhi shi ukpēko na luē.

⁹ Abi o rō ngme ḡli ghō, egbe pfo oni oghie-a. Ama irari ishe ni o romhi ali apfōli ni e nu ḡli shito, oḡ a ri emini o mhila na li. ¹⁰ Igho o ghie ya khi iJoni ukhomhi o elemhi owa ighumha. ¹¹ A khi oni ukhomhi shi ukpēko a ri ḡli na oni oḡmueshi, oni oḡmueshi o tsua li ghi inyoli. ¹² Eniye odukhokho eyi iJoni e bhale ya tsua ekuli oyoli rō ya tō. E vu ya gueye iJesu.

IJesu o ri eminale na egbo agbeḡe ishe le (iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17; iJon 6.1-14)

¹³ Abi iJesu o rō suḡ emini a mē, o fiē agho lase. O lo ḡko-ḡkē oniēmhi je asha ni o da-ya ya shito. Abi eni egbo e rō suḡ ona e ri awē kia lē deba li. ¹⁴ Abi iJesu o rōte oni ḡko-ḡkē oniēmhi fiē lase, ni o rō mē eni ebubu egbo egho, elemhi wē e ala li, eni ēa ze, o rē wē ze.

¹⁵ Ogbomhi o mu ekē, eniye odukhokho e bhale, eḡe ḡli, “Waa ke zē egbo ena ke je, irari khi oola o nuata shi apfē, ni e je ifu ḡli ya dē emhi le.”

¹⁶ IJesu oḡ wē, “Oa ti ni e ligho vu tḡe, a nono eminale na wē le.”

¹⁷ Eḡe iJesu, “Ibulēdi ishe ali ifeḡe ava e khi emini awa lēḡe mhue shi ana.”

¹⁸ IJesu oḡ wē, “A rue wē bhale ghi mhe ghue.” ¹⁹ Oḡ, oḡbōḡbō o shito ukhomhi ebuli. O rue eni ifeḡe ava ali ibulēdi ishe egho, o tsua wē idane o ri ikphēmhi na Eshineḡba. O kholo eni ibulēdi-a, o rē wē na eniye odukhokho eyoli. Eni eniye odukhokho eyoli e kemhi wē na wē. ²⁰ Oḡbōḡbō o le, o khue, e kpole. Igho eniye odukhokho eyoli e sanḡ eni e kpole vō ighughu igbeva tsululu. ²¹ Emōḡe agbeḡe ishe (5,0000) e le eni eminale, ini aa leli ikpotso ali eniye ma o.

IJesu o la ukhomhi okē kia (iMak 6.45-52; iJon 6.15-21)

²² Aghoagho iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e lo ḡko-ḡkē da je ukiēkiē okē obini o kpole, o gueye eni ebubu egbo, oḡbōḡbō o ke je. ²³ O veḡe eni egbo kua se, o je ukhomhi ute ya sō iromhi. Ogbomhi o mu ekē, iJesu lolighuo o kie la oobō. ²⁴ Eghēghē ni a ngme ena, oni ḡko-ḡkē o she rōte ekē lo oni okē kia nuata. Igho akpekpeli oniēmhi oo zughuse oni okē, ni o tsua oni ḡko-ḡkē ya nga ya tiemhi.

²⁵ Eḡe uzogbe neni ogbe o gbe-a, iJesu bhale deba wē, o la oni ukhomhi okē e kia. ²⁶ Abi eni eniye odukhokho e rō mē ḡli khi o la ukhomhi oni okē e kia, e yila. E tḡḡe, e liē, “Ayemhe olimi lo!”

²⁷ IJesu o nyanya nu wē ngme, oḡ, “A mholi udu, mhemhe lo, a khi ke na ulishi.”

²⁸ iPita oḡ, “Onomhue ini yeye lo igesikia, wē mhe mhi bhale debē oni ukhomhi okē.” ²⁹ IJesu oḡ li, “Bhale.” Igho iPita o fiē oni ḡko-ḡkē lasele, oḡ kia ukhomhi okē, oḡ lē deba iJesu. ³⁰ Ama abi o ke rō mē abi oni ukpokpomhi akpekpeli o li pfiolo, ulishi o mu ḡli, oḡ tiemhi elemhi oni okē. O tḡḡe, oḡ, “Onomhue tsumhi mhe!”

³¹ Igho iJesu o nise obō-a o mu ḡli. Oḡ li, “Elo o zē ni irudunga oye o rō na she. Elo o zē ni u rō mhue akhokhomhe?”

³² Igho e ga ya lo elemhi oni ḡko-ḡkē, oni akpekpeli o pfomhe. ³³ Igho eniye

* 14:4 Li zē iLev 18.16; 20.21 † 14:4 Li zē iLuk 3.19-20

odukhokho eyoli e nyese ukhomhi na li ee oli, “Igesikia lo khi, Omi Eshinegba u khi.”

Ijesu o la iGenesarēti ri oni oo ghua ze (iMak 6.53-56)

³⁴ Abi e ke ro da oni oke ni o khishi, e bhale eke iGenesarēti. ³⁵ Abi egbo ni e la oni eke e ro lese khi ijesu lo, e ghie ghi egbo ni e la eoli i kia gasē oni eoli nya. Egbo e tsua egbo eyewe nya ni ee ghua ghi oli. ³⁶ E lema li o kpekpe o lese ze ni eni e ghua e ri obō ti esō awulu ni o so. Egbo nya ni e ri obō ti oli, e ze.

15

Osese ipfuase na ekeleghi (iMak 7.1-13)

¹ Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo e te iJerusalemu bhale ya mhila ijesu, ee, ² “Elo o ze khi eniye odukhokho eye ea ya ri osese ni ititawa e ro shi eke gbe akanya? Ea ya kpe abo-a neni e le eminale!”

³ Ijesu oo we, “Elo o ze ni a ro ri itobo ushi oyee gbe ushi oyi Eshinegba-a? ⁴ Irari khi Eshinegba oo lie, ‘Ogbo o ke ri ekpe na itali ali inyoli,’ ali khi, ‘Onini o da ku itse na itali okekhi inyoli ne, a gbe oli-a.’” ⁵ Ama abi ee a ke ngme khi, ini ogbo o mhōli ikpagho ni o kha ro na itali okekhi inyoli, ni o ke ro lie khi eni ikpagho egho khi loli mu udu pfi, khi Eshinegba loli ke ri eni ikpagho ya na. ⁶ Khi o gue kia ini o ke rie ri ikpagho na itali ali inyoli. Ina a li ri eloe e gbe ushi oyi Eshinegba ni a ba me asha ke deba osese oye e. ⁷ Ee e ri ugamhi ku alo! Azaya Omekeguele o kpe lina ngme oli shi e egbe ni o re,

⁸ “Eni egbo ena, unu e ro mu ekpe e na mhe, ama udu oyewe o nuata shi mhe o.

⁹ Afue e mema ga mhe, irari khi osese oyi egbo ee sese egbo, abine khi ishi eyemhe lo.”†

Emini e ri ogbo oo khi oni o pfuase (iMak 7.14-23)

¹⁰ Ijesu o lu egbo ni e legba, oo we, “A ri esō shi mhe eke, ni a mhue ilasingme. ¹¹ Oa khi emini ogbo o rote unu le tiemhi elemhi

e roli e khi oni o pfuase, ama emini e te oli unu ya fie e ri ogbo khi oni o pfuase.”

¹² Igho eniye odukhokho eyoli e bhale deba li e mhila li, ee oli, “U li lese khi ingmemhi ni u ngme amo khi, o ri elemhi e bi egbo iFarisi?”

¹³ Ijesu oo we, “Oara ni Itamhe na iloghie o da ro ko ne, a ya vu oli eke-a.” ¹⁴ A khi ze ni ingme oyewe o nase e udu. Ezalo ni eri ezalo e kia e khi. Ini ozalo o mu ozalo onabi loli obō o kia, eri wewe ava e ga de ya pfilo ateke.‡

¹⁵ IPita oo ijesu, “Gueye anye abi oni okhe irokhokho ena e ngme.”

¹⁶ Ijesu oo we “Aa kie lese emini mhia ngme?” ¹⁷ A lese khi emini o da te unu ya tiemhi elemhi khi eri a ne oli e kua? ¹⁸ Ama emini o da te unu lasese ne, elemhi udu o te lasese. Ena e khi emini e dobe ri ogbo o khi oni o pfuase. § ¹⁹ Irari khi elemhi udu isamhi ebe e te e lasese. Usamhi abi a lie gbe ugbeli, ali abi a lie kia okia, abi lie do ighiatō ni a ro na eta ali iku itsebo ali iyese ogbo-a, ali ni a ro o pfi otsele egbhue.*

²⁰ Emhi enana e ri ogbo o khi oni o pfuase. Ama ini ogbo o le eminale ni o ro kpe abo, o ro ogbo khi oni o pfuase.

Irudunga oyi okpotso ongi iKena (iMak 7.24-30)

²¹ Ijesu o te agho vu, o bhale eke iTai ali iSidoni. ²² Okpotso ongi iKena ni o la ukiekie eke ogho o bhale deba ijesu o lema li, oo li, “Onomhue Omi iDefidi kpekpe mhōli ilelemhi na mhe. Omimhe ni omueshi o mhue ayemhe okphaghiye. Oo ze mu oli gba memena.”

²³ Ama ijesu o so oli o. Eniye odukhokho eyi ijesu, e ijesu o khu oni okpotso khi oo kpe okeke deba ewe.

²⁴ Ijesu oo we, “Isumha eyi iZireni ni e waa, a ghie mhe ghi tse.”

²⁵ Oni okpotso o suo ona, o bhale ya de wugha odalo oyi ijesu, oo li, “Onomhue kpekpe kpaghiye mhe obō.”

²⁶ Ijesu oo li, “Oa ti ni a rue eminale oyi eniye pfi ghi ewa.”

²⁷ Oni okpotso oo, “Igho lo gueguegue, Onomhue. Ama ewa ee le eminale ni o rote

* 15:4 Li ze Okiali 20.12; 21.17; iLev 20.9; iDeut 5.16 † 15:9 Li ze Aza 29.13 ‡ 15:14 Li ze iLuk 6.39 § 15:18 Li ze iMat 12.34 * 15:19 Li ze iGal 5.19-21; 1 iKori 6.9-10; iRom 14.14

ukhomhi itebu oyi ọni ọ mhọli wẹ de kua eke.”

²⁸ Ijesu ọọ ọni ọkpotoso, “Egbegbo u mhue irudunga, a ya ri emini u nono ne.” Aghoaghọ omi ọli ọ ze.

²⁹ Ijesu ọ te agho vu, ọ rote okẹ oniemi iGalili le. Ọ nga ukhomhi ute ya shito. ³⁰ Ebubu egbo e bhale deba li agho, e tsua egbo ni e guoghọ awe-a, ali eni e ze alo ali eni e le esọ, ali eni e ki shi, ali ingmenu ali ebubu egbo ni e mhue ighuamhi ododa bhale ya shi ufuẹge oyi ijesu. Ọ ri wewe nya ze. ³¹ Abọ e sha egbo abi e ro me khi ingmenu ee ngme, egbo ni e guoghọ a, e vule kia, eni e ze alo e me eke, igho, ee kuẹghie Eshinegba oyi iZireni.

Ijesu ọ ri eminale na egbo agbele ene le (iMak 8.1-10)

³² Ijesu ọ lu eniye odukhokho eyoli e ro da oni we, “Elemhi egbo ena e ga lala mhe irari khi ele-esẹ na ni e te nu mhe la akana. E a me eminale le. Mhi aa nono ni mhi gueye we e ri elemhi ofue ke je, ini ubi o khi rue we shi ode.”

³³ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo a te ya me eminale ni ebubu egbo ena e ya le ifu oyemhi ni awa la ena?”

³⁴ Ijesu ọ mhila we, “Ibuledi ingme a mhọli shi agho?”

E ọli “Iruli ishilua ali ikuku ifele.”

³⁵ Igho ijesu ọọ eni egbo e shito ekekhe. ³⁶ Igho ọ rue eni ibuledi egho ali eni ifele ọ kphemhi na Eshinegba shi ọ. Ọ khi we a, ọ rewe na eniye odukhokho eyoli e kemhi we na eni egbo. ³⁷ Ogbokpa ọ le, ọ khue. Eniye odukhokho eyoli e sanọ eni e le kpole shi ighughu ishilua e vo tsuulu. ³⁸ Emose agbele ene 4,000 e le eni eminale. Ini ogbo ọa leli ikpotso ali eniye ma ọ. ³⁹ Ijesu ọ vese eni ebubu egbo kua se, ọ lo oko-okẹ oniemi je ukiekie eke iMagidalen.

16

E mhila ijesu ọ ri oḣe khase ewe (iMak 8.11-13; iLuk 12.54-56)

¹ Egbo iFarisi ali iSadusi eghuo e bhale deba ijesu e ya mu ọli fe. E mhila li ọ ri

oḣe ni o te iloghie bhale khase we.* ² Ijesu ọọ we, “Ini ogbomhi ọọ mu eke, a guele khi, ‘Ogbe-namo o ma ti irari khi idane o yile-a.’ ³ Ele uzogbe, a guele khi, ‘Ame o ya rue amo irari khi idane ọọ yile, o gbo bishi-a.’ A gue bino irarogbe guele abi ogbe o ya li, ama aa doḣe e guele emini eghẹghẹ ni a la memena o ngme. ⁴ Ee egbo ebe na agbhotu ona ni aa ri igesikia ga Eshinegba! A mhila mhe oḣe? Aa ya ri okhoghuo khase e, se ni onayi iJona omekeguele.”†

Igho ijesu ọ pfi we shi agho vu.

Oyese oyi egbo iFarisi ali iSadusi (iMak 8.14-21)

⁵ Abi eniye odukhokho eyoli e ro da oni okẹ oniemi ni o khi shi je egele ukiekie obini o kpole se, e sato khi wewe e a yeḣe tsua ibuledi. ⁶ Ijesu ọọ we a mhue egbe e shi angeli oyi egbo iFarisi ali iSadusi ni o li abi afuma oyi oyese.‡

⁷ Eni eniye odukhokho e nu egbewe ngme ọli khi itobo khi wewe e a tsua ibuledi bhale ijesu ọ ro ngme ona.

⁸ Ijesu ọ suọ emini e ngme, ọọ we, “Eni e a mhọli irudunga ena, elo o ze ni a ro gue ezo eminale? ⁹ Aa kie lese ingme? Aa sato abi mhi ro kemhi ibuledi ishe na egbo agbele ishe, ighughu ingme a sanọ eni e le kpole vo?§ ¹⁰ Ali ibuledi ishilua ni mhi ro na egbo agbele ene le, ighughu ingme a sanọ eni e le kpole vo?¶ ¹¹ Elo o ze khi aa kie lese khi ọa khi ingme ibuledi mhi nu e gue? Ama, mhi e a mu egbe e shi oyese oyi egbo iFarisi ali iSadusi ni o li abi ifuma.” ¹² Lolọ eniye odukhokho eyoli e ro tigbe lese khi, ọa khi ingme ifuma ni a ro nye ibuledi ọ nu we ngme e shi, ama ingme oseḣe egholi oyi egbo iFarisi ali iSadusi ọọ ngme.

IPita ọ guele oni ijesu ọ khi (iMak 8.27-30; iLuk 9.18-21)

¹³ Abi ijesu ọ ro bhale eke iSizeria iFilipi, ọ mhila eniye odukhokho eyoli, ọọ we, “Oghuo egbo e famhi e lie khi Omi Ogbọ ọ khi?”

¹⁴ Ee ijesu, “Eri egbo eghuo e khi iJoni Oni ọọ batazi egbo u khi, eghuo e lu e, Elaja,

* 16:1 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 16:4 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 16:6 Li ze iLuk 12.1 § 16:9 Li ze iMat 14.17-21 * 16:10 Li ze iMat 15.34-38 † 16:14 Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8

eghuo o e khi, iJeremaya u khi, eghuo e khi, ooghuo emekeguele u khi.”†

15 IJesu oo we, “Ee oye e, oghuo e khi mhi khi?”

16 ISamo iPita o ro oli, “Yeye u khi oni iKirisiti Omi Eshinēgba ni o la o.”‡

17 IJesu oo li, “Oni a khi vose na u khi, iSamo omi ijona. Oa khi ogho o ri igesikia ona khasa e, obo oyi Itamhe na iloghie o te bhale. 18 Mhi gueye, yeye iPita, (ni u khi eche). Oni ungmehi ni u ngme ena mhi ya ma Igbaa oyemhe ni e mie mhe suo nga, ekpabo oyi eghuli oa dobe ya mu oli o le. 19 Mhi ya rue okpe oyi eghiele oyi Eshinēgba ne, emiemini u waa da lama shi elemhi agbo ona ne, Eshinēgba oa ya li lama shi o obini iloghie, emini u da lama shi elemhi agbo ona ne, o ya lama shi o obini iloghie.”§

20 IJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e khi gueye egho khi loli khi oni iKirisiti.

Ijesu o gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMak 8.31--9.1; iLuk 9.22-27)

21 Rote eghēghē agho vu iJesu o te gueye eniye odukhokho eyoli, oo, lie, “Mhi mema ya je eke iJerusalemu ni mhi la ya me osoli ebubu abo eyi eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi. A mema ya gbe mhe-a, ama ele nuzi-ese a ya guise mhe le bhale agbo.”

22 Igho iPita o lu oli fie je olase o lie oli o khi ke gbo ngme ghō, “Eshinēgba o bighi oli ku a, ogho oa ya tse shi e egbe!”

23 IJesu o mu egbe pfi oo iPita, “Vu mhe ana, okphaghie! Ozuode u khi shi mhe o, irari khi waa ya sa isamhi ni e rote obo oyi Eshinēgba bhale, ama usamhi oyi agbo.”

24 Igho iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “Ini ogho o da nono ni loli deba mhe ne o mema ya kie egboli o tsua apfida oyoli oo deba mhe.* 25 Irari khi ogho ni o da dua ni loli tsumhi ayemhe oyoli ne, agbo onabi oyi Eshinēgba o ya de oli obo-a, ama ogho ni o da ri itobo oyemhe rue ayemhe oyoli pfi-a ne, o ya tsumhi oli.† 26 Ighe eleli ni ogho o ya me ini o le ugu agbo ona nya, ni ayemhe oyoli o ro de oli obo-a? Abi khi

elo ogho o dobe ro ya fali ota ro to ayemhe oyoli. 27 Irari khi Omi Ogho o ya bhale elemhi ufumhi oyi Eshinēgba loli ali igeni eyoli, eghēghē agho o ya ri eleli na ogho ogho abi o li gbe.‡ 28 Mhi gueye e khi egho eghuo e la ana memena ni ea ya ghu ne, ni e ro ya me khi Omi Ogho oo bhale abi oghie.”

17

Imamachi oyi iJesu
(iMak 9.2-13; iLuk 9.28-36)

1 Ogbēlē-esesa o dose se, iJesu o rue iPita ali iJemhisi ali iJoni ikhi inyoghuo iJemhisi, weweghuo kpe e ya nga ukhomhi ute ni o yagha. 2 O la agho mu mela-a ukpelo we. Alo eyoli e ge abi ovo, itsua ni o so e ge abi akpa. 3 O li denē, ghe khe, e me khi iMosisi ali Elaja khi e nu iJesu e ngme.

4 Igho iPita oo iJesu, “Onomhue, o ma gue ti khi anye la ana! Ini o ghole e, mhi ya to okholo ese, oghuo o o khi o ye, olese o o khi oyi iMosisi, onokpōle o khi oyi Elaja.”

5 Abi o kie li ngme, igho otughunu ni o ge nyanyanya o bhale ya khukhu we-a. E suo khi uruli o rote oni otughunu lie, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhe. A suo emini o gueye e.”*†

6 Abi eni eniye odukhokho e ro suo ona, e de yeshi ta alo rughu, ulishi oo mu we. 7 Igho iJesu o bhale ya ri obo ti we, oo we, “A vule, a khi ke ze ni ulishi o mu e.” 8 Abi e ke ro yase alo eke, ea ke me oghokhoghuo agho se ni iJesu lolighuo kpe.

9 Abi e ro tiemhi oni ute le, iJesu o tse agua ye we, oo. “A khi gueye oghokhoghuo emini a me, ini aa li rote eghuli guise Omi Ogho le.”

10 Eni eniye odukhokho eyoli e mhila li, ee, “Elo o ze khi esese Ishi eyi iMosisi e lie khi Elaja o mema kpe ya bhale?”‡

11 IJesu oo we, “Elaja o mema kpe ya te ode bhale ya mu egbe emhikpa shi eke.

12 Ama mhi gue e ye e khi Elaja o she bhale ama egho ea lama khi loli o khi, e li oli abi o ghole we. Igho e ya li na Omi Ogho osoli.”§

13 Igho eniye odukhokho eyoli e tigbe lese

‡ 16:16 Li ze iJon 6.68-69 § 16:19 Li ze iMat 18.18; iJon 20.23 * 16:24 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 † 16:25 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 ‡ 16:27 Li ze iMat 25.31; iWolo 62.12; iRom 2.6 * 17:5 Li ze Igbae 22.2; iDeut 18.15; iWolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 17:5 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 17:10 Li ze iMala 4.5 § 17:12 Li ze iMat 11.14

khi ingme oyi iJoni Oni oḡ batazi eḡbḡ oḡ ngme.

Ijesu o ri omḡ ze

(iMak 9.14-29; iLuk 9.37-43a)

¹⁴ Abi e rḡ nyenḡ egbe bhale deba eni ebubu eḡbḡ, omḡse oḡhuo o bhale ya wugha odalo oyi iJesu. ¹⁵ Oḡ, “Onomhuḡ, kpeḡpe ḡ elemhi omi mḡ ni o mhuḡ ughuamhi ni o mu oḡbḡ pfi gbe. O ma nase ḡli gba. Isheghuo o mu ḡli ḡ pfilo erali, isheghuo o de pfilo oḡ. ¹⁶ Eri mhi rue ḡli ghi eniyḡ odukhokho eyḡ, ḡa doḡḡ rḡli ze.”

¹⁷ Ijesu oḡ, “Ashi mhi beḡshi ri abḡ mu udu na ḡ ya ramhi, ḡḡ eḡbḡ ni ḡa mhuḡ irudunga ali iwali eḡbḡ, ḡḡ ingme mhi ke beḡshi ri abḡ mu udu na ḡ ya ramhi? A rue ḡni omḡ ghi mḡ ana.” ¹⁸ Ighḡ iJesu o mḡḡḡ na oni ayemḡ ḡkphaghiḡ oḡhḡ, o te ḡli egbe fiḡ ya lase, ḡni omḡ o ze aghḡaghḡ.

¹⁹ Ighḡ eniyḡ odukhokho e bhale deba iJesu abi o rḡ kpe ḡḡlighuo le, e mhila li, ḡḡ ḡli. “Eḡ o fe ze khi anye ḡa doḡḡ khu oni ayemḡ ḡkphaghiḡ ya lase?”

²⁰ Ijesu oḡ wḡ, “Itobḡ khi irudunga oye ḡ oo she ḡḡ. Mhi gueye ḡ khi ini a mhuḡ irudunga ni o she abi ukpamhi ḡara imḡḡḡḡḡ, a ya doḡḡ gueye ute ona, ḡḡ ḡli, ‘Vu ana lasele je oobḡ.’ O lighḡ ne abi u ngme. Aa mḡ emini ḡa ya ze ḡ ke li.” ²¹ [Ama oḡḡ ni a te doḡḡ khu ayemḡ obe onana fiḡ lase khi, ode iromhi isḡḡḡ ali azumhi ipfipfi.]*

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyḡli le shi eke

(iMak 9.30-32; iLuk 9.43b-45)

²² Abi eniyḡ odukhokho eyḡli e rḡ bhale iGalili, iJesu oḡ wḡ, “Eḡḡḡḡ o she ramhi ni a rḡ ya ri Omi Oḡbḡ na eḡbḡ de. ²³ E ya gbe ḡli-a, ama ḡḡnuzi-ese a ya guise ḡli le bhale agbḡ.” Oni ungmehi o ri egbe pḡ wḡ-a.

E mhila iJesu oga oyi Owa ugamhi

²⁴ Abi iJesu ali eniyḡ odukhokho eyḡli e rḡ nyenḡ egbe jele iKapanḡmu, emionoga na Owa oyi Eshineḡba e bhale deba iPita, e mhila li, “Oseḡ oyeḡ ḡ li fe ze oga oyi Owa oyi Eshineḡba?”†

²⁵ IPita oḡ wḡ, “Ee.”

Abi iPita o rḡ lo elemhi owa le ya mhila iJesu, iJesu o kpe ngme. Oḡ, “ISamḡ, eghuo u fe sa khi enighie ena agbḡ ona e famhiḡ mie oga? Emḡ-ekḡ abi epfeḡ?”

²⁶ IPita oḡ, “Epfese.”

Ijesu o li, “O ti shḡ! Oghḡ o rokhasḡ khi omḡ ekḡ ḡa khi ḡni oḡ ze oga.” ²⁷ “Ama ini awa khi lue na wḡ, je oḡ ya pfi ugba oye pfilo. Afeḡ ni u toḡḡ ya mu, khueghie ḡli unu-a, u ya mḡ ḡli ukpaghḡ unu rue. Rue ḡli ni u rḡli ya ze oni oga oyemḡ ali oyeḡ.”

18

Oghuo o funḡ shi Eghiele oyi Eshineḡba

(iMak 9.33-37; iLuk 9.46-48)

¹ Eḡḡḡḡ aghḡ, eni eniyḡ odukhokho e bhale deba iJesu, e mhila li, “Oghuo o fe funḡ shi Eghiele oyi Eshineḡba?”* ² Ighḡ iJesu o lu ukuku omḡ bhale migha wḡ odalo. ³ Oḡ wḡ, “Abi o li mhi li gue ḡli ḡ ye ḡ, khi, ini aa li mu pfi ni a li abi ikuku eniyḡ, aa ya lo Eghiele oyi Eshineḡba.† ⁴ Oḡbḡ ni o ga funḡ shi Eghiele oyi Eshineḡba khi, ḡni o ri egḡli tiemhile abi ukuku omḡ ḡnana.

⁵ “ḡnini o da ri irari eva oyemḡ mie omḡ ḡnana ne, mḡmḡ o mie. ⁶ Ama ini oḡbḡkhḡghuo o yeḡḡ enana ni e mie mḡ suḡ pfiḡ, ini a bie mu iko zu oḡbḡ oḡhḡḡ uruli tsua pfilo elemhi oḡḡ oniemhi, o ti ne.

⁷ “O maa khḡḡ mu eḡbḡ ni e yeḡḡ eḡbḡ o lamḡ. Oḡbḡ ḡa doḡḡ ya na pfue imufe oyi olamḡ. Ama o ma khḡḡ eḡbḡ ni e ze khi a mḡ eni imufe eḡhḡḡḡ egbe. ⁸ Ini obḡ oye, okekhi owe oye, o ze ni u lamḡ, khi ḡli pfi-a. Irari khi o ti ne ini oḡbḡ o khi ḡkhomhi ya lo agbḡ na agbḡagbḡ, ni abḡ ali awe e gba pfo nali ya lo owa ere.‡ ⁹ Ini o khia khi ḡloe oye o ze ḡ lamḡ, vuḡnyḡ li pfi-a. O ti ne u ri ukpḡloe oghuo ya lo iloghie, ni alo e rḡ gba ne, pfi ḡ ya lo ilimhi iriere.§

Okḡḡ irokhḡkhḡ oyi osumha ni o wa

(iLuk 15.3-7)

¹⁰ “A khi ze ni a ri ḡloe gbe eni ḡa mu ḡloe enana, irari khi eri igḡni eyewḡ na iloghie ḡ migha odalo oyi Itamḡ eḡḡḡḡḡḡ. ¹¹ [Eri mḡmḡ Omi Oḡbḡ mhi bhale ya tsumhi eni e wa-a.]

* 17:21 Li ze iMat 21.21; iMak 11.23; 1 iKori 13.2 † 17:24 Li ze Okiali 30.13; 38.26 * 18:1 Li ze iLuk 22.24 † 18:3 Li ze iMak 10.15; iLuk 18.17; 1 iPit 2.2 ‡ 18:8 Li ze iMat 5.30 § 18:9 Li ze iMat 5.29

12 “Se a sa shi o? Ini ogho o mhuẹ isumha egbhueshe ni oghuo o, o ro wa-a. Oa khi eri o ya ze oghuo oa la egbhueshe egho obo, o ya nono oghuo ni o wa a egho? 13 Ini o me oli, mhi gue e ye e khi egbe e ya mu oli shi oghuo ogho dose oghuo oa la egbhueshe enekpole ni ea waa. 14 Igho Ita e na iloghie oa li nono eni ea mu eloe enana ni e wa-a.

Inyoghuo e ni o pfido ne

15 “Ini inyoghuo e o lue ne, le deba li ka gueye oli emini o li. Ama ze ni o khi ye ye ali lolighuo kpe. Ini o ri esọ shi e eke, u she gbo sheshe oli shi ode.* 16 Ama ini oa ri esọ shi e eke, lu ogho oghuo abi ava elese, egheghe agho ni e khi otsele abi Ebe-no-pfuase o ngme.† 17 Ini oa ri esọ shi e o, le ya gue eni ingme nya ye ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Ini oa gbo da ri esọ shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o ne, a ti kia nali. A rue oli shi ogho ni oa miesuo ali omionoga ogho okholo.

18 “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emiemini aa da lama shi oni agbo ona ne, aa ya li lama shi o na e obini iloghie. Ali khi emiemini a da lama shi agbo ona ne, a ya lama shi o na e obini iloghie.‡

19 “Mhi gbo gueye e khi ini ee otuava a da lama shi emhikhoghuo agbo ona ni a ro so iromhi shi o ne, Itamhe ni o la iloghie o ya riele oli na e. 20 Irari khi asha ni egho ava o khi aase e da lona kugbe irari eva oyemhe ne, mhi nu we la agho.”

Okhe irokhokho oni oa ya gbe kua na ogho

21 IPita o bhale deba iJesu, o mhila li, “Iti-ingme inyoghuo-mhe o fe ya lue na mhe ramhi ni mhi ro ya gbe kua nali? Iti ishilua?”

22 IJesu oo li, “Iiye, oa khi iti ishilua tse, ama iti egbhueshe ali igbe asha ishilua.§”

23 “Irari khi eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni oo eni ee ga eyoli e bhale ya rokhase lue abi e li gbe akanya. 24 Abi o ro gho bino na we abi e li gbe na li, a rue omose oghuo ni o lo oli ekpa idududu bhale. 25 Abi oni omose oa ro dobe fali eni ikpagho, oni oghie oo e mu oli ali ughue oli ali imi oli ya de ni o ro fali eni ota.

26 “Oni oo ga ogho o de ya wugha odalo oyi oni oghie, oo li, ‘Kpekpe, rabomudu na mhe, mhi ya fali e eni ikpagho nya.’ 27 Igho oni oghie o ya mhuẹ isomhelemhi na li, o gbe eni ota kua na li, o ze oli vu.

28 “Ama abi oni oo ga o ro fie lase, o me oni oo ga nabi loli ni o lo oli ikuku ikpagho. Igho, o khi awulu shi oli uruli, oo li, ‘Fali mhe ota ni u lo mhe!’

29 “Onuzava oyoli ogho, o de ya wugha, oo lema li, oo li, ‘Kpekpe rabomudu na mhe, mhi ya fali e.’

30 “Ama oa lama na li. Oo a mu oli ya shi owa ighumha ya ramhi ni o ro ya fali eni ota. 31 Abi eni ee ga enekpole e ro me emini o li, elemhi ee bi we. E le ya gue eni ingme nya ye oni oghie ogho.

32 “Igho oni oghie o ghie ya lu oni oo ga ogho, oo li, ‘Ye ye oni oo ga ona okholo ona, mhemhe mhi gbe ikpokpomhi ikpagho ni u lo mhe kua ne irari khi u lema mhe, 33 waa khi oni o kha li mhuẹ isomhelemhi na onuzi-ava oye abi mhi mhuẹ isomhelemhi ne?’ 34 Igho elemhi e bi oni oghie, o mu oli ya shi owa ighumha ni a nali osue ya ramhi ni o ro ya fali eni ota ni o lo nya.

35 “Ina Itamhe na iloghie o li ya li e ini aa rote ekelemhi udu gbekua na inyoghuo e.”

19

Ipfa-ughue-a (iMak 10.1-12)

1 Abi iJesu o ro ngme se, o te eke iGalili vu je eke iJudia ukiekie oke iJodani, 2 Ebubu egho e ve deba li. O rewe la agho ze.

3 Egho iFarisi eghuo e bhale ya mu oli fe ni e ba me asha mu ingme ma li obo. E mhila li, “Ushi oyawa o fe lama shi o omose o ri itobo emhikhoghuo khu ughue oli?”

4 IJesu o mhila we, “Aa ze abi Ebe-no-pfuase o ngme khi eri Eshinegba ni o ma egho te igbaekele, o ma egho omose ali okpotso?* 5 Eshinegba o gbolo e, ‘Itobo ona omose o ya ze itali ali inyoli obo, o to ma ughue-oli o, we we ava e mele ogho oghuo-a.’ 6 Egheghe agho ea ke khi ava ama oghuo.

* 18:15 Li ze iLuk 17.3 † 18:16 Li ze iDeut 19.15 ‡ 18:18 Li ze iMat 16.19; iJon 20.23 § 18:22 Li ze Igbae 4.24

* 18:22 Li ze iLuk 17.3-4 * 19:4 Li ze Igbae 1.27; 5.2 † 19:6 Li ze Igbae 2.24

Itobọ ona, emini Eshinẹgba ọ she to ma, ọgbọ khi vase ọli-a.”†

7 Eni ẹgbọ iFarisi e mhila iJesu, “Elo o zẹ khi Ushi oyi iMosisi o lama ọgbọ ọ nya ebe ipfa-ughue-a mhọli ughue ọli obọ, ọ khu ọli?”‡

8 Ijesu ọọ wẹ, “Itobọ khi aa gbe udu o zẹ ni Ushi oyi iMosisi o rọ lama li na ẹ, ama ọa kpe te igbaekele lighọ. 9 Mhi gueye ẹ khi ọnini ọ khu ughue ọli ni ọa rọ khi itobọ okia, ni ọ rọ ya rue ọkpotso ọlese ne, o she kia okia.”§

10 Eniye odukhokho eyi iJesu ẹẹ, ini o khia khi ina o bie khi iteva ọmose ali ughue ọli, o bie ti ne ọgbọ khi rue ọkpotso shi.

11 Ijesu ọọ wẹ, “Ọa khi ọgbokpa oni osese ona o gọ lu, se ni eni Eshinẹgba ọ ri oni afu na e khi rue ọkpotso. 12 Irari khi emhi ebubu ẹẹ zẹ khi ebubu ẹgbọ ẹa ya rue ọkpotso, eghuo, itobọ khi ighọ Eshinẹgba ọ ma wẹ, eghuo, itobọ khi ẹgbọ e rẹ wẹ khi ighọ, elese e ri egbewe mele ọwali-a ni e mẹ asha ga Eshinẹgba egbegbọ. Ọgbọ ni ọ dobe ya ri egbe mie oni osese, ọ ri egbe mie.”

*Ijesu ọ lema na eniye enikeke
(iMak 10.13-16; iLuk 18.15-17)*

13 Egheghe aghọ, ẹgbọ eghuo e wolo eniye enikeke bhale ghi iJesu ini ọ ri obọ nga wẹ ukhomhi, ni ọ sọ iromhi na wẹ. Ama eniye odukhokho eyọli ee khu wẹ, e ti je ukhokho.

14 Ijesu ọọ wẹ “A zẹ ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke khu wẹ irari khi wewe enana e mhọli agbọ oyi Eshinẹgba.”

15 Ọ ri obọ nga wẹ ukhomhi se, ọ rọte aghọ vu.

*Ọzeo ni lolo pfue
(iMak 10.17-31; iLuk 18.18-30)*

16 Ọzeo ọghuo ọ bhale ya mhila iJesu, ọọ, “Ọsese ọnete, elo mhi fe ya li ni mhi rọ ya mhọli agbọ onabi oyi Eshinẹgba?”

17 Ijesu ọọ li, “Elo o zẹ ni u rọ ọ lu mhe ọnete? Eshinẹgba luẹghuo kpe ọ lese ti. Ini u wa nono ni u mhọli agbọ onabi oyọli, ri ishi eyọli gbe akanya.”

18 Ọ mhila iJesu, “Ishi eneghuo ọ?”*

Ijesu ọọ li, “Khi gbe ugbeli, khi kia okia, khi do ughiatọ, khi pfi ọtsele ẹgbhue mu ọgbọ. 19 Mu ekpe na ite ali inye, gbo zẹ ni, u nono ingme oyi ọnuzava ọye abi u li nono egbe ẹ.”†

20 Oni ọzeo ọọ iJesu, “Te ekẹ vu mhi te ri eni u ga ngme ena nya a gbe akanya, onoghuo o ke kpọ mhe le?”

21 Ijesu ọọ li, “Ini u wa nono ni u gba pfo, le ya ri itsua ni u mhọli nya de u kemhi eni ikpaghọ na ẹgbọ ni ẹa mhọli, ni u mhọli ẹpfue shi obini iloghie. U tigbe bhale ke ya deba mhe kia.”

22 Abi oni ọzeo ọ rọ suo ona, egbe e pfọ li-a itobọ khi ọọ pfue gba.

23 Ijesu ọọ eniye odukhokho eyọli, “Mhi gue ọli ẹ ye ẹ khi, o ma munu ni ẹgbọ ni e pfue e zẹ ni Eshinẹgba ọ mhese na wẹ. 24 Mhi gbo gueye ẹ khi, ni ọgbọ ni ọ pfue ọ rọ lo eghiele oyi Eshinẹgba, o ya munu dose, ni ọgbọ ke dua ni lọli ri akphere rọte ese asuge ya fie.”

25 Abi eniye odukhokho eyi iJesu e rọ suo ona, abọ e sha wẹ, e mhila li, “Ọghuo ọ ke dobe ya lo Eghiele oyi Eshinẹgba shọ?”

26 Ijesu ọ bino wẹ, ọọ, “Ini a ri oyi ọgbọ ngme, ona o ya munu, ama obọ oyi Eshinẹgba, emhikpa o zẹ ọli ẹ riele.”

27 IPita ọ mhila iJesu, ọọ li, “Anye ni anye zẹ emhikpa obọ bhale deba ẹ ena, elo anye ya me ọ rue?”

28 Ijesu ọọ wẹ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi ini Omi Ọgbọ ọ da shito ukpekhomhi ufumhi oyọli egheghe agbọ Onogbọ, ẹẹ ogbava ni a deba mhe a ya nu mhe shito ikpekhomhi igbeva, a mhese ẹ na edeli igbeva eyi iZireni.‡ 29 Ọgbokpa ni ọ da zẹ owa oyọli obọ, okekhi inyoghuo ọli, ni ọ zẹ itali ali inyọli obọ ali inyoghuo ọli ali imiọli ali ẹpfue eyọli obọ shi itobọ oyemhe ne, ọ ya mhue ẹpfue eghogho asha egbhueshe, ọ gbo mhue agbọ onabi oyi Eshinẹgba. 30 Ama ẹgbọ eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho, e ya ralo.”§

‡ 19:7 Li zẹ iDẹut 24.1-4; iMat 5.31 § 19:9 Li zẹ iMat 5.32; 1 iKori 7.10,11 * 19:18 Li zẹ Okiali 20.13-16; iDẹut 5.17-20 † 19:19 Li zẹ Okiali 20.12; iDẹut 5.16; iLẹv 19.18 ‡ 19:28 Li zẹ iMat 25.31; iLuk 22.30 § 19:30 Li zẹ iMat 20.16; iLuk 13.30

20

Okhe iròkhòkò oyi egbikanya na elemhi ogba ipfonu

¹ “Eri Eghiele oyi Eshinẹgba o li abi omose ogghuo ni o fiẹ lase ya wolọ ẹgbọ ẹluzogbe je ogba ipfonu oyọli ya gbe akanya. ² O lama khi lọli ya fali ogbọgbọ ingme ni a mie ogbele. O rewe je ogba ẹera ipfonu oyọli ya gbe akanya.

³ “Elemhi agogo itili ẹluzogbe, o fiẹ lasele, o me khi emose eghuo e migha elemhi oki ni ẹa mhuẹ oni ẹẹ gbe. ⁴ Oo we, ‘A je ogba ẹera ipfonu oyemhe ya gbe akanya khi mhi ya fali ẹ emini o ti.’ ⁵ Igho e vu.

“Elemhi agogo igbeva ẹle oghuota ali agogo ese ẹle ogbomhi, o gbo ligho ya wolọ emose elese. ⁶ Agogo ishe o she ramhi, o gbo bhale ya ẹ emose elese ni ẹa li gbe okhogghuo. O mhila we, o we, ‘Elo o ze ni a ro migha ana amo kpa pfuse ẹghẹghẹ-a, ni aa ro gbe okhogghuo?’

⁷ “E ọli, ‘Irari khi ogbokhogghuo ọa lu anye shi akanya lo.’

“Oo we, ‘A je ogba ipfonu oyemhe ya gbe akanya.’

⁸ “Ogbomhi o ke mu eke, oni o mhuẹ ogba oggho, o lu oni o ri ẹgbọ ẹ gbe akanya na li, oo, ‘Lu eni e gbe akanya ni u fali ogbọgbọ ota. O kpe rote ẹgbọ ni e kpe ukhokho bhale fali ota ya ramhi eni e kpe bhale.’*

⁹ “O fali ẹgbọ ni e te agogo ishe ẹlogbomhi gba akanya le ukpaghuo. ¹⁰ Abi eni e te odode gba akanya le e ro bhale ya mie ifata, e dabi khi ikpagho eyewe e ya bu dose eni e kpe ukhokho bhale oni akanya. Ama a ga fali we abizize. ¹¹ E mie ifata se, ee wolọ oni o mhuẹ ishemhi. ¹² E ọli, ‘Emose ena ni a kpukhokho mie, iwakati ogghuo e lese gbe akanya, ama rote ẹle uzogbe fiefie anye te ri ukhomhi shi ovo ya ramhi ogbomhi. Ama u ya fali anye abizize!’

¹³ “Omhuẹ-ishiemhi o ro otuoghuo elemhi we, ‘Omue, mhi aa liele. Oa khi ukpaghuo-ghuo a lama na mhe shi akanya ogbele? ¹⁴ A mo ikpagho eye ẹ ni a ke je apfe. Onoghuo o de ẹ shi o ini mhi fali omose ni mhi kpukhokho mie abi mhi fali ẹ. ¹⁵ Abi

khi mhia dobe ya li ikpagho eyemhe abi o ghole mhe? Eri a ke kpe ofuma irari khi mhi da khi ogbo ni o somhopfa?’

¹⁶ “Ama ẹgbọ eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho e ya ralo.”†

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyọli le shi eke

(iMak 10.32-34; iLuk 18.31-34)

¹⁷ Abi ijesu o ro o nga iJerusalemu, o lu eniye odukhokho eyoli je asheghuo ya gueye, oo we. ¹⁸ “IJerusalemu ni awa je ena, a ya la oobọ ri Omi Ogbọ na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi de, agho e la ya pfa ezọ igbe-a mu ọli. ¹⁹ E tigbe rue ọli na ẹgbọ ijeta, e roli li egia, e gbe ọli ite, e ta li ma apfida, ama ẹlenuzi-ese, a guise ọli le bhale agbo.”

Emini ughue iZebedi oo ijesu o riẹle na lue

(iMak 10.35-45)

²⁰ Igho ughue iZebedi o rue imi ọli ava bhale deba ijesu, o wugha li odalo, oo li o kpeke o somhi lue opfa.

²¹ Ijesu o mhila li, “Elo wa nono.”

Oo li, “Lama na mhe khi imimhe aava ena, khi ogghuo o kha shito ẹ obọ ita, onokpole o shito ẹ ogobo eghiele oye.”

²² Ijesu oo we, “Aa lese emini a mhila. A ya dobe da uko osoli ni mhi ya da?”

E ọli, “Anye ya dobe.”

²³ Ijesu oo, “A rote uko ni mhi te da ya da, ama, ọa khi mhemhe mhi ya ze oni o ya shito mhe obọ ita ali ogobo. Eni Ita o riẹle we shi na e mholi we.”

²⁴ Abi eniye odukhokho ogbe enekpole e ro suo, e pfaa na ogbo ali inyoghuo egho.

²⁵ Igho ijesu o lu we tigbili, oo we, “A lese khi ighie eyi ẹgbọ ijeta eri ẹẹ jili ẹgbọ eyewe. Eni e kpada e ri omhesẹ ri itoto ẹ sha we ma. ²⁶ Ama, ọa khi igho iteva oye ẹ. Oni o da nono ni loli fu ne, o khi oni oo ga enekpole.‡

²⁷ Ini onge ọo nono ni loli khi onodode, o mele oni oo ga oyi enekpole a. § ²⁸ Ezeze abi Omi Ogbọ, ọa li bhale ni a ke ga li, ama o bhale ni o ro ga ẹgbọ ali ni o gbo ri agbo oyoli mie ebubu pfuese.”

* 20:8 Li ze iLev 19.13; iDeut 24.15 † 20:16 Li ze iMat 19.30; iMak 10.31; iLuk 13.30 ‡ 20:26 Li ze iLuk 22.25-26 § 20:27 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

*Ijesu o ri ezalo aava ze**(iMak 10.46-52; iLuk 18.35-43)*

²⁹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rote iJeriko vu, ebubu egbo e ve deba li. ³⁰ Emose ezalo aava e shito epfe-ode. Abi e suo khi ijesu o rote agho dose. E tseşe, e lie. “Onomhue, Omi iDefidi, le elemhi anye.”

³¹ Oni ebubu egbo e dese we, e khukhu unu, ama e kiele tseşe leghe, e lie, “Onomhue, Omi iDefidi kpekpe le elemhi anye.”

³² Igho ijesu o migha, o lu we, oo we, “Elo a nono ni mhi rişle na e?”

³³ Eş oli. “Onomhue, kpekpe anye e nono ni u khueghie anye alo-a.”

³⁴ Ijesu o mhue ilelemhi na we, o ri obo ti we alo, eni alo e khueghie-a, e deba li.

21*Egbo e ri ufumhi na ijesu abi o ror lo elemhi iJerusalemu**(iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)*

¹ Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e li ti i mama iJerusalemu, e bhale ikuku eoli na lui iBetifagi ni o la Ute eera Olivu. Ijesu o la agho ghie eniye odukhokho eyoli aava je eoli ni o la odalo. ² Oo we, “A je eoli ni a fe odalo oyeş ena, khi a ya me akphere ali omioli. A taghie we-a, a mu we ghi mhe ana. ³ Ini ogbokhoghuo o mhila e emhikhoghuo, a gueye oli khi Onomhue o ya rewe rişle emhi, o gbo ya nyene we bhale lena.”

⁴ Eri a me enana ni a ro bhale ya e khi ungmehi ni emekeguele e ngme, ni e bhale ya tse. Ni oo

⁵ “A gueye edeli iZayo,*

‘A bino khi oghie oye e oo bhale deba e. O mholi ikuegbe-a, o nga ozele akphere, ikhi Omi akphere.’”

⁶ Igho eniye odukhokho eyi ijesu e ye abi o ghie we. ⁷ Igho e rue oni akphere ali omi oli bhale, e banode eyewe egbe nga li egbe, ijesu o nga li shito. ⁸ Ebubu egbo e gueghie itsua eyewe naghie-a shi ode, eghuo e kholo eyamhi naghie-a shi ode. ⁹ Eni egbo ni e

ralo ali eni e kpe ukhokho e tseşe, e kueghie oli, e lie,

“Tsumhi anye, Tsumhi anye, Omi iDefidi!”
“Ikhivose khi oni o ri eva oyi Onomhue bhale.”

Ikuęghie khi oyi Eşhinegba.

“Tsumhi anye.”†

¹⁰ Abi ijesu o ro lo elemhi iJerusalemu, oni edeli nya o wushe-a, egbo e mhila, e lie, “Oghuo oni omose onana o fe khi?”

¹¹ Eni egbo ni e nu oli kia e gueye we, eş “Ona khi ijesu oni omekeguele onge iNazareti na eke iGalili, ni a shobo na awa khi oo bhale, ikhi oni awa migha khe.”‡

*Ijesu o lo elemhi Owa Oyi Eşhinegba**(iMak 11.15-19; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)*

¹² Ijesu o lo elemhi Owa Oyi Eşhinegba. O khu egbo ni e la elemhi oli e du oki kua. O ghino we abo itebu ni e la ngmomhi ikpagho kua, ali ibechi oyi eni e ri inekhukhu u e de. ¹³ Oo we “A she keke oli shi Ebe-no-pfuase, ‘Owa oyemhe, owa ni a la lema o khi,’ ama a she roli mele owa oyi ighiatoa.”§

¹⁴ Ezalo ali eni e guogho awe-a e bhale deba li obini Owa Oyi Eşhinegba, O rewe ze nya. ¹⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi e ro me khi ijesu oo gbe ikanya onyaloa ododa, elemhi Owa oyi Eşhinegba, ali khi eniye e la akagho tseşe leghe kueghie oli, e lie, “Ikuęghie o khi oyi Omi iDefidi,” elemhi e bi we.

¹⁶ Igho e mhila ijesu, e oli “Wa a suo abi eniye eş ngme e?”

Ijesu oo, “Mhi suo.” O mhila we, “Aa kpe suo abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o.

“U she ri eniye ali emofe

kuęghie ikueghie ni o gba pfo’ ”*

¹⁷ Ijesu o te agho vu je iBetani. O gbhe agho ni ogbe o gbe.

*Ijesu o ku itse na okhua-eni**(iMak 11.12-14,20-24)*

¹⁸ Eş uzogbe abi o ke ro nyene egbe ukhokho je iJerusalemu, okiamhi o gbe oli.

¹⁹ Igho o me okhua-eni epfe ode, o le ya bino oli, ama oa me udumhi okhoghuo ukhomhi

* 21:5 Li ze iZaka 9.9 † 21:9 Li ze Iwolo 118.25,26 ‡ 21:11 Li ze iJon 6.14; 7.40; Ika 3.22; iMak 6.15; iLuk 13.33

§ 21:13 Li ze Aza 56.7; iJere 7.11 * 21:16 Li ze Iwolo 8.2

o, se ni ebebe. Igho o o oni o ara ogho "Wa gbo ya mo udumhi ghue!" Aghoagho oni o ara o ku ebe-a.

²⁰ Abi eni eniye odukhokho eyoli e ro me oli, abo e sha we. E mhila li, ee. "Se o li kia khi oni okhua o ro gho nyanya ku ebe-a?"

²¹ Ijesu o o we, "Mhi gueye e khi, ini a mhue irudunga ni aa ro mhue akhokhomhe, a ya dobe li emini mhi li oni okhua ona. Oa khi onana tse, a ya lie oni ute ona, 'Vu ya de pfilo oko oniemhi,' oni ute o suo na e.† ²² Irari khi ini a mhue irudunga, emiemini a so iromhi mhila a ya mholi oli."

A mhila ijesu obini o te mholi afu
(iMak 11.27-33; iLuk 20.1-8)

²³ Ijesu o lo elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba le, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e mhila li, "Afu eyi oghuo u ro gbe ikanya enana? Oghuo o ri afu ne?"

²⁴ Ijesu o o we, "Mhemhe mhi ya li mhila e ogbo oghuo, ini a da gbaghie oia ne, mhi ya gueye e oni o ri afu ona na mhe. ²⁵ Mhie i, ibatazi ni iJoni o o batazi na egbo, oghuo o ri afu na li o ke batazi egbo? Egbo e ri oli na li abi khi Eshinegba lo?"

E nu egbewe khako, e lie, "Ini awa e khi 'Obo oyi Eshinegba o te bhale,' o ya mhila awa, 'Elo o ze ni aa ro mie oli suo?' ²⁶ Ama ini awa e khi, 'Obo oyi ogbo o te bhale,' ulishi apfowa o o mu awa, irari khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi."

²⁷ Itobo igho e ke ijesu "Anye aa lese." Ijesu o o we "Mhemhe mhi aa li ya gueye e obini mhi te me afu."

Okhe irokhokho oyi eniye aava

²⁸ "Se a me ona shi? Omose oghuo o mhue eniye emose aava. O bhale deba oni ogbhali, o o li, 'Omoke le ogba ipfonu amo ni u ya gbe akanya.'

²⁹ "Oo itali, 'Mhi a ya ye.' Ama o li deno, o mu udu pfi, o o le oni ogba ipfonu.

³⁰ "Oni itawe o gbo le deba onikeke, o gbo ngme oli abi o kpe ngme oni ogbhali. Oni ikeke ogho o lama khi loli ya ye, ama o tigbe ye.

³¹ "Onoghuo eniye aava ena o rieie emini itawe o nono?"

Ee ijesu, "Oni ogbhali."

Ijesu o o we, "Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emionoga ali idegbe e she pfi e shi ana kpe lo Eghiele oyi Eshinegba. ³² Irari khi abi iJoni Oni o o batazi egbo o o bhale ya sese e ode ni a ya rote, ni aa lama mie oli suo. Ama emionoga ali idegbe e mie oli suo, e mu pfi. Abi a tseku ri eloe oyee me, aa kie mu udu pfi ni a miesuo.‡

Okhe irokhokho oyi eni a mie shi ogba ipfonu

(iMak 12.1-12; iLuk 20.9-19)

³³ "A suo okhe irokhokho olese. Omhue-apfe oghuo o ya la o ni o gua ogba ipfonu shi ukhokho apfe oyoli. O khi ogba gase oli, o rieie ashini a la nye onyo shi o, O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. O roli na egbo e ke ri eloe khu oli, o vu eoli oboese. § ³⁴ Abi eghoghe ikhiese o ro ramhi, o ghie eni ee ga eyoli ghi eni egbo, e ka mie we eni e khi eyelu e ghi lu e.

³⁵ "Eni egbo ni o ro shi oni ogba ogho, e mu eni eni ee ga eyoli, e gbe oghuo, e gbe oghuo-a, e tononokpole eche. ³⁶ Igho oni omose o gbo ghie eni ee ga elese ghi we ni e ke bu dose eni o kpe ghie. Igho eni e la oni ogba e li we abi e kpe li egho. ³⁷ Ikpukhokho o, o ghie omi oli ghi we. Oo, 'E ya mu ekpe na li.'

³⁸ "Ama abi eni e la oni ogba e ro me khi oni omi oli o o bhale, e lu egbewe ochi, ee egbe, 'Awa gbe oni omi oli-a, ni awa le ugu oyoli.' ³⁹ Igho e mu oli e rue oli je olase oni ogba, e gbe oli-a.

⁴⁰ "Irarigho, ini oni o mhue oni ogba ipfonu ogho o fe bhale, se ee a sa khi o ya li eni egbo egho?"

⁴¹ Ee ijesu, "Eri o ya gbolo eni egbo okholo egho-a, o ri oni ogba na egbo elese, eni e ya ke ri eni e khi eyoli ghi oli."

⁴² Ijesu o o we, "Ee a kpe ze oli abi a li keke oli shi Ebe-no-pfuase khi:

"'Eche ni itsona e kie pfa,
loli o ke ya mele egbegbi eche
ni o ke mu eloe ne nya-a.

Onomhue o ligho rieie ona,

oo ti anye eloe gba' ***"

⁴³ "Irarigho, igho a li ya mie e Eghiele oyi Eshinegba obo, a rue oli na egbo ni e rieie

† 21:21 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2

‡ 21:32 Li ze iLuk 3.12; 7.29-30

§ 21:33 Li ze Aza 5.1-2

* 21:42 Li ze

Iwolo 118.22-23

emini Eshinegba ọọ a ke rieḗ. ⁴⁴ Ọgbọ ni ọ da ya de nga oni ẹchẹ ne, ọ ya guoghọ-a, ama ọgbọ ni oni ẹchẹ o da de nga egbe ne ọ ya mheli-a abi ifufu.”

⁴⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali ẹgbọ iFarisi e rọ suọ oni okhẹ irọkhọkhọ ona, e leṣẹ khi wẹwẹ iJesu ọ nu ngme. ⁴⁶ E nono oḗ ni wẹwẹ e tẹ mu ọli ya khukhu, ama ulishi o mu wẹ irari khi ẹgbọ e leṣẹ khi ọmekẹguele iJesu ọ khi.

22

Okhẹ irọkhọkhọ oyi ukue ni á lá rue ọmueshi

(iLuk 14.15-24)

¹ IJesu ọ gbo ri okhẹ irọkhọkhọ ona nu wẹ ngme, ọọ, ² Eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie ọghuo ni ọ gbhẹ ukue na omiọli ni ọọ rue ọmueshi. ³ Ọ ghie eni ẹẹ ga eyọli e ka gueye ẹgbọ ni ọ gbhẹ oni ukue na e bhale, ama ẹa lama ye.

⁴ “Ighọ ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese, ọọ wẹ, ‘A ka gueye eni a lu shi oni ukue khi mhi she nye ekhe shi eke. Mhi she gbolo ena-a, ena ni e mhue ila, shi elamhako eyemhe, a she mu egbe emhikpa shi eke. A bhale oni ukue ikhueṣe ọmueshi.’

⁵ “Ama eni ẹgbọ ẹa pfi esọ shi, e vu asha. Ọghuo ọ vu ishemhi, ọlese ọ vu oki. ⁶ Eghuo ọ ni a lu shi oni ukue e mu eni eni ẹẹ ga eghọ, e gbe wẹ, e gbolo wẹ-a. ⁷ Ighọ elemhi e bi oni oghie, ọ ghie ekhọli-okhue eyọli, e ka gbolo eni ẹgbọ ni e gbolo eni ẹẹ ga eyọli-a, e toṣe wẹ apfe-a.

⁸ “Ighọ oni oghie ọ luno eni eni ẹẹ ga eyọli, ọọ wẹ, ‘A she mu egbe ukue oyemhe shi eke se, ama ẹgbọ ni mhi lu shi ọ, ẹa khi eni a kha lu shi ọ. ⁹ Mena, a ke je ifu ẹoli ikpe ni ebubu ẹgbọ e legba, ọgbọkpa ni a da me ne, a lu ọli bhale oni ukue.’ ¹⁰ Ighọ eni eni ẹẹ ga e lo ifu ẹoli e luno ẹgbọ ni e me kpa tigbili, ghe ẹgbọ enete ali ikhiakhiamhi ẹgbọ. Oni ashini a gbhẹ oni ukue shi o vọ ẹgbọ.

¹¹ “Ama abi oni oghie ọ rọ bhale ya bino eni ẹgbọ, ọ me khi ọmọse ọghuo ọ la aghọ ni ọa sọ itsua ukue ni a rọ khueṣe ọmueshi ye ughue. ¹² Oni oghie ọ mhila li, ‘Ọmue se u li lo ana le ni u wa rọ sọ itsua oyi ukue ni a rọ khueṣe ọmueshi,’ Oni ọmọse ọa doṣe sọli ọ.

¹³ “Ighọ oni oghie ọ gueye eni eni ẹẹ ga eghọ, ‘A mu ọli ge abọ ali awe, a tsua li pfi je olase alo ebili ni a la vie, ni a la le akọ akọ.’*
¹⁴ “Ọgbọkpa a lu ama ikuku wẹ ni e mie oni ulumhi, a ze.”

A mhila iJesu ini a ke ze oga na iSiza

(iMak 12.13-17; iLuk 20.20-26)

¹⁵ Ighọ ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya gba abi e li ya ri omhila me asha mu iJesu. ¹⁶ E ghie eniye odukhokho eyewẹ ali eniye odukhokho eyi Erodu deba iJesu, ẹ ọli, “Ọsese, anye leṣẹ khi ọgbọ igesikia u khi, u gbolo ẹ sese igesikia oyi ọghuemhe oyi Eshinegba. Wa a ya na ulishi oyi ọgbọkhoghuo, itobọ khi ẹgbolie ọa la ọnini ọgbọ ọ khi. ¹⁷ Gueye anye, se o fe li udu oye? Abi ushi oyawa o ngme, o fe ti ni awa ze oga na oghie iSiza abi khi ọa ti?”

¹⁸ IJesu ọ leṣẹ ugbamhi obe ni e gba, ọọ wẹ, “Eẹ eri ugamhi ku alo, elo o ze ni a rọ nono ni a di mhe mu? ¹⁹ A rue ukpaghuo ni a rọ ze oga khaṣe mhe ghue!” Ighọ e rue ukpaghuo bhale ghi ọli. ²⁰ Ọ mhila wẹ “Alo eyi ọghuo na? Eva oyi ọghuo na?”

²¹ E ọli “Eyi iSiza.”

Ighọ iJesu ọọ wẹ, “Irarighọ, a ri oni o khi oyi iSiza na iSiza a ri oyi Eshinegba na Eshinegba.”

²² Abi e rọ suọ ona, abọ e sha wẹ, e ze ọli obọ, e vu.

Ingme ughue iruerue ali irote eghuli guale

(iMak 12.18-27; iLuk 20.27-40)

²³ Oni ogbele eleghọ, ẹgbọ iSadusi ni ẹ khi iteghuli guale ọa la ọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbo.† ²⁴ E ọli “Ọsese, iMosisi ọ gueye anye khi, ini ọmose ọ ghu-a ni ọa rọ bia eniye, inyoghuo ọli ọ rue oni ọsamhi olimhi ni ọ bia eniye na li na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a ọghọ.‡ ²⁵ Mena inyoghuo etuoshilua e ke nu anye la ana. Oni ọgbhali ọ rue ọkpotoso ọ ghua, abi ọa rọ bia eniye, ọ ze oni ọkpotoso obọ na inyoghuo. ²⁶ Ighọ eghuli o li gbe inyoghuo ọli ọnuzava ali ọnuzase ya ramhi ọnuzi-oshilua ẹa ga bia ọmọ ọkhoghuo na oni ọkpotoso. ²⁷ Ikpukhokho ọ oni ọkpotoso ọ ghu a. ²⁸ Mena, ogbele iteghuli guale, ughue ọghuo ọ fe ya khi elemhi ewe nya,

* 22:13 Li ze iMat 8.12; 25.30; iLuk 13.28 † 22:23 Li ze iKa 23.8 ‡ 22:24 Li ze iDeut 25.5

aborokhia khi wẹwẹ oshilua e ga rue ọli shi?"

²⁹ Ijesu ọọ wẹ, "Eri a da ode! Itobọ khi aa leşẹ ungmehi oyi Eshinegba ali itoto eyọli lo. ³⁰ Irari khi ini ẹgbọ e rọte eghuli guale, ẹa ke ya rue ikpotso, wẹ khi ikpotso e ke ya ke ngeli na emose, eri e ke ya li abi igeni na iloghie. ³¹ Ama oyi ingme iteghuli-guale oyi ẹgbọ ni e ghu-a ne, eri aa suọ abi Eshinegba o ngme ẹ. ³² O khi, 'Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekopu.' Eshinegba oyi ẹgbọ ni e la agbọ o khi, ọa khi Eshinegba oyi ẹgbọ ni e ghua."§

³³ Abi eni ebubu ẹgbọ e rọ suọ ona, abọ e sha wẹ shi osesẹ ni o sesẹ.

Ushi ni o ga fune nya

(iMak 12.28-34; iLuk 10.25-28)

³⁴ Abi ẹgbọ iFarisi e rọ suọ khi iJesu o pfi ẹgbọ iSadusi okpe unu, e le gba. ³⁵ Oghuo o elemhi wẹ ni o khi osesẹ ushi o roshẹka ni loli dobe ri ushi mu iJesu. O mhila li ogbo.

³⁶ Oo li, "Osese, Ushi onoghuo o ga fune nya elemhi Ishi eyi iMosisi?" ³⁷ Ijesu ọọ li, "Ri udu oye nya ali ayemhe oye nya ali usamhi udu oye nya nono ingme oyi Onomhue Eshinegba oye.* ³⁸ Onana o khi ushi onodode ali oni o ga fu ne nya. ³⁹ Eri onuzi-eva o gbo li abi loli, ni ọọ li, 'Nono ingme oyi ogbo olese abi u li nono ingme egbe ẹ.† ⁴⁰ Ishi eva ena elemhi Ishi eyi iMosisi ali emekeguele nya, e te ze."‡

Omi oghuo Omiepfuese o khi

(iMak 12.35-37; iLuk 20.41-44)

⁴¹ Abi ẹgbọ iFarisi e kie li la agho egho, iJesu o mhila wẹ. ⁴² "Se a khokho shi Omiepfuese o? Omi oghuo o fe khi?"

Ẹ ọli "Omi iDefidi."

⁴³ Ijesu ọọ wẹ, "Elo o ke ze khi iDefidi o rọte elemhi ayemhe lu ọli, 'Onomhue'? Irari khi iDefidi o lie,

⁴⁴ "Onomhue gueye Onomhue oyemhe.

Shito mhe ukiekie obita ramhi

ni mhi rọ ya ri ebe ẹ

shi ẹ ufu ekowe.'§

⁴⁵ "Ini iDefidi o lu ọli 'Onomhue,' see oni Omiepfuese o ke gbolọ ẹ khi omiomi iDefidi?" ⁴⁶ Ongewe ọa dobe gbaghie oni ogbo-a. Rote elegeho vu ogbo okhoghuo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbo okhoghuo.

23

A mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi egbe

(iMak 12.38-39; iLuk 11.43,46; 20.45-46)

¹ Igho iJesu o nu ẹgbọ ni e ri esọ shi ọli eke ali eniye odukhokho eyoli i ngme. ² Oo wẹ, "Esese Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi a ri afu na ni e ke guele abi Ushi oyi iMosisi o ngme. ³ Irarigho, a mema ya suọ esọ na wẹ, a li abi e gueye ẹ a ke li, ama a khi khonya wẹ ngeli ingeli enabi eyewe. Irari khi wewe ẹa ri emini ẹẹ sesẹ ẹgbọ gbe akanya. ⁴ Eri ẹ ge itsua ni e kọ na ẹgbọ tsua. Ama wewe oyewe ẹa lama ri umiesobo da wẹ o kpaghie wẹ tsua eni itsua.

⁵ "Emhikpa e ri abamemhe ẹ riele. E ri ogbene ni a fia otsuotsuọ shi mu alukpo ali abo. E pfi emini a rọte ebe-no-pfuase keke emhi shi lo eni otsuotsuọ. E gbo fia emhi na yayagha na dolodolo shi esọ iwulu ni ẹẹ so.* ⁶ Ashini o mhue ekpe ukue ali ikpekhomhi ni e fune ọọ ghole wẹ ini e bhale owa ugamhi. ⁷ E ma nono ni a ke tse wẹ otse ekpe atuoki, ali ni a gbo ke lu wẹ, 'Osese.'

⁸ "Ama ẹẹ oye ẹ a khi lama ni ẹgbọ e lu ẹ 'Osese,' irari khi Oga oghuo o ga mhọli ẹ nya, a gbo khi inyoghuo. ⁹ A khi lu ogbokhoghuo agbo ona 'Ita,' irari khi Ita oghuo kpe a mhue, iloghie o la. ¹⁰ Wẹ khi a ze ni ogbo o lu ẹ 'Osese,' irari khi Osese oghuo kpe a mhue ni o khi iKirisiti. ¹¹ Oni o ga fune elemhi ẹ, o mema mele oni ọọ ga oyee a.† ¹² Onini o da ya ti egboli nga ne, a ya ti ọli tiemhile. Ama onini o da ti egboli tiemhile ne, a ya ti ọli nga.‡

¹³ "O ma khọlo ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi erugamhi-ku-alo, ni e pfi okpe ode iloghie zuse ẹgbọ shi olase. Ẹẹ oye na, aa lama lo elemhi o wẹkhi eri a ze ni eni ẹ nono ni wewe e lo, ni e me asha le. ¹⁴ [O ma khọlo ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi

§ 22:32 Li ze Okiali 3.6 * 22:37 Li ze iDeut 6.5 † 22:39 Li ze iLev 19.18 ‡ 22:40 Li ze iLuk 10.25-28 § 22:44

Li ze Iwolo 110.1; Ika 2.34-35; Iburu 1.13; 10.13 * 23:5 Li ze iMat 6.1; iNba 15.38; iDeut 6.8 † 23:11 Li ze iMat 20.26-27; iMak 9.35; 10.43-44; iLuk 22.26 ‡ 23:12 Li ze iLuk 14.11; 18.14

eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi! Ẹẹ eri-ugamhi ku alo! Eri a li esamhi olimhi le, ni a ri abamemhẹ a sọ iromhi ni o nuata. Itobọ ighọ a ya na ẹ osoli egbegbọ.]

15 “O ma khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi erugamhi-ku-alo! A ga roshẹka kia eke ali ukhomhi okẹ ye obini odonuẹ ya nono ọgbọ mu pfi lama shi osesẹ oyeẹ. O kha da tse na ẹ se, osoli ni oni ọgbọ ọghọ ọ ke ya me ilimhi irierie, o ke fu dose oni ẹẹ a ya me agbhagbhamhi eva.

16 “O ma khọlọ ẹ egbe irari khi ezalo a khi ni a sesẹ ẹgbọ. Ẹẹ ni a sesẹ khi, ‘Ini ọgbọ ọ romhi Owa Oyi Ẹshinegba ọa mhue abi o ngme, ama ini ọ romhi igolu ni o la ukhomhi oni Owa Oyi Ẹshinegba, oni ishe o ya mu ọli.’ 17 Ẹẹ eyeghe, ezalo, onoghuo o fe fune? Igolu abi Owa oyi Ẹshinegba ni o ri oni igolu ro khi oni o pfuase? 18 A gbolo ẹ sesẹ ẹgbọ khi ini ọgbọ ọ romhi atete khi ọa mhue abi o ngme, ama ọ khada romhi emini a ro luase oni atete, oni ishe o ya mu ọli. 19 Ẹẹ ezalo, onoghuo o fe fune? Emini a ro luase obo ni o la ukhomhi oni atete abi oni atete ni o ri oni iluasobo khi oni o pfuase? 20 Itobọ ighọ, ini ọgbọ ọ da romhi atete ne, oni atete ali emini o la ukhomhi ọli nya ọ romhi egho. 21 Ini ọgbọ ọ romhi Owa Oyi Ẹshinegba, oni Owa Oyi Ẹshinegba ali Ẹshinegba ni ọ la ọ ọ romhi egho. 22 Ini ọgbọ ọ romhi iloghie, ukpekhomhi oyi Ẹshinegba ali oni ọ shito ọ ọ romhi egho. §

23 “O ma a khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi. Ẹẹ erugamhi-ku-alo. Aa ze aze-oghuo-igbe oyi ebe akhokho ali okphasa, ama a ri eloe ẹ gbe emini e mu eloe shi elemhi ishi, nabi, umha gbe azeba ali isomhelemhi ali igbe akanya te ode igesikia. Enana khi egbegbi emini a kha rieḽe, aa kha pfi enana shi eke ni aa rieḽe we.* 24 Ẹẹ ezalo ni a ri ẹgbọ ọ kia, a pfiolo akia onyo-a, ama a to akphere lue.

25 “O ma a khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. A kpe ukhokho iko ali itasa-a, ama emini a ri emhi itoegbe ali ufa mie e vo elemhi we. 26 Ẹgbọ iFarisi ezalo! A kpe ke kpe elemhi

uko ali utasa-a ne, egheghe agho ikhokho we e li pfuase.

27 “O ma a khọlọ ẹ egbe, esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. Eri a li abi uji ni a ri etseli opfopfo gbolo-a, ni o te odato ọli ti eloe, ama elemhi we, e vo igua ẹgbọ ni e ghu-a ni e ke-a.† 28 Ighọ a lili ẹ li, eri a rote odato idiegbe ga li abi egbegbi ẹgbọ, ama okhọlọ ali irugamhi ku alo, o vo ẹ elemhi.

Ijesu ọ gue anasemhẹ oyewe le shi eke (iLuk 11.47-51)

29 “O ma a khọlọ ẹ egbe ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo! A ga to iji na emekeguele a rieḽe iji eyi eni e gue ngeli somhotse. 30 A gbolo ọ lie, ‘Ini anye la agbo egheghe oyi itita anye lo, anye a kha nu we mholi obo shi emekeguele igbolo-a.’ 31 Eri a ri ona pfi otseḽe mu egbe ẹ khi a lama shi ọ khi imimi eni e gbolo emekeguele-a, a khi. 32 A ke je odalo, ni a pfuse gbe ikanya ni ititae e gbaekeḽe gbe.

33 “Ẹẹ enye ali imi enye, se a dabi khi a li ya na pfue ilimhi irierie ni ọo bhale?‡ 34 Itobọ ighọ mhi ya gweye ẹ khi mhi ya ghie emekeguele ghi ẹ ali ẹgbọ ni e fialo-a ali esesẹ ni e bu, a ya gbolo eghuo ọ-a, a tanọ we ma apfida, elese a gbe we ite elemhi owa ugamhi eye ẹ, a khu we te eoli oghuo ya je olese. 35 Itobọ ighọ a ya ri ọlia eyi ẹgbọ eni e pfuase nya ni a gbolo-a shi eke agbo ona mu ota sọ ẹ, rote idiegbe oyi Ebeli ni ọa mhue abi ọ li vu, ya ramhi idiegbe oyi iZakaraya omi iBerekaya ni a gbe-a shi agadamhi eva atete ali Owa Oyi Ẹshinegba. § 36 Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, osoli ni a ya me shi ugbeli ni a gbe idiegbe oyi ẹgbọ egho, ẹgbọ na agbhotu ona oni osoli o ya de rughu.”

Inono ni ijesu ọ mhue na iJerusalemu (iLuk 13.34-35)

37 Ijesu ọ ro lie, “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu! A gbolo emekeguele-a, a tono eni Ẹshinegba ọ ghie ghi ẹ eche gbolo-a. Iti-ingmi-ingme mhi she roshẹka ni mhi kolo ẹgbọ eye ẹ kugbe, abi okhokho ọ lie kolo imioli shi ifui ipfua, ama aa lama na mhe.

§ 23:22 Li ze Aza 66.1; iMat 5.34 * 23:23 Li ze iLev 27.30 † 23:27 Li ze Ika 23.3 ‡ 23:33 Li ze iMat 3.7; 12.34; iLuk 3.7 § 23:35 Li ze Igbae 4.8; Iburu 11.4; iZaka 1.1; 2 Okhe 24.21 * 23:38 Li ze ijere 22.5

38 Ghe i! Eshinegba o ya te Owa oyi Eshinegba oye e vu, o mele afue a.* 39 Mhi gueye e khi rote memena vu, khi aa ke gbolo ya me mhe ya ramhi ni egheghe ni a ro ya ke lie, 'Oghele o khi ni oni o ri eva oyi Onomhue bhale.' †

24

Olele oyi ikpukhokho agbo (iMak 13.1-2; iLuk 21.5-6)

1 Abi iJesu o rote oni Owa oyi Eshinegba fie lasese, eniye odukhokho eyoli e roli khasa egbe oyi oni owa. 2 IJesu o ro we, "A ga me emhi enana nya, ama mhi gue a ye e khi aa me echeli ni a ro nga egbe egbe ro to oni owa ona ni aa ya che kua."

Ozughu ali imu-okholi vule (iMak 13.3-13; iLuk 21.7-19)

3 Abi iJesu o li shito ukhomhi Ute era Olivu, eniye odukhokho eyoli e bhale ya ye oli ochi, ee oli. "Gueye anye egheghe ni eni ingme enana e ro bhale ya tse, ali emini a ya ke me ni anye ro ya lese khi a she ramhi ukpesa agbo."

4 IJesu o so we o, oo. "A ke tokpe eke ini ogbokhoghuo o khi di e. 5 Irari khi ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale, ee lie 'Mhemhe mhi khi oni iKirisiti,' ee di ebubu egbo. 6 A ya suo eko okholi ali okeke okholi. Ama a khi ze ni ulishi o mu e. A mema ya me emhi eghogho, ama ukpesa agbo o kie ramhi ne. 7 Ushishi e ya mu okholi vule shi ushishi o, egbo e mu egbe iku iku nu egbe e kholi. Ukpokpomhi okiamhi o ya ke pfi, eke e ya ke dekulue asha khi asha. 8 Eri enana nya e ya li abi khi oku o lese to okpotso ni o ya bia.

9 "Egheghe agho a ya mu e na we ni e nase e, a gbolo e-a. Egbo na agbo nya e ya ke biselemhi e, itobo khi a khi egbo eyemhe.* 10 Egheghe agho ebubu egbo e ya de irudunga lasese, e ri egbe e de, ee biselemhi egbe. 11 Egheghe agho ebubu emekeguele eyi egbholi e ya lasese, ee di ebubu egbo. 12 Irari khi okholo o ya gba eke dose, imhue-inono na egbe o ke lolo e la o. 13 Ama ogbo ni o da migha irudunga oyoli

gbagbagba ramhi ukpesa, o ya khi oni a mie pfuese.† 14 A ya she ri oni usomhi onete oyi oni Eghiele oyi Eshinegba onana, tse abo gasa agbo kpa, ni o khi otsele na ishishi nya, egheghe agho ukpesa agbo o tigbe ramhi.

Ighuighue

(iMak 13.14-23; iLuk 21.20-24)

15 "Irarigho, a kha da me emhi obe ni o vese egbo o kua khi ighuighue ni oo vese egbo kua, ni oo pfi ebemulishi, khi o da ya migha ashini o pfuse ne, ezeze abi emekeguele iDanie o gue oli le ne, oni oo ze ebe o lese emini o ze.‡ 16 Egheghe agho, egbo ni e la eke iJudia e na ya nga ukhomhi ite. 17 Ogbo ni o la ukhomhi owa o khi tiemhile ya rue emhikhoghuo elemhi owa. 18 Ogbo ni o la ishemhi o khi jele apfe ya rue awulu oyoli apfe.§ 19 O ma kholo ikpotso ni e me egbe ali eni e ri emofe shi egbe. 20 A lema Eshinegba o khi ze ni ele unamhi oye e o khi egheghe orue wekhi ogbele iyemhe. 21 Irari khi osoli oniemhi o ya lasese o. Osoli ni ogbo aa kpe me ghue rote igbaekele agbo ya ramhi ogbe ni amo, wekhi eri a ke gbolo ya me oghogho ghue.* 22 Ini aa rote eni ogbele eni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo o ya pfue o. Ama itobo oyi egbo ni Eshinegba o ze, o ya khi eni ogbele-a. 23 Egheghe agho, ini ogbokhoghuo oo u, 'Bino, ghe oni iKirisiti!' Okekha khi eri o li, 'Ghe oli oobo khe,' khi mie oli suo. 24 Irari khi iromhi emiefuese ali emekeguele eyi egbholi e ya lasese, ee ri olele eniemhi e khasa, ali ee gbe ikanya onyaloa ro ke di egbegbi eni Eshinegba o ze, ini o ya ze li lo. 25 A ghe i, eri mhi gue onana ye e shi eke neni oni egheghe o ya ramhi.

26 "Igho, ini ogbokhoghuo o gueye e, 'Ghe oli oobo, obini odagbe ifufu,' a khi je oobo. Okekha khi eri oo, 'Ghe oli ana, elemhi owa aza,' a khi mie oli suo. 27 Irari khi eri inyenegbe bhale oyi Omi Ogbo o ya li abi akphala o lie nyamhise alo nyaa, o rote udi ukhuli ge ya je udi ukhuli, rote obini ovo o te e ngale ya je obini o te e lo eko.† 28 Itobo khi ashini elamhako o ke-a shi agho ighuli ee legba.‡

† 23:39 Li ze iwolo 118.26 * 24:9 Li ze iMat 10.22 † 24:13 Li ze iMat 10.22 ‡ 24:15 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 24:18 Li ze iLuk 17.31 * 24:21 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14 † 24:27 Li ze iLuk 17.23-24 ‡ 24:28 Li ze iLuk 17.37

Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbo
(iMak 13.24-27; iLuk 21.25-28)

²⁹ “Egheghe osoli ogho o kha da lese dose tee,

“ ‘Ovo o ya bishi alo-a,
uki o a ke ge

ikpetata e deno ukhuli kule,

ekpabo ena ukhuli ee nighise.’ §

³⁰ “Egheghe agho, o lele irokhase oyi Omi Ogbo o ya lasese shi ukhomhi idane. Egb o ni e la agbo ona nya, e ya ke vie oya abi Omi Ogbo o li rote irarogbe e tiemhile elemhi ekpabo ali ukpokpomhi ufumhi.* ³¹ Egheghe agho akala onofune o ya de. Omi Ogbo o ghie igeni eyoli je iguabo enenene na eke agbo nya, e ka ti egbo eyoli ni o ze gbili. †

Owena ni a te oora okhua-eni wena
(iMak 13.28-31; iLuk 21.29-33)

³² “A ze ni oara okhua o sese e ingme. Ini iguabo eyoli e da tsotsogho ne, ni o ro ta ebe, a lese khi okase o she ramhi. ³³ Igho ini a da me emini mhi gue e ye ena ne, a lese khi oni egheghe o she ti ramhi ana. ³⁴ Abi o li mhi li gue e ye e khi agbhotu ona o ya dose ne, ni emhi ena nya e ro bhale ya tse. ³⁵ Eke ali ukhuli e ya dose, ama ingmemhi eyemhe, ea ya de kua.

Ogbo o a lese oni ogbele wekhi oni egheghe
(iMak 13.32-37; iLuk 17.26-30,34-36)

³⁶ “Ogbokhoghuo o a lese oni ogbele wekhi oni egheghe. Egbegbi igeni na iloghie ea lese wekhi Omi Ogbo o lese, se ni Ita lolighuo tse.

³⁷ Abi o ke li egheghe oyi iNoa, igho ibhale oyi Omi Ogbo o ya li. ‡ ³⁸ Neni a me ogbele oyi ochikpho oniemhi, eri egbo e le, e da, eghuo e wolo ikpotso, a ri ikpotso ye ughue, ya ramhi ogbele ni iNoa o ro mu oko-ok e oniemhi nga, ³⁹ Ama ea kie lese emini a ya me ramhi ni ochikpho o ro bhale ya tsua we kua nya. Igho ibhale oyi Omi Ogbo o ya li. § ⁴⁰ Emose aava e ya la ishemhi ke gbe akanya, a rue oghuo vu, a ze oni o kpo ob o. ⁴¹ Ikpotso aava e ya la iko ke mhele emhi, a rue oghuo vu, a ze oni o kpo ob o.

⁴² “A ri ukploe shi eke irari khi aa lese ele ni Onomhue oye e o ya bhale. ⁴³ A lese khi

ini omhue-apfe o lese egheghe ni ighiato e ro ya do oli lo, eri o ya shito ni ogbe o gbe-a. Oa ya ze ni ighiato e gbe oli ode-a lo owa le. ⁴⁴ Itobo igho, a mema ya mu egbe shi eke, irari khi egheghe ni aa sa shi, Omi Ogbo o ro ya bhale.

Oni o gue ee ga ali oni o a gue ee ga
(iLuk 12.41-48)

⁴⁵ “Oghuo o fe khi oni oo ga ni ri egbe e nga ni o lese ingme. Ni oga oyoli o ze kpeda na eni ee ga eyoli, o ri eloe khu omhwapfe oyoli, ni o ke ri emhi na we le shi egheghe? ⁴⁶ Ogho o khi na oni oo ga ogho ini oga oyoli o jele ya e khi oo riele emini o mhesa na li. ⁴⁷ Abi o li mhi li gue e ye e khi oga oyoli o ya ri emini o mholi nya nga li ob o. ⁴⁸ Ama ini o khi oni oo ga ni o a ya suo eso lo, eri o ya ke gueye egboli, ‘Oga oyemhe o ya la oob o tesa,’ ⁴⁹ Oo gbe eni ee ga ni e kpo le, o le, o deba edonyo a da onyo kia kia. ⁵⁰ Oga oyi oni oo ga ogho o ya jele apfe ogbele ali egheghe ni oni oo ga ogho o sa shi. ⁵¹ Oni oga oyoli ogho o ya nase oli agboagbo, o roli je asha ni a ri erugamhi-ku-alo shi. Agho o la ke vie o le ak o ak o.”*

25

Okhe irokhokho imueshi ogbe ni ea me omose ghue

¹ “Egheghe ni a ngme ena, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi imueshi etuogbe ni ea me omose ghue, ni e ya rue ikpa eyewe, ni e vu ya a lu omose oni oo rue omueshi onogbo ode.* ² Imueshi oshe elemhi we e khi eyeghe, oshe eni e kpo le e khi elesingme. ³ Eyeghe ni e la o, e wolo ikpa eyewe ama ea sato tsua oili olese shi emhi. ⁴ Elesingme ni e la o, e wolo ikpa, gbo die oili olese shi emhi. ⁵ Abi oni omose ni oo rue omueshi egho o a ro kele e bhale, eni imueshi nya e ri ukhomhi bo, olese o dowe rue.

⁶ “Abi itsotsogbie ro mu eke, uruli o de leghe, oo, ‘A ghe khe! Oni oo rue omueshi o she e bhale o! A vule ni a ya lu oli ode!’

⁷ “Igho eni imueshi e ti vule, e ti ikpa eyewe ngale. ⁸ Ama ikpa eyi eyeghe ni e

§ 24:29 Li ze Iro 8.12; Aza 13.10; Ezik 32.7; iJofe 2.10-11,31; 3.15; iZef 1.15; Aza 13.10; 34.4; Iro 6.12-13 * 24:30 Li ze iDan 7.13; iZaka 12.10-14; Iro 1.7 † 24:31 Li ze 1 iKori 15.52; 1 iTesa 4.16; Aza 27.13; iZaka 9.14 ‡ 24:37 Li ze Igbae 6.5-8 § 24:39 Li ze Igbae 7.6-24 * 24:51 Li ze iLuk 12.39-46; 1 iTesa 5.2; Iro 3.3; 16.15; 2 iPit 3.10 * 25:1 Li ze iLuk 12.35

la o, e ẹa ke doḅe lala. E lẹ deba eni e khi eḷesingme, ẹẹ wẹ, 'A kpekpe a te oili oyeḅe diẹ na anye irari khi ikpa eyanye e she ẹ pfua.'

⁹ "Igho imueshi eḷesingme egho, ẹẹ wẹ, 'Iye e! Oni anye mhue ena oḅa ya lo anye ni o gbolo lo ẹ o. A lẹ deba eni e ri oili ẹ de ya de.'

¹⁰ "Igho eni imueshi eyeghe oshe egho, e le deba eni e ro de ya a de. Abi e ro vu ya de oni oili, oni oḅo rue omueshi o lole. Eni imueshi oshe ni e mu egbe oili olese egho e deba li lo elemhi owa ukue. A khukhu ode.

¹¹ "O ke li deṅe, enekpole e bhale, ẹ ya kpheli ode, e lie, 'Oga! Oga! Khueghie ode-a na anye.'

¹² "Ama oni oḅo rue omueshi ogho, oḅo wẹ, 'Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ, mhi aa leṣe ẹ.'†

¹³ "Irarigho, a ri eloe shi eke, itobo khi aa leṣe oni ogbele wẹ khi oni eghẹghe.

Okhe irokhokho oyi eni ẹẹ ga etuase (iLuk 19.11-27)

¹⁴ "Eghẹghe agho, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi omose oghuo ni oḅo vu asha, ni o lu eni ẹẹ ga eyoli, o ri epfue eyoli nga wẹ obo. ¹⁵ O kemhi ikpagho na ogbogbo abi e li mhue afu ramhi. O ri ikpeshe na oghuo, o ri ikpeva na oḷese. O ri ukpaghuo na onokpole. O vu eoli. ¹⁶ Oni oga o leṣe vu se, oni o mie ikpeshe egho, o nyanya ya ri ikpeshe eyoli du oki, o me eleli ikpeshe elese nga o. ¹⁷ Igho oni o mhue ikpeva egho, o li ri eyoli du oki, o li me eleli ikpeva elese nga o. ¹⁸ Ama oni a ri ukpaghuo na egho, o vu ya to oni ukpagho eke so.

¹⁹ "O teṣe, oni oga oyewe o jele. O lu wẹ ogbogbo o bhale ya guele abi o li gbe. ²⁰ Oni oḅo ga ni o mhue ikpeshe egho, o bhale deba oga oyoli, oḅo, 'Oga, ikpeshe u ro na mhe, ama mhi she roli du oki, mhi me ikpeshe eleli.'

²¹ "Oni Oga oyoli oḅo li, 'Mu akanya, yeye oni oḅo ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khashe shi ukuku emini mhi ro ngeḅo obo, mhi ya ri emini e bu ngeḅo obo. Bhale ni awa ga la oghẹle!'

²² "Igho oni a ri ikpeva na egho, oḅo li, 'Oga, ikpeva u ro na mhe, mhi she me eleli ikpeva.'

²³ "Oni oga oyoli oḅo li, 'Mu akanya, yeye oni oḅo ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khashe shi ukuku emini mhi ro ngeḅo obo. Mhi ya ri emini e bu ngeḅo obo. Bhale ni awa ga la oghẹle!'

²⁴ "Igho oni o mie ukpaghuo egho o bhale, oḅo li, 'Oga, mhi leṣe khi uwali ogbo u khi; khi ashini u waa gua shi wa je ya khiṣe, ali khi ashini u waa ri ukpamhi ko, u je ya tima. ²⁵ Itobo ighe eri ulishi oye oo mu mhe, loli o ze ni mhi ro ya to ikpagho eye eke so. Ghe ikpagho eye emhikhoghuo ẹa li wẹ.'

²⁶ "Oni oga oyoli, o sọli o, oḅo li, 'Yeye ogbo okhoro owaza ona. U leṣe khi eri mhia khiṣe emini mhi aa roko, mhi gbo rote asha ni mhi aa pfi ukpamhi shi ẹ khiṣe. ²⁷ Abi o ro khi ighe, wa a ke ri ikpagho eyemhe shi ilu ikpagho, mhi kha jele, mhi kha bhale ya ẹ khi e gbe nga o.

²⁸ " "A mie oli oni ukpagho, a ri oli na oni o mhue ikpeshe. ²⁹ Irari khi ogbo ni o mhue, a ya ro ma o na li, o mhue gbeku o, ama oni oḅa mhue kpa, ukuku ni o kpe mhue a ya mie oli lue.‡ ³⁰ Ama oni ukhiakhiamhi oni oḅo ga onana, a mu oli pfi lase ya pfia alo ebili, agho o la ke vie oḅo le ako ako.'§

Iguezọ ni o kpukhokho

³¹ "Ini Omi Ogbo o bhale abi Oghie Onomhue, ni igeni eyoli nya e ro nu oli bhe, o ya shito eghiele oyoli.* ³² Egbọ ni e la agbo nya a ya tigbili odalo oyoli. Eghẹghe agho o khi we-a asha eva, abi orisumha-kia o lie vase isumha ali elamhi-a. ³³ O ya wolọ egbo ni e pfuse je ukiẹkiẹ obita. Enekpole e la obogobo.

³⁴ "Igho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li obo obita, oḅo wẹ, 'A bhale ni a ke li agbo elemhi iloghie ni Itamhe o riẹle na ẹ rote eghẹghe ni agbo o te gba eke le. Eẹ ni Eshinegba o khi vose na. ³⁵ Irari khi abi okiamhi o ro gbe mhe, a ri emhi na mhe le, okiamhe o gbe mhe, a diẹ amẹ na mhe da. Abi mhi ro khi opfese, a mie mhe shi owa oyeḅe. ³⁶ Abi mhi ro la irumheba a ri itsua na mhe so. Mhi ghua, a ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha, a bhale ya bino mhe.'

† 25:12 Li ze iLuk 13.25 ‡ 25:29 Li ze iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 § 25:30 Li ze iMat 8.12; 22.13; iLuk 13.28

* 25:31 Li ze iMat 16.27; 19.28

³⁷ “Igho eni egbo ni e pfluase egho e ya mhila mhe, e mhe, ‘Onomhue, eghoghe onoghwo anye ro me khi okiamhi oo gbe e ni anye ro ri eminale ne le, ni okiam e ro gbe e ni anye ro ro ne da? ³⁸ Eghoghe onoghwo u ro khi ofese ni anye ro mie lo owa le. Eghoghe onoghwo u ro ban-a ni anye ro ri itsua ne so? ³⁹ Eghoghe onoghwo u ro ghua ni u ro la owa ighumha ni anye ro bhale ya bino e?”

⁴⁰ “Oni oghie o ya so we o, o we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi, emiemini u da rie le na egbo ni e khi Inyoghwo-mhe ni e miesuo ni ea mu eloe ena ne, mhemhe u rie le o li na.’

⁴¹ “Eghoghe agho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li ukiekie obo ogobo, ‘A vu mhe ana le, ee ni a pfi unu na, a ke je owa ere ni Eshinegba o rie le na okphaghi e ali igeni eyoli.

⁴² Irari khi abi okiamhi o re gbe mhe, aa ri emhi na mhe le. Abi okiam e o re gbe mhe, aa bo ame na mhe da. ⁴³ Abi mhi ro khi ofese, aa lama ni mhi lo e apfe le. Abi mhi ro la irumheba, aa bo ide na mhe so. Mhi ghua, aa ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha aa bhale ya bino mhe.’

⁴⁴ “Eghoghe agho e ya lie mhe, ‘Onomhue, obo anye la me khi okiamhi o gbe e, ni u ro khi ofese, ni u ro la irumheba, ni u ro o ghua, ni u ro la owa ighumha ni anye aa ro kpaghi e obo?”

⁴⁵ “Oni oghie o ya so we o, o we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi, emiemini wa a da rie le na egbo ena ni ea mu eloe ni e mie mhe suo ne, mhemhe wa a rie le o li na.’

⁴⁶ “Eghoghe agho, e vu ya lo osoli na agboagbo, ama eni e gue ngeli, e je agbo na agboagbo.”†

26

Ugbamhi ni a gba khe iJesu

(iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)

¹ Abi iJesu o li sese emhi ena se, oo eniye odukhokho eyoli, ² “A lese khi akopfua khi ukpe iPasova. A ya mu Omi Ogb, a gbe o li a shi apfida.”*

³ Eghoghe agho, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ya lona agbala oyi

iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ⁴ E la agho gba ugbamhi abi e li ya bena mu iJesu ya gbe-a. ⁵ E gueye egbe khi, o ya khi eghoghe oyi oni imu, ini egbo khi ri itobo igho tsua onyaghu lasele.

A la iBetani ku oili shi iJesu egbe (iMak 14.3-9; iJon 12.1-8)

⁶ IJesu o bhale iBetani, ikhi owa oyi omose oghwo ni a lu iSam o ni efafe e kpe mu.

⁷ Abi iJesu o li la agho le eminale, okpotso oghwo o tsua ituale ni o lolo ghale shi ukoko alabasita ni a ri eche rie le bhale. O ya ku o li shi iJesu ukhomhi.†

⁸ Abi eniye odukhokho eyi iJesu e ro me ona, e lie, “Elo o ze ni a ro na pfueche oni ituale kua shi afue?” Elemhi e bi we.

⁹ “A kha ri ituale ona de ghale lo, a kemhi eni ikpagho na eni ea mhu e.”

¹⁰ IJesu o lese emini e ngme, o mhila we, o we, “Elo o ze ni a ro nyama oni okpotso ona? Emini o somhi otse o rie le na mhe.

¹¹ Eghoghe kpa eni ea mhu e ro a la e ifuabo. Ama aa ya ke me mhe eghoghe kpa.‡ ¹² Emini o ze ni okpotso ona o ro ku ituale ona shi mhe egbe khi, ni o ro mu mhe egbe khe iroto oyemhe. ¹³ Mhi gueye e khi ashishini a da la tse abo usomhi onete ona eke agbo ona ne, a ya ngme emini oni okpotso ona o rie le ro sato o li egbe.”

IJudasi o lama khi loli ya ri iJesu de (iMak 14.10-11; iLuk 22.3-6)

¹⁴ Igho oghwo eniye odukhokho ogbava eyi iJesu ni a lu iJudasi na Isikaroti, o fie deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi. ¹⁵ O mhila we, “Ingme a ya ro na mhe ini mhi ri ode kase e ni a te ya mu o li?” Igho e leli ikpaghuo-ghuo uye ali igbe na li.§ ¹⁶ Rote agho vu, eri iJudasi o ke ri ukpelo e shi eke nono ode ni o te ya ri iJesu na we.

Eminale oghomhi oyi Onomhue

(iMak 14.12-21; iLuk 22.7-13,21-23; iJon 13.21-30)

¹⁷ Ogbele onodode oyi oni ukpe na ibuledi ni aa ri ifuma wushe o ramhi, eniye odukhokho eyi iJesu e bhale deba li, e mhila li, e o li, “Obo wa nono ni anye mu egbe shi ni u la le eminale iPasova?”

† 25:46 Li ze iDan 12.2; iJon 5.29 * 26:2 Li ze Okiali 12.1-27 † 26:7 Li ze iLuk 7.37-38 ‡ 26:11 Li ze iDeut 15.11 § 26:15 Li ze iZaka 11.12

18 Oo wẹ “A lẹ deba ọmọse ọghuo ni ọ la elemhi oni ẹoli, a ka gueye ọli khi, ‘Oşesẹ ọ khi ẹghẹghẹ oyemhẹ o she ti ramhi, owa oye, mhemhẹ ali eniye odukhokho eyemhẹ anye la le eminale iPasova.’ ” 19 Igho eni eniye odukhokho eyi iJesu e riẹle abi ọ li ghie wẹ. E ya mu egbe oni eminale shi agho. 20 Abi ogbomhi o ro mu eke, iJesu ali eniye odukhokho ogbava eyoli ee shito shi eminale. 21 Abi e ro le oni eminale, iJesu oo wẹ, “Oghuo elemhi e ọ ya remhẹ de.”

22 Igho egbe e pfo wẹ a. Oghuo oghuo ọ mhila li “Onomhwe she khi ọa khi mhemhẹ wẹ khi o khi?”

23 IJesu oo wẹ, “Oghuo e ni ọ nu mhe e so obọ utasa, ọ ya rẹ mhe de.* 24 Omi ogbo ọ ya ghu-a abi a keke nali. Ama o ma kholo omose ni ọ ri Omi Ogbo ya de egbe. O kha bie ti ne ini ogbo aa bie bia li.”

25 IJudasi ni ọ ya roli de oo li, “Oşesẹ, she khi ọa khi mhemhẹ wẹkhi o khi?” IJesu oo li, “Ii, yeye lo.”

Eminale ogbomhi oyi Onomhwe

(iMak 14.22-26; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

26 Abi e li le egho, iJesu ọ rue ibuledi, ọ kphemhi, ọ khi ọli a, ọ roli na eniye odukhokho eyoli, oo wẹ, “A mo, a le khi idiegbe oyemhẹ na.”

27 Igho ọ gbo li rue uko, ọ kphemhi, ọ roli na wẹ, ọ wẹ, “Ee nya a rote ọ da. 28 Olia eyemhẹ ni a ku ro luase obo na egbokpa a na, ni o gbe olamhẹ kua na wẹ. Olia ena Eshinegba ọ ro nu egbo eyoli mhue ishobo.† 29 Mhi gueye e khi mhi a ke gbo rote oni ukpamhi ọara upfonu onana ya da rote memena vu. Se e ni ele ni mhi ke ya nu e da li ode onogbo Iloghie oyi Itamhẹ.”

30 Abi e ro to uwolo se, e vu ya je ute era Olivu.

IJesu ọ guele shi eke khi iPita ọ ya kie lue

(iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

31 Abi e li le egho, iJesu oo wẹ, “Amioşe ena, ee nya a ya mhue akhokhomhẹ shi mhe egbe, a na tsua mhe pfi, irari khi ebe o ngme ọli khi.

“ Mhi ya ri emhi li

orisumhakia,
eni isumha
e ya gbhiaku-a.‡

32 “Ama ini mhi rote eghuli guale, mhi ya ralo na e iGalili.”§

33 IPita oo li, “Ini egbo nya e tseku mhue akhokhomhẹ shi e egbe, mhemhẹ mhi aa ya mhue.”

34 IJesu oo li, “Abi o li mhi li gue ọli e ye, khi amioşe ena, neni okpa ọ gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe.”

35 IPita oo li, “Mhi aa ya ngme gho ini o tseku khia khi oni mhi ya nu e ghu-a lo, mhi aa ya lie khi mhi aa lese.”

Eniye odukhokho enekpole nya e li ngme gho.

IJesu ọ la iGetisemani lema

(iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46)

36 Igho iJesu ọ lu eniye odukhokho eyoli, e je ashini a lu iGetisemani, oo wẹ, “A shito ana khi mhi ya je oobo ya so iromhi.” 37 O rue iPita ali imi iZebedi aava ma egbe. O vie osoli, egbe ea ke sheshe ọli. 38 Oo wẹ, “Udu oyemhẹ o vo osoli ramhi khi mhi ya ghua. A shito ana, a nu mhe ke tokpe.”

39 O ti le de, ọ de yeshi to alo mu eke ọ so iromhi. Oo, “Ita, ini o ya tse lo, ze ni u mie mhe uko osoli ona. Ama ọa khi abi o li ghole mhe, ama abi o li ghole e.”

40 O nyene egbe bhale deba eni eniye odukhokho, ọ me khi ee lese. Oo wẹ, “Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghẹghẹ tse?”

41 “A ke tokpe, a so iromhi ini a khi de pfilo imufe. Ayemhẹ o mu egbe, ama o lose idiegbe.”

42 O gbo vu utonuzi-eva, ọ ya lema, oo, “Itamhẹ, ini o khia khi ọa ze li ni uko osoli ona o dose, se e khi mhi da li, ze ni oghumhẹ oye o tse.”

43 O gbo nyene egbe ukhokho bhale, ọ me khi e lese ea ke dobe khueghie alo-a.

44 Igho ọ ze wẹ obọ shi agho. O gbo ya lema utonuzi-ese, o gbo ngme abi ọ kpe ngme.

45 Igho ọ nyene egbe ukhokho bhale deba eni eniye odukhokho, oo wẹ, “Eri a kiele e lese-a, a kiele e yemhẹ-a? Abino khi eghẹghẹ o she ramhi khi a she ri Omi Ogbo na egbo

* 26:23 Li ze iwolo 41.9 † 26:28 Li ze Okiali 24.8; ijere 31.31-34 ‡ 26:31 Li ze iZaka 13.7 § 26:32 Li ze iMat 28.16

olamhẹ de. ⁴⁶ A vule ni awa vu! Ọni ọ rẹmhẹ ẹ de ọọ bhale!”

A mu iJesu

(iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

⁴⁷ IJesu ọ kie ligho ngme, iJudasi ni ọ khi oghuo eni eniyẹ odukhokho ogbava, ọ bhale. Ebubu ẹgbọ ni e tsua epia ali itakobi e nu ọli bhale, eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ghie. ⁴⁸ Oni ọ roli de ọ she ri ọlele na eni ẹgbọ, ọọ wẹ, “Oni mhi da ya pfi ẹgbẹ ne, loli lo, a mu ọli.” ⁴⁹ Oni iJudasi ọ le deba iJesu, ọọ li, “Opfomhẹ o ka nu ẹ la Ọsẹsẹ,” ọ pfi ọli ẹgbẹ.

⁵⁰ IJesu ọọ li, “Ọmuẹ, nyanya riẹle emini u bhale shi.”

Igho eni emose e fiẹ lasele, e mu ọli. ⁵¹ Ghe i, abi a ro me na, oghuo eni e nu iJesu kia, ọ ji itakobi emhi lasele. Ọ khi oni ọọ ga oyi Oga ekpodalo ugamhi esọ-a.

⁵² IJesu ọọ li, “Rue itakobi oye shi irari khi oni ọ ji itakobi, ọ ya li ghu eghuli itakobi. ⁵³ Eri u dabi khi mhi aa dobe ya mhila Itamhẹ ikpaghiobo, aghoaghọ ọ ri igeni ni e dose agbhagbhamhi igbeva ghi mhe. ⁵⁴ Ama, se Ebe-no-pfuase o ke li bhale ya tse, ni ọọ khi a mema lina me ọli?”

⁵⁵ Igho iJesu ọọ eni ebubu ẹgbọ egho, “Eri mhi ri ẹgbọ ẹ pfi ozughu ni a ro tsua igbho ọ ali itakobi bhale ya mu mhe? E le kpa mhi ro shito Owa oyi Eshinegba ẹ sese, ama aa mu mhe.* ⁵⁶ Ama eri a me ena nya ni a bhale ya ẹ khi emini emekeguele e ngme shi ebe o bhale ya tse.” Igho eniyẹ odukhokho nya e ze ọli obo, e na kua.

Igba enighie ni a lu iSaḗdiri e ri iJesu gue ezọ

(iMak 14.53-65; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Eni e mu iJesu e rue ọli je apfe oyi iKefasi ni ọ khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ashini eni ẹ sese ishi ali eni egbhali e legbe. ⁵⁸ Ama iPita ọ tapfia a deba wẹ. Ọ deba wẹ lo ramhi atukpapfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ọ lo se, ọ nu eni ẹ ẹkhe ekhe shito, ni ọ me abi oni ingme o ke li ya kia.

⁵⁹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni iSaḗdiri nya, e nono ọtsẹle ẹgbhọli ni e ya

mu mhọli iJesu obo ni e ba me asha gbe ọli-a. ⁶⁰ Ama ẹa me okhoghuo, abi ebubu ẹgbọ e tseku fiẹ lasele ya pfi ọtsẹle ẹgbhọli.

Ikpukhokho ọ, emose aava e fiẹ lasele. ⁶¹ E li “Ọmose ọna ọọ, ‘Mhi ya dobe guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, mhi gbo riẹle ọli to ogbele ese.’”†

⁶² Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ vule, ọọ iJesu, “Waa bie mhue emini u ya ngme shi ezọ ni a gue ẹ shi ẹ egbe ena?” ⁶³ Ama iJesu tsaghie-a.

Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ gbo vule migha, ọọ iJesu, “Mhi ri eva oyi Eshinegba ni ọ la ọ re romhi ishe, gueye anye, ini yeye u khi Omiepfuese Omi Eshinegba.”

⁶⁴ IJesu ọọ li, “Igho o khi abi u ngme. Ama mhi gueye ẹ ẹ nya khi, rote memena vu, a ya me khi Omi Ogbọ ọ shito obita oyi Eshinegba ni ọ fune nya, ọ la elemhi otughunu te irarogbe ẹ bhale.”‡

⁶⁵ Igho, Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ nyano awulu a shi egbọli uruli. Ọọ, “Ọ she pfi unu-a! Ọtsẹle olese awa ke gbolo ẹ nono? E ẹ a she suọ oni ungmehi ipfiunu-a ni ọ ngme. ⁶⁶ Se a sa shi ọ?”

E ọli “Ọ she lue, ọ mema ya ghua.”§

⁶⁷ Igho e tono ete ku iJesu alo, e ri ekpa gbe ọli. Eghuo, e lase ọli esọ.* ⁶⁸ E li ọli “Me eke na anye ghue yeye Omiepfuese. Gueye anye ghue oni ọ ri emhi gbe ẹ.”

IPita ọ kie iJesu

(iMak 14.66-72; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁹ IPita ọ shito olase, omueshi oghuo oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ bhale deba li, ọọ li, “Yeye, u li nu iJesu onge iGalili kia.”

⁷⁰ IPita ọ tia li ukpeloe wẹ nya, ọọ li, “Mhi aa fe lese emini a ngme.”

⁷¹ Ọ ke rote agho fiẹ je unu ode unuekpe ni a rote ẹ lo oni apfe le, ọkpotsọ oni ọọ ga olese ọ gbo me ọli, ọ gueye emose ni e la agho, ọọ “Ọmose ọna ọ nu iJesu na iNazareti kia.”

⁷² Igho iPita ọ gbo tia li. Utona, ọ romhise ma ọ, ọọ, “Mhi romhi ishe, khi mhi aa lese oni omose ogho!”

⁷³ O ke li denẹ, emose ni e migha agho e bhale deba iPita, ẹ ọli, “Igesikia lo khi

* 26:55 Li ze iLuk 19.47; 21.37 † 26:61 Li ze iJon 2.19 ‡ 26:64 Li ze iDan 7.13 § 26:66 Li ze iLev 24.16

* 26:67 Li ze Aza 50.6

oṭuoghwo elemhi wẹ u khi. Ungmemhi oye o she ngmasẹ le.”

⁷⁴ Igho o li se egboli isheli, oo romhi isheli. O lie, “Mhi aa ga lese oni omose!”

Utoghuokpe okpa o gbieghe. ⁷⁵ Igho iPita o sato ungmehi ni iJesu o gueye o ni o re o, “Neni okpa o ya gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe.” O fie je olase ya vie oya.

27

A mu iJesu ghi iPaleti

(iMak 15.1; iLuk 23.1-2; iJon 18.28-32)

¹ Ogbe o gbe-a ogbeakolo, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali egbhali e mhesẹ abi e li ya gbe iJesu-a. ² E ge o, e rue o ni vu ghi iPaleti ni o khi igovunọ.

Ijudasi o gbe egboli-a

(Ika 1.18-19)

³ Abi iJudasi ni o roli de, o ro su o khi a pfa ezọ mu o ni khi a ya gbe o ni-a, o ri egbe pfo li-a, o nyene egbe rue ikpaghwo uye ali igbe eghe ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali. ⁴ O o we, “Mhi she lamhe, irari khi mhi she ri ogbo ni o mhọli olamhe okhoghuo de,” E o, “Egbo oyi anye onoghwo o ke la oghe? Yeye u lese.”

⁵ Igho iJudasi o ku eni ikpagho kua eke elemhi Owa oyi Eshinegba, o vu ya soli egboli-a.

⁶ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e san o eni ikpagho eke, e o, “Ikpaghwo o lia na, awa aa ya ku we ma ikpagho ugamhi.” ⁷ E gba ugbamhi nga eni ikpagho se, e rewe ya de eke onayi oni oo ma ekhe, ni a ri ilimhi epfese ke to agho. ⁸ Loli o ze ni a ro lu o ni Eke O lia ramhi ogbe na amo.* ⁹ Igho ungmehi ni omekeguele ni a lu iJeremaya o ngme, o li bhale ya tse. Ni oo, “E rue ikpaghwo uye ali igbe ni e khi ikpagho ni egbo iZireni e lama fali shi o ni egbe. ¹⁰ E rue eni ikpagho ya de eke eme onayi eni ee ma ekhe, abi Eshinegba o mhesẹ na mhe mhi ngme.”†

iPaleti o mhila iJesu ogbo

(iMak 15.2-5; iLuk 23.3-5; iJon 18.33-38)

¹¹ IJesu o migha odalo oyi igovunọ iRomu, oni igovunọ o mhila li, “Yeye u khi oghie oyi egbo iJu?” IJesu oo li, “Ii, Igho o khi abi u ngme.”

¹² Ama o mhọli emini o so shi ingme ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme shi o ni egbe. ¹³ Igho iPaleti o mhila li, oo. “Wa a su o emini a ngme shi e egbe?”

¹⁴ Ama iJesu o lama so o ni abikhoghwo, o ga lolo ri abo sha oni igovunọ.

A pfa ezọ igbe-a mu iJesu

(iMak 15.6-15; iLuk 23.13-25; iJon 18.39-19.16)

¹⁵ Ini a da li ukpe iPasova, eri igovunọ oo rue ogbo oghuo ni a mu shi owa ighumha obo-a na egbo iJu. Ikhi oni e ze, a rue igha le na wewe. ¹⁶ Egheghe agho, a me omose ni a mema lese shi ukhiakhiamhi ogbo, ni aa khena, ni a mu shi owa ighumha, ni a lu iBarabasi. ¹⁷ Igho abi eni egbo e ro le gba, iPaleti o mhila we, “Onoghwo elemhi egbo aava ena a nono ni mhi wol o abo-a na e? IBarabasi abi iJesu ni a lu Omiepfuese?”

¹⁸ Irari khi o she lese khi itobo khi ighie eyi egbo iJu ee biselemhi iJesu e ro mu o ni ghi lue.

¹⁹ Abi iPaleti o li shito ukpekhomhi ezọ oyoli, ughue o ni o ghie usomhi ghi o ni, oo. “Khi mhue emini u li omose ni o mhue emini o ni eghe. Irari khi mhii me osoli elemhi elena ooyose shi ingme oyoli.”

²⁰ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali, e tan o shi eni ebubu egbo elemhi, e lie iPaleti o rue iBarabasi obo-a, ama a gbe iJesu-a.

²¹ Igho igovunọ o mhila we, “Elemhi aava ena, onoghwo o, a nono ni mhi rue obo-a?” We we nya ee.

“iBarabasi!”

²² O mhila we, “Se mhi ya li iJesu ni a lu Omiepfuese ona sho?”

We we nya ee, “A ka ta li ma apfida!”

²³ Ama iPaleti o mhila we, “Elo o ze, onobe onoghwo o rie le?”

Ama e kie tsesẹ leghe “A ta li ma apfida!”

²⁴ Abi iPaleti o ro me khi loli ea mhọli emini loli ke ya li o, khi onyaghu o tigbe te o lasele, o die ame, o kpe abo-a ukpeloe we nya, oo we “Mhi aa mhue obo shi eghuli oyi omose ona o! Ob o ye e o la o!”‡

²⁵ Eni egbo nya e li, “O lia eyoli e la ukhomhi oyanye ali oyi eniye eyanye.”

* 27:8 Li ze Ika 1.18-19 † 27:10 Li ze iZaka 11.12-13; iJere 19.1-13; 32.6-9 ‡ 27:24 Li ze iDeut 21.6-9

²⁶ Igho ọọ rue iBarabasi obọ-a na wẹ. Ọọ a gbe iJesu itali, ọ rue ọli na ekhọli-okhue eyi iRomu e ka ta li ma apfida.

Eni ekhọli-okhue e ri iJesu li egia
(iMak 15.16-20; iJon 19.2-3)

²⁷ Igho ekhọli-okhue eyi iPaleti e rue iJesu lo elemhi agbala oyọli, ọ rue eni ekhọli-okhue nya le gase ọli. ²⁸ Igho e gueghie ọli itsua ni ọ sọ, e ri itsua oyile sọ li. ²⁹ E ri igba do arula rughu ọli. E ri ukpokpo mhọli ọli obọ ita, e wugha li odalo, e ri ọli li egia. E lie ọli, “Eshinegba ọ ze ni u to agbo yeye oghie iju.” ³⁰ E to ete ku ọli, e mie ọli oni ukpokpo gbe ọli ukhomhi. ³¹ E ri ọli li egia se, e gueghie ọli itsua eyile ni e ro sọ li egho, e tigbe ri itsua eyoli sọ li. E rue ọli je obini a la ya gbọli-a.

A ta iJesu ma apfida gbe-a
(iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)

³² Abi e li le egho, wewe ali omose ni a lu iSamọ ongi iZireni e ya lona, e ri itoto mu ọli ọ tsua apfida oyi iJesu. ³³ E bhale asha ni a lu iGogota. Abi iGogota o ngme khi “Asha ugua ukhomhi ogbo.” ³⁴ Agho e la ri onyo ni a ri emhi oyala shi na iJesu da, ama ọ to unu ọ bino, ọa lama da li. ³⁵ E ta li ma apfida se, e pfi onolo ro kemhi itsua ni ọ sọ mhọli egbe abo. Onana o ri emini omekeguele ọ ngme bhale ya tse, ni ọọ. “E kemhi iwulu eyemhe, e pfi onolo shi ide eyemhe.”* ³⁶ E ri ele se, e shito, e khe ọli ekhe. ³⁷ E keke emini a gue shi ọli egbe shi upepe ọara ro kphase kpeda nali. Emini a keke shi ọ khi, Ona khi iJesu, Oghie egbo iju. ³⁸ Igho e gbe ighiatọ aava ma li egbe. Oghuo ọ la ukiekie obita, onokpole ọ la li ukiekie ogobo. ³⁹ Egbo ni ee dose, e pfi itsue ododa manya iJesu.† ⁴⁰ E lie “Yeye ni u ya guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, ogbele nuzi-ese u gbo toli pfo. Tsumhi egbe e! Rote ukhomhi apfida ona tiemhile sho, ini Omi Eshinegba u khi.”

⁴¹ Ina ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e gbo li tsue ọli. ⁴² E lie, “O tsumhi egboese,” “Ama ọa dobe tsumhi egboli! Ọa khi lolu khi oghie oyi iZireni? Ini ọ da te ukhomhi apfida

onana tiemhile ne, anye ya mie ọli suo. ⁴³ Eri ọ ri egbe da Eshinegba o gbo lie khi, ‘Omi Eshinegba mhi khi.’ Awa ke bino ini Eshinegba ọ ya tsumhi ọli mena.”‡ ⁴⁴ Igho khi ighiatọ ni a ta ma apfida e li tsue ọli.

Eghuli oyi iJesu
(iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)

⁴⁵ Oguota o mu eke obili o tode bi asha kpa elemhi iwakati ese. ⁴⁶ Agogo ese o de te, iJesu ọ vie lasese leghe ọọ “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Abi ona o ngme khi “Eshinegba oyemhe, Eshinegba oyemhe, elo ọ ze ni u ro pfi mhe eso a?”§

⁴⁷ Egbo eghuo ni e la agho e suo ona, e lie li, “Elaja ọọ lu.”

⁴⁸ Aghoagho, oghuo ọ, ọ na ya rue isoso, ọ sọ li onyo ni o khe-a, ọ geno li shi ukpokpo nise a ji iJesu unu ni ọ da.* ⁴⁹ Ama enekpole e ọli, “Migha, ze ọli obo ni awa me ini Elaja ọ ya bhale ya tsumhi ọli.”

⁵⁰ Igho iJesu ọ gbo vie leghe, ọ ghu-a.

⁵¹ Eghenge agho tee, ode ugbakpi, ni a ro ta pfa ode-a ni o la elemhi Owa Oyi Eshinegba o te odode rote idane kiese-a ya tiemhi eke. Eke agbo o nighise, eche e veno-a.† ⁵² Iji e khueghie-a, ebubu egbo ni e pfuase ni eghuloa e gualo bhale agbo. ⁵³ E fiengo iji lasese. Abi iJesu ọ ro rote eghuli gualo se, e je elemhi ọli no pfuase, e ri egbe khaso ebubu egbo.

⁵⁴ Abi ekhọli-okhue ni a ze e ke khe iJesu ekhe e ro me abi eke o li nighise ali emhi elese ni e me nya, ulishi oo mu we, e lie li, “Egbegbo lo khi Omi Eshinegba omose ona ọ khi.”

⁵⁵ Ikpotoso ebubu e la agho ni e ta pfi-a fe. Eri e deba iJesu rote iGalili bhale ni wewe e ri ukpeloe khu ọli. ⁵⁶ Eghuo ọ khi, iMeli ongi iMagidaleni, iMeli inyi iJemhisi ali iJosefu, ali inyi iJemhisi ali iJon.

Abi a ri iJesu to
(iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁵⁷ Abi ogbomhi o ro mu eke, omose ni ọ pfue ongi Arimatia ni a lu iJosefu ni ọ li khi oghuo eniye odukhokho eyi iJesu, ⁵⁸ ọ le

§ 27:34 Li ze Iwolo 69.21 * 27:35 Li ze Iwolo 22.18 † 27:39 Li ze Iwolo 22.7; 109.25 ‡ 27:43 Li ze Iwolo 22.8
§ 27:46 Li ze Iwolo 22.1 * 27:48 Li ze Iwolo 69.21 † 27:51 Li ze Okiali 26.31-33

deba iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu, o roli na luę ya to. iPaleti o ri unu bhale e ka rue oli na iJosefu. ⁵⁹ Igho iJosefu o rue oli, o ri ode onogbo no pfuase khuli oli. ⁶⁰ O ri oli to uji onogbo oyoli ni a lese to shi elemhi eche. O gheghele eche oniemhi khukhu oni uji unu, o vu je apfe. ⁶¹ Igho iMeli ongi iMagidaleri ali iMeli onokpole e shito so alo ghue oni uji.

Ekhekhe ni e la oni uji

⁶² Ogbeakolo, ni o khi ele Iyemhea oyi egbo iju, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e bhale deba iPaleti, e oli, ⁶³ “Oga, anye sa ya to khi abi oni oloegbhue ogho o ro la agbo o lie khi, ‘Mhi ya guale ele-ese.’” ⁶⁴ Mena ri unu bhale a ke ya khe agho ekhe ramhi ele nuzi-ese, ini eniye odukhokho eyoli e khi bena ya tsua olimhi oyoli, ni e ke gueye egbo khi a she te eghuli guise oli le. Egbholi oni o ya kpukhokho ona, loli o ke ya kholo dose oni odode.”

⁶⁵ iPaleti oo we, “A rue ekhe-khe, a ze ni e khe ekhe agho. A lolo khukhu oli abi o ti e eloe shi.”

⁶⁶ Igho e ya khukhu oni uji egbegbo, e zuse oli, e ze ekhe-khe shi agho.

28

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMak 16.1-10; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Ogbe o ya gbe khi ele Iyemhea o dose ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, iMeli ongi iMagidaleri ali iMeli onokpole e le ya bino oni uji.

² Utoghuokpe eke o nighise, irari khi ageni oyi Onomhue o rote idane tiemhile. O gheghele oni eche ni o khukhu oni unu uji ode-a. O shito nga o. ³ O li abi erali akphala. Itsua ni o so e pfuase pepere abi otughunu opfopfo. ⁴ Ulishi o mu eni e la agho khe ekhe, ee guo, ubi o rue we pfi gbe.

⁵ Oni ageni oo eni ikpotso, “A khi ze ni ulishi o mu e irari khi mhi lese khi iJesu ni a gbe-a shi apfida a nono. ⁶ Oa la akana, o she te eghuli guale abi o kie kpe ngme. A bhale ya bino ashini a ri oli yeshi. ⁷ A nyanya ke le memena, a ka gueye eniye odukhokho

eyoli khi. ‘A she te eghuli guise oli le, khi mena, oo kia khe e, o je elemhi iGalili. Oobo a ya me oli.’ Ghe i, a khi yele-a abi mhi gueye e.”

⁸ Igho eni ikpotso e nyanya rote oni uji vu, ulishi o mu we ama oghelę o vo we elemhi, e na ya gueye eniye odukhokho eyoli. ⁹ Utoghuokpe iJesu o bhale deba we, oo. “Opfome o ka nu e la.” E bhale deba li, e mu oli awe, e nyese ukhomhi ga li. ¹⁰ IJesu oo we, “A khi ze ni ulishi o mu e, ama a ka gueye Inyoghuo-mhe e ke je iGalili. Agho e te ya me mhe.”

Emini ekhe-khe e guele

¹¹ Abi eni ikpotso e ro vu se, eni ekholi-okhue ni e khe oni uji ekhe, e vu ya gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi emini a ga me nya. ¹² Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e le deba eni egbhali e lona ye ugbamhi abi e ke ya li. E gba, e ri ikpokpomhi ikpagho na eni ekholi-okhue egho. ¹³ Ee we. “A lie khi, ‘Eniye odukhokho eyoli e bhale ya tsua li vu abi obili o ro bi ni anye ro lese.’” ¹⁴ Ini igovunoo o suo ona, anye ya pfa e shi eke, a khi ze ni emhikhoghuo o nase e udu.” ¹⁵ Igho eni ekholi-okhue e mie we eni ikpagho e li abi e sese we. Eri ingme emini e riele o gbhiaku asha kpa ifuaboo egbo iju. Ramhi ogbe-namo, eri a kiele e ze oni okhe ona.

Usomhi ni o fune ni iJesu o ghie

(iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁶ Igho eniye odukhokho ogbaghuo eyoli e je iGalili deba iJesu ukhomhi ute ni o sese we.* ¹⁷ Abi e ro me oli, e nyese egbe ga li, ama eghuo o e kiele khokho oli. ¹⁸ Igho iJesu o kia ti mama we, oo. “A she rue afu nya na agbo ona ali iloghie na mhe.” ¹⁹ Irarigho, a fie lase je asha kha asha, a ke ya ri egbo mele eniye odukhokho eyemhe-a, a ri eva oyi Ita, ali oyi Omoo ali oyi Ayemhe-no-pfuase batazi.† ²⁰ A sese we, e ke ri emhi nya ni mhi mheshe na e gbe akanya. A ghe i, mhi nu e la ramhi ukpeshe agbo.”

‡ 27:63 Li ze iMat 16.21; 17.23; 20.19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33 * 28:16 Li ze iMat 26.32; iMak 14.28; 1 iKori 15.5; iJon 21.1-23 † 28:18 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22; iFili 2.9; Efi 1.20-22 ‡ 28:19 Li ze Ika 1.8

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni IMaki O keke

*Itsabọ oyi iJoni Oni oọ batazi egbo
(iMat 3.1-12; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)*

¹ Ona o khi igbaekele oyi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba. ² A keke ọli shi Ebe-no-pfuase ni omekeguele oyọli ni a lu Azaya o keke. Ni Eshinegba o la lie,

“Mhi ya ghie aghiusomhi
oyemhe ralo ne.

Oni o ya be ode
shi eke khe.”*

³ “Ogbọ o la odagbe
e pfi okokokhue. Oo lie,

‘A riẹle ode
shi eke khe Onomhue,
ni ọọ bhale.

Riẹle oni ode sheshe
ni o rọte.’ †

⁴ Igho iJoni o li bhale, oọ batazi egbo obini odagbe ifufu, oọ tse abo, oọ lie, “A mu pfi lase olamhe eye e le bhale deba Eshinegba ini a ri olamhe topfa e.” ⁵ Igho egbo e rọte eke iJudia ali eoli iJerusalemu le deba iJoni. Ee zono olamhe eyewe ye ọli. O la oke iJodani batazi egbo. ⁶ Ode ni a ri iriria eyi alakumi do, iJoni o ro fia itsua so. O ri ekuẹ riẹle ogbene mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli. ‡ ⁷ Abo ni o tse gueye agbo khi: “Omose ni o ke ya bhale elelese ode ukhokho oyemhe, o fu dose mhe, o mholi ekpabo dose mhe. Mhi aa fu ramhi oni oọ taghie uli ni o la ekuẹ ni o so-a. ⁸ Amẹ mhi ro batazi e memena, ama Ayemhe-no-pfuase o ke ro ya batazi e.”

*Ibatazi ali imufe oyi iJesu
(iMat 3.13-4.11; iLuk 3.21-22; 4.1-13)*

⁹ Oa te agho tese ne, ni iJesu o ro rọte iNazareti ni o la eke iGalili bhale ni iJoni o la oke iJodani batazi ọli. ¹⁰ Abi iJesu o ro lese rọte elemhi oke ji egbe ngale te, o me khi idane o khueghie. Ayemhe oyi Eshinegba o

li abi anekhukhu rọte idane tiemhile ya ma li egbe. ¹¹ A suo khi uruli o rọte idane ngme tiemhile, oo, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli u khi. U ma ri egbe e mu mhe gba.” §

¹² Utoghuokpe, Ayemhe oyi Eshinegba o rue iJesu je odagbe. ¹³ Ogbẹle egbhueva o la oobọ. Okphaghie, ni o khi oghie ayemhe ebe, o mu ọli fe. IJesu o nu elamhako la oobọ, ama igeni eyi Eshinegba e ri ukpeloe e khu ọli.

*Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze
(iMat 4.12-22; iLuk 4.14-15; 5.1-11)*

¹⁴ Abi a ro mu iJoni shi owa ighumha se, iJesu o je iGalili ya tse abo usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁵ Oo lie, “Oni eghẹghẹ o she bhale, Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama awa. A mu pfi lase olamhe eye e le, ni a mie oni usomhi onete suo.”*

¹⁶ Abi iJesu o rọte epfepfe oke oniemi oni o khi shi, na lui iGalili kia le, o me iSamọ ali inyoghwo ọli Aduru. Egbifele e khi. E pfi aga lo elemhi oni oke, ee gbe ifele. ¹⁷ IJesu oo we, “A deba mhe, mhi ya sese e abi a ke lie ke ti egbo gbili.” ¹⁸ Aghoaghọ e ku iga eyewe shi eke, e deba li.

¹⁹ O ke te agho je odalo denẹ, o gbo me inyoghwo etuava, iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e la elemhi oko-oke oniemi, e zu iga eyewe. ²⁰ Abi iJesu o ro lese me we, o lu we e deba lue, aghoaghọ e pfi itawe ali egbo ni e nu we ye shi elemhi oko-oke oniemi, e deba li vu.

*IJesu o khu omose ayemhe ebe egbe-a
(iLuk 4.31-37)*

²¹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e bhale eoli iKapanomu. Ogbẹle iyemhea ni o ke deba li, iJesu o dose lo elemhi owa ugamhi, o la agho sese. ²² O ri abo sha egbo ni e ri eso kpe abi o li sese, itobo khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lese emini oo sese, osese oyoli o kioda shi oyi eni e sese Ishi eyi iMosisi. †

²³ Utoghwo kpe omose ni ayemhe ebe o la egbe, o lo elemhi oni owa ugamhi le. O tsesẹ gbaa! Oo, ²⁴ “Elo wa nono anye egbe, iJesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi ga lese oni u khi. Oni O pfuase oyi Eshinegba u khi.”

* 1:2 Li ze iMala 3.1 † 1:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 1:6 Li ze 2 Ighie 1.8 § 1:11 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 9.7; iLuk 3.22 * 1:15 Li ze iMat 3.2 † 1:22 Li ze iMat 7.28-29

²⁵ Ijesu ọ dese oni ayemhe obe, ọọ li, “Guese unu pia, te ọli egbe lase le.” ²⁶ Oni ayemhe obe o nighise oni omose, o mu ọli pfi gbe. Ọ pfi okokokhue, o rọte oni omose egbe ya lase.

²⁷ O ga ri abo sha egbo nya. E mhila egbe we, “Onoghwo na? Osese onogbo ni o mhọli ekpabo! Eri ọ ga nu ayemhe ebe e ngme, e ga suọ esọ na li.” ²⁸ Aghoaghọ ingme oyi iJesu o gbe eke-a asha kpa eke iGalili.

Ijesu ọ ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iLuk 4.38-41)

²⁹ Ijesu ali eniye odukhokho eyọli, ghe iJemhisi ali iJoni, e ga rọte owa ugami fiẹ lasele, e ya je apfe oyi iSamọ ali Aduru ³⁰ Ọgọ iSamọ oni okpotso, ọ yeshi ghua ughuamhi iba. Ijesu ọ lese ramhi agho, a gue ingme oyọli ye iJesu. ³¹ Igho ọ lo deba li, ọ mu ọli obo, ọ mu ọli ukpho vule. Igho eni iba e lase ọli egbe le. Ọ fele we epfese.

³² Elogbomhi elegho khi ovo ọọ tiemhi eko, egbo e tsua eni ea ze, ali eni iyemhe okphaghiẹ e yese ngme bhale ghi iJesu. ³³ Egbo nya ni e la oni eoli e le gba odalo oni owa. ³⁴ Ijesu ọ ri eni e ghua, ighuamhi khi ighuamhi, ze. Ọ khu ayemhe ebe ebubu egbo egbe a, ama ọa ze ni eni ayemhe ebe egho e ngme emhikhoghwo unu lasele, itobo khi e lese oni ọ khi.

Ijesu ọ la iGalili tse abo usomhi onete
(iLuk 4.42-44)

³⁵ Ogbie-fiefie ogbeakolo khi obili ọa pfo ogbe ne, iJesu ọ fiẹ lase je ashini o da-ya, ọ ya so iromhi. ³⁶ ISamọ ali apfoli ni e kpole, e vu ya nono ọli. ³⁷ Abi e ro me ọli, ee ọli, “Egbo kpa ee nono e.”

³⁸ Ijesu ọọ we, “Awa mema ya je eoli oboese, ikhi apfe eni e timama akana, ni mhi li la oobo tse abo, irari khi ona o ze ni mhi ro bhale.” ³⁹ Igho ọ kia gase eke iGalili nya tse abo. Ọ la owa ugami eyewe tse abo. Ọ khu egbo ayemhe ebe egbe ku-a.‡

Ijesu ọ ri oni efafe e mu ze
(iMat 8.1-4; iLuk 5.12-16)

⁴⁰ Omose ni efafe e mu ọ bhale deba iJesu. Ọ wughali odalo, ọọ lema li, ọọ, “Ini o ghole e, u dobe ya remhe ze, u remhe khi oni ọ pfuase.”

⁴¹ Igho elemhi ọli, ee ala iJesu, ọ nise obo-a ti oni omose, ọọ li, “O ghole mhe, khi oni ọ pfuase.” ⁴² Aghoaghọ eni efafe e lase ọli egbe le, ọ ze, ọ khi oni ọ pfuase.

⁴³ Ijesu ọ gueye ọli, ọ ke vu. Ọ lolo tse agua ye ọli, ⁴⁴ ọọ li, “Khi gue ingme ona ye ogbokhoghuo, ama le ya ri egbe e khasẹ ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni e te okpe ne, ni u luase obo ni iMosisi ọọ a ke luase, ini a ri ogbo lina ze. Ishegho, ni o khi otsese na we khi u she ze.”§

⁴⁵ Eri oni omose ọ ri ochoghọ ngme ọli kiakiala gboo, ọ miatse oni ingme onete ku asha kpa. Itobo ona, iJesu ọa ke dobe lo eoli okhoghuo le gboo. Eri ọ ke la odagbe obini o da-ya. Abi o rie khi igho, eri egbo nya e kie rọte asha kpa e bhale deba li.

2

Ijesu ọ ri omose ni ọ guoghọ-a ze
(iMat 9.1-8; iLuk 5.17-26)

¹ Ikuku ogbele e dose, iJesu ọ gbo lo elemhi iKapanomu, eni egbo e suọ khi ọ she bhale apfe. ² Ebubu egbo e le gba ramhi ni ogbo a ke me ashikhoghwo ni o kpole, ya ramhi olase unu-ode. Ijesu ọ tse abo oni usomhi ye we. ³ Igho emose aane e tsua omose ni ọ guoghọ-a adigege shi iya bhale ghi iJesu. ⁴ Abi eni emose ea ro me asha tsua li lole ashini iJesu ọ la, itobo egbo ni e ghọ bu dose, e nga ukhomhi oni owa rọte ashini iJesu ọ la gbese ekpha-a. Abi e ro gbese ọlia se, e ri ili ri oni omose tiemhile, abi ọ kie li yeshi iya. ⁵ Abi iJesu ọ ro me irudunga oyewe, ọọ oni omose ni ọ guoghọ-a, “Omimhe, a she ri olamhe topfa e.”

⁶ Ama eni e sese Ishi eyi iMosisi ni e shito akaghọ, e sa ọ udu oyewe, e lie, ⁷ “Elo o ze ni oni ogbo ona ọ ro ngme ungmehi onana unu. Eri ọ pfi unu-a! A li me oni ọ dobe ya gbe olamhe kua na ogbo? Ọa khi Eshinegba lueghwo?”

⁸ Aghoaghọ iJesu ọ she lese elemhi ayemhe oyọli emini e sa shi elemhi udu oyewe, ọọ we, “Elo o ze ni a ro sa usamhi onana. ⁹ Onoghwo o kele ne, ni a ro lie oni omose ni ọ guoghọ-a, ‘A ri olamhe topfa e,’ abi khi ‘Vule, rue iya oye ni u ke kia?’ ¹⁰ Mhi ya ro li khasẹ e khi Omi Ogbo ọ mhọli

ekpabo elemhi agbo ona ni o ro gbe olamhe kua na ogbo.” Igho o gueye oni omose ni o guoghō-a egho, ¹¹ “Mhie ye u vule, u rue iya oye, u ke je apfe.”

¹² Oni omose o vule, o rue iya oyoli, o la akpewe nya kia vu. O ri abo sha egbo kpa. Ee kueghie Eshinegba, e lie, “Anye ea kpe me onana ghue oo!”

Ijesu o lu iLevi

(iMat 9.9-13; iLuk 5.27-32)

¹³ Ijesu o gbo je epfe oke oniemhi ni o khishi. Ebubu egbo e bhale deba li, o sese we. ¹⁴ Abi o kia le, o me omionoga iLiva omi Afeusi khi o shito okhola eyi eni e mie oga. Ijesu oo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁵ Abi ijesu o la ayi iLevi le eminale elogbomhi, emionoga ni e bu ali egbo ena olamhe e li nu oli ali eniye odukhokho eyoli le emhi, irari khi egbo ni e bu e deba li.

¹⁶ Abi egbo eni ee sese ishi na lui iFarisi e ro me khi ijesu o nu egbushia ali emionoga e le eminale, e mhila eniye odukhokho eyoli, “Elo o ze ni o ro nu emionoga ali egbushia e le eminale?”

¹⁷ Ijesu o suo onana, oo we, “Egbo ni e ze ea mhu e emini e ri obo e li. Oni oo to, o ye apfe obo. Oa khi eni e pfuase ne mhi bhale ya lu, ama egbushia.”

Omhila ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iLuk 5.33-39)

¹⁸ Eghēghe oghuo eniye odukhokho eyi iJoni Oni oo batazi egbo ali egbo iFarisi ee pfi azumhi. Egbo eghuo e bhale ya mhila ijesu, e oli, “Elo o ze ni eniye odukhokho eyi iJoni ali enayi egbo iFarisi e ro pfi azumhi ni eye ea ro pfi?”

¹⁹ Ijesu o so we o, oo we, “Se epfese eyi omose ni o rue omueshi onogbo e lie ke pfi azumhi ini oni omose o kie nu we shito? Ee me asha pfi azumhi ini o kie nu we shito.”

²⁰ Ama eghēghe o ya bhale ni a ro rue oni odo oni omueshi vu. Eghēghe agho, e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

²¹ “Ogbo a ya khi ode onogbo gbela ma ode onodio. Ini u ligho, eri oni ode onogbo o ya nyanoni ode onodio-a. O ke nyanoni a dose abi o kpe li. ²² Ali khi ogbo o ya ku onyo onogbo shi akpaba onodio. [Ikhi

akpaba ni egbo iju e ku onyo shi.] Ini u ligho, eri oni onyo o ya vese oni akpaba-a. Oni onyo ali oni akpaba e ga li opfu-a. Akpaba onogbo a ku onyo onogbo e lo.”

Onomhue oyi ogbele iyemhea

(iMat 12.1-8; iLuk 6.1-5)

²³ Ogbeleghuo ele iyemhea oyi egbo iju, ijesu o rote ifui ishemhi iakpa kia dose. Eniye odukhokho eyoli e li nu oli kia. Igho e li be eni iakpa.* ²⁴ Igho iFarisi e mhila ijesu, “Elo o ze khi eniye odukhokho eye ee ri ele emini a ghue ele iyemhea?”

²⁵ Ijesu o so we o, oo, “Aa kpe me oli ze Ebe-no-pfuase emini Oghie iDefidi o ri ele abi okiamhi o ro gbe oli ali eni e nu oli kia? ²⁶ Eghēghe ni Abiata o ro khi Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Oghie iDefidi o ro lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuledi ni a ro ga Eshinegba le, o kholo na eni e nu oli kia le. Ibuledi ona ighie eyi ekpodalo-ugamhi tse, ushi o lama e ke le we.”†‡

²⁷ Igho oo we, “Eri a ma ogbele iyemhea na ogbo, aa ma ogbo na ogbele iyemhea. ²⁸ Itobo igho, Omi Ogbo o khi Onomhue, li shi oyi ogbele iyemhea.”

3

Omose ni o ghu obo oghuo-a

(iMat 12.9-14; iLuk 6.6-11)

¹ Elelese khi ijesu o gbo je owa ugamhi, omose ni obo oyoli oghuo o ghua, o la akagho. ² Egbo eghuo e nono ashini e te ya me asha gue ingme shi ijesu egbe. E ri ukpeloe shi oli egbe ini o ya ri ogbo ze ele iyemhea. ³ Ijesu oo oni omose ni o ghu obo-a, “Vule migha odalo oyi egbo kpa.”

⁴ Ijesu o mhila we, “Onoghuo o gbe akanya elemhi ushi oyawa ne ele iyemhea? Ni a ro ri ele onete abi ni a ro ri ele onobe? Ni a ro tsumhi agbo oyi ogbo abi ni a ro pfuse oia?” Ama e tsaghi e a.

⁵ Igho ijesu o ri elemhi ibibi bino we gasē, udu oyoli o yese-a shi udu obe ni e mhu e. Oo, “Nomose nise obo-a.” O nise oli-a. Igho obo oyoli o gbo li abi o kpe te eke li ⁶ Igho egbo iFarisi e fie deba eniye odukhokho eyi

* 2:23 Li ze iDeut 23.25 † 2:26 Li ze iLev 24.9 ‡ 2:26 Li ze 1 iSam 21.1-6

Eròdu, e ya gba ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Ebubu ẹgbọ e deba iJesu

⁷ Ighọ iJesu ali eniye odukhokho eyọli e lase wẹ iteva le ya je okẹ na iGalili. Ebubu ẹgbọ e rọte iGalili deba iJesu. ⁸ Abi e rọ suọ emini ọ riẹlẹ, ebubu ẹgbọ e bhale deba li, rọte ekẹ iJudia ali iJerusalemu, ali Idumia ali ekẹ ni o kpe obọ na iJodani ali epfepfe iTire ali iSidoni. ⁹ Itobọ khi eni ẹgbọ e bu dọsẹ, iJesu ọ gueye eniye odukhokho eyọli e nono okọ-okẹ oni ikeke ni lọli lo ọ ini ẹgbọ e khi sha mu luẹ. ¹⁰ Itobọ khi ọ she kpẹ ri ebubu ẹgbọ ze, ẹgbọ eni ẹa ze, e mise egbe ini e mẹ asha ramhi ọli egbe ri obọ ti ọli.* ¹¹ Eghẹghẹ kpa ni ẹgbọ ni ayemhẹ ebe e yese ẹ ngme e rọ da mẹ iJesu ne, e de ya yeshi ekẹ odalo oyọli. Eẹ tsesẹ, eẹ liẹ, “Omi Eshinegba u khi.”

¹² Ama, ọ tse agua ye eni ayemhẹ ebe eghọ e khi gue oni lọli khi le.

Ijesu ọ zẹ ighiusomhi na ke ogbava (iMat 10.1-4; iLuk 6.12-16)

¹³ Ijesu ọ nga ukhomhi ute, ọ lu emọse ni e ghọle ọli. E bhale deba li. ¹⁴ Ọ ya zẹ ẹgbọ ogbava ke, ọ lu wẹ ighiusomhi na ke. Ọ zẹ wẹ ni e nu luẹ ke kia, ali ni luẹ mẹ wẹ ke ghie usomhi fiẹ ke tse abọ usomhi onete, ¹⁵ ali ni e gbo mhue ekpabọ ni e rọ ke khu ẹgbọ ayemhẹ ebe egbe kua. ¹⁶ Ena e khi otuogbava ni ọ zẹ. ISamọ, oni iJesu ọ lu iPita. ¹⁷ IJemhisi ali inyoghuo-ọli iJoni imi iZebedi (eni iJesu ọ ri akiseva iBonajisi na. Ni o migha shi Imi Akphala), ¹⁸ Ali Aduru, iFilipu, iBatolomiu, iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iTadiusi, iSamọ [oni ije-odalo oyi edeli iJu oo ghọ mu egbe.]

¹⁹ Ali iJudasi Isikaroti oni ọ ri iJesu de.

Ijesu ali iBezebo (iMat 12.22-32; iLuk 11.14-23; 12.10)

²⁰ Ijesu ọ nyene egbe je apfe. Ighọ ebubu ẹgbọ e gbo tigbili ramhi khi iJesu ali eniye odukhokho eyọli ẹa mẹ asha, wẹ khi eminale e ya le. ²¹ Abi apfe ọ e rọ suọ ona, E nono khi wewe e ya mu ọli je apfe. Irari khi eri e liẹ, “Ujili o she ẹ kpha li.”

²² Eni eẹ sese ishi ni e rọte iJerusalemu tiemhie, e liẹ, “Ayemhẹ iBezebo ni ọ khi Okphaghie o la li egbe yese ọli ẹ ngme! Lọli ọ khi oghie oyi iyemhẹ ebe ni ọ ri ekpabọ na li ni ọ rọ ke khu ẹgbọ iyemhẹ ebe egbe kua.”†

²³ Ighọ iJesu ọ lu wẹ, ọ ri okhẹ irokhokho nu wẹ ngme, Oọ wẹ, “Se okphaghie ọ liẹ ke khu okphaghie? ²⁴ Ini ushishi e kemhi egbe wẹ shi ikui-iku ni e rọ nu egbe wẹ ẹ khọli, eri oni ushishi oọ de. ²⁵ Ini omhue-apfe o kemhi shi ikui-iku ni e rọ nu egbewe ẹ khọli, eri oni omhue-apfe o ya de. ²⁶ Ini okphaghie ọ mu okhọli vule shi egbọli ọ, ọa ya to, eri ọ ya de, ukpesẹ oyọli o she ramhi.

²⁷ “Ogbọ okhoghuo ọa la ọ ni ọ dobe ya lo owa oyi omose-akama ya ti ọli itsua ekẹ-a ini ọa kpẹ mu oni omose-akama ge shi ekẹ. Eghẹghẹ aghọ, ọ tigbe dobe ti ọli itsua ekẹ-a.

²⁸ “Egbegbi ingme mhi gueye ẹ, khi, aa mẹ olamhẹ ni ogbọ ọ lamhẹ ali ungmehi ipfiunu-a ni ogbọ ya ngme, ni aa dobe rọ ya gbekua na li. ²⁹ Ama onini ọ da ngme ungmehi ipfiunu-a deba Ayemhẹ-nọ-pfuase ne, aa ya rọ topfa li, irari khi olamhẹ ona agbọagbọ ọ pfi obọ lo.”‡

³⁰ Itobọ khi ẹ ọli khi, “O mhọli ayemhẹ ebe,” ọ rọ ngme ona.

Inyo iJesu ali inyoghuo ọli eni emose (iMat 12.46-50; iLuk 8.19-21)

³¹ Ighọ inyo iJesu ali inyoghuo ọli ee bhale. E migha oolase. E ghie ogbọ ọ ka lu iJesu ghi ewe. ³² Ebubu ẹgbọ e shito gasẹ ọli. E bhale ya gueye ọli khi inyọli ali inyoghuo ọli e la oolase, khi eẹ nono ni wewe e mẹ ọli.

³³ Ọ mhila wẹ, “Eghuo e khi inyemhẹ ali Inyoghuo-mhẹ?”

³⁴ Ighọ ọ bino eni e shito gasẹ ọli, oọ, “Enana e khi inyemhẹ ali Inyoghuo-mhẹ!

³⁵ Onini ọ da riẹlẹ emini e ghọle Eshinegba, ọ khi Inyoghuo-mhẹ onomose ali onokpotso ali inyemhẹ.”

4

Okhẹ irokhokho oyi oni ọ kọ ikpamhi emhi (iMat 13.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ Ijesu ọ ke gbo la epfe okẹ ni o khi shi na iGalili sese. Egbọ ni e le gasẹ ọli e bu dọsẹ ramhi ni ọ rọ ya lo elemhi okọ-okẹ shito.

* 3:10 Li zẹ iMak 4.1; iLuk 5.1-3 † 3:22 Li zẹ iMat 9.34; 10.25 ‡ 3:29 Li zẹ iLuk 12.10 * 4:1 Li zẹ iLuk 5.1-3

Oni oko-okę o la elemhi oni okę. Eni egbo e ke migha egele eseso oni okę.* 2 Emhi ebubu o ri okhe irokhokho o sese we. Oo we. 3 "A ghe i! Oghiale o ya la o. O fię ya ko iakpa. 4 Abi o li kia miatse eni iakpa, ikpamhi eghuo o e de kua ode, igho ipfeli e bhale ya sano we le. 5 Eghuo o, e de kushi eke ni o khi okpegbhe, ni eke ęa lolo la. Igho e nyanya ze, e fu, ama oni eke ęa limhi. 6 Ama abi ovo o ro to, o tose we a, e khakha, itobo khi ęa me eke ni o limhi pfi imhili lo. 7 Ikpamhi emhi elese e de kulo ifui igba. Igho igba e ze lasele tonon eni iakpa abi e ro fu vule. Itobo igho, ęa ke dobe ni e fu nyanok ekhe lasele. 8 Ama ikpamhi eghuo, e de shi eke onete. Eni ikpamhemhi e ze, e fu, e nyanok ekhe lasele. Eghuo o, e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo o, e mhue ikpamhi egbhuesę, elese e mhue egbhueshe."

9 Igho iJesu, oo, "Oni o mholi eso, o suo."

Emini o ze ni a ro ze oni okhe irokhokho (iMat 13.10-17; iLuk 8.9-10)

10 Abi iJesu lolighuo o ro shito, eniye odukhokho ogbava eyoli ali egboese ni e li suo abi o ro ngme, e bhale deba li, o gueye we emini o ri oni okhe irokhokho ngme. 11 Oo we, "A she ri osheli oyi Eghiele oyi Eshinegba na ę. Ama okhe irokhokho a ro gue ungmehi nya ye egboese. 12 Ni a bhale ya ę khi,

"E kha rię nya alo-a shi eke ęa tigbe ya me emhikhoghuo, ali e kha rię ku eso a shi eke, ęa ya lo we eso. Irari khi ini ęa khi igho, e dobe me eke, e suo eso, e mu pfi deba Eshinegba, o ro topfa we."†

IJesu o guele emini oni okhe irokhokho o ngme

(iMat 13.18-23; iLuk 8.11-15)

13 IJesu o mhila we, oo we, "Aa lese emini a ri okhe irokhokho ona ngme? Se a li tigbe ya lese emini a ri okhe irokhokho okhoghuo ngme sho? 14 Eni iakpa ni oni oghiale o miatse ę ku, e migha shi ungmehi oyi Eshinegba. 15 Eri ikpamhi iakpa ni e de shi ode e li abi egbo eghuo ni e kha da lese

suo oni ungmehi ne, Okphaghie o bhale ya rue we luę udu le. 16 Ikpamhi emhi ni e de shi eke ni o li echeche, e li abi egbo ni e kha da lese suo oni ungmehi ne, e ri udu oghelę mie oli. 17 Ama, ęa ya tiemhi we eke elemhi. ęa dobe migha tese, itobo khi ęa pfi imhili lo eke. Itobo igho, ini omunu o bhale ali ni a ro mu okholi vule shi we o rote oni ungmehi ni e suo, e kele de ode-a. 18 Ikpamhi emhi ni e de pfilo ifui igba eri e li abi egbo ni e kha suo oni ungmehi, 19 isamhi ingme agbo ona, ali oghuemhe epfue, ali oghuemhe khi oghuemhe e lu guese oni ungmehi-a, ęę tonon oli igba, itobo igho ęa mo imomhi. 20 Ama ikpamhi emhi ni e de shi eke onete, e li abi egbo ni e suo ungmehi, e mie oli suo, e mo imomhi enete. Eghuo e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo e mhue egbhuesę. Eghuo, e mhue egbhueshe."

Ákpá ni a ro nga ukhomhi asha (iLuk 8.16-18)

21 IJesu o gbolo ę we "Ogbokhoghuo o o ya ri ákpá ru lasele, o ya rue atalabi guese oli mu eke, wekhi eri o ke ya rue oli ya sheli ufui ukpho?‡ 22 Emiemini a ro sheli, o ya lasele gbo alo gbugbugbu. Aa me emhi osheli ni aa ya khueghie a. § 23 Oni o mholi eso, o ri eso shi eke ni o suo."

24 O gbolo ę we, "Emiemini u da suo kpa, sa o bie! Emiemini u da ro shi ushi ro gue egboese ęzo, Eshinegba o li ya roli gue ę ęzo. Oye o gbo ya ze ne. 25 Oni o kpe mholi ne, a ya gbo ro ma o na li, ama oni ęa mholi a ya mie oli ukuku o ni o gbo mholi."*

Okhe irokhokho oyi ikpamhi emhi ni o o ze

26 IJesu o gbolo ę, "Abi Eghiele oyi Eshinegba o li na. Eri o li abi ini omose o miatse ikpamhi iakpa kia ku shi eke. 27 Obili o kha bi, o ya lese a, ogbe o kha gbe o guale, ama eni ikpamhi emhi ęę ze lasele, ęę fu vule. Ama ęa ya lese abi o li kia. 28 Eke lolighuo o lese abi o li ri emhi ekomhi ęę bie. Oni odode, o kha ze ukhuli, o ke fu vule, o nyanok ifele, o ya ri umomhi lasele. 29 Eni iakpa e kha da bie ne, oni o gua we o rue

† 4:12 Li ze Aza 6.9,10 ‡ 4:21 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33
13.12; 25.29; iLuk 19.26 † 4:29 Li ze iJęę 3.13

§ 4:22 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2 * 4:25 Li ze iMat

agaga ya gbe wẹ, itobọ khi egheghe ikhiesẹ o ramhi.”†

Okhe irokhokho oyi ukpamhi oora imositadi

(iMat 13.31-32,34; iLuk 13.18-19)

³⁰ Ijesu o gbolo e wẹ, “Elo awa mema ri Eghiele oyi Eshinẹgba ya khokho? Okhe irokhokho onoghwo awa mema ya ze roli lo egbo esọ egho o? ³¹ Eri o li abi ukpamhi oara imositadi ni ukpamhi oli o she ne nya agbo ona, ni ogbo o ro ko eke. ³² Ini a roli ko, o ze, o fu vule, o mele unyanọ ni o fune a shi ishemhi, ni o mhọli iguabo eniemhi, ni ipfeli e bhale ya ku eko shi.”

³³ Okhe irokhokho enana ijesu o ro nu wẹ ngme oni ungmehi, ramhi ashini o lo wẹ esọ ramhi. ³⁴ Aa me ungmehi ni o nu wẹ ngme, ni o ri okhe irokhokho nu wẹ ngme. Ama ini o de te oli ali eniye odukhokho eyoli, o ro ri emini o nu wẹ ngme nya a lo wẹ esọ.

Ijesu o pfomhise akpekpeli

(iMat 8.23-27; iLuk 8.22-25)

³⁵ Ele ogbomhi elegho, ijesu o eniye odukhokho eyoli, “Awa da je ukiẹkiẹ oke obini o kpole.” ³⁶ Igho e ze egbo ni e legba obọ shi agho, eni eniye odukhokho e ya lo elemhi oko-oke oni ikeke ni ijesu o she lo shito. E gua li vu. Oko-oke elese e li deba wẹ vu.

³⁷ Utoghuokpe, akpekpeli oniemi oo li, oo zughuse oni oke, ni ame e fiase kulo elemhi oni oko-oke, ramhi ni o ro vo ame. Ukuku o kpole ni o ro kule. ³⁸ Ijesu o la ukhokho oni oko-oke oniemi, o lese-a ri ukhomhi nga akpesukhomhi. Igho eniye odukhokho eyoli e guise oli le. E oli, “Osese, wa bie ga lie ini awa ghọ ghua?”

³⁹ Igho ijesu o ti vule, o dese oni akpekpeli, o o li, “Li tsuke.” Igho oni akpekpeli o pfomhe te. Asha kpa o pfomhe tsuke.

⁴⁰ Igho ijesu o eniye odukhokho eyoli, “Elo o ze ni a ro ligho o na ulishi. Eri aa kie mhọli irudunga?”

⁴¹ Ulishi oo mu wẹ, e mhila egbe wẹ, “Oghuo ona o khi? Ghe akpekpeli ali izughuse oke e ga suo esọ a na li.”

5

Ijesu o ri omose ni ayemhe ebe o la egbe ze
(iMat 8.28-34; iLuk 8.26-39)

¹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e da oke iGalili je ukiẹkiẹ eke iGerasenesi. ² Abi ijesu o lese rote elemhi oko-oke lasele, omose ni o mhọli ayemhe ebe, o rote atalimhi ni o la agho bhale deba ijesu. ³ Ifui atalimhi oni omose o o la. Ogbokhoghuo o ke dobe ri iweghe ge oli. ⁴ Egheghe kpa, a ro ri iweghe ge oli abo ali awe, ama eri o kphuru wẹ a, o taghie wẹ a, o shashe wẹ a. Ogbokhoghuo o ke dobe mu oli. ⁵ Nobi-nogbe o ro la ifui atalimhi ali ikhomhi ite dudu gase. O pfi okokokhue. O ri eche fianọ egbeoli.

⁶ Abi o lese ta pfia me ijesu te, o na bhale ya wugha li odalo. ⁷ O tsesẹ leghe, o o, “Ijesu Omi Eshinẹgba ni o Yagha Ne Nyaa, elo wa nono mhe egbe? Mhi ri Eshinẹgba lema e khi na mhe osoli!” ⁸ Itobo emini o ro ngme na khi, ijesu o she kpe gueye oli, “Yeye ayemhe obe, lase oni omose ona egbe le.”

⁹ Igho ijesu o mhila li, “Se a lui eva oye?” O o, “Eva oyemhe o khi Olele egbo, itobo khi anye bu gba.” ¹⁰ O gbo lema ijesu o kpekepe, o khi khu ewe oni eke ya lase.

¹¹ Igulu ni e bububu e la epfe ute ni o la agho le eminale. ¹² Eni ayemhe e lema ijesu, “Khu anye ya lo igulu egho, ze ni anye ya lo wẹ egbe.” ¹³ Ijesu o ri egheghe na wẹ, e ka lo eni igulu egbe. Igho e rote oni omose egbe lasele e ya lo eni igulu egbe. Eni igulu ni e ramhi agbele eva, e rote egele na ya kulo oni oke, e ghuloa nya.

¹⁴ Eni e ri ukpeloe e khu eni igulu e na je ifui apfe ali eoli nya ni e la oni eke ya guele emini a me. Igho egbo e bhale ya bino emini a me. ¹⁵ Abi eni egbo e ro bhale deba ijesu, e me oni omose ni ayemhe ebe ni e bu e kpe la egbe, khi o shito agho, o ri itsua so, egbhali eyoli e she gba na li. Ulishi oo mu wẹ. ¹⁶ Eni e me emini a me e gueye egbo emini oni omose ni ayemhe obe e la egbe o me egbe ali emini e li eni igulu. ¹⁷ Igho, e gueye ijesu o lase wewe eke le.

¹⁸ Abi ijesu o lo elemhi oko-oke oniemi khi o ke vu, oni omose ni ayemhe ebe e kpe la egbe, o lema ijesu o ze ni loli deba li vu. ¹⁹ Ama ijesu o lama na li. O ri ochoghọ lie oli, “Ke je apfe ni u ya gueye egbo ena

unuekpẹ oye emini Onomhue ọ rieḷe nẹ, ali abi ọ li ḷe elemhi ẹ.”²⁰ Igho oni omose ọ lui ifui ẹoli igbe ododa ena eke iDikapolisi. Ọ kia gueye ẹgbọ abi iJesu ọ li rieḷe na luẹ. Ọ ri abọ sha ẹgbọ nya.

Omueshi ni ọ ghu-a ali ọkpotoso ni ọlia ee ku egbe

(iMat 9.18-26; iLuk 8.40-56)

²¹ Abi iJesu ọ rọ gbo nyene egbe da je ukiẹkie okẹ obini o kpole, ẹgbọ e le gase ọli. ²² Omose ọghuo ni a lu iJarosi, ni ọ khi ọtuoghuo eni ẹ mhesẹ shi owa ugamhi, ọ bhale akaghọ. Abi ọọ mẹ iJesu te, ọ de ya wugha li odalo. ²³ Ọ mema lolo lema li, ọọ li, “Omimhe ọni omueshi ọ ma ghua gba memena, kpekpe bhale ya ri obọ ti ọ li egbe ni ọ ze, ini ọ khi ghua.” ²⁴ Igho iJesu ọ deba li vu.

Igho ebubu ẹgbọ e deba li e ve mu ọli. ²⁵ Ọkpotoso ọghuo ọ la agho ni ọ she ku ọlia ishito egbe ramhi ikpe igbeva. ²⁶ Ọ she mẹ osoli obọ oyi ebubu ẹgbọ abi ọ rọ kia dua oni ughuamhi. Ọ she ri ẹpfue eyọli nya dua ọ, ama ọa pfo, oo ga kholo ọli egbe. ²⁷ Abi ọ rọ suọ ingme oyi iJesu, igho ọ te ifuabo oyi ẹgbọ ri obọ ti ọli awulu ni ọ so. ²⁸ Ọ rọ li shi udu khi, “Ini mhi da mẹ asha ri obọ ti ọli awulu ne, mhi ya ze.”

²⁹ Abi ọ ri obọ ti ọli awulu te, eni ọlia ni e ku ọli egbe, e khakha utoghuo kpe. Aghoaghọ ọ lese khi emini o yesẹ luẹ ẹ ngme, khi o pfo.

³⁰ Aghoaghọ, iJesu ọ lese khi itoto o she rọte luẹ egbe ya lase. Igho ọ migha, ọ mu egbe pfi iteva ẹgbọ ni e sha mu ọ. Ọ mhila we, ọọ. “Oghuo ọ ri obọ ti mhe awulu?”

³¹ Eniye odukhokho eyọli ẹẹ ọli, u ga mẹ abi ẹgbọ e lie ve mu ẹ, u kiele ẹ mhila, “Oghuo ọ ri obọ ti mhe?”

³² Ama, iJesu ọ kie bino gase ini ọ mẹ oni ọ ri obọ ti ọ. ³³ Abi oni ọkpotoso ọ rọ mẹ abi o ke li ọli egbe, ọ bhale odalo oyi iJesu ya wugha, ulishi o mema mu ọli, ọ gue igesikia le abi o ga li kia nya. ³⁴ IJesu ọọ oni ọkpotoso, “Omi mhe, irudunga oye o she mie ẹ pfuese. Ri opfomhe ke je, anasemhe oye o she pfo.”

³⁵ Abi iJesu ọ kie li ngme, emose eghuo, e rọte owa oyi iJarosi bhale. Ẹẹ iJarosi, “Omie ọ she ghua, khi ke yesẹ Osese ngme.”

* 6:4 Li zẹ iJon 4.44

³⁶ IJesu ọa fe ri esọ shi emini e ngme, ọọ oni omose “Khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, ama lese mhọli irudunga.”

³⁷ Ọa zẹ ni ọgbokhoghuo ọ deba li se ni iPita, ali iJemhisi ali iJon inyoghuo iJemhisi. ³⁸ Abi e rọ bhale owa oyi iJarosi, iJesu ọ mẹ abi ẹgbọ e li i kpe okeke, ni e li i vie gbii. ³⁹ Igho, ọ lo elemhi oni owa, ọọ, “Elo o pfi onyaghu onana? Elo o re ẹ vie? Oni omọ ọa ghu, eri ọ lese a.”

⁴⁰ Ama eni ẹgbọ e gia li. Abi ọ rọ khu we fie se, ọ rue ita ali inyo oni omueshi ali eniye odukhokho otuase egho mhue obọ je ashini oni omọ ọ yeshi.

⁴¹ IJesu ọ mu ọli obọ, ọọ oni omueshi, “Talita kumi.” Emini a ri ona ngme khi, “Onomueshi, mhiye ye u vule.”

⁴² Utoghuo kpe, oni omueshi ọ vule, ọ kia gase. [Omọ ikpe igbeva ọ khi.] Abi a rọ mẹ ona, o ri abọ sha we. ⁴³ Ama iJesu ọ lolo tse agua ye we e khi gueye ọgbokhoghuo. Ọọ we, “A ri emhi na li le.”

6

A ri ukpeloe gbe iJesu obini iNazareti
(iMat 13.53-58; iLuk 4.16-30)

¹ IJesu ọ rọte agho vu je ẹoli oyọli, eniye odukhokho eyọli e deba li. ² Ogbelẹ iyemhea oyi ẹgbọ iJu o ramhi, ọọ sese el-emhi owa ugamhi. O ri abọ sha ebubu ẹgbọ eni e ri esọ shi ọli ọ.

E mhila egbe, “Obo oni omose ọna ọ rọte mẹ eni emhi enana? Ilesingme nabi onoghuo na ni a rọ na li, ni ọ gbo rọ gbe ikanya onyaloa? ³ Ọna ọa she khi ikapita, omi iMeli, ni ọ gbo khi inyoghuo iJemhisi ali iJosisi ali iJudasi ali iSamọ? Ena ẹa khi inyoghuo ọli eni imueshi, ni e ga li nu awa la akana enana?” O ri elemhi bi we.

⁴ Ama iJesu ọọ, “Ashakpa a la mu ekpe na omekeguele, se ni apfe oyọli ali unuekpẹ oyọli aa la mu ekpe na li.”*

⁵ Ọa dobe la akaghọ gbe akanya onyaloa okhoghuo, se ni ikuku ẹgbọ ni ẹa ze ni ọ rọ ze abi ọ rọ ri obọ ti we. ⁶ Umha-mhọli irudunga oyewe o ri abọ sha iJesu.

Igho iJesu ọ kia rọte ẹoli je ẹoli sese eni ẹgbọ.

Ijesu o ghie eniye odukhokho otuogbava fie

(iMat 10.5-15; iLuk 9.1-6)

⁷ O lu eniye odukhokho etuogbava eyoli tigbili, o ghie we ava-ava fie, o ri ekpabo na we ni e ro mhuẹ itoto ro khu ayemhe ebe.

⁸ O gueye we, “Ini a le, a lese rue orokpo mhuẹ obo, a khi tsua eminale, wekhi akpaba ni a pfi e so, wekhi ukpago. ⁹ A so ekuẹ, ama a khi tsua awulu olese ma oni a ro so. ¹⁰ O gbolo e we, a kha da lo apfe okhoghuo le ni e ro da mie e, a la akagho ramhi ni a ro ya rote oni eoli vu. ¹¹ Ini o khia khi a bhale eoli okhoghuo khi eni egbo ea mie e, ni ea ro gbo ri eso shi emini a ngme, a rote agho vu. A kpe abo o-a na we, a rote agho vu. Eri ona o ya khi otsele shi we egbe.”†

¹² Igho e fie ya tse abo gase, e lie egbo e rote olamhe oyewe mu pfi. ¹³ E khu ebubu egbo ayemhe ebe egbe-a, e ri oili to eni ee ghua ebubu egbe, e rewe ze.S

Eghuli oyi iJoni Oni oo batazi

(iMat 14.1-12; iLuk 9.7-9)

¹⁴ Eghẹghẹ ana, oghie Erodu o li suo eko eni ingme ena nya, itobo khi eva oyi iJesu o she gase asha kpa. Egbo eghuo e lie khi iJoni Oni oo batazi lo ni o nyene egbe bhale agbo, loli o ze ni o ro ligho mholi ekpabo ro gbe ikanya onyaloa.

¹⁵ Egbo eghuo e lie khi, “Elaja Omekeguele o khi.” Elese e khi, “Omekeguele nabi emekeguele ena elele o khi.”*

¹⁶ Ama abi Erodu o ro suo ona, o ke, “iJoni, ni mhi khi ukhomhi o, a rote eghuli guise le!”

¹⁷ Itobo khi Erodu oo ke mhesa a mu iJoni ge pfilo owa ighuma. Ini egbe e ba mu Erodiasi. Eri Erodu o mie iFilipu inyoghuo oli Erodiasi. ¹⁸ Eghẹghẹ kpa iJoni o ro gueye Erodu khi, o a ti ni o rue ughue inyoghuo oli shi.†

¹⁹ Itobo ona, oni Erodiasi oo biselemhi iJoni, oo nono ode ni o te ya gbe oli-a, ama o a dobe. ²⁰ A gbo bhale ya e khi Erodu oo na ulishi iJoni itobo khi o lese khi iJoni khi ogbo onete ali ogbo o ni o pfuase o khi. O ri irarigho ri ukpeloe e khu oli. O ma nono ni

loli ri eso ke shi ungmehi oyi iJoni, ini o ri rie khia khi ingmemhi eyoli e ma yese oli udu-a eghẹghẹ kpa ni o ro suo li.

²¹ Ikpukhokho o, Erodiasi o me ashini ni o te ya mu ota so iJoni. Igho eghuo ni o ikhi ogbele ni Erodu o ro mholi ukue ni o ro yelege ogbele ni a ro bia li le. O ya luno idenomo eyoli ali egbo eni mu eloe ali egbo igometi ali eni ee gbe ikanya igometi ni e la eke iJudia shi oni ukue. ²² Abi omo omueshi omi Erodiasi o ro fie lasele gbe ishimhi, o mema ti Erodu ali egbo eni e bhale ya bino oli eloe.

Igho oni oghie oo oni omueshi, “Mhila mhe emiemini o ga ghole e, mhi ya roli ne.” ²³ O romhi isheli khasa oni omueshi, “Emiemini u mhila, mhi ya roli ne, o kha rie khi agbekhi-eva eghiele oyemhe.”

²⁴ Igho oni omueshi o fie ya mhila inyoli, “Elo mhi ya mhila?”

Inyoli oo li, “Ukhomhi oyi iJoni Oni oo batazi egbo wa mhila.”

²⁵ Aghogho oni omueshi o nyanya na ya lo deba oghie, o mhila li, “Ukhomhi oyi iJoni Oni oo batazi egbo mhia nono ni u khi shi ukpeko na mhe memena.”

²⁶ Udu o tode yese oghie a. Ama itobo ekha ni o tse ukpeloe oyi epfese ni o lu shi oni ukue, o a ke dobe ti da oni ekha. ²⁷ Aghogho o ghie eni ee gbolo egbo-a e ka pfa iJoni ukhomhi o bhale. Eni emose e je owa ighuma ya khi iJoni ukhomhi o. ²⁸ E rue oli shi ukpeko bhe. Igho oghie o kpha li na oni omueshi. Oni omueshi o kpha li na inyoli. ²⁹ Abi eniye odukhokho eyi iJoni e ro suo ona, e bhale ya tsua etuli oyoli ya ro to.

Ijesu o ri eminale na egbo agbele ishe le

(iMat 14.13-21; iLuk 9.10-17; iJon 6.1-14)

³⁰ Eni ighiusomhi na kee e jele, e le gase oli, e gueye oli emini e riele ali emini e sese nya. ³¹ Igho, itobo ebubu egbo, ni ee bhale ni ee vu, iJesu ali eniye odukhokho eyoli ea me asha le eminale. Ijesu oo we, “A bhale ni awa je ashini awa-eghuo tse awa ya la, ni a yemhe-a ukuku o.”

³² Igho weweghuo tse ee lo oko-oke oniemhi ya je ashini o da-ya. ³³ Ama ebubu

† 6:11 Li ze Ika 13.51 ‡ 6:11 Li ze iLuk 10.4-11 § 6:13 Li ze iJem 5.14 * 6:15 Li ze iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 † 6:18 Li ze iLuk 3.19-20

egbo ni e me we abi e ro vu, e lese khi we we lo. Igho eni egbo e rote eoli nya ri awe na ya ralo ashini iJesu ali eniye odukhokho eyoli e je. ³⁴ Abi iJesu o ro ramhi agho, o me abi eni egbo e bu, elemhi we e lala li. Itobo khi eri e li abi isumha ni ea mholi oni o re we e kia. Igho o li sese we emhi ebubu.‡

³⁵ Eghoghe ana, ogbe o she vu. Igho eniye odukhokho eyi iJesu e bhale deba li, e ke oli, "Aborokhia khi oola o nuata shi apfe ena, ni eghoghe o ro she vu dose ena, ³⁶ waa ke gueye eni egbo ena e kia je ifui apfe ya nono emhi de le."

³⁷ Ama, iJesu o ro we, "A ri emhi na we le."

E mhila li, "Ifata eyi ogbele elele eyi ogbo e ya lo ni a ro de ibuledi ghi we le?"

³⁸ Igho iJesu o mhila we, "Iruli ibuledi ingme a mholi shi agho? A ka bino ghue."

Abi e ro bino se, e oli, "Iruli we ishe ali ifele aava."

³⁹ Igho iJesu o ro we e ri ele eni egbo shito ikui-iku, ukhomhi ebuli. ⁴⁰ E shito ikui-iku, egbo egbhueshi-she ali egbhue-eveva ali ogbogbe. ⁴¹ Igho iJesu o ro rue eni ibuledi ishe ali ifele aava egho, o bino idane, o tse Eshinegba uwegbe. O gbe eni ibuledi khia, o ro na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi na egbo. O gbo kemhi eni ifele aava na we nya. ⁴² Ogbokpa o le, o khue. ⁴³ Iku we ni eniye odukhokho eyoli e sano eke, e vo ighughu igbeva. ⁴⁴ Emose agbele ishe, e le eni eminale.

*IJesu o kia ukhomhi oke
(iMat 14.22-23; iJon 6.15-21)*

⁴⁵ Aghogho o ri omoo odukhokho eyoli lo oko-oké oniemi, e ka ralo iBetisaida ya migha khe lue ukiekie obinokpole. Igho o gueye oni ukpokpomhi ebubu egbo e ke je apfe. ⁴⁶ Abi o ro tse we okhila se nya, o nga ukhomhi ute ya so iromhi.

⁴⁷ Ogbomhi o mu eke, oni oko-oké oniemi o kia ramhi iteva oni oke, o ke kpe iJesu lolighuo tse le shi eke. ⁴⁸ O me khi akpekpeli oo nase eniye odukhokho eyoli. O ramhi itsotso ogbie, iteteva elemhi agogo ese ali agogo esesa, oo kia ukhomhi oni oke le deba we. O she kia ya dose we. ⁴⁹ Ama abi e me iJesu khi o ro kia ukhomhi ame, e dabi

khi ayemhe olimhi lo, e tse leghe. ⁵⁰ Itobo khi eri we we nya e yila abi e ro me oli.

Aghogho o nu we ngme, oo we, "A mholi udu! Mhemhe lo! A khi ke na ulishi."

⁵¹ O lo elemhi oko-oké oniemi deba we, oni akpekpeli o pfomhe. O ri abo sha eni eniye odukhokho, ⁵² itobo khi ea kie dobe lese udi ingme eminale ni o kpe ro na egbo agbele ishe le; a toto we udu.

*IJesu o la iGenesareti ri egbo ze
(iMat 14.34-36)*

⁵³ Abi e ro da oni oke se, e lasele shi iGenesareti, e mu oni oko-oké oniemi zu agho. ⁵⁴ Abi e lese rote oko-oké oniemi tiemie, egbo e she lese khi iJesu lo. ⁵⁵ Igho eni egbo e nyanya kia gasé oni eke nya, ashishini e da suo khi o da la ne, e tsua eni ee ghua shi iya bhale agho. ⁵⁶ Obiobini iJesu o da je ne, o ke khi eoli ni e gbédi, o ke khi enikeke o, ghe ifui ishemhi o, eri ee tsua eni ee ghua bhale agbagbajighana atuoki. E lema iJesu o lese ze ni eni ee ghua e ri obo ti o eso awulu ni o ro so tse. Eni e da ri obo ti oli nya e ze.

7

*Osesé oyi ipfuase ni o te ekelemhi lasele
(iMat 15.1-9)*

¹ IFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e rote iJerusalemu bhale, e le gasé iJesu. ² E me khi eniye odukhokho eyoli eghuo e ri abo ni ea pfuase ni aa kpe-a a le eminale. [Emini a ri ona ngme khi ea kpe abo-a abi egbo iFarisi ee a ke li.]

³ Irari khi iFarisi ali egbo iJu eni e kpole nya ea ya le eminale ini ea li kpe abo-a. Abi ititawe e sese we na, ni e ro gbe akanya.

⁴ Ini e rote oki jele khi ea li kpe egbe a, ea ya le eminale. E gbo mholi ighuighue ebubu elese ni e gbolo e ghue, Ighuighue abi a lie kpe iko, ekhe, itasa ali igege-a.

⁵ Irarigho, eni iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e mhila iJesu, "Elo o ze khi eniye odukhokho eye ea ri ishi ni itita awa e ro shi eke gbe akanya, ni e ro ri abo eni ea pfuase e le eminale?"

⁶ IJesu o ro we, "Igesikia Azaya o ngme abi o ro ngme ungmehi oyi Eshinegba ni o go lu ee ni a di egbe e. Oni a keke shi eke khi,

‡ 6:34 Li ze iNoba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMat 9.36

“Ungmemhi unu
 ẹgbọ ena e rọ ri ekpe ẹ na mhe,
 ama udu oyewe
 o nuata shi mhe ọ.

⁷ Ugamhi afue ẹ ga mhe,
 ushi eni ẹgbọ e rọ shi eke,
 ẹẹ sese ẹgbọ.*

⁸ A she pfi ishi eyi Eshinegba shi eke, a ri osese eyi ẹgbọ ẹ gbe akanya.” ⁹ Ọ gbolo ẹ we, “A ga lese ode ni a te ri ishi eyi Eshinegba shi ukhokho obọ, ini a ba me asha ri osese eye ẹ gbe akanya. ¹⁰ Itobọ khi iMosisi ọọ lie, ‘Mu ekpe na ite ali inye.’ Ọ gbolo ẹ, ‘Onini ọ da ku ite ni itali okekhi inyoli ne, a gbe ọlia.’† ¹¹⁻¹² Ama ẹ a sese ẹgbọ khi ini ọgbọ ọ gueye itali okekhi inyoli, khi emini loli kha kpe rọ kpaghie itali ali inyoli obọ khi Ikobani o ke khi, khi ọa mhuẹ abi o ngme. Khi ushi ọa mu ọli ini ọa ke ririe ri emhikhoghuo na itali ali inyo li. (Emini a rọ somhi Eshinegba opfa se, áá lui Ikobani). ¹³ Eri a ri osese ona a shishi ungmehi oyi Eshinegba eke a. A gbo mhọli emhi elese eghoghọ ebubu ni a gbolo ẹ riye.”

*Emini e ri ọgbọ khi oni ọa pfuase
 (iMat 15.10-20)*

¹⁴ Ijesu ọ gbo lu eni ebubu ẹgbọ gbili, ọọ we, “A ku esọ a shi mhe ọ, ni ona o lo ẹ esọ. ¹⁵ Emhikhoghuo ọa la ọ ni ọgbọ le, ni o ri ọgbọ khi ọna umha pfuase. Se ni emini o rọte ọgbọ ekelemhi lasese, o ri ọgbọ ọ khi oni ọa pfuase odalo oyi Eshinegba.” ¹⁶ [Oni ọ mhọli esọ, ọ rọ suọ.]

¹⁷ Abi ijesu ọ rọ pfi eni ebubu ẹgbọ shi aghọ ni ọ rọ ya lo owa se, eniye odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li emini oni ungmehi o ngme. ¹⁸ Ọ mhila we, “Aa kie lese udi emini mhia ngme? Ọa kie lo ẹ esọ khi emhikhoghuo ni o rọte odato lo ọgbọ elemhi khi ọa ya ri ọli khi oni ọa pfuase odalo oyi Eshinegba? ¹⁹ Irari khi oni emhi ọa ya je ọli udu, ama eke elemhi ọọ tiemhi, o gbo rọte idiegbe ya fie lase.” Eri ijesu ọ ri ona guele khi eminale ni a le nya, khi e ti.

²⁰ Ijesu ọ gbo lie. “Emini o rọte ọgbọ ekelemhi udu lasese, o ri ọgbọ ọ khi ọna umha-pfuase. ²¹ Itobọ khi rọte ekelemhi udu oyi ọgbọ, isamhi ebe e rọte ẹ lasese,

enabi, itsebo, ighiato, ọgbọ ugbeli, okia, ²² emhi ituegbe, ọbe imumu, ikpamhika, efiala, ubogbo, iyese-egbe eva a, umhamhọli ekpe, iditse. ²³ Ekelemhi udu eni ingeli ena nya e rọte ẹ lasese ni e ri ọgbọ ọ khi ọna umha-pfuase odalo oyi Eshinegba.”

*Imiesuọ oyi ọkpotsọ ọghuo
 (iMat 15.21-28)*

²⁴ Ighọ ijesu ọ rọte aghọ vu, ọ je ukiekie eke iTai. Ọ lo owa oghuo, ọa nono ni ọgbokhoghuo ọ lese khi loli la akaghọ. Ama ọa dobe ri egbe ọli sheli. ²⁵ Abi ọkpotsọ ọghuo ni ayemhe ebe o la omi ọli oni omueshi egbe, ọ rọ suọ eko ijesu, ọ nyanya bhale ya de wugha li odalo. ²⁶ Ongi ijeta oni ọkpotsọ ọ khi, a bia li shi eke iFonisha ni o la iSiria. Ọ lema ijesu ọ khu oni ayemhe ebe omi ọli egbe a.

²⁷ Ijesu ọọ li, “Ze ni eniye e kpe le eminale ne, ọa ti ni eminale ni a kha rọ na eniye le, ni a pfi ọli ghi ewa.”

²⁸ Oni ọkpotsọ ọọ, “Gueguegue Onomhue! Ama ewa e kiele la ifui itebu ẹ sanọ eminale ni eniye kesese le.”

²⁹ Ijesu ọọ ọli, “Itobọ oni ungmehi ni u rọ sọ mhe ọ ena, ke je, u ya bhale ya ẹ khi oni ayemhe ebe, o she rọte omi ẹ egbe ya lase.”

³⁰ Ighọ, ọli je apfe, ọ ya ẹ khi omi ọli o yeshi ukpho khi oni ayemhe ebe o she rọte ọli egbe vu.

Ijesu ọ ri ungmehi ni ọ gbo lesọ ze

³¹ Ighọ ijesu ọ rọte ukiekie obini iTai vu, ọ rọte iSidoni ya tiemhi oke iGalili, ọ je eke iDikapolisi ³² Oobọ ẹgbọ eghuo e la tsua omose oghuo ni ọ khi ọlesọ, ni ọ gbo khi ungmehi, bhale ghi ijesu. E lema li ọ kpekpe ọ lese ri obọ nga li egbe.

³³ Ighọ ijesu ọ rue lolighuo fie iteva oyi eni ebubu ẹgbọ, ọ ri imiesabọ shi oni omose esọ, ọ to ete, ọ ri obọ ti oni omose elemhi. ³⁴ Ighọ ijesu ọ bino idane, ọ tu ekperumhe-a, ọọ oni omose “Efata!” Emini a ri ona ngme khi, “Khueghie-a!” ³⁵ Utoghuo kpe esọ eyi oni omose e khueghie a, elemhi oyoli o taghie-a, ọ ngme lasese gboo.

³⁶ Ighọ ijesu ọ tse agua ye we e khi gueye ọgbokhoghuo. Ama abi ọ dobe tse agua ye

* 7:7 Li ze Aza 29.13 † 7:10 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; Okiali 21.17; iLev 20.9

wẹ kpa, igho e doḅe ngme oni ingme. ³⁷ O ri abo sha eḅo eni e suo nya. E lie, “O ma gue rieḅe emhikpa,” e gbo lie, “O ri eni e le eso o suo eso, o khueghie ingmenu unu a, eḅe ngme.”

8

Ijesu o ri eminale na eḅo agbeḅe asha ene le
(iMat 15.32-39)

¹ Oa roḅe agho teḅe ni ebubu eḅo elese e ro legba. Abi eni eḅo eḅa ro me emhi le, ijesu o lu eniye odukhokho eyoli, oḅo we, ² “Elemhi eḅo ena eḅe ala mhe, o she gba eḅe ese ni e te nu mhe la ana ni eḅa te me emhikhoghwo le. ³ Ini mhi e ri okiamhi ke je apfe mena, ubi o ya rue we shi ode, itobo khi eghuo o, e roḅe odonue bhale.”

⁴ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo u sa khi a te ya me eminale ni e bu ifu odagbe ona, ni e ya khuese eḅo ena nya?”

⁵ Ijesu o mhila we, “Ibuledi ingme a mholi?”

E oḅo “Ishilua.”

⁶ O gueye eni ebubu eḅo e shito eke. Igho o rue eni ibuledi ishilua egho, o kphemhi na Eshinegba, o khi we-a, o rue we na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi we na eni eḅo. Igho eniye odukhokho eyoli e li kemhi na we. ⁷ E gbo mholi ikuku imi ifele shi agho. O gbo kphemhi na Eshinegba shi o. O rewe na eniye odukhokho eyoli e gbo li kemhi we. ⁸ Eni eḅo e le, e khue. E le se, eni eniye odukhokho e sanḅo iku we ni e le kpole vo ighughu ishilua. ⁹ Eḅo agbeḅe asha ene e khi. Ijesu oo eni eḅo e ke je. ¹⁰ Loli ali eniye odukhokho eyoli e lo oko-oke oniemhi e je ukiekie obini iDalamanuta.

Eḅo iFarisi e mhila irokhase
(iMat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Eḅo iFarisi e bhale, e mhila ijesu ogbo ni e ro mu oḅo fe. Ee oḅo o ri irokhase ni o roḅe iloghie bhale khase ewe ni wewe e lese khi Eshinegba o ghie oḅo.* ¹² Ijesu o tu ekperumhe-a, oḅo, “Elo o ze ni ee eḅo a ro mhila irokhase onyaloa? Abi o li mhi li gue oḅo e ye e khi, aa ya me irokhase onyaloa okhoghwo.”† ¹³ Igho o pfi we shi agho vu,

* **8:11** Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † **8:12** Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ **8:15** Li ze iLuk 12.1 § **8:18** Li ze ijere 5.21; Ezik 12.2; iMak 4.12 * **8:28** Li ze iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8

o nyene eḅe ukhokho gbo ya lo oko-oke oniemhi, o da je ukiekie obinuzeva.

Oyese oyi iFarisi ali Eroḅu ni o li abi ifuma
(iMat 16.5-12)

¹⁴ Eniye odukhokho eyoli eḅa sato tsua ibuleḅi ni e bu, se ni uruli oghuo ni e mhuḅe shi oni oko-oke oniemhi. ¹⁵ Ijesu o tse agua ye we, oḅo we, “A mhuḅe eḅbhe shi ifuma eyi iFarisi ali Eroḅu.”‡

¹⁶ Eniye odukhokho eyoli e nu eḅbewe ngme, e lie, “Itobo khi awa a mhuḅe ibuleḅi o ro ngme ona.” ¹⁷ Ijesu o lese emini e ngme. O mhila we, “Elo o ze ni a ro gue ezḅo khi aa mholi ibuleḅi? Eri aa ya me eke abi khi eri oḅa kie lo e eso? Eri udu oyee o na khukhu?” ¹⁸ A mholi alo, aa rewe a me eke? A gbo mhuḅe eso aa rewe e suo? Aa sato?§ ¹⁹ Abi mhi ro kholo ibuleḅi ishe-a na eḅo agbeḅe asha ishe, ighughu ingme a sanḅo iku we eke vo?” Ee oḅo, “Igbeva!” ²⁰ “Abi mhi ro gbo kemhi ibuleḅi ishilua na eḅo agbeḅe asha ene, ighughu ingme a sanḅo iku we vo?”

E oḅo “Ishilua.”

²¹ Oo, “Eri emini mhia ngme oḅa kie lo e eso?”

Ijesu o la obini iBetisaida khueghie ozalo alo a

²² E bhale iBetisaida. Eḅo eghuo e tsua omose ozalo bhale ghi ijesu, E oḅo o kpekpe o ri oḅo ti oḅo. ²³ Igho ijesu o mu oni omose ozalo oḅo-oḅo ya fie ifui oni apfe. O to ete shi oḅo ro shishi oḅo alo-a. Ijesu o mhila li ini o me emhikhoghwo.

²⁴ Oni omose o bino idane, oo “Mhia me eḅo khi e li abi eera a kia gasḅe.” ²⁵ Igho ijesu o gbo ri abo shi oni omose alo. Alo eyoli e tigbe khueghie-a, o me eke gboo. ²⁶ Ijesu oo ke je, o oḅo, “Khi gbo je elemhi ifui eoli.”

IPita o guele oni ijesu o khi
(iMat 16.13-20; iLuk 9.18-21)

²⁷ Igho ijesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je ikuku eoli ni e la gasḅe iSizeria iFilipi. Abi e li le, o mhila we, “Oghuo eḅo e famhi e lie khi mhi khi?”

²⁸ E oḅo, “Eri eghuo e khi iJoni ni oo batazi eḅo u khi; eghuo e khi Elaja u khi; elese e khi otuoghwo emekeguele na eḅe u khi.”*

29 O ke mhila wẹ, “Ama, oghuo ẹẹ oyẹẹ a liẹ khi mhi khi?”†

iPita o sọ li o, oọ li, “Yeyẹ u khi iKirisiti ni o khi Omiepfuese?”

30 iJesu o tse agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ogbokhoghuo oni lolli khi.

*Ijesu o guele shi eke khi lolli ya ghua
(iMat 16.21-28; iLuk 9.22-27)*

31 Igho o sese eniye odukhokho eyoli khi Omi Ogbọ o mema ya me osoli egbegbo. Eni egbhali, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi, e ya kie oli. A ya gbe lolli-a, ama ele onuzi-ese, o gbo ya guale. 32 O ngme ona lasela gboo. Igho iPita o lu oli ochi, oọ li o khi ke ngme ungmehi onana ghue.

33 Ama abi iJesu o ro nyene alo ukhokho bino eniye odukhokho eyoli, o dese iPita. Oọ li, “Vu mhe odalo le yeye Okphaghiye. Wa mholi ingme Eshinegba shi udu, ama emhi agbo.”

34 Igho o lu eni ebubu egbo ali eniye odukhokho eyoli, oọ wẹ, “Ini ogbokhoghuo oọ nono ni lolli bhale deba mhe, o mema ya kie egboli, o rue apfida oyoli, oọ deba mhe.‡ 35 Itobo khi onini o da dua ni lolli tsumhi agbo oyoli ne, o ya de oli obọ a, ama oni o da ri irari oyemhe ali irari oyi usomhi onete oyi Eshinegba rue agbo oyoli pfia, o ya tsumhi oli.§ 36 Eleli onoghuo ogbọ o ya me ini o mholi agbo nya khi ayemhe oyoli o li opfu-a? 37 Elo ogbọ o ya ro ooghie ayemhe oyoli? 38 Ini omama oyemhe ali omama oyi ingme oyemhe o da mu ogbokhoghuo elemhi agbo ichimhi ali agbo okholo ona ne, omama oyi onogbo o ya li mu Omi Ogbọ elegho ini o bhale elemhi ufumhi oyi Itali ali oyi igeni ni e pfuase.”

9

1 O gbolo e wẹ, “Mhi gue igesikia ye e khi, egbo eghuo e migha ana, ni ea ya ghu ne, ni e ro me khi Eghiele oyi Eshinegba o bhale, elemhi ekpabo.”

*Imamachi oyi iJesu
(iMat 17.1-13; iLuk 9.28-36)*

2 Abi ele-ese e ro dose, iJesu o rue iPita, ali iJemhisi ali iJonni, ya nga ute oniemhi ni o yagha, asha ni weweghuo kpe e la. Igho e me khi iJesu o mu melaa. 3 Itsua ni o ro so, e pfuase-a, e ge pepèpè. E tode pfuase dose utsakolo, e dose abi ogbokhoghuo o a tigbe dobe ya li pfe wẹ-a pfuase ramhi agbo ona. 4 Igho eni eniye odukhokho aase eyoli e me khi Elaja ali iMosisi e lasela nu iJesu gheta.

5 iPita oọ iJesu, “Osese, o gue ti khi awa la akana. Zobẹ ni anye to ikholo ese shi ana. Oghuo o o kha khi oye, oghuo o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja.” 6 Oa ke lese emini o ke ya ngme, itobo khi eri lolli ali enekpole e yila dose.

7 Igho otughunu o lasela ya guese wẹ-a, Eshinegba o rote elemhi oni otughunu ngme, oọ, “Omimhe ni Omose na, ni mhi nono ingme oyoli egbegbo. A ke suo eso na li.”*†

8 Utoghuokpe khi e ke pfi alo bino, ea ke me ogbokhoghuo se ni iJesu lolighuo.

9 Abi e li rote oni ukhomhi ute e tiemhi le, iJesu o gueye wẹ e khi gueye ogbokhoghuo emini e me ini Omi Ogbọ o a li rote eghuli guale. 10 E ri oni ungmehi gbe akanya, ama e nu egbewe gheta emini irote eghuli guale o ngme.

11 Igho e mhila iJesu, “Elo o ze ni eni e sese e ro lie khi Elaja o kpe ya bhale?”‡

12 iJesu oọ, “Egbegbo lo khi Elaja o kpe ya bhale, o ya bhale ya mu egbe emhi nya shi eke. Elo o mema ze ni Ebe-no-pfuase o roo khi Omi Ogbọ o mema me osue egbegbo, a gbo kie oli?” 13 Ama a ghe i, Elaja o she bhale, e ri ele emini o ghole wẹ deba li ezeze abi a li keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase.

*Iroze oyi ozọo no mhuẹ ayemhe obe
(iMat 17.14-21; iLuk 9.37-43)*

14 Abi e ke ro ya kugbe eniye odukhokho ni e kpole o, e me khi ebubu egbo o le gase wẹ, esese Ishi eyi iMosisi e nu wẹ la akagho khako. 15 Abi eni egbo e lese me iJesu te, abo e sha wẹ egbegbo. E na ya tse oli.

16 O mhila wẹ, “Elo o khi ni a nu wẹ khako o shi?”

† 8:29 Li ze iJon 6.68-69 ‡ 8:34 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 § 8:35 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 * 9:7 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 9:7 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 9:11 Li ze iMala 4.5; iMat 11.14

17 Omose oghuo o rote elemhi eni ebubu egbo ya rue unu, odo, "Osesese, omimhe oni omose mhi ro bhale ghi e, ayemhe obe o nase oli, ni o ke ze oli e ngme. 18 Ini oni ughuamhi o da tsua rughu oli ne, eri o pfi oli e gbe, oo chi ofulu unu, oo le akọ unu, o zese a. Mhi gueye eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ama ea dobe."

19 Ijesu oo, "Ee egbo ni ea mholi irudunga ena, ele-ingme mhi ke mholi ro nu e ya la akana, ele-ingme mhi beshi ya la onana ramhi, Mu oni omọ ghi mhe!"

20 Igho e mu oni omọ bhale. Abi oni ayemhe o ro me ijesu tee, o de rughu oni omọ, o pfi oni omọ gbe, oo kpi abo ali awe-a, oo wu oli eke, oo chi ofulu unu.

21 Ijesu o mhila ita oni omọ, "Aele o te lina?"

Oo, "Abi o te khi omọ." 22 "O she lina mu oli pfi lo elemhi erali ali elemhi oke itingmingme abi o kha gbe oli-a. Ini u mholi emini u dobe ya rie, kpekpe le elemhi anye ni u kpaghie anye obo."

23 Ijesu odo, "Eri u we ini mhi dobe? Emhikpa oo tse na oni o da mholi irudunga."

24 Aghoagho ita oni omọ o nyanya lie, "Mhi miesuo ukuku, kpaghie mhe obo ni mhi gbo miesuo shi o egbegbo."

25 Abi ijesu o ro me khi eni ebubu egbo e na bhale ashini oni ingme o de shi, o tsesese ku oni ayemhe obe. "Yeye ayemhe ungmene ali ilesa, rote oli egbe ya lasese, khi gbo nyene egbe bhale o ghue."

26 Oni ayemhe o tsesese, ri itoto nighise oni omọ, o rote oli egbe ya fie. Oni omọ o ke li abi oni ghua. Egbo e lie, "O she ghua."

27 Ama, ijesu o mu oni omọ obo vule migha. O migha.

28 Abi ijesu o ro lo elemhi owa se, eniye odukhokho eyoli e bena mhila li, "Elo o ze ni anye aa ro dobe khu oli oni ayemhe egbe-a?"

29 Ijesu o so we o, oo we, "Iromhi isoso ali azumhi tse o dobe a khu onana."

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyoli
(iMat 17.22-23; iLuk 9.43-45)

30 Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rote agho vu, e rote iGalili dose, o nono ni ogbokhoghuo o lese ashini wewe e la, 31 Itobo khi o sese eniye odukhokho eyoli, oo ye, "A ya ri Omi Ogbo na egbo de. E gbe oli-a. Ele nuzi-esese o gbo guale." 32 Ama emini o ngme o lo we esa, ulishi o mu we abi e li ya mhila li emini o roli ngme.

Oni o fu ne nya

(iMat 18.1-5; iLuk 9.46-48)

33 E bhale eoli iKapanomu. Abi o ro la elemhi owa, o mhila we, "Elo a khako shi amo abi a ro la ode?"

34 Ama e tsaghie-a, itobo khi oni o kpeda nya elemhi we e la ode khako shi. S

35 Ijesu o shito, o lu eniye odukhokho ogbava eyoli, odo we, "Ini ogbokhoghuo oo nono ni loli khi oni odode, o kpe ya ri egboli khi oni o kpukhokho nya, ali oni o ga egbo nya."*

36 O mu ukuku omọ vule migha we iteva. O mu oli shi abo, odo we, 37 "Onini o ri itobo oyemhe mie otuoghuo ikuku eniye enana ne, mhemhe o mie. Onini o da mie mhe ne, oni o ghie mhe o mie, o khi mhemhe."†

Oni o da khi obe awa ne oyi awa o khi

(iLuk 9.49-50)

38 Ijoni odo, "Osesese, anye me omose oghuo ni o ri eva oye khu ayemhe ebe kua. Ama anye gueye oli o khi gbo ligo, itobo khi o khi oghuo elemhi awa."

39 Ijesu o we, "A khi ke khu oli o, itobo khi oni o ri eva oyemhe gbe akanya onyaloa, o tigbe e vule ke ngme onobe oyemhe.

40 Itobo khi oni o khi obe awa, oyawa o khi."‡ 41 Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, onini o da die uko amena e da irari eva oyemhe ne, ali irari khi onayi iKirisiti a khi, o ya me eleli o. S

A mu egbe e shi emini e yese ogbo o lamhe

(iMat 18.6-9; iLuk 17.1-2)

42 "Ini ogbokhoghuo o yese ikuku eniye enana ni e mie mhe suo lamhe, o bie tine ni a ge eche iko oniemhi shi ogbo oghogho uruli tsua pfilo elemhi oke oniemhi. 43 Ini obo oye o re ya lamhe, khi oli pfi. O ti e egbe ne ini u waa mholi obo ya lo ilogie na

§ 9:34 Li ze iLuk 22.24 * 9:35 Li ze iMat 20.26-27; 23.11; iMak 10.43-44; iLuk 22.26 † 9:37 Li ze iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:40 Li ze iMat 12.30; iLuk 11.23 § 9:41 Li ze iMat 10.42

agboagbo, ni u ro tsua abo eve-eva eye ya lo ilimhi irierie, ashini erali ea tigbe e pfo-a ghue.* 44 [Akagho ikpatsò ni e le we ni ea tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e tose we-a, ea tigbe e pfo ghue.] 45 Ini owe oye o re ya lamhe, khi oli pfa, o ti e egbe ne ini u waa mhòli awe ro lo iloghie na agboagbo ni u ro mhòli awe eve-eva, ni u ro ya lo ilimhi irierie. 46 Akagho ikpatsò ni e le we ni ea tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e tose we-a, ea tigbe e pfo ghue. 47 Ini ukpeloe oye o re e lamhe, vuonyo li pfa, o ti e egbe ne ini u ri ukpeloe oghuo lo Eghiele oyi Eshinegba, ocho ni u ro ya mhòli ikpamhi alo eva, a pfi e ya lo ilimhi irierie.† 48 Akagho,

“Ikpatsò ni e le we
ni ea tigbe e ghu e la,
ali ashini erali ni e tose we-a,
ea tigbe e pfo ghue.‡

49 “Erali a ro nye ogbogbo-a, a roli khi oni o pfuase abi a li ri ugbheli e ri iluasobo khi pfuase.

50 “Ugbheli o ma ti, ama ini oviolo oyoli o kala, se o ke li ze gbolo ro ya mele ugbheli-a?

“A ze ni a mhòli ugbheli shi agbo oye e. A nu egbe ke ngeli angeli opfomhe.”§

10

Ijesu o ngme shi ingme ipfughue-a
(iMat 19.1-12; iLuk 16.18)

1 Ijesu o rote agho vu je eke iJudia, ini a da iJodani. Igho egbo ni e bu e gbo ve ngale deba li, o sese we abi o kpe li.

2 Egbo iFarisi eghuo e bhale ya mu oli fe, e mhila li, “Ushi oyawa o lama, omose o khu ughue oyoli?”

3 Oo, “Elo iMosisi o gueye e a ke li?”

4 E ke, “Eri iMosisi o lama omose o keke ebe ni a ro pfa ughue-a mhòli ughue oli obo, o khu oli.”*

5 Ijesu oo we, “Itobo khi udu oye o gbe, iMosisi o ro ligho keke oni ushi na e. 6 ‘Ama omose ali okpotso, Eshinegba o rote igbaekele agbo ma we.’† 7 ‘Onana o ze ni omose o ro o pfi itali ali inyoli shi eke, o ya toma ughue

oli o. 8 Wewe aava e mele idiegbe oghuo a.’ Eghenge agho ea ke khi etuava, ama oghuo.‡ 9 Irarigho, emini Eshinegba o da toma ne, ogbokhoghuo o khi vase we a.”

10 Abi e ro gbo la elemhi owa, eniye odukhokho eyi iJesu e mhila li ogbo ona. 11 Ijesu oo we, “Onini o da khu ughue oli ni o ya rue okpotso olese ne, eri o kia okia shi oni ughue oli o. 12 Ini oni okpotso o lase ayi odoli le khi o ya ngeli na omose olese, eri o kia okia.”§

Ijesu ali eniye enikeke
(iMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)

13 Egbo eghuo e mu eniye bhale deba iJesu ni o ri obo ti we, ama eniye odukhokho eyoli ee khu we.

14 Abi iJesu o ro me gho, o ri elemhi bi oli. Oo we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe. A khi ke khu we, itobo khi enabi wewe e li mhòli obo shi Eghiele oyi Eshinegba. 15 Ze mhe gue igesikia ye e khi oni o da rue Eghiele oyi Eshinegba abi eniye enikeke ne, o a tigbe ya lo iloghie.”* 16 O muno eniye shi egbe, o ri obo nga we ukhomhi, o so iromhi na we.

Ozele-omose ni o lolo pfo
(iMat 19.16-30; iLuk 18.18-30)

17 Abi iJesu o ke rue okiali eke khi o vu, omose oghuo o na bhale ya wugha li odalo, oo li, “Osese nete! Elo mhi ya rieler ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?”

18 Ijesu o li, “Elo e ze ni u ro o lu mhe onoti. Ogbokhoghuo o lao ni o ti, se ni Eshinegba. 19 Ni mhi ro so e ogbo ni u mhila mhe, u lese ushi ni Eshinegba o ro shi eke. Ni o le, ‘A khi gbe ugbeli, a khi kia okia, a khi do ughiatò, a khi pfi otsele egbhòli mu ogbo, a khi li ogbo le, mu ekpe na ita e ali inye e.’”†

20 Oni oze ooo, “Osese, abi a te bia mhe mhi te ri ena nya a gbe akanya.”

21 Ijesu o ri eloe inono bino oli, oo li, “Emhi oghuo tse o kpe e le ni waa rieler ne. Je ya ri emini u mhòli nya de ni u kemhi we na eni ea mhòli emhi, eghenge agho ni u

* 9:43 Li ze iMat 5.30 † 9:47 Li ze iMat 5.29 ‡ 9:48 Li ze Aza 66.24 § 9:50 Li ze iMat 5.13; iLuk 14.34-35

* 10:4 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31 † 10:6 Li ze Igbae 1.27; 5.2 ‡ 10:8 Li ze Igbae 2.24 § 10:12 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11 * 10:15 Li ze iMat 18.3 † 10:19 Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

mhọli ẹpfue shi obini iloghie, u tigbe bhale ya deba mhe ke kia.”

²² Abi oni omose o ro suo ona, alo eyoli e yese a, o ri iyeseudu-a ya vu, itobo khi o mhọli ẹpfue eniemhi.

²³ Ijesu o bino gasẹ kpa, oo eniye odukhokho eyoli, “O ma mu ogbo ni o pfue unu ni o ro lo Eghiele oyi Eshinegba.”

²⁴ Inggemhi eyoli e ri abo sha eniye odukhokho eyoli. Ama ijesu o gbolo e, “Eniye eyemhe, o ma mu eni e ri egbe da ẹpfue oyewe unu ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbo ni o pfue o ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie.”

²⁶ Ona o ke ri abo sha eniye odukhokho eyoli ne, e ro mhila egbe, “Oghuo o dobe ya lo o sho?”

²⁷ Ijesu o pfi ukpeloe bino we, od, “Ona o zẹ ogbo ya li ama emhikpa o zẹ Eshinegba a li.”

²⁸ IPita od ijesu, “Emhinya anye tsua kua bhale deba e.”

²⁹ Ijesu od we, egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi onini o da pfi apfe oli shi eke, ali inyoghuo oli eni emose ali eni ikpotso, ali ita ali inyo, ni o pfi eniye ali ishemhi, ghe owolo shi eke irari oyemhe ali usomhi onete oyi Eshinegba, ³⁰ a ya somhi oli opfa. Elemhi agbo ona, a ya khivose na li asha egbhueshe, ikhivose owa ali ikhivose inyoghuo, ali inyo ali eniye ali ishemhi, ali anasemhe. O ya mhue agbo na agboagbo, elemhi agbo ni o ke e bhale. ³¹ Ama egbo eghuo ni e ralo, e ya kpe ukhokho. Eni e kpe ukhokho amo, e ya khi eni odode.‡

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyoli utonuzi-ese

(iMat 20.17-19; iLuk 18.31-34)

³² Abi ijesu o ro tsua we le iJerusalemu, ni o ro ralo na we, eni ingme e pfuse ghagha a shi eniye odukhokho eyi ijesu udu. Ulishi o mu egbo ni e deba we. Igho ijesu o gbo li rue eniye odukhokho ogbava eyoli ye ochi, o gueye we emini loli ya me ini wewe e ramhi iJerusalemu. ³³ Oo, “IJerusalemu awa je ena, a ya la oobo rue Omi ogbo na ighie

eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi de, a ri oli na we mu. E pfa ezọ igbe-a mu oli, e ghi oli abo ghi egbo iJeta. ³⁴ E ya roli ke li egia, e tono ete ku oli, e gbe oli ite, e tigbe gbe oli-a. Ama ele nuzi-ese, o ya rote eghuli guale.”

Emini iJemhisi ali iJoni e mhila ijesu o riye na ewe

(iMat 20.20-28)

³⁵ Igho iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e bhale deba ijesu, e oli, “Osesẹ, anye e nono ni u riye emini anye ya mhile ena na anye.”

³⁶ Ijesu oo we, “Elo a nono ni mhi riye na e?”

³⁷ E ke, anye e nono, ini u da shito ukpekhomhi oye obini Eghiele oniemhi oye ne, ni u ze ni otuoghuo anye o kha shito e ukiekie obita, onokpole o shito e obogobo.

³⁸ Ijesu oo we, “Aa lese emini aa mhila. Uko ni mhi rote da, a dobe ya rote o da, abi khi eri a dobe ya mie ibatizi onabi mhi mie?”§

³⁹ E ke, “Anye ya dobe.” Ijesu oo we, “A dobe ri uko ni mhi ro da ya da, a gbo dobe mie ibatizi onabi mhi mie, ⁴⁰ ama mhia mhọli afu ni a ro ri ogbo o shito mama mhe ukiekie obita ali obogobo ukpekhomhi oghie obini iloghie. Eshinegba o ri asha eghoghọ ya na egbo ni o re we shi agho khe.”

⁴¹ Abi eniye odukhokho etuogbe enekpole e ro suo inggemhi ena, e nu iJemhisi ali iJoni i wola shi o. ⁴² Igho ijesu o lu we tiggibili, oo we, “A lese khi eni e lu egbewe ighie eyi egbo eni ea ya ga Eshinegba, khi eri e li we abi o ghole we, igho eni e kpeda omhesẹ e li e mhese na we.

⁴³ Ama, a khi li abi wewe. Ama onini o nono ni loli khi oniemhi elemhi e, o khi oni o ga ee nya. * ⁴⁴ Onini o nono ni loli khi onodode, oo mema kpe ri egboli khi oghumha oyi egbo kpa.† ⁴⁵ Itobo khi Omi Ogbo o bhale ni a ke ga li, ama eri o bhale ya ga ali ni o gbo ri agbo oyoli bhale ni a ro luase obo na ebubu egbo.”

Ijesu o ri iBatimeusi otase-alo-a ze

(iMat 20.29-34; iLuk 18.35-43)

‡ 10:31 Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30 § 10:38 Li ze iLuk 12.50 * 10:43 Li ze iLuk 22.25-26 † 10:44 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

⁴⁶ Igho e bhale iJeriko. Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli ali ebubu egbo ni e deba li, e ro rote oni eoli vu, omose oghuo ni o tase alo-a na lui iBatimeusi (omi iTimeusi a ri iBatimeusi ngme) o shito epfe ode mhila omhila. ⁴⁷ Abi o ro suo khi iJesu ona iN-azareti lo, oo tsele leghe, oo lie, "iJesu omi iDefidi, kpekpe, le elemhi mhe."

⁴⁸ Ebubu egbo e tsele ku oli, ee oli o ze ni a suo eso. Ama eena o mema lolo pfi okokohue lu oli ne, "Omi iDefidi le elemhi mhe!"

⁴⁹ iJesu o migha, oo, "A lu oli na mhe." Igho e lu oni otasalo-a, e oli, "Ke ghele, vule, khi oo lu e." ⁵⁰ O rue awulu no o so pfi a, o ti vule pia bhale deba iJesu.

⁵¹ iJesu o mhila li, "Elo wa nono ni mhi riele ne?"

Oni omose ni o tase alo-a, oo, "Osele, mhia nono ni mhi gbo ke me eke."

⁵² iJesu oo, "Ke le, khi irudunga oye o she re ze." Aghoagho, oo me eke, o deba iJesu rote ode vu.

11

Egbo e ri ufumhi na iJesu abi o ro lo iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

¹ Abi e ro ti ramhi iJerusalemu ni e ro bhale iBetifagi ali iBetani Udi Ute Olivu, iJesu o ghie etuava elemhi eniye odukhokho eyoli, ² Oo we, "A je eoli ni o la odalo ooboo egho. A kha lese lo oni eoli le, a ya me omi akphere ni a muzu, ni ogbokhoghuo o nga shito ghue. A taghie oli bhale ana. ³ Ini ogbokhoghuo o mhila e, 'Elo o ze ni a ro taghie oli? A gueye oli khi, Onomhue oo nono ni loli ri oli riele emhi, ali khi o gbo roli bhale ya shi eke lena.' "

⁴ Igho ee bhale ya e oni ozele akphere ni a muzu shi ifui apfe epfe ode. Abi e li taghie oli-a, ⁵ egbo eghuo ni e migha akagho e mhila we, "Elo a la akagho a riele ni a ro taghie oni omi akphere ogho-a?" ⁶ E so we o abi iJesu oo e li so we o. Igho eni egbo e ze we vu. ⁷ Abi e ro mu oni ozele akphere bhale ghi iJesu se, e banoo ide egbe-a pfino nga oni ozele akphere ukhokho. Igho, iJesu

o nga li shito. ⁸ Ebubu egbo elese e li ba ide ro ku ode, eghuo, e nyanoo eyamhi ku ode. ⁹ Egbo ni e ralo ali eni e deba li e gbe ukua, e tsele, e lie,

"Okuekhoogo! Oolo!"

Eshinegba o ka khivose
na oni o ri eva oyi
Onomhue bhale!*

¹⁰ "Eshinegba o ka khivose
shi Eghiele oyi oghie iDefidi
ita awa ni oo bhale."

"Ikuoghi o khi oyi Eshinegba!"

¹¹ Abi iJesu o ro ramhi iJerusalemu, o dose ya lo elemhi Owa oyi Eshinegba. O bino emhi nya gase, ama aborokhia khi obili o she bi dose, loli ali eniye odukhokho ogbava eyoli e je iBetani.

IJesu o pfi unu na oora okhua-eni
(iMat 21.18-19)

¹² Ogbeakolo abi e li rote eoli iBetani fie, okiamhi oo gbe iJesu. ¹³ Igho o tapfia me oara okhua-eni ni o gue ta ebe. O le ya bino ini o she mo udumhi. Abi o ro ramhi agho o me emhikhoghuo o, se ni ebe, itobo khi o ramhi eghenge ni okhua-eni e ro mo ne. ¹⁴ Igho oo oni okhua-eni, "Ogbokhoghuo o ke gbo rote e ukhomhi ya pfa udumhi ghue."

Eniye odukhokho eyoli e suo khi o ngme na.

IJesu o je Owa oyi Eshinegba
(iMat 21.12-17; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)

¹⁵ Abi e ke ro ramhi iJerusalemu, iJesu o lo Owa oyi Eshinegba, o vese eni e la akagho du oki kua. O kpha okphe oyi eni e pfa ikpagho ali eni e ri inekhukhu de kua.

¹⁶ Oa ze ni ogbokhoghuo o tsua itsua-okii rote elemhi apfe oni Owa oyi Eshinegba dose.

¹⁷ Abi o ke ro sese egbo, o ro lie, "A she kpe keke oli shi Ebe-no-pfuase khi,

"Owa iromhi oyi ishishi nya,
a ya ke lu Owa oyemhe,"

Ama ee, a she roli mele owa ighiatoo a."†

¹⁸ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi e ro suo ona, ee dua ode ni e te me asha ya gbe iJesu a. Ama ulishi oyi iJesu oo mu we, itobo khi eri osese oyoli o ri abo sha egbo kpa.

* **11:9** Li ze Iwolo 118.25-26 † **11:17** Li ze Aza 56.7; iJere 7.11

¹⁹ Ogbomhi o mu eke, iJesu ali eniye odukhokho eyoli e rote oni eoli ya fie.

Ilesingme ni a rote okhua-eni ni o ku ebe a rue
(iMat 21.20-22)

²⁰ Eluzogbe oogbeakolo khi e rote oni ode dose, e me khi oni oara okhua-eni o khakha ya ramhi imhili. ²¹ IPita o sato, oo iJesu, "Osese, bino khe! Oara okhua-eni ni u pfi unu na o she khakha-a."

²² IJesu o so li o, oo, "Mholi irudunga na Eshinegba." ²³ "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi onini o gueye oni ute ona, 'Ro te akana lasele ya je elemhi oke oniemi,' ni o ro da mholi akhokhomhe shi udu shi emini o ngme ne, ni o ro mholi miesuo khi emini loli ngme o ya bhale ya tse, oo ya ligho na li.† ²⁴ Irarigho, emiemini u so iromhi mhila, miesuo khi u she mholi oli, oye o ke khi. ²⁵ U kha da migha a lema, ni u ro ri ingme oyi ogbo shi elemhi, nyanya ro topfa li. Ini ite ni o la iloghie o ri olamhe eye li topfa e." ²⁶ "Ama ini u waa da ro topfa ogboese ne, ite na iloghie o ya li ri olamhe eye topfa e."§

A mhila iJesu oni o ri afu na li
(iMat 21.23-27; iLuk 20.1-8)

²⁷ Igho ee gbo lo iJerusalemu le. Abi iJesu o li kia elemhi apfe Owa oyi Eshinegba gase, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi ali egbhali e bhale deba li. ²⁸ E mhila li, "Oghuo o ri afu ne ni u ro ri ele eni emhi enana nya, oghuo o ri unu ne u ke ri ele ena."

²⁹ IJesu o so we o, Oo, "Mhi ya mhila e ogbo oghuo. A so mhe o, ni mhi tigbe gueye e oni o ri afu na mhe mhi ke ri ele emhi ena. ³⁰ Oghuo o fe ri itoto na iJoni o ke batazi egbo abi egbo?"

³¹ Igho, e ya ye egbe ochi, e nu egbe we ngme oli khi, "Awa khe 'Rote iloghie' lo, o ya mhila awa, 'Elo o ze ni aa ro mie oli suo?' ³² Ama ini awa ke, 'Obọ oyi egbo.' " Ulishi oyi egbo o mu we, itobo khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi.

³³ Igho ee iJesu, "Anye ea lese." Igho iJesu oo we, "Mhi aa ya li gueye e oni o ri afu na mhe mhi ro ke ri ele eni emhi ena."

12

Okhe irokhokho oyi eni e ngmomhi shi ogba era ipfonu
(iMat 21.33-46; iLuk 20.9-19)

¹ Igho iJesu o ke ri okhe irokhokho sese we. Oo, "Omose oghuo o ke ya gua ogba era ipfonu. O ma ugbe gase oni ogba. O to ese shi o, ni a mino ameg ipamhi eni era kulo. O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. Igho o ya ri oni ogba nga eghiale eghuo obọ e nu loli ri ukpeloe ke khu. O vu asha obini odonue.* ² Eghoghe ikhiese o ramhi, oni omose o ghie oghumha oyoli ghi eni o ri ogba nga obọ, o le ya mie we idumhi emhi ni a ko shi oni ogba bhale ghi lue. ³ Ama e mu oli, e gbe oli, e khu oli. O pfinu abo efue ya je. ⁴ O gbo ghie oghumha oyoli olese ghi we, E pfi emhi shi oli ukhomhi, e yeghe oli-a ⁵ O gbo ghie olese, e gbe onana-a. O ghie elese ni e bu, e gbe eghuo itali, e gbolo eghuo-a.

⁶ "O kpoli oghuo le ni o ghie ne, ikhi omi oli ni o lolo nono ingme oyoli. Loli o kpukhokho ghie. O sa, oo, 'E ya mu ekpe na omi mhe.'

⁷ "Ama eni e la oni ogba, ee egbewe. 'Ona o ya le ugu oni ogba ona, a bhale ni awa gbe oli-a. Eghoghe agho ni oni ugu o mele oyawa-a.' ⁸ Igho e mu oli, e gbe oli-a, e pfi oli rote oni ogba ya lase.

⁹ "Se oni o mholi oni ogba ona o fe ya li? Eri o bhale ya gbolo eni egbo ni o ri oni ogba nga obọ-a, o rue oni ogba na egboese. ¹⁰ Aa she ze oli Ebe-no-pfuase khi.

" 'Eche ni itsona e kie pfi, loli o ke ya mele egbegbi eche ni o ke mu eloe ne nya-a.

¹¹ Onomhue o ligho ri ele ona, o o ti anye eloe gba' "†

¹² Igho egbhali eyi egbo iJu, e nono ode ni e te ya mu iJesu, itobo khi e lese khi wewe o ri oni okhe irokhokho ona nu ngme. Ama e na ulishi oyi ebubu egbo ni e la agho, e ze oli obọ, e vu.

Ingme izẹ oga na iSiza
(iMat 22.15-22; iLuk 20.20-26)

¹³ Igho e tigbe ya nyene egbe ya ghie iFarisi eghuo ali eniye odukhokho eyi

† 11:23 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2

§ 11:26 Li ze iMat 6.14-15

* 12:1 Li ze Aza 5.1-2

† 12:11 Li ze Iwolo 118.22-23

Erọdu ghi iJesu, ni e mę asha rọte emini ọ ya ngme ri ingme de ọli. ¹⁴ Ighọ e bhale deba iJesu, ẹẹ ọli, “Ọsẹsẹ, anye lẹsẹ khi u ma ngme igesikia, khi emiemini ẹgbọ ẹẹ ngme ali emiemini ọgbọ ọ khi ọa ya mu ẹ ẹloe, ama ode oyi Ẹshinẹgba wa sẹsẹ ni o te ode igesikia. Mhiẹ i, o famhi ti abi khi ọa ti elemhi ushi, ni a rọ zẹ oga na oghie iSiza? ¹⁵ Anye ke zẹ, abi anye khi zẹ?”

Ama iJesu ọ she mę ikpamhika oyewẹ. Ọọ wẹ, “Elo o zẹ ni a rọ nono ni a di mhe mu? A rue ukpamhi anini bhale ghue ni mhi bino.” ¹⁶ E rue oghuo bhale ghi ọli, ọọ wẹ, “Alo ali eva eyi ọghuo na ni a mu shi ọ ena?” Ẹẹ ọli, “Eyi iSiza lo.”

¹⁷ IJesu ọọ wẹ, “A ri emini o khi oyi iSiza na iSiza, a ri emini o khi oyi Ẹshinẹgba na Ẹshinẹgba.”

Ighọ ingme oyi iJesu o sha wẹ abọ.

Ingme iteghuli-guale

(iMat 22.23-33; iLuk 20.27-40)

¹⁸ Ighọ ẹgbọ ena otu na lui iSadusi ni ẹẹ sẹsẹ khi ite-eghuli-guale ọa ya la ikpukhokho agbọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbọ.† ¹⁹ Ẹẹ ọli, “Ọsẹsẹ, iMosisi ọ keke ọli shi ebe ushi na awa khi, ‘Ini ọmose ọ ghu-a pfi ughue ọli shi agbọ, ni ọa rọ bia ọmọ na li, inyoghuo oni ọmose ọ mema rue oni ọsamhi-olimhi ughue ni ọ bia eniyẹ na oni ọkpotso na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a ọgho’[§] ²⁰ Eghẹghẹ oghuo ọ ya la ọ, a mę emose oshilua ni e khi inyoghuo. Oni ọgbhali ọ rue ọkpotso. Oni ọmose ya ghua, ọa bia ọmọ na oni ọkpotso. ²¹ Inyoghuo ọli ni ọọ deba li ọ ke rue oni ọkpotso, ọ gbo ghua, ọa bia ọmọ. Ighọ o gbo li inyoghuo ọli ọnuzasẹ. ²² Ighọ o gbo li khi eni inyoghuo oni ọmose ni e kpọle nya. Eni inyoghuo oshilua nya e ga rue oni ọkpotso ughue ni ẹa bia ọmọ okhoghuo na li. Ikpukhokho ọ, oni ọkpotso ọ li ghua. ²³ Ini ogbele iguale o ramhi, ni eni e ghu-a nya e rọ guale, oghuo ọ famhi ya khi ughue oni ọkpotso? Aborokhia khi wẹwẹ oshilua nya e ga rue ọli ughue egho.”

²⁴ IJesu ọ sọ wẹ ọ, Ọọ, “Wa a mę khi eri a da ode khi aa lẹsẹ emhikhoghuo elemhi Ebe-no-pfuasẹ, wẹkhi eri a lẹsẹ

emhikhoghuo elemhi ekpabọ oyi Ẹshinẹgba. ²⁵ Ini eni e ghu-a e guale, ẹa ke ke rue ughue wẹkhi eri a ke rẹ wẹ ke ye ughue. Eri e ke li abi igeni ena iloghie. ²⁶ Ama ingme iguale oyi eni e ghua, aa she kpẹ zẹ ọli ebe ni iMosisi ọ keke ni ọ ngme ingme ebuli ni oo to shi? Abi Ẹshinẹgba ọ gueye iMosisi khi, ‘Mhemhe mhi khi Ẹshinẹgba oyi Abu-raamu ali Ẹshinẹgba oyi Aziki, ali Ẹshinẹgba oyi iGiekopu.* ²⁷ Ẹshinẹgba oyi eni e la agbọ ọ khi, ọa khi oyi eni e ghua. Eri a ga da ode pfo nya.” Emini a ri ona ngme khi, ẹgbọ eni ghu-a eghuo e kie mhọli agbọ.

Ushi ni o fune nya

(iMat 22.34-40; iLuk 10.25-28)

²⁸ Ọtuoghuo eni ẹ sẹsẹ ishi, ọ la aghọ suọ abi e rọ khakọ, ọ mę khi iJesu ọ ga gue sọ ẹgbọ iSadusi ogbọ ni e mhila li, ọ mhila li, “Elemhi ishi nya, onoghuo o ga fune nya?”

²⁹ IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Oni o mu ẹloe ne nya na, ‘Ku esọ-a yeye iZireni, Onomhue Ẹshinẹgba oyawa, lolighuo kpe ọ khi Onomhue. ³⁰ Nono ingme oyi Ẹshinẹgba Onomhue oye, ri udu oye nya ali agbọ oye nya, ghe isamhi ali ekpabọ eye nya nono ingme oyi Ẹshinẹgba.’† ³¹ Onuzi-eva ni o gbo lolo mu ẹloe khi, ‘Nono ingme oyi ọnuzava oye abi u li nono ingme egbe ẹ.’ Ushi olese okhoghuo ọa ke la ọ ni o gbo mu ẹloe dose ena.”‡

³² Oni ọmose ọọ, “U ga gue ngme, Ọsẹsẹ. Igesikia u ngme ni u wẹ khi Ẹshinẹgba oghuo ọ khi, ali khi ọlese ọa ke la ọ, sẹ ni lolighuo. [§]

³³ Ali khi awa ri udu oyi awa nya, ali isamhi eyi awa ali ekpabọ eyi awa nono ingme oyi Ẹshinẹgba. Ali awa nono ingme oyi ọnuzava oyawa abi awa li nono ingme egbe awa. Ni awa rọ ri ishi eva ena gbe akanya, o ghọle Ẹshinẹgba dose ni awa ya ri iluasobo ali isomhopfa ododa bhale ghi ọli.”*

³⁴ Abi iJesu ọ rọ mę ileasingme ni ọ rọ sọ lue ọ, iJesu ọọ li, “Wa a ga nuata shi Eghiele oyi Ẹshinẹgba.”

Rọte aghọ vu ọgbọ okhoghuo ọa ke gbolo mhila li ogbọ okhoghuo.†

Omi oni Omiepfuese ọ khi

(iMat 22.41-46; iLuk 20.41-44)

‡ 12:18 Li zẹ Ika 23.8 § 12:19 Li zẹ iDeut 25.5 * 12:26 Li zẹ Okiali 3.6 † 12:30 Li zẹ iDeut 6.4-5 ‡ 12:31 Li zẹ iLev 19.18 § 12:32 Li zẹ iDeut 4.35 * 12:33 Li zẹ Osia 6.6 † 12:34 Li zẹ iLuk 10.25-28

³⁵ Abi iJesu o rọ la elemhi apfe ni o la Owa oyi Eshinegba sese egbo, o mhila we ogbo. Oo, Elo o ze ni esese Ishi eyi iMosisi e ro lie khi omi iDefidi Omiepfuese o khi? ³⁶ Abi Ayemhe-no-pfuase o ro kpha iDefidi so, o ro rote unu oyoli lie.

“Eshinegba oo, Onomhue oyemhe.

Shito mama mhe
ramhi egheghe
ni mhi ro ya ri ebe e

shi e ufui ekoawe.’”[‡]

³⁷ Ini iDefidi o rote unu oyi lolighuo lu oli Onomhue, se oni Onomhue oyoli o ke gbo lie khi omi oli?

Ebubu egbo e ku eso a shi eke shi emini o ngme, ni o ri egbe mu we.

Ijesu o tse agua ye eniye odukhokho eyoli shi esese Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iLuk 20.45-47)

³⁸ Ijesu o sese we, Oo we, “A mu egbe e shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. Itsua na dolodolo e ma ghole we e iso ke kia ifui oki, ni egbo e ke tse we otse ekpe. ³⁹ E ma nono ni wewe e shito ukpekhomhi ni o mu eloe elemhi owa ugamhi oyi awa ali ashini o mu eloe elemhi ilegba, ni a la le, ni a la da. ⁴⁰ Itoto e ro li esamhi-olimhi e le. Iromhi ni e nue, eyi abamemhe, e so. Eshinegba, o ya na we osoli oniemi to o.”

Irona ni osamhi-olimhi o ro na Eshinegba
(iLuk 21.1-4)

⁴¹ Abi iJesu o ro shito ti mama oni akpati ni a pfi ukpagholo irona a lo elemhi Owa oyi Eshinegba, oo bino egbo abi e li pfi ikpaghlo lo o. Egbo ni e pfue ebubu e pfi ikpokpomhi ikpaghlo lo. ⁴² Igho osamhi-olimhi ni o mhue emhikhoghuo, o li ya pfi anini eva lo.

⁴³ Igho iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, Oo we, “Igesikia mhi gue e ye e, khi oni osamhi-olimhi ni o mholi emhikhoghuo ona, loli o ri irona ni o fune nya bhale dose egbo enekpole nya ⁴⁴ Itobo khi eri eni e pfue e rote epfue ni e mhue mu epfie ro riele irona. Ama oni osamhi-olimhi ona, rote elemhi umhame oyoli, o kie rue emini o mholi nya ni o kha ro ke le, riele irona.”

13

Ijesu o guele emini a ya ke me ikpukhokho agbo

(iMat 24.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi iJesu o rote elemhi Owa oyi Eshinegba fie lasete tee, omoo odukhokho oyoli oghuo, oo li, “Bino ghue, Osese! Ghe abi ukpokpomhi owa ona ali echete ni a ro ma li e li somhi otse khe!”

² Ijesu o so li o, oo, “Wa me ukpokpomhi owa ona. Egheghe o ya bhale ni echeli okhoghuo o ke ro ya migha ukhomhi okhoghuo. Wewe nya e ya de kua.”

Ozughu ali Imu-okholi vule

(iMat 24.3-14; iLuk 21.7-19)

³ Abi iJesu o li shito ukhomhi Ute eera Olivu, ni o so alo ghue oni Owa oyi Eshinegba, iPita ali ijemhisi ali ijoni ali Aduru e bena bhale ya mhila li, ⁴ E oli, “Gueye anye, egheghe ni a ro ya ke me eni ingme enana. Elo a ya ke me ni a ro ya lese khi oni egheghe ni eni emhi ena e ro ya tse khi o she ramhi?” ⁵ Igho iJesu oo we, “A kuegbe-a ke tokpe, ini ogbokhoghuo o khi di e. ⁶ Ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale deba e, e lie khi, ‘Mhemhe mhi khi loli,’ ee di ebubu egbo. ⁷ Ini a suo khi a kholi, o ke khi eri a suo eko ingme okholi obini odonue, a khi ze ni o nighise e udu. Emhi eghogho e mema bhale ya tse, ama ukpese agbo o kie ramhi. ⁸ Ishishi ali ishishi e ya mu okholi vule shi egbe o, eghiele ali eghiele e ya li mu okholi vule shi egbe we o. Eke o ya la asha kpa ke nighise, ee kulu. Okiamhi oniemi oo pfi. Igbaekele osoli na abi oo li okpotso ni oku o lese bele e to egbe.

⁹ “A ri ukpeloe shi eke lolo ke tokpe. A ya mu e je owa ni a la gue ezoo. A la elemhi Owa ugamhi gbe e. A ya ri itobo oyemhe mu e bhale odalo oyi enighie ali eni e mhesete ni a ro gue usomhi onete oyi Eshinegba ye we. ¹⁰ Ama neni ukpese agbo o ya ramhi, a mema she ya tse abo oni usomhi onete oyi Eshinegba ye egbo na ishishi nya. ¹¹ Ini a da mu e bhale khi a re e gue ezoo, khi ze ni udu o nase e shi emini u ya ngme. Ama lese ngme emiemini Eshinegba o ya ro ne oni egheghe

[‡] 12:36 Li ze Iwolo 110.1 * 13:11 Li ze iMat 10.17-20; iLuk 12.11-12

aghọ, itobọ khi ọa khi yeyẹ wa ngme, ama Ayemhẹ-nọ-pfuase.*

¹² “Egbọ e ya ri inyoghuo wẹ bhale na gbolo-a, ita e li ri imi wẹ li bhale ni a li gbolo-a. Eghẹghẹ aghọ, eniyẹ e ya ke sọ alo okhọli ghue eni e bia wẹ ọ, e gbolo wẹ-a. ¹³ Egbọ nya e ya ri itobọ oyemhẹ ke biselemhi ẹ, ama ọni ọ ri egbe mie ya ramhi ukpẹsẹ, a ya mie pfuese.†

*Emhi obe ni ọọ vesẹ egbo kua
(iMat 24.15-28; iLuk 21.20-24)*

¹⁴ “Ama, a kha da mẹ emini ẹ pfi oyese, ashini aa kha mẹ ọli, ikhi oni ọ vesẹ egbo kua, eghẹghẹ aghọ ọni ọ zẹ ebe ọ lesẹ abi a ri emini ọ zẹ ngme. Eni e la ekẹ iJudia e na nga ikhomhi ite.‡ ¹⁵ Ọni ọ la ukhomhi owa ne ọ khi tiemhile elemhi owa ya rue emhikhoghuo. ¹⁶ Ọni ọ la ifui ishemhi ọ khi na bhale apfẹ ya rue awulu oyọli.§ ¹⁷ O ma ze mu ikpotso ni ẹ mẹ ali eni e mholi eniyẹ ni ẹ nye ẹnyesi shi egbe eghẹghẹ aghọ. ¹⁸ Lema Eshinegba ọ khi bie zẹ ni o de shi eghẹghẹ ni ulili oniēmhi o la gbe egbo elemhi ukpe. ¹⁹ Itobọ khi onana o ya khi osoli ni o khọlo ne nya rọte eghẹghẹ ni Eshinegba ọ te ma agbo. Ogbọ a ke gbo ya mẹ osoli uza onana ghue ekẹ agbo.* ²⁰ Ini Eshinegba ọa li rọte ogbele osoli ni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo ọa ya dobe ji ukhomhi ọ le. Ama irari oyi egbo eyọli ni ọ zẹ ọda kẹ, ọ rọ rọte eni ogbele osoli ena khi-a. ²¹ Eghẹghẹ aghọ ini ogbokhoghuo ọ gueyẹ, ‘Ghekhe, ghe Omiefuese!’ Okekha khi eri ọ yẹ, ‘Ghe ọli oobọ khe!’ Khi mie ọli suọ. ²² Itobọ khi iromhi emiefuese ali emekẹguele e ya lasẹle. E ya ke riẹle ọlele ali ikanya ọnyaloa ọdoda rọ ke di egbo. Ni o khia khi ini ọa gue kia, e ga li ya di egbegbi eni Eshinegba ọ zẹ ọda kẹ. ²³ Irarighọ, a ga lolo kuegbe-a ke tọ ẹloekẹ. Mhi she gue emhi nya yẹ ẹ shi ekẹ se neni oni eghẹghẹ o ya ramhi.

*Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbo
(iMat 24.29-31; iLuk 21.25-28)*

²⁴ “Ini eghẹghẹ osoli ona o ga doşẹ se nya, “‘Ovọ o ya bishi alo-a, uki ọa ke dobe ge,†

²⁵ Ikpetata e deno ukhuli kule, ukhuli ali ekpabọ ni e la irarogbe ẹ mhẹşẹ e ya ke nighise.‡

²⁶ “Eghẹghẹ aghọ, egbo nya e ya mẹ khi Omi Ogbọ ọ kia elemhi otughunu ẹ bhale, elemhi ekpabọ ali ufumhi ni ọ ge nyanyanya.§ ²⁷ Eghẹghẹ aghọ, ọ ya ghie igeni eyọli e te asha kpa, ikhi ukpẹşẹ agbo nya, ti egbo eyọli ni ọ zẹ ọda kẹ gbili.

*Osese oyi oni ọora okhua-eni
(iMat 24.32-35; iLuk 21.29-33)*

²⁸ “Bino abi okhua-eni o li ẹ te. O kha da kpẹşẹ ukhuli, ni o rọ ke ta ebe ne, lesẹ khi okasẹ o keleş ya le. ²⁹ A kha da gbo li lighọ mẹ khi eni emhi ena khi a da mẹ wẹ ne, lesẹ khi eghẹghẹ o she ramhi. ³⁰ Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi, egbo eghuo ni e la agbo memena ẹa ya ghu ne, ni eni emhi ena nya e rọ bhale ya tşẹ. ³¹ Ekẹ ali ukhuli e ya doşẹ, ama ingmemhi eyemhẹ ẹa ya tigbe doşẹ ghue.

*Ogbokhoghuo ọa lesẹ oni ogbele wẹ oni eghẹghẹ
(iMat 24.36-44)*

³² “Ogbokhoghuo ọa lesẹ oni ogbele wẹkhi oni eghẹghẹ. Ghe egbegbi igeni ena iloghie ali mhẹmhẹ Omi ọli, sẹ ni Itamhẹ lolighuo.* ³³ A ri ukpẹloekẹ shi ekẹ ke tọkpẹ, itobọ khi waa lesẹ eghẹghẹ ni ọ la ya bhale. ³⁴ Eri ona o li abi omọşẹ ni ọ vu asha obini odonue, ni ọ ri ighumha eyọli shi apfẹ e ri ukpẹloekẹ khu shi na luẹ. Ọ gueyẹ ogbogbo akanya ni ọ ya gbe. Ọ gueyẹ ọni ọ khe ekhe ọ ke khe ekhe apfẹ.†

³⁵ “Irarighọ, ke khe ekhe, itobọ khi waa lesẹ eghẹghẹ ni ọga ọ rọ ya jele. Ini ẹlogbomhi lọ o, okekhi itsotso ogbiẹ lọ o, okekhi eghẹghẹ obili-atso lọ o, abi khi ogbiẹ-fiefie lo. ³⁶ Ini ọ bhale guo, khi zẹ ni ọ bhale ya ẹ khi u wa lesẹ a. ³⁷ Abi mhi li gue ọli yẹ ẹ ena mhi li gbo gueyẹ ogbokpa. ‘A ke khe ekhe!’ ”

† 13:13 Li zẹ iMat 10.22 ‡ 13:14 Li zẹ iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 13:16 Li zẹ iLuk 17.31 * 13:19 Li zẹ iDan 12.1; Iro 7.14 † 13:24 Li zẹ Aza 13.10; Ezik 32.7; iJoę 2.10,31; 3.15; Iro 6.12 ‡ 13:25 Li zẹ Aza 34.4; iJoę 2.10; Iro 6.13 § 13:26 Li zẹ iDan 7.13; Iro 1.7 * 13:32 Li zẹ iMat 24.36 † 13:34 Li zẹ iLuk 12.36-38

14

*Ugbamhi ni a gba khe iJesu
(iMat 26.1-5; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)*

¹ O ke kpe ogbele e va le ni a ro ya li ukpe iPasova ali ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, ee nono ode ni e te ya bena mu iJesu gbe-a.* ² E egbe, "Awa khi riefe oli ini a li imu, onyaghu o ya ya lasese shi o."

*A la iBetani ku oili shi iJesu egbe
(iMat 26.6-13; iJon 12.1-8)*

³ Abi iJesu o ro la eoli iBetani, owa oyi iSamu ni efafe e kpe mu shito le eminale, okpotso oghuo o rue ukoko ituale ni o lolo ghale, ni o pfie lasese. O gbe oni ukoko a, o ku oni ituale shi iJesu ukhomhi.† ⁴ Egbogheghuo ni e la agho, e ri elemhi ibibi lie egbe, "Elo o ze ni a ro na pfueche oni ituale kua shi afue?" ⁵ A kha ri oli de ramhi ifata ukpe ali emhi, a kemhi eni ikpagho na eni e mhue. E shi oni okpotso unu egbegbo.

⁶ Ama iJesu o wu, "A ze oli obo. Elo a yese oli e ngme shi? Egbegbi emini o ti ni o somhi otse o riefe na mhe. ⁷ Eghogheghuo kpa eni e mhue e ro nu e la ana, eghogheghuo ni o ghole e kpa a kpaghie wu obo. Ama aa ya me mhe eghogheghuo kpa.‡ ⁸ Emini o dobe ya riefe o riefe egho. Eri o ku ituale ku mhe egbe shi eke khe eghogheghuo iroto oyemhe. ⁹ Igesikia mhi gue e ye e khi, ashashini a da la tse abo usomhi onete eke agbo ona nya ne, a ya yele emini okpotso ona o riefe le."

*IJudasi o lama khi loli ya ri iJesu de
(iMat 26.14-16; iLuk 22.3-6)*

¹⁰ Eghogheghuo agho iJudasi Isikaroti, ni o khi otuoghuo eniye odukhokho ogbava, o le deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ni o ya ri iJesu na wu de. ¹¹ Onana ni o gueye wu, o ga ghole wu. E shobo khi wewe e ya ri ikpagho na li. Igho iJudasi o li nono eghogheghuo ni o ti ni o ro ya me asha ri iJesu na wu.

*IJesu o nu eniye odukhokho eyoli le Eminale iPasova
(iMat 26.17-25; iLuk 22.7-14,21-23; iJon 13.21-30)*

¹² Ogbele ni odode ni a li oni ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye o ramhi, ni o khi ogbele ni a ro gbe ozele Osumha oyi oni iPasova-a, eniye odukhokho eyi iJesu e mhila li "Ashi o ghole e ni anye mu egbe shi eke ne, ni u la le eminale iPasova?"

¹³ Igho, o ghie eniye odukhokho etuava eyoli, o wu, "A lo ifuapfe, omose ni o tsua ubene ame, o ya lona e ode. A deba li je apfe. ¹⁴ A gueye oni o mholi apfe ni o ya lo, khi, 'Oseso oo, anye mhile u ri anye khaso elemhi owa ni loli ali eniye odukhokho eyelue wewe e la ya le eminale iPasova?' ¹⁵ O ya re e khaso agbala ni emhi nya e gba shi ukhomhi owa atonga, a muno egbe shi akagho na awa."

¹⁶ Eni eniye odukhokho e vu, e lo ifui apfe, e ya me eni emhi tee abi iJesu o gue oli ye wu. Igho e mu egbe oni eminale iPasova.

¹⁷ Ogbomhi o mu eke, iJesu ali eni eniye odukhokho ogbava e bhale. ¹⁸ Abi e li shito gaso itebu le eminale, iJesu o wu, "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi otuoghuo elemhi e o ya re mhe de. Oni o nu mhe le emhi memena."§

¹⁹ Udu o yese wu-a, otuoghuo-oghoo oo mhila li, "She khi o khi mhemhe o khi?"

²⁰ O so wu o, o wu, "Otuoghuo elemhi ee ogbava o ya khi, oni o ga ri ibuledi nu mhe e somhi elemhi utasa memena. ²¹ Eri Omi Ogbogheghuo o ya ghu-a abi a li keke oli shi eke na li. Eri-tse khi, o maa kholo oni o ya roli de egbe! O kha ga ti ne, ini ogbo o a bie bia li lo!"

*Eminale oyi Onomhio
(iMat 26.26-30; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)*

²² Abi e li le eminale egho, iJesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi oli a, o ro na eniye odukhokho eyoli, o wu, "A mo le; Idiegebe oyemhe na."

²³ Igho o gbo so onyo shi uko, o kphemhi, o roli na wu, wewe nya e ga te o da.

²⁴ IJesu o wu, "Olia eyemhe na ni e migha shi ishioboghe onogbo, ni a ku kua na ebubu egbo.* ²⁵ Mhi gue igesikia ye e khi mhi aa ke gbo ya rote onyo upfonu ona da, se ni obini Eghiele oyi Eshinegba, ni mhi la da

* 14:1 Li ze Okiali 12.1-27 † 14:3 Li ze iLuk 7.37-38 ‡ 14:7 Li ze iDeut 15.11 § 14:18 Li ze iWolo 41.9 * 14:24 Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34

onyo onogbo.”²⁶ Abi e ro to uwolo se, e fie lasele, e je Ute Epera olivu.

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue (iMat 26.31-35; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

²⁷ Ijesu o o we, “Ee nya, a ya na kua, a ze mhemhe-ghuo obo, irari khi a she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi.

“ ‘Mhi ya ri emhi li

orisumhakia,
isumha e ya ve kua.’†

²⁸ “Ama ini a guise mhe le se, mhi ya ralo khe e iGalili.”‡

²⁹ IPita o o li, “Ini egbo nya e ririe kie e, mhi aa ya kie e.”

³⁰ Ijesu o o iPita, “Mhi gueye khi, neni okpa o o ghiyeghe iteva amiose, u ya kie mhe itese.”³¹ IPita o kie gema o gue gagaga, o lie, “Ini o ri rie khia khi oni mhi la nu e ghu-a lo, mhi aa ya tigbe kie-e.” Enekpole nya e li ngme gho.

Ijesu o la iGetisemani so iromhi (iMat 26.36-46; iLuk 22.39-46)

³² E je ashini a lu iGetisemani, ijesu o o eniye odukhokho eyoli, “A shito ana ni mhi ya so iromhi bhale.”³³ O rue iPita ali iJoni ali iJemhisi ma egbe vu. Iyesudu-a ali anasemhe e bhale na li.³⁴ O we, “Oya ni o la mhe udu memena o gba a. O ga nono ni lue gbe mhe. A migha akana khe mhe, a ke tokpe.”

³⁵ O ti je odalo deno, o de ya yeshi eke, o o so iromhi ini o ya ze riye ni oni eghyeghe ona o dose lue.³⁶ O o, “Itamhe, Itamhe, emhikpa o ze e riye. Rue mhe oni uko osoli ona odalo le. Eri-tse khi, o a khi abi o ghole mhe, se ni abi o li ghole e.”

³⁷ Abi o nyene egbe bhale, o me khi eni eniye odukhokho e lese-a. O o iPita, “ISamo, eri u lese-a? Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghyeghe tse? ³⁸ Ri ukploe shi eke gboo ke so iromhi ini u khi de ini u mholi imufe. Ayemhe oye o mu egbe ni o ro riye, eri-tse khi, idiegbe oye o a dobe.”

³⁹ Igho o gbo vu ya so iromhi enabi o kpe so.⁴⁰ Abi o ro nyene egbe bhale, o gbo bhale ya e we khi e lese-a, irari khi lese o la we alo, ea lese abi e ke ya ngme oli.

⁴¹ Abi o ro nyene egbe bhale utonuzese, o o we, “Olese a kie la, ni a yemhe-a? Olese ogho o she bu e! Oni eghyeghe o she ramhi. A bino khe khi, a ri Omi Ogbona ena olamhe de.⁴² A vule ni awa vu! Oni o remhe de o o bhale ena!”

A mu ijesu

(iMat 26.47-56; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

⁴³ Abi o li ngme, iJudasi, ni o khi otuoghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava o bhale. Egbo ni e tsua itsua okholi ali itakobi ali ikpokpo, ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e ghie, e nu oli bhale.

⁴⁴ Oni o roli de o she kpe gueye eni e nu oli kia, o o we, “Oni mhi da pfpfi ekphamhi ne, loli o khi oni a nono. A mu oli, a khe oli ekhe rue vu.”⁴⁵ Abi e ro lese lole, iJudasi o le deba ijesu, o o, “Osese.” O pfpfi oli ekphamhi.⁴⁶ Eni emose e mu ijesu.⁴⁷ Igho otuoghuo eni e migha epfe-aghoo o ji itakobi oyoli emhi lasele, o be oghumha oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi esoo-a.

⁴⁸ Ijesu o o we, “Okholi mhi tsua, ni a ro lina tsua itsua okholi ali itakobi ali ikpokpo bhale ya mu mhe? ⁴⁹ Ogbele kpa mhi ro nu e la, mhi la Owa oyi Eshinegba e sese. Aa mu mhe. Eri a me emhi ena ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.”§⁵⁰ Igho eniye odukhokho eyoli nya ni e deba li e ve kua, o kpe lolighuo le.

⁵¹ Ozeo oghuo ni o so awulu ona yeyeye, o o deba ijesu. Abi e ro to obo so li, khi wewe e ya mu oli,⁵² o nyanoo awulu-a mhuwe we abo, o ri irumheba na vu.

Otu iSaediri e ri ijesu gue ezo

(iMat 26.57-68; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵³ E mu ijesu bhale owa oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya, ali egbhali ali ekekebe ali esese Ishi eyi iMosisi nya e le gba.⁵⁴ IPita o tapfia deba li ukhu-khokho, ya ramhi elemhi apfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. O nu eni e khe ekhe shito khase erali.

⁵⁵ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali oni igbaa oyi iSaediri nya, e nono emhi ushi ni e

† 14:27 Li ze iZaka 13.7 ‡ 14:28 Li ze iMat 28.16 § 14:49 Li ze iLuk 19.47; 21.37

ya mu mhọli iJesu obọ, ni e ba mę asha gbe ọli-a. E a mę emhikhoghuo. ⁵⁶ Ebubu ęgbọ e pfi ọtsẹlẹ eyi ęgbhọli mu ọli, eni ọtsẹlẹ nya, ęa de shi oghuo.

⁵⁷ Ikpukhokho, ęgbọ eghuo e vule pfi ọtsẹlẹ ęgbhọli ona mu iJesu. E ę, ⁵⁸ “Anye suọ khi ọọ liẹ khi, ‘Mhi ya guoghọ Owa oyi ęshinęgba onana ni ęgbọ e ri abọ ma-a, ęlẹ-ese mhi tọ olese ni ęgbọ ęa ri abọ ma.’ ”* ⁵⁹ Abi e rię kie ngme ona, ọtsẹlẹ eyẹwẹ ęa kie de shi oghuo.

⁶⁰ Ighọ Ọga ọyi ekpodalo ugamhi ọ vule migha odalo oyewẹ nya, ọ mhila iJesu. “Waa bie ya sọ wẹ ọ? Ezo elọ na ni ęgbọ ena ęę gue shi ę egbe?” ⁶¹ Ama iJesu ọ tsaghie a, ọa sọ wẹ ọ. Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ọ gbo mhila li, “Yeyẹ u khi Ọmiepfuese, Omi ęshinęgba ọna Kuęghie?”

⁶² IJesu ọọ li, “Lọli mhi khi. E ę nya a ya mę khi Omi Ọgbọ ọ shito obita oyi ęshinęgba ni ọ funẹ, ali khi ọ la otughunu rọte irarogbe ę tiemhie.”†

⁶³ Ọga ọyi ekpodalo ugamhi ọ nyanọ itsua shi ęgbọli uruli abi ọ li yila. Ọọ, “Awa ke gbo nono ọtsẹlẹ olese. ⁶⁴ E ę nya a she suọ abi ọ pfi unu-a deba ęshinęgba. Sẹ a sọ shi ọ?”

Wewẹ nya e pfa ęzo mu ọli khi ọni a gbe-a ọ khi.‡ ⁶⁵ ęgbọ eghuo ọ, e tonon etẹ ku ọli. E ri emhi gęnọ ọli alo. E pfi ọli emhi, ę ọli, “Mę ekę guele, gueyẹ anye ọni ọ pfi ę emhi?” Eni ę khẹ ekhẹ e mu ọli, e lase ọli esọ.

IPita ọ khi loli ęa lẹsẹ iJesu

(iMat 26.69-75; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Abi iPita ọ kie shito elemhi apfẹ eghọ, ọmueshi oghuo ni ọ khi ọni ọọ ga ọyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi ọ bhale. ⁶⁷ Ọ mę iPita abi ọ rọkhasẹ erali, ọ tọli ọkpẹ tsuke.

Ọọ li, “Yeyẹ u li nu iJesu na iNazareti i kia.”

⁶⁸ Ama iPita ọ tia. Ọọ, “Mhi a lẹsẹ emini wa ngme.” Ọ lase aghọ le je ode ni a tẹ ę lo elemhi apfẹ. [Ighọ ọkpa ọ gbieghẹ.]

⁶⁹ Abi ọni ọmueshi ni ọ ga ọgbọ ọghọ ọ rọ gbo mę iPita aghọ, ọ gbo riẹlẹ eni ingmemhi ngme khase eni e migha epfẹ aghọ. Ọọ, “Ọtuoghuo elemhi wẹ, ọni ọmọsẹ ọna ọ khi.” ⁷⁰ IPita ọ gbo tia.

Oo li dẹn, eni e migha epfẹ aghọ e ke iPita, “Igesikia lọ khi ọtuoghuo elemhi wẹ u khi, irari khi ọnge iGalili u khi.”

⁷¹ Ighọ ọ li sẹ ęgbọli isheli, ọ romhi eni isheli. Ọ liẹ, “Mhi aa ga lẹsẹ ọmọsẹ ọna ni a ngme ena.”

⁷² Utoghukpe, ọkpa ọ gbieghẹ utonuzi-eva. IPita ọ sato emini iJesu ọ gueyẹ ọli khi, “Neni ọkpa ọ ya gbieghẹ utonuzi-eva, u ya kie mhe itesẹ.” Ighọ ọ gbe akhe eviẹ a.

15

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1-2,11-14; iLuk 23.1-5; iJon 18.28-38)

¹ ęluzogbe fiefie, ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali ęgbhali ali esesẹ Ishi eyi iMosisi ali igbaa eyi iSaediri nya, e ye ugbamhi. E ge iJesu rue vu ghi iPaleti.

² Ọni iPaleti ọ mhila iJesu ogbọ, ọọ li, “Oghie ọyi ęgbọ iJu u khi?”

IJesu ọọ, “Eee! Ighọ lọ abi u ngme ọli.”

³ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi ęshinęgba e ga gue ęzo emhi ebubu shi iJesu egbe. ⁴ Ighọ iPaleti ọ gbo mhila li ogbọ, ọọ, “Wa ya pfunu, u suọ iwali ęzo ni e gue ę shi ę egbe?”

⁵ Ama iJesu ọa sọ li ọ. O ri abọ sha iPaleti.

A pfa ęzo mu iJesu a ka gbe ọli a

(iMat 27.15-26; iLuk 23.13-25; iJon 18.39-19.16)

⁶ Abi áá li ini o lina ramhi ęghẹghẹ ukpe iPasova, eri iPaleti ọ rue ọgbọ oghuo owa ighumha lasele na wẹ abi o ghole wẹ shi. ⁷ ęghẹghẹ aghọ ọmọsẹ oghuo ni a lu iBarabasi ọ la owa ighumha, ni ọ khi oghuo ęgbọ ni a mu. Eri a mu ọli shi ugbeli ni ọ gbe ęghẹghẹ ni a rọ mę onyaghu. ⁸ Abi eni ęgbọ e rọ bhale gbii ya mhila iPaleti ọ riẹlẹ emini ọ kie kpẹ riẹlẹ na wẹ, ⁹ iPaleti ọ mhila wẹ, ọọ, “A nono ni mhi rue oghie iJu abọ a na ę?” ¹⁰ Ọ ga lẹsẹ gboo khi itobọ ibiselemhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rọ mu iJesu ghi lue. ¹¹ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sesẹ ęgbọ e gueyẹ iPaleti ọ ri ochoghọ wolo iBarabasi obọ a na ewẹ.

¹² iPaleti ọ mhila wẹ, ọọ, “Elọ mhi ke li ọni a lu oghie iJu shọ?”

* 14:58 Li zẹ iJon 2.19 † 14:62 Li zẹ iDan 7.13 ‡ 14:64 Li zẹ iLẹv 24.16

13 E tsesẹ leghe, “A ta li ma ọara apfida.”

14 IPaleti ọ mhila wẹ, ọ́, “Elọ o zẹ, umhaguetia onoghuo ọ riẹlẹ?” Ama eena e tsesẹ ne, “A ta li ma ọara apfida!”

15 Ni ọ rọ riẹlẹ emini oo ghọle eni ẹgbọ, ọ wolọ iBarabasi abọ-a na wẹ. Ọ́ e gbe iJesu ite, ọ rue ọli na wẹ e ka ta li ma ọara apfida.

*Ekhọli-okhue e ri iJesu li egia
(iMat 27.27-31; iJón 19.2-3)*

16 Eni ekhọli-okhue e rue iJesu lo elemhi apfẹ agbala oyi igovunọ. E lu ekhọli-okhue apfẹwẹ eni e kpọle. 17 E ri awulu ichẹ ni o khi ẹgholi ibulu, sọ li, e ri igba do arula rughu ọli ukhomhi. 18 E liẹ ọli, “A da abọ na oghie ọyi ẹgbọ iJu!” 19 E pfinu ọli ukpokpo ukhomhi iti ingmi-ingmẹ, e tono etẹ ku ọli. E de ya wugha li odalo, e nyẹsẹ ukhomhi na li. 20 Abi e rọ lighọ ri iJesu li egia se nya, e gueghie ọli oni awulu ichẹ ni o khi ẹgholi ibulu ogho, e nyenẹ egbe ri itsua eyọli sọ li. Igho e rue ọli vu ya tama ọara apfida.

A ta iJesu ma apfida

(iMat 27.32-44; iLuk 23.26-43; iJón 19.17-27)

21 Abi e rọ lẹ, e ya ẹ ọmọse ọghuo ni a lu iSamọ ni ọ rọte ode oyọli dọsẹ, ni ọ rọte asha jele. Igho eni ekhọli-okhue e ri itoto mu ọli ọ tsua ọara apfida oyi iJesu. ISamọ ọngi iZireni ọ khi, ọ gbo khi ita Alẹzada ali iRufọsi.* 22 E rue iJesu bhale ashini a lu iGogọta. [Ugua ukhomhi olimhi a ri iGogọta ngme] 23 A ri onyọ ni a ku ikhumhi na lui Imari shi na li ọ rọ da, ama ọa lama da li. 24 E ta li ma ọara apfida. E kemhi itsua ni ọ sọ mhọli egbe abọ. E ti ebe rọ kemhi eni ide eyọli, ni e lẹsẹ oni o ya tẹ ọgbọgbọ.†

25 Eghẹghẹ agogo itili ẹluzogbe a rọ ta li ma ọara apfida. 26 Emini e kekẹ rọ kphase oni ọara apfida kpeda na li khi. Oghie Oyi Ẹgbọ iJu. 27 E li gbo ta ighiatọ etuava ma ọara apfida mama li, ọtuọghuo ọ la li obọ-ita, ọnọkpọle ọ la li obogobọ. 28 Ona o ri emini a kekẹ shi Ebe-no-pfuasẹ bhale ya tse, ni ọ́, “A leli ọli ma ighiatọ.”‡ 29 Ẹgbọ eni e te epfẹ agho dọsẹ, e pfi itsue manya iJesu, ee nighise ukhomhi, e liẹ, “Ebanẹkẹ! Yẹyẹ ni u

ya guọghọ Owa oyi Ẹshinẹgba-a, u gbo riẹlẹ ọ tọ ogbẹlẹ esẹ.§ 30 Rọ te ọara apfida tiemhie shọ ya mie egbe ẹ pfuese.”

31 Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e li ri iJesu li egia, e liẹ egbe wẹ. “Ọ mie ẹgboese pfuese, ama ọa dọbẹ mie egbọli pfuese. 32 A zẹ ni ọni Ọmiepfuese ọna, ikhi oghie iZireni, ni ọ rọte ọara apfida tiemhie ni awa mẹ, ni awa mie ọli suọ.” Eni a li ta ma ọara apfida mama li, e ga li nu wẹ tsue ọli.

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iLuk 23.44-49; iJón 19.28-30)

33 Agogo igbẹva ọguota, obili o bi oni eke a nya. Elemhi iwakati esẹ oni obili o la ogbe ramhi. 34 Agogo esẹ o ramhi, iJesu ọ tsesẹ leghe, ọ ri unu ẹoli oyewẹ liẹ, “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Emini a ri ona ngme khi, “Ẹshinẹgba oyemhẹ, Ẹshinẹgba oyemhẹ, elọ o zẹ ni u rọ tsua mhẹ pfia.”*

35 Abi ẹgbọ eghuo ni e migha epfẹ agho e rọ suọ khi ọ ngme na, e ke, “Ri esọ shi eke khi ọ lui Elaja.”

36 Ọmọse ọghuo elemhi eni ẹgbọ ọ na ya rue isoso sọ li onyọ ni okhẹ a, ọ gẹ ọli shi ukpokpo rọli kpẹ iJesu unu ọ rọ da. Ọni ọmọse ọ ke. “A zẹ ọli obọ, ni awa mẹ ini Elaja ọ ya bhale ya rue ọli ukhomhi ọara apfida tiemhie.”†

37 IJesu ọ tsesẹ leghe, ọ ghua.

38 Ukpokpomhi ode ugbakpi ni a rọ pfa ode-a shi elemhi Owa Oyi Ẹshinẹgba, o rọte idane kiẹsẹ-a asha eva ya to eke.‡ 39 Abi ọkhọli-okhue ọniemhi ni ọ migha odalo oni ọara apfida ọ rọ suọ abi iJesu ọ tsesẹ leghe, ni ọ rọ mẹ abi ọ li ghua, ọ́, “Egbegbọ lọ khi, Omi Ẹshinẹgba ọmọse ọna ọ khi.”

40 Ikpotoso eghuo e ta pfia bino, iMeli ọnge iMagidaleni, ali iMeli inyi iJemhisi ọni ọ kpọkẹ, ni ọ gbo khi inyi iJosisi ali iSalomẹ. 41 Ikpotoso ena e mema deba iJesu ni e ri ukpẹloe khu ọli obini iGalili. Ikpotoso elese ni e deba iJesu bhale iJerusalemu e li ga migha agho.§

* 15:21 Li zẹ iRom 16.13 † 15:24 Li zẹ Iwolo 22.18 ‡ 15:28 Li zẹ Aza 53.12 § 15:29 Li zẹ Iwolo 22.7; 109.25; iMak 14.58; iJón 2.19 * 15:34 Li zẹ Iwolo 22.1 † 15:36 Li zẹ Iwolo 69.21 ‡ 15:38 Li zẹ Okiali 26.31-33 § 15:41 Li zẹ iLuk 8.2-3

Iroto oyi iJesu
(iMat 27.57-61; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁴² Ogbomhi o she mu eke elegeho ni o khi ele ni a ro mu egbe kehe ele iyemhea oyi egbo iJu. ⁴³ IJosefu onge Arimatia, ni o khi oghuo eni e mhese, ni o khi ogbo ni o li mu eloe. Eri o bie kpe ri eloe shi eke kehe Eghiele oyi Eshinegba. O gbe udu le ya gueye iPaleti o rue olimhi oyi iJesu na lue ya to. ⁴⁴ O ga sha iPaleti abo khi iJesu o she gbhe gho kehe ghua. O lui oni okholi-okhue oniemhi ogho mhila ini iJesu o she gbhe ghua. ⁴⁵ Abi iPaleti o ro rote unu oyi oni okholi-okhue oniemhi ogho suo khi igho o khi egbegbo, o tsua olimhi oyi iJesu na iJosefu. ⁴⁶ Igho iJosefu o de ide, o rue oni olimhi tiemhile oara, o khuli oli, o ri oli to uji ni a to shi eche. O ghegehe eche oniemhi guese oni uji. ⁴⁷ IMeli onge iMagidalen, ali iMeli inyo iJosisi e me ashini a ri oli to.

16

Irote eghuli guale oyi iJesu
(iMat 28.1-8; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Abi ele iyemhea o ro dose se, iMeli onge iMagidalen, ali iSalome, ali iMeli inyi iJemhisi, e de afu ituale ni epe pfiemhue obo ni wewe e ya khakha li shi idiegbe olimhi oyi iJesu. ² Ogbie-fiefie ni o khi uka, khi ovo o lese ngale, e je atalimhi ni a roli to. ³ Igho e mhila egbe we, "Oghuo o ya ghegehe eche unu oni atalimhi-a na awa?"

⁴ Ama abi e ke ro yase alo eke bino, e me khi a she ghegehe oni eche ni o gho gbedi unu oni atalimhi-a a. ⁵ Abi e ro lo oni uji, e me ozo ni o so itsua epfopfo na dogo, khi o shito epfe obita. O sha we abo.

⁶ Oo we, "Abo e khi sha e." "Ijesu onge iNazareti oni a ta ma oara apfida a nono? O she te eghuli guale. Oa la akana. Ghe ashini a roli to. ⁷ Ama a ke vu, a ka gueye eniye odukhokho eyoli ali iPita khi, 'O she ralo iGalili e kehe e. A ya bhale ya e oli shi agho abi o kie kpe gueye e.' "*"

⁸ Eni ikpotso e lasese, e na ya je apfe. Abo e sha we, ulishi oo mu we, ea nu ogbokhoghuo ngme irari khi ulishi o mu we.

[Ebe eni odode eghuo eni a rote keke oni Usomhi Onete ona, ea mholi odada 9-20 oyi ukhomhi 16 ona.]

Ijesu o ri egboli khashe iMeli ongi iMagidalen

(iMat 28.9-10; iJon 20.11-18)

⁹ Abi iJesu o ro rote eghuli guale ele uka se, o ri egbe oli kpe khashe iMeli onge iMagidalen, oni iJesu o khu ayemhe ebe ishilia rote egbe ya fie. ¹⁰ O vu ya gueye apfe iJesu ni ee vie. ¹¹ Abi e ro suo khi iJesu o she guale khi o la agbo ali khi iMeli ongi iMagidalen o me oli, ea mie shi oli o.

Ijesu o ri egboli khashe eniye odukhokho aava

(iLuk 24.13-35)

¹² Abi a ro me ona se, iJesu o rote ode ododa ri egboli khashe ewe aava abi e li lo elemhi oni eoli. ¹³ E nyene egbe jele, e gbo gueye eniye odukhokho ni e kpo, ama, ea gbo li mie shi we o.

Ijesu o ri egboli khashe eni eniye odukhokho ogbaghuo

(iMat 28.16-20; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁴ Ikpukhokho, iJesu o ri egboli khashe eni eniye odukhokho ogbaghuo abi e ro le eminale. O dese we shi umha-mholi irudunga oyewe, ali umha-nono ni e mie shi emini eni e me lue e ngme abi o ro guale se.

¹⁵ Oo we, "A lo elemhi eke agbo nya, a ke gue usomhi onete oyemhe ye ogbokpa.†"

¹⁶ Onini o da mie e suo, ni a da batazi ne, o ya mholi imiepfuese, ama oni oa da miesuo, a she pfa ezo mu oli. ¹⁷ Olee ona o ya ke deba eni e miesuo, e ya ri eva oyemhe khu ayemhe ebe kua, e ya ngme emue onogbo unu. ¹⁸ E ya ri abo eyewe mu enye eke, ini e rie rue ikhumhi ni oo gbe ogbo da, oa ya li we abikhoghuo. E kha ri abo nga eni e ghua egbe, e ya toto."

A rue iJesu nga obini iloghie

(iLuk 24.50-53; Ika 1.9-11)

¹⁹ Abi iJesu Onomhue o ro nu we ngme se, a rue oli nga idane iloghie. O shito ukiekie obita oyi Eshinegba.‡ ²⁰ Igho eniye odukhokho eyi iJesu e li fie ya tse abo

* 16:7 Li ze iMat 26.32; iMak 14.28 † 16:15 Li ze Ika 1.8 ‡ 16:19 Li ze Ika 1.9-11

oni usomhi onete gase asha kpa. Igho
Onomhuẹ ọ re wẹ gbe ikanya, ọ ri ikanya
onyaloa ni e gbe ri ungmehi oyọli tse.

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iLuku O keke

Irokhase

¹ Ebubu egbo e she roshaka keke emini e bhale ya tse nya egheghe oyi anye. ² Ezeze abi egbo eni e gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni e rote igbaekele ri eloe me we abi e li de, igho e li gue we ye anye, ni anye ro ligho keke we. ³ Aborokhia khi eni ingme ena, khi rote igbaekele mhi te towe okpe, loli o ro ti mhe eloe, ni mhi kuegbe-a keke abi e li de ghi e, yeye iTiofilosi ni a ri ekpe e na, ⁴ Ishegho ni u ro ya lese egbegbi ingme ni e la emini a sese e.

A guele shi eke khi, a ya bia iJoni

⁵ Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oghuo ni a lu iZakaraya o ya la o egheghe oyi oghie ni a lu Erodu ni o mhu eke iJudia. Oni iZakaraya o khi otuoghuo igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni Abija o li la. A lu ughue oli Enizabeti ni o khi omiomi Eroni.* ⁶ Oni omose ona ali ughue oli, e khi egbo ni e pfuase shi odalo oyi Eshinegba, ni e ri ishi eyi Eshinegba a gbe akanya. ⁷ Ea bia om o itobo khi Enizabeti aga o khi. Wewe ava-ava e she womhe.

⁸ Eleghuo, khi ugamhi o te iku egbo ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni iZakaraya o la, ⁹ ob o mu iZakaraya khi loli o ya lo Owa oyi Eshinegba ya tose ituale afu era ukhomhi atete. Igho eni igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kie kpe e li. ¹⁰ Abi egheghe ni a ro o tose eni ituale o ro ramhi, eni egbo ni e bhale shi oni ugamhi, e legba atukpapfe, e so iromhi.

¹¹ Igho agheni oyi Eshinegba o bhale ya migha ukiekie ob o ita oni adido ni a la tose ituale. ¹² Abi iZakaraya o ro me oni agheni, o yila, ulishi oo mu oli. ¹³ Ama oni agheni oo li, "Khi ze ni ulishi o mu e, Eshinegba o she suo iromhi ni u so. Ughue Enizabeti, o ya bia om o ne. IJoni khi eva ni u ya lu

oli. ¹⁴ Oni om o, o ya ri oghel e ali iregbemu ghi e. Ebubu egbo e ya ghele shi ubiamhi oyoli. ¹⁵ Irari khi o ya fu shi odalo oyi Eshinegba. O khi tigbe da onyo ni o toto ghue. Rote ele ni a te ya bia li, o te ya mhu e Ayemhe-no-pfuase. ¹⁶ Egbo iZireni ebubu o ya mu pfi bhale deba Eshinegba Onomhu e oyewe.† ¹⁷ Onomhu e o ya ghie oli ralo, o mhu e ekpabo ali ayemhe enabi eyi Elaja. O ya mu udu oyi eni e khi ita pfi ni e ke nono ingme oyi imi we. Egbo eni ea kpe e suo eso na Eshinegba, ee suo eso na Eshinegba abi egbegbi egbo ee li. O gbo mu egbo egbe shi eke ke Eshinegba."‡

¹⁸ IZakaraya o ro mhila oni agheni, "See o li ya khuese mhe khi igesikia u ngme? Irari khi mhemhe ali ughuemhe anye she womhe."

¹⁹ Oni agheni oo li, eva oyemhe khi iGebuleni. Mhemhe mhia migha odalo oyi Eshinegba. Loli o ghie mhe mhi ka nu e ngme, mhi gue oni usomhi onete ona ye. §

²⁰ Ama ungmehi u ke ya melea ramhi egheghe ni oni ungmehi ona o ro bhale ya tse, itobo khi u waa mie emini mhi gueye suo ni o bhale ya tse shi egheghe oyoli.

²¹ Egheghe ni a ngme ena, egbo e kie migha olase keke iZakaraya. Abo e sha we, irari khi o she ke tese oni elemhi Owa oyi Eshinegba dose. ²² Abi o ke ro lasela o ke ngme unu. Eni egbo e te odode lese khi imeke o me oni elemhi Owa oyi Eshinegba irari khi ob o ke ro nu we ngme.

²³ Abi oghel e ni iZakaraya o ro ya ga oni ugamhi e ro gba, o je apfe. ²⁴ Igho, ughuoli Enizabeti oo me. O la ufui owa iki ishe, o ke lasela ni egbo e me. ²⁵ Oni okpotso oo, "Eshinegba o she riele onana na mhe. O mhu e isomhemhi na mhe, O rue mhe omama egbe le ukpeloe oyi egbo."

Agheni o guele abi a lie bia iJesu

²⁶ Uki onuzi-esesa o gba ni Enizabeti o te e me, Eshinegba o ghie agheni ni a lu iGebuleni bhale eoli iNazareti ni o la eke iGalili.

²⁷ Oni agheni o bhale deba omueshi ni o lese omose ne ni a lu iMeli ni omose ni a lu iJosefu oo gue. Unuekpe oyi iDefidi iJosefu o khi.*

* 1:5 Li ze 1 Okhe 24.10 † 1:16 Li ze iNoba 6.3 ‡ 1:17 Li ze iMala 4.5 § 1:19 Li ze iDan 8.16; 9.21; iMat 18.10

* 1:27 Li ze iMat 1.18

28 Oni aḡeni ọ bhale deba iMeli. Ọ tse ọli, ọọ li, “Moo mueshi! Eshineḡba ọ she khivose ne! Eshineḡba ọ nuẹ la!”

29 Oni otse ona o ri abo sha iMeli irari khi ọa lese emini otse onana o ngme. Egbe ẹa ke sheshe ọli. 30 Ama oni aḡeni ọọ li, “Khi ke ze ni ulishi o mue, irari khi Eshineḡba ọ she mholi isomhelemhi ne.” 31 U ya ke me, u bia omọ omose, iJesu wa lu eva oyoli.† 32 Ogbọ oniemi ọ ya khi, Omi Eshineḡba nọ Yagha ne Nya a ya ke lu ọli. Eshineḡba ọ ya rue ukpekhomhi eghiele oyi itali iDefidi na li. 33 Ọ ya mhue omhese shi omhue-apfe oyi iGiekopu agboagbo. Eghiele oyoli ọa ya mhue ukpese.‡

34 iMeli ọ mhila oni aḡeni, ọọ, “Se ingme ni u ngme ena e li bhale ya tse? Irari khi mhi aa lese omose ghue.” 35 Oni aḡeni ọọ li, “Ayemhe-nọ-pfuase ọ ya bhale debe, eghẹghẹ agho ekpabo eyi Eshineḡba nọ Yagha ne Nya e ya tsua rughue, omọ ni u ya bia, oni ọ pfuase Omi Eshineḡba a ya ke lu ọli. 36 Enizabeti inyoghuae ni a kpe ẹ lu aga, ọ she lie me umemhi, iki esesa o la memena, abi ọ tseku khia khi ọ she womhe egho, ọ ya bia omọ. 37 Irari khi aa me emini Eshineḡba ọa dobe ẹ riele.”§

38 iMeli ọọ li, “Eshineḡba ọ mhue mhe. O ka a tse na mhe abi u li ngme ọli.” Igho oni aḡeni ọ li vu.

iMeli ọ ya feli Enizabeti

39 Eghẹghẹ ana iMeli ọ nyanya muno egbe, ọ je ẹoli ni e la epfepfe ute ena eke ijudia. 40 Ọ ramhi apfe oyi iZakaraya, ọ tse Enizabeti. 41 Abi Enizabeti ọ ro suọ otse oyi iMeli, omọ ni ọ la li elemhi ọ mu egbe nyene. Ayemhe-nọ-pfuase o bhale deba li. 42 Enizabeti ọ khueghie unu a leghe, ọọ li, “Oni a khivose na u khi elemhi ikpotso. Oni a khivose na omọ ni u ya bia ọ khi. 43 Oghuo mhi khi, ni inyọ Onomhue oyemhe ọ ko ya feli? 44 Abi mhi ro lese suọ otse oye, omọ ni ọ la mhe elemhi ọ ri oghelẹ mu egbe nyene. 45 Ikhivose o khi na ogbọ ni ọ mie ungemhi ni Eshineḡba ọ ngme khi ọ ya roli tse.”

Uwolo ikuẹghie ni iMeli ọ to

46 iMeli ọọ, “Mhi ri ayemhe oyemhe kuẹghie Eshineḡba.

47 Mhi rote elemhi ayemhe oyemhe kuẹghie Eshineḡba Omiepfuese oyemhe.

48 Irari khi ọ yele mhe ni mhia mu ẹloe le. Rote ana vu, ẹgbọ kpa, e ya ke e lu mhe, Oni a khi vose na.*

49 Ipfuase o khi eva oyi Eshineḡba nọ fune, Irari khi ọ riele eminiemi na mhe.

50 Ọ mhue isomhelemhi na ẹgbọ nya ni ẹ na ulishi oyoli rote agbhotu ya je agbhotu.

51 Ọ ri abo eyoli gbe ikanya onyaloa, ọ vese ẹgbọ ni e mhue itiegbenga elemhi isamhi udu eyewe kua.

52 Ọ ti ighie tiemhile eke,† ama ọ yase ẹgbọ ni e ti egbewe tiemhie nga idane.

53 Ọ ri eminete na ẹgbọ ni okiamhi ọọ gbe le.

Ama eni e pfue, ọ ku we epfue abo-a.

54 Ọ she ri ishiobọ ni ọ shi na itawa tse.

Ọ bhale ya kpaghie ẹgbọ iZireni eni ẹ ga li obọ.

55 Abi ọ li shi ishobo na agboagbo na Aburaamu ali imimi ọli,‡ ni ọ gbo li nu

ititawa ngme ọli agboagbo.”§

56 iMeli ọ nu Enizabeti la iki ese neni ọ je apfe.

Abi a li bia iJoni Oni ọọ batazi ẹgbọ

57 Eghẹghẹ o ramhi ni Enizabeti ọ ro ya bia, ọ ya bia omọ omose. 58 Idogbapfe ali ẹgbọ eyoli e suọ abi Eshineḡba ọọ somhi elemhi ọli. E nu ọli ghele. 59 Ogbelẹ-elele o ramhi ni a ro ya shelẹ oni omọ a, ee nono ni e lu ọli iZakaraya ni o khi eva oyi ita li.*

60 Inyoli ọọ we, “Iiye! Eva oyoli khi iJoni.”

† 1:31 Li ze iMat 1.21 ‡ 1:33 Li ze 2 iSam 7.12,13,16; Aza 9.7 § 1:37 Li ze Igbae 18.14 * 1:48 Li ze 1 iSam 1.11

† 1:52 Li ze iJobu 5.11; 12.19 ‡ 1:55 Li ze Igbae 17.7 § 1:55 Li ze 1 iSam 2.1-10 * 1:59 Li ze iLev 12.3

61 Eni ẹgbọ ẹ ọli, “Ogbokhoghwo ọa la unuekpẹ oye ni ọ kpẹ le eva onana ghue.”

62 Igho e ri abo nu ita oni omọ ngme ro mhila li abi a ya ke lu oni omọ. 63 Oo we, e rue emini a keke emhi ẹ shi ali ugba na lue. O keke khi, “Eva oyoli khi iJoni.” O ri abo sha we nya. 64 Utoghuokpe, unu oyoli o khueghie-a, oo ngme, oo kueghie Eshinegba. 65 Ulishi oo mu idogbapfe egho nya. Oni ungmehi ẹgbọ nya e ke ngme asha kpa eke iJudia. 66 O ri abo sha ogbokpa ni ọ suọ oni ungmehi. Ee mhila, “Omọ nabi se ọna ọ ya khi?” Irari khi obo oyi Eshinegba o nu ọli la.

Uwolo ikueghie ni iZakaraya o to

67 Ayemhe-no-pfuase ọ tiemhile shi iZakaraya ita oni omọ ọ. Oo ngme ungmehi aguele, oo lie,

68 “Ikuēghie o khi na Eshinegba Onomhue oyi iZireni, itobo khi ọ she bhale ya pfa ẹgbọ iZireni eyoli shi eke.

69 O rote unuekpẹ oyi iDefidi, omọ oyoli, mu adenomọ Omiepfuese vule na anye.

70 Abi ọ li rote unu emekeguele ni e pfuase eyoli ena elele shobo,

71 khi lolu ya tsumhi awa obo oyi ebe awa ali eni ẹ biselemhi awa.

72 Ali khi lolu ya somhelemhi itita awa, ni sato ishobo oyoli ni ọ shi na we,

73 ikhi isheli ni ọ romhi shi emini ọ gueye ita awa Aburaamu,

74 khi lolu ya rue awa obo oyi ebe awa le,

ini awa khi ri ulishi ga lue

75 elemhi ipfuase ali ingeli enete, agboagbo kpa.

76 Yeye omimhe,

a ya lue omekeguele oyi Eshinegba no Yagha ne Nya;†

irari khi u ya ralo ya be ode-a khe Onomhue.

77 Ni u ro gueye ẹgbọ eyoli khi rote igbe-olamhe-kua na we, e te ya mholi imiepfuese.

78 Irari khi Eshinegba oyawa oo mholi ilelemhi,

o ya ze ni ovo imiepfuese oyoli

o te idane ngale shi awa ọ.

79 Ali ni o rote idane ge nga eni e la alo ebili egbe

ali eni e la okhena eghuli.‡

Ni ọ ri awa te ode opfomeh.”

80 Igho oni omọ ọ lii fu, ọ lese ingme. O la ifui odagbe ifufu ramhi eghenge ni ọ ro lasele tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye ẹgbọ iZireni.

2

Ubiamhi oyi iJesu (iMat 1.18-25)

1 Eghenge agho, Oghie Ogositosi iSiza ọ shi ushi a ka leli ẹgbọ ni e la ishishi ni igometi iRomu e mheshe shi nya. 2 Ona o ya khi ileli ẹgbọ oni odode ni a kpẹ me eghenge ni iKuirinusi ọ ro khi igovunọ shi eke iSiria.

3 Ogbogbo ọ je apfe oyoli ya keke eva shi eke.

4 IJosefu ọ te ẹoli iNazareti ona eke iGalili li je iBetilemu ona eke iJudia apfe oyi itali ni a bia oghie ni a lu iDefidi shi, oni iJosefu ọ khi unuekpẹ oyi iDefidi. 5 O rue iMeli ni oo gue ughue mhue obo je oobo li ya keke eva shi eke. Oni iMeli ọ she me. 6 Abi e ro la oobo, oku oo to iMeli. 7 O bia omọ omose ni ọ khi omodioli. O ri ide genọ li yeshi ukpeko ni a ri eminale ẹ shi na elamhako le. Ogba ni a so elamhako shi ọ bia li shi, itobo khi ea me asha kushi ashini ẹgbọ e ku a shi.

Igeni e gueye erisumha-kia khi a bia iJesu

8 Eni e ri elamhako ẹ kia eghuo, e la oni ukiekie oni ẹoli ri ẹloe e khu elamhako eyewe eliyose. 9 Igho ageni oyi Eshinegba ọ bhale deba we agho, ufumhi oyi Eshinegba ọ ge nyanyanya gashe we, ulishi o mu we egbegbo. 10 Oni ageni oo we, “A khi ze ni ulishi o mu ẹ, irari khi usomhi onete ni o ri oghelẹ oniemi ya ghi ogbokpa mhi ro bhale ghi ẹ. 11 Irari khi ogbe ni amo ena, a she bia omiepfuese shi ẹoli oyi iDefidi na ẹ. IKirisiti Onomhue lo. 12 Emini o ya

† 1:76 Li ze iMala 3.1 ‡ 1:79 Li ze Aza 9.2

rokhase ẹ khi, a ya me khi a ri ide gẹno omofẹ shi ukpeko ni a ri eminale ẹ shi na elamhako le.”¹³ Udemhija, igeni ebubu e lasese, e bhale ya ku ma oni ageni, ee to uwolo kuẹghie Ẹshinegba. E lie,¹⁴ “Ufumhi o khi oyi Ẹshinegba ni o la obini o yagha ne. Opfomhe o la eke agbo na ni o mhue isomhelemhi na.”¹⁵ Abi eni igeni e ro pfi eni e ri isumha ẹ kia shi agho nga idane se, e gueye egbewe, “Awa je eke iBetilemu ya ri eloe me onana ni Ẹshinegba o bhale ya gueye awa.”

¹⁶ Igho e nyanya rote agho vu ya je oobo. E bhale ya ẹ iJosefu ali iMeli ali oni omọ khi a roli yeshi ukpeko ni a ri eminale ẹ shi na elamhako le. ¹⁷ Abi eni e ri elamhako ẹ kia e ro me oli se, ee gueye egbo kpa emini oni ageni o gueye we idiegbe oyi oni omọ. ¹⁸ Egbo nya ni e suo emini eni e ri elamhako ẹ kia egho e ngme, o ri abo sha we. ¹⁹ Ama iMeli o ri ingme enana nya shi udu, o sa o, o to eloe eke. ²⁰ Eni e ri elamhako ẹ kia ee je apfe, e to uwolo kuẹghie Ẹshinegba irari ungmehi ni e suo ni e gbo ri eloe me, abi a li gue oli yewe te, igho e li ri eloe me oli.

A lu Ijesu eva

²¹ Ele eleli o ramhi ni a ro ya shele oli a, a lu oli eva iJesu, ni o khi eva ni ageni oyi Ẹshinegba o lu oli neni a me umemhi oyoli.*

A ri Ijesu lo Owa ugamhi

²² Abi eghẹghe ipofuase oyi iJosefu ali iMeli o ro ramhi abi Ushi oyi iMosisi o ngme, iJosefu ali iMeli e rue oni omọ bhale iJerusalemu deba Ẹshinegba. ²³ Abi o li la ushi oyi Ẹshinegba khi, “Omọ odode ni o khueghie okpotso elemhi a, o khada khi omose ne, a ri oni omọ ke nga Ẹshinegba obo.† ²⁴ A rue ipfeli inekhukhu aava ro rieḽe iluasobo na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme.‡ ²⁵ Omose oghuo o la o ni a lu iSamọ ni o la eke iJerusalemu, Ayemhe-no-pfuase o la li egbe. O khi ogbo ni o gue ngeli ni o migha khe Omiepfuese ni o ya mie egbo iZireni pfuese. ²⁶ Ayemhe-no-pfuase o she kpe gueye oli khi o ya ghu-a neni o ro ya me iKirisiti ni Ẹshinegba o shobo khi lolu ya ro bhale. ²⁷ Ayemhe-no-pfuase o kpha li so, o

rue oli lo elemhi apfe na owa oyi Ẹshinegba abi ita iJesu ali inyoli e ro rue iJesu bhale ni a ro rieḽe na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme.

²⁸ ISamọ o mu oni omọ shi abo, o kuẹghie Ẹshinegba, oo,

²⁹ “Ita ni o fune,

abi u li shobo na mhe,
ze ni u roli tse na mhe
ni mhi ghu shi opfomhe.

³⁰ Irari khi alo eyemhe,
e she me Omiepfuese
ni u ghie bhale.

³¹ Ni u she ro ghi agbo nya.

³² Akpa ni o ri

oghumhe oyi Ẹshinegba
a khase egbo iJeta na alo ebili,§
ni o ri ufumhi ẹ na
iZireni egbo eye.”

³³ Abo e sha ita ali inyọ oni omọ abi e ro suo khi a ngme eni ingmemhi ena shi oni omọ egbe. ³⁴ ISamọ o so iromhi na we, oo iMeli, “Eri ibhale oyi omọ onana o ya ri ebubu egbo de, o ri ebubu vule eke iZireni, o gbo khi irokhase ni egbo e ya ke ngme emini ẹa ti shi egbe. ³⁵ Ni a ro bhale ya ẹ khi osheli oyi isamhi eyi ebubu egbo e khueghie-a, yeye oye u ya me oya abi oni a so ogbhoru udu.”

³⁶ Okpotso oghuo ni o khi omekeguele ni a lu Ana, omi iFanueli na unuekpe oyi Asha, o li la akaghọ. Ikpe ishilua o nu odoli la ughue ni oni odoli o ro ghua. ³⁷ Oni okpotso ona o gbo ye ughue ramhi ni o ro gbe ikpe egbhue ali ene. Oa gbo tigbe rote Owa oyi Ẹshinegba vu. Oo pfi azumhi ele oguota ali ele iyose. ³⁸ Abi o ro lole deba iJosefu ali iMeli oni eghẹghe, o kuẹghie Ẹshinegba, O gue ingme oyi oni omọ ye egbo kpa ni e la agho ni e migha khe ipfasheke oyi iJerusalemu.

³⁹ Abi iJosefu ali iMeli e ro rieḽe abi Ishi eyi iMosisi o ngme se, ee je apfe oyewe obini iNazareti na eke iGalili.* ⁴⁰ Oni omọ oo fu, o mhue ekpabo, o mholi ileasingme khi ileasingme, ekpabo oyi Ẹshinegba o la li egbe.

Ijesu o bhale Owa ugamhi abi ozele

* 2:21 Li ze iLev 12.3; iLuk 1.31 † 2:23 Li ze Okiali 13.2,12 ‡ 2:24 Li ze iLev 12.6-8 § 2:32 Li ze Aza 42.6; 49.6; 52.10 * 2:39 Li ze iMat 2.23 † 2:41 Li ze Okiali 12.1-27; iDeut 16.1-8

41 Ukpe kpa ita iJesu ali inyoli e ro je iJerusalemu ya li ukpe iPasova.† 42 Abi iJesu o ke ro gbe ikpe igbeva, e ye shi ukpe iPasova oyewe abi e kie kpe e li. 43 Oni ukpe o pfo li se, itali ali inyoli ee je apfe, ama iJesu o kie la iJerusalemu, itali ali inyoli ea lese khi o kie la ukhokho. 44 E dabi khi o nu wewe kia. E she kia eghuo gbada ea me o li, e nono o li ifuabo apfewe ali emole we ni e ga kia. 45 Abi e ro me khi wewe ea me o li, e nyene egbe ukhokho je iJerusalemu ya nono o li. 46 Ele nuzi-ese, e tigbe me o li khi o la owa ugamhi nu esese Ishi eyi iMosisi shito, o ku eso-a a shi emini e sese, o mhila we omhila. 47 Ilesingme oyoli ali abi o li i gbaghie ogbo-a, o ri abo sha ogbokpa ni o suo li. 48 Abi itali ali inyoli e ro me o li, abo e sha we. Inyoli oo li, "Omole o ze ni u ro li anye na? Ode o she nu ni anye te e nono e."

49 IJesu o mhila li, "Elo o ze ni a ro nono mhe? Aa lese khi mhi mema ya la owa oyi itamhe?" 50 Ama oa ye we abi o li so we o. 51 Igho o li deba we je iNazareti, o ri ungmehi oyi itali ali inyoli gbe akanya. Ama inyoli o genogme ena nya shi udu. 52 Igho iJesu oo womhelo elemhi egbhali ali idiegbe, egbo ali Eshinegba e nono ingme oyoli.‡

3

*Itsabo oyi iJoni Oni oo batazi egbo
(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iJon 1.19-28)*

1 Abi o ro gbe ikpe igbeshe ni oghie iSiza ni a lu iTiberusi o ro khi oghie, oni eghenge iPotiusi iPaleti o ro li khi igovuno shi eke iGalili ali eke iJudia. Eghenge agho Erodu o ro o mhese shi eke iGalili. Inyoghuo o li, ikhi iFilipu o mhese e shi eke Iturea ali eke iTirakonitisi. Oghie iLisiansi, o mhese shi eke Abilini. 2 Eghenge ni Anasi ali iKefasi e ro khi eni e kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, Oni eghenge ungmehi oyi Eshinegba o ro bhale deba iJoni omi iZakaraya, elemhi ifu odagbe ifufu. 3 O ro tse abo eke iJodani nya kiakia. O lie, "A mu nyene rote olamhe eye lasele ni a batazi

ni a ro gbe olamhe eye e kua na e. 4 Abi a li keke o li shi ebe Azaya omekeguele, ni o re, "A ya suo khi ogbo o la ifu odagbe ifufu e tse."

Oo lie,
riele ode shi eke
khe Onomhue,
'Be ode ni o sheshe
na Onomhue'

5 A ka tsua eke suli
igbilimhi eke nya,
a gbomo ute ogbogbo tiemhie eke,
e mele ugbereke-a.
A ka ri ode na gene-gene
mele eni sheshe-a,
ena fuonyo-fuonyo,
a ku we gbe leghe.

6 Ogbokpa o ya me
Imiepfuese oyi Eshinegba.*

7 Ebubu egbo e fie bhale deba iJoni ni o batazi we, iJoni o re we, "Ee enye ifue, oguo o tse agua ye e a na, khi eghenge ofu oyi Eshinegba oo bhale?† 8 A ke ngeli angeli imu-nyene, a khi ke lie, 'Aburaamu o khi ita anye.' Irari khi abi o li mhi li gue o li e ye e khi, Eshinegba o dobe ya rote eche ena wolo eniye lasele na Aburaamu.‡ 9 A she rue uze shi eke ni a ro ya rote imhili eera te eni eera gbe, oora kpa ni oa da mo udumhi onete ne, eri a ya toli gbe, a tose o lia."§ 10 Eni egbo e mhila iJoni, "Se anye ke li ya kia mena?" 11 IJoni oo we, "Oni o mhue iwulu eva o ka rue oguo o na ogbo ni oa mhue. Oni o mhue eminale o ka kemhi na oni oa mhue." 12 Emionoga eghuo e li bhale deba li ni a batazi we. Ee o li, "Oses, se anye li ya kia?"* 13 Oo we, "A khi ke miono oga dose ingme ni ee a ke miono." 14 Ekholi-okhue eghuo e mhila li, "Se anye li ya kia?" Oo we, "A khi ri itoto rue ikpagho ni ea khi e ye e, a khi ke gbo gue ingme ni ea la ogbo egbe shi o li egbe. A ze ni ifata eye e e bu e."

15 Egbe e mu eni egbo, e ri udu oyewe khokho ini iJoni o khi oni Omiepfuese ni aa ngme. 16 Ama iJoni oo we, "Ame mhi ro batazi e, ama ogbo oo bhale ni o toto dose mhe, eku ni o so shi owe, mhi aa fu te ni

‡ 2:52 Li ze 1 iSam 2.26; Ekpi 3.4 * 3:6 Li ze Aza 40.3-5 † 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 ‡ 3:8 Li ze iJon 8.33
§ 3:9 Li ze iMat 7.19 * 3:12 Li ze iLuk 7.29

mhia taghię ọli-a. O ya ri Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ali erali batazi ẹ. ¹⁷ O mu ukpokpo ni a tọ akhuli ni o zẹ ephia sọ oyọli mhue obo. Lọli ọ rọ la ashini a la kpishi ado a ke pfię ado-a. Oọ ti egbegbi ado ni e la ọ ọ gbili, ọ sọ wẹ ẹ shi ikpulu tsua ya shi owa eminale. Ama ọ ya ri erali ni ẹa ya a pfu ghue toşẹ efuẹwẹ-a.” ¹⁸ Ode ebubu iJoni ọ te tse abọ ungmehi oyi Eshinegba ye wẹ, ọọ liẹ wẹ e mu ingeli eyewẹ pfi.

¹⁹ IJoni ọ gue emhi ebubu ye oghie Erọdu ni ọọ riẹlẹ ni ẹa ti, ali ọ gbo gueye ọli khi ọa gue kia ni ọ rue Erodias ni ọ khi ughue iFilipu inyoghwo ọli shi. ²⁰ Itobọ ona, Erọdu ọ riẹlẹ ingmobe ni o rue nga ọ, ọ ya mu iJoni shi owa ighumha.†

Ibatizi oyi iJesu

(iMat 3.13-17; iMak 1.9-11)

²¹ Abi iJoni ọ rọ batazi eni ẹgbọ ọ se, ọ li batazi iJesu. Abi iJesu ọ li sọ iromhi, idane o khueghie-a. ²² Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ li abi anekhukhu rọte idane tiemhile shi ọli egbe. Uruli o rọte idane ngme, ọọ, “Omimhẹ u khi. Mhi i nono ingme oye gba, irari khi u ma ri egbe ẹ mu mhẹ.”‡

Unuekpẹ oyi iJesu

(iMat 1.1-17)

²³ Ikpe uye ali igbe iJesu ọ gbe ni ọ rọ gbe ikanya eyọli eke le. O khi omi omose ni a lu iJosefu abi ẹgbọ e kie li khokho li shi, iJosefu ni ọ khi omi Eli.

²⁴ Omi iMatati ni ọ khi omi iLevi, ni ọ khi omi iMelki, ni ọ khi omi iJana, omi iJosefu.

²⁵ Ni ọ khi Omi iMatatiasi, omi Emosi, omi iNaumu, omi Esili, omi iNagai,

²⁶ Omi iMaati omi iMatatiasi, omi iSemeini, omi iJosechi, omi iJoda,

²⁷ Omi iJoana, omi iResa, omi iZerubabeli, omi iShaliteli, omi iNeri.

²⁸ Omi iMelki, omi Adi, omi iKosamu, omi Emadamu, omi Eri,

²⁹ omi iJoshua, omi Eliaza,

omi iJorimu, omi iMatati, omi iLevi, ³⁰ omi iSamọ, omi iJuda, omi iJosefu, omi iJonamu, omi Eliakimu.

³¹ Omi iMelea, omi iMena omi iMatata, omi iNatani, omi iDefidi,

³² omi iJese, omi Obedi, omi iBoazi, omi iSamọ, omi iNashoni,

³³ omi Aminadabu, omi Adimi, omi Ani, omi Ezironi, omi iPeresi, omi iJuda,

³⁴ Omi iGiekopu, omi Aziki, omi Aburaamu, omi iTera, omi iNaọ.

³⁵ Omi iSerugu, omi iReu, omi iPelegi, omi Eba, omi iShela,

³⁶ omi iKenani, omi Afazadi, omi iShemu, omi iNoa, omi iLameki,

³⁷ Omi iMetusela, omi Enoki, omi iJaredi, omi iMaalaleli, omi iKena,

³⁸ omi Enoshi, omi iSeti, omi Adamu, Omi Eshinegba.

4

Imufe oyi iJesu

(iMat 4.1-11; iMak 1.12-13)

¹ IJesu ọ rọte okẹ ijodani jele, Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ volu egbe. Oni Ayemhẹ ọ rue ọli je odagbe ifufu, ² Okphaghie ọ la oobo mu ọli fe elemhi ogbele egbhueva. Oa le emhikhoghwo ogbele ingme ni a ngme ena. Ikpukhokho ọ okiamhi oo gbe ọli.

³ Okphaghie ọọ li, “Ini u lesẹ khi Omi Eshinegba u khi, wẹ oni ẹchẹ ona o mele ibuledi-a.”

⁴ Ama iJesu ọọ li, “A she keke ọli shi Ebe-nọ-pfuasẹ khi ọa khi eminale tse o ri agbo a na ogbo.”*

⁵ Igho okphaghie ọ rue ọli nga ashini o yagha egbegbo, ọ ri eghiele na agbo nya khase ọli. ⁶ Oọ li, “Mhi ya ri itoto ali ẹpfue

† 3:20 Li zẹ iMat 14.3-4; iMak 6.17-18 ‡ 3:22 Li zẹ Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 9.35

* 4:4 Li zẹ iDeut 8.3

ni e la agbọ nya nẹ, irari khi a she rẹwẹ na mhe, ọni ọ ghọle mhe mhi ya rue wẹ na. 7 Irarigho, lẹsẹ nyẹsẹ ukhomhi na mhe tse, eyẹ ena nya e ke ya khi.”

8 Ijesu ọ rọ oli, “A she keke ọli shi ebe no pfuese. Ke ga Ọnọmhuẹ Ẹshinẹgba oye, lọlighuo kpe u ya ke ga.”†

9 Ọni ọkphaghie ọ ke rue ọli bhale iJerusalemu, ọ rọli migha ashini o yagha nẹ ukhomhi owa ugamhi oyi Ẹshinẹgba, ọọ li, “Ini Omi Ẹshinẹgba u khi, te akana ji tiemhi.” 10 Irari khi a she keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Ẹshinẹgba ọ ya ghie igeni eyoli, e ka kpe abọ rue.”‡

11 E ya ri abọ tsua ẹ idane,

ini u khi khi owe shi eche.”§

12 Ijesu ọ oli, “A she keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ‘Khi mu Ọnọmhuẹ Ẹshinẹgba oye fe bino.’” * 13 Ọni ọkphaghie ọ mu iJesu fe se, o ze ọli obọ ne, ọ ke migha khe eghẹghẹ olese.

Ijesu ọ rote iGalili gba akanya oyoli eke le (iMat 4.12-17; iMak 1.14-15)

14 Ijesu ọ nyene egbe bhale iGalili, ekpabọ eyi Ayemhe-no-pfuase e rọli gbe ikanya. A suọ eko ingme oyoli asha khi asha. 15 Ọ la owa ugamhi oyewe sese. Wewe nya e kuẹghie oli.

Egbo iNazareti e kie iJesu (iMat 13.53-58; iMak 6.1-6)

16 Ọ je eke iNazareti obini ọ la fu vule, igho ogbele iyemhe, ọ lo owa ugamhi abi ọ kie kpe ẹ li. Igho ọ vule migha a ze ebe.

17 A rue ebe oyi Omekeguele Azaya mholi ọli obọ. Ọ naghie ọli-a, Ọ me ashini a keke ọli shi khi.

18 “Ayemhe oyi Ẹshinẹgba ọ la mhe ọ,

irari khi ọ she ze mhe

ni mhi ke gue usomhi onete

oyi Ẹshinẹgba ye

eni ẹa mhue.

Ọ ghie mhe mhi

guele khi mhi

ya rue eni a mu

shi owa ighumha lasele,

ni mhi khueghie ezalo alo-a,

mhi pfuese eni a na osoli.

19 Ni mhi rọ gue le khi

isomhelemhi oyi Ẹshinẹgba o she ramhi.”†

20 Ọ ze se, o khili oni ebe, ọ rue ọli na ọni ọ ri ẹloe a khu oni ugamhi, Ọ shito, igho ogbokpa ni ọ la oni owa ugamhi ọ wolo alo shi ọli egbe.

21 Igho ọli gueye we, “Amo, emini mhi ze lena o bhale ya tse shi ẹ esọ.” 22 Ogbokpa ọ ngme onete oyoli.

Abi e rọ bhale ya ẹ ingmemhi onyaloa ni e rote ọli unu u lasele, e mhila, “Ọna ọa she khi omi iJosefu?” 23 Ijesu ọọ we mhi lẹsẹ khi a ya ri ekpita lie mhe, “Obo, ri egbe ẹ ze. ‘A ya gbo lie mhe la akana gbe ikanya onyaloa ni u gbe obini iKapanomu.’”

24 “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, aa mu ekpe ẹ na omekeguele ẹoli oyoli.‡

25 Mhi gueye ẹ khi esamhi-olimhi ebubu e la eke iZireni eghẹghẹ oyi Elaja, ni amẹ o rọ mu ikpe ese ali ukhukhui ni ukpokpomhi okiamhi o rọ pfi oni eke nya.§

26 Abi o tseku khi igho, aa ghie Elaja ghi ongewe okhoghuo, se ni osamhi-olimhi na iZarifati ni ọ la eke iSidoni.*

27 Ebubu egbo ni efafe e mu e gbo la eke iZireni eghẹghẹ oyi Elasha Omekeguele, ni o rọ khia khi aa me ongewe okhoghuo ni a rọ ze, se ni iNamani ongi iSiria.”†

28 Igho elemhi e li bi eni e la elemhi oni owa ugamhi nya abi e rọ suọ ungmehi ona.

29 Igho e vule khu ọli oni ẹoli ya fie. E rue ọli bhale esesọ ute oyi oni ẹoli, ni wewe e ba pfi ọli ya tiemhi.

30 Ama ọ rote we ifuabọ ya lase, ọ vu.

Ijesu ọ khu omose oghuo ayemhe okphaghie egbe-a

(iMak 1.21-28)

31 Igho iJesu ọ tiemhi ẹoli iKapanomu ni o la iGalili ẹle iyemhe, ọ sese eni egbo.

32 Emini ọ sese we e ri abọ sha we, irari khi ekpabọ e la ungmehi oyoli.‡ 33 Omose oghuo ọ la oni elemhi owa ugamhi ni ọ mhue ayemhe okphaghie. Ọ tsesẹ leghe.

34 “Ghi ẹ! Elo wa nono anye egbe, iJesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi lẹsẹ ọni u khi, yeye u khi ọni ọ pfuase oyi Ẹshinẹgba.”

† 4:8 Li ze iDeut 6.13 ‡ 4:10 Li ze Iwolo 91.11 § 4:11 Li ze Iwolo 91.12 * 4:12 Li ze iDeut 6.16 † 4:19 Li ze Aza 61.1-2 ‡ 4:24 Li ze iJon 4.44 § 4:25 Li ze 1 Ighie 17.1 * 4:26 Li ze 1 Ighie 17.8-16 † 4:27 Li ze 2 Ighie 5.1-14 ‡ 4:32 Li ze iMat 7.28-29

³⁵ Igho iJesu o tseṣe ku oḷi, “Khukhu unu, roṭe oḷi egbe lasele.” Igho oni ayemhe okphaghie o mu oni omose pfi eke kpọ ukpelo e oyi eni egbo nya, o lase oḷi egbe le, ama oḷa kuale oḷi utse.

³⁶ Oni ingme o ri abo sha eni egbo, e mhila egbe, “Obo áá me osese onana? Itobo khi afu ali ekpabo o roṭo mhesa na iyemhe okphaghie, eni iyemhe e suo eso na li, e na ya lase!” ³⁷ Igho eva oyoli o gbhiaku ashakpa.

Ijesu o ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iMak 1.29-34)

³⁸ Ijesu o te oni owa ugamhi fie, o je owa oyi iSamọ, o bhale ya e khi iba ne fune ee to ogo iSamọ oni okpotso. E gueye ijesu o kpaghie oni okpotso obo. ³⁹ Igho ijesu o nyese egbe ti mama li, o khu eni iba, igho eni iba e lase oḷi egbe le. Aghoaghọ oni okpotso o vule, oo feli we epfese. ⁴⁰ Abi ogbomhi o ke ro mu eke, a tsua ebubu egbo ni e mholi ighuamhi ododa bhale ghi ijesu, o ri obo nga we ukhomhi, o rewe ze nya. ⁴¹ Iyemhe ebe e gbo li roṭe ebubu egbo egbe ya lase, eni iyemhe e tseṣe, e lie, “Omi Eshinegba u khi oo!” Ama ijesu o dese we, oḷa ze ni e ngme, irari khi e lese oḷi khi Omiepfuese o khi.

Ijesu o tse abo elemhi owa ugamhi
(iMak 1.35-39)

⁴² Ogbe o gbe-a, ijesu o te oni eoli je ashini o da-ya, eni egbo ee nono oḷi. Abi e ro me oḷi, eḷa ke ze oḷi vu. ⁴³ Ama o gueye we, “Mhi mema ya gue ungmehi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba ye eoli eni e kpole, itobo khi emini o ze ni Eshinegba o ro ghie mhe bhale na.” ⁴⁴ Igho o kiele tse abo kia eni owa ugamhi ni e la eke iJudia gase.

5

Ijesu o lu eniye odukhokho eni odode
(iMat 4.18-22; iMak 1.16-20)

¹ Ogbeleghuo khi ijesu o nu egbo migha ukiokie oko ni o khishi na iGenesareti, eni egbo e le gase oḷi ri eso o shi ungmehi oyi Eshinegba* ² O me oko-okoko eva epepepe oni oko, ni egbo eni e gbe ifele e ze obo shi agho. Eni egbo ee yeghe iga ni e roṭo gbe ifele-a. ³ Ijesu o lo elemhi oghuo ni o khi oyi iSamọ,

oo iSamọ o gua li ti lase oni egele oni oko deno. Igho o shito oni oko-okoko oniemhi, oo sese we. ⁴ Abi o ro sese we se, oo iSamọ, “Pfi aga lo ashini o limhi ni o mu ifele.” ⁵ ISamọ oo li, “Oga, a-ooyose anye te e roshaka ini anye mu ifele, anye a mu emhikhoghuo. Ama itobo khi u ngme gho, mhi ya pfi aga lo.”† ⁶ Abi e ro pfi aga lo oni oko, e mu ifele ni e bububu, ni o ri aga eyewe kphuru-a.‡ ⁷ Igho e ri obo lu apfewe ni e ga ro gbe ifele, ee e bhale ya kpaghie wewe obo. E muno eni ifele kulo oko-okoko eni e kpole. Eni oko-okoko e vo ifele ya ramhi unu, ni eni ifele e ro khose eni oko-okoko ramhi ni e ro tiemhi udi oko. ⁸ Abi iSamọ iPita o ro me ona, o de ya yeshi awe eyi ijesu, oo li, “Kpekepe ke vu ni u ze mhe obo, irari khi ona olamhe mhi khi.” ⁹ Abo e sha li ali egbo ni e nu oḷi la agho, itobo ifele ebubu ni e mu. ¹⁰ Igho abo e li sha iJemhisi ali iJonni imi iZebedi, ni e khi enuzava eyi iPita. Igho ijesu oo iSamọ, “Khi ke na ulishi. Roṭe amo vu, egbo u ke e ke muno.” ¹¹ Igho e tialo oko-okoko oniemhi eyewe ngale egele.

Ijesu o ri omose ni efafe e mu toto
(iMat 8.1-4; iMak 1.40-45)

¹² Abi ijesu o ro la eoli oghuo, omose oghuo ni efafe e mu o bhale deba li. Abi oni omose o ro me ijesu, o de ya yeshi oḷi odalo, o lema li, oo li, “Onomhue, ini o ghole e, u dobe ya remhe ze.” ¹³ Ijesu o nise obo-a ro ti oni omose, oo li, “O ghole mhe, khi oni o ze.” Aghoaghọ eni efafe e lase oḷi egbe le. ¹⁴ Igho ijesu o tse agua ye oḷi, oo li, “Khi gueye ogbokhoghuo, eri-tse ka ri egbe e khaso okpodalo-ugamhi ni u rielo iluasobo ikhue-pfuase ni iMosisi o mhesa na e, eghenge agho ni o khi otsele na we.”§ ¹⁵ Igho ingme oyoli oo gbhiaku shi o. Ebubu egbo e bhale deba li ni e ro me asha suo ungmehi oyoli ali ni o gbo rewe ze elemhi iwali ighuamhi ododa. ¹⁶ Ama eri ijesu oo bi egbe-a je ashini o da-ya, o ya so iromhi.

Ijesu o ro omose ni o ghu abo ali awe-a toto
(iMat 9.1-8; iMak 2.1-12)

¹⁷ Eleghuo abi ijesu o li sese, egbo iFarisi ali eni ee sese Ishi eyi iMosisi ni e te eoli

* 5:1 Li ze iMat 13.1-2; iMak 3.9-10; 4.1 † 5:5 Li ze iJon 21.3 ‡ 5:6 Li ze iJon 21.6 § 5:14 Li ze iLev 14.1-32

iGalili ali eke iJudia ali iJerusalemu bhale, e shito agho. Igho Eshinegba o li ri ekpabo na li ro ri eni ee ghua toto. ¹⁸ Egbọ ni e tsua omose oghuo ni o ghu abo ali awe a bhale, e nono abi e li ya roli lo oni owa bhale odalo oyi iJesu. ¹⁹ Abi e ke ro me khi wewe ea me asha, itobo khi egbo e bu dose, e nga ukhomhi oni owa, e ri ili ge oli abi o yeshi iya egho, e rote ekpha roli tiemhile shi iteva egbo, e ro li shi odalo oyi iJesu. ²⁰ Abi iJesu o ro me abi irudunga oyewe oo fu, oo oni omose, "Omue, a she gbe olamhe eye kua ne." ²¹ Eni egbo iFarisi ee sa udu oyewe, e lie, "Oghuo oni ogbo ona o khi ni oo pfi unua, oghuo o dobe e gbe olamhe kua, see ni Eshinegba lolighuo?" ²² IJesu o lese emini e sa, o mhila we, "Elo o ze ni a ro sa isamhi enana a shi udu oyee. ²³ Onoghuo o ya kele ogbo ngme ne? 'A she gbe olamhe kua ne,' ali, 'Vule ke kia,' ²⁴ Emini o ze ni a ro me na khi ni a ro lese lo khi Omi Ogbo o mhili afu shi elemhi agbo ni a ro gbe olamhe kua." Oo oni omose ni o ghu abo ali awe-a egho, "Mhie u vule, rue iya oye, ni u ke je apfe." ²⁵ Utoghuo kpe o vule migha odalo oyewe, o rue iya ni o ro yeshi mhue obo, o je apfe, oo kueghie Eshinegba. ²⁶ Abo e sha eni egbo nya, ee kueghie Eshinegba. Abo e sha we, ulishi o mu we, ee lie, "Awa me oshabo amo."

*IJesu o lu iLiva o deba lue
(iMat 9.9-13; iMak 2.13-17)*

²⁷ Onana o dose se, o fie lase, o me omionoga ni a lu iLiva khi o shito elemhi okholo oyoli ni o la mie oga, iJesu oo li, "Deba mhe." ²⁸ Igho iLiva o vule, o ze emini oo riele obo, o deba li.

²⁹ Igho iLiva o nye ekhe, o lu ukpokpomhi ukue na iJesu shi apfe oyoli. Emionoga ebubu ali egbo elese ni e bu e li bhale shi oni ukue, e nu we le emhi. ³⁰ Ama egbo iFarisi ali eni e sese ishi ee wolo khashe eniye odukhokho eyi iJesu, ee lie, "Elo o ze ni o ro nu emionoga ali ena olamhe ee le eminale?"*

³¹ IJesu o so we o, oo we, "Oni oo to, oo ye apfe obo. ³² Mhi aa bhale ni mhi ro ya lu egbo ni e pfuase ne, ama ena olamhe mhi bhale ya lu, ni e ro mhue imiepfuese."

*A mhila iJesu ogbo ingme azumhi
(iMat 9.14-17; iMak 2.18-22)*

³³ Egbọ eghuo e mhila iJesu, "Elo o ze khi eniye odukhokho eyi iJoni ali eniye odukhokho eyi iFarisi e pfi azumhi, ni eye e ro le ni e ro da?" ³⁴ IJesu o so we o, "A lie me ghọ khi a ri epfese ni e nu odo omueshi onogbo shito o pfi azumhi, ini oni odo omueshi o nu we la agho? ³⁵ Ama khi eghēghē oo bhale ni a ro ya rue odo omueshi iteva oyewe le, eghēghē agho, e ya pfi azumhi."

³⁶ O ze okhe irokhokho onana khashe we, oo, "Ogbokhoghuo oa ya khi ode onogbo ya gbela ma ode onodio, ini o ligho, eri o mema ya khi oni ode onogbo-a shi afue. Ini a gbela ode onogbo ma onodio, ea ya li abeghuo. ³⁷ Wexhi eri ogbo o ya ku onyo onogbo shi akpaba oyi eku-e lamhi onodio, ini ogbo o li ghọ, eri oni akpaba o ya nyan-a, oni onyo o ku kua, oni akpaba o li opfua. [Akpaba eku-e lamhi egbo iJu e ku onyo o shi.] ³⁸ Onyo onogbo a ku e shi akpaba onogbo. ³⁹ Aa me ogbo ni o ya da onyo onodio se, ni o tigbe ya mhila onyo onogbo, irari khi o ya lie khi onodio o ti ne."

6

*Ingme ogbele iyemhea oyi egbo iJu
(iMat 12.1-8; iMak 2.23-28)*

¹ Ogbele iyemhea, iJesu ali eniye odukhokho eyoli e rote ifu ishemhi iakpa dose, e be eni iakpa mhue abo, e kphali ikpamhi we le.* ² Egbọ iFarisi eghuo, e mhila we, "Elo o ze ni a ro gbe ushi ona ogbele iyemhea-a?" ³ IJesu o so we o, oo we, "Aa kpe ze emini iDefidi o riele abi okiamhi o ro gbe oli ali apfoli? ⁴ Abi o li lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuledi ni a ro o ga Eshinegba le, ni o gbo ro na apfoli le. Eri a ghue oni ibuledi ogho, se ni ekpodalougamhi eyi Eshinegba tse ee le oli."†‡ ⁵ Loli iJesu o ro oo we, "Onomhue oyi ogbele iyemhea Omi Ogbo o khi."

*Omose ni o ghu obo-a
(iMat 12.9-14; iMak 3.1-6)*

⁶ Igho elelese ni o khi ogbele iyemhea, iJesu o la elemhi owa ugamhi sese egbo.

* 5:30 Li ze iLuk 15.1-2 * 6:1 Li ze iDeut 23.25 † 6:4 Li ze iLev 24.9 ‡ 6:4 Li ze 1 iSam 21.1-6

Omose oghuo o la agho ni obo ita oyoli o ghua. ⁷ Eni egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e nono emini wewe e ro ya mu umha-guekia shi iJesu obo. Igho e li to oli okpe ini o ya ri ogbo ze ogbele iyemhea oyi egbo iJu. ⁸ IJesu o lese isamhi eyewe oo oni omose ni o ghu obo oghuo-a egho, "Vule migha ana, ni ogbokpa o lolo ke me." Igho oni omose o vule migha we iteva. ⁹ IJesu oo, "Mhie i, onoghuo ushi oyi awa o lama shi ogbo o riele ogbele iyemhea? Ni a ro riele onete abi ni a ro riele onobe, ni a ro tsumhi agbo oyi ogbo, abi ni a ro pfuse oli-a?"

¹⁰ O bino we gasa nya, oo oni omose o nise obo-a. O ligho. Oni obo o nise a. ¹¹ Ama elemhi e bi we egbegbo, e gba ugbamhi abi e ya li iJesu.

*IJesu o ze ighiosomhi na kee ogbava
(iMat 10.1-4; iMak 3.13-19)*

¹² Ogbeleghuo, iJesu o nga ute ya so iromhi. O la agho eliyose elegho nya oo so iromhi lema Eshinegba ¹³ Abi ogbe o ro gbe-a, o luno eniye odukhokho eyoli, o ze ogbava elemhi we, o lu we ighiosomhi na kee ¹⁴ ISamo, ni o lu iPita ali inyoghuo Aduru, iJemhisi, iJoni, iFilipu ali iBatolomiu. ¹⁵ IMatiu ali iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iSamo, ni e lu iZiloti. ¹⁶ IJudasi omi iJemhisi, ali iJudasi Isikaroti ni o ri iJesu de.

*IJesu o sese, o gbo ri egbo ze
(iMat 4.23-25)*

¹⁷ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e ro rote oni ute tiemhile, o migha ugbereke, eniye odukhokho eyoli ebubu e la agho. Ebubu egbo e la agho ni e rote ukiekie eke iJudia nya ali eoli iJerusalemu ali eoli iSidoni ali eoli iTai ni e ngeli epfefefe oke oniemhi bhale. ¹⁸ Eri e bhale ya suo ingmemhi eyoli ali ni o gbo re we ze elemhi ighuamhi ododa. Eni ayemhe ebe e nase e li bhale, o rewe ze. ¹⁹ Eni egbo nya e roshaka ri obo ti oli, irari khi itoto e te oli egbe lasele, o re we nya ze.

*Oghela ali oya
(iMat 5.1-12)*

²⁰ IJesu o bino eniye odukhokho eyoli, oo we,

"Ikhivose o khi na ee ni aa pfue,
irari khi ee a mholi
Eghiele oyi Eshinegba.

²¹ Ikhivose o khi na eni okiamhi o gbe memena
irari khi a ya me le khue.

Ikhivose o khi na ee ni a vie memena,
irari khi a ya gia.

²² Ikhivose o khi na e, ini egbo e biselemhi e, ni e ro kie e, ni e ro tsue e, ni e ro kie e khi egbo ebe a khi,
itobo oyi Omi Ogbo. §

²³ "A ke ghele ini a da me gho. A gbe ishimhi irari khi a ri eleli ni o fune shi iloghie e khe e. Irari khi igho eni e bia we e li nase emekeguele eyi Eshinegba eghenge eyewe.*

²⁴ "Ama, o ma kholo e egbe, ikhi ee ni a mhu e pfue memena,
irari khi a she mie eleli oye e se.

²⁵ O ma kholo e egbe, ikhi ee ni a she le khue memena,
irari khi okiamhi o ya gbe e.

O ma kholo e egbe, ikhi, ee ni a gia memena,
irari khi a ya vie e vie oya.

²⁶ O ma kholo e egbe, ikhi ee ni egbo ee ngme onete oye e,
irari khi igho eni e bia we e li ngme onete oyi emekeguele eyi egbholi.

*Awa mholi inono na obe awa
(iMat 5.38-48; 7.12a)*

²⁷ "Mhi gueye e, ee ni a suo mhe, a nono ingme oyi obe ee. A ke riele onete na egbo ni ee biselemhi e. ²⁸ A ke so iromhi na egbo ni ee tsue e, a so iromhi ke na egbo ni ea gue e ngeli deba e. ²⁹ Ini ogbo o lase ukiekie eso oghuo, nyene oni o kpole gbo na li lase. Ini ogbo o ri itoto mhie awulu, gbo ze ni o rue oni u so kpoke ma o. ³⁰ Ke ri emini ogbokpa o mhila e na li, ini ogbo o rue e emhi, ze oli obo na li, khi gbo mhila li lue. ³¹ Ngeli ke deba ogbo abi u lie nono ni a li ngeli deba e. †

³² “Ini o khia khi ẹgbọ ni e nono ingme oyẹ u lẹsẹ a nono ingme oyẹwẹ, ighe ikhivọsẹ ni o la ọ nẹ? Irari khi ena olamhẹ e lili ẹ nono ingme oyi ẹgbọ ni e nono ingme oyẹwẹ to ọ. ³³ Ini o khia khi eni e riẹlẹ onete nẹ u lẹsẹ li ẹ riẹlẹ na, ighe ikhivọsẹ ni o ke la ọ nẹ? Egbegbi ena olamhẹ e lili ẹ lighọ. ³⁴ Ini o khia khi eni e ngmomhi ẹ nẹ u lẹsẹ li ngmomhi ẹ na, ighe ikhivọsẹ ni o la ọ nẹ? Irari khi ena olamhẹ e li ngmomhi ẹ na egbewẹ. ³⁵ Ama zẹ ni u nono ingme ọbe ẹ, ke riẹlẹ onete na wẹ. Ke ngmomhi na wẹ, khi ngmomhi na wẹ ni u ke ri ẹloe shi ekẹ khi e ya fali ẹ ota to ọ. Eghẹghẹ aghọ ikhivọsẹ oyẹ o ya gbẹdi, u khi omi Ẹshinẹgba nọ Yagha nẹ Nya. Irari khi lọli ọọ somhi elemhi eni ẹa lẹsẹ obode ali ena ọkhọlọ. ³⁶ Khi ọna ilẹlemhi, ẹzẹzẹ abi Ita ẹ ọ li khi ọna ilẹlemhi.

Igue ẹgbọsẹ ẹzọ
(iMat 7.1-5)

³⁷ “Khi gue ọgbọ ẹzọ ini a khi li gue yeyẹ ẹzọ, khi ri unu pfuẹchẹ ọgbọ-a, ini a khi li ri unu pfuẹchẹ-a. Gbekua na ọnuzava oyẹ, ni Ẹshinẹgba ọ li gbe kua nẹ. ³⁸ Rọna khi a ya rọ nẹ. Ukiẹkiẹ onete, oni a lolo mimi, ni a jighise ni o tsua kua, a ya rọ somhiẹ opfa. Irari khi ukiẹkiẹ ni u rọ mhẹsẹ na ẹgbọ, Ẹshinẹgba ọ li rọ ya mhẹsẹ nẹ.”

³⁹ Ọ gbo zẹ okhẹ irọkhọkhọ ona khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “Ozalo ọ fẹ dobe ya ri ozalo nabi lue ke kia? Eri wẹwẹ aava e ya de pfilo uchoke.† ⁴⁰ Omọ ni ọ la owẹna ọa ya fu doṣe ọni ọọ sẹsẹ ọli, Eri-tṣẹ ini omọ ni ọọ ye owẹna ọ ye owẹna oyọli se, ọ ya li abi ọni ọ sẹsẹ ọli.‡

⁴¹ “Elo ọ zẹ ni u rọọ mẹ uku ni o la inyoghue ẹloe ni u waa rọ mekẹ mẹ ufolo ọara ni o pfida ẹloe oyẹ? ⁴² Sẹ u liẹ liẹ inyoghue, ‘Inyoghue zẹ ni mhi rue ẹ uku ẹloe a,’ ni yeyẹ oyẹ waa rọ mẹ ufolo ọara ni o pfi da ẹloe oyẹ? Yeyẹ ọgbọ ọrugamhi ku alo, kpẹ tode rue ufolo ọara ni o la ẹloe oyẹ-a ni u tigbe mekẹ gboo rue uku ni o la inyoghue ẹloe a.

Ọara ali ikpamhi eyọli
(iMat 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Ọara ni ọa ti ọa dobe ya mọ ukpamhi onete, u ke ya liẹ khi eri ọara onete o ya mọ

ukpamhi ni ọa ti. ⁴⁴ Ikpamhi ni ọara ọọ mọ, a rọ ọ lẹsẹ ọara ni o khi. Aa rọte ọkphẹkphẹ ẹ pfanọ ọkhua-eni.* ⁴⁵ Eri ọgbọ onete ọ rọte emini o ti ni ọ rọshi udu ẹ rue emini e ti lasese, Ama ọgbọ ọbe, ọ rọte udu obe oyọli rue emhi obe ni ọ rọshi udu ẹ lasese. Irari khi isamhi ebubu ni e la ọgbọ udu, ọ te ẹ ngme ungmehi lasese.†

Ọgbọ ọtsegbhẹ ali oyeghẹ
(iMat 7.24-27)

⁴⁶ “Elo ọ zẹ ni a rọ lu mhẹ, ‘Ọnọmhue, Ọnọmhue,’ ni aa rọ ri emini mhia ngme gbe akanya? ⁴⁷ Mhi ya rọkhasẹ ẹ abi ọgbọ ni ọ bhale deba mhẹ, ni ọ ri esọ ẹ shi mhẹ ekẹ, ni ọ gbo ri ingmemhi eyemhẹ a gbe ikanya ọ li. ⁴⁸ Eri ọ li abi ọgbọ ni ọ tọ owa, ọ tọnọ ekẹ-a limhi, ni ọ ri owa gbe ukhomhi ẹchẹ. Abi ukpokpomhi amẹ o rọ rue, ochikpho o ri itoto ghi oni owa abọ, ama ọa dobe nighise ọli, irari khi eri a tọli egbegbọ. ⁴⁹ Ama ọgbọ ni ọọ suọ ungmehi oyemhẹ ni ọa rọ li gbe akanya, eri ọ li abi ọgbọ ni ọ tọ owa nga ekhasẹ. Abi amẹ o rọ rue, ochikpho o ri itoto tsua oni owa, oni owa o de, o khi oyese oniemi.”

7

Irudunga oyi ọkhọli-okhue oyi iRomu
(iMat 8.5-13)

¹ Abi iJesu ọ rọ ngme enana nya shi esọ eyi eni ẹgbọ se, ọ lo elemhi ẹoli iKapanomu. ² Oobọ a mẹ omọse ni ọọ ga ọkhọli-okhue oniemi, ni ingme oyọli o lolo mu ọga oyọli egbe. Oni omọse ọọ ghu ughuamhi ni o rọli ramhi eghuli. ³ Abi oni ọkhọli-okhue ọnọfunẹ ọ rọ suọ eko iJesu, ọ ghie egbhali eyi ẹgbọ iJu ghi ọli, ọ bhale ya ri oni ọọ ga oyelue ze. ⁴ Abi e rọ bhale deba iJesu, e lema li egbegbọ, ẹẹ iJesu, “Oni omọse ọna, ọ khi oni u kha kpaghie obọ. ⁵ Irari khi ọ ma nono ingme oyi ẹgbọ eyi anye gba, ọ gbo tọ owa ugamhi na anye.” ⁶ Ighọ iJesu ọ deba wẹ vu. Ọ she kia a ramhi owa oyi oni ọkhọli-okhue ni ọ rọ ghie emole ọli e liẹ iJesu, “Khi ke nasẹ egbe ẹ, mhia somhi ramhi ni u wa lo owa oyemhẹ le. ⁷ Lọli o zẹ ni mhi rọ bino khi mhiaa ti ramhi ni mhi a bhale deba ẹ. Lẹsẹ ngme oni ungmehi khi oni ọọ ga

‡ 6:39 Li zẹ iMat 15.14 § 6:40 Li zẹ iMat 10.24-25; iJon 13.16; 15.20 * 6:44 Li zẹ iMat 12.33 † 6:45 Li zẹ iMat 12.34

mhe ọ ya ze. ⁸ Irari khi mhemhe oyemhe, ọna omheshe mhi li khi, ni ekholi-okhue e li kpoke na. Mhia mheshe na ọna, 'Vu,' ọ vu. Mhi mheshe na ogho, 'Bhale,' ọ bhale. Mhi gueye oghumha oyemhe, 'Riele ọna,' ọ riele ọli."

⁹ Abi iJesu ọ rọ suọ oni ungmehi ona, abo e sha li. Ọ nyene alo ukhokho bino ebubu egbo ni e deba li, ọọ we, "Mhi gueye e khi mhia kie kpe me irudunga ni o na fu ghue, mhia kpe me ọli eke iZireni ne."

¹⁰ Igho eni a kpe ghie, e nyene egbe je apfe oyi oni okholi-okhue no fune, e bhale ya e khi oni ọọ ga li ọ she ze.

Ijesu ọ rọte eghuli guise omi Ọsamhi-olimhi le

¹¹ Oo li dene, iJesu ọ te agho vu, ọ je eoli ni a lu iNei, eniye odukhokho eyoli ali ebubu egbo elese e deba li. ¹² Abi ọ li ti ramhi ode unuekpe ni a te e lo oni eoli le, ọ me khi a tsua ogbo ni ọ ghu-a a lasele. Lolithuo kpe inyoli ọ me bia. Oni okpotso ọ gbo khi ọsamhi-olimhi. Ebubu egbo e rọte oni eoli ve deba li. ¹³ Abi Onomhue ọ rọ me oni okpotso, ọ mhue ilelemhi na li. Elemhi ọ e ala li, ọọ li, "Khi ke vie?" ¹⁴ Igho ọ vu ya ri obo ti oni akpati olimhi, egbo ni e tsua li e mu migha, iJesu ọ, "Oni ozeo mhiye ye vule." ¹⁵ Igho oni omose ni ọ ghu-a egho ọ vule shito, ọọ ngme. Ijesu ọ mu ọli obo na inyoli. ¹⁶ Ulishi o mu eni egbo nya, e kueghie Eshinegba, e lie, "Omekeguele oniemhi ọ she bhale iteva oyi awa. Eshinegba ọ she bhale ya kpaghie egbo eyoli obo." ¹⁷ Ingme oyi iJesu o gbhiaku eke iJudia nya ali eoli ni e la gasẹ ọli.

Ijoni Oni ọọ batazi ọ ghie usomhi ghi iJesu (iMat 11.2-19)

¹⁸ Abi eniye odukhokho eyi iJoni e rọ gue eni ingme enana nya ye iJoni, ọ lu aava elemhi we. ¹⁹ Ọ ghie we e ka mhila iJesu, "Yeye u khi oni ọ ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khe olese?" ²⁰ Abi e rọ bhale deba iJesu, e ọli, "Ijoni Oni ọọ batazi egbo ọ ghie anye ghi e, anye ka mhila e, 'Yeye u khi oni ọ ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khe ogoese?' " ²¹ Eghẹghẹ agho te iJesu ọ ri ebubu egbo ni e mhue ighuamhi ali iyemhe okphaghie ze. Ọ khueghie ebubu

ezalo alo-a. ²² Ọ rọ gueye eniye odukhokho eyi iJoni, "A nyene egbe ukhokho ya gueye iJoni emini a me, ni a gbo ri esọ suọ. Ezalo ee me eke, eni e guoghọ awe-a, ee kia, eni efafe e mu e ze, eleso e suọ esọ. Eni e ghua e guale. A kiele e tse abo usomhi onete oyi iloghie ye egbo ni ea mhue.* ²³ Oghẹle o khi ni ogbo ni ọa da de ode-a itobo khi ọa mhue akhokhomhe shi mhe ọ." ²⁴ Abi eniye odukhokho eyi iJoni e rọ vu se, iJesu ọ gue ingme oyi iJoni ye eni egbo, ọọ we, "Abi a rọ fe fie je odagbe ifufu ya bino ọli, ogbo onabi onoghua a dabi khi a ya me? Ogbo oyeghe ni ọ li abi ebuli ifulo ni akpekpeli o kha pfi je ana, o pfi ọli e je oobo a dabi khi a ya me oobo? ²⁵ Ini ọa khi ogbo oghoghọ a dabi khi a ya me oobo, onabi ise a ke nono je oobo sho? Omose ni ọ so itsua ni e somhi otse? Egbo ni e so itsua ni e somhi otse, apfe oyi oghie e la. ²⁶ Ogbo nabise a dabi khi a je oobo ya me? Omekeguele? Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi oni ọ dose omekeguele lo. ²⁷ Onana a keke ingme oyoli kpe shi eke, ni ee,

"Ghe khe, mhi ya ghie
aghiusomhi oyemhe ralo ne,
ni ọ ya khueghie ode-a
shi eke khe.†

²⁸ "Mhi gueye e khi aa me ogbo ni a bia bhale eke agbo ona ni ọ fu dose iJoni, eritse khi oni ọ ga she ne nya shi Eghiele oyi Eshinegba ọ fu dose ọli."

²⁹ Egbo nya, li shi emionoga, abi e rọ suo ingmemhi eyi iJesu, e mie shi ọ khi ode oyi Eshinegba o gbe akanya, irari khi iJoni ọ she batazi we. ³⁰ Egbo iFarisi ali eni e lese emhi ingme ushi e kie ugbamhi ni Eshinegba ọ gba na we, irari khi ea lama ni iJoni ọ batazi we.‡ ³¹ Agho iJesu ọ re, elo mhi fe ri egbo ena agbhotu ona ya khokho, se e fe ga li ena? ³² Eri e li abi eniye ni e shito oki ni e nu egbe e ngme ni e lie,

"Anye pfi ofele na e,
ama aa lama gbe ishimhi,
anye vie evie olimhi khasẹ e,
ama aa lama nu anye vie.'

³³ Itobo khi abi iJoni Oni ọọ batazi egbo ọ rọ bhale, ọa li le emhi wekhi eri ọ da onyo, eri e khi, 'Ayemhe okphaghie ọ mhue.' ³⁴ Omi

* 7:22 Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † 7:27 Li ze iMala 3.1 ‡ 7:30 Li ze iMat 21.32; iLuk 3.12

ogbo o bhale, oo le, oo da, a ke lie khi, 'Ogbo unu-emhi ali ogbo odonyo o khi, ali khi oni o nu emionoga ali egbo ena olamhe e mu omole o khi.' ³⁵ Eri egbhali oyi Eshinegba o rote obo oyi egbo ni e miesuo ri egboli khase."

Okpotso ona olamhe o ku ituale ni oo pfi shi iJesu awe

³⁶ Ogbo iFarisi ogghuo oo iJesu o bhale ka ko fele lue ni o nu lue le eminale. Igho o je owa oyi oni iFarisi, o shito, o le emhi. ³⁷ Igho okpotso ogghuo, ongi oni eoli ni o la agbo olamhe, o suo khi iJesu o la oni owa oyi ogbo iFarisi oggho. O de akanama ituale ni o ghale. ³⁸ O bhale, o de ya wugha iJesu idi awe. Oo vie ku amevie shi oli awe. O ri itsu ni e la li ukhomhi shishi oli wewe-a, o pfipfi oli awe. O gbo ku ituale ni oo pfi shi oli awe. ³⁹ Abi oni iFarisi ni o lu iJesu bhale apfe oyoli ya mu oli epfese, o ro me onana, o la eke elemhi udu lie, ini omekeguele oyi Eshinegba omose ona o kha khi lo, o kha lese uwali okpotso ni ona o khi ni o ri egbe a ti oli ena, khi ona olamhe o khi. ⁴⁰ IJesu oo, "ISamo mhi mhue emini mhi ya gue ye."

ISamo oo li, "Gueye mhe, Osese." ⁴¹ IJesu oo li, "Omose ogghuo o la ni egbo aava e lo oli ota, ogghuo o, o lo oli ekpa eva ali ukhukhui, oni o kpole o lo oli ipomhi uye ali ishe. ⁴² Abi ea ke ro dobe fali oli ewe, o gbe eni ota kua na we. Mena gueye mhe oni o ya nono ingme oyi oli ne elemhi wewe ava-ava?" ⁴³ ISamo oo li, khi oni o lo ikpagho eni e bu ne lo. IJesu oo li, "U gue so." ⁴⁴ IJesu o nyene alo ghue oni okpotso, oo iSamo "Wa me oni okpotso ona, abi mhi ro bhale owa oye wa die ame na mhe ro kpe awe-a, eri oni okpotso onana o ri amevie eyoli kpe mhe awe-a, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi we-a. ⁴⁵ Waa pfipfi mhe unu egbe, rote egheghe ni mhi te lo ana le, oni okpotso ona o te pfipfi mhe unu awe ramhi memena. ⁴⁶ Waa ku oili shi mhe ukhomhi, oni okpotso ona, o she ku ituale ni o pfi shi mhe awe. ⁴⁷ Itobo igho mhi gue e ye e khi a she gbe olamhe eyoli ni e bububu kua na li, irari khi oni o nono emini e bu o khi. Oni a gbe ukuku o kua na, ukuku o nono." ⁴⁸ O gueye oni

okpotso, "A she gbe olamhe eye kua ne." ⁴⁹ Egbo ni e nu oli shito e mhila egbewe "Oghuo onana oo dabi khi loli khi ni oo gbe olamhe kua na ogbo."

⁵⁰ IJesu o gueye oni okpotso "Irudunga oye o she mie e pfuese, ri opfomhe ke je."

8

Ikpots ni e kpaghie iJesu obo

¹ Ona o dose, iJesu o kia rote eoli je eoli. Oo gue usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba le. Eniye odukhokho ogbava eyoli e nu oli kia. ² Ikpots eghuo ni e kpe mhue ayemhe okphaghie ali iwali ighuamhi ni o ro ze, e li la agho: IMeli ongi iMagidaleni ni ayemhe ishilua e rote egbe lasele; ³ IJoana ni o khi ughue iChuzza ni o gbe akanya na oghie Erudu; ISuzana ali ikpots elese gho, e ga la akagho. Enana e rote eku oye we e kpaghie iJesu ali eniye odukhokho eyi oli obo.*

Okhe irokhokho oyi ogiale (iMat 13.1-9; iMak 4.1-9)

⁴ Abi ebubu egbo e ro rote eoli ododa bhale ya lona kugbe, ni e ro le gaso iJesu, iJesu o ze okhe irokhokho khase we, oo we, ⁵ "Oghiale o ya ri ikpamhi emhi ko. Abi o ro ku eni ikpamhi emhi kia ko, eghuo o e ku shi epfepfe ode. Eghuo o egbo e ri awe muno we. Ipfeli e bhale ya sano we le. ⁶ Eghuo o e de ku nga eche, abi e ro ze ngale, e khakha. Itobo khi ea me asha lolo pfi imhili lo eke. ⁷ Ikpamhi eghuo o e de shi ifu igba, eni igba e tono we. ⁸ Igho eghuo o e ku shi eke onete, e fu, e mo ikpamhi agbhagbhamhi egbhueshe. Abi o ro ngme ona se, oo li, Oni o mholi eso o ro suo."

Emini o ze ni o ro ze oni okhe irokhokho (iMat 13.10-23; iMak 4.10-20)

⁹ Eniye odukhokho eyoli e mhila li emini a ri oni okhe irokhokho ngme. ¹⁰ Oo we, "A she khueghie osheli ni o la Eghiele oyi Eshinegba-a khase e. Ama aa roli khase egbo ni e kpole. Loli o ze ni mhi ro ri okhe irokhokho nu we e ngme.

"Irari khi ini e ririe e fe,

ea ya me eke,

ee suo, oa lo we eso.†

Emini okhe irokhokho oyi oghiale ogho o ngme

(iMat 13.18-23; iMak 4.13-20)

¹¹ “Emini a ri oni okhe irokhokho ngme na. Oni ukpamhi emhi ogho, ungmehi oyi Eshinegba lo. ¹² Eni e de kua epfefefe ode egho, e khi egbo ni e kha suo ungmehi oyi Eshinegba, okphaghiye o bhale ya sano we oni ungmehi udu-a, ini e khi miesuo, ni e ba mhuwe imiepfuese. ¹³ Eni e ze nga okpegbhe e to eoli egbo ni e miesuo, ni e khia khi abi imufe o ro bhale ea ke dobe migha, e de ode-a. ¹⁴ Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewe e khi egbo ni e suo oni ungmehi ama ea dobe migha shi o, isamhi eyi emhi agbo ali anasemhe ali epfue ni o la agbo ali oghuemhe ni o la o, oa ze ni e mhuwe iwomheloe shi irudunga. ¹⁵ Ikpamhi ni e ze shi eke onete ni e mo ikpamhi, wewe e khi egbegbi egbo ali udu onete ni e kha suo oni ungmehi, e mu oli shi, e kha ri egbe mie o ri emini a ro ko o ze lasele.

Akpá ni a ro ru nga ukhomhi emhi

(iMak 4.21-25)

¹⁶ “Aa me ogbo ni o ri akpa ya ru, ni o ya rue oli sheli elemhi ukoko, wekhi ufu ukpho. Eri o ri ochogho ya rue oli nga asha na keghe ni eni ee lo le e ke me eke, ee me oni akpa.† ¹⁷ Irari khi aa me emiemini a ro sheli ni aa ya ro lasele gboo, wekhi eri a me emini a khukhu shi elemhi, ni aa ya khueghie-a gboo.‡ ¹⁸ Itobo igho mhuwe egbhe shi emini u wa suo. Oni o mhuwe, a ya ro ma li o. Ama oni oa mhuwe a ya gbo mie oli ukuku oli ni o sa khi loli mhuwe.”*

Inyoghwo iJesu ali inyi iJesu

(iMat 12.46-50; iMak 3.31-35)

¹⁹ Igho inyoli ali inyoghwo oli e bhale deba li, ama ea me asha ramhi oli egbe, irari ebubu egbo ni e le gashe oli. ²⁰ Ogbo o ya gueye iJesu, oo li, “Inye ali inyoghwe, e migha olase, ee nono ni wewe e me.” ²¹ IJesu oo we, “Inyemhe ali inyoghwo-mhe wewe e khi egbo ena ni ee suo ungmehi oyi Eshinegba, ni e gbo roli e gbe akanya.”

IJesu o mu akpekpeli migha

(iMat 8.23-27; iMak 4.35-41)

²² Eleghuo iJesu oo eniye odukhokho eyoli, “A bhale ni awa da je ukiekie obinokpole oyi oke ni o khishi.” E lo oko-oke e le. ²³ Abi e li le, iJesu o lese. Utoghukpe ukpokpomhi akpekpeli o lo oni oko-oke le ya ramhi khi oni oko-oke o ku ya lue, wewe nya e la okhena. ²⁴ Eniye odukhokho eyoli e bhale ya guise oli le. Ee oli “Onomhue, Onomhue oke o ya ku awa lue.” O vule, o nu oni akpekpeli ali oke ni o zughuse ngme. Oni akpekpeli o mu migha. Oke ni o zughuse egho o dema, asha kpa oo tsuke. ²⁵ O mhila eniye odukhokho eyoli, “Igho irudunga oye?” E ri ulishi ali oshabo mhila egbewe, “Oghuo onana o fe ga khi ena? Irari khi oo mheshe na akpekpeli ali oke, e suo na li.”

IJesu o ri omose no mhuwe ayemhe okphaghiye toto

(iMat 8.28-34; iMak 5.1-20)

²⁶ E kia ramhi eke iGerasenesi ni o gbe oke ni o khishi na iGalili khi-a. ²⁷ Abi IJesu oo da tiemhile eke, Omose ongi oni eoli, ni o mholi ayemhe okphaghiye ni o she tese ni oa te ke so awulu, wekhi eri o ke la owa ghue, ama atalimhi o ke la, o bhale ya o. ²⁸ Abi o ro me iJesu, o de yeshi oli awe, o tseshe leghe, o lie, “Elo u remhe ya li, iJesu Omi Eshinegba onofune, kpekphe khi nase mhe.” ²⁹ Eri o ngme ona irari khi iJesu o she mheshe na oni ayemhe okphaghiye ogho o rote oli egbe lasele. Iti-ingmi-ingme oni ayemhe o she mu oli, ni o khia khi ini a rie mu oli ri iweghe shi oli abo ali awe, o pfanoni iweghe-a, oni ayemhe okphaghiye o tsua li je odagbe ifufu. ³⁰ IJesu o mhila li, “Se a lu eva oye?” Oni ayemhe oo li, eva oyemhe khi, “ILigioni,” irari khi ayemhe okphaghiye ebubu e she lo oli egbe. ³¹ Eni ayemhe okphaghiye e lema iJesu o khi khu wewe je ilimhi na ningolo.

³² Igulu ebubu e la epfe ute le eminale. Igho eni ayemhe e lema li o kpekphe o ze ni wewe e ya lo eni igulu egbe. Igho o ze ni e ya lo eni igulu egho. ³³ Eni ayemhe okphaghiye egho e rote egbe oyi oni omose lasele, e ya lo elemhi eni igulu egho. Eni igulu e rote oni epfe ute na ya kulo oke ni o khishi egho, oke o gbe we. ³⁴ Abi eni e ri eni igulu e kia e ro me emini a me, e na je

ifu apfe ya gueye egbo emini a me. ³⁵ Egbo e le ya bino emini a me. Abi e ro bhale deba ijesu, e bhale ya e khi oni omose ni iyemhe okphaghi e te egbe lase khi o shito ufuege oyi ijesu. O ga pfomhe, o ku egbe-a shito, ulishi o mu we. ³⁶ Egbo ni e me oni ingme e gueye egbo elese abi oni omose o li kia ni o ro ze. ³⁷ Igho eni egbo iGerasenesi e gueye ijesu o lase ewe eke le, irari khi ulishi o mu we. Ijesu o lo oko-okere o vu. ³⁸ Oni omose ni eni iyemhe okphaghi e rote egbe lasele oo ijesu, "Kpekpe ze ni mhi deba e vu." Ama ijesu oo li, o ke vu. ³⁹ Nyene egbe je apfe ni u ya guele emini Eshinagba o ri ele ne. Igho oni omose o vu ya gueye egbo ni e la oni eoli ogho nya, emini ijesu o ri ele na li.

Omi ijarusi ali okpotso ni o ri oboto ti ijesu awulu
(iMat 9.18-26; iMak 5.21-43)

⁴⁰ Abi ijesu o ro nyene egbe je uki eke oke ni o kpole, egbo e tse oli o mu awe itoboto khi o she tese ni e te migha a khe oli. ⁴¹ Igho omose oghuo ni a lu ijarusi ni o khi ogbo oni o mheshe shi owa ugamhi oyi egbo iju, o de ya wugha ijesu awe. Oo lema li o kpekpe o bhale apfe oyelu. ⁴² Irari khi omoo omueshi oghuo kpe ni o me bia ni o lese gbe ikpe igbeva o ya ghua. Abi ijesu o li le, egbo e le gase oli, e ma mu oli ashakpa. ⁴³ Okpotso oghuo o la ifuaboto we ni o she ku oia egbe elemhi ikpe igbeva. O she ga pfuse emini o mhu-a nya na idokita, ama aa me oni o dobe dua oli egbe. ⁴⁴ Igho o rote ifuaboto oyi eni egbo lase bena ya ri oboto ti esoto ode ni ijesu o so, oia ni e ku oli egbe e pfa tee.

⁴⁵ Ijesu o mhila, "Oghuo o ri oboto ti mhe?"

Ogbokpa o tia. IPita oo li, "Onomhu, ebu bu egbo e le gase ni e ma mu e."

⁴⁶ Ama ijesu o li, "Ogbo o ri oboto ti mhe, mhi lese khi itoto e she rote mhe egbe ya lase, lolu mhi ro lese." ⁴⁷ Oni okpotso o me khi lolu a dobe ya vu ni a ro ya me lue, o ri ulishi fi le lasele, o de ya wugha odalo oyi ijesu. Ukpeloe oyi eni ogbokpa, o gueye ijesu emini o ze ni lolu ro ri oboto ti oli ali abi lolu ze utoghuokpe. ⁴⁸ Igho ijesu o li, "Omimhe ke je khi irudunga oye o she re ze. Ri opfomhe ke je apfe oye."

* 9:5 Li ze iLuk 10.4-11; Ika 13.51

⁴⁹ Ijesu o kie ligho ngme, ogbo o rote owa oyi ijarusi ni o khi oni o mheshe elemhi owa ugamhi bhale. Oo li, "Omi e o she ghua-a. Khi ke bie nase osese." ⁵⁰ Abi ijesu o ro suo ona, o gueye ijarusi, "Khi ze ni ulishi o mu. Lese miesuto tse khi o ya toto."

⁵¹ Abi o ke ro ramhi apfe oyi ijarusi, oa ze ni ogbokhoghuo o nu lue lo agho, see ni iPita ali iJoni ali iJemhisi ali inyoto oni omoo ali itali.

⁵² Ogbokpa e she kie kpe vie evie oyi oni omoo. Ijesu oo we, "A khi ke vie irari khi oni omoo oa ghu, eri o lese."

⁵³ Wewe nya ee gia ijesu, irari khi e lese khi oni omoo o she ghua. ⁵⁴ Ama ijesu o mu oli oboto lu oli leghe, "Omimhe, vule."

⁵⁵ Ayemhe oyoli o nyene egbe bhale deba li. O vule migha utoghuokpe. Igho ijesu oo we, "A ri eminale na oni omoo le." ⁵⁶ Aboto e sha ita ali inyoli. Ijesu o gueye we e khi gueye ogbokhoghuo emini a me.

9

Ijesu o ghie eniye odukhokho ogbava fi
(iMat 10.5-15; iMak 6.7-13)

¹ Ijesu o lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe, o ri itoto ali afu na we ni e ro ke khu egbo iyemhe ni ea ti egbe lasele, ali ni e gbo ri egbo ni e mhu ighuamhi ododa toto. ² O ghie we fi e ke ya tse abo ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinagba kiakia ali ni e gbo ke ri egbo ze. ³ Oo we, "A khi tsua emhikhoghuo abi a lie le ena, a khi tsua ukpokpo wekhi akpaba wekhi eminale wekhi ikpagho wekhi iku itsua eva ni a so. ⁴ Owa ni a da lo ne, a la agho ramhi ni a ro ya te oni eoli vu. ⁵ Ini egbo ea da mie e ne, a kpishi itutu ni e la e awe-a shi oni eke ini a rote oni eoli e vu, ni o khi otsele ni a ya pfi mu we."* ⁶ Igho eni eniye odukhokho e vu, rote eoli je eoli. E ri usomhi onete oyi Eshinagba tse abo kiakia. E ri egbo o toto ashakpa.

Oghie Erodu ogho khokho oni ijesu o khi
(iMat 14.1-12; iMak 6.14-29)

⁷ Igho Erodu ni o khi oghie shi eke iGalili o suo ikanya onyaloa ni ijesu oo gbe. Aboto e sha li itoboto khi egbo eghuo e lie khi iJoni Oni oo batazi egbo lo ni o rote eghuli guale.

⁸ Eghuo ẹ khi Elaja ọ khi ni ọ bhale, eghuo elese e liẹ khi ọghuo ọmekeguele enediọ ọ khi ni ọ nyene egbe bhale agbo.† ⁹ Ama, Erodu ọọ, “Mhemhe mhi khi iJon ukhomhi ọ. Ọghuo ọnana ọ khi ni mhia suọ eko?” Ọọ dua abi ọ li ya me ọli.

Ijesu ọ ri eminale na egbo agbele ishe (5,000) le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iJon 6.1-14)

¹⁰ Abi eni ighiusomhi na kee e ro jele, e gueye iJesu abi e li kia. Igho ọ rue we vu je epfe ọli na lu iBetisaida, ¹¹ Ama eni ebubu egbo e suọ obini ọ je, e deba li. Ọ mie we, ọ gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba ye we, ọ ri eni e mhue ighuamhi toto.

¹² O te agho li denẹ abi ogbomhi o ke ro mu eke, eniye odukhokho ogbava e bhale deba li, ee ọli. “Gueye eni egbo e vu je ọli ni e ti mama ana ni e ya nono ashini e ya ku shi ali eminale ni e ya le, irari khi ifui ọdagbe ifufu awa la.”

¹³ Ọ so we ọ, ọọ we, “A ri eminale na we le.”

E ọli, “Ibuledi eva ali ifele aava e lese la ana, se ni awa vu ya de eminale ghi we.” ¹⁴ Irari khi emose agbele asha ishe e la agho.

Ama ọọ eni eniye odukhokho, “A re we shito ikui-iku egbo egbhuva ali igbigbe.”

¹⁵ Eni eniye odukhokho e li gho, ogbokpa ọ shito. ¹⁶ Ijesu ọ rue eni ibuledi ishe ali ifele aava egho, ọ bino idane, ọ kphemhi shi eni eminale, ọ kholo we a. Ọ rue we na eniye odukhokho eyoli ni e kemhi we na eni egbo. ¹⁷ Igho wewe nya e le, e khue. Eni eniye odukhokho e wolọ eni e le kpole shi ighughu igbeva.

IPita ọ guele oni ijesu ọ khi

(iMat 16.13-19; iMak 8.27-29)

¹⁸ Eleghuo khi ijesu ọ la ashini o da-ya e so iromhi, eniye odukhokho eyoli e nu ọli la agho, ọ mhila we, “Oghuo egbo e fe e liẹ khi mhi khi?”

¹⁹ E oli, “Egbo eghuo e khi iJon Oni ọọ batazi egbo u khi, elese e liẹ Elaja, elese gho e khi ọmekeguele ọnodiọ u khi ni u nyene egbe bhale agbo.”‡

²⁰ Ọ ro mhila we “Oghuo ee e khi mhi khi?”

IPita ọọ li, “Ye ye u khi Omiepfuese ọnayi Eshinegba.”§

Ijesu ọ gue ingme osoli, ali eghuli, ali iguale oyoli le

(iMat 16.20-28; iMak 8.30--9.1)

²¹ Ijesu ọ tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo. ²² Igho, Ọọ we, “Omi Ogbo ọ mema ya me osue emhi ebubu. Eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, e kie ọli. E mema ya gbe ọli-a, ama elenuzi-esese, ọ ya guale.”

²³ Igho ọ gueye we nya, “Ini ogbokhoghuo ọ nono ni ọli khi ọmọ odukhokho oyemhe, ọ mema ya kie egboli, ọ rue apfida oyoli ogbele kpa, ọọ deba mhe.* ²⁴ Itobo khi oni ọ da nono ni ọli tsumhi agbo oyoli ne, ọ ya wase ọli-a, ama oni ọ da wase agbo oyi ọli-a ne shi itobo oyemhe, ọ ya tsumhi ọli.†

²⁵ Ighe eleli ni ogbo ọ ya me ini ọ mhue agbo ona nya ni ọ ro wase ayemhe oyoli-a? ²⁶ Ini ogbo ọ da na omama mhe ali ungmehi oyemhe ne, Mhemhe Omi Ogbo mhi li ya na omama oyi oni ogbo, ini mhi bhale elemhi ufumhi oyemhe, ali ufumhi oyi Ita ali oyi igeni ni e pfuase ²⁷ Mhi gue ọli e ye e abi o li, khi, egbo eghuo e la ana ni ea ya ghu ne, neni e ro ya me oni Eghiele oyi Eshinegba.”

Ijesu ọ mu imamachi

(iMat 17.1-8; iMak 9.2-8)

²⁸ Abi ogbele nuzi eleli o ro gba abi ijesu ọ te ngme eni ingme, ọ rue iPita ali iJon ali iJemhisi nga ute ya lema. ²⁹ Abi ọ li so iromhi egho, alo eyoli e mu nyene, itsua ni ọ so e ge nyanyanya abi akpa. ³⁰ Igho Emose aava, iMosisi ali Elaja, ³¹ e li lasela e ge nyanyanya, e nu ijesu u ngme, e gheta eghuli ni ijesu ọ ya ghu obini iJerusalemu. ³² Olese o mema re IPita ali apfoli. Abi e ro guale ni lese o ro kala we alo-a, e me ufumhi oyi ijesu ali emose aava ni e nu ọli migha. ³³ Abi eni emose aava e li vu, iPita ọọ ijesu, “Oga, oo ga gue ti khi anye la akana. Ze ni anye tonọ okholo ese, oghuo oye, oghuo oyi iMosisi, onokpole oyi Elaja.” Eri ọ li ngme tse, ọa lese emini ọ ngme.

† 9:8 Li ze iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 ‡ 9:19 Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 § 9:20 Li ze iJon 6.68-69 * 9:23 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 † 9:24 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25

³⁴ Ọ kie ligho ngme, otughunu o bhale ya khukhu we-a. Ulishi o mu we abi e ro lo elemhi oni otughunu. ³⁵ Igho uruli o rote oni otughunu ngme, oo, “Omimhe na ni mhi ze, a ri esọ shi emini o ngme.” ‡
³⁶ Abi oni uruli o ro ngme se, e me khi iJesu lueghuo o ke migha. Eni eniye odukhokho e ri ingme ona shi udu, ẹa gueye ogbokhoghuo emini e me eghẹghẹ agho.

*Ijesu o ri ozeo ni ughuamhi o mu ze
(iMat 17.14-18; iMak 9.14-27)*

³⁷ Ogbeakolo abi e rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbọ e bhale deba li. ³⁸ Igho omose oghuo o rote elemhi eni ebubu egbọ tse se leghe, o li “Ose se, kpekpe bino omimhe, loli o khi omọ oghuo kpe ni mhi me bia. ³⁹ Ayemhe obe o tsua mu oli, eri oo mu oli pfi eke, oo kpi awe-a, o roli e chi ofulu unu. Oa ga nono ni loli rue oli obo-a kpa. Eri oo nono ni loli pfuse oli ayemhe-a. ⁴⁰ Mhi she lema eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ẹa dobe.”

⁴¹ Ijesu oo we, “Ee egbọ ni aa mhue irudunga wekhi ilese. Ele ingme mhi dobe ya ri egbe mie umhalese oye e ramhi? Ele ingme mhi ke nu e ya la akana?” Oo oni omose, “Rue omie bhale ana ghi mhe.”

⁴² Abi oni omọ o li bhale, oni ayemhe okphaghiẹ o mu oli pfi eke jighise, oo chi ofulu unu. Igho iJesu o dese oni ayemhe okphaghiẹ, o ri oni omọ ze. O rue oli na itali. ⁴³ Abọ e sha eni egbọ nya shi ekpabo oyi Eshinegba ni e fune.

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMat 17.22-23; iMak 9.30-32)

Abọ e kie ligho sha eni egbọ shi emini iJesu o ri ele, iJesu o o eniye odukhokho eyoli, ⁴⁴ “A ri esọ shi eke shi ingme ni mhi ya gueye e ena. A ya ri Omi Ogbọ na egbọ de.” ⁴⁵ Eri-tse khi eni eniye odukhokho ẹa lese abi oni ungmehi o ngme. Irari khi eri a roli sheli we ini e khi lese emini a roli ngme. Ama ulishi oo mu we shi abi e lie mhila li.

*Oghuo o fune
(iMat 18.1-5; iMak 9.33-37)*

⁴⁶ Ekhako o bhale iteva oyi eniye odukhokho eyoli shi oni o ya fune elemhi we. * ⁴⁷ Ijesu o lese emini ee sa udu oyewe, o rue ukuku omọ lasele migha we iteva. ⁴⁸ O o we, “Onini o da ri eva oyemhe mie omọ ona ne, mhemehe o mie. Onini o da mie mhe ne, oni o ghie mhe o mie. Irari khi onini o da ri egboli tiemhie-ekẹ ne elemhi e, loli o khi oni o fune nya.” †

*Oni o da khi obe awa ne oyi awa o khi
(iMak 9.38-40)*

⁴⁹ Ijoni o o, “Oga, anye me omose ni o ri eva oye e khu ayemhe okphaghiẹ lase, anye nono ni anye gueye oli o khi ke ligho irari khi o ya ya debe abi anye lie debe.” ⁵⁰ Ijesu oo we, “A khi ke ligho, irari khi ogbọ ni o da da khi obe awa ne, onayi awa o khi.”

Egbọ iSameria ẹa lama mie ijesu

⁵¹ Abi eghẹghẹ o ro ramhi ni a ro ya rue iJesu je iloghie, o mholi oli shi udu khi loli ya je iJerusalemu. ⁵² O ghie ighiusomhi ralo, ni e lo elemhi eoli nikeke na elemhi iSameria ni e ya mu egbe emhikpa shi eke kehe oli. ⁵³ Ama eni egbọ iSameria ẹa lama mie oli irari khi e lese khi iJerusalemu oo je. ⁵⁴ Abi eniye odukhokho eyoli ikhi iJemhisi ali iJoni e ro me gho, e oli, “Onomhue, waa ke ze ni anye lu erali rote idane tiemhie ro tose we a nya?” ‡

⁵⁵ Ijesu o nyene alo ukhokho, o dese we, oo we, aa lese ayemhe ni a mhue. Oa khi eri omi ogbọ o bhale ya yese egbọ agbo-a, ama eri o bhale ya tsumhi we. ⁵⁶ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je eoli olese.

*Emini ideba-iJesu-kia o ya mie ogbọ o rue
(iMat 8.19-22)*

⁵⁷ Abi e li lese egho, omose oghuo o o iJesu, “Oga mhi ya ke debe je obiobini wa je kpa.”

⁵⁸ Ijesu o o li, “Inyako e mhue ese, ipfeli e mhue eko, ama Omi Ogbọ o mhue ashini o do ukhomhi e gbe.” ⁵⁹ Ijesu o gueye omose olese, “Deba mhe.” Oni ogbọ o o li, “Oga, kpe ze ni mhi ya ri itamhe to.”

⁶⁰ Ijesu o o li, “Zobe ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to. Yeye fie ke ya gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba le.” ⁶¹ Olese o o li, “Oga

‡ 9:35 Li ze Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 § 9:35 Li ze 2 iPit 1.17-18 * 9:46 Li ze iLuk 22.24

† 9:48 Li ze iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:54 Li ze 2 Ighie 1.9-16 § 9:61 Li ze 1 Ighie 19.20

mhi ya debe, kpe ze ni mhi ya tse apfemhe, okhila.”§

⁶² Ijesu oo li, “Ogbo ni o da ri obo nga egba ni oo she e gua ese, ni o da bino ukhokho ne, oa te ni o lo Eghiele oyi Eshinegba.”

10

Ijesu o ghie egbo egbhuese etuogbava fie

¹ Ona o dose se, Onomhue o ze egbo egbhuese etuogbava, o mu we ava-ava, o e ralo na lue ni e kia je ikpe ni oo nono ni loli kia ramhi. ² Oo we, “Ikhiese oniemhi o la o, eritse eni e khiese we ea bu. Itobo igho, a so lema ita oni o mhue okhiese, ni o ghie eni e khiese bhale ishemhi oyoli.* ³ A ke le! Eri mhia ghie e abine isumha ne la ifuabo idumhi.† ⁴ A khi tsua ekue ukpago we khi akpulu we khi ekue, a khi tse egbo ode.

⁵ “Ini a lo owa okhoghuo, a kpe to de lie ‘Opfomhe o ka la oni owa ona.’ ⁶ Ini ogbo opfomhe o la agho, opfomhe oye e o deba li, ini aa me, opfomhe oye e o nyene egbe deba e. ⁷ Apfe okhoghuo ni a da lo ne, a la agho le, a la agho da emiemini e da ro ya na e. Irari khi o ti ni ogbakanya o mie ifata. A khi ke kia te owa da je owa.‡

⁸ “Ini a da lo eoli le ni e ro da mie e ne, a le emini e roshi eke na e. ⁹ A ri eni ee ghua ni e la agho ze, a gueye we, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama e.’ ¹⁰ Eoli ni a bhale kpa ni ea da mie e, a je ifu apfe ya lie, ¹¹ ‘Itutu oyi eke oye ni e la anye awe, anye she kpishi we shi eke na e, ni e ya pfi otsele mu e. Ama ee oye e, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama e.’§* ¹² Mhi gueye e khi ogbele iso-ezo khi o ya somhi iSodomu egbe dose oni eoli ogho.†

Eoli ni ea miesuo (iMat 11.20-24)

¹³ “O ma kholo e egbe, ikhi ee egbo iKorazi! O ma kholo e egbe, ee egbo iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a la elemhi e gbe khi a la eke iTai ali iSidoni li gbe we lo, e kha mu nyene agbago. E so ide evie, e shito ukhomhi emue.‡ ¹⁴ Eri-tse khi

Eshinegba o ya mhue isomhelemhi na egbo iTire ali egbo iSodomu dose e ogbele iguezo. ¹⁵ Ee egbo iKapanomu, eri a dabi khi a ya ti e nga idane? Iiye! Eri a ya ti e tiemhi ilimhi irierie.§

¹⁶ “Oo we, oni o da ri eso shi e o ne, mheme o ri eso shi o. Oni o da kie e, mheme o kie. Oni o da kie mhe ne, oni o ghie mhe o kie.”*

Ijele oyi egbo egbhuese etuogbava

¹⁷ Igho eni egbo egbhuese etuogbava egho e ri oghole jele. Ee oli, “Onomhue, eri egbegbi iyemhe okphaghe e ri irari eva oye nyese ukhomhi na anye.”

¹⁸ Ijesu oo we, “Mhi me khi okphaghe o rote idane de pfile abi erali akphala. ¹⁹ A ghe khe! Mhi she ri afu na e, ni a ro lighi enye ali ikpi dose, ali ni a gbo mu itoto ali ekpabo alo ebili nyaa o le. Emhikhoghuo ea ya li e.† ²⁰ A khi ghele khi okphaghe o ri irari eva oyemhe nyese ukhomhi na e, ama a ke ghele khi a keke eva oye e shi iloghie.”

Ijesu o ghele (iMat 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Eghenge agho, oghole o te elemhi Ayemhe-no-pfuase vo ijesu egbe, oo li, “Mhi tse uwegbe, Ita ni o mhue eke ali ukhuli. Irari khi u she ri emhi ena sheli egbo ni e fia alo-a ali eni e mema wena ebe. Ama u rewe khase ikuku eniye. Igho lo Ita, irari khi abi o li ghole e shi ghole.”

²² “Itamhe o she ri emhikpa shi mhe obo. Aa me ogbo ni o lese oni omoo o khi, se ni Ita. Aa me ogbo ni o lese oni Ita o khi, se ni omoo. Eni e ghole oni omoo o ri Ita a khase.”‡

²³ Igho o nyene alo ghue eniye odukhokho eyoli, o bena nu we ngme, oo we, “Ikhivose o khi na ikpalo ni e me emini ee a me. ²⁴ Mhi gueye e khi emekeguele ali ighie ebubu e nono ni wewe e me emini ee a me ali ni e suo emini a suo ena, ama ea dobe.”

Ekpita oyi ongi iSamarita onete

²⁵ Igho osese Ishi eyi iMosisi oghuo o vule ya mu ijesu fe bino. O mhila li, “Elu mhi fe

* **10:2** Li ze iMat 9.37-38 † **10:3** Li ze iMat 10.16 ‡ **10:7** Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 § **10:11** Li ze Ika 13.51

* **10:11** Li ze iMat 10.7-14; iMak 6.8-11; iLuk 9.3-5 † **10:12** Li ze Igbae 19.24-28; iMat 11.24; 10.15 ‡ **10:13** Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; iJoa 3.4-8; Emoo 1.9-10; iZaka 9.2-4 § **10:15** Li ze Aza 14.13-15 * **10:16** Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; iJon 13.20 † **10:19** Li ze Iwolo 91.13 ‡ **10:22** Li ze iJon 3.35; 10.15

ya li ni mhi rọ ya mhuẹ agbọ na agbọagbọ?”
 26 Ijesu ọ li, “Elo a keke shi ebe Ishi eyi iMosisi? Se u lie ze emini a keke shi ọ?”

27 O ijesu, “Rote ekelemhi udu oye nya ali ayemhe oye nya ali ekpabo eye nya ali isamhi eye nya nono ingme oyi Eshinegba. U gbo nono ingme oyi onuzava oyi e abi u nono ingme egbe e.”§

28 Ijesu ọọ li, “U ga guẹ gbaghie-a. Lina ke ngeli khi u ya mhuẹ agbọ ona agbọagbọ.”*†

29 Eri oni osese Ishi eyi iMosisi ona o nono ni lolu rokhase khi lolu lese enana nya. O mhila ijesu, “Oghuo o fe khi onuzava oyemhe?”

30 Ijesu o lina so oli o, “Omose oghuo o ke rote eoli iJerusalemu tiemhi eoli iJeriko. Igho o de ya pfilo ighiatọ abo. E gbe oli bano-a, e kesẹ ukuku ayemhe shi oli o, e mie oli emini o mhuẹ nya. 31 A bhale ya e khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o rote oni ode e dose. Abi o ro me oni omose ni ighiatọ e gbe egbo, o da je ukiekie ode ni o kpole ya dose vu. 32 Igho oni o la Owa oyi Eshinegba gbe akanya oghuo, eni a lu iLivaiti, o ramhi agho, o me oli, o li rote ukiekie ode ni o kpole ya dose. 33 Omose ongi iSameria oghuo ni o le asha, o ramhi ashini oni omose o la. O me oli, elemhi oli e lala li. 34 O le deba li, o ku oili ali onyo shi oli ikpe ni o kualii utse. O ri ide genọ li ewe. O tsua li nga akphere oyoli, o tsua li bhale owa ni a ku e shi, oo gueye we e ri eloe khu oli.‡ 35 Ogbeakolo o ri ifata ogbele eva na oni o mhuẹ oni ashini a ku e shi. O oli, ‘Kpekpe ri eloe khu omose ona. Ingme ni o ke ya gbe nya, ini mhia jele mhi ya fali e we.’

36 “Oghuo o elemhi egbo aase ena u sa khi o khi onuzava oyi oni omose ona ni ighiatọ e gbe?” 37 Oni osese ushi ọọ li, “Oni o mhuẹ ilelemhi na li.”

Igho ijesu ọọ li, “Li ligho ke ngeli.”

Ijesu o je apfe oyi iMata ali iMeli

38 Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e li le, e bhale eoli oyi okpotso ni a lu iMata. Oni iMata o mie oli shi owa. 39 Oni iMata o mhuẹ inyoghuo okpotso ni a lu iMeli ni o shito kpesẹ ijesu ri esọ shi emini o

sesẹ.§ 40 Abi a li ya mu ijesu epfese, o zu iMata alo, o me asha ri esọ shi emini ijesu o sesẹ. Igho o bhale deba ijesu, ọọ li, “Wa me khi inyoghuo-mhe o zobe ikanya nya na mhemhe-ghuo a gbe? We o bhale ya kpaghie mhe obọ.” 41 Onomhuẹ ọọ li, “iMata, iMata, u ma kphakpha egbe ke nase egbe e shi itobo emhi ebubu. 42 Ama emhi oghuo o mema mu egbe. iMeli o she ze oni o tine ni o lao, ogbo o ya ya mie oli lue.”

11

Ijesu o sesẹ abi a lie so iromhi (iMat 6.9-13; 7.7-11)

1 Ogbeleghuo, ijesu o la asheghuo o so iromhi, Abi o ro so se, omọ odukhokho oyoli oghuo, ọọ li, “Onomhuẹ, sesẹ anye abi a lie so iromhi abi ijoni o li sesẹ eniye odukhokho eyoli.”

2 Ijesu ọọ we, “U kha so iromhi, ke lie:

“Ita anye ni o la iloghie,
 anye ri ufumhi
 na eva oye no pfuase,
 Ze ni eghiele oye o bhale.
 Ze ni a riele
 oghuemhe oye eke agbo
 abi o li shi obini iloghie.”

3 Ri eminale ona ogbe-namo na anye le.

4 Gbe olamhe kua na anye,
 abi anye li e gbe kua na
 egbo ni e lamhe shi anye o.

Khi ze ni anye de pfilo imufe,
 ama tsumhi anye
 obọ oyi okphaghie.’ ”

5 Ijesu ọọ we, “Ini o khia khi onge e o mhuẹ omole ni o ro le deba omole oli itsotso ogbie, ni o re oli, ‘Omue kpekpe ngmomhi irui ibuledi ese na mhe, 6 Irari khi omole mhe ni o la asha o bhale ya kushi na mhe, ama mhia mhuẹ emini mhi ya ro feli oli epfese.’

7 “Ini oni omole o, o rote elemhi owa lie oli, ‘Khi ke nase mhe ghue irari khi mhi she pfi okpe ode, mhemhe ali imimhe anye she yeshi, mhia ke ya dobe vule ya rue emhi okhoghuo ne.’ 8 Mhi gueye e khi ini omole oli o tseku ri itobo khi wewe e khi omole vule

§ 10:27 Li ze iLev 19.18; iDeut 6.5 * 10:28 Li ze iLev 18.5 † 10:28 Li ze iMat 22.35-40; iMak 12.28-34 ‡ 10:34 Li ze 2 Okhe 28.15 § 10:39 Li ze iJon 11.1

ya rue emini ọọ mhila li na li, ama itobọ khi ọ mema kie le ẹ mhila li tse, ọ mema ya vule ya rue emiemini ọ nono na li.

⁹ “Mhi gue ẹ ye ẹ: Mhila khi a ya rọ ne, nono khi u ya me, kpheli obọ ode khi a ya khueghie-a ne. ¹⁰ Irari khi oni ọ mhila loli a rọ ọ na, oni ọ nono loli ọọ me, oni ọ kpheli obọ ode loli a khueghie-a a na.

¹¹ “Eẹ ni a khi ita, oghuo elemhi ẹ omiọli ọ ya mhila li afele ni ọ ya rue enye na li, ocho ni ọ kha rọ ri afele na li? ¹² O ke khia khi ini ọ mhila li ekeli, ni u ya rue okpi na li? ¹³ Ini eẹ ni a khi egbo ebe a lese abi a lie ri egbegbi emhi somhi imie opfa, se Ita ẹ ni ọ la iloghie ọa ke li ya ri Ayemhe-no-pfuase na eni e mhila li?”

Ijesu ali Okphaghie

(iMat 12.22-30; iMak 3.20-27)

¹⁴ Eẹ oghuo khi iJesu ọ khu ayemhe okphaghie ungmene fiẹ, ọ khu oni ayemhe fiẹ lase, oni ungmene ọọ ngme. Oni ingme o ri abọ sha egbo ni e la agho. ¹⁵ Ama egbo eghuo ẹ, “Ekpabọ ebe oyi iBezebọ ni ọ khi oghie oyi iyemhe ebe, ọ rọ a khu iyemhe ebe fiẹ lase.”*

¹⁶ Eghuo ọ, e mu ọli fe bino, ẹ ọli ọ riele onyaloa ni o ri wewe ya mie shi ọli ọ khi Eshinegba ọ mie shi ọli ọ.†

¹⁷ Ama iJesu ọ she lese usamhi oyewe, ọ, “Eghiele ni o da kemhi egbo o ya de, omhue-apfe ni o da kemhi egbo o ya de. ¹⁸ Ini Okphaghie ọ kemhi egbo, se eghiele oyoli o li ya migha? Eri mhi a ngme ona itobọ khi ẹ khi ekpabọ oyi iBezebọ mhi rọ ọ khu iyemhe okphaghie kua. ¹⁹ Mena ini mhi ri ekpabọ eyi iBezebọ ọ khu iyemhe okphaghie kua, ekpabọ onoghuo eniye eyi eẹ e rọ a khu we kua? Eniye eyi eẹ e ya gue ẹ ezọ itobọ ungmeme ni a ngme ena. ²⁰ Ama ini o khia khi ekpabọ oyi Eshinegba mhi rọ ẹ khu iyemhe okphaghie kua, ogho o rokhasẹ khi Eghiele oyi Eshinegba o she bhale ẹ iteva.

²¹ “Omose ni ọ mhue ekpabọ ọ kha ri itsua okholi gbanọ egbe egbegbo ni ọ rọọ khe owa oyoli ekhe, itsua eyoli e ya mhue akhukhu. ²² Ama omose ni ọ toto dose ọli ọ

kha tsua okholi mu ọli ni ọ rọ ne ọli abọ, eri ọọ miono ọli itsua okhue nya ni ọ regbenga. Ọ tsua ọli epfue ni ọ mhue shi oni owa vu ya kemhi.

²³ “Oni ọa da ku ma mhe ọ ne, obe mhe ọ khi. Ogbo ni ọa da mu ma mhe ọ ti egbo gbili ne, eri ọọ vese egbo kua.‡

Abi ayemhe o lie kia

(iMat 12.43-45)

²⁴ “Ini ayemhe okphaghie ọ rote ogbo egbe ya fiẹ, eri ọ kpe a kia je ifu odagbe ifufu ni amẹ ẹa la ya nono ashini ọ kpe je ya yemhe-a, ama ini ọa me asha, ọ egbelue, ‘Mhi gbo lo a je owa ni mhi kpe te vu.’ ²⁵ Ini ọ bhale ọ ni ọ rọ bhale ya ẹ khi, a ga fuomhi oni owa muene, emhikpa o ga gue la ayoli kuete. ²⁶ Igho, ọ vu ya wolọ iyemhe oshilua elese ni e kholo dose loli, e bhale ya la oni omose egbe, ikpukhokho oyi oni omose o ke kholo dose abi ọ kpe li.”

²⁷ Abi iJesu ọ li ngme oni ungmeme ni ona, okpotso oghuo ọ rote oni elemhi ebubu egbo tse se leghe ọọ, “Oni a khi vose na okpotso ni ọ bia ẹ, ni ọ kuele, ọ khi.”

²⁸ Ijesu ọọ li, “Egbo ni e suo ungmeme ni e rọ ọli gbe akanya, wewe e mema mhue ikhivose ne.”

Ọlele oyi iJona

(iMat 12.38-42)

²⁹ Abi eni egbo e ke li bua shi ọ, iJesu ọọ, “Egbo ebe, egbo agbhotu onana e khi. E mhila ọlele onyaloa, ama aa ya me onyaloa okhoghuo, se ni ọlele oyi iJona omekeguele.§

³⁰ Abi iJona ọ khi ọlele na egbo iNineve, igho Omi ogbo ọ gbo li ya khi ọlele na egbo ena agbhotu ona.* ³¹ Oghie-okpotso oyi eke iSheba ọ ya shito ukpekhomhi ezọ ya gue agbhotu ona ezọ, ọ pfa ezọ mu we, irari khi ọ ke rote eke odonue bhale ya ri eso suo ungmeme ni egbhali oyi oghie iSolomoni, ama ogbo ni ọ fu dose iSolomoni ọ la akana.† ³² Egbo iNineve e ya mu ezọ vule shi agbhotu ona ọ, e pfa ezọ mu we irari khi e mu pfi abi iJona ọ rọ ya ri ungmeme ni oyi Eshinegba tse abọ ye we, memena ogbo ni ọ fu dose iJona ọ la akana.‡

* **11:15** Li ze iMat 9.34; 10.25 † **11:16** Li ze iMat 12.38; 16.1; iMak 8.11 ‡ **11:23** Li ze iMak 9.40 § **11:29** Li ze iMat 16.4; iMak 8.12 * **11:30** Li ze iJona 3.4 † **11:31** Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12 ‡ **11:32** Li ze iJona 3.5

*Egbegbi ákpá**(iMat 5.15; 6.22,23)*

³³ “Aa mę ọgbọ ni ọ ya ri ákpá ru ni ọ ya ri ọli sheli, eri ọ ri ochoghọ ya rue ọli nga ashini o yagha, ni a bhale ya ẹ khi ẹgbọ ni ẹẹ lole ẹ mę eke. § ³⁴ Ikpamhalo eyẹ e khi ákpá oyi idiegbe oye. Ini ikpamhalo eyẹ ẹ mę eke egbegbo, idiegbe oye nya o khili ákpá. Ama ini u tase alo-a, idiegbe oye nya o khili alo ebili. ³⁵ Itobọ ona khi ze ni ákpá oye o khi alo ebili. ³⁶ Ini idiegbe oye e khili ákpá ni obili ọa rọ la ashikhoghuo ọ, eri o ya ke ge nyanyanya abine khi ákpá o nga ọgbọ egbe.”

*Epfua esesa**(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)*

³⁷ Abi iJesu ọ rọ ngme se, iFarisi ọghuo ọ lu ọli ọ bhale ya nu luẹ le eminale. Ọ lo deba li ya shito shi oni eminale. ³⁸ Ama abọ e sha oni iFarisi abi ọ rọ mę khi iJesu ọa kpe abọ a neni ọ le emhi. ³⁹ Ighọ Onomhue ọọ li, “Wa mę mena khi ẹ ẹgbọ iFarisi khi eri a kpe ukhokho uko ali itasa eyẹ-a, ama elemhi oye ọ vọ emhi ituegbe ali okhọlo. ⁴⁰ Eẹ ẹgbọ eyẹghẹ! Ọa khi Eshinegba ni ọ riẹle ukhokho ọ ọ gbolo ẹ riẹle elemhi ọ? ⁴¹ Ama a rue emini e la elemhi uko ali utasa na ẹgbọ ni ẹa mhue, ẹghẹghẹ aghọ emhikpa e ya pfuase na ẹ.

⁴² “O ma a khọlo ẹ ẹgbọ iFarisi egbe gba, itobọ khi a guẹ ze aze-oghuo-igbe ebe akhokho, ali ebe alagho ali ebe elese ni a rọte ogba ẹ khiesẹ, emini ẹa lolo mu ẹloe. Ama igue-sọ-ẹzọ ali inono onayi Eshinegba, a ri obọ gbe wẹ shi. Ena e khi emini a kha mema ke riẹle, ma eni a riẹle eghọ.*

⁴³ “O ma a khọlo ẹ ẹgbọ iFarisi egbe gba, irari khi ukpekhomhi ni o yagha a nono elemhi owa ugamhi ali otse ekpe elemhi oki.

⁴⁴ “O ma a khọlo ẹ egbe irari khi eri a li abi uji oyi ẹgbọ ni ọgbọ ọa shi ọlele shi ni ẹgbọ e lighi ẹ dose, ni ẹa lese.”

⁴⁵ Osese ushi ọghuo ọ soli ọ, ọọ, “Osese, ini u wa ngme enana, eri u li ri anye ma ọ mę bie.”

⁴⁶ IJesu ọ soli ọ, ọọ, “O ma a khọlo ẹ ni a sese Ishi eyi iMosisi egbe, irari khi eri a

sọ itsua ni ẹgbọ ẹa dobe ya tsua na wẹ tsua, ama ẹ ẹa lama ya tsua ugegemo.

⁴⁷ “O ma a khọlo ẹ egbe irari khi ẹ ẹa manọ iji na emekeguele ni itita ẹ e gbolo-a. ⁴⁸ Eri a pfi otsele shi ọ, a gbo mu ma emini itita ẹ riẹle irari khi wewe e gbolo emekeguele eyi Eshinegba a, ẹ ẹa manọ iji na wẹ. ⁴⁹ Itobọ ona, rọte ilisingme oyi Eshinegba, ọ rọ liẹ, ‘Mhi ya ghie emekeguele ali ighiusomhi na ke ẹ ghi wẹ, e ya gbolo eghuo ọ-a, e mu okhọli vule shi elese ọ.’ ⁵⁰ Itobọ ighọ Eshinegba ọ ya mu ota sọ ẹgbọ ena agbhotu ona, shi ọlia eyi emekeguele nya, rọte ẹghẹghẹ ni agbo ona o te gba eke le. ⁵¹ Rọte ọlia eyi Ebeli ya ramhi ọlia eyi iZakaraya ni a gbe-a shi iteva Owa oyi Eshinegba ali atete. Ighọ lo! Mhi gueye ẹ khi a ya na ẹ osue to ọ.†

⁵² “O ma khọlo ẹ ẹ ni a lese Ishi eyi iMosisi pfo egbe, irari khi a she rue okpe ni a rọ ẹ khueghie ode ilisingme sheli. Eẹ na, aa lama lo, ẹgbọ ni ẹ nono ni wewe e lo, aa ze ni e mę asha dose lo.”

⁵³ Abi iJesu ọ rọ rọte aghọ vu, ẹgbọ iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e mu okhọli vule shi ọli ọ egbegbo. E ri omhila ododa a khi ọli ode. ⁵⁴ Ini e ba mę asha mu ungmehi mhọli ọli obọ.

12*IJesu ọ tse agua shi iri-ugamhi-kualo*
(iMat 10.26-27)

¹ Eghẹghẹ ana ebubu ẹgbọ agbele agbele e legba, ni o ramhi ni e rọ lighi egbewe, iJesu ọ nu eniye odukhokho eyọli ngme, ọọ wẹ. “A mu egbe ẹ shi iri-ugamhi ku alo oyi ẹgbọ iFarisi ni o li abi ifuma ni a rọ ma ibuledi ẹ nye.”* ² Irari khi aa mę emini a rọ sheli ni ọa ya lasele, wẹkhi eri a mę emini a khukhu ni ọa ya khueghie-a. ³ Ungmemhi ni u ngme eliyose a ya suọ ọli ẹle ọguota. Emini u nyese ọgbọ esọ gueye elemhi owa aza, a ya suọ ọli eko ukhomhi owa.†

Oni a ya na ulishi
(iMat 10.28-31)

⁴ Emole mhe, abi o la mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, a khi na ulishi ẹgbọ ni o khia khi idiegbe

§ **11:33** Li ze iMat 5.15; iMak 4.21; iLuk 8.16 * **11:42** Li ze iLev 27.30 † **11:51** Li ze Igbae 4.8; 2 Okhe 24.20-21

* **12:1** Li ze iMat 16.6; iMak 8.15 † **12:3** Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17

e leṣe doḅe ya gbe-a, ini e gbe idiegbe-a, ẹa ke mhuẹ emhi olese ni e ke doḅe ya li. ⁵ Ama mhi ya gueye ẹ ọni a ya na ulishi. A na ulishi Ẹshinẹgba ni ọ mhuẹ itoto ni ọ kha gbe ọgbọ se, ọ gbo pfi ọli lo ilimhi iriẹriẹ. Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, a na ulishi oyọli. ⁶ Ọa khi ikọḅo eva a ri ipfeli isuṣue oshe ẹ de? Ama abi o riẹ khi igho, Ẹshinẹgba ọa yele ọngewẹ ọkhoghuo a. ⁷ Egbegbo lo khi, Ẹshinẹgba ọ she leli itsu ni e la ẹ ukhomhi nya. Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu ẹloẹ doṣe ipfeli isuṣue ebubu.

*Eni e migha na iJesu ali eni e kie ọli
(iMat 10.32,33; 12.32; 10.19,20)*

⁸ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọni ọ da lama gue ingme oyemhe ye egbo ne, Omi ọgbọ ọ li ya gue ingme oyọli ye igeni eyi Ẹshinẹgba. ⁹ Ama ọni ọ da kie mhe ukpeloe egbo, mhi ya li kie ọli ukpeloe igeni eyi Ẹshinẹgba. ¹⁰ Ọgbọ ni ọ da ze emuebe na Omi ọgbọ ne, a ya gbekua na li. Ama ọgbọ ni ọ da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, ọgbọ a ya gbekua na li.†

¹¹ Ini a rue ẹ bhale owa ugamhi oyi egbo iJu ali egbo eni ẹe mhesẹ ali enighie, a khi ze ni a yele abi a ya ngme, ali abi a li ya pfa egbe ẹ shi eke. ¹² Irari khi Ayemhe-no-pfuase ọ ya sese ẹ abi a ya ngme oni egheghe.‡

Okhe irokhokho oyi oyeghe

¹³ Ọgbọ oghuo elemhi eni ebubu egbo ọ lu iJesu, ọọ li, “Osesẹ kpekpe gueye inyoghuo-mhe ni ọ kemhi ugu na mhe.” ¹⁴ IJesu ọ so ọli ọ, ọọ, “Oghuo ọ zemhe shi ọni ọ re ẹ a gue ezọ ali ọni ọọ kemhi ugu na egbo?” ¹⁵ Igho ọ gueye we nya, “A mu egbe ẹ shi emhi ituegbe, irari khi agbo oyi ọgbọ ọa migha nga ukhomhi epfue ni ọ mhuẹ.”

¹⁶ Ọ ze okhe irokhokho ona khase we, ọọ we, “Eke oyi omose ni ọ pfue oghuo, o lolo ti emhi na li. ¹⁷ Ọni omose ọ shitọ sa, Ọọ, ‘Se mhi li ya kia egho? Mhi a me asha ke ri emhi ya shi aka oyemhe.’

¹⁸ “Igho ọọ, ‘Emini mhi ya riẹle na. Mhi ya guoghọ aka oyemhe-a, mhi ya to aka onofunẹ olese ni mhi ro so iakpa ali itsua

elese shi. ¹⁹ Egheghe agho mhi egbemhe, Omue u ze ukhomhi onete gba e! Irari khi u mhuẹ epfue ni e bububu, ni e ya tsua-ẹ ramhi ikpe ebubu. Ka yemhe-a, ke le, ke da. Wa li agbo abi o ghole ẹ.’ ”

²⁰ “Ama Ẹshinẹgba ọọ li, ‘Ye ye oyeghe! U ya ghu-a amiose; mena oghuo ọ ke ya mholi eni ugu ni u she ti ma na egbe ẹ?’

²¹ “Igho o ya li ọgbokpa egbe ni ọ da ti epfue ma na egboli, ni ọa mhuẹ epfue oyi emini o mu Ẹshinẹgba ẹloẹ.”

*A khi ke sa usamhi agbo
(iMat 6.25-34)*

²² Igho iJesu ọ gueye eniye odukhokho eyoli, ọọ we, “Irarigho, a khi ze ni usamhi emini a ya le ali usamhi emini a ya da, o nase ẹ, wekhi usamhi idiegbe oye emini u wa so. ²³ Agbo oye o mu egbe doṣe eminale, idiegbe oye o gbo mu egbe doṣe ode ni a so ẹ shi ọ. ²⁴ A bino ipfeli na ukhomhi idane, ẹa ro ko wekhi eri ẹe khiese, ẹa mhuẹ ashini e tsua eminale a shi wekhi eri e mhuẹ aka, ama eri Ẹshinẹgba ọ ro na we a le. A mu ẹloẹ doṣe we! ²⁵ Onge ọngghuo ọ ya doḅe ri irari inyama-egbe oyọli khi ogbele oghuo ma agbo oyọli? ²⁶ Aborokhia khi u wa ya doḅe riẹle ukuku emhi onana, elo o ze ni u ro a nase egbe ẹ shi emini e kpole?”

²⁷ “Sa ọ bino abi ebuli idodo e li ẹ fu. Ea ya gbe akanya wekhi eri ẹe do ide. Ama mhi gue a ye ẹ khi egbegbi iSolomoni ni ọ tseku ligho mhuẹ itsua ni e somhi otse, ọa khue akhue nabi ebuli okhoghuo o khue.* ²⁸ Eẹ ni a mhuẹ ukuku irudunga, ini o khia khi igho Ẹshinẹgba ọ ri ide ku ebuli egbe, ni e kha laọ amo, ako a tose we-a, se u ke lie sa khi ọa ya li ri egbegbi itsua so ẹ?”

²⁹ “Irarigho, a khi ke sa emini a ya le ali emini a ya so; a khi ze ni o nase ẹ udu.

³⁰ Irari khi egbo ena agbo ona nya, wewe e na khu emhi enana, ama Ita ẹ ni ọ la iloghie ọ leṣe khi e to ẹ. ³¹ Ochoghọ emiemini u wa riẹle nya, ze ni Eghiele oyi Ẹshinẹgba o khi onodode, emhi elese ni u wa nono nya, ọ ya rewe ma ọ ne.

*Epue na obini iloghie
(iMat 6.19-21)*

† **12:10** Li ze iMat 12.32; iMak 3.29 § **12:12** Li ze iMat 10.19-20; iMak 13.11; iLuk 21.14-15 * **12:27** Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6

³² “A khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, ẹẹ ikuku isumha, irari khi ọghuẹmhe oyi Ita ẹ o khi ni ọ rọ ri oni eghiele na ẹ. ³³ A ri emhikpa ni a mhue ẹ, a kemhi eni ikpaghọ na eni ẹa mhue. A zẹ ni a mhue ẹkuẹ ukpaghọ ni ọa ya khakha, ali ni a gbo mhue ẹpfue shi iloghie ni ọa ya pfo wẹkhi oghiatọ ọ mẹ asha a ti bhale ọ, wẹkhi ifu e mẹ asha a tọwẹ, ³⁴ Irari khi ashini ẹpfue oyẹ o la, aghọ udu oyẹ ọọ la.

A mu egbe shi eke khe ibhale oyi Onomhue

³⁵ “A mu egbe shi ugamhi, a zẹ ni ikpa eye ẹ e ke ge.† ³⁶ Abi eni ẹ ga ọgbọ e migha khe ijele oyi oni ọ mhue wẹ ni ọ ye ukue ni a rọ a rue ọkpotoso, ini ọọ bhale ni ọ rọ kpheli obọ ode, e nyanya khueghie ode a na li aghoaghọ.‡ ³⁷ O ma ti eni ẹ ga ọgbọ eghọ egbe ini oni ọ mhue wẹ ọ bhale ya ẹ khi e mu egbe migha khe lue. Abi o la mhi gue a ye ẹ khi, ọ ya mu egbe akanya, ọ lu wẹ, ọ nu wẹ shito, ọ ri eminale na wẹ le. ³⁸ Oghẹle o ya khi na eni eni ẹ ga eghọ ini oni ọ mhue wẹ ọ bhale ya ẹ khi e mu egbe shi eke ini o tseku khi itsotso ogbie, o ke khi ini ogbe o ya gbe ọ rọ bhale. ³⁹ A lẹse ona khi ini oni ọ mhue apfe ọ lẹse eghẹghẹ ni oghiatọ ọ rọ ọ bhale ọli owa ya do lo, ọa kha zẹ ni ọ lo ọli owa ya do. ⁴⁰ Ẹẹ oyẹ ẹ a ke mu egbe, irari khi Omi ọgbọ ọ dobe ya bhale eghẹghẹ ni aa sa shi.”§

Oni ọ gue ẹ ga ali oni ọa gue ẹ ga (iMat 24.45-51)

⁴¹ IPita ọ mhila li, ọọ, “Onomhue anye u kpe ekpita ona ye abi ọgbokpa?”

⁴² Onomhue ọọ li, “Oghuo ọ fe khi oni ọrẹloekhu, ni ọ mhọli ilẹsingme, ni ọọ gbe akanya te ode igesikia, ni ọga oyọli ọ ri apfe nga obọ, ni ọ gueye ọli ọ ri eminale na eni ẹ ga li ke le shi eghẹghẹ? ⁴³ Ikhivose o khi na oni ọ ga ọgbọ oghọ, ini ọga oyọli ọ bhale ya ẹ ọli shi igue-riẹle. ⁴⁴ Mhi gue a ye ẹ khi eri ọ ya ri emini ọ mhue nya nga ọli obọ. ⁴⁵ Ama ini oni ọọ ga ọgbọ oghọ ọ la udu oyọli lie, ‘Oga oyemhe ọ she tẹse ẹ dose,’ ni ọ rọ gbe eni ẹ ga eni ikpotso ali eni emose ni a rọ shi ọli obọ, ọọ le, ọọ da, onyo ọọ gbe ọli. ⁴⁶ Eri oni ọga oyọli ọ ya bhale ẹle ni ọa sa shi ni ọa ri

eloe shi eke ẹ khe ọli, ikhi eghẹghẹ ni ọa sa shi. Oni ọga oyọli ọ gbe ọli, ọ kuale ọli utse, ọ ghie ọli abọ pfilo deba ẹgbọ umha-sueso.

⁴⁷ “Ama oni ọọ ga ọgbọ oghọ, ni ọ lẹse ọghuẹmhe oyi ọga oyọli, ni ọa mu egbe ni ọ rọ riẹle ọghuẹmhe oyọli, a ya gbe ọli itali, a nali osoli egbegbo. ⁴⁸ Ama oni ọ ga ọgbọ ni ọa lẹse ọghuẹmhe oyi ọga oyọli ni ọọ riẹle emini o ye ni a gbe ọli shi, a ya gbe ọli ukuku. Irari khi oni a ri emini e bu na, emini e bu a ya mhila li. Oni a ri emini e lolo bu nga obọ, emini e lolo bu a ya mhila li.

Ijesu ọa ri opfomhe bhale ama okemhi (iMat 10.34-36)

⁴⁹ “Erali mhi bhale ya pfi shi eke agbo ona. Abi a khe khi e she a lala. ⁵⁰ Mhi mhue ibatizi ni mhi ya mie shi egbe. Egbe ẹa ke sheshe mhe ne ini mhia li mie ọli se.* ⁵¹ Eri a dabi khi opfomhe mhi rọ bhale eke agbo? Iiye! Okemhi mhi rọ bhale. ⁵² Rote memena vu, ẹgbọ oshe ni e la omhue-apfe oghuo e ya kemhi egbe. Aase ọ e mu okhọli vule shi aava ọ, aava ọ e mu okhọli vule shi aase ọ. ⁵³ Ita ali omiọli onomose e ya mu okhue vule shi egbe wẹ ọ. Inyo ali omiọli onokpotso e mu okhue vule shi egbe wẹ ọ. Inyodo ali osami ọli, e ya mu okhue vule shi egbe wẹ ọ.”†

Ilese emini eghẹghẹ o ngme (iMat 16.2,3)

⁵⁴ Ijesu ọ gueye eni ẹgbọ nya, ọọ, “Ini a da mẹ khi otughunu o gbe shi obini ovọ o te ẹ tiemhi eko ne, aghoaghọ a lie khi amẹ o ya rue, amẹ o rue esheshighọ. ⁵⁵ Ini akpekpeli o rọte ukiekie ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko ẹ li ne, ẹ khi ogbe o ya nye amo, esheshighọ o lighọ. ⁵⁶ Ẹẹ erugamhi-ku-alo, a lẹse abi a lie bino abi eke ali ukhui o ngme, a guele abi ogbe o ya li. Elo o zẹ khi aa lẹse abi eghẹghẹ o ngme memena?”

Ye ye ali obe ẹ a rọ nu egbe riẹle (iMat 5.25-26)

⁵⁷ “Elo o zẹ khi a gueye egbe ẹ emini o te ode ni a ke riẹle ọli? ⁵⁸ Abi ye ye ali oni ọ lue ezọ a lie ke le ikotu, rosheka ni a rọ riẹle neni a ramhi ikotu. Ini ọa khi ighọ, eri ọ ya ti ẹ bhale ufuege oyi osọ-ezọ, oni osọ-ezọ ọ mu ẹ

† 12:35 Li zẹ iMat 25.1-13 ‡ 12:36 Li zẹ iMak 13.34-36

† 12:53 Li zẹ iMika 7.6

§ 12:40 Li zẹ iMat 24.43-44 * 12:50 Li zẹ iMak 10.38

ghi ọni ọ omhese, ọni ọ mhese egho muẹ ya pfilo owa ighumha. ⁵⁹ Mhi gueye ẹ khi u wa ya tigbe lase agho le, ini u wa li fali oko ni a ya fiẹ pfo nya.”

13

Ini ẹẹ aa li mupfi eri a li ya pfua

¹ Eghẹghẹ agho, ẹgbọ eghuo ni e la agho e gueye iJesu abi oghie iPaleti ọ ku ọlia eyi ẹgbọ iGalili eghuo ni ọ gbolo-a ma ọlia eyi elamhako ni a ro luase obo. ² IJesu ọọ wẹ, “Eri a dabi khi olamhe eyi eni ẹgbọ iGalili egho e dose olamhe eyi ẹgbọ iGalili ni e kpole, ni o ze khi e gho na wẹ osue? ³ Iye! Aa khi igho, ini ẹẹ aa li mupfi, igho ẹẹ a ya li pfua. ⁴ Abi khi eri a dabi khi ẹgbọ ogbalale ni owa atonga ni o la eke iSiloamu o de mu gbolo-a egho, khi olamhe eyewe e kholo dose eyi ẹgbọ ni e kpole ni e la iJerusalemu? ⁵ Iye! Mhi gue ẹ ye ẹ khi ini ẹẹ aa li mu pfi, igho a li ya pfua.”

⁶ Agho iJesu ọ la ze okhe irokhokho oyi ọara okhua-eni ni ọa ya mo. Ọọ wẹ, “Omose ọghuo ọ ko okhua-eni shi ogba upfonu. Ọ je ọ ya bino ini loli me udumhi ọ pfa, ama ọa me emhikhoghuo ọ. ⁷ Ọ gueye omose ni ọ ri eloe a khu oni ogba upfonu, ọọ li, ‘Oonokpe-ese na ni mhi te ẹ kiasẹ oni ọara ona ini mhi me udumhi ọ, mhia me okhoghuo. Ka khi ọli-a, elo o ze ni o ro le eke shi afue?’

⁸ “Oni omose ọ lema oni ọ mhue oni ogba ipfonu, ọọ li, ‘Oga kpekpe ze ọli obọ ukpe ona bino ni mhi gua gase udi ọli, ni mhi ku ifatalaza shi ọ bino. ⁹ O kha mo idumhi ishukpe, o ti, ama ini ọa ke mo, u khi ọli-a.’”

IJesu ọ ri okpotso ni ọ guoghọ-a ze ẹle iyemhe.

¹⁰ Ẹle iyemhe, iJesu ọ la owa ugami u sese ẹgbọ. ¹¹ Okpotso ọghuo ọ la agho ni o khia khi o gbe ikpe igbelele ni ayemhe okphaghie o te mu ọli gonọ-a. Eri ọ ke nyese, ọa ke dobe ẹ vule migha. ¹² Abi iJesu ọ ro me ọli, ọ lu ọli lasele, ọọ li, “Kpotso, ughuamhi oye o she pfo.” ¹³ Ọ ri abọ nga ọli egbe, aghoaghọ oni okpotso ọ vule migha, ọ kueghie Eshinegba. ¹⁴ Elemhi e bi oni ọ mhese shi oni owa ugami khi iJesu ọ ri oni okpotso ze ẹle iyemhe. Oni omose ọọ ẹgbọ

ni e le gba, “Ogbele esesa e la ẹfo uka ni awa ro ọ gbe ikanya, a ke bhale eni ogbele esesa egho ni a la ọ re ẹ ke ze, ama a khi ke bhale ẹle iyemhe.”* ¹⁵ Onomhue ọ so li ọ, ọọ, “Eẹ ẹgbọ eri ugami ku alo, ọa khi eri a taghie ichi ali ikphere eye-a shi ashini a genọ wẹ shi, a rue wẹ je okẹ ya da amẹ ẹle iyemhe?” ¹⁶ Elo o ke ze ni okpotso ọna ni ọ li khi omiomi Aburaamu ni okphaghie ọ she genọ ikpe igbelele, ni aa ro li ya taghie ọli-a ẹle iyemhe? ¹⁷ Abi iJesu ọ ro ngme ona se, omama o mu ẹgbọ ni e mu okhọli vule shi ọli ọ, ama ikanya onyaloa nya ni ọ gbe o ri egbe e mu eni ẹgbọ.

Okhe irokhokho oyi ukpamhi ọara iMositadi

(iMat 13.31-32; iMak 4.30-32)

¹⁸ IJesu ọ mhila wẹ, ọọ, “Se Eghiele oyi Eshinegba o fe li? Elo mhi fe ya ri ọli khokho? ¹⁹ Eri o li abi ukpamhi ọara iMositadi ni ọgbọ ọ rue ya ko ogba. Oo fu, o mele ukpokpomhi ọara ni ipfeli e ku eko shi iguabo eyoli a.”

Okhe irokhokho oyi ifuma

(iMat 13.33)

²⁰ Ọ gbo ro mhila wẹ, “Elo mhi fe ya ri Eghiele oyi Eshinegba khokho? ²¹ Eri o li abi ifuma ni okpotso ọ ro ma italabi ifulawa ese wushe ni o fuma shio.”

Ode na pfi

(iMat 7.13,14,21-23)

²² Eghẹghẹ agho, iJesu ọ kiakia ẹoli khi ẹoli, ọ sese ẹgbọ abi ọ li je iJerusalemu. ²³ Ogbọ ọghuo ọ mhila li, ọọ, “Onomhue, ikuku ẹgbọ tse Eshinegba ọ ya mie pfuese?”

IJesu ọọ wẹ, ²⁴ “A rosheka ni a rote unu-ode na pfi lo. Mhi gue a ye ẹ khi ebubu ẹgbọ e ya rosheka ni wewe e lo, ama, ẹa ya dobe. ²⁵ Itobọ khi ini oni ọ mhue owa ọ da vule ya pfi okpe ode ne, eri a mema migha olase ke kpheli ode shi afue, a lema, a lie, ‘Oga kpekpe khueghie ode a na anye.’

“Ama ọ so wẹ ọ, ọọ, ‘Mhi aa lese ẹ wexhi eri mhi lese obini a te bhale.’

²⁶ “Eghẹghẹ agho, a ya lie, ‘Anye nu ẹ le, anye nu ẹ da, u gbo la ifu apfe eyi anye e sese.’

* 13:14 Li ze Okiali 20.9-10; iDeut 5.13-14

27 “Ama ọ ya gbo liẹ, ‘Mhia lẹsẹ obini a te bhale. Eẹ nya a vu mhẹ ana lasese, eẹ ẹgbọ ọkhọlo.’† 28 Aghọ ẹgbọ e la ke viẹ, eẹ gbe akọ akọ, ini a mẹ Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu ali emekẹguele obini Eghiele oyi Eshinẹgba ama a khu ẹ ya lase. 29 Eghẹghẹ aghọ ẹgbọ e ya rọte obini ovọ o te ẹ ngale ali obini ovọ o te ẹ lo eko, ali ukiẹkiẹ obita ali ukiẹkiẹ ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko bhale, e ya shitọ shi ukue na Eghiele oyi Eshinẹgba.‡ 30 A bino khi a ya mẹ ẹgbọ eghuo ni e kpẹ kpẹ ukhokho e ya kpẹ odalo, ẹgbọ ni e kpẹ kpẹ odalo e ya ke kpẹ ukhokho.”§

Ingme oyi iJerusalemu o to iJesu egbe (iMat 23.37-39)

31 Eghẹghẹ aghọ ẹgbọ iFarisi eghuo e bhale deba iJesu, ẹ ọli, “Vu ana lasese irari khi oghie Erọdu ọ nono ni lọli gbe-a.”

32 IJesu ọọ wẹ, “A ka gueyẹ ọni anyakọ ọghọ, ‘Khi mhi ya khu ayemhẹ ọkphaghiẹ ẹgbọ egbe lasese ali mhi gbo ri ẹgbọ ya ze amo ali akọ, ama akọpfua mhi ya gbe akanya oyemhẹ pfo.’ 33 Abibi o riẹ li, mhi mema ya ti okiali ke je odalo, amo ali akọ ali akọpfua, irari khi ọmekẹguele ọkhọghuo ọa khi ọni ọ mẹ asha a ghu shi ẹoli oboese sẹ ni iJerusalemu.

34 “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu. Eẹ ni a gbolo emekẹguele-a, ni a gbolo ẹ tono eni a ghie ghi ẹ eche, iti-ingme o ghọle mhẹ ni mhi kono imiẹ kugbe, abi ọkhokho ọ liẹ kono imi ọli shi ifu ipfua, ama ọa ghọle ẹ! 35 A bino khi apfẹ oyẹ ẹ khi ikpukpu igbe e ke khi. Khi ọgbọ ọa ke la ọ, mhi gue a yẹ ẹ khi aa ke ya mẹ mhẹ, sẹ ini oni eghẹghẹ o ramhi ni a ke rọ a liẹ, ‘Eshinẹgba ọ khi vọsẹ na ọni ọ ri eva oyi Onomhūẹ bhale.’ ”*

14

IJesu ọ gbo ri ọgbọ ze ẹlẹ iyemhẹa

1 Ogbẹlẹghuo ẹlẹ iyemhẹa, iJesu ọ je apfẹ oyi ọkhẹmhūẹ iFarisi ọghuo ya le eminale, ẹgbọ e ri ẹloe mema shi ọli egbe ni e mẹ emini ọ ya li. 2 Itobọ khi ọmọsẹ ọghuo ọ la aghọ ni ọ fumhi abọ ali awẹ. 3 IJesu ọ mhila eni iFarisi ali eni ẹ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi, “O

fẹ ti elemhi Ishi eyi iMosisi ni ọgbọ ọ rọ ri ọgbọ ze ẹlẹ iyemhẹa, abi khi ọa ti?” 4 Ama ẹa pfa shi ọli eke. Ighọ ọ pfi obọ rue ọni ọmọsẹ, ọ rọli ze, ọ rue ọli obọ-a, ọli ọ ke je.

5 Ọ mhila wẹ, ọọ wẹ, “Ọngẹẹ ọnoghuo ọ ya mhọli ọmọ, o ke khi ẹna ni ọ ya de pfilo ilija ni ọa ya nyanya mu ọli ọ lasese, ini o riẹkhi ẹlẹ iyemhẹa?”* 6 Ẹa mẹ sọ shi ọli ọ.

IJesu ọ sẹsẹ osẹsẹ iregbe-tiemhi eke

7 IJesu ọ mẹ abi ẹgbọ eni a lu bhale oni ukue, e li ya shitọ ashini o mhūẹ ekpẹ shi oni ukue, ọ zẹ okhẹ irọkhokho khase wẹ, ọọ wẹ, 8 “Ini ọgbọ ọ lu ẹ bhale ukue ni a la rue ọmueshi khi kpẹ tode ya shitọ ashini o mhūẹ ekpẹ, itobọ khi, otse a she li kpẹ lu ọgbọ ni ọ mu ẹloe dose li shi oni ukue. 9 Ini a mẹ ghọ, ọni ọ lu ẹ shi ukue, ọ ya bhale deba ẹ, ọọ, ‘Kpẹkpẹ vule ni ọmọsẹ ọna ọ shitọ.’ Eghẹghẹ aghọ u ri omama ya shitọ ukpẹkhomhi onikeke. 10 Ama ini a lu ẹ shi ukue, kpẹ ya rue ukpẹkhomhi onikeke shitọ na rọ bhale ya ẹ khi ọni ọ luẹ shi oni ukue ọ bhale deba ẹ, ọọ ‘Ọmūẹ, vule je ukpẹkhomhi ni o yagha.’ Eghẹghẹ aghọ u mhūẹ ekpẹ shi ukpẹloe oyi ọgbokpa ni ọ ga la oni ukue.† 11 Irari khi ọni ọ da ti egbọli nga, a ya ti ọli tiemhi, ama ọni ọ da ti egbọli tiemhi, a ya ti ọli nga.”‡

12 Ighọ iJesu ọ gueyẹ ọni ọ lu ọli shi oni ukue, “Ini u ya nye ekhe feli ẹgbọ, khi lẹsẹ lu emole ẹ, ali inyoghuo ẹ, ali ẹgbọ eye ali eni e pfue tse, irari khi e li dobe ẹ ghie lu ẹ shi ekhe ni e nye ẹlẹlese, ni o li abinẹ khi e she fali ẹ ota to ọ. 13 Ama ini u mhọli ukue, luno ẹgbọ eni ẹa mhọli ali ẹgbọ eni ẹa mhọli awẹ ẹ kia ali eni e guoghọ awẹ-a ali ezalo. 14 Eghẹghẹ aghọ u mhọli ikhivose. Itobọ khi ẹa ya dobe fali ẹ oru to ọ. U ya mẹ eleli ogbẹlẹ ite-eghuli-guale oyi ẹgbọ ni e pfuase.”

Okhẹ irọkhokho oyi ukue Oniemhi (iMat 22.1-10)

15 Abi ọmọsẹ ọghuo ni e ga shitọ shi eni ekhe, ọ rọ suọ abi iJesu ọ ngme, ọọ li, “Oghẹlẹ ọ ya khi na ọgbọ ni ọ ya la ukue na Eghiele oyi Eshinẹgba le emhi.” 16 IJesu ọ sọ

† 13:27 Li zẹ Iwolo 6.8 ‡ 13:29 Li zẹ iMat 8.11-12; 22.13; 25.30 § 13:30 Li zẹ iMat 19.30; 20.16; iMak 10.31

* 13:35 Li zẹ Iwolo 118.26; ijere 22.5 * 14:5 Li zẹ iMat 12.11 † 14:10 Li zẹ Ekpi 25.6-7 ‡ 14:11 Li zẹ iMat 23.12; iLuk 18.14

oli o, oo li, “Omose oghuo o mu egbe ni o ro ya mhue ukue oniemi. O lu ebubu egbo shi oni ukue. ¹⁷ Eghẹghẹ oni ukue o ramhi, o ghie oni oo ga li ghi egbo ni o lu shi oni ukue, o oli o ka gueye we, o lie, ‘A bhale khi mhi she mu egbe se.’

¹⁸ “Ama ogbogbo o guele emini o ze khi loli a ya me asha bhale. Oni odode oo li, ‘Mhi lese de eke ishemhi, mhi ya le ya bino oli. Kpekpe khi wola.’

¹⁹ “Olese oo li, ‘Mhi lese de ena agbhagh-hamhi ishe ni a ge toma aava aava kugbe, ni a ro gua ishemhi. Mhi ya le ya rewe gbe akanya bino. Kpekpe khi wola.’

²⁰ “Igho olese oo, ‘Mhi lese rue okpotso mhi aa ya me asha bhale.’

²¹ “Igho oni oo ga ni a ghie egho, o nyene egbe ukhokho ya gueye oga oyoli, abi eni egbo e ngme nya. Igho elemhi e li bi oni odapfe. Oo oni o ga li, ‘Nyanya fi je olase, ka kia ode ni e je ifu apfe nya, wolo egbo eni ea mhue. Eni e ghu abo ali awe-a ali ezalo ali eni ea dobe a kia bhale.’

²² “Igho oni oo ga ogbo o bhale, oo ‘Oga mhi she ye usomhi ni u ghie mhe, ama owa o kie vo egbo ne.’

²³ “Igho oni oga o gueye oni oo ga ogbo ogho, oo, ‘Je ode ali ifu apfe ya lu we lolo ni owa oyemhe o vo. ²⁴ Mhi gueye e khi ogbokhoghuo o la egbo ni mhi ri ebe ghi ni o ya ri unu mu eminale ni mhi nye.’ ”

Emini o ya gbe e, ni u ro khi omọ odukhokho

(iMat 10.37,38)

²⁵ Ebubu egbo e deba iJesu le iJerusalemu, iJesu o nyene alo gueye we, oo we, ²⁶ “Ini ogbo okhoghuo o da nono ni loli bhale deba mhe ni o ro da kie itali ali inyoli ali ughue oli ali imioli, ali inyoghue oli, ali agbo oyoli ne, o ya ya dobe khili omọ odukhokho oyemhe. § ²⁷ Ogbo ni o da tsua apfida oyoli ke deba mhe ne, o ya ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.*

²⁸ “Ongẹe onoghuo o ya to owa atonga ni o ya kpe tode shito ta ingme ni o ya gbe oli, ni o me ini loli ya mhue ikpagho to li pfo? ²⁹ Ini o khi igho, o kha ri oli gbe ni o ke ro dobe to li pfo, eri egbokpa ni e da me

oni owa e ri oni omose ya ke li egia. ³⁰ E lie, ‘Omose ona oo to owa ama o ke dobe to li pfo.’

³¹ “Oghie onoghuo oo nono ni loli ri okhue ghie oghie olese ni o kpe tode ya shito sa bino ini loli ya dobe ri egbo agbele igbe 10,000 ya nu oni oghie ogho ni o mhue egbo agbele uye 20,000 kholi? ³² Ini o me khi loli aa ya te oli o, eri o ya nyanya ghie egbo ghi oni oghie abi o li ramhi oli egbe ne, oo li ze ni wewe e ro riele.

³³ “Igho khi ogbo ni o rue emhikpa ni o mhue obo-a, o ya ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.

Ugbheli

(iMat 5.13; iMak 9.50)

³⁴ “Ugbheli o ma ti gba, ama ini ugbheli o ke mhue iviolọ oyoli, se a ka gbo dobe ya ri oli ke gbo mhue iviolọ oyi ugbheli?

³⁵ Eghẹghẹ agho aa ke ri oli ya riele emhi okhoghuo, wekhi eri a ya ku oli shi eke ni o ri eke wogho, ama eri a ke ya ku oli kua.

“Oni o mhue eso o ro suo.”

15

Okhe irokhokho oyi osumha ni o wa-a

(iMat 18.12-14)

¹ Igho ebubu emionoga ali ena olamhe e bhale ti mama iJesu ni e ro suo ingmemhi ni o ngme. ² Ama egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e, “Oni omose ona o kpe abo e mie egbo olamhe, o gbo nu we e le eminale.”*

³ Igho iJesu o ze okhe irokhokho khase we, o, ⁴ “Ini o khia khi onge e o mhue isumha egbhueshe, ni a ro bhale ya e khi oghuo o wa o a, se o ya li? Aa khi eri o ya ze oghuo o la egbhueshe eni e kpole obo shi ifu odagbe ifufu, o vu ya nono oghuo ni o wa egho, ramhi ni o ro ya me oli mu? ⁵ Ini o me oli, egbe ee mu oli, o mu oli ta ike. ⁶ Ini o ramhi apfe, o luno emole oli ali idogbapfe eyoli, oo we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi osumha oyemhe ni o wa, mhi she me oli mu.’ ⁷ Mhi gueye e khi ini ogbo olamhe o mu pfi, oghẹle o la iloghie dose ogbo oghuo o la egbhueshe ni e she pfuase ni ea ke nono imupfi.

Ukpaghọ ni o waa

8 “Ini o khia khi ọkpotoso ọ mholi ikpekhuli igbe, ni ọ rọ wasẹ oghuo ọ-a, sẹ ọ ya li? Ọa khi eri ọ ya ri ákpá ru, ọ fuomhi owa nguẹ, ọ kuegbe-a nono ọli ramhi ni ọ rọ ya mẹ ọli rue? 9 Ini ọ mẹ ọli rue, ọ luno emole ọli ali idogbapfẹ eyọli, ọọ wẹ, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi ukpekhuli oni o wa mhe-a, mhi she mẹ ọli rue.’ 10 Mhi gueye e khi igho igeni eyi Eshinegba e lie ghele ini ogbo olamhe oghuo ọ mu pfi.”

Omo oni o wa-a

11 Ijesu ọ gbo ze okhe irokhokho ona khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “Omose oghuo ọ ya lao ni ọ mhue eniye emose aava. 12 Onikeke ni ọ lao, ọọ itali, ‘Itamhe, kemhi ugu ni o ya khi oyemhe na mhe.’ Igho oni itali ọ kemhi oni ugu na wẹ. 13 Ọa tесе ne, oni omo ogho ọ tsua ugu eyoli. Ọ vu je eoli odonue oboese, ọ ya pfuse epfue egho kua. 14 Ọ pfuse epfue egho nya kua se, ukpokpomhi okiamhi o lo oni ushishi ogho nya le. Oyemhe o gbe ọli. 15 Igho ọ le deba omose ni ọ khi omo eke agho. Ọ ri egboli mele oni ọọ ga oni omose-a. Ọ ghie ọli je ishemhi oyoli ni ọ ri eminale na igulu eyoli ke le. 16 Ọ nono ini loli mе asha ke le eminale ni eni igulu e le kpole. Ama ogbokhoghuo ọa bo eminale na li. 17 Abi egbhali eyoli e rọ tiemhile, ọ mhila egboli, ‘Ọa khi eri ighumha eyi itamhe nya e mе eminale a le, e kesе shi, ni mhi rọ la ana ri egbe na okiamhi a gbe ya ghua! 18 Mhi nyene egbe ya je apfẹ deba itamhe, ni mhi ya lie ọli, Ita mhi she lamhe na Eshinegba ali yeye. 19 Mhia ke te oni abi a lu omie, rue mhe abi oghumha oghuo oye.’ 20 Igho ọ vu ya je deba itali. Ama abi ọ li bhale ni ọ kie nuata shi apfẹ egho, itali ọ mе ọli, ọ mhue ilelemhi na li. Ọ na ya mu ọli, ọ pfi abo gege ọli uruli, ọ pfi ọli elemhi egbe. 21 Oni omo ọọ itali, ‘Ite, mhi she lamhe shi Eshinegba ali yeye ọ, mhia ke te ni a lu omie, ke riẹle mhe abi eni eẹ ga e ọtuoghuo.’ 22 Ama itali ọ luno eni eẹ ga li, ọọ, ‘Okuekhoogo! A nyanya a rue egbegbi itsua ni e somhi otse nya bhale so li. A rue ukhui shi ọli obo, ni a ri ekue so li. 23 A mu ẹna ni ọ khobọ bhale ni a gbe ọli-a ni awa mhue ukue ke ghele gbii. 24 Irari khi eri omimhe ọna ọ kpẹ ghu-a ama ọ she guale. Eri ọ kpẹ wa ama a she mе ọli rue.’ Igho e lu ukue, e ghele gbii. 25 Eghẹghẹ agho

omioli onogbhali ni ọ kpẹ la ifui ishemhi ọ rọte ishemhi jele. Abi ọ rọ ti mama apfẹ, ọ suọ eko ebola ali ishimhi. 26 Oni omioli ogho ọ lu oni ọọ ga oyi itali oghuo, ọ mhila li, ọ, ‘Elo a mе?’ 27 Oni ọọ ga ọọ li, ‘Inyoghue e ọ jele, ni ite ọ rọ gbe ẹna ni ọ gbẹdi oghuo-a. Irari khi ọ jele shi itoto ali oghẹle.’ 28 Igho elemhi e bi oni inyoghue ọli onogbhali ogho, ọa ke lama lo owa le. Igho itali ọ le deba li, ọ lema li ọ lo le. 29 Ama ọọ itali, ‘Bino oonokpe-ingme ni mhi te la ana a gẹ, ni mhia a tigbe da ushi oye okhoghuo ghue, ama agbogbo wa tigbe mu elamhi okhoghuo na mhe ghue, ni emole mhe e li nu mhe ghele. 30 Ama abi omie ọna ni ọ tsua itsua epfue eye ya pfueche kua na idegbe ọ rọ jele, u ya gbe ẹna ni ọ gbẹdi-a na li.’ 31 Itali ọọ li, ‘Omimhe, eghẹghẹ kpa u te nu mhe la akana, emhikpa ni mhi mhue eye e khi. 32 Ama o ti ni awa ghele, irari khi eri inyoghue ọna ọ kpẹ ghua, ama ọ she nyene egbe bhale agbo; eri ọ kpẹ wa ama a she mе ọli rue.’ ”

16

Okhe irokhokho oyi orloekhu ọna ikpamhika

1 Ijesu ọ ze okhe irokhokho khasẹ eniye odukhokho eyoli, ọọ wẹ, “Omose oghuo ni ọ pfue ọ la ọ, ọ mhue orloekhu epfue enayoli. A gueye oni omose khi oni orloekhu ọ pfuse lue epfue-a. 2 Igho ọ lu ọli, ọ mhila li, ‘Elo ona o khi ni mhi a suọ idiegbe oye? Rokhasẹ mhe ghue abi u li gbe akanya oye irari khi waa ke gbolo ya khi orloekhu oyemhe.’ 3 Igho oni orloekhu ọ sa ọ, ‘Sẹ mhi li ya kia abi ọga oyemhe ọ rọ ya khu mhe akanya ena? Mhi aa mhue itoto ni mhi rọ dobe ya gua ishemhi. Omama omhila kia-kia ọọ mu mhe. 4 Mhi lesẹ abi mhi ya li ini egbo e zemhe lo apfẹ oyewe le ini a khu mhe akanya.’

5 “Igho ọ lu egbo ni e lo ọga oyoli ota. Ọ mhila onodode, ‘Ingme u lo ọga oyemhe?’

6 “Oo li, ‘Igalọ oili olivu egbhueshe asha elele.’ Oni orloekhu ọọ li, ‘Mo ebe, shito khi we-a, ni u keke igalọ egbhueshe asha ene.’

7 Ọ mhila onuzava, ‘Ingme yeye u lo?’

“Oo li, ‘Ikpulu ado agbele.’

“ ‘Oo li, mo ebe shito khi we-a ni u keke egbhueshe asha eleli.’

8 “Oni oga ogho o kuęghie oni oreloekhu ona ikpamhika ogho, irari khi o riele ingme ikpamhika ni o li abi ileasingme. Irari khi egbo ena agbo ona e lese abi e li ri ikpamhika nu egbe e ngeli dose abi egbo ni e khi ena akpa e li. 9 Mhi gue oli e ye e, a ri epfue ni a mhue mu emole shi agbo ona ni a ro bhale ya e khi ini e pfo, a ya ze e lo iloghie.

10 “Ogbo ni a da dobe ri egbe e nga shi ukuku emhi ni a ro nga li obone, o ya ze regbenga shi eminiemhi, ini a roli nga oli obone. Oni o da ze ri egbe e da shi ukuku emhi ne, o ya ze ri egbe da shi eminiemhi.

11 Ini u wa ze ni a regbenga shi epfue na agbo ni a ro shi e obone, se a li ya ri egbegbi epfue nge obone? 12 Ini o khia khi u wa ze ri egbe e nga shi epfue oyi ogboese, oghuo o ya ri oye ne?

13 “Aa me oni oo ga ogbo ni o dobe ya ke ga ega aava utoghuo. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, o nono ingme oyi onokpole. Oo suo esona oghuo dose onokpole. Wa dobe ya ke ga Eshinegba u gbolo e ga ukpagho.”*

Oseseyi iJesu eghuo

(iMat 11.12,13; 5.31,32; iMak 10.11,12)

14 Abi egbo iFarisi ni e nono ingme ukpagho dose e ro suo ona, e do iJesu okonyo.

15 IJesu oo we, “Eri a ngeli ukpelo agbo ni a ro ke khashe khi eni angeli oyewe o migha shi ipfua a khi, ama Eshinegba o lese usamhi udu oye. Emi egbo ee bino khi oo mu eloe gba, eri oo kpashe Eshinegba.

16 “Eri a ri Ushi oyi iMosisi ali emini emekeguele e keke gbe akanya ramhi eghhege oyi iJoni Oni oo batazi egbo. Rote eghhege agho vu ya ramhi memena, eri a ri ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba a tse abo, ogbokpa o roshaka ini loli dobe lo o.† 17 O ya keke ni eke ali ukhuli ni e kelea, ama ukpamhi ungmehi okhoghuo kpele o ya de Ishi eyi iMosisi pfi-a.‡

18 “Omose ni o da khu ughue oli pfia ni o ya rue okpotso olese ne, o she kia okia. Omose ni o da rue okpotso ni a khu ughue, o she li kia okia.§

Omose ni o pfue ali iLazarosi

19 “Omose oghuo o ya la o ni o mema pfue. Oo so itsua enete ni e somhi otse ni e ghale, o li agbo nyafunyafu ogbele kpa. 20 Omose oghuo ona umhame ni a lu iLazarosi, o li ya la o. Igboko e ge oli. A tsua li bhale ode unuekpe oyi oni omose ni o gho pfue ogho eghhege kpa. 21 Eri oni iLazarosi o shito oni ode unuekpe oyoli ini loli me eminale ni e rote oli ukhomhi itebu de kua rue le. Eri ewa e gbolo bhale ya lalo oli eni igboko.

22 “Eghhege o bhale ni oni iLazarosi o ro ghua. Igeni eyi Eshinegba e bhale ya tsua li je ashini Aburaamu o la. Omose ni o ligo pfue egho, o li ghua, a ri oli to. 23 Ilimhi iriere ni o la me osue, o yase alo idane, o me Aburaamu khi o nuata shi lue egbe, iLazarosi o shito mama li. 24 Igho o lu leghe, ‘Aburaamu ita! Kpekpe mhue ilelemhi na mhe. Ghie iLazarosi ni o to obone ame to mhe elemhi, itobo khi mhi la ukpokpomhi osoli elemhi ere memena.’

25 “Ama Aburaamu oo li, ‘Omose sato khi abi u ro la agbo, u she mie eminete eye, ama iLazarosi o mie emini ea ti eyoli. Mena egbe e pfomhi oli shi ana, yeye u la ukpokpomhi osoli. 26 Ini a ri obone rue ona o shi eke, rote ashini u la bhale ana ugbilimhi eke o pfa awa a. Irarigho, eni ee nono ni wewe e rote ana da je obini u la, ea ya dobe wekhi eni e la obini u la e dobe ya da bhale deba anye oola.’

27 “Oni omose oo oli, ‘kpekpe mhia lema e, ghie iLazarosi je apfe oyi itamhe, 28 irari khi mhi mhue inyoghuo emose oshe. Zobe ni o ya tse agua ye we ini e khi bhale asha osoli ona.’

29 “Aburaamu o so oli o, oo li, ‘E mhue Ishi eyi iMosisi ali emekeguele, e ri esona shi we eke.’

30 “Oni omose oo li, ‘Iye, Aburaamu ita, ini ogbo o rote eghuli guale ya tse agua ye we, e ya mu nyene.’

31 “Aburaamu oo li, ‘Ini ea ri esona shi emini Ishi eyi iMosisi ali emekeguele e ngme, ea ya ri esona shi eke ini ogbo o tseku rote eghuli guale.’”

* 16:13 Li ze iMat 6.24 † 16:16 Li ze iMat 11.12-13 ‡ 16:17 Li ze iMat 5.18 § 16:18 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11

17

Olamhẹ ali igbekua (iMat 18.6,7,21,22; iMak 9.42)

¹ Ijesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Emini e ri ọgbọ ọ lamhẹ olamhẹ e mema ya bhale, ama o ma khọlọ ọni ọgbọ ni o rọte obọ oyọli bhale egbe. ² O ti nẹ ini a mu ẹchẹ iko zu ọgbọ ọghoḡhọ uruli tsua pfilo okẹ oniẹmhi, dọsẹ ni ọ rọ ya zẹ ni ọtuoghwo ikuku eniyẹ enana ke lamhẹ olamhẹ. ³ A mhọli ẹgbhẹ shi emini a riẹlẹ.*

“Ini inyoghwo ẹ ọ lamhẹ, gue ọli yẹ ọli. Ini ọ mu nyenẹ, gbekua na ọli. ⁴ Ini ọ lamhẹ nẹ iti ishilua ogbeḡe, ni ọ rọ bhale ya lema ẹ eni iti ishilua egho, ni ọ rẹ, ‘Mhi mu nyenẹ.’ U mema ya gbekua na li.”

Irudunga

⁵ Eni ighiusomhi na keḡe ogbava ni ijesu ọ zẹ, ẹẹ, “Ọnọmhue, zese irudunga oyanye-a.” ⁶ Ọnọmhue ọọ wẹ, “Ini u mhue irudunga ni o she abi ukpamhi imositadi, u ya liẹ ọara ọaghiẹ ona, ‘Ọọ eke-a, ni u ya gbọla shi elemhi okẹ oniẹmhi!’ O ya suọ nẹ.

Akanya oyi ọni ọ ga ọgbọ

⁷ “Ini ọngẹẹ ọ fẹ mhue ọni ọọ ga li ni ọ gua ishemhi ẹ nali, okekhi isumha ọ ri ẹloe ẹ khu nali. Eri ọ ya liẹ ọli, ‘Nyanya bhale ya le eminale ini ọ rọte ishemhi jele?’ ⁸ Ọa khi eri ọ ri ochoghọ ya kpẹ liẹ ọli, ‘Ka nye emhi ogbomhi na mhẹ, u kpha li na mhẹ ni mhi le. Mhi kha le se, ni mhi rọ da se, u tigbe ya le oye?’ ⁹ Ọ ya tẹ ọni ọ ga ọgbọ ọgho ọ mu ikanya irari khi ọ da ye usomhi ni ọ ghie ọli? ¹⁰ Igho khi ẹẹ, ini a riẹlẹ abi a ghie ẹ se, a ke liẹ, ‘Eni ẹ ga ọgbọ tẹ anye khi, akanya khi akanya oyi anye, anye ẹ gbe.’ ”

Ijesu ọ ri emọse ishọmha ze

¹¹ Abi ijesu ọ rọ je iJerusalemu, ọ rọte iteva ẹoli iSameria ali ẹoli iGalili ii dọsẹ. ¹² Abi ọ li lo ẹoli oghwo le, emọse ogbe ni efafe e mu e bhale deba li, e ta pfia migha. ¹³ E tsesẹ leghe, ee liẹ, “Ijesu Ọnọmhue, mhue ilelemhi na anye!” ¹⁴ Abi ijesu ọ rọ mẹ wẹ, ọọ wẹ, “A ka ri egbe ẹ khase ekpodalougamhi eyi Ẹshineḡba.” Abi e li lẹ egho, eni

efafe e kala wẹ egbe-a, e ze.† ¹⁵ Igho ọghwo ọ elemhi wẹ, abi ọ rọ mẹ khi lọli ze, ọ nyenẹ egbe ukhokho bhale, ọ kuẹghie Ẹshineḡba leghe. ¹⁶ Ọ bhale ya de yeshi ijesu odalo, ọ tẹ ọli uwegbe. Ọngi iSameria ọni ọmose ọ khi. ¹⁷ Igho ijesu ọ mhila wẹ, “Ọa khi ẹgbọ ogbe a rọ ze? Ighe otiale ni e kpole? ¹⁸ Aa mẹ ọngẹwẹ ọkhoghwo ni ọ nyenẹ egbe ukhokho bhale ya kuẹghie Ẹshineḡba, sẹ ni ọpfese ọnana?” ¹⁹ Ijesu ọ li, “Vule ke je, irudunga oye o she rẹ ze.”

Ibhale oyi Eghiele oyi Ẹshineḡba (iMat 24.23-28,37-41)

²⁰ IFarisi eghwo e mhila ijesu ẹghẹghẹ ni Eghiele oyi Ẹshineḡba o rọ ya bhale. Ijesu ọọ wẹ, “Eghiele oyi Ẹshineḡba ọa ya bhale ni a ke mẹ alo gbugbugbu. ²¹ Ọa khi oni a liẹ, ‘Ghe ọli ana.’ Wẹ khi, ‘Ghe ọli agho.’ Irari khi Eghiele oyi Ẹshineḡba ọ la iteva oye ẹ.”

²² Igho ọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Eghẹghẹ ọ bhale ni a ya nono ogbeḡe oghwo oyi omi ọgbọ, ama a ya mẹ ọli. ²³ Egbọ e ya ke gueye ẹ, ‘Bino khi ọ la agho.’ Ali khi, ‘Ọ la ana.’ Ama a khi na deba wẹ. ²⁴ Irari khi ẹlẹ ni Omi Ọgbọ ọ ya bhale, eri ọ ya li abi erali akphala ni ọ nyamhise alo rọte ukiẹkiẹ ukhui oghwo ya je ukiẹkiẹ ni ọ kpole. ²⁵ Ama ọ mema kpẹ ya mẹ osue egbegbọ, ẹgbọ agbhotu ena e kie ọli.

²⁶ “Abi o ke lẹsẹ li ẹghẹghẹ oyi iNoa, igho o ya li ogbeḡe ni Omi Ọgbọ ọ ya bhale.‡ ²⁷ Eri ẹgbọ e le, e da, e rue ikpotso, a ri ikpotso ye ughue ya ramhi ni iNoa ọ rọ lo ọkọ-okẹ oniẹmhi. Igho amẹ ni ofunẹ o rọte idane tiemhile ya pfuse wẹ-a nya.§

²⁸ “Igho o gbo li ẹghẹghẹ oyi iLoti. Egbọ e le, e da. E dẹ, e rọ dẹ. E kọ, e tọ apfẹ. ²⁹ Ama ẹlẹ ni iLoti ọ lase eke iSodomu le, erali ali ingamhi e rọte idane zẹ kule ya pfuse wẹ-a nya.* ³⁰ Igho o ya li ẹlẹ ni Omi Ọgbọ ọ ya bhale. ³¹ Ẹlẹ ni a ngme ena, ọni ọ la ukhomhi owa, ọ khi tiemhile ya wolọ itsua eyọli. Igho o khi ọni ọ la ishemhi, ọ khi nyenẹ egbe je apfẹ shi emhi khoghwo.† ³² A sato ingme oyi ughue iLoti!‡ ³³ Ọgbọ ni ọ da nono ni lọli tsumhi agbo oyọli ne, o

* **17:3** Li zẹ iMat 18.15 † **17:14** Li zẹ iLev 14.1-32 ‡ **17:26** Li zẹ Igbae 6.5-8 § **17:27** Li zẹ Igbae 7.6-24 * **17:29** Li zẹ Igbae 18.20; 19.25 † **17:31** Li zẹ iMat 24.17-18; iMak 13.15-16 ‡ **17:32** Li zẹ Igbae 19.26 § **17:33** Li zẹ iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; iJon 12.25

ya de ọli obọ-a, ama ọgbọ ni rue agbọ oyọli obọ-a shi eke itobọ oyemhe ne, ọ ya me ọli rue. § ³⁴ Elyose ni a ngme ena, emose aava e ya lese shi ukpho oghuo, a ya rue oghuo ọ vu, o kpe ọtuoghuo ọ le. ³⁵ Ikpotoso aava e ya ke mhele emhi kugbe, a ya rue oghuo ọ vu, o kpe ọtuoghuo ọ le.” ³⁶ [Emose aava e ya la ishemhi, a ya rue ọtuoghuo ọ vu, o kpe ọtuoghuo ọ le.]

³⁷ Eniye odukhokho eyọli e mhila li, e ọli, “Obo lo Onomhue?” Ijesu ọọ we, “Ashini idiegbe olimhi o la, agho ighuli ee legba.”

18

Okhe irokhokho oyi osamhi-olimhi ali osọ-ẹzo

¹ Ijesu ọ zẹ okhe irokhokho khasẹ eniye odukhokho eyọli, ni ọ rọ sese we khi o ti ni a ke lema eghẹghẹ kpa, ali e khi zẹ ni o lọse we. ² Ọọ we, “Elemhi ẹoli oghuo, omose osọ-ẹzo ọ ya la ọ ni ọa li na ulishi Eshinegba wekhi eri ọ mu ekpe na ogbọ. ³ Osamhi-olimhi ọ li la oni ẹoli ni ọ bhale deba oni osọ-ẹzo, ọọ li, ‘Kpekpe pfa ẹzo na mhe shi ingme ni o de mhemhe ali ogbọ.’ ⁴ O ga tese oni omose ọa kie pfa shi ọli eke. Ama ikpukhokho ọ, oni omose ọọ egbeoli, ‘Ini o riẹ khia khi mhi aa ya na ulishi Eshinegba wekhi eri mhia mu ekpe na ogbọ, ⁵ ni o rọ khia khi oni ọkpotoso ọna ọ lina bhale ya nase mhe ena, mhi ya pfa ẹzo na li, ini ọ khi ya ri ibhale oyọli ona kie ke nase mhe!’ ”

⁶ Onomhue ọọ we, “Aa suọ abi osọ-ẹzo ọna okholo ọna ọ ngme? ⁷ Eshinegba ọa ya li pfa ẹzo na eniye eyọli ni e vie ẹ lu ọli, ghe ẹle-ogwota, ghe ẹle-iyose? ⁸ Mhi gueye ẹ khi ọ ya pfa ẹzo na we pia. Abi o li ena, ini Omi Ogbọ ọ nyene egbe bhale, ọ li bhale ya ẹ irudunga eke agbọ?”

Okhe irokhokho oyi iFarisi ali omionoga

⁹ Ijesu o gbo zẹ okhe irokhokho ona khasẹ egbo eghuo ni e regbenga khi wewe e mhọli igue-ngeli dose egboese, ni e ri ẹloe a gbe egboese. ¹⁰ “Emose aava e je Owa Oyi Eshinegba ya so iromhi. Oghuo ọ ọ khi iFarisi, onokpole ọ khi omionoga. ¹¹ Oni iFarisi ọ vule, ọ so iromhi, ọ kueghie egboli, ọọ lie, ‘Eshinegba, mhi kphemhi ne khi mhi

aa li abi egboese ni e khi ighiatọ ni ee li ingmobe, ni ee kia okia abi omose omionoga onana. ¹² Iteva mhia pfi azumhi elemhi ẹfo uka. Mhi a zẹ aze-oghuo-igbe elemhi emini mhi mhue kpa.’

¹³ “Ama oni omionoga ogho, ọ tapfia migha ọa gbudu yase alo feli idane, ama ọ lese gbe abo nga aye, ọ lie, ‘Eshinegba mhue ilelemhi na mhe, mhemhe ogbọ olamhe.’ ¹⁴ Mhi gue egbegbi ingme a ye ẹ khi oni omionoga ọna Eshinegba ọ bino khi ọ pfuse dose oni omose ni ọ kpole. Egbe e mu ọli je apfe. Itobọ khi ogbọ ni ọ da ti egboli nga ne, eri a ya ti ọli tiemhi eke, ama oni ọ da ti egboli tiemhi eke, a ya ti ọli nga.”*

Ijesu ọ khi vose na ikuku eniye (iMat 19.13-15; iMak 10.13-16)

¹⁵ Elegehuo, egbo e li mu eniye enikeke bhale ghi ijesu ni ọ ri obọ ti we. Abi eniye odukhokho eyọli e rọ me we, ee e khi bhale ya nase ọli. ¹⁶ Ama ijesu ọ lu eni eniye, ọọ we, “A zẹ ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke mu we migha irari khi enabi wewe e mhue Eghiele oyi Eshinegba. ¹⁷ Abi o li mhi li gue ọli ye ẹ khi, oni ọa da mie Eghiele oyi Eshinegba abi ukuku omọ ọ li mie ọli ne, ọa ya lo ọli le.”

Oghie ni ọ pfue (iMat 19.16-30; iMak 10.17-31)

¹⁸ Okhemhue oghuo ọ mhila ijesu, ọọ, “Osese onete, se mhi ya li ni mhi rọ ya mhue agbo na agboagbo?” ¹⁹ Ijesu ọ mhila li, “Elo o zẹ ni u rọ ọ lu mhe osese onete? Ogbokhoghuo ọa la ọ ni ọ khi onoti, se ni Eshinegba.” ²⁰ U lese abi ishi eyi Eshinegba e ngme, “Khi kia okia, khi gbe ugbeli, khi do ughiatọ, khi pfi otsẹle egbhue mu ogbọ, mu ekpe na ite ali inye.”†

²¹ Ọọ ijesu, “Rote abi mhi te khi omọ mhi te ri ishi ena nya a gbe akanya.”

²² Abi ijesu ọ rọ suọ ona, ọọ li, “O kpọ ẹ emhi oghuo le, le ya ri emini u mhue nya de, u kemhi eni ikpagho na egbo ni ẹa mhọli khi u ya mhue pfue shi iloghie. Ni u tigbe bhale ke deba mhe.”

²³ Abi oni omose ọ rọ suọ ona, egbe e pfo li-a itobọ khi ọ pfue gba. ²⁴ Ijesu ọ me abi egbe e pfo li-a shi ọ, Ọọ, “O ma mu unu

* 18:14 Li zẹ iMat 23.12; iLuk 14.11 † 18:20 Li zẹ Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

ni ẹgbọ ni e lolo pfue ni e rọ lo Eghiele oyi Ẹshinẹgba. ²⁵ Ni ọgbọ ni ọ pfue ọ rọ lo Eghiele oyi Ẹshinẹgba, o ya munu dọsẹ, ni ọgbọ ke dua ni lọli ri alakumi rọte esẹ asugẹ ya fiẹ.” ²⁶ Ẹgbọ ni e suọ ona e mhila, “Ọghuo ọ ke ya mhue imiepfuese sho?” ²⁷ Ijesu ọọ wẹ, “Emini ọa zẹ ọgbọ a riẹlẹ lọli ọ zẹ Ẹshinẹgba a riẹlẹ.” ²⁸ IPita ọọ ijesu, “Bino, anye she tsua emhi eyanye nya kua se, anye bhale deba ẹ.” ²⁹ Ijesu ọọ wẹ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi, aa mẹ ọni ọ ya tsua apfẹ-ọli, okekhi ughue-ọli pfia, ni ọ tsua inyoghuo ọli, ghe itali ghe inyọli ali imiọli pfia, itobọ Eghiele oyi Ẹshinẹgba, ³⁰ ni ọa ya mhue eleli ni e bu dọsẹ eghoghọ, elemhi agbọ ona ali agbọ oni o ke ẹ bhale.”

*Ijesu ọ gbo gue ingme eghuli oyọli le
(iMat 20.17-19; iMak 10.32-34)*

³¹ Ijesu ọ rue eniyẹ odukhokho ogbava eyọli je asha eghuo, ọ gueye wẹ. “A ri esọ shi eke, awa ya nga obini iJerusalemu. Emini emekeguele e keke shi Omi Ọgbọ egbe nya, e bhale ya tse oobọ. ³² A ya mu ọli, a rue ọli na ẹgbọ iJeta. E ya rọli li egia, ẹẹ tsue ọli, e tono etẹ ku ọli, e gbe ọli itali, e tigbe gbe ọli-a. ³³ Eẹ onuzi-esẹ, ọ ya guale.” ³⁴ Eniyẹ odukhokho eyọli ẹa lesẹ udi ingme ena irari khi eri a ri ingme enana sheli wẹ, ali khi ẹa gbo lesẹ emini ọọ ngme.

*Ijesu ọ khueghie ọzalo alo-a
(iMat 20.29-34; iMak 10.46-52)*

³⁵ Abi ijesu ọ li ti i mama iJeriko, ọzalo ọghuo ọ shito epfẹ ode, ọ mhila. ³⁶ Abi ọ rọ suọ okeke ẹgbọ ni e dọsẹ, ọ mhila wẹ emini a mẹ. ³⁷ A gueye ọli khi ijesu na iNazarẹti ọọ dọsẹ. ³⁸ Ọ lu leghe, ọọ li, “Ijesu Omi iDefidi mhue isomhelemhi na mhe.” ³⁹ Ẹgbọ ni e ralo na li ẹ ọli ọ khukhu unu. Ama ighọ ọ kie li tsesẹ ọọ lie, “Omi iDefidi mhue isomhelemhi na mhe.” ⁴⁰ Ijesu ọ migha, ọ e lu ọni ọmose ghi lue. Abi ọ rọ ti mama li, ijesu ọ mhila li. ⁴¹ “Elọ wa nono ni mhi riẹlẹ ne?” Ọọ ijesu, “Onomhue mhi a nono ni mhi ke mẹ eke.” ⁴² Ijesu ọọ li, “Alo eye e khueghie-a, irudunga oye o she re ze.” ⁴³ Aghoaghọ alo eyọli e khueghie-a. Ọ deba ijesu kia, ọ kuẹghie Ẹshinẹgba. Abi eni ẹgbọ nya e rọ mẹ ọli e li li kuẹghie Ẹshinẹgba.

* **19:10** Li zẹ iMat 18.11

19

IZakioshi ọmionoga

¹ Ijesu ọ rọte ẹoli iJeriko dọsẹ. ² Ọmose ọghuo ọ la oni ẹoli ni a lu iZakioshi, lọli ọ khi ọga oyi emionoga. Ọ ga mema mhue epfue egbegbọ. ³ Ọ nono ni lọli mẹ ọni ijesu ọ khi, ama ọa dọbe. Ọa mẹ asha itobọ khi ẹgbọ e bu dọsẹ. Ali khi ọgbọ ni ọa yagha ọ khi ni ọ lolo she. ⁴ Ighọ ọ na ya ralo ode ni ijesu ọ te ya dọsẹ, ọ ya nga ọara ugbele shito, ini lọli mẹ asha mẹ ọli. ⁵ Ijesu ọ ramhi aghọ, ọ yase alo idane lu ọli, Ọọ li, “IZakioshi, nyanya tiemhile, mhi mema ya kushi apfẹ oye amo.” ⁶ Ighọ ọ nyanya tiemhile. Egbe e mu ọli, ọ ri oghelẹ kpe abọ mie ijesu.

⁷ Ẹgbọ nya ni e mẹ ona, e wọlọ, e lie, “Ọ she ya kushi na ọgbọ ọna olamhe.” ⁸ Ọ ke lesẹ li denẹ tee, iZakioshi ọ ti vule, ọọ, “Onomhue ghe i, mhi ya khi epfue eyemhe shi asha eva, mhi ri asheghuo ọ na ẹgbọ ni ẹa mhue. O kha khia khi mhi li ọgbokhoghuo le ghue, mhi ya fali ọli eni ota agbhagh-hamhi ene.” ⁹ Ijesu ọọ li, “Amo ena imiepfuese o she bhale apfẹ ona, itobọ khi omi Aburaamu, ọmose ọna ọ li khi. ¹⁰ Irari khi eri Omi Ọgbọ ọ bhale ya nono ẹgbọ ni e waa, ali ni ọ gbo rọ ya mie wẹ pfuese.”*

*Okhe irọkhokho igue-ri emini a rọ ne kia
(iMat 25.14-30)*

¹¹ Abi e kie li suọ ingmemhi ena, ijesu ọ zẹ okhe irọkhokho khase wẹ irari khi ọ she ti i mama iJerusalemu. Eni ẹgbọ e dabi khi utoghuokpe Eghiele oyi Ẹshinẹgba o rọ ya bhale. ¹² Ọọ wẹ, “Ọmose ọkhemhue ọghuo ọ ye ushishi odonue ni a rọ ya ri oghie na li, ikpukhokho, ọ gbo jele. ¹³ Ighọ ọ luno eni ẹẹ ga li ogbe, ọ kemhi ikpagho eyi igolu na wẹ. Ọọ wẹ, ‘A ri ikpagho ena du oki ramhi ni mhi rọ ya jele.’

¹⁴ “Eri tse khi eri apfọli e biselemhi ọli, e ghie usomhi ghi eni e ya gbanọ ọli ukhomhi khi wewe ẹa nono ni ọni ọmose ọna, ni ọ khi oghie oyi wewe.

¹⁵ “A kie ri oghie na li, ọ jele. Ighọ ọ luno eni ẹ ga li eghọ ni ọ ri ikpagho na, ni lọli mhila wẹ abi e ri eni ikpagho kia.

¹⁶ “Oni odode ọ bhale, ọọ li, ‘Ọga, ukpagho igolu oye o she bia igbe lese.’

17 “Oni oga oḡo li, ‘Mu akanya, oni oḡo ga onete oyemhe. Itobo khi u khi oni a ri egbe e nga shi ukukuḡo ni a ro shi e obo, mo eoli igbe ke mheshe shi.’

18 “Onuzava o bhale, oḡo li, ‘Oga ukpago igolu oye o she bia ishe elese.’

19 “Oni oga oḡo li, ‘Yeye mo eoli ishe ri eoli ke khu.’

20 “Onuzase o bhale, oḡo, ‘Oga ghe ukpago igolu oye. Eri mhi geno li shi ode ya shi ne.

21 Eri ulishi oye o mu mhe itobo khi oḡo ni o ze alo u khi. Ashini u waa roshi u te e rue, ashini u wa ro ko shi u te a khieshe.’

22 “Oni oga oyoli oḡo li, ‘Mhi ya rote emini yeyeghuo u ngme se unu ingme ikhi yeye oni o ga oḡo obo ona. Abi u ro lese khi omose ni o ze alo mhi khi, khi ashini mhia ro shi mhi te a rue, mhi gbo rote ashini mhia roko shi a khieshe. 23 Elo o ze ni u waa ro ri ukpago oyemhe ya shi owa ukpago na mhe ni e la agho ke gbe nga o, ni mhi me oli ali eleli eyoli mie ini mhi nyene egbe jele?’

24 “Igho o gueye eni e migha, ‘A mie oli oni ukpago igolu ona na oni o mhue eleli asha igbe.’

25 “Eni egbo e oli, ‘Oga, o she kpe mhue igbe.’

26 “Oni oga oḡo we, ‘Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, oḡo ni o da kpe mhue ne, a ya ro ma li o. Ama oni o kpe mhue a ya gbo mie oli oni o kpe mhue.† 27 Ama ebe mhe egho ni ea nono ni mhi le eghiele shi we ukhomhi, a wolow we lase ana, a gbolo we-a ukpelo mhe.’ ”

Ijesu o lo iJerusalemu le

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iJon 12.12-19)

28 Abi ijesu o ro ngme ona se, o ya ralo na we. E nga iJerusalemu. 29 Abi o ro ti mama eoli iBetifagi ali iBetani obini ukhomhi ute ni o khi eera olivu, o ghie eniye odukhokho eyoli aava ralo, oḡo we, 30 “A je eoli ni o la e odalo. Ini a ramhi agho, a ya me omi akphere ni oḡo o nga ghue khi a mu oli zu. A taghie oli-a, a mu oli ghi mhe ana. 31 Ini oḡokhoghuo o mhila e, khi oḡo, ‘Elo o ze ni a ro taghie oḡo?’ A lie oli, ‘Onomhue o mhue

emini o ri oli ya li.’ ” 32 Eni o ghie, e bhale ya e oni akphere tee abi ijesu o li gueye we.

33 Abi e li taghie oḡo, eni e mholi oli e mhila we, “Elo o ze ni a ro taghie oni akphere a?”

34 E we, “Onomhue o mhue emini o roli ya li.” 35 E mu oli ghi ijesu. E ri ide ku oli egbe,

e mu ijesu nga o. 36 Abi o li le, egbo e naghie ide ku ode. 37 Abi o ro ti i mama ashini

ute Olivu o te pfi ukhomhi kpoke, eni eniye odukhokho nya ee kueghie Eshinegba leghe

shi ikanya onyaloa ni e me. 38 Ee lie,

“Ikhivose o khi oyi oghie

ni o ri eva oyi Onomhue bhale.”

“Opfomhe o la iloghie,

ufumhi o la obini o yagha ne nya.”‡

39 Igho iFarisi eghuo ni e la ifuabo eni egbo ee ijesu, “Osese, gueye eniye odukhokho eye e khukhu unu.”

40 Oḡo we, “A ri esḡo shi eke, ini e khukhu unu, eche e ya ke tse se leghe.”

Ijesu o vie na iJerusalemu

41 Abi o ro ti i mama iJerusalemu ni o ro me oni eoli, o vie na li. 42 Oḡo, “Abi a khe khi u lese emini o ya ri opfomhe ghi e amo ena lo! Eri tse khi a she ri oli sheli na e mena.”

43 Ogbelḡo oḡo bhale ni ebe e e ro ya gbe ogba gase e, e khi e shi iteva, e rote ashakpa gase e shi. 44 E ya kholi e pfuse-a. Ea ya keshe omḡo wekhi odio le, e shashe e apfe-a. Ea ya keshe ukpolo nga ukpolo, itobo khi aa lese eghēghē ni Eshinegba o ro bhale ya tsumhi e.

Ijesu o je Owa Oyi Eshinegba

(iMat 21.12-17; iMak 11.15-19; iJon 2.13-22)

45 Igho o lo Owa Oyi Eshinegba, o khu egbo ni e la agho e du oki fie. 46 Oḡo we, “A she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Owa oyemhe owa iromhi lo.’ Ama, a she ri oli mele egbha ighiatḡo a!”§

47 Ogbelḡokpa ijesu o la Owa oyi Eshinegba sese, ama eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi ali eni e ralo na eni egbo, ee nono ni wewe e gbe oli-a.* 48 Ama ea me ode ni e te ya ri ele oli, itobo khi eni egbo e ri esḡo shi ose se oyoli, ea nono ni ungmehi oyoli okhoghuo o de we esḡo-a.

† 19:26 Li ze iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 ‡ 19:38 Li ze Iwolo 118.26 § 19:46 Li ze Aza 56.7; iJere 7.11

* 19:47 Li ze iLuk 21.37

20

*A mhila iJesu oni o ri afu na li
(iMat 21.23-27; iMak 11.27-33)*

¹ Eḷeghuo khi iJesu o la Owa Oyi Eshinegba tse abo usomhi onete oyi Eshinegba, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, ali eni egbhali e bhale deba li. ² E oḷi, “Gueye anye afu oyi oni u ro o gbe ikanya enana. Oghuo o ri eni afu ena ne?”

³ IJesu oo we, “Mhi ya li mhila e ogbo, a so mhe o! ⁴ Ibatizi ni iJoni oo batazi egbo, obo oyi Eshinegba o te bhale abi obo oyi ogbo?”

⁵ E lu egbe we ochi, e ke, “Awa khe, ‘Obo oyi Eshinegba o te bhale.’ O ya mhila awa, ‘Elo o ze khi aa mie oḷi suo?’ ⁶ Ini awa ke, ‘Obo oyi egbo.’ Egbo nya e ya tono awa eche irari khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi.” ⁷ Igho ee iJesu, “Anye aa lese obini o te bhale.”

⁸ IJesu oo we, “Mhia li ya gueye e afu ni mhi ro a gbe ikanya enana.”

*Okhe irokhokho oyi eghiale ena okholo
(iMat 21.33-46; iMak 12.1-12)*

⁹ IJesu o ze okhe irokhokho ona khasa eni egbo, oo we, “Omose oghuo o gua ipfonu shi ogba, o roḷi ye ongmomhi na eghiale. O vu eoli ni o la tese.* ¹⁰ Egheghe ikhiese o ramhi, o ghie oni oo ga li ghi we e rote oni ogba pfaṇo idumhi ghi lue. Ama eni eghiale e gbe oni a ghie ogho. O pfino abo efue je. ¹¹ Oni omose o gbo ghie oni oo ga li onuzava ghi we. E gbe oḷi, e yeghe oḷia. O gbo pfino abo efue ya je. ¹² Oni omose o gbo ghie onuzase. E kuale oḷi utse, e khu oḷi ya fie.

¹³ “Oni o mhue oni ogba ipfonu ogho, oo, ‘Se mhi fe ya li egho? Mhi ya ghie omimhe ni mhi nono ingme oyoli egbegbo, otse, e ya mu ekpe na li.’

¹⁴ “Ama abi eni eghiale e ro me oḷi, ee, ‘Egbegbi omi oḷi na ni o ya le ugu ogba ona, awa gbe oḷi-a ni awa rue oni ugu le.’ ¹⁵ Igho e ti oḷi je olase oni ogba ipfonu, e gbe oḷia.

“Se oni o mhue oni ogba ipfonu egho o fe ya li we? ¹⁶ Eri o ya bhale ya gbolo eni eghiale egho-a, o tigbe rue oni ogba na eghiale elese.” Abi eni egbo e ro suo oni ingme, e, “Eshinegba o gbe etse kua!”

¹⁷ IJesu o bino we alo ukhomhi, oo we, “Se emini a keke ona o fe ngme, ni oo,† “Eche ni itsona e kie pfa, o tigbe ya mele eche ebe ni o mu eloe ne nya-a?”

¹⁸ “Oni o da ya de nga oni eche ne, o guogho-a, ali oni oni eche o da ya de mu ne, o mheḷi oḷia.”

*Ingme oga izeze
(iMat 22.15-22; iMak 12.13-17)*

¹⁹ Eni e sese Ishi eyi iMosisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e nono ode ni e te ya mu oḷi aghogho, irari khi wewe o ze oni okhe irokhokho tsue. Ama ulishi oyi egbo oo mu we. ²⁰ Igho e li ri eloe shi oḷi egbe egbegbo. E ze egbo ni e rieḷe abi egbo ni ee mie shi iJesu o deba li, e ke de oḷi awe, ini e me ushi mu shi oḷi obo, ni e mu oḷi ghi ena omhese eyi igovuno. ²¹ Igho eni a ze egho ee mhila li ogbo, “Oseḷe, anye ga lese khi abi ungmomhi oyi Eshinegba o li u lie ngme oḷi, u gbolo a sese emini e te ode, waa ya gbe ogbokhoghuo azeba, ama eri wa sese egbegbi ingme oyi Eshinegba. ²² O fe ti ni anye ze oga na oghie iSiza abi anye khi ze?” ²³ IJesu o she lese oshili eyewe. ²⁴ Oo we, “A ri ukpagho elomho khasa mhe. Alo eyi oghuo a fe mu shi o?”

²⁵ E oḷi, “iSiza.”

IJesu oo we, “A ri emini e khi eyi iSiza na iSiza, a ri emini e khi eyi Eshinegba na Eshinegba.”

²⁶ Ea doḷe rote emini o ngme igbaa me emhikhoghuo mu shi oḷi obo. Abo e sha we shi abi o li gbaghie oni ogbo-a, e khukhu unu.

Egbo iSadusi e mhila li ogbo irote-eghuli guale

(iMat 22.23-33; iMak 12.18-27)

²⁷ Egbo iSadusi eghuo ni ea lama shi o khi a ya me irote eghuli guale, e ri omhila bhale deba iJesu.‡ ²⁸ E oḷi, “Oseḷe, iMosisi o keke shi eke na awa khi ini omose o ghu-a pfi ughue oḷi shi eke agbo ni o ro bia eniye, inyoghuo oni omose o rue oni okpotso ughue ni o bia eniye shi agbo na inyoghuo oḷi ni o ghu-a egho.§ ²⁹ Inyoghuo egbe etuoshilua e ya la o. Oni odode o rue okpotso, o ghua, o a

* 20:9 Li ze Aza 5.1 † 20:17 Li ze Iwolo 118.22 ‡ 20:27 Li ze Ika 23.8 § 20:28 Li ze iDeut 25.5

bia ọmọ. ³⁰ Onuzava ọ rue ọni ọkpotoso. ³¹ Igho ọnuzasẹ ọ gbo rue ọli. Igho wẹwẹ nya e rue ọli, e ghulo-a, ẹa bia ọmọ. ³² Ikpukhokho ọ, ọni ọkpotoso ọ li ghua. ³³ Mena, ogbẹle ni ẹgbọ e ya te eghuli guale, ughue oghuo ọni ọkpotoso ọ ya khi, aborokhia khi wẹwẹ oshilua e ga rue ọli ughue egho?"

³⁴ Ijesu ọọ wẹ, "Egbọ ena agbọ ona ẹ rue ikpotso, wẹwẹ e gbo ri ikpotso a ye ughue. ³⁵ Ama ẹgbọ ni a leli shi eni e mhue okemhi shi agbọ ogho ali irote eghuli guale, ẹa ya rue ikpotso, wẹkhi eri a rẹwẹ ya ye ughue. ³⁶ Ẹa kẹ ke ghu, irari khi eri e ke ya li abi igẹni eyi Ẹshinegba. Imi Ẹshinegba e ke ya khi, irari khi e she rọte eghuli guale. ³⁷ Ashini a kẹkẹ ingme oyi ebuli ni oo to shi, iMosisi ọ te rọkhasẹ ẹ gboo khi eni e ghua, ẹ guale, irari khi ọ lu Onomhue, 'Ẹshinegba oyi Aburaamu ali Ẹshinegba oyi Aziki ali Ẹshinegba oyi iGiekọpu.*' ³⁸ Ẹshinegba oyi ẹgbọ ni e la agbọ ọ khi. Oa khi Ẹshinegba oyi ẹgbọ ni e ghua." ³⁹ Esesẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e la agho ẹẹ ọli, "Osese, u ga gue ngme!" ⁴⁰ Ogbokhoghuo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbọ olese.

Omi oghuo oni Omiepfuese ọ khi
(iMat 22.41-46; iMak 12.35-37)

⁴¹ Igho ijesu ọ mhila wẹ, "Sẹ ẹẹ a liẹ liẹ khi ọni Omiepfuese khi omi iDefidi ọ khi? ⁴² Irari khi ọni iDefidi ọ ngme ọli shi ebe Iwolo, ni ọ rẹ,

"Onomhue ọọ Onomhue oyemhe:
Shito mhe ukiekie obita

⁴³ ramhi ni mhi ro ya
ri ebe ẹ shi ẹ ẹkoawẹ
ni u kpha awẹ ukhomhi.†

⁴⁴ Ini iDefidi ọ lu ọli, 'Onomhue.' Sẹ ọ ke gbo liẹ khi omi iDefidi?"

Ijesu ọọ e mhue ẹgbẹ shi esesẹ Ishi eyi
iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

⁴⁵ Abi eni ẹgbọ e kie ku esọ-a shi eke egho, ijesu ọọ eniye odukhokho eyoli, ⁴⁶ "A mhue ẹgbẹ shi esesẹ Ishi eyi iMosisi egbe. O ma ghole wẹ ni e ke sọ itsua na dolodolo ke kia gasẹ, ni ẹgbọ e ba ke tse wẹ otse ekpe atu oki. Eẹ shito ashini o mhue ekpe elemhi owa ugami, e gbolo ẹ shito ashini o yagha

ni o fune ukue. ⁴⁷ Eẹ lo apfe oyi esamhi-olimhi ya ri itoto miono wẹ emini e mhue. Eẹ sọ iromhi ni e nue eyi abamemhe. A ya na ẹgbọ eghogho osue egbegbo."

21

Isomhopfa oyi osamhi-olimhi
(iMak 12.41-44)

¹ Ijesu ọ bino gasẹ, ọ mẹ khi ẹgbọ ni e mhue epfue e pfi ukpaghọ lo akpati ni a pfi ukpaghọ a lo elemhi Owa oyi Ẹshinegba. ² Igho osamhi-olimhi ni ọa mhue emhi ọ li pfi ikpamhi inini eva lo oni akpati. ³ Ijesu ọọ eniye odukhokho eyoli, "Mhi gueye ẹ khi osamhi-olimhi ọna ọ ga rona dose ẹgbọ eni e kpole nya. ⁴ Eri ẹgbọ eni e kpole ena e rọte epfue eyewẹ rona, ama osamhi-olimhi ọna ọ rọte umhamẹ ri ukukuọ ni ọ mhue rona."

Ijesu ọ guele emini a ya mẹ ikpukhokho
agbo

(iMat 24.1-2; iMak 13.1-2)

⁵ Eniye odukhokho eyoli eghuo e ngme abi a li ri eche ni e somhi otse li atsona shi ugbe oyi oni Owa Oyi Ẹshinegba, li shi itsua isomhopfa ni a ro ma ọ na Ẹshinegba. Ama ijesu ọọ wẹ, ⁶ "Emini a bino ena ii, eghẹghe ọọ bhale ni o khia khi echeli okhoghuo ọa ke ya nga ọlese egbe, irari khi a ya bighi wẹ kua."

Ozughu ali Ajilimhe

(iMat 24.3-14; iMak 13.3-13)

⁷ E mhila li, ẹẹ ọli, "Osese, eghẹghe onoghuo a ro ya mẹ ona. Elo a ya mẹ ni o ro ya khasẹ khi oni eghẹghe o she ramhi?"

⁸ Ijesu ọọ wẹ, "A mhue ẹgbẹ ini ogbo ọ khi di e. Ebubu ẹgbọ e ya ri eva oyemhe bhale, ẹẹ liẹ, 'Mhemhe mhi khi Omiepfuese,' ali khi, 'Oni eghẹghe o she ti bhale.' A khi deba wẹ.

⁹ Ini a suọ eko okhue ali ozughu, a khi zẹ ni egbe e guoghọ ẹ a, irari khi emhi enana e mema bhale ya tse, eri-tse khi ukpese agbo ọa kie ramhi ne oni eghẹghe."

¹⁰ Oọ wẹ, "Ishishi e ya mu okhue vule shi ishishi ọ, eghiele e mu okhue vule shi eghiele ọ. ¹¹ Eke e ya ke de kulue. Okiamhi ali ighuamhi ebe e ya la asha ododa. A ya mẹ ebemulishi ali ukpokpomhi irokhasẹ khi e te idane bhale.

* 20:37 Li zẹ Okiali 3.6 † 20:43 Li zẹ Iwolo 110.1

12 “Eri-tse khi neni a ya me ena, a ya muno e a nase e, a muno e je owa ugamhi ali owa ighumha. A mu e ghie enighie ali igovuno irari oyemhe. 13 Ona o ya khi egheghe ni a ro ya me asha pfi otsela na mhe. 14 A mholi oli shi udu memena, a khi ze ni udu o nighise e shi emini a ya me so we o. 15 Mhi ya ri ungmehi shi e unu ali egbhali ni o khia khi ebe e ea ya dobe nu e khe ako.* 16 Ita e, ali inyoghuo e, ali egbo eye e, ali emole e, e ya ri egbhue re e de, e gbolo eghuo elemhi e-a. 17 Egbokpa e ya ri itobo oyemhe kie e. 18 Ama, etsui okhoghuo oyi onge e o ya pfua. 19 Ini a migha egbegbo, a ya tsumhi e.

Ijesu o guele shi eke khi a ya guogh o iJerusalemu a

(iMat 24.15-21; iMak 13.14-19)

20 “Ini a me khi ekholi-okhue e pfi gase iJerusalemu, a lese khi ipfueche-a oyoli o shi ti ramhi. 21 Egheghe agho, egbo ni e la eke iJudia, e na nga ikhomhi ite. Egbo ni e la ifu apfe, e na ifu apfe o vu. Eni e la oboese e khi ke gbo nyene egbe bhale ifu apfe. 22 Irari khi egheghe iso-ezo ni a she kpe keke shi eke na ni o bhale ya tse.† 23 Egheghe agho o ma kholo ikpotso ni e me umemhi egbe, ali eni e ri eniye shi egbe. Osue onofune o ya la oni eke. Ofu oyi Eshinegba o ya de rughu eni egbo. 24 Eghuo o e ya ghu eghuli ogbhoro, a muno eghuo ighumha je ishishi ododa. Egbo iJeta e ya guogh o iJerusalemu-a ya ramhi, ni egheghe oyi egbo iJeta e ro ya dose.

Ibhale oyi Omi Ogb o

(iMat 24.29-31; iMak 13.24-27)

25 “A ya ke me irokhasa elemhi ovo ali uki ali ikpetata. Ishishi e ya le oya eke agbo, abo e sha we abi oke oniemhi o li ya ke vuna.‡ 26 Ubi o ya rue egbo, irari ulishi e sa usamhi emini o a bhale eke agbo itobo khi ekpabo ni e la ukhui e ya ke nighise. 27 Egheghe agho, e ya me khi Omi Ogb o la elemhi otughunu tsua ekpabo ali ufumhi oniemhi, rote idane e tiemhile.§ 28 Ini a da me na ne, a vule a yase ukhomhi eke irari khi egheghe ipfasheke oye e o she ti bhale.”

Owena ni a rote okhua-eni rue
(iMat 24.32-35; iMak 13.28-31)

29 Ijesu o ze okhe irokhokho ona khase we, oo we, “A ke bino oara okhua ali eera nya. 30 Ini e da ta ebe enegbo ne, a lese khi oruame o shi ti e bhale. 31 Igho o li khi ini a da me emhi enana ne, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti ramhi.

A mu egbe shi eke

32 “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, agbhotu ona o ya dose ne neni a me eni emhi ena nya. 33 Eke ali ukhuli e kha bhale ya dose, ingmemhi eyemhe e mema bhale ya tse.

34 “A kuegbe-a ini ukue iditse, ali onyo idada ali usamhi agbo e khi ya rue e egbhali, ini ogbele ibhale oyemhe o khi ya de shi egheghe ni a sa shi. 35 Irari khi oni ibhale ona ogbokpa ni o la agbo o ya bhale na. 36 A ke mu egbe egheghe kpa, a lema ni a toto migha, ni a pfue okhena ni oo bhale, ali ni a ro dobe migha odalo oyi Omi Ogb o.”

37 Ogbekpa ijesu o ro la Owa oyi Eshinegba ii sese. Ini obili oo bi, o fie nga Ute Eera Olivu.* 38 Eluzogbe kpa, eni egbo nya e bhale Owa Oyi Eshinegba ya ri eso shi oli eke ni e suo ungmehi oyoli.

22

Ijudasi o lama khi loli ya ri ijesu de

(iMat 26.1-5,14-16; iMak 14.1-2,10-11; iJon 11.45-53)

1 Ukpe ni a la le ibuledi ni ogbo ri ifuma ma nye na lu iPasova o ti bhale.* 2 Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eni e sese Ishi eyi iMosisi, e nono abi e li ya gbe ijesu a, ama ulishi oyi egbo o mu we.

3 Igho Okphaghe o lo ijudasi ni a gbolo a lu Isikaroti udu, ni o khi oghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu. 4 Oni ijudasi o fie deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e khe ekhe Owa Oyi Eshinegba. O nu we ye ochi abi o li ya ri ijesu na we de. 5 Egbe e mu we, e lama khi wewe e ya fali oli ikpagho. 6 O lama shi we o, o nono abi loli ri ya me asha ri oli na we mu ini ebubu egbo ea la akagho.

* 21:15 Li ze iLuk 12.11-12 † 21:22 Li ze Osia 9.7 ‡ 21:25 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJof 2.31; Iro 6.12-13 § 21:27 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7 * 21:37 Li ze iLuk 19.47 * 22:1 Li ze Okiali 12.1-27

Eminale ni o kpukhokho

(iMat 26.17-25; iMak 14.12-21; iJon 13.21-30)

⁷ Ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ni a ro omi osumha e luase obo, o ramhi. ⁸ Igho iJesu o ghie iPita ali iJoni ralo, oo we, "A ka mu egbe eminale iPasova oyi awa."

⁹ E mhila li, "Obo wa nono ni anye je ya mu egbe?"

¹⁰ IJesu oo we, "Abi a lie ke lo iJerusalemu le te, a ya me omose oghuo ni o tsua ubene ame. A deba li je owa ni oo je. ¹¹ Ini a ramhi agho, a lie oni o mholi oni owa ogho, 'Oseso odo, ighe elemhi owa oye ni epfese e ku e shi, ni mheme ali eniye odukhokho eyeme anye la ya le eminale iPasova?' ¹² O ya ri ukpokpomhi agbala khase e ukhomhi owa atonga ni a lolo rielesomhi otse. A mu egbe oni eminale shi agho."

Eminale ni o kpe ukhokho ni iJesu o nu eniye odukhokho eyoli le

¹³ Igho e bhale ya e khi abi iJesu o li ngme oli te o khi. Igho e mu egbe oni eminale iPasova shi agho.

Abi e ro le eminale oyi Onomhue

(iMat 26.26-30; iMak 14.22-26; 1 iKori 11.23-25)

¹⁴ Oni eghenge o ramhi, iJesu ali ighiu-somhi na kee eyoli e shito shi gase ni e ro ya le eminale. ¹⁵ Odo we, "O kie kpe ghole mhe egbegbo ni mhi nu e le eminale iPasova ona neni mhi ya me osoli. ¹⁶ Mhi gueye e khi, mhi aa ke gbo ya le eminale ona, se ni awa ke le oni o khi egbegbo obini Eghiele oyi Eshinegba."

¹⁷ O rue oni uko, o kphemhi. Odo we, "A mo uko ona, a kemhi oli da. ¹⁸ Mhi gue oli e ye e khi, mhia ke gbo ya da onyo oora upfonu ona, se ni Eghiele oyi Eshinegba o bhale."

¹⁹ Igho o rue ibuledi mhue obo, o kphemhi, o khi oli a, o ro na we, odo, "Idiegbe oyeme na ni mhi ro na e. A lina ke rielesomhi oli ro sato mhe egbe."

²⁰ Igho o gbo rue uko abi o ro le emhi se, oo, "Uko ona o khi ishobo onogbo ni o

rote oia eyeme bhale, ni a ku shi eke na e.[†] ²¹ A ghe i, obo oyi oni o ya remhe de o nu mhe shito e le emhi memena.[‡] ²² Abi e khi omi ogbo o li ya kia, igho a li ya me oli, ama epfua o khi ni ogbo ni o ya roli de." ²³ Ee mhila egbewe oni o khi ni o ya gbe ikanya enana.

²⁴ Igho ekhako o gbo li lasese shi iteva oyewe shi oni o fune nya shi elemhi we. [§] ²⁵ IJesu oo we, "Eri ighie eyi egbo iJeta ee jili we. E kha jili we se, e lie we khi eri wewe e kpaghie we obo.* ²⁶ Ama a khi li abi wewe, ochogho, oni o nono ni loli fune elemhi e, o ri egboli tiemhie eke nya, oni o ralo o ke ga enekpole.[†] ²⁷ Oghuo o fu ne, oni o shito ukhomhi itebu e le emhi, abi oni oo kphanon eminale ghi eni e shito o le? Oa khi oni o shito le? Ama eri mheme mhi le e iteva abi oni o ga e.[‡] ²⁸ Ee a nu mhe migha abi mhi ro la imufe. ²⁹ Mhi ri eghiele na e, abi itamhe o li ri eghiele na mhe. ³⁰ Ni a ro bhale ya e khi a nu mhe le, a nu mhe da obini iloghie oyeme. A ya shito ukpekhomhi oghie, a gue unuekpe igbeva eyi iZireni ezos.[§]

IJesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iJon 13.36-38)

³¹ "ISamo, iSamo, ghe i, Okpaghie o she mhila khi loli e nono ni loli kpishi e-a nya abi a lie kpishi ado. ³² Ama mhi she so iromhi ne, iSamo, ini irudunga oye o khi nighise. Ini u pfue o se, ri udu shi inyoghue e enekpole o."

³³ Ama iPita odo li, "Onomhue, mhi ga mu egbe ni mhi ro deba e ya lo owa ighumha, ali ni mhi nu e ya ghua."

³⁴ IJesu odo oli, "Mhi gue e ye, khi, yeye iPita ona, neni okpa o ya gbieghie amo u ya kie mhe itese khi u waa lese mhe."

Eghenge ingme o she ramhi

³⁵ IJesu o ro mhila we, "Abi mhi ro ghie e fie lase, ni aa ro tsua eku ukpagho wekhi akpaba wekhi eku, emhikhoghue o fe to e?"*

E oli, "Iiye." ³⁶ Odo we, ama memena, ogbo ni o mhue eku ukpagho o rue oli, oni o

[†] 22:20 Li ze iJere 31.31-34 [‡] 22:21 Li ze Iwolo 41.9 [§] 22:24 Li ze iMat 18.1; iMak 9.34; iLuk 9.46 * 22:25 Li ze iMat 20.25-27; iMak 10.42-44 [†] 22:26 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35 [‡] 22:27 Li ze iJon 13.12-15 [§] 22:30 Li ze iMat 19.28 * 22:35 Li ze iMat 10.9-10; iMak 6.8-9; iLuk 9.3; 10.4

mhue akpaba o tsua li, ini u waa kpe mhue oghoro, ka ri awulu oye de, ni u ya de oghuo. ³⁷ Mhi gueye e khi emini a keke shi mhe egbe ni o la Ebe-no-pfuase, ni oo, "A leli oli ma egbo ni e lue," o mema bhale ya tse shi mhe egbe. Irari khi emini a keke shi mhe egbe o she ramhi ni e ro bhale ya dose.† ³⁸ Eniye odukhokho eyoli e oli, "Bino, Onomhue, oghoro eva e la ana." Oo we, "O somhi agho."

Ijesu o la ute olivu so iromhi
(iMat 26.36-46; iMak 14.32-42)

³⁹ Ijesu o fie lase, e je Ute Eera Olivu, abi o kpe li. Eniye odukhokho eyoli e deba li. ⁴⁰ E ramhi agho, oo we, "A ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe." ⁴¹ O tikia na we deno, o wugha, o so iromhi, oo, ⁴² "Ita, ini o ghole e, mie mhe uko osoli imeme onana, ama o a khi abi o ghole mhe, ama abi o li ghole e." ⁴³ Igho agho o rote idane bhale ya ri ekpabo na li. ⁴⁴ Rote otomhe, o so iromhi egbegbo ramhi ni opfo ni e rote oli egbe e ku shi eke, e kho tikpo abi o lia. ⁴⁵ Abi o rote iromhi isoso vule, o nyene egbe bhale deba eniye odukhokho eyoli. O me khi osoli ni e vie o ri olosemhe shi we egbe, e lese. ⁴⁶ O mhila we. "Elo o ze khi a lese-a? A vule ni a ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe."

A mu ijesu

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iJon 18.3-11)

⁴⁷ Abi o kie li ngme egho, egbo e ve lole gbii. Omose ni a lu iJudasi ni o li khi otuoghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu o rewe kia. O le deba ijesu ni loji ya pfi oli elemhi egbe. ⁴⁸ Ijesu o mhila li, oo li, "iJudasi, eri u ri otse ri Omi Ogb o de ena?" ⁴⁹ Eni eniye odukhokho eyi ijesu e me emini a ya me ena, e mhila li, "Onomhue anye ri itakobi ni e la anye abo kholi?" ⁵⁰ Igho oghuo o, o ri itakobi fia oni oo ga oni o kpeda nya oye ekpodalo-ugamhi eso a. ⁵¹ Ijesu oo li, "Taa! Khi ke gbo li igho." O ri oboto ti oni omose oni eso, oni eso o gbela. ⁵² Ijesu o mhila ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali eni ee khekhe Owa Oyi Eshinegba, ali eni egbhali ni e bhale ya mu oli, "Eri mhia pfi ozughu ni a ro tsua epia ali itakobi ali

ikpokpo bhale e deba mhe? ⁵³ Ele kpa mhi ro la Owa Oyi Eshinegba e sese, ongee o a ri oboto ti mhe, ama eghoghe oye na ni ekpabo alo ebili e ro mheso."‡

IPita o tia khi loji ea lese ijesu
(iMat 26.57-58,69-75; iMak 14.53-54,66-72; iJon 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Igho e mu oli vu ya je owa oyi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda nya. IPita o tapfia a deba we. ⁵⁵ Abi e ke ro pfi erali shi iteva oyi oni atukpapfe ni e ro shito, iPita o li bhale ya nu we shito. ⁵⁶ Abi okpotso oni oo ga oghuo o li me khi iPita o nu we shito, o bino oli tsuke, oo li, "Omose ona o li nu ijesu kia." ⁵⁷ Ama iPita o tia. Oo li, "Kpotso, Mhia fe ga lese oli." ⁵⁸ O deno, omose olese o ke gbo me iPita, o mhila li, "U li nu ijesu u kia."

IPita o ke, "Mose mhia nu oli kia."

⁵⁹ O ke te agho ri emhi abi agogo oghuo dose, omose olese o ge ma o gue, oo, "Mhi lese gboo khi omose ona o nu ijesu u kia, irari khi onge iGalili o li khi!"

⁶⁰ Ama iPita o so li o, oo li, "Mose, mhi a lese emini u wa ngme ena." Utoghuo kpe abi o kie li ngme, okpa o gbieghe ⁶¹ Onomhue o pfi alo bino iPita chii. IPita o tode sato ungmehi ni ijesu o ngme ni o khi, "Neni okpa o ya gbieghe, u ya tia itese, we khi u waa lese mhe." ⁶² IPita o fie je olase, o ya vie oya.

Eni e khe ekhe e ri ijesu li egia
(iMat 26.67-68; iMak 14.65)

⁶³ Eni emose ni e khe ijesu ekhe, e roli li egia, e gbe oli. ⁶⁴ E gono oli alo, e mhila li, "Bobobo! Oghuo o ri emhi lie?" ⁶⁵ Igho e ngme iwali ingmemhi emuebe ebubu deba li.

E mu ijesu bhale igbaa iSahediri
(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iJon 18.19-24)

⁶⁶ Ogbe o gbe-a, eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi e legba. E rue ijesu lasela migha iteva oye we. ⁶⁷ E lie oli, "Ini yeye u khi oni omiagbopfuese, gueye anye."

Ijesu oo we, "Ini mhi tseku gueye e, aa ya mie shi mhe o. ⁶⁸ Ini mhi mhila e, aa ya gbaghie a na mhe. ⁶⁹ Ama rote memena

† 22:37 Li ze Aza 53.12 ‡ 22:53 Li ze iLuk 19.47; 21.37

vu, omi oḡbọ ọ ya shiṭọ obita oyi Ẹshinẹgba obini iloghie.”

⁷⁰ Wẹwẹ nya e mhila li, “Omi Ẹshinẹgba u khi?”

Oḡ wẹ, “A gue ngme ni ẹ khi Omi ọ mhi khi.”

⁷¹ Ẹ egbewẹ, “Awa ke gbolo ẹ nono ọtsẹlẹ ọlese, awa-eghuo awa she ri esọ eyawa suọ abi ọ ri unu oyọli ngme.”

23

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1,2,11-14; iMak 15.1-5; iḡon 18.29-38)

¹ Ighọ eni igbaa nya e vule, e pfi ọli ukhomhi ralo ghi iPaleti. ² Wẹwẹ nya e gue ẹzọ shi ọli egbe, ẹ liẹ, “Anye she mẹ ọmọse ọna khi ọ sẹsẹ ẹgbọ ode ẹgbhọli. Ọḡ ẹgbọ e khi ke zẹ oga na oghie iSiza, ọ gbolo a liẹ khi lọli khi Ọmiepfuese ni ọ gbo khi oghie.”

³ Ighọ iPaleti ọ mhila li, “Suọ khi yeyẹ u khi oghie oyi ẹgbọ iJu?” iJesu ọḡ li, “Abi o li ghọ.”

⁴ Ighọ iPaleti ọ gueyẹ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni igbaa, “Mhi a mẹ ushi mu mhue ọmọse ọna obọ.”

⁵ Wẹwẹ nya e liẹ, “Eri ọ ri osẹsẹ oyọli pfi ozughu ẹ shi eke iJudia nya. Eke iGalili ọ te gba li eke le ni ọ rọ ramhi ana ena.”

A rue iJesu bhale odalo oyi Eroḡu

⁶ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ọ mhila wẹ ini ọngi iGalili ọ khi. ⁷ Abi ọ ke rọ suọ khi eke ni Eroḡu ọ mhẹsẹ shi iJesu ọ khi, ọ e rue ọli ghi Eroḡu ni ọ li la iJerusalemu oni ẹghẹghẹ.

⁸ Abi Eroḡu ọ rọ mẹ iJesu, egbe e mu ọli, itobọ khi o she tẹsẹ ni ọ te nono ni lọli mẹ ọli, irari khi ọ she kpẹ suọ eko ọli, ọ gbolo nono ni ọ la ukpẹloe lue gbe ikanya ọnyaloo ẹghuo. ⁹ Ọ mhila iJesu oḡbọ ebubu ama iJesu ọa pfa shi ọli eke. ¹⁰ Eni Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi e migha aghọ, e pfi oni o nga ọ shi ọ ¹¹ Ighọ Eroḡu ali ekhọli-okhue eyọli e gia li e gbo rọli li egia. E sọṅo li itsua ni e somhi otse ni e ghale. E gbo rue ọli nyenẹ egbe ukhokho ghi iPaleti. ¹² Ẹlẹghọ, iPaleti ali Eroḡu e rọ somhi irari khi ọbe e kpẹ khi.

IPaleti ọ pfa ẹzọ mu iJesu a gbe ọli-a

(iMat 27.15-26; iMak 15.6-15; iḡon 18.39-19.16)

¹³ IPaleti ọ luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ mhẹsẹ ali eni ẹgbọ nya,

¹⁴ Oḡ wẹ, “A rue ọmọse ọna ghi mhẹ, a liẹ khi ọ pfi ozughu shi ẹgbọ iteva. Ama ukpẹloe ẹ mhi la mhila li oḡbọ lẹna, mhi aa mẹ emhi khọghuo ni a rọ gue ẹzọ shi ọli egbe.

¹⁵ Wẹkhi eri Eroḡu ọ pfa ẹzọ mu ọli, irari khi ọ nyenẹ ọli egbe ukhokho ghi awa. A ga mẹ ọli gboo khi ọni ọmọse ọna ọa li ingme okhọghuo nabi a rọ ya liẹ a gbe ọli-a. ¹⁶ Irari ghọ mhi ya nase ọli, mhi rue ọli obọ-a.”

¹⁷ [Ini a li ukpe iPasova, iPaleti, ọḡ mema rue oḡbọ oghuo ighumha lasele na wẹ.]

¹⁸ Wẹwẹ nya e ku unu a nyogho, “A rue ọli vu ya gbe-a! A ri ochogho rue iBarabasi obọ-a na anye!” ¹⁹ Eri a kie kpẹ mu iBarabasi shi owa ighumha irari onyaghu ni ọ pfi shi oni ẹoli ali khi ọ gbo gbe ugbeli.

²⁰ IPaleti ọ nono ni lue rue iJesu obọ-a, ọ gbo lema wẹ. ²¹ E kiele tsẹsẹ nyoghoo, “A ta li ma ọḡra apfida gbe-a! A ta li ma ọḡra apfida gbe-a!” ²² Utonuzesẹ, ọ gbo nu wẹ ngme, ọḡ, “Elọ o zẹ, Ingmobe onoghuo ọ riele? Irari khi mhia mẹ emini o zẹ ni a rọ ya gbe ọli-a. Itobọ ighọ, mhi lẹsẹ ya nase ọli, mhi rue ọli obọ-a.”

²³ E kiele tsẹsẹ nyoghoo, a ta iJesu ma ọḡra apfida gbe-a. Atsẹsẹ oyewẹ o rọli tse na wẹ. ²⁴ Ighọ iPaleti ọ lama shi wẹ ọ. ²⁵ Ọ rue iBarabasi ni a mu shi owa khi ọ pfi ozughu shi oni eke, ni o gbo gbe ugbe, obọ-a na wẹ. Ighọ ọ ri iJesu na wẹ, e ka li ọli abi o ghọle wẹ.

²⁶ Abi e li rue ọli lẹ, e mẹ ọmọse oghuo ni a lu iSamọ ọngi iZireni ni ọ rọte ẹoli odonue lo oni ẹoli le. E ri itoto mu ọli, sheli ọli oni ọḡra apfida oghọ, ọ tsua li nga ike deba iJesu.

²⁷ Ebubu ẹgbọ e deba iJesu, shi ikpotso ni e viẹ e viẹ oya na li. ²⁸ IJesu ọ nyenẹ alo ghue wẹ, ọḡ wẹ, “Ikpotso iJerusalemu, a khi ke viẹ na mhẹ. A ke viẹ na egbe ẹ ali imi ẹ, ²⁹ Irari khi oni ẹghẹghẹ ọḡ bhale ni a rọ ya ke liẹ, ‘Ikhivose o khi na ikpotso ni ẹa bia

* 23:30 Li zẹ Osia 10.8; Iro 6.16

eniye, ni ẹa me umemhi ghue, wekhi e ri e mu enyeli shi omọ unu ghue.’³⁰ E ya lie ute, ‘De mu anye,’ ẹẹ ite enikeke, ‘A de khukhu anye a.’*³¹ Irari ini egbo ẹẹ li na ini egua o vọ ebuli-a zughu, se e ke ẹ li ini o khakha?”

³² A li muno ighiatọ aava ni a li ya gbe-a toma li egbe. ³³ Abi e rọ ramhi ashini a lu, “Ugua ukhomhi olimhi,” agho e gbe ọli ali ighiatọ egho a shi. E ta oghuo ma oora shi ọli ukiẹkiẹ obita, e ta onokpọle shi ukiẹkiẹ obọ ogobo. ³⁴ Ijesu ọli, “Ita, gbekua na we irari khi ẹa lese emini ẹẹ li.”†

E ri amukpagho pfi onolo rọ kemhi itsua eyọli. ³⁵ Eni egbo e migha bino, enighie e dọli okonyo. E lie, “Oo tsumhi egboese, o tsumhi egbọli ini lọli o khi Omiepfuese oyi Eshinegba ni a ze.”‡

³⁶ Eni ekhọli-okhue e li bhale ya rọli li egia. E ri onyo ni o yala nali o mo da. § ³⁷ E ọli, “Ini o khia khi yeye u khi oghie oyi egbo iJu, tsumhi egbe e shọ.” ³⁸ E keke emhi tama kpeda na li ni o ngme khi, “Ona o khi Oghie oyi Egbo iJu.”

³⁹ Oghiatọ oghuo ni a li tama oara, o tsue iJesu. O lie ọli, “Óá khi yeye we khi Omiepfuese u khi? Tsumhi egbe e, ni u li tsumhi anye.”

⁴⁰ Ama oghiatọ onokpọle, o dese ọli, oo li, “Ulishi Eshinegba o ya ya muẹ, aborokhia khi eri ushi oghuo o ga mu awa? ⁴¹ Akanya ni awa gbe awa mie ifata to e na. Ama omose ona, o li emhikhoghuo ni o me osue a shi.” ⁴² Igho o o iJesu, “Sato mhe egbe ini u bhale ukpekhomhi eghiele oye.”

⁴³ Ijesu oo li, “Mhi gueye khi, ogbe-namo ena, u ya nu mhe la Apfe oyi Eshinegba na iloghie.”

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iJon 19.28-30)

⁴⁴ Agogo igbeva ele oguota o lese nu, obili o te bi oni eke nya ya ramhi agogo ese ele ogbomhi. ⁴⁵ Irari khi ovo o ke to, ode ugbakpi ni a rọ pfa ode a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba o te iteva kiесе-a eva ya to eke.* ⁴⁶ Ijesu o lu leghe, oo, “Ita, mhi ri ayemhe oyemhe mhọli e obọ.” Abi o rọ na

ngme se, o ghua. ⁴⁷ Abi oga okhọli-okhue ni o la agho o rọ me emini a me, o kuẹghie Eshinegba, oo li, “Egbegbo lo khi omose ona oni o pfuase o khi!”† ⁴⁸ Abi egbo ni e le gba agho ni wewe e ri ukpeloe me emini a me, e rọ me emini a me, ee vie osue, e je. ⁴⁹ Ama egbo nya ni e lese ọli ali ikpotso ni e rọte iGalili deba li, e migha tapfia bino emini a ga me nya.‡

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iJon 19.38-42)

⁵⁰ Omose oghuo o la o na lu iJosefu. O khi oghuo emose ni ee mhesẹ. O khi omose onete ni o pfuase. ⁵¹ Oa lama shi o a ka gbe iJesu a. Oni ẹoli Arimatia na eke iJudia o khi. O migha khe Eghiele oyi Eshinegba. ⁵² O le deba oghie iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu. ⁵³ O rọte oora apfida rue ọli tiemhile, o ri ide enegbo khuli ọli. O ya rọli shi uji ufueche ni a to-a, ni ogbo o ke ri olimhi to ghue. ⁵⁴ Ogbele ni o mama ele iyemhe oyi egbo iJu lo. Ele iyemhe o she lese ya ramhi. ⁵⁵ Eni ikpotso ni e rọte iGalili deba iJesu bhale e deba li ya me uji ni o ri iJesu to. Ali abi o li rọli to. ⁵⁶ Igho e nyene egbe je apfe ya rue ituale ni a ku e shi olimhi egbe. §

Ama e yemhe-a ogbele iyemhe. E ri ona ri ushi ogbele iyemhe gbe akanya.

24

Ite-eghuli-guale oyi iJesu

(iMat 28.1-10; iMak 16.1-8; iJon 20.1-10)

¹ Ele ni odode na elemhi efo uka, ogbie fiefie, eni ikpotso e bhale uji ni a ri iJesu to. ² E me khi eche ni a rọ khukhu oni uji, khi a gheghele ọli ode-a. ³ Ama abi e rọ lo elemhi oni uji, ẹa me idiegbe oyi iJesu. ⁴ Abọ e sha we, abi e li migha a sa o egho, e me khi emose aava ni e so itsua epfopfo ni e ge nyanyanya e nu we migha. ⁵ Ulishi oo mu we, e nyese ukhomhi so alo ghue eke. Ama eni emose e mhila we, “Elo o ze ni a rọ nono ogbo ni o la agbo ifuabọ oyi egbo ni e ghua? ⁶ Oa ke la ana, o she guale. A sato emini o gueye e abi o rọ la iGalili khi: ⁷ ‘Omi Ogbo o mema ya me osue obọ oyi egbo olamhe,

† 23:34 Li ze Iwolo 22.18 ‡ 23:35 Li ze Iwolo 22.7 § 23:36 Li ze Iwolo 69.21 * 23:45 Li ze Okiali 26.31-33

† 23:47 Li ze Iwolo 31.5 ‡ 23:49 Li ze iLuk 8.2-3 § 23:56 Li ze Okiali 20.10; iDeut 5.14

e gbe ọli-a shi apfida, ama ẹlẹnuzi-esẹ ọ ya guale.’ ”* 8 E tigbe yele eni ingme eyọli le.

9 E rọte atalimhi bhale, e gueye eniye odukhokho ogbaghuo enekpọle ali ẹgbọ elese ni e la agho. 10 IMeli ọngi iMagidaleni ali iJoana ali iMeli inyi iJemhisi ali ikpotso ni e nu wẹ kia e gueye eni ighiusomhi na keẹ. 11 Ama eni eniye odukhokho e dabi khi ingmemhi afue eni ikpotso ee ngme, ẹa pfi esọ shi wẹ ọ. 12 Ama iPita ọ vule, ọ na ya je oni atalimhi, ọ ramhi agho, ọ nyese egbe bino elemhi oni uji, ọ lese me ide ni a ro khuli ọli egho agho, ama ọa me idiegbe oyi iJesu. Igho ọ li je apfe, abo e sha li.

*Okiali na ode Emausi
(iMak 16.12-13)*

13 Oni ogbele ni e ngme ena, eniye odukhokho aava eyi iJesu e je ọli Emausi ni o khi imali igbaghuo rọte iJerusalemu. 14 E nu egbewe ngme ingme enana ni a me. 15 Abi e li ngme ni e li lee egho, iJesu ọ khu wẹ e, e ga kia lee. 16 E me ọli ama ẹa lese oni ọ khi. 17 IJesu ọ mhila wẹ, “Elo a nu egbe a ngme abi a li kia lee ena?” E mu migha, alo eyewe e khi osoli-osoli. 18 Oghuo elemhi wẹ ni a lu iKilopasi ọ mhila li, “Opfese oshẹbhe u khi shi eke iJerusalemu ni ọa lese emini a me eke ona aenelue?” 19 “Emhi eneghuo a me?” IJesu ọ mhila wẹ. Eni emose e ọli, “Emini e li iJesu ọna iNazareti. Omekeguele omose ọna ọ khi, ọ mhue ekpabo oyi Eshinegba. Egbọ e lese ọli shi emini ọ riele ali ingmemhi ni ọ gbolo o ngme. 20 Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali enighie e rue ọli lasese ni a gbe-a shi ọora apfida. 21 Eri anye dabi khi loli ọ ya pfa ẹgbọ iZireni shi eke. Amo li ele ese abi a te me ingme ena. 22 Ikpotso eghuo eyi anye e ri abo sha anye. E je uji oyoli amo uzogbe fiefie, 23 Ama ẹa me idiegbe oyoli. E nyene egbe bhale ya gue khi wewe e me igeni ni e gueye wewe khi ọ she guale. 24 Egbọ eghuo elemhi anye e she je obo ya bino e me khi abi e ngme o khi, ama ẹa me iJesu.” 25 IJesu ọọ wẹ, “A khi eyeghe e, ni udu oyee ọa nyanya mie emini emekeguele e ngme suo. 26 Aa lese khi ina oni Omiepfuese ọ li ya me osue neni

ọ lo ufumhi oyoli?” 27 Oni iJesu ọ tigbe ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase lo wẹ esọ ni e la ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi emekeguele nya. 28 Abi e li ti ramhi ukuku ọli ni e je, iJesu ọ riele abine khi loli ti okiali oyelue ya je odalo. 29 Ama ee ti ọli, ee ọli, “Nu anye kushi ana irari khi ogbe o she vu, obili o she gbolo-a bi.” Igho ọ deba wẹ ọ ya kushi na wẹ. 30 Abi e kerọ shito ya ke le eminale, ọ rue oni ibuledi, ọ kphemhi, ọ khi ọli-a, ọ kemhi na wẹ. 31 Eghẹghẹ ana, alo eyewe e khueghie-a, e tigbe lese khi loli lo. Eri-tse ọ kele-a, ẹa ke me ọli. 32 E egbewe, “Oo khi eri ọ li abi erali shi awa udu abi ọ ro la ode nu awa ngme ni ọ gbo ro gue abi Ebe-no-pfuase o ngme ye awa?”

33 Aghoaghọ e vule nyene egbe ukhokho je iJerusalemu. E bhale ya e eniye odukhokho ogbaghuo ali ẹgbọ enekpọle ni e ga legba, 34 ni e lie, “Egbegbi ingme lo khi Onomhue ọ she guale, ọ ri egboli gbo khasẹ iSamọ.” 35 Igho eni etuava egho e guele emini a me ode, ali abi e lese iJesu eghẹghẹ ni ọ ro khi ibuledi-a na wẹ.

Ijesu ọ ri egboli khasẹ eniye odukhokho eyoli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

36 Abi e ro kie ghọ ngme oni ungmehi, iJesu ọ migha wẹ iteva ọọ wẹ, “Opfomhe o nu e la.”

37 E yila, ulishi oó mu wẹ, e dabi khi ayemhe olimhi ọ khi. 38 Oo wẹ, “Elo o ze ni udu oyee e o ro nighise, ni a ro gbo mholi akhokhomhe shi udu oyee e? 39 A bino abo ali awe eyemhe. Mhemhe lo. A ri obo timhe ni a me khi olimhi ogbo ọa ya mholi idiegbe ali igua, nabi a me khi mhi mholi ena.”

40 Abi ọ ro ngme na se, ọ ri abo ali awe eyoli khasẹ wẹ. 41 Abi oghẹle ali oshabo ni o vo wẹ udu ọa kie ze wẹ mie shi ọ ne, iJesu ọ mhila wẹ, “A li mholi emhikhoghhuo shi akana ni a le ghọ?” 42 E rue afele ni a nye na li, 43 O rue ọli la akpewe roli le.

44 Oo wẹ, “Ena e khi emini mhi gueye e abi mhi ro kie nu e la. Ingme eyemhe nya ni a keke shi Ushi oyi iMosisi ali, ebe eyi

* 24:7 Li ze iMat 16.21; 17.22-23; 20.18-19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

Emekeguele eyi Eshinegba ali Ebe Iwolo, e mema bhale ya tse.”

⁴⁵ Igho o khueghie we udu-a ni e me asha lese emini a keke shi Ebe-no-pfuase.

⁴⁶ O gueye we, “Emini a keke shi eke na. Omiepfuese o ya me osoli, o rote eghuli guale elenuzi-ese, ⁴⁷ egheghe agho a ya ri eva oyoli ri imupfi ali irolamhe-topfa tse abo ushishi nya, rote iJerusalemu gba eke le. ⁴⁸ A ga me eni emhi enana nya. ⁴⁹ Mhi ya ri emini Itamhe o shobo ghie usomhi ghi e, eri-tse a la elemhi eoli iJerusalemu ramhi ni a ro ya ri itoto rote obini o yagha ghi e ni o ya kpha e so.”†

Inga idane oyi iJesu

(iMak 16.19-20; Ika 1.9-11)

⁵⁰ Abi o ro rue we vu ya fi, ni e ro kia ramhi iBetani, o tsua abo idane, o ku isemhe na we. ⁵¹ Abi o li ku isemhe na we, o o ze we obo, a rue oli nga idane.‡ ⁵² Igho e nyese ukhomhi ga li. E mu egbe pfi ri ukpokpomhi oghel je iJerusalemu. ⁵³ E kiele la owa ugamhi no fune tse, e kuoghi Eshinegba.

† 24:49 Li ze Ika 1.4 ‡ 24:51 Li ze Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iJoni O keke

Ungmemhi Oni o khi agbo

¹ Igbaekele, Ungmemhi O she kpe la o. Oni Ungmemhi o nu Eshinegba la. Oni Ungmemhi O khi Eshinegba. ² Igbaekele loli ali Eshinegba e te ga la. ³ Obọ oyoli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rote obọ oyoli ma. ⁴ Loli o mhọli agbo na agboagbo. Oni agbo oyoli, o ri akpa na egbo na agbo.

⁵ Oni akpa o ge nga alo ebili, ama alo ebili o dobe pfuse oli a.

⁶ Eshinegba o ghie omose oghuo ni a lu iJoni ghi egbo na agbo. * ⁷ Loli o bhale ya pfi otsele shi oni ogbo ni o khi oni akpa, ni egbo nya e rote oni otsele miesuo. ⁸ Oa khi oni iJoni o khi oni akpa; eri o li bhale ya pfi otsele shi oni akpa. ⁹ Loli o khi oni egbegbi akpa, ni o ya bhale agbo ni o ya ri imeke na egbo nya.

¹⁰ Oni Ungmemhi o la agbo, egbo ea lese oli, abi o ri rie khia khi loli a rote obọ oyoli ma agbo. ¹¹ O bhale deba egbo eyoli, ea lama mie oli. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie oli, ni e lese mie eva oyoli suo, wewe o ri afu na e ro mele imi Eshinegba a. ¹³ Oa khi abi ita ali inyo e lie bia ogbo alo-gbugbugbu a ri ona ngme, ama Eshinegba o khi ita we.

¹⁴ Oni Ungmemhi o mele ogbo-a, o nu awa la agbo ona, awa me ufumhi oyoli, ikhi ufumhi oyi omi Ita otuoghuo kpe ni Ita o mhọli, oni o rote obọ oyi Ita bhale, oni o mhọli isomhelemhi ali igesikia gbeku o.

¹⁵ IJoni o kia tse abo ingme oyoli ye egbo, o o tse, o o lie, "Ona mhi gueye e khi o ya bhale odukhokho oyemhe, ama o fu dose mhe itobo khi o kpe la agbo neni a bia mhe."

¹⁶ Rote isomhelemhi oyoli ni o gbeku o, awa te mhọli ikhivose ododa. ¹⁷ Obọ oyi iMosisi Eshinegba o te ri ushi na awa, ama obọ oyi iJesu iKirisiti isomhelemhi

ali igesikia e te bhale. ¹⁸ Ogbokhoghuo o me Eshinegba ghue. Ama, Omi Eshinegba otuoghuo kpe, ni loli ali Eshinegba e khi oghuo, ni loli ali Ita e ga la, loli o ze ni agbo e ro lese Ita.

IJoni o o khi loli e khi Omiepfuese (iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)

¹⁹ Egbhali eyi iJu ni e la iJerusalemu e ghie eni ee ralo ugamhi oyi Eshinegba ali eni e nu we gbe ikanya owa-ugamhi, e ka mhila iJoni oni o khi.

²⁰ IJoni o ro sheli we, o nyanya so we o, o gueye we gboo khi o a khi loli khi oni Omiepfuese.

²¹ E mhila li, "Oghuo u ke khi so? Elaja u khi?"†

IJoni o o, "Iye." E gbo mhila li.

"Omekeguele oyi Eshinegba u khi?"

O o "Iye."

²² E gbolo e, "Gueye anye oni u khi so, ni anye me emini anye ya gueye eni e ghie anye, elo ye ye u khi so?"

²³ IJoni o rote ungmehi ni Azaya omekeguele oyi Eshinegba o ngme so we o, o o, "Mhemhe mhi khi uruli oyi ogbo ni o la odagbe e tse, ni o o lie, 'A riele udu oye e shi eke ke Onomhue ni o o bhale.' "‡

²⁴ Egbo ni egbo iFarisi e ghie ghi iJoni, e mhila li, ²⁵ "Abi u a ro khi Omiepfuese, ni u a ro khi Elaja, wekhi oni omekeguele oyi Eshinegba u khi ena, elo o ze ni u ro o batazi egbo so?"

²⁶ IJoni o so we o, o o, "Ame mhi ro batazi egbo memena, ama ogbo oghuo o la e iteva memena ni aa lese ne. ²⁷ Loli o ke ya bhale odukhokho oyemhe, ni o khia khi mhia fu ramhi oni o o taghie uli oyi eku e ni o ro so a."

²⁸ Obini iBetani ni o la ukiekie obini ovo o te e ngale shi oke iJodani, ashini iJoni o la batazi egbo, a la me eni ingme ena nya.

Omi osumha oyi Eshinegba

²⁹ Ogbeakolo iJoni o me khi iJesu o o bhale, iJoni o gueye egbo, o o, "Omi Osumha oyi Eshinegba ni o rue olamhe eyi agbo vu na! ³⁰ Ona mhi ngme abi mhi ro lie, 'Omose oghuo o ya bhale ni o fu dose mhe, itobo khi o she kpe la o neni a bia mhe.' ³¹ Egbegbi

* 1:6 Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2 † 1:21 Li ze iDeut 18.15,18; iMala 4.5 ‡ 1:23 Li ze Aza 40.3

mhemhe mhia kpe lese oli ghue, ama eri mhi bhale ri amẹ ẹ batazi egbo ini mhi me asha ri oli khasẹ egbo iZireni.”

³² Igho iJoni o pfi otsele ona khi, “Mhi me khi Ayemhe o li abi anekhukhu rote idane tiemhie ya ma li egbe. ³³ Mhia kha kpe lese oli, ama oni o ghie mhe mhi ri amẹ ke batazi egbo, oo mhe, ‘Oni u da me khi oni Ayemhe o tiemhie shi o khi o migha li egbe ne, lolu o khi oni o ya ke ri Ayemhe-no-pfuase batazi egbo.’ ³⁴ Igho eni emini a gueye mhe ena e li de shi ukpeloe oyemhe, ni o remhe gueye e khi Omi Eshinegba o khi.”

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

³⁵ Ogbeakolo iJoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akagho. ³⁶ Abi iJoni o ro me khi iJesu oo dose, oo, “Bino Omi osumha oyi Eshinegba.”

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e ro suo ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu o pfi alo ukhokho, o me we khi ee deba lue, o mhila we, “Elo a nono.”

Ee oli, “Osese, obo wa la?”

³⁹ Oo we, “A bhale ya bino.” Igho e deba li, e me obini o la. Agho e ke nu o la elegeho nya rote agogo ene ele oguota vu.

⁴⁰ Otuoghwo eniye odukhokho etuava ni e suo emini iJoni o ngme ni e deba iJesu vu o khi Aduru, inyoghwo iSamọ iPita. ⁴¹ Igho Aduru o nyanya kpe te odode nono iSamọ inyoghwo oli gueye, oo, “Anye she me Omiepfuese.” (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru o rue iSamọ bhale ghi iJesu.

IJesu o bino oli, oo, “Ye ye u khi ISamọ omi iJoni, iKefasi a ke e ke lu e. IPita ali iKefasi emhi oghwo a rewe ngme.”

IJesu o lu iFilipu ali iNataniẹ

⁴³ Ogbeakolo, iJesu o ke mu egbe khi lolu rote agho vu ya ke je iGalili. O me iFilipu, oo li, “Deba mhe.” ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu o li khi. ⁴⁵ IFilipu o ke nono iNataniẹli me. Oo li, “Anye she me oni iMosisi o keke ingme oyoli shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazarẹti Omi iJosefu.”

⁴⁶ INataniẹli oo, “iNazarẹti we, eminete o li rote iNazarẹti e lase?”

IFilipu oo, “Lese bhale ya bino tse.”

⁴⁷ Abi iJesu o ro me iNataniẹli khi oo bhale obini lue la, iJesu oo, “Egbegbi onge iZireni na, oni o ya lo egholi.”

⁴⁸ INataniẹli o mhila li, “Se u gho lese mhe?” IJesu oo, “Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e.”

⁴⁹ INataniẹli oo, “Osese, Omi Eshinegba u khi, oghie oyi iZireni!”

⁵⁰ IJesu oo, “Itobo khi mhiye khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e dose ona.” ⁵¹ O gbo gueye we, “A ya me khi idane o khueghie-a, a me khi igeni eyi Eshinegba e rote idane e tiemhile ya nga shi mhemhe Omi Ogbọ o.”§

2

IJesu o ri amẹ mele onyo a

¹ Ogbele onuzi-ese, a la iKena na eke iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo iJesu o la agho, ² A li lu iJesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyo ni a la agho da o ro pfo, inyo iJesu oo iJesu, “Onyo e pfo we ro da.”

⁴ IJesu oo, “Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi eghẹghẹ oyemhe o ramhi ne.”

⁵ Inyo iJesu o gueye eni e so onyo, “A ri emini o da gueye e gbe akanya.”

⁶ Ikpokpomhi idubo eche esesa e la epfe agho na die amẹ e shi ni egbo iJu e ro kpe egbe a abi ushi oyewe o ngme. Udubo oghwo oghwo, oo mie italabi amẹ ene. ⁷ IJesu o gueye eni e so onyo, “A ka die amẹ vo eni idubo esesa.” Igho e die amẹ vo ewe nya te unu tsue. ⁸ Igho oo, “A die o ghi oni o ri ukpeloe e khu oni ilegba.” Igho e die o ghi o. ⁹ Oni o ri ukpeloe e khu ilegba o rote eni amẹ ni a she ro mele onyo a da bino, o a kpe lese obini a me we, ama eni e so onyo e lese obini a me we. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je epfe ete, ¹⁰ oo li, “Ashini a la ri ele emhi onana kpa, onyo onete onana a kpe ro lasele na egbo da khue neni a ri onyo oni o kpo-a lasele, Elo o ze ni a ro ri onyo ona kpe shi agho?”

¹¹ Ona o khi akanya ɔnyaloo oni odode ni iJesu ɔ gbe. Eoli iKena na eke iGalili ɔ la riɛɛ ɔ. Onana ɔ ro ri ufumhi oyoli khase, ni eniye odukhokho eyoli e ro mie oli suɔ.

¹² Ona o dose se, iJesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli e tiemhi obini iKapanomu. E la oobo ukuku ogbele.*

Ijesu ɔ lo elemhi Owa oyi Eshinegba le

(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)

¹³ Abi eghẽghẽ ukpe oyi egbɔ iJu ni a lu iPasova o ro ti bhale, iJesu ɔ nga obini iJerusalemu.† ¹⁴ Ɔ bhale ya e khi egbɔ e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba ri ena ali isumha ali inekhukhu e de. Eghuo e shitɔ pfa ikpagho na egbɔ. ¹⁵ Igho iJesu ɔ rue ili ro lali utali ulumhekiero khu we ya lase nya, ghe eni ena ali isumha; ɔ miatse we ikpagho kua, ɔ ghi we abo okphe kpha kua. ¹⁶ Ɔ eni e ri inekhukhu e de, “A muno we ana-a! Se a li ri owa oyi Ita mhemhe e mele oki a.” ¹⁷ Eniye odukhokho eyoli e ya yelee emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase khi, “Ingme owa oye o mu mhe egbe gba.”‡

¹⁸ Igho enighie eyi iJu e mhila iJesu ini ɔ mholi ikanya ɔnyaloo ni ɔ ya gbe ni o ya rokhasẽ ewe khi ɔ mholi afu ni ɔ ro riɛɛ enana nya.

¹⁹ IJesu ɔ we, “A bighi oni Owa oyi Eshinegba ona nya gbe, mhi ya gbo riɛɛ ɔ to ogbele ese.”§

²⁰ Enighie eyi iJu e ke mhila, “Owa ni a ri ikpe egbhueva ali esesa to wa lie khi u ri ogbele ese tse ya riɛɛ to?”

²¹ Ama egbe oyoli ɔ ri oni Owa oyi Eshinegba ni ɔ ngme khokho. ²² Abi ɔ ro ghu-a ni Eshinegba ɔ ro gbo guise ɔ le, eniye odukhokho eyoli e ro tigbe sa ya to emini ɔ ke ngme. Ona o rewe mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi iJesu lolo suɔ.

²³ Eghẽghẽ ni iJesu ɔ ro la iJerusalemu, ikhi eghẽghẽ ukpe iPasova, ebubu egbɔ e ro mie oli suɔ itobo khi e me ikanya ɔnyaloo ni ɔ gbe. ²⁴ Ama iJesu ɔ ya regbenga we obo itobo khi ɔ lese emini egbɔ e khi pfo nya. ²⁵ Ɔa khi ogbɔ ɔ ke gbo ya gue ingme oyi

egbo ye oli, itobo khi ɔ she lese emini o la we udu.

3

Ijesu ali iNikodemosi

¹ Omose oghuo ɔ la ɔ ni ɔ la otu iFarisi, ɔ khi okhemhue ni ɔ mu eloe shi elemhi iJu, a lu oli iNikodemosi. ² Oni omose ona ɔ bhale deba iJesu eliyose elegehuo, ɔ li, “Osese, anye lese khi oni ɔ se se ni ɔ ro te obo oyi Eshinegba bhale u khi. Itobo khi ogbokhoghuo ɔa ya dobe ke gbe ikanya ɔnyaloo enabi u wa gbe ena ini Eshinegba ɔa nu oli la.”

³ IJesu ɔ li, “Mhi gue igesikia ye khi, ini aa li riɛɛ ogbɔ bia, ɔa ya me Eghiele oyi Eshinegba.”

⁴ INikodemosi ɔ li, “Se a li gbo riɛɛ ogbɔ ni ɔ womhe se bia? Eri ɔ gbo ya lo inyoli elemhi ni ɔ gbo riɛɛ oli bia?”

⁵ IJesu ɔ soli ɔ, ɔ li, “Mhi gue igesikia ye khi, aa me ogbokhoghuo ni ɔ ya lo Eghiele oyi Eshinegba ini aa bia li elemhi ame ali elemhi Ayemhe. ⁶ Omose ali okpotso ee bia ogbɔ alo gbugbugbu, ama Ayemhe oyi Eshinegba a ro riɛɛ ogbɔ ɔ bia elemhi ayemhe. ⁷ Khi ze ni ungmehi ni mhi khi, ‘A mema riɛɛ e ya bia,’ o ligho ri abo she. ⁸ Obini o ghole akpekpeli o li e je, eri awa lie suɔ abi o lie li, ama awa aa ya me oli. Igho ingme oyi eni a riɛɛ bia elemhi Ayemhe oyi Eshinegba e li.”

⁹ INikodemosi ɔ mhila iJesu, “Se a lie me ghɔ?”

¹⁰ IJesu ɔ, “Ye ye ukpokpo-ogbo ogyebe ni u lie sese egbɔ eke iZireni waa lese ona?”

¹¹ Abi o li mhi li gue oli e ye khi emini anye lese, anye e ngme. Emini anye me, anye e gueye agbo. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suɔ. ¹² Ini waa mie mhe suɔ ini mhi gue ingme ena agbo ona ye, se u lie mie mhe suɔ ini mhi gue ingme iloghie ye?

¹³ Ogbokhoghuo ɔa kpe ye iloghie jele ghue, se ni mhemhe Omi Ogbɔ ni mhi ro te iloghie tiemhie. ¹⁴ Abi iMosisi ɔ ke li ge enye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni ɔ tsua li idane obini odagbe ifufu, igho a mema li tsua Omi

* 2:12 Li ze iMat 4.13 † 2:13 Li ze Okiali 12.1-27 ‡ 2:17 Li ze Iwolo 69.9 § 2:19 Li ze iMat 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29 * 3:14 Li ze iNoba 21.9

Ogbò idane.* ¹⁵ Eghẹghẹ aghò, ọ̀nini ọ̀ da mie ọ̀li suọ, ọ̀ ya mhọ̀li agbọ̀ na agbọ̀agbọ̀.

¹⁶ “Irarì khi Eshinẹ̀gba ọ̀ ọ̀ nono ingme oyi agbọ̀ gba, lọ̀li ọ̀ rọ̀ rue Omiọ̀li ọ̀ni ọ̀mọ̀se ọ̀tuọ̀ghuo kpe na agbọ̀, eghẹghẹ aghò ọ̀nini ọ̀ da mie ọ̀li suọ ne, ọ̀a ya pfua, ama ọ̀ ya mhọ̀li agbọ̀ na agbọ̀agbọ̀. ¹⁷ Eshinẹ̀gba ọ̀a ghie omi ọ̀li bhale agbọ̀, ni ọ̀ bhale ya pfa ẹ̀zọ̀ mu ẹ̀gbọ̀ na agbọ̀, eri ọ̀ ghie ọ̀li, ọ̀ bhale ya mie agbọ̀ pfuese. ¹⁸ Aa ya pfa ẹ̀zọ̀ mu ọ̀ni ọ̀ da mie Omi Eshinẹ̀gba suọ, ama ọ̀ni ọ̀a da mie ọ̀li suọ, a she pfa ẹ̀zọ̀ mu ọ̀li se, itobọ̀ khi ọ̀a mie Omi Eshinẹ̀gba ọ̀tuọ̀ghuo kpe suọ. ¹⁹ Abi a liẹ̀ sọ̀ oni ẹ̀zọ̀ na. Ákpá o bhale agbọ̀, ama ẹ̀gbọ̀ e nono alo ebili ne, itobọ̀ khi ikanya ebe ẹ̀ẹ̀ gbe. ²⁰ Oni ọ̀ gbe ikanya ebe ọ̀a ya nono ákpá, ọ̀a tigbe ẹ̀ bhale ákpá itobọ̀ khi ikanya eyọ̀li e ya ri udi lasele ini e bhale ákpá. ²¹ Ama ọ̀ni ọ̀ da ri ungmehi oyi Eshinẹ̀gba ni o khi igesikia a gbe akanya ne, ọ̀ bhale ákpá ashini a te ẹ̀ me eke, ni ikanya eyọ̀li e rokhasẹ̀ khi ode oyi Eshinẹ̀gba ọ̀ rọ̀te.”

Otsẹ̀le ni iJoni ọ̀ pfi shi ingme oyi iJesu

²² Eẹ̀ lese iJesu ali eniyẹ̀ odukhokho eyọ̀li e je eke iJudia. O nu wẹ̀ la oobọ̀ ukuku eghẹghẹ, ọ̀ọ̀ batazi ẹ̀gbọ̀. ²³ IJoni ọ̀ la Ainoni ni ọ̀a nuẹ̀ shi iSalimu li batazi ẹ̀gbọ̀, itobọ̀ khi amẹ̀ e lo bu shi aghò. Egbọ̀ e je aghò deba li ni ọ̀ batazi wẹ̀. ²⁴ Eghẹghẹ aghò aa mu iJoni shi owa ighumha ne.†

²⁵ Eniyẹ̀ odukhokho eyi iJoni eghuo e nu ogbọ̀ iJu oghuo khakọ̀ shi ingme ikpegbe a ona ugamhi. ²⁶ Ighò e le deba iJoni, ẹ̀ẹ̀, “Osesẹ̀, u ke yelege ọ̀mọ̀se oghuo ni u ke batazi, ọ̀ni u ngme ingme oyọ̀li epfe oke iJodani ẹ̀lẹ̀ghọ̀, ọ̀ li ẹ̀ batazi ẹ̀gbọ̀, lọ̀li ẹ̀gbọ̀ nya e ke na deba memena.”

²⁷ IJoni ọ̀ọ̀ wẹ̀, “Aa me emhikhoghuo ni ogbọ̀ ọ̀ mhọ̀li ni ọ̀a khi Eshinẹ̀gba ọ̀ rọ̀li na. ²⁸ Eẹ̀ ena a ga suọ abi mhi rọ̀ liẹ̀ khi ọ̀a khi mhemhẹ̀ mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhe ralo na li.‡ ²⁹ Omose ọ̀ni ọ̀ rue omueshi ọ̀ khi ughue omueshi. Eri omole ọ̀ni omose ọ̀ni ọ̀ rue omueshi ọ̀ ri esọ̀ shi eke migha ke khe ughue omueshi. O kha da suọ khi omole ọ̀ da ngme ne, egbe ẹ̀ẹ̀ mu

oli. Ighò egbe e liẹ̀ mu mhe memena, ighò oghẹ̀le oyemhẹ̀ o gbo vọ̀. ³⁰ Ufumhi oyọ̀li o mema ke nga shio, ufumhi oyemhẹ̀ ọ̀ ọ̀ ke tiemhi.

³¹ “Oni ọ̀ rọ̀te ilimhi tiemhie ọ̀ fu dose ẹ̀gbọ̀ nya. Oni ọ̀ rọ̀te agbọ̀ ana lasele, ọ̀na agbọ̀ ona ọ̀ khi. Irarighò, ingmemhi eyi agbọ̀ ana a ke ngme. Ama ọ̀ni ọ̀ rọ̀te ilimhi tiemhie ọ̀ fu dose ẹ̀gbọ̀ nya. ³² Emini ọ̀ me ali emini ọ̀ suọ ilimhi, ọ̀ gue ẹ̀ ye ẹ̀gbọ̀, ama ogbokhoghuo ọ̀a mie ọ̀li suọ. ³³ Oni ọ̀ da mie emini ọ̀ gueye agbọ̀ suọ ne, eri ọ̀ rokhasẹ̀ khi igesikia Eshinẹ̀gba ọ̀ ngme. ³⁴ Oni Eshinẹ̀gba ọ̀ ghie, ọ̀ọ̀ ngme ungmehi oyi Eshinẹ̀gba, itobọ̀ khi eri Eshinẹ̀gba ọ̀ ri Ayemhẹ̀ oyọ̀li na li gbe ku ọ̀. ³⁵ Eri Eshinẹ̀gba Ita ọ̀ nono ingme oyi Omiọ̀li ọ̀ni ọ̀mọ̀se, irarighò ọ̀ rọ̀ ri emhikpa nga li obọ̀. § ³⁶ Oni ọ̀ da mie Omiọ̀li suọ ne, eri ọ̀ọ̀ mhọ̀li agbọ̀ na agbọ̀agbọ̀, ama ọ̀ni ọ̀ da kie ọ̀li ne, ọ̀a ya mhọ̀li agbọ̀, eri ibiselemhi oyi Eshinẹ̀gba ọ̀ọ̀ deba li agbọ̀agbọ̀.”

4

IJesu ọ̀ nu ọ̀kpotoso ọ̀nge iSameria ngme

¹ Egbọ̀ iFarisi e suọ khi ebubu ẹ̀gbọ̀ ẹ̀ deba iJesu, ali khi ọ̀ gbo batazi eniyẹ̀ odukhokho bu dose iJoni. ² Oa khi iJesu ọ̀ ri obọ̀ oyọ̀li mema batazi ẹ̀gbọ̀, ama eniyẹ̀ odukhokho eyọ̀li e batazi ẹ̀gbọ̀. ³ Ighò abi iJesu ọ̀ rọ̀ suọ ingme ni ẹ̀gbọ̀ e ngme, ọ̀ rọ̀te eke iJudia vu, ọ̀ mu egbe pfi je iGalili. ⁴ O ya rọ̀te ode iSameria dose abi ọ̀ rọ̀ le iGalili.

⁵ Ighò ọ̀ bhale ẹ̀oli na lu iSicha ni o la eke iSameria, ni ọ̀a nuẹ̀ shi eke ni iGiekọ̀pu ọ̀ rọ̀ na iJosefu omiọ̀li ọ̀ni ọ̀mọ̀se.*

⁶ Aghò ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekọ̀pu o la. O losẹ̀ iJesu itobọ̀ okiali ni ọ̀ kia ramhi aghò, ighò ọ̀ shito epfe oni ilijia. Oguota o lẹ̀se mu eke oni eghẹghẹ.

⁷ Ọ̀kpotoso ọ̀nge iSameria oghuo ọ̀ bhale ya a amẹ̀. IJesu ọ̀ọ̀ li, “Diẹ̀ amẹ̀ na mhe da.” ⁸ Eghẹghẹ aghò eniyẹ̀ odukhokho eyọ̀li e she lo ifuapfe ya de eminale.

⁹ Oni ọ̀kpotoso ọ̀nge iSameria ọ̀ọ̀ iJesu, “Ongẹ̀ iJu u khi, mhemhẹ̀ mhi khi ọ̀nge iSameria, se u ke li a liẹ̀ mhi diẹ̀ amẹ̀ ne da?” Emini o ze ni ọ̀ rọ̀ ngme na khi, ẹ̀gbọ̀

† **3:24** Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ **3:28** Li ze iJon 1.20 § **3:35** Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22 * **4:5** Li ze Igbae 33.19; iJosh 24.32 † **4:9** Li ze Ezira 4.1-5; iNee 4.1-2

iJu ali ẹgbọ iSameria ẹa ri egbe ẹ ti emhi egbe.†

10 Ijesu ọ li, “Ini u lẹsẹ isomhopfa ni Ẹshinẹgba ọ rọ na ọgbọ lọ, ni u gbo rọ lẹsẹ emini ọgbọ ni ọọ mhila ẹ amẹ ọ khi lọ, u kha mhila li ọ ri amẹ nẹ da. Ẹghẹghẹ aghọ ni ọ ri amẹ ni e ri agbọ ọ na ọgbọ nẹ da.”

11 Oni ọkpotoso ọ ke mhila iJesu, ọọ, “Ọga, waa mhọli emhi ni a rọ ọ a amẹ, oni ilijia o limhi. Obo u ke te ya mẹ eni amẹ ni e ri agbọ ọ na ọgbọ na a mhe da? 12 Eri u kẹ liẹ khi yeye u fu dọsẹ iGiekọpu ita anye kpa?” Lọli ọ tọ oni ilijia ona, ni ọ ri ọli na anye, ni lọli ali imiọli ali elamhako eyọli e gbo te ọ da.

13 Ijesu ọ ya sọ li ọ, ọ li, “Onini ọ da da amẹ eyi ilijia ena, okiamẹ o gbo ya gbe ọli.

14 Ama okiamẹ ọa tigbe kẹ ẹ gbe ọnini ọ da da amẹ ni mhi ya rọ na li da. Itobọ khi amẹ eyemhe e ya mele okẹ ni ọa ke ya khakha ghue shi ọli elemhi, ni o ya ke sha kule ri agbọ na agbọagbọ na li.”

15 Oni ọkpotoso ọọ, “Ọga Kpekpẹ ri eni amẹ na mhe da ini okiamẹ o khi ke gbo gbe mhe, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a amẹ.”

16 Ijesu ọọ, “Ka lu ọmọsẹ ni ọ rue ẹ shi bhale.”

17 Oni ọkpotoso ọọ, “Mhia mhọli ọmọsẹ.” Ijesu ọọ li, “Igesikia lọ, ni u wẹ khi u a mhọli ọmọsẹ, 18 itobọ khi u she kpe mhọli emọsẹ oshe ni u kpe ngeli na. Oni u ga nu la memena, ọa khi lọli ọ rẹ shi.”

19 Oni ọkpotoso ọọ, “Kie! Ọga, mhi she mẹ ọli khi ọmekẹguele ọyi Ẹshinẹgba u khi.

20 Ukhomhi ute onana eni e bia anye ẹgbọ iSameria, e kpe la ga ugamhi, ama ẹẹ ẹgbọ iJu, ẹ khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

21 Ijesu ọọ li, “Mie mhe suọ khi ẹghẹghẹ ọọ bhale ni u a ke rọ la ukhomhi ute ona, wẹ khi iJerusalemu ya ga Ita. 22 Emini ẹẹ ẹgbọ iSameria aa lẹsẹ, a ga, ama anye lẹsẹ emini anye ẹ ga itobọ khi obọ oyi iJu imiepfuese o te bhale. 23 Ama, ẹghẹghẹ ọọ bhale, oni ẹghẹghẹ o she ramhi ni ẹgbọ eni e ri igesikia ẹ ga Ẹshinẹgba e rọ ya ke ga li abi Ayemhe oyọli o li rọkhasẹ wẹ, e gbo te ode igesikia ga li, itobọ khi ẹgbọ eni e lighọ ọ ga li, ọọ nònō. 24 Ayemhe oyi Ẹshinẹgba ọ khi, eni ẹẹ ga li e mema ya ke ga li abi Ayemhe o rọkhasẹ wẹ, ali rọte ode igesikia.”

25 Oni ọkpotoso ọọ iJesu, “Mhi lẹsẹ khi Omiepfuese (Oni a lu iKirisiti) ọ ọ bhale. Ọ kha bhale, ọ ya khueghie emhikpa gueyẹ anye.”

26 Ijesu ọ sọ oni ọkpotoso ọ, “Lọli mhi khi ni mhi nu ẹ ngme ena.”

27 Abi e kie li ngme, eniyẹ odukhokho eyọli e bhale ya ẹ khi ọ nu ọkpotoso o ngme, o ri abọ sha wẹ. Ọngẹwẹ ọa mhila li, “Elo wa nono?” Wẹkhi e ri e mhila li, “Elo o zẹ nu u rọ nu ọli ẹ ngme?”

28 Ighọ oni ọkpotoso ọ zẹ akhe amẹ oyọli obọ shi aghọ, ọ je ifuapfẹ kia gueyẹ ẹgbọ, ọọ liẹ, 29 “A bhale ka ghe ọmọsẹ ọghuo ni ọ gue emini mhi ga rieḷẹ ghue nya yẹ mhe. Omiepfuese ọ fẹ ya khi?” 30 Ẹgbọ e wẹ gbii te ifuapfẹ bhale ashini iJesu ọ la.

31 Ẹghẹghẹ aghọ, eniyẹ odukhokho eyọli e ke lema li, “Ọsẹsẹ, waa ke le eminale.”

32 Ijesu ọọ wẹ, “Mhi mhọli eminale ni mhia le ni aa lẹsẹ.” 33 Eniyẹ odukhokho eyọli e mhila egbe wẹ, “Eri ọgbọkhọghuo ọ kpe ri eminale ghi ọ le?”

34 Ijesu ọọ wẹ, “Eminale oyemhe khi, ni mhi rieḷẹ ọghuemhe oyi oni ọ ghie mhe, ni mhi rọ gbo gbe akanya oyọli pfo. 35 Aa she ngme ọ khi, ‘Iki ene e ke kpọle ni a rọ ke ya khiẹsẹ emhi ẹkọmhi?’ Mhi gue ẹ yẹ ẹ memena, a bino khi emhi ẹkọmhi na ishemhi e she bie ni a khiẹsẹ. 36 Memena a she ẹ fali eni ẹ khiẹsẹ ishemhi ota akanya, ni e ke khiẹsẹ ikhiẹsẹ ni o ri agbọ na agbọagbọ ọ bhale. Ẹghẹghẹ aghọ ni a bhale ya ẹ khi eni e rọ kọ ali eni ẹ khiẹsẹ e ga kugbe ke gheḷẹ. 37 Onana o rọkhasẹ khi emini ẹgbọ ẹ ngme khi igesikia o khi, ikhi ungmehi ni ọọ, ‘Oni ọ rọ kọ, ọ kiọda shi oni ọ khiẹsẹ.’ 38 Eri mhi ghie ẹ a ka khiẹsẹ emini aa rọ kọ. Ẹgbọ elese e ya gbe ikanya ni e toto rẹwẹ kọ, ama ẹẹ a mẹ eleli ikanya eyẹwẹ.”

Ebubu ẹgbọ iSameria e miesuo

39 Ebubu ẹgbọ iSameria ni e la oni ẹoli e ri itobọ emini oni ọkpotoso ọghọ ọ gueyẹ wẹ mie iJesu suọ, ikhi emini ọ ngme ni ọọ, “A bhale ya ghe oni ọ gue emini mhi ga rieḷẹ ghue nya yemhe.” 40 Abi eni ẹgbọ iSameria e rọ bhale deba iJesu, e lema li ọ kpekpẹ ọ ku shi na ẹwẹ. Ighọ iJesu ọ ku shi na wẹ ogbeḷẹ e va.

41 Ebubu egbo elese e gbo mie iJesu suo itobọ ingmemhi ni ọ nu wẹ ngme. 42 Eni egbo e ke ọni ọkpotoso, “Anye she miesuo memena. Ọa khi itobọ emini u gueye anye tse anye ro miesuo, ama itobọ khi anye she suo emini ọ ngme, anye gbo lese egbegbo khi ọni omose ọna ọ ga khi ọni Omiepfuese.”

Ijesu ọ ri omi ọni ọ gbe akanya igometi ni ọ fu ze

(iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

43 Ijesu ọ la iSameria ramhi ogbele eva. Ọ rote agho vu je iGalili. 44 Ọ she kpe lie khi egbo ẹa la ẹoli oyi omekeguele oyi Eshinegba a mu ekpe na li.† 45 Abi ọ ro lo eke iGalili le, egbo iGalili e mie ọli egbegbo, itobọ khi ukpeloe oyewe iJesu ọ la gbe ikanya onyaloa ni ọ la iJerusalemu gbe abi e ro rieḗ ukpe iPasova.§

46 Igho iJesu ọ gbo nyene egbe je iKena ni o la eke iGalili, ashini ọ ke la ri ame mele onyo a. Omose oghuo ni ọ gbe akanya igometi ọ la akagho, ni omi ọli ọ la iKapanomu ghua.* 47 Oni omose ọ suo khi iJesu ọ rote eke iJudia ẹ bhale iGalili. Igho ọ bhale ya lema iJesu ọ kpekpe ọ deba lue ya nu loḗ ri omi lue, ni ọa ze ni ọ la akọ eghuli ze. 48 Ijesu ọọ, “Ini aa li me ọlele onyaloa ali oshabo, aa ya miesuo.”

49 Oni omose ni ọ gbe akanya igometi, ọọ, “Onomhue, kpekpe bhale neni omimhe ọọ ghua.”

50 Ijesu ọọ li, “Ke je khi omie ọ ya ze, ọa ya ghu.” Oni omose ọ mie emini iJesu ọ gueye ọ suo, ọọ je. 51 Abi ọ ro je, eni ẹ ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye ọli, “Omie ọ she ze.”

52 Oni omose ọ mhila we, “Egheghe onoghuo oni omọ ọ la ze?” E gueye oli khi, “Agogo oghuo oghuota ode oni omọ ọ la ze.”

53 Oni ita oni omọ ọ sato khi egheghe agho tee iJesu ọ la gueye lue, “Omie ọ ya ze.” Loḗ ali apfe ọli nya e mie iJesu suo.

54 Onana o khi akanya onyaloa onuzi-eva ni iJesu ọ gbe abi ọ ro rote eke iJudia bhale iGalili.

5

Ijesu ọ ri omose oghuo ni ọọ ghua ze

1 Abi a ro me ingme ena se, iJesu ọ nga obini iJerusalemu shi ukpe ni egbo iJu e rieḗ. 2 Mena, ode unuekpe ni a lu Isumha o la iJerusalemu. Ateke ni oke o chocho shi o la agho. IBetisaida a ri elemhi Iburu ẹ ẹ lu oni oke. Ikuku ikholo ishe ni a ghi e la gasẹ oni oke. 3 Ebubu egbo ni ẹa ze, ikhi ezalo, ali eni ẹa doḗ ẹ kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gasẹ oni oke. Eri e migha ke egheghe ni a ro ọ wushe oni oke-a. 4 [Irari khi o mhọli egheghe ni aḗni oyi Eshinegba ọ roḗ tiemhi elemhi oni oke ya wushe ọli-a. Egheghe agho onini ọ da kpe te odode ya tiemhi oni oke ini oni aḗni ọ lese wushe ọli-a se, a roḗ ze, ughuamhi onini o tseku yese ọli ẹ ngme] 5 Omose oghuo ọ la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelele abi ọ te ẹ ghua. 6 Ijesu ọ bhale ya ẹ oni omose shi agho, ọ lese khi ọ she la agho tse. Ijesu ọ mhila li, ọọ li, “Wa nono ni u ze?”

7 Oni omose ni ọ ghua ọ so li ọ, ọọ, “Ọga mhi aa mhọli ogbo ni ọ ya kpaghie mhe obo mu mhe tiemhi elemhi oke. A kha da lese wushe oke-a se, ni mhi ro da mu egbe ni mhi tiemhi ne, ogbo olese ọ kpe tiemhi ke mhe.”

8 Igho iJesu ọọ li, “Vule! Rue iya oye mhue obo ni u ke kia.” 9 Igho oni omose ọ ze agho agho, ọ rue iya oyoli, ọọ kia. Eḗgho o khi Ogbele iyemhea oyi egbo iJu.

10 Enighie eyi iJu ẹ ẹ oni omose ni a ro ze, “Kiee! Amo o khi Ogbele iyemhea oyi egbo iJu. Eri u gbe ushi ni Eshinegba ọ ro na iMosisi-a. Ighuighue lo ni u ro tsua iya oye ele iyemhea.”*

11 Oni omose ọọ, we, “Omose ni ọ re mhe ze ọọ mhe, ‘Rue iya o ye, u ke kia.’ ”

12 E mhila li, “Oghuo ọ khi oni ogbo ni ọ gueye u rue ọli eke u ke kia?”

13 Oni omose ni a she ro ze, ọa ke lese ogbo ni ọ ro li ze, itobọ khi iJesu ọ she lo ifuabo egbo oni egheghe.

14 Abi a ro me ena se, iJesu ọ bhale ya ẹ oni omose ni ọ ro ze elemhi Owa oyi Eshinegba. Ijesu ọọ li. “Ghekhe, abi u ro da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o dose ana o khi ya li ẹ.”

† 4:44 Li ze iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24 § 4:45 Li ze iJon 2.23 * 4:46 Li ze iJon 2.1-11 * 5:10 Li ze iNee 13.19; ijere 17.21

¹⁵ Igho oni omose o vu, o ya gueye egbo iJu khi iJesu o re lue ze. ¹⁶ Itobo khi iJesu o gbe ikanya enana Ogbelẹ iyemhe oyi egbo iJu, egbo iJu ee jili oli. ¹⁷ IJesu o gueye we, oo, “Egheghe kpa Itamhe o ro gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya.”

¹⁸ Itobo ungmehi onana egbo iJu e ro mema gba li abi e li ya gbe oli-a. Oa khi itobo khi o gbe ushi oyi Ogbelẹ iyemhe oyi egbo iJu tse e ro ye ugbamhi oyoli, ama itobo khi o o khi Eshinegba o khi Ita loli. E lie khi e li o ri onana a lie khi otu loli ali Eshinegba e khi.

Eshinegba o ri afu na Omi oli

¹⁹ IJesu o gueye we, oo, “Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi mhemhe Omi Eshinegba mhi aa dobe ya riele emhikhoghuo ootsobo oyemhe, ama emini mhi me khi Eshinegba itamhe oo riele, mhi ya ke riele. ²⁰ Irari khi Ita o nono ingme oyi omioli o ro ri emini o riele nya khasẹ oli. O ya gbo ri emini e fu dose ena khasẹ mhe ni o ya sha e abo. ²¹ Abi Ita o li guise eni e ghu-a le ni o gbo ri agbo na we, igho mhemhe omi oli mhi li ya ri agbo na oni o ghole mhe. ²² Ita oa ya ri ogbokhoghuo gue ezọ, ama omioli o ri afu na, ni o ro ri egbo gue ezọ. ²³ Ni a bhale ya e khi ogbokpa o mu ekpe na oni Omọ abi a li mu ekpe e na Ita. Oni oa da mu ekpe na oni Omọ oa mu ekpe na oni Ita ni o ghie oni Omọ.

²⁴ “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, oni o da suo ungmehi oyemhe ni o da gbo mie oni o ghie mhe suo, o she mholi agbo na agboagbo. Ogbọ oa ya pfa ezọ mu oli, itobo khi o she rote ode eghuli lasele bhale ode agbo. ²⁵ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi egheghe oo bhale, oni egheghe na, ni eni e ghu-a e ro ya suo ungmehi oyi Omi Eshinegba, eni e da suo ungmehi oyoli, e ya la agbo. ²⁶ Abi Ita o li khi oni o ri agbo o na ogbo, igho o ri oni agbo na Omioli, ni o li ke ro na egbo. ²⁷ O she gbo ri afu ni a ro so ezọ na Omi oli, itobo khi loli o khi Omi Ogbọ.

²⁸ “Emini mhi gueye e, o khi sha e abo, itobo khi egheghe oo bhale ni ilimhi nya ni a she ro to e ya suo uruli oyoli. ²⁹ E kha da suo oni uruli ne, e ya guale, e te

uji fie lase, eni e da riele onete, e ya mholi agbo, ama egbo ebe e ya guale shi epfua.† ³⁰ Emhikhoghuo oa la o ni mhi dobe ya riele ootsobo oyemhe. Abi itamhe o gueye mhe mhi li so ezọ mhi lie so ezọ. Iso-ezọ oyemhe oni o migha lo, itobo oa khi abi o ghole mhe mhi lie gbe ikanya, ama emini o ghole Itamhe ni o ghie mhe mhi ro gbe akanya.

A pfi otselẹ shi oni iJesu o khi

³¹ “Mhi aa ya pfi otselẹ na egbe mhe. Mhi kha pfi otselẹ na egbe mhe, egbo ea ya rue oni otselẹ shi egbegbo. ³² Ogbọese o la o ni o pfi otselẹ na mhe. Mhi lese otselẹ oyoli ni o pfi e na mhe khi egbegbo lo.

³³ “A she kpe ghie usomhi ghi iJoni, o pfi otselẹ shi oni o khi igesikia.‡ ³⁴ Ama oa khi eri mhi mu ma otselẹ oyi ogbo, eri mhi mema gue otselẹ ni iJoni o pfi na mhe ye e ini a mholi imiepfuese. ³⁵ Eri iJoni o ge abi akpa ni o ro ode e khasẹ e. Ukuku egheghe a lama mie oni akpa ni o ri egbe mu e.

³⁶ “Mhi mholi otselẹ ni o fu dose otselẹ ni iJoni o pfi na mhe. Ika ni Itamhe o ro na mhe mhi gbe pfo ni mhi kiele e gbe, e pfi otselẹ khi Itamhe o ghie mhe. ³⁷ Itamhe ni o ghie mhe o she pfi otselẹ shi ingme oyemhe. Aa tigbe kpe suo uruli oyoli wekhi eri a tigbe kpe me abi oli.§ ³⁸ Ungmemhi oyoli oa la elemhi oye e, itobo khi aa mie oni o ghie suo. ³⁹ A roshẹka wena Ebe-nopfuese, ni a dabi khi loli o ya ri agbo na agboagbo na e. Oni ebe ona loli o gbo pfi otselẹ shi ingme oyemhe. ⁴⁰ Ama aa nono ni a bhale deba mhe, ini a mholi agbo.

⁴¹ “Oa khi ikueghie oyi egbo mhia nono. ⁴² Ama mhi lese e. Mhi lese khi aa mholi inono oyi Eshinegba shi udu o ye e ⁴³ Eva oyi Itamhe mhi ro bhale, ama aa mie mhe, ogboese o kha ri eva oyoli bhale deba e, a ya mie oli. ⁴⁴ Emini o ze khi aa miesuo khi, ikueghie ni o rote obọ oyi egbo bhale a nono, ocho ni a kha ro ke nono oni o rote obọ oyi Eshinegba bhale.

⁴⁵ “A khi sa khi mhia ya pfa ezọ mu e odalo oyi Itamhe. Oni o pfa ezọ mu e khi iMosisi ni a regbenga. ⁴⁶ Ini a mie iMosisi suo lo, a kha mie mhe suo itobo khi o keke ingme oyemhe shi ebe. ⁴⁷ Ama abi aa ro mie

† 5:29 Li ze iDan 12.2 ‡ 5:33 Li ze iJon 1.19-27; 3.27-30

§ 5:37 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

emini o keke shi ebe suo, see a ke li ya mie emini mhi gueye e suo?”

6

Ijesu o ri eminale na ebubu egbo le
(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)

¹ Abi a ro me ingme enana se, ijesu o da oke oniemi no khishi na lu iGalili lasele je egele o. (ITiberiasi a gbolo e lu oni oke.)

² Igho ebubu egbo e ve deba li gbii, itobo khi e me ikanya onyaloa ni o ri eni e ghua ze. ³ Igho ijesu ali eniye odukhokho eyoli e nga ukhomhi ute ya shito. ⁴ Eghoghe agho ukpe iPasova oyi iju o she ramhi.

⁵ Abi ijesu o yase alo, o me ebubu egbo ni e bhale deba li, igho o mhila iFilipu, oo li. “Obo awa te ya de eminale ni e ya lo egbo ena le?” ⁶ Eri ijesu o mema mhila li ni o ro mheso oli bino, itobo khi o she kpe lese emini loli ya rieleshi udu.

⁷ IFilipu o so ijesu o, oo li. “O kha tseku khi ifata iki elele, ea ya lo ni a ro de eminale ni a me ya kemhi pfiel-pfiel na we tono unu!”

⁸ Otuoghwo eniye odukhokho eyoli ni a lu Aduru ni o khi inyoghwo iSamoi iPita, oo li, ⁹ “Ukuku omoo o la akana ni o tsua irui ibuledi ishe ali ifele aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na egbo ena nya?”

¹⁰ Ijesu oo li, “A ri eni egbo shito.” Ebuli iyeye e vo agho egbegbo. Eni egbo nya e shito, emose ni e lao tse, e khi egbo agbele asha ishe. ¹¹ Ijesu o rue eni ibuledi, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kia kemhi na we. O gbo ligho rue eni ifele, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kemhi na we. Eni egbo e le, e khue.

¹² Abi e ro le khue se, ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo, “A kia sanoo iku we eni e le kpo, a khi ze ni e li opfu-a.” ¹³ Abi e ke ro sanoo we gbili, ighughu igbeva e vo iku ibuledi ni egbo e le kpo.

¹⁴ Abi eni egbo e ro me ikanya onyaloa ni ijesu o gbe, ee li, “Igesikia lo khi omose ona o khi omekeguele ni e khi o ya bhale agbo.”

¹⁵ Ijesu o lese khi eni egbo e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighuo o te we ifuaboo vu ya nga ukhomhi ute.

Ijesu o kia ukhomhi oke
(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)

¹⁶ Abi ogbomhi o ro mu eke elegeho, eniye odukhokho eyoli e tiemi oke ni o khishi.

¹⁷ Agho e te lo oko-oke oniemi ni o tsua we da lase je iKapanomu. Oni eghoghe obili o she bi, ijesu o a nu we la akagho. ¹⁸ Igho akpekpeli oniemi o tsua rughu we, oke o wushe kugbe. ¹⁹ Abi e ro kia ukhomhi oke ramhi abi imali ese ali ene gho, e me khi ijesu o kia ukhomhi oke e bhale. Ulishi oo mu we. ²⁰ Ijesu oo we, “Mhemhe lo, ulishi o khi ke mu e.” ²¹ Igho, o ghole we ni e tsua ijesu shi elemhi oko-oke oniemi. Aghogho oni oko-oke oniemi o ramhi egele obini e je.

Egbo e nono ijesu u gase

²² Ogbeakolo eni ebubu egbo ni e kpe la olase egele oke ukiekie obini o kpo ni eniye odukhokho e kpe te vu. E lese khi oko-oke oniemi oghuo tse o kpe la agho, eni egbo e lese khi eniye odukhokho eyoli tse e la oni elemhi oko-oke oniemi, ali khi ijesu oa nu we lo oni oko-oke oniemi abi o rote agho vu. ²³ Iko-oke elese e rote obini iTiberiasi bhale epfepfe ashini ijesu o la ri eminale ni ebubu egbo le, ni o la tse Eshinegba uwegbe shi eni eminale. ²⁴ Abi eni egbo e me khi ijesu ali eniye odukhokho eyoli ea la akagho, e dose lo iko-oke, ni e tsua we je iKapanomu, ni e ya nono ijesu gase.

Ijesu ni o khi Eminale ni o ri agbo o na ogbo

²⁵ Abi e ke ro me ijesu ukhomhi egele olase oke ukiekie obini uzewa, ee oli, “Oseso, eghoghe onoghwo u ro ramhi oola?”

²⁶ Ijesu o so we o, oo we, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oa khi itobo khi a me ikanya onyaloa ni mhi gbe a ro nono mhe, ama itobo eminale ni mhi ro na e le khue. ²⁷ A khi ke kueta nono eminale oyi agbo ona ni oo yese-a, ama a ke kueta nono eminale ni oo la o agboagbo ni Omi Ogbo o ro ya na e le. Itobo khi Eshinegba Ita o she ri oboo nga li ukhomhi o mie shi oli o.”

²⁸ Igho, e ke mhila li, e o li, “Elo anye ya ke li ni anye ro ya ke gbe akanya ni o ghole Eshinegba?”

29 IJesu oḡ wẹ, “Akanya oyi Eshineḡba khi ni a rọ mie ọni o ghie suḡ.”

30 E gbo mhila li, eḡ ọli, “Ikanya ọnyaloa eneghuo u ya riẹḡ khase ni anye me ni anye rọ ya mie e suḡ? Elo u ya riẹḡ? 31 Eni e bia awa e le eminale ni e rọte idane de kule, Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi. ‘O ri eminale ni e te idane de kule na wẹ le.’ ”*

32 IJesu o sọ wẹ o, oḡ. “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, a khi iMosisi o ri eminale te idane tiemhile na e le, ama Itamhe lɔlighuo o rọte idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. 33 Itobọ khi eminale ni Eshineḡba o rọ na oḡbọ, lɔli khi ọni o rọte iloghie bhale ya ri agbọ na eḡbọ na agbọ.” 34 Eḡ ọli, “Onomhue, kpẹkpẹ rọte ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le.”

35 IJesu o sọ wẹ o, oḡ wẹ. “Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbọ o na oḡbọ. Onini o da bhale deba mhe, okiamhi ọa kea gbe ọli ghue, ọni o da mie mhe suḡ okiamẹ ọa tigbe ke ya gbe ọli. 36 Ama mhi gueye e khi a she me mhe, ama aa kie mie mhe suḡ. 37 Eḡbọ ni Itamhe o rọ na mhe nya e ya bhale deba mhe, ọni o da bhale deba mhe ne mhia ya khu ọli vu. 38 Itobọ khi eri mhi rọte iloghie ilimhi tiemhile ni mhi rọ riẹḡ oghuemhe oyi ọni o ghie mhe, a khi ni mhi riẹḡ oghuemhe oyemhe. 39 Oghuemhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi okhoghuo eni o rọ na mhe ọa wa mhe-a, ali ni mhi rọ guise wẹ le ri agbọ na wẹ, ogbeḡe ni o kpukhokho. 40 Oghuemhe oyi Itamhe khi ni oḡbọkpa ni o da pfi alo bino omiḡli, ni o gbo mie ọli suḡ o ya mhọli agbọ na agbọagbọ. Mhi ya guise ọli le mhi gbo ri agbọ na li ogbeḡe ni o kpukhokho.”

41 Itobọ khi iJesu oḡ wẹ, “Mhemhe mhi khi eminale ni o rọte iloghie ilimhi tiemhile,” eḡbọ iJu e wọḡ shi o. 42 Igho e lie, “Onana ọa she khi iJesu omi iJosefu, ni anye lese itali ali inyoli? Seḡ o ke lie lie khi, ‘Mhemhe khi ibuledi ni o rọte iloghie ilimhi tiemhile.’ ”

43 IJesu o sọ wẹ o, oḡ, “A khi ke wọḡ. 44 Oḡbọkhoghuo ọa la o ni o ya bhale deba mhe ini ọa li khia khi Ita lɔlighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise ọli le gbo ri agbọ na li ogbeḡe ni o kpukhokho.

45 Omekeḡuele oyi Eshineḡba oghuo o kpẹ keḡe ọli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Eshineḡba lɔli oghuo o ya seḡ eḡbọ eyoli nya.’ Oḡbọkpa ni o da ku esọ-a na Ita, ni o rọte obọ oyoli wena, o ya bhale deba mhe.† 46 Aa me oḡbọ ni o me Eshineḡba Ita ghue, ini ọa li khi ọni o rọte obọ oyoli bhale. Lɔlighuo tse o me ọli. 47 Egbegbi ingme mhi gueye e, ọni o da mie mhe suḡ, o she mhọli agbọ na agbọagbọ 48 Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbọ o na oḡbọ. 49 Eni e bia e, e le eminale ni e rọte idane de kule obini odagbe-ifufu, e kie ghuloo. 50 Ama ọna o khi eminale ni o rọte iloghie tiemhile, ọni o da le ọli, ọa ya ghu. 51 Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbọ o na oḡbọ, ni o rọte iloghie tiemhile. Onini o da le eminale ona, o ya mhọli agbọ na agbọagbọ. Oni eminale ona, idiegbe oyemhe lo, ni mhi ya rọ shi eḡe na agbọ ni e rọ mhọli agbọ.”

52 Abi iJesu o rọ ngme ona se, eḡbọ iJu e nu egbe wẹ khako ekhako oniemi, ikhi. “Seḡ omose ọna o li ri idiegbe oyoli na awa ya le?”

53 IJesu oḡ, “Egbegbi ingme mhi gueye e, ini u a li le idiegbe, ni u gbo da ọlia eyi Omi Oḡbọ, wa ya mhọli agbọ. 54 Oni o da le idiegbe oyemhe ni o gbo da ọlia eyemhe, o ya mhọli agbọ na agbọagbọ. O ya mhọli agbọ itobọ khi mhi ya guise ọli le gbo ri agbọ na li ogbeḡe ni o kpukhokho. 55 Idiegbe oyemhe khi egbegbi eminale, ọlia eyemhe e gbo khi egbegbi emini a da. 56 Oni o da le idiegbe oyemhe ni o gbo da ọlia eyemhe, o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyoli. 57 Abi Ita ni o mhọli agbọ o ghie mhe, mhi li mhọli oni agbọ, Igho ọni o da le idiegbe oyemhe o li ya mhọli agbọ itobọ oyemhe. 58 Onana lɔli khi eminale ni o te iloghie tiemhile, ọa li abi eminale ni e rọte idane de kule ni eni e bia e e kpẹ le, ni e rọ kie ghua. Ama ọni o da le idiegbe oyemhe o ya la agbọ agbọagbọ.”

59 Eni ingmemhi ena iJesu o ngme abi o li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu seḡe.

Ingmemhi eyi iJesu ni e ri agbọ na agbọagbọ o na oḡbọ

* 6:31 Li ze Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24 † 6:45 Li ze Aza 54.13

⁶⁰ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ni iJesu ọ ngme, ebubu eniye odukhokho eyi iJesu e ke, “Osese, ena e ma ze dose e. Oghuo ọ dobe ya mie shi ọ?”

⁶¹ Abi iJesu ọ rọ lese khi eniye odukhokho eyoli e wolo, ọọ, “Eri ingmemhi eyemhe e yese e udu-a? ⁶² See a ke e ngme ini a me Omi Ogbọ khi ọ nga iloghie ya shito obini ọ kpe te tiemhile? ⁶³ Ayemhe oyi Eshinegba ọ ri agbo ee na ogbọ, ama ogbọ ọa dobe ri agbo ee na ogbọ. Ingmemhi ni mhi nu e ngme, obọ oyi Ayemhe e te ee bhale, wewe e ri agbo ee na ogbọ ⁶⁴ Abi o rie khi igho, eghuo elemhi e, ẹa miesuo.” Itobo khi iJesu ọ she kpe te eke lese eni ẹa mie ọli suọ ali oni ọ ya ri ọli de. ⁶⁵ IJesu ọ gbo gueye we, ọọ we, “Ona o ze khi mhi gueye e khi ogbọ lolighuo ọa dobe ya bhale deba mhe see ini Ita ọ ri oni afu na li.”

⁶⁶ Rọ te ana vu eniye odukhokho eyoli ebubu e mu egbe pfi ẹa ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu ọ mhila eniye odukhokho etuogbava eyoli, ọọ we, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamọ iPita ọ sọ ọli ọ, ọọ li, “Onomhue, oghuo anye ya le deba? Yeyeghuo u mhọli ungmehi ni e ri agbo na agboagbo ọ na ogbọ. ⁶⁹ Anye miesuo, anye gbo lese khi yeyeghuo u khi Oni ọ pfuase oyi Eshinegba.”‡

⁷⁰ IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Oa khi ee ogbava mhi ze? Ama oghuo elemhi e, okphaghie ọ khi!”

⁷¹ IJudasi ni ọ khi omi iSamọ Isikaroti loli iJesu ọ la ana ngme ingme oyoli. IJudasi ọ khi oghuo eniye odukhokho Ogbava ni ọ kie te ikpukhokho ri ọli de.

7

IJesu ali inyoghuo ọli

¹ Abi a rọ me ona se, iJesu ọ kia gasẹ eke iGalili. Oa lama je eke iJudia itobo khi eni e mhesẹ eyi egbo iJu e nono abi e li ya gbe ọli a. ² Oni eghẹghẹ ukpe okhọlo oyi iJu o ti bhale.* ³ Igho Inyoghuo iJesu, ee ọli, “Wa ke rọte ana lase, ni u ke je obini eke iJudia ni eniye odukhokho eye e me ikanya onyaloa ni u wa gbe? ⁴ Ogbọ ni ọ nono ni agbo e lese lue ọa ya riele ingme sheli. Abi u rọ gbe ikanya oshabọ ena, ri egbe e khasẹ agbo gbo

ni e lese oni u khi.” ⁵ Egbegbo inyoghuo ọli ẹa mie ọli suọ.

⁶ IJesu ọọ, “Eghẹghẹ oyemhe ọa ramhi ne, Eghẹghẹ ni a me kpa o ti e ẹloe. ⁷ Egbo na agbo ẹa dobe ya biselemhi e, ama ee biselemhi mhe itobo khi mhia gueye we khi emini ee riele khi ẹa ti. ⁸ A ke je obini a la riele ukpe, mhemhe mhia vu ne, itobo khi eghẹghẹ oyemhe ọa ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu ọ ngme ghọ se, ọa ke te iGalili je ashikhoghuo.

¹⁰ Abi inyoghuo ọli e rọ je obini oni ukpe okhọlo se, ọ li je oobo, ama ọa ze ni egbo e me lue.

¹¹ Eni e khi enighie eyi egbo iJu e la agho nono iJesu gasẹ, e mhila, “Ighe oni omose ogho?”

¹² Ebubu egbo e la oni igbaa khe akọ shi ingme oyi iJesu. Eghuo e lie khi iJesu khi ogbọ onete lo, eghuo e khi eri ọ mema di egbo. ¹³ Ama ogbokhoghuo ọa ngme ingme oyoli lase gboo, itobo khi e na ulishi enighie eyi egbo iJu.

IJesu ọ la olele oyi oni ukpe sese

¹⁴ Abi a rọ li oni ukpe ramhi ode, iJesu ọ lo elemhi owa oniemi oyi Eshinegba, ọ sese egbo ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Enighie eyi iJu ni e suọ oni osese, abọ e sha we, e lie, “Obo omose ona ni ọa ye owena okhoghuo ne ọ te mhọli ilese enana?”

¹⁶ IJesu ọ sọ we ọ, ọ li, “Osese ni mhia sese, ẹa khi obọ oyemhe o te bhale, ama obọ oyi oni ọ ghie mhe bhale. ¹⁷ Oni o ghole ni ọ riele oghuemhe oyi Eshinegba ọ ya lese khi osese ni mhia sese ini obọ oyi Eshinegba o te bhale, abi khi ungmehi ni o ghole mhe mhia ngme. ¹⁸ Oni ọ da ngme ungmehi oyi egbọli, ekpe ọọ nono ni egbo e ke mu na lolli, eri-tse khi oni ọ da gbe akanya ni ọ rọ ti oni ọ ghie ọ nga ne, lolli o khi ogbọ ni ọ ti, ọa ga khi ogbọ egbọli. ¹⁹ IMosisi ọa ri ishi na e? Ama onge e, ọa ri eni ishi gbe. Elo o ke ze khi a nono ni a gbe mhi a?”

²⁰ Eni egbo e sọ ọli ọ, ee ọli, “Ayemhe okphaghie o la e egbe! Oghuo ọ nono ni lolli gbe-a?”

²¹ IJesu ọọ, “Mhi riele onyaloa oghuo, o rọ abọ sha e nya. ²² Ama abi o rie khia khi iMosisi ọ ri ushi ishele-a na e (ọa mema khi

‡ 6:69 Li ze iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20 * 7:2 Li ze iLev 23.34; iDeut 16.13 † 7:22 Li ze Igbae 17.10; iLev 12.3

obọ oyi iMosisi o te bhale, ama rọte obọ oyi eni e bia awa, o rọte bhale), eri a kiele ẹ shele ọmọ a ogbele iyemhea oyi egbo iJu.†
 23 Ini a shele ọmọ a ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elọ ze khi a wola khi mhi rọ oni ọọ ghua ze ogbele iyemhea?‡ 24 A khi ke bino ogbo alo gue ogbo ezọ, a ke sọ ezọ shi abi o li.”

Egbo e mhila ini iJesu o khi Oni Omiepfuese?

25 Eghẹghẹ aghọ egbo eghuo ni e la iJerusalemu e lie, “Ọa khi ọmose ọna enighie eyi iJu ẹẹ dua abi e li ya gbe a? 26 Ghe ọli shọ! Ọa khi lọli ọ la ana ngme gbo ena ni ogbokhoghuo ọa li ọli emhikhoghhuo! Abi khi eri enighie e she lama egbegbo khi lọli ọ khi iKirisiti? 27 Awa aa lese obini ọmose ọna o te bhale. Ama eghẹghẹ ni iKirisiti ọ rọ ya bhale, ogbokhoghuo ọa ya lese obini ọ te ya bhale.”

28 Abi iJesu ọ rọ la elemhi Owa oyi Eshinẹgba sese, ọ tsesẹ lasese, ọọ, “A lese mhe, a gbo lese udi-apfe ni mhi te lasese, ọa khi mhemheghuo mhi ghie egbemhe bhale akana, ama oni ọ ghie mhe, ọna igesikia lo. Aa lese ọli. 29 Ama mhi lese ọli itobo khi obọ oyọli mhi te bhale, lolighuo ọ ghie mhe bhale.” 30 Itobo ona e nono abi e li ya mu ọli. Ama ogbo khoghhuo ọa khu ọli, ẹa ri obọ ti ọli, itobo khi eghẹghẹ oyọli ọa ramhi ne 31 Ama ebubu egbo e kie mie ọli suọ, e ke, “Ini oni iKirisiti ọ bhale, ọ ya gbe ikanya ọnyaloa ni e dọse eni ọmose ọna ọọ gbe ena?”

A ghie eni ẹ khe ekhe e ka mu iJesu bhale

32 Egbo iFarisi e suọ ingme ni egbo e ngme shi iJesu egbe. Eni iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshinẹgba ẹ khe ekhe e ka mu ọli bhale. 33 IJesu ọọ li, “Ukuku eghẹghẹ mhi mhọli ya nu ẹ la akana, mhi ya nyene egbe je oyi Ita ni ọ ghie mhe. 34 A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa dobe ya ramhi aghọ.”

35 Enighie eyi iJu e nu egbe we ẹ ngme, e lie, “Obo ọmose ọna ọọ le ni ọ rọ lie khi awa aa ke ya me lue? Eri ọ vu ẹ je ifui ẹoli oyi egbo iGiriki, obini egbo eyawa e kia miatsẹku, ni ọ la obọ ke sese egbo iGiriki? 36 Elo iJesu ọ rọ li ngme, abi ọ ree, a ya nono

mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi aghọ?”

37 Ogbele ni o kpukhokho oni ukpe, ni khi khi ogbele ni o mu eloe ne nya, iJesu ọ vule, ọ rue unu leghe, ọọ li, “Oni okiamẹ ọọ gbe ọ bhale deba mhe ya mọ amẹ da. 38 Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi oni ọ mie mhe suọ khi okẹ ni o mhọli amẹ eni ri agbo a na ogbo o ya rọte agbo oyọli ke tu lasese.”*
 39 Ayemhe ni eni mie ọli suọ e ya mie elelese, iJesu ọ ri oni amẹ agbo o na a ngme. Ramhi oni eghẹghẹ, oni Ayemhe ọa bhale ne, itobo khi aa yase iJesu nga ufumhi oniemi ne.

Eni egbo ẹa ke lama shi egbe o

40 Abi eni egbo e rọ suọ ingmemhi eyọli, egbo eghuo e ke, “Omekeguele ọmose ọna ọ khi egbegbo.”

41 Egbo elese e ke, “Lọli ọ khi oni Omiepfuese.” Elese ẹẹ, “Seẹ Omiepfuese ọ li rọte iGalili lasese? 42 Ebe-no-pfuase o guele khi oni Omiepfuese, khi unuekpe oyi iDefidi ọ ya te lasese, iBetilemu a ya bia li shi, ẹoli oyi iDefidi.”† 43 Ighọ okemhi o ri itobo iJesu lo we iteva. 44 Egbo eghuo e nono ni ewe e mu ọli, ama ogbokhoghuo ọa ri obọ ti ọli.

Umha mie iJesu suọ oyi Enighie eyi egbo iJu

45 Abi eni e la Owa oyi Eshinẹgba oniemi ẹẹ khe ekhe e rọ je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, e mhila we, “Elo e ze khi a mu iJesu bhale ghi anye?”

46 Eni egbo ni ẹ khe ekhe, e sọ we ọ, e li. “Ogbokhoghuo ọa tigbe ngme abi ọmose ọna ọ lie ngme ghue.”

47 IFarisi e mhila we, ẹẹ, “Eri iJesu ọ she li di ẹ?” 48 “Aa tigbe me ogbo iFarisi ali enighie eyi egbo iJu ni e mie ọli suọ? 49 Iiye! Ama eni egbo ebubu ena ẹa lese Ishi eyi iMosisi. Itobo ighọ egbo ni Eshinẹgba ọ pfi unu na e khi.”

50 INikodemosi ni ọ li khi ọtuoghhuo eni ẹ mhesẹ elemhi egbo iJu ni ọ kpe ya me iJesu eliyose, ọ mhila eni egbo, ọọ,‡ 51 “Ushi oyawa ọa fe ngme ghọ a khi pfa ezọ umhagueli mu ogbo ini aa li suọ ezọ ni ọ ya gue, ali a gbo guanọ emini ọọ riẹle?”

‡ 7:23 Li ze iJon 5.9 § 7:37 Li ze iLev 23.36 * 7:38 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 7:42 Li ze 2 iSam 7.12; iMika 5.2 ‡ 7:50 Li ze iJon 3.1-2

⁵² E kẹ ọ li, “Ọnge iGalili yeye u li khi? Ka riẹle ebe zẹ egbegbo khi u ya mẹ khi ọmekẹguele ọọ ya rọte iGalili bhale.”

⁵³ Igho ọgbogbo nya ni ọ la agho, ọ je apfe oyọli.

8

Ọkpotoso ni a gazu okia

¹ Ijesu ọ je ukhomhi ute oyi ẹra olivu.

² Eluzogbe fiefie, iJesu ọ gbo bhale elemhi Owa oyi Ẹshinegba, ebubu ẹgbọ e bhale deba li, ọ shitọ ọ sese wẹ. ³ Esese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi e mu ọkpotoso ni a gazu okia obọ-obọ bhale ghi iJesu, e rọ ọli migha odalo igbaa. ⁴ Ẹẹ iJesu, “Osese, eri a ga ọkpotoso ọna zu okia. ⁵ iMosisi ọ she kpe rọ oni ushi shi eke na anye, khi, ọkpotoso ni a da ligho gazu okia, a ke tono ọli echẹ gbe-a. Elo u mhue ya ngme shi ona mena?”*

⁶ Eri e ri ona kpe igba kẹ iJesu ini ọ ngme ungmehi ni e ya rọ ri ingme de ọ. Igho iJesu ọ nyese egbe, ọ ri umiesobo ọ keke emhi shi eke.

⁷ Abi e kie li mhila iJesu oni ogbo ona, iJesu ọ vule, ọọ, “Oni ọ lese khi loli ẹa kpe lamhe olamhe ghue ọ kpe to ọli echẹ.” ⁸ Ọ gbo nyese egbe, ọ keke emhi shi eke. ⁹ Abi e rọ suọ ingme ni iJesu ọ ngme, e gbhiaku-a ọtuoghwo-oghwo rọte eni egbhali. O ke lese kpe iJesu ali oni ọkpotoso le shi agho ni ọ kie migha. ¹⁰ Ijesu ọ vule, ọọ oni ọkpotoso, “Ighe eni ẹgbọ ni e pfa ezọ mu ẹ?”

¹¹ Oni ọkpotoso ọọ li, “Mhi aa mẹ ọgbokhoghuo, Onomhue.” Ijesu ọọ li, “Mhemhe mhi aa li pfa ezọ mu ẹ, ama ke le, khi ke gbo lamhe.”

¹² Ijesu ọ gbo nu iFarisi ngme, ọọ wẹ, “Mhemhe mhi khi akpa oyi agbo. Oni ọ da deba mhe ne, ọa ya tigbe kia alo ebili, ọ ya mhọli akpa ni o ri ode agbo a khasẹ ogbo.”†

¹³ Eni iFarisi ẹẹ ọli, “Egbe ẹ u pfi otselẹ na, ẹgbọ ẹa ya rue otselẹ oye shi igesikia.”‡

¹⁴ Ijesu ọọ, “Iiye, ini mhi tseku pfi otselẹ na egbemhe, egbegbi otselẹ lo ni mhi pfi na egbemhe, itobo khi mhi lese obini mhi te bhale ali obini mhia je. Ẹẹ, aa lese obini mhi te bhale wẹkhi obini mhia je. ¹⁵ Abi ẹgbọ na agbo e li ẹ sọ ezọ ẹẹ a lie sọ ezọ, ama

mhemhe mhi aa pfa ezọ mu ọgbokhoghuo. ¹⁶ Ini mhi ya sọ ezọ, egbegbo ezọ mhia sọ, itobo khi ọa khi mhemheghuo mhi la. Ita ni ọ ghie mhe ọ nu mhe la. ¹⁷ A keke ọli shi ebe ushi oyeẹ khi otselẹ oyi ẹgbọ aava, o migha shi egbegbi otselẹ. § ¹⁸ Mhi pfi otselẹ na egbe mhe, Ita ni ọ ghie mhe ọ gbo pfi otselẹ na mhe.”

¹⁹ Egheghe ana eni ẹgbọ e mhila li, “Ighe Itẹ?”

Ijesu ọọ wẹ, “Aa lese mhe wẹkhi Itamhe a lese. Ini a lese mhe lo, a kha li lese Itamhe.”

²⁰ Elemhi Owa oyi Ẹshinegba ọ la ngme eni ingmemhi ena abi ọ kie li sese ẹgbọ, epfe ashini a ri ikpati ni a ri ikpagho isomhopfa a shi ọ migha. Ọgbokhoghuo ọa kie mu ọli, itobo khi egheghe oyọli ọa ramhi ne.

²¹ Ijesu ọ gbolo lie wẹ, “Mhi ya vu, a ya nono mhe, a ya ghu shi olamhe oye ẹ. Aa ya dobe ramhi obini mhia je.”

²² Ẹgbọ iJu ẹẹ, “Ọ khi awa aa dobe ya a ramhi obini loli a je. Eri ọ fe ri ona a lie khi loli ya gbe egbeoli-a?”

²³ Ijesu ọọ, “Ẹgbọ ena ọke-ola a khi, mhemhe mhi rọte iloghie tiemhie. Ẹgbọ ena agbo ona ẹẹ a khi, mhemhe mhia khi ọnge agbo ona. ²⁴ Itobo igho mhi rọ lie khi a ya ghu shi olamhe oye ẹ ini a da miesuọ khi mhemhe mhi khi oni mhiẹ khi mhi khi.”

²⁵ Ẹgbọ iJu e mhila li, “Oghuo u khi?”

Ijesu ọọ, Oni mhi kie kpe rọte igbaekele lie khi mhi khi, mhi khi. ²⁶ Mhi mhọli ebubu ingme ali ebubu umha-guekia ni mhi kha gue shi ẹ egbe. Oni ọ ghie mhe, ọna igesikia ọ khi, ingmemhi ni ọ gueye mhe, mhi gue ẹ ye agbo.

²⁷ Ẹa lese khi ingme oyi Ita li iJesu ọ gueye wẹ. ²⁸ Ijesu ọọ, “Ini a da tsua Omi Ọgbọ idane shi ukhomhi ọọra apfida a ya lese khi oni mhiẹ khi mhi khi, mhi khi. Oni egheghe a ya lese khi ọa khi itoto oyemhe mhi rọ riẹle emini mhia riẹle, ama emini Ita ọ sese mhe, mhia gueye agbo. ²⁹ Oni ọ ghie mhe ọ nu mhe la, ọa pfi mhe shi eke tse, itobo khi oghuemhe oyọli mhia riẹle egheghe kpa.”

³⁰ Ebubu ẹgbọ ni e suọ khi iJesu ọ ngme eni ingmemhi ena e mie ọli suọ.

* **8:5** Li zẹ iLev 20.10; iDeut 22.22-24 † **8:12** Li zẹ iMat 5.14; iJon 9.5 ‡ **8:13** Li zẹ iJon 5.31 § **8:17** Li zẹ iDeut 19.15

Igesikia o ya rue e o le

³¹ Ijesu o gweye egbọ iJu ni e mie ọli suo, ọọ wẹ, “Ini a ri emini mhia sese e gba akanya, egbegbi eniye odukhokho eyemhe a khi. ³² A ya lese igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba, oni igesikia o ya rue e o le.”

³³ Eni egbọ iJu ee ọli, “Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe kpe lo ighumha oyi ogbokhoghuo ghue! Elo u ro li e ngme, ini u wa lie khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?”*

³⁴ Ijesu o so we o, ọọ, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi olamhe o khi ³⁵ Oghumha o ya la apfe oyi oni o mhọli ọli agboagbo, ama, omi omhue-apfe ọọ la apfe agboagbo. ³⁶ Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le.

³⁷ Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gweye e. ³⁸ Emini Itamhe o rokhase mhe mhi gweye e, ama emini Ita e o gweye e, a riefe.”

³⁹ E o li, “Aburaamu khi Ita anye.” Ijesu o ke, “Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke riefe emhi enabi o riefe. ⁴⁰ Abi o ri riefe kha khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gweye mhe mhi gweye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu o riefe emhi eghogho! ⁴¹ Abi a li ena, igho ita e o kpe li.” Ee ọli, “Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshinegba o khi Ita oghuo kpe ni anye mhọli.”

⁴² Ijesu ọọ we, “Ini Eshinegba o khi Ita e lo, a kha nono ingme oyemhe, itobo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale, ni mhi ro la akana, o a khi omhesa oyemhe o re mhe bhale, ama loli o ghie mhe bhale. ⁴³ Elo o ze khi ingmemhi ni mhi ngme khi ea lo e eso? Itobo khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gweye lo. ⁴⁴ Eniye eyi Okphaghie ni o khi ita e a khi, oghuemhe oyi ita e a nono ni a ke riefe. Rote igbaekele o te khi ogbolo-egbo-a ali oloegbhue. Igesikia o a la li unu. Ingmemhi eyi ọli, egbhọli e khi nya, itobo khi eri ọọ lo egbhọli abi o li. Loli o khi ita egbhọli nya. ⁴⁵ Ama igesikia mhi gweye e khi, itobo igho aa ro lama mie mhe suo ⁴⁶ Oghuo elemhi e o dobe ya guele khi mhi

mhọli ipfido? Ini igesikia mhi gweye e, elo e ze khi aa mie mhe suo? ⁴⁷ Oni o da khi oyi Eshinegba o mema ya ri eso shi ingmemhi eyi Eshinegba, ama ee aa khi eyi Eshinegba loli o ze khi aa lama ro shi ungmehi oyi Eshinegba.”

Emini ijesu ọọ khi loli khi

⁴⁸ Eni egbọ iJu e so ọli o, “Anye a gue ngme ọli mena ni anye ro ye khi onge iSameria u khi, ali khi ayemhe okphaghie o la e egbe?”

⁴⁹ Ijesu o ke we, “Mhi aa mhọli ayemhe okphaghie. Ama mhi ri ekpe na Itamhe, ama ee a ri eloe gbe mhe. ⁵⁰ Aa khi eri mhia nono ni egbọ e ri ufumhi na mhe; ama oni ọọ nono ni a ro ekpe na mhe, loli o khi oni o so ezọ ti eloe. ⁵¹ Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da ro shi osese oyemhe ne, o a tigbe ya ghu ghue.”

⁵² Egbọ iJu ee ọli, “Eena anye tigbe lese khi ayemhe okphaghie o la e egbe. Aburaamu o she ghua, emekeguele e she ghua, ama wa guele khi oni o da ro shi osese eye o a tigbe ya ghu ghue. ⁵³ Ita awa Aburaamu o she ghua, eri u ke e lie khi u fu dose Aburaamu? Emekeguele e she li ghua. Oghuo u fe sa khi u khi?”

⁵⁴ Ijesu ọọ li, “Ini mhi ti egbe mhe nga, oni itinga o khi afue. Itamhe oni ee a lu Eshinegba oye e, loli o khi oni o ti mhe nga. ⁵⁵ Ee a kpe tigbe lese ọli, ama mhi lese ọli. Ini mhiye khi mhia lese ọli, oloegbhue oni abi ee ena mhi kha khi. Ama mhi lese ọli, mhi gbo ri ungmehi oyoli gbe akanya. ⁵⁶ Eri o ri egbe mu Aburaamu ita e, abi o ro sa usamhi abi loli ya li me ogbele ibhale oyemhe. Abi o ro me ibhale oyemhe, o ghele.”

⁵⁷ Egbọ iJu ee ọli, “Waa gbe ikpe egbhueva ali igbe ne, wexhi eri u me Aburaamu!”

⁵⁸ Ijesu o li, “Abi o li mhi li gue ọli ye e, neni a bia Aburaamu, mhi she kpe la!”

⁵⁹ Igho e sanọ eche khi wewe ya tono ọli, ama, o ri egbọli sheli, o rote we ifuabo wa, o ya fie Owa oyi Eshinegba lase.

9

Ijesu o khueghie ozalo alo a

¹ Abi ijesu o li kia ode le, o me omose oghuo ni a bia shi ozalo. ² Eniye odukhokho

* 8:33 Li ze iMat 3.9; iLuk 3.8

eyi iJesu e mhila li, “Oṣeṣe, oghuo o lamhe ni o ze khi a bia omose onana ozalo? Olamhe oyoli lo, abi eyi eni e bia li?”

³ IJesu oo we, “Oa khi olamhe oyoli, wekhi eni e bia li, ama eri o ze alo ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khasa elemhi agbo oyi oni ozalo. ⁴ Ogbe o kha da kie laṣ ne, awa mema ya ke gbe ikanya eyi oni o ghie mhe, eṣe iyose do bhale ni ogbokhoghuo o a ke ro doṣe ya gbe akanya. ⁵ Abi mhi li la agbo ena, mhemhe mhi khi oni o ri akpa a na egbo ni e la agbo.”*

⁶ IJesu o ngme ona se, o tono ete shi eke foṣe igbolṣ ro ma li alo. ⁷ Oṣ oni omose, “Ke je okṣ ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a.” Usomhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho oni omose o li vu ya kpe alo-a. Oṣ jele apfe, oo me eke.

⁸ Egbo eni e ga la kugbe ali egbo ni e kpe me oli khi oo ye omhila, ee. “Onana o a she khi ozalo ni o kpe e shito akana mhila?”

⁹ Egbo eghuo ee, “Loli lo,” ama eghuo ee, “Iye o! Oa khi loli, eri ona o li kṣo li.” Ama oni omose oo, “Mhemhe o khi guegue.”

¹⁰ E mhila li, “Se o li kia ni u ro ke e me eke?”

¹¹ O we, “Omose oghuo ni a lu iJesu o foṣe igbolṣ ma mhe alo, o mhe mhi je okṣ iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi le ya kpe alo-a, loli mhi ro o me eke.”

¹² E oli. “Igho oli?” Oṣ we, “Mhi aa lese.”

Egbo iFarisi e de udi iroze oyi oni omose

¹³ E rue oni omose ni o kpe ze alo ghi egbo iFarisi. ¹⁴ Ogbele iyemhea oyi egbo iJu iJesu o ro foṣe igbolṣ ro khueghie oni omose alo-a. ¹⁵ Eni iFarisi e mhila oni omose abi o li kia ni o ro ke e me eke. Oṣ we, “IJesu o ri igbolṣ ma mhe alo, mhi kpe alo-a, mhi ro o me eke memena.”

¹⁶ Eghuo eni iFarisi ee, “Omose ni o ri ele ona o a roṣe obṣ oyi Eshinegba bhale, itobo khi o a ri ushi oyi ogbele iyemhea oyi egbo iJu gbe akanya.” Egbo iFarisi elese ee, “Se ogbo olamhe o li doṣe ya gbe akanya onyalo onana?” Ingme ona o pfi umhalama shi egbe o na we.

¹⁷ Igho eni egbo iFarisi e mhila oni omose, “Yeṣe ni iJesu o khueghie alo-a, elo u me ya ngme shi ingme oyoli?”

Oṣ we, “Omekeguele lo.”

¹⁸ Eni egbo iJu ea kie miesuo khi oni omose o kpe ze alo, ali khi eri a khueghie oli alo-a. O ya ramhi ni e ro ghie ya lu eni e bia oni omose, ¹⁹ E mhila we, “Omi e na? Onana e khi ozalo a bia li? Se o ke li kia ni o ro ke e me eke?”

²⁰ Eni e bia li ee we, “Anye lese khi omi anye lo, anye gbo lese khi ozalo anye bia li. ²¹ Ama anye aa lese abi o li kia ni o ro ke e me eke, anye aa gbo lese oni o khueghie oli alo-a. A mhila li, o a ke khi omṣ, o doṣe ya ngme na egboli.” ²² Itobo khi ulishi egbo iJu o mu eni e bia li e ro ngme na. Irari khi eni egbo iJu e she kpe ngme oli shi oghuo, khi ogbo ni o da mie shi o khi iJesu khi iKirisiti, khi eri a khu oli owa ugamhi ya fi. ²³ Itobo ona eni e bia li e ro lie, “O fu te ni o ngme e na egboli, a mhila li.”

²⁴ Utonuzeva, e gbo lu omose ni o kpe ze alo, ee oli, “Romhi Eshinegba khi u ya gue igesikia ye anye. Itobo khi anye lese khi omose ni o re ze khi ogbo olamhe lo.”

²⁵ Oṣ we, “Mhi aa lese ini ogbo olamhe lo, ama emhi oghuo ni mhi lese khi, ozalo mhi kpe khi, ama memena mhi she e me eke.”

²⁶ E mhila li, “Se o fe li e? Se o li khueghie a e alo a?”

²⁷ Oṣ we, “Mhi kpe gueye e, aa lama shi mhe o, elo o ke ze ni a ro o nono ni a gbo suo oni ungmehi? Eri a li e nono ni a li khi eniye odukhokho eyoli?”

²⁸ E tsue oli, ee oli, “Omṣ odukhokho oyi oni omose ona yeṣe u khi, ini itse lo, ama eniye odukhokho eyi iMosisi anye khi. ²⁹ Anye lese khi Eshinegba o nu iMosisi ngme, ama anye aa lese obini omose ona o te bhale.”

³⁰ Oni omose oo we, “Uza lo e, ni aa ro lese obini o te bhale, ama loli o khueghie mhe alo-a. ³¹ Awa lese khi Eshinegba o a ya suo iromhi oyi egbo olamhe, ama iromhi oyi eni e ri ekpe na li oo suo, ali eni e ri ele emini oo nono e ri ele. ³² Roṣe igbaekele agbo, aa tigbe suo ogbo ni o khueghie ozalo ni o khia khi igho a bia li alo a ghue. ³³ Ini o a khia khi omose ona khi obṣ oyi Eshinegba o te bhale lo, o a kha doṣe li emhikhoghuo.”

* 9:5 Li ze iMat 5.14; iJon 8.12

³⁴ E ọli, “Elemhi olamhe a bia e shi, ni a la kuele, se u li a nono ni u ke sese anye?” Igho e khu ọli elemhi owa ugamhi ya lase o khi ke gbo bhale o ghue.

Itase-alo-a ona ayemhe

³⁵ Abi iJesu o ro suo khi a khu oni omose owa ugamhi ya lase, o nono ọli me, o mhila li, oo li, “U mie Omi Ogbọ suo?”

³⁶ Oni omose o li, “Oga, gueye mhe oni Omi Ogbọ o khi, ni mhi mie ọli suo!”

³⁷ IJesu oo li, “U she me ọli, lolu o ga nu e ngme ena.”

³⁸ Oni omose o li, “Onomhue mhi miesuo.” O wugha o kueghie iJesu.

³⁹ IJesu ọli, “Eri mhi bhale agbo ona ya gue egbo ezọ, ishegho ni egbo ni e zalo e ke me eke, ni eni e kpe e me eke ni e ze alo.”

⁴⁰ Egbo iFarisi eghuo ni e la akaghọ e suo ingme ni o ngme, e mhila li, “Eri u we khi ezalo anye li khi?”

⁴¹ IJesu oo we, “Ini ezalo a khi lo, aa kha mhọli umha-guekia, ama abi ee a ke ro ye khi a me eke na, onana o rohasẹ khi ena olamhe a khi.”

10

Okhe oyi orisumhaka

¹ IJesu oo, “Abi o li mhi li gue ọli e ye e, khi, ogbo ni o da rote ode unuekpe lo ogba ni a ri isumha shi, ni o rote oboese nga fiala lo ne ogghiatọ ali oni o li iko o khi.

² Ogbọ ni o rote ode unuekpe lo, lolu o khi orisumhaka oyi isumha. ³ Eri oni oo khe ekhe ode unuekpe o khueghie ode-a na li, eni isumha e suo uruli oyọli ini o lu isumha eyọli eva abi o ri eva na we, o re we kia lase. ⁴ O kha da re wewe nya fie lase ne, eri oo ralo na we, eni isumha ee deba li, itobọ khi e lese uruli oyọli. ⁵ E a ya deba ogboese, eri e ri ochoghọ me ọli ya ke na, itobọ khi ea lese uruli oyọli.”

⁶ Eri iJesu o ze okhe ona ro nu we ngme, ama ea lese emini o ri ọli ngme.

Ijesu ni o khi orisumhaka onete

⁷ Igho iJesu o gbo le, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, mhemhe mhi khi ode unuekpe ni isumha e rote e lo, ni e gbo te e dose fie.

⁸ Egbo ni e kpe bhale khe mhe, ighiatọ ali

eni e li iko e khi, ama eni isumha ea ri eso shi we o. ⁹ Mhemhe mhi khi ode unuekpe, onini o da rote mhemhe egbe ne, a ya mie ọli pfuese, o ya fie, o lo le, o me emhi le. ¹⁰ Eri ogghiatọ o lese bhale ya do, o gbe-a, o pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mhọli agbo, ni a mhọli ọli gba pfo.

¹¹ “Mhemhe mhi khi orisumhaka onete. Eri orisumhaka onete o ri agbo oyọli shi eke ni eni isumha eyọli. ¹² Oni a mie shi akanya irisumhaka o a khi lolu o mhọli eni isumha, ini o me khi akpogene oo bhale, o na tsua isumha kua, oni akpogene o tsua rughu eni isumha, o vese we kua. ¹³ Oni a mie shi oni akanya irisumhaka o na vu, itobọ khi eni isumha ea khi eyọli, ali khi ea mu ọli egbe.

¹⁴ “Mhemhe mhi khi orisumhaka onete, mhi lese isumha eyemhe, eni isumha e lese. ¹⁵ Abi Ita o li lese mhe, igho mhemhe mhi lese ọli, igho mhi ro ri agbo oyemhe shi eke na eni isumha.* ¹⁶ Isumha elese e la o ni ea la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fie ya wolọ we ma o. E ya suo uruli oyemhe. E ya kugbe khi oghuo, e mhọli orisumhaka oghuo. ¹⁷ Ita o nono ingme oyemhe, itobọ khi mhi lama ri agbo oyemhe shi eke, ni a ro bhale ya e khi mhi ya gbo me ọli rue. ¹⁸ Aa me ogbokhoghuo ni o ya dobe mie mhe agbo oyemhe. Mhemhe oghuo mhi ro li shi eke. Mhi mhọli afu ni mhi ro o ze ọli obọ, mhi gbo dobe ya rue ọli ini o ghole mhe. Omhesẹ ona Itamhe o gueye mhe mhi riele.”

¹⁹ Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhalama shi egbe o na egbo iJu. ²⁰ Ebubu egbo e lie, “Ayemhe okphaghie o la li egbe, ujili oo kpha li. Elo e ze khi a ri eso o shi ọli o?”

²¹ Ama egbo elese, ee ọli, “Ingmemhi enana ea dobe ya rote unu oyi ogbo ni o mhọli ayemhe okphaghie lasele! Ayemhe okphaghie o dobe ya khueghie ozalo alo a?”

²² Oni eghẹghẹ o khi eghẹghẹ oruame ni a ro li ukpe ni a ro yelele abi a li ri Owa oyi Eshinegba riele nga Eshinegba obọ. Eghẹghẹ ulili lo. ²³ IJesu o la atukpapfe oyi Owa oyi Eshinegba kia, ashini a lu arakpha oyi iSolomoni. ²⁴ Ebubu egbo iJu e le gasẹ ọli, e mhila li, “Ele u ri anye ya shi alo ebili

* 10:15 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

ramhi? Khueghie igesikia ni o la o-a khasẹ anye ini yeye u khi iKirisiti!”

²⁵ IJesu oọ wẹ, “Mhi she kpẹ gueye ẹ, ama aa lama mie mhe suọ. Ikanya onyaloa ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wewe e pfi otsẹle na mhe. ²⁶ Ama aa lama miesuọ, itobọ khi aa la elemhi isumha eyemhe. ²⁷ Isumha eyemhe ẹẹ suọ uruli oyemhe, mhi lese wẹ, ẹẹ deba mhe. ²⁸ Mhi ri agbọ na agbọagbọ na wẹ, ẹa tigbe ya pfua. Aa me oni o ya dobe mie mhe ewe obọ. ²⁹ Itamhe ni o ri eni isumha nga mhe obọ, o fu dose ogbokpa. Aa me oni o dobe ya mie Ita ewe obọ. ³⁰ Mhemhe ali Itamhe oghuo anye khi.”

³¹ Eni egbo iJu e gbo sanọ eche eke ẹ tono ọli. ³² IJesu oọ wẹ, “Mhi she gbe ikanya ebubu ukpeloe oye ẹ, ni o khia khi Itamhe o ri itoto na mhe ni mhi ro gbe wẹ, onoghuo a tono mhe eche ẹ shi o?”

³³ Eni egbo iJu ẹẹ ọli, “Oa khi itobọ ikanya enete e ze ni anye ro a tono ẹ eche, ama, itobọ khi u pfi unu-a! Se yeye ogbo afue-afue u li ẹ ke lie khi Eshinegba u khi?”†

³⁴ IJesu oọ wẹ, “A she kpẹ keke ọli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Eshinegba oọ lie khi, ishinegba ẹẹ a khi.‡ ³⁵ Anye she kpẹ lese khi emini ebe onopfuase o ngme khi igesikia o khi agbọagbọ, khi egbo ni a she kpẹ gue ingme oyi Eshinegba ye, Eshinegba o lu ishinegba. ³⁶ Ita o she ze mhe oda ke neni o ghie mhe bhale agbo, ini mhi ngme ghọ khi Omi Eshinegba mhi khi, se a ke li a lie khi mhi a pfi unu-a? ³⁷ A khi mie mhe suọ, ini mhi aa ya riẹle emini Itamhe o riẹle. ³⁸ Ama ini mhia riẹle wẹ, ini aa ro tseku mie mhe suọ, a mie ikanya onyaloa ni mhia gbe suọ, ni a ro lese khi Ita o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyi Ita.”

³⁹ Igho e ke gbo li dua ni wewe e mu iJesu, ama o pfue wẹ, ọa ze wẹ mu.

⁴⁰ IJesu o da oke iJodani je ukiekie ashini iJoni o ke la batazi egbo. Igho o bie ya la akaghọ. § ⁴¹ Ebubu egbo e bhale akaghọ deba li. Eẹ, “IJoni ọa gbe ikanya onyaloa okhoghuo, ama ingmemhi ni iJoni o ngme shi ingme eyi iJesu, e bhale ya tse nya.” ⁴² Ebubu egbo ni e la akaghọ e mie iJesu suọ.

11

Eghuli oyi iLazarosi

¹ Omose oghuo ni a lu iLazarosi ni o la ẹli iBetani, Oo ghua. IBetani iMelii ali inyoghuo ọli ni okpotso ni a lu iMata e la.* ² IMelii ona o ke ku ituale ni o pfi ku Onomhue awe, ni o gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o ewe-a. Loli o khi inyoghuo iLazarosi ni o yeshi i ghua.† ³ Inyoghuo ọli eni ikpotso e ghie usomhi ghi iJesu, ẹ o li, “Onomhue, omole ẹ oo ghua.”

⁴ Abi iJesu o ro suọ ona, oọ li, “Ughuamhi ona, ọa ya gbe ọli, ama, eri a me onana ni a me asha khi ufumhi na Eshinegba ali Omi Eshinegba.”

⁵ IJesu oọ nono ingme oyi iMata ali iMelii ali iLazarosi. ⁶ Abi o ro tseku suọ khi iLazarosi o ghua, o kie la ashini o la ramhi ogbele eva. ⁷ Igho o gueye eniye odukhokho eyoli, oọ wẹ, “A ze ni awa mu egbe pfi je obini eke iJudia.”

⁸ Eniye odukhokho eyoli ẹ o li, “Osesẹ, ode o a nuẹ ne ni egbo iJu e ro o nono ni wewe tono ẹ eche. Oobo wa nono ni u gbo nyene egbe je?”

⁹ IJesu oọ wẹ, “Oa khi te ele uzogbe ramhi ele ogbomhi awa ro o me eke? Oni oọ kia ini ogbe o la o, ọa ya khi owe, itobọ khi akpa oyi agbo ona o ro o me eke. ¹⁰ Ama ini o ri alo ebili ẹ kia, o ya khi owe, itobọ khi ọa mhọli akpa ni o ro o me eke.”

¹¹ Abi o ke ro ngme onana se, o gueye wẹ, oọ wẹ, “ILazarosi omole awa o she lese, ama mhia le ni mhi ya guise ọli le.”

¹² Eniye odukhokho eyoli ẹ o li, “Abi o ro da lese-a egho, o ya ze.”

¹³ Eri IJesu o ro li lie khi iLazarosi o she ghua, ama e dabi khi egbegbi olese o ngme.

¹⁴ Igho iJesu o guele gboo khi iLazarosi o she ghu-a. ¹⁵ Ama itobọ oye ẹ, egbe ẹ mu mhe shi o khi mhi aa nu ọli la akaghọ ni o ro ghu-a, ni a ro mie mhe suọ. A ze ni awa le deba li.

¹⁶ ITomosi ni a gbo li ẹ lu iDidimosi, oọ eniye odukhokho enekpole, “A ze ni awa li deba Osesẹ je oobo ni awa nu ọli ghu-a.”

¹⁷ Eghẹghẹ ni iJesu o ke ro ramhi agho, o bhale ya ẹ khi o she ramhi ele ene abi a te

† 10:33 Li ze iLev 24.16 ‡ 10:34 Li ze iWolo 82.6 § 10:40 Li ze iJon 1.28 * 11:1 Li ze iLuk 10.38-39 † 11:2 Li ze iJon 12.3

ri iLazarosi to. ¹⁸ Rote iBetani je iJerusalemu o ramhi imali eva. ¹⁹ Igho ebubu egbo iju e she kpe bhale iBetani ya tse iMeli ali iMata e mu opfu shi inyoghwo we ni o ghu-a.

²⁰ Abi iMata o ro suo khi iJesu o bhale, o fie lase ya lona li ode, ama iMeli o la elemhi owa. ²¹ IMata o iJesu, "Onomhue, ini u la akana lo, inyoghwo-mhe o kha ghu. ²² Ama mhi lese khi memena khi Eshinegba o ya ri emiemini u wa mhila li ne."

²³ IJesu o li, "Inyoghwo e, o gbo ya guale bhale agbo."

²⁴ IMata o li, "Mhi lese khi o ya te eghuli guale ogbele iguale ni o khi ogbele ni o kpukhokho."

²⁵ IJesu o o li, "Mhemhe mhi rote eghuli ya guise eni e ghu-a le, ni mhi ri agbo ya na we, oni o da mie mhe suo o ya mholi agbo, ini o tseku ghu-a. ²⁶ Oni o la agbo ni o da mie mhe suo, o tigbe ya ghu-a. U fe mie ona suo?"

²⁷ O o li, "I Onomhue! Mhi miesuo khi yeye u khi iKirisiti, Omi Eshinegba ni o ya bhale eke agbo ona."

²⁸ Abi iMata o ro ngme gho se o le ya ri ofie gueye iMeli, o, "Osese o she bhale, o nono e." ²⁹ Abi iMeli o ro suo ona o ti vule, o nyanya fie lase je ashini iJesu o la. ³⁰ IJesu o kie ramhi oni eoli ni o je ne, ama o kie la ashini o kia ramhi ni iMata o ro lona li ode. ³¹ Egbo iju ni e la elemhi owa yese o li, e vule deba li je olase abi e ro me khi o ti vule je olase. E dabi khi eri o je obini uji ya vie.

³² Abi iMeli o ro ramhi ashini iJesu o la ni o me o li, o de ya wugha li odalo, o li, "Onomhue, ini u la akana lo, inyoghwo-mhe o kha ghu!"

³³ Abi iJesu o me khi loli ali egbo iju ni e kphase o li khi ee vie, o ro obo ti iJesu udu, egbe e guoghwo o li a. ³⁴ IJesu o mhila we, o, "Ashi a ro li to?"

E o li, "Onomhue bhale ya ghe o li."

³⁵ IJesu o vie. ³⁶ Egbo iju ni e la agho, ee, "A ghe abi o li nono ingme oyi o li khe."

³⁷ Ama eghuo o e lie, "Loli ni o khueghie ozalo alo-a o kha dobe tsumhi iLazarosi ini o khi ghua?"

IJesu o guise iLazarosi gbo bhale agbo

³⁸ O gbo ri obo ti iJesu udu. O kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele eche zuse unu. ³⁹ IJesu o, "A gheghele oni eche unu oni uji-a."

IMata inyoghwo oni omose ni o ghu-a o, "Onomhue, o she ya ke we! Amo o li ele onuzi-ene abi a te ro li to!"

⁴⁰ IJesu o li, "Mhi a kpe gueye khi u ya me ufumhi oyi Eshinegba ini u miesuo?" ⁴¹ Igho e gheghele oni eche unu uji lase. IJesu o yase alo idane, o li, "Mhi kphemhi ne Ita, khi u suo mhe. ⁴² Mhi lese khi u ma suo oyemhe, itobo oyi egbo ena mhi ro o ngme ona ni e miesuo khi yeye u ghie mhe."

⁴³ Abi o ro ngme ona se, o lu o li leghe, "ILazarosi e! Fie lasele!" ⁴⁴ Oni omose ni o ghu-a o fie lasele, a ri ide olimhi gen o li abo ali awe, ghe eni a ro ku o li alo. IJesu o we, "A taghie o li a ni a ze o li vu."

Ugbamhi abi a li ya gbe iJesu-a

(iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)

⁴⁵ Ebubu egbo iju ni e bhale ya tse iMeli o mu opfu e me emini iJesu o rie, e mie o li suo. ⁴⁶ Ama eghuo elemhi we e vu ya gueye egbo iFarisi emini iJesu o rie. ⁴⁷ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e ya lu eni e mheso ni a lu iSaediri ya nu we mholi ilegba.

E mhila egbewe, "Elo awa li ena? Aa me ikanya onyaloa ni omose onana o gbe? ⁴⁸ Ini awa lina ze o li obo, ogbokpa o ya mie o li suo. Egbo iRomu e ya shashe Owa oyi Eshinegba oyawa-a."

⁴⁹ Omose oghuo elemhi we ni a lu iKefasi, ni o ralo ugamhi oni ukpe ogho, o li, "Aa lese ingme! ⁵⁰ A lese khi ogbo otuoghwo o kha ghu-a na egbo kpa, khi o ti dose ni egbo nya e pfua?"

⁵¹ Oa khi ibe eyoli o ro sa ngme oni ungemhi ona, ama ungemhi angme-shieke ni o ya tse ogbe na ako, khi iJesu o ya ghu-a na egbo iju o khi ni o ngme, itobo khi loli o ralo ugamhi oni ukpe. ⁵² Oa khi oyi iju tse, ama ni o sano egbo eyi Eshinegba ni e kia miatse ku agbo nya gbili re we khili oghuo.

⁵³ Rote ele gho vu, egbo iju e te gba ugbamhi abi wewe e li ya gbe iJesu a. ⁵⁴ Itobo igho, iJesu o ke kia lase gboo iteva oyi egbo iju. O ri ochoghwo vu je eoli ni a lu Efuremu,

ni o ti mama oḍagbe ifufu. Agho loli ali eniye odukhokho eyoli e ke ga la.

⁵⁵ Abi eghẹghẹ ukpe iPasova oyi eḡbo iJu o ro ti i bhale, ebubu eḡbo e te eoli oḍoda je iJerusalemu ya ri egbe we khi eni e pfuase, abi ushi oyewe oḡ e ke li neni oni ukpe o ramhi. ⁵⁶ Ee nono iJesu. Abi e ro la elemhi Owa oyi Eshinegba, e mhila egbewe, e lie, "A li sa khi o ya bhale? Otsẹ o a ya bhale shi oni ukpe ona." ⁵⁷ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpe mhesẹ na eni eḡbo, oni o da lesẹ obini iJesu o la, oni oḡbo o gule ni wewe e me asha mu oli.

12

IMeli o la obini iBetani ku ituale ku iJesu (iMat 26.6-13; iMak 14.1-9)

¹ Abi o ro kpo oḡbeles esesa oni ukpe iPasova le, iJesu o nyene egbe bhale obini iBetani, obini iLazarosi ni iJesu o rote eghuli guise le o la. ² E nye akhe na iJesu, iMata o kphano eni eminale ghi we. ILazarosi o li nu we shito shi ilele oyi eni ekhe. ³ Igho iMeli o rue eḡbegbi akanama ituale ni o pfi ni o lolo ghalẹ. O ku oli shi iJesu awe, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o awe a. Upfiemhi oyi oni ituale o kphela vo oni elemhi owa nya.*

⁴ IJudasi Isikaroti ni o khi oṣuoghwo eniye odukhokho eyi iJesu, ni o rote ikpukhokho ya ri iJesu de, o me emini iMeli o riẹle, oḡ, ⁵ "Elo o ze ni aa ro ri oni ituale de ni a kemhi eni ikpagho na eni ea mhue? Oni ituale o ghalẹ ramhi ifata ukpe oyi oḡbo oghuo." ⁶ Oa khi itobo khi o mholi udu iamhe na eni ea mhue, o ro ngme ungmehi ona. Ama itobo khi oghiatọ o khi, ali khi loli o tsua ikpagho o mhue na we, ni o rote muno epfia.

⁷ Ama iJesu oḡ li, "Ze oli obo riẹle emini o la li udu, eri o mu mhe egbe e khe irotọ oyemhe. ⁸ Eghẹghẹ kpa eḡbo ni ea mhue e ro nu e a la, ama mhemhe mhia nu e ya la ana eghẹghẹ kpa."†

⁹ Ebubu eḡbo iJu e suo khi iJesu o la iBetani, igho e je oobo. Oa khi itobo iJesu tse e ro je oobo, ama ni e ba me iLazarosi ni iJesu o te eghuli guise le. ¹⁰ Igho ighie

eyi ekpodalo-ugamhi ee gba ugbamhi abi e li ya li gbe iLazarosi a, ¹¹ itobo khi ingme oyoli o ze khi ebubu eḡbo iJu e ku ma iJesu o, ni e ro mie oli suo.

Eḡbo e ri ufumhi na iJesu abi o ro lo elemhi iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40)

¹² Oḡbeakolo ebubu eḡbo ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suo khi iJesu oḡ je iJerusalemu. ¹³ Igho e yanọ eyamhi mhue abo fie ya eḡ oli. E kpe okeke gbii, e lie, "Tsumhi anye. Awa kueghie Eshinegba. Eshinegba o khivose na oni o ri eva oyi Eshinegba Onomhue e bhale! Eshinegba o ka khivose na oghie iZireni!"‡

¹⁴ IJesu o me ozele akphere. O nga li shito abi Ebe-no-pfuase o ngme oli, ni oḡ,

¹⁵ "Eḡbo iJerusalemu, ulishi o khi mu e!

Oghie oye e oḡ bhale ena,

o nga ozele akphere eḡ bhale."§

¹⁶ Eniye odukhokho eyi iJesu ea kpe rote eke lesẹ obini eni ingme ena e je. Ama abi Eshinegba o rote eghuli guise iJesu le ni o ri ufumhi na li, e ro tigbe sato khi a kpe keke eni ingme eyoli ena shi Ebe-no-pfuase, ali khi e ke riẹle eni ingme ena deba li ghue.

¹⁷ Olele eḡbo ni e nu oli la agho abi o ro rote uji lu iLazarosi lasese, ni o ro rote eghuli guise oli le, e kie kia gueye eḡbo abi a li me oni ingme. ¹⁸ Itobo khi ebubu eḡbo e suo khi iJesu o gbe akanya onyaloa ona e ro ve lasese ya me oli. ¹⁹ Igho eḡbo iFarisi e nu egbe we ngme oli, e lie, "Awa aa mholi emini awa dobe ya li ona. Aa me khi eḡbo nya e ke e deba li!"

IJesu o ngme ingme eghuli oyoli shi eke

²⁰ Eḡbo iGiriki e li la eni e je iJerusalemu ya ga eghẹghẹ oni ukpe iPasova. ²¹ E ya mhila iFilipu (ni o khi onge iBetisaida ni o la iGalili) e o li "Oga, anye e nono ni anye me iJesu, ni anye nu oli ngme."

²² IFilipu o vu ya gueye Aduru, wewe aava e ya gueye iJesu.

²³ IJesu oḡ, "Oni eghẹghẹ o she ramhi ni a ro ri ufumhi oniemhi oyi Omi Oḡbo ya khase. ²⁴ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, ini

* 12:3 Li ze iLuk 7.37-38 † 12:8 Li ze iDeut 15.11 ‡ 12:13 Li ze Iwolo 118.25,26 § 12:15 Li ze iZaka 9.9

aa li ri ukpamhi ado kọ eke ni o ghua, eri o kie ya li abi o kie kpe li. Ini a roli kọ eke ni o ro ze, o ghua, o fu, o ri imomhi ni e bu lasese. ²⁵ Onini o da nono ingme agbo oyoli dose ode ne, o ya de oli obo a, ama oni o da nono ingme agbo oyoli elemhi agbo ona ne, eri o kese o shi e khe agbo na agboagbo.* ²⁶ Oni o nono khi loli ya ga mhe, oo mema ya ke deba mhe. Ashini mhi da la kpa, o li la akaghọ. Itamhe o mu ekpe na li.

²⁷ “Memena udu oyemhe o ke sheshe. Elo mhi ke ya ngme? ‘Eri mhi ke ya lie, Ita, khi ze ni eghẹghẹ ona o bhale deba mhe?’ Iiye, oni eghẹghẹ ni o ze ni mhi ro bhale agbo na! ²⁸ Ita ri ufumhi ni o la eva oye khase.”

Igho Eshinegba o rote idane ngme lase, oo, “Mhi she kpe ri ufumhi ni o la eva oyemhe khase egbo na agbo, mhi ya gbo ligho riele oli.”

²⁹ Ebubu egbo ni e migha epfepfe agho e suo khi uruli oyi Eshinegba o ngme. Egbo eghuo ee, “Akphala o de!” Egbo elese ee, “Ageni o nu oli ngme!”

³⁰ Ama iJesu oo, “Oa khi itobo oyemhe uruli oyi Eshinegba ogho o ro ngme ungmehi ogho, ama itobo oye e lo. ³¹ Oni eghẹghẹ o she ramhi ni a ro ri agbo e gue ezọ. Memena, a ya khu Okphaghie oni o kpe e mheshe shi agbo ona ukpekhomhi pfa. ³² A kha da yase mhe nga idane oora apfida ne, mhi ya ti ogbokpa bhale deba mhe.” ³³ Eri o ngme ona ni o ro rokhase we uwali eghuli ni o ya ghu.

³⁴ Eni egbo ee oli, “Ushi ni Eshinegba o ro na iMosisi na awa o gue oli ye anye khi agboagbo Omiepfuese o ya la o. See u ke li a lie khi a mema ya yase Omi Ogbọ nga idane? Oghuo o khi oni Omi Ogbọ ona?”†

³⁵ IJesu oo we, “Akpa o ya la e iteva ukuku eghẹghẹ. A ke kia okiali abi oni akpa o kie la e iteva memena, ini obili o khi ya bi e, itobo khi oni o la alo ebili o la lese obini oo je. ³⁶ A regbenga oni akpa ni o ri akpa na e abi o kie li la e iteva, ni a li khi egbo ni e ri imeke e na egbo.” Abi iJesu o li ngme ona se, o lase we iteva le, je ashini ea ke te e me oli.

Umha-miesuo oyi egbo iju

³⁷ Abi iJesu o tseku gbe ikanya onyaloa ena ukpeloe oyewe, ea kie lama mie oli suo. ³⁸ Onana o ri emini Azaya ni o khi Omekeguele o kpe ngme shi eke ya tse, ni oo, “Onomhue, oghuo o lama mie usomhi oyanye suo?”

Oghuo Onomhue o mema

khueghie ekpabo eyoli-a khase?‡

³⁹ Onana o ze khi ea dobe miesuo, itobo khi Azaya o gbo ngme oli shi ashese khi, ⁴⁰ “Eshinegba o she tase we alo a, o gbo zuse we udu ini e khi me eke ali ini udu oyewe e khi lese ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi me asha re we ze.”§ ⁴¹ Eri Azaya o ngme ona itobo khi o she kpe me ufumhi oyi iJesu, o gbo kpe ngme ingme oyoli.

⁴² Abi o tseku khia khi ebubu eni ee ralo eyi egbo iju e mie iJesu suo eghẹghẹ ni a ngme ena, ea ngme oli lasese, itobo khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ewe owa ugamhi ya lase. ⁴³ Irari khi e nono ikuẹghie ni o rote obo oyi egbo bhale dose oni o rote obo oyi Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a ro ya ri egbo na agbo gue ezọ

⁴⁴ IJesu o tsesẹ leghe guele, oo, “Oni o da mie mhe suo, o a khi mhemhe tse o miesuo, ama oni o ghie mhe o li miesuo. ⁴⁵ Onini o da me mhe, o she li me oni o ghie mhe. ⁴⁶ Mhi she bhale agbo ya ri akpa ge na egbo na agbo, ini eni e mie mhe suo okhoghuo o khi la alo ebili. ⁴⁷ Oni o suo ungmehi oyemhe ni o da ro shi o, o a khi mhemhe mhi ya pfa ezọ mu oli. Oa khi eri mhi bhale ya ri egbo na agbo gue ezọ, ama eri mhi bhale ya mie agbo pfuese. ⁴⁸ Oni oo pfa ezọ mu oni o da kie mhe ali ungmehi oyemhe, o la agho. Eni ingmemhi ni mhia ngme e ya pfa ezọ mu oli ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobo khi o a khi ungmehi ootsobo oyemhe mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni o ghie o mheshe na mhe mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi lese khi oni ushi oyi Eshinegba, o ri agbo na agboagbo o na ogbọ. Irarigho, eri mhi e ngme emini Ita o gueye mhe mhi ngme.

* 12:25 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33

† 12:34 Li ze Iwolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14

‡ 12:38 Li ze Aza 53.1 § 12:40 Li ze Aza 6.10

13

Ijesu o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a

¹ Abi o ro kpo eleghuo ukpe iPasova le, ijesu o lese khi oni eghēghē o she ramhi ni o ro ya te agbo lasela je oyi Ita. O ma kie kpe nono ingme oyi egbo eyoli ni e la agbo, o roli khasa we khi eri loli nono ingme oyewe pfo.

² Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e la ashini e la le eminale ele ogbomhi. Okphaghiye o she roli shi udu oyi iJudasi omi iSamọ Isikaroti o ka ro ijesu de. ³ Ijesu o lese khi Ita o she ro ekpabo nga lue obo, o lese khi obo oyi Eshinegba loli kpe te bhale, ali khi obo oyoli loli gbo nyene egbe ya je. ⁴ Igho ijesu o rote ashini o shito ti vule, ikhi ashini e la le eminale, o gueghie awulu ni o so kpeda, o ri ode ni a ro o muno amegbe-a mu oku. ⁵ Igho o ku amegbe shi atalabi, o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a. O rue ode ni a ro o muno amegbe a ni o ro mu oku shishi we amegbe awe-a.

⁶ Abi o ro kpe ramhi iSamọ iPita o, iPita oo, “Kie! Onomhue yeye u kha ke kpe mhe awe a?”

⁷ Ijesu oo li, “Wa lese emini mhia riela memena, ama u ya lese okhese.”

⁸ ISamọ iPita oo, “Onomhue, atsobo ogho! Wa ya tigbe kpe mhe awe-a.”

Ijesu oo, “Ini mhia kpe e awe-a, wa aa ke khi oyemhe.”

⁹ ISamọ iPita oo, “O kha khi igbo, Onomhue, o kha awe tse u ke lese ya kpe mhe-a! Ama kpe mhe abo ali ukhomhi-a ma o.”

¹⁰ Ijesu oo li, “Ogbo ni o da khusa se, o she pfuase, o kha khi oni o ke gbo ya khusa-a, ama awe o ke lese e yeghe-a. Ee nya a she pfuase, se ni otughuo elemhi e.” ¹¹ Irari khi ijesu o she kpe lese oni o ya ro oli de, loli o ze ni o ro lie, “Ee nya a she pfuase, se ni otughuo elemhi e.”

¹² Abi ijesu o ro kpe we awe a se, o riela awulu ni o kpe gueghie ro so, o ya shito ashini o kpe te vule. Oo mhila we, “A li lese akanya ni mhia gbe na e lena?” ¹³ “A lu mhe ‘Osese’ ali ‘Onomhue.’ A ga gue ngme, itobo khi emini mhia khi ghō. ¹⁴ Memena ni mhemhe ni mhia khi Onomhue ali Osese oyee

mhi she kpe e awe-a, ee a li ke kpe egbe e awe-a. ¹⁵ Mhi she ri irokhokho khasa e, ni a li ke riela emini mhia riela na e.* ¹⁶ Egbegbi ingme mhia gueye e, khi oni o ga ogbo, o ya fu dose oni oo ga, oni a aghiusomhi o ya fu dose oni o ghie oli usomhi.† ¹⁷ Abi a ro lese eni ingme ena egho, a ya khivose na e, ini a ro li gba akanya.

Ijesu o guele shi eke khi a ya re lue de
(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)

¹⁸ “Aa khi ee nya mhia nu e ngme. Mhi lese abi ingeli eyi eni mhia ze e li. Ama, emini Ebe-no-pfuase o ngme, o mema bhale ya tse, ikhi oni oo, ‘Ogbo ni o nu mhe e le eminale o ya nyene egbe mu okhōli vule shi mhe o.‡

¹⁹ “Eri mhia gue ona ye e shi eke neni a ligo me oli, ishegho ini a ligo me ghō, a ya miesuo khi ‘Mhemhe mhia khi oni mhia khi.’ ²⁰ Abi o li mhia li gue oli e ye e, khi oni o da kpe abo mie aghiusomhi ni mhia ghie, mhemhe o li mie, oni o da mie mhe, oni o ghie mhe o li mie.”§

²¹ Abi ijesu o ro ngme ona se, udu o ke sheshe oli, o guele gboo, oo, “Egbegbi ingme mhia gueye e, khi otughuo elemhi e, o ya remhe de.”

²² Eniye odukhokho eyoli e bino egbe alo gasa, o lolo sha we abo oni ijesu o ngme. ²³ Oghuo omọ odukhokho ni ijesu o mema nono ingme oyoli, o shito mama ijesu. ²⁴ ISamọ iPita o ro ikpialo nu oni omọ odukhokho ngme, oo li, “Mhila ijesu, oghuo oni ogbo o fe khi elemhi awa.”

²⁵ Igho oni omọ odukhokho ni o shito mama ijesu o mhila li, oo, “Onomhue, oghuo oni ogbo o khi elemhi anye?”

²⁶ Ijesu o so li o, oo, “Oni mhia ya ri ibuledi ona somhi utasa oni awa te e le emhi enana na ne, loli lo.” Igho o so oni ibuledi elemhi utasa, o ro na iJudasi omi iSamọ Isikaroti.

²⁷ Abi iJudasi o lese mie oni ibuledi se, Okphaghiye o lo oli udu. Ijesu o gueye oli, “Nyanya ya riela emini wa nono ni u riela.”

²⁸ Ogbo khoghuo abi e ga li shito o le eminale, o la ni o lese emini o ze ni ijesu o ro ngme oli ghō. ²⁹ Aborokhia khi iJudasi o tsua

* **13:15** Li ze iLuk 22.27 † **13:16** Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 15.20 ‡ **13:18** Li ze Iwolo 41.9 § **13:20** Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16

ikpagho o mhuẹ na wẹ, eghuo e dabi khi eri ijesu o gueye ọli o ka de emini e ro o li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otse eri oo o ka somhi eni ẹa mhuẹ opfa. ³⁰ Abi iJudasi o mie oni ibuledi se. O fiẹ lase aghoaghọ. Eliyose o she ramhi.

Ijesu o ri ushi onogbo na wẹ

³¹ Abi iJudasi o ro vu se, ijesu oo, “Eena egbo e ya me ufumhi oyi mhemhe Omi Ogbọ, e ya te idiegbe oyi Omi Ogbọ me ufumhi oyi Eshinegba. ³² Ini egbo e rote idiegbe oyi Omi Ogbọ me ufumhi oyi Eshinegba, eghẹghẹ agho Eshinegba lolighuo o ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ogbọ khase egbo.

³³ “Eniye eyemhe, mhia ke nu e ya la akana tese. A ya nono mhe, aa ke me mhe. Mhi gue ona ye e memena, abi mhi kpe li gueye eni ee mhesẹ eyi egbo iJu, ni mhiẹ, Aa dobe ya ramhi obini mhi-a je.”*

³⁴ “Memena mhi ro ushi onogbo na e: A nono ingme oyi egbe e. Abi mhi li nono ingme oye e, a mema li ya nono ingme oyi egbe e.† ³⁵ A kha da mholi inono na egbe e ne, egbo kpa e ya lese khi eniye odukhokho eyemhe a khi.”

Ijesu o ngme o shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

³⁶ ISamo iPita o mhila li, oo, “Onomhuẹ, obo wa le?”

Ijesu oo li, “Waa ya dobe deba mhe je obini mhia je, ama u ya deba mhe okhesẹ.”

³⁷ IPita o mhila li, oo “Elo e ze ni mhi aa ro dobe ya deba e? Mhi mu egbe ni agbo oyemhe o li opfu-a!”

³⁸ Ijesu o ke gbo so li o, “U ga mema mu egbe agbo oye o ro lie opfu-a na mhe? Mhi gueye khi, neni okpa o gbieghẹ, u ya lie khi u waa lese mhe ramhi itese!”

14

Ijesu khi ode ni a te e bhale deba Eshinegba

¹ Ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo wẹ, “Aa khi ze ni udu o yese e-a, a mie Eshinegba suo, a gbo li mie mhe suo.

² Elemhi owa ni a la e kpoku shi apfe oyi

Itamhe. Ini ọa khi igho lo, mhi kha gueye e. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi eke khe e. ³ Mhi kha vu ya mu egbe shi eke khe e se, mhi ya gbo nyene egbe bhale ya wolọ e ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mhe la akaghọ. ⁴ A lese ode ni a te e je ashini mhia je.”

⁵ ITomosi oo li, “Onomhuẹ, anye ẹa lese obini u wa je. See anye li ya lese ode je obini u wa je?”

⁶ Ijesu oo li, “Mhemhe mhi khi ode ni a te e je obini oyi Eshinegba. Mhemhe mhi ri igesikia ni o la Eshinegba a khase. Mhemhe mhi ri agbo o na ogbo. Ogbọ khoghuo ọa me asha ya je obini oyi Ita ini ọa li rote obọ oyemhe. ⁷ Eri a kha lese mhe lo, a kha li lese oni Ita. Ro te memena vu, a she lese ọli, a gbo me ọli.”

⁸ IFilipu oo, “Onomhuẹ, ri oni Ita khase anye, emini anye lese nono ghọ.”

⁹ Ijesu o soli o, o, “IFilipu, mhi she nu e la tese, waa kie lese oni mhi khi? Oni o da me mhe, o she me oni Ita. See u kiele e lie ‘Ri oni Ita khase anye?’ ¹⁰ Filipu, waa miesuo khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita o la elemhi oyemhe? Ingmemhi ni mhi gueye e nya ẹa khi eyemhe. Ita ni o la mhe elemhi o ga gbe ikanya ena nya. ¹¹ A mie emini mhi ngme suo ini mhiẹ khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita o li la elemhi oyemhe. Ini aa mie emini mhi ngme suo, a ri itobo ikanya onyaloa ni mhia gbe miesuo. ¹² Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da mie mhe suo, o ya gbe ikanya enabi mhia gbe. O ya gbe ikanya eni e fu dose eni abi mhia gbe, itobo khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a ro eva oyemhe mhila nya mhi ya riẹle o, eghẹghẹ agho ni omọ ri ufumhi oyi Ita khase egbo. ¹⁴ Emini a ro eva oyemhe mhila nya, mhi ya riẹle na e.”

Ijesu o shobo khi loli ya ghi Ayemhe-nopfuase bhale agbo

¹⁵ “A kha nono ingme oyemhe, a ya ri omhesẹ oyemhe gba akanya. ¹⁶ Eghẹghẹ agho, mhi ya lema Ita, o ri Okpaghiobo olese na e, ni o ya nu e la agboagbo. ¹⁷ Loli o khi Ayemhe ni o ri igesikia ni o la Eshinegba a khase agbo. Egbo na agbo ẹa dobe mie ọli

* 13:33 Li ze iJon 7.34 † 13:34 Li ze iJon 15.12,17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5

itobọ khi ẹa mẹ ọli wẹkhi eri e lẹsẹ ọli. Ama, ẹẹ ena a lẹsẹ ọli, itobọ khi ọ nu ẹ la, ọ la elemhi oyẹ ẹ.

¹⁸ “Mhia ya zẹ ẹ obọ shi ekẹ abi omi-olimhi, mhi ya gbo nyenẹ egbe bhale deba ẹ. ¹⁹ O kha dẹnẹ, ẹgbọ na agbọ ẹa kẹ ẹ mẹ mhe, ama ẹẹ ena, a ya mẹ mhe. Itobọ khi mhi ya gbo la agbọ, a ya li la agbọ. ²⁰ Ini ogbe ni ẹlẹghọ o ramhi, a ya lẹsẹ khi mhi la elemhi oyi Itamhe, khi ẹẹ a la elemhi oyemhe, abi mhi li la elemhi oyẹ ẹ.

²¹ “Oni ọ mie ishi eyemhe ni ọ ri ẹwẹ gbe akanya, ọ nono ingme oyemhe. Itamhe ọ ya nono ingme oyi oni ọda nono ingme oyemhe, mhi ya li nono ingme oyi oni ọgbọ, mhi ri egbe mhe khasẹ ọli.”

²² Ijudasi (ọa khi oni a lu Isikaroti) ọọ, “Onomhue, elọ o zẹ khi u fẹ ya ri egbe ẹ khasẹ anye tse, ni u wa rọ ya ri egbe ẹ khasẹ agbọ kpa?”

²³ IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Oni ọ da nono ingme oyemhe, ọ ya ri osesẹ oyemhe gbe akanya. Itamhe ọ ya nono ingme oyi ọli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu ọli la. ²⁴ Oni ọa da nono ingme oyemhe, ọa rọ osesẹ oyemhe ya gbe akanya. Eni osesẹ ni mhia sesẹ ẹ, ẹa khi eyẹ mhe, ama obọ oyi Itamhe ni ọ ghie mhe e te bhale.

²⁵ “Mhi she gue ena yẹ ẹ, abi mhi kie li nu ẹ la. ²⁶ Ama oni, Ayemhe-nọ-pfuasẹ ikhi Okpaghio, ni Ita ọ ya rọ eva oyemhe rọ ghi ẹ, ọ ya sesẹ ẹ emhikpa. Ọ ya gbo rẹ ẹ yelele emhikpa ni mhi gueyẹ ẹ. ²⁷ Mhi zẹ ẹ obọ shi agbọ ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhe na ẹ. Ọa khi oni abi ẹgbọ na agbọ e rọ ọ na ọgbọ mhi rọ na ẹ. A khi zẹ udu yese ẹa, ali a khi zẹ ni ulishi o mu ẹ.

²⁸ “A suọ abi mhi rọ gueyẹ ẹ khi mhi ya rọte iteva oyẹ vu, khi mhi ya gbo bhale deba ẹ. Ini a nono ingme oyemhe lọ, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi lọli ọ fu dọsẹ mhe. ²⁹ Mhi she gue ingme ena yẹ ẹ shi ekẹ neni a mẹ wẹ, isheghọ ini a da kie lighọ mẹ wẹ, a mie mhe suọ. ³⁰ Mhia kẹ nu ẹ ngme tesẹ, itobọ khi okphaghiẹ ni ọ kpẹ mhesẹ shi agbọ ona, ọọ bhale. Ọa mholi ekpabọ shi agbọ oyemhe, ³¹ ama ẹgbọ na agbọ e mema ya lẹsẹ khi mhi ma nono

ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhe ọ mhesẹ na mhe mhi riẹle, mhia riẹle tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu ọ khi egbegbi ọọra upfonu

¹ “Mhemhe mhi li abi oni upfonu ni ọ mọ umomhi onete, Itamhe ọ riẹle ẹ shi ọ. ² Lọli ọọ kanọ uguabọ oyemhe ni ọa ya mọ umomhi a. Ọọ riẹle uguabọ oyemhe ni ọọ mọ umomhi, ni o gbo mọ imomhi eni e bu. ³ Ungmemhi ni mhi she nu ẹ ngme o she riẹle ẹ ti ni a rọ dobe mọ imomhi enete. ⁴ A toma mhe idiegbe, mhemhe mhi ya toma ẹ idiegbe. Uguabọ ọọra okhoghuo ọa dobe ya mọ umomhi ọotsobọ oyọli, o mema ya to ma idiegbe ọọra. U kẹ neta khi eri a dobe ya riẹle eminete ini aa toma mhe egbe.

⁵ “Mhemhe mhi khi ọọra upfonu, ẹẹ a li abi iguabọ. Ini u toma mhe egbe ni mhi rọ li toma ẹ egbe, u ya mọ imomhi eni e bu. Ini a rọ obọ rue mhe ọ le, aa dobe ya riẹle emhikhoghuo onete. ⁶ Ini u waa da toma mhe egbe ne, eri a ya khi ẹ pfia. Eri u ya li abi iguabọ ekhakha ni, a ti ẹ ma ri erali tose-a. ⁷ Ini u toma mhe egbe, ni ingmemhi eyemhe e rọ la elemhi oyẹ, emiemi ni o ghọle ẹ kpa wa mhila, a ri ọli nẹ. ⁸ Eminete ni a riẹle o ri ufumhi ghi Itamhe. Ona o rọkhasẹ khi eniyẹ odukhokho eyemhe a khi.

⁹ “Abi Ita ọ nono ingme oyemhe, ighọ mhi li nono ingme oyẹ. A la elemhi inono oyemhe. ¹⁰ Ini a rọ ishi eyemhe gbe akanya, a ya la inono oyemhe, abi mhi li ri ishi eyi Itamhe gbe akanya ni mhi li la inono oyọli. ¹¹ Eri mhi gue ona yẹ ẹ ni oghele oyemhe o vọ ẹ udu, ni oni oghele oyẹ ẹ o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi rọ na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ, abi mhi nono ẹ.* ¹³ Aa mẹ inono olese ni o fu dọsẹ oni ọgbọ ọ rọ ghu-a na emole ọli. ¹⁴ Emole mhe a khi ini a da ri ishi eyemhe gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa kẹ lu ẹ eni ẹ ga mhe, itobọ khi oni ọ ga ọgbọ ọa lẹsẹ akanya ni ọga oyọli ọ gbe. Ochoghọ, emole mhi ke ẹ lu ẹ, itobọ emini mhi rọte obọ oyi Itamhe wena nya mhi gueyẹ ẹ. ¹⁶ Ọa khi ẹẹ a zẹ mhe, mhemhe mhi zẹ ẹ ni mhi ri akanya na ẹ, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eyẹ ẹ e migha. Isheghọ Ita ọ ya rọ emini a rọ eva

* 15:12 Li zẹ ijon 13.34; 15.17; 1 ijon 3.23; 2 ijon 5

oyemhe mhila nya na e. ¹⁷ Ushi oyemhe ni mhi shi na e khi, a nono ingme oyi egbe e.

Egbo na agbo ee biselemhi eniye odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini egbo na agbo e biselemhi e, a sato khi igho e kpe li biselemhi mhe. ¹⁹ Ini a khi eyi egbo na agbo lo, e kha nono ingme oye e abi enayewe. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi egbo na agbo itobo khi mhi she rote elemhi agbo ze e, loli o ze khi egbo na agbo e ro biselemhi e. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye e, ‘Oni o o ga ogbo o a fu e dose oga oyoli.’ Ini e kpe mu okholi vule shi me o ghue, e ya mu okholi vule shi e o. Ama ini e ro osese ni mhi sese gbe akanya, e ya ro osese oye e li gbe akanya.† ²¹ E ya lina ngeli deba e itobo khi enayemhe a khi, ali itobo khi ea lese oni o ghie mhe. ²² Ini mhi aa bhale ya nu we ngme lo, ea kha mholi umha-guekia oyi olamhe. Ama ea ke mholi emini e gue oli ya nga egbe khi o rewe a lamhe olamhe. ²³ Oni o da biselemhi mhe, Itamhe o li lie biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewe gbe ikanya ni ogboese o a dobe gbe ghue lo, ea kha mholi umha-guekia oyi olamhe. Ama memena e she me eni ikanya onyaloa, ama e kiele e biselemhi mhe ali Itamhe. ²⁵ Ama ona o ze ni emini a keke shi ebe ushi oyewe o ro bhale ya tse, oni o khi, ‘Afu e biselemhi mhe.’‡

²⁶ “Ini oni Okpaghiobo o bhale, oni mhi rote obo oyi Itamhe ya ghie ghi e, loli o khi Ayemhe no o ri igesikia ni o la Ita a khase, o ya pfi otsese shi ingme oyemhe. ²⁷ Ee a ya li mema pfi otsese na mhe, itobo khi rote igbaekele a te nu mhe la.

16

¹ “Eri mhi gue ona a ye e ini a khi tsua irudunga pfa. ² Egbo e ya khu e owa ugamhi fie lase, eghenge o ga ya ramhi ni ogbo o kha gbe ongee a, o dabi khi eri loli e ga Eshinegba. ³ E ya riye eni emhi ena deba e, itobo khi ea lese Ita, wekhi mhemhe. ⁴ Ama, eri mhi gue ona ye e, ini oni eghenge o ramhi, a ya sato khi mhi kpe tse agua ye e. Itobo khi mhi kie nu e la mhi aa ro kpe gue ingme ena ye e.

Akanya ni Ayemhe-no-pfuase oo gbe

⁵ “Memena, mhia le deba oni o ghie mhe, ama ongee o a kie mhila mhe, ‘Obo wa je?’ ⁶ Itobo khi mhi gue ingme ena ye e, udu oye o she yese-a. ⁷ Ama igesikia mhi gueye e, ni o ro ti e egbe mhi ro rote e iteva a vu. Itobo khi ini mhi aa vu, oni Okpaghiobo o a ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie oli ghi e. ⁸ Ini O da bhale, O ya rewe lese umha-guekia ni o la ingme olamhe, o gbo rewe li lese ipfuase oyi Eshinegba ali iso-ezo oyoli. ⁹ O ya rewe lese khi umha-guekia ni o la olamhe o khi, umha mie mhe suo. ¹⁰ O ya rewe lese khi e ya mholi ipfuase oyi Eshinegba, itobo khi mhi je oyi Ita ni aa ke te tigbe ya me mhe ¹¹ O ya rewe lese emini iso-ezo oyi Eshinegba o khi. Itobo khi a she pfa ezo mu okphaghiye oni o mhesese e shi agbo ona.

¹² “Mhi mholi emini e bububu ni mhi kha gbo gueye e, ama e bu dose ni a dobe ya mie. ¹³ Ama ini Ayemhe ni o ri igesikia a khase o da bhale, o ya ri igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba nya khase e. O a ya ngme ungmehi ootsobo oyoli, ama emini o suo o ya ke ngme. O gbo gueye e ingme ni a ya me. ¹⁴ Mhemhe o ya ke ti nga, itobo khi o ya mie mhe ungmehi ni mhi ngme gueye e. ¹⁵ Emini Itamhe o mhue nya, eyemhe lo, loli o ze khi mhi kpe gueye e khi emini mhi ro na Ayemhe-no-pfuase, o ya gueye e.

Oya oye o ya mele oghela a

¹⁶ “O kha dena, aa ke me mhe, o kha ke gbo dena a gbo me mhe.”

¹⁷ Eniye odukhokho eghuo ee mhila egbewe, “El o ri ona a ngme, ni o o lie awa khi, o kha dena khi awa aa ke a me lue, ali khi o kha ke gbo dena khi awa gbo lo ya me lue? O gbolo e, ‘Itobo khi mhi ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸ El o ri ‘O kha dena’ ngme? Awa aa lese ingme ni o ro oli ngme!” E kie lina mhila egbewe.

¹⁹ Ijesu o she lese khi ee nono ni e mhila lue oni ungmehi ona, o mhila we, “Eri a mhila egbe e abi mhi ri oni ungmehi ngme, ni mhi ro lie, ‘O kha dena aa ke ya me mhe ali khi o kha gbo dena a ya me mhe?’

²⁰ Egbegbi ingme mhi gue e ye e, a ya vie,

† 15:20 Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; ijon 13.16 ‡ 15:25 Li ze Iwolo 35.19; 69.4

a viẹ oya. Ama ẹgbọ na agbọ e ya ke ghele, ẹẹ a mhuẹ iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele oghẹle-a na ẹ. ²¹ Ini ọkpotoso ọ ya bia, udu o yese ọli a itobọ khi ẹghẹghẹ osue o she bhale, ama ini ọ bia ọni ọmọ se, ọọ ghele, ọ yele osue ni ọ mẹ a. Irari khi ọọ ghele khi loli bia ọmọ shi agbọ. ²² Ighọ o li li ẹ egbe, memena udu o yese ẹ a, ama mhi ya gbo mẹ ẹ. Eghẹghẹ aghọ oghẹle o vọ ẹ udu, oghẹle ni ọgbọ ọa dobe ya mie. ²³ Ini oni ogbẹle o ramhi, aa kẹ ẹ mhila mhe emhikhoghuo. Mhi gue igesikia a ye ẹ khi Itamhe ọ ya rọ emini a ri eva oyemhe mhila kpa na ẹ. ²⁴ Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemhe mhila emhikhoghuo. A mhila khi a ya mẹ mie, isheghọ ni oghẹle oyẹẹ o gba pfo.

Ijesu ọ khọli okhọli agbọ mu ọ le

²⁵ “Mhi aa lolo kpe khueghie ingme-a gue ẹ ye e. Ama ẹghẹghẹ ọọ bhale ni mhi aa ke rọ lighọ nu ẹ ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye ẹ gboo. ²⁶ Ini oni ogbẹle o ramhi, a ya ri eva oyemhe mhila Ita emini o ghọle ẹ. Mhi aa liẹ khi mhemhe mhi ya mhila na ẹ. ²⁷ Ita ọọ nono ingme oyẹẹ, itobọ khi a nono ingme oyemhe, a gbo miesuo khi obọ oyi Eshinegba mhi te bhale. ²⁸ Obọ oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbọ, memena mhi gbo te elemhi agbọ ya vu je deba Ita.”

²⁹ Eniye odukhokho eyọli ẹẹ ọli, “Ena u tigbe ẹ khueghie ingmemhi eyẹ-a gueyẹ anye gboo, waa ke ẹ biẹbiẹ eni ingme-a gueyẹ anye. ³⁰ Eena anye leşẹ khi u leşẹ emhikpa, ọa ke khi ọgbọ ọ ke gbo ya ke mhila ẹ ogbọ. Onana o zẹ khi anye miesuo khi obọ oyi Eshinegba u te bhale.”

³¹ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọ, “A she miesuo memena? ³² Eghẹghẹ ọọ bhale, oni ẹghẹghẹ o she ramhi, ni ẹẹ nya a rọ ya miatse ku, ọgbọgbọ ọ je apfe oyọli. Mhemhe-ghuo tse mhi ke ya la. Ama ọa khi mhemheghuo tse mhi la, itobọ khi Ita ọ nu mhe la. ³³ Eri mhi gue ingme ena ye ẹ, ni a ri itobọ khi a kugbe mhe ọ mhuẹ opfomhe. Egbọ na agbọ e ya ri osue na ẹ mẹ. Ama a mhọli udu, itobọ khi mhi she mu agbọ ọ le.”

17

Ijesu ọ sọ iromhi na eniye odukhokho eyọli

* **17:12** Li zẹ Iwolo 41.9

¹ Abi iJesu ọ rọ nu eniye odukhokho eyọli ngme se, ọ yase alo bino idane, ọ sọ iromhi, ọọ, “Ita, oni ẹghẹghẹ o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omie khasẹ agbọ, ni Omie ọ li ri ufumhi oye khasẹ agbọ. ² Itobọ khi u she ri ekpabo na li, shi ukhomhi oyi ẹgbọ na agbọ kpa, ni ọ ri agbọ na agbọagbọ na ẹgbọ ni u rọ na li. ³ Agbọ na agbọagbọ khi, ni a rọ leşẹ ẹ, ikhi yeye ni u khi egbegbi Eshinegba oghuo kpe. Ni a gbo rọ leşẹ mhe iJesu iKirisiti, ni u ghie. ⁴ Mhi she ri ufumhi oye khasẹ ẹgbọ na agbọ, abi mhi rọ ọ gbe akanya ni u rọ na mhe, ni mhi gbe ọli pfo. ⁵ Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpe mhọli na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rọte eke mhọli neni a ma agbọ.

⁶ “Mhi she ri ẹ khasẹ ẹgbọ ni u te elemhi agbọ rọ na mhe. Egbọ eye e khi ni u rọ na mhe. E she ri ungmehi oye gbe akanya. ⁷ Memena e she leşẹ khi emhikpa ni u rọ na mhe khi obọ oye e te bhale. ⁸ Mhi she gueyẹ wẹ usomhi ni u rọ na mhe, wẹwẹ e she mie oni usomhi. E she leşẹ egbegbọ khi obọ oye mhi te bhale, e gbo miesuo khi yeye u ghie mhe.

⁹ “Mhi sọ iromhi na wẹ, ọa khi ẹgbọ na agbọ nya mhi sọ iromhi na, ama eni u rọ na mhe irari khi ẹgbọ eye e khi. ¹⁰ Emhikpa ni mhi mhọli eye e khi, emini u mhọli eyemhe e li khi. Wẹwẹ e ri ufumhi oyemhe khasẹ ẹgbọ na agbọ. ¹¹ Memena mhia bhale deba ẹ, mhia ke la elemhi agbọ, ama wẹwẹ e kie la elemhi agbọ. Ita ni ọ pfuase, ri itoto ni o la eva oye ni u rọ na mhe, khukhu wẹ, ni e khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. ¹² Eghẹghẹ ni mhi rọ nu wẹ la, mhi ri itoto ni o la eva oye ni u rọ na mhe, khukhu wẹ, mhi khe wẹ ekhe. Okhoghuo ọ ọa pfua, se ni oghuo elemhi wẹ ni ọ khi ọni ọ ya pfua, ni emini a kẹkẹ shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.*

¹³ “Memena mhia bhale deba ẹ, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbọ, ini eniye odukhokho eyemhe e mhọli oghẹle ni o gba pfo, onabi oyemhe. ¹⁴ Mhi she gue usomhi oye ye wẹ, ama agbọ ẹ biselemhi wẹ, itobọ khi ẹa ke khi enayi agbọ abi mhia li khi ọnayi agbọ. ¹⁵ Mhi aa liẹ u wolọ wẹ elemhi agbọ lasele, ama tsumhi wẹ obọ oyi Ọna okhọlo. ¹⁶ Ẹa khi

enayi agbọ abi mhi aa li khi ọna agbọ. ¹⁷ Ri igesikia oyẹ rẹwẹ pfuase. Irari khi egbegbi ungmehi ungmehi oyẹ o khi. ¹⁸ Abi u li ghie mhe je elemhi agbọ, ighọ mhi li ghie wẹ je elemhi agbọ. ¹⁹ Itobọ ewẹ mhi rọ ri egbe mhe nẹ, ini wẹwẹ ee li lighọ ri egbe wẹ nẹ egbegbọ.

Ijesu o lema na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ nya

²⁰ “Oa khi itobọ oyi eniyẹ odukhokho eyemhe tse mhi rọ sọ iromhi ona. Mhi li sọ iromhi na egbọ ni e li ya te ọtselẹ oyewẹ mie mhe suọ. ²¹ Mhi sọ iromhi e ga kugbe khi oghuo. Ita! Mhi sọ iromhi e la elemhi oyi awa, ezeze abi u li la elemhi oyemhe ni mhemhe mhi li la elemhi oyẹ. Mhi sọ iromhi e khi oghuo ini agbọ e mie wẹ suọ khi yeyẹ u ghie mhe. ²² Mhi ri ufumhi ni u rọ na mhe na wẹ ini e kugbe khi oghuo abi mhemhe ali yeyẹ awa khi oghuo. ²³ Mhemhe mhi la elemhi oyewẹ, yeyẹ u la elemhi oyemhe, ni e ga kugbe khi oghuo, isheghọ ni agbọ e lese khi yeyẹ u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewẹ abi u nono ingme oyemhe.

²⁴ “Ita, yeyẹ u ri wẹ na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, isheghọ ni e mẹ ufumhi ni u rọ na mhe itobọ khi u nono ingme oyemhe neni a ma agbọ.

²⁵ “Ita ni o pfuase! Agbọ ẹa lese oni u khi, ama mhemhe mhi lese oni u khi, enana e lese khi yeyẹ u ghie mhe. ²⁶ Mhemhe mhi ri oni u khi khasẹ, ighọ mhi kie li ya ke rieḷe ọli, isheghọ inono ni u mholi na mhe, o la wẹ egbe, ni mhemhe mhi li la elemhi oyewẹ.”

18

Abi a li ri ijesu de

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)

¹ Abi ijesu o rọ sọ iromhi ona se, loli ali eniyẹ odukhokho eyoli e da uchokẹ ni a lu iKidironi lase. Ogba ni a kọ ẹra na lu olivu shi o la epfe aghọ, ijesu ali eniyẹ odukhokho eyoli e lo elemhi oni ogba oyi ẹra olivu. ² Ijudasi oni o ri ọli de o lese oni ogba, itobọ khi ijesu ali eniyẹ odukhokho

eyoli e keḷe lona akaghọ. ³ Ighọ iJudasi o tsua ekholi-okhue eyi iRomu, ali egbọ ni e la Owa oyi Eshinegba ẹ khe ekhe ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi iJu ali iFarisi ma egbe. E tsua itsua okholi, ali igbili igolo ali ikpa. E lo ogba oyi ẹra olivu le.

⁴ Ijesu o she kpe lese emini loli ya me, o mhila wẹ, ọọ. “Oghuo a nono?”

⁵ Eẹ ọli, “Ijesu onge iNazareti!”

Ijesu ọọ, “Mhemhe na.”

Ijudasi ni o ri ọli de o migha mama wẹ.

⁶ Abi Ijesu o rọ gueye wẹ khi, “Mhemhe na,” ighọ e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ Ijesu o gbo mhila wẹ, ọọ, “Oghuo ẹ khi a nono wẹ?”

E gbo lie o li, “Ijesu onge iNazareti.”

⁸ Ijesu ọọ, “Mhi she kpe gueye ẹ khi mhemhe na. O kha kha khi mhemheghuo a nono, a ze ni eni e kpoḷe e vu.” ⁹ Eri ijesu o ngme ona ni emini o kpe ngme o bhale ya tse, ni ọọ: “Ita! Mhi aa wase okhoghuo elemhi egbọ ni u rọ na mhe a.”

¹⁰ Ighọ iSamọ iPita, ni o tsua itakobi shi emhi o ji ọli lasele rọ be oni o gbe akanya a deba oga oyi ekpodalo ugamhi esọ na obita ukhomhi pfi-a. IMakosi a lu oni omose. ¹¹ Ijesu ọọ iPita, “Rue itakobi oghọ shi ashini u kpe te ji ọli lasele. Eri u dabi khi mhia ya rọte uko osue ni Itamhe o mhesẹ na mhe ya da?”*

A mu ijesu bhale odalo iguezo oyi egbo iJu

¹² Ighọ ekholi-okhue eyi iRomu ali eni e kpeda na wẹ ali eni e khe ekhe owa ugamhi ni o fune eyi egbọ iJu, e gba ijesu mu, e ge ọli abọ je ukhokho. ¹³ E te odode rue ọli bhale ayi Anasi, ni o khi ogo iKefasi. IKefasi o khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oni o kpeda oyi egbọ iJu oni ukpe oghọ. ¹⁴ IKefasi o ke kpe ye egbọ iJu ude, khi ini ogbọ otuoghuo o ghu-a na egbọ ni e bu, o ti dose ni egbọ ni e la ẹoli nya e pfua.†

IPita o kie ijesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISamọ iPita ali omọ odukhokho oyi ijesu oḷese, e deba ijesu. Oni omọ odukhokho ali oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe lese

* **18:11** Li ze iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42 † **18:14** Li ze ijon 11.49-50

egbe. Igho oni omo odukhokho o deba iJesu lo elemhi apfe oyi oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita oo migha olase epfe ode unuekpe, oni omo odukhokho ogho o nyene egbe je olase, o ya nu oni omueshi ni o la agho ngme, o rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Oni omueshi ni o la ode unuekpe o me iPita, o o li, "Oa khi omo odukhokho oyi oni omo ogho u li khi?"

Ipita oo, "Iiye, mhia khi loli."

¹⁸ Ulili o gbe. Eni e khe ekhe ali ighumha e migha gashe erali ingamhi ni e pfi, e khasher erali. IPita o li nu we migha a khasher erali.

Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila iJesu ogbo

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

¹⁹ Oni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o mhila iJesu ogbo osese eyoli ali eniye odukhokho eyoli. ²⁰ IJesu o soli o, o, "Mhi aa tigbe na sheli sese osese elemhi Owa Oyi Eshinegba ali owa ugamhi ni mhi la a sese gboo eghenge kpa, ikhi ashini egbo iJu e legba. ²¹ Elo o ze khi aa mhila mhe ogbo? A ka mhila egbo ni e suo osese oyemhe. E lese emini mhi ngme."

²² Abi iJesu o ngme ona se, oghuo eni e khe ekhe o lase iJesu eso, o li, "Elo o ze ni u ro ligho nu Oga oyi ekpodalo ugamhi a ngme?"

²³ IJesu oo, "Ini u lese khi mhi aa gue ngme, gue emini oa ti ni mhi ngme le, ni egbo e suo. Ama o kha khia khi mhi gue ngme, elo o ze ni u ro lase mhe eso?"

²⁴ Ana Anasi o la lie e rue oli ghi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li ge oli abo je ukhokho. Eghenge ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e kpeda.

IPita o gbo kie iJesu

(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

²⁵ IPita o kie migha akagho, oo khasher erali. Egbo elese e mhila li, "Wa she khi oghuo eniye odukhokho eyi omo ogho?" IPita o so we o, oo, "Iiye! Oa khi mhemhe."

²⁶ Oghuo oni o gbe akanya a deba oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi

Eshinegba, ni o khi ogbo oyi omo se ni iPita o be eso ukhomhi a, o gbo mhila iPita, "Oa khi yeye mhi she me khi u nu omo se ogho la elemhi ogba?"

²⁷ IPita o gbo le, "Iiye!" Utoghuokpe, okpa o gbieghe.

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti ya gue ezo

(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

²⁸ Ele uzogbe fiefie, e rue iJesu fie owa oyi iKefasi je apfe oyi igovuno oyi egbo iRomu. Enighie eyi egbo iJu ea lama lo elemhi oni apfe, itobo khi ea nono ni ichimhi umhapfua se ni o mu we, ini ee do be le eminale iPasova. ²⁹ Itobo igho oni igovuno na lu iPaleti o fie je olase deba eni egbo iJu, oo we, "Umha-gueli onoghuo a gue shi omo se ona egbe?"

³⁰ Ee oli, "Ini oa mhu e umha-gueli lo anye ea kha rue oli bhale ghie."

³¹ IPaleti oo we, "A rue oli vu ya gue ezo egbe-a abi ushi oye e o ngme sho."

Egbo iJu ee oli, "Anye aa mholi afu ni a ro o lie a ka gbe ogboa." ³² Eri a lina me onana ni emini iJesu o kpe ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmehi ni o la guele uwali eghuli ni loli ya ghu.‡

³³ IPaleti o nyene egbe je elemhi apfe oyoli, o lu iJesu mhila, oo, "Yeye u khi oghie oyi egbo iJu?"

³⁴ IJesu oo. "Udu oye ogbo ona ni u mhila mhe o te bhale abi khi ogbo o gue ingme oyemhe ye e?"

³⁵ IPaleti oo li, "Onge iJu we khi mhi khi? Egbo eye ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue e bhale ghi mhe, Elo u li?"

³⁶ IJesu oo li, "Eghiele oyemhe oa khi onayi agbo ona. Ini igho o khi lo, eni e deba mhe e kha ye okhola na mhe, ini a khi do be mu mhe ghi eni e mhese eyi egbo iJu. Ama memena, eghiele oyemhe oa khi onayi agbo ona."

³⁷ Igho iPaleti o mhila li, "Oghie u ti e khi?"

IJesu oo, "U gue ga ngme oli ni u ro khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mhe bhale elemhi agbo, ni mhi ro ri emini o khi

‡ 18:32 Li ze iJon 3.14; 12.32,33

igēsikia khase ẹgbọ na agbọ. Oni ọ da khi ọna igēsikia ne, ọọ suọ oyemhe.”

³⁸ IPaleti ọ mhila li, “Elo o khi igēsikia?”

A pfa ẹzo igbea mu iJesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

Igho iPaleti ọ gbo fiẹ je olase, ọ gueye ẹgbọ iJu, ọọ, “Mhi aa me umha-gueli shi ọli obọ ni o remhe ya pfa ẹzo mu ọli a gbe ọlia

³⁹ Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe khi ukpe kpa, eri mhia rue ọgbọ ọghuo ẹgbọ eye ẹ eni a mu shi owa ighumha abọ-a na ẹ. A nono ni mhi wolọ oghie iJu abọ a na ẹ?”

⁴⁰ Igho e tsese gbii, ẹẹ ọli, “Iiye! Ri Ochoghọ rue iBarabasi obọ a na anye.” (iBarabasi iko ọ li, oni ọ gbe ọgbọ a ọ khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ẹzo igbea mu iJesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Igho iPaleti ọọ a gbe iJesu itali egbegbọ.

² Eni ekhọli-okhue e nyanọ iguabọ ẹera igba riele arula oghie rughu iJesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi ẹgholi ni ọ li abi oyile nabi a rọ ọ sọ oghie sọ ọli. ³ E gbo bhale deba li, e rọ ọli li egia, e liẹ ọli, “A yase obọ eke na oghie ọyi iJu!” E lase ọli alo.

⁴ IPaleti ọ ke gbo fiẹ je olase deba ẹgbọ iJu, ọọ, “A ghe ọli e, mhi rue ọli lasese na ẹ ni a rọ leşe khi mhi aa me umha-gueli shi ọli obọ ni o re mhe ya liẹ a ka gbe ọli a.” ⁵ Abi iJesu ọ rọ fiẹ lasese ni ọ rọ rughu arula igba, ọ gbo sọ awulu ẹgholi oyile ni oghie ọ sọ, iPaleti ọọ, “A ghe oni omose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ khe ekhe Owa oyi Eshinegba e rọ me ọli, e tsese, ẹẹ, “A ta li ma ọọra apfida! A ta li ma ọọra apfida!”

IPaleti ọọ, “Eẹ a rue ọli vu ya ta ma ọọra. Mhi aa me umha-gueli shi ọli obọ.”

⁷ Ẹgbọ iJu ẹẹ ọli, “Anye mhue ushi ni o guele a gbe ọlia, itobọ khi ọọ lu egbọli Omi Eshinegba.”

⁸ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ulishi o tigbe mema lolo mu ọli. ⁹ O nyene egbe je elemhi apfe oyoli, ya mhila iJesu, “Onge obo u khi?”

Ama iJesu ọ tsaghie ọli-a. ¹⁰ IPaleti ọọ, “Wa ya mie mhe unu? Wa leşe khi mhi mhọli ekpabọ ni mhi rọ dobe ya pfa ẹ shi eke, ali khi mhi gbo dobe ya liẹ a ka te ma ọọra apfida gbe-a?”

¹¹ IJesu ọọ ọli, “Wa kha mhọli afu shi mhe idiegbe ini ọa khi Eshinegba o ri ọli ne lo, ama ọgbọ ni ọ mu mhe bhale ghi ẹ, loli ọ mhọli umha-gueli oyi olamhe ni o fu ne.”

¹² Abi iPaleti ọ rọ suọ ona se, ọ nono ode ni ọ te ya wolọ iJesu abọ a, ama eni ẹgbọ iJu e kiele tsese, e liẹ ọli, “Ini u ze ọli obọ, wa khi omole iSiza oghie oniemhi oyi iRomu. Onini ọ da guele khi oghie loli khi, obe iSiza ọ khi.”

¹³ Abi iPaleti ọ rọ suọ ingmemhi ena, ọ rue iJesu je olase, iPaleti ọ ya shito ukpho eche ni ọ shito la sọ ẹzo, ni a lu Etefe eche (iGabata a ri elemhi Iburu ẹẹ lu ọli) ¹⁴ Eghẹghẹ agho ovọ o leşe ramhi iteteva ukhomhi ẹlegho, ikhi ogbele ni a mu egbe ẹ shi ukpe iPasova. IPaleti ọọ eni ẹgbọ iJu, “Oghie oyee ghọ o!”

¹⁵ Ama e tsese, “A rue ọli ya gbe-a! A rue ọli ya gbe-a! A ta li ma ọọra apfida!”

IPaleti ọ mhila we, ọọ, “A nono ni mhi ta oghie oyee ẹ ma ọọra apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ẹẹ ọ li, “Anye aa mhọli oghie olese dose oghie iSiza.”

¹⁶ Igho iPaleti ọ ri iJesu na ekhọli-okhue e ka ta li ma ọọra apfida.

A ta iJesu ma ọọra apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Rọ te agho vu ekhọli-okhue e te rue iJesu vu. ¹⁷ IJesu ọ fiẹ lasese, lolighuo ọ tsua ọọra apfida oyoli, ọ je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (IGogota a ri elemhi Iburu ẹ lu akaghọ.) ¹⁸ Agho e tali ma ọọra apfida shi, e ta ẹgbọ aava ma ẹera mama li. Ọghuo epfe obita, onokpole epfe obogobo, iJesu ọ la we iteva. ¹⁹ IPaleti ọ keke emhi rọ kphase oni ọọra-apfida. Emini ọ keke shi ọ khi, “iJesu Onge iNazareti, Oghie ọyi Ẹgbọ iJu.” ²⁰ Ebubu eni ẹgbọ iJu e ze oni emhi, itobọ khi ashini a ta iJesu ma ọọra apfida shi ọa nuata shi apfe. Elemhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a rọ keke oni emini a rọ kphase ọọra apfida ni a ta iJesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi ẹgbọ iJu ẹa lama shi emini iPaleti ọ keke. E ya gueye ọli, ẹẹ

oli, “Anye ẹa nono ni u keke oghie oyi iJu shi o, emini u kha keke shi o khi, Oghie oyi ẹgbọ iJu omose ona o khi loli khi.”

²² IPaleti oọ wẹ, “Mhi she keke emini mhi keke.”

²³ Abi eni ekhọli-okhue e ro ta iJesu ma oora apfida se, e wolo ide eyoli kemhi shi asha ene. Ogbogbo o rue asha eghuo o, e gbo rue awulu oyoli ni a do ni aa rote ashikhoghuo gbela toma.

²⁴ Eni ekhọli-okhue e gweye egbe wẹ, “Awa khi nyanọ li-a, awa ti ebe shi o, ni awa me oni o ya mu, ni o rue oli.” Eri a me onana ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse, ni oọ, “E kemhi ide eyemhe, e gbo ti ebe shi awulu oyemhe.”

²⁵ Inyo iJesu, ali inyoghuo inyoli nokpotso, ali iMeli ughue iKilopasi, ali iMeli onge iMagidalen i migha mama oni oora apfida ni a ta iJesu ma. ²⁶ IJesu o me inyoli ali omọ odukhokho oyoli ni o nono ingme oyoli, khi o migha epfe agho, iJesu oọ, “Inyo! Omi-ẹgho.”

²⁷ O gweye oni omọ odukhokho, oọ li, “Inye ghọ.” Ro te agho vu oni omọ odukhokho o te rue oni inyo iJesu je apfe ni o te nu o la.

Eghuli ni iJesu o ghua

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ IJesu o lese khi emhikpa e she ze ukhomhi, oọ, “Okiamẹ o gbe mhe.” Onana o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse.* ²⁹ Ubene ni o vo onyo ni o khe-a o la epfe agho, e so isoso† elemhi oni onyo e ro oni isoso kphase ukpokpo oyi oora ni a lu isopu ni o nue, e nise oli je iJesu unu. ³⁰ Abi iJesu o ro to unu oni onyo, o, “O she pfo.”

O do ukhomhi gbe, o ghua.

³¹ Ekhemhue eyi ẹgbọ iJu e vu ya mhila iPaleti o ze ni wewe e ya pfi emhi shi awe eyi emose ni a ta ma ẹera apfida guoghọ-a. Ali ni wewe e taghie wẹ te eni ẹera apfida tiemhile. Emini o ze ni e ro ligho mhila khi, ẹlegho khi ogbele ni ala mu egbe khe ogbele iyemhea oyi ẹgbọ iJu. Eri ẹa nono ni e la ikhomhi ẹera apfida ramhi ogbele iyemhea, itobọ khi oni ogbele iyemhea ogbo,

ogbele ipfuase na ke o khi. ³² Eni ekhọli-okhue e vu ya pfi emhi shi ogbo oni odode ni a ta ma oora apfida mama iJesu awe guoghọ a. E gbo ligho ya guoghọ eyi oni o kpole a. ³³ Ama abi e ro ramhi ayi iJesu, e bhale ya ẹ khi o she ghua, itobọ igho ẹa ke pfi emhi shi iJesu awe guoghọ a. ³⁴ Oghuo eni ekhọli-okhue o so iJesu ogbhorọ epfe, utoghuokpe, oia ali amẹ e te oli egbe ku lasele. ³⁵ Ogbo ni o ri eloe me ona o pfi otsese shi o, otsese ni o pfi o khi igesikia itobọ khi o lese gboo khi igesikia ona o khi. Eri o pfi otsese ona ni a khi eni e miesuo. ³⁶ Onana o ri emini a keke keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni o guele khi, “Ogbokhoghuo o ya khi ugua shi oli idiegbe.”‡ ³⁷ Ebe-no-pfuase o gbo ngme ghọ shi asha olese khi, “E ya ke bino oni e ya to ogbhorọ gbese a.”§

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56)

³⁸ Abi a ro me ona se, iJosefu onge Ari-matia, ni o khili otuoghuo eniye odukhokho ni e bena e deba iJesu itobọ khi o na ulishi oyi ekhemhue eyi ẹgbọ iJu, o le ya mhila iPaleti olimhi oyi iJesu. IPaleti o lama na li o rue olimhi oyi iJesu ya ro to. Igho iJosefu o bhale ya rue oli vu. ³⁹ INikodemosi ni o ke ya me iJesu ele iyose o kphase iJosefu. O tsua ikhumhi ni a ro o to olimhi egbe ini o khi kele kea. Eni ikhumhi e bu ramhi akpulu ikoko oghuo. O gbo tsua ituale ni e pfi mhue.* ⁴⁰ Eni emose aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopfo genọ oli. Abi e li i genọ oni olimhi, igho e pfi ituale shi oli egbe, ni e ri ikhumhi na ro o shi olimhi egbe ma o, abi ẹgbọ iJu e lie mu olimhi egbe shi irotọ, abi ushi oyewe o ngme. ⁴¹ Ukuku ogba o la ashini a ta iJesu ma oora apfida shi, uji ona ufuegbhe onogbo ni aa ri ogbo to ghue o li la agho. ⁴² Itobọ khi ẹlegho o khi ogbele ni a ro mu egbe ẹ shi eke khe ogbele iyemhea oyi ẹgbọ iJu, ali khi oni uji na ufuegbhe o ti mama wẹ, e ri olimhi oyi iJesu yeshi agho.

* 19:28 Li ze Iwolo 69.21; 22.15 † 19:29 isoso ẹgbọ eghuo ẹ lu isoso ukodo. ‡ 19:36 Li ze Okiali 12.46; iNoba 9.12; Iwolo 34.20 § 19:37 Li ze iZaka 12.10 * 19:39 Li ze iJon 3.1-2

20

Ijesu o rote eghuli guale

(iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12)

¹ Eḷe uzogbe fiefie eḷe ni oḷo deba ogbeḷe iyemheḷa oyi eḷbo iJu, obili o kie la ogbe. IMeli oḅge iMagidaleni o je uji ashini a ri ijesu yeḷhi, o bhale ya e khi a she gheghele eche unu oni uji-a. ² Igho o so awe unamhi na je ayi iSamō iPita ali oḷo odukhokho ogho ni ijesu o nono ingme oyoli, o gueye we, oḷo, “E tsua olimhi oyi Onomhue elemhi uji ufuegbhe a! Anye aa lese obini e tsua li je.”

³ Igho iPita ali oni oḷo odukhokho ogho e vu ya je oni uji ufuegbhe. ⁴ Weḷe aava ee na, ama oni oḷo odukhokho ogho o na doḷe iPita, o kpe ramhi oni uji ufuegbhe khe iPita. ⁵ O nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe, ama oḷo elemhi o. O me ide ni a kpe ro khuli idiegbe oyi ijesu. ⁶ Igho iSamō iPita ni o kpukhokho ramhi agho o doḷe ya lo elemhi oni uji ufuegbhe. O me eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhe. ⁷ Ode olimhi ni a ro ge ijesu ukhomhi o li la agho. Oni ode o khili shi ashaoda shi ide enekpole o. O kie khili shi agho abi a kie kpe li roli khili olimhi oyi ijesu, oḷa taghie a. ⁸ Igho oni oḷo odukhokho ogho ni o kpe ramhi oni uji, o li lo elemhi oli, o ri eloe me, o miesuo. ⁹ Oni eghoghe eḷa kie lese emini a keke shi ebe khi ijesu o ya te eghuli guale. ¹⁰ Igho eni eniye odukhokho e nyene egbe je apfe.

Ijesu o ri egboli khasē iMeli oḅge iMagidaleri

(iMat 28.9-10; iMak 16.9-11)

¹¹ IMeli o migha olase oni uji ufuegbhe oḷo vie. Abi o li kie le vie, o nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe. ¹² O me khi igeni aava ni e so itsua epfopfo e shito elemhi oni uji ufuegbhe ni a ri olimhi oyi ijesu yeḷhi. Oghuo o shito obini ijesu o kpe ri ukhomhi shi, oni o kpoḷe o shito obini o kpe ri awe shi.

¹³ E mhila li, ee oli, “No kpotso, elo u vie e shi?” Oḷo we, “E she tsua Onomhue oyemhe vu, mhi aa lese obini e roli shi.”

¹⁴ Igho o nyene egbe o me khi ijesu o migha agho, ama oḷo lese khi ijesu lo.

¹⁵ Ijesu o mhila li, oḷo li, “No kpotso elo u vie e shi, oghuo wa nono?”

IMeli o dabi khi oni o rieḷe shi oni ogba ni o la agho lo, o, “Oga ini yeḷe u tsua li vu kpeḷe gueye mhe obini u roli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

¹⁶ Ijesu o li, “Meli.” O so alo ghue oli, o tseḷe leghe ri elemhi oyi eḷbo iJu yemhe oli, oḷo, “Raboni!” Oseḷe a ri ona ngme elemhi Iburu.

¹⁷ Ijesu o gueye oli, “Khi mu mhe mhue, itobo khi mhi aa nyene egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueye inyoghuo-mhe khi mhi ya nyene egbe je oyi Itamhe ni o li khi Ita we, ali Eshineḷba oyemhe ni o li khi Eshineḷba oyewe.”

¹⁸ Igho iMeli oḅge iMagidaleni o vu ya gueye eniye odukhokho khi loḷi me ijesu Onomhue. O gueye we ingme ni Onomhue o gueye oli.

Ijesu o ri egboli khasē eniye odukhokho eyoli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49)

¹⁹ Abi ogbomhi o ro mu eke elegho ni o khi ogbeakolo oyi ele iyemheḷa oyi eḷbo iJu, ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, eniye odukhokho eyoli e le gba elemhi owa, e sono okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi eḷbo iJu eni ee mhesē. Udemhija, ijesu o bhale ya migha we iteva bia, oḷo, “Opfomhe o ka nu e la.” ²⁰ Abi o ro ngme ona se, o ri abo ali epfe khasē we. Oghelē o vo we elemhi shi abi e li me Onomhue. ²¹ Ijesu o gbo lie we, “Opfomhe o ka nu e la. Abi Ita o li ghie mhe mhi li lie ghie e.” ²² Igho o yemhe ku we, oḷo, “A mie Ayemhe-no-pfuase, ²³ Ogbō ni a da gbe olamhe kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na we ne, aa gbe kua na we.”*

Ijesu o ri egboli khasē iTomosi

²⁴ Otu oghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo ee lu itsema, oḷa nu we la agho ni ijesu o ro bhale we iteva. ²⁵ Eniye odukhokho eni e kpoḷe e gueye oli, e o li, “Anye me Onomhue!”

ITomosi oḷo, “Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi oli abo ni mhi ri umiesobo oyemhe ti oli, ni mhi aa ro ri obo

* 20:23 Li ze iMat 16.19; 18.18

shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi o she guale.”

²⁶ Abi o ro gbe utui, eniye odukhokho eyoli e gbo lona elemhi owa, iTomosi o nu we la agho, e so okpe ode. Udemhija iJesu o gbo bhale ya migha we iteva bia, oo we, “Opfomhe o ka nu e la.” ²⁷ O gueye iTomosi, oo li, “Ri umiesobo ti ana, bino mhe abo, gbo nise obo ti mhe epfe. Khi ke mholi akhokhomhe, miesuo!”

²⁸ iTomosi o li, “Onomhue oyemhe, ali Eshinegba oye mhe!”

²⁹ IJesu oo li, “Itobo khi u me mhe u ro miesuo? Ikhivose o khi na eni ea me mhe ne ni e miesuo.”

Emini o ze ni a ro keke ebe ona

³⁰ IJesu o la ukpeloe oyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo oa keke shi ebe ona. ³¹ Ama eri a keke ena shi ebe ini a miesuo khi iJesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mholi irudunga, a ya mholi agbo itobo eva oyoli.

21

IJesu o ri egboli khashe eniye odukhokho eyoli etuoshilua

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu o gbo ri egbe oli khashe eniye odukhokho eyoli, epfe oke oniemhi ni a lu iGalili. Ina a li me oli. ² ISamo iPita, ali iTomosi na lu itsema, ali iNatanieli onge iKena na eke iGalili, ghe IJoni ali iJemhisi imi iZebedi, ali eniye odukhokho eyi iJesu aava elese e ga legba asheghuo nya. ³ ISamo iPita oo, “Mhia vu ya mu ifele.”*

Efe oli, “Anye ya deba e ye.” Igho e lo elemhi oko-oké oniemhi oni ikeke. Ama eliyose eloghó nya, ea mu emhikhoghúo. ⁴ Ele uzogbe fiefie, iJesu o migha egele oyi oke oniemhi, ama wewe ea lese khi iJesu o nu we ngme. ⁵ IJesu o mhila we, oo, “Emole mhe, aa kie me afele okhoghúo mu?”

Efe oli, “Anye ea me emhikhoghúo mu.”

⁶ Oo we, “Pfi aga oye je epfe obita oyi oko-oké oniemhi khi a ya me ifele mu.” Igho e pfi aga je obini o ngme, ea ke dobe ti oni aga lo elemhi oni oko-oké oniemhi itobo khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni omoo odukhokho ni iJesu o nono ingme oyoli, o o iPita, “Onomhue lo!” Abi iSamo iPita o suo khi Onomhue lo ni o nu we ngme lena, o nyanya ro itsua so (itobo khi eri o kpe taghie ide eghuo egbe-a), o ji pfilo elemhi amé. ⁸ Eniye odukhokho eni e kpole e gua oni oko-oké oniemhi bhale eso oke, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekekhe oa ke lolo nue shi we o, emhi nabi ete-awe egbhueshe o ke rote agho khi. ⁹ Abi e ro ramhi egele, e me ingamhi erali agho, a ri afele to o, ibuledi e li nga o.

¹⁰ IJesu oo we, “A rote ifele ni a mu lena rue bhale.”

¹¹ iPita o nga egele le, o ya tialo oni aga ni o vo ifele enieniemhi ngale egele, eni ifele e kugbe khi egbhueshilua ali igbesé. Abi eni ifele e rie ligho bu, oni aga oa nyanoo a. ¹² IJesu oo we, “A bhale ya le emhi.” Ogbokhoghúo eni eniye odukhokho oa mhila li, “Oghuo u khi?” Itobo khi e lese khi Onomhue lo. ¹³ Igho iJesu o ya rue oni ibuledi kemhi na we, o gbo kemhi oni afele na we.

¹⁴ Onana o khi utonuzi-esé ni iJesu o ri egboli yaa khashe eniye odukhokho eyoli abi o te rote eghuli guale.

IJesu o nu iPita ngme

¹⁵ Abi e ro le se, iJesu oo iSamo iPita, “Samo omi iJoni! U fe nono ingme oyemhe dose emhi enana nya?”

iPita o so li o, o Ii, “Onomhue, u lese khi mhi nono ingme oye.”

IJesu oo, “Ri eminale na imi isumha eyemhe le.”

¹⁶ Utonuzeva, iJesu oo li, “Samo omi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

iPita oo Ii, “Gueguegue Onomhue, U lese khi mhi nono ingme oye.”

IJesu oo, “Ri eminale na isumha eyemhe le.”

¹⁷ Utonuzese iJesu oo li, “Samo omi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobo khi iJesu o mhila li itese, “U fe nono ingme oyemhe?” Igho iPita o so li o, o, “Onomhue, u lese emhikpa, u lese khi mhi nono ingme oye.”

IJesu oo li, “Ro eloe khu isumha eyemhe.” ¹⁸ IJesu oo, “Igesikia mhi gue ye khi, abi u

* 21:3 Li ze iLuk 5.5 † 21:6 Li ze iLuk 5.6

rọ khi ozele, eri u ri itsua sọ u fiẹ je obini o ghọle ẹ, ama ini u womhẹ, ọgbọese ọ ke ya ri itsua ke sọ ẹ, ọ mu ẹ obọ je obini ọa ghọle ẹ ni u je.” ¹⁹ Eri iJesu ọ ngme ona ni ọ rọkhasẹ abi iPita ọ li ya ghua ni o ya rọ ufumhi ghi Ẹshinegba. Ighọ ọọ iPita, “Ke deba mhẹ.”

²⁰ IPita ọ nyene egbe, ọ mẹ ọni ọmọ odukhokho ni iJesu ọ nono ingme oyọli, ọni ọ shitọ mama iJesu abi e rọ nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi ọọ deba wẹwẹ. Lọli ọọ ke mhila iJesu ogbọ ni ọọ, “Ọnọmhue, ọghuo ọ ya rẹ de?” ²¹ Abi iPita ọ rọ mẹ ọli, ọ mhila iJesu, ọọ, “Sẹ egbọ na agbọ e fẹ ya li ọni ọmọse ọna?”

²² IJesu sọ li ọ, ọ, “Ini mhia nono ni ọ la agbọ ramhi ni mhi rọ ya gbo nyene egbe bhale agbọ, onoghuo o khi oyẹ shi ọ? Ke deba mhẹ.”

²³ Ona o zẹ ni e rọ bẹna ngme ọli iteva oyi eniyẹ odukhokho eyi iJesu, khi ọni ọmọ odukhokho ọna ọa ya ghu ghue. Ama iJesu ọa liẹ khi ọa ya ghu ghue. Eri ọ lẹsẹ liẹ, “Ini mhia nono ni ọ la agbọ ramhi ni mhi rọ ya gbo mu egbe nyene bhale, onoghuo o khi oyẹ shi ọ?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

²⁴ Lọli khi ọmọ odukhokho ni ọ pfi ọtsele shi eni ingmemhi ena, lọli ọ gbo kẹkẹ wẹ shi ebe. Awa gbo lẹsẹ khi emini ọ ngme khi igesikia lọ.

²⁵ Ikanya ebubu e laọ ni iJesu ọ gbe. Ini ẹẹ a kẹkẹ wẹ nya ukpamhi oghuo-oghuo lọ, mhi sa khi agbọ ona nya ọa kha luẹsẹ ebe ni a kha kẹkẹ wẹ shi.

Ikanya Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue Ijesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni odode ni mhi kpe keke ghi yeye iTiofilosi,* mhi keke ikanya ni Ijesu o o gbe ali emini o sese rote igbaekele, ² ya ramhi ogbele ni a ro rue oli nga idane. Neni a rue oli nga idane, o rote Ayemhe-no-pfuase ri omhese na ighiusomhi na kee ni o ze. ³ Abi o ro ghu-a se, ogbele egbhueva o la elemhi agbo o ri egboli kia khase ighiusomhi eyoli, ni o rokhasa gboo khi akhokhomhe o la o khi o la agbo. E me oli, oo gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye we. ⁴ Eleghuo khi e legba asheghuo, khi o nu we e le eminale, o ri omhese ona na we, oo we, "A khi rote iJerusalemu vu, a migha khe isomhopfa ni mhi gueye e, ikhi isomhopfa ni itamhe o shobo.† ⁵ Ame iJoni o ro o batazi egbo, ama o ke ya tese neni a ri Ayemhe-no-pfuase ya batazi e."‡

A rue Ijesu nga iloghie

(iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e ro nu ijesu legba kugbe, e mhila li, ee oli, "Onomhue, u ya la egheghe ona rue eghiele oyi egbo iZireni nyene gbo na we?"

⁷ Oo we: "Aa khi eni e lese oni egheghe ali oni ogbele ni Ita o ri afu eyoli mhese. ⁸ Ama ini Ayemhe-no-pfuase o bhale e idiegebe, a ya mholi ekpabo, a ya ke pfi otsela na mhe elemhi eke iJerusalemu, ali eke iJudia, ali iSameria ali elemhi eke agbo ona nya."§

⁹ Abi o ro ngme eni ingmemhi enana se, a rue oli nga idane abi e kie li ghofeli oli. Otughunu o khukhu oli-a, o rue oli odalo oyewe le.*

¹⁰ E bino idane chii abi o li vu, utoguokpe emose aava ni e so ide epfopfo e migha we iteva. ¹¹ Ee we, "Egbo iGalili, elo o ze ni a ro migha a felidane chii? Oni ijesu ona ni a rue odalo oyewe vu nga idane, abi

a li rue oli vu, igho o li ya gbo nyene egbe bhale."

A ze iMatayasi to eloli iJudasi (iMat 27.3-10)

¹² Igho, eni ighiusomhi na kee e rote oni ukhomhi Ute Era Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, agho o lolo nue shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lo, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogbo ke kia ogbele iyemhea. ¹³ Abi e ro ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atonga, e lo elemhi owa ni ee legba. Eni e la akagho khi iPita, iJoni, iJemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatomiu ali iMatu, iJemhisi olese ni o khi omi Afeusi, iSamioni ni o la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.† ¹⁴ Wewe nya e lona a kugbe egheghe kpa a so iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMeli inyoo ijesu, ali inyoghoo ijesu.

¹⁵ Ogbele ni a ngme ena, iPita o vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo. Egbo egbhuesesa e la agho (120) ¹⁶ Igho oo, "Inyoghoo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuase o ngme tse, ni Ayemhe-no-pfuase o rote unu oyi iDefidi ngme shi eke shi iJudasi egbe, loli oni iJudasi ni o ri ode khase egbo ni e mu ijesu. ¹⁷ Otuoghoo elemhi awa o khi ni o nu awa gbe akanya abi aghiusomhi."

¹⁸ IJudasi o wolo ikpagho ni o mie shi ikanya okholo ni o gbe ya de eke. Agho o de tu ukhomhi eke ku ito-a shi. ¹⁹ Ogbo kpa ni o la iJerusalemu o suo ona, e ri irarigho ri unu eoli oyewe lu akagho Akedama, ni o migha shi Eke Olia. ‡

²⁰ iPita oo, "Irari khi, a keke oli shi ebe Iwolo khi,

"A tsua owa oyoli pfia.

A khi me ogbokhoghuo
ni o gbo la oni owa,'

"A gbo li keke oli:

"Ogboese o rue asha omhese oyoli.'§

²¹ "Itobo onana, o ti ni awa ze ogbo oghuo ni o to eloli iJudasi, oni ogbo o mema ya khi ogbo ni o nu awa la o rote egheghe ni ijesu o ro la iteva oyi awa, ²² rote egheghe ni iJoni o ro batazi egbo ya ramhi ogbele ni Eshinegba

* **1:1** Li ze iLuk 1.1-4 † **1:4** Li ze iLuk 24.49 ‡ **1:5** Li ze iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; iJon 1.33 § **1:8** Li ze iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * **1:9** Li ze iMak 16.19; iLuk 24.50-51 † **1:13** Li ze iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16 ‡ **1:19** Li ze iMat 27.3-8 § **1:20** Li ze Iwolo 69.25; 109.8

o rọ rue iJesu lasela elemhi iteva oyi awa nga idane. Ogbọ ni awa ya zẹ o mema ya nu awa gbe akanya aguele irọte eghuli guale oyi iJesu.”

²³ Igho e khokho emose aava. Omose oghuo ni a lu iJosefu ni a lu iBasabasi, ni a gbolo e lu iJositosi, ali omose olese ni a lu iMatayasi. ²⁴ Igho e lema, e li, “Onomhue, u lese udu oyi ogbokpa, kpekpe rote elemhi egbo etuava ena ze ²⁵ oni o ya rue ikanya aghiusomhi na kee ni iJudas o ze obọ je obini o khili oyoli.” ²⁶ Igho e bo shi o, obọ o mu iMatayasi, Igho e li ya rue oli ma ighiusomhi na kee ogboghuo ni iJesu o ze.

2

Ayemhe-nọ-pfuase o bhale ogbele iPetikositi

¹ Abi ogbele ukpe iPetikositi o rọ ramhi, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya e lona kugbe asheghuo.* ² Utoghuo-kpe, okeke o rote idane tiemhile abi akpekpeli ni o toto, oni okeke o vo elemhi oni owa ni e shito. ³ Igho e me emini e li abi elemhi erali khi e rote ashakhasha a tiemhile shi we o. ⁴ Igho Ayemhe-nọ-pfuase o vo wewe nya egbe, ee ngme emue oyi eoli ododa abi oni Ayemhe o li khueghie we unu-a.

⁵ Egbo iJu ni e na ulishi Eshinegba ni e rote ushishi ododa na eke agbo jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e rọ suọ oni okeke ona, ebubu egbo e kpeli bhale. O nya we alo-a abi e rọ suọ khi eni egbo ni e miesuọ khi e ngme emue ododa eyi wewe. ⁷ Igho abo e sha we egbegbo, e lie egbe. “Eni egbo ena, ni ee ngme emue eyawa ena, o a khi egbo iGalili e she khi? ⁸ Se awa ke lie suọ we khi ee ngme emue ododa eyawa? ⁹ Eoli ododa awa te lasela, eghuo e rote iPatia bhale, eghuo o, iMedisi ali Elamu, eghuo o, iMesopotemia, eghuo, eke iJudia ali iKapatosha, eghuo, iPotusi ali Esha, ¹⁰ eghuo, iFirigia ali iPafia, eghuo, ijipiti ali ukiekie eke iLibiya ni o ti mama eke iSairin, eghuo e rote iRomu bhale, ¹¹ li shi egbo iJu ali egbo ijeta ni e mu pfi bhale irudunga oyi egbo iJu. Eghuo elemhi awa e rote iKireti ali Arebia bhale. Abi o rie khi igbo, awa kie ga suọ khi e ngme emue eyawa, ee guele

ikanya eniemhi ni Eshinegba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a me e sha ogbokpa abo, ea lese udi we, e mhila egbe we. “See onana o ngme?”

¹³ Egbo eghuo e rewe e li egia, e lie, “Onyo o o gbe we.”

IPita o nu eni ebubu egbo ngme

¹⁴ Igho iPita o vule migha, loli ali ogboghuo ni e kpole, o khueghie unu-a leghe, o nu eni ebubu egbo ngme, oo, “Apfemhe iJu, ali ee egbo nya ni a la elemhi iJerusalemu, a rọ esọ shi mhe eke ni mhi gue ingme ni a me ena ye e. ¹⁵ O a khi onyo o o gbe eni egbo ena abi a dabi. Irari khi ogbe o a dala ne, agogo itili ele uzogbe awa la! ¹⁶ Iiye! Emini a me ena o khi emini omekeguele iJoel o guele eghẹghẹ ni o dose ni o re:

¹⁷ “Eshinegba oo,

Ogbele ni e kpukhokho,
mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na egbokpa.

Imi e eni emose ali eni ikpotso
e ya ke gue usomhi ni mhi ghie we le.
Izeo eye e, e ya ke mekeguele,
egbhali eye e, e ya ke la elena.

¹⁸ Shi eni e ga ogbo
eni emose ali eni ikpotso eyemhe,

Mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na we ogbele ni a ngme ena,
e ya gue emini mhi rokhasẹ we le.

¹⁹ Mhi ya rọ onyaloa khasẹ,
obini irarogbe,

ali khi mhi ya gbo ri
irokhasẹ khasẹ eke agbo.

Mhi ya pfi okholi shi elemhi agbo,
ni egbo e me oia
ali erali ali ewoli

²⁰ Ovọ o ya bi obili a,
mhi ya ri uki yile-a rarara abi oia,
neni ogbele ni o fune
oyi Onomhue o ya bhale
ni o rọ ya gue ogbokpa ezọ.

²¹ Ogbokpa ni o da pfi lu
eva oyi Onomhue ne, a ya tsumhi oli.†

²² “Ee egbo ni a la eke iZireni, a rọ esọ shi ungmehi onana. Ee a lese khi iJesu ongi iNazareti, o khi ogbo ni Eshinegba o ri egbe khasẹ, o gbo ghie oli, itobo khi Eshinegba o ri

* **2:1** Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11 † **2:21** Li ze iJofe 2.28-32

ekpabọ na li ọ ke gbe ikanya ọnyalọa elemhi iteva o yẹ ẹ. ²³ Abi o rọ tseku khia khi a lẹsẹ ona, a kie zẹ ni ẹgbọ ebe e mu ọli ghi ẹ ni a gbe ọli-a. Ama Ẹshinegba ọ she kpẹ gba onana ọ lẹsẹ ọli.† ²⁴ Ama Ẹshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le. Eghuli ọa doḅe ri ekpabọ oyọli mu ọli mama, abi ọkpotoso ni oku ọọ to ọa li doḅe a mu ọmọ ọ khi lasele. § ²⁵ Itobọ khi oghie iDefidi ọọ ngme ingme oyi iKirisiti ni ọ rẹe,

“ Mhi mẹ khi Ọnọmhue
 ọ migha kpẹsẹ mhe ẹghẹghẹ kpa,
 ọ la ukiẹkiẹ obita oyẹmhe,
 udu ọa ya nighise mhe.

²⁶ Itobọ ona udu oyẹmhe o rọ ọ ghele,
 mhi ri uruli oyẹmhe ẹ kuẹghie-ẹ,
 mhi ri egbe deẹ.

²⁷ Itobọ khi waa ya
 zẹ mhe obọ shi elemhi uji,
 wẹkhi eri u ya zẹ ni
 Ọni ọ pfuase oyẹ ọ ke-a.

²⁸ U she kpẹ gueye mhe
 khi mhi ya la agbọ ini
 u guise mhe te eghuli le.*

U ya ri oghẹle oniẹmhi na mhe odalo oyẹ.’

²⁹ “Inyoghuo, mhi mema ya ri igbedu gueye ẹ khi oghie iDefidi ni ọ khi itita awa, ọ she kpẹ ghu-a ni ẹgbọ e rọ tọ, oni uji ni a rọ ọli tọ o kie la akaghọ ramhi ogbe na amo. ³⁰ Awa lẹsẹ khi iDefidi ọ ngme aguele-shi-ekẹ shi iKirisiti egbe, irari khi ọ lẹsẹ khi Ẹshinegba ọ she kpẹ shobọ na lue ni ọ mema rọ ya tse, khi lọli ya ri ọgbọ ọghuo unuekpẹ oyelue shitọ ukpẹkhomhi oghie oyelue.† ³¹ Eri Ẹshinegba ọ rọli khasẹ iDefidi emini a ya mẹ ogbenako, lọli ọ rọ ngme ọli khi Ẹshinegba ọ ya rọte eghuli guise iKirisiti le. Ọọ khi Ẹshinegba ọa ya zẹ ọli ghua ni idiegbe oyọli o kea shi elemhi uji.

³² Ẹshinegba guise iJesu le bhale agbọ. Awa nya awa ri ukpẹloe oyawa pfi ọtsele shi ọ khi iJesu ọ she guale. ³³ Ẹshinegba ọ she ri ekpẹ oniẹmhi na iJesu, ọ shitọ ukiẹkiẹ obita oyi Ẹshinegba. IJesu ọ she rọte obọ oyi ita mie Ayẹmhe-nọ-pfuase, abi Ẹshinegba o kie kpẹ li shobọ na li. Ọni iJesu ọ she rue oni Ayẹmhe-nọ-pfuase tutu vọ anye egbe, lọli o

khi emini a mẹ, ni a gbolo a suọ memena. ³⁴ Ama lẹsẹ khi iDefidi ọa nga iloghie. Itobọ ighọ, áà khi ingme egbọli iDefidi ọọ ngme abi ọ rọ liẹ,

“ Ọnọmhue ọ gueye Ọnọmhue oyẹmhe:

Shitọ ukiẹkiẹ obita oyẹmhe,

³⁵ ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ

mele akphawe-nga oyẹ-a’‡

³⁶ “Itobọ ona, mhia nono ni ẹẹ ẹgbọ iZireni nya a lolo lẹsẹ onana khi, Ẹshinegba ọ zẹ ọni iJesu ọnana ni a gbe-a shi apfida ọ khi Ọnọmhue ali iKirisiti.”

³⁷ Abi eni ẹgbọ e rọ suọ eni ingmemhi ena se, oo nase wẹ udu. Ighọ ẹ li mhila iPita ali ighiusomhi na keẹ eni e kpọle, ẹẹ wẹ, “Inyoghuo, Sẹ anye li ya kia ni Ẹshinegba ọ rọ ọ gbe olamhe kua na anye?”

³⁸ IPita ọọ, “Eẹ nya a mupfi ni anye ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi ẹ, isheghọ ni Ẹshinegba ọ gbe olamhe kua na ẹ, itobọ khi eni e mie iJesu suọ a ke khi, ni a mie isomhopfa Ayẹmhe-nọ-pfuase. ³⁹ Emini Ẹshinegba ọ shobọ ena, oyẹ ẹ lọ ali oyi imi ẹ, ali oyi ọgbọkpa ni Ẹshinegba ọ ya zẹ obiobini e la.”

⁴⁰ IPita ọ ngme ingmemhi ni e bu, ọ tse agua yẹ wẹ, ọọ wẹ, “A na pfue anasẹmhe ni ẹgbọ ikpamhika ena e ya mẹ.” ⁴¹ Ighọ a li batazi eni e mie oni ungmehi suọ. Ẹgbọ agbele esẹ e khi ni e kuma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ ẹleghọ.

Ilakugbe oyi ighiusomhi eyi iKirisiti

⁴² Eni ẹgbọ e ri emini ighiusomhi na keẹ e sẹsẹ wẹ gbe akanya, e ga kugbe, e le eminale kugbe (e le eminale no pfuase kugbe), e sọ iromhi kugbe. ⁴³ Ọgbọkpa ọ mu ekpẹ ni o fune ẹ na Ẹshinegba irari ọlele ọnyalọa ali ọshabọ ebubu ni eni ighiusomhi na keẹ e gbe. ⁴⁴ Eni e mie iJesu suọ nya e kudugbe, e kemhi emini e mhọli nya na egbe. § ⁴⁵ Eni e mhọli ekẹ e ri ekẹ eyẹwẹ de, elese eni e mhọli itsua, e rẹ wẹ de, e wolọ ikpaghọ kugbe kemhi ni eni ẹa mhọli. ⁴⁶ Ogbele kpa e rọ ọ legba elemhi apfe ni i la Owa Oyi Ẹshinegba. E ri oghẹle ali udu ni o pfuase nu egbe la apfe egbe e le eminale. E le eminale no pfuase. ⁴⁷ Ee kuẹghie Ẹshinegba,

‡ 2:23 Li zẹ iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk 23.33; iJon 19.18

Li zẹ Iwolo 16.8-11 † 2:30 Li zẹ Iwolo 132.11; 2 iSam 7.12-13

§ 2:24 Li zẹ iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5 * 2:28

‡ 2:35 Li zẹ Iwolo 110.1 § 2:44 Li zẹ Ika 4.32-35

igho ẹgbọ e li somhi elemhi wẹ. Ogbẹlẹ kpa Ẹshinẹgba ọ rọ ri ẹgbọ ni a mie e pfuese ma wẹ ọ.

3

A ri ochegehẹ-awẹ-a ni ọọ lema ze

¹ Ogbẹlẹghuo khi iPita ali iJoni ee je Owa Oyi Ẹshinẹgba ẹghẹghẹ agogo esẹ ọguota ni a la sọ iromhi. ² A tsua ọmọse ni ọ rọte abi a te bia li guoghọ-a bhale ya shi ode unuekpẹ ni a lu Isomhotse oyi Owa Oyi Ẹshinẹgba. Akaghọ a tsua li bhale ya shito ni ọ te me asha mhila ẹgbọ ni ẹ lo oni Owa Oyi Ẹshinẹgba le ikpaghọ. ³ Abi ọ rọ me iPita ali iJoni khi e lo oni Owa Oyi Ẹshinẹgba, ọ mhila wẹ ikpaghọ. ⁴ Ighọ iPita ọ bino ọli alo tatata, ighọ li khi iJoni. iPita ọọ li, “Bino anye!” ⁵ Ighọ ọ li bino wẹ, ọ ri udu sa khi loli ya me wẹ emhi obọ mie.

⁶ Ama iPita ọọ li, “Mhi aa mhue ukpaghọ ya ne, ama mhi ri emini mhi mhọli ne. Irari eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazarẹti, vule ni u ke kia!” ⁷ Ighọ iPita ọ mu ọli obọ-ita vule. Udemhija, awẹ ali ili awẹ eyọli e na ya to. ⁸ Ighọ ọ ti vule migha, ọọ kia gase. Ọ nu wẹ lo elemhi oni Owa Oyi Ẹshinẹgba, ọ kia, ọ jino, ọ kueghie Ẹshinẹgba. ⁹ Abi ẹgbọ ni e la akaghọ nya e rọ me ọli khi ọ kia gase, khi ọ kueghie Ẹshinẹgba, ¹⁰ e lese oni ọ khi, khi loli ọ kpẹ ẹ shito ode unuekpẹ ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha ọgbokpa abọ, ẹa lese abi ọ li kia.

IPita ọ nu eni e migha a fe ngme

¹¹ Abi oni ọmose ọ li mu iPita ali iJoni mhue eghọ, oshabọ o sha eni ebubu ẹgbọ, e kpikpi fie deba wẹ ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Ẹshinẹgba. ¹² Abi iPita ọ rọ me abi eni ẹgbọ ee li, ọọ wẹ. “Eẹ ẹgbọ iZireni, elo o ze ni onana o rọ lighọ ri abọ sha ẹ ni a rọ lina a bino anye abine khi ekpabọ ali ipfuase eyi anye, anye rọ rọli ze?” ¹³ Ẹshinẹgba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGiekọpu, ni ọ khi Ẹshinẹgba oyi itita awa, ọ she ri ufumhi oyọli na iJesu, Oni ọọ ga li. Ama eri a rue ọli na ena omhese, a kie ọli odalo oyi iPaleti abi ọ tseku mhọli ọli shi udu khi loli ya rue

ọli obọ-a.* ¹⁴ A kie iJesu oni ọ pfuase ali oni ọ guẹ ẹ ngeli, a ri ochoghọ lie iPaleti ọ rue ọgbọ ni ọ gbe ugbeli abọ-a na ẹ.† ¹⁵ Ama a gbe ọgbọ ni ọ ri ọgbọ a je agbọ-a. Ama Ẹshinẹgba ọ gbo guise ọli le abi ọ rọ ghua. Anye aava anye me ọli abi ọ rọ guale, anye rọ pfi ọtsele shi ọ. ¹⁶ Itobọ ekpabọ ni e la eva oyi iJesu anye rọ dobe ri ọmose ona ni a lese ni a feli ena ze, oni irudunga oyi oni ọmose loli o ze khi ọ ga ze pfo nya ni a ga me memena.

¹⁷ “Inyoghuo-mhe, mhi lese khi emini ee ali eni e ralo na ẹ a riele iJesu, khi elemhi umhalese a te riele wẹ. ¹⁸ Ina Ẹshinẹgba ọ li ri ungmehi oyọli ya tse, oni ọ rọte eke rọte unu oyi emekeguele ngme khi iKirisiti ọ ya me osoli. ¹⁹ A zono khasẹ Ẹshinẹgba khi a pfido, ni a mu pfi deba Ẹshinẹgba, ni ọ shishi olamhe eye ẹ a, Ini a lighọ, ẹghẹghẹ iyemhe a ya rọte obọ oyi Onomhue bhale deba ẹ. ²⁰ Ini ọọ ghie oni ọ shobọ bhale agbọ ghi awa kpa, ikhi iJesu, oni Omiepfuese. ²¹ IJesu ọ mema ya kie la obini iloghie ramhi ẹghẹghẹ ni Ẹshinẹgba ọ rọ ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbọ-a, abi Ẹshinẹgba ọ li rọte unu oyi emekeguele eni e pfuase eyọli shobọ na awa ẹghẹghẹ ni o dose. ²² IMosisi ọ ngme ọli, ọọ, ‘Onomhue Ẹshinẹgba oye ọ ya rọte iteva oye mu Omekeguele nabi mhemhe vule na ẹ. A ya mema ri esọ shi ingmemhi ni ọ ya gueye ẹ.‡ ²³ Oni ọa da ri esọ shi ọli ọ, Ẹshinẹgba ọ ya khi ọli ẹgbọ eyọli ku-a.’§

²⁴ “Egbegbọ lo khi emekeguele nya rọte iSamue ya je odalo, e kpẹ ngme emini a ya me ẹghẹghẹ oyawa shi eke. ²⁵ Emini eni emekeguele enana e ngme, ee o go lu, a li mhọli okemhi shi ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ shi na itita ẹ, ni ọ la lie Aburaamu, ‘Mhi ya rọte obọ oyi imimi ẹ khi vose na ẹgbọ na agbọ nya.’* ²⁶ Abi Ẹshinẹgba ọ rọ mu Oni ọọ ga oyọli vule, Ọ te odode ghie ọli ghi ẹ ni ọ khi vose na ẹ abi ọ rọ mu ẹ nyene lase ingmobe eye ẹ le.”

4

IPita ali iJoni e migha odalo oyi Enighie shi ezọ

* 3:13 Li ze Okiali 3.15 † 3:14 Li ze iMat 27.15-23; iMak 15.6-14; iLuk 23.13-23; iJon 19.12-15 ‡ 3:22 Li ze iDeut 18.15,18 § 3:23 Li ze iDeut 18.19 * 3:25 Li ze Igbae 22.18

1 Abi iPita ali iJoni e kie nu eni egbo o ngme, eni e e kekhe oni Owa Oyi Eshinegba ali egbo iSadusisi eghuo e bhale deba iPita ali iJoni. 2 Elemhi e bi we itobo khi eni ighiusomhi na ke e eyi iJesu ee sese eni egbo khi iJesu o rote eghuli guale. Eri onana guele khi egbo eni e ghu-a khi e gbo ya rote eva oyi iJesu guale. 3 Igho eni egbo e li mu iPita ali iJoni, irari obili o she bi elegho, e mu we shi owa ighumha ramhi ogbeakolo. 4 Ama ebubu egbo ni e suo ingme ni iPita o ngme e mie iJesu suo. Emose ni e ke miesuo e ya khi egbo agbele ishe.

5 Ogbeakolo, eni e mhesa eyi iJu ali eni egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi eyi egbo iJu e legba iJerusalemu. 6 E ya me Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali iJoni ali Alezada ali ena omhue-apfe oyi Oga oyi eni e ralo ugamhi. 7 Igho e mu iPita ali iJoni bhale iteva oyewe migha. E mhila we, "Ekpabo nabise ali eva oyoghuo a ro gbe akanya ona?"

8 Igho iPita ni Ayemhe-no-pfuase o vo egbe o we: "E e ighie eyi egbo ali egbhali, 9 A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na oni o guogh-a ona, ali abi a li ro oli toto. 10 Emhi oghuo o la o ni anye ya gweye e ali egbo iZireni nya. Itobo eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazareti, omose ona o ro migha iteva oyee ni o ro toto ngmala ena. Lori o khi oni iJesu ni a ta ma apfida, ni Eshinegba o rote eghuli guise le. 11 IJesu khi ogbo ni Ebe-no-pfuase o ngme ni oo,*

"Eche ni itsona e kie pfia,
o tigbe mele oni echeli ebe
ni o mu eloe ne nya-a."

12 Imiepfuese o la obo oyi ogbolese, irari khi eva olese o la ni Eshinegba o ro na ogbokhoghuo elemhi agbo onana ni awa ya te mholi imiepfuese."

13 Abi eni e mhesa na egbo iJu e ro me igbedu ni iPita ali iJoni e mholi, ni e ro ya lese khi egbo tse ni ea ye owa ebe e khi, abo e sha we, e me-we-me khi e kpe nu iJesu u kia. 14 Ama, abi e ro me omose ni a ro ze khi o nu we migha agho, ea ke mhue abi e ya ngme. 15 E gweye we e vu wewe iteva lase ne, igho e li nu egbewe ye ochi. 16 Ee,

"Se awa ya li eni emose ena?" Egbo kpa ni e la iJerusalemu e she lese ikanya onyaloa ni e gbe, o a ze awa ya tia. 17 Ini ingme ona o khi gbeke-a, awa mema tse agua ye we e khi gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ogbokhoghuo ngme.

18 Igho e lu iPita ali iJoni nyene egbe bhale elemhi oni owa ugamhi, e gweye we e khi me emini o re we gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ogbokhoghuo ngme wekhi iroli sese. 19 Ama iPita ali iJoni e we, "E e a so o ghue, ini o ya ti Eshinegba eloe, ini e e o fe ti ni anye suo eso na, ocho ni anye kha ro suo eso na Eshinegba. 20 Irari khi aa tigbe ya me khi anye ea ya gweye egbo emini anye me ni anye suo." 21 Abi e ro nyamhise we alo se, e zewe obo vu. E me khi ea ze we ya nase itobo khi egbo ni e la agho nya ee kueghie Eshinegba shi itobo omose ni o a kpe dobe e kia ni e ro ze. 22 Irari khi oni omose ni a ri akanya onyaloa ro ze o dose ikpe egbhueva.

Olema ni igbaa eni e mie iKirisiti suo e lema shi igbedu

23 Abi a ro rue iPita ali iJoni abo-a, e le deba apfewe. E gweye we abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme ewe. 24 Abi e ro suo ona, e ku unu a nyogho lema Eshinegba, ee, "Onomhue, ye ye u ma eke ali ukhuli ali oke oniemhi ali emini e la elemhi we nya.† 25 Ye ye u ri Ayemhe-no-pfuase rote unu oyi oghie iDefidi ita anye ni o khi oni oo ga oye lie,

"'Elo o ze ni ishishi egbo
e ro o nyaghu
ni egbo e ro o domhi mhe shi afue?"

26 Ni ighie ni e la agbo
e ro mu egbe shi okholi,
egbo eni e mhesa e tiggibili
ni e ro mu okholi vule
shi Eshinegba Onomhue o,
ali iKirisiti ni o she ze.‡

27 Esheshi gho Erudu ali iPotiusi iPaleti e ya nu egbo iJeta ali egbo iZireni lona kugbe elemhi oni eoli ona. E gba kugbe, e gbe iJesu oni oo ga oye-a, oni u ze.§ 28 E riye emini u ri ekpabo ali oguemhe oye gba shi eke khi a ya me. 29 Ama memena, Onomhue, bino abi e lie domhi, ni u ri ekpabo na anye

* 4:11 Li ze Iwolo 118.22 † 4:24 Li ze Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 ‡ 4:26 Li ze Iwolo 2.1-2 § 4:27 Li ze iMat 27.1-2; iMak 15.1; iLuk 23.1,7-11; iJon 18.28-29

eni ẹẹ ga eye, ni anye gbe udu ke ngme ungmehi oye. ³⁰ Nise obọ-a ri ẹgbọ ke ze, u gbolo ẹ gbe ọlẹle ọnyaloa ali ọshabọ rọte eva oyi iJesu Ọni ọọ ga ni ọ pfuase oye.”

³¹ Abi e rọ lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayemhe-nọ-pfuase o tiemhie shi wẹ ọ, ọ ri igbedu na wẹ ẹ ngme ungmehi oyi Ẹshinẹgba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ee kemhi itsua na egbe

³² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e mhọli udu ali usamhi oghuo. Ọngewẹ ọa ke liẹ khi eri lọli mhọli emhikhoghuo ọtsobọ oyelue, ama eri e ku emhikpa gbe ke mhọli.* ³³ Eni ighiusomhi na keẹ e ri ekpabọ ọ pfi ọtselẹ je odalo shi ungmehi irọte-eghuli guale oyi iJesu Ọnọmhue. Ẹgbọ nya e mu ekpe ẹ na wẹ. ³⁴⁻³⁵ Aa me ọngewẹ ni emhikhoghuo o to. Irari khi ẹghẹghẹ kpa, eni e mhọli ekẹ ali apfe e rọ rewe ẹ de, e rue eni ikpaghọ ni e re wẹ de bhale ufuege oyi ighiusomhi na keẹ. E kemhi wẹ na ọgbogbo abi o li to ọli.

³⁶ Ighọ iJosefu ni ọ khi unuekpe oyi iLiva, ni a bia shi ekẹ iSapurosi. IBanabasi, eni ighiusomhi na keẹ ee lu ọli. Emini a ri eva ona ngme khi Ọrudushi-ẹgbọ ọ. ³⁷ IBanabasi ọ ri ekẹ ni ọ mhọli de, ọ rue eni ikpaghọ ni ọ rọli de bhale ya shi ufuege oyi ighiusomhi na keẹ.

5

Ananayasi ali iSafira

¹ Ọmose oghuo ọ la ọ ni a lu Ananayasi ali ughue ọli iSafira, e ku abọ gbe ri ekẹ oyewẹ de. ² Ọ te eni ikpaghọ ni ọ ri oni ekẹ de rue sheli na egbọli, ughue ọ lama shi ọli ọ. Ọ tsua ikhukhui eni ikpaghọ ghi ighiusomhi na keẹ.

³ Ighọ iPita ọọ, “Ananayasi, elọ o ze ni u rọ ze ni ọkphaghie ọ lo ẹ udu, ni u rọ lo ẹgbọli khasẹ Ayemhe-nọ-pfuase, ni u rọ rọte eni ikpaghọ ni u ri oni ekẹ de rue shi na egbe ẹ? ⁴ Óa khi oye oni ekẹ o khi neni u rọli de? Abi u rọ rọli de se, eni ikpaghọ ẹa kie khili eye? Elọ o reẹ sa usamhi onana? Ọa khi ọgbọ u lo ẹgbọli khasẹ ama Ẹshinẹgba!”

* 4:32 Li zẹ Ika 2.44-45

⁵ Abi Ananayasi ọ rọ suọ ungmehi ona se, ọ de ekẹ, ọ ghua. Ulishi oniemhi o ku rughu ẹgbọ kpa ni e suọ emini a me. ⁶ Ighọ izeo e rọte iteva oyewẹ fie lasele ya ri ide khuli olimhi oyọli, e tsua li fie je olase ya rọ to.

⁷ Iwakati esẹ e lesẹ na dọse te, ughue ọli ọ lole, ọa lesẹ emini a me. ⁸ IPita ọ mhila li, ọọ, “Gueye mhe ghue, ingme ni yeye ali Ananayasi ọdọe a ri oni ekẹ de na?”

Ọọ li, “Ii.” “Ighọ anye ri oni ekẹ de.”

⁹ IPita ọọ, “Se ẹẹ ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mhesẹ Ayemhe-nọ-pfuase bino? Emose ni e tsua ọdọe ya to lena e la ode kia bhale. Wewẹ e gbo li tsue ya to!”

¹⁰ Utoghuokpe ọ de ekẹ, ọ ghua. Eni emose e bhale, e ya ẹ khi ọ she ghua, ighọ e tsua li ya to mama ọdọli. ¹¹ Ulishi oniemhi o mu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya ni e suọ emini a me.

Eni Ighiusomhi na ke e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na keẹ e gbe ebubu ọlẹle ọnyaloa ali ọshabọ ọdọda iteva oyi eni ẹgbọ. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Ẹshinẹgba elemhi ikudugbe. ¹³ Ọgbokhoghuo ọa gbudu kugbe wẹ ọ aboriẹkhia khi ẹgbọ nya e ri ekpe na wẹ. ¹⁴ Abi o rie khi ighọ, eri ebubu emose ali ikpotso elese e mie Ọnọmhue suọ, a ku wẹ ma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. ¹⁵ Irari ikanya ọnyaloa ni ighiusomhi na keẹ e gbe, ẹgbọ e tsua ẹgbọ ni ẹa ze bhale ode ifu apfe rewe yeshi ukpho ali iya, ini akphakpha oyi iPita oo nga wẹ egbe ini ọọ dọse. ¹⁶ Olele ẹgbọ e rọte ẹoli ni e la gase iJerusalemu bhale. E tsua ẹgbọ ni ẹa ze ali eni e mhọli ayemhe ọkphaghie bhale, ighọ a ri wewẹ nya ze.

A mu okhọli vule shi Ighiusomhi na ke ọ

¹⁷ Ọga oyi ekpodalo ugamhi ali apfọli ni e ga rọ la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na keẹ. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na keẹ ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama eliyose, aḡeni ọ khueghie ode oyi oni owa ighumha-a na wẹ, ọ rue wẹ ya lase. ²⁰ Ọọ wẹ, “A ke vu, a je elemhi ogba

na Owa Oyi Eshinegba ya migha ni a gueye egbọ usomhi onete oyi agbọ onogbọ ona.”

²¹ Abi ogbe o rọ gbe-a, eni ighiusomhi na kee e dose lo Owa oyi Eshinegba, ee sese. Abi Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e rọ ga la otu oghuo e rọ bhale, e lu ilegba oyi eni egbhali eyi egbọ iZireni (ni a lu iSaediri), igho e lu eni e ri eloe e khu owa ighumha e ka wolo eni ighiusomhi na kee igha ghi ewe. ²² Ama abi e rọ ramhi agho, e bhale ya e khi eni ighiusomhi na kee ea la oni owa ighumha, igho e nyene egbe je ya gueye eni e ghie we. ²³ E li, “Anye bhale ya e khi a so okpe owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu ode. Ama abi anye rọ khueghie eni ode-a lo elemhi agho, anye ea me ogbokhoghuo elemhi agho.” ²⁴ Abi e rọ suo ona, abo e sha oghie oyi eni e khe ekhe Owa Oyi Eshinegba, ali ighie eyi ekpodalougamhi, itobo khi ea dobe lese udi emini a me ena idiegbe oyi ighiusomhi na kee. Oni ingme o a ze we sa.

²⁵ Igho omose oghuo o bhale we iteva, o o we, “A bino! Egbọ ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Eshinegba a sese egbọ!” ²⁶ Igho eni e khe ekhe e vu ya mu eni ighiusomhi na kee. Ea ri itoto riele o li itobo khi ulishi eni egbọ o mu we ini e ya tono we eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na kee bhale ya migha agbala, oni oghie oyi ekpodalougamhi eyi Eshinegba o mhila we ogbo. ²⁸ “Anye tse agua gueye e aa khi ke ri eva ona sese egbọ. Ama a kiele e sese egbọ, osese oye e o gbhiaku eke iJerusalemu nya. A yese ni egbọ e ya ke dabi khi anye gbe iJesus-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na kee eni e kpole e we, “Anye mema ya ri oyi Eshinegba gbe dose oyi egbọ.” ³⁰ Eshinegba oyi itawa o rọte eghuli guise iJesus le, oni a soli-a shi oora gbe-a. ³¹ Eshinegba o she yase o li nga obita ni o pfuase oyoli abi Omi Oghie ali Omiepfuese, ni o o ri eghenge na iZireni gbo mholi imupfi ali igbekua shi olamhe. ³² Anye khi otsele shi eni ingme ena nya, igho li khi Ayemhe-no-pfuase, ni o khi isomhopfa ni Eshinegba o rona eni e suo eso na li. ³³ Abi e rọ suo ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolo we-a. ³⁴ Ama iGamalie ni o khi otu iFarisi ni o o sese Ishi eyi iMosisi, ni

o khi oni egbọ e ri ekpe e na, o vule migha elemhi oni igbaa oyi eni egbhali, o a wolo we fie ne ukuku eghenge. ³⁵ Igho o o we, “Ee emose iZireni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya riele eni emose ena. ³⁶ Eghenge ni o dose, omose oghuo ni a lu iTeudasi o lasele, o o lu egboli emhi, egbọ egbhueshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a rọ gbe o li-a, egbọ eyoli e gbhiaku-a, oni okiali oyoli o mele afue-a. ³⁷ Ijudasi ongi iGalili o gbo lasele eghenge ni a rọ leli egbọ, loli ali egbọ eyoli e pfi onyaghu. Abi a rọ gbe o li a egbọ eyoli e gbhiaku-a. ³⁸ Irarigho, mhi ye e ude shi idiegbe oyi egbọ ena, a ze we obo! Ze we obo ni e vu! Ini emini e rọ bhale khi obo oyi ogbo o te bhale, e ya de. ³⁹ Ama ini o khi obo oyi Eshinegba o te bhale, aa ya tigbe dobe mu we gba, ama khi Eshinegba a nu e kholi.”

⁴⁰ Oni ungmehi ni o ngme o lo we udu. E lu eni ighiusomhi na kee lasele, e gbe we itali, e gueye we e khi ke ngme ingme oyi iJesus, e ze we obo vu. ⁴¹ Eni ighiusomhi na kee e rọte agho vu, ee ghele khi wewe e li te o na ri omama a mu shi eva oyi iJesus. ⁴² Ea tigbe yemhe-a, ogbele kpa e rọ o sese, ni e gbo rọ o tse abo usomhi onete khi iJesus o khi Omiepfuese, elemhi ogba na Owa oyi Eshinegba ali rọte owa ya je owa.

6

Emose oshilua ni a ze

¹ Eghenge ni a ngme ena khi igbaa oyi eni e mie iJesus iKirisiti suo khi ee ke bu shi o, egbọ iJu eni ee ngme elemhi iGiriki elemhi we, ee wolo khi egbọ iJu eni ee ngme elemhi Iburu, e ri ukpeloe e gbe esamhi-olimhi eyi wewe ini ee kemhi eminale ogbele kpa. ² Igho ighiusomhi ogbava e luno igbaa oyi eni e mie iJesus iKirisiti suo nya kugbe, ee we, “Oa ti ni anye pfi akanya itsabo ungmehi oyi Eshinegba shi eke, ni anye so alo ghue eminale ikemhi. ³ A ze emose oshilua elemhi iteva oye e, ni a lese khi e mholi Ayemhe-no-pfuase ali ileingme. Ni awa ri akanya ireloe-khu ingme eminale ali itsua ikemhi na we. ⁴ Ishegho, ni anye me asha ri eloe shi iromhi isoso ali itsabo usomhi onete.”

* 5:28 Li ze iMat 27.25

⁵ Oni akhokhomhe ona o ga ghole egbo kpa ni e le gba. E ze iSitivini ni o mholi irudunga ali Ayemhe-no-pfuase, ali iFilipu, ali iPamenasi, ali iNikolasi ni o khi ongi Atioki ni a mu pfi je irudunga oyi egbo iJu. ⁶ E ri egbo ena khase eni ighiusomhi na kee, eni ighiusomhi na kee e ri abo nga we ukhomhi lema na.

⁷ Igho ungmehi oyi Eshinegba oo ge shi o. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e bu shi o elemhi iJerusalemu. Ebubu ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

⁸ ISitivini, omose ni Eshinegba o khivose na, o mholi ekpabo oyi Eshinegba ro gbe ikanya onyaloa ali oshabo iteva oyi egbo.

⁹ Ama egbo eghuo ni e khi igbhogbho na owa ugamhi oyi eni e kpe khi ighumha, e nu iSitivini i khako. IJu eni egbo ena e khi ni e rote eke iSairini, ali Alezadira bhale ali eni e rote eke iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalemu. ¹⁰ Ama ea dobe nu ileasingme ali Ayemhe ni o ro o ngme khe abo.

¹¹ Igho e bena tano shi egbo eghuo elemhi, e lie, "Anye suo abi iSitivini o ro pfi unu-a deba iMosisi ali Eshinegba."

¹² Igho e ngmiashe eni egbo ali eni egbhali ali eni e sese Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba oyi eni ee mheshe ali eshe-ezhe eyi egbo iJu ni a lu iSaediri. ¹³ E wolo egbo lasela ni e pfi otsela egbhali khi, "Omose ona o tige yemhe-a ingme-ingmemhi ipfiunu-a ni o ngme e deba Owa Oyi Eshinegba no pfuase ali ushi. ¹⁴ Irari khi anye suo khi oo li khi iJesu onge iNazareti ona, o ya guoghoo Owa oyi Eshinegba oyi egbo iJu-a, o ya gbo mu ighuighue ni iMosisi o ro shi eke na anye pfi."

¹⁵ Egbo ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e me khi alo eyoli e ge nyanyanya abi alo eyi ageni.

7

Ungmemhi ni iSitivini o ngme

* 7:3 Li ze Igbae 12.1 † 7:4 Li ze Igbae 11.31; 12.4 ‡ 7:5 Li ze Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8 § 7:7 Li ze Igbae 15.13; Okiali 3.12 * 7:7 Li ze Igbae 15.13-14 † 7:8 Li ze Igbae 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18 ‡ 7:9 Li ze Igbae 37.11,28; 39.2,21 § 7:10 Li ze Igbae 41.39-41 * 7:11 Li ze Igbae 42.1-2 † 7:13 Li ze Igbae 45.1,16

¹ Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila li, oo li, "Igesikia ingme ni a gue shi e egbe ena e khi?"

² ISitivini oo li, "Inyoghuo ali ita ni e le gba, a ri eshe shi mhe eke! Eshinegba ni o mholi ufumhi, o ri egbe khase ita awa Aburaamu abi o ro kie la eke iMesopotemia, neni o tige je eoli Arani ya la. ³ Eshinegba oo li, 'Lase eke ali iteva oyi egbo eye le, ke je eke ni mhi ya rokhase e.'*

⁴ "Igho o rote oni eke iKadia vu ya la eoli Arani. Abi itali o ro ghu-a se, Eshinegba o ghie oli je eke ni a ngeli ogbe namo.†

⁵ Oa ri ugu okhoghuo akana na li, wekhi ukuku eke okhoghuo o khi na li. Ama khi Eshinegba o she kpe shobo na li khi loli ali imimi oli, e ya le ugu oni eke, abi o ro tseku khia khi eghenge agho Aburaamu o bia omoo okhoghuo ne.‡ ⁶ Ina Eshinegba o li nu oli ngme. 'Imimie e ya khi epfese shi eke ni oa khi oyewe, e ya khi ighumha, a nase we elemhi ikpe egbhueshe asha ene.

⁷ Eshinegba oo, ama mhi ya nase ushishi ni e ya muno we ighumha. Ini mhi nase we na we se, e ya rote ushishi ogho lasela bhale eke ona ya ngeli, e gbo la akana a ga mhe.S* ⁸ Igho Eshinegba o nu Aburaamu shobo ishele-a ni o ya khi irokhase khi ogho o mhue obo shi oni ishobo. Igho Aburaamu o bia Aziki, o shele oli-a abi o ro gbe ogbele elele. Igho Aziki o gbo li khi ita iGiekopu, iGiekopu o gbo li khi ita emose ogbava ni e khi ititawa.†

⁹ "Itobo khi eni imi iGiekopu ee do iJosefu okonyo, e roli de abi oghumha ya je eke ijipiti. Ama Eshinegba o nu oli la.‡ ¹⁰ O tsumhi oli obo ikphakphamhe nya. O ri ileasingme na iJosefu, o gbo kpaghie oli obo ni ingme oyoli o ro ghole iFero ni o khi oghie oyi eke ijipiti. Igho oni oghie o roli leghie ukhomhi ijipiti ali agbala oyoli nya.S

¹¹ "Igho okiamhi oniemhi o la eke ijipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli oniemhi na ititawa ni ea ke ro me eminale e le.* ¹² Abi iGiekopu o ro suo khi eminale e kpoku shi eke ijipiti, o ghie imioli ni e khi ititawa je

oobọ ya bino odode. ¹³ Utonuzeva ni e ke ye, ọni iJosefu ọ gueye inyoghuo ọli ọni loli khi, agho iFero ọ la lese egbo eyi iJosefu.†
¹⁴ Igho iJosefu ọ ghie ya rue itali iGiekọpu ali egbo eyoli nya ni e kugbe khi oshe ẹa la egbhue.‡ ¹⁵ Igho iGiekọpu ọ je eke ijipiti, ashini loli ali ititawa e ghu-a shi.§ ¹⁶ A tsua ilimhi eyewe nyene egbe je iShekemu ya ro to uji ni Aburaamu ọ ri ikpagho nu unuekpe oyi Amoni de.*

¹⁷ “Abi oni egheghe o ro ti ramhi ni Eshinẹgba ọ ro ya ri ishobo oyoli tse na Aburaamu, egbo eyawa ni e la ijipiti e lolo bu shi ọ. ¹⁸ Igho oghie olese ni ọa lese emhikhoghuo ingme oyi iJosefu ọ ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.† ¹⁹ Oo na egbo eyawa osoli obe, ọ jili ititawa, ọ ri itoto lie we, e pfino imiwe kua ni eni eniye e ba ghuloa.‡

²⁰ “Oni egheghe a ro bia iMosisi, ni ọa khi omọ na tse. A la owa oyi itali kuele ọli iki ese.§ ²¹ Abi ee ke ro dobe roli sheli, e rue ọli ya shi epfe oke. Omi iFero ni okpotso ọ me ọli rue, ọ kuele ọli abi omi ọli.* ²² IMosisi ọ wena owena ali iletingme oyi ijipiti, ekpabo o la emue oyoli ali emini oo riele.

²³ “Abi iMosisi ọ ro gbe ikpe egbhueva, ọ mhọli shi udu khi loli le ya bino egbo eyoli ni e khili egbo iZireni. ²⁴ Igho ọ me khi ọngi ijipiti oo nase ọngi iZireni. Igho ọ li ye odose, ọ gbe ọngi ijipiti-a. ²⁵ Eri iMosisi ọ dabi khi egbo eyelue e ya me ọli me khi eri Eshinẹgba ọ re lue ẹ tsumhi egbo eyoli, ama ẹa ligho me ọli me. ²⁶ Ogbeakolo khi iMosisi ọ bhale ya ẹ khi egbo iZireni aava e nu egbewe ẹ khọli, oo nono ni loli rewe riele. Oo we, ‘Elo o ze ni ee ni a gbo li khi inyoghuo egbe a ro nu egbe ẹ a khọli?’

²⁷ “Ama oni ọa gueli ni ọ la ọ ọ ghi iMosisi abo pfa, oo li, ‘Oghuo ọ re khi oni oo mhesẹ na anye ali oni oo so ezọ na anye?’ ²⁸ Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ọngi ijipiti a oode?’ ²⁹ Abi iMosisi ọ ro suo ona, ọ

na pfa je eke oyi iMidiani ya la abi opfese, ọ bia eniye aava shi agho.†‡

³⁰ “Ikpe egbhueva e dose se, aḡeni ọ ri egbe khase iMosisi elemhi elemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli. ³¹ IMosisi ọ me ọli, o sha li abo. Oo le ni ọ ya bino, uruli oyi Onomhue o lu ọli, oo li, ³² ‘Mhemhe mhi khi Eshinẹgba oyi itita ẹ, Eshinẹgba oyi Aburaamu ali oyi Aziki, ali oyi iGiekọpu.’ IMosisi oo guo elemhi ulishi, ọa ke gbudu bino oobọ.

³³ “Onomhue oo li, ‘Gueghie ekuẹ ni u so, eke ni o pfuase u migha. ³⁴ Mhi she me ajilimhe ni egbo eyemhe ni e la ijipiti ẹ me memena. Mhi she suo ekperumhe oyewe, mhi she bhale ya mie we pfuese. Bhale memena khi mhi ya ghie ẹ nyene egbe je eke ijipiti.’§

³⁵ “Oni iMosisi ọna egbo eyoli e ke ekpe kie, ni ee ọ li, ‘Oghuo ọ re khi oni ọ mhesẹ ẹ na anye ali oni oo so ezọ oyi anye?’ Eshinẹgba lolighuo ọ ri aḡeni ni ọ ri egbe khase ọli elemhi elemhi erali ni e to ghie iMosisi ọ ka khi oni oo mhesẹ ali omiepfuese oyewe.* ³⁶ Loli ọ rewe ya fie lase eke ijipiti, ọ la eke ijipiti ali obini Oke Ifulo ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya onyaloa ali irokhase.†

³⁷ “IMosisi lolighuo oo egbo iZireni, ‘Eshinẹgba ọ ya rote elemhi ẹ ghie omekeguele onabi mhemhe ghi ẹ.‡ ³⁸ O la iteva ebubu egbo elemhi udu oyemhi, li shi aḡeni ni ọ ke nu ọli ngme ukhomhi ute iSinai, li she ititawa, ọ mie ungmehi ni o ri agbo ọ na ogbo, ọ rue ọli na awa.§

³⁹ “Ama eni ititawa ẹa nono ni wewe e suo eso na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewe nyene egbe ukhoko je eke ijipiti. ⁴⁰ Ee Eroni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye ẹa lese abi iMosisi ni ọ rue anye te ijipiti lasese ọ ke li kia.* ⁴¹ Oni egheghe eni egbo e ro mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luase ọli, e ghele shi oni ikhumhi ni e ri abo eyewe mama.† ⁴² Igho Eshinẹgba ọ so ukhoko gbe

‡ 7:14 Li ze Igbae 45.9-10,17-18; 46.27 § 7:15 Li ze Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li ze Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; ijosh 24.32 † 7:18 Li ze Okiali 1.7-8 ‡ 7:19 Li ze Okiali 1.10-11,22 § 7:20 Li ze Okiali 2.2 * 7:21 Li ze Okiali 2.3-10 † 7:29 Li ze Okiali 18.3-4 ‡ 7:29 Li ze Okiali 2.11-15 § 7:34 Li ze Okiali 3.1-10 * 7:35 Li ze Okiali 2.14 † 7:36 Li ze Okiali 7.5; 14.21; iNqba 14.33 ‡ 7:37 Li ze iDeut 18.15,18 § 7:38 Li ze Okiali 19.1-20.17; iDeut 5.1-33 * 7:40 Li ze Okiali 32.1 † 7:41 Li ze Okiali 32.2-6

we, ọ zẹ ni e ga ovo, ali uki, ali ikpētata abi a li kẹkẹ ọli shi ebe emekẹguele, ni ọọ:

“ Ẹẹ ẹgbọ iZireni,

abi a rọ la udu oyemhi

ikpe egbhueva a luasobo,

mhemhe a ri iluasobo na?

⁴³ A yase okula oyi

ikhumhi iMoleki

ali ukpētata oyi iRefani,

ni e khi ikhumhi ni

a ri abọ mama ni a ga.

Irarigho, mhi ya ri ẹgbọ bhale

ya mu ẹ okholi vu,

e tsua ẹ dọse obini eke iBabilo.†

⁴⁴ “Ititawa e mholi igholo oyi otsele obini elemhi udu oyemhi. Abi Eshinegba o li khokho li ye iMosisi, igho o li riele ọli.‡

⁴⁵ Abi e rọ le oni igholo ugu se, iJoshua o tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinegba o khu kua na we. O nu we la ramhi eghẹghẹ oyi iDefidi.*

⁴⁶ IDefidi ni Eshinegba o ri afu na o mhila li ini loli to owa na Eshinegba oyi iGiekopu† ⁴⁷ Ama iSolomoni o to owa na Eshinegba.‡

⁴⁸ “Abibi o ririe li, a lese khi Eshinegba no Yagha ne Nya ọa ya la owa ni ẹgbọ e ri abọ to. Loli o zẹ khi Azaya omekẹguele o guele khi.

⁴⁹ “Eshinegba ọọ, ‘Iloghie o khi

ukpekhomhi ni mhia shito.

Eke agbo o khi

akphawe-nga oyemhe.

Owa nabise ẹẹ ẹgbọ

a ya tigbe to na mhe?

Asha no ghuo o ya gua mhe la?

⁵⁰ Ọa khi mhemhe-ghuo

mhi ma eni emhi ena nya?”§

⁵¹ “Ẹẹ ẹgbọ usueso-akhue ni e zese udu oyewe-a khali igba zuse esọ. A li abi itita ẹ, ni e kie Ayemhe-no-pfuase.* ⁵² A famhi me omekẹguele okhoghuo ni itita ẹ ẹa mu okholi vule shi o? Eri e gbo gbolo eghuo-a, ni e me eke guele khi, Oni ọọ suọ esọ na Eshinegba o ya bhale. Memena ẹẹ a she rọ oni iKirisiti ọna de, a gbe ọli-a. ⁵³ Ẹẹ ni a rote obọ oyi ageni ni Eshinegba o ghie mie ishi, ẹẹ aà kie gbo ri eni ishi gbe akanya.”

‡ 7:43 Li zẹ Emo 5.25-27 § 7:44 Li zẹ Okiali 25.9,40 Okhe 17.1-14 † 7:47 Li zẹ 1 Ighie 6.1-38; 2 Okhe 3.1-17 Li zẹ Ika 22.4-5; 26.9-11

A tono iSitivini eche

⁵⁴ Abi eni igbaa eyi iSahediri e rọ suọ ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni e rọ gbe akọ akọ. ⁵⁵ Ama iSitivini ni ọ mholi Ayemhe-no-pfuase o yase alo idane, igho o me ugemhi oyi ufumhi oyi Eshinegba, ali iJesu khi o migha obita oyi Eshinegba. ⁵⁶ Igho iSitivini ọọ, “Mhi me khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo me iJesu oni Omi Ogbo khi o migha obita oyi Eshinegba.”

⁵⁷ Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e rọ suọ ona, e ri abọ khukhu esọ. E tsele leghe, e ve rughu ọli. ⁵⁸ E tialo ọli fie ifuapfe je ukhokho oni ọli, ee tono ọli eche. Eni ee tono ọli eche e gueghie itsua ni e so na omose oghuo ni a lu iSolu mhue. ⁵⁹ Abi e rọ o tono iSitivini eche, o so iromhi, ọọ, “iJesu Onomhue, kpekpe kpe abọ mie ayemhe oyemhe.” ⁶⁰ O de wugha, o tsele, ọọ li, “Onomhue, kpekpe khi ri olamhe ona mu ota so we.” Abi o rọ ngme ona se, o ghua.

8

¹⁻² Igho iSolu o migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini o rọ ghua se, ẹgbọ eghuo ni e mholi ulishi oyi Eshinegba e ya roli to. E vie evie oyoli egbegbo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e gbhiaku-a irari ajilimhe

Elegho ukpokpomhi ajilimhe o lasela shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iJerusalemu o. Eni ighiusomhi na kepe egho e miatse ku eke iJudia ali iSameria. ³ Ama iSolu o roshaka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ-a. O kia owa khi owa muno we shi owa ighumha, ghe emose, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu o rọ la iSameria

⁴ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ egho ni e kia miatse ku, e kia a gue ungemhi oyi iJesu le asha ni e ramhi kpa. ⁵ IFilipu o je eke iSameria. O la oobo o gueye ẹgbọ khi iJesu o khi iKirisiti ni a shobo. ⁶ Abi ebubu ẹgbọ e rọ me ikanya oshabo ni iFilipu o gbe, e nyanya mie shi emini o ngme. ⁷ IFilipu o kha da lema na

* 7:45 Li zẹ iJosh 3.14-17 † 7:46 Li zẹ 2 iSam 7.1-16; 1 § 7:50 Li zẹ Aza 66.1-2 * 7:51 Li zẹ Aza 63.10 * 8:3

eni e mh̄oli ogbh̄o ne, eni eḡb̄o e kpa oni ogbh̄o p̄fia. Ebubu eni e guogh̄o-a ali eni e ghua e toto nya. ⁸ Ukpokpomhi ogh̄eḷe o la oni ̄oli ogh̄o.

ISam̄o ni ̄oḷi obo

⁹ Om̄ose ogh̄uo ̄o laḷo ni a lu iSam̄o. Eḡbegbi ̄obo ̄o la iSameria ̄e li. ̄O kia ri ̄obo ni ̄o li tonoo ̄ob̄o udu. ¹⁰ Eḡb̄o nya e ri ekpe ̄e na li. Eḡb̄o ̄od̄oda ee li ̄e li, “Om̄ose ̄ona Eshin̄egba ̄o ri ekpab̄o nali a gbe ikanya.” E lu ̄oli ekpab̄o ni o fu. ¹¹ Ingme ni ̄o ngme kpa, e r̄o ̄o shi itob̄o oshab̄o ni ̄o ri ogbh̄o oȳoli i gbe ni o she t̄ese. ¹² Ama iFilipu ̄o gueye w̄e ingme oyi Eghiele oyi Eshin̄egba ali iJesu iKirisiti, e mie shīo. ̄O batazi w̄e, ghe ikpotso ghe em̄ose. ¹³ ISam̄o ̄o li miesūo, iFilipu ̄o li batazi ̄oli. ̄O deba iFilipu u kiakia irari ikanya ̄onyaloo ali oshab̄o nefun̄e ni ̄o m̄e khi iFilipu ̄o gbe.

¹⁴ Abi ighiusomhi na keḷe ni e la iJerusalemu e r̄o sūo khi eḡb̄o iSameria e mie ungm̄emhi oyi Eshin̄egba sūo, e ghie iPita ali iJ̄oni ghi w̄e. ¹⁵ Abi iPita ali iJ̄oni e r̄o ramhi iSameria, e s̄o iromhi na eni e miesūo ni e la oob̄o Ayem̄he-n̄o-pfuase ̄o tiemhile shi w̄e egbe. ¹⁶ Ayem̄he-n̄o-pfuase ̄o kie kpe tiemhile shi ̄onḡe w̄e egbe ne, eri a kpe l̄ese ri eva oyi iJesu On̄om̄hue batazi w̄e. ¹⁷ Abi iPita ali iJ̄oni e r̄o ri ab̄o nga w̄e ukhomhi, Ayem̄he-n̄o-pfuase ̄o tiemhile shi w̄e egbe.

¹⁸ Abi iSam̄o ̄o r̄o m̄e khi eḡb̄o ni eni ighiusomhi na keḷe e ri ab̄o nga ukhomhi kpa khi e mie Ayem̄he-n̄o-pfuase, ̄o nise ob̄o-a ni l̄oli ri ikpagh̄o na w̄e. ¹⁹ Oḷo w̄e. “A li ri oni itoto na mh̄e ni mhi ke ri Ayem̄he-n̄o-pfuase na ogb̄o ini mhi da ri ob̄o nga li ukhomhi ne.”

²⁰ Ama iPita ̄oḷi, “Yeḷe ali ikpagh̄o eye a li opfu-a, itob̄o khi u sa khi u ya doḷe ri ikpagh̄o d̄e isomhopfa oyi Eshin̄egba. ²¹ Itob̄o khi u waa mh̄oli ob̄o shi akanya onana, irari khi udu oȳe ̄o pfuase deba Eshin̄egba. ²² Irarigh̄o, mu udu pfi deba Eshin̄egba. U lema li ni ̄o gbe olam̄he kua n̄e, ot̄se ̄o ya gbe isamhi ebe ni u mh̄oli shi udu kua n̄e. ²³ Itob̄o khi mhi she m̄e khi wa a kpe ofuma irari akanya ni anye a gbe ali khi olam̄he o she d̄e ̄e ighumha.”

† 8:33 Li z̄e Aza 53.7-8

²⁴ ISam̄o ̄oḷi w̄e. “A kpeḷe a s̄o iromhi na mh̄e ini emini a ngme ena e khi t̄se shi mh̄e egbe ni mhi pfua.”

²⁵ Abi iPita ali iJ̄oni e r̄o ngme ingm̄emhi eyi iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalemu, ee gue ungm̄emhi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inueḷe ni e la iSameria.

iFilipu ̄o gue ungm̄emhi oyi iJesu ye ̄ongi Etiopia

²⁶ Aḡeni oyi Eshin̄egba ̄o gueye iFilipu, ̄oḷi, “Ke tiemhi ukīeḷe ogob̄o ini a s̄o alo ghue obini ov̄o o te ̄e lo eko je od̄e ̄odagbe ifufu ni o r̄ote iJerusalemu je iGaza.” ²⁷ Igh̄o iFilipu ̄o mu egbe ̄oḷi l̄e. Abi ̄o li l̄e egh̄o, l̄oli ali om̄ose ogh̄uo ̄ongi Etiopia ni ̄o khi ̄owali e ya lona. Om̄ose ̄ona ok̄hem̄hue ̄o khi ni ̄o ri ̄eloe ̄e khu ep̄fue eyi iKadak̄he ni ̄o khi ̄olele oyi oni eke. ̄O r̄ote iJerusalemu ni ̄o je ya ga ugamhi i jele. ²⁸ Abi ̄o li i je ap̄f̄e egh̄o, ̄o nga ok̄o ni ichi e r̄o ̄o na. Oḷo z̄e ebe ni Azaya om̄ekeḷe ̄o keke. ²⁹ Ayem̄he-n̄o-pfuase ̄o gueye iFilipu, ̄oḷi. “Je ok̄o ogh̄o ni u timama li migha.”

³⁰ Abi iFilipu ̄o r̄o ramhi agh̄o, ̄o sūo khi oni om̄ose ̄oḷi z̄e ebe oyi Azaya om̄ekeḷe. iFilipu ̄o mhila oni om̄ose. “Ebe ni u wa z̄e egh̄o o f̄e lo ̄e es̄o?”

³¹ Oḷo iFilipu, “Iiye oo. Oa ya ligh̄o lo mh̄e es̄o ini ogb̄o ̄o li gueye mh̄e abi o ngme.” ̄O iFilipu ̄o nga oni ok̄o le ni ̄o nu lue shit̄o.

³² Ashini ̄oḷi z̄e oni elemhi Ebe-no-pfuase o khi, asha ni ̄oḷi:

“Eri a mu ̄oli abi omi osumha ni a ya fa uruli.

Ez̄eḷe abi omi osumha ni a ya va kemhi, ni ̄o khueghie unu-a.

³³ E ri omama mu ̄oli, e gbe ̄oli az̄eba, e pfa ez̄o mu ̄oli a gbe ̄oli-a. Ogh̄uo ̄o ya mie shi ̄o khi ̄o ya doḷe mh̄oli ak̄hem̄he-ukhokho,

irari khi eri e mie ̄oli agb̄o?”†

³⁴ Oni om̄ose ̄owali ̄oḷi iFilipu, “Kpeḷe gueye mh̄e oni om̄ekeḷe onana ̄oḷi ngme, ingme oyi egb̄oli ̄oḷi ngme abi ingme oyi ogb̄ose?” ³⁵ IFilipu ̄o gueye ̄oli emini oni

Ebe-no-pfuase ni o o z e egho o ngme. O gue ungmehi oyi okhale oyi ijesu ye o li.

³⁶ Abi e kie li kia le e egho, e me oke. Oni o mose owali ogho o o li, "Bino, ghe oke ana, bie batazi mhe." ³⁷ IFilipu o o li, "Ini u mie ijesu suo mhi ya batazi e." Oni o mose o o li, "Mhi she miesuo khi ijesu iKirisiti o khi Omi Eshinegba." ³⁸ Igho oni o mose o o oni o gua oni oko ogho o mu o li migha. Loli ali iFilipu e kia tiemhi oni oke, iFilipu o batazi o li. ³⁹ E lese rote oni oke nga egele le, Ayemhe-no-pfuase o kele iFilipu-a je oboese. Oni o mose o a ke tigbe me iFilipu, ama oghela o la li elemhi i je apfe. ⁴⁰ Ama iFilipu o me egboli eoli Azotusi. O rote oobo ri oni ungmehi i tse abo kia kia eoli khi eoli ya ramhi ni o ro ramhi eoli iSizeria.

9

Imupfi oyi iSolu

(Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu o kiele tse ekha abi loli li ya gbolo eni e mie ijesu suo-a. O le deba Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ² O mhila li o ri ebe na lue ghi eni e la owa ugamhi na eke iDamasikosi. Ni loli ro mholi afu dobe muno ikpotso ali emose ni e mie ijesu suo ighumha je obini iJerusalemu. ³ Abi iSolu o li ri okiali ti i ramhi iDamasikosi, utoghuokpe, akpa o rote idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ O de ta alo mu eke. O suo khi ogho o nu lue ngme, o o li, "ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o?"

⁵ ISolu o mhila li, o o, "Onomhue, oghuo u khi?" Oni uruli o li, "Ijesu mhi khi, ni u mu okholi vule shi o." ⁶ "Memena, vule ni u lo elemhi eoli ona. U ya me o mose ni o ya gueye emini u mema ya riela."

⁷ Egboni e nu iSolu kia e gbe eru e unu-a, e ga suo oni ungmehi, ama ea me oni o o ngme. ⁸ Ikpukhokho o, iSolu o rote eke vule, abi o ro khueghie alo-a o a ke dobe e me eke. Egboni e nu o li kia e ke mu o li obo kia lo elemhi iDamasikosi. ⁹ Ogbela ese iSolu o ga zalo shi agho. O a le eminale wekhi ame o da.

¹⁰ O mose oghuo ni o miesuo ni a lu Ananayasi, o la elemhi iDamasikosi. O la imeke, o suo khi Onomhue o lu lue, "Ananayasi!"

O o li, "Ee o." ¹¹ Onomhue o o li, "Ke je owa oyi iJudasi, ni o la ode ifuapfe ni a lu Isheshe, ni u ya mhila ogho oyi ongi iTasosi ni a lu iSolu, o la agho o so iromhi. ¹² Rote elena iSolu o li kpe me irokhase khi o mose ni a lu Ananayasi o ri obo nga lue egbe so iromhi na, alo eyelue e khueghie-a."

¹³ Ananayasi o o Onomhue, "Mhi she kpe suo eko ebubu eyi o mose ona abi o li e nase egbo ni e miesuo, o la iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ri afu na li o ka muno egbo ni e lu eva oye."

¹⁵ Ama Onomhue o o Ananayasi, "Ke le, irari khi mhi she ze iSolu ni o tsua ungmehi oyemhe ghi egbo iJeta ali ighie eyewe ali egbo iZireni nya." ¹⁶ Mhi ya rokhase o li khi o mema ya me osoli shi ungmehi oyemhe.

¹⁷ Abi Ananayasi o ro me oni owa, o dose lo ya ri obo nga iSolu egbe, o o li, "ISolu inyoghuo-mhe, ijesu Onomhue ni o lone ode abi u ro o bhale oola, loli o o mhi ka nono e me, ni u gbolo ke me eke ali ni Ayemhe-no-pfuase o bhale egbe oye." ¹⁸ Utoghuokpe, emini e li abi ipfiapia afele o rote o li ikpamhi alo de pfia, o gbolo o me eke. O vule migha, Ananayasi o batazi o li. ¹⁹ Abi o ro le eminale se, o tigbe mholi ochi.

ISolu o ri igbedu u ngme ungmehi oyi Eshinegba

Ebubu ogbela iSolu o nu eni e miesuo la elemhi iDamasikosi. ²⁰ Eloawe iSolu o la elemhi owa ugamhi gueye egbo khi ijesu Omi Eshinegba o khi. ²¹ Egbokpa ni e suo ungmehi oyi iSolu ee mhila, "O a khi o mose onana o o nase eni e miesuo ni e la iJerusalemu? O a khi eri o bhale ya muno we abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?" ²² Eshinegba o ri ekpabo na iSolu ni o ro ya ke gue oni ungmehi le. Ama egbo iJu ni e la iDamasikosi ea dobe mu iSolu ekhako o le. O sha egbo iJu abo abi e ro me ilasingme ni o ro o guele khi ijesu o khi oni iKirisiti ni a shobo.

²³ Ebubu ogbela iSolu o ga la iDamasikosi. Egboni iJu e gba abi e li ya gbe o li-a. ²⁴ Ama iSolu o suo khi egbo e gba abi e li ya gbelue-a. Eri e shito unu ode unuekpe ni a te a lo oni eoli le ni e me asha mu o li. ²⁵ Ama egbo

ni e miesuọ e pfi uli rọte oni ugbe rọli shi ughughu bẹna ya tiemhi oni ugbe ẹliyọse. *

²⁶ Abi iSọlu ọ rọ ramhi iJerusalemu, ọọ dua ni lọli ya kuma ẹgbọ ni e miesuọ ọ, ama ulishi ọli o mu wẹ. E khọkhọ ini ọ she mie iJesu suọ. ²⁷ Ama iBanabasi ọ rue ọli bhale deba eni ighiusomhi na keẹ. Ọ gueye wẹ abi iSọlu ọ li mẹ Ọnọmhue ode abi ọ rọ lẹ iDamasikọsi ali abi Ọnọmhue ọ li nu ọli ngme. Ọ gbo gueye wẹ abi ọ li la eke iDamasikọsi ri eva oyi iJesu tse abọ ni ulishi ọa li mu ọli. ²⁸ Ighọ ISọlu ọ nu wẹ la iJerusalemu kia kugbe. Ọ ri igbedu ri eva oyi Ọnọmhue ẹ tse abọ gboo. ²⁹ Ighọ ọ nu ẹgbọ iJu ni ẹẹ ngme ẹlẹmhi iGiriki i khako, ama ee dua ni wẹwẹ e gbe ọli-a. ³⁰ Abi eni e miesuọ e rọ suọ ugbamhi ni eni ẹgbọ ẹẹ gba, e rue ọli je eke iSizeria, e te aghọ rue ọli ya je iTasọsi.

³¹ Igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mhọli opfomhe, e toto-a, Ayemhe-nọ-pfuase ọ ri udu shi wẹ ọ, ee bua shi ọ, ee ngeli angeli ni o pfuase ri ekpe ẹ na Ẹshinegba.

IPita ọ ri Eniasi ze

³² Abi iPita ọ li i kia oni eke gase, ọ kọ ya feli eni e miesuọ ni e la ẹoli iLida. ³³ Ọ bhale ya ẹ omose ni a lu Eniasi ni ọ guoghọ-a, o she gba ikpe elele abi ọ te yeshi a ghua. ³⁴ iPita ọọ, “Eniasi, iJesu iKirisiti ọ rẹ ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia.” Utoghuo kpe Eniasi ọ vule migha, ọ toto. ³⁵ Abi ẹgbọ ni e la ẹoli iLida ali iSharọ e rọ mẹ khi Eniasi ọ toto, e mu pfi deba Ọnọmhue.

IPita ọ guise iDokasi le

³⁶ Ọkpotso ọghuo ni ọ miesuọ ni a lu iTabita ọ la ẹoli iJopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi “Ẹrue,” Ọ khi ọgbọ onete. Ọ gbolo mema ẹ kpaghie eni ẹa mhue obọ. ³⁷ Ẹghẹghẹ ni a ngme ena, ọọ ghua, ighọ ọ ghua. Abi a rọ khuẹse olimhi oyọli-a se, a rọli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuọ e rọ suọ khi iPita ọ la iLida, e ghie emose aava ghi ọli, ẹ ọli, “Kpekpẹ bhale pia.” Irari khi ẹoli iLida ali ẹoli iJopa e ti mama egbe.

³⁹ Ighọ iPita ọ deba wẹ. A ri ọli ya khase asha ni a rọli yeshi. Esamhi-olimhi e la aghọ

ọ vie. E ri itsua ni iDokasi ọ fia na wẹ khase ọli abi ọ rọ la agbọ.

⁴⁰ iPita ọ ẹgbọ ni e la aghọ nya e fie je atukpapfe. Ọ de wugha sọ iromhi. Ọ sọ alo ghue oni olimhi, ọọ li, “Tabita, guale!” Oni olimhi ọ khueghie alo-a, abi ọ mẹ khi iPita ọ migha mama lue, ọ vule shito. ⁴¹ iPita ọ mu ọli obọ vule. Ọ luno eni e miesuọ ali eni esamhi-olimhi, ọ ri ọli khase wẹ. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi ẹoli iJopa. Itobọ ighọ, ebubu ẹgbọ e mie iJesu suọ. ⁴³ iPita ọ la iJopa ogbele ni e bu. Ọ la owa oyi iSimoni ni ọ ri ekuẹ elamhako ọ gbe akanya.

10

IKonilusi ọ ghie ya lu iPita

¹ Omose ọghuo ọ la ẹoli iSizeria ni a lu iKonilusi. Ọ khi ọga oyi ekhọli-okhue eyi Itili.

² Lọli ali apfọli e khi ẹgbọ ni ẹ na ulishi Ẹshinegba. Ọ khi ọgbọ ni ọ pfo elemhi i somhi ẹgbọ ni ẹa mhue opfa. Ọ gbo khi ọgbọ ni ọ sọ iromhi ẹghẹghẹ kpa. ³ Ẹlẹghuo elemhi agogo ese ẹlẹ ọguota, ọ mẹ ime-alo, ọ mẹ khi aḡeni oyi Ẹshinegba ọ bhale ọ lu ọli, “IKonilusi!”

⁴ Ọ sọ alo ghue oni aḡeni, ulishi o mu ọli. Ọọ li, “Ọnọmhue elọ o zẹ khi u bhale.”

Oni aḡeni ọọ li, “Iromhi eye ni u wa sọ ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Ẹshinegba, Ọ she mu egbe ni ọ rọ ya ye le.

⁵ Memena nyanya ghie ẹgbọ je ẹoli iJopa ni e ya lu iSamọ ni a gbolo ẹ lu iPita, ni ọ bhale.

⁶ Ọ kushi ayi iSamọ ni ọ ri ekuẹ elamhi ẹ gbe akanya. Oni owa oyọli o la epfe oke.”

⁷ Abi oni aḡeni ọ rọ vu se, iKonilusi ọ lu eni ẹ ga li etuava ali okhọli-okhue ni ọ khi adogeli oyọli ni ọọ ga Ẹshinegba. ⁸ IKonilusi ọ gueye wẹ emini a mẹ nya. Ọ ghie wẹ je obini iJopa.

Ime-alo ni iPita ọ mẹ

⁹ Ogbeakọlọ khi itsotso ọguota o mu eke, khi e lese ri okiali ramhi epfefefe iJopa, iPita ọ nga owa atonga ya sọ iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe ọli. Ọọ nono emini ọ ya le. Abi a rọ ọ nye eminale ni ọ ya le, ọ mẹ ime-alo. ¹¹ Ọ mẹ khi emini e li abi ode ni o zẹ igo ene o rọte idane e tiemhile. ¹² Ighọ ọ mẹ khi iwali elamhako e laọ, ghe eni e zẹ awe ene ali

* 9:25 Li zẹ 2 iQori 11.32-33

eni ẹẹ tialọ idi eke ali ipfeli. ¹³ Igho uruli o ngme, ọọ li, “Vule iPita, gbe ni u le.”

¹⁴ Ama iPita ọọ, “Iiye e, Onomhue! Mhia kpe tigbe le eminale ni ẹa pfuase ni a ghue ghue, a ti ẹ bia mhe.”

¹⁵ Oni uruli o gbo nu ọli ngme, ọọ li, “Emini Eshinegba ọ da ro khi oni o pfuase se, khi ke lu ọli emini ọa pfuase.”

¹⁶ Itese o ligho mhesẹ abo ri egboi khasẹ neni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita ọ kie li i sa ingme ime-alo ni ọ me, emose ni iKonilusi ọ ghie usomhi, e nono owa oyi iSamọ me. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe. ¹⁸ E lu mhila, “A mholi opfese shi ana ni a lu iSamọ iPita?”

¹⁹ Abi iPita ọ kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe ọ ro gueye ọli, “Ri esọ kpe emose aase ẹẹ nono ẹ. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba we vu, khi mhemhe mhi ghie we.”

²¹ Igho iPita ọ tiemhi deba we, ọọ we, “Mhemhe a nono, elo e re ẹ bhale?”

²² Eẹ ọli, “Oga oyi ekholi-okhue ni a lu iKonilusi ọ ghie anye ghi ẹ. Ogbọ oniemi ni egbo iJu e mu ekpe a na ọ khi. Ọ gbo khi ogbo ni ọ pfuase ni ọọ ga Eshinegba. Ageni ọ gueye ọli ọ ghie ghi ẹ, u bhale owa oyoli, ni ọ suọ ingme ni u ya gueye ọli.” ²³ Igho iPita ọ lu eni emose lo owa oyoli, e gbhe agho ni ogbe o gbe.

IPita ọ la apfe oyi iKonilusi

Ogbeakolo, lolli ali eni e miesuo eghuo e rote iJopa deba we vu. ²⁴ Ogbeakolo, e lo elemhi ẹoli iSizeria le, ashini iKonilusi ali apfoli ali egbegbi emole ọli, e legba migha ẹ khe we. ²⁵ Abi iPita ọ ro ramhi agho, iKonilusi ọ lo ọ li ode, ọ wugha, ọ nyese ukhomhi tse ọli. ²⁶ Ama iPita ọ mu ọli vule, ọọ li, “Vule khi ogbo onabi yeye mhi khi.”

²⁷ IPita ọ nu ọli ngme, ọ lo owa, ọ bhale ya ẹ egbo ni e bu shi agho. ²⁸ Oọ we, “Eẹ a she lese khi eri Ishi eyi iMosisi ọọ egbo iJu e khi kugbe egbo iJeta ọ, wekhi eri e ko ya feli ogbo ni ọa khi iJu. Ama Eshinegba ọ roli khasẹ mhe mhi khi leli ogbokhoghuo shi oni ọa pfuase ali oni a ghue. ²⁹ Irarigho, abi u ro ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi ọ. Elo u mema lu mhe shi?”

³⁰ IKonilusi ọọ li, “Amo o li ẹẹ ene, egheghe agogo ese oquota, mhi ro la owa oyemhe ẹ so iromhi. Udemhija mhi me khi omose oghuo ọ so itsua ni ẹẹ ge nyanyanya ọ migha mhe odalo. ³¹ Oọ li, ‘IKonilusi, Eshinegba ọ she suọ iromhi eye, ọ she gbo me ikanya isomhelemhi ni u gbe ẹ deba egbo eni ẹa mhue. ³² Ghie ogbo ghi omose ni a lu iSamọ iPita ni ọ la iJopa. Opfese ọ khi shi owa oyi iSamọ ni ọ ri ekuẹ ẹlamhi ẹ gbe akanya, ni ọ la epfe oke oku.’ ³³ Lolli mhi ro ghie ogbo ghi ẹ pia. Oo gue ti, abi u bhale. Memena awa nya awa la odalo oyi Eshinegba ni anye suọ emini Onomhue o gueye u gueye anye.”

Ungmemhi ni iPita ọ ngme

³⁴ IPita ọọ, “Mhi she me ọli me khi igesikia o khi, khi Eshinegba ọa mholi khi ona ọ kpe ọli ne,* ³⁵ ama egbo kpa ni e da a na ulishi oyi Eshinegba, ni e gbolo ẹ riele emini o rote ode, Eshinegba ọ kpe obọ ọọ mie. ³⁶ Eẹ a lese usomhi ni ọ ghie ghi egbo iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhe ni o rote obọ oyi iJesu iKirisiti ni ọ khi Onomhue oyi agbo kpa bhale. ³⁷ Eẹ a lese ingme ni a me elemhi eke iJudia nya, ni o rote iGalili gbaekele, abi iJoni ọ ro ọ tse abo usomhi gueye egbo, khi a mema batazi we, ³⁸ abi Eshinegba ọ li ri Ayemhe-no-pfuase ali ekpabo kpha iJesu onge iNazareti so, ali abi ọ li i kiakia ashakpa riele onete, ni ọ mie egbo pfuese obọ oyi ekpabo eyi okphaghiẹ, itobo khi Eshinegba ọ nu ọli la.

³⁹ “Anye ri ẹloe me ikanya ni ọ gbe nya, elemhi ẹoli eyi egbo iJu ali iJerusalemu. Wewe e tali ma ọora apfida gbe ọli-a. ⁴⁰ Ama ẹẹ nuzi-ese, Eshinegba ọ rote eghuli guise ọli le ni a me ọli. ⁴¹ Oa khi ogbokpa ọ me ọli, seẹ ni anye ni Eshinegba ọ she kpe ze, anye khi otsele, anye ni anye nu ọli le eminale ni anye gbo nu ọli da abi ọ ro rote eghuli guale se. ⁴² Ọ mhesẹ na anye, anye kia ke gueye egbokpa ali anye gbo ke pfi otsele shi ọ khi lolli iJesu, Eshinegba ọ ze, lolli khi oso-ezo oyi eni e laọ ali eni e ghu-a. ⁴³ Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyoli khi eni e da mie ọli suọ khi a ya gbe olamhe kua na we, rote ekpabo ni o la eva oyoli.”

* **10:34** Li ze iDeut 10.17

Egbọ iJeta e mie ayemhe ni o pfuase

⁴⁴ Abi iPita o kie li i ngme, Ayemhe-nọ-pfuase o tiemhile na egbo ni e suo oni ungmehi. ⁴⁵ Abọ e sha eni e miesuo ni e shele-a, ni e rote eoli iJopa kphase iPita bhale agho, khi Eshinegba o li ri Ayemhe-nọ-pfuase na egbo iJeta. ⁴⁶ Irari khi e suo khi e ngme emue ododa eyi Ayemhe nọ pfuase, e kueghie Eshinegba.

Igho iPita o ri irarigho lie, ⁴⁷ “Ogbokhoghuo o dobe ya lie ogbo khi ri amẹ batazi egbo ena mena? E she li mie Ayemhe-nọ-pfuase abi awa li mie oli.” ⁴⁸ Igho iPita o o a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Igho e gueye oli o nu wewe la agho ikukumi ogbele.

11

IPita o gueye eni e miesuo emini o ri ele

¹ Eni ighiusomhi na kee ali eni e miesuo ni e la eke iJudia nya e suo khi egbo iJeta e li mie ungmehi oyi Eshinegba suo. ² Abi iPita o ro nga obini iJerusalemu, eni e miesuo ni e shele-a, ee shi iPita unu. ³ Ee oli, “Yeye u lo owa oyi egbo iJeta ni ea shele-a, u gbo la agho le eminale!”

⁴ Igho iPita o rote eke roli lo we eso abi a ga li me oni ingme nya. Oo we, ⁵ “Eoli iJopa mhi la a so iromhi, ni ukuku olese o ro kia mhe alo-a, ni mhi ro me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile ashini mhi la. ⁶ Mhi bino elemhi oli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni e tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi oli. ⁷ Igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme, oo mhe, ‘Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.’

⁸ “Ama, mhi oli, ‘Iye e, Onomhue! Mhi aa le eminale ni ea pfuase ni a ghuẹ ghue abi a te bia mhe.’

⁹ “Oni uruli o gbo nu mhe ngme, oo mhe, ‘Emini Eshinegba o she ro pfuase, khi ke roli shi emhi ni oa pfuase.’ ¹⁰ Itese o li igbo mhesẹ abo ri egboli khasẹ neni a rue oni ode nga idane.

¹¹ “Aghoaghọ, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. ¹² Ayemhe o gueye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe ako. Egbọ osasa ena e te eoli

iJopa kphase mhe je eoli iSizeria ni anye ro ga bhale owa oyi iKonilusi. ¹³ Loli o gueye anye abi o li me agheni elemhi owa oyoli, ni o oli, ‘Ghie ogbo je iJopa ya lu omose ni a lu iSamọ ni a gbo lo a lu iPita. ¹⁴ Loli o ya gueye abi yeye ali apfe a li ya mholi imiepfuese.’

¹⁵ “Abi mhi li i ngme, Ayemhe-nọ-pfuase o tiemhile shi we o abi o li rote igbaekele li tiemhile shi awa o. ¹⁶ Igho mhi yelee emini Onomhue o ngme ni oo, ‘Amẹ iJoni o ro batazi egbo, ama Ayemhe-nọ-pfuase a ke ro ya batazi e.’* ¹⁷ Abi o ro khaia khi Eshinegba o she ri isomhopfa enabi o ro na awa abi awa ro mie iJesu iKirisiti Onomhue suo li na egbo ni e a khi iJu. Oghuo o khi mhemhe ni mhi ya nu Eshinegba khabo?”

¹⁸ Abi e ro suo ona se, e yemhe awolo-a, ee kueghie Eshinegba, ee lie, “Eshinegba o li ze ni egbo iJeta e li mu pfi ni e li mhue agbo na agboagbo.”

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la Atioki

¹⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurosi ali eoli Atioki itobo okholi ni a mu vule shi we o eghẹghẹ ni a ro gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi ye egbo iJu weweghuo tse.† ²⁰ Eghuo o e rote eke iSapurosi ali eke iSairini bhale, e vu je eoli Atioki, e lili gue usomhi onete oyi Onomhue ye egbo iGiriki ²¹ Ekpabọ oyi Onomhue o nu we la, Ebubu egbo e miesuo, e mu udu pfi deba Onomhue.

²² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iJerusalemu e suo oni ingme, igbo e ghie iBanabasi je eoli Atioki. ²³ Abi o ro ramhi agho, ni o ro me abi Eshinegba o li somhi-elemhi eni egbo, egbe e mu oli. O ri udu shi we o e ri udu oyewe nya na Onomhue. ²⁴ IBanabasi o khi egbegbi ogbo onete ni o mhue Ayemhe-nọ-pfuase ali irudunga oniemi. Ebubu egbo e ri itobo emini o ri ele mie Onomhue suo.

²⁵ Igho iBanabasi o je eoli iTasosi ya nono iSolu. ²⁶ Abi o ro me oli, o rue oli je eoli Atioki, e la agho ukpe oghuo, ee sese ebubu egbo. Elemhi eoli Atioki a la te odode kpe lu eni e miesuo, iKirisiti enikeke.‡

* 11:16 Li ze Ika 1.5 † 11:19 Li ze Ika 8.1-4 ‡ 11:26 Egbọ eni ee ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKirisitiani.

²⁷ Oni eghẹghẹ, emekeguele eghuo e rọte ẹoli iJerusalemu je Atiọki. ²⁸ Oghuo elemhi eni emekeguele ni a lu Agabusi ọ vule, ọ guele abi Ayemhe ọ ghie ọli, khi úkhúmhi o ya pfi ushishi na eke iRomu nya. (Eghẹghẹ ni iKiladiusi ọ rọ khi Oghie iRomu nya ona o rọ bhale ya tse.)[§] ²⁹ Eniye odukhokho eyi iJesu ni e la Atiọki e gba ugbamhi, abi e li ya ri ikpaghiobọ ghie usomhi ghi eni e miesuọ ni e la eke iJudia, abi ogbogbo ọ mhue ekpabọ ramhi. ³⁰ Ighọ e zela ikpagho kugbe, e rewe ghie iBanabasi ali iSolu usomhi ghi eni egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na iJerusalemu.

12

Imhesẹ-bino onofune

¹ Oni eghẹghẹ aghọ, oghie Erọdu ọ muno ẹgbọ eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ọọ nono ni lọli nase we shi afue. ² Ọ ri unu bhale a ri uwerẹ gbe iJemhisi ni ọ khi inyoghuo iJoni-a. ³ Abi ọ rọ me khi o ti ẹgbọ iJu ẹloe, ọ gbo mu iPita shi owa. Oni eghẹghẹ e rọ li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. ⁴ Ọ mu ọli se, ọ rọli shi owa ighumha, ọ ze ekhọli-okhue ikuwe asha ene ni e ọoghie egbe, e ri ẹloe shi ọli egbe. Erọdu ọ mhọli ọli shi udu khi a kha da li oni ukpe se, lọli rue ọli lasese gboo, ni a gue ọli ẹzọ.*

⁵ Ighọ a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e toto obọ ọ sọ iromhi lu Eshinegba na li.

⁶ Eliyose ni Erọdu ọ kha rọ rue iPita lasese ogbeakolo, iPita ọ lese-a shi ifuabọ eyi iku ekhọli-okhue aava, a ri iweghe eva ge ọli. Eni e khe ekhe aava elese e la ode unuekpe oni owa ighumha e khe ekhe. ⁷ Udemhija, agheni oyi Onomhue ọ lole, ighọ akpa o la elemhi oni owa ighumha a ge. Oni agheni ọ pfi iPita emhi epfe, guise ọli le. Ọọ li, “Nyanya vule!” Utoghuokpe, iweghe ni a sọ li e ku ọli abọ kua.

⁸ Ighọ oni agheni ọọ li, “Ri oghene oye mu oku, ri ekue sọ.” iPita ọ nyanya lighọ. Ọọ li, “Ri itsua eye sọ, ke deba mhe.” ⁹ Ighọ iPita ọ deba li je olase oni owa ighumha, ama ọa lese khi emini oni agheni ọ riẹle khi egbegbi ingme lo, ọ dabi khi ẹlena lọli ii

la. ¹⁰ E dose eni e khe ekhe eni odode ali enuzava. E bhale ode unuekpe akhuli ni a rọte a lasese shi ifui apfe. Oni ode unuekpe akhuli loughuo o khueghie-a. E rọte ọ dose. Abi e rọ kia ifui apfe le denẹ, oni agheni ọ kele-a.

¹¹ Ighọ egbhali eyi iPita e na ya to. Ọọ, “Ena mhi lese, ni ọa mhue akhokhomhe khi Onomhue ọ ghie agheni ọyọli, ọ ka pfa mhe shi eke obọ oyi Erọdu ali emini ẹgbọ iJu ee sa khi mhi ya me nya.”

¹² Abi egbhali eyọli e rọ na ya to se, ọ je owa oyi iMeli ni ọ khi inyọ iJoni ni a gbolo e lu iMaki. Aghọ eni e miesuọ e legba la a sọ iromhi. ¹³ iPita ọ kpheli ode na olase. Ighọ omueshi ni ọọ ga ogbọ ni a lu iRoda ọ bhale ya mie ọli unu. ¹⁴ Abi ọ rọ suọ uruli oyi iPita, oghẹle o vọ ọli udu. Ọa je okpe ode-a ne, ọ nyanya nyene egbe ukhokho ya tsesẹ gueye we, “iPita ọ she jele!”

¹⁵ Eẹ ọli, “Ujili ọọ kphe!” Ama ọ li khi egbegbi ingme lọli e ngme. Ighọ e ọli, “Ayemhe olimhi oyọli lo!”

¹⁶ Ama iPita ọ kiele kpheli obọ ode. Abi e ke rọ khueghie oni ode-a, e me khi lọli lo. Abọ e sha we. ¹⁷ Ọ ri obọ gbe we akhiakhia. Ọ tigbe gueye we abi Onomhue ọ li rue lue owa ighumha le. Ọọ we, “A gueye iJemhisi ali eni e miesuọ eni e kpole.” Ighọ ọ vu je oboese.

¹⁸ Ogbeakolo, ozughu o lo iteva oyi eni ekhọli-okhue le shi abi iPita ọ li kia. ¹⁹ Abi Erọdu ọ rọ ọ e lolo nono iPita kia gase, ni ẹa rọ me ọli. Ọ ri eni eẹ khe ekhe eghọ gue ẹzọ. Ọọ a gbolo we-a.

Eghuli oyi Erọdu

Abi a rọ me enana se, Erọdu ọ rọte eke iJudia je iSizeria ya la ukuku eghẹghẹ.

²⁰ Elemhi e lolo bi Erọdu deba ẹgbọ iTai ali iSidoni. Ighọ eni ẹgbọ e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya me asha nu oni oghie shito ngme. Abi iBilasitosi ni ọ khi adogeli oyi oghie ọ rọ lama shi we ọ, e tigbe lama khi wewe e ya lema oghie ni wewe e rọ riẹle. Itobọ khi ẹoli oyi oni Erọdu eni ẹgbọ e rọte me eminale e de.

²¹ Oni ogbele ọ ramhi Erọdu ọ gbanọ itsua oghie eyọli, ọ shito ukpekhomhi oghie oyọli.

§ 11:28 Li ze Ika 21.10 * 12:4 Li ze Okiali 12.1-27

Ọ nu eni ẹgbọ ọ ngme. ²² Eni ẹgbọ e ku unu-a nyoghoo, ẹ li, “Uruli oyi Ẹshinẹgba na, ọa ke khi oyi ọgbọ.” ²³ Utoghuo kpe aḡeni oyi Ọnọmhue ọ pfi Erọdu emhi, itobọ khi ọa ri ekpe na Ẹshinẹgba. Ekhọli e ri ọli le. Ọ ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi oyi Ẹshinẹgba o gbhiaku ashakpa, oo gẹ shọ. ²⁵ IBanabasi ali iSọlu e rọte iJerusalemu, obini a ri ikpaghọ ghie wẹ usomhi je jele. Abi e rọ ọ jele, e rue iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki mhue obọ.

13

A zẹ iBanabasi ali iSọlu ghie usomhi

¹ Emekeḡuele ali eni ẹ sẹsẹ e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ọ la Atiọki, ni e khi iBanabasi, ali iSamọ ni ọ khi ọgbọ ọbishi, ali iLushọsi ọngi iSairini, iMaini oni a ga kuẹle ọli ali oghie Erọdu, ali iSọlu. ² Abi e li i kuẹghie Ọnọmhue ni e li i pfi azumhi, Ayemhe-no-pfuase ọọ wẹ, “A zẹ iBanabasi ali iSọlu-ọ lase na mhe ni e ya gbe akanya ni mhi lu wẹ shi.” ³ E pfi azumhi, e ri abọ nga wẹ ukhomhi sọ iromhi na, e ghie wẹ vu.

Elemhi iSapurosi

⁴ Ayemhe-no-pfuase ọ ghie iBanabasi ali iSọlu je iSelusha aghọ e te lo ọkọ oke je eke ni oku o khi shi na lu iSapurosi. ⁵ Abi e rọ ramhi ẹoli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu gue ungmehi oyi Ẹshinẹgba le. IJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ la aghọ ri obọ da wẹ oni akanya.

⁶ E kia je ukiẹkie iSapurosi ni o kpole nya, e bhale ẹoli iPafosi. Aghọ e ya ẹ obo ni a lu iBajisosi ọngi iJu ni ọọ li ẹboli, ni ọ khi ọmekeḡuele oyi ẹgbhọli. ⁷ Lọli ọ khi ọmole oni igovunọ ni ọ la oni eke, eva oyi oni igovunọ khi iSajosi iPolosi ni ọ khi ọtsẹgbhe. Oni igovunọ ọ lu iBanabasi ali iSọlu itobọ khi ọ nono ni lọli suọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba. ⁸ Ama oni iBajisosi ni ọ lie Ẹlimasi ni ọọ li obo, ọ tsua ozughu lo aghọ le ini oni igovunọ ọ khi mẹ asha miesuọ. ⁹ Ighọ iSọlu ni a lie lu iPolu, ni Ayemhe-no-pfuase ọ vọ egbe, ọ feli oni obo chii. ¹⁰ Ọọ li, “Yeyẹ omi okphaghie! Yeyẹ obe eminete ni u wa li ikenegue. Ẹle u ya rọte imu-ungmemhi

oyi Ẹshinẹgba pfi ukhomhi kpọke lasele? ¹¹ Memena Ẹshinẹgba ọ ya nise obọ oyọli ti ẹ, u ya zẹ alo, waa ke gbo dobe ya mẹ ugemhi oyi ovọ ukuku ẹghẹghẹ ne.”

Aghọaghọ, Ẹlimasi ọ mẹ khi alo eyelue e bi obili-a, Ọọ bibi, ọọ nono oni ọ ya mu ọli obọ ke kia. ¹² Abi oni igovunọ ọ rọ mẹ ingme ni a mẹ, ọ miesuọ, irari khi osesẹ ingme oyi Ọnọmhue o ri abọ sha li.

Atioki ni o la elemhi iPisidia

¹³ IPolu ali apfọli e rọte iPafosi lo ọkọ oke da oke oniemi je iPeriga, ni o khi ẹoli ni o la iPafilia. Ana iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ pfi wẹ shi nyene egbe je iJerusalemu. ¹⁴ E rọte iPeriga je ẹoli Atioki ni o la eke iPisidia. Ogbẹle iyemhe oyi iJu, e lo owa ugamhi ya shito. ¹⁵ Abi e rọ rọte ebe ishi oyi iMosisi ali ebe eyi emekeḡuele zẹ se, eni ẹẹ mhesẹ shi oni owa ugamhi e ghie usomhi ya gueye iPolu ali iBanabasi, ẹẹ wẹ, “Inyoghuo anye, ini a mhọli ungmehi ni a mẹ ya guele ni o ya ri udu shi ẹgbọ ọ, a ke ngme.” ¹⁶ IPolu ọ vule migha ọ ri obọ nu wẹ ngme. Ọọ, “Ẹẹ ẹgbọ iZireni ali ẹẹ iJeta ni a ga Ẹshinẹgba a ri esọ shi mhe eke! ¹⁷ Ẹshinẹgba oyi ẹgbọ iZireni ọ zẹ eni e bia awa, lọli ọ rewe khi ẹgbọ eniemhi, oni ẹghẹghẹ e khi epfese shi eke iJipiti. Ẹshinẹgba ọ ri ekpabọ eyọli wolọ wẹ eke iJipiti lasele.* ¹⁸ Elemhi ikpe egbhueva ọ ri abọ mu udu na ẹ elemhi ọdagbe ifufu.† ¹⁹ Ẹdẹli ishilua ọ pfusea eke iKena. Ọ ri eke oyewẹ na ẹgbọ eyọli le ugu.‡ ²⁰ Elemhi ikpe egbhue-uye ali eva ali ikpe igbe (450) a mẹ ingme enana.§

“Abi a rọ mẹ ena se, ọ ri esọ-ezọ na wẹ ni ee mhesẹ, ya ramhi ẹghẹghẹ oyi iSamueni ọmekeḡuele. ²¹ Ighọ eni ẹgbọ e mhila Ẹshinẹgba ọ ri oghie na wewẹ, Ẹshinẹgba ọ rue iSọlu omi iKishi oyi unuekpe oyi iBejami na wẹ. Lọli ọ khi oghie oyewẹ elemhi ikpe egbhueva.* ²² Abi Ẹshinẹgba ọ rọ rue iSọlu oghie le, ọ ri iDefidi le oghie na wẹ. Ingme ni Ẹshinẹgba ọ ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi she mẹ khi iDefidi omi iJese ọ khi ọmose ọnabi udu oyemhe ọọ nono, ọ ya riẹle ọghuemhe oyemhe nya.†

* 13:17 Li zẹ Okiali 1.7; 12.51 † 13:18 Li zẹ iNọba 14.34; iDeut 1.31 ‡ 13:19 Li zẹ iDeut 7.1; iJosh 14.1 § 13:20 Li zẹ iDeut 7.1; iJosh 14.1 * 13:21 Li zẹ 1 iSam 8.5; 10.21 † 13:22 Li zẹ 1 iSam 13.14; 16.12; Iwolo 89.20

23 “Rote unuekpẹ oyi ọni iDefidi, iJesu ni ọ khi Ọmiepfuese oyi ẹgbọ iZireni ọ te bhale, abi Eshinegba ọ li ọli shobọ. 24 Neni iJesu ọ bhale, iJoni ọ she kpẹ gueye ẹgbọ iZireni e ti olamhe le, e mupfi deba Eshinegba, ẹghẹghẹ aghọ ni a batazi we.† 25 Abi iJoni ọ rọ gbe akanya se, ọ mhila eni ẹgbọ, ọọ, ‘Oghuo a khokho mhe shi? Mhi aa khi ọni a migha a khe. Ọni ọ ya bhale ini mhi gbe akanya oyemhe se, mhi aa fu te ni mhia taghie uli ekuẹ ni ọ sọ-a.’§

26 “Inyoghuo-mhe imi Aburaamu, ali ẹẹ iJeta ni a na ulishi Eshinegba ni a la akana, oni ungmehi imiepfuese ona, oyawa lo! 27 Ẹgbọ ni e la iJerusalemu ali eni ẹẹ mhesẹ na we, ẹa lesẹ iJesu shi Ọmiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-a, o ri emini emekeguele ee ngme, ni ee zẹ khasẹ we ẹle iyemhe kpa bhale ya tse. 28 Abi o tseku khia khi ẹa me ezọ gue shi ọli egbe, ẹẹ li ipaleti ọ zẹ ni a gbe ọli-a.* 29 Abi e rọ riẹle emini Ebe-no-pfuasẹ o ngme shi ọli egbe se, e rue ọli apfida tiemhile, e rọli tọ uji.† 30 Ama Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le. 31 Ogbẹle ebubu ọ ri egbọli khasẹ ẹgbọ eni e nu ọli rọte iGalili je iJerusalemu. Wewe e ke pfi ọtsẹle shi ingme oyọli khasẹ ẹgbọ eyawa.‡

32 “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na ẹ, ikhi ishobọ ni Eshinegba ọ shi na eni e bia awa. 33 Ọ she ri oni ishobọ ona tse na awa imi we, abi ọ li guise iJesu le. Abi a li kẹkẹ ọli shi ebe Iwolo ni uzeva, khi, “ ‘Omimhe u khi, ogbe namo, mhemhe mhi khi Ite.’

34 Abi Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le, ni ọa zẹ ọli ghu kẹ-a, o mu ma ungmehi oyọli ni ọ la lie,§

“ ‘Mhi ya ri ikhivose no pfuasẹ, ni a ri egbe ẹ nga egbegbo ni mhi shobọ na iDefidi ne.’

35 Ighọ ọ kie gbo li ngme ọli shi ashese.*

“ ‘Waa ya zẹ ni ọni ọ pfuasẹ oye ọ ghu kẹ-a.’

36 “Irari khi eri iDefidi ọ ga Eshinegba abi ọ rọ la agbọ, ighọ ọ ghu-a, a ri ọli tọ mama eni e bia li. Ọ kẹ-a shi elemhi uji. 37 Ama idiegbe oyi iJesu ni Eshinegba ọ rọte eghuli guise le, ọa kẹ-a.

38 “Irarighọ, inyoghuo, anye tse abọ ye ẹ khi obọ oyi iJesu a te ya mholi igbe olamhe kua. 39 Ọnini ọ da mie ọli suọ ne, a she pfa na li, ọa ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi ọa dobe pfa na we shi. 40 A mhue ẹgbhe, ini emini emekeguele e ngme o khi ya tse shi ẹ egbe, ni ẹẹ,

41 “ ‘A ghe i, ẹẹ ni a ri Eshinegba a li egia Oshabọ ọ sha ẹ, a pfua. Irari khi mhi ya riẹle emhi ẹghẹghẹ oye ẹ

ni aa ya mie shi ghue, ini ọgbọ ọ tseku gue ọli ye ẹ.’ ”†

42 Abi iPolu ali iBanabasi e rọ rọte oni owa ugamhi vu, eni ẹgbọ e gbo lu we e nyene egbe bhale ogbẹle ugamhi olese ya nu wewe ngme oni ungmehi. 43 Abi oni ilegba o rọ gbhia khuse, ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi ẹgbọ iJu, e kpikpi i deba iPolu ali iBanabasi. iPolu ali iBanabasi e ye we ude, e kie ke deba okhale ni ẹa fu te ni Eshinegba ọ riẹle na we.

44 Ẹle iyemhe ni o deba li, ẹgbọ ni e la oni ẹoli nya e legba ni e ri esọ shi ungmehi oyi Eshinegba. 45 Abi ẹgbọ iJu e rọ me oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmemhi zu iPolu unu, e tsue ọli.

46 Ama iPolu ali iBanabasi e ngme ungmehi igbedu, ẹ li, “Ẹẹ a khi eni anye kha mema kpẹ gue ungmehi oyi Eshinegba ye neni o ramhi ẹgbọese egbe. Ama abi a ke rọ kie oni ungmehi ni aa rọ sa khi o ti ni a mholi agbọ na agbọagbọ eghọ, mena, anye ya zẹ ẹ obọ, anye deba ẹgbọ iJeta. 47 Irari khi ona khi omhesẹ ni Ọnomhue o mhesẹ na anye, ni ọ reẹ,‡

“ ‘Mhi she re ẹ khi ákpá na ẹgbọ iJeta,

ni agbọ nya e mhue imiepfuese.’ ”

‡ 13:24 Li zẹ iMak 1.4; iLuk 3.3 § 13:25 Li zẹ iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; iJón 1.20,27 * 13:28 Li zẹ iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; iJón 19.15 † 13:29 Li zẹ iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJón 19.38-42 ‡ 13:31 Li zẹ Ika 1.3 § 13:34 Li zẹ Aza 55.3 * 13:35 Li zẹ Iwolo 16.10 † 13:41 Li zẹ Abak 1.5 ‡ 13:47 Li zẹ Aza 42.6; 49.6

⁴⁸ Abi ẹgbọ iJeta e rọ suọ ona, ee ghele, ee kuẹghie Ẹshinegba shi oni ungmehi, ẹgbọ eni a she zẹ shi agbọ na agbọagbọ, e mie iJesu suọ.

⁴⁹ Oni ungmehi oyi Onomhue o gbhiaku asha kpa oni eke. ⁵⁰ Ama ẹgbọ iJu e tanọ shi ikpotso ni ẹẹ na ulishi Ẹshinegba ni a mu ekpe a na ali ekhemhue eyi oni ẹoli. E seşe ẹgbọ ni e mu okhọli oniemi vule shi iPolu ali iBanabasi o, e khu wẹ fiẹ lase oni ẹoli. ⁵¹ Ama eni eniye odukhokho eyi iJesu e kpishi itutu awẹ shi eke, ni e pfi ọtsele mu eni ẹgbọ. E rọte aghọ dọse je ẹoli iKoniomu. § ⁵² Oghẹle ali Ayemhe-nọ-pfuase o lo eni e miesuọ eghọ egbe.

14

Emini a me iKoniomu

¹ IPolu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu obini iKoniomu, abi e kie kpe e li. E lolo guẹ e ngme ungmehi ni o lo ẹgbọ esọ, ni o ri ebubu ẹgbọ iJu ali iJeta miesuọ. ² Ama ẹgbọ iJu ni ẹa lama miesuọ, e tanọ ẹgbọ iJeta abọ ni elemhi o yese wẹ a deba eni e miesuọ. ³ Ighọ iPolu ali iBanabasi e kushi aghọ tẹse, e ri igbedu u ngme ungmehi oyi Onomhue ni o pfi ọtsele shi ungmehi okhale oyọli, rọte ekpabọ ni o rọ na wẹ e gbe akanya onyaloa ali ọshabọ. ⁴ Okemhi o lo oni edeli le, ẹgbọ eghuo e kugbe ẹgbọ iJu o, eghuo o e la ukhokho oyi ighiusomhi na kee. ⁵ Ighọ ẹgbọ iJeta eghuo ali ẹgbọ iJu ali enighie eyewe, e gba abi e li ya gbe wẹ ali abi e li ya tonu wẹ eche. ⁶ Abi eni ighiusomhi e rọ suọ ona, e na je ẹoli iLisitira ali iDebi ni o la eke iLikaonia ali ẹoli elese ni e mama wẹ. ⁷ Aghọ e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDebi

⁸ Omose oghuo oni a bia okhomhi ni ọa kia ghue abi a te bia li, o li la oni iLisitira. ⁹ O shitọ aghọ ri esọ shi ungmehi ni iPolu ọọ ngme. IPolu o me khi o mhọli irudunga ni o dobe ya rọ li ze, iPolu o bino ọli chii. ¹⁰ O tseşe leghe, ọọ, “Vule migha!” Oni omose o ti vule, ọọ kia gase.

§ **13:51** Li zẹ iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11 * **14:12** iZeusi: iZeusi o khi ọga iyemhe ni ẹgbọ iGiriki e ga. Isheghuo a lu ọli iJupita. Olitsa ọlese ni a lu Amesị ẹẹ khi o khi aghiusomhi oyọli † **14:12** Amesị: Amesị o khi eva oyi olitsa ni ẹgbọ iGiriki e ga. Eri ẹgbọ iGiriki ena e lie khi aghiusomhi oyi iyemhe elese ‡ **14:15** Li zẹ Okiali 20.11; Iwolo 146.6

¹¹ Abi eni ẹgbọ e rọ me akanya ni iPolu o gbe, e ngme elemhi iLikaonia, ee tseşe, ee lie, “Ilitsa e mele ẹgbọ-a bhale iteva oyawa o!” ¹² Eva ni e lu iBanabasi khi iZeusi,* itobọ khi iPolu khi oni o mema e ngme, e lu ọli Amesị.† ¹³ Oni ọọ luase oni olitsa iZeusi, ni okula oyọli o la ukhokho apfe oni ẹoli, o muno ena enokpo ali idodo je oni ode unuekpe oyi oni ẹoli, itobọ khi lolu ali eni ẹgbọ ee nono ni wewe ya luase iBanabasi ali iPolu abi ilitsa.

¹⁴ Abi iBanabasi ali iPolu e rọ suọ emini eni ẹgbọ e mu egbe khi e ya riele, e nyanọ itsua shi egbewe uruli, e nanọ lo eni ẹgbọ ifuabọ. Ee tseşe lie, ¹⁵ “Elo e zẹ khi a li na?” Ẹgbọ enabi ẹẹ anye khi! Ungmehi usomhi onete anye rọ tse abọ khasẹ e, ni a rọte ugamhi afue mu pfi deba Ẹshinegba ni o laọ, ni o ma eke ali ukhuli ali oke oniemi ali emini e la elemhi wẹ nya.‡ ¹⁶ Eghẹghẹ ni o dọse, Ẹshinegba o zẹ ni ushishi ọgbogbo o ngeli abi o ghọle ọli. ¹⁷ Ama o kie rọte akanya onete oyọli ri ọlele khasẹ khi lolu laọ, lolu o rọte idane e ruese amẹ shi emhi ekomhi shi eghẹghẹ, lolu o ri eminale na e e le, o ri oghẹle e shi e udu. ¹⁸ Abi iPolu ali iBanabasi e rie lina nu wẹ ngme ingmehi ena, ẹa kie dobe mu wẹ gba e khi luase ewe abi ilitsa.

¹⁹ Ẹgbọ iJu eghuo e rọte Atioki ali iKoniomu bhale, e ri eta-olelemhunu ti eni ẹgbọ mama egbe, e tonu iPolu eche, e tialọ ọli eke fiẹ je ukhokho oni ẹoli, e dabi khi o she ghua. ²⁰ Ama abi eni e miesuọ e rọ le gase ọli, o vule, o nyene egbe je ifuapfe ni a la tonu ọli eche. Ogbeakolo, lolu ali iBanabasi e je ẹoli iDebi.

²¹ IPolu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDebi, ebubu ẹgbọ e miesuọ. Ighọ e nyene egbe je iLisitira ali iKoniomu ali Atioki ni o la iPidia, ²² e ri udu shi eni e miesuọ o e ri igesikia migha shi oni irudunga. Ẹẹ wẹ, “Neni awa lo Eghiele oyi Ẹshinegba, awa ya me anasemhe.” ²³ Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ododa, ee zẹ egbhali shi, ee pfi azumhi so

iomhi na wẹ rẹwẹ nga Ọnọmhuẹ ni e reg-benga obọ. ²⁴ Abi e rọ kia gasẹ eke iPisidia se, e je eke iPafilia. ²⁵ Abi e rọ la ẹoli iPẹga gue usomhi onete le se, e te aghọ je ẹoli Atalia.

²⁶ Aghọ e te lo ọkọ-oke oniēmhi nyenẹ egbe jele obini Atiọki; Ashini eni e miesuọ e ke la sọ iromhi na wẹ rẹ wẹ nga okhale oyi Ẹshinẹgba obọ shi akanya ni e ye ya gbe se. ²⁷ Abi e rọ jele Atiọki, e lu eni e miesuọ tigbili, e gueyẹ wẹ ikanya ni Ẹshinẹgba ọ rẹ wẹ gbe ali abi ọ li khueghie ode-a na ẹgbọ iJẹta ni e miesuọ. ²⁸ E nu eni e miesuọ la akaghọ tẹsẹ.

15

Ilegba ni a mhọli shi iJerusalemu

¹ Ẹgbọ eghuo e rọte eke iJudia bhale Atiọki, ee sesẹ eni e miesuọ khi, Ini aa li shẹlẹ wẹ-a abi Ushi oyi iMosisi o ngme ẹa ya khi eni a miepfuese.* ² Onana o pfi ingme ni o zẹ khi iPọlu ali iBanabasi e nu eni ẹgbọ ni e rọte iJudia bhale e khakọ. Irarighọ, a zẹ iPọlu ali iBanabasi ali eni e miesuọ elese e nga iJerusalemu ya mẹ ighiusomhi na kẹẹ ali eni egbhali shi oni ingme.

³ Ighọ e ghie wẹ e ke lẹ, abi e li rọte eke iFonisha ali iSameria dọsẹ ẹ lẹ, ee gueyẹ ẹgbọ abi ẹgbọ iJẹta e li mu pfi deba Ẹshinẹgba. Onana o pfi oghẹlẹ oniēmhi na eni e miesuọ. ⁴ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, eni e miesuọ ali eni egbhali ali ighiusomhi na kẹẹ, e mu wẹ epfese. Eni a ghie usomhi e gueyẹ wẹ ikanya ọdọda ni Ẹshinẹgba ọ rọte obọ oyẹwẹ gbe. ⁵ Ama eni e miesuọ eghuo ni e la otu iFarisi e vule, ẹẹ li, “Ẹgbọ iJẹta e mema shẹlẹ-a. A gueyẹ wẹ e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya.”

⁶ Ighiusomhi na kẹ ali eni egbhali e ye ochi shi oni ingme ona. ⁷ Abi e rọ khakọ shi ọ tẹsẹ se, iPita ọ vule, ọọ wẹ, “Inyọghuo, a lẹsẹ khi ẹghẹghẹ ni o dọsẹ, Ẹshinẹgba ọ rọte iteva oyẹ ẹ zẹ mhẹ mhi ka gue oni usomhi onete yẹ ẹgbọ iJẹta ni e mẹ asha suọ, ni e miesuọ.† ⁸ Ẹshinẹgba ni ọ lẹsẹ isamhi ni e la ọgbọkpa udu, ọ ri Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ na ẹgbọ iJẹta, rọ rọli khasẹ khi lọli li mie wẹ, ẹzeze abi ọ li li mie awa.‡ ⁹ Ọa ri ikhiọda

shi iteva oyawa ali wẹwẹ, irari khi ọ khuesẹ udu oyẹwẹ-a pfuasẹ itobọ khi e imiesuọ. ¹⁰ Memena, elọ o zẹ khi a nono ni a mhẹsẹ Ẹshinẹgba bino, ni a rọ ọ sheli iJẹta ni e miesuọ itsua ni awa ali eni e bia awa ẹa dobe tsua? ¹¹ Iiye e! Awa lama shi ọ khi okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ o mie awa pfuese, ighọ li khi wẹwẹ.”

¹² Oni igbaa e tsaghiẹ-a tsuke, abi e rọ suọ ọlẹlẹ eyi ọnyalọa ali ọshabọ nya ni Ẹshinẹgba ọ rọte obọ oyi iPọlu ali iBanabasi gbe iteva oyi ẹgbọ iJẹta. ¹³ Abi e rọ ngme se, iJemhisi ọọ, “Inyọghuo, a ri esọ shi mhẹ eke! ¹⁴ ISamọ iPita ọ lẹsẹ guele abi Ẹshinẹgba ọ li mhọli ọmuegbe shi ingme oyi ẹgbọ iJẹta, ni ọ rọte elemhi wẹ sanọ ẹgbọ, rọ mele ẹgbọ eyọli-a. ¹⁵ Onana o ri emini emekeguele e kẹkẹ shi Ebe-no-pfuasẹ bhale ya tse, ni ọọ,

¹⁶ “‘Ini a mẹ enana se,
mhi ya nyenẹ egbe bhale,
mhi rue eghiele oyi iDefidi
gbo nyenẹ egbe bhale,
mhi riẹlẹ ikpukpu-igbe
ni e de kua oyọli ma,
mhi gbo zese ọli-a.

¹⁷ Isheghọ ẹgbọ ni e kpọle nya
e nyenẹ egbe bhale deba Ọnọmhuẹ,
ẹgbọ iJẹta nya ni mhi lu,
e bhale ya khi eyemhẹ,
Ọnọmhuẹ ọ ngme ghọ,
ni ọ riẹlẹ emhi ena.’

¹⁸ Lọli ọ she kpe zẹ
ni a lẹsẹ ona shi eke agbọagbọ.§

¹⁹ “Abi mhi sọ ọ shi khi, awa khi pfi ẹgbọ iJẹta ni e nyenẹ egbe bhale deba Ẹshinẹgba lo ọmunu. ²⁰ Awa ri ochoghọ kẹkẹ ebe ya gueyẹ wẹ, e khi ke le eminale ni a rọ luasẹ ikhumhi. Awa gbo gueyẹ wẹ e khi ke ku itsebo, e khi ke le ẹlamhi ni aa fa uruli, e khi ke da ọlia.* ²¹ Irari khi o she tẹsẹ ni a te la owa ugamhi ẹ zẹ ebe Ushi oyi iMosisi ẹlẹ Iyemhẹa kpa, a ri ingme oyọli ẹ tse abọ ifui ẹoli kpa.”

²² Ighọ ighiusomhi na kẹẹ ali eni egbhali ali eni e miesuọ nya e te eni ẹgbọ zẹ emose aava ni a mu ekpe ẹ na ma iPọlu ali iBanabasi egbe, je Atiọki. IJudasi iBasabasi ali

* 15:1 Li zẹ iLẹv 12.3 † 15:7 Li zẹ Ika 10.1-43 ‡ 15:8 Li zẹ Ika 2.4; 10.44 § 15:18 Li zẹ Emọ 9.11-12 * 15:20 Li zẹ Okiali 34.15-17; iLẹv 17.10-16; 18.6-23

iSalasi e ze. ²³ Ebe ni e keke ro ghie we usomhi na:

Anye ighiusomhi na keke ali eni egbhali ni anye khi inyo ghuo e, anye tse ee Inyo ghuo anye ni a khi egbo ijeta ni a la Atioki ali iSiria ali iSilisha.

²⁴ Anye suo khi egbo eghuo e rote anye iteva vu ni o khia khi o a khi anye ghie we, ni e bhale ya nu e ngme ingmemhi ni oo yese e elemhi-a ali ni oo nase e udu. ²⁵ Irarigho, anye ro kugbe ghie emose eghuo ghi e, e deba iBanabasi ali iPolu emole anye bhale. ²⁶ Emose ena e she ri agbo oyewe shi okhena itobo eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue. ²⁷ Irarigho, anye ro ghie iJudasi ali iSalasi ni e ri unu gue emini anye keke shi ebe ye e. ²⁸ O ti Ayemhe-no-pfuase ali anye eloe, ini anye khi ri itsua elese nase e tsua dose ishi enana. ²⁹ A ti egbe eminale ni a ro luase ikhumhi le, a khi ke da oia, a khi le elamhi ni aa fa uruli. A khi ku itsebo. O ma a ti e egbe ini a lase emhi enana le.

Eshinegba o nu e la.

³⁰ Eni emose ni a ghie usomhi e vu ya tiemhi Atioki. E ti eni e miesuo nya gbili, e ri oni ebe na we. ³¹ Abi eni egbo e ro ze oni ebe se, oghela o vo we elemhi itobo khi usomhi onete ni o ri udu e shi obo o o tsua. ³² IJudasi ali iSalasi ni e khi emekeguele e nu we ngme ebubu ingmemhi ri udu shi we o, e zese we-a. ³³ E nu we la agho ukuku eghenge, eni e miesuo e tse we okhila. Wewe ni a ghie usomhi e nyene egbe je iJerusalemu deba eni e ghie we. ³⁴ [Ama iSalasi o lama nu we la agho.] ³⁵ IPolu ali iBanabasi e la Atioki, wewe ali egbo elese e la agho o sese, ee tse abo ungemhi oyi Onomhue.

IPolu ali iBanabasi e vase egbe-a

³⁶ Abi ebubu ogbele e ro dose, iPolu o gueye iBanabasi, oo li, "Awa nyene egbe je eoli ni awa te dose ni awa ya bino egbo ni awa gue ungemhi oyi Onomhue ye, ni awa me abi e ke lao shi." ³⁷ O ghole iBanabasi ni e tsua ijoni ni a gbolo e lu iMaki ma egbe vu. ³⁸ Ama o a ghole iPolu ni e tsua li. Itobo khi oni ijoni ni a gbolo e lu iMaki o a nu we gbe ikanya ramhi ukpese ni o ro tsua we kua eke iPafia vu, o so ukhokho

gbe we.† ³⁹ IPolu ali iBanabasi e mholi ekhako ni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. IBanabasi o rue ijoni iMaki ma egbe, e lo oko-oké oniemhi da je iSapurosi. ⁴⁰ Ama iPolu o pfi obo rue iSalasi, e vu abi eni e miesuo e ro so iromhi na we, re we nga okhale ireloe-khu oyi Onomhue se. ⁴¹ E kia rote eke iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo o.

16

ITimoti o deba iPolu ali iSalasi

¹ IPolu o bhale eoli iDebi ali iLisitira, ashini omoo odukhokho ni a lu iTimoti o la. Inyoli ni o li miesuo o khi ongi iJu, ama itali o khi ongi iGiriki. ² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. ³ IPolu oo nono ni loli ri iTimoti ma egbe vu, igho o shela oli-a. Itobo khi egbo iJu ni e la oobo e ga lese khi ita iTimoti khi ongi iGiriki lo. ⁴ Abi e li kia eoli i gase, e sese eni e miesuo ilamashi ni ighiusomhi na keke ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e keke shi ebe na we, e gueye we, e rewe gbe akanya. ⁵ Igho igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e fu u shi irudunga, ee bua shi o elokpa.

IMEke ni iPolu o me obini iTiroasi

⁶ IPolu ali eni e ga kia, e rote eke iFiria ali iGalesha, itobo khi Ayemhe-no-pfuase o a ze we gue usomhi onete le eke Esha. ⁷ Abi e ro ramhi eke iMisia, ee nono ni wewe e lo elemhi eke iBitinia, ama Ayemhe oyi iJesu o a ze we lo. ⁸ Igho e rote eke iMisia dose je iTiroasi. ⁹ Eliyose elgho iPolu o me ime-alo, o me khi ongi iMasidonia o migha a lema, "Bhale iMasidonia ni u ya kpaghie anye obo!" ¹⁰ Abi iPolu o ro me oni imeke se, anye mu egbe e le iMasidonia, itobo khi anye lese khi Eshinegba o she lu anye, anye je agho ya gue usomhi onete le.

ILidia o mu pfi

¹¹ Anye rote iTiroasi lo oko-oké oniemhi da oké oniemhi je iSamotirasi, ogbeakolo, anye te agho je iNiapolisi.

¹² Agho anye te je ifuapfe oyi iFilipi ni o khi eoli ni o mu eloe shi eke iMasidonia ni

† 15:38 Li ze Ika 13.13

ebubu ẹgbọ iRomu e ngeli. Anye ga la agho ebubu ogbele.

¹³ Ogbele iyemhe oyi ẹgbọ iJu, anye te oni ẹoli vu je oni oke, ashini anye khokho khi ẹgbọ iJu ee lona shi iromhi isoso. Anye shito nu ikpotso ni e legba agho ngme. ¹⁴ Okpotso oghuo elemhi we ni o ri eso shi eke khi iLidia ongi iTiatira, oni o ri ide eyile e de. O khi okpotso ni oo na ulishi Eshinegba. Abi iPolu o li i ngme, Eshinegba o khueghie oli udu-a shi oni ungmehi. ¹⁵ Abi a ro batazi oli ali apfoli se, o lu anye je owa oyoli, oo anye, "A kha lese khi egbegbi oni o miesuo mhi khi, a bhale ya ku shi na mhe." O ti anye shi o ramhi ni anye ro lama shi oli o.

A mu iPolu ali iSalasi shi igha

¹⁶ Eleghuo abi anye li i je ashini anye la a so iromhi, omueshi oghumha oghuo ni o mholi ayemhe obe ni o ro o meke guele emini a ya me, o ya to anye ukhomhi. Eri o ri oni ekpabo imeguele ona a gbe ikpagho na eni e mholi oli. ¹⁷ Oo deba iPolu ali anye, oo tseso, oo lie, "Eni e ga Eshinegba ni o fune eni ẹgbọ ena e khi! Eri e tse abo guele abi a li ya mholi imiepfuese!" ¹⁸ Ina o li i riele oli ogbele kpa ya ramhi ni oni ingme o ro ri elemhi i bi iPolu, igho iPolu o nyene egbe gueye oni ayemhe, oo li, "Mhi ri eva oyi iJesu mheso ne, fie oli idiegbe ya lase!" Aghoaghoo oni ayemhe o fie oli idiegbe ya lase. ¹⁹ Abi eni e mholi oli e ro me khi ea ke me ikpagho afa ni e kpe te e oli obo o me, e mu iPolu ali iSalasi tialo ghi enighie obini agbala oyewe. ²⁰ E woloo we bhale odalo oyi eso-ozo, ee we, "Emose ena, ẹgbọ iJu e khi ni e pfi ozughu e shi awa ifuapfe. ²¹ E kia a sese ẹgbọ imu ni e khi oda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya dobe ri osese oyewe gbe akanya." ²² Eni ebubu ẹgbọ e kuma we o gue ozo shi iPolu ali iSalasi egbe. Igho eni eso-ozo e gueye we e banoo we a, e gbe we itali. ²³ Abi e ro gbe we egbegbo se, e tigbe pfi we lo owa ighumha. E gueye oni oo khe-ekhe o pfi okpe ashini o rewe shi egbegbo. ²⁴ Abi a ro ri oni omheso na li se, o mu we kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, o so we awe igha. ²⁵ Abi itsotso ogbie o ro mu eke, iPolu ali iSalasi ee so iromhi, ee to uwolo kueghie Eshinegba. Ighumha eni e kpole e

ri eso shi we eke. ²⁶ Udemhija, eke o ri itoto nighise. Oni owa ighumha o rote eke jighise egbegbo. Eloawe eloawe, ode nya ni e lo oni owa le e khueghie-a. Iweghe ni e ro ge eni ighumha nya e ku we awe-a. ²⁷ Abi oni oo khe ekhe agho o ro me khi ode ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, o dabi khi ighumha ni e la agho nya e she pfue. Igho o ji itakobi emhi lasele ni lue ro gbe egbelue-a. ²⁸ Ama iPolu o tseso leghe, oo li, "Khi gbe egbe e-a! Anye nya anye la ana."

²⁹ Oni oo khe ekhe ogho o lu ogbo o nyanya rue ugbili bhale. O ri ulishi-ulishi na buo buo, o de ya wugha odalo oyi iPolu ali iSalasi. ³⁰ Igho o rue we lasele, o mhila we, "Elo mhi ya li ni mhi ro ya mholi imiepfuese?"

³¹ Ee oli, "Yeye ali apfe nya a mie iJesu Onomhue suo khi a ya mholi imiepfuese."

³² Igho e gue ungmehi oyi Onomhue ye oli ali apfe oli. ³³ Igho oni omose o woloo we, o dua we utse ni a kuali we. IPolu ali iSalasi e rue oli ali apfoli ya batazi na aghoaghoo. ³⁴ Igho o rue iPolu ali iSalasi nga owa oyoli ya ri eminale na le. Oghelo o vo oli ali apfoli nya udu irari khi e she mie Eshinegba suo.

³⁵ Ele uzogbe ogbeakolo, eni eso-ozo e ri unu na ipolisi e ka gueye oni oo khe-ekhe ogho, "Zobe emose egho obo ni e vu."

³⁶ Igho oni oo khe ekhe ogho oo iPolu, "Esoso e she ri unu bhale a woloo e abo-a ni a ke vu. Opfomhe o ka nu e kia." ³⁷ Ama iPolu oo li, "Anye a li ingme okhoghoo ni a ro mu anye gbe itali ukpelo oyi ẹgbọ nya, aboriekhia khi ẹgbọ iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, ee nono ni wewe e bena rue anye abo-a, oa ya tse e! Eni eso-ozo wewe-ghuo e bhale ya woloo anye lasele."

³⁸ Eni ipolisi e le ya gueye eni enighie abi e ngme. Abi e ro suo khi ẹgbọ iRomu iPolu ali iSalasi e khi, ulishi o mu we. ³⁹ Igho e vu ya kuegbe-a lema we, e woloo we owa ighumha le, e lema we e kpekpe e lase ewe ifuapfe le. ⁴⁰ Igho iPolu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfe oyi iLidia. E bhale ya e eni e miesuo agho. E ri udu shi we o, e rote agho vu.

17

Obini iTēsalonika

¹ IPōlu ali iSalasi e rōte Afipolisi ali Apolonia dōsē e bhale iTēsalonika ashini owa ugamhi oyi ẹgbọ iJū o la.

² IPōlu ọ dōsē je owa ugamhi abi ọ kie kpẹ ẹ li. Ẹfo uka esẹ ọ la agho nu wẹ rōte Ebe-nopfuasẹ ku ochi. ³ Ọ rōte Ebe-nopfuasẹ rōli khasẹ gboo, khi ọni Ọmiepfuese, ọ mema ya mẹ osoli, ọ rōte eghuli guale. IPōlu ọ gueye wẹ, “Ijesu ni mhi rọ ọ tse abọ ye ẹ ọ khi ọni Ọmiepfuese ni Ẹshinẹgba ọ shobọ khi lōli ya rọ bhale.” ⁴ Ẹgbọ iJū eghuo e mie shi emini iPōlu ali iSalasi e ngme, e ku ma wẹ ọ ọ ga Ẹshinẹgba. Igho li khi ẹgbọ iGiriki eni ẹ na ulishi Ẹshinẹgba ali ebubu ikpotso ni e fialo-a e li miesuọ. ⁵ Ama ẹgbọ iJū ee kpe ofuma, e kia ya luno ẹgbọ usueso-akhue tigbili shi okhōli. E pfi ozughu shi oni ẹdẹli nya. E tsua okhōli lo owa oyi omose ni a lu iJasi ya nono iPōlu ali iSalasi ni wewẹ e muno wẹ lasela na eni ẹgbọ. ⁶ Ama abi ẹa rọ mẹ wẹ, e tialọ iJasi ali eni e miesuọ elese ghọ je odalo oyi enighie eyi oni ẹoli, e tsesẹ leghe, e liẹ, “Emose ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfẹ eyi awa, ⁷ iJasi ọ mie wẹ shi owa oyoli. Ẹ da ishi eyi iSiza, ẹẹ khi oghie ọlese ọ la ọ ni a lu iJesu.” ⁸ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ena, elemhi e te odode yese eni ebubu ẹgbọ ali enighie eyi oni ẹoli-a. ⁹ E ri iJasi ali eni a ga muno wẹ egho zẹ oko, neni a tigbe zewẹ vu.

Elemhi iBerea

¹⁰ Obili o lesẹ bi ẹlẹgho, eni e miesuọ e ghie iPōlu ali iSalasi je iBerea. Abi e rọ ramhi agho, e je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJū. ¹¹ Ẹgbọ ni e la agho e mhōli udu ni o khueghie-a dōsē eni e la iTēsalonika. E ri esọ shi oni usomhi onete egbegbo. Ogbelẹ kpa e rọ wena Ebe-nopfuasẹ ni e mẹ ini emini iPōlu ọ gueye wẹ ini igesikia lọ. ¹² Ẹgbọ iJū ebubu e miesuọ, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emose iGiriki e li miesuọ.

¹³ Ama abi ẹgbọ iJū ni e la iTēsalonika e rọ suọ khi iPōlu ọ la iBerea a tse abọ

ungmemhi oyi Ẹshinẹgba, e bhale agho ya ngmiasẹ ẹgbọ e ka pfi ozughu. ¹⁴ Eloawẹ eloawẹ, eni e miesuọ ẹẹ iPōlu vu ke je egele okẹ oniemhi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea. ¹⁵ Eni emose ni e kphase iPōlu, e rọ li bhale Ateni, e gbo nyenẹ egbe je iBerea. IPōlu ọ ghie wẹ ghi iSalasi ali iTimoti e kelẹ bhale ya ẹ luẹ shi agho.

Abi iPōlu ọ rọ la obini Ateni

¹⁶ Abi iPōlu ọ li migha Ateni i khe iSalasi ali iTimoti, ọ mẹ ilita ododa ni e la oni eke, o nighise ọli ayemhe. ¹⁷ Igho ọ nu ẹgbọ iJū ali ẹgbọ iJeta ni ẹẹ na ulishi Ẹshinẹgba ku ochi elemhi owa ugamhi. Igho ọ li gbo nu ẹgbọ kpa ni e rōte olele e dōsẹ ẹ ngme ogbelẹ kpa. ¹⁸ Ẹgbọ eghuo ni ẹ sesẹ, ni e khi Ẹpikuria ali iSitoiki e nu ọli i khe ako.* Abi iPōlu ọ rọ ngme ungmemhi oyi iJesu ali irōte eghuli guale, eghuo ọ e liẹ, “Elo oyeghe ọna ọ mẹ ẹ ngme?” Eghuo ẹẹ li, “Abi khi eri ọọ liẹ awa ke ga ilita eyi ẹoli oboese?” ¹⁹ Igho e rue iPōlu bhale owa ni a lu Aropagosi. (Owa ona eguebe ni e la ẹoli Ateni ẹẹ legba.) “Anye ẹ nono ni u gueye anye abi osesẹ onogbo ona o ngme. ²⁰ Ingmemhi ni u wa ngme, enegbo e khi shi anye esọ, gueye anye abi e ngme.” ²¹ Irari khi ẹgbọ Ateni nya, ali epfese ni e la ọ, e ma pfuse eghẹghẹ-a ke ngme ingmemhi ali ke ri esọ shi owena ali ilẹsẹ enegbo ni e she lasela ẹ gbigbi eke. ²² IPōlu ọ vule migha wẹ iteva ọ wẹ, “Emose Ateni, mhi mẹ ẹ mẹ khi ẹgbọ ni e mhue ulishi oyi Ẹshinẹgba a khi. ²³ Irari khi abi mhi rọọ kia ifuapfẹ eye ẹ gasẹ mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi mẹ okula oghuo ni a keke emhi shi, ni ọọ, ‘Oyi olitsa ni aa lesẹ.’ Emini a ga ni ẹẹ khi aa lesẹ, mhi ya gue ingme oyoli ye ẹ ena.

²⁴ “Ẹshinẹgba ni ọ ma agbo ali emhikpa ni e la elemhi wẹ, lōli ọ khi Ọnọmhue oyi eke ali ukhuli ni ọa ya la Owa ugamhi ni ẹgbọ e ri abọ tọ. ²⁵ Wẹkhi eri ọ nono emhikhoghuo ali ikpaghiobo oyi ẹgbọ. Itobọ khi lōli ọ ri agbo ali ayemhe ali emhikpa na ẹgbọ nya.† ²⁶ Ogbọ oghuo ọ te ma ẹgbọ ododa na ushishi

* **17:18** Ẹgbọ Ẹpikuria ali iSitoiki ena, e deba osesẹ ni ẹa te odẹ, eyi ọ ni a lu Ẹpikurosi ali iZeno. Eri Ẹpikurosi ọọ sesẹ ẹgbọ e zobẹ ni oghelẹ ọ khi emini e na khu agbo oyewẹ, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na wẹ. Ẹgbọ iSitoiki e deba osesẹ ni ẹa te odẹ eyi iZeno, ni ọọ ogbokpa ọ ke li agbo oyoli abi usamhi oyoli o lama na li shi. Ogbọ khi zobẹ ni usamhi agbo aruele okekhi oyi osoli, ni o nasẹ ọli. † **17:25** Li zẹ 1 Ighie 8:27; Aza 42:5; Ika 7:48

ni e la agbọ nya, Lọlighuo ọ ri eghẹghẹ shi eke na ushishi ni e rọ ya la agbọ ali khi ọ shi ughuli oyi ọgbọgbọ nali. ²⁷ Lọli ọ lighọ rieḷe ona ini egbọ e roshẹka ke nono ọli, ini e me asha ramhi ọli egbe. Ama Eshinegba ọa nuata shi ọnge-awa ọ. ²⁸ 'Lọli ọ ri ekpabọ na awa la agbọ ni awa rọ ọ kia, ni awa rọ khi ọni awa khi,' ali khi, 'imi ọli awa khi,' abi ekekebe eye e eghuo e li ngme ọli.

²⁹ "Irarighọ, aborokhia khi imi Eshinegba awa khi, awa khi ke rọli khokho isheli ni egbọ e ri eneli ri igolu ali elomho ali eche ma. ³⁰ Eghẹghẹ ni o doṣe, eri Eshinegba ọ mu alo kua shi umhaleṣe oyi egbọ. Memena ọ she ri omheṣe ni ọgbokpa ni ọ la ashakpa ọ mu nyene. ³¹ Irari khi ọ she shi ogbeḷe shi eke ni ọ rọ ya ri omose ọghuo gue agbọ kpa ezọ. Eshinegba ọ she rokhase agbọ khi igesikia onana o khi ni ọ rọ rọte eghuli guise ọni omose ọna le."

³² Abi e rọ suọ khi iPolu ọ ngme ramhi irọte eghuli guale, e ri ọli i li egia, ama elese eḷe ọli, "Anye a nono ni anye gbo suọ ungmehi ona eḷeḷe." ³³ Ighọ iPolu ọ rọte ọni ilegba vu. ³⁴ Emose eghuo e deba li, e mie ọli suọ. IDionisusi ni ọ khi ọghuo oni igbaa Aropagosi ọ li deba li. Ighọ li khi ọkpotso ọghuo ni a lu iDamarisi ali egbọ eghuo elese e li laọ.

18

Abi iPolu ọ rọ la iKoriti

¹ Abi a rọ me eni ingme ena se, iPolu ọ rọte eoli Ateni vu je eoli iKoriti. ² Aghọ ọ bhale ya e ọngi iJu ọghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPotusi. Ọni loli ali ughue ọli ni a lu iPisila e leṣe rọte eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi ọ shi ushi na egbọ iJu nya ni e la eoli iRomu nya e lase eoli iRomu le. IPolu ọ le ya bino we, ³ irari khi akanya ọni ọ ri ide e ghi okhoro ọọ gbe, ọ nu Akuila ali iPisilia a gbe oni akanya ni ee gbe. Ọ nu we la aghọ.

⁴ Ogbeḷe Iyemhea oyi egbọ iJu kpa ọ rọ je owa ugamhi oyi egbọ iJu ya nu we ku ochi ini ọ doḅe ri oni ungmehi lo egbọ iJu ali egbọ iGiriki esọ. ⁵ Abi iSalasi ali iTimoti e rọ rọte eke iMasidonia bhale, iPolu ọ ri eghẹghẹ ni ọ mholi nya gue oni ungmehi

ye egbọ iJu, khi iJesu ọ khi Omiepfuese ni Eshinegba ọ shobọ khi ọ ya bhale. ⁶ Abi eni egbọ iJu e rọ nu ọli khe akọ ni e rọ ze emue ebe na li, ọa lama shi we ọ, ọ kpe abọ shi we ọ, Ọọ, "Mhi kpe abọ shi e ọ. Ini a pfua, eḷe a ya mu ota sọ. Ọa khi mhemhe a ya mu ota sọ shi ọlia eyeḷe. Rọte memena vu, mhia je eke oyi egbọ iJeta." ⁷ Ọ pfi we shi aghọ vu, ọ je owa oyi ọgbọ iJeta ni a lu iTatosi iJositosi ni ọọ ga Eshinegba, ni owa oyoli o la mama owa ugamhi oyi egbọ iJu. ⁸ IKirisipusi ni ọ khi ọga shi oni owa ugamhi ali apfoli e mie Ọnomhue suọ; ebubu egbọ ni e la iKoriti ni e suọ oni usomhi e miesuọ, a batazi we.

⁹ Eliyose eḷeghuo, iPolu ọ me ime-alo ni Ọnomhue ọ la nu ọli ngme, ọọ li, "Ulishi o khi mu e, ama kie ke gue ungmehi le, khi tsaghie-a. ¹⁰ Irari khi mhi nu e la. Ọgbọ ọa la ọ ni ọ ya kualii e utse. Irari khi mhi mholi ebubu egbọ shi eoli ona ni e khi egbọ eyemhe." ¹¹ Ighọ iPolu ọ la iKoriti ukpe ọghuo ali ukhukhui, ọọ seṣe eni egbọ ungmehi oyi Eshinegba.

¹² Abi iGalilio ọ rọ khi igovunọ ni iRomu e ze shi obini eke Akhaya, egbọ iJu eghuo e kugbe mu okhọli vule shi iPolu ọ, e mu ọli je ikotu. ¹³ Eḷe li, "Eri omose ọna ọọ seṣe egbọ ode egbhọli ni a te e ga Eshinegba abi ushi oyi awa ọa ngme."

¹⁴ Abi iPolu ọ li i nono ni loli ngme, ighọ iGalilio ọ nu egbọ iJu ngme, ọọ, "Ini ezọ ni a lu ena o khia khi oyi umhagueli lo okekhi oyi ingmobe okhoghuo lo, mhi kha kuegbe-a ri esọ shi e eḷe egbọ iJu ọ. ¹⁵ Ama abi o rọ khi ungmehi ekhako ni o la ingmemhi ali eva ali ushi oyeḷe eghọ, eḷe-ghuo a ya sọ oni ingme, mhi aa ya sọ ọ." ¹⁶ Ọọ a khu we ikotu ya fi. ¹⁷ E gamhi iSositenisii ni ọ khi ọga shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikotu gbe ọli. Ama iGalilio ọa fe pfi esọ shi we ọ.

¹⁸ IPolu ọ nu eni e miesuọ la iKoriti ogbeḷe ni e bu, ighọ ọ li tse we okhila, loli ali iPisilia ali Akuila e lo ọko-oke oniemhi da oke oniemhi je iSiria. Neni iPolu ọ rọte iKenkhiria da oke oniemhi, ọ yamhi itsu ukhomhi-a itobọ ironga ni ọ rọ nga.* ¹⁹ E ramhi Efesosi, ashini iPolu ọ pfi iPisilia ali Akuila shi. Ọ je owa ugamhi ni ọ nu egbọ iJu ku ochi. ²⁰ Eni egbọ e ọ nu weḷe la aghọ

* 18:18 Li ze iNqba 6.18

teşe, ama ọa lama. ²¹ Ochoghọ, ọ gueye wẹ abi ọ rọ ọ vu, ọọ, “Ini o da khi ọghuẹmhe ọyi Ẹshinẹgba, mhi ya nyene egbe bhale deba ẹ.” Ighọ ọ rọte Efesọsi lo ọkọ-ọkẹ oniẹmhi vu da okẹ oniẹmhi. ²² Abi ọ rọ ramhi iSizeria, ọ te aghọ je iJerusalemu ya tse eni e miesuọ, ọ ke te aghọ je ẹoli Atiọki.

²³ Abi ọ rọ la aghọ ukuku ẹghẹghẹ, ọ te aghọ vu, ọ rọte ekẹ iGalesha ali iFirigia ya ri udu shi eni e miesuọ ọ.

Abi Apolosi ọ rọ la Efesọsi ali iKoriti

²⁴ Oni ẹghẹghẹ, ọmọse ọnge iJu ni a lu Apolosi ni a bia shi Alẹzadira ni ọ khi ọni ọ mema guẹ ebe, o gbo lolo leşe ebe nọ pfuase, ọ bhale Efesọsi. ²⁵ Ọ khi ọgbọ ni a rọte ekẹ sese ode ọyi Ọnọmhuẹ. Ọ mhọli ọmuegbe ni o fu ni ọ rọ sese ingme ọyi iJesu. Emini ọọ sese o rọte ode igesikia. Ama oseşe ọyi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ ọ leşe guẹ. ²⁶ Ighọ ọ li la owa ugamhi ọyi ẹgbọ iJu ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e rọ suọ ẹmuẹ ni o la li unu, e rue ọli ma egbe je apfe, e kuegbe-a sese ọli ode ọyi Ẹshinẹgba shi ọ egbegbo. ²⁷ Apolosi ọ rọli shi udu khi lọli ya je Akhaya, eni e miesuọ ni e la Efesọsi e kpaghiẹ ọli obọ, e keke ebe ghi eni e miesuọ ni e la Akhaya. E gueye wẹ e kpe abọ mie ọli. Abi ọ rọ ramhi akaghọ, ọ khi ikpaghiobọ oniẹmhi na eni e rọte okhale ọyi Ẹshinẹgba miesuọ. ²⁸ Irari khi ọ nu ẹgbọ iJu khẹ akọ egbegbo, ọ rọ mu wẹ ọ le. Ọ rọte Ebe-no-pfuase rọkhasẹ wẹ khi iJesu ọ khi Ọmiepfuese ni a shobọ.

19

Abi iPolu ọ rọ la Efesọsi

¹ Abi Apolosi ọ li la elemhi iKoriti, iPolu ọ rọte elemhi oni ekẹ kia rọte ugbogbode ni o khi ute ute e doşe, ọ bhale Efesọsi. Aghọ ọ bhale ya ẹ eni e miesuọ eghuo, ² ọ mhila wẹ, ọọ wẹ, “Abi a rọ miesuọ, a li mie Ayẹmhe-nọ-pfuase?”

Ẹẹ ọli, “Anye a fe suọ khi a me emini a lu Ayẹmhe-nọ-pfuase ghue.” ³ IPolu ọọ wẹ, “Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?”

Ẹẹ ọli, “Ibatizi ọyi iJoni.” ⁴ IPolu ọọ wẹ, “Ibatizi ọyi iJoni, ibatizi ona imupfi lọ. Ama ọni iJoni ọ gueye ẹgbọ iZireni e mie ọni ọ ya

bhale ikpukhokho oyelue suọ, ikhi iJesu.”*

⁵ Abi e rọ suọ ona se, a ri eva ọyi iJesu Ọnọmhuẹ batazi wẹ. ⁶ IPolu ọ ri abọ nga wẹ ukhomhi, Ayẹmhe-nọ-pfuase ọ tiemhile shi wẹ ọ, ee ngme ẹmuẹ onogbo. E gbolo o ngme ungmehi ni Ẹshinẹgba ọ rọ shi wẹ unu. ⁷ Wẹwẹ nya e khi emose ogbava.

⁸ IPolu ọ lo elemhi owa ugamhi, ọ la aghọ iki ese, ọ ri igbedu nu eni ẹgbọ ngme. Ọ nu wẹ ku ochi, ọọ sese wẹ ni e mie shi ingme Eghiele ọyi Ẹshinẹgba. ⁹ Ama eghuo ọ e khi issueso-akhue ni ẹa lama miesuọ. E la ukpeloe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Ighọ iPolu ọ pfi wẹ shi aghọ vu, ọ rue eni e deba li je owa ọyi iTiranosi. Ọ la aghọ nu wẹ ẹ ku ochi ingme iloghie ogbele kpa. ¹⁰ Ikpe eva ọ la aghọ sese wẹ, ghe ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iGiriki ni e la ekẹ Esha, e suọ ungmehi ọyi Ọnọmhuẹ.

Imi iSikiva

¹¹ Ẹshinẹgba ọ te obọ ọyi iPolu u gbe ikanya oshabọ ododa. ¹² O ya ramhi khi ibede ali ọgbene ni a rọte iPolu egbe wolọ, e ri ẹgbọ ni ẹa ze e toto, ali e khu ẹgbọ ayẹmhe ọkphaghiẹ idiegbe ya lase.

¹³ Ẹgbọ iJu eghuo ni ee kia ukhomhi ẹoli gasẹ ri imajiki i khu ayẹmhe obe kua, e li nono ni e ri eva ọyi iJesu Ọnọmhuẹ riẹle abi imajiki khu ayẹmhe obe. E liẹ, “Anye ri eva ọyi iJesu ni iPolu ọ rọ tse abọ mhese ne, fiẹ lase!” ¹⁴ Imi ọga ọyi ekpodalo ugamhi ọnge iJu ọghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona. ¹⁵ Ighọ, oni ayẹmhe obe, ọọ wẹ, “Mhi leşe iJesu, mhi leşe iPolu, eghuo a khi?” ¹⁶ Ọni ọmose ni ọ mhọli oni ayẹmhe obe ọghọ, ọ kpha rughu wẹ, ọ gbe wẹ kuali utse. E ri irumheba na kua.

¹⁷ Abi ẹgbọ iJu ali iJeta ni e la ekẹ Efesọsi e rọ suọ emini a me, ulishi oo mu wẹ. E ri ẹkpẹ na eva ọyi iJesu Ọnọmhuẹ. ¹⁸ Igbaa ọyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e fiẹ lasele gboo, e zono olamhe eyewe le nya. ¹⁹ Ebubu wẹ ni e kpe ẹ li ẹboli, e wolọ ebe ni e rọ ọ li ẹboli nya lasele toşe-a. Abi a rọ ta ingme ni a rọ de eni ebe ni e toşe-a, e ya khi ẹkpa udududu. ²⁰ Ighọ ungmehi ọyi Ọnọmhuẹ oo ge shi ọ tse, oo toto-a.

²¹ Abi a rọ me ingme ena se, iPolu ọ sa ọ khi lọli ya rọte ekẹ iMasidonia ali Akhaya

* 19:4 Li ze iMat 3.11; iMak 1.4,7-8; iLuk 3.4,16; iJon 1.26-27

dose je iJerusalemu. Oo eni egbo, “Mhi kha ramhi agho se, mhi ya rote oobo je eoli iRomu.”²² Igho o ghie iTimoti ali Erasiotosi ni e nu oli a gbe akanya je iMasidonia. Loli o la eke Esha ukuku eghoghe.

Onyaghu ni a me Efesosi

²³ Oni eghoghe, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi eoli Efesosi irari osese ni iPolu oo sese.²⁴ Omose oghuo o la o, ni a lu iDemetiriusi ni oo lumhi igolu ro rieie irokhokho okula oyi olitsa Atemisi. O tsua oki oniemi ghi eni e gbe oni akanya.²⁵ Igho oni omose o luno wewe nya kugbe, oo we, “A lese khi egbegbi eleli awa rote oni oki ona me.²⁶ Mena a she me, a gbolo suo ikanya ni iPolu oo gbe. Loli oo gueye egbo khi ilitsa ni a ri abo mama khi afue e khi. Ebubu egbo ni e la eoli Efesosi ali eke Esha nya e she mie oli suo.²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o ro o le eva obe. Ali khi ekpe oniemi ni a ro na olitsa Atemisi ali okula oyoli o ya mele afue-a. Olitsa ona egbo ni e la eke Esha ali agbo nya ee ga.”

²⁸ Abi eni egbo e ro suo ona, elemhi ee bi we. E ri ofu tse e gase eke gbii, ee lie, “Olitsa onofune, Atemisi o khi ni anye egbo Efesosi anye ee ga.”²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni eoli. Eni egbo e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPolu kia a gase. E rue we bhale olele.³⁰ IPolu oo nono ni loli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuo ea ze oli obo.³¹ Ekhemhue eghuo ni ee mhese shi oni eke ni e khi emole iPolu e li ghie usomhi ya lema li o khi bie je elemhi olele ya ri egboli khase.³² Oni eghoghe, okeke oniemi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme e je ola, elese e ngme e je oobo. Egbo eghuo ni e la agho ea lese emini o pfi oni ozughu.³³ Eni ee ralo na egbo iju eghuo e tan o Alezada abo je odalo o ka ngme na ewe. E gueye oli emini o ya ngme. Igho oni Alezada o ri abo gbe we akhiakhia. O guele emini a me.³⁴ Ama abi eni ebubu egbo e ro lese khi ongi iju o khi, e ri uruli oghuo tse gbii, elemhi iwakati eva, ee lie, “Olitsa onofune Atemisi o khi ni anye egbo Efesosi ee ga.”³⁵ Ikpukhokho o, okoke-ebe oyewe o fie lasale, o ri abo gbe we akhiakhia. Oo we, “Inyoghuo-mhe egbo Efesosi, ogbokpa o lese khi awa khi eni e khekhe okula

Atemasi, ali echeli oyoli ni o rote idane de tiemhile?³⁶ Aa me ogbokhoghuo ni o dobe ya tia onana. Itobo igbo a die oili lalo ni udu oyee o pfomhe. A khi ri inyanya-dose rieie emhikhoghuo.³⁷ Eri a muno emose ena bhale abi o rie khia khi ea rote oni owa ugamhi do ughiat, wekhi eri e ze emuebe na olitsa ni awa a ga.³⁸ Ini iDemetiriusi ali apfli e mhue ogbokhoghuo ni o li we ingme, a lese khi awa mholi ikotu ali eso-ezo, o ka lu eni egbo ezo.³⁹ Ama ini a me emhese ni a nono ni a ro lasale, a ze ni a la igba ni a la gue ezo so o.⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a me amo, awa la okhena ipfa ezo mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya me ezo gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mholi emini o pfi oni ozughu onana.”⁴¹ Abi o ro ngme se, oo oni igba o ve-a.

20

IPolu o rote eke iMasidonia ali Akhaya dose

¹ Abi oni okeke o ro pfomhe, iPolu o ghie ya lu eni e miesuo. O ye we ude se, o tse we okhila. O je eke iMasidonia.² O rote oni eke dose. O kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuo ni e la oni eke o. Ikpukhokho, o ramhi eke iGirisi.³ O la agho iki ese. Irari khi egbo iju e gba ugbamhi obe khe oli, abi o li nono ni loli lo oko-oke oniemi je iSiria, o ri ochogh mu egbe pfi rote ode iMasidonia vu.⁴ IIsopata omi iParosi ongi iBerea o deba li, li shi Aristakusi ali iSekudosi ni e khi engi iTsalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDebi, gbo li shi iTakikosi ali iTiروفimosi ni e khi engi eke Esha.⁵ Etuava ni a ngme kpukhokho enana, e je odalo ya migha khe anye obini eoli iTiroasi.⁶ Anye rote iFilipi kia ukhomhi oke oniemi ogbele ishe, abi a ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya e eni e migha e khe anye eoli iTiroasi, anye la agho ogbele ishilua.

IPolu o rote eghuli guise Iyutikosi le

⁷ Ogbele nodode elemhi efo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuase. IPolu o nu eni egbo ngme tse irari khi o ya vu ogbeakolo. O ngme ya ramhi itsotso ogbie.⁸ A ri igbili ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba.⁹ Ozeo oghuo ni a lu Iyutikosi o shito okele

ni o la oni atonga. Ukpokpomhi olese o do li rue abi iPolu o ro ngme e tese dose. Abi iPolu o kie li i ngme, oni olese o lo oli egbe ramhi ni o ro rote ukhomhi atonga nuzi-ese de ya tiemhi eke. Abi e ro mu oli vule, o she ghua. ¹⁰ Ama iPolu o tiemhi eke, o mu oli ko elemhi, o to oli etuli, oo, "A li tsuke, ayemhe oyoli o kie lao." ¹¹ Igho, o nyene egbe nga atonga, e le eminale ni o pfuase. O nu we ngme ramhi ni ovo o ro ngale. IPolu o vu. ¹² Eni egbo e rue oni ozeo je apfe, o mholi ikuatse okhoghwo. Onana o ri udu pfomhe we egbegbo.

IPolu o tse eni egbhali Efisha okhila

¹³ Anye lo oko-oké oniemi je odalo ya migha khe iPolu Asosi, asha ni iPolu o te ya deba anye lo oko-oké oniemi. Loli o mhesé ona itobo khi awe o ro ya bhale. ¹⁴ Abi o ro bhale ya e anye shi Asosi, anye ga lo oko oké oniemi oghuo je iMitileni. ¹⁵ Ogbeakolo, anye lo oko oké oniemi te agho ya je iKhiosi, ogbele ni o de bali, anye rote agho da je iSamosi, ogbeakolo anye ramhi iMiletusi. ¹⁶ IPolu o nono ni loli migha eoli Efesosi itobo ini loli khi pfuse eghenge a shi eke Esha, irari khi inyanya o la ini loli kele ramhi iJerusalemu shi ogbele iPetikositi.

¹⁷ Eoli iMiletusi iPolu o te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi egbo eni e miesuo ni e la eoli Efesosi e bhale ya e lue. ¹⁸ Abi e ro ramhi agho, oo we, "A lese abi mhi li nu e ngeli abi mhi ro la iteva oye, ro te ogbele onodode ni mhi te lo eke Esha le. ¹⁹ Rote iregbemhe-tiemhile ali amé evie mhi ro gbe ikanya eyemhe abi oni oo ga oyi Onomhue, eghenge ni o ro ze mu mhe ni egbo iJu e ro gba khe mhe. ²⁰ E a lese khi mhi aa ri emhikhoghwo ni o ya kpaghie e obo sheli e abi mhi ro o tse abo ali ni mhi ro o sese e elemhi igbaa ali ifuapfe. ²¹ Mhi she kpe gweye egbo iJu ali egbo ifeta khi e mema a te olamhe eyewe mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhue oyawa suo.

²² "Memena, ni mhi ro suo eso na Ayemhe-no-pfuase, mhia le iJerusalemu, ni o khia khi mhi aa lese emini mhi ya me oobo. ²³ Mhi lese khi asha kpa ni mhi je, Ayemhe-no-pfuase o she kpe gweye mhe khi owa

ighumha ali anasemhe e migha a khe mhe. ²⁴ Ama eri mhi leli agbo oyemhe shi afue, ini mhi lese me asha gbe akanya ni iJesu Onomhue o mhesé na mhe pfo. Ikhi itsabo usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba.*

²⁵ "Mhi she kia rote asha je asha tse abo ungmehi Eghiele oyi Eshinegba ye e. Memena mhi lese khi ongee, o a ke tigbe ya me mhe ghue. ²⁶ Irarigho, mhi gweye e amo khi ini ongee o pfua, o a ke la obo oyemhe. ²⁷ Irari khi ulishi ogbokhoghwo o a mu mhe ni mhi ro gue ungmehi oyi Eshinegba ye e. ²⁸ Igho, a ri eloe khu egbe e, ali ogbokpa ni Ayemhe-no-pfuase o ro nga e obo. Khi orisumha-kia oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o ri oia eyoli de. ²⁹ Mhi lese khi ini mhi da vu se, egbo ni e kholo abi ekpe ali idumhi e ya lo e iteva le, e a ya ze eni isumha obo khi e a kuali we utse. ³⁰ Eghenge o ya ramhi ni egbo eghuo elemhi e e ro ya ri ingmemhi egbhue di eni e miesuo, e rue iteva oye lasele. ³¹ Irarigho, a ri eloe shi o, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tigbe yemhe-a itse agua ye e, shi ele oguota ghe eliyose, elemhi evie.

³² "Memena, mhi re e nga Eshinegba obo, ali ungmehi isomhelemhi oyoli, ni o ya re e fu shi irudunga, ni o ya re e mholi ugu ni eni Eshinegba o she khuese pfuase e ya mholi. ³³ Mhi aa do ogbokhoghwo okonyo elomho ali igolu wekhi ode oyoli. ³⁴ E a lese khi abo eyemhe ena mhi ro gbe akanya ro de emini mhemhe ali eni e nu mhe kia ee nono kpa. ³⁵ Elemhi emini mhi riele kpa, mhi rokhase e khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghie eni e a mholi obo. A sato ungmehi oyi iJesu Onomhue, ni oo, 'Ikhivose o la irona dose imiemie.' "

³⁶ Abi iPolu o ro ngme se, loli ali ewe e wugha, o so iromhi. ³⁷ Ee vie abi e li i tse oli okhila, e mu oli, ni e pfipfi oli egbe. ³⁸ Oni o lolo ri egbe pfo we-a khi oni o gweye we khi e a ke tigbe ya me lue ghue. Igho e kphase oli ya lo oko-oké oniemi.

21

IPolu o vu iJerusalemu

¹ Anye tse we okhila se, anye kia oke oniemi talala a je eoli iKosi. Ogbeakolo

* 20:24 Li ze 2 iTimo 4.7

anye je eke iRodisi, anye rote agho je eoli iPatara. ² Anye lo oko-okę onięmhi ni oo je eke iFonisha, igho anye lo o vu. ³ Anye nise alo me iSapurosi, anye rote ukiękię ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko. Anye je eke iSiria. Anye migha eoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi eke.

⁴ Anye me egbo eni e miesuo eghuo, anye nu we la agho ogbele ishilua. Ayemhe-nopfuase o gueye we iPolu o khi je eke iJerusalemu. ⁵ Anye nu we la agho ramhi eghęghę ni anye nu we ya la akaghо ramhi se, anye rue okiali eke. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ali ighuewe ali imiwe e kphase anye fię lasele oni eoli, anye ramhi eseso oke onięmhi, anye wugha so iromhi. ⁶ Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oko-okę, wewe e nyene egbe ukhokho, e je apfe.

⁷ Anye rote iTai vu, anye bhale iTolemasi. Anye la agho tse eni e miesuo, anye nu we la agho ogbeleghuo. ⁸ Anye vu ogbeakolo, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu oni o kia gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni o khi oghuo egbo oshilua ni a la iJerusalemu ze.* ⁹ O mholi eniye imueshi aane ni ea ye ughue ne, ni e me eke e guele.

¹⁰ Abi anye ro la agho ogbele ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rote eke iJudia bhale.† ¹¹ Igho o rue ugbhobho ni a ro o mu oku oyi iPolu. O roli genogbo ali awe. Oo, "Ayemhe-nopfuase oo khi, 'Ina egbo iju ni e la iJerusalemu e li ya ge oni o mholi ugbhobho ona, e mu oli na egbo ijeta.'"

¹² Abi anye ro suo ona, anye ali egbo elese ni e la agho, anye lema iPolu o khi je iJerusalemu. ¹³ Ama iPolu oo, "Elo o ze ni a ro o vie, ni a ro o yese mhe udu-a. Aa khi eri mhi lese mu egbe ni a ro ya ge mhe tse, ama mhi ga mu egbe ni mhi ro ya ghu-a shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhue." ¹⁴ Abi anye aa ro dobe zu oli ode, anye yemhe-a, anye e oli, "O ka tse abi o ghole Onomhue."

¹⁵ Onana o dose se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. ¹⁶ Eniye odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni o khi ongi

iSapurosi ni o khi oghuo eni e kpe todode miesuo.

Abi iPolu o ro ramhi iJerusalemu

¹⁷ Abi anye ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abo mie anye egbegbo. ¹⁸ Ogbeakolo iPolu ali anye enekpole anye ya me iJemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la agho. ¹⁹ IPolu o tse we, o kuegbe-a gueye we ikanya ni Eshinegba o gbe shi iteva oyi egbo ijeta rote akanya oyi Eshinegba ni oo gbe.

²⁰ Abi e ro suo ingmemhi ni iPolu o ngme se, e kueghie Eshinegba. Igho e iPolu, "Inyoghuo, wa a me egbo agbele-agbele eyi iju ni e mie iJesu suo, wewe nya e mholi omuegbe shi iri ushi gbe akanya. ²¹ E she kpe suo khi eri u wa sese egbo iju nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u we e khi shele imi we-a ali e khi ke deba ighuighue eyi egbo iju. ²² Se awa ya li, irari khi e mema ya suo khi u she bhale. ²³ Ina anye nono u li, emose aane e nu anye la ana ni e she ro nga. ²⁴ Rue emose ena, ni a ga ya rięle ikhue-pfuase. U gbo fali ota na we ni a ro ya ta we itsu-a. Ishegho, ogbokpa o ya lese khi egbhali a kie me, khi u ri Ishi eyi iMosisi e gbe akanya.‡ ²⁵ Ama anye she ri ebe ghi egbo ijeta eni e miesuo ro gueye we abi anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a ro luase obo le, ali e khi ke da oia ali e khi le elamhi ni aa fa uruli, ali e lase itsebo ikuku le."§

²⁶ Ogbeakolo, iPolu o rue eni emose, e ga ya rięle ikhue-pfuase. Igho o je Owa Oyi Eshinegba ya gueye we ogbele ni oni ikhue-pfuase o ya pfo ali emini a ro ya rięle iluasobo na ogbogbo.

A mu iPolu

²⁷ Abi eni ogbele ishilua e ro ya gba, egbo iju eghuo ni e rote eke Esha bhale e me iPolu elemhi Owa Oyi Eshinegba. E tano shi eni ebubu egbo elemhi, e mu iPolu. ²⁸ E tse se leghe, ee li, "Egbo iZireni, a kpaghie anye obo. Eri oni omose ona o kia sese egbo ashakpa, mu okhali vule shi egbo eyawa o, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Eshinegba onana. Oa khi ena tse, o she gbo rue egbo iGiriki lo Owa oyi Eshinegba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuase onana."

* 21:8 Li ze Ika 6.5; 8.5 † 21:10 Li ze Ika 11.28 ‡ 21:24 Li ze iNoba 6.13-21 § 21:25 Li ze Ika 15.29

29 (Eri e ngme ona itobọ khi e mę iTirofimosi ọngi Efesosi ali iPọlu ifuapfę, e dabi khi ọ she ọli lo Owa Oyi Eshinęgba.)*

30 Onyaghu o lo oni ifuapfę nya le, eni ęgbọ e rọte ashakhasha na a bhale. E mu iPọlu, e rọte oni Owa oyi Eshinęgba ti ọli lasese, aghoaghọ, e sọ okpę ode nya. 31 Abi eni ęgbọ e li nono ni wẹwẹ gbe ọli-a, oni ingme o ramhi esọ oyi oni ọọ mhęsę na ekhọli-okhue eyi iRomu khi edeli iJerusalemu nya o la onyaghu onięmhi. 32 Eloawę eloawę, ọ wolọ ekhọli-okhue ma egbe e na tiemhi deba eni ebubu ęgbọ. Abi eni ę nyaghu eghọ e rọ mę ọli ali eni ekhọli-okhue, e mu mhue, ę a ke gbe iPọlu.

33 Oni ọ mhęsę na ekhọli-okhue oghọ ọ mu iPọlu, ọ e ri iwęghę eva gę ọli. Ọ mhila eni ęgbọ oni ọ khi ali emini ọ li. 34 ęgbọ eghuo ni e la oni igba ee tsesę, ogbogbọ ọ ngme oyọli. Abi oni ọga okhọli-okhue oghọ ọa rọ lesę emini ee ngme, ọọ a mu iPọlu ya shi apfę ekhọli-okhue. 35 Abi e rọ ramhi unu owa, eni ekhọli-okhue e mu iPọlu tsua irari khi eni ę domhi ọli e bu dọsę. 36 Ighọ e li kpikpi deba li, ee tsesę gbii, e lię, “A gbe ọli-a, a gbe ọli-a.”

IPọlu ọ pfa egbọli shi eke

37 Abi eni ekhọli-okhue e li mu iPọlu lo apfę eyi ekhọli-okhue, ọọ ọga oyewę, “Mhia nono ni mhi nu ę ngme?”

Oni ọga ọọ li, “U guę ę ngme ęlęmhi iGiriki?” 38 “Ọa khi yeyę u khi ọngi ijipiti ni ọ ke gba onyaghu eke le? Ni u wolọ ęgbọ agbelę ene ni ee gbolo ekhọli-okhue eyi iRomu-a, ni u rue wę je ọdagbe ifufu ya mu wę egbe shi onyaghu?”

39 IPọlu ọ sọ li ọ, ọọ li, “Ọngi iJu ni a bia shi ęoli iTasosi ni o la eke iSilisha mhi khi. Omọ eke ęoli ni o mu ęloe. Kpekpe zę mhę nu eni ęgbọ ena ngme.”

40 Abi ọga ọyi ekhọli-okhue ọ rọ ri oni ęghęghę na li, iPọlu ọ migha atęte unu ode, ọ ri abọ nu wę ngme e tsaghie-a. Abi e rọ tsaghie-a, iPọlu ọ ri ęlęmhi Iburu nu wę ę ngme.

22

1 “Inyoghuo-mhę ali itamhę ni a mu ekpę ę na, a ri esọ shi eke ni a suọ ęzọ ni mhi ya

gue pfa egbemhę shi eke ena.” 2 Abi e suọ khi ọ nu wę ngme ęlęmhi Iburu, e ga lolo tsaghie-a.

Ighọ iPọlu ọọ, 3 “Ọngi iJu mhi khi, ni a bia shi ęoli iTasosi ni o la eke iSilisha. Eoli iJerusalemu ona mhi la fu vule. Ayi iGamalię a la sesę mhę egbegbọ abi a lię deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mhọli omuegbe shi ingme oyi Eshinęgba egbegbọ ęzęzę abi ęę a ke li ogbe na amo.* 4 Eri mhi mu okhọli vule shi ęgbọ ni e rọte Ode oyi Onomhue ọ, ramhi ni mhi rọ gbolo eghuo-a. Mhi mu emose ali ikpotso kulo owa ighumha. 5 Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinęgba ali enighie e ya pfi ọtsęlę shi ọ khi igesikia mhia ngme. Mhi mie wę ebe ghi eni eralo na ęgbọ iJu ni e la iDamasikosi, ni mhi rọ ya ri iwęghę shi eni e miesuọ ni e la oobọ abọ, ni mhi muno wę je iJerusalemu ya nase.†

IPọlu ọ guele abi ọli li mupfi (Ika 9.1-19; 26.12-18)

6 “Eleghuo khi mhi i lę iDamasikosi, it-sotso ọguota khi mhi lesę ti ramhi oni ęoli, ąkpá ni o lolo gę nyanyanya o rọte irarogbe mi nga mhę egbe udemhija. 7 Ighọ mhi de ya gbe, mhi suọ khi uruli ọọ mhę, ‘ISọlu! ISọlu! Elo e zę ni u rọ mu okhọli vule shi mhę ọ?’

8 “Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, Onomhue?’

“Ọọ mhę, ‘Mhęmhę khi iJesu ọngę iNazareti ni u mu okhọli vule shi ọ.’ 9 Emose ni e nu mhę kia, e mę oni ąkpá, ama ęa suọ uruli ni o nu mhę ngme.

10 “Mhi mhila li, ‘Elo mhi ya rięlę, Onomhue?’

“Onomhue ọọ mhę, ‘Vule ni u lo elemhi ęoli iDamasikosi, a ya la aghọ gueyę emini a mhęsę nę nya ni u ya rięlę.’ 11 Mhi zę alo itobọ ugęmhi ąkpá ni o mi nga mhę alo. Eni anye ga kia e ke mu mhę obọ lo elemhi ęoli iDamasikosi.

12 “Omose oghuo ọ la aghọ ni a lu Ananayasi. Oni ọ ga ugamhi, ni ọ ri ushi ę gbe akanya ọ khi. ęgbọ iJu nya e mu ekpę a na li. 13 Ọli ọ bhale ya migha mama mhę, ni ọọ, ‘Inyoghuo-mhę iSọlu, alo eyę e khueghie-a,’ utoghuo kpe, alo eyęmhę e khueghie-a, mhi mę eke mę ọli.

* 21:29 Li zę Ika 20.4 * 22:3 Li zę Ika 5.34-39 † 22:5 Li zę Ika 8.3; 26.9-11

14 “Oo mhe, ‘Eshinegba oyi ititawa o she ze kee, ni u lese oghuemhe oyoli, ni u me Oni o suo eso na Eshinegba, ni o ri unu oyoli nu e ngme. 15 Irari khi u ya khi otsese oyoli, ni u ke ngme emini u suo ali ni u gbo ri alo me, gueye egbo nya. 16 Memena, elo u ke migha khe? Vule ni mhi batazi e, ni a gbe olamhe eye kua ne, rote eva oyi Onomhue.’

17 “Agho mhi te mu egbe pfi je eoli iJerusalemu. Abi mhi ro la Owa Oyi Eshinegba lema, mhi me ime-alo, 18 igho mhi me Onomhue, o gueye mhe, ‘Nyanya rote eoli iJerusalemu vu, itobo khi eni egbo ena, ea ya mie shi otsese oye ni u ya pfi na mhe.’

19 “Mhie oli, ‘Onomhue, eni egbo ena e ga lese khi mhemhe mhi kia kia owa ugamhi muno egbo ni e mie e suo kulo owa ighumha, mhi gbe we egbegbo. 20 Ali, ele ni e gbe iSitivini-a ni o li khi otsese, mhemhe mhi la agho, mhii mie obo shi oni eghuli, mhi ri eloe khu itsua na eni e tonu oli eche gbe-a.’”

21 “Oni Onomhue oo mhe, ‘Ke le, mhi ya ghie e je odonue ghi egbo ifeta.’”

IPolu omo-ekere iRomu

22 Eni ebubu egbo e ku eso-a na iPolu kie ramhi ana ni o ro ngme na, igho e li tseshe leghe, ee li, “A mu oli vu, A gbe oli-a. Ona oke ke khi oni olo la agbo!”

23 E tseshe, ee pfi ide idane wiliwili, e yalo ifufu ku nga idane. 24 Oni oo mheshe na ekhohi-okhue, oo a rue iPolu lo apfe oyi ekhohi-okhue. Oo we, e gbe oli ite ni e mhila li ini e lese emini o ze khi egbo iJu e lina a tseshe ku oli. 25 Ama abi e ro ge iPolu, ni wewe e gbe oli, iPolu o mhila oni oga oyi okhohi-okhue ni o migha agho, “Ushi o lama a shi o u gbe omoke iRomu itali ini aa me umhagueli oli obo ne?” 26 Abi oni oga oyi okhohi-okhue o ro suo ona, o le ya gueye oni oo mheshe na we ni o kpeda na li. Oo, “Gue kia e, see u wa li ena? Omose ona omoke iRomu o khi e.” 27 Igho oni oo mheshe na we o le deba iPolu o mhila li, “Mhie i, omoke iRomu u khi?”

IPolu oo, “Ii, omoke mhi khi.”

28 Oni oo mheshe na ekhohi-okhue oo, “Omo-ekere ni mhemhe mhi khi, ikpokpomhi

ikpagho mhi fali ro mie ebe ro khi omoke.”

IPolu oo, “Ama mhemhe oyemhe, ongi iRomu a bia mhe.”

29 Eloawe-elowe, eni ekhohi-okhue ni e nono ni wewe e mhila iPolu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi oni oo mheshe na ekhohi-okhue o ro lese khi ongi iRomu iPolu o khi, ulishi oo mu oli, irari khi o she gueye we e ri iweghe shi oli abo, e gbe oli.

Abi a ro rue iPolu bhale odalo oyi iSaediri

30 Ogbeakolo, oni oo mheshe na ekhohi-okhue oo nono ni loli lese emini egbo iJu e nu iPolu e gue, o taghie iPolu iweghe-a. O gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iSaediri e legba. O rue iPolu bhale ya migha odalo oyewe.

23

1 IPolu o bino oni igbaa iSaediri tatata, oo we, “Inyoghuo-mhe, mhi she rote udu onete oyemhe nya gbe akanya oyemhe pfo na Eshinegba ya ramhi amo.” 2 Abi o ro ngme ona, Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi oo eni e ti mama iPolu e lase oli unu. 3 IPolu oo li, “Eshinegba o ya ri emhi lie, yeye ugbe ni a ri etseli gboloa. Yeye u shito agho a gue mhe ezogbe-a, ama yeye oye u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mhe.”*

4 Eni e ti mama iPolu e oli, “U ga gbudu ri unu a ghi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba?” 5 IPolu oo we, “Inyoghuo-mhe, mhi aa lese khi loli o khi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba! A keke oli shi ebe-no-pfuase, ‘Khi gbudu ngme onobe oyi oni o mheshe na egbo eye.’”†

6 Abi iPolu o ro lese khi eghuo eni egbo khi iSadusi e khi, eni e kpole e khi iFarisi, o la oni igbaa ngme lasel leghe, oo, “Inyoghuo-mhe, otu iFarisi mhi la, mhi gbo khi omi iFarisi. Eri a la ana a gue mhe ezogbe itobo khi mhi mhohi irudusho khi eni e ghu-a e ya gbo guale.”‡ 7 Abi o li ngme ona se, uwola o de ni otu iFarisi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. 8 (Irari khi otu iSadusi ea lama shi o khi egbo e ya rote eghuli guale, ea gbo lama

‡ 22:20 Li ze Ika 7.58 * 23:3 Li ze iMat 23.27-28 † 23:5 Li ze Okiali 22.28 ‡ 23:6 Li ze Ika 26.5; iFili 3.5 § 23:8 Li ze iMat 22.23; iMak 12.18; iLuk 20.27

khi igeni ali iyemhe e la o, ama otu iFarisi e lama shi enana nya.)S

⁹ Ukpokpomhi okeke o de, esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFarisi e vule e khe akọ ni o toto, ee li, “Anye aa me emhikhoghuo obọ oyi omose ona,” e gbolo e, “Ini o fe khi-a khi ayemhe, o ke khi ageni o nu oli ngme?” ¹⁰ Oni ekhako o pfuse toto-a sho, ulishi o mu oni oga oyi ekholi-okhue khi e tigbe khere iPolu-a. Igho o mhesa na eni ekholi-okhue e tiemhi ya ri itoto mie we iPolu obọ ni e roli bhale apfe oyi eni ekholi-okhue.

¹¹ Ele iyose ni oo deba li, Onomhue o migha mama iPolu, oo li, “Mhue igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi otsele na mhe, igho u li mema ya li pfi otsele na mhe eoli iRomu.”

Ugbamhi igbe-a ni a gba khe iPolu

¹² Ogbeakolo, egbo iJu eghuo e ya mhesa kugbe, e romhi isheli khi wewe ea ya le eminale wekhi eri wewe e ya da ame, ini ea li gbe iPolu-a. ¹³ Egbo ni e gba ugbamhi onana, e dose egbo egbhueva. ¹⁴ E le deba oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni egbhali, e li, “Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghuo se khi anye gbe iPolu-a. ¹⁵ Memena, yeye ali igbaa iSaediri a keke ebe ghi oga oyi ekholi-okhue, a lie khi a nono ni a lolo suo oni ingme bie. Anye mu egbe ni anye ro ya gbe oli-a neni a roli ya ramhi ana.”

¹⁶ Ama abi omọ omose ni o khi omi inyoghuo iPolu oni okpotso o ro suo oni ugbamhi, o je oni apfe ekholi-okhue ya gueye iPolu.

¹⁷ Igho iPolu o lu oga oyi ekholi-okhue oghuo, oo, “Rue ozeo ona ghi oni oo mhesa na e, o mholi emini o ya gueye oli.” ¹⁸ Igho o rue oli ghi oni oo mhesa na we.

O li, “iPolu ni a mu shi igha oo mhi rue ozeo ona ghi e, itobo khi o mholi emini o ya gueye.” ¹⁹ Oni oo mhesa ogho, o mu oni ozeo obọ, e ti je olase, o mhila li, “Elo wa nono ni u gueye mhe?”

²⁰ Oo li, “Egbo iJu e she gba li khi wewe e ya ghie ghi e akọ, ni u rue iPolu bhale odalo oyi iSaediri khi ee nono ni e te unu oyoli suo oni ingme bie. ²¹ Khi lama shi we o, itobo

khi e bu dose egbo egbhueva ni e kpe ode khe oli. E she romhi ishe khi wewe ea ya le, wekhi eri wewe e ya da ini wewe ea li gbe iPolu-a. E migha a khe ni e suo emini u ya so shi emini e mhila e ena.”

²² Oni oo mhesa na eni ekholi-okhue o gueye oli, oo, “Khi gueye ogho okhoghuo khi u she gueye mhe.” Oo li o ke le.

A rue iPolu te agho je eoli iSizeria

²³ Igho oni o mhesa ogho o lu ega ekholi-okhue aava eyoli, o mhesa na we, oo we, “A wolo ekholi-okhue egbhuegbe, ali eni e nga ichi egbhuesali ogbe, ali epfi-ote egbhuegbe ni a ke le iSizeria agogo itili amiose.

²⁴ A ri achi na iPolu nga ni a roli je oobo ini emhikhoghuo e khi li oli, ni a rue oli ghi iFelisi ni o khi igovuno.” ²⁵ O lina keke ebe na we.

²⁶ Mhemhe iKiladiusi iLisiasi mhi keke ebe onana ghie:

Yeye igovuno iFelisi ni a mu ekpe e na,
Mhia tse.

²⁷ Egbo iJu e mu omose ona, e nono ni wewe e gbe oli-a. Ama eri mhi ri ekholi-okhue eyemhe bhale ya pfa li shi eke irari khi mhi suo khi omọ-ekẹ iRomu o khi. ²⁸ Mhi i nono ni mhi lese emini e ze ni e ro gue ezo o shi oli egbe, mhi rue oli je igbaa iSaediri oyewe. ²⁹ Mhi bhale ya e khi ezo ingme ishi eyewe e ro nali i gue, ama o mhue emini o li ni abi a gbe oli-a shi, wekhi imuoli shi ogha igha. ³⁰ Abi a ro gueye mhe ugbamhi ni e gba khe oni omose, mhi ro nyanya rue oli ghi e, mhi gbo gueye eni e gue ezo a shi oli egbe e bhale deba e ni e guele emini o li.

³¹ Oni eliyose elegho, eni ekholi-okhue e rue iPolu mholi obọ vu, abi a li mhesa oli na we, e ramhi Atipatirisi. ³² Ogbeakolo, eni ekholi-okhue e roli na eni e nga ichi ni e rue oli kie ke le, wewe e nyene egbe ukhokho je apfe ekholi-okhue oyewe. ³³ Abi eni e nga ichi egho e ro ramhi eoli iSizeria, e rue oni ebe na oni igovuno iFelisi, e rue iPolu na li. ³⁴ Oni igovuno o ze oni ebe, o mhila iPolu ukiekie obini o khi. Abi o ro bhale ya lese khi eke iSilisha o te bhale, ³⁵ oo, “Mhi ya suo ezo oye ini eni e gue ezo shi e egbe e ramhi ana.” Igho o mhesa a ri iPolu nga ekhe-khe obọ ni e la agbala oyi Erodu.

24

Èzọ ni iPọlu ọ gue odalo oyi iFẹlisi

¹ Abi ogbẹlẹ ishe e rọ dọsẹ, Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ọ je iSiz-eria, lọli ali egbhali eghuo ali ilọya ni a lu iTatulọsi. E bhale odalo oyi igovunọ ni a lu iFẹlisi ni e ya gue èzọ shi iPọlu egbe. ² Abi a rọ lu iPọlu bhale, iTatulọsi ọ gue èzọ oyọli shi ekẹ khase iFẹlisi: Ọọ, “Irẹloe-khu oyẹ o she ri anye mhọli opfomhẹ ali emhi enegbọ ukhomhi ekẹ ona. ³ Ashakhasha ali odekhodẹ anye te ẹ kueghie ẹ, anye ẹ nono ni anye kphemhi ne shi ona, yeyẹ iFẹlisi oghie. ⁴ Ini anye khi pfuse ẹ eghẹghẹ-a, mhi lema ẹ u kpẹkpẹ u ku esọ-a shi anye ekẹ ukuku eghẹghẹ.

⁵ “Eri anye mẹ omọse ọna shi ogbọ ingme, ni ọ tsua okhọli ẹ lasele ke tanọ egbọ iJu ni e la ekẹ agbọ nya, e ke pfi onyaghu ali umhasuesọ. Lọli ọ ralo na egbọ otu iNazarini ⁶ Ọ gbolo o nono ni lọli ri ichimhi mu Owa oyi Èshinẹgba, lọli anye rọ gba li mu. [Anye e nono ni anye gue ọli èzọ abi ushi oyanye o ngme. ⁷ Ama iLisiasi oni ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue, ọ bhale ya ri itoto ti anye luẹ abọ mie rue vu. ⁸ Ọọ eni e mẹ umha-guẹli oyi omọse ọna e bhale odalo oyẹ.] Ini u mhila omọse onana ogbọ u ya mẹ igesikia ni o la èzọ ni anye gue shi ọli egbe ena.”

⁹ Eni egbọ iJu ni e la aghọ e kugbe lama shi èzọ ni a gue shi ekẹ, khi igesikia lọ.

¹⁰ Abi oni igovunọ ọ ri obọ nu iPọlu ngme ọ gue shi ọli ọ.

iPọlu ọọ, “Mhi lẹsẹ khi ikpe ni e bu u te la ukhomhi ẹoli ona a sọ èzọ, itobọ ona egbe ẹ mu mhẹ ni mhi rọ migha odalo oyẹ ya gue èzọ pfa egbemhẹ shi ekẹ. ¹¹ Abi u kie kpẹ lẹsẹ, amo o gbe ẹlẹ igbẹva ni mhi rọ je iJerusalemu ni mhi ya ga ugamhi. ¹² Egbọ iJu ni e gue èzọ shi mhẹ egbe ẹa bhale ya ẹ mhẹ shi elemhi Owa Oyi Èshinẹgba khi mhi nu ogbọkhoghuo ẹ khẹ akọ, wẹkhi eri mhi la owa ugamhi, wẹkhi ifuapfẹ ashikhoghuo tanọ ebubu egbọ abọ shi onyaghu. ¹³ Ẹa mhọli abi e li dobẹ rọ ya migha pfi ọtsẹlẹ shi èzọ ni e gue shi mhẹ egbe khi igesikia lọ. ¹⁴ Mhi lama shi ọ khi, eri mhia ga Èshinẹgba oyi eni e bia awa, mhi khi oni ọ rọte oni

Ode ona, ni ẹẹ khi egbhọli o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a kekẹ shi ebe eyi emekẹguele. ¹⁵ Mhi miesuọ abi egbọ enana e li miesuọ, khi Èshinẹgba ọ ya rọte eghuli guise ogbọ nya le, ghe eni e gue ngeli ghe ena okhọlọ. ¹⁶ Irarighọ mhi rọ rọshẹka, emini mhia riẹlẹ nya, ini udu ni ọọ gue ogbọ èzọ oyemhẹ o pfuase shi odalo oyi Èshinẹgba ali ogbọ.

¹⁷ “O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase ẹoli iJerusalemu le. Eri mhi jele aghọ ni mhi ya rue ikpaghọ ghi egbọ ni ẹa mhue ali ni mhi ri isomhopfa ghi Èshinẹgba. ¹⁸ Emini mhii riẹlẹ na ni e rọ bhale ya ẹ mhẹ shi Owa oyi Èshinẹgba abi mhi la ipfuase abi ushi o ngme. Egbọ ekhoghuo ẹa le gase mhẹ, wẹkhi eri a mẹ onyaghu.* ¹⁹ Ama egbọ iJu eghuo ni ẹ rọte ekẹ Esha bhale e ga li la akaghọ. E kha bhale odalo oyẹ ẹ ya gue èzọ oyewẹ, ini e mhọli emini e ya gue shi mhẹ egbe. ²⁰ Okekhi emọse ni e la akana ena, a mhila wẹ e guele umhaguẹli ni e gue shi mhẹ egbe abi a rọ rue mhẹ bhale odalo iSaẹdiri. ²¹ Ama emhi oghuo mhi la akpewẹ tsesẹ ngme khi, ‘Eri a gue mhẹ èzọ itobọ khi mhi mie shọ khi eni e ghu-a e ya gbo guale bhale agbọ.’”†

²² Ighọ iFẹlisi ni ọ ga lolo lẹsẹ emhi oni Ode ona, ọọ, a yemhẹ oni èzọ-a ne. Ọọ, “Ini iLisiasi oni ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọ da bhale mhi rọ ya sọ ẹ oni ingme.” ²³ Ọ gueyẹ ọga ekhọli-okhue oghọ ọ lolo ri ẹloe shi iPọlu egbe, ama e zẹ ọli pfi ẹfo-a ukukuọ. E zẹ ni emọle ọli e ke bhale ya tse ọli ali ni e ke ri emini ọ nono bhale ghi ọli.

iPọlu ọ bhale odalo oyi iFẹlisi ali iDurusila

²⁴ Abi ikuku ogbẹlẹ e rọ dọsẹ se, iFẹlisi ọ tsua ughue ọli ni a lu iDurusila ni ọ khi ọngi iJu ma egbe bhale. Ọ ghie ya lu iPọlu, ọ ri esọ shi ekẹ suọ abi iPọlu ọ li ngme ungmehi irudunga ni o la iJesu iKirisiti. ²⁵ Ama abi iPọlu ọ li ngme ungmehi iguẹngeli, ali ikuegbe-a ali isọ-èzọ oyi Èshinẹgba ni ọ bhale, ulishi oo mu iFẹlisi, ọọ, “Osomhi ghọ ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu ẹ ini mhi ke mẹ asha.” ²⁶ Oni eghẹghẹ ọ dabi khi iPọlu ọ ya vi ufa na luẹ, itobọ ighọ ọ rọ kelẹ ẹ ghie lu ọli, ọ bhale ni wewẹ e ngme. ²⁷ Abi ikpe eva

* 24:18 Li zẹ Ika 21.17-28 † 24:21 Li zẹ Ika 23.6

e rọ dọse, iPọshusi iFesitọsi ọ ke khi igovunọ ni iFẹlisi ọ kpẹ khi. Ama itobọ khi iFẹlisi ọ nono ni lọli guẹ riẹlẹ ti ẹgbọ iJu ẹloe, ọ zẹ iPọlu obọ shi owa ighumha.

25

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFesitọsi

¹ A liẹ amo o li ẹlẹ esẹ abi iFesitọsi ọ te khi igovunọ, ọ rọte ẹoli iSizeria nga ẹoli iJerusalemu. ² Oobọ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali enighie eyi ẹgbọ iJu e la gue ẹzọ shi iPọlu egbe. ³ E nyanya lema iFesitọsi ọ rue iPọlu je iJerusalemu ni ọ rọli kpaghiẹ ẹwẹ obọ. Irari khi e she gba khi ẹwẹ e ya kpẹ odẹ gbe iPọlu-a ini ẹẹ lẹ. ⁴ IFesitọsi ọọ wẹ, “A she ri iPọlu shi owa ighumha obini ẹoli iSizeria, mhẹmhe mhi ya nyenẹ egbe kelẹ je oobọ. ⁵ A zẹ ni eni ẹẹ ralo na ẹ e deba mhe je iSizeria ya gue ẹzọ shi ọni ọmọse egbe, ini o khia khi eri ọ lue.”

⁶ Ogbele elele ya ramhi ogbele igbe iFesitọsi ọ nu wẹ la aghọ, ni ọ rọ kia tiemhi ẹoli iSizeria. Ogbeakọlọ ọ khueghie ikọtụ-a, ọọ a rue iPọlu bhale odalo oyelue. ⁷ Abi iPọlu ọ rọ bhale, ẹgbọ iJu ni e rọte iJerusalemu bhale e migha gasẹ ọli, e gue ẹzọ ni o toto shi ọli egbe, ama ẹa dobe to eni ẹzọ migha.

⁸ Ama iPọlu ọ gue ẹzọ pfa egbọli shi eke, ọọ, “Mhi aa riẹlẹ emhikhoghuo ni o da ushi oyi ẹgbọ iJu, wẹkhi Owa Oyi Eshinegba, wẹkhi eri mhi lue na iSiza iRomu.”

⁹ Ama iFesitọsi ọ nono ni lọli riẹlẹ ọghuẹmhe oyi ẹgbọ iJu, ighọ ọ mhila iPọlu, “O ghọle ẹ ni a rue ẹ je iJerusalemu, ni a la aghọ gue ẹzọ oye ukpeloe mhe?”

¹⁰ IPọlu ọọ, “Iiye. Ikọtụ oyi iSiza ni a kha mema la gue ẹzọ oyemhe mhi la ena. Mhi aa mholi onobe ni mhi li ẹgbọ iJu ni yeye u lesẹ gboo. ¹¹ Ini o khia khi mhi lue nabi a gbe ọgbọ-a shi, mhi mu egbe ni mhi rọ ya ghua. Ama o kha da khia khi ẹzọ ni ẹgbọ iJu ena e gue ẹ shi mhe egbe khi ẹgbhọli lọ, ọgbokhoghuo ọa dobe ya rue mhe na wẹ. Irarighọ, mhi lema a zẹ ni iSiza lueghuo ọ remhe gue oni ẹzọ ona.”

¹² IFesitọsi ọ ri eni e nu ọli ẹ sọ ẹzọ ye ochi se, ọọ iPọlu, “U she lema a rue ẹzọ ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je.”

IPọlu ọ migha odalo oyi Agiripa ali iBenisi

¹³ Ogbele ingme-na e dọse, oghie Agiripa ali iBenisi e bhale eke iSizeria ni e ya tse iFesitọsi. ¹⁴ Aborokhia khi e la akaghọ ogbele ebubu, iFesitọsi ọ gue ingme oyi iPọlu ye oni oghie, ọọ, “Ọmose oghuo ọ la owa ighumha shi ana ni iFẹlisi ni ọ kpẹ khi igovunọ ọ zẹ obọ shi aghọ. ¹⁵ Abi mhi rọ ye iJerusalemu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali eyi ẹgbọ iJu e tsua ẹzọ bhale ya gue shi ọli egbe, ẹẹ mhi pfa ẹzọ igbe-a mu ọli.

¹⁶ “Ama mhi gueye wẹ khi awa ẹgbọ iRomu awa aa ya pfa ẹzọ mu ọgbọ ni a gue ẹzọ shi egbe, ini ọgbọ a ri eghẹghẹ nali gue shi ẹzọ ni a gue shi ọli egbe ne. ¹⁷ Abi e rọ deba mhe bhale ana, mhi nyanya shi oni ẹzọ shi ogbeakọlọ, mhi shitọ elemhi ikọtụ, mhiẹ a lu ọni ọmose bhale. ¹⁸ Abi eni ẹẹ gue ẹzọ shi ọli egbe e rọ vule ngme, ẹa gue ẹzọ umhaguẹli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹ Ochoghọ ẹzọ ekhako tse e lesẹ me gue shi ọli egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewẹ, ali ekhako ni o khi ingme oyi ọmose ni a lu iJesu, ni ọ ghua, ni iPọlu ọ khi ọ kie la agbọ. ²⁰ Mhi aa lesẹ abi mhi li ya tọnọ udi oni ingme onana. Mhi ri irarighọ mhila li ini ọ nono ni a rue oli je iJerusalemu ya gue eni ẹzọ ni a gue ẹ shi ọli egbe enana, oobọ. ²¹ Ama iPọlu ọ lema a kie mu lue shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni ọ sọ ọ. Irarighọ mhi rọ liẹ a rọ ọli shi owa ighumha ramhi ni mhi rọ ya rue ọli ghi iSiza.”

²² Ighọ Agiripa ọ gueye iFesitọsi, ọọ li, “Mhi kha nono ni mhẹmhe-ghuo ni mhi li ri esọ suọ ungmehi oyi ọni ọmose.” IFesitọsi ọọ li, “U ya suọ ọli ako.”

²³ Ogbeakọlọ, a ri ebọla kphase Agiripa ali iBenisi lo elemhi ikọtụ le. Ega ekhọli-okhue ni e lolo fu, ali ẹgbọ eniemhi ni e la oni ẹoli e deba li lo. IFesitọsi ọ ghie ya rue iPọlu bhale. ²⁴ IFesitọsi ọọ, “oghie Agiripa ali ẹgbọ ni e la ana nya, a bino ọmose ọna. Ẹgbọ iJu ni e la ana ali iJerusalemu ali iSizeria e she bhale deba mhe, ẹẹ tsese a khi ke zẹ ni ọ la agbọ. ²⁵ Mhi me khi ọa li emhikhoghuo onabi a ya gbe ọli-a shi, ama abi ọ rọ da lema a rue lue ghi Oghie iRomu nya eghọ, mhi ya rue ọli je iRomu. ²⁶ Ama mhi aa me ingme nabi mhi kha keke shi ọli egbe ghi Oghie iRomu nya. Irarighọ, mhi rọ rue ọli bhale ghi ẹ ẹẹ nya, yeye oghie Agiripa

kpaashi, ni a bhale ya ẹ khi ini a bino oni ingme se, otse mhi ya me emini mhi ya keke shi ọli egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a ro rue oni a mu shi igha ke ghi Oghie iRomu nya, ini aa me ushi okhoghwo keke shi ọli egbe gboo.”

26

IPolu o pfa egboli shi eke odalo Agiripa

¹ Igho Agiripa oo iPolu, “A she lama ne u ngme na egbe e.” Igho iPolu o tsua obo eke, o bele e gue ezọ, oo, ² “Agiripa ni oghie, mhi me egbe mhe shi oni o me afa ni mhi ro migha odalo oye amo, ni mhi ro o gue ezọ pfa egbe mhe shi eke shi ingme nya ni egbo iJu e gue shi mhe egbe. ³ Oo gue ti gba irari khi u ga lese imu eyi egbo iJu nya ali emini e mie shi. Irarigho, mhi lolo leme u mhọli irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴ “Egbo iJu nya e lese abi mhi lao shi abi mhi te khi omọ, rote igbaekele agbo oyemhe obini ushishi egbo iJu eyemhe ali eoli iJerusalemu. ⁵ Ode o she nuẹ ni e te lese mhe, e ya dobe pfi otsese shi o ini o ghole we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mhọli omuegbe egbegbo shi o abi ona otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶ Ama mena, itobo khi mhi mhọli iregbeda shi emini Eshinegba o shi na itita awa mhi ro migha shi imufe amo. ⁷ Ona o khi ishobo ni unuekpe igbeva eyawa e migha a khe, abi e li roshaka a ga Eshinegba ghe eleogwota ali ele iyose. Oghie, irari oni iregbeda onana egbo iJu e gue ezọ shi mhe egbe e shi. ⁸ Elo e ze ni a ro lama shio khi Eshinegba o dobe e guise oni o ghuala le?

⁹ “Mhemhe mhi kpe mhọli ọli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okhọli vule shi oni eva oyi iJesu ongi iNazareti o. ¹⁰ Igho mhi li i riele ọli obini eoli iJerusalemu. Irari afu ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a ro o gbolo we-a, mhii mie obo shi o. ¹¹ Ebubu eghẹghe mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungmehi ipfiunu-a deba Eshinegba. Irari elemhi we

ni e bi mhe. Mhi gbolo je eoli oboese ya mu okhọli vule shi we o.†

IPolu o guele abi loli li mupfi (Ika 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Eleghuo mhi i le eoli iDamasikosi, rote afu ali omhese ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe. ¹³ Itsotso ogwota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi me khi akpa ni o ge dose ovo o rote idane mi gase mhe ali eni anye ga kia. ¹⁴ Anye nya, anye de eke, igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme elemhi Iburu, oo, ‘ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okhọli vule e shi mhe o, ooyeghe wa li ini u nu mhe e khọli.’

¹⁵ “Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhue?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe iJesu lo ni u mu okhọli vule shi o.’ ¹⁶ ‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhe khasẹ irari khi mhi she ze shi oni oo ga mhe ali ni u ke pfi otsese oyemhe shi emini u ri ukpeloe oye mhe, ali emini mhi ya rokhasẹ okhese. ¹⁷ Mhi ya tsumhi e obo oyi egbo eye ali obo oyi egbo iJeta. Mhi ghie e ghi we, ¹⁸ ni u khueghie we alo-a, ni u mu we pfi lase alo ebili le bhale akpa, ali u rue we ekpabo eyi okphaghiẹ lasele bhale deba Eshinegba, ni a gbe olamhe kua na we, ali ni e kugbe egbo eyi Eshinegba eni e pfuase o, itobo irudunga ni e mhọli na mhe.’

¹⁹ “Irarigho, oghie Agiripa, mhia ro ri ukpeloe gbe eke ni mhi rote iloghie me. ²⁰ Mhi kpe te odode gue ọli ye egbo iDamasikosi, mhi ke gbo gue ọli ye egbo iJerusalemu ali egbo ni e la eke iJudia nya ali egbo iJeta. Mhi roli tse abo, e lase olamhe le ni e mupfi deba Eshinegba, e rokhasẹ khi wewe e she mu nyene rote ikanya ebe eyewe lasele.‡ ²¹ Ona o ze ni egbo iJu e ro bamhe rue Owa Oyi Eshinegba ni e ro roshaka ini wewe e gbe mhe-a. ²² Ama mhi she mhọli ikpaghiobo oyi Eshinegba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi otsese ye ogbo onofune ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme dose emini emekeguele ali iMosisi e khi a ya me, ²³ khi oni Omiepfuese ni a shobo khi oo bhale o ya me osue, ali khi loli ni o kpe te odode

* 26:5 Li ze Ika 23.6; iFili 3.5 † 26:11 Li ze Ika 8.3; 22.4-5 ‡ 26:20 Li ze Ika 9.20,28-29 § 26:23 Li ze Aza 42.6; 49.6; 1 iKori 15.20

röte eghuli guale khi o ya ri ákpá ru na egbö eyöli ali egbö iJeta.”²⁴ Abi iPölu o rö ngme ramhi ana, iFesitösi o mu öli migha, öo li, “Eri waa ke lese emini u wa li? Ebe ni u ze döse e she ri ujili e kphe.”

²⁵ IPölu öo li, “Ujili öa kpha mhe, iFesitösi ogbegbedu, emini mhia ngme egbegbingme lö ni o tsua egbhali. ²⁶ Oghie Agiripa o ga lese eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ea lase öli egbhali-a irari khi aa riele we osheli. Ona o ze khi mhi ga döbe nu öli a ngme oni ingme ona gboo. ²⁷ Oghie Agiripa, u fe mieshi emini emekeguele e ngme? Mhi lese khi u mie sho o.”

²⁸ Ighö Agiripa öo iPölu, “Eri u dabi khi u döbe ya ri oni ukuku egheghe ona ti mhe ni u remhe mele öni o miesuo-a?” ²⁹ IPölu öo li, “O kele, o tese oo, mhi lema Eshinegba o khi khi yeye-ghuo tse, ama li shi ogbokpa ni o ri esö shi mhe eke ogbenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obö rue iweghe ni e lamhe abö ena o le.”

³⁰ Ighö öni oghie o vule, li shi öni igovunö ali iBenisi ali eni e nu we shito. ³¹ E röte oni agbala vu, ee ngme, ee, “Omöse ona öa li ingme ni a ya gbe öli-a shi wekhi oni a rö o mu öli shi owa ighumha.”

³² Agiripa öo iFesitösi, “Áá kha wolo omöse ona abö-a ini öa she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lö.”

27

A rue iPölu je iRomu

¹ Abi e rö lama shi o, anye lo öko-oké oniemi je Itili, e rue iPölu ali ighumha ni e kpöle mhöli obö oyi öga ekhöli-okhue ni a lu iJulösi, ni o khi oghuo öyi ekhöli-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a ze öda ke. ² Anye lo öko-oké oniemi röte Adiramitiömu, ikhi öko-oké ni o ya kia migha ikpe eghuo ni öko-oké ee migha, ni e la epfefefe öke ni e la eke Esha. Arisitakusi ni o khi öngi iMasidonia o nu anye kia.

³ Ogbeakölö anye migha iSidöni. IJulösi o mhöli isomhelemhi na iPölu, o ze öli obö ya me emöle öli, ni e ri emini öo nono na li. ⁴ Anye ke gbo röte aghö mu oni öko nga, anye röte odane ukiëkie eke ni öke oniemi o khi shi ni a lu iSapurösi irari khi akpekpeli oo nase anye. ⁵ Abi anye rö gua

ökö o da je ödada iSilisha ali iPafia, anye migha öli iMara na eke iLisia. ⁶ Aghö öni öga ekhöli-okhue o te me öko-oké oniemi öyi öli Alezadira ni oo je Itili, o ri anye lo o. ⁷ Anye e kia fie, ogbele ebubu, anye mhöli ömunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpeli öa rö ze anye röte ashini anye kha röte, anye gua öko-oké je ukiëkie eke ni öke oniemi o khi shi iKireti ni o sö alo ghue öli iSalimö. ⁸ Anye mhöli ömunu röte oni öke oniemi. Ikpukhokho, anye bhale ashini öko-oké ee migha ni a lui öpfömhegbe ni o ti mama öli iLasia.

⁹ Egheghe o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi egheghe ni a rö lese pfi azumhi se, ni o khi egheghe ni okhena o la la okiali na ukhomhi öke oniemi. Ighö iPölu o tse agua ye we, öo we, ¹⁰ “Emöse, mhi she me khi okiali oyawa o ya khi okhena ali khi o ya ri ukpokpomhi öpfu ghi oni öko ali itsua ni o tsua ali agbö oyawa.” ¹¹ Ama, ocho ni öni öga ekhöli-okhue o kha rö ri esö shi emini iPölu o ngme, o deba abi öni o gua oni öko o ngme ali emini öni o mhöli oni öko o ngme. ¹² Aborökha khi ashini anye migha öa ya ti egbe egheghe orue; ebubu egbö e yemhe anye gua ke le, e dabi khi anye ya ramhi öli iFonisi, ni anye la aghö egheghe orue. Aghö öko öke oniemi nya ee migha yemhe-a. Eke ni öke oniemi o khishi ni a lu iKireti ni o sö alo ghue obini ovö o te e lo eko o khi.

Akpekpeli oniemi

¹³ Abi akpekpeli öke o rö ri öfie röte ukiëkie ögobö o pfiolo, eni emöse e dabi khi okiali o ya ze we kia ke je odalo, ighö e leli uli ali akhuli ni a rö gba öko öo zu. Ee kia esesö oni öke oniemi na iKireti. ¹⁴ Ama o li dené, akpekpeli oniemi, o li röte ukiëkie obita ini a sö alo ghue obini ovö o te e tiemi eko pfiolo röte oni eke ni o la iteva öke oniemi i döse. ¹⁵ Oni akpekpeli o tsua rughu öko-oké oyanye, öa döbe ke kia je obini akpekpeli o te pfiolo o bhale. O löse anye. Anye bie ze öli obö na akpekpeli lölighuo oo tsua. ¹⁶ Anye kia röte ukiëkie ukuku eke ni o la iteva öke oniemi ni a lu iKauda, ikhi ukiëkie obini oni akpekpeli öa ri egbe ramhi. Iröshëka anye rö döbe tialö öko onikeke ni a rö o tsumhi egbö lo elemhi oni öko-oké oniemi.

17 Abi eni emose e ro tialo li lo se, e ri ili ge oni oko-okę oniemi gase, ini eni ili e dobe mu oli mhuę toto. Irari khi ee na ulishi ini oni oko o ya gbe aye shi ugbe eke, ni o la egele eke iLibiya, ni o so alo ghue we. Igho e gbaghie ode na kpishi oyi oni oko-a, irari khi ea bie ke mhuę abi e ya li o. Ishegho ni oni akpekpeli o bie tsua we ke le. 18 Oni akpekpeli o kie ri itoto tsua oni oko-okę ramhi ogbeakolo, ramhi ni, eni emose e ro tino itsua ni e tsua shi oni oko o pfino kulo oni okę. 19 Ogbeakolo e pfino ikhuli ni oni oko o ro o gbe akanya kulo oni okę. 20 Aborokhia khi ogbele ebubu ni e dose khi anye a ri eloe ti ovo wekhi ukpetata, ni oni akpekpeli o kiele ro ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi o khi anye me ode ni anye te ya pfue o.

21 Abi eni emose ea ro le eminale ogbele ebubu, iPolu o vule, o we, "Emose a kha suo ude ni mhi ye e lo, a kha migha iKireti, Eghęghę agho, a kha tsumhi egbe e oyese onana ali opfu. 22 Ama mena mhi gueye e a mholi udu, itobo khi ongeę okhoghuo oa ya pfua se ni oni oko. 23 Ooyose ageni oyi Eshinęba ni o mholi mhe ali ni mhi a ga o migha mama mhe, 24 oo mhe, 'Khi ze ni ulishi o muę, iPolu. U mema ya migha ezọ odalo oyi iSiza ali khi Eshinęba o she rote ilemhi ri agbo oyi eni a ga kia mholi e obo.' 25 Irarigho, a mu igbedu oye mholi, emose, irari khi mhi mhuę irudunga khi Eshinęba o ya riele oli abi o gueye mhe. 26 Ama oko oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe eke okhoghuo ni o la iteva okę oniemi, o tigbe migha."

Oni oko o de ya khere-a

27 Eliyose elenuzi-igbene, akpekpeli o kie tsua anye e kiakia okę oniemi Adiriatiki. Itsotso ogbie, o li eni ee gbe akanya oni oko eloe abine khi e she ti e mama eke. 28 E mhesę oni okę bino, e me khi ilimhi oyoli o khi ete-awę egbhuesesa. O gbo li denę, e gbo mhesę oli, o ke khi ete-awę egbhue ali igbe. 29 Ulishi o mu we khi oni oko o ya gbe aye shi eche, e rote ukhokho pfi ikhuli ene ni a ro a mu oko o gbashi lo oni okę oniemi, ee so iromhi ogbe o gbe a.

30 Eni e la oni oko o gbe akanya e dua abi e li me asha a na kua. Ee tiese ukuku

oko ni e tialo lole egho nga okę oniemi, abine khi eri e nono ni e rote odalo ya pfi ikhuli lo okę oniemi. 31 Ama iPolu oo oni oga ekholi-okhue ali eni ekholi-okhue, "Ini emose enana ea li la elemhi oni oko, ongeę, oa ya pfue o." 32 Igho eni ekholi-okhue e pfa uli ni o mu oni oko onikeke mhuę-a. E ze oli de tiemhi elemhi okę.

33 Neni ogbe o maghie-a, iPolu o lema we nya e le eminale. Oo we, "O she ramhi ogbele igbene ni udu oa ke te sheshe e, ni a le eminale kpe. 34 Mena mhia lema e, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie dobe la agbo, A lemhi khi emhikhoghuo oa ya li ongeę." 35 Abi o ro ngme na se, o rue ibuledi lasela, o kphemhi na Eshinęba ukpeloe we nya, o khi oli-a, oo le. 36 Wewe nya e mholi udu, e le eminale. 37 Anye nya ni anye la oni oko, egbo egbhuegbese ali ogbasasa 276 anye khi. 38 Abi e ro ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo okę oniemi, ini oni oko o kpe li fue.

Oni oko okę oniemi o kulue

39 Abi ogbe o ro gbe-a se, eni ee gua oni oko ea ke lese egele okę oniemi bie, ama e me ashini ekhashe e kpi gbili shi. Agho e ke bie roli shi udu khi wewe e ya gua oni oko ya migha ini o ze we e riele. 40 Igho e pfanọ eni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu oko-okę oniemi e gbashi kulo udi okę oniemi. Eghęghę agho e taghie uli ni a ro mu emini a ro mu oni oko ukhomhi e nyene-a. E taghie ugbakpi oyi oni oko-a nga idane, ni e dobe ramhi ashini e nono. 41 Ama oni oko-okę o ya to aye so ugbe eke ni o la elemhi okę oniemi, o migha, akpekpeli o kie ri itoto o li, o tseke udi oni oko-a.

42 Eni ekholi-okhue ee gba abi e li ya gbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua okę ramhi egele ni e na vu. 43 Ama oni oga ekholi-okhue, oo nono abi loli li ya tsumhi iPolu, oa ze we riele emini e gba. Ochoghọ o gueye eni e gue e gua okę e kpe danọ kulo okę ni e ramhi egele. 44 Eni e kpole nya e mu ikiekie era mhuę okekhi izaga oyi oni oko-okę. Igho wewe nya e ramhi ekekhe emhikhoghuo oa li we.

28

Eke ni a lui iMota

¹ Abi anye rọ ri ẹpfua-ẹpfua ramhi egele se, anye bhale ya ẹ khi iMọta a lu oni eke ni o la iteva okẹ oniēmhi. ² Ẹgbọ ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avuerẹ rọ mu anye ẹpfese irari khi eri amẹ oo rue, ogbe o pfo. ³ IPọlu ọ ya nu iguagha ẹera, ọ rẹwe kpẹ eni erali, igho ẹnye afue ọ te eni iguagha lasela ya tsakọ shi iPọlu obọ, itobọ khi erali e she base ọli. ⁴ Abi ẹgbọ ni e la oni eke ee mẹ khi oni ẹnye ọ ngomhi iPọlu obọ, e gueye egbe, ẹẹ, “Omose ọna, ọgbọ ugbeli ni ọ gbolo ẹgbọ-a ọ fe khi memena. Aa mẹ khi abi ọ ririẹ na pfue eghuli okẹ oniēmhi, odeba oyi iguezọ ọa kie zẹ ọli obọ ni ọ la agbọ.” ⁵ Ama iPọlu ọ kpishi oni ẹnye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni oni ẹnye ọ ngomhi ọli, ọa li ọli abikhoghuo. ⁶ E migha ri ẹloe shi eke ẹ khe abi ọ li ya fumhi, okekhi abi ọ li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e rọ khe ọli ramhi ni ẹa rọ mẹ khi emhikhoghuo e li ọli, e mu udu pfi, ẹẹ khi olitsa ọ khi.

⁷ Epefe-aghọ iPobiliọsi ni ọ khi ọgbọ igomẹti oyi oni eke ni okẹ oniēmhi o khi shi, ọ mhọli apfe shi. Ọ rue anye je apfe oyoli, ọ feli anye ẹpfese egbegbọ ogbele ese. ⁸ Ita iPobiliọsi ọ yeshi i ghua, iba ali ukpokpomhi elemhi ofu e to ọli. IPọlu ọ lo elemhi owa ya sọ iromhi na li, ọ ri abọ nga li egbe, ọ rọli zẹ. ⁹ Abi a rọ mẹ ghọ se, ẹgbọ elese ni e ghua ni e la oni eke ni okẹ oniēmhi o khishi e bhale, a rẹwe zẹ. ¹⁰ Eni ẹgbọ e lolo mu ekpe na anye, e somhi anye opfa. Abi anye rọ ya lo okọ-okẹ oniēmhi ke vu, e wọlọ itsua ododa ni e to anye na anye.

Rote ẹoli iMọta je iRomu

¹¹ Abi o rọ gbe iki ese dose, anye lo okọ-okẹ oniēmhi ni o migha aghọ khe ni orue o dose. Ẹoli Alẹzadira oni okọ o te e bhale, isheli itsema iKasito ali iPolukisi a lu oni okọ. ¹² Anye ramhi ẹoli iSirakusi, anye la aghọ ẹle ese. ¹³ Anye rọte aghọ kia okẹ-oniēmhi ramhi ẹoli iRegiumu. Ogbeakọlọ, akpekpeli o rọte ukiẹkiẹ ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko e pfiolo. Ogbele onuzi-eva, anye lo ẹoli iPuteoli. ¹⁴ Anye ya ẹ eni e miesuọ ni ẹẹ anye nu wẹwe la aghọ elemhi ẹfo uka oghuo. Anye rọte aghọ vu, anye ramhi iRomu.

¹⁵ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la iRomu e she suọ khi anye ẹ bhale. Igho eni e miesuọ eghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apiọsi ali Owa Ese ni a ku ẹ shi. Abi iPọlu ọ rọ mẹ wẹ, ọ tse Ẹshinegba uwegbe, o ri udu shi ọli ọ.

IPọlu ọ la elemhi iRomu tse abọ

¹⁶ Abi anye rọ ramhi iRomu, a zẹ ni iPọlu lẹlighuo ọ la owa ni o ghọle ọ, a zẹ okhọli-okhue ọghuo ọ ri ukpẹloe ke khu ọli.

¹⁷ Abi o rọ gba ẹle ese dose, iPọlu ọ lu eni e ralo na ẹgbọ iJu shi ilona. Abi e rọ bhale shi oni ilona, ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhe, mhi aa li ẹgbọ eyawa emhikhoghuo wẹkhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e rọ nga awa obọ-a, ni e rọ la iJerusalemu mu mhe, rue mhe na igomẹti iRomu. ¹⁸ Abi e rọ gue mhe ezọ egbe-a se, e nono abi wẹwe e lie rue mhe obọ-a, itobọ khi mhia lue, ni a ya gbe mhe-a shi. ¹⁹ Ama abi ẹgbọ iJu ẹa rọ lama shi ọ, lẹli mhi rọ lema a tsua oni ezọ bhale odalo oyi iSiza. Ọa khi eri mhi mhue emini mhi bhale ya gue shi ẹgbọ eyemhe egbe.* ²⁰ Onana o zẹ khi mhiẹ a bhale ni awa ngme. Itobọ irudushi ni ẹgbọ iZireni e mhọli a rọ ri iwẹghẹ shi mhe awe ena.”

²¹ Ẹ ọli, “Anye a mẹ ebe okhoghuo ni a keke ingme oye shi, rọte eke iJudia bhale, ghi anye, wẹkhi inyoghuo awa ni e rọte oobọ bhale e gue ingme oye okhoghuo ni ọa ti ye anye. ²² Ama anye ẹ nono ni anye suọ unu oye, itobọ khi ashakpa ẹgbọ e la ngme onobe shi oni otu onogbọ ona.”

²³ Igho e shi ogbele na iPọlu. Ebu bu ẹgbọ e bhale asha ni iPọlu ọ la oni ogbele. Rọte ẹle uzogbe ya ramhi ẹliyose iPọlu ọ te gue ungmehi oyi Eghiele oyi Ẹshinegba ye wẹ. Ọ rọte ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekeguele rọli lo wẹ esọ ini e lama mie iJesu suọ. ²⁴ Ingmehi ni ọ ngme e lo ẹgbọ eghuo esọ, ama ẹgbọ eghuo ẹa mie shi ọli ọ. ²⁵ Igho e li nu egbe e khakọ, e vu, abi iPọlu ọ rọ ngme ungmehi ona ni o kpọli ukhokho unu se ni ọọ, “Ayemhe-nọ-pfuase ọ she kpẹ rọte unu oyi Azaya ọmekeguele gueye eni e bia awa:

²⁶ “Lẹ deba ẹgbọ ena

ni u gueye wẹ,

“A ya ri esọ shi eke khue,

* 28:19 Li zẹ Ika 25.11

ama ọa ya tigbe lo ẹ esọ,
 a fẹli ofẹli khue,
 ama aa mẹ emhikhoghuo.”

²⁷ Udu oyẹwẹ o bi obili-a,
 esọ eyẹwẹ e zuse,
 e gbo guese alo.

Ini ọa khi igho lo,
 e kha ri alo eyẹwẹ ke mẹ eke,
 e ri esọ eyẹwẹ ẹ suọ,
 udu oyẹwẹ o kha mhọli ilẹsingme,
 e kha mu pfi bhale deba mhe,
 mhi rẹwẹ ze.[†]

²⁸ “Irarigho, mhia nono ni a lẹsẹ khi imiepfuese oyi Eshinegba khi a she rọli ghi ẹgbọ ijeta. E ya ri esọ shi ọ!” ²⁹ [Abi ọ rọ ngme oni ungmehi ona se, eni ẹgbọ iju e vu, e nu egbewẹ khakọ ni o toto.]

³⁰ Ikpe eva gbada iPolu ọ la owa ni lẹlighuo ọ ngmomhi shi. Agho ọ la a mu ẹgbọ ni e bhale ya fẹli ọli epfese. ³¹ Igbe-udu ni ọ mhue ya, ọ rọ ọ gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba le, ọ gbolo sẹsẹ ẹgbọ ingme eyi iJesu iKirisiti Onomhue, emhikhoghuo ọa zu ọli ode.

[†] 28:27 Li zẹ Aza 6.9-10

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo IRoma Eni e miesuo

Otse oyi iPolu

¹ Mhemhe iPolu, oni oo ga oyi iJesu iKirisiti ni a lu mhi khi aghiusomhi na kee, ni a ze o le mhi ke tsabo usomhi onete oyi Eshinegba. Mhemhe mhi keke ebe ona. ² Oni usomhi onete ona khi, oni Eshinegba o shobo shi eke, rote unu oyi emekeguele eyoli ni a keke shi Ebe-nopfuase. ³ Oni usomhi onete o ya khi, ingme oyi omi oli ni o rote unuekpe oyi iDefidi lasela elemhi idiegbe. ⁴ A rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase roli khashe, ikhi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, khi, Omi Eshinegba o khi, abi o ro rote eghuli guise oli le. ⁵ Rote obo oyi iKirisiti ali eva oyoli anye te mie afu ro khi ighiusomhi na kee eyoli, ni anye ro ri egbo iJeta nya bhale ya sueso na Eshinegba. Isueso ni o rote irudunga bhale. ⁶ Ee egbo iRomu a li la eni Eshinegba o lu, ni a li khi enayi iJesu iKirisiti.

⁷ Ee ni a la iRomu nya a keke ebe ona ghi. Ee ni Eshinegba o nono ingme oyewe ni o ze, ni a khi egbo eyoli.

Okhale ali opfomhe e ka khi eye e, rote obo oyi Eshinegba ita awa ali rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue.

⁸ Onodode, mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti tse Eshinegba oyemhe uwegbe shi agbo oye e nya, irari khi a she la ashakpa elemhi eke agbo suo eko irudunga ni a mholi. ⁹ Eshinegba ni mhi ri udu oyemhe nya a ga, ni mhi a tse abo usomhi onete oyi omi oli, o khi otsela oyemhe, khi igesikia mhia ngme, khi egheghe kpa mhi ro o sa to e egbe ini mhia so iromhi. ¹⁰ Mhia lema Eshinegba o khueghie ode-a na mhe ni mhi me asha bhale ya me e ikpukhokho abi o ghole oli shi.

¹¹ O ma ghole mhe gba ni mhi ro me e, ni mhi ri osese eyi ayemhe na e, ni o re e ya toto irudunga. ¹² Emini mhi ri ona ngme khi ni a ro bhale ya e khi awa mhue

ikpaghiobo na egbe. Mhi kha zese e-a, ee a zese mhe-a. ¹³ Emole mhe, mhia nono ni a lese khi, ebubu egheghe mhi she gba li khi mhi bhale ya feli e, ni mhi gbo ri egbo bhale irudunga abi mhi kpe lie riela oli ifuabo egboese ni e khi iJeta, ama, ozuode o zu mhe ode.* ¹⁴ Egboli oyemhe o khi ni mhi ro tse abo ona ye egbo kpa, ghe egbo iGiriki ali eni ea khi iGiriki, ene fialo-a ali eni ea fialo-a, shi eni mholi egbhali ali eni ea mholi egbhali. ¹⁵ Igho, o gbo lie kphakpha mhe egbe ni mhi ro li gue oni usomhi onete ye e ni a la iRomu.

Ekpabo ni o la oni usomhi onete

¹⁶ Omama oni usomhi onete oa ya mu mhe, irari khi loli o khi ekpabo oyi Eshinegba ni a ro o tsumhi ogbokpa ni o miesuo, egbo iJu o kpe ramhi egbe, neni o tigbe ramhi egbo iJeta egbe.† ¹⁷ Oni usomhi onete ona o guele abi Eshinegba o lie mie ogbokpa ni o mholi irudunga. Ezeze abi Ebe-nopfuase o ngme khi, "Oni Eshinegba o ri irari irudunga oyoli pfa na, o ya la agbo."‡

Elemhi ibibi oyi Eshinegba

¹⁸ Idane elemhi ibibi oyi Eshinegba o te e tiemhile shi egbo ni ea miesuo ali ena okholo nya o, ni e ri okholo oyewe e khukhu egbo alo ini e khi lese igesikia oyi Eshinegba. ¹⁹ Aborokhia khi e lese emini a dobe a lese ingme oyi Eshinegba, itobo khi o khueghie oli-a khashe we gboo. ²⁰ Irari khi rote igbaekele agbo a te me ekpabo ali ufumhi ali abi Eshinegba o li gboo. Emini o ma nya o ri awa mholi ilese abi o li. Onana o ze khi egbo ea mhue emini e ya lie khi o ze ni wewe ea ro miesuo.

²¹ E lese Eshinegba, ama ea kueghie oli abi Eshinegba, wexhi eri e kphemhi oli. Ochogh, isamhi afue ee sa, igho udu ooyeghe oyewe o bishi-a.§ ²² E khi, eni e fialo-a wewe e khi, ama e mele eyeghe-a. ²³ E ya oghe ufumhi ni a ro na Eshinegba ni o la agboagbo na ikhumhi ni a mama ro khokho ogbo ni oo ghu ali ipfeli ali elamhako ali emini ee ti akpidi eke.*

²⁴ Irarigho, Eshinegba o ro rue we obo-a na oghe mhe olamhe oyi udu eyewe ali

* **1:13** Li ze Ika 19.21 † **1:16** Li ze iMak 8.38 ‡ **1:17** Li ze Abak 2.4 § **1:21** Li ze Efi 4.17-18 * **1:23** Li ze iDeut 4.16-18

itṣeḅo ni e nu egbewe ẹ li. ²⁵ E ri ẹgbhọli ọghie igesikia oyi Ẹshinegba. Ee ga emini a ma, ocho ni e kha ro ke ga Ima, oni o khi oni a kuẹghie ya ramhi ẹle ni agboagbo. Atse.

²⁶ Itobo ona, Ẹshinegba o ro rue we obo- a na oghuemhe omama. Egbegbi ikpotso eyewe, e nu egbe we ẹ gbhe. ²⁷ Igho li khi eni emose, ocho ni e kha ro le ke deba ikpotso, emose na abi wewe ẹẹ ghole we inu-gbhe. Emose ẹ gbe ikanya omama ke deba emose, irarigho, e she mie ifata ikanya ebe eyewe.

²⁸ Irari khi ẹa lama ri egbegbi ilese oyi Ẹshinegba ni e mhue shi udu, Ẹshinegba o ro ze we obo na isamhi ebe udu oyewe ni e ke riẹle emini ẹa kha riẹle. ²⁹ Okholo khi okholo nya o kesẹ we-a, ghe ingmobe, ghe emhi ito-egbe, ghe ubogbo. Ofuma ikpekpe o vo we egbe, ghe ugbeli, ghe okhọli, ghe ikpamhika, ghe obe-imumu. Eni ẹ tsue ẹgbọ kiakia e khi. ³⁰ E ri unu ẹ yese ọgbọ-a, ẹẹ biselemhi Ẹshinegba, ezunu-obe, ni ẹa mhue ekpe, ni ẹẹ tonon obo udu. Ode ebe ni a ro li okholo enegbo, ẹẹ sa ro lasela ẹghẹghẹ kpa. Ẹa ya suo eso na itawe. ³¹ Ẹa mhue ileasingme, ẹa ri ishobo oyewe a gbe akanya, ẹa ya ti elemhi ọgbọ wekhi eri e mhue ilelemhi na ọgbọ. ³² E lese khi ushi oyi Ẹshinegba, ọọ khi, ẹgbọ ni e li na ngeli, eni e ya pfua e khi, ọa khi eri e lese ẹ riẹle emhi eghogho tse, ama ẹẹ mie obo shi eni ẹ gbe ikanya eghogho o.

2

Iguezo oyi Ẹshinegba

¹ Yeye ni u wa gue egboese ezọ, waa mhọli obini u pfue o ya je, irari khi ẹghẹghẹ kpa ni u ro gue ọgbọese ezọ ne, egbe ẹ wa gue ezọ, itobo khi yeye oye u lili ẹ riẹle eni emhi.* ² Awa lese khi ezọ ni Ẹshinegba o gue ẹgbọ ni ẹẹ riẹle emhi eghogho, khi igesikia o deba gue ọli. ³ Eri u dabi khi ini yeye ọgbọ afuafuafue u gue egboese ezọ, khi yeye u li riẹle oni emhi oghogho, khi u ya pfue ezọ oyi Ẹshinegba? ⁴ Abi khi eri u ri eloe ẹ gbe isomhelemhi ali iregbemie ali irabomudu eniemhi eyoli, nu waa lese khi isomhelemhi oyi Ẹshinegba o re ramhi imupfi?

⁵ Ama irari igbiti ali udu ni ọa mhue imupfi ni a mhue, a ro khi ma ofu oyi Ẹshinegba, ni o ro ya na ẹ osoli, ẹghẹghẹ ni iguezo oyoli ni ọa mhue azeba o ro ya feli lasela. ⁶ Ẹshinegba, “O ya fali ọgbogbo ota abi o li gbe.”† ⁷ O ya ri agbo na agboagbo na ẹgbọ ni e mhue irabomudu ẹ riẹle onete, ni ẹẹ nono ufumhi ali agbo ni ọa mhue ukpese. ⁸ Ama ẹgbọ ni ẹẹ na shi oyewe tse, ni ẹa ri eso shi igesikia ni o la ungmehi oyi Ẹshinegba, ni e deba onobe vu, Ẹshinegba o ya tiese ofu ali elemhi ibibi oyoli le shi we o. ⁹ Ẹgbọ eni ẹẹ riẹle onobe nya e ya me osoli ali oya. Okekhi ẹgbọ iJu, okekhi ẹgbọ iJeta. ¹⁰ Ama Ẹshinegba o ya ri ufumhi ali itinga ali opfomhe na ẹgbọ nya ni ẹ riẹle onete. Okekhi ẹgbọ iJu, okekhi ẹgbọ iJeta. ¹¹ Irari khi Ẹshinegba ọa ya zolo ọgbokhoghuo.‡

¹² Egbokpa ni e lamhe olamhe ni ẹa me ebe ushi deba, ọgbọ ọa rote ebe ushi ya gue we ezọ, ama ẹgbokpa ni e mhue ushi deba ni e lamhe olamhe, a ya rote ushi gue we ezọ. ¹³ Irari khi ọa khi ẹgbọ ni e suo abi ushi o ngme tse Ẹshinegba o ya lie khi e pfuase, ama eni e suo abi ushi o ngme ni e roli ẹ gbe akanya, Ẹshinegba o ya pfa na khi e pfuase. ¹⁴ Eghẹghẹ kpa ni ẹgbọ iJeta, ni ẹa mhọli ushi, e ro rote angeli oyewe ri ushi gbe akanya ne, eri e rokhasẹ khi e lese emini ọa ti ali emini o ti ni a riẹle, ini ẹa ririe mhue ushi. ¹⁵ Eri angeli oyewe o rokhasẹ khi emini ushi ọọ a ke riẹle, khi e keke ọli shi udu, udu oyewe o pfi otsela shi o, isamhi eyewe ni ẹ gue we ezọ isheghuo, e gbo khe we shi eke. ¹⁶ Igho o ya li ogbele ni Ẹshinegba o ya rote obo oyi iJesu iKirisiti gue we ezọ ri osheli oyewe lasela abi mhi li ri usomhi onete tse abo.

Ẹgbọ iJu ali ushi

¹⁷ Ini a lu egbe ẹ ẹgbọ iJu, a ri egbe da ushi ri Ẹshinegba a tonon obo udu, ¹⁸ Ini a ze Ebe-no-pfuase lese oghuemhe oyi Ẹshinegba, ni a gbo lese emini o gbe akanya, ¹⁹ ini a lese khi ẹẹ a khi eni ẹẹ sese ezalo ode, ni a ro gbo khi akpa na ẹgbọ ni e la alo ebili, ²⁰ a ye ẹgbọ ni e khi eyeghe ude, a sese eni ẹa lese. A mhọli ọli shi udu khi ilese ali igesikia o gba pfo shi elemhi ushi. ²¹ Ẹẹ ni a sese egboese, elo o

* 2:1 Li ze iMat 7.1; iLuk 6.37 † 2:6 Li ze iWolo 62.12; Ekpi 24.12 ‡ 2:11 Li ze iDeut 10.17

zẹ khi aa ya sẹsẹ egbe ẹ? Ẹẹ ni a liẹ ọgbọ ọ khi do ughiatọ, àá liẹ do? ²² Ẹẹ ni a liẹ ọgbọ ọ khi kia okia, aa liẹ kia okia? Ẹẹ ni ikhumhi igaga ọọ kpasẹ, aa liẹ do ughiatọ elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba? ²³ Ẹẹ ni a tono obọ udu khi a mhue ishi eyi Ẹshinẹgba, aa ri omama mu Ẹshinẹgba abi a liẹ gbe eni ishi-a? ²⁴ Ebe-no-pfuasẹ ọọ khi: “Irari ẹẹ ni a khi ẹgbọ iJu ẹgbọ iJeta e rọ ọ zẹ ẹmuẹbe na eva oyi Ẹshinẹgba.” § ²⁵ Ini a ri ishi a gbe ikanya, oshẹlẹ oye ẹ o rọ mu ẹloe, ama ini a gbe ushi-a, eri a li abinẹ khi aa shẹlẹ-a. ²⁶ Ini ọgbọ ni ọa khi iJu ni ọgbọ aa shẹlẹ-a ọ ri ushi oyi Ẹshinẹgba gbe akanya, Ẹshinẹgba ọa ya leli ọli shi ọni aa shẹlẹ-a? ²⁷ Itobọ ighọ, ẹgbọ iJeta e ya pfa ẹzọ mu ẹ iJu itobọ khi a gbe ushi-a, aboriẹkhia khi a keke ọni ushi shi ebe na ẹ ni a gbo shẹlẹ-a, ama wẹwẹ e ri ushi ẹ gbe akanya ini aa ririẹ shẹlẹ wẹ-a. ²⁸ Ọa khi itobọ khi ọgbọ ọọ ngeli abi ọgbọ iJu ali itobọ khi a da shẹlẹ ọli-a ọ rọ khi egbegbi iJu. ²⁹ Ama ọni ọ khi egbegbi iJu ọ khi ọni ọ ri ushi ẹ gbe akanya, Oshẹlẹ na ekelemhi udu o khi igesikia oyi oshẹlẹ, ọa khi ona ẹkuẹ idiegbe oye. Ọgbọ ọghọghọ Ẹshinẹgba ọọ kuẹghie ọli, aa khi ẹgbọ ẹẹ kuẹghie ọli.*

3

¹ Ighe eleli ni ẹgbọ iJu, ikhi eni a lu eni a shẹlẹ-a, e mhọli dọsẹ ẹgbọ iJeta? Ighe eleli ni o la ọ na ẹgbọ ni ẹ lu egbewẹ eni a shẹlẹ-a? ² Èleli o la ọ na ọgbọgbọ odẹ khi odẹ. Ododẹ, ẹgbọ iJu Ẹshinẹgba ọ kpẹ ri oni ungmehi nga obọ.

³ Ini o fẹ khia khi eghuo ọ ẹa mhue irudunga? Eri umha mhue irudunga oyewẹ o ya liẹ khi Ẹshinẹgba ọa ke zẹ ri egbe ẹ nga? ⁴ Iiye e! Ini ọgbọkpa o tseku khi ọloẹgbhue, igesikia Ẹshinẹgba ọ khi. Abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme, ni ọọ.*

“A mema mẹ khi
yeyẹ u te odẹ ini u ngme,
ali khi u ya mu ọ le
ini a gue ẹ ẹzọ.”

⁵ Ama ini umha gue ẹ ngeli oyawa o ri ipfuasẹ oyi Ẹshinẹgba khase gboo, sẹ awa ke fẹ ya ngme? Eri awa ya liẹ khi Ẹshinẹgba

ọ gbe awa azẹba ini ọ na awa osoli tọ onobe ni awa li? Eri mhi la ana ngme abi ọgbọ ọ liẹ ngme. ⁶ Emini a sọ shi ona khi, Iiye o, ini o khia khi Ẹshinẹgba ọọ gbe azẹba lọ, se ọ kha li dobe gue agbọ ẹzọ? ⁷ Ẹgbọ eghuo e ya ke khako, ẹẹ li, “Ini o khia khi ẹgbọli ni mhi lo o ri iẸ-ri-egbenga oyi Ẹshinẹgba khase, ni o khi ma ufumhi oyọli, sẹ a ke gbo liẹ pfa ẹzọ mu mhẹ abi ọgbọ ọna olamhẹ?” ⁸ Elo o ke zẹ ni awa a rọ liẹ khi o tinẹ ni awa ke li ingmobe ni onete o rọte ọ lasele? A ya gue ọgbọgbọ eni e ngme na ẹzọ. Ẹzeze abi ẹgbọ eghuo e she kpẹ li kiẹnọ ẹgbọli ma mhẹ khi emini mhia sẹsẹ ẹgbọ ghọ.

Aa mẹ ọni ọ gue ẹ ngeli

⁹ Ini a fẹ bino ọ bie, eri awa iJu awa fẹ ti dọsẹ iJeta? Iiye o! Mhi she kpẹ rọli khase khi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta nya elemhi olamhẹ awa la a kia. ¹⁰ Abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ni ọọ:

“Ọgbọkhọghuo ọa la ọ
ni ọ gue ẹ ngeli, ọgbọ aa mẹ,

¹¹ Aa mẹ ọni ọ mhue ilẹsẹ,
wẹkhi eri ọgbọkhọghuo
ọọ ga Ẹshinẹgba.

¹² Ẹgbọ nya e she sọ
ukhokho gbe Ẹshinẹgba.

Wẹwẹ nya e she rọte
odẹ oboese ni ọa ti.

Ọgbọkhọghuo ọa la ni
ọọ riẹlẹ onete,

ọgbọ aa mẹ ọghuo kpẹ!” †

¹³ “Eri ukokoluoluọ oyewẹ
o li abi uji ni o
khueghie-a shi eke.

Eri ẹlẹmhi oyewẹ

O ri udimhi ẹ pfi itsee.” ‡

“Osue ẹnẹ afue o la wẹ unu.”

¹⁴ “Inu eyewẹ o wọ

itẹ ebe ikuku ali oyala.” §

¹⁵ “Ọa ya mu wẹ unu
ni e rọ gbe ugbeli,

¹⁶ epfua ali oyese ẹẹ pfi
shi obini e je kpa,

¹⁷ Ẹa lẹsẹ abi a liẹ la opfomhẹ.”*

¹⁸ “Wẹkhi eri e mhọli
ekpẹ na Ẹshinẹgba.” †

§ 2:24 Li zẹ Aza 52.5 * 2:29 Li zẹ iDeut 30.6 * 3:4 Li zẹ Iwolo 51.4 † 3:12 Li zẹ Iwolo 14.1-3; 53.1-3 ‡ 3:13 Li zẹ Iwolo 5.9; 140.3 § 3:14 Li zẹ Iwolo 10.7 * 3:17 Li zẹ Aza 59.7-8 † 3:18 Li zẹ Iwolo 36.1

19 Mena, awa lẹsẹ khi emini a keke shi ushi nya, khi eni e deba ushi ẹ ngeli a keke ọli na. Ni a rọ bhale ya ẹ khi ọgbọ okhoghwo ọa ya liẹ khi emini o zẹ ni luẹ rọ gbe ushi-a na, ini Ẹshinegba ọ gue agbọ nya ẹzọ. 20 Ọgbọ ọa la ọ ni a ya pfa na khi ọ pfuasẹ irari khi ọ ri ushi ẹ gbe akanya. Ochoghọ eri ushi o zẹ awa lẹsẹ khi olamhẹ o la ọ.‡

Igue-ngeli ni o rọte irudunga bhale

21 Ama Ẹshinegba ọ she ri ode onogbo ni ọ te pfa na awa khasẹ awa ni ọa khi abi ushi o sẹsẹ awa. Ni ebe Ushi ali emekeguele e pfi ọtsẹlẹ shi. 22 Oni ode onogbo ona ni Ẹshinegba ọ rọ bhale, irudunga iJesu iKirisiti o te ẹ bhale deba eni e mie ọli suo nya. Ikhioda ọa la ọ na eni e khi iJu ali iGiriki.§ 23 Irari khi ọgbokpa ọ she lamhẹ, ẹgbọ e she nuata shi Ẹshinegba ni ọọ tsumhi ọ. 24 Ama afuẹ afuẹ ọ ri okhale oyọli pfa na awa khi awa pfuasẹ, rọte ipfasheke ni o te obọ oyi iJesu iKirisiti bhale. 25-26 Eri Ẹshinegba ọ ri iKirisiti khasẹ agbọ nya, khi lọli ọ khi ọni ọ dobe ya ri olamhẹ topfa agbọ, abi ọ li ku ọlia eyọli kua ukhomhi apfida. Awa kha regbenga emini iKirisiti ọ riele, awa mhọli ipfasheke ni o rọ rọkhasẹ khi Ẹshinegba ọa ya gbe azẹba. Itobọ khi Ẹshinegba ọ mhọli irabomudu ali khi ọa ya gbe azẹba, ọ rọọ gbe olamhẹ kua na ẹgbọ, ọ guele khi ọgbokpa ni ọ ri udu nga iJesu, khi ọni a pfa na ọ khi.

27 Elo awa ke tono obọ udu ẹ shi? Afuẹ! Elo o zẹ ona? Itobọ khi awa ma rọ ri ushi a gbe lọ? Iiye o, ama itobọ khi awa miesuo. 28 Irari khi awa zọli ukhomhi khi eri Ẹshinegba ọọ pfa na ẹgbọ ni e mhue irudunga ni ọa khi irari iri-ushi-gbe akanya. 29 Eshinegba oyi ẹgbọ iJu tse ọ lẹsẹ khi, ọa ke li khi Ẹshinegba oyi ẹgbọ iJeta? Oyewe ọ khi gueguegue. 30 Ẹshinegba oghuo ọ khi, ọni ọọ pfa na ẹgbọ eni e shele-a rọte irudunga oyewe ali eni ọa shele-a rọte oni irudunga oghuo.* 31 Eri ona o ke liẹ khi itobọ irudunga oyawa, khi awa a ke mhue emini awa ri ushi ẹ li? Iiye e. Ochoghọ awa kie mu ushi mhue.

4

Irudunga o ri Aburaamu migha shi ipfuase

1 Sẹ awa ke ya ngme shi ingme oyi Aburaamu ni ọ khi ititawa? Elo ọ fe me eni ingme ipfana rọte irudunga onana? 2 Ini o khia khi ikanya ni Aburaamu ọ gbe a rọ pfa na li lọ, ọ kha me emhi rọ ke tono obọ udu, ama ọa khi odalo oyi Ẹshinegba. 3 Eri Ebe-no-pfuasẹ ọọ, “Eri Aburaamu ọ mie Ẹshinegba suo, lọli a rọ leli ọli na li shi ipfuasẹ.”* 4 Ini ọgbọ gbe akanya, ọgbọ ọa ya liẹ khi ifata ni ọ mie khi isomhopfa lọ, ama eri ọ gbe akanya shi ọ. 5 Ama ọgbọ ni ọa ri egbe da ikanya obọ oyọli ni ọ gbe, ni ọ regbenga Ẹshinegba ni ọọ pfa na ọna okhọlọ, oni irudunga ni ọ mhọli eghọ a deba guele khi ọ pfuasẹ. 6 Abi iDefidi ọ rọ ngme nga ikhivose oyi ọni Ẹshinegba ọ pfa na, ni ọa khi itobọ ikanya obọ oyi lọlighuo, ọ mu ma ingme ena, abi ọ rẹ, 7 “Oghẹlẹ o khi na ẹgbọ

ni Onomhue ọ gbe umha gueli oyewe kua, ni a ri olamhẹ oyewe topfa we.

8 Oghẹlẹ o khi na ọgbọ ni Onomhue ọa keke olamhẹ eyọli shi na li.”†

9 Oni ikhivose ona, ẹgbọ ni a shele-a e lẹsẹ mhọli ọli? Abi khi ẹgbọ ni aa shele-a e li mhọli ọli? Awa kie kpe ẹ ngme ọli khi irudunga ni Aburaamu ọ mhue, lọli a rọ guele khi ọ pfuasẹ. 10 Eghẹghẹ onoghwo a rọ leli ọli na li? Abi a rọ shele ọli-a se lọ, abi khi neni a shele ọli-a? Ọa khi abi a rọ shele ọli-a se, ama abi aa rọ shele ọli-a ne lọ. 11 Itobọ khi ọ mhọli irudunga, Ẹshinegba ọ rọ pfa na li khi ọ mhọli ipfuasẹ neni ọ shele-a. Irarighọ, ọ rọ khi ita oyi ẹgbọ nya ni e miesuo, ini aa tseku shele we-a. Eghẹghẹ aghọ ni e khi eni a pfa na khi e pfuasẹ.‡ 12 Ita oyi ẹgbọ eni e shele-a ọ li khi. Aa khi itobọ khi a shele we-a tse, ama irari khi e deba ete-awe agbọ irudunga nabi itawa Aburaamu, neni a shele ọli-a.

Irudunga a te a mie ishobọ eyi Ẹshinegba

‡ 3:20 Li zẹ Iwolo 143.2; iGal 2.16 § 3:22 Li zẹ iGal 2.16 * 3:30 Li zẹ iDeut 6.4; iGal 3.20 * 4:3 Li zẹ Igbae 15.6; iGal 3.6 † 4:8 Li zẹ Iwolo 32.2 ‡ 4:11 Li zẹ Igbae 17.10

¹³ Oa khi iri ushi gbe akanya Aburaamu ali imimi ọli e te mie oni ishobọ khi lọli ọ ya le ugu agbọ nya, ama rọte angeli ipfuase ni o rọte irudunga bhale oyọli lọ. § ¹⁴ Irari khi ini eni e ri ushi gbe akanya e le oni ugu lọ, irudunga ọa kha ke mu ẹloe, oni ishobọ o mele afue-a.* ¹⁵ Eri ushi o ri ofu oyi Eshinegba bhale, irari khi ini ushi ọa la ọ, igbushi-a ọa kha la ọ.

¹⁶ Irarigho, oni ishobọ, irudunga o te ẹ bhale, ishegho ni o khi oyi okhale, ali ni o migha na imimi Aburaamu. Oa khi oyi ẹgbọ ni e ri ushi ẹ gbe akanya tse, ama li shi oyi eni e miesuo abi Aburaamu. Irari khi Aburaamu ọ khi ita awa nya elemhi ayemhe.† ¹⁷ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ, “Mhi she re mele ita oyi ushishi ebubu-a.” Irudunga ni Aburaamu ọ mhue Eshinegba ọ ro shobo na li. Eshinegba ni ọọ ri eni e ghu-a guale bhale agbo, ni ọ ma emhi enegbo.‡ ¹⁸ Eri Aburaamu ọ miesuo, ọ mhue irudushi, abi ọa ro tseku me emini ọ ri udu shi ne, itobo igho ọ ro khi, “Ita ishishi ebubu.” Abi a kie kpe li gue ọli ye ọli khi, “Imimie e ya bu abi ikpetata.” § ¹⁹ Oa tigbe lose Aburaamu shi irudunga oyoli, aboriekhia khi ọ she gbe ikpe egbhueshe, ni ọ gbo lese khi loli she womhe ramhi eghuli ali khi iSera ughuoli ọ she li womhe dose ni ọ ke dobe ya bia eniye.* ²⁰ Irudunga oyoli ọa mhue olosemhe wekhi eri ọ khokho udu shi emini Eshinegba ọ ngme. Oni irudunga oyoli o ri itoto na li, ọ kueghie Eshinegba. ²¹ Eri ọ lama shi ọ egbegbo khi Eshinegba ọ ya dobe riele emini ọ shobo na lue. ²² Loli o ze khi, “A pfa na li khi ọ pfuase.” ²³ Ungmemhi khi, “A leli ọli na li shi angeli ipfuase,” ọa khi lolighuo tse a keke ọli na. ²⁴ Ama a li keke ọli na awa, eni Eshinegba ọ lie leli angeli ipfuase na, ni awa mie ọli suo ikhi loli ni ọ rọte eghuli guise iJesu Onomhue oyawa le. ²⁵ Eri Eshinegba ọ rue ọli obo-a ni ọ ghu-a shi ingmobe eyawa. O guise ọli le bhale agbo ni ọ khuese awa pfuase.†

5

Opfomhe ali Oghelẹ

¹ Irarigho, aborokhia khi a she pfa na awa egho khi awa pfuase rọte irudunga oyawa, awa she mhue opfomhe odalo oyi Eshinegba rọte obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. ² Loli awa rọte obo oyoli mholi ode lo isomhelemhi oyi Eshinegba, te irudunga ni awa migha nga memena. Awa ke ghele shi irudushi oyi ufumhi oyi Eshinegba. ³ Oa khi igho tse, ama awa lie ghele shi osoli oyawa, irari khi awa lese khi eri osoli ọọ sese ogbo iregbemie. ⁴ Iregbemie o ri ogbo ọ mhue egbegbi angeli, egbegbi angeli o ri ogbo ọ mhue irudushi. ⁵ Oni irudushi ona, ọa ya ze awa me omama. Irari khi Eshinegba ọ she tutu inono oyoli ku awa udu rọte Ayemhe-no-pfuase, ni ọ ro na awa. ⁶ Irari khi egheghe ni awa aa ro mholi ekpabo ni awa ro khi ena olamhe, iKirisiti ọ bhale ya ghu-a na awa. ⁷ O ma munu ni ogbo ọ ro ghu-a na ogbo ni ọ gue ẹ ngeli, otse ogbo ọ ya rosheka ni lue ghu-a na ogbo onete. ⁸ Ama eri Eshinegba ọ ri inono ni ọ mholi na awa khasẹ. Loli o ze khi egheghe ni awa ro kie khi ena olamhe, iKirisiti ọ ro bhale ya ghu-a na awa.

⁹ Aborokhia khi a she rọte ọlia eyoli pfa na awa mena, see ọa lie tsumhi awa ofu oyi Eshinegba! ¹⁰ Irari khi ini egheghe ni awa ro khi ebe Eshinegba khi a rọte eghuli ni omioli ọ ghu ri awa nu ọli mhue iro-riele, see awa ni a she ro nu Eshinegba somhi awa aa li gbo ya rọte agbo oyoli mhue imiepfuese! ¹¹ Oa khi igho tse, ama awa li mholi oghelẹ ayi Eshinegba rọte iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ọni awa rọte obo oyoli mhue irosomhi.

Adamu ọ ri eghuli bhale, iKirisiti ọ ri agbo bhale

¹² Olamhe ni Adamu ọ lamhe o ri eghuli lo agbo le. Olamhe oyoli o ze khi ogbokpa ọ khi ọna olamhe, irarigho ogbokpa ọ ro ya ghua.* ¹³ Irari khi neni a ri ushi bhale olamhe, ọ she kpe lo agbo le, ama ashini ushi ọa la, aa ya leli olamhe na ogbokhoghuo. ¹⁴ Aboriekhi igho, eri eghuli o kie rọte egheghe oyi Adamu gbe egbo ya

§ 4:13 Li ze Igbae 17.4-6; 22.17-18; iGal 3.29 * 4:14 Li ze iGal 3.18 † 4:16 Li ze iGal 3.7 ‡ 4:17 Li ze Igbae 17.5 § 4:18 Li ze Igbae 15.5 * 4:19 Li ze Igbae 17.17 † 4:25 Li ze Aza 53.4-5 * 5:12 Li ze Igbae 3.6

ramhi ẹghẹghẹ oyi iMosisi, li shi ẹgbọ ni ẹa gbe ushi-a abi Adamu ọ li da omhẹse oyi Ẹshinẹgba. Adamu ọ khi irọkhọkhọ oyi ọni ọ ya bhale.

¹⁵ Ama wẹwẹ aava ẹa li abeghuo irari khi isomhopfa onayi Ẹshinẹgba ọa li abi olamhẹ oyi Adamu. Igesikia o khi, khi ebubu ẹgbọ e ghu-a irari olamhẹ oyi ọgbọghuo ọghọ. Ama okhale oyi Ẹshinẹgba o funẹ. Ighọ khi isomhopfa ni ọ rọ na ebubu ẹgbọ rọte isomhelemhi oyi ọgbọ ọghuo, ikhi iJesu iKirisiti. ¹⁶ Ikhioda o la isomhopfa oyi Ẹshinẹgba ali olamhẹ oyi Adamu. Oni olamhẹ oghuo ọghọ o ri ina-osoli bhale. Ama isomhopfa oyi Ẹshinẹgba o ri ipfana bhale ghi awa aboriẹkhia khi eni e lamhẹ awa khi. ¹⁷ Igesikia o khi, khi rọte olamhẹ oyi ọgbọ ọghuo, eghuli o te bhale agbọ. Ama emini ọgbọ ọghuo ọ riẹle, ikhi iJesu iKirisiti, o funẹ. Ẹgbọ nya ni e mie okhale oniẹmhi ali isomhopfa afue afue oyi ipfuase oyi Ẹshinẹgba, e ya mu olamhẹ ọ le, rọte obọ oyi iKirisiti. ¹⁸ Abi olamhẹ oyi Adamu o li ri ina-osoli ghi ẹgbọkpa, ighọ ipfuase oghuo oyi iKirisiti o li ri ipfana ali isomhopfa agbọ oyi Ẹshinẹgba na ọgbọkpa. ¹⁹ Irari khi, abi umha-suesọ oyi ọgbọ ọghuo o ri ẹgbọ nya khi ena olamhẹ, ighọ a li ya pfa na ebubu ẹgbọ shi odẹ oyi Ẹshinẹgba irari isuesọ oyi ọgbọ ọghuo.

²⁰ Eri ushi o bhale ni ẹgbọ lẹse ashini e khi ena olamhẹ ramhi, ama abibi olamhẹ e tseku li bu, ilẹlemhi oyi Ẹshinẹgba o bu dọse wẹ. ²¹ Ẹghẹghẹ aghọ ni a bhale ya ẹ khi ẹzeze abi olamhẹ o ri eghuli bhale, okhale oyi Ẹshinẹgba o ri ipfuase leghie, o ri agbọ na agbọagbọ bhale, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa.

6

Ghu pfa Olamhẹ, u nu iKirisiti la agbọ

¹ Sẹ awa ya ngme mena, eri awa ya ke li ingmobe lẹ tse ni okhale oyi Ẹshinẹgba o ke bua shi ọ dọse aghọ? ² Iiye o! Awa ni idiegbe oyawa o ghu pfa olamhẹ, seẹ awa ke gbo liẹ ke lamhẹ? ³ Abi khi aa lẹse khi awa nya ni a batazi shi iJesu iKirisiti, khi eri awa batazi shi eghuli oyọli? ⁴ Irarighọ, eri a ri awa nu ọli tọ abi a rọ sọ awa oke

batazi awa shi eghuli oyọli, ni a bhale ya ẹ khi abi a li rọte eghuli guise iKirisiti le rọte ufumhi oyi Ita, ni awa li mhọli agbọ onogbọ.*

⁵ Abi a rọ ku awa ali lọli gbe she eghuli oyọli eghọ, ighọ a gbo liẹ ku awa ali lọli gbe shi iguisele oyọli. ⁶ Awa lẹse ona khi idiegbe oyawa onodiọ khi eri o nu iJesu ghu-a shi apfida, ni a rọ bhale ya ẹ khi idiegbe olamhẹ oyawa o mele afue-a. Ini awa khi ke gbo khi ighumha olamhẹ. ⁷ Itobọ khi ini ọgbọ ọ ghu-a, ọ she pfue ekpabọ olamhẹ. ⁸ Mena, ini awa she nu iKirisiti ghua, awa miesuọ khi awa ya li nu ọli la agbọ. ⁹ Irari khi awa lẹse khi abi a she rọte eghuli guise iKirisiti le eghọ, ọa ke gbo ya ghu ghue, eghuli ọa ke gbo mhọli ekpabọ shi ọli egbe. ¹⁰ Eghuli ni ọ ghu, utoghuokpe ọ ghu ọli rọ mu ekpabọ eyi olamhẹ ọ le. Agbọ ni ọ la, ọ la ọ na Ẹshinẹgba. ¹¹ A li lighọ leli egbe ẹ shi eni e ghu pfa olamhẹ, ama a la agbọ na Ẹshinẹgba elemhi iJesu iKirisiti. ¹² Irarighọ, a khi ze ni olamhẹ o le eghie shi ẹ egbe ni a ri ọghuẹmhe ebe eyọli ke gbe akanya. ¹³ A khi ri ukiẹkiẹ idiegbe okhọghuo oyeẹ na olamhẹ, wẹkhi eri u rẹ wẹ shi eke shi akanya ọkhọlọ, ochoghọ, a ri egbe ẹ na Ẹshinẹgba abi eni a she rọte eghuli nyene bhale agbọ, ama a ri idiegbe oyeẹ na li abi itsua ipfuase. ¹⁴ Irari khi olamhẹ ọa ke ya khi ọga oyeẹ, itobọ khi ushi ọa ke ẹ ke mhẹse na ẹ, ama elemhi okhale oyi Ẹshinẹgba a ke la.

Ighumha eyi angeli ipfuase a ke khi

¹⁵ Sẹ o ke li mena? Awa ke lamhẹ itobọ khi ushi ọa ke mhẹse ẹ na awa, se ni okhale oyi Ẹshinẹgba? Iiye o! ¹⁶ Aa lẹse khi oghumha oyi emini a suọ esọ ọ na a khi? U dobe ya khi oghumha oyi olamhẹ ni o ri eghuli ẹ bhale, u gbo dobe ẹ ze isuesọ na Ẹshinẹgba ni o ri ọgbọ ọ bhale angeli ipfuase. ¹⁷ Ama awa tse Ẹshinẹgba uwegbe, irari khi ẹghẹghẹ ni o dọse, a kpe khi ighumha eyi olamhẹ, ẹghẹghẹ aghọ a ga ri udu oye ẹ nya a suọ esọ na osese ni a sese ẹ. ¹⁸ A she pfuese ẹ olamhẹ, ama ighumha eyi Ẹshinẹgba a ke khi, ni a ke riẹle emini o ghọle Ẹshinẹgba.

* 6:4 Li ze iKolo 2.12

¹⁹ Eri mhi ngme ona abi oḡbọ liẹ ngme, itobọ khi aa lolo toto. Abi a kpẹ li ri idiegbe eye ẹ shi ighumha na ikanya ichimhi ali oḡhọ, a li lighọ ri egbe ẹ shi ighumha angeli ni o ḡhọle Ẹshinẹgba, ni o ri ipfuase ẹ bhale. ²⁰ Abi a rọ khi ighumha olamhẹ, aa mhue emini a ri angeli ni o ḡhọle Ẹshinẹgba riẹ. ²¹ Ighe eleli ni a mhue oni eḡheḡhe shi ikanya ni e ke tigbe ri omama a mu ẹ ena? Emhi eḡhọghọ eghuli ẹẹ pfi. ²² Ama mena ni a she rọte olamhẹ pfuese ẹ, ni a ke rọ khi ighumha eyi Ẹshinẹgba eḡhọ, eleli ni a khiẹse, ipfuase o re ẹ ya khue pfuase, o ri agbọ na agbọagbọ o na ẹ. ²³ Irari khi ifata oyi olamhẹ khi eghuli lo, ama isomhopfa oyi Ẹshinẹgba agbọ na agbọagbọ lo rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

7

Abi a liẹ ngeli elemhi ughue

¹ A leṣe inyoghuo, khi eri mhi nu ẹ ngme abi eḡbọ ni e leṣe ushi, khi ushi o mhọli ekpabọ shi oḡbọ egbe ini oni oḡbọ o kie da la agbọ ne. ² Ezeze abi ushi o ngme khi oḡpotso ni o la ughue o gbudu vu oḡo li obọ ini oni omose o kie da la agbọ ne, ama khi ini o ghu-a oni ushi o ke mu oḡli. ³ Irarigho, ini o vu ya ngeli na omose oḡese, abi oḡoli o li kie la agbọ eḡhọ, a ya lu oḡli oḡiokia. Ama ini oḡo li o ghua, oni ushi oḡhọ o ke mu oḡli, o ke khi oḡiokia, ini o tseku ngeli na omose oḡese. ⁴ Igḡo o li khi shi ẹ o inyoghuo-mḡe. Idiegbe oyi iKirisiti a ke khi, ẹẹ a she li ghu-a pfa ekpabọ oyi ushi. A she ga li mhọli eḡheḡhe ni a rọ mele oyi oḡboese-a, ikhi oni a rọte eghuli guise le, ni a me asha ke gbe akanya enete na Ẹshinẹgba. ⁵ Irari khi abi idiegbe olamhẹ o rọ o mḡese na awa, igḡo oḡhumeḡhe oyi olamhẹ ni ushi o zese-a o la awa idiegbe gbe akanya, ena e ri awa ngeli angeli ni oḡ pfi eghuli. ⁶ Ama mena, abi awa rọ she ghu pfa emini e ke kpẹ geḡo awa eḡhọ, a she pfuese awa obọ oyi ushi, ni awa me asha rọte oḡe onogbọ oyi Ayemḡe ke ga, ni o ke khi oḡe oyi ushi ni a keḡe.

Inu-olamhẹ khẹ abọ

⁷ Se awa ke ya ngme mena? Olamhẹ oni ushi o ke khi shọ? Iiye o. Egbegbọ lo khi,

mhi aa kha leṣe emini olamhẹ o khi, ini o ke khi ushi lo. Irari khi mhi aa kha leṣe emini ivie shi emhi oḡbọ o khi ini ushi o ke liẹ, “Khi viẹ shi emhi oḡbọ.”* ⁸ Rọte oni ushi oḡhọ, olamhẹ o te me asha guise iwali oḡhumeḡhe ukpḡe nya ni e la mḡe egbe le. Ini a rue ushi oḡe-a eri olamhẹ o ghua. ⁹ Eri mhi kpẹ la agbọ tse abi mhi aa rọ leṣe ushi ne, ama abi ushi o ke rọ bhale, olamhẹ o gbo bhale agbọ, loḡli mhi rọ ghua. ¹⁰ Mhi me khi ushi ni o kha ri agbọ bhale, khi eghuli o rọ bḡe.

¹¹ Olamhẹ o me asha migha rọte ushi di mḡe. Rọte oni ushi, eghuli o gbe mḡe.† ¹² Abokieli khi, oni ushi o pfuase, omḡese o pfuase, e migha, e ti.

¹³ Eri emini o ti oḡhọ o ke ri eghuli ghi mḡe eḡhọ? Iiye o! Ama ni a rọ leṣe olamhẹ shi olamhẹ o rọ pfi eghuli na mḡe, rọte emini o ti, ni a bhale ya ẹ khi rọte oni ushi, olamhẹ o mema khi olamhẹ eḡbegbọ. ¹⁴ Irari khi awa leṣe khi ushi emhi Ayemḡe o khi, ama mḡemḡe oḡbọ tse, mhi khi oni a rọ na olamhẹ de. ¹⁵ Mhi aa leṣe emini e li mḡe, irari khi emini mhia nono ni mhi ke riẹ, mhi aa doḡe riẹle oḡli. Ama emini o ke ḡhọle mḡe, mhia riẹle.‡ ¹⁶ Ini mhi riẹle emini mhi aa nono ni mhi riẹle, mhi lama shi o khi ushi o ti. ¹⁷ Abi oli khi, o ke khi mḡemḡe mhia riẹle oḡli ama olamhẹ ni o la mḡe egbe lo. ¹⁸ Mhi leṣe khi emhikhoghuo ni o ti o ke lamḡe egbe, ikhi idiegbe olamhẹ oyemḡe. Irari khi ini o tseku ḡhọle mḡe ni mhi riẹle emini o ti, mhia doḡe ẹ riẹle oḡli. ¹⁹ Irari khi emini mhia riẹle o ke khi emini o ti ni mhia nono ni mhi riẹle, ochoghọ onobe ni mhi aa nono ni mhi riẹle, mhi kiele ẹ riẹle. ²⁰ Mena, ini mhia riẹle emini mhi aa nono ni mhi riẹle, ona o rọkḡase khi o ke khi mḡemḡe mhi riẹle oḡli, olamhẹ ni o la agbọ oyemḡe oḡe riẹle oḡli. ²¹ Ina o ga limḡe egbe eḡheḡheḡka. Ini mhia nono ni mhi riẹle onete, onobe o nu mḡe la aḡhọ. ²² Irari khi ekelemhi udu oyemḡe, ushi oyi Ẹshinẹgba o te ẹ ḡhọle mḡe. ²³ Ama mhi me khi ushi oḡese o la mḡe egbe ẹ gbe akanya, ni o mu okḡoli vule shi ushi ni o la mḡe udu o, o remḡe mele oḡhumha ushi oyi olamhẹ-a, ni o la mḡe egbe a gbe akanya. ²⁴ Oḡbọ umḡobinuje nabise mhi fe khi ena. Oḡhọ o

* 7:7 Li ze Okiali 20.17; iDeut 5.21 † 7:11 Li ze Igbae 3.13 ‡ 7:15 Li ze iGal 5.17

ya tsumhi mhe idiegbe eghuli ona lasese? ²⁵ Mhi kphemhi na Eshinegba rote obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

Irarigho, mhemhe oyemhe, oghumha oyi ushi oyi Eshinegba mhi khi udu oyemhe, elemhi idiegbe olamhe, mhi khi oghumha oyi ushi olamhe.

8

Angeli na Ayemhe

¹ Irarigho, ipfezo-mu o a ke la o na egbo ne mie iJesu iKirisiti suo, ni e a ke ngeli rote ode olamhe, ama eni ee ngeli rote ode Ayemhe-no-pfuase. ² Ayemhe ni o ri agbo a na awa itobo khi awa mie iJesu iKirisiti suo, o she taghie mhe obọ oyi ushi olamhe ali eghuli-a. ³ Emini Ushi oyi iMosisi o a dobe riele irari khi idiegbe olamhe o mie oli ekpabo, Eshinegba lolighuo o ke ya pfuese awa abi o ghie Omi oli, ni o li abi awa egbo olamhe ali ni o ya khi iluasobo shi olamhe eyawa. Oni idiegbe ogbo ni oni iKirisiti o ze o ro pfueche olamhe-a shi idiegbe ogbo olamhe. ⁴ Eri Eshinegba o riele ona ni ipfuase ni ushi oo nono ni awa mholi o tse shi awa egbe, ini awa khi ke ngeli te ode olamhe, ama ni awa ke ngeli rote ode Ayemhe.

⁵ Egbo ni e ngeli rote ode olamhe, eri e ri udu shi emini idiegbe oyewe oo nono. Eri egbo ni ee ngeli rote ode Ayemhe, e ri udu shi emini Ayemhe oo nono. ⁶ Irari khi udu oyi ogbo eghuli o tsua. Ama udu o riele emini Ayemhe o gueye oli, eri o ya la agbo o mhue opfomhe. ⁷ Obe Eshinegba ogbo oo khi, ini udu olamhe oyoli oo mhese na li, irari khi o a ya suo eso na Eshinegba. Irari khi o a ze ni ushi oyi Eshinegba o mhese ke na li, wekhi eri o tigde ya lama ghue ni o mhese na li. ⁸ Egbo ni idiegbe olamhe oyewe o mhese e na, e a dobe riele emini o ghole Eshinegba.

⁹ Yeye oye idiegbe olamhe o a ke mhese e ne ama Ayemhe o ke mhese e ne, ini Ayemhe oyi Eshinegba o da la agbo oye ne. Ogbo ni o a da mhue Ayemhe oyi iKirisiti ne, o a khi onayoli. ¹⁰ Eri-tse khi ini iKirisiti o da la agbo oye ne, idiegbe oye o fu pfa olamhe,

ayemhe oye o kie la agbo irari ipfuase ni awa rote obọ oyi iKirisiti mhue. ¹¹ Ini Ayemhe oyi oni o rote eghuli guise iJesu le o da la agbo oye ne, loli ni o rote eghuli guise iJesu le o ya rote Ayemhe oyoli ni o la agbo oye ri agbo na idiegbe ni oo ghu oye.*

¹² Irarigho, inyoghuo-mhe, awa mema ya ke ngeli abi ayemhe Eshinegba o gueye awa. Awa khi ke ngeli abi o ghole idiegbe olamhe. ¹³ Irari khi, ini u wa ngeli abi idiegbe olamhe o gueye, eri u ya ghu-a, ama ini u wa ngeli abi Ayemhe o gueye, eri u wa gbe ekpabo olamhe a shi idiegbe oye, u la agbo. ¹⁴ Egbo ni Ayemhe oyi Eshinegba o mhese e na imi Eshinegba e khi. ¹⁵ Irari khi Ayemhe ni Eshinegba o ro ne, o a khi oni o gbolo re khi oghumha ulishi, ama Ayemhe ni o ro re khi Omọ oyoli u mie. Oni Ayemhe o ri awa mhue itoto e vie lu Eshinegba, awa lu oli Itamhe, Itamhe.† ¹⁶ Oni Ayemhe lolighuo o pfi otsele shi ayemhe oyawa khi eniye eyi Eshinegba awa khi. ¹⁷ Ayemhe oyoli o ze ni awa lese khi awa ya nu iKirisiti mholi okemhi shi emini Eshinegba o ro shobo khi loli ya riele. Egheghe agho awa nu iJesu mholi okemhi ufumhi oyoli ini awa li me osoli.‡

Ufumhi na ogbenako

¹⁸ Mhi me oli me khi osoli ni awa a me memena khi o a khi oni a ro khokho emini a ro ya khase elemhi agbo oyawa ikpukhokho. ¹⁹ Irari khi eri emini Eshinegba o ma nya e ri ikphakpha-egbe migha khe egheghe ni Eshinegba o ro ya ri eni e khi egbegbi imioli khase. ²⁰ Irari khi emini a ma nya, a ro mele afue-a, ni o a khi oghumhe oyewe, ama abi o li ghole oni Eshinegba lo, ni o rewe mele afue-a, elemhi irudushi,§ ²¹ khi o ya tsumhi emini o ma nya ini e khi ke ke-a ali khi e ya nu imi Eshinegba kemhi epfua ni o mholi ufumhi.

²² Awa lese khi emini a ma nya e kiele e lomhe memena e la otomhe, abi okpotso ni oku oo to. ²³ O a khi emini a ma weweghuo tse, ama li shi awa ni awa mie Ayemhe-no-pfuase ni o khi igbaekele agbo onogbo oyi Eshinegba. Awa lie lomhe abi awa li ri eloe shi eke e khe ogbele ni Eshinegba o ya

* **8:11** Li ze 1 iKori 3.16 † **8:15** Li ze iMak 14.36; iGal 4.6 ‡ **8:17** Li ze iGal 4.5-7 § **8:20** Li ze Igbae 3.17-19

* **8:23** Li ze 2 iKori 5.2-4

la ukpelo e ọgbokpa guele khi imi Ẹshinẹgba awa khi ali ni a rọ ya pfa awa ike-a shi eke.*
²⁴ Irari khi rọte irudushi ona a te mie awa pfuese. Eri-tse khi irudushi ni aa me gboo ọa fe khi irudushi. Ọghuo ọ gbo ri eloe shi eke e kẹ emini ọ she me eloe ne? ²⁵ Eri-tse khi ini awa ri udu shi emini awa aa me ne, irabomudu awa rọ ke e kẹ ọli.

²⁶ Igho Ayemhe ọ lie kpaghie awa obọ umhagbapfo oyawa, Irari khi awa aa lese abi a lie sọ iromhi, oni Ayemhe lolighuo ọ ri ilomhe e sọ iromhi na awa shi emini unu ọa dobe e ngme. ²⁷ Oni Ẹshinẹgba ni ọọ me elemhi udu oyi egbo, ọ lese usamhi eyi Ayemhe. Irari khi eri oni Ayemhe ọ sọ iromhi na egbo eyi Ẹshinẹgba abi o li de shi oghuemhe oyi Ẹshinẹgba. ²⁸ Awa lese khi eri Ẹshinẹgba ọọ ri ele emhi nya te ode onete na egbo ni e nono ingme oyoli. Egbo ni o khia khi ọ lu shi omhese oyoli. ²⁹ Eni Ẹshinẹgba ọ she kpe lese, wewe ọ ze ọda ke ni e ya li abi Omi ọli, ni oni Omi ọli ọ khi onodode elemhi inyoghuo ebubu. ³⁰ Igho eni Ẹshinẹgba ọ ze ọda ke, wewe ọ li lu. Eni ọ lu, wewe ọ li pfa na, eni ọ pfa na wewe ọ li rọ khi eni e mhue ufumhi onabi oyoli. ³¹ Abi awa ke rọ mhue ena shi udu oyawa, se awa ke ya sọ shi ena mena? Ini Ẹshinẹgba ọ nu awa la, oghuo o ya dobe mu okhue vule shi awa ọ? ³² Loli ni ọa to ukphe Omi ọli na awa, ni ọ roli luasobo na awa nya, se ọa ya pfo udu gbo ri emhi nya ma oni Omi ọli na awa? ³³ Oghuo ọ ya gue ingme shi egbo ni Ẹshinẹgba ọ she ze egbe? Ẹshinẹgba luoghuo ọ pfa na ogbo. ³⁴ Oghuo ọ dobe pfa ezọ ọ mu ogbo? IJesu iKirisiti luoghuo lo, oni ọ ghua. O gbo dose agho, Oni a guise le bhale agbo, mena ọ shito obọ ita oyi Ẹshinẹgba, ọ sọ iromhi e na awa. ³⁵ Oghuo ọ ke dobe ya vase awa rọte inono ni iKirisiti ọ nono awa lasese? Osoli abi khi omunu abi okholi ni a mu vule shi awa ọ o ya dobe? Abi khi okiamhi abi khi umha me sọ lo, abi khi ini i igbe-a tsekha deba lo? ³⁶ Abi a li kẹke ọli shi ebe-no-pfuase, khi,
 “Itobo oyee anye rọ
 la okhena eghuli elekpa,
 a ri anye khokho
 isumha ni a ya gbolo a.”†

³⁷ Iiye, abi a rie me eni emhi enana nya, anye fu dose oni ọ kholi mu ọ le, rọte obọ oyi oni ọ nono ingme oyanye. ³⁸ Irari khi mhi me ọli me khi emhikhoghuo ọa la agbo ona, eghuli wẹkhi agbo ilala, wẹkhi igeni wẹkhi iyemhe okphaghie ali emini e la irarogbe e mhese shi agbo ni awa la memena okekhi agbo ni o ke e bhale wẹkhi ekpabo, ³⁹ wẹkhi iyagha ali ilimhi, wẹkhi emhikhoghuo ni a ma, o dobe ya vase awa rọte inono ni Ẹshinẹgba ọ nono awa rọte iJesu oyawa lasese.

9

Uzemhi ni Ẹshinẹgba ọ ze egbo iZireni

¹ Egbegbi ingme mhia ngme itobo khi onayi iKirisiti mhi khi. Ọa khi egbholi mhia lo. Udu oyemhe o pfi otsele shi ọ elemhi Ayemhe-no-pfuase, ² ini mhiye khi mhi mholi oya ali udu ialamhe ni ọa mhue ukpese, ³ na egbo eyemhe ni anye khi egbo eghuo ali ọlia eghuo. Itobo oyewe, eri mhia lie khi Ẹshinẹgba ọ kha pfi unu na me ali khi a kha rue me ikugbe ni mhi kugbe iKirisiti ọ le, ini loli rewe mholi imiepfuese. ⁴ Wewe e khi imimi iZireni ni Ẹshinẹgba ọ ze, ni ọ rọ khi imi ọli, ọ ri ufumhi oyoli khasewe, ọ nu we ri ele ilama kugbe, ọ ri ushi oyoli na we. Wewe e mholi egbegbi ugamhi, e she mie ishobo oyi Ẹshinẹgba.* ⁵ Wewe e mholi eni egbhali ena elele ni a suo eko, ni e gba ushishi Iburu eke le. Wewe e li khi itita iKirisiti. Ẹshinẹgba ni ọọ mhese na emhikpa, ọ khi oni aa kueghie agbo agbo.

⁶ Mhi aa lie khi ishobo ni Ẹshinẹgba ọ shi, khi, o fia kua. Irari khi ọa khi egbo ni e rọte iZireni lasese nya, e khi egbo eyi Ẹshinẹgba. ⁷ Wẹkhi imimi Aburaamu nya e khi egbegbi imi Aburaamu. Ẹshinẹgba ọ gueye Aburaamu khi, “Imimi Aziki a ya leli shi eni u bia.”† ⁸ Onana o guele khi eniye ni ọ bia elemhi oghuemhe idiegbe nya ẹa khi imi Ẹshinẹgba. Ama eniye ni a bia rọte ishobo onayi Ẹshinẹgba wewe a leli shi egbegbi imimi Aburaamu. ⁹ Irari khi ishobo onayi Ẹshinẹgba khi, “Eghegehe ni ọ roshi eke o kha da ramhi ne, mhi ya ri ishobo oyemhe tse, iSera ọ bia omọ omose.”‡

† 8:36 Li ze Iwolo 44.22 * 9:4 Li ze Okiali 4.22 † 9:7 Li ze Igbae 21.12 ‡ 9:9 Li ze Igbae 18.10

10 Oa pfo gho. Irari khi itsema emose eyi iRebeka, ita oghuo o bia we ikhi Aziki itita awa. 11-12 Ogbọ a bia itsema ena ne wekhi eri e lese ingme e rięę onete ali onobe ne, ni Eshinegba o ro she gueye inyewe iRebeka khi, "Onogbhali o ya ke ga onikeke." Eri Eshinegba o rięę ona rokhase khi, uzemhi ni loli e ze ogbọ ni o khi emini o ya khi elemhi agbọ, khi o a khi itobọ akanya ni o gbe ama abi o ghole Eshinegba o li lu o li. § 13 Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o o, "IGiekopu mhi nono dose iSo."*

14 Se awa ke ngme mena? Khi Eshinegba o o zolo? Iiye o, o a khi igho kpa! 15 Irari khi o gueye iMosisi o o li,

"Mhi ya mhọli ilelemhi na
oni mhi ya mhọli ilelemhi na,
mhi vie osue na
oni mhi ya vie osue na."†

16 Itobọ igho, o a khi abi o ghole ogbọ wekhi emini ogbọ o rięę ama rote ilelemhi oyi Eshinegba. 17 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme na shi iFero egbe, o o li, "Itobọ ona mhi ro re khi oghie ni mhi rote emini mhi ya li e ri ekpabọ eyemhe khase, ni mhi ro ze agbọ nya lese eva oyemhe."‡ 18 Irarigho, eri Eshinegba o o mhọli ilelemhi na oni o ghole o li, o zese oni o ghole o li udu-a.

19 U dobe ya mhila mhe ogbọ ona, "Elo o ze ni Eshinegba o ro kiele e me umhagueli oyawa sho, aborokhia khi loli o ri awa ngeli abi o ghole o li? Irari khi ogbokhoghuo o dobe ya nu Eshinegba khe abo?" 20 Ama oghuo u khi, yeye ogbọ ni gbudu ya mie Eshinegba unu? Emini a ma o dobe ya lie oni o ma li, "Elo o ze ni u ro lina ma mhe?" § 21 Omekhe o a fe mhue afu ni o ro ri eke eme e ma emini o ghole o li? O kha ma eghuo shi eni a ro rięę emini e mu eloe, o manọ elese shi ni a ro rięę emini a me kpa.

22 Igho li khi emini Eshinegba o rięę. Aboriękhia khi o mhọli afu ni o kha ro ri ofu ali ekpabọ oyoli khase ogbọ ni e kha pfua, ni o me ofu oyewe egho, ama eri o kie mhue irabomudu na we. 23 Ilelemhi ni o mhọli na ogbọ ni o ze, ikhi ogbọ ni e ya mhọli okemhi ufumhi oyoli, o ro ri abi ufumhi onięmhi

oyoli o li khase. 24 Li shi awa, eni o li lu. Oa khi ogbọ iju tse ama shi ogbọ ijeta. 25 Abi o ngme shi ebe Osia ni o,

"Egbọ ni ea khi eyemhe,
mhi ya lu we ogbọ eyemhe.
Ushishi ni mhi aa
nono ingme oyewe,
mhi ya lu,
'Egbọ ni mhi nono.' ">*

26 Ali khi,
"A ya me khi,
ashini a ga la lie we,
'Aa khi ogbọ eyemhe,'
aghọ a gbo la lu we,
'Imi Eshinegba ni o la o.' "†

27 Azaya o ngme ingme oyi iZireni lasese gboo, khi,
"Ini o tseku khia khi
ogbọ iZireni e bu abi ekhashe
ne la oke onięmhi,
ikuku ogbọ o a ya tsumhi.

28 Irari khi Eshinegba o ya ri inyanya so ezo oyoli eke ogbọ-a zeghele."‡

29 Ezeze abi Azaya o kpe li ngme o li khi:
"Ini Eshinegba ni o
mheshe shi emhi nya
o a keshe imi-imi le na awa lo,
a kha li na awa osoli
abi ogbọ iSodomu,
a pfuse awa abi ogbọ iGomora."§

Umha-miesuo oyi ogbọ iZireni

30 Se awa ke ya ngme? Khi ogbọ ijeta ni ea na khu ipfuase, khi a pfa na rote irudunga, 31 ama ogbọ iZireni ni e na khu ushi iguęngeli, ea kie te o? 32 Se o li khi igho? Itobọ khi ea rote irudunga na khu o li, ama e rote ode ikanya khu o li. E kholo awe shi, "eche ozuode." 33 Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni o o, "Bino, mhi tsua eche shi iZayo ni o ya ri ogbọ kholo awe. Eche ni o ya re we de. Ama oni o da mie o li suo ne, o a ya me omama."*

10

1 Inyoghuo-mhe, emini e ghole udu oyemhe ali olema ni mhia lema Eshinegba

§ 9:11-12 Li ze Igbae 25.23 * 9:13 Li ze iMala 1.2-3 † 9:15 Li ze Okiali 33.19 ‡ 9:17 Li ze Okiali 9.16 § 9:20 Li ze Aza 29.16; 45.9 * 9:25 Li ze Osia 2.23 † 9:26 Li ze Osia 1.10 ‡ 9:28 Li ze Aza 10.22-23 § 9:29 Li ze Aza 1.9 * 9:33 Li ze Aza 28.16

khi, ni a bhale ya ẹ khi ẹgbọ iZireni eyemhẹ e khi eni a mie pfuese. ² Mhi pfi ọtsele shi ọ khi e mhue ọmuegbe shi ugamhi oyi Ẹshinegba. Ama egbegbi ilẹsingme ọa la ọmuegbe oyewe. ³ Aborokhia khi ẹa leşe ipfuase ni o rote obọ oyi Ẹshinegba bhale, ni e ro nono abi e li ya ri oyewe ko egho, eri ẹa ri egbe we na ipfuase oyi Ẹshinegba. ⁴ Irari khi iKirisiti ọ ri emini ushi o ngme nya gba pfo, ni o ze khi Ẹshinegba ọ pfa na ogbokpa ni ọ miesuo.

Imiepfuese, oyi ogbokpa lo

⁵ IMosisi ọ lina gue ọli le emini ipfuase ushi o khi, ni ọ re, “Oni ọ da ri ushi nya gbe ne, ọ ya la agbo.”* ⁶ Ama eri ipfuase ni o rote irudunga bhale ọo, “Khi la ekelemhi udu oye lie, ‘Oghuo ọ ya nga iloghie?’ ” (Ni ọ ya rue iKirisiti tiemhile.) ⁷ “Okekhi eri u we, ‘Oghuo ọ ya tiemhi ilimhi na ningolo?’ ” (Ni ọ ya rue iKirisiti rote eghuli ngale.) ⁸ Abi o ngme na: “Ungmemhi oyi Ẹshinegba o la mama ẹ. O le unu, o le udu,” ikhi ungememhi irudunga ni anye ro ọ tse abo.† ⁹ Ini u ri unu oye ẹ khi, “Ijesu ọ khi Onomhue,” ni u ro miesuo shi udu oye khi Ẹshinegba ọ rote eghuli guise ọli le, a ya mie ẹ pfuese. ¹⁰ Irari khi udu ogbo ọ ro miesuo ni a ro pfa na li, ali khi unu ogbo ọ ro ngme lasela ni ọ ro mhue imiepfuese. ¹¹ Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni ọo, “Onini ọ da regbenga li ne, ọa tigbe ya me omama.”‡ ¹² Ogbokpa ona o nu ngme, irari khi ikhioda ọa la shi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta ọ. Ẹshinegba ọ ga khi Onomhue oyi ẹgbọ nya, ọo khivose egbegbo na oni ọ da lu ọli. ¹³ Irari khi, “Onini ọ da lu eva oyi Onomhue ọ ya khi oni a mie pfuese.”§

¹⁴ Ama se e li ya lu ọli ini ẹa mie ọli suo? Se e li ya mie ọli suo ini ẹa suo oni ungememhi? Se e li ya suo ini a ri oni ungememhi tsabo. ¹⁵ Se a li ya ri oni ungememhi tsabo ini ogbo a ghie eni ẹẹ tsabo fie lase? Abi Ebe-no-pfuase o ngme ọ khi, “Eri ibhale oyi ẹgbọ ni e tsua usomhi onete bhale o ri oghela bhale!”*

¹⁶ Ama ẹgbọ iZireni nya ẹa mie oni usomhi onete ona suo. Azaya ọ lie,

“Ẹshinegba, oghuo ọ mie usomhi oyi anye suo?† ¹⁷ Igho irudunga o li rote ini ogbo ọ suo oni usomhi ẹ bhale, ali khi usomhi oyi ingme iKirisiti iro-tse abo a te ẹ suo oni usomhi. ¹⁸ Ama mhi mhila, eri aa suo oni usomhi? Eeli, e suo.

“Uruli oyewe o she ramhi

ashakpa eke agbo,
ungmemhi oyewe
o ramhi ukpese agbo.”‡

¹⁹ Mhi gbo mhila, Eri ọa lo ẹgbọ iZireni eso?

Odode IMosisi ọ lie,

“Mhi ya ri ẹgbọ eyemhẹ

ke kpe ofuma oyi ẹgbọ

ni ẹa khi eyemhẹ ne,

Mhi ya re ẹ mhue iyese elemhi-a
deba ushishi ni ẹa lese mhe ne.”§

²⁰ Eri Azaya ọ ri igbeudu ngme ọli khi,

“Egbọ ni ẹa rosheka

nono mhe e me mhe.

Mhi ri egbe mhe khase

eni ẹa mhila ogbo mhe.”*

²¹ Ama abi ọ ngme shi

ẹgbọ iZireni egbe khi,

“Ogbele nya mhi nise obọ oyemhẹ-a

na ẹgbọ ni ẹa ya suo eso,

ni ẹa lama mu pfi.”†

11

Ikheremhi ẹgbọ iZireni ni e kpole

¹ Mhie i. Eri Ẹshinegba ọ kie ẹgbọ eyi lolighuo? Iye e! Mhemhe oyemhe ongi iZireni mhi khi. Omi-omi Aburaamu, Mhi rote edeli oyi iBejami lasela.* ² Ẹshinegba ọa kie ẹgbọ eyoli ni ọ rote igbaekele ze. Waa lese abi Ebe-no-pfuase o ngme shi ashini Elaja ọ ro so iromhi ri awolo gueye Ẹshinegba emini ẹgbọ iZireni ẹ riela? ³ Ni ọ re, “Ẹshinegba, e she gbolo emekeguele eye-a, e guoghọ itete eye-a. Mhemhe-ghuo kpele mhi ke kpole, e gbolo ẹ nono ni e gbe mhe-a.”† ⁴ Se Ẹshinegba ọ so li? Eri ọo Elaja, “Mhi kesẹ emose agbele ishilua le ni ẹa lama nyese ukhomhi na olitsa iBali.”‡ ⁵ Igho o kie li khi memena. Itobo khi ẹgbọ iZireni e la ọ ni e kiele ẹ suo eso na Ẹshinegba

* 10:5 Li ze iLev 18.5 † 10:8 Li ze iDeut 30.12-14 ‡ 10:11 Li ze Aza 28.16 § 10:13 Li ze iJqe 2.32 * 10:15 Li ze Aza 52.7 † 10:16 Li ze Aza 53.1 ‡ 10:18 Li ze Iwolo 19.4 § 10:19 Li ze iDeut 32.21 * 10:20 Li ze Aza 65.1 † 10:21 Li ze Aza 65.2 * 11:1 Li ze iFili 3.5 † 11:3 Li ze 1 Ighie 19.10,14 ‡ 11:4 Li ze 1 Ighie 19.18

irari okhale oyoli ni o ro ze we. ⁶ Ini oni uzemhi o khi itobo okhale, o ke khi itobo ikanya. Ini o khi irari ikanya lo, okhale o ke khi egbegbi okhale. ⁷ Elo a ke me, Egbọ iZireni ẹa me emini e nono. Ikuku ẹgbọ ni Eshinegba o ze, wewe e me emini e nono. Eni e kpole e le eso shi ulumhi ni Eshinegba o lu we, ⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi,

“Eshinegba o re we
lese-a ningolo.

Alo eyewe e zuse
ni ẹa ze we me eke,
ali eso eyewe e zuse
ni ẹa zewe ke ro o suo eso,
ramhi ogbe-namo.”[§]

⁹ IDefidi odo lie,
“Eshinegba o ka ze
ni akhe ni e nye,
e mu okholi vule shi we o.
Ni o rewe kholo awe,
ni o nase we.

¹⁰ Alo eyewe e ka zuse
ini e khi me eke.
Ugugu oyewe o nyese
abi ighumha, agboagbo.”*

Iguabo ni a toma oara

¹¹ Mhi gbo mhila, eri e kholo awe ini e de, ni ẹa ke dobe ya vule? Iiye e! Ama itobo olamhe ni e lamhe lo. Imiepfuese o she bhale deba ẹgbọ iJeta, ini ẹgbọ iJu e ba ke kpe ofuma. ¹² Mena, ini o khia khi a khivose na ẹgbọ iJeta itobo khi ẹgbọ iJu ẹa lama mie imiepfuese ni Eshinegba o ro ghi we. Sa o ghue, abi ikhivose ni agbo nya e ya mholi o ke beshi ya fu ramhi, ini eni ẹgbọ iJu e lama mie oni imiepfuese ikpukhokho.

¹³ Mena, ẹẹ ẹgbọ iJeta mhi nu e ngme. Aborokhia khi eri Eshinegba o ze mhe mhi khi aghiusomhi na ke na ghie ghi ẹgbọ iJeta egho, eri akanya oyemhe o mu mhe egbe. ¹⁴ Eri mhia riela ona ini mhi ri ẹgbọ iJu eyemhe ke kpe ofuma, ishegho ni mhi dobe tsumhi eghuo elemhi we. ¹⁵ Ini ukiemhi ni a kie ẹgbọ iZireni o ri ẹgbọ na agbo enekpole nu Eshinegba ro riela, see o ke beshi ya li ti ramhi, ini eni iZireni e ke mie oni Eshinegba suo? Eri o ya li abine khi

a rote eghuli guise ogbo le. ¹⁶ Ini a ri ukiekie ibuledi onodode mele oni o pfuase-a irari khi a roli ga Eshinegba, oni ibuledi nya oni o pfuase o ke khi. Ini imhili oora o pfuase oni oora nya o ya khi oni o pfuase.[†]

¹⁷ Ama eri ee ẹgbọ iJeta a li abi uguabo oora olivu onokpo ni a khi gbose shi idiegbe oyi egbegbi oora olivu ni a rote eke kuela vule. Eri ee a ke ya migha ashini uguabo eni a rote oni egbegbi oora olivu kanọ kua. Itobo ona, ikhivose ni e rote imhili oni oora olivu e lasele ee a ke ro li agbo. ¹⁸ Itobo igho, a khi ri eloe gbe eni uguabo ni a kanọ-a egho. Elo o re e ya ke vuse ike? Iguabo tse a lese khi. Aa mu imhili mhue, imhili e mu e mhue. ¹⁹ A dobe ya me khi a sa khi eri a kanọ eni uguabo egho kua ni a ba me asha to-eli we. ²⁰ Igesikia onana o khi. Eri a kanọ we-a irari khi ẹa mholi irudunga. Ee la ashini a la irari khi a mholi irudunga. Ama a khi ze ni a ke vuse ike shi ona, ochogho a ze ni ulishi o ke mu e. ²¹ Irari khi ini Eshinegba o kholo ẹgbọ iJu ni e khi egbegbi uguabo kua, o mema ya li dobe kholo e kua.

²² Ama a sa abi isomhelemhi ali izese-inmge-a oyi Eshinegba o li. Oo zese ingme-a deba eni e de o le, ama o somhi elemhi e, a kha da la angeli isomhelemhi ne, o ti elemhi e ini a da suo eso na li. Ini o ke khi igho eri o ya khi e kua. ²³ Ini eni ẹgbọ iJu e lase umha miesuo oyewe le, a ya gbo gbose we shi egbegbi oni oora olivu. Eshinegba o dobe ya gbo gbose we shi ashini e kpe la. ²⁴ Eri ee ẹgbọ iJeta a li abi uguabo oora olivu onokpo na ifuegua. Ini Eshinegba o lina riela emini aa ya riela, ni o ro gbose e shi egbegbi oora olivu. Ona o li abi ẹgbọ iJu. A lese khi oni Eshinegba o ya gbo dobe gbose oni uguabo oyi egbegbi olivu ni a kanọ kwa, shi oni olivu ni a kpe te kanọ we kwa.

A ya mie ẹgbọ iZireni pfuese ikpukhokho agbo

²⁵ Mhia nono ni a lese igesikia oyi osheli ni o la akagho inyoghuo. Ini a khi dabi khi a lese ingme. Oni osheli khi, umha suo eso oyi ẹgbọ iJu o ke khi ona agboagbo. Ama oni umha-sueso oyewe o ya laọ ramhi ni

§ 11:8 Li ze iDeut 29.4; Aza 29.10 * 11:10 Li ze Iwolo 69.22-23 † 11:16 Emini a ri onana ngme khi: Ini Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu ni e khi itititawa e da khi eni e pfuase, eni e pfuase awa imimi we e li khi.

egbo iJeta otuongme ni Eshinegba o nono ni e bhale deba li, e ro gba pfo. ²⁶ Ona o khi abi a li ya tsumhi egbo iZireni nya. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, khi,

“Omiepfuese o ya rote
iZayo bhale,

o ya khu ireloegbe Eshinegba
idiegbe imimi iGiekopu-a.‡

²⁷ Onana khi ilama-kugbe

ni mhi mholi na we,
oni egheghe ni mhi ro ya rue
olamhe oyewe ode-a.”§

²⁸ Itobo khi egbo iJu e kie usomhi onete ona, e ro khi ebe Eshinegba, itobo onete oye e ni aa khi iJu. Ama itobo ititita we, e khi omole Eshinegba itobo khi o ze we.

²⁹ Irari khi Eshinegba o ya mu udu pfi shi isomhopfa ni o ro na ogbo ali uzemhi ni o ze ogbo. ³⁰ Ezeze abi ee egbo iJeta a kpe riele umha-sueso deba Eshinegba egheghe ni o dose, a li mie ilelemhi oyi Eshinegba irari umha-sueso ni egbo iJu e riele. ³¹ Ezeze abi ee ni aa khi iJu a li mie ilelemhi itobo khi egbo iJu e khi ena umha-sueso memena, igho wewe e ke ya li mie ilelemhi. ³² Irari khi eri Eshinegba o ri egbo nya khili ighumha umha-sueso ni o ba mholi ilelemhi na we nya.

A kueghie Eshinegba

³³ Oghuo o dobe ya mhese
abi epfue, ali egbhali ali ilese
oyi Eshinegba o limhi ramhi?

Oghuo o dobe ya lese
emini o la li udu ni o ya riele,
ali ni o dobe ya guano ode eyoli?*

³⁴ “Oghuo o she lese
udu oyi Onomhue?
Oghuo o dobe ya ye oli ude?”†

³⁵ “Oghuo o ri ongmomhi
na Eshinegba ghue,
ni o ya nyene egbe fali oli lue?”‡

³⁶ Irari khi loli o ma emhi nya,
obo oyoli e te la agbo.
E la o gbo na li.

Loli a ri ufumhi a na agboagbo. Atse§

12

Iluasobo ni o la agbo

¹ Itobo igho, inyoghuo-mhe, mhi ri itobo ilelemhi oniemhi ni Eshinegba o mhue na awa lema e, a ri idiegbe eye e na Eshinegba, abi iluasobo ni o kie la agbo, ni o pfuase, ni o ti Eshinegba eloe. Onana o khi egbegbi ugamhi na elemhi ayemhe ni a dobe ya ga.

² A khi ze ni ingeli eye e ali eyi egbo na agbo e li abeghuo. Ama a ze ni Eshinegba o mu udu eye e pfi mele udu enegbo-a. Egheghe agho a ya dobe lese abi oghuemhe oyi Eshinegba o li, a lese emini o ti, ni o gba pfo ni o ri egbe e mu Eshinegba.

³ Itobo okhale ni Eshinegba o ro na mhe, mhi ro gue oli e ye e nya, a khi ke ti egbe e nga dose ashini a fu ramhi. Ochogh, a ke ri ukpelo itiegbe-tiemhi eke bino egbe e, ni o de shi abi irudunga ni Eshinegba o ro ne o fu ramhi. ⁴ Ezeze abi awa li ze idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa ni e bu, ni ea ya gbe akanya oghuo, ⁵ igho o li khi elemhi iKirisiti ni awa rote idiegbe oghuo lasese, ni uguabo ogbogbo ali enekpole nya e li kugbe iguabo enekpole.* ⁶ Isomhopfa ododa Eshinegba o ro na awa abi o ri ekpabo na awa ramhi. O kha khi isomhopfa imekeguele ogbo o mholi, o roli ke gbe akanya ni o de shi irudunga ni awa nya awa mholi. ⁷ Ini o khi oyi oni a ro o ga egboese, o ke ga. O kha ke khi oyi oni a ro o sese, o ke sese. ⁸ O kha khi oyi irudushi egbo o o khi ni o mie, o ke ri udu shi egbo o. Ini oni a ro o kpaghie egboese obo, ini e mholi emini o to we lo, o ke rue obo-a na egbo, abi o li pfo oli udu. Ini oni a la ralo ke mhese na egbo lo, o ri eloe shi omhese ke mhese, o kha khi oyi ilelemhi, o ri egbe mu oli ke riele.†

Inono

⁹ Rote ekelemhi udu oye ke riele inono. A kie emhi onobe, a mu eminete mhue egbegbo. ¹⁰ A nono ingme oyi egbe e egbegbo, abi ogbo ali inyoghuo. A mhue ekpe na egbo elese ke dose abi u li mu ekpe na egbe e. ¹¹ Khi li owaza akanya igbegbe, ama ri omuegbe elemhi ayemhe ke ga Onomhue.

¹² Ze ni irudushi ni u mhue o ri egbe ke

‡ 11:26 Li ze Aza 59.20 § 11:27 Li ze iJere 31.33-34 * 11:33 Li ze Aza 55.8 † 11:34 Li ze Aza 40.13 ‡ 11:35 Li ze iJobu 41.11 § 11:36 Li ze 1 iKori 8.6 * 12:5 Li ze 1 iKori 12.12 † 12:8 Li ze 1 iKori 12.4-11

muẹ. Mhuẹ irabomudu ini u mhuẹ osoli, ke lema eghẹghẹ kpa. ¹³ Ke kpaghiẹ inyoghue ni e mhuẹ otomhe obọ. Ke mu egbọ epfese.

¹⁴ Ke sọ iromhi ikhivose na egbọ ni e mu okhọli ẹ vule shi ẹ ọ. Ke khivose na egbọ, khi ku itse na ogbọ.† ¹⁵ Nu egbọ ni e mhuẹ oghẹle ke ghẹle, u nu eni ẹẹ viẹ, ẹẹ viẹ. ¹⁶ A ri opfomhe nu egbe ẹ ke la. Khi khi ogbọ ni ọọ ti ike ẹ nga, ama ke timama egbọ ni ẹa pfue. Khi riẹle khi u ma lese dose.‡

¹⁷ Khi ri onobe fali ota onobe. Kuegbe-a ke riẹle emini o ti egbọ nya eloe. ¹⁸ Ini o ze ya riẹle, roshẹka odekhode, ni u rọ nu egbọ nya la kugbe elemhi opfomhe, ini o khi obọ oye o kpole shi. ¹⁹ Emolemhe, a khi mie abọ okhọli, ochoghọ a ze Eshinegba ọ mie abọ okhọli na ẹ. Irari khi Ebe-nopfuase o liẹ, “Mhemhe mhi mholi imieabọ okhọli, mhi ya fali we ota.” Ighọ Eshinegba ọ ngme.* ²⁰ Ochoghọ a ke riẹle abi Ebe-nopfuase o ngme khi, “Ini okiamhi ọọ gbe obe ẹ, ri eminale na li le. Ini okiamẹ ọọ gbe ọli ri amẹ nali da. Irari khi ini u li na, eri u we ingamhi ere a nga li ukhomhi.”†

²¹ Khi ze ni onobe o mu ẹ le, ama ri onete mu onobe ọ le.

13

Iregbe-tiemhie na eni ẹ la ukpekhomhi omhesẹ

¹ Ogbokpa ọ ke suọ esọ na eni e la ukpekhomhi omhesẹ. Irari khi Eshinegba lolighuo tse ọ dobe ze ẹ ogbọ shi ukpekhomhi omhesẹ. Eshinegba ọ ri eni e la ukpekhomhi omhesẹ nya leghie. ² Irarighọ, ogbọ ni ọ da mu okhọli vule ẹ shi eni ẹẹ mhesẹ ọ ne, eri e mu okhọli ẹ vule shi emini Eshinegba ọ rọ migha. Eni e da lighọ ne, ipfezomu e nono ẹ ghi egbewe. ³ Irari khi eni ẹa guẹ ngeli a ze enighie e ke nase, ọa khi eni e guẹ ngeli. Irarighọ oni ọọ riẹle okhọlo ọ na ulishi ena omhesẹ. Waa nono ni u pfue ulishi oyi egbọ ni e la ukpekhomhi? Ke riẹle emini o gbe akanya. Ini u li ghọ, e ya kueghie. ⁴ Irari khi eni e la ukpekhomhi omhesẹ, Eshinegba ọ ze we ni e ke kpaghiẹ ẹ obọ. Ama u kha riẹle emini ọa gbe akanya, ke na ulishi oyewe,

irari khi e mhuẹ itoto ni e rọ ya nase. Eni ẹẹ ga eyi Eshinegba e khi, ni ẹẹ nase eni ẹa ya suọ esọ, ni o rọ khasẹ khi elemhi ẹẹ bi Eshinegba shi ọ. ⁵ Irarighọ, ze ni u ke nyese ukhomhi na eni e la ukpekhomhi omhesẹ, itobọ khi emini o ti lo ni u ke riẹle, aa khi itobọ elemhi ibibi oyi Eshinegba tse.

⁶ Onana o li ze khi u mema ya ze oga, irari khi eni e la ukpekhomhi omhesẹ eni ẹẹ ga eyi Eshinegba e khi, ni e ri eghẹghẹ oyewe nya na akanya omhesẹ. ⁷ Fali ogbokpa ota ni u lo ọli. Ini u lo ota oga, ze ọli, okekhi ozela, ze ọli, ri ekpe ke na egbọ, u nyese ukhomhi na we.*

A ke riẹle inono irari oni ogbele o she ti ramhi ana

⁸ Khi lo ogbọ ota emhikhoghuo, se ni ota inono ingme oyi onuzava oye tse! Irari khi ogbọ ni ọ da nono ingme oyi onuzava oyọli ne, ọ she ri ushi gbe akanya. ⁹ Ishi ni ẹẹ, “Khi kia okia,” “Khi gbe ugbeli,” “Khi do ughiatọ,” “Khi ze ni emhi ogbọ o to ẹ egbe,” Ali elese ni e kpole nya, ushi oghuo o ze wewe nya ukhomhi, ni ọọ, “Nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono ingme oyi egbe ẹ.”† ¹⁰ Oni ọ da nono ingme oyi onuzava oyọli ne, ọa tigbe ya li ọ li onobe. Irarighọ, inono o khi irushi gbe akanya.

¹¹ Ke riẹle ona, lese eghẹghẹ ni a la memena. Eghẹghẹ o she ramhi ni u rọ ya rọte olesẹ guale. Irari khi eghẹghẹ imiepfuese oyawa ni o kpe ukhokho o she ti bhale dose eghẹghẹ ni awa rọte odode miesuo. ¹² Eẹ iyose ọ she ẹ dose, ogbe o she ẹ gbe-a. Awa khi ke ngeli abi egbọ ni e la alo ebili, awa mema mu egbe ni awa rọ ya la elemhi ákpá. ¹³ Awa guẹ ke ngeli abi egbọ ni e la ákpá. Awa khi nu we ye ukue ebe ni e la riẹle efiala, ali idonyo guoghọ-a. Awa khi kia okia ke mu ighue ebe. Awa khi la agbọ okhọli wekhi agbọ ivie shi emhi ogbọ. ¹⁴ Ochoghọ awa ri iJesu iKirisiti Onomhuẹ sọ abi awulu. Khi ke sa abi u li ya riẹle oghuemhe eyi idiegbe olamhe.

14

A khi ke ri unu ze egbese ifue

‡ **12:14** Li ze iMat 5.44; iLuk 6.28 § **12:16** Li ze Ekpi 3.7 * **12:19** Li ze iDeut 32.35 † **12:20** Li ze Ekpi 25.21-22
* **13:7** Li ze iMat 22.21; iMak 12.17; iLuk 20.25 † **13:9** Li ze Okiali 20.13-15,17; iDeut 5.17-19,21; iLev 19.18

¹ A mie ọgbọ ni irudunga oyọli ọa lolo toto. Khi nu ọli ke khakọ shi emini ọ mieshi ni o khi ọda shi oye. ² Irari khi ẹgbọ eghuo e miesuọ khi o ti ni a ke le emhikpa. Ama ọgbọese ni irudunga oyọli ọa lolo toto, ọ leşe le ebe tse. ³ Ọgbọ ni ọ le emhikpa, ọ khi ri ẹloe gbe ọni ọa ya le, ọgbọ ni ọa ya le emhikpa, ọ khi gue oni ọ le emhikpa ẹzo. Irari khi Ẹshinẹgba ọ ga mie we. ⁴ Ọghuo u khi ni wa ke gue aghiusomhi oyi ọgbọese ẹzo? Ọga oyọli tse ọ dobe ẹ liẹ khi ọ gueli, ali khi ọa gueli. Ọ ya migha, irari khi Ọnọmhue ọ dobe ya rọli migha.

⁵ Eri ẹgbọ eghuo e dabi khi ọgbẹle ọghuo o mu ẹloe doşe olese. Ọgbọ olese ọọ khi abeghuo ọgbẹle nya e li. Ọgbọgbọ ọ ri udu oyọli shi asha ni ọ migha shi. ⁶ Ọni ọ bino khi ọgbẹle okhọghuo o la ọ ni o mu ẹloe ne, eri ọ rọli ri ufumhi na Ọnọmhue. Ọgbọ ni ọ le eminale, o le ọli ri ufumhi na Ọnọmhue, irari khi Ẹshinẹgba ọ kphẹmhi na, ọni ọa le, Ọnọmhue ọ rọli mu ekpe na, ọ kphẹmhi na Ẹshinẹgba.* ⁷ Aa me ọnge-awa ni ọ la agbọ na egbọli tse, we khi eri a me ọnge-awa ni ọọ ghu-a na egbọli tse. ⁸ Ini awa la agbọ, Ọnọmhue awa la ọ agbọ na. Ini awa ghu-a, Ọnọmhue awa ghu-a na. Awa la agbọ o, awa ghu-a o, oyi Ọnọmhue awa khi.

⁹ Onana o ze khi iKirisiti ọ ghu-a, ọ guale ni ọ rọ khi Ọnọmhue oyi ẹgbọ ni e ghu-a ali ẹgbọ ne la agbọ. ¹⁰ Yeye o ye, elo o ze ni u rọ a gue inyoghuo ẹ ẹzo mena? Yeye o ye, elo o ze ni u rọ ri ẹloe ẹ gbe inyoghue. Awa nya awa ya migha odalo oyi Ẹshinẹgba ni ọ gue awa ẹzo.† ¹¹ Irari Ẹshinẹgba ọ lina ngme ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“ ‘Aborokhia khi mhi la ọ egho,
 Ọnọmhue ọ lina ngme,
 ‘Ọgbokpa ọ ya wugha mhe odalo,
 Ọgbokpa ọ ya guele khi
 mhemhe mhi khi Ẹshinẹgba.’ ”‡

¹² Itobọ igho, ọgbokpa ọ ya gue khasẹ Ẹshinẹgba abi ọ li gbe.

A khi yese egbe ẹ de

¹³ Itobọ igho, lase iguegbe-ẹzo le. Ochoghọ, mhọli ọli shi udu oye khi u waa ya kpe emhi wekhi ọzuode shi eke ni inyoghuo ẹ ọ khọlo awe shi. ¹⁴ Ikugbe ni mhemhe ali

iJesu anye kugbe, o rokhase mhe khi emhi khoghuo ọa la ọ ni ọa pfuase. Ama ini ọgbọ ọ mhọli ọli shi udu khi emhi ọa pfuase, loli oni emhi ogho ọa pfuase shi ọ. ¹⁵ Ini u yese inyoghuo udu-a, irari eminale ni u le, inono ọa ke la oni angeli. Khi ze ni eminale nu le, o ri inyoghuo ẹ ni iJesu ọ ghu-a na de. ¹⁶ Khi ze afa ni u mhọli rọ ọ le emhikpa, ni u rọli ri omama ghi iKirisiti. ¹⁷ Irari khi Eghiele oyi Ẹshinẹgba ọa khi ingme eminale ali onyo idada, ama oyi ipfuase, ali opfomhe ali oghẹle na Ayemhe-no-pfuase. ¹⁸ Ọgbọ ni ọ da lina ga iKirisiti, ọ ma ti Ẹshinẹgba ẹloe, ẹgbọ e mu ekpe na li.

¹⁹ Itobọ igho, ke riele emini e ri opfomhe ẹ bhale, ni e gbo ya kpaghie ọgbokpa rọ mhọli imiesuọ ni o toto. ²⁰ Khi ri itobọ eminale pfueche emini Ẹshinẹgba ọ riele-a. A dobe ya le emhikpa, ama ọa ti ni a rọ bhale ya ẹ khi emini u wa le, o ze ni ọgbọ olese ọ de pfilo olamhe. ²¹ O tine ini u waa bie le emhikhoghuo wekhi eri u da onyo, wekhi eri u riele emhikhoghuo ni o ya ze inyoghue de.

²² Irarigho, emini u mieshi ingme enana nya rọli shi iteva oye ali Ẹshinẹgba. Oghẹle o khi ni ọgbọ ni ọa pfa ẹzo mu egbọli shi emini ọ riele ni ọ mie shi khi o gbe akanya. ²³ Ama ini ọgbọ ni ọ mhue akhokhomhe ọ da kie le, a she pfa ẹzo mu ọli. Irari khi ulemhi ni ọ le ọa khi rọte irudunga. Emini ọa da rọte irudunga bhale ne, olamhe o khi.

15

¹ Awa ni awa toto shi irudunga, awa kha ke ri egbe mie na eni ẹa toto irudunga. Awa khi ke leşe riele egbe awa ti tse. ² Ochoghọ, ọgbokpa o ke riele inyoghuo ọli emini o ti ọli egbe, ni o rọ kpaghie irudunga oyọli, ni o vule. ³ Irari khi iKirisiti ọa riele egbọli tse ti. Ochoghọ, abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ, “Ẹshinẹgba, itsuemhi ni ẹgbọ e tsue ẹ, o de nga mhe egbe.”* ⁴ Emini a keke shi Ebe-no-pfuase nya, eri a keke ọli ni a rọ sese awa ingme, ni a bhale ya ẹ khi iregbemie ali irudusho ni Ebe-no-pfuase o rọ na awa, o ri awa mhọli irudushi.

⁵ Ẹshinẹgba ni ọ khi ọni ọ ri iregbemie, ali irudusho ọ na ọgbọ, ọ ka re ẹ mhue usamhi oghuo abi a liẹ deba ẹte-awe eyi

* 14:6 Li ze iKolo 2.16 † 14:10 Li ze 2 iKori 5.10 ‡ 14:11 Li ze Aza 45.23 * 15:3 Li ze Iwolo 69.9

iJesu iKirisiti. ⁶ Ni ẹẹ nya a ri udu oghuo ali uruli oghuo kuẹghie Ẹshinegba ni ọ khi ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

⁷ Awa ke lama ingme egbe abi iKirisiti ọ li lama ingme oyawa, ni o ri ikuẹghie bhale ghi Eshinegba. ⁸ Itobo khi mhi gueye ẹ khi iKirisiti ọ she bhale abi oni ọọ ga ọgbọ na ẹgbọ iJu, ni o rokhase khi Ẹshinegba igesikia ọ khi, ni o ro mu ma ishobo ni ọ shi na itita awa, ⁹ ni iJeta e kuẹghie Ẹshinegba shi ilelemhi oyoli. Abi a li keke ọli khi,

“Irarigho, mhi ya kuẹghie ẹ iteva ẹgbọ iJeta.

Mhi ya to uwolo kuẹghie eva oye.”†

¹⁰ O gbolo ẹ,

“Eẹ iJeta, ni a kuma ẹgbọ eyoli ke ghele.”‡

¹¹ O gbolo ẹ,

“A kuẹghie Ẹshinegba ẹẹ ẹgbọ iJeta, a to uwolo kuẹghie ọli ẹgbọ nya.”§

¹² Azaya ọ gbolo lie,

“Omiomi ijese ọ ya fu vule, oni ọ ya vule mhese na ẹ iJeta, ẹgbọ iJeta e ya ri udu nga li.”*

¹³ Ẹshinegba ni a rote obọ oyoli ẹ mhue irudushi, ọ ri oghelẹ ali opfomhe ne rote iregbenga ni a mhue nali, ni a ro bhale ya ẹ khi irudushi oye ọ fu shọ rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase.

IPolu oni a ze ọ khi oni ọ gbe akanya na ẹgbọ iJeta

¹⁴ Inyoghuo-mhe, mhemhe oyemhe mhi mhue imieshiọ khi onete o vo ẹ egbe, khi ilese ọ gba na ẹ ni a ro dobe ya ke sese egbe ẹ. ¹⁵ Mhi she kpe gue ingme eghuo ye ẹ gboo elemhi ebe ona ni mhi gbolo ẹ yele ẹ le ena. Itobo afu ni Ẹshinegba ọ ro na mhe, ¹⁶ ni mhi ro khi aghiusomhi na ke ọyi iJesu iKirisiti na ẹgbọ iJeta. Eri mhia gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinegba, ni a ro tsabo usomhi onete oyi Ẹshinegba, ni a ro bhale ya ẹ khi ẹgbọ iJeta e li khi iluasobo, ni Ẹshinegba ọ mie, eni Ayemhe-no-pfuase ọ khuese-a pfuase. ¹⁷ Rote iJesu

iKirisiti mhi te ẹ mholi egbe-imumhe shi ugamhi ni mhia ga Ẹshinegba. ¹⁸ Mhi aa ya gbudu ngme emhikhoghuo, se ẹ ni emini iKirisiti ọ rote obọ oyemhe rie ẹ ro ri ẹgbọ iJeta suo eso na Ẹshinegba, rote ungmehi ali ikanya oyemhe, ¹⁹ rote ekpabo eyi ọle ẹ ali onyaloa, ali rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase. Igho mhi rote iJerusalemu ngme ungmehi usomhi onete oyi iKirisiti ya ramhi iLirikumu. ²⁰ O ma kie kpe khi emini o la mhe udu ni mhi ro ngme ungmehi usomhi onete ye ẹgbọ ni ẹa kie suo ungmehi oyi iKirisiti ne, ini mhi khi ya to nga irogbekẹ ni ogoese ọ ro gbe. ²¹ Abi Ebe-no-pfuase ọ ngme ọ khi,

“Egbọ ni aa kpe

gue ingme oyoli ye ne,

e ya me, ali khi eni ẹa kpe suo, o ya ye we.”†

Ugbamhi ni iPolu ọ gba, khi lolu ya ye iRomu

²² Akanya oyemhe ona o zu mhe ode, ni mhi aa ro me asha bhale deba ẹ.‡ ²³ Aborokhia khi mhi aa ke mhue ikanya ni e kpo mhe le shi ikpe ena, ali ni o ro gbo khia khi ikpe ebubu na ni mhi te ẹ nono ni mhi bhale ya me egho, ²⁴ o la mhe udu khi mhi ya rote olieye ẹ ini mhia le iSipeni. Mhi sa khi a dobe ya ri ikpaghiobo na mhe ni mhi ro ti okiali oyemhe je odalo, ini awa ri egbe mu egbe ukuku eghoghe se. ²⁵ Mena, mhia je iJerusalemu ni mhi ya kpaghie ẹgbọ eyi Ẹshinegba obọ. ²⁶ Irari khi o ghole eni miesuo ni e la eke iMasidonia ali Akhaya ni e ri ikpaghiobo na ẹgbọ eyi Ẹshinegba ni e la iJerusalemu. § ²⁷ Egbe ẹ mu we khi we we e ligho rie ẹ ọli, e rue ọli shi khi ota we we e lo we. Irari khi ini ẹgbọ iJeta e kemhi ikhivose ayemhe oyi ẹgbọ iJu, eri o li abi ota ni ẹgbọ iJeta e lo ẹgbọ iJu.* ²⁸ Ini mhi gbe akanya ona se ni mhi ro me ọli me khi e she mie ikpagho ena se, mhi ya je iSipeni, mhi ya ko fele ẹ ini mhia le. ²⁹ Mhi lese ọli gboo khi ini mhi bhale, ikhivose oyi iKirisiti ni o vo tsululu mhi ro ya bhale. ³⁰ Mhi ri iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali inono ni Ayemhe o ro na awa lema

† 15:9 Li ze 2 iSam 22.50; Iwolo 18.49 ‡ 15:10 Li ze iDeut 32.43 § 15:11 Li ze Iwolo 117.1 * 15:12 Li ze Aza 11.10 † 15:21 Li ze Aza 52.15 ‡ 15:22 Li ze iRom 1.13 § 15:26 Li ze 1 iKori 16.1-4 * 15:27 Li ze 1 iKori 9.11

ẹ inyoghuo, a nu mhe so iromhi ali a gbo so iromhi na mhe. ³¹ So iromhi Eshinegba o tsumhi mhe obo oyi egbo ni ẹa miesuo na eke iJudia ali ni egbo Eshinegba ni e la ẹoli iJerusalemu ni e mie eni ikpagho ni mhi roo ghi we. ³² Ni a ro bhale ya ẹ khi rote oghumhe oyi Eshinegba, mhi dobe ri udu oghelẹ bhale deba ẹ ali ni awa ri udu shi egbe o. ³³ Eshinegba oyi opfomhe o ka nu ẹe nya la, Atse.

16

Otse ni iPolu lolighuo o tse egbo ke

¹ Mhi gue ingme onete oyi iFobi ye ẹ, ikhi inyoghuo awa ni okpotso, ni o khi oni o ralo shi eni e miesuo ni e la ẹoli iKenkhiria. ² A ri eva oyi Onomhue kpẹ abo mie ọli, abi egbo eyi Eshinegba e ye ni e li. A ri ikpaghie obo onini o da ya nono obo oye ẹ na li. Irari khi anamelo oyemhe ali ebubu egboese o khi.

³ Mhia tse iPisilia ali Akuila ni e kpaghie mhe obo shi akanya oyi iJesu iKirisiti.* ⁴ E ri agbo oyewe shi okhena irari oyemhe. Oa khi weweghuo tse mhia tse uwegbe, ama li shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo enayi egbo iJeta. ⁵ Mhi gbo li tse igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la owa oyewe.

Mhia tse egbegbi omolemhe Epanetusu ni o khi ogbo onodode ni o mie iKirisiti suo ukiekie eke Esha.

⁶ Mhi tse iMeli ni o toto obo a gbe akanya na ẹ.

⁷ Mhi tse Adironikusi ali iJunayasi, egbo iJu nabi mhemhe ni anye ga la owa ighumha. Eni a mu ekpe na e khi elemhi idiegbe oyi ighiusomhi na kee. Ama e kpẹ miesuo khe mhe.

⁸ Mhia tse Amipiliatusi, egbegbi omolemhe, ni mhi mhue inono na elemhi Onomhue.

⁹ Mhia tse Urubane, ni o kpaghie anye obo akanya oyi iKirisiti.

Mhi gbo tse iSitachisi, egbegbi omolemhe.

¹⁰ Mhia tse Apelesi, ni a me gboo khi igesikia o ro deba iKirisiti.

Mhi tse ena omhue-apfe oyi Arisitobulusi.

¹¹ Mhi tse Eroditioni ni o khi inyoghuo-mhe.

Tse eni e miesuo na omhue-apfe oyi iNakisusi.

¹² Mhia tse iTirifeana ali iTirifosa eni ikpotso egho ni e gbe akanya oyi Onomhue egbegbo.

Mhi li tse egbegbi omolemhe iPesisi oni okpotso ni o gbe ukpokpomhi akanya na Onomhue.

¹³ Mhia tse iRufosi, ogbakanya ni a ze oyi Onomhue, ali inyoli ni o li abi inyoshi mhe o.†

¹⁴ Mhi tse Asikiritusi, ali iFilegoni, ali Amesu ali iPatirobasi ali Amasi ali eni e miesuo ni e ga la.

¹⁵ Mhia tse iFilologusi ali iJulia ali iNirusi ali inyoghuo oli ni okpotso ali Olimpasi ali egbo Eshinegba nya ni e nu we la.

¹⁶ A tse egbe ẹ otse onete, a ghele mu egbe abi inyoghuo.

Igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, ẹ tse ẹ.

¹⁷ Mhi lema ẹ, inyoghuo, a ke to okpe egbo ni ẹ pfi okemhi ali ni e ri egbo de irudunga ni e mhue-a, eni osese oyewe ọa de shi osese ni a sese awa. A nuata shi we o. ¹⁸ Irari khi egbo ni ẹ riele emhi eghogho ẹa ya ga iKirisiti Onomhue oyawa, ama elemhi oyewe ẹ ga. Rote eta-olelemhunu ni ẹ ngme, e ro o di usamhi udu oyi egbo eghuo ni ẹa mhue ilese. ¹⁹ Ogbokpa o she suo abi a li ri ungmehi oyi Eshinegba a gbe akanya. Itobo ona mhi ro ghele shi ingme oyee. Ama mhia nono ni a fialo-a shi emini o khi onete, ama a khi fialo-a shi emhi onobe.

²⁰ Eshinegba oyi opfomhe o ya kele guogho okphaghie-a shi ẹ ekowe. Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ke deba ẹ nya.

²¹ ITimoti ni anye ga a gbe akanya, oo tse ẹ. Igho khi iLushosi ali iJasi ali iSosipata, ni anye ga khi iJu.‡ ²² Mhemhe iTetiusi ni mhi ri ugba ma a keke ebe ona na iPolu, mhi tse ẹ, abi oni o miesuo. ²³ IGayusi ni o ri owa oyoli na mhe kushi, ni o gbo ri ukpeloe ẹ khu mhe, ni o lama eni e miesuo e ke legba owa oyoli, oo tse ẹ.

Erasitosi, ni o ri ikpagho o shi na ẹoli oyewe ali inyoghuo anye ikhi iKaritusi, ee tse ẹ.§ ²⁴ [Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ka nu ẹ la, Atse.]

* **16:3** Li ze Ika 18.2 † **16:13** Li ze iMak 15.21 ‡ **16:21** Li ze Ika 16.1 § **16:23** Li ze Ika 19.29; 1 iKori 1.14; 2 iTimo 4.20

²⁵ Ufumhi khi oyi Ẹshinẹgba! Lọli ọ dobe re migha shi irudunga oye ẹ abi o li de shi oni usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi ro ọ tse abo, ali ni o de shi irokhasẹ oyi osheli ni a ro sheli agboagbo elemhi ikpe ebubu ni e dose. ²⁶ Ama mena, a she ri oni igesikia khasẹ, rote akeke shi eke enayi emekeguele, abi Ẹshinẹgba ni ọ la ọ agboagbo ọ mhesẹ ọli a li roli khasẹ ishishi nya, ini e ba miesuọ ni e suọ esọ na luẹ. ²⁷ Ẹshinẹgba ọna ilẹse, a ri ufumhi na agboagbo, rote obọ oyi iJesu iKirisiti! Atse.

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi egbo iKoritia Eni e miesuo

Otse oyi iPolu

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghwo awa iSositenis.

² Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la iKoriti, ikhi eni Eshinegba o lu e khi egbo eyoli. Eri o re e khi egbo ni e pfuase rote obo oyi iJesu iKirisiti, abi o li egbo ni e miesuo ashakhasha.*

³ Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

IPolu o ri ikhemhi na Eshinegba

⁴ Eghenge kpa mhi ro kphemhi e na Eshinegba oyemhe irari okhale ni o riele na e rote obo oyi iJesu iKirisiti. ⁵ O she re mholi epfue odekhode elemhi iguengme ungmehi ali ilese nya. ⁶ Oni usomhi oyi iKirisiti o she lo e egbe shito egbegbo. ⁷ Irarigho, isomhopfa ayemhe okhoghuo o ke to e abi a li migha khe ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni a la roli ya khasa. ⁸ O ya mu e mhue gbaa ya ramhi ukpese, ni a khi eni ea mhue umhaguekia, a khi ogbele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ya bhale. ⁹ Eshinegba ni o lu e ni a nu omi oli iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhue ugamhi kugbe, oni a ri egbe e nga o khi.

Okemhi ni o la eni e miesuo iteva

¹⁰ Inyoghwo-mhe mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa lema e, ee nya a ke yemhe na egbe ini okemhi o khi lo e le, ali ni a mholi udu oghuo ali usamhi oghuo. ¹¹ Egbo eghuo na omhue-apfe oyi iKiloe e gweye mhe khi iwola e la e iteva. ¹² Emini mhi ri onana ngme khi, ogbogbo oo ngme unu ododa, oghuo o khe, "IPolu mhia deba," olese oo, "Apolosi mhia deba," olese

oo, "IPita mhia deba," olese oo, "iKirisiti mhia deba."† ¹³ Eri a kemhi iKirisiti? IPolu a gbe-a shi oora apfida na e? Abi khi eva oyi iPolu a ro batazi e? Eniye odukhokho eyi iPolu a khi? ¹⁴ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi aa batazi onge e, se ni iKirisipusi ali iGayusi.‡ ¹⁵ Irarigho, onge e o ya lie khi mhi ri eva oyemhe batazi lue. ¹⁶ Mhi lese khi mhi batazi apfe iSitefanasi, mhi aa ke sato ini mhi li batazi ogboese.§ ¹⁷ Irari khi iKirisiti o ghie mhe mhi ke batazi egbo, ama mhi ke kia gue ungmehi oyoli le ni o rote ilese oyi ogbo bhale. Ini eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida o khi mele afue-a.

iKirisiti ni o khi ilese ali ekpabo

¹⁸ Irari khi eri ungmehi oyi apfida o khi afue shi esoo oyi egbo ni ee pfua o, ama awa ni a mie e pfuese, ekpabo oyi Eshinegba o khi na awa. ¹⁹ Irari khi Ebe-no-pfuase oo li,

"Mhi ya pfueche egbhali

oyi eni e mholi egbhali-a,

mhi bi ileasingme oyi

eni e riele khi wewe e gue ebe ma."*

²⁰ Mena, ashi ona ileasingme o migha? Ashi oguebe o la? Ashi eni e gue khako ena agbo namo e migha? Oa khi eri Eshinegba o ri egbhali ni e la agbo ona mele ooyeghe-a?†

²¹ Eri Eshinegba o ri ileasingme oyi lolighuo ze khi egbo ea rote ilese oyewe lese oli. Ochogho, eri o ghole Eshinegba ni o rote itsabo oyi usomhi ni egbo ee khi oyeghe lo, tsumhi eni e mie oni usomhi suo. ²² Egbo iJu, irokhasa eyi onyaloa e migha khe, egbo iGiriki ee nono ileasingme, ²³ ama eri anye ri iKirisiti ni a gbe-a tama apfida tse abo usomhi ona, o ri elemhi a bi egbo iJu, o khi oyeghe shi esoo oyi egbo iJeta, ²⁴ ama egbo ni Eshinegba o lu, ghe iJu ali iGiriki e me oni usomhi oyi iKirisiti shi khi ekpabo ali ilese oyi Eshinegba o khi. ²⁵ Irari khi emini o li abi umhalese oyi Eshinegba, o mhue ilese dose egbhali oyi ogbo, emini o li abi olosemhe oyi Eshinegba o mhue itoto dose ekpabo oyi ogbo.

²⁶ Inyoghwo, a sato emini a kpe khi neni Eshinegba o lu e. Egbo ena agbo ona ea bino

* **1:2** Li ze Ika 18.1 † **1:12** Li ze Ika 18.24 ‡ **1:14** Li ze Ika 18.8; 19.29; iRom 16.23 § **1:16** Li ze 1 iKori 16.15

* **1:19** Li ze Aza 29.14 † **1:20** Li ze iJobu 12.17; Aza 19.12; 33.18; 44.25

shi eni e mhọli ugbhe, ali khi ọa khi ebubu e e fialo-a, ọa khi ebubu e e khi ekhemhue. ²⁷Eri Eshinegba ọ zẹ emini egbo e bino shi emhi eyeghe elemhi agbo ona ke, ọ rewe ri omama mu elesingme. Ọ zẹ emini e e mhue ochi elemhi agbo ona ro khi eni e mhue ekpabo unu-a.

²⁸Eshinegba ọ zẹ emini ẹa mu eloe na agbo ona ali emini egbo e ri eloe gbe, ni e ro shi afue. Ọ rewe ri emini egbo ẹa bino khi e mu eloe mele afue-a, ²⁹ini ogbokhoghuo ọ khi dobe la odalo oyi Eshinegba tono obọ udu. ³⁰Irari khi lolu ọ ku awa ali iJesu iKirisiti gbe. iKirisiti ni ọ khi ilese ni o rote obọ oyi Eshinegba bhale. Emini a ri ona ngme khi, lolu ọ khi ipfuase ali iropfuase ali ipfasheke oyawa. ³¹Irari ona, Ebe-no-pfuase o ro lie, “Onini ọ da nono ni lolu tono obọ udu, ọ ke ri emini Onomhue ọ rielle tono obọ udu.”‡

2

¹Inyoghuo, abi mhi ro bhale olieye e ya tsabo osheli igesikia ni o la ungmehi oyi Eshinegba, mhi aa lii ngme ingmemhi ena ghogighogi, wekhi eri mhi rokhase khi mhii wena gba. ²Irari khi abi mhi ro la iteva oye, eri mhi rue udu emhikpa-a, mhi ri udu lese shi ingme oyi iJesu iKirisiti ali eghuli ni ọ ghu shi apfida. ³Onana o zẹ khi abi mhi ro te eke bhale, eri mhi li abi oni ọa mhue ochi, ulishi o remhe kpheli.* ⁴Abi mhi ro sese e, ni mhi ro tse abo ungmehi gueye e, mhi aa ri ilosedose ali eta-olelemhunu nu e ngme. Ama eri mhi ri ekpabo oyi Ayemhe oyi Eshinegba khase. ⁵Ini irudunga ni a mhue, o khi ya migha nga egbhali oyi ogbo, ama ekpabo oyi Eshinegba.

Ilasingme oyi Eshinegba

⁶Usohmi ni o khi oyi ilasingme anye gueye egbo ni e womhe eloe shi emhi irudunga. Ama ọa khi ilese oyi agbo namo wekhi oyi eni e e mheshe shi agbo namo, eni e ya mele afue-a. ⁷Ingme osheli ilasingme oyi Eshinegba mhia ngme. Ilasingme ni ọ ro sheli na egbo agboagbo ni ọ she kpe gba shi eke khi awa ya mhọli okemhi shi ufumhi oyoli. ⁸Aa me oghie okhoghuo ighie ena agbo namo ni ọ lese oni ilasingme ona. Ini

o khia khi e lese lo, ẹa kha ta Onomhue ni ọ mhue ufumhi ma afida gbe-a. ⁹Ama abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọo, “Ukpeloe okhoghuo ọa me ne, esọ okhoghuo ọa suọ ne, wekhi eri ogbokhoghuo ọ sa udu oyoli ramhi ọ ghue, emini Eshinegba ọ rielle shi eke e khe eni e nono ingme oyoli.”†

¹⁰Ama Eshinegba ọ she roli khase awa rote Ayemhe oyoli. Irari khi eri Ayemhe ọo guano emhikpa, ya ramhi osheli ni Eshinegba ọ gba. ¹¹Itobo khi Ayemhe ni o la ogbo egbe lueghuo o lese isamhi eyi oni ogbo. Igho ogbokhoghuo ọa lese isamhi eyi Eshinegba, see ni Ayemhe oyi Eshinegba. ¹²Awa aa mie ayemhe oyi agbo ona, ochogho ayemhe ni o rote obọ Eshinegba bhale ni awa ro lese emhi nya ni Eshinegba ọ ro na awa afue-afue, awa mie.

¹³Anye ẹa ya ngme ingmemhi ni a rote egbhali oyi ogbo sese, ama ingmemhi Ayemhe oyi Eshinegba o sese anye, anye lie sese egbo ni e la elemhi ayemhe, emini e khi emhi ayemhe, ni e khi egbegbo. ¹⁴Ogbo ni ọa da mhue oni ayemhe ne, ọa ya lese emini a ri emhi na Ayemhe oyi Eshinegba ngme. Ogbo oghogho, afue emhi ayemhe e khi shi oli eloe, irari khi emini e khi ode ayemhe, ayemhe a te e lese we. ¹⁵Ogbo ni ọ da mhue oni ayemhe ne, ọ dobe ya lese udi emhikpa, ama egboese ẹa dobe ya lese abi oni ogbo ọna ọ la ọ shi. ¹⁶Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni ọo, “Oghuo ọ lese udu oyi Onomhue?

Ni ọ dobe ya ye oli ude?”

Ama khi, awa mhọli udu oyi iKirisiti.‡

3

Okemhi ni o la iteva igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iKoriti

¹Inyoghuo, mhi aa nu e ya ngme abi eni e mhue Ayemhe oyi Eshinegba, ama abi egbo ni e ngeli abi egbo na agbo, ali emofe elemhi irudunga oyi iKirisiti. ²Lolu mhi ro ri ameyeli na e da ni ọa khi eminale ni e toto, irari khi aa mu egbe shi eminale ni

‡ 1:31 Li zẹ ijere 9.24 * 2:3 Li zẹ lka 18.9 † 2:9 Li zẹ Aza 64.4 ‡ 2:16 Li zẹ Aza 40.13

e toto ne. Ramhi memena aa kie mu egbe ne.* 3 Egbò na agbò a kie khi. Emini o da zẹ khi a kiele ẹ kpe ofuma deba egbe ali khi a nu egbe ẹ ẹ wola, ogho o rokhase khi egbo agbo a kie khi? Oa khi eri a kiele ẹ ngeli abi egbo na agbo? 4 Ini oṣuoghwo elemhi ẹ oṣo li, “IPolu mhia deba”, ni oṣe o ro o li, Apolosi mhia deba, oa khi eri a ngeli abi egbo na agbo egho?†

5 Ini ẹẹ a bino oṣi bie, oghwo Apolosi o fe khi? Oghwo iPolu o khi. Eni ẹẹ ga eyi Eshinẹgba anye ga khi ni ẹẹ a roṣe obo oyanye miesuo. Eri ogbogbo oṣo gbe akanya oyoli ni Onomhwe o rona li o gbe. 6 Mhemhe mhi ri ukpamhi ko, Apolosi o ku amẹ shi o, ama Eshinẹgba o ze ni oni ukpamhi o ro fu.‡ 7 Oni o ro ko ali oni o ku amẹ shi o, ẹa mu eloe. Se khi Eshinẹgba ni o ri emhi ẹ fu. 8 Ikhioda oa lao na oni o ro ko ali oni o ku amẹ shi o, Eshinẹgba o ya ri elele na ogbogbo abi o li gbe. 9 Irari khi eri anye kugbe ẹ gbe ikanya na Eshinẹgba, ẹẹ a khi ishemhi oyoli.

Owa oyi Eshinẹgba a gbo khi. 10 Roṣe afu ni Eshinẹgba o ro na mhe, mhi ro ri irogbekẹ gbe, abi oga oyi itsona. Onana egboese ẹẹ ma a nga. Eri-tse ogbogbo o lese abi o li ma a nga o. 11 Irari khi ogbokhoghuo oa ke gbo doṣe ya ri irogbekẹ olese gbe doṣe oni Eshinẹgba o she ro gbe ni o khili iJesu iKirisiti. 12 Ini ogbokhoghuo o to nga oni irogbekẹ ona, ni o ro ri igolu to nga o, okekhi elomho, okekhi eche ni ẹ ghale, okekhi ẹera, okekhi efoṣo, okekhi ifulo o ro to nga o. 13 A ya ri emini e la elemhi emini ogbogbo o ro to nga o khase gboo, ogbele iguezo. Erali a ro ya mhesẹ emini o ro to nga bino ni a lese emini e la elemhi we. 14 Ini emini o ro to nga o, o pfue oni erali, a ya ri elele na li. 15 Ini e toa, opfu o gbe oṣi, ama a ya tsumhi oṣi. Eri-tse khi eri o ya li abi ogbo ni o na pfue elemhi erali. 16 Eẹ a lese khi owa ugamhi oyi Eshinẹgba a khi, ali khi Ayemhe oyi Eshinẹgba o la ẹ egbe?§ 17 Ini ogbokhoghuo o yese Owa ugamhi Oniemhi oyi Eshinẹgba-a, Eshinẹgba o ya yese oni ogbo-a. Irari khi eri Owa ugamhi oyi Eshinẹgba, o pfuase, ali khi Owa Ugamhi oniemhi oyoli ẹẹ a khi.

18 A khi ke di egbe ẹ. Ini onge ẹ o nono ni loṣi khi oni o mholi ilẹsingme shi eghẹghe ni a la ena, o ka khi oyeghe ni o me asha khi oni o khi oṣingme egbegbo. 19 Irari khi emini egbo na agbo ẹẹ bino shi ilẹsingme, afue Eshinẹgba o bino oṣi shi. Abi ebe o ngme, ni oṣo, “Eri Eshinẹgba o ri ilẹsedose eyi eni ẹ lie khi wewe e lesingme rieṣe we gbo mu.”* 20 Asha olese o gbo ngme oṣi shi ebe khi, “Eshinẹgba o lese khi isamhi ni oni o lie khi loṣi lese doṣe oṣo sa khi ẹa mu amẹ.”† 21 Itobo igho, a khi ke ri ogbokhoghuo tono obo udu, irari khi emhikpa, eyi ẹẹ lo, 22 o khi iPolu o, okekhi Apolosi o, okekhi iSefasi ni a gbolo a lu iPita o, okekhi agbo ali eghuli o, okekhi agbo onana ali ogbenako o, ẹẹ a ga mhue we nya. 23 Eẹ oyee eyi iKirisiti a khi, oni iKirisiti o khi oyi Eshinẹgba.

4

Ighiusomhi na ke eyi iKirisiti

1 A ke sato anye egbe abi eni ẹẹ gbe akanya na iKirisiti ni a ri osheli oyi Eshinẹgba nga obo. 2 A ze ni a bhale ya ẹ khi oni a ri emhi nga obo, o ri igesikia deba li. 3 Egboli oyemhe oa lao ini u gue mhe ezọ, o ke khi ikotu na agbo e gue mhe ezọ. Mhemhe mhi aa fe gue egbemhe ezọ. 4 Emhikhoghuo oa nase mhe udu ni o gue mhe ezọ, ama ogho oa lie khi abo eyemhe e ma pfuase gba. Onomhwe oṣo gue mhe ezọ. 5 Irarigho, a khi gue ogbokhoghuo ezọ ne neni eghẹghe iguezo o ramhi. Migha ni Onomhwe o bhale ne. O ya rue emini a ro sheli alo ebili lasese ali emini e la ogbogbo udu, eghẹghe agho Eshinẹgba o ya kueghie ogbogbo abi o ti shi.

6 Emole, mhi she ri Apolosi ali egbemhe rieṣe irokhoko khase ẹ ni a ro lese abi ungmehi onana o ngme ni oṣo li, “A deba oni omhesẹ ni o gbe akanya.” Aa khi ke lie khi oghwo e, o ti doṣe oṣe. 7 Elo o la e egbe ni o ghoro ẹ mu eloe? Elo a mholi ni oa khi eri a roṣi na ẹ? Ini o khia khi eri a roṣi na ẹ, elo o ze ni a roṣi tono obo udu?

8 Eẹ a she ga mhue emini a nono nya! Eẹ a she ga pfue se! Eri a ke a mhesẹ abi ighie, anye tse anye ke khi eni ẹa mhue! Áá

* 3:2 Li ze Iburu 5.12-13 † 3:4 Li ze 1 iKori 1.12 ‡ 3:6 Li ze Ika 18.4-11,24-28 § 3:16 Li ze 1 iKori 6.19; 2 iKori 6.16 * 3:19 Li ze iJobu 5.13 † 3:20 Li ze Iwolo 94.11

kpa liẹ khi egbegbo a khili ighie, ishegho ni anye li nu e ke mheshe! ⁹ O li mhe eloe khi anye ighiusomhi na kee, Eshinegba o ro shi asha ni o ga kholo ne nya. Eri anye li abi ighumha ni a rue e je obini olele ni a te ya gbolo we-a. Ni anye khi emhi ofeli ni egbo na agbo ee gia, ali ni igeni ee gia. ¹⁰ Irari oyi iKirisiti a ro bino anye shi eyeghe, ama ee a khi eni e lolo mholi ilisingme elemhi iKirisiti. Anye aa mholi ekpabo, ama ee a mholi ekpabo, ali khi egbo ea mu ekpe e na anye, a mu ekpe e na e. ¹¹ Ya ramhi amo, okiamhi ali okiamo o gbe anye ramhi, anye aa mholi emini a so, se ni ijeje ide. A ri ukpeloe a gbe anye, anye aa mholi ashini a la. ¹² Anye roshaka ri abo eyi anye e gbe ikanya. Ini egbo e ku itse e na anye, anye e ku isemhe na we, ini a mu okhohi vule shi anye o, anye ri egbe mie.* ¹³ Ini ogbo o yese anye eva-a, anye ri unu ni o pfomhe soli o. Ramhi memena, eri a bino anye shi egbo afue ali iku ni e la agbo. ¹⁴ Aa khi eri mhi keke ebe ona ghi e ni mhi ro ri omama mu e. Eri mhia nono ni mhi kpaghie e obo, abi eni e bia eniye e lie nono ni wewe e kpaghie imi we obo. ¹⁵ U dobe ya mholi egbo agbele igbe (10,000) ododa ni e sese e ungmehi oyi ikirisiti, ama ita oghuo u lese mholi. Mhemhe khi ita e, ee a khi imimhe rote usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi sese e. ¹⁶ Irarigho mhia nono ni a ke khonya mhe.† ¹⁷ Ona o ze ni mhi ro ghi iTimoti ghi e. Eri mhi nono ingme oyohi abi omohi ni mhi bia, ali khi oni oohi ga oyi Eshinegba ni o ri igesikia a gbe akanya na Onomhue o khi. ITimoti o ya gueye e angeli oyemhe abi mhi lie deba iKirisiti ali abi oni angeli oyemhe o li de shi osese ni mhia sese ingme oyi iKirisiti elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo kpa.

¹⁸ Eghuo elemhi e, e tsua ipfua eke abine khi mhi aa ke e bhale ya feli e. ¹⁹ O kha ghole Onomhue, mhi ya kele bhale oobo. Eghoghe agho, mhemheghuo mhi ya me abi eni egbo ni e tsua ipfua eke egho e lie ngme, ni mhi gbo me ekpabo nabi e khi wewe e mhohi. ²⁰ Irari eghiele ni Eshinegba o le shi awa udu, oha khi oyi ungmehi unu tse,

* **4:12** Li ze Ika 18.3 † **4:16** Li ze 1 iKori 11.1; iFili 3.17
ze Okiali 12.5 § **5:8** Li ze Okiali 13.7; iDeut 16.3

ama oyi ekpabo lo. ²¹ Elo a nono ni mhi li ini mhi bhale? Mhi rue utali mhohi obo bhale, abi mhi ri ayemhe inono ali o pfomhe bhale?

5

A khu inyoghuo na itsebo iteva ya fie

¹ Mhi suo khi angeli itsebo e la iteva oye e. Onabi aa ya me iteva oyi eni ea miesuo kpa, a ga me iteva oye. Ni o ramhi khi ogbo o nu inyohi onuzava a gbhe.* ² A gbo ti ipfuabo a nga, ocho ni egbe e kha ro pfo e-a, ramhi ni a ro khu ogbo oghogho iteva oye lasele. ³ Abi o ro tseku khia khi mhi nuata shi e egbe alo-gbugbugbu, ayemhe oyemhe o nu e la. Mhi she pfa ezohi mu ogbo ni o riehe emhi onana, abine khi mhi la agho. ⁴ Irarigho, ini a ri eva oyi Onomhue iJesu lona kugbe, ali ni ayemhe oyemhe o ro nu e la, ali ni ekpabo eyi Onomhue o ro la e iteva, ⁵ a rue ogbo oghogho abo-a na okphaghie, ni o pfueche idiegbe eyohi-a, ini a pfuese ayemhe oyohi ini iJesu Onomhue o bhale.

⁶ O ma kholo gba khi a tsua ipfuabo eke. Ni a ro o ze ni egbo enana e la iteva oye. Aa lese khi eri e li abi umiesobo oghuo ni o ri oili gbolo enekpole-a?† ⁷ A rue ogbo okholo onana iteva oye lasele, ni a me asha la ipfuae. IKirisiti khi omi osumha oyi iPasova ni a she ro luase obo na awa.‡ ⁸ A khi ze ni awa ke riehe imu elemhi okholo ilili ni o li abine khi a kemhi ibuledi ni a ri ifuma nye. Awa khi eni e pfuae ali ena igesikia, ni awa ke ri ibuledi ni aa ri ifuma nye li imu.§ ⁹ Abi mhi ro kpe te odode keke ebe ghi e, mhi gueye e a khi nu ogbo na itsebo ke kia kugbe. ¹⁰ Ama oha khi ingme oyi egbo ena agbo mhi ngme. Irari khi u mema ya lase elemhi agbo le neni u wa kie egbo ni e ku itsebo, ali ena emhi itoegbe ali ighiatohi ali eni ee ga ikhumhi. ¹¹ Emini mhi ri onana ngme khi, a khi nu oni o miesuo olo-egbhohi, ni oohi ku itsebo kia kugbe, okekhi ogbo emhi itoegbe o, okekhi oni o ga ikhumhi, okekhi oni o yese ogbo eva-a, okekhi odonyo pfueche egbe-a, okekhi oni o riehe alile. Khi ga nu egbo eghogho le eminale kugbe.

* **5:1** Li ze iDeut 22.30 † **5:6** Li ze iGal 5.9 ‡ **5:7** Li

¹² Oa khi akanya oyawa ni awa ke gue ena odati ni ẹa miesuọ ẹzọ. Ena elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ tse ni e lina ngeli awa kha lese ke gue ẹzọ ¹³ Eshinegba o ya gue eni ẹa miesuọ ẹzọ, ama abi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, "A khu ogbo okholo oghogho e iteva le."*

6

Eni e mie suọ e khi ke lu egbe ẹzọ ikotu

¹ Ini abi a li ga miesuọ abi inyoghuo a me ingme, elo o ze khi a lu egbe ẹzọ shi ikotu oyi esọ-ẹzọ ni ẹa miesuọ, ocho ni a kha ro ze ni eni e miesuọ e so ee oni ingme? ² Aa lese khi awa ni awa miesuọ, khi awa ya gue egbo na agbo ẹzọ? Ee ni a khi eni e ya gue agbo ẹzọ, aa dobe a so shi ukuku ingme ifuabo eyee? ³ Aa lese khi awa ni awa miesuọ, khi awa ya gue igeni ẹzọ? See awa aa li ke dobe e so egbe awa ikuku ingme na agbo ona. ⁴ Elo o ze ni a ro o tsua ingme ni a me ogbele kpa ke ghi esọ-ẹzọ ni ẹa mhue unu shi ingme igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ? ⁵ Eri mhia ngme ona ni omama o mu e. Eri aa me ongee ni o lese ingme iteva oye, ni o dobe ya ri inyoghuo aava ni e miesuọ riele? ⁶ Elo o ze ni ongee o ro o rue inyoghuo oli le deba eni ẹa miesuọ ni e roli gue ẹzọ?

⁷ Emini o da ze khi a me iluegbe-ẹzọ ikotu iteva oye ne, eri o rokhasẹ khi eni e de a khi. Oni u kha ro ri egbe mie ini a lue na e, ni u kha ro lama ni a li e le, ⁸ u ri ochogho vu ya lue na egbo, u li we e le, gbo li shi eni e miesuọ elese.

⁹ A lese gboo khi ona okholo oa ya lo Eghiele oyi Eshinegba. Aa khi di egbe e. Egbo ni e ku itsebo, okekhi eni e ga ikhumhi, okekhi eni e kia okia, okekhi emose idegbe, ali emose ni e nu emose enabi we e gbhe, ¹⁰ li shi ighiato, okekhi ena emhi ituegbe, okekhi edonyo yese egbe-a, okekhi eni e yese egbo eva, we khi eni e li egbo a le, e ya lo Eghiele oyi Eshinegba. ¹¹ Eghẹghẹ o la o ni ee a ro kpe la agbo oghogho, ama a she khuesẹ e olamhe-a, a khuesẹ-a pfuase, a pfa na e, rote eva

* **5:13** Li ze iDeut 13.5; 17.7 * **6:12** Li ze 1 iKori 10.23

oyi iJesu iKirisiti Onomhue ali Ayemhe oyi Eshinegba oyawa.

Khi ke gbe ikanya itsebo

¹² Ogbo o dobe ya lie, "Emini o ghole mhe mhi dobe ya riele." Ama mhi oli, "Aa khi emhikpa e ti ni u riele." Ali khi ini mhi tseku dobe ya riele emhikpa, mhi aa gbudu mele oghumha oyi emhikhoghuo-a.* ¹³ Wa lie khi, "Eminale khi oyi akpidi lo, ali khi akpidi o khi oyi eminale." Igesikia onana o khi, ama eleghuo, Eshinegba o ya yese we-a. Ama aa riele idiegbe eyawa shi itsebo ilili. Eri a riele idiegbe, ni awa rewe ke ga Onomhue. Ali khi idiegbe oyawa oo mu Onomhue egbe gba. ¹⁴ Ali khi Eshinegba o ya ri ekpabo eyoli guise awa eghuli le, abi o guise Onomhue oyawa eghuli le. ¹⁵ Aa lese khi idiegbe oyawa khi uguabo idiegbe oyi iKirisiti lo. Eri ogbo o ke ya rue uguobo idiegbe oyi iKirisiti, o ke ku oli gbe uguobo oyi adegbe? Oa ze ya li! ¹⁶ Abi aa lese khi ogbo ni o da le deba adegbe ne, khi o she to egboli ma oni adegbe o? Idiegbe oghuo e ke khi, irari khi ebe o li, "We we avavava, idiegbe oghuo e ke khi."† ¹⁷ Ama ogbo ni o da to ma Onomhue o ne, ayemhe oghuo e ke khi.

¹⁸ Me itsebo ikuku na, olamhe okhoghuo oa la o ni o ri ichimhi a mu ogbo abi olamhe itsebo ikuku. Irari khi olamhe itsebo ikuku oo re e lamhe shi idiegbe oyi yeye ghuo o. ¹⁹ Aa lese khi idiegbe oye e khi owa ugamhi oyi Ayemhe-no-pfuase lo, ni o la idiegbe oye, ni Eshinegba o ro na e? Oa ke khi yeye u mholi egbe e,‡ ²⁰ irari khi eri Eshinegba o de ghale. Irarigho, u mema ya ri idiegbe eye ri ufumhi na Eshinegba.

7

Ingme ingeli oyi omose ali okpotso

¹ Ni mhi ro so shi ogbo ni a keke shi ebe ya mhila mhe.

O ti ini omose ali okpotso ea ya le deba egbe. ² Ama irari itsebo, omose ogbogbo ali ughue oli e ke le deba egbe, okpotso ali odoli e ke le deba egbe. ³ Omose o khi ri okiamhi ughue gbe ughue oli, okpotso o khi li ri okiamhi ughue gbe odoli. ⁴ Okpotso

† **6:16** Li ze Igbae 2.24 ‡ **6:19** Li ze 1 iKori 3.16; 2 iKori

lɔlighuo ɔa mhɔli idiegbe oyoli, ama ɔdɔli ɔ mhɔli wɛ. Igho o li khi egbe oyi ɔmɔse, ɔa khi ɔmɔse lɔlighuo ɔ mhɔli idiegbe eyoli, ama ughue ɔli ɔ li mhɔli wɛ. ⁵ A khi kie egbe, seɛ khi ɔmɔse ali ɔkpotoso e lama shi egbe ɔ khi wɛwɛ e ya nuata shi ilɛdeba-egbe ne, ni e mɛ asha mhɔli ukuku ɛghɛghɛ rɔ sɔ iromhi. Oni ɛghɛghɛ o kha dɔsɛ se, e gbo bhale ya lona, ini ɔkphaghie ɔ khi mɛ asha mu wɛ fɛ, irari khi egbe ɛa zɛ ɛ mu shi ingme ughue. ⁶ Eri mhi khokho ona na ɛ, ɔa khi ushi ni mhi shi ɛ shi ekɛ na ɛ. ⁷ O ma kha ti gba ini ɔgbokpa ɔ doɓɛ ya la ɔ ni ɔa rue ɔkpotoso shi abi mhemhe lo. Ama awa nya awa aa li abeghuo. Eshinegba ɔ somhi ɔgbogbo isomhopfa ɔdɔda. Ona ɔ kha mhɔli ona, ɔlese ɔ mhɔli ogho.

⁸ Eɛ ni aa la ughue ghue ali esamhi-olimhi, o ti ne ini ɛa bie ye ughue abi mhemhe. ⁹ Ama ini ɛa doɓɛ ya mu egbe wɛ, e ke le ughue. O tine ni a ye ughue dɔsɛ ocho ni a rɔ ya shito, egbe ɛɛ lala ɛ shi ingme ughue.

¹⁰ Eɛ ni a la ughue, mhi mhesɛ ona na ɛ, ni ɔa rɔte obɔ oyemhe bhale, ama obɔ oyi Onomhue. ɔkpotoso ɔ khi rɔte obɔ oyi ɔdɔli vu. ¹¹ Ama ini ɔ li gho, ɔ khi gbo ye ughue olese ghue, ochogho ɔ ka nu ɔdɔli rɔ rieɛ. ɔmɔse ɔ khi gbudu khu ughue ɔli. *

¹² Eɛ oyɛɛ enekpole, mhi gue ona ye ɛ, mhemhe mhi ngme ona, ɔa khi Onomhue. Ini ɔmɔse ni ɔ miesuo ɔ rue ɔkpotoso ni ɔa miesuo ughue, o kha ghɔle ɔni ɔkpotoso ni ɔ rɔ nu ɔni ɔmɔse shito, ɔni ɔmɔse ɔ khi khu ɔli. ¹³ Ini ɔkpotoso ni ɔ miesuo ɔ ngeli na ɔmɔse ni ɔa miesuo, ni ɔni ɔmɔse ɔ rɔ mhɔli ɔghuemhe khi lɔli ya kie ri ɔni ɔkpotoso shi, ɔni ɔkpotoso ɔ khi pfa oni ughue-a. ¹⁴ Irari khi ɔkpotoso ni ɔ miesuo ɔ rue ipfuase ɛ bhale ughue oyoli, ali khi ɔmɔse ni ɔ miesuo ɔ ri ipfuase ɛ bhale ughue oyoli. Ini ɔa khi igho lo, imi ɛ, eni ɛa pfuase e kha khi, ama abi o ke li ena khi, a she khuɛsɛ wɛ-a pfuase.

¹⁵ Ama ini ɔni ɔa miesuo elemhi wɛwɛ aava, ɔɔ nono ni lɔli lase oni ughue le, ɔ ke vu. Emhikhoghuo ɔa ke la akana ya mu ɔmɔse okekhi ɔkpotoso ni ɔ miesuo mhue ini a mɛ na. Eri Eshinegba ɔ lu awa ni awa rɔ la

agbo opfomhe. ¹⁶ Yeye ɔkpotoso, u fe lese ini itobo oye ode ɔ kha rɔ mhue imiepfuese? Abi khi, yeye ɔmɔse u lese ini itobo oye ughue ɔ kha rɔ mhue imiepfuese?

¹⁷ Abibi o tseku li, ɔgbogbo ɔ migha ashini ɔ la ni Eshinegba ɔ rɔ lu ɔli, ali emini ɔ lu ɔli shi. Ona o khi omhesɛ ni mhi rɔ na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. ¹⁸ Ini ɔmɔse ɔ she sheɛ-a neni Eshinegba ɔ lu ɔli, ɔ khi mu ɔli pfi rieɛ. Ini ɔmɔse ɔa sheɛ-a ne neni a lu ɔli, ɔ khi ya sheɛ-a. ¹⁹ ɔa mhue abi o ngme, ini ɔgbɔ ɔ sheɛ-a okekha khi ɔa sheɛ-a, emini o mema mu egbe khi, ni a rɔ ri ishi eyi Eshinegba gbe akanya. ²⁰ ɔgbogbo ɔ kie li abi ɔ la ɔ shi ni Eshinegba ɔ rɔ lu ɔli. ²¹ Oghumha u khi ni Eshinegba ɔ rɔ lue? Khi zɛ ni ogho o nase udu. Ama ini u mɛ asha ya pfa egbe ɛ ɔ le, li gho. ²² Irari khi ɔni ɔ khi oghumha ni Onomhue ɔ rɔ lu ɔli, ɔni a rue abo-a ɔ ke khi, igho li khi ɔni a rue abo-a ni Onomhue ɔ rɔ lu ɔli, oghumha oyi Onomhue ɔ ke khi. ²³ Eri a de ɛ ghale, irarigho a khi gbo khi oghumha oyi ɔgboese. ²⁴ Inyoghuo, ɔgbogbo ɔ nu Eshinegba la abi ɔ li ni a rɔ lu ɛ.

²⁵ Shi ingme oyi ozele ni ɛa mu ughue ghue. Mhi aa rɔte obɔ oyi Onomhue mie ushi ni mhi ya shi na wɛ, ama mhi ri ushi oyemhe bhale abi ɔni a ri itobo ilelemhi khi ɔni a ri egbe ɛ nga. ²⁶ Ini a bino ingme ni a mɛ agbo memena, mhi sa khi o ti ini ɔgbɔ ɔ bie shito abi ɔ li. ²⁷ U kha la ughue se, khi dua ni u pfa li-a. Ini waa la ughue ne, khi dua abi u li ya lo ɔ. ²⁸ Ama ini o khia khi u lo ughue, waa pfido, ini o rie khia khi u waa mu ughue ghue. Ama eni e rue ikpotso, e ya mhɔli anasemhe elemhi agbo ona, mhi aa nono ni a mɛ onana.

²⁹ Inyoghuo emini mhi ri ona ngme khi ɛghɛghɛ o ke she. Rɔ te memena vu, emose ni e rue ikpotso, ughue wɛ e khi mu wɛ egbe dɔsɛ. ³⁰ Eni ɛ vie, e khi zɛ ni o lo wɛ egbe dɔsɛ ode. Eni ɛ gheɛ, e khi zɛ ni oghɛɛ rue wɛ vu, eni ɛ de emhi, e khi zɛ ni emini e de e lo wɛ alo, ³¹ eni e mhɔli emini e ri emhi na agbo ɔ rieɛ, e khi zɛ ni e rue wɛ udu vu. Irari khi abi agbo ona o laɔ shi memena, o she ɛ dɔsɛ.

* 7:11 Li zɛ iMat 5.32; 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18

³² Mhia nono ni a rue udu ayele le. Omose ni o a rue okpotso, ikanya eyi Onomhue ɛa ku ɔli ɛle-a, irari khi eri o nono abi loli lie rieɛ ɔghuɛmhe oyi Onomhue. ³³ Ama omose ni o rue okpotso shi, eri isamhi agbo ɛɛ nase ɔli udu, irari khi eri o dua ni loli ri egbe ke mu ughue ɔli. ³⁴ Irarigho, eri isamhi eyoli ɛ kemhi eva. Eri omueshi ni o a ye ughue, okekhi, omueshi ni omose o a ta owe lase ghue, ingme eyi Onomhue ɛ mu ɔli egbe. Eri o dua ni loli ri idiegbe ali ayemhe oyoli na akanya oyi Onomhue pfo nya. Ama okpotso ni o ye ughue, emhi agbo o sa, irari khi eri o o dua abi loli li ri egbe ɛ ke mu odo.

³⁵ Eri mhi a ngme onana ni mhi kpaghie ɛ obo, o a khi eri mhia nono ni mhi zu ɛ ode, ini a khi la ughue. Ochoghoo eri mhia nono ni a ke rieɛ emini o te ode, ini udu oye o khi kemhi eva shi iregbena Onomhue pfo oyeɛ.

³⁶ Ini omose o me khi egbe ɛa ke ze loli ɛ mu deba omueshi oyoli ni omose o a ta owe lase ghue, ni e ga lama na egbe khi wewe e ya ri egbe shi. Ni o ro she te ni o ye ughue abi o ye ni o, o rue oni omueshi ughue abi o ghole ɔli shi. O a lamhe. ³⁷ Ama omose ni o me khi loli mholi udu no toto ni o dobe ya mu egboli mhue. Ini o lama shi udu oyoli khi loli ɛa ya rue oni omueshi oyeluɛ ne, oni omose ona o gue kia. ³⁸ Ogboni o rue omueshi oyoli ughue o gue kia. Oni o a rue ɔli, loli o gue kia ne.

³⁹ Okpotso ni o la ughue, o a gbudu rote obo oyi odoli vu ini o da kie la agbo. Ama ini odoli o ghua, o dobe ya ngeli na omose ni o nono, ama omose oni o miesuo o mema ya khi. ⁴⁰ Abi mhemhe so oni ingme shi khi, o ya mholi oghelɛ ne ini o shitoo khi o a bie ke ngeli. Mhi sa khi mhi mholi Ayemhe oyi Eshinegba ni mhi ro o ngme ona.

8

Eminale ni a ro luase ikhumhi

¹ Mena ni mhi ro ngme nga ogbo ni a mhila mhe ingme eminale ni a ro luase ikhumhi.

Awa lese khi, "Awa nya awa ga mholi ilese," ingme ona. Eri ilese o ri ogbo a tipfuaboo nga ke titi egbe, ama eri inono o ri awa a kpaghie egbe obo. ² Oni o dabi khi loli lese gba, o a kie lolo lese abi o kha li lese ne.

³ Ama ogbo ni o nono ingme oyi Eshinegba, Eshinegba o lese ɔli.

⁴ Ama memena, ingme oyi eminale ni a ro luase ikhumhi, awa lese khi ikhumhi o a khi emhikhoghoo elemhi agbo, ali khi Eshinegba oghoo o khi. ⁵ Ini a tseku me emini a lu ilitsa ali ekhemhue, o khi eni e la idane o, okekhi ena ekekhe, ongewe o a khi Eshinegba wekhi Onomhue. ⁶ Ama oyawa khi, Eshinegba oghoo kpe awa mholi, ikhi ita ni emhikpa e rote obo oyoli bhale, ali oni awa la agbo na, ali khi Onomhue oghoo o la o, ni o khi iJesu iKirisiti ni emhikpa e rote obo oyoli bhale ali ni awa rote obo oyoli la agbo.

⁷ Ama o a khi eni e miesuo nya e lese igesikia onana khi afue ilitsa e khi. Ama ingme oyi eni ilitsa ena, o she lo ogbo eghoghoo egbe ramhi khi ini e le eminale ni a ro luasobo eghoghoo, eri o li we egbe khi eni ilitsa e lie ga eghoo. Eri ona oo yese udu oyewe ni o gue we ezoo o-a, irari khi o a lolo toto imiesuo ne. ⁸ Ama eminale ɛa ti ogbo o mama Eshinegba. ɛa ri awa ya khi eni ɛa ti ini awa aa le, wekhi eri e ke ri awa ya ti ne ini awa le.

⁹ Ama a kuegbe-a ini afa ni awa mhue ro o rieɛ emini o ghole awa o khi ya khi ozuode na ogboese ni o a toto imiesuo, ni o roli ya de pfilo olamhe. ¹⁰ Ini ogbo ni o mhue udu ni o a toto imiesuo ne o fe me khi yeye ni u mholi ilese, khi u la udi olitsa ɛ le eminale, u sa khi oghoo o a ya ri udu nali ro ke le eminale ni a ro luase olitsa?

¹¹ Ighoo oni ogbo ni udu oyoli o a toto eghoo ni o khi inyoghue ni iKirisiti o ghu-a na o li ya opfu-a itoboo ilese oye. ¹² Ini a da me na ne, iKirisiti u lue a na, ini u da lue na inyoghue ni a ga miesuo, eri u wa kuale udu oyewe ni o gue we ezoo ni o a toto eghoo utse.

¹³ Irarighoo, ini o da khia khi eminale ni mhi le o ri inyoghoo-mhe ya de pfilo olamhe ne, mhi aa ke gbo tigbe ya le eminale, ini mhi khi ya ze ni inyoghoo-mhe o de pfilo olamhe.

9

Afu ni aghiusomhi na kee o mholi

¹ Elo e kpomhe o le? Mhi aa khi aghiusomhi na kee? Mhi aa she me iJesu

Onomhue oyawa, mhi re e mie oli suo? ² Ini o tseku khia khi mhia khi aghiusomhi na kee shi egbese o, mhi aa li khi aghiusomhi na kee shi e o? Akanya ni mhi gbe iteva oyee o rokhasa khi aghiusomhi mhi khi shi e o.

³ Ina mhi li a so egbo ni e ri unu a yese afu ni mhi mholi-a, ⁴ eri mhi aa fu te o ni a ri eminale ali onyo a na shi akanya ni mhia gbe? ⁵ Mhi aa li fu te o ni mhi li e rue okpotso ni o miesuo shi, abi ighiusomhi na kee enekpole, ali inyoghuo Onomhue ali iPita e li roshi. Eghenge agho ni mhi li ke rue oli mhue obo ini mhia le asha? ⁶ Abi khi mhemhe ali iBanabasi tse anye lese khi eni e ri obo oyewe e gbe akanya ke ri eminale na egbe anye le? ⁷ A me okholi-okhue ni lolighuo o fali egboli ota? Oghiale onoghuo o ya le emhi ekomhi eyoli? Oni o ri ena kia onoghuo o ya rote ena eyoli da ameyeli?

⁸ Abi usamhi oyi egbo o li mhi lie ngme oli, abi khi eri ushi o a li mu ma o? ⁹ Irari khi a keke oli shi ebe Ushi oyi iMosisi, "Khi mu ena onokpo unu zu ini u roli e mhele ikpamhi emhi." Ingme oyi ena wee khi Eshinegba o li ghose sa? ¹⁰ Itobo oyawa o ro ngme onana? Ii, irari oyanye a ro ligho keke oli. Itobo khi ogbo ni o gua o kha gua ni oni o khiese o ro khiese, eri e ga roli shi udu khi wewe e ya mhue okemhi shi eni emhi ekomhi. ¹¹ Aborokhia khi anye she ri emhi ayemhe ko iteva oye e egho, anye khi eni e kha rote obo oye e li khiese emhi ikpaghiobo ni a me eloe.† ¹² Ini o khia khi egbese e te ni a ri ikpaghiobo e na, o a khi anye kha ga mema te o ne? Ama anye ea rue ete-awo oni afu ona.

Ochoghoo, eri anye ri egbe mie emini anye me kpa ini anye khi zu usomhi onete oyi iKirisiti ode. ¹³ Aa lese khi eni e la Owa Oyi Eshinegba a gbe akanya, khi oni owa e te e le eminale, ali khi eni e la atete e ga, eri e rote emini a ro luasobo e kemhi? ¹⁴ Igho, Onomhue o li mhese oli eni e ri usomhi onete a tse abo, e rote o ke le emhi.‡

¹⁵ Ama mhia kie ri eni afu ena gbe akanya deba e, wekhi eri mhi keke ebe ona ni a ba rielemhi eghoghoo na mhe. O tine ni mhi bie ghu-a ni ogbo o ro lie mhi khi tono obo udu. ¹⁶ Mhia mhue afu ni mhi

ro tono obo udu shi usomhi onete ni mhi ro tse abo. Eri a mhese oli na mhe. O ma kholo mhe egbe ini mhia ri oni usomhi onete tse abo! ¹⁷ Ini o khia khi eri mhia tsabo ungmehi oyi Eshinegba itobo khi o ghole me. A ya fali mhe ota. Ama ini o rie khia khi o a ghole mhe, emini Eshinegba o ro nga mhe obo lo ni mhia rielemhi ¹⁸ Igho ifata ni mhi ke ya mie mena? Afa o khi na mhe ni mhi ke tsabo oni usomhi onete, ni mhia khi oki shi o, ni mhia mie emini e khi eyemhe shi akanya oyi itsabo usomhi onete.

¹⁹ Mhemhe ghuo mhi mhese ona na egbe-mhe, mhia khi oghumha oyi ogbokhoghuo, ama mhi ri egbe mhe mele oghumha oyi ogbokpa-a, ni mhi ro lu ebubu egbo na iKirisiti abi mhi li dobe. ²⁰ Abi mhi ro nu egbo iJu u gbe akanya, mhii ngeli abi ongi iJu ni mhi ro dobe lu we. Abi o rie khia khi ushi iMosisi o a mu me, mhi kiele e ngeli abi oni ushi o mu ini mhi nu egbo ni e la oni ushi gbe akanya, ni mhi dobe lu we. ²¹ Igho o li khi, abi mhi ro nu egbo iJeta e gbe akanya, mhi ngeli abi ogbo ni o a khi iJu ni ushi iJu o a mu ni mhi ro dobe lu we. Ona o lie khi mhi aa ke ri ushi oyi Eshinegba a gbe akanya, ama ushi oyi iKirisiti mhi ro gbe akanya. ²² Ini mhi la ifuabo oyi eni irudunga oyewe o a toto, irudunga oyemhe o li abi oyewe, ni mhi ro dobe lu we. Emhikpa mhia mela-a na egbo nya, ni mhi ro tsumhi eghuo, ode ni mhi ya te dobe rielemhi oli kpa.

²³ Enana nya, irari oyi usomhi onete mhi ro ligho ni mhi mhue okemhi shi ikhivose eyoli.

²⁴ A lese khi ebubu egbo e migha shi unamhi ni a na, ama oghuo elemhi we o kpe na a pfo, ni o mie eleli unamhi. Irarigho, a na ode ni a te ya mie eleli oyi unamhi. ²⁵ Eri ogbokpa ni o la unamhi ya na o kpe e wena ushi unamhi egbegbo. Eri ee na ni e mie arula oghie ni oo ke-a. Ama arula ni o la agboagbo awa na unamhi e shi. ²⁶ Onana o ze ni mhi ro na unamhi oyemhe sheshe ya ramhi ukpese. Loli o ze ni mhia ro li abi ofiekpa ni oo pfi ekpa kua irarogbe. ²⁷ Eri mhia nase egbe eyemhe ni mhi dobe mhese ke na we. Mhi aa nono, ini mhi tsabo oni

* 9:9 Li ze iDeut 25.4; 1 iTimo 5.18 † 9:11 Li ze iRom 15.27 ‡ 9:14 Li ze iMat 10.10; iLuk 10.7

usomhi onete ona se, ni mhi khi ọni a khu pfa.

10

A rọte okhe oyi egbo iZireni tse agua ye egbo

¹ Inyoghwo, mhia nono ni a sato emini itita awa ni e deba iMosisi e me. Oguese oyi otughunu o khukhu we, wewe nya e gbo rọte okẹ ifulo ya dose tselele.* ² Elemhi otughunu ali okẹ oniemi e la batazi abi eni e deba iMosisi. ³ Wewe nya e le eminale ayemhe.† ⁴ E gbo da amẹ oyi ayemhe oghuo ni o rọte eche ayemhe ni oo deba we tu. Oni eche khi iKirisiti.‡ ⁵ Abi o tseku li gho, egbe ẹa mu Eshinegba deba ebubu we, itobo igho, eri a miatse ilimhi eyewe ku odagbe ifufu. §

⁶ Mena, ena nya irokhasẹ e khi na awa, ni o tse agua ye awa, awa khi mhuẹ oghuemhe na emhi ebe abi wewe e li,* ⁷ we khi ilita awa ya ga abi eghuo o e li. Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Eni egbo e shitọ le, e da, e gbe ishimhi idobie, e ku itsebo.”† ⁸ Awa khi khili ena itsebo abi eghuo o e li, ni o ze khi agbele uye ali ese, 23,000, e ghuloa ogbeleghuo.‡ ⁹ Awa khi mu Onomhuẹ fe bino abi eghuo o e li, ni enye e ro gbolo we-a. § ¹⁰ Awa khi wolo abi eghuo o e li ni Ageni eghuli o ro gbolo we-a.*

¹¹ Eri emhi ena nya e li we, ni a ro sese awa ingme ele-lese, a keke we shi eke tse agua ye awa ni awa la eghẹghẹ ikpukhokho agbo ona.

¹² Ini u dabi khi u migha, gue kia ini u khi de ode-a. ¹³ Aa me imufe okhoghuo ni a me egbe, ni ọa khi onabi egboese ẹa me ghue. Ama Eshinegba ọni a ri egbe e nga lo. Ọa ya ze ni a mu e fe ni o fu dose e, ni aa ya dobe ri egbe mie. Ama ini a mu e fe, Eshinegba o ya ri ode ni a te ya pfue o bhale, ni a ro dobe ya ri egbe mie.

¹⁴ Irarigho, inyoghwo, a nuata shi ikhumhi o. ¹⁵ Eri mhi nu e ngme abi egbo elesingme. Eẹ ghuo a sa emini mhi ngme.

¹⁶ Ini awa rọte uko ni awa lema Eshinegba o

khivose shi da, ọa khi ọlia eyi iKirisiti awa da? Ini awa le ibuledi ni awa kemhi, ọa khi idiegbe oyi iKirisiti ni awa le?† ¹⁷ Irari khi ibuledi oghuo o khi, awa nya ini awa tseku bu, idiegbe oghuo awa khi, irari khi eminale oghuo awa kemhi.

¹⁸ A sa ingme oyi egbo iZireni ghue. Ọa khi eri wewe nya ni e le eminale ukhomhi atete ugamhi e ga mhọli obọ shi oni ugamhi oyi Eshinegba egho?‡ ¹⁹ Eri mhi ri ona lie khi olitsa ali eminale ni a ro luase ọli khi egbegbi emhi e khi? ²⁰ Iiye o! Emini mhi a ngme khi, emini eni e ga ikhumhi e ro luase obo atete, okphaghiẹ e rewe e luase, ọa khi Eshinegba. Mhi aa nono ni a mhuẹ kugbe iyemhe okphaghiẹ o. § ²¹ Wa ya rọte uko oyi Onomhuẹ da, u gbo rọte uko oyi okphaghiẹ da. Wa ya rọte ukpeko oyi Onomhuẹ le, u gbo te ukpeko oyi okphaghiẹ le. ²² Abi khi eri awa nono ni Onomhuẹ o ke kpe ofuma? Eri awa dabi khi awa toto dose ọli?*

Epfua ni eni e miesuo e mhọli

²³ “Emini o ghọle awa, awa dobe ya riele.” Abi a li ngme ọli. Ama aa khi emhikpa o mhọli eleli. “Emini o ghọle awa awa dobe ya riele.” Ama aa khi emhikpa o mhọli ikpaghiobo.† ²⁴ Ogbokhoghuo o khi lese ke na shi onote oyi egbole tse ama onete oyi egboese.

²⁵ Elamhi kpa ni a ro o de oki, ke de ọli le, khi ri irari udu oye ni oo gue e ezọ mhila ogbo okhoghuo shi o. ²⁶ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Eke ali emini e la o nya, khi Onomhuẹ o ga mhọli we.”‡

²⁷ Ini ogbo ni ọa miesuo o lue ukue, ni u ro sa li shi udu khi u ya ye, le emiemini o ro shi e eke. Khi mhila ogbo okhoghuo oyi udu ni oo gue ogbo ezọ. ²⁸ Ama ini ogbokhoghuo oo ye, “Eminale ona, ikhumhi a roli luase.” Khi le oni eminale ogho, irari usamhi udu oyi ọni o gueye ogho, ali irari udu oye. ²⁹ Aa khi irari usamhi udu oye, ama irari usamhi udu oyi ọni ogbo ogho. “Elo o ze khi ogboese o ke ya khi ozuode shi epfua oyemhe, irari udu oni o gue ogbo ezọ oyi ọli? ³⁰ Ini mhi

* **10:1** Li ze Okiali 13.21-22; 14.22-29 † **10:3** Li ze Okiali 16.35 ‡ **10:4** Li ze Okiali 17.6; iNoba 20.11 § **10:5** Li ze iNoba 14.29-30 * **10:6** Li ze iNoba 11.4 † **10:7** Li ze Okiali 32.6 ‡ **10:8** Li ze iNoba 25.1-18 § **10:9** Li ze iNoba 21.5-6 * **10:10** Li ze iNoba 16.41-49 † **10:16** Li ze iMat 26.26-28; iMak 14.22-24; iLuk 22.19-20 ‡ **10:18** Li ze iLev 7.6 § **10:20** Li ze iDeut 32.17 * **10:22** Li ze iDeut 32.21 † **10:23** Li ze 1 iKori 6.12 ‡ **10:26** Li ze Iwolo 24.1

kphemhi na Eshinegba shi eminale ni mhia le, elọ o zẹ khi ọgboṣe ọ kẹ tsue mhe shi eminale ni mhi kphemhi shi?"

³¹ Abi o laọ shi khi, emiemini u wa rieḷe kpa, ni u wa le, ni u wa da, rieḷe ọli shi ufumhi oyi Eshinegba. ³² Khi ngeli angeli ni o ya ri ọgbokhoghuo de, o khi egbo iju okekhi egbo iJeta okekhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyi Eshinegba. ³³ Eri mhi dua ni mhi rieḷe emini o ti ọgbokpa eloe odekhode. Irari khi mhia leṣe na khu oyi mhemhe ghuo, ama oyi ọgbokpa ini a mie wepfuese.

11

¹ A ke khonya mhe abi mhi lie khonya iKirisiti Onomhue.*

Ukhomhi iguese elemhi ugamhi

² Mhi kueghie e shi abi a lie sato mhe egbe ni a ro a deba oseṣe ni mhi seṣe e.

³ Ama mhi a nono ni a leṣe khi iKirisiti o khi ukhomhi oyi omose nya, ali khi omose o khi ukhomhi oyi Okpotso. Ama Eshinegba o khi ukhomhi oyi iKirisiti. ⁴ Irarigho, omose ni ọọ so iromhi okekhi eri o ngme ungmehi imeguele, ni o ro da ri emhi guese ukhomhi ne, oyeghe o ro ghi iKirisiti ni o khi ukhomhi oyoli. ⁵ Igho okpotso okhoghuo ni ọọ so iromhi okekhi eri o ngme ungmehi imeguele, ni ọa ro da ri emhi khukhu ukhomhi ne, eri o yeghe-a, eri o ri odoli ni o khi ukhomhi oyoli she-a, eri o bie li abine khi o kpogholo itsu ukhomhia. ⁶ Ini okpotso ọa da khukhu ukhomhi ne, o ka ta itsu ukhomhi-a nyaa. Ini o da khia khi emhi omama ọọ khi ini okpotso o kpogholo itsu-a egho, o ke khukhu ukhomhi oyoli. ⁷ Ọa ye ni omose o khukhu ukhomhi oyoli, irari khi irokhokho ali ufumhi oyi Eshinegba o khi. Ama okpotso ufumhi oyi omose o khi.† ⁸ Irari khi aa rote egbe oyi okpotso ma omose, ama idiegbe oyi omose a te ma okpotso. ⁹ Aa ma omose na okpotso, ama omose a ma okpotso na.‡ ¹⁰ Itobo onana, ali irari oyi igeni, okpotso o ke khukhu ukhomhi oyoli ni o ro rokhashe khi o kie la omhese oyi odoli.

¹¹ Elemhi Onomhue ni awa ga la, okpotso ọa khi ongeli, we khi omose o khi ongeli ni wewe aava ea mhue abi e lie rieḷe ugamhi kugbe. ¹² Irari khi abi a rote omose ma okpotso, igho okpotso o li bia omose. Ama emhikpa obo oyi Eshinegba e te bhale. ¹³ Ee ghuo a so o bino ini o ti ni okpotso o ke so iromhi lema Eshinegba ọa ri emhi khukhu ukhomhi elemhi owa ugamhi? ¹⁴ Abi a ma emhi nya shi rote eke vu, ọa seṣe e khi, omama o khi ni omose o ro mhue itsu ni e nue dolọ shi ukhomhi? ¹⁵ Ama khi ini okpotso o mhue itsu ni e nue shi ukhomhi khi ufumhi ali isomhotse o khi na li? Eri a ri itsu ni e nuata na li ni o ro khukhu ukhomhi. ¹⁶ Ini ọgbọ o nono ni loli khako shi ingme onana, emini mhi mhue ya ngme khi, anye-a mholi ode olese ni anye te e rieḷe, igho li khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyi Eshinegba.

Ushi oyi Eminale no pfuase oyi Onomhue (iMat 26.26-29; iMak 14.22-25; iLuk 22.14-20)

¹⁷ Rote omhese ni mhi ro bhale, mhi aa kueghie e, irari khi ilona kugbe shi ugamhi oye e, ọọ li oyese dose onete. ¹⁸ Irari onodode, a she gueye mhe khi okemhi ọọ la iteva oyeḷe ini a lona ilegba abi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Mhi mie shi o khi igho o khi. ¹⁹ Aa me emini o zẹ khi aa ya khako. Ama oni ekhako ona o ya ri eni Eshinegba o mie iteva oyi e khashe. ²⁰ Ini a lona kugbe shi oghuo, ọa khi eminale oyi Onomhue o khi ni a le, ²¹ Irari khi ini a le, aa ya migha khe egbe. Ogbogbo o rue eminale oyoli e le. Irarigho, eri eghuo e da pfueche egbe-a, eghuo ea ga me le kpa. ²² Aa mhue apfe oye e ni a la le ni a la da? Abi khi eri a ri eloe a gbe igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyi Eshinegba? Eri a nono ni a ri omama mu egbo ni ea mhue emhikhoghuo? Se a nono ni mhi ngme shi onana? Eri mhi ya kueghie e mena? Iiye o!

²³ Irari khi obo oyi Onomhue mhi te mie oseṣe ni mhi seṣe e. Khi iJesu Onomhue, eliyose ni a roli de, o rue ibuledi, ²⁴ o kphemhi na Eshinegba o khi oli-a, ọọ li, "Idiegbe oyemhe na ni a ro na e, a ke li ona ro sato mhe egbe." ²⁵ Igho o gbo li, abi e

* **11:1** Li zẹ 1 iKori 4.16; iFili 3.17 † **11:7** Li zẹ Igbae 1.26-27 ‡ **11:9** Li zẹ Igbae 2.18-23

rọ le se. Ọ rue uko onyọ, ọọ li, “Onana o khi uko oyi ilama kugbe onogbo, ni a ri ọlia eyemhe riẹ. Ini a da lina da ne, eri a da li rọ sato mhe egbe.” § 26 Irari khi egheghe kpa ni a rọ da le ibuledi onana ni a rọ da oni uko onana ne, eghuli oyi Onomhue u rọ tse abo egho neni o ya bhale.

27 Onini o da le ibuledi oyi Onomhue ni o gbo rọte uko oyọli da, ode ni ọa gbe akanya ne, o she lue, o lamhe shi idiegbe ali ọlia oyi Onomhue o. 28 Irarigho, ogbogbo o bino egboli bie ne neni o tigbe le, neni o rọte oni uko da. 29 Ini u waa da lese emini oni idiegbe oyi Onomhue ona o migha shi ne, ni u rọ da le oni ibuledi ni u rọ gbo te oni uko da, u she le u gbo da rọ ri iguezọ bhale ghi egbe e. 30 Ona o ze ni ebubu e e rọ o ghua, eghuo ẹa mhue ochi, ebubu e she ghulo-a. 31 Ini awa kpe gue egbe awa ezọ awa aa ya de pfilo ezọ oyi Eshinegba. 32 Ini Onomhue o gue awa ezọ, eri o sese awa ingme ini awa khi nu agbo pfua.

33 Irarigho, ee inyoghwo-mhe, ini awa lona ni awa rọ ya le eminale oyi Onomhue, awa ke migha khe egbe. 34 Ini a me oni okiamhi ọọ gbe, o la apfe le emhi ini a khi lo ezọ oyi Eshinegba, ini a lona kugbe. Mhi ya pfuse ingme enekpole ngme ini mhi bhale.

12

Isomhopfa Ayemhe

1 Mena ni mhi rọ sọ shi ogbo ni a mhila mhe ingme isomhopfa Ayemhe-nọ-pfuase.

Mhia nono ni a lese egbegbingme ni o la o. 2 A lese khi egheghe ni a rọ khili eni ẹa miesuo, a di ẹ lo ode ni a la luase ilita ni ẹa mhue ayemhe. 3 Mhia nono ni mhi gueye e khi aa me ogbo ni Ayemhe oyi Eshinegba o rọ gbe akanya ni o ya lie, “A pfi unu na iJesu!” Aa me oni o gbolo ya lie, “iJesu o khi Onomhue!” Ini ọa li khi Ayemhe-nọ-pfuase o sese ọli.

4 Isomhopfa ododa e la o, ama Ayemhe oghuo o kemhi we. 5 Ode ebubu e laọ ni a te e ga Onomhue, ama Onomhue oghuo awa ga. 6 Ode ododa Eshinegba o te e gbe ikanya elemhi agbo eyi awa, ama oni Eshinegba o ligho gbe oni akanya ona rọte idiegbe

oyi awa nya. 7 Ogbogbo a ri isomhopfa Ayemhe na, ni o rọ ke gbe akanya ni o kpaghie ogbokpa obọ. 8 Oni Ayemhe loli o ri isomhopfa oyi ungmehi egbhali na ogbo oghuo. Oni Ayemhe o kie gbolo ri isomhopfa ilesingme a na ogboese. 9 Oni Ayemhe o gbo ri irudunga oniemi a na ogbo. Oni Ayemhe oghuo o kie gbo ri ekpabo na ogboese ni o rọ ri ogbo toto. 10 Oni Ayemhe o ri ekpabo na ogbo ni o rọ gbe ikanya onyaloa, o ri ekpabo na ogboese ni o rọ me eke guele. O gbo rọna ogboese ni o lese ikhioda ni o la iyemhe ododa o. O rọna ogbo ni o rọ dobe e ngme emue oda, o rọna olese ni o dobe guele abi oni emue ogho o ngme. 11 Ama Ayemhe oghuo o kie khi ni o ga gbe eni ikanya egho abi o ghole ọli shi. O ri isomhopfa ododa na ogbogbo.*

Idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa

12 Eri iKirisiti o li abi idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa, idiegbe oghuo o kie khi, ini o tseku mhọli iguabo ebubu ododa.† 13 Igho awa nya awa gbo li, o khi ongi iJu u khi, okekhi onge iJeta, o ke khi oghumha oo, o ke khi oni ọọ khi oghumha, a she batazi awa shi idiegbe oghuo rọte oni Ayemhe oghuo ogho, a kie gbo ri oni ayemhe oghuo ogho na awa.

14 Irari khi idiegbe ọa khi uguabo oghuo tse loli nya o khi, ama iguabo ni e bu o mhọli. 15 Ini owe o gueye obọ, “Irari khi mhia da khi obọ, mhi aa ke kugbe idiegbe o,” Oni owe ọa kie khi oyi idiegbe? 16 Ini esọ ọọ khi, “Irari khi mhi aa khili ẹloe, mhi aa ke khili oyi oni idiegbe.” Ogho o ya lie khi ọa ke la oni idiegbe? 17 Ini idiegbe nya o khili ẹloe lo, se o kha li ke suo. Abi ini idiegbe nya o ke khili esọ lo, se o kha li ke suo issue? 18 Abi o li khi, eri Eshinegba o tono iguabo egbe ododa ma shi idiegbe abi o li nono ọli shi. 19 Idiegbe o ya gbapfo, ini o khia uguabo oghuo tse loli nya o khi? 20 Abi o li khi, iguabo ododa e la o, ama idegbe oghuo kpe o khi. 21 Irarigho, ẹloe ọa ya lie obọ, “Mhi aa mhue emini mhi re ya li!” We khi ukhomhi o ya lie awe mhia mhue emini mhi re ya li. 22 Ini awa te ukiekie o obini o kpole oyi ingme ona bino ọli, iguabo

§ 11:25 Li ze Okiali 24.6-8; iJere 31.31-34 * 12:11 Li ze iRom 12.6-8 † 12:12 Li ze iRom 12.4-5

oyi idiegbe ni ọa lolo toto, ọa zẹ idiegbe ya tsua pfa, ²³ ama idiegbe ni awa bino khi ẹa lolo mu ẹloe, wẹwẹ awa ga sọṣọ itsua guese. Awa a kuegbea guese iguabọ idiegbe ni ọa ti ni a ke khueghie-a shi ekẹ ni áá mẹ ẹloe, ²⁴ Ama awa aa ya sọ itsua guese ikpe ni e zẹ rọ ọ shi ekẹ ni ẹgboṣe e mẹ ẹloe. Eri Ẹshinegba ọ lighọ riẹlẹ idiegbe, ni awa mu ekpẹ na iguabọ ni e li abinẹ khi ẹa lolo mu ẹloe. ²⁵ Itobọ ighọ, okemhi ọa la idiegbe, eri ikpe ọdọda eghọ e ri ẹloe a khu egbe. ²⁶ Ini asha eghuo ọọ mẹ osoli, ikpe enekpọle nya e li nu ọli a mẹ oni osoli. Ini a ri ekpẹ na uguabọ idiegbe oghuo eri enekpọle nya ẹẹ ghele.

²⁷ Ẹẹ nya idiegbe oyi iKirisiti a khi, ọgbọgbọ ọ khi uguobọ oyọli. ²⁸ Elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, onodode, Ẹshinegba ọ zẹ ighiusomhi na keẹ, onuzi-eva ọ zẹ emekeguele, onuzi-esẹ, esẹsẹ, ọ tigbe ri eni ẹ gbe ọnyalọa shi asha eghuo, gbo li shi eni mhọli isomhopfa ni a rọ ri ọgbọ ze. Ọ gbo zẹ eni e guẹ ẹ kpaghie ẹgboṣe obọ, elese ọ zẹwẹ eni e guẹ ri omhẹsẹ kia, ali eni ẹ ngme emue ọdọda. † ²⁹ Wẹwẹ nya e khi ighiusomhi na keẹ? Wẹwẹ nya e khi emekeguele? Wẹwẹ nya e khi esẹsẹ? Ọgbọkpa ọ doṣe a gbe akanya ọnyalọa? ³⁰ Wẹwẹ nya e mhọli isomhopfa oyi iri-ọgbọ ze? Ẹgbọ nya e guẹ ngme emue ọdọda? Abi khi wẹwẹ nya e guẹ ẹ guele abi oni emue ọdọda o ngme? ³¹ Irarighọ, awa ke nono isomhopfa ni o tine nya.

Mhi ya ri ode ni o tine nya khasẹ ẹ.

13

Inono

¹ Ini mhi ga guẹ ẹ ngme emue oyi ẹgbọ ali oyi igeni, ni mhi aa rọ mhue inono, okeke ulo ali okeke ipẹpẹ itasa mhi khi. ² Ini mhi mhue isomhopfa imekeguele ali ni mhi rọ leṣe udi osheli ali ileṣe nya a guele. Mhi kha mhọli irudunga ni a rọ doṣe ọoghie ite, ni mhi aa rọ mhue inono, afue mhi khi.* ³ Mhi kha ga ri emini mhi mhue nya somhopfa, ni mhi rọ ga ri egbe mhe bhale ni a toṣe-a ni mhi ba tono obọ udu, ni mhi aa rọ mhue inono, mhi aa mhue elele okhọghuo ni mhi ya mẹ.

⁴ Eri inono o mhọli irabomudu, o mhọli isomhelemhi. Ọa ya kpe ofuma, ọa ya tono obọ udu, ọa ya vuse ike. ⁵ Inono ọa ya ngeli angeli obe, ọa ya khu oyọli tse, elemhi ẹa keṣe bi inono, ọa ya keke ingme ni a li ọli ya shi na ọgbọ. ⁶ Ọa ya mẹ emhi obe ni ọọ ke ghele shi ọ, ama emhi egbegbingme o ghele ẹ shi. ⁷ Ọa ya mhọli ukhimhi-elemhi. Irudunga ali irudushi, ali irabomudu oyọli ọa ya ba li ku.

⁸ Inono ọa mhue ukpese. Imekeguele e la ọ, eri-tse khi e ya doṣe, isomhopfa oyi ingme-emue ọdọda e la ọ, ama e ya doṣe, ileṣingme e la ọ, ama e ya doṣe. ⁹ Irarikhi isomhopfa ileṣingme ali imekeguele oyawa ẹa ya gba pfo. ¹⁰ Ama ini oni o gba pfo o ramhi, oni ọa gba pfo o kele-a. ¹¹ Abi mhi rọ khi ọmọ, emue ali isamhi ali akhokhomhe eyemhe, e khi eyi ọmọ. Mena abi mhi rọ ke khi ọgbhali, mhi aa ke mhue emini mhi ri angeli ọmọ a li. ¹² Emini awa mẹ memena, eri o li abi aroro ni awa rọte ughegbe ẹ mẹ lishi-lishi. Eghẹghe aghọ o kha ramhi, awa ya mẹ ọli ghemhe, ghe ẹ. Emini mhi leṣe, ọa gba pfo, ama eghẹghe aghọ, o ya gbapfo, abi Ẹshinegba ọ li seṣe mhe pfo.

¹³ Ama eni emhi esẹ enana e kie migha: Irudunga, irudushi, ali inono. Oni o ga fune nya shi we ọ khi inono.

14

Isomhopfa imekeguele ali emue

¹ Zobe ni inono o khi emini u na a khu.

Ke dua ni u mhọli isomhopfa eyi Ayemhe no pfaṣe, tete isomhopfa imekeguele. ² Ọgbọ ni ọọ ngme emue ni ọgbọ ọa leṣe emini ọọ ngme, Ẹshinegba ọ nu ẹ ngme, irari ọgbokhọghuo ọa ya leṣe emini ọ ri eni ingmemhi ngme. Egbegbi ingme osheli ọ rọte Ayemhe no pfaṣe ẹẹ ngme. ³ Ama ọgbokpa ni ọ meke ngme guele, eri ọọ nu ẹgbọ ọ ngme, o kpaghie we obọ, ọ ri udu shi we ọ, ọ ri udu pfoṣhi we. ⁴ Ọgbọ ni ọọ ngme emue ọda ni ẹgbọ ẹa leṣe emini o ngme, egbọli ọọ kpaghie obọ, ama ọgbọ ni ọ mekeguele, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya ọọ kpaghie obọ. ⁵ O ga ghọle mhe ni ẹẹ nya a ke ngme emue ọdọda, ama oni o ghọle mhe ne khi ni a ga mhọli isomhopfa

† 12:28 Li zẹ Ẹfi 4.11 * 13:2 Li zẹ iMat 17.20; 21.21; iMak 11.23

imekeguele. Irari khi ɔni ɔ mekeguele ɔ mu ɛloe dɔsɛ ɔni ɔ ngme ɛmuɛ ɔda. Sɛɛ ni eri ɔgbɔ ɔ la aghɔ ni ɔ guele abi ɔ ngme ni ɔgbɔkpa ni ɔ la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ɔ mhue ikpaghiobɔ.

⁶ Ighɔ inyɔghuo, ini mhi bhale deba ɛ ni mhi rɔ ɔ ngme ɛmuɛ ɔda, onete onoghuo ɔ ya riɛɛ na ɛ? ɔa khi ini, mhi gue irɔkhasɛ ni mhi rɔte obo oyi ɛshinɛgba mɛ ye ɛ, okekhi emini mhi lɛsɛ mhi gueye ɛ, okekhi imeguele mhi gueye ɛ, ɔkekhi ungmehi osɛsɛ mhi rɔ bhale ghi ɛ, ɔ ya ri eleli na ɛ? ⁷ Bino itsua ni ɛa mhue ayɛmhɛ, ni ɛɛ ngme, enabi ofele ali ɛfa. Sɛɛ ɔgbɔkhoghuo ɔ li ya lɛsɛ emini a kpheli, ini ɔa suɔ obini a mu abɔ wɛ je? ⁸ Ali ɔni ɔɔ pfi akala, ini ɔa li pfi ɔli gboo ni ɔ de uruli ni a suɔ, ɔghuo ɔ ya mu egbe okhɔli? ⁹ Ighɔ khi, ini u ri emue ni ɛgbɔ ɛa ya suɔ ɔ ngme ingmemhi ni e mhɔli ilɛsingme, ɔgbɔkhoghuo ɔa ya lɛsɛ emini wa ngme. Eri u lɛsɛ ke ngme kua idane! ¹⁰ ɛmuɛ ebubu e la agbɔ ona, wɛwɛ nya e khi eni e ti shi eni ɛ ngme wɛ ɔ. ¹¹ Ama ini mhi aa lɛsɛ ɛmuɛ ni a ngme, ɔni ɔ nu mhɛ ngme, ɔpfɛsɛ ɔ khi shi mɛ ɔ, mhɛmhɛ khi ɔpfɛsɛ shi ɔli ɔ. ¹² Aborɔkhia khi isomhopfa eyi ayɛmhɛ e mema kiele ɛ ghɔle ɛ eghɔ, a ke nono isomhopfa eni e ya ri ikpaghiobɔ ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ.

¹³ Itobɔ ighɔ, ɔni ɔɔ ngme ɛmuɛ ɔda ɔ mema ya lema a ri ekpabɔ ni ɔ rɔ ɔ ke guele abi ɔ ngme na li. ¹⁴ Irari ini mhi ri ɛmuɛ ɔda a sɔ iromhi, ayɛmhɛ oyɛmhɛ ɔɔ sɔ iromhi, ama udu oyɛmhɛ ɔa ya mhɛ mhue emini ɔ mu ɔ. ¹⁵ Sɛ mhi ke ya li shɔ? Mhi ga ya riɛɛ wɛwɛ eve-eva ena. Eri mhi ya ri ayɛmhɛ oyɛmhɛ sɔ iromhi, mhi gbo li ri udu oyɛmhɛ sɔ. Mhi ya ri ayɛmhɛ oyɛmhɛ to uwolo, mhi gbo li ri udu oyɛmhɛ to. ¹⁶ Ini u ri ikphɛmhi na ɛshinɛgba elemhi ayɛmhɛ tɛsɛ, sɛ ɛgbɔ enekpɔle ni ɛa ya suɔ ikphɛmhi ni u rɔ na ɛshinɛgba e liɛ suɔ, ni e mie Atsɛ shi ɛ oni iromhi ali ikphɛmhi? ɛa mhue abi e li ya lɛsɛ emini u wa ngme. ¹⁷ Ini ɔ tseku khia khi iromhi ikphɛmhi eyɛ khi enete lɔ, ɛa ga kpaghiɛ ɛgbɔ enekpɔle obɔ. ¹⁸ Mhi kphɛmhi na ɛshinɛgba khi mhi ga ngme ɛmuɛ ɔdɔda dɔsɛ ɛɛ nyaa. ¹⁹ Ini a la ugamhi igbaa oyi

eni e mie iJesu iKirisiti suɔ, ɔ ti mhɛ egbe ni mhi lɛsɛ ngme ikpamhi ingmemhi ishe tɛsɛ ni ɛgbɔ ya suɔ abi mhi rɛwɛ ngme, rɔ sɛsɛ wɛ, ocho ni mhi rɔ ri ɛmuɛ ɔda ya ngme ingmemhi agbɛɛ ni ɔgbɔkhoghuo ɔa ya suɔ abi mhi rɛwɛ ngme.

²⁰ Inyɔghuo-mhɛ, a khi ke sa abi eniyɛ. A mhɔli isamhi abi egbhali ama a li abi emɔfɛ ni ɛa lɛsɛ emhikhoghuo obodɛ onobe iriɛɛ.

²¹ A kekɛ ɔli shi Ebe-no-pfuasɛ khi,

“ɛmuɛ ɔda mhi rɔ ya

nu ɛgbɔ eyɛmhɛ ngme.

Mhi ya ri uruli epfɛsɛ ngme,

ama ini ɔ tseku khi ighɔ,

ɛgbɔ eyɛmhɛ ɛa ya

ri esɔ shi mhɛ ekɛ,

ighɔ ɔnɔmhue ɔ ngme.”*

²² Itobɔ ighɔ, ɛmuɛ ɔda, ɔa khi emhi ɔnyalɔa shi eni e miesuɔ ɔ sɛɛ ni eni ɛa miesuɔ. Ama imekeguele, eni miesuɔ ɔ mema gɔ lu, ɔa khi oyi eni ɛa miesuɔ. ²³ Irarighɔ, ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ kpa e legba ni ɔgbɔkpa ɔ rɔ ɔ ngme ɛmuɛ ɔdɔda, eshebhe ali eni ɛa miesuɔ, ɛa ya liɛ khi ujili ɔɔ kpha ɛ nya? ²⁴ Ama ini ɔgbɔkpa ɔɔ mekeguele, ni ɛgbɔ ni ɛa miesuɔ okekhi ɔgbɔ ni ɔa lɛsɛ emini a riɛɛ ɔ rɔ lo le. Rɔte ingmemhi ni ɔɔ suɔ, ɔ rɔ ya lɛsɛ khi ɔna olamhɛ lɔli khi, ni ɔ khi ɔni ɔ mu pfi. ²⁵ Osheli isamhi udu eyɔli e ya khueghie-a gboo. ɔ de yɛshi, ɔɔ ga ɛshinɛgba, ɔɔ liɛ, “ɛshinɛgba ɔ la ɛ iteva egbegbɔ.”

Ugamhi ni ɔa mhue ozughu

²⁶ Inyɔghuo, abi mhi ri ona ngme khi, ini a lona kugbe shi ugamhi, ni ɔghuo ɔ rɔ mhɔli uwolo, okekhi khi ɔghuo ɔ mhɔli emini ɔ sɛsɛ, okekhi irɔkhasɛ ɔlese ɔ mhɔli, okekhi ɛmuɛ ɔda ɔlese ɔɔ ngme, okekhi aguele emini a ri oni ɛmuɛ ɔlese ngme mhɔli. A riɛɛ enana nya rɔ kpaghiɛ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ obo. ²⁷ Ini ɔgbɔ ɔ ya ngme ɛmuɛ ɔda, ɛgbɔ aava tɛsɛ e lɛsɛ ngme, ini ɛ khi e bu dɔsɛ, e khi aasɛ. Ama ɔtuɔghuo ɔghuo ɔ kpɛ ke ngme, ɔgbɔɛsɛ ɔɔ guele abi ɔɔ ngme. ²⁸ Ini ɔ khia khi ɔgbɔ ɔa la oni igba oyi eni e miesuɔ ni ɔ ya ke mie ɔli emini ɔɔ ngme guele, ɔni ɔɔ ngme ungmehi ɛmuɛ ɔda ɔghɔ ɔ khukhu unu, ɔ lɛsɛ nu egbɔli ali ɛshinɛgba ke ngme.

* **14:21** Li zɛ Aza 28.11-12

29 Emekeguele aava okekhi aase e dobe ya ke ngme, egbo enekpole e ku eso-a ni e lese abi ee ngme. 30 O kha ke khia khi a ri irokhasẹ khasẹ ogboese ni o shito oni ilegba, oni o kpe ngme egbo, o mu migha. 31 Ee nya a dobe ya meguele, ama o khi otuoghwo oghwo, ni enekpole e wena ali ni a ri udu shi we o. 32 Eni e mhue ayemhe imeguele e ke ri eghẹghe na egbe ro ngme ini ayemhe imeguele o la we egbe e gbe akanya. 33 Irari khi Eshinegba o a khi ona ozughu, ama oyi opfomhe. Abi o li shi elemhi igba oyi eni miesuo nya.

34 Ikpotsu e ke khukhu unu ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e legba, abi o li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elese nya. A khi ze we ngme, e ri ochoghwo ke deba omhese, abi ushi o ngme.† 35 Ini e nono ni wewe e lese udi-ingme okhoghwo, e la apfe mhila edowe. Emhi omama o khi ni okpotsu o ro la ilegba igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ngme.

36 Abi khi obu oye e ungmehi oyi Eshinegba o te gba ekele, abi khi ee ghwo o lese ramhi egbe? 37 Ini ogbokhoghwo o sa khi omekeguele lohi khi, okekhi khi eri o lie khi lohi mhohi ayemhe ni o pfuase, o mema ya lese khi emini mhi keke e ghi e ena khi ushi oyi Onomhue lo. 38 Ama ini ogbokhoghwo o ri eloe gbe ungmehi ona, a li ri eloe gbe oli.

39 Irarigho, inyoghwo-mhe, a ke nono ni a meguele, ama emue oda ingmengme, o khi khi ighuighue. 40 A ke ri ele emhikpa te ode ni o a mhue ozughu.

15

Iröte eghuli guale oyi iKirisiti

1 Mena mhia nono ni mhi yele e le inyoghwo, ingme usomhi onete ni mhi ro tse abo ye e ni a miesuo, ni irudunga oye e o migha nga egbegbo. 2 Oni usomhi onete ona a ro tsumhi e, ini a da mu emini mhi ro tse abo ye e mhue toto. Ini o a khi igho, eri a miesuo shi afue.

3 Abi mhi li te eke mie oni usomhi ni o lolo mu eloe, igho mhi li gue oli ye e. Usomhi khi,

iKirisiti o ghu-a

to olamhe eyawa

abi a li keke oli

shi Ebe-no-pfuase.* 4 Khi a roli to,

a rote eghuli guise oli le

ele nuzi-ese,

abi Ebe-no-pfuase o ngme.†

5 O ri egboli khasẹ iPita,

o tigbe ri egboli khasẹ eni ogbava.‡

6 O tigbe ri egboli khasẹ,

egbo ni e miesuo ni e bu dose

egbo egbhue uye ali ishe (500),

ni e la asheghwo utoghwo,

ni o khia khi ebubu we

e kie la agbo,

eghwo o e she ghua.

7 O tigbe ri egboli khasẹ iJemhisi,

neni o tigbe gbo

ri egboli khasẹ ighiusomhi na kee nya.

8 Ikpukhokho o, o li ri egboli khasẹ mhe abi omu ni a bia shi eghẹghe ni aa kha bia li shi. § 9 Irari khi mheme mhi ga kpoke na ighiusomhi na kee enekpole nya a. Mhi aa fe fu te ni a lu aghiusomhi na kee, itobo khi mhi mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba o.* 10 Ama okhale ni mhia fute ni Eshinegba o li na mhe o remhe khi emini mhi khi. Ali khi okhale ni o li na mhe o a li opfu-a. Ini a ke gbo ri ele oli bino, mhi she ga roshaka gbe akanya dose we nya. Ama o a khi mheme mhi dobe gbe oli, ama okhale oyi Eshinegba ni o la mhe egbe a gbe akanya lo. 11 Itobo igho, ini o khia khi wewe e tsabo oni usomhi, okekhi obu oye mhe o te bhale o, ungmehi oghwo anye kie ga ro o tse abo, ni o khi emini a mie shi.

Iröte eghuli guale oyi eni eghua

12 Usomhi oyanye na. A she rote eghuli guise iKirisiti le. Elo o ke ze khi eghwo e e ro lie khi iteghuli guale oyi eni e ghu-a o a la o sho? 13 Ini iröte eghuli guise eni e ghu-a le o a la o, ogho khi aa guise iKirisiti le. 14 Ini o khia khi aa rote eghuli guise iKirisiti le lo, itsabo oyawa, afue o kha khi, igho li khi irudunga oyawa. 15 O a khi igho tse, eni e pfi otsele kie egbhohi ma Eshinegba anye

† 14:34 Li ze Igbae 3.16 * 15:3 Li ze Aza 53.5-12 † 15:4 Li ze Iwolo 16.8-10; iMat 12.40; Ika 2.24-32 ‡ 15:5 Li ze iMat 28.16-17; iMak 16.14; iLuk 24.34,36; iJon 20.19 § 15:8 Li ze Ika 9.3-6 * 15:9 Li ze Ika 8.3

kha khi. Irari khi anye she kpẹ pfi ọtsele guelle na Eshinegba khi ọ rọte eghuli guise iKirisiti le. Ini o khia khi igesikia o kha khi lọ khi aa ya guise eni e ghu-a le lọ, eri o kha rọkhasẹ khi ọa guise iKirisiti le. ¹⁶ Irari khi ini aa ya guise eni e ghu-a le, aa li guise iKirisiti le o li khi eghọ. ¹⁷ Ini o khia khi aa guise iKirisiti le, irudunga oyẹẹ ọa kha mhue emini o kha li na ẹ. Eẹ a kha kiẹ la okhena ipfezomu shi olamhẹ eyẹẹ. ¹⁸ Oghọ li khia khi, eni e ghuloa ni e mie iKirisiti suọ khi eri e li li opfu-a. ¹⁹ Ini o khia khi agbọ ana tse, irudushi ni awa mhue na iKirisiti o pfo shi lọ, awa a opfu o kha bie gbẹ ne nya.

²⁰ Egbegbi ingme ni o la ọ khi, a she rọte eghuli guise iKirisiti le, ni o ri awa mie shi ọ khi a ya gbo guise eni e ghu-a le. ²¹ Irari khi abi eghuli o rọte obọ oyi ọgbọ ọtuoghuo bhale ikhi Adamu, ighọ irọte eghuli guise le o li rọte obọ oyi ọgbọ ọtuoghuo bhale ikhi iKirisiti. ²² Irari khi abi egbokpa e li rọte obọ oyi Adamu ghu-a, ighọ a li ya rọte eghuli guise ọgbokpa le, rọte obọ oyi iKirisiti. ²³ Ama a ya guise ọgbogbọ le abi o li tẹ ọli, iKirisiti ọ khi ọni odode, ọ kha nyenẹ egbe bhale, a tigbe li guise eni e mie oli suọ le. ²⁴ Isheghọ ọzukhomhi agbọ o bhale, ini iKirisiti ọ mu ekpabọ ayemhẹ nya ọ le, ali eni e mhue afu ali itoto nya, ọ tigbe rue oni omhese nya na Eshinegba ita. ²⁵ Irari khi iKirisiti ọ ya ke mhese ramhi ni Eshinegba ọ rọ ya ri ebe ọli nya kpọkẹ ẹkoawẹ eyọli.† ²⁶ Obe ni ọ ya kpukhokho mu ọ le khi, eghuli. ²⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi “Eshinegba ọ ri emhikpa kpọkẹ ẹkoawẹ eyọli.” Onana o rọli khasẹ gbo khi aa li ri Eshinegba ma ọ rọ kpọkẹ na iKirisiti, ikhi lọli ni ọ ri emhikpa kpọkẹ ẹkoawẹ eyi iKirisiti.‡ ²⁸ Itobọ khi ini a da ri emhikpa shi omhese oyi iKirisiti se, eghẹghẹ aghọ lọli oyọli ni ọ khi omiọli, o ri egbọli kpọkẹ na Eshinegba, ọni ọ ri emhikpa kpọkẹ na li. Eshinegba ọ mhese ẹ shi emhi nya.

²⁹ Elo zẹ ni egbọ e rọ ọ batazi na egbọ ni e she ghu-a? Ini aa ya guise eni e ghua le, elo o zẹ ni a rọ batazi shi na wẹ? ³⁰ Elo o zẹ ni anye rọ ri agbọ oyanye ẹ shi okhena eghẹghẹ kpa? ³¹ Anye ẹ la okhena eghuli ogbẹlekpa! Ititiegbe ni mhi ri itobọ oyẹ ẹ

titi, irari emini iJesu iKirisiti oyawa ọ riẹle na ẹ, o remhẹ ngme ona. ³² Elo a dabi khi o khi eleli oyemhẹ ni mhi rọ nu inyagbemhi ebe, ikhi emose eghọ na ẹoli Efesosi khọli? Ini aa ya guise eni e ghua le bhale agbọ, Awa bie ke le awa a da,

irari khi awa ya ghu-a akọ.§

³³ Khi zẹ ni a sese wase-a. “Ikugbe egbọ ebe ọ, o ma yese egbegbi angeli-a.” ³⁴ Nyenẹ egbe bhale egbhali eyẹ, a tiegbe olamhẹ le. Eghuo ẹ e la ọ ni ẹa lese Eshinegba. Ni o ri omama mu ẹ, mhi rọ ngme ona.

Idiegbe ni a rọte eghuli guise le

³⁵ Ama ọgbọ ọ dobe ya mhila ọgbọ, “Seẹ a liẹ guise eni e ghu-a le bhale agbọ? Idiegbe onabi onoghuo e ke ya mhọli?” ³⁶ Yeyẹ oyeghe! Waa lese khi emini a rọ kọ ọa ya zẹ ini ọa li kpẹ ghua? ³⁷ Ini a ri ukpamhi ọakpa kọ, ọa ke ẹ zẹ ukpamhi nge, ama ughẹghẹ ọli o ke zẹ ngale. ³⁸ Eshinegba ọ ri idiegbe ẹ na ikpamhi abi o ghọle ọli shi, ikpamhi emhi nya e mhọli idiegbe oyewẹ. ³⁹ Idiegbe oyi emhi nya ẹa li abeghuo. Egbọ e mhọli idiegbe oghuo, elamhako e mhọli idiegbe olese, ipfeli ali ifele e mhọli idiegbe eyewẹ. ⁴⁰ Emhi ọdoda e la idane, emhi ọdoda e li la ekekhe. Otse oyi emhi na idane, o khi oghuo, otse ni o la emini e la ekekhe o khi ọda. ⁴¹ Ovọ o mhọli otse oyọli ọda ke, uki o mhọli otse olese, ikpetata e mhọli otse olese ọda. Eni ikpetata e gbo somhotse dose egbe. ⁴² Ighọ o ya li ini a guise eni e ghu-a le. Idiegbe ni a rọ tọ, eni ẹ kea e khi ni a rọ tọ. Ama eri a guise ọli le ni ọa ke ya kea ghue. ⁴³ Ini a rọli tọ, o yemhi osue, ọa mhue itoto, ama ini a guise ọli le o somhotse-a, o mhue itoto. ⁴⁴ Ini a rọli tọ, o khi idiegbe ni a mọ alo gbugbugbu. Ini a guise ọli le, o khi idiegbe ayemhẹ.

Ini idiegbe ni a mọ alo gbugbugbu o la ọ, idiegbe elemhi ayemhẹ o li la ọ. ⁴⁵ Abi a li keke ọli khi, “Omose onodode Adamu, eri a ma li ọgbọ ni ọ mhọli ayemhẹ.” Ama khi Adamu ni o kpe ukhokho, ayemhẹ ni ọ ri agbọ a na ọgbọ ọ khi.* ⁴⁶ Ọa khi idiegbe ayemhẹ o kpẹ bhale, ama oni a mọ alo gbugbugbu, neni a mọ oyi ayemhẹ. ⁴⁷ Adamu,

† 15:25 Li zẹ Iwolo 110.1 ‡ 15:27 Li zẹ Iwolo 8.6 § 15:32 Li zẹ Aza 22.13 * 15:45 Li zẹ Igbae 2.7

omose onodode, itutu ena eke a ro ma li, Adamu onuzava iloghie o te tiemhile. ⁴⁸ Eni e khi eyi eke, eri e li abi eni a ri itutu eyi eke ma, eni e khi eyi iloghie eri e li abi eni e rote iloghie bhale. ⁴⁹ Ezeze abi awa li ri irokhokho oyi omose ni a ri eke ma so, igho awa gbo li ya ri irokhokho oyi omose ni o rote idane bhale so.

⁵⁰ Mhi gue ona ye e inyoghuo khi, emhi idiegbe ali emhi oia ea ya lo Eghiele oyi Eshinegba. U ke-lye khi eri idiegbe ni oo ke-a, o ke ya mholi okemhi shi oni iloghie ni oa ya kea. ⁵¹ A ri esọ shi egbegbingme osheli ona. Awa nya awa aa ya ghua, ama ini akala ni o kpukhokho o de, a ya mu awa mela-a, bia, ⁵² elemhi ikoko alo khueghie-a, ini oni akala ni o kpukhokho o de. Irari khi akala o ya de, eni e ghu-a e ya ri idiegbe ni oa ya kea guale, a ya mu we mela-a.† ⁵³ Irari khi idiegbe ni oo ke-a o mema ya ri idiegbe ni oa ya ke so, oni oo ghu o ri idiegbe ni oa ya ghu so. ⁵⁴ Ishegho, ini idiegbe ni oo ke-a o ri idiegbe ni oa ya ke so se, ni idiegbe ni oo ghu o ro ri idiegbe ni oa ya ghu so se, ungmehi ni ebe o ngme o bhale ya tse ni o li khi,

“A she to eghuli lue
elemhi imuole.”‡

⁵⁵ “Eghuli o, ighie imuole
ni u ke dobe ya mu o le mena?”

Eghuli o! Ighie ekpabo eye mena?”§

⁵⁶ Olamhe o ri ekpabo na utamhi oyi eghuli e ta, ni o ro kualii utse, olamhe o rote ushi mholi ekpabo. ⁵⁷ Ama awa kphemhi na Eshinegba ni o ri imuole na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

⁵⁸ Irarigho, inyoghuo a migha gbaa. Agbe akanya oyi Onomhue oyi e ke je odalo, abi a ro lese khi akanya ni u da gbe na Onomhue khi oa khi afue.

16

Ukpaghọ ni a mie ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na iJerusalemu

¹ Ni mhi ro ngme nga ingme ikpaghọ ni a mie ni a ro ya kpaghie igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iJudia obo,

ni a keke shi ebe ghi mhe. A ke li abi mhi gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iGalesha e li ke rieje.* ² Uka khi uka kpa, a ke rote ikpaghọ ni a gbe, rue shi asheghuo abi ogbogbo o mhue, ini a khi gbo ke zela ikpaghọ elese ini mhi bhale. ³ Ini mhi bhale, mhi ya keke ebe na egbo ni a ze, mhi keke shi o khi wewe a ghie, e tsua isomhopfa eyeje iJerusalemu. ⁴ Ini o ke khia khi o ti ni mhi li ye, anye ga kia.

Omhesẹ ni iPolu o mhese

⁵ Mhi ya bhale ya me e ini mhi rote iMasionia dose se.† ⁶ Mhi nu e ya la denẹ. Otse, mhi ga la agho okase nya. Eghẹghẹ agho a ke ri ukpaghọ kpaghie mhe obo je obiobini mhi ke ya je. ⁷ Mhi aa nono ni mhi me e eloe memena, mhi aa nono ni mhi lese te agho dose tse. Mhia nono ni mhi nu e shito tese ukukuọ ini Eshinegba o lama. ⁸ Mhi ya la Efesosi ramhi ele ukpe iPetikositi,‡ ⁹ irari khi asha oniemhi o khueghie-a na mhe shi ana ni mhi ro me asha gbe akanya Eshinegba. Ama khi eni e mu okhue vule shi mhe o e bu.§

¹⁰ Ini iTimoti o bhale, a lolo mu oli epfese, irari oni o gbe akanya na Eshinegba nabi mhemhe o li khi.* ¹¹ Ogbokhoghuo o khi ri eloe gbe oli, ama a kpaghie oli obo ni o ro dobe ti okiali eyoli je odalo shi opfomhe, ni o dobe bhale deba mhe. Mhia khe oli, ali inyoghuo enekpole.

¹² Ingme oyi Apolosi. Eri mhi ga lolo ye oli ude o ko ya fele e, loli ali inyoghuo enekpole. Ama oa ghole oli ni o ro ye memena, ama ini o mhue oni eghẹghẹ, o ya bhale.

¹³ A ke to eloe eke, a migha gbaa shi irudunga, a khi egbo ni e mholi aye, a khi eni e toto. ¹⁴ A ri inono ke gbe ikanya eye nya.

¹⁵ A lese khi iSitefanasi ali omhue-apfe oyoli nya, e kpe todode khi eni e miesuo shi obini eke Akhaya. E she ri egbewe na ugamhi oyi egbo ni a pfa na. Mhi lema e,† ¹⁶ a ke nyese ukhomhi na omhesẹ oyi egbo eghoghọ ali ogboese ni e nu we e gbe ikanya eghoghọ.

† 15:52 Li ze 1 iTesa 4.15-17 ‡ 15:54 Li ze Aza 25.8

† 16:5 Li ze Ika 19.21 ‡ 16:8 Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11 § 16:9 Li ze Ika 19.8-10 * 16:1 Li ze iRom 15.25-26

† 16:10 Li ze 1 iKori 4.17 † 16:15 Li ze 1 iKori 1.16

¹⁷ Egbe e ma mu mhe shi ibhale oyi iSitefanasi ali iFotunatusi ali Akhaikusi irari wewe e ke to-eli e abi aa ro la akaghọ. ¹⁸ Eri e ri egbe mu mhe e ti ayemhe oyemhe nga, abi e ri egbe mu e. Egbọ enana, e ti ni a tse, e mu akanya.

¹⁹ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eni e la eke Esha ee tse e. Akuila ali iPisilia ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e lona apfe oyewe, e li e tse e otse irudunga.† ²⁰ Inyoghuo nya ni e la ana ee tse e. A ke tse egbe egbegbi otse a ghele mu egbe. ²¹ Mhemhe iPolu mhi ga ri obọ ma ebe ona. ²² Oni ọa da nono ingme oyi Onomhue ne, Eshinegba ọ ya pfa ezo mu oli. Mhi lema, Onomhue ọ kele bhale. ²³ Okhale oyi iJesu Onomhue o ke deba e.

²⁴ Inono oyemhe o ka nu e la nya ni a khi eyi iJesu iKirisiti. Atse.

† 16:19 Li ze lka 18.2

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi egbo iKoritia Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghwo awa iTimoti. Mhemhe mhi keke ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la eoli iKoriti ali eni a pfa na nya ni e la eke Akhaya.*

² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Eshinegba ona irudushi nya

³ Awa kueghie Eshinegba, ni o khi ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, lolu o khi ita ona ilelemhi, ni o khi Eshinegba na irudusho nya.

⁴ Lolli o ri udu e shi awa o ini awa la osoli khi osoli, ni awa li dobe ri udu shi eni e la osoli o, ikhi irudusho onabi Eshinegba o ro shi awa o. ⁵ Itobo khi awa li nu iKirisiti me osoli ebubu eyoli, awa li ya rote obo oyi iKirisiti kemhi irudusho oyi Eshinegba ni o gbeku o. ⁶ Anye kha me osoli, ni a ro mholi irudusho ali imiepfuese lo. Okekha khi eri a ri udu shi anye o, ee a ri udu shi o, ni o re e mholi irabomudu ri egbe mie osoli onabi anye li ri egbe mie. ⁷ Iregbenga ni anye regbenga e, o kie migha, itobo khi anye lese khi abi a li nu anye me osoli eyi anye, igho a li nu anye mholi okemhi shi irudusho oyanye.

⁸ Inyoghwo, anye e nono ni a lese osoli ni anye me obini Esha. Eri anye me ukpokpomhi omunu ni o ne anye abo. Ni o khia khi eri anye ke khena egbe anye eghuli ukhomhi.† ⁹ Eri anye she ri oli shi udu khi eni eghuli o mema ke ya gbe anye ke khi. Eri a me ona ini anye khi regbenga egbe anye, se ni Eshinegba tse ni oo guise oni o ghu-a le. ¹⁰ Lolli o rue anye okhena eghuli ukhomhi le, o ya rue awa o le. Lolli awa ri udu nga khi o ya gbo rue awa o le. ¹¹ A li ri iromhi ke kpaghie anye obo, ini ebubu

egbo e me asha ri itobo oyanye kphemhi na Eshinegba, oni o pfo udu ri iromhi ni ebubu egbo e so a tse.

IPolu o mu ugbamhi eyoli pfi

¹² Anye ma tono obo udu shi o, udu oyi anye ni oo gue anye ezoo o gbo pfi otsese shi o, khi, angeli oyanye elemhi agbo ona ali angeli ni anye nu e ngeli, khi ikhueghie elemhi-a ali igesikia oyi Eshinegba o ri anye e gbe akanya. Oa khi ileasingme agbo anye te rielee ona, ama okhale oyi Eshinegba a ro rielee oli. ¹³⁻¹⁴ Emini a dobe ya ze, ni o ya gbo lo e eso anye keke ghi e. O kha rie khia khi emini anye e ngme oa lo e eso pfo ne, anye mholi o shi udu khi o ya lo e eso pfo nya elelese, ni a ri anye ke tono obo udu, abi anye li re e ya ke tono obo udu, ogbele oyi iJesu Onomhue oyawa.

¹⁵ Itobo khi mhi aa mholi akhokhomhe shi ona, mhi ro nono ni mhi kpe bhale ya bino e, ni a mholi ikhivose asha eva. ¹⁶ Mhi she gba li khi mhi bhale ya bino e ini mhia le iMasidonia ali ini mhia jele, ni mhi me asha mie e ikpagho ro ye eke iJudia.‡ ¹⁷ Eri a dabi khi mhia dobe ya lie khi emini mhi ya rielee na, ni mhi rielee oli? Abi khi eri mhi li abi ogbo ni o khe, "Ii." O gbolo e, "Iiye." Ini mhi ba rielee oghuemhe oyi ogbo?

¹⁸ Abi ungmehi oyi Eshinegba o migha shi igesikia, igho emini mhi gueye e oa li khi unu eva ni o ri utoghwo lie "Ii." Ali "Iiye."

¹⁹ Itobo khi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba ni mhemhe ali iSivanosi ali iTimoti anye ro tse abo ye e, oa khi, "Ii." Ali "Iiye," eghenge oghuo. Ama Eshinegba "Ii," o khi.§ ²⁰ Irari khi emiemini Eshinegba o ro nga nya, iJesu iKirisiti o rewe nya khi, "Ii." Irarigho, rote iJesu iKirisiti awa te e mie "Atse." Ni anye ro ri ufumhi na Eshinegba. ²¹ Ama Eshinegba o ri anye ali ee migha elemhi iKirisiti. Lolli o ze awa. ²² O she shi olele oyoli shi awa egbe. O ri Ayemhe-no-pfuase shi awa udu abi olele ni o khi iyobo shi emini Eshinegba o ya rielee na awa. ²³ Ama mhi ze Eshinegba otsese, lolli o lese udu oyemhe. Itobo khi mhi aa nono ni mhi ri elemhi ibibi nu e ngme, lolli mhi aa ro ke ye iKoriti. ²⁴ Oa khi eri anye ri ekpabo gueye e emini a ya miesuo. Anye lese khi a

* 1:1 Li ze Ika 18.1 † 1:8 Li ze 1 iKori 15.32 ‡ 1:16 Li ze Ika 19.21 § 1:19 Li ze Ika 18.5

migha gbagbagba shi irudunga. Itobọ ni a mhọli oghẹle anye rọ nu ẹ gbe akanya.

2

¹ Lọli o zẹ ni mhi rọọ khi, mhi aa ke gbo ya bhale deba ẹ, ini mhi khi yese ẹ udu-a. ² Ini mhi yese ẹ udu-a, oghuo ọ la akaghọ ni ọ ya ri egbe mu ẹ. Sẹ ni ọni oghọ ni mhi yese udu-a. ³ Lọli o zẹ ni mhi rọ keke ebe oghọ ghi ẹ, itobọ khi mhi aa nono ni mhi bhale ya mẹ iyese-udu-a obọ eyi eni e kha remhẹ ghele. Irari khi mhi lese khi ini mhia ghele eghẹghẹ aghọ, ẹẹ a liẹ ke ghele. ⁴ Elemhi ukpokpomhi osoli ali amẹ eviẹ mhi te ẹ keke ebe ona ghi ẹ, ọa khi eri mhiẹ ni udu o ba yese ẹ-a, ama ni a rọ lese abi mhi nono ingme oye nya ramhi. ⁵ Ama ini oghokhoghuo ọ pfi iyese udu-a, ọa khi mhemhẹ ọ mema lolo yese udu-a, ama ẹẹ nya ọ rọte opfoghuo yese udu-a. Ama khi, mhia nono ni mhi ngme ọli ze dọse ana. ⁶ Osoli ni ebubu ẹ e lama shi a na oghọ ọnana, e bu. ⁷ Ama a rọ topfa li a gbo ri udu shi ọli ọ, ini ọ khi yese udu-a dọse ode, ni o te ya pfanọ ku ọli alo. ⁸ Mhi lema ẹ, a zẹ ni ọ lese khi egbegbo a nono ingme oyọli. ⁹ Eri mhi mu ẹ fe bino ni mẹ ini a ri ungmehi oyemhẹ ya gbe akanya. ¹⁰ Ini a rọ topfa oghokhoghuo shi emini ọ riele, mhemhẹ mhi li rọ topfa li. Ini o khia khi mhi mhue emini mhi kha rọ topfa, mhi she rọ topfa. iKirisiti ọ khi otsẹle oyemhẹ khi mhi she rọ topfa. ¹¹ Eghẹghẹ aghọ, okphaghiẹ ọa mẹ ashikhoghuo regbenga dobe mu awa ọ ya le, itobọ khi awa aa khi eni ẹa lese igbamhi eyi okphaghiẹ.

Egbe akanya ena ishobọ onogbo

¹² Abi mhi rọ bhale iTiroasi ya gue usomhi onete oyi iKirisiti le, mhi mẹ ọli khi Eshinegba ọ khueghie ode-a na mẹ shi akanya oyọli, shi oobọ. ¹³ Udu oyemhẹ ọa sheshe, itobọ khi mhi aa mẹ iTatosi oobọ. Ighọ mhi tse egbo ena obọ okhila, mhi ya je iMasidonia.*

¹⁴ Ama, awa kueghie Eshinegba. Lọli ọ zẹ ni iKirisiti ọ rọ ri awa la orọlo ni a la mie obọ abi eni e mu ọ le. Ọ ri awa ri ilese oyi iKirisiti ẹ gbhiaku asha kpa abi ikphela.

¹⁵ Eshinegba ọ she ri awa mele ighiusomhi eyọli-a, ni awa ba ri usomhi onete oyọli gbhiaku asha kpa, abi ikphela oyi ituale ni ọọ pfi o liẹ gbhiaku, ni o lo iteva egbo eni a mie ẹ pfuese ali eni ẹ nono ni wewe e pfua.

¹⁶ Uwemhi úgbọ oyi eghuli, usomhi oyawa ona o khi shi eni e ya pfua, ama upfiemhi oyi agbo o khi shi eni a mie ẹ pfuese ọ. Oghuo ọ dobe gbe onana? ¹⁷ Anye aa khi eni e ri ungmehi oyi Eshinegba nono epfue abi egbo eghuo ẹ li. Ama ighiusomhi eyi Eshinegba ni e ri igesikia ngme ungmehi oyọli anye khi. Ekpabọ oyi iKirisiti anye rọ gue usomhi oyanye le. Eshinegba ọ khi otsẹle oyanye.

3

Eni ẹẹ ga ena ishobọ onogbo

¹ Ọa ya li abine khi eri anye ke ẹ titi egbe anye mena? Anye ẹa li abi eni ẹ mie ebe ni a titi we shi neni e tsabọ ungmehi ye ẹ, ali ni e kha gbolo te aghọ vu e gbo mie ẹ ebe oghogho olese? Anye ẹa mhọli emini anye ri ebe eghogho ọ riele. ² Eẹ oye ẹ a khi ebe oyanye ni a keke shi ekelemhi udu oyi anye ni egbo nya e mẹ ẹẹ zẹ. ³ Eri o rokhase khi ebe ni iKirisiti lolighuo ọ keke, a khi. Itobọ khi a mie itsabọ ungmehi oyanye suo. Ọa khi oghọ ọ ri atsu keke ẹ shi ebe, ama Ayemhẹ oyi Eshinegba ọ keke ẹ. Ọa khi ukiekiemhi eche ọ keke ẹ shi ama elemhi udu oyi egbo.*

⁴ Onana o khi iregbenga ni anye mhọli na Eshinegba rọte obọ oyi iKirisiti. ⁵ Ọa khia khi eri anye ghọ gue ẹ gbe oni akanya ona, ama Eshinegba ọ ri iguegbe-akanya ona na anye. ⁶ Lọli ọ ri anye khi eguegbe oyi akanya igue ungmehi oyọli le, na ishobọ onogbo, ni ọa khi oni a keke shi ebe, ama ena elemhi Ayemhẹ. Irari khi emini a keke shi ebe, eri o ri eghuli ẹ bhale, ama Ayemhẹ o ri agbo a na oghọ.†

⁷ Ushi oyi iMosisi ni o ri eghuli bhale, ni a keke shi ikiekiemhi eche, ufumhi ni o ge nyanyanya, ni ọọ kala, o deba bhale. Ini oni ufumhi ona ni o zẹ khi egbo iZireni ẹa ke dobe ẹ bino iMosisi alo ukhomhi tatata, o kala,‡ ⁸ Sẹ ufumhi oyi ikanya eyi Ayemhẹ

* **2:13** Li zẹ Ika 20.1 * **3:3** Li zẹ Okiali 24.12; iJere 31.33; Ezik 11.19; 36.26 † **3:6** Li zẹ iJere 31.31 ‡ **3:7** Li zẹ Okiali 34.29

ni o ri agbọ a na ọgbọ o ke bẹshi ya li? ⁹ Ini ufumhi o la ugamhi ni o ri eghuli ẹ bhale, seẹ ugamhi ni o ri ipfuase ẹ bhale ọa li ya mhọli ufumhi oni o fune? ¹⁰ Itobọ ona, awa dobe ya lie khi emini o kpe lighọ mhọli ufumhi ni o ge nyanyanya elele, ọa ke mhọli ufumhi, itobọ ufumhi oyi emini o ke to-ẹoli ọli. ¹¹ Ini emini oo kala, o mhọli ufumhi, seẹ ufumhi ni o la oni o migha agbọagbọ ọọ lie fu ne.

¹² Itobọ khi anye mhọli oni irudushi ona anye rọ li ghọ mhọli igbeudu. ¹³ Anye ẹa li abi iMosisi ọ li, ni o ri ijejeti ku alo ini ẹgbọ iZireni e khi me abi oni ufumhi ni oo ge nyanyanya ogho, ọ li i kala li alo-a. ¹⁴ Ama eri a guese we udu, irari khi ramhi amo, eri a kie ri oni ijejeti ogho ku we alo, ini ẹe ze ebe ishobo ona elele. Ini ọgbọ ọ rọ ghi iKirisiti ko tse, ọ rọ ọ rue ọgbọ oni ijejeti alo-a. ¹⁵ Igho o kie li ogbe na amo, eri ijejeti o kie guese we udu ini ẹe ze oni Ushi oyi iMosisi. ¹⁶ Ama ini ọgbọ da mupfi bhale deba Onomhue ne, ọ rue ọli oni ijejeti ode-a.* ¹⁷ Onomhue ni a ngme shi akana ena, lolu khi iKirisiti, Ayemhe oyoli ọ te ẹ gbe akanya, ali khi ashini Ayemhe oyi Onomhue o da la ne, ẹpfua o la akaghọ. ¹⁸ Alo eyawa nya ni aa ri ijejeti ku, o ri ufumhi oyi Onomhue ẹ ge nyanyanya abi ughegbe. Oni ufumhi ogho, obọ oyi Onomhue o te bhale, ni ọ khi oni Ayemhe. Lolli ọ mu awa pfi ya li abi lolli, rọte ufumhi ni o rue ẹ nga ọ.

4

Osoli ali ọsuemhe ni e la akanya oyi iKirisiti

¹ Irarigho, aborokhia khi ilelemhi oyi Eshinegba anye rọ mie akanya igue ungmehi le ona egho, lolli egbe ẹa rọ pfo anye-a. ² Eri anye ri ochoghọ she kie angeli osheli ali omama. Anye ẹa ya ngeli angeli ikpamhika wekhi eri anye ẹ mu ungmehi oyi Eshinegba ukhomhi pfi kpoke. Ochoghọ eri anye ri emini e khi igesikia khasẹ gboo, abi o khi shi ukpeloe oyi Eshinegba. Onana o ri ẹgbọ mie shi ọ khi eni a ri egbe ẹ nga anye khi rọte udu oyewe ni ọọ gue we ẹzo. ³ A kha usomhi onete ni anye gue ẹ le sheli, eri

a rọli sheli na eni e ya pfua. ⁴ Okphaghie ni ọọ mhesẹ ẹ shi agbọ ona, ọ she zuse ẹgbọ ni ẹa miesuo udu ini e khi me akpa ali ufumhi ni o la usomhi onete oyi iKirisiti, oni lolli ali Eshinegba e li abeghuo tee. ⁵ Irari khi anye aa ri egbe anye tse abo, ama iJesu iKirisiti anye rọ ọ tse abo, khi lolli ọ khi Onomhue, ali khi eni ẹe ga enaye ẹ anye khi, irari oyi iJesu. ⁶ Ebe-no-pfuase ọọ, “Eshinegba ọ gueye akpa o rọte alo ebili ge lasele.” Mena oni Eshinegba ọ ri akpa oyoli ẹ ge shi elemhi udu oyanye, ni ẹe a rọ lese khi ufumhi oyelue khi, alo eyi iJesu iKirisiti a te ẹ me ọli.*

⁷ Eri anye li abi akhe afue ni a ri oni ẹpfue onana shi. Ona o rokhasẹ khi ekpabo eniemhi, obọ oyi Eshinegba e te ẹ bhale, ọa khi obọ oyanye. ⁸ Isheghuo a na anye osoli, ama ọa pfuse anye-a. Isheghuo anye mhọli akhokhomhe, ama anye ẹa la okhena. ⁹ A me anye omi olimhi ama Eshinegba ọa tsua anye pfi-a. A gbe anye de eke, ama anye ẹ ghua. ¹⁰⁻¹¹ Ogbele kpa anye rọ la okhena eghuli itobọ oyi iJesu. Eri onana ni anye ẹ me egbe o li abi irokhokho eghuli ni iJesu ọ ghu, eghẹghe agho ni ọ ri egbolu khasẹ elemhi agbọ oyanye. ¹² Onana o guele khi akanya ni anye gbe ẹ na iJesu, eri o ri anye la okhena eghuli ogbele kpa, ama agbọ onogbo o rọ ọ na ẹ. ¹³ Ebe-no-pfuase ọọ, “Irari khi mhi mhọli irudunga mhi rọ ngme.” Oni ayemhe irudunga onana, anye li rọ ngme.† ¹⁴ Anye lese khi Eshinegba ni ọ rọte eghuli guise iJesu Onomhue le bhale agbọ ọ ya li rọte eghuli guise anye le, o rue anye ali ẹe bhale odalo oyoli. ¹⁵ Itobọ oye ẹ a rọ riẹle enana nya, ni ebubu ẹgbọ e lese okhale ni Eshinegba o li, ishegho ni e ke so iromhi ikphemhi ri ufumhi na Eshinegba.

Agbọ irudunga

¹⁶ Itobọ onana, egbe ẹa tigbe ya pfo anye-a, ini anye ririẹ kuanọ-a pfo, ama ogbele kpa ekelemhi udu oyanye o rọ ọ khi onogbo-a shi ọ. ¹⁷ Eri ikuku osoli ni ẹa ya tese eyi anye, e muno anye egbe ẹ khe ufumhi na agbọagbọ. Lolli o ze khi osoli eyi anye e li abi emhi afue shi anye ọ. ¹⁸ Emini aa me ẹloe ẹa ya la ọ agbọagbọ, ama emini

aa ya me ɛloe eɛ la o agboagbo. Loli o ze khi anye ri udu oyanye shi emini aa ya me ɛloe.

5

Apfe oyawa na iloghie

¹ Anye lese khi ini idiegbe oyanye ona, na elemhi agbo, ni o li abi okholo, o ghua, anye mholi idiegbe olese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale. Ikhi idiegbe no o a ya ghu ni o la iloghie, owa ni o a khi abo a ro mama li. ² Memena eri anye la oni elemhi idiegbe na agbo ona a to ekperumhe-a, irari khi eri o o ghole anye ni a kpha oni owa na iloghie so anye. ³ Itobo khi ini a roli so anye, anye ea ke ya la irumheba. ⁴ Irari khi abi anye kie li la idiegbe ona agbo ena, eri anye e to ekperumhe-a abi eni egbe e to. O a khi eri anye ea ke nono ni anye ke la oni idiegbe oyanye ona, ama eri o ghole anye ni a ri idiegbe na iloghie ni o a ya ghu ghue egho so anye. Eghoghe agho ni agbo o to idiegbe ni o o ghu lue elemhi imuole. ⁵ Eshinegba o ma anye shi agbo na agboagbo ona, loli o gbo ri oni Ayemhe shi anye egbe ni o khi iyobo khi loli ya ri ele emini o ro nga na awa. ⁶ Irarigho, anye ro o mholi igbedu eghoghe kpa.

Anye gbo lese khi ini anye kha da la apfe elemhi idiegbe oyanye ne, anye ea ke nu Onomhue la. ⁷ Ama irudunga o ri anye la agbo, o a khi emini anye ri ukpeloe me, o ri anye la agbo. ⁸ Udu oyanye o migha gbaa shi o, khi, oo kha ti anye ɛloe ni anye lase idiegbe oyanye ona le, ni anye nu Onomhue la apfe. ⁹ Irarigho, eri anye ro li shi udu oyanye khi anye mema ya ri ele emini o ghole oli, okekha khi anye ke la apfe elemhi idiegbe oyanye o, okekhi anye ea la apfe elemhi idiegbe oyanye. ¹⁰ Irari khi awa nya, awa mema bhale ya migha odalo ukpekhomhi iguezọ oyi iKirisiti, ni ogbogbo o ro mie ifata ni o khi oyoli, shi emini o ri ele abi o ro la idiegbe oyoli, shi oni o ti o, shi oni o a ti.*

Akanya iri-egbo ali Eshinegba ri ele

¹¹ Irarigho, aborokhia khi anye lese emini inulishi oyi Onomhue o khi egho, loli anye ro roshaka roli e lo egbo esọ. Emini anye khi

* 5:10 Li ze iRom 14.10

o ga khueghie-a shi Eshinegba o, anye gbo sa khi o gbo ligho khueghie-a shi udu oye, ni o o gue e ezọ. ¹² O a khi eri anye titi egbe anye e khas e, ama eri anye ri eghoghe e na e ni a me asha ri anye ke gha. Eghoghe agho ni a me emini a ya so egbo eni e ri emini ri ukpeloe e me e gha, ocho ni e kha ro ri emini e la udu, ke gha. ¹³ Ini anye ea ke lese emini anye e ri ele, irari oyi Eshinegba lo, anye kha ke lese emini e ri ele o, irari oye e lo. ¹⁴ Inono oyi iKirisiti o mhes e na anye, itobo khi anye me oli me khi o gbo otuoghuo o ghu-a na agbo nya, irarigho eri awa li ghu pfa olamhe. ¹⁵ Eri iKirisiti o ghua na ogbokpa ini eni e la agbo e khi ke la agbo na egbe we, ama ni e ke la agbo na oni o ghu-a ni a gbo guise le na we.

¹⁶ Itobo igho, rote ana je odalo, anye ea ke ri ukpeloe ni egbo na agbo e ro bino egbo ke bino o gbo khoghuo. Ini o ririe khia khi anye kpe lina ri ukpeloe agbo bino iKirisiti eghoghe ni o dose, anye ea ke ligho. ¹⁷ Irarigho, ini o gbo o da she ku ma iKirisiti o ne, o gbo onogbo ni a lese ma o ke khi, agbo onodio o she dose, agbo onogbo o ke la. ¹⁸ Eshinegba o ga ri ele eni emhi enana nya. Loli o ri awa ni awa kpe khi ebe oli nu egbe oli ri ele, rote obo oyi iKirisiti. O ri akanya na awa, awa ro ke ri egboese nu lue ri ele. ¹⁹ Eri Eshinegba o ri egbo na agbo nya nu egbo i ri ele rote obo oyi iKirisiti, ni o khia khi Eshinegba o a ri olamhe mu ota so we. Igho o she ri usomhi ni a ro ri egbo ali Eshinegba a ri ele nga awa obo. ²⁰ Irarigho eni e to eloli iKirisiti awa ke ri irarigho khi, ni o ro li abine khi eri Eshinegba o rote unu oyawa a lema egbo. Anye lema e na iKirisiti, a ka nu Eshinegba ro ri ele. ²¹ Eri Eshinegba o ri iKirisiti ni o mholi olamhe mele ona olamhe itobo oyawa, eghoghe agho, ni awa me asha rote iKirisiti mholi ipfuase oyi Eshinegba.

6

¹ Abi eni we we ali Eshinegba e ga a gbe akanya oghuo, anye lema e, a khi ze ni a mie okhale oyi Eshinegba shi afue. ² Irari khi Eshinegba o o li e,
“Abi eghoghe ni mhi ro ya

riẹlẹ isomhelemhi na ẹ,
o rọ ramhi,
mhi ri esọ shi ẹ eke,
abi ogbẹlẹ imiepfuese
oyẹẹ o rọ ramhi,
mhi kpaghiẹ ẹ obọ.”

Mhi gueyẹ ẹ khi memena o khi ẹghẹghẹ
isomhelemhi, amo khi ogbẹlẹ imiepfuese.*

³ Anye ẹa ya pfi ọzuodẹ shi ọgbọkhoghhuo
odẹ, ini ẹgbọ e khi mẹ emini ọa ti okhoghhuo
gue shi akanya oyi Ẹshinẹgba ni anye ẹ
gbe. ⁴ Ama abi ighumha eyi Ẹshinẹgba
ni anye khi, eri anye ri emini anye khi
khasẹ odẹkhodẹ, abi anye li ri egbe mie
osoli ali umhamẹ ali iyese-udu-a. ⁵ A gbe
anye itali, a gbo mu anye shi ọgba-ighumha,
a la onyaghu kuale anye utse, anye gbe
akanya agbeghua, anye mhue umha-ke-
leşẹ ali okiamhi.† ⁶ Ama anye kie la el-
emhi ipfuasẹ ali ilẹşẹ, ali irabomudu ali
isomhelemhi, rọte Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ali in-
ono ni o rọte udu igesikia lasele. ⁷ Anye
ẹ ngme ingmemhi igesikia, ali ekpabọ oyi
Ẹshinẹgba o la anye egbe ẹ gbe akanya.
Akhegbe oyanye khi igue-ngeli odalo oyi
Ẹshinẹgba, abi okhọli-okhue ọ liẹ mu itsua
okhọli mhue obita ali ọgobọ. ⁸ A ri ekpe
na anye a gbo yeghẹ anye-a, a ngme onete
oyanye, a gbo ngme onobe oyanye. Anye
ẹgbọ igesikia, a lu anye elo-egbhue, ⁹ E li anye
abi eni aa lẹşẹ, ama a kie lẹşẹ anye, a li anye
abine khi eni e ghuloa anye khi, ama, a mẹ
ọli mẹ khi anye kie la agbọ. A na anye osoli
ama aa gbolo anye-a, ¹⁰ Anye mhọli iyese-
elemhi-a, ama anye kiele e ghele, anye li
abi eni ẹa mhue, ama eri anye ri ebubu
ẹgbọ khi eni e pfue. Anye li abi eni ẹa mhọli
emhi khoghhuo, ama emhikpa anye mhue.

¹¹ Ẹgbọ iKoriti, anye she ri igesikia nu
ẹ ngme, anye khueghie udu oyi anye-a
gbodogio deba ẹ. ¹² Anye ẹa ti egbe je
ukhokho inono ni anye mhọli na ẹẹ, ẹẹ tşẹ
áà ke nono anye. ¹³ Irarighọ, mhi nu ẹ
ngme abi eniyẹ eyemhẹ, a li mhọli usamhi
nabi anye sa deba ẹ na anye. A khueghie
udu oyẹ ẹ-a na anye gbodogio.

¹⁴ Khi zẹ ni u nu ọni ọa miesuọ ke riẹlẹ
emhi kugbe. Sẹ, igesikia ali ẹgbhọli e li guẹ

la asheghuo kugbe? Elo o ku ákpá ali obili
gbe? ¹⁵ Elo e ku iKirisiti ali Okphaghie? Abi
elo ọni ọ miesuọ ali ọni ọa miesuọ e mhọli
kugbe? ¹⁶ Ilama-kugbe onoghuo o la Owa
Oyi Ẹshinẹgba ali ikhumhi ọ? Irari khi Owa
Oyi Ẹshinẹgba ni ọ la ọ, awa khi, ẹzẹzẹ abi
Ẹshinẹgba ọ ngme ọli khi,

“Mhi ya la wẹ elemhi,
mhi la wẹ iteva a kia,
mhi khi Ẹshinẹgba oyewẹ,
wewẹ e khi ẹgbọ eyemhẹ.”‡

¹⁷ “Irarighọ, a rọte wẹ iteva lasele,
ni a khi ọda shi wẹ ọ,
ali a khi ri obọ ti
emini ọa pfuasẹ,
eghẹghẹ aghọ
ni mhi ti ẹ mama egbe.”

Ẹshinẹgba Ọnọmhue nọ funẹ nya,
ọ ngme na.§

¹⁸ “Mhi ya khi ita ẹ,
ẹẹ a khi imimhẹ
emọse ali ikpotso.”

Ẹshinẹgba Ọnọmhue nọ funẹ nya
ọ ngme na.*

7

¹ Aborokhia khi awa mhọli ishobọ ena,
emọle mhẹ, awa kpe idiegbe ali ayemhẹ
oyawa-a, rọte emini e ri ichimhi ẹ shi ọgbọ
egbe ali ayemhẹ nya. Awa ke rọshẹka ini
awa dobẹ ramhi irọpfuasẹ pfo nya, itobo
khi awa a na ulishi Ẹshinẹgba.

*Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e ri
egbe mu iPọlu*

² A khueghie udu oyẹ ẹ-a na anye. Anye
ẹa li ọgbọkhoghhuo onobe, wẹkhi eri anye
yese ọgbọkhoghhuo udu-a, uke-liẹ khi eri
anye li ọgbọkhoghhuo le. ³ Ọa khi eri mhi
ngme ona rọ pfuechẹ ẹ-a, irari khi mhi
kpe ngme ọli khi ingme oyẹ ẹ o la anye
elemhi udu ramhi ni anye rọ ya lama nu
ẹ ghua, okekhi ni anye rọ nu ẹ la agbọ.
⁴ Mhi lolo regbenga ẹ, mhi ma rẹ ẹ gha gba.
Elemhi osoli ni anye mẹ nya, eri iridushio
ali oghẹlẹ oyanye o vọ ọ tsuakua.

⁵ Irari khi abi mhi rọ lo iMasidonia
le, idiegbe oyanye ona ọa mhọli iyemhẹa
okhoghhuo. Odẹ-khodẹ a na anye osoli,

* **6:2** Li zẹ Aza 49.8 † **6:5** Li zẹ Ika 16.23 ‡ **6:16** Li zẹ iLev 26.12; Ezik 37.27; 1 iKori 3.16; 6.19 § **6:17** Li zẹ
Aza 52.11 * **6:18** Li zẹ 2 iSam 7.14; 1 Okhẹ 17.13; Aza 43.6; iJere 31.9

eghuo e nu anye wola, ulishi o la anye udu.* ⁶ Ama Ɛshinẹgba na irudusho, ni o ri udu e shi oni egbe e pfo-a o, o ri iTatosi ni o bhale ri udu ke shi anye o. ⁷ Oa khi ibhale oyoli tse o ri udu shi anye o, ama abi a li ri udu shi oli o. O gbo gueye anye abi o lie ghole e ni a me mhe, ali abi a li vie oya, ali abi ingme oyemhe o li mu e egbe. Irarigho, oghelẹ oyemhe o ro fu dose abi o kpe li ghue.

⁸ Ini ebe ni mhi keke ghi e, o ri iyese-udu-a na e, oa limhe egbe abine khi emini oa ti ni mhi rielle. O kie remhe chima, mhi me khi ebe oyemhe o re e yese udu-a ukuku eghẹghẹ. ⁹ Ama egbe e kiele mu mhe, oa khi itobo khi mhi ri udu oye e yese-a, ama itobo khi iyese-udu-a oye e o re e mu pfi. Eri a mholi iyese-udu-a abi Ɛshinẹgba o nono oli shi. Irarigho, oa li e onobe. ¹⁰ Irari khi ivie-osoli ni o ghole Ɛshinẹgba, eri o ri ogbo o mudu pfi, o roli e nono ni a mie oli pfuese. Onana oa ri ogbo ngomhi obo-a. Ama ini ogbo vie osoli abi egbo na agbo, eghuli o ro o bhale. ¹¹ A lese bino emini ivie-osoli ni o ghole Ɛshinẹgba o ro na e. Abi a li roshẹka ni a rokhase khi aa mhue umhagueli. Elemhi e bi e. Abọ e sha e, ni o re e yila. Agbolo nono ni a so ingme shi ode igesikia! A rokhase khi aa mholi ashini a te rielle oni ingme do-a, eghẹghẹ kpa.

¹² Irarigho, ini mhi ririe keke ebe ogho ghi e, oa khi irari eni e li ingme wekhi irari eni ea li ingme. Ama eri mhi keke ebe ona ghi e, ni a ba me abi ingme oyanye o li mu e egbe odalo oyi Ɛshinẹgba. ¹³ Enana nya e ri udu shi anye o.

Abi o li ri irudusho na anye, igho egbe ma mu anye abi anye ro me abi iTatosi o li ghele, itobo ayemhe oyoli o ti nge abi e e nya a ri egbe mu oli. ¹⁴ Mhi kpe re e tono obo udu khase iTatosi, ama aa ri omama mu mhe. Abi emini anye gueye e nya e li khi igesikia, igho abi anye re e gha khase iTatosi o li ya khi igesikia. ¹⁵ Igho inono ni o mholi na e o li nga shi o, ini oo sato abi a li suo eso na li, ali abi a ri ulishi ali iguomhise-egbe mie loli. ¹⁶ O ma remhe ghele gba khi eni e ze ri egbe e nga a khi.

8

Abi eni e miesuo e lie somhopfa

¹ Inyoghuo, anye e nono ni a lese afu ni Ɛshinẹgba o ro na igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iMasidonia. ² Eri a rote osoli ni e me mu we fe bino, ama eri e kie ri ukpokpomhi oghelẹ e somhopfa, abi o riẹ khia khi ea mhue. ³ Mhi gue oli e ye e egbegbo khi eri e pfue elemhi somhopfa dose ashini e mhue ramhi. ⁴ E lema anye, anye kpekpe anye ze ni wewe e mholi okemhi shi oghelẹ ni o la irikpaghiobo na egbo eyi Ɛshinẹgba ni e la eke iJudia.* ⁵ Eri e ga rielle dose abi anye sa khi e li ya rielle. E kpe te odode ri egbe we na Onomhue, neni e ke ri egbe we na anye abi Ɛshinẹgba o nono ni e li rielle. ⁶ Irarigho, anye ro lema iTatosi, oni o re e bele oni egbegbi akanya ona, o kpaghie e ni a ri eminete ni a gba eke le ramhi ukpese. ⁷ Eri a gue e rielle emhikpa dose egboese nya. A toto irudunga ne, a gue e ngme emue ne, a gbo lese ne. A ma nono ni a rue obo-a, a gbo nono ingme oyanye ne. Zobe ni u dose ogbokpa okpokhe ilili.

⁸ Oa khi itoto mhi ro mhesẹ oli na e ama eri mhia mhesẹ igesikia ni o la inono ni a mholi bino, abi mhi li roli e khokho omuege ni egboese e mholi na anye. ⁹ A lese abi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o li, khi aboriekhia khi oni o pfue o khi, eri o ri egbe oli mele ona umhame-a shi itobo oye e, ni o me asha ri umhame oyoli re e pfue.

¹⁰ Ude ni mhi ya ye e ena, ni o ro ti e egbe lo: O ma ti ini isomhopfa ni a te eke bele aolukpe ni a roli ramhi ukpese, abi a li kpe te odode khi eni e mholi oghuemhe somhopfa, ni e gbo somhopfa. ¹¹ A zobe ni a pfuse oni akanya gbe pfo, ni abi o li te eke mu e egbe ni a ro somhopfa, ni a ligho somhi oni opfa abi abọ e te e. ¹² Emini a mholi oa mu Ɛshinẹgba eloe. Emini o mu eloe khi abi a li mholi oghuemhe ni a rote emini a mhue somhopfa, oa khi oni aa mhue, aa bino.

¹³ Oa khi eri mhia mie egbo eghuo itsua shi eke ni mhi ro ri itsua na egboese tsua. Ama ni a ga li abeghuo. ¹⁴ Aborokhia khi a mholi gbeku o memena egho, o ti ni a

* **7:5** Li ze 2 iKori 2.13 * **8:4** Li ze iRom 15.26

kpaghie eni ẹa mhuẹ obo. Ini wẹwẹ e ke li mhuẹ gbeku o ẹlẹse, ni ẹẹ aa ke rọ mholi, wẹwẹ e li kpaghie ẹ obo, ishegho o guẹ ti ẹ egbe abeghuo. ¹⁵ Abi a li keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Oni o ti ẹ gbili

 ọa ya tigbe mholi gbeku o,
ama oni o ti ikukuwẹ gbili,
 emhi khoghuo
 ọa tigbe ẹ baliku.”†

A ghie iTatosi je iKoriti

¹⁶ Mhi kphemhi na Eshinegba ni o li ri omuegbe onabi mhi mholi na ẹ, shi iTatosi udu. ¹⁷ Irari khi ọa khi eri o lese lama shi emini anye lema li o riele tse, ama eri o she kpe la li udu khi loli ẹ bhale deba ẹ. ¹⁸ Anye li ghie inyoghuo ooghuo deba li ẹ bhale. Ogbọ ni a ga lolo mu ekpe ẹ na elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya shi akanya itsabo usomhi onete oyi Eshinegba o khi. ¹⁹ Oa khi ogho tse, eri eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, e ze ọli o deba anye kia abi anye li tsua eni isomhopfa ikpagho ni anye ro ya na ẹ kia. Ikhi ikpaghiobo ni e ya ri ikuẹghie ghi eva oyi oni Onomhuẹ, ni o rokhasẹ khi anye mholi omuegbe roo kpaghiobo.

²⁰ Anye ẹa nono ni ogbokhoghuo o me emhi akhokhomhe okhoghuo gue shi abi anye li ri isomhopfa ikpagho okpokhe ena kia. ²¹ Emini o ze khi anye lina riele ọli khi, eri anye roshẹka ni anye rokhasẹ khi anye guẹ ri eni isomhopfa ikpagho ena kia. Oa khi odalo oyi Eshinegba tse ama li shi odalo oyi egbo nya.‡

²² Anye gbo li ghie inyoghuo olese ma aava ena egbe ẹ ghi ẹ. Anye she mu ọli fe itingmingme, anye me ọli me khi o ma nono ni loli kpaghie obo. Eena o mema ghole ọli o ro kpaghie obo, eena ni o she me khi eni a ri egbe ẹ nga a khi. ²³ ITatosi onuzava oyemhe ali oni anye ga a gbe akanya kugbe o khi, ama inyoghuo awa enekpole, etoeloli igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e ri ufumhi na iKirisiti. ²⁴ Irarigho, a ri inono oyee khasẹ eni egbo ena, ali emini o ze ni anye ro reẹ a gha, ni igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e me ọli.

9

Ikpaghiobo ni a ro na egbo eyi Eshinegba

¹ Mhi aa kha ke gbo keke ingme ikpaghiobo ni a nono ni a ro na egbo eyi Eshinegba ni e la eke ifudia shi ebe ghi ẹ. ² Mhi lese khi oo ghole ẹ ni a ro kpaghie obo, mhi gbo roli reẹ ẹ neta omose khasẹ egbo na obini iMasidonia, khi aolukpe, ẹẹ ni a la Akhaya a te muegbe ni a ro ya kpaghie obo, ali khi omuegbe oyee o she li guise egbo eghuo le, ni e ro li riele ikpaghiobo. ³ Ama eri mhi ghi inyoghuo awa ena ghi ẹ ni a ro mu egbe shi eke, ini eta omose ni anye re ẹ na shi isomhopfa ni a somhi, o khi li abi afue ni anye re ẹ na eta omose, ama ni o kie khi abi anye ẹ khi a li. ⁴ Irari khi ini onge iMasidonia okhoghuo o deba mhe bhale, ni aa ro mu egbe shi eke, omama o ya mu anye shi abi anye li ligho beshi regbenga ẹ reẹ neta omose. Eẹ omama o ya mu ne. ⁵ Loli o ze ni mhi ro ghie eni inyoghuo awa ena ralo na mhe, ni e ya muegbe isomhopfa okpokhe oyi ukpagho, ni ẹ khi a ya ro bhale shi eke neni mhi bhale. Eghẹghẹ agho ni a rokhasẹ khi eri o pfo ẹ udu li oni okpokhe ni o a khi oyi ichiobo.

⁶ A sato khi oni o chi-obo ri emhi ko khi ukuku o ya me khiesẹ. Oni o ri emhi ko tuo, emini e bu o ya me khiesẹ. ⁷ Ogbogbo o ri irarigho ke rona abi o pfo ọli udu, ama o khi ri iwolo rona, ali o khi li abine khi oni a ri ekpabo re ẹ riele, irari khi Eshinegba o ma nono oni o ri oghẹ ẹ rue obo-a. ⁸ Eshinegba o dobe ya ri ikhivose ni o dose oni a nono na ẹ, ni a ro bhale ya ẹ khi a mholi emhikpa gbeku o dose abi a nono ọli shi, ni a ro dobe ke riele eminete khi eminete na egboese eghẹghẹ kpa. ⁹ Ezeze abi a li keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ni oo,

“O li okpokhe tuotuo,

 o somhi eni ẹa mhuẹ opfa,

ogbo ọa ya yele

igue-ngeli oyoli-a ghue

 agboagbo.”*

¹⁰ Eshinegba ni o ri ukpamhi ẹ na ogbo ro ko, o gbo ri eminale na ogbokpa a le. O ya gbo ri ikpamhi ni a ro o ko ghi ẹ, o gbo rewe ze, o rewe fu ni a me khiesẹ. Ishegho ni onete ni

† 8:15 Li ze Okiali 16.18 ‡ 8:21 Li ze Ekpi 3.4 * 9:9 Li ze Iwolo 112.9 † 9:10 Li ze Aza 55.10

u ri ele na egbo o mo umomhi ne, ni u pfa le.†
 11 O ya re e pfue odekhode ni a ke li okpokhe egheghe kpa, ni ebubu egbo e ke kphemhi na Eshinegba ini anye tsua isomhopfa eye ghi we. 12 Oni ugamhi ni a lina ri okpokhe oye onaga ena, oga khi egbo eyi Eshinegba na pfa na tse o kpaghie obo, egbo ebubu e ri itobo ona a kphemhi na Eshinegba. 13 Eri akanya ni a gbe na egbo eyi Eshinegba o ri ufumhi na Eshinegba, o rewe kueghie Eshinegba. Ona o rokhase khi eni e mie usomhi onete oyi iKirisiti suo a khi, ni a ri oni usomhi gbe akanya, abi a li li okpokhe na we ali egbo elese. 14 Inono ni e rote ekelemhi udu mholi na e, e te e so iromhi na e, itobo ikhivose ni Eshinegba o re e khivose na we. 15 Awa ke kphemhi na Eshinegba shi isomhopfa oyoli ni unu oga dobe ngme pfo.

10

IPolu o ri akanya aghiusomhi oyoli lo egbo esọ

1 Eri a roli shi khi eri mhia pfo ini mhi la odalo oye e nu e ngme, ama ini mhi aa nu e migha, mhi nu e e ngme ingmemhi ni e ze. Mena, mhi lema e a ri esọ shi mhe eke, irari khi egbegbi iKirisiti lue o, ona ipfomhe ali ikuegbe-a o khi. 2 Egbo eghuo e lie khi eri mhia ngeli abi egbo na agbo ee li. Irarigho mhi ya ri uruli ni o ze nu we ngme emini mhi nu we ya ngme ini mhi bhale. A kpekpe a khi yeshe mhe ligho ngeli deba e. 3 Irari khi ini o ri riexhia khi elemhi agbo anye la, anye ea ya kholi abi egbo na agbo e lie kholi. 4 Irari khi itsua okholi eyanye, ea khi eni aa me alo gbugbugbu, ama obo oyi Eshinegba e te bhale. E mholi itoto ni e ro dobe e guoghọ ekpabo itoto oyi okphaghie-a. Anye e guoghọ ekhako-a, 5 ali isamhi ighagha nya-a, ni e khi ozuode, ni e ti egbewe nga a dose ilese eyi Eshinegba. Anye e mu isamhi ebe nya iko, anye rewe e nyese ukhomhi na iKirisiti. 6 Anye mu egbe ni anye ro ya na umha-sueso nya osoli ini issueso-negbe oye e o gba se.

7 Oga khi abi emhi o li odagbe a lie bino oli? Onge e okhoghuo o la o ni oo lu egboli onayi iKirisiti, o gbo sa ingme egboli bino, irari khi oyi iKirisiti anye li khi abi loli oli

* 10:17 Li ze ijere 9.24 * 11:3 Li ze Igbae 3.1-5,13

khi oyi iKirisiti. 8 Omama oga ya mu mhe shi o, ini mhi riex tono obo udu dose ode shi afu ni Onomhue o ro na mhe, mhi ro kpaghie e obo, ni oga khi oni a ro yese e. 9 Mhi aa nono ni mhi li abine khi eri mhi ri ebe ni mhi keke e nyamhise e alo. 10 Irari khi eri egbo eghuo e lie khi, ebe eyi iPolu e ma kho dose, ama ini o nu awa la ana o pfo-a, ingmemhi eyoli ea ke mu ameh. 11 A ze egbo eghoghose khi emini anye keke shi ebe ini anye ea la agho, khi wewe anye gbolo e riex, ini anye bhale migha.

12 Anye ea gbudu ya ri egbe anye khokho eni ee titi egbe we. Irari khi eni eri e ri egbewe mheshe egbewe, ni e ri egbewe khokho egbewe, eyeghe e khi. 13 Ama anye ea ya tono obo udu da ode, ama ashini Eshinegba o ri afu na anye ramhi anye ya tono obo udu ramhi, ikhi akanya ni anye gbe ni o ramhi e egbe. 14 Anye ea ya titi egbe anye dose ashini anye kha titi egbe anye ramhi, irari khi anye e mema rue usomhi onete oyi iKirisiti bhale ghi e, ni a ga lese gboo. 15 Anye ea ya ri ikanya ni egboese e gbe ke tono obo udu abine khi anye gbe we. Ochoghose eri anye ri udu shi khi irudunga oye e o ya ke nga shi o, ni anye gbo dobe gbe akanya ni e fune iteva oye e, abi Eshinegba o mheshe oli ni anye. 16 Ishegho ni anye dobe tsabo usomhi onete obini eke oboese ni o kpe obo na e, ini anye khi tigbe ri ikanya ni a gbe oboese tono obo udu.

17 Oni oo tono obo udu, o ke ri emini Onomhue o riex tono obo udu.* 18 Irari khi oga khi oni o ti egbe oli nga egbo ee mie khi o ti, ama oni Onomhue o mie, o khi oni a mie.

11

IPolu ali ighiusomhi na kee eyi egbholi

1 Mhi lema e a kpekpe a roshaka ri egbe mie oyeghe oyemhe ukuku o tse! 2 Ingme oye e o ma mu mhe egbe gba abi o li mu Eshinegba egbe, itobo khi eri a li abi omueshi ni oga me omose ghue, ni mhi she ro nga na omose oghuo, ikhi iKirisiti. 3 Ulishi oo mu mhe ini a ya yese e udu-a ali khi a ya tsua inono na tselele ni a mholi na iKirisiti pfia, ezeze abi enye o li ri ikpamhika eyoli di livu.* 4 Irari khi ini ogboese o bhale deba

ẹ ya ri iJesu ọlese tse abọ ye ẹ, ni mhia rọ tsabọ ye ẹ ghue, okekha khi ayemhe ọlese ni o khi ọda shi oni a kpe mie, a ke mie, okekha usomhi onete ọlese ni o khi ọda shi oni a kpe mie a ke mie, eri a mema nyanya mie ọli.

⁵ Mhi aa sa khi mhi kpọ dọse ighiusomhi na kee ena aakemeghwe eye ẹ ni e ghọ mu ẹ ẹloe eghọ. ⁶ Ini o ri rie khia khi ungmehi ọa lolo bie shi mhe unu, mhia khi ọni ọa lese ebe. Anye she ri ona lo ẹ esọ gboo, odekhode.

⁷ Eri mhi ri ona lamhe ni mhi aa rọọ khi oki nga ẹ ike abi mhi rọ gue usomhi onete oyi Eshinegba ye ẹ? Ni mhi rọ ri egbe mhe tiemhie eke ni mhi rọ re ẹ fu? ⁸ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese ee fali mhe ota abi mhi rọ la iteva oye ẹ gbe akanya. Mhi mie we rọ zuse na ẹ. ⁹ Abi mhi rọ la aye ẹ, mhi aa ri ingme ukpago nase ẹ, inyoghuo awa ni e rọte iMasidonia bhale e tsua emhikpa ni mhi i nono ghi mhe. Abi o kpe li ookhokho, ni mhi aa kpe ri itsua na e tsua ighọ o kie ya li odalo.† ¹⁰ Ini igesikia oyi iKirisiti o da kie la mhe egbe ne, ogbokhoghuo ọa la ọ ni ọ dobe ya khu mhe mhi khi ke lina tonu obo udu elemhi eke Akhaya. ¹¹ Ọa khi eri mhi aa nono ingme oye, ini mhi ke da lie khi mhi aa nono ni mhi ri itsua na ẹ tsua. Eshinegba ọ lese khi mhi nono ingme oye.

¹² Mhi ya kie ke rie ẹ emini mhi kie kpe rie ẹ. Eghẹghẹ aghọ, eni ẹ nono ni wewe e lie khi ikanya eyewe ali eyanye khi abeghuo e li, ni mhi rọli khi we unu-a. ¹³ Emose eghogho, ighiusomhi na kee eyi egholi e khi, ni e ri ikanya ni ẹ gbe ẹ lono egholi, ni ẹ li egbọ ikokoalo, ni e ri egbe we shi khi ighiusomhi na kee eyi iKirisiti wewe e khi. ¹⁴ Ọa ke khi emini áá khokho, irari khi eri okphaghie ọ ri egboli mele agheni oyi akpa a li egbọ ikokoalo. ¹⁵ Irarighọ, ọa khi emhi oshabo ini ighiusomhi eyoli, ẹ li ikokoalo ri egbewe mele ighiusomhi ni e migha shi ipfuase. Ikpukhokho, e ya me isọ-ẹzọ oyewe mie.

Osoli ni iPolu ọ me na iKirisiti

† **11:9** Li ze iFili 4.15-18 † **11:23** Li ze Ika 16.23 § **11:24** Li ze iDeut 25.3 * **11:25** Li ze Ika 16.22; 14.19
 † **11:26** Li ze Ika 9.23; 14.15

¹⁶ Mhi gbo ngme ọli, ogbokhoghuo ọ khi sa khi oyeghe mhi khi, ama ini u ke ligho sa, kie ligho mie mhe abi oyeghe, ni mhi me emhi rọ ke neta omose. ¹⁷ Ama ọa khi emini Onomhue ọ kha lie mhi ngme mhia ngme memena. Eri mhi ga ngme abi oyeghe elemhi ingme ineta omose ona. ¹⁸ Aborokhia khi eghose e ri emini e rie ẹ ẹ neta omose egho, mhi ya li lana ligho. ¹⁹ Ilesingme dọse oye ẹ o ze ni a rọ ri oghẹ mie eyeghe shi iteva oye ena! ²⁰ Egbọ ni ẹ mu ẹ ighumha, ni e ri ikpamhika do ẹ ighiato, ni e re ẹ le emhi, ni e ri ukpeloe e gbe ẹ e gbo pfi ima shi ẹ alo, wewe áá mie. ²¹ Omama o khi, ni mhi rọ lie khi eri anye pfo alo-a, ni anye a rọ lina ngeli deba ẹ.

O kha khia khi onete o khi ni eni ighiusomhi eyi egholi egho e rọ ke neta omose shi emhi afue ni ẹ rie ẹ deba ẹ, mhi ya li nu we la ana neta omose. Ama a rọli shi udu khi egbọ ni ọ neta omose shi angeli oghogho, khi oyeghe ọ khi.

²² Ghe khe, e khe khi Iburu wewe e khi, Iburu mhi li khi, ẹe khi iZireni wewe e khi, iZireni mhi li khi. Imimi Aburaamu ni e khi, loli mhi li khi. ²³ Ighiusomhi eyi iKirisiti ẹe khi wewe e khi? Mhi la ana ya li oyeghe! Mhi ga ti dọse we e! Mhi ga gbe akanya dọse we. Mhi la owa ighumha itingme ni e bu ne, iti-ingme ni a gbe mhe itali e bu dọse eyewe. Iti-ingme ni eghuli o kha gbe mhe e bu ne.‡ ²⁴ Agbhaghbamhi ishe egbọ iJu e gbe mhe itali oghuo ọa la egbhueva.§ ²⁵ Itese egbọ iRomu e gbe mhe ikpokpo, a tonu mhe eche utoghuo. Itese oko oko oniemi ni mhi lo e kulu, ogbeleghuo ali eliyose nya mhi la ukhomhi oko oniemi, ni o tsua mhe gase, ni mhia me abi mhi li kia.* ²⁶ Iti ingmi-ingme mhi ye asha, ni mhi kha ri egbe na oko oniemi ali ighiato gbe-a, mhi gbo la okhena oyi egbọ iJu eyemhe, ali iJeta. Mhi li la egbegbi okhena elemhi ifui apfe, mhi la okhena odagbe ifufu, mhi la okhena ukhomhi oko oniemi, mhi gbo la okhena oyi egbọ eghuo, ni e li abi eni e mie Onomhue suọ.† ²⁷ Eghẹghẹ kpa mhi rọ la iroshaka ali akanya agbeghua, mhia

mẹ olesẹ lesẹ ẹlẹ-iyosẹ eni e bu, okiamhi ali okiamẹ o gbe mhe. Eminale eyemhe e pfo mhe isheghuo, isheghuo ulili o gbe mhe, mhi aa mē itsua sọ. ²⁸ Ini a ri obo ri egho shi eke, ogbelekpa usamhi ni mhi sa shi ingme oyi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ o rọ nase mhe. ²⁹ Oghuo o famhi losẹ ni ọa li pfi olosemhe na mhe? Abi khi ogbokhoghuo ọ lamhe olamhe ni ọa ri egbe lala mhe?

³⁰ Ini mhi riẹ neta omose, emini e ri olosemhe oyemhe ya khasẹ mhi rọ ya neta omose. ³¹ Eshinegba ita Onomhue iJesu ọ lesẹ khi ọa khi egbhọli mhia lo. Ikhivose khi eva oyoli agboagbo ³² Abi mhi rọ la ẹoli iDamasikosi, eri igovunọ ni o gbe akanya deba oghie Aretasi ọ ri idogeli kpe khe mhe ode unuekpe ni a te lo oni ẹoli, ni e ba gba mhe mu. ³³ Ama eri ogbo rue mhe pfilo ugi rote okele ni o la ugbe ni a khi gasẹ oni ẹoli bena tiemhi, ni mhi rọ mē asha na vu.‡

12

Irokhase ni iPolu o me

¹ Mhi ya kie ke neta omose, ama, mhi lesẹ khi ọa mhọli eleli ni o rọ ọ bhale. Irarigho ingme imeke ali irokhase ni Onomhue ọ rọ na mhe mhi ke ya ke ngme nga memena. ² Mhi lesẹ omose oghuo ni ọ la elemhi iKirisiti ni a rue je idane agbhagbhamhi onuzi-ese, oonokpe-igbene. Ini elemhi idiegbe ọ la o, ini ọa khi elemhi idiegbe o, mhia lesẹ. Ama Eshinegba ọ lesẹ. ³ Abi mhi ngme, mhiẹ khi Eshinegba tse ọ lesẹ ini elemhi idiegbe ọ la, ini ọa la elemhi idiegbe. ⁴ Eri a rue ọli eke-a zai, ya nga Apfe oyi Eshinegba na iloghie. O suọ emini ẹa ze ya guele, ni aa ya lama shi a gbudu ngme unu le. ⁵ Oni omose ogho mhi rọ ya neta omose. Ama mhia ya ri egbemhe neta omose, see ni umha mhue ekpabo oyemhe. ⁶ Ini mhi ri riẹ neta omose, mhia ya riẹle ingme oyeghe, itobo khi igesikia mhia ngme tse. Mhi ya roshẹka ini mhi khi ngme da ode. Eghẹghẹ agho ongee okhoghuo ọa ya timhe nga dose abi a kha timhe nga ramhi, rote emini a mē khi mhi riẹle ali emini a suọ khi mhi ngme.

⁷ Eri a ri emini o li abi ugba ni o ya ke nase mhe shi mhe egbe ni o khi aghiusomhi oyi

okphaghiẹ, ini mhi khi vuse ike dose shi irokhase ebubu ni mhi mē. ⁸ Itese mhi lema Eshinegba o mie mhe oni emhi anasemhe ona pfi-a. ⁹ Ama emini ọ rọ sọ mhe ọ khi, “Ekpabo eyemhe o she bu ẹ, irari khi ini o losẹ, lolu ekpabo eyemhe e rọ mē asha ri egbe ẹ khasẹ.” Irarigho mhi rọ ri oghẹle ri olosemhe oyemhe ya neta omose, ni ekpabo eyi iKirisiti e mē asha remhe gbe akanya. ¹⁰ Ini mhi mhue olosemhe, ali ni a rọ tsue mhe, ali ni mhi rọ la umhamẹ ali ni a rọ mu okhọli vule shi mhe ọ, ali ni mhi rọ mhọli iyese-udu-a, o kha da khi itobo oyi iKirisiti, eri o ri egbe ẹ mu mhe. Irari khi ini o losẹ mhe, lolu mhi rọ mhọli itoto.

Ingme oyi egbo iKoriti o mu iPolu egbe

¹¹ Eri mhi chi ooyeghe-a, ama ẹẹ a yese mhe ẹ chi ọli-a. Ẹẹ a kha ke titi mhe. Ini mhi aa ririẹ khi emhi khoghuo, mhia mhue emhikhoghuo ni mhi te kpo dose eni a lui, “Ighiusomhi na keẹ ena aakemeghue.”

¹² Elemhi iregbemie osoli, mhi rọ la iteva oyeẹ gbe riẹle ọlele onyaloa ali oshabo ni o rokhase khi aghiusomhi na keẹ oyi iKirisiti mhi khi. ¹³ Eri ikhivose ni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese e mē mie o de ẹ unu-a? Abi mhi aa li ri ingme ikpaghiobo ukpagho nase ẹ lo? A kpekpe, a rọ topfa mhe shi ọ.

¹⁴ Utonuzese na ni mhi rọ mu egbe ni mhi rọ bhale ya bino ẹ. Mhi aa ya mhila ẹ emhi khoghuo. Ẹẹ oyeẹ mhia nono, ọa khi ukpagho oyeẹ. Ọa kpe khi eniye ẹ ri emhi na eni e bia we ẹ le, ama eni e bia eniye e ri emhi na we ẹ le. ¹⁵ Irarigho, mhi rọ ya ri oghẹle ri ukpagho ni mhi mhọli nya ali mhemhe nya na ẹ, rọ kpaghiẹ ẹ obo. Inono onikeke a ya mhọli deba mhe ini mhi mhọli inono oniemi na ẹ?

¹⁶ A lama shi ọ khi mhi aa khi itsua na ẹ ni aa tsua. Ama egbo eghuo e ya lie khi ikpamhika mhi rọ ri egbhọli di ẹ mu. ¹⁷ Eri mhi ri egbo ni mhi ghie ghi ẹ mu ẹ ma eke? ¹⁸ Eri mhi lema iTatosi o ke le, mhiẹ inyoghuo awa onokpole ọ kphase ọli. Eri a ya lie khi eri iTatosi ọ mu ẹ ma eke? Ọa fe ligho. Abi khi aa lesẹ khi usamhi oghuo mhemhe ali lolu anye mhọli shi udu ni anye rọ riẹle emini mhemhe ali lolu anye ga riẹle?

‡ 11:33 Li ze Ika 9.23-25

19 Otse eri a dabi khi eri anye kie kpẹ roshẹka ke khe egbe anye shi ekẹ odalo oye ẹ. Oa khi igho. Ama abi iKirisiti o nono ni anye li ngme, anye li odalo oyi Eshinegba. Emole, eri anye rieḷe emini anye rieḷe nya ro kpaghie ẹ obo. 20 Egbe limhe khi ini mhi ramhi agho khi mhia ya bhale ya me ẹ shi abi mhia nono ni a li, ali khi aa ya me mhe abi a nono ni mhi li. Ulishi o o mu mhe khi mhi ya bhale ya ẹ shi uwola ali ubogbo, ali udu ni o o to, ali ukphe, ali ikemhi ikui-iku, ali iyese egbe eva-a, ali ineta, ali itipfuabonga, ali ozughu iteva oye. 21 Egbe limhe khi ini mhi ke bhale, khi Eshinegba o ya ri omama mu mhe odalo oye. Mhi ya vie na ebubu ẹ ni ea kie rote agbo olamhe oyewe mupfi lasele. Ni a kie la angeli efiala, ikhi usamhi irumheba, ali olamhe ighue imumu.

13

Itse-agua ali otse enekpukhokho

1 Utonuzese na ni mhia bhale ya bino ẹ. Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o o, "Osele eva, okekhi ese, a ro o mu ma ingme, ni a ro so ezọ."* 2 Mhi kpẹ tse agua ye ẹ, ẹ ni a kpẹ lamhe olamhe, ali egboese eni e kpole nya. Mhi kpẹ ngme o li ibhale onuzieva oyemhe. Memena, mhi gbo ngme o li abi mhi la oboese, mhi tse agua khi ini mhi gbo bhale khi mhi aa ya ze we obo khi mhi aa na we osoli. 3 Onana o ya rokhase ẹ khi iKirisiti mhi ngme ẹ na. Ini o sese ẹ ingme se, a ro ya lese khi o mholi ekpabo iteva oye. 4 Ini o ri rie khia khi oa mhue itoto abi a ro tali ma apfida gbe-a, ekpabo oyi Eshinegba o ro a la agbo. Eri awa aa li mhue itoto abi iKirisiti. Ama a ya me o li khi anye ya ri ekpabo oyi Eshinegba la agbo, ezese abi iJesu o li, ni anye ro ga ẹ.

5 A mhese egbe ẹ bie bino ni a me ini a kie la elemhi irudunga oye ẹ. Ini a mhese egbe ẹ bino ni a ro me khi iJesu iKirisiti oa la agbo oye, a lese khi a she de oni imhesebino. 6 Mhi lese khi a ya me o li me khi anye ea de oni imhesebino. 7 Anye lema Eshinegba, a khi rieḷe do-a. Ona oa khi ni anye ro rokhase khi anye she me emini anye ẹ nono mu mhue, ama ni o re ẹ ke

rieḷe emini e gbe akanya ini anye rie li abi eni de. 8 Irari khi anye ea ya rieḷe emini o mu okholi vule shi igesikia o, ama emini o ya mu igesikia mhue anye ya rieḷe. 9 Egbe ma mu anye, ini o lose anye ni ee a ro mholi itoto. Igho anye gbo lie so iromhi Eshinegba o re ẹ ke ngeli shi eghegehe, abi o nono ni a li ke ngeli. 10 Loli o ze khi mhia keke ebe ona abi mhia ro nu ẹ la oobo ena. Igho lo, ini mhi khi roli ze mu ẹ, ini mhi bhale deba ẹ. Irari khi eri mhia nono ni mhi ri afu ni Onomhue o ro na mhe gbe akanya, ni mhi ro kpaghie ẹ obo, ni oa khi ni mhi ro bighi ẹ de.

11 Ni mhi ro gbe o li ukhomhi inyoghuumhe, Okhila! A mu udu oye ẹ pfi, a su o lema oyemhe, a lama shi egbe ẹ o, a ri opfomhe nu egbe ke la. Eghegehe agho ni Eshinegba na inono ali opfomhe o nu ẹ la.

12 A ke tse egbe egbegbi otse, a ghele mu egbe. 13 Egbo eyi Eshinegba nya ee tse ẹ.

14 Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue, ali inono oyi Eshinegba, ali iregbemu onayi Ayemhe-no-pfuase, e ka nu ee nya la.

* 13:1 Li ze iDeut 17.6; 19.15

Ebe ni iPoLu o keke ghi egbo IGalesha Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPoLu aghiusomhi na kee ni o a khi obọ oyi egbo mhi te bhale, wekhi obọ oyi ogbo a te ghie mhe, ama obọ oyi iJesu iKirisiti ali Eshinegba Ita ni o rote eghuli guise oli le mhi te bhale, mhemhe mhi keke ebe ona. ² Mhemhe ali inyoghuo ni e miesuo nya ni e nu mhe la, anye ga tse igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eoli iGalesha nya.

³ Eshinegba itawa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e. ⁴ Loli o ri egboli bhale shi iluasobo shi olamhe eyawa ni o ro pfa awa shi eke agbo okholo ali agbo ingmobe ni awa la ena abi o ghole Eshinegba oyawa ni o gbo khi ita awa. ⁵ Loli a ri ufumhi ya na ya ramhi ele na agboagbo. Atse.

Usomhi onete olese oke la o

⁶ Abọ e sha mhe khi a she gbẹ kie oni o rote isomhelemhi oyi iKirisiti lu e, a mu egbe nyene e deba usomhi onete olese ni o khili oda, ⁷ ni o khia khi ea fe ga khi usomhi onete. O rokhase khi egbo eghuo e she pfi e lo omunu ali khi ee dua ni e mu usomhi onete oyi iKirisiti ukhomhi pfi kpoke ⁸ Ama ini otseku khi aanye, okekhi agheni ni o rote iloghie tiemhile, o ya gue usomhi olese ye e ni o khi oda shi oni anye kpe gue ye e, a ze ni a rue oli shi ogbo ni a she pfa ezọ mu je ilimhi iriere.

⁹ Abi anye kpe ngme loli mhi gbo ri ele ngme memena, khi ini ogbo o bhale ya gue usomhi onete olese ye e ni o khi oda shi oni a miesuo, oni a pfa ezọ mu o pfua agboagbo o khi!

¹⁰ Eri mhia nono ni egbo e ba mie shi mhe o abi khi Eshinegba mhia nono ni o mie shi mhe o? Abi khi egbo mhia nono ni mhi ri egbe mu? Ini o khia khi egbo mhi kiele a nono ni mhi ri egbe mu lo, mhi aa kha khi aghiusomhi oyi iKirisiti.

Eshinegba o lu iPoLu

¹¹ Mhia nono ni mhi gueye e inyoghuo-mhe khi usomhi onete ni mhi ro o tse abọ o a khi obọ oyi ogbo o te bhale. ¹² Mhi aa rote obọ oyi ogbokhoghuo mie oli, wekhi eri a sese mhe lue. Ime-alo mhi te mie oli rote obọ oyi iJesu iKirisiti.

¹³ Irari khi a she kpe suo mhe eko abi mhi ro la ugamhi oyi egbo iJu, abi mhi li lolo roshaka e mu okholi vule shi ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba o. Mhi roshaka ini mhi yese imiesuo oyewe-

a.* ¹⁴ Mhi fu shi oni ugamhi egbo iJu dose ebubu egbo ni anye la otu oghuo, ali mhi mholi omuegbe shi ishi eyi eni e bia mhe.†

¹⁵ Ama abi Eshinegba ni o rote eke ze mhe kee neni inyemhe o bia mhe, ni o lu mhe rote okhale oyoli. Egbe mu oli khi ¹⁶ o ri omioli khashe mhe ni a bhale ya e khi mhi ri oli tsabo ifuabo egbo iJeta. Mhi aa vu ya mhila ogbokhoghuo,‡ ¹⁷ wekhi eri mhi je eoli iJerusalemu ya me eni e khi ighiusomhi na kee, neni o ze mhe, ama eri mhi je eke Arebia ali mhi tigbe nyene egbe jele eoli iDamasikosi.

¹⁸ Abi ikpe ese e ro dose se, mhi ro tigbe nga iJerusalemu ni mhemhe ali iPita anye lese egbe, mhi nu oli la ogbele igbeshe.§ ¹⁹ Mhi aa me aghiusomhi na kee olese se khi iJemhisi ni o khi inyoghuo Onomhue.

²⁰ Mhia gueye e ukpeloe Eshinegba khi emini mhi keke e ghi e ea khi egbholi. ²¹ Elelese, mhi je eke iSiria ali eke iSilisha. ²² Ogbokhoghuo o la elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eke iJudia ni o me mhe ukpeloe ghue. ²³ Eko ni e lese suo khi: "Oni omose ni o kpe mu okholi vule shi awa o, eri o ke tsabo oni ungmehi irudunga oni o kpe dua ni lue yese-a." ²⁴ E kuoghi Eshinegba itobo oyemhe.

2

Ighiusomhi na ke e mie iPoLu

¹ Ikpe igbene e dose, mhi nga iJerusalemu. Utona, iBanabasi o deba mhe. Mhi li gbo rue iTatosi.* ² Eri mhi nga obọ ni mhi ro ri imealo ni mhi me gbe akanya, ali ni

* **1:13** Li ze Ika 8.3; 22.4-5; 26.9-11 † **1:14** Li ze Ika 22.3
Ika 9.26-30 * **2:1** Li ze Ika 11.30; 15.2

‡ **1:16** Li ze Ika 9.3-6; 22.6-10; 26.13-18 § **1:18** Li ze

mhi rokhase we usomhi onete ni mhi ro o tse abo ifuabo egbo iJeta. Ama eri mhi bena rielle ona khase egbo ni e khi eni ee ralo, irari khi ulishi oo mu mhe ini ikanya ni mhi kpe gbe ghue ali ena ikpukhokho eyemhe e ya khi afue. ³ ITatosi ni o nu mhe kia, aa lie khi o mema shele-a, abi o tseku khi ongi iGiriki. ⁴ Eri ingme oshelle onana o laseli irari khi inyoghwo eghuo ena egbholi e bena lo anye ifuabo, ni e ba me asha guano udi epfua ni iJesu iKirisiti o ro na anye, mu anye ighumha. ⁵ Ama anye ea tigbe lama na we ukuku eghenge ni a ro bhale ya e khi igesikia oyi oni usomhi onete o nu e kie la.

⁶ Egbo eni e bino egbewe khi wewe e mu eloe, ea mu mhe eloe, irari khi Eshinegba o a mhu e oni o kpe mhe ne, ali khi abi ogbo li edato o a roli e gue ogbo ez o. Eni egbo eghogho ea mhu emini e ro ma mhe usomhi onete.† ⁷ Ama eri e me khi a she ri akanya itsabo usomhi onete ghi egbo iJeta nga mhe obo, ezeze abi a li li ghie iPita ghi egbo iJu. ⁸ Irari khi abi Eshinegba o li nu iPita e gbe akanya abi aghiusomhi na kee ni a ghie ghi egbo iJu, igho o li nu mhe gbe abi aghiusomhi ni a ghie ghi egbo iJeta. ⁹ IJemhisi ali iPita ali iJoni ni a lese khi wewe e mu oni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhu e, e me khi Eshinegba o ri isomhopfa na ke na mhemhe ali iBanabasi, e ro lama na anye, anye ke tsabo oni usomhi onete oghuo ye egbo iJeta. We we e tsabo ye egbo iJu. ¹⁰ Emini e ngme khi anye ke kpaghie egbo ni ea mholi obo, igho mhi li rosheka rielle oli.

IPolu o gueye iPita khi o a gue rielle

¹¹ Abi iPita o ro bhale Atioki, mhi gueye oli gboo ghemhe ghe e khi o a gue kia, irari khi o lue. ¹² Neni egbo ni iJemhisi o ghie usomhi, e bhale, iPita o kpe nu egbo iJeta a le eminale kugbe, ama abi eni egbo e ro bhale, o ti je ukhokho na iJeta egho, irari khi ulishi oyi egbo ni e lie khi ogbo o mema shele-a oo mu oli. ¹³ Egbo iJu eni e miesuo enekpole e li kuma oli o rielle ikokoalo, ya ramhi khi oni ikokoalo o li ri iBanabasi kuma we o.

¹⁴ Abi mhi ro me khi, ea rote ode igesikia abi oni usomhi onete o ngme, mhi la ukpeloe eni egbo lie iPita, “Ogbo iJu u khi, ama wa ngeli abi ogbo iJeta. Elo o ze ni u ke ro nono ni i ri itoto mu egbo iJeta ke rielle ighuighue eyi egbo iJu?”

¹⁵ “Egbo iJu a bia awa, awa aa khi egbo iJeta ena olamhe,” abi a lu we. ¹⁶ Lese khi aa ya pfa na ogbo irari khi o ri ushi a gbe akanya, ama itobo irudunga iJesu iKirisiti. Igho awa li li ri udu nga iJesu iKirisiti ni a ro pfa na awa. O a khi itobo irushi-gbe akanya, irari khi ogbokhoghuo o a la o ni a ya pfa na irari khi o dobe ri ushi a gbe akanya.‡ ¹⁷ “Abi awa lie dua ni awa khi eni a pfa na elemhi iKirisiti, eri o rokhase khi ena olamhe awa khi. Ogho khi eri iJesu o mu e ma olamhe? Iiye o, o a khi igho! ¹⁸ Mhi kha rielle emini mhi guogho-a roko, eri mhi rokhase khi ogbushia mhi khi. ¹⁹ Irari khi rote ushi mhi te ghu pfa ushi, ni mhi dobe la o na Eshinegba. ²⁰ A she li ta mhe ma apfida abi a li ta iJesu ma apfida, ali khi aa ke khi mhemhe mhi ke la agbo, ama iKirisiti o ke la agbo oyemhe. Agbo ni mhi la elemhi idiegbe oyemhe memena, irudunga Omi Eshinegba mhi te la o, ni o nono ingme oyemhe, ni o ghu-a, ni o ri agbo oyoli na mhe. ²¹ Mhi aa ri obo gbe isomhelemhi oyi Eshinegba nye, irari khi ini o khia khi itobo iri-ushi-gbe akanya ogbo ro pfuase lo, eghuli afue iKirisiti o ghu!”

3

Irudunga tse o khi ode imiepfuese

¹ Ee eyege egbo iGalesha! Oghuo o ri ogbho na e le? Ukpeloe oye e a la ri iJesu iKirisiti khase gboo khi eri a ta li ma apfida. ² Mhia nono ni mhi rote obo oye e lese emhi oghuo. Eri a mie Ayemhe oyi Eshinegba irari khi a ri ushi gbe akanya, abi khi irari khi a mie emini a suo suo? ³ Eeyege a gho khi? A kha ri Ayemhe oyi Eshinegba gba ekele se, a tigbe e dua ni a ri ekpabo ogbo gbe oni akanya pfo? ⁴ Eri a na lina me osoli shi afue? Ini afue a me osoli, ⁵ Ayemhe oyi Eshinegba ni o ro na e, ali ikanya oshabo ni o gbe iteva oye e, itobo khi a ri Ishi eyi

† 2:6 Li ze iDeut 10.17 ‡ 2:16 Li ze Iwolo 143.2; iRom 3.20,22

iMosisi gbe akanya lo abi khi irari emini a mie ingme oyi iKirisiti suo, o ze ni o ro riefe ena?

⁶ A sa ingme oyi Aburaamu ghue, “Eri o mie Eshinegba suo ni a ro pfa na li khi o pfuase.”* ⁷ A lese oli sho, khi egbo ni e miesuo, e khi imi Aburaamu.† ⁸ Ebe-no-pfuase o kpe ngme oli shi eke khi Eshinegba o ya rote irudunga oyi egbo ijeta pfa na we, o gue oni ungmehi ye Aburaamu oo li, “A ya rote obo oye khivose na ishishi ena ekagbo nya.”‡ ⁹ Irarigho, eni e mholi irudunga a ya khivose na abi a li khivose na Aburaamu, ikhi omose irudunga.

¹⁰ Egbo nya ni e ri egbe da iri-ushi gbe akanya, a pfi unu na, irari khi a keke oli khi, “Unu a pfi na ogbo ni o da ri emini a keke shi ebe ushi nya gbe akanya.”§ ¹¹ Mena, aa me ogbokhoghuo ni a pfa na odalo Eshinegba irari khi o ri ushi gbe akanya, itobo khi, “Eni e pfuase, irudunga o re we ya la agbo.”* ¹² Ode irudunga o kioda shi ode ushi, ni oo, “Oni o da ri ushi gbe akanya, ushi o ro ya la agbo.”† ¹³ Eri iKirisiti o pfa awa shi eke elemhi ipfiunu-a oyi ushi abi o li khi oni a pfi unu na irari oyawa, irari khi a keke oli khi, “Unu a pfi na ogbokpa ni a soli-a shi oora.”‡ ¹⁴ Eri o pfa awa shi eke ni ikhivose eyi Aburaamu e ramhi egbo ijeta egbe, rote iJesu iKirisiti, ni awa me ikhivose oyi ishobo Ayemhe-no-pfuase rote irudunga.

Oni Ushi ali oni ishobo

¹⁵ Inyoghua a ze mhe ri angeli ekekpa rue irokhokho. Ezeze abi ogbokhoghuo o li dobe ya shishi o-a, wekhi eri o dobe ya ro ma ilamasho, ni Eshinegba o nu ogbo lama sho, ni o she gbola migha. Igho oni ingme onana o li. ¹⁶ Oni ishobo, Aburaamu ali omioli a shi oli na. Ebe-no-pfuase o li, “Ali imioli,” ni e khi ebubu egbo, ama, “Ali omie,” ni o khi ogbo oghuo, ni o khi iKirisiti. § ¹⁷ Emini mhi ri ona ngme khi, ushi ni a tigbe ro lasela abi ikpe egbhue uye ali uye ali igbe (430) e ro dose se, o guoghoni ishobo ni Eshinegba o shi-a, ni a yele oni ekha-a.*

* **3:6** Li ze Igbae 15.6; iRom 4.3 † **3:7** Li ze iRom 4.16 ‡ **3:8** Li ze Igbae 12.3 § **3:10** Li ze iDeut 27.26 * **3:11** Li ze Abak 2.4 † **3:12** Li ze iLev 18.5 ‡ **3:13** Li ze iDeut 21.23 § **3:16** Li ze Igbae 12.7 * **3:17** Li ze Okiali 12.40 † **3:18** Li ze iRom 4.14 ‡ **3:29** Li ze iRom 4.13

¹⁸ Ini oni ugu o migha shi ushi lo, o a kha ke migha nga ishobo, Ama rote isomhelemhi oyi Eshinegba o ro shi oni ishobo na Aburaamu.†

¹⁹ Elo o ze ni a ro ri ushi bhale? Eri a ri ushi bhale ni a ro rokhashe khi awa lamhe. Eri a roli shi eke ramhi egheghe ni omiomi Aburaamu ni a riefe ishobo khe o ro ya bhale. Eshinegba o ri oni ushi na igeni tiemhile na iMosisi ni o la iteva ogbo ali Eshinegba. ²⁰ Awa kha da ngme ingme omigha-na ogbo ne, o rokhashe khi egbo aava e mema lasela shi agho, Ama Eshinegba lolighuo o shi oni ishobo ona, Eshinegba oghuo, o khi.

Emini ushi o migha shi

²¹ Eri ushi o ke a zu ishobo oyi Eshinegba ode? Iye o! Irari ini eri a ri ushi bhale ni o ri agbo ke na ogbo lo, a kha ri irarigho pfa na ogbokpa ini o ri ushi gbe akanya. ²² Ama Ebe-no-pfuase o ngme gho khi ekpabo olamhe o mhese a na agbo nya, ni a ba bhale ya e khi emini a shobo, ni a ro o na ogbo rote obo oyi iJesu iKirisiti ni a roli na egbo ni e miesuo.

²³ Neni oni irudunga o bhale, eri ushi o mu awa ighumha, o pfi awa okpe ramhi ni irudunga o ro bhale. ²⁴ Eri a ri ushi na awa ni o sese awa ode ramhi ni iKirisiti o ro bhale, ni a rote irudunga pfa na awa. ²⁵ Memena abi egheghe irudunga o ro bhale, ushi o a ke e sese awa ode.

Imi Eshinegba

²⁶ Ee nya, imi Eshinegba a khi rote irudunga oyi iJesu iKirisiti. ²⁷ Irari khi ee nya ni a batazi elemhi iKirisiti, a she ri iKirisiti so. ²⁸ Ikhioda o la o na ogbo iju ali ogbo ijeta, wekhi ikhioda o la oghumha, ali oni o a khi oghumha, wekhi omose ali okpotso, irari khi ee nya, oghuo a khi shi iJesu iKirisiti o. ²⁹ Ini a khi onayi iKirisiti, egheghe agho imi Aburaamu a khi, a khi eni e mholi okemhi shi oni ishobo.‡

4

¹ Emini mhia ngme khi, ini oni oni ugu o go lu o da kie khi ukuku omose ne, o kioda

shi oghumha o, ama loli o kie ya mholi eni apfe nya. ² Eri o kiele ya la obo oyi eni e ri eloe e khu oli, ali eni a ri eni ugu nga obo ne, ya ramhi eghēghe ni itali o shi shi eke, ni o ro ya womhe eloe. ³ Igho o li khi shi awa egbe. Ighumha eyi iyemhe ni e mhesē na agbo nya, e mhesē e na awa neni awa mholi iwomhe loe elemhi ayemhe. ⁴ Ama abi oni eghēghe o ro ramhi, Eshinegba o ghie omioli ni okpotso o bia, ni a bia shi eghēghe ushi, ⁵ ni o ro tsumhi egbo ni ushi o mhesē e na, ni awa te eni a lu Imi Eshinegba. ⁶ Itobo khi a khi imioli, Eshinegba o ro ghie Ayemhe oyi Omioli bhale udu oyawa, Ayemhe ni o tsesē lie, "Itamhe, Itamhe." ⁷ Itobo ona, wa a ke khi oghumha ama omioli, abi u ke ro khi omioli egho, Eshinegba o she re mie oni ishobo. *

Omuegbe ni iPolu o mholi na egbo iGalesha

⁸ Eghēghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, a khi ighumha eyi emini e khi ilitsa ni ea khi Eshinegba. ⁹ Ama memena ni a ke ro lese Eshinegba, ali abi Eshinegba o ke ro lese e ena, elo o ze khi a nono ni a nyene egbe gbo deba iyemhe afue ni ea mhue ekpabo? Elo o ze ni a ro o nono ni e gbo mu e ighumha utonuzi-eva? ¹⁰ A ri eloe e shi ogbele na ke ali iki ali eghēghe ali ikpe. ¹¹ Ulishi oo mu mhe irari khi o li mhe eloe abine khi eri mhi pfuse eghēghe-a shi e egbe shi afue.

¹² Mhia lema e, inyoghuo a li abi mhi li, irari khi eri mhi li abi a li. Aa li mhe ingmobe. ¹³ A yelee, khi elemhi umha ze mhi la ni mhi ro tse abo usomhi onete ye e odo-ode. ¹⁴ Abi o tseku khia khi ughuamhi oyemhe khi eri o li abi anasemhe na e, aa ri eloe gbe mhe, aa kie mhe. Ochogho, eri a kpe abo mie mhe abine khi agheni Eshinegba mhi khi, abi a kha li mie iJesu iKirisiti. ¹⁵ Elo o li oghelē oyeē? Mhi dobe ya pfi otsele khi ini o ze ya li lo khi a kha ga vuonyo ikpamhi alo eye e na mhe. ¹⁶ Mhi she mele obe e-a irari khi mhi gue igesikia ye e?

¹⁷ Egbo e nono ni e ti e ma egbe, ama oa khia ode ni o ti o khi. Emini e nono khi ni e re e mele epfese-a shi anye o, ni a khi eni e

mholi omuegbe na we. ¹⁸ O ti ni ogbo o mholi omuegbe ini o da khi eminente o mholi oli shi, ali ni o ke mholi oli eghēghe kpa, oa khi ini mhi da lese la agho tse. ¹⁹ Imimhe, egbe e to mhe shi ingme oyeē, abi okpotso ni oku oo to, ni a ro bhale ya e khi a me iKirisiti agbo oyeē. ²⁰ Abi a khe khi mhi nu e la, ni mhi mu uruli oyemhe pfi, irari khi egbe e pfo mhe-a shi ingme oye e!

Ega ali iSera

²¹ A gueye mhe ghue, ikhi ee ni a nono ni a khi eni ushi o mhesē a na, a lese abi ushi o ngme? ²² Irari khi a keke oli khi Aburaamu, o bia eniye emose aava, oghuo oo khi omi okpotso oghumha, onokpole o khi omi ogbo. † ²³ Omoo ni oghumha o bia na li, eri a bia li rote ode na tse, ama oni egbegbi okpotso o bia, a bia li rote ode ishobo.

²⁴ Eni ingme ena nya e mholi emini e migha shi, irari khi ikpotso aava ena, ilama na egbe eva e khi. Ilama-negbe oghuo o khi ona ukhomhi ute iSinai, o bia eniye ni e ya khili ighumha. Loli khi Ega. ²⁵ Mena, Ega o migha shi ute iSinai na eke Arebia ni o khili eoli iJerusalemu, irari khi eri o nu imioli khili ighumha. ²⁶ Ama inyoo awa o khi eoli iJerusalemu ni o la odane, omi ogbo o khi. ²⁷ Irari khi a keke oli, e li:

"Ke ghele, ye ye aga
ni oa bia eniye,
ri oghelē tsesē leghe,
ye ye ni oku oa to ghue,
irari khi okpotso ni a kie,
o mholi eniye ni e bu
dose okpotso ni o mholi odo." ‡

²⁸ Memena, inyoghuo-mhe, eniye ishobo a li khi ezeze abi Aziki o li khi omoo ishobo. ²⁹ Abi o kpe li oni eghēghe, ni omoo ni a bia elemhi idiegbe, oo li mu okholi vule shi omoo ni a ri ekpabo Ayemhe oyi Eshinegba bia o, igho o kie li memena. § ³⁰ Ama se Ebe-no-pfuase o ngme? Oo, "Khu okpotso oghumha ali omioli vu, irari khi omi okpotso oghumha oa tigbe ya nu omi egbegbi okpotso kemhi ugu." * ³¹ Irarigho, inyoghuo, awa aa khi eniye eyi okpotso oghumha ama eniye eyi okpotso ni o khi omi ogbo.

* 4:7 Li ze iRom 8.15-17 † 4:22 Li ze Igbae 16.15; 21.2 Li ze Igbae 21.10

‡ 4:27 Li ze Aza 54.1 § 4:29 Li ze Igbae 21.9 * 4:30

5

Irueḡle ni o la obḡ oyi iKirisiti

¹ IKirisiti ḡ she rue awa ḡ le. Irarighḡ, a migha gbaa shi oni irueḡle, a khi ke gbo zḡ ni a gbo ya nyenḡ ri egbe ḡ khi ighumha oyi ushi.

² A ghe i! Mhḡmḡ iḡḡlu, mhi gue ḡ yḡ ḡ khi, akanya ni iKirisiti ḡ gbe ḡa ke ya mhḡli elele okhḡghuo na ḡ, ini a ya sheḡḡ-a. ³ Mhi gbo gue ḡ ye ḡḡḡ ni ḡ ḡa zḡ ni a sheḡḡ ḡli-a ne, ḡ mema ya ri ushi nya gbe akanya. ⁴ Eḡ ni a dua ni a khi eni a pfa na rḡte iri-ushi gbe akanya, aa ke mhḡli obḡ shi ikanya ni iKirisiti ḡ gbe, a she de okhale oyḡli-a. ⁵ Ama rḡte irudunga awa te lolo migha a khḡ ipfuasḡ ni awa ri udu nga rḡte elemhi Ayḡmḡ-nḡ-pfuasḡ. ⁶ Irari khi elemhi iJesu iKirisiti, oshḡḡ ali umha-sheḡḡ-a ḡa mhue eleli. Emini o mema mu egbe khi irudunga ni o mhḡli inono.

⁷ A kpḡ guḡ ḡ kia. ḡghuo ḡ mu alo nyenḡ ni aa ke rḡ ḡ deba igḡsikia? ⁸ Oni ḡ lina mu ḡ alo nyenḡ, ḡa rḡte obḡ oyi iKirisiti oni ḡ lu ḡ bhale. ⁹ “ḡḡḡ ḡbe ḡtuḡghuo ḡ doḡḡ ya yese ḡḡḡ eni e bu-a. Eri ḡ li abi umiesobḡ ḡghuo, ni o ri oili ḡ gbolo enekḡḡle-a.”* ¹⁰ Ama mhi regbenga ḡ khi eyi ḡḡḡmhue a khi. Onana o rḡ mhḡ leḡḡ gboo khi emini mhi gueye ḡ a ya riḡḡ, khi aa ya riḡḡ emini ḡḡḡḡḡ ḡ gueye ḡ. ḡḡḡ ni ḡḡ nasḡ ḡ, ḡ ya ri ukhomhi kpḡ ḡ, ḡnini ḡ riḡ khi.

¹¹ Inyḡghuo, ini isheḡḡ-a mhi kiele rḡ tse abḡ ḡ, abi ḡḡḡ ḡghuo ḡḡ ngme, elḡ a mu okhḡli vule shi mhḡ ḡ kḡ shi? Ini o khi ighḡ ḡ, ungmehi apfida ḡa kha ke ri elemhi ke bi. ¹² Eḡḡ ni e na ri ingme oshḡḡ a nasḡ ḡ ena, mhi kha ga liḡ e bie wali egbewḡ-a.

Agḡ na elemhi Ayḡmḡ

¹³ Eḡ oyḡḡ, inyḡghuo-mhḡ, eri a lu ḡ ni a la elemhi ḡpfua. Ama a khi zḡ ni a ri oni ḡpfua ona ke riḡḡ emini idiegbe olamḡ oyḡ ḡḡ nono. Ochoghḡ a ri inono ke ga egbe ḡ. ¹⁴ Irari khi emini a rḡ zḡ ushi nya ukhomhi khi, “Nono ḡnuzava oyḡ abi u li nono egbie.”† ¹⁵ Ini a mu okhḡli vule ḡ shi egbe ḡ ḡ, ni a rḡ ḡ khu egbe ḡ, a mhue ḡḡḡ ini a khi a ya pfuse egbe ḡ-a.

¹⁶ Emini mhia ngme khi, a ke kia okiali elemhi Ayḡmḡ, ḡḡḡḡḡ aghḡ aa ya riḡḡ ḡghuḡmḡ oyi idiegbe olamḡ. ¹⁷ Irari khi idiegbe, ḡbe Ayḡmḡ o khi, ali khi emini Ayḡmḡ ḡ nono, eri ḡ zu ḡghuḡmḡ idiegbe olamḡ ḡḡ. Wewḡ ava-ava ḡbe e khi shi egbe ḡ, ḡḡli o zḡ khi u waa doḡḡ a riḡḡ emini u wa nono ni u riḡḡ.‡ ¹⁸ Ama ini Ayḡmḡ ḡ rḡ ḡ kia, waa tigbe ya riḡḡ ḡghumha oyi ushi.

¹⁹ Emini ikanya idiegbe olamḡ ḡḡ gbe na; Itḡḡḡ, ikanya ichimhi na itḡḡḡ ali angeli efiala, ²⁰ ikhumhi igaga, ali ḡḡḡ ipfipfi, ibiselemhi, umha lama a na egbe, ofuma ikpekpe, ofu imhḡli, ikanya ukpḡ, elemhi ibibi, ikemhi egbe, ²¹ Idegbe-ḡḡḡḡ, idonyḡ ḡḡḡ, iye-ukue ni a la li itḡḡḡ, ali emhi elese ḡḡḡḡ. Mhi tse agua ye ḡ, abi mhi kpḡ li tse ḡli ye ḡ, khi ḡḡḡ ni e da a ngeli angeli ḡḡḡḡ ne khi ḡa ya mhḡli okemhi shi Eghiele oyi Eshineḡba.

²² Emini Ayḡmḡ ḡ rḡ ḡ laselle khi; Inono, ḡḡḡḡ, ḡpfḡmḡ, irabḡmudu, isomhelemhi, onete, iḡḡ-ri-egbeda, ²³ Ipḡḡmḡ, igue-regbekia. Ushi ḡa ya mu ḡḡḡ shi ḡ ini ḡ riḡḡ enana nya. ²⁴ Eni e khi eyi iJesu iKirisiti e she rḡte idiegbe olamḡ oyḡḡ ali ḡghuḡmḡ eyḡḡ nya ma apfida. ²⁵ Aborḡkhia khi Ayḡmḡ ḡ ri awa a kia ḡḡḡ, awa ke deba ḡḡḡ-awḡ eyḡli. ²⁶ Awa khi ke mu egbawa ḡloe ḡḡḡ ḡḡ, yḡḡ elemhi ke bi egbe, ni o ri awa a ke kpḡ ofuma deba egbe.

6

A ke riḡḡ onete na ḡḡḡ nya

¹ Inyḡghuo-mhḡ, a kha bhale ya ḡ khi a mu ḡḡḡḡḡḡ shi olamḡ, ḡḡ ni a la elemhi ayḡmḡ, a kuegbe-a sheshe ḡli shi ḡḡḡ fiḡ. Ama a ke tḡ egbe ḡ ḡkpḡ, ini a khi li de pḡilo imufḡ. ² A kpaghieḡ egbe ḡ itsua, ini a li ighḡ, a ya riḡḡ ḡghuḡmḡ oyi iKirisiti. ³ Ini ḡḡḡ ḡ dabi khi ḡḡli mu ḡloe, ni a rḡ bhale ya ḡ khi ḡa khi emhikhḡḡḡ, egḡli ḡḡ di. ⁴ ḡḡḡḡḡ ḡ ke mu angeli eyḡli fḡ ni ḡ bino ini e ti. Oni ḡḡḡḡḡ, ḡ tigbe mḡ asha a titi egḡli. ḡ khi ri egḡli khḡkhḡ ḡḡḡḡḡ. ⁵ ḡḡḡḡḡ ḡ tsua itsua eyḡli.

* 5:9 Li zḡ 1 iKḡri 5.6 † 5:14 Li zḡ iLḡv 19.18 ‡ 5:17 Li zḡ iRom 7.15-23

⁶ A ke ri eminete nya somhi ọgbọ ni ọọ sẹsẹ ẹ emini Ẹshinegba ọ ngme.

⁷ Khi di egbe ẹ. Ọgbọkhọghuo ọa dobe ya ghagha Ẹshinegba. Emini ọgbọ ọ rọ kọ, lọli ọ ya khiẹsẹ. ⁸ Ini ọgbọ ọ deba ọghuẹmhe oyi idiegbe olamhe oyọli rọ kọ ọ khiẹsẹ epfua. Oni ọ rọ kọ rọ ri egbe mu Ayẹmhe, ọ ya khiẹsẹ agbọ na agbọagbọ. ⁹ A khi zẹ ni onete iriẹlẹ o khuese awa, irari khi o kha ramhi oni ẹghẹghẹ, awa ya khiẹsẹ, ini ọa da lọsẹ awa. ¹⁰ Irarighọ, abi awa da mhọli oni ẹghẹghẹ kpa, awa ke riẹlẹ onete deba ọgbọkpa, tee-tee, ena ọmhuẹ-apfẹ irudunga.

Itse-agua ni o kpukhokho

¹¹ A bino ikpamhi alo ebe eniẹmhi ni mhi ri obọ oyẹmhe keke ghi ẹ. ¹² Egbọ ni ẹẹ riẹlẹ abamẹmhe, ẹ dua ni e ri itoto ti ẹ shi ishele-a, emini o zẹ ni e rọ ọ li ighọ khi, ẹa nono ni a mu okhọli vule shi wẹ ọ shi osesẹ oyi apfida oyi iKirisiti. ¹³ Egbegbi eni e shele-a, ẹa ri ushi ẹ gbe akanya, ama ẹ nono ni a shele ẹ-a, ni e ba mẹ asha ke neta ọmọse khi e rẹ ẹ she shele-a. ¹⁴ Ama mhi aa tigbe ri emhikhọghuo ya neta ọmọse, ini ọa li khi ingme oyi apfida oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ ọyawa. Itobọ oni apfida ona, mhi rọ ghu pfa ọghuẹmhe agbọ, ọghuẹmhe agbọ o ghu pfa agbọ oyẹmhe. ¹⁵ Ishẹle-a ali umha shele-a ọa mhọli abi o ngme, emini o mu egbe khi, ni a rọ riẹlẹ ọgbọ bia elemhi iKirisiti. ¹⁶ Opfọmhe ali ilelemhi e ka nu eni e deba osesẹ onana la elemhi agbọ oyẹwẹ, li shi ẹgbọ iZireni eyi Ẹshinegba.

¹⁷ Ọzukhomhi emhikpa khi, ọgbọkhọghuo ọ khi ke nase mhe, irari khi mhi mhọli emeli oyi iJesu shi egbe oyẹmhe.

¹⁸ Inyọghuo-mhe, okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ ọyawa, ọ ka nu ayẹmhe oye ẹ nya la. Atse.

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo Efisha Eni e miesuo

IPolu o tse eni e mie iJesu suo ne la Efesosi

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kepe oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze mhi khi.*

Egbo eyi Eshinegba ni e la eke Efesosi, eni e regbenga iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona a ghi. ² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ka mhu e isomhelemhi na e, e gbo ri ofomhe na e.

Eshinegba o she te obo oyi iKirisiti riepe eminete na awa

³ Awa kueghie Eshinegba. Loli o khi Eshinegba ali ita iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa. Loli o ri ikhivose ni o te iloghie bhale na awa, ikhivose oni o kpaghie ayemhe oyi awa obo. Ikugbe ni o ku awa ali iKirisiti gbe o ro riepe ona. ⁴ Neni Eshinegba o ma agbo, o she kpe ze awa eni e khi egbo eyoli, rote obo oyi iJesu iKirisiti, ini awa khi eni e pfuase ni ea mhu e umha-guekia shi odalo oyi Eshinegba. Itobo khi oo nono ingme oyawa o ro ligho riepe oli. ⁵ Neni Eshinegba o ma agbo, o she te eke gba li khi loli ya ri awa mele imi oli-a, itobo emini iJesu iKirisiti o riepe, ni o de shi o abi o ghole Eshinegba. ⁶ Eri o lina riepe oli ini awa kueghie oli shi okhale oniemhi ni o mhu e na awa, itobo emini omi oli otuoghuo kpe ni o nono ingme oyoli, o riepe.

⁷ Obo oyi iKirisiti awa te mholi ipfasheke, itobo olia eyoli ni o ku shi eke abi o ro ghua na awa. Ona a te ri olamhe topfa awa. Itobo epfue oyi okhale oyi Eshinegba ni o gbeku o, o ro riepe ona.† ⁸ Oni okhale ona o tutu ku awa, rote ileasingme ali egbhe o te riepe oli. ⁹ Eshinegba o khueghie osheli emini o gba shi eke-a khasa awa, ikhi emini o rote obo oyi iJesu iKirisiti ro tse, abi o ghole oli. ¹⁰ Emini Eshinegba o gba khi loli ya pfuse riepe khi, ini o ramhi oni eghenge te, o ya ku emhi na agbo ali ena iloghie gbe khi oghuo, o ya ri iKirisiti le oghie wewe nya. ¹¹ Itobo khi Eshinegba o ku anye ali iKirisiti

gbe, anye she mie ugu obo oyi Eshinegba. Irari khi o she kpe te eke gba li khi loli ligho ya riepe oli, o ro ligho riepe oli. O ri emhikpa tse shi abi o ghole oli shi. ¹² Ishegho ni anye iJu ni e khi egbo eni odode ni e kpe regbenga iKirisiti, e kueghie Eshinegba shi ufumhi oyoli. ¹³ Eri a li ku e ma iKirisiti abi a ro suo oni ungmehi igesikia, oni o khi usomhi onete oyi Eshinegba, abi o mie e pfuese. Abi a ro mie iKirisiti suo, Eshinegba o ro shi olepe shi e egbe. Ayemhe-no-pfuase ni O kie kpe ro nga na awa o khi oni olepe. ¹⁴ Itobo Ayemhe-no-pfuase ni Eshinegba o kpe ro na awa, awa ro mholi o shi udu khi Eshinegba o ya ri emini o ro nga na egbo eyoli gbo na awa. Eghenge ni Eshinegba o ro pfa awa egbo eyoli shi eke nya, awa ro mholi eni emhi ena. Ona o ya ri egbo eyoli kueghie oli shi ufumhi oyoli.

IPolu o lema na eni e mie iJesu suo ni e la Efesosi

¹⁵ Itobo emhi ena nya ni Eshinegba o riepe, ali abi mhi te suo abi a mie iJesu iKirisiti Onomhue suo ni a gbo mholi inono shi egbo eyi Eshinegba nya o, ¹⁶ mhia tigbe yemhe ikphemhi-a, ni mhi ri itobo oye e kphemhi na Eshinegba, ini mhi da lema na e. ¹⁷ Eri mhia lema Eshinegba oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, oni o khi ita awa ni o mholi ufumhi oniemhi, o re e mholi ayemhe ileasingme. O gbo ri egbe oli khasa e ni a lolo lesepe oli egbegbo. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba o khueghie e udu-a ini a lesepe oni igesikia oyoli, ini a gbo lesepe irudushi ni a regbenga, ni Eshinegba o lu e shi. Ni a gbo me epfue oyi ugu oniemhi oyoli ni eni e mie oli suo e mholi. ¹⁹ Mhi gbo lema li o ze ni a lesepe ekpabo ni e fune eyoli, ni ea mhu e irokhokho, ni a ro na awa eni e miesuo. ²⁰ Eni ekpabo ena o ro gbe akanya abi o ro guise iKirisiti eghuli le abi o ro ghua. Wewe o ro ri iKirisiti shito obo ita oyoli obini iloghie.‡ ²¹ Oobo iJesu iKirisiti o la mhesepe na ekpabo, ali itoto ali igeni, ghe enete ghe eni ea ti, ghe eni a me agbo ona ne, ghe ena agbo ni aa me ne. ²² Emhi nya Eshinegba o ro shi ufuegepe oyoli ni o mhesepe shi. Loli o ze iJesu ozukhomhi emhi nya ni

* 1:1 Li ze Ika 18.19-21; 19.1 † 1:7 Li ze iKolo 1.14 ‡ 1:20 Li ze Iwolo 110.1

o pfoṃhẹ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyọli egbe. ²³ Egbo ni e mie iJesu suọ e khi idiegbe oyi iJesu, iJesu o khi ukhomhi. Ekpabọ ali agbo oyi iJesu iKirisiti o vose agbo eyi eni e mie oḷi suọ. Ufumhi oyọli o gasẹ agbo ali emhikpa odekhode nya. §

2

Okhale oyi Eshinegba o ro mie awa pfuese

¹ Egheghe ni o dose ni a ro kpe la agbo olamhe, a la agbo umha-suoseso, a khi egbo eni e ghu shi olamhe ni ea mhọli Ayemhe oyi Eshinegba. ² Egheghe agho ingeli agbo a ngeli, a ri ungmehi oyi okphaghie oni o khi oghie ayemhe alo ebili i gbe akanya. Oni ayemhe ona o kiele la agbo oyi egbo ni ea ya suọ esọ na Eshinegba a gbe akanya. ³ Igho awa nya awa kpe li ngeli. Awa ri oghuemhe egbe, ali usamhi ebe ni udu oyi awa o gueye awa a rieḷe emhikpa. Abi egboese na agbo ni ea ya suọ esọ na Eshinegba e li ya pfua, awa kha li pfua. ⁴ Ama Eshinegba o nono ingme oyi awa gba, igho ilelemhi oyọli oó gbedi. ⁵ Lolọ o ze ni o ro rote obọ oyi iJesu iKirisiti ni o guise le ri agbo ayemhe onogbo na awa, aboriekhia khi eni umha-guekia o kesẹ-a awa khi. Okhale oyi Eshinegba a ro mie e pfuese.* ⁶ Eri o ri agbo onogbo oyi iKirisiti na awa, o ri awa nu iKirisiti shito obini iloghie, nu o li e mhesẹ, itobọ emini iKirisiti o rieḷe na awa. ⁷ Rote iJesu iKirisiti Eshinegba o te ri okhale ni o mhọli na awa khasẹ, ogbenako ni egbo e me ashini okhale oyọli o fu ramhi, ni o mhọli irokhokho. ⁸ Okhale oyi Eshinegba a ro mie e pfuese abi u ro miesuọ, o a khi ingeli enete ni u ngeli e mie e pfuese. Afue-afue o mie e pfuese. ⁹ Eshinegba o a ri itobọ ingeli enete ni u ngeli mie e pfuese, ini ogbokhoghuo o khi vuse ike. ¹⁰ Eshinegba o ma awa. Ikanya enete o ma awa awa ke gbe abi awa ali iJesu iKirisiti awa ro da ke khi oghuo egho.

Eshinegba o she te iKirisiti ku egbo iJu ali egbo iJeta gbe

¹¹ A yeḷele egbo enabi a khi eḷeḷe, khi aa khi iJu. Egbo iJu e ma kpe ri ukpeloe gbe e, itobọ khi aa sheḷe a, ali itobọ khi aa khi egbo

iJu. Ama ee lu egbe we eni e khi egbegbi egbo, itobọ khi a sheḷe we-a. Osheḷe ni o khi akanya ni egbo e ri abọ gbe idiegbe. ¹² Yeḷele khi egheghe agho khi aa kpe ku ma iJesu iKirisiti o, a khi opfese shi ishiobọ ni Eshinegba o ro nga na egbo iZireni. A khi eni ea mhọli iregbenga ni ea mhọli Eshinegba shi elemhi agbo. ¹³ Ama, memena, ee ni a kpe nuata shi Eshinegba o, o ri oḷia eyi iKirisiti ti e mama egbe.

¹⁴ IJesu iKirisiti o ri egbo iJeta ali egbo iJu rieḷe. O rue ugbe ibiselemhi ni o kpe la we iteva ode-a, o rewe mele egbo eghuo-a. ¹⁵ Eghuli ni o ghu o ro shishi ishi ni e la we iteva-a, Ini o me asha ri egbo iJu ali egbo iJeta khi egbo enegbo eghuo. Ona o ro rewe rieḷe ini e khi ke biselemhi egbe.† ¹⁶ Eghuli ni o ghu-a shi oora apfida o ro ku egbo ena gbe, o gbo rewe ali Eshinegba rieḷe. Agho ibiselemhi egbewe o pfo shi.‡ ¹⁷ Usomhi onete oyi Eshinegba oyi opfoṃhẹ, iJesu o bhale ya tse abọ gueye egbo iJeta ni e nuata shi Eshinegba o, ali egbo iJu ni e timama Eshinegba. § ¹⁸ Obọ oyi iJesu iKirisiti awa te mhọli Ayemhe oghuo ni o ze khi awa ga ro doḷe a le deba Eshinegba.

¹⁹ Itobọ igho ee egbo iJeta, aa ke khi epfese, ama a she ku ma egbo eyi Eshinegba. Ena omhue-apfe oghuo a ke ga khi. ²⁰ Oni idiegbe owa a li khi. Ighiusomhi na ke ni iKirisiti o ze ali emekeguele eyi Eshinegba e khi igbaekele oyi oni owa. IJesu iKirisiti o mu oni owa mhue. ²¹ iKirisiti o ze ni eche ni a ro ma oni owa nya e ro toma, ni oni owa o ro mele owa oniemhi a. O ro li khi oni o pfuase na Onomhue. ²² Itobọ khi a ku ma iJesu o, o ro re e ma eni e mie oḷi suọ. U ya mele owa ni Ayemhe oyi Eshinegba o ya ke la-a.

3

Eshinegba o ghi iPolu ghi egbo iJeta

¹ Itobọ ona, mhemhe iPolu mhi ro lema na e. Mhemhe ni a ri itobọ khi mhia gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi owa ighumha. Akanya abi mhi lie tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba ye e egbo iJeta. ² O limhe eloe khi ee egbo iJeta, khi a she

§ 1:23 Li ze Iwolo 8.6; iKolo 1.18 * 2:5 Li ze iKolo 2.13 Li ze Aza 57.19

† 2:15 Li ze iKolo 2.14 ‡ 2:16 Li ze iKolo 1.20 § 2:17

kpe suọ khi Eshinegba ọ ghie mhe ghi e mhi bhale ya tse abọ ye e. Itobọ okhale oyọli ọ rọ ghie mhe usomhi ona, ni mhi kpaghie e obọ. ³ Oni usomhi khi, ugbamhi ni Eshinegba ọ gba ni o khi oyi osheli, ni ọ khueghie-a khase mhe. Mhi kpe khueghie ukukuọ li-a khase e elemhi ebe ni mhi kpe keke ghi e. ⁴ Ini a ze ebe onana, a ya me emini mhi lese osheli oniemhi ni o khi osheli na iJesu iKirisiti, ni Eshinegba o gba. ⁵ Eshinegba ọa kpe khueghie osheli emini ọ ya ri ele ni ọ gba shi eke khase egbo na agbo ena elele. Ama ọ she rote elemhi Ayemhe-nọ-pfuase khueghie ọli-a khase ighiusomhi na kee ali emekeguele eyi Eshinegba. ⁶ Emini Eshinegba ọ gba khi, a ya rote itsabọ usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ri egbo iJeta ni e miesuo nu egbo iZireni ni e miesuo le ugu oghuo, abi egbo ni e khi idiegbe oghuo. Eghẹghẹ agho ni a bhale ya e khi ee ni aa khi egbo iJu, a nu egbo iJu mhuẹ obọ shi emini Eshinegba ọ rote iJesu iKirisiti rọ nga na iJu.*

⁷ Eshinegba ọ ri akanya ni mhi rọ ọ tse abọ usomhi onete oyọli na mhe. Itobọ okhale oyọli ọ rọ ri oni akanya na mhe. Ọ ri ekpabọ eyọli re mhe e gbe oni akanya. ⁸ Ini Eshinegba ọ pfi ukpeloe bino uwali ogbo ni mhi kpe khi elele lo, ọa kha ze mhe, mhi ke tse abọ usomhi onete oyọli. Ama itobọ okhale oyọli ọ rọ ri akanya ona na mhe mhi ka tse abọ usomhi onete oyi upfuemhi ni o la iKirisiti ye e egbo iJeta. Upfuemhi ni ogbo ọa dobe lese udi ọli e pfo. ⁹ Ọ gbo ze mhe mhi ka khueghie-a khase agbo kpa abi ọ li ri oni osheli ni ọ gba nya ya tse. Eshinegba ni ọ ma emhi nya ọ kpe rọ te igbaekele ri osheli ona sheli agbo nya. ¹⁰ Eri Eshinegba ọọ nono ni loli rote igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ri ilisingme ode ebubu eyelue khase igeni ali ekpabọ na idane. ¹¹ Ina Eshinegba ọ te eke gba li neni ọ ma agbo. Rọ te iJesu iKirisiti Onomhuẹ oyi awa ọ te roli tse. ¹² Itobọ khi awa mie iJesu suọ, ali khi awa gbo ku gbe ọli ọ, awa rọ a mhuẹ igbedu rọ a lo deba Eshinegba. ¹³ Itobọ igho, a khi ze ni egbe pfo e-a ini a suọ abi mhi lie me osue shi itobọ khi mhia tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba ye e. Ochoghọ, a ze ni

osue ni mhia me o ri ufumhi oyi Eshinegba ghi e.

¹⁴ Loli o ze ni mhi rọ wugha odalo oyi Eshinegba ni ọ khi ita awa a sọ iromhi na e. ¹⁵ Rọ te ayi ọli unuekpe nya ni e la agbo ali iloghie e te le eva. ¹⁶ Eshinegba ọ mhọli ikhivose eniemhi ni ọ rọ ọ na egbo eyọli, itobọ igho mhi rọ lema li, ọ ri Ayemhe oyọli ri udu oye e toto a, ¹⁷ ini iKirisiti ọ lo e udu shito kpe abi a mie ọli suọ. Mhi gbo lema Eshinegba ọ re e migha abi ọra ni o pfi imhili lo eke egbegbo, ni a nono ingme oyi Eshinegba ali ingme egbe e, ini a khi de. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba ọ ze ni ee ali egbo eyi Eshinegba nya a dobe lese abi inono oyi Eshinegba o gba ramhi. ¹⁹ Eshinegba ọ ze ni a lese inono ni iKirisiti ọ nono awa, inono ni o ghọ fu dose ode ni ọa mhọli ukpese, eghẹghẹ agho ni ingeli eyi ee, e li abi eyi Eshinegba.

²⁰ A kphemhi na Eshinegba ni ọ mhọli ekpabọ rọ ri ele emhi eniemhi, eni e fu dose emini awa mhila li, ali emini awa da dobe sa. Ekpabọ eyọli eni e la awa ayemhe e gbe akanya, ọ deba a ri ele emhi na awa. ²¹ A ze ni awa egbo eyọli ni awa ali iJesu iKirisiti e khi oghuo, e kuẹghie Eshinegba, ogbe na akọ ali agboagbo, ya ramhi ukpese. Atse.

4

Ikugbe onayi eni e miesuo

¹ Mhemhe ni mhi ri itobọ khi mhia ga Onomhuẹ la owa ighumha, mhi lema e, a ke ngeli ingeli enete, enabi Eshinegba ọ ọ a ke ngeli eghẹghẹ ni ọ rọ lu e. ² Emini a ri ele nya, a ke ti egbe e tiemhi eke, a ri ofie ali ikuegbe-a nu egbe ke ngeli. A ri inono ni a nono egbe ri ipfomhe-udu ke ngeli.* ³ A roshaka mu ikugbe ni Ayemhe-nọ-pfuase o ku awa gbe mhuẹ ali elemhi opfomhe ni o genọ awa kugbe. ⁴ Idiegbe oghuo awa khi, Ayemhe-nọ-pfuase oghuo ọ la awa egbe, Igho awa gbo li ri eloe shi eke e khe iregbenga oghuo oyi imiepfuese ni Eshinegba ọ rọ nga na awa abi ọ rọ lu awa. ⁵ Onomhuẹ oghuo ni ọ khi iKirisiti, ali irudunga oghuo, ali ibatizi oghuo, awa mhọli. ⁶ Eshinegba ni ọ khi itawa nya, awa a ga, loli ọ mhesa a na

* **3:6** Li ze iKolo 1.26-27 * **4:2** Li ze iKolo 3.12-13

awa nya, loli o ri awa a gbe akanya oyoli, loli o gbo la agbo oyawa nya.

⁷ Ama iKirisiti o kemhi afu ododa ke a na ogbogbo ni o ro ke gbe akanya oyoli. Lolighuo o mhesa abi o li kemhi we. ⁸ Ona o ze ni ungmehi oyi Eshinegba o ro o. "Abi o ro kholi ebe oli pfuse-a nya, o nga obini o yagha ne nya, o ri ebe oli ni o mu o le la orolo, ee deba li ukhu-khokho abi eni a mu okholi. O tigbe kemhi isomhopfa enete na egbo."† ⁹ Emini a ri ungmehi oyi Eshinegba ona ngme, ni oo, "O nga obini o yagha," loli khi, eri iKirisiti o kpe tiemhie agbo ona, neni o nga idane obini o yagha. ¹⁰ Ijesu iKirisiti oni o tiemhie agbo ona, o gbo nga obini idane iloghie ni o yagha ne nya, ini o ze emhikpa ukhomhi ni e gu ga ti. ¹¹ IKirisiti o kemhi afu na ke na ogbogbo. O ze eghuo ighiusomhi na ke eyoli, o ze eghuo emekeguele eyi Eshinegba, O ze eghuo eni e kia tse abo ungmehi oyi Eshinegba, o ze eghuo eni eri ukpeloe e khu egbo eyi Eshinegba ali eni e sese we. ¹² Eri o lina kemhi afu na we ni e rewe ke gbe ikanya eyoli, ini eni e khi idiegbe oyoli e ke fu sho, ishegho ni idiegbe oyi iKirisiti o totoa elemhi ugamhi oyoli. ¹³ Ina a li ya ke me oli, ramhi eghenge ni awa nya awa ro kugbe e khi oghuo (abi awa mie Eshinegba suo, ni awa gbo lese omi oli), ya ramhi ni awa ro fu shi imiesuo mele eni e womhelo shi imiesuo, ramhi ni awa ro ya womhelo nya abi iKirisiti. ¹⁴ Eghenge agho awa aa ke ea li abi eniye, ini egbo eni e di egbo e khi dobe di awa ya mie emini ea khi egbebingme suo. Awa aa ke ya li abi oko-okonienhi ni akpepeli onienhi o tsua gasa ukhomhi okonienhi, ¹⁵ ni awa ri ochogho ke ngme igesikia elemhi inono, ni awa womhelo shi emhikpa, ni awa li abi iKirisiti Onomhue, oni o li abi ukhomhi, awa li abi idiegbe oyoli. ¹⁶ IKirisiti o ku egbo eyoli nya gbe abi idiegbe ogbo o tono elamhi manohi oghuo, ni uguabo ogbogbo o lie gbe akanya oyoli. Eghenge agho oni idiegbe nya o fu, o totoa, o womhelo shi o, egbo e mholi inono na egbe.‡

Awa mu ingeli eyi awa pfi

¹⁷ Itobo ona, mhi lo ye e ude, itobo eva oyi Onomhue, a khi gbo ngeli abi egbo ni ea lese Eshinegba, ni usamhi ni esa o mu ame. ¹⁸ Egbo eghogho ea ya dobe lese udi emhi eyi Eshinegba gboo. Ea mhue obo shi agbo onogbo oyi Eshinegba, itobo umha lese Eshinegba oyewe, igbe udu oyewe o tsua ghi we. ¹⁹ Egbe ea ke lili we ini e riele ingme ebe. E she ri egbe we na ikanya ebe eni e ghole we de. Ingeli khi ingeli eyi itsebo esa ngeli. Ingeli eghogho e ghole we eghenge kpa e ke ngeli.

²⁰ Ama, oa khi ina a sese e a li ke ngeli abi a ro lese mie iKirisiti suo. ²¹ Mhi lese khi a she suo ingme oyoli, a gbo sese e igesikia ni o la ingme oyoli. ²² Emini a sese e khi, a khi ke ngeli eni ingeli ni a kpe ngeli, ni oghumehi egbe ni ea ti egho e re e ngeli, ni e yese e agbo-a. § ²³ A ze ni Eshinegba o mu isamhi ali ingeli eyi e pfi ya khi enegbo. ²⁴ Eshinegba o she ri ingeli enegbo enabi eyoli na e. Itobo igho a ke ngeli abi Eshinegba, elemhi ingeli enete ali ipfuase.*

²⁵ Irarigho, a khi ke gbo lo egholi, ama a ke gue igesikia ye egbe, itobo khi eri awa li abi iguabo ododa eyi idiegbe oghuo.† ²⁶ Ini u me elemhi ibibi, khi lamhe, khi ze obili o bi ya e elemhi-ibibi oye shi e elemhi,‡ ²⁷ Khi ri eghenge na okphaghi ni o mu e fe. ²⁸ Oni o kpe e do ughiat o khi ke gbo do, ama o ri abo eyoli ke gbe akanya ni o te me e ke le, ni o gbo te me e ke kemhi na eni ea mholi.

²⁹ A khi ke ngme ingmemhi ichimhi unu, ama a ke ngme ungmehi onete ni e ri egbe e mu ogbo ni e ri ogbo e fu shi imiesuo. Zobe ni ungmehi oyi e o gu ke de shi eghenge ni a kha ro ngme oli, ni o mholi ikpaghiobo na eni e suo li. ³⁰ A khi ri egbe pfo Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba-a. Itobo khi Ayemhe-no-pfuase khi oleshi ni Eshinegba o shi shi e egbe, ni o re lese oli shi udu gboo khi ogbele oo bhale ni o ya pfa e olamhe eye e shi eke. ³¹ Zobe ni, iyese-a, ofu, elemhi ibibi, okholi, ali iyese egbe eva, ghe imuegbe obe kpa, ali ikanya ebe nya, e lase e udu le. ³² A ke mholi ilelemhi na egbe

† 4:8 Li ze Iwolo 68.18 ‡ 4:16 Li ze iKolo 2.19 § 4:22 Li ze iKolo 3.9 * 4:24 Li ze Igbae 1.26; iKolo 3.10 † 4:25 Li ze iZaka 8.16 ‡ 4:26 Li ze Iwolo 4.4 § 4:32 Li ze iKolo 3.13

ẹ. A rọ ke topfa egbe abi Ẹshinẹgba ọ ri itobọ iKirisiti rọ topfa ẹ. §

5

Angeli oyi oni ọ miesuo

¹ Irarigho, a roshẹka ke khonya Ẹshinẹgba abi a rọ da khi imi ọli ni ọ nono egbegbo egho. ² A la agbo inono, ezeze abi iKirisiti ọ nono awa ni ọ rọ ghu-a na awa abi iluasobo ni ẹ kphela ni e ghole Ẹshinẹgba.*

³ Abi a rọ khi egbo eni e pfuase egho, a khi riẹle emini ọa gbe akanya nabi itsebo, ukeliẹ emini ọọ pfi omama. A khi khi ena-emhi-ituegbe. Emhi enana ẹa khi emini a suo khi a me iteva oye ẹ egbo eyi Ẹshinẹgba ni e khi eni e pfuase. ⁴ A khi gbo ngme ingmemhi omama ali ungmehi oyege unu, we khi eri a gbudu li iweghie ali iba izeze ni e we-a. Ochoghọ, a ke kuẹghie Ẹshinẹgba. ⁵ A lese khi, ghe egbo ena itsebo, ali ọna ingeli omama, ali ọna emhi ituegbe, khi ẹa ya mhọli okemhi shi iloghie oyi iKirisiti ali oyi Ẹshinẹgba. Eri ọna emhi-ituegbe ọ li abi oni ọọ ga ikhumhi.

⁶ A khi ze ni ogbokhoghuo ọ ri ingmemhi afue di ẹ, itobọ khi egbo eni ẹ ngeli ingeli olamhe eghoghọ, Ẹshinẹgba ọ ya na we ali egbo ni ẹa ya suo esọ na li osue. ⁷ Irarigho, khi ku ma egbo eni ẹ ngeli ingeli olamhe eghoghọ ọ. ⁸ Elele a kpe la alo ebili, ama memena elemhi akpa a ke la, itobọ khi, a ku ma Onomhue ọ. Irarigho, a ke ngeli abi eni e la elemhi akpa. ⁹ Itobọ khi onete ali ipfuase, ghe igesikia e khi umomhi ni akpa o rọ lasele. ¹⁰ Roshẹka ni u wena emini ẹ ti Onomhue ẹloe, ni u ke riẹle we. ¹¹ Khi ke nu egbo na alo ebili gbe ikanya afue na alo ebili, ni ẹa mhue eleli. Ri ochoghọ ke khueghie osheli oyewe-a. ¹² Emhi omama ọọ khi, ini a ta unu emini egbo ena alo ebili ẹ riẹle elemhi osheli. ¹³ Ama, ini akpa o khueghie ikanya eghoghọ-a gbo o, egbo e ya lese emini e khi, ¹⁴ itobọ khi akpa ọọ khueghie emhi nya-a, ni a ke me gbo o. Lọli Ebe-no-pfuase o rọ, "A guale eni ẹ lese a, a khi li abi oni ọ ghua, ni akpa oyi iKirisiti o la ẹ egbe ke ge."

¹⁵ Itobọ igho lese abi u ke li ya ke ngeli. Khi ke ngeli abi oyege, ama ke ngeli abi olesingme. ¹⁶ Ini u da mhọli egege ro ya riẹle onete ne, nyanya riẹle ọli, itobọ khi agbo ingme-obe awa ke la.† ¹⁷ Itobọ igho a khi khi eyege, ama a ze ni a lese emini ẹ ghole Onomhue ni a ke riẹle. ¹⁸ Khi da onyo pfueche egbe-a, ochoghọ ze ni Ayemhe-no-pfuase o ke vo agbo oye. ¹⁹ A ke to iwolo ena irudunga khasẹ egbe, ke to uwolo eni e te ẹ udu lase ke kuẹghie Onomhue. ²⁰ Egege kpa, ke kuẹghie Ẹshinẹgba ita awa shi emhikpa, itobọ ifesu iKirisiti Onomhue oyi awa.‡

Ingeli oyi emose ali ikpotso ni e la ughue

²¹ A ri egbe tiemhie na egbe ẹ pfo nya itobọ khi u mu ekpe na iKirisiti. ²² Eẹ ikpotso ni a la ughue, a ri egbe ẹ tiemhie na ọdo ẹ, abi u li ri egbe ẹ tiemhie na Onomhue.§ ²³ Itobọ khi emose ọ khi ukhomhi oyi ikpotso oni ọ rọ shi ughue, ezeze abi iKirisiti ọ khi ukhomhi oyi igba oyi egbo eni e mie ọli suo. Eni e mie ọli suo e khi idiegbe oyoli ni ọ mie pfuese. ²⁴ Itobọ igho ikpotso ogbogbo ni ọ mhue ọdo, ọ nyese ukhomhi na ọdo li pfo, elemhi emhi nya, abi igba oyi eni e mie iKirisiti suo e li ri egbe we na li.

²⁵ Eẹ emose eni e ri ikpotso shi, a mhọli inono ni o te eke elemhi udu lasese shi ighue ẹ ọ, ezeze abi iKirisiti ọ nono igba oyi eni e mie ọli suo, ni o ze khi ọ ghua na we.* ²⁶ Ọ ri itoto oyi ungmehi oyi Ẹshinẹgba ri eni e miesuo khi eni e pfuase, ọ ri amẹ khuese we-a ni e dala. ²⁷ Eri ọ riẹle ona na igba oyi eni e mie ọli suo, ni ọ rọ ri ewe somhi otse, ni e ze ọli rọ migha odalo oyoli, ni e khi egbo ni uchimhi ọa ta ma egbe, wekhi eni e mhọli ichinya, u ke lie khi emhi olese ni ọa ti, ama ni e khi eni e pfuase ni ẹa mhọli umha-guekia. ²⁸ Ina, ẹẹ emose e li nono ingme oyi ughue we abi e nono ingme oyi idiegbe oyewe. Oni ọ nono ingme oyi ughue ọli ingme egbe ọli ọ nono. ²⁹ Ini a mema bino ọ bie, a ya me khi ogbokhoghuo ọa ya biselemhi egbe ọli, ama eri ọ ri emhi na egbe ọli ẹ le, ọ ri ukpelo ẹ khu egbe ọli, ezeze abi iKirisiti o

* 5:2 Li ze Okiali 29.18; Iwolo 40.6 † 5:16 Li ze iKolo 4.5 ‡ 5:20 Li ze iKolo 3.16-17 § 5:22 Li ze iKolo 3.18; 1 iPit 3.1 * 5:25 Li ze iKolo 3.19; 1 iPit 3.7

li ri ukpelo e khu igba oyi eni e mie oli suo oyoli. ³⁰ Uguabo idiegbe oyi iKirisiti awa khi. ³¹ “Onana o ze ni omose o ro ri ita li ali inyo li e shi eke, o ya toma ughue oli o, egheghe agho wewe aava e mele ogbo oghuo a.”† ³² Ukpokpomhi osheli na ni mhi gue e le, ni o la iteva iKirisiti ali igba oyi eni e mie oli suo. ³³ Ama, ni mhi ro gbe oli ukhomhi, omose ogbogbo o lolo nono ingme oyi ughue oli abi o li nono ingme egbe oli, yeye okpotso ni u la ughue, lolo mu ekpe ke na odo e.

6

IPolu o ye eniye ali eni e bia we ude

¹ Eniye, a ri ungmehi oyi eni e bia e ke gbe akanya, itobo khi loli o ti ni eni e mie Onomhwe suo e ke rieje.* ² “Mu ekpe na ita e ali inye e.” Ona o khi ushi oni odode ni Eshinegba o shi ni o ri ishiobo ma. ³ “Ini u mu ekpe na eni e bia e, agbo oye o ya ke je odalo egbegbo, u ya gbo li agbo tese agbo ona.”† ⁴ Ee ita eniye, a khi rieje emini o ri elemhi e ke bi imie, a ri ochogh o ke ri ukpelo e khu we, a ke sese we ode oni o ghole Onomhwe.‡

IPolu o ye ighumha ali eni e mholi we ude

⁵ Ee ighumha, a ri ungmehi oyi oni o mholi e ni o la agbo ona ke gbe akanya. A rote ekelemhi udu ke mu ekpe na we. A ri ukpelo e oni o fu ke bino we abi a kha li ri ungmehi oyi iKirisiti gbe akanya. ⁶ A ke ri ingme oyi ewe gbe akanya egheghe kpa, o a khi ini e bino e tse a ro ri ingme oyewe ke gbe akanya ini e ba ke kueghie e. Ama a ke li abi ighumha eyi iKirisiti e li mu ekpe e na li, ikhi eni e rote ekelemhi-udu oyewe e rieje emini Eshinegba o o a ke rieje. ⁷ Rote elemhi udu oye ke gbe akanya abine khi Onomhwe wa ga, itobo o a khi egbo tse awa ga. ⁸ Roli shi udu khi Onomhwe o ya somhi ogbogbo opfa shi ikanya enete ni o gbe, shi oghumha o, shi oni o a khi oghumha.§ ⁹ Ee eni e mholi ighumha, a li gue ke ngeli deba ighumha eyi ee, A khi so we ulishi khi a ya nase we. A lese khi oni o mholi e, mholi

ighumha eyi ee, o la iloghie. Loli o khi oni o a mhue khi ona o kpe mhe dose ogho.*

Abi eni e miesuo e li nu okphaghie e kholi

¹⁰ Ni mhi ro gbe oni ungmehi oyemhe ukhomhi, a rote obo oyi Onomhwe mie itoto eniemhi. Rote ekpabo eniemhi eyoli mie itoto. ¹¹ Rue itsua okholi nya ni Eshinegba o ro ne so, ni u dobe nu (ekpabo ali ode ebubu ni okphaghie o rote e lasese shi ogbo o) khe abo pfuse a. ¹² Itobo khi o a khi egbo nabi awa, awa nu e kholi, ama itoto ali ekpabo ali ighie eyewe ni e mhesa agbo ona alo ebili, ali ayemhe ebe eyi okphaghie ena irarogbe ni awa a ya me. ¹³ Itobo igho ri itsua okholi eni Eshinegba o ro ne nya so, ini u dobe kholi ele ni ekpabo ebe e mu okholi e vule shi e o. Ini u kholi se nya, gbe lighi.

¹⁴ Mu egbe ni u ro kholi okholi elemhi ayemhe. Egheghe kpa, mie emini e khi igesikia suo. Eri ona o li abi ogbene ni okholi-okhue o ro mu oku. Ke ngeli ingeli eni e migha shi ipfuase odalo oyi Eshinegba. Ona o migha shi awulu akhuli ni a ro mu aye ini a ya kholi.† ¹⁵ Ke mu egbe egheghe kpa ni u ro gue usomhi onete oyi Eshinegba oyi opfomhe le, onana o li abi eku e ni okholi-okhue oo so shi awe.‡ ¹⁶ Ke regbenga Eshinegba, ona o ya khukhu e obo oyi ikuatse ni okphaghie oo nono ni loli kualie e, eri ona o li abi ofiasa ni okholi-okhue o ro mholi obo ro ke fiase ote-osue erali kua. ¹⁷ Yelele khi Eshinegba o mie e pfuese. Onana o li abi arula akhuli ni okholi-okhue o ro rughu e ye okholi. Rue ungmehi oyi Eshinegba ni Ayemhe-no-pfuase o ro ne mhue obo ke kholi, eri o li abi ogboro ni a ro kholi okholi.§ ¹⁸ Ro te elemhi Ayemhe no pfuase ke lema egheghe kpa. U kha lema, ke so iromhi ododa. Ke lie Eshinegba o kpaghie e obo. Abi u lie lema, ke tokpe. Ke lema na egbo eyi Eshinegba egheghe kpa. ¹⁹ A gbo li ke lema na mhe ni Eshinegba o ri ungmehi shi mhe unu egheghe kpa ini mhi ya khueghie unu a ngme, ni mhi dobe khueghie osheli ni o la usomhi onete oyi Eshinegba-a khasa egbo, ini mhi khaa ngme, ni ulishi o khi mu mhe. ²⁰ Oni o

† 5:31 Li ze Igbae 2.24 * 6:1 Li ze iKolo 3.20 † 6:3 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16 ‡ 6:4 Li ze iKolo 3.21 § 6:8 Li ze iKolo 3.22-25 * 6:9 Li ze iDeut 10.17; iKolo 3.25; 4.1 † 6:14 Li ze Aza 11.5; 59.17 ‡ 6:15 Li ze Aza 52.7 § 6:17 Li ze Aza 59.17

to-ẹoli iKirisiti ẹ tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba ona mhi khi. Ona o zẹ ni mhi rọ la owa ighumha. Itobọ ighọ, a ke lema na mhe ni Eshinegba ọ ri udu na mhe ke tse abọ usomhi onete oyọli abi mhi kha li tse ọli.

IPọlu ọ lema Eshinegba ọ khivọse na eni e miesuọ

²¹ Inyoghuo awa ni awa nono ingme oyọli, ni ọ gbe akanya oyi Onomhue te ode igesikia, iTakikosi ọ khi. Ọ ya gue ingme eyemhe nya ye ẹ, ni a rọ gbo lese abi o li mhe egbe ali emini mhia rieḷe.* ²² Itobọ ighọ mhi rọ ghie ọli ghi ẹ, ni a rọ lese abi anye li la ọ shi, ni ọ gbo ri udu shi ẹ ọ.† ²³ Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ri opfomhe na ẹ ni a miesuọ. E ka re ẹ nono ingme egbe ẹ, ali ni a kie ke mie iJesu suọ ²⁴ Eshinegba ọ ka li okhale na egbo nya ni e nono ingme oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa, ikhi inono ni ọa ya pfo ghue.

* 6:21 Li zẹ Ika 20:4; 2 iTimo 4:12 † 6:22 Li zẹ iKolo 4:7-8

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo iFilipia Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu ali iTimoti eni ee ga eyi iJesu iKirisiti anye ga khi.*

Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi egbo ni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e la eke iFilipi shi eni e ri ukpeloe e khu eyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ali eni e la agho o kpaghie obo.

² Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e gbo ri opfomhe ghi e.

³ Egheghe kpa ni mhi ro da sato e egbe ne, eri mhia kphemhi na Eshinegba. ⁴ Egheghe kpa ni mhi ro da a so iromhi na e nya ne, eri oghelē o o la mhe udu ke so iromhi. ⁵ Irari ode ni a te nu mhe ri oni usomhi onete kia, rote ele nodode ya ramhi amo. ⁶ Mhi ro sho khi, Eshinegba ni o gba ikanya enete eke le shi agbo oyee, lolu o ya nu e tsua li ramhi ele ni iJesu iKirisiti o ro ya nyene egbe bhale.

⁷ O ti ni mhi lina ke saa ingme oyee egheghe kpa irari khi ingme oyee o la mhe udu. O kha ririe khi ighumha mhi la, okekhi ini mhia khe oni usomhi onete shi eke, ali ini mhia pfi otselē ro lama shi emini oni usomhi onete o riele. Irari khi eri Eshinegba o ri oni afu ona ga na awa, ni awa ro gue oni usomhi onete le. ⁸ Eshinegba o khi otselē oyemhe khi igesikia mhia ngme ini mhiē khi inono ekelemhi udu ona iJesu iKirisiti mhi mhue na e.

⁹ Iromhi ni mhia so na e khi, inono ni a mhue ena, o ke nga sho, rote ilēsingme ali ilēse udi ingme, ¹⁰ ni a ro dobe ke ze emini o ti ne. Ini a pfuase, ni a khi eni ea mhue umha-guekia ya ramhi ele ni iKirisiti o ya nyene egbe bhale. ¹¹ Ni agbo oyee o vo ingeli ipfuase ni e rote obo oyi iJesu iKirisiti bhale. Ni a ro me asha ri ufumhi ali ikueghie na Eshinegba.

iKirisiti a la agbo o na

¹² Mena, mhia nono ni a lese khi emini mhi me khi eri o kpaghie obo ti usomhi

onete je odalo. ¹³ Irarigho, ekhe-khe na agbala nya e she lese khi itobo khi mhi khi aghiusomhi oyi iKirisiti a ro mu mhe shi owa ighumha.† ¹⁴ Ogba ighumha ni a mu mhe shi o she ri inyoghwo awa ebubu regbenga Onomhue, ni a ro bhale ya e khi e zese udu-a egheghe kpa ro gue usomhi onete oyi Eshinegba le, ni o khia khi ulishi o mu we.

¹⁵ Egbegbo lo, khi, rote ayemhe ubogbo ali ofuma, egbo eghuo e ro ri iKirisiti e tse abo, ama eghuo e rote udu igesikia roli e tse abo. ¹⁶ Eni e rote udu igesikia a tse abo, ayemhe inono e ro o riele oli, irari khi e lese khi itobo igho Eshinegba o ro remhe shi akana ni mhi migha ke khe oni usomhi onete shi eke. ¹⁷ Elese e rote udu aro-timhenga ri iKirisiti e tsabo. Oa khi ode igesikia e te roli e tse abo. Eri o li we egbe abine khi e kha me asha to ingme shi eke na mhe abi mhi la owa ighumha ena. ¹⁸ Abiabi e li ri iKirisiti tsabo kpa, o mhue abi o ngme. O ke khi ode egholi o, o khi egbegbi ode oo, mhi mema ya ke ghele shi o.

Igho lo e, mhi mema ya ke ghele shi o. ¹⁹ Itobo khi mhi lese khi rote iromhi ni a so, ali ikpaghiobo ni o rote Ayemhe oyi iJesu iKirisiti bhale, a ya rue mhe elemhi owa ighumha ona lasele. ²⁰ Mhi ma to eloe eke, mhi gbo mhue irudushi o khi, mhi aa ya tigbe ze ni akanya oyemhe o ba mhe ku. Ama egheghe kpa ali memena mhi ya ri igbedu ke ngme ni mhi ke ri ufumhi ghi iKirisiti rote angeli oyemhe, mhi la agbo oo, okekhi ini mhi ghua. ²¹ Irari ini e oyemhe, agbo ni mhi la, iKirisiti mhi la o na. Mhi kha ghua, eleli o khi na mhe. ²² Ama ini mhi kie la agbo a le, mhi kha kie mholi ikanya enete ni mhi kha gbe na iKirisiti. Ama onoghwo o, mhi kha ze mena? Mhi aa lese e! ²³ Udu o ze mhe eva, mhi aa lese oni mhi ya ze o. Mhi ga nono ni mhi deba iKirisiti ni mhi lase agbo le. Ona o ga ti mhe egbe ne. ²⁴ Ama itobo oyee, o ti ni mhi la agbo. ²⁵ Mhi lama shi ona, mhi lese khi mhi ya la agbo. Mhi ya nu ee nya la agbo ni a ke je odalo, ali ni a mholi oghelē ni o la irudunga. ²⁶ Ni a ro bhale ya e khi ini mhi nyene egbe bhale gbo nu e la, a ya me asha

* 1:1 Li ze Ika 16.12 † 1:13 Li ze Ika 28.30

ke titi egbe irari oyemhẹ, rote elemhi agbo oyẹẹ ni o kuma iJesu iKirisiti ọ.

²⁷ Abibi o riẹ li, ke ngeli abi ungmehi oyi iKirisiti o ngme. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, mhi bhale ya mẹ ẹ o, okekhi eri mhi suọ eko ẹ o, mhi kẹ lẹsẹ khi a kie migha egbegbo elemhi ayemhẹ oghuo. A khọli okhuẹ usomhi onete elemhi ikudugbe abi ogbo oghuo. ²⁸ A khi zẹ ni ulishi ebe ẹ o mu ẹ, ona o ya rẹ wẹ lẹsẹ khi a ya mhuẹ eleli, ama wẹwẹ e ya pfua, irari khi Ẹshinẹgba lọli o ri imuọle na ẹ. ²⁹ Irari khi a she ri eghẹghẹ na ẹ ni a rọ ga iKirisiti, ni ọa khi irari khi a lẹsẹ ya miesuọ tse, ama ni a rọ li ya mẹ osue na li. ³⁰ Memena, a li kuma mhe ọ shi oni okhọli. Oni a mẹ khi mhii khọli eghẹghẹ ni o dọsẹ, ni mhi kiele ẹ khọli memena.‡

2

A ke khonya iregbe-tiemhie onabi oyi iJesu

¹ Agbo oyẹẹ ni o kugbe iKirisiti ọ, o zẹ ni a rọ toto. Inono ni ọ mhuẹ na ẹ o ri udu shi ẹ ọ. Eẹ ali Ayemhẹ oyọli a mhuẹ ikugbe. A gbo mhuẹ isomhelemhi ali ilẹlemhi na egbe ẹ. ² Irarigho, mhia nono ni a remhẹ ke ghele shi abi a mhuẹ isamhi eghuo, ni a riẹle inono na egbe, a gbo khili oghuo elemhi ayemhẹ ali udu. ³ A khi ri ayemhẹ a ba timhẹ nga ali ni a ba mẹ asha ke tono obọ udu, riẹle emhikhoghuo. Ama a nyese ukhomhi na egbe. A bino khi ogboese ọ somhi dọsẹ ẹ. ⁴ A nono onete oyi egbe ẹ, ọa khi onete oyi yeyeghuo tse.

⁵ Mhuẹ angeli nabi iJesu iKirisiti ọ mhuẹ.

⁶ Abi o riẹ khia khi eri iKirisiti ọ li abi Ẹshinẹgba.

Ọa tigbe sa li khi otu lọli ali Ẹshinẹgba e khi.

⁷ Ochoghọ, eri ọ rote udu oyọli rue emini ọ mhuẹ nya obọ-a, ọ mele ọni ọọ ga ogbo-a.

Ọ mele ogbo-a, ọ ri ekue ogbo ku egbe bhale.

⁸ Ọ ri egbọli tiemhile, ọ kia okiali issuesọ ya ramhi ni ọ rọ ghua, ikhi eghuli oyọli na apfida.

⁹ Itobọ ona, Ẹshinẹgba ọ yase ọli

nga obini o yagha ne nya.

Ọ ri eva ni o fu dọsẹ eva nya nali,

¹⁰ ni a rọ bhale ya ẹ khi

ashiashini a da la lu eva oyi iJesu ne,

ikhomhẹgbhẹ nya e nyese

ghe emhi nya ni e la idane

ali eni e la eke, ali eni e la elemhi eke,

¹¹ emhi nya e ya pfi ọtsẹle

khi iJesu iKirisiti ọ khi Ọnọmhuẹ,

ni a rọ ri ufumhi

na Ẹshinẹgba Ita.*

¹² Itobọ igho, emole mhe, abi a lie sueso ukpeloe oyemhẹ a gbo ligho ke sueso odukhokho oyemhẹ. A ri ulishi ali ikpheli ke gbe ikanya, ni irudunga oyẹẹ o gba pfo.

¹³ Itobọ khi eghẹghẹ kpa Ẹshinẹgba ọ rọ la ẹ egbe ẹ gbe akanya ni ọ rẹ ẹ mhuẹ oghuemhẹ, ni a gbo dobe ke riẹle emini o de shi omhese onete oyọli.

¹⁴ A khi ri awọlo wẹ ekhako riẹle emhikhoghuo. ¹⁵ Ni a khi egbo ni ẹa mhuẹ umhaguekia, ni e pfuase abi imi Ẹshinẹgba ni e gba pfo, elemhi agbo ni egbo ali ena ikanya ichimhi e la. A mema la wẹ iteva ke gẹ abi ikpetata ni e la idane,† ¹⁶ abi a lie gue ungmehi agbo ke ye wẹ. Ini a li ghọ, mhi ya mẹ asha ke rẹ ẹ titi egbe ẹle ni iKirisiti ọ ya nyene egbe bhale. Irari khi eri ona o ya rọkhasẹ khi irọshẹka ni mhi rọshi ali ikanya ni mhi gbe, ẹa khi afuẹ.

¹⁷ Ini a tseku ku ọlia eyemhẹ abi onyo shi iluasobo ali ikanya enete ni o rote irudunga oyẹẹ lasele, eri egbe e mu mhe shi ọ, mhi nu ẹ ghele. ¹⁸ Irarigho, egbe e li ke mu ẹ, a li nu mhe ke ghele.

ITimoti ali Epafuroditusi

¹⁹ Ini o ghọle Ẹshinẹgba, mhi khokho khi mhi ya dobe kele ghie iTimoti ghi ẹ. Ni mhi rọ suọ eko ẹ, ni mhi mhuẹ oghẹle ini ọ jele.

²⁰ Lọlighuo kpe ọ lẹsẹ abi o li mhe egbe, ni ingme oyẹẹ o gbo mu egbe. ²¹ Egbọ eni e kpole nya, eleli oyewẹ e na khu, ama ọa khi eleli oyi iJesu iKirisiti. ²² Ama, eẹ, a lẹsẹ abi iTimoti ọ li ri egbọli khase ẹ abi ọ la ọ shi. Abi mhemhẹ ali lue anye li kugbe gbe akanya oyi usomhi onete oyi Ẹshinẹgba abi ita ali omọ eẹ li. ²³ Mhi ya kele ghie ọli ghi ẹ

‡ 1:30 Li zẹ Ika 16.19-40 * 2:11 Li zẹ Aza 45.23 † 2:15 Li zẹ iDeut 32.5

ini mhi da leşe abi o ya li mhe egbe. ²⁴ Mhi ri egbe da Onomhue khi mhi ya keleş bhale.

²⁵ Mhi kie gbo li khokho khi o ti ni mhi ghie inyoghwo awa ghi e, ikhi Epafuroditusi ni o she gbe akanya deba mhe, ni o she gbo nu mhe gbe akanya ode-khode. Ni o gbo khi aghiusomhi oye e ni o kpaghie mhe obo. ²⁶ Egbe e kphakpha li ni o ro me e. Egbe e a ke sheshe oli itobo khi a suo khi o ghua. ²⁷ Egbegbo lo, o ghua gba, ukuku o kpoli eghuli le. Ama Eshinegba o mhu e ilelemhi na li. Oa khi lolighuo Eshinegba o mhu e ilelemhi na tse, o li mhu e na mhe, o tsumhi mhe elemhi osue ni o to-nga osoli. ²⁸ Mhemhe egbe e kphakpha ne ni mhi ro ghie oli ghi e. Ni a gbo mhu e oghel e ini a me oli, ni osoli oyemhe o kelea. ²⁹ A ri oghel e kpe abo mie oli abi inyoghwo na elemhi oni irudunga. A mu ekpe nofun e na egbo nya nabi loli. ³⁰ Itobo khi o ri agbo oyoli shi okhena, ukuku o kpo le suii ni o kha ro ghua shi akanya oyi iKirisiti, ini o me asha ri ikpaghiobo na mhe ni e aa do be rona mhe.

3

Angeli ni o migha shi ipfuase

¹ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi, inyoghwo, a ke ghele shi abi a li kuma Onomhue o. Oa mhu e abi o ngme mhe ini mhi ri ele emini mhi kpe keke ghi e gbo keke, loli o ya ti e egbe ne.

² A mu egbe e shi egbo egho ni e li abi ewa, ni e gbe ikanya ebe. Ikhi eni e lie khi ogbo mema shele-a neni imiepfuese oyoli o gba pfo. ³ Anye ena, a shele egbegbi ishele-a, irari khi anye te ode ayemhe e ga Eshinegba. Anye mholi oghel e shi elemhi agbo oyi anye khi anye kuma iJesu iKirisiti o, ni anye ea ri egbe da ikanya idiegbe. ⁴ Ama mhemhe mhii kha ri egbe da ikanya idiegbe eghogh o ne.

Ini aa nono ogbo ni o kha regbeda ikanya idiegbe eghogh o lo, mhemhe o kha khi. ⁵ Irari khi ele-nuzi-elele ni a ro bia mhe, a ro shele mhe-a. Ongi iZireni a bia mhe, mhi ro te unuekpe oyi iBejami lasele, egbegbi ongi lburu. Ini ee, iri ushi oyi egbo iJu gbe akanya, iFarisi mhi khi.* ⁶ Mhi mhu e

omuegbe ramhi ni mhi ro mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o. Ini ee abi ogbo o lie pfuase, ode irushi-gbe akanya, mhi aa mhu e ashini o kpo mhe shi.†

⁷ Ama emhi eghogh o ni mhi kha leli shi eleli, mhi rewe shi afue, itobo oyi iKirisiti. ⁸ Oa khi egho tse, mhi lama emhikpa o limhe opfu-a, itobo ufumhi ni o la ilese ni mhi lese iJesu iKirisiti Onomhue oyemhe. Itobo oyoli mhi ro tsua emhi nya kua. Eri mhi ga bino we shi iku, ni mhi me asha mhu e iKirisiti, ⁹ ali ni mhi ga toma li o pfo. Mhi aa ke mhu e angeli no migha shi ipfuase oyemhe, angeli ipfuase onabi mhi ri itobo khi mhi ri ushi e gbe akanya mholi. Ama angeli ni o migha shi ipfuase ni a ro te irudunga oyi iKirisiti ro na mhe mhi ke mholi memena, angeli ipfuase ni o ro te ob o oyi Eshinegba bhale, ni o ro te irudunga bhale. ¹⁰ Emini mhia nono ni mhi lolo lese khi iKirisiti ali ekpabo ni o ro te eghuli guise oli le. Ni mhi ro nu oli me osoli ni o me, ni mhi nu oli ghu eghuli onabi o gh u. ¹¹ Itobo khi mhi mholi oli shi udu khi a ya li ro te eghuli guise mhe le.

Roshaka na ya ramhi ukpese elemhi irudunga

¹² Mhi a lie khi mhi she ramhi ashini mhia nono ni mhi ramhi ne, wekhi eri mhi she gba pfo. Ama eri mhi roshaka ni mhi li abi iKirisiti. Onana o ze khi iKirisiti o pfi ob o rue mhe. ¹³ Igesikia, inyoghwo, mhi aa bino egbemhe shi oni o she lo owa ne. Emhi oghuo ni mhia li, khi, ni mhi ro rue eloe emini e je ikhokho a, ni mhi roshaka ri ob o ramhi emini e la odalo. ¹⁴ Irarigho, eri mhi na le talala, ni mhi ro mhu e ifata, ni o khi ulumhi ni Eshinegba o lu mhe, ro te iJesu iKirisiti je agbo ni o la iloghie.

¹⁵ Awa nya ni awa mholi iwomheloe shi elemhi ayemhe, awa li mhu e udu onana. Ama ini eghuo elemhi e, e mhu e udu oda shi ingme onana, Eshinegba o ya roli khase e. ¹⁶ Abibi o ya li, awa ke je odalo shi ushi oghuo ni awa deba ramhi ana.

¹⁷ A ke khonya mhe inyoghwo. A ri es o shi egbo ni e deba oni ode onete ni anye ro shi

* 3:5 Li ze Ika 23.6; 26.5; iRom 11.1 † 3:6 Li ze Ika 8.3; 22.4; 26.9-11 ‡ 3:17 Li ze 1 iKori 4.16; 11.1

eke na e.‡ 18 Mhi she kpe gueye e ne, mhi gbolo ri evie shi alo a gueye e memena, khi egbo eghuo e la no khia khi uwali agbo ni e la, o she re we khi obe oyi eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida. 19 Owa ere ee je, irari khi oghumhe idiegbe oyewe o khi olitsa oyewe. Eri ee titi egbe shi emini e kha ro shi omama. Usamhi emhi agbo ona e lese e sa. 20 Ama awa, udiokute oyawa o la iloghie, awa lolo ri alo shi eke ke khe Omiepfuese ikhi iJesu iKirisiti ni o rote iloghie jele. 21 O ya ooghie idiegbe oyawa ona ni oo ghu, o ri idiegbe oyi ufumhi onabi oyoli to-eloli oli. Itoto ogho ni o ro dobe ri emhikpa bhale omheso oyoli o ro ya ri ele we.

4

Ungmemhi irudusho

1 Itobo igho, inyoghuo, ingme oyeo oo mu mhe egbe gba. Eloli e, o she nga mhe. A ma ri egbe a mu mhe, mhi gbo re e titi egbe, igho o ti ni a kha li migha agbo oyeo na Onomhue.

2 Mhi lema Euodia ali iSitaiki, a kpekpe a lama na egbe abi inyoghuo ni e mie Onomhue suo. 3 Ali yeye onuzava oyemhe, iSizigusi, kpaghie eni ikpotso ena obo irari khi e she nu mhe me osue shi itsabo usomhi onete ona kia kia. Ghe iKilemeti ali eni anye ga gbe akanya kugbe ali elese nekpole, eni eva oyewe o la ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo.

4 Eshinegba o ze ni a ke mholi oghelo eghenge kpa irari khi a kugbe Onomhue o. Mhi gbolo e i, a ke ghele! 5 Ze ni ogbokpa o ke me igue ri ele emhi shi eghenge oye gboo. Irari khi Onomhue o kele ya bhale.

6 A khi ze ni emhikhoghuo o mu e egbe dose. Ama, emhikpa, a ri udu ikphemhi ke so iromhi mhila Eshinegba emini u wa nono. 7 Ni opfomhe oyi Eshinegba ni o dose ilese oyi ogbonye, o ri igbe udu ali ayemhe ni o migha na e, irari ikugbe ni a kugbe iJesu iKirisiti o.

8 Ni mhi ro gbe oli ukhomhi i, inyoghuo-mhe, a ze ni isamhi eminete ni a kuenghie ogbonye shi e vo e udu, li shi emini e khi egbegbo, ni e mu eloe, ni e rote ode ipfuase bhale, ni e khi eyi inono, ni a mu ekpe shi.

9 A ri emini a wena obo oyemhe ali eni a mie obo oyemhe, okekhi eni a me agbo oyemhe ke gbe akanya. Shi eni mhi ri unu ngme ali eni mhi ri ele. Eshinegba ni o ri opfomhe e na ogbonye ya nu e la.

IPolu o tse obode shi isomhopfa

10 Abi ogbonye ni o mie Onomhue suo, egbe ma mu mhe shi o gba, khi, abi o tseku tese, khi a kie gbo me asha ri inono ni a mhue na mhe khaso mhe. Oa ke khia khi eri mhi ri ona lie khi aa ke kpe ri eloe e khu mhe, ama eri aa ke kpe me asha kpaghie mhe obo. 11 Oa khi eri mhia ngme ona irari khi o limhe egbe abine khi a pfi mhe eso-a, itobo khi abi oni mhi mhue o lie khuese mhe o she ma mhe-a. 12 Mhi lese abi oo li egbe ini ogbonye o la umhamo ali abi oo li ini ogbonye o la osuemhe. Mhi she wena osheli ona ni a ro bhale ya e khi oni mhi mhue o bu mhe. Obiobini o khi oo, ashiashini o khi oo, mhi le khue oo, o ke khia khi okiamhi oo gbe mhe. 13 Mhi dobe ri ele emhikpa rote itoto ni iKirisiti o ro na mhe.

14 A ma khale, abi a li kpaghie mhe obo abi mhi ro la omunu. 15 Ee egbo iFilipi, a lese khi abi mhi ro rote eke iMasidonia vu, ni mhi ro lese gba akanya itsabo usomhi onete le, eghuo kpe a khi eni e miesuo ni e kpaghie mhe obo elemhi irona ali imemie. 16 Oa khi utoghuo tse, a kpaghie mhe obini eke iTesalonika abi mhi ro nono ikpaghiobo.*† 17 Oa khia khi isomhopfa mhi lese nono, ama emini a ya keke shi ekuo oye na iloghie mhia nono. 18 A she fali mhe ota gba pfo, e gbo gba nga o. A she ri itsua ghi mhe ni e vo mhe eke, abi mhi ro mie Epafuroditusi emini a rona li ghi mhe ena, eri e li abi irona ni ee kphela, ikhi iluasobo ni a mie, ni e ti Eshinegba eloe.‡ 19 Eshinegba oyemhe o ya ri emini e ghole e nya na e. Epfue ni o fune ni o la iJesu iKirisiti onayi oli o te ya ri ele oli.

20 Ufumhi o khi oyi Eshinegba Ita awa ya ramhi ele ni agboagbo, Atse!

Otse ni o kpukhokho

21 Mhia tse ogbokpa ni o khi Omi Eshinegba ni o khi oyi iJesu iKirisiti. Inyoghuo nya ni e nu mhe la ana ee tse e.

* 4:16 Li ze Ika 17.1 † 4:16 Li ze 2 iKori 11.9 ‡ 4:18 Li ze Okiali 29.18

²² Egbọ eyi Eshinẹgba ni e la ana nya ẹẹ tse ẹ, ghe eni e la agbala oyi iSiza.

²³ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhuẹ o ka nu ayemhẹ oye ẹ la. Atse.

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo iKolosha Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi egbo eyi Eshinegba ni e la eoli iKolose, ikhi inyoghuo awa ni e pfuase ni a ri egbe e nga elemhi iKirisiti.

Eshinegba Ita awa o ka li okhale na e, o ri opfomhe na e.

Iromhi ali ikphemhi

³ Egheghe kpa anye ro kphemhi na Eshinegba, Ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ini anye e so iromhi na e. ⁴ Itobo khi anye she suo abi a migha shi irudunga oyi iJesu, ali abi a li nono ingme oyi egbo eyi Eshinegba nya. ⁵ Emini Eshinegba o ro shi eke e khe e obini iloghie, o re e mholi irudunga ali inono ona, ikhi emini a she suo elemhi ungmehi igesikia, ikhi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni a she gueye e. ⁶ Oni usomhi onete ona o she ri umomhi e lasele, o gbolo fu e shi o elemhi agbo nya, abi o kie kpe e li iteva oye e rote ogbele ni a te lese igesikia ni o la ukpokpomhi okhale ni Eshinegba o li. ⁷ Obọ oyi Epafurasi a te suo oni okhale oyi Eshinegba, oni o khi otuoghuo elemhi anye, ni oo gbe akanya oyi iKirisiti te ode igesikia ni o to eloli anye.* ⁸ Loli o gbo gueye anye abi oni Ayemhe o li re e mholi inono na egbo eyi Eshinegba.

⁹ Abi anye te lina suo eso onete oyi angeli oye e, anye e tigbe yemhe iromhi isoso-a, ni anye so o na e. Anye e so iromhi, Eshinegba o rote ilensingme ali lese elemhi Ayemhe-n-pfuase kpaghie e obo, ni a lese oghuemhe oyoli, ni a ri ele oli. ¹⁰ Eri anye lina so iromhi na e, ni a gue ke ngeli abi egbo eyi Onomhue e li, ni a ri egbe ke mu oli, a ri imomhi eyi onete iriele lasele, a gbolo e lese Eshinegba gbo shi o. ¹¹ Anye gbolo e lema li, o ri itoto na e, ni a ke ri ekpabo eyoli nya gbe akanya, ni a mholi ukpokpomhi

iregbemie ali irabomudu ali oghere. ¹² Ni a ke kphemhi na Eshinegba Ita, ni o li re e fu te eni e li mholi okemhi shi ugu oyi egbo eyi Eshinegba, eni e la akpa, ni o roo khe e. ¹³ Eshinegba o she rue awa obo oyi ekpabo alo ebili eyi okphaghie lasele, o rue awa bhale iloghie oyi omi oli ni o nono. ¹⁴ Obọ oyoli awa te mholi ipfasheke, ni o ri olamhe topfa awa.†

iKirisiti o fu ne nya

¹⁵ iKirisiti khi irokhokho oyi Eshinegba ni ogbo aa ya me eloe. Loli o khi oni odode emini Eshinegba o ma nya. ¹⁶ Irari khi obo oyoli a te ma emhikpa, ikhi emini e la ukhuli ali eke, ghe eni a me ali eni aa ya me, okekhi ikpekhomhi eghiele o, o khi ekpabo o, o khi ighie o, okekhi ena omhese o, loli o ma emhikpa, o ma we na egboli. ¹⁷ O kpe la o neni a ma emhi nya, loli o ze ni emhi nya e ro kugbe khi oghuo. ¹⁸ Loli o khi ukhomhi oyi idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Loli o khi igbaekele, itobo khi loli Eshinegba o kpe guise le, ni o ke gbo ya ghu ghue, egheghe agho ni lolighuo o ri obo nga emini e la agbo nya ke mhese shi.‡ ¹⁹ Irari khi eri o ghole Eshinegba ni emini o khi nya o la agbo oyi Omi oli. ²⁰ Ishegho ni o me asha rote obo oyi oni Omi oli nu emhikpa mhue iro-riele, o khi emhi na agbo ona okekhi ena idane. Olia eyoli ni o ku abi o ro ghu-a shi ukhomhi apfida o ro ri ele ona.§

²¹ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, eri a nuata shi oli o. A khi ebe oli elemhi udu oye e, itobo angeli obe ni a ngeli. ²² Ama Eshinegba o she re e nu egboli ro ri ele. Eghuli oyi iKirisiti o ro re e khi eni e pfuase shi odalo oyoli, ni aa ke mholi ichimhi, ni a pfue umhaguekia. ²³ Ini a da kie la elemhi irudunga oye e, ni a ro migha gbagbagba shi o, ni aa ro ze ni irudushi ni a mholi o nighise, ikhi oni a mholi shi emini Eshinegba o ro shobo na e elemhi usomhi onete oyoli. Oni usomhi onete ona ni a she ro tse abo khasa ogbokpa elemhi agbo ona, loli a ze mhe iPolu shi abi aghiusomhi, mhi roli ke tse abo.

* 1:7 Li ze iKolo 4.12; iFile 23 † 1:14 Li ze Efi 1.7 ‡ 1:18 Li ze Efi 1.22-23 § 1:20 Li ze Efi 2.16

Ikanya ni iPolu o gbe na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

²⁴ Memena, egbe ga a mu mhe shi osoli ni mhi me e na e elemhi idiegbe oyemhe. Eri mhi ri oni osoli ona pfuse ikanya eni e kpole gbe, abi iKirisiti o o me osoli na idiegbe oyoli, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ²⁵ Eshinegba o she remhe khi oni o o ga oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyoli, ni mhi ya tse-abo oni usomhi oyoli nya ye e. ²⁶ Ona o khi osheli ni o kpe ro sheli na egbo rote igbaekele ramhi egheghe ana. Ama, loli o tigbe khueghie a khashe egbo eyoli ena. ²⁷ Eri Eshinegba o riele ona ni eni egbo eyoli e lese epfue oniemhi ni o la oni osheli ona. Oni osheli khi, iKirisiti ni o la agbo oye e, ni o re e mholi irudusho khi, a ya nu oli mholi okemhi shi ufumhi oyi Eshinegba.

²⁸ Loli o ze ni anye ro ri iKirisiti e tse abo khashe ogbokpa. Rote eghali ni anye mholi nya anye te e tse agua ye ogbo, anye gbolo e sese we ni anye ro rue we bhale odalo oyi Eshinegba abi egbo ni e mhue iwomhelo, ni e toma iKirisiti o. ²⁹ Ni a bhale ya e khi ona o ze ukhomhi, eri mhi ri ekpabo eyi iKirisiti nya ni e la mhe egbe roshaka gbe akanya.

2

¹ Mhia nono ni mhi gueye e abi mhi li roshaka a kpaghie e ali eni e miesuo ni e la eoli iLaodisha ali egboese ni ea me mhe ukpelo ghue obo. ² Emini o ze ni mhi ro o riele ona khi ni a ro ri udu shi we o, ali ni e kugbe elemhi inono, ini e mholi epfue ni o gba pfo ni ilese o ro o na ogbo. Egheghe agho ni e lese osheli ni Eshinegba o gba, ni o khi iKirisiti. ³ Lolighuo kpe o khi okpe ni o o khueghie epfue-a ni o la ileasingme ali ilese eyi Eshinegba.

⁴ Eri mhi gue ona a ye ini ogbokhoghuo o khi ri osese eghali bhale ya di e, abibi eni osese e ririe dala esu ramhi. ⁵ Irari khi, ini mhi aa ririe nu e la agho, ayemhe oyemhe o nu e la agho. Mhi nono ni mhi bhale ya me e abi a gue la kuete, ni irudunga ni a mholi shi iKirisiti o o li nighise.

⁶ Aborokhia khi a she rue iJesu iKirisiti abi Onomhue, a nu oli ke ngeli kugbe, ⁷ a gbelighi migha, a gbo ro ma imiesuo ni a mie iKirisiti suo, a kie mholi oli shi udu khi emini a sese e ikhi ingme eyi iKirisiti khi igesikia e khi. A kphemhi e na Eshinegba egheghe kpa.

⁸ Khi ze ogbokhoghuo di e mu lama shi osese afue ali eyi ikpamhika. Ikhi osese ni e migha nga angeli ali eghali oyi agbo, ni ea rote obo oyi iKirisiti bhale.

⁹ Irari khi emini Eshinegba o khi nya e la idiegbe oyi iKirisiti. ¹⁰ Irari khi a kugbe iKirisiti o, a ro mholi agbo ni o gba pfo elemhi ayemhe. Loli o o kpeda nya elemhi ekpabo ali omhese ali afu nya na elemhi ayemhe. ¹¹ Itobo khi a kugbe iKirisiti o, o ro rue e oghuemhe idiegbe udu lasese, ezese abi a lie shele ogbo epfi-a. ¹² Ezese abi a li ri iKirisiti to abi o ro ghua, ni a gbo guise oli le, igho a li pfi e lo elemhi oko gbo mu e vule, elemhi ibatizi. A guise e le bhale agbo irari khi a mholi irudunga shi ekpabo oyi Eshinegba ni o rote eghuli guise iKirisiti le.*

¹³ Eri a kpe ghu-a shi elemhi ayemhe egheghe no dose, irari khi a la agbo olamhe. Ama memena, Eshinegba o she ri iKirisiti re e gbo mholi agbo. O ri olamhe eyawa nya topfa awa.† ¹⁴ Abi Eshinegba o ro shishi ishi ni a ze shi awa egbe-a se, ikhi eni e migha zu awa ode, o rue we awa ode-a, o ta we ma apfida abi iJesu o ro ghua.‡ ¹⁵ Abi o ro mie iyemhe okphaghie ekpabo se, o re we lasese gboo yeghe-a abi o ro ghu-a shi apfida.

¹⁶ Irarigho, khi ze ni ogbokhoghuo o gue e ezu shi emini u wa le ali oni u wa da, ukeneta ushi imu Uki Onogbo ali ogbele ne pfuse ali Ogbele iyemhe oyi iJu.§ ¹⁷ Enana nya, irokhokho oyi emini e ya bhale ikpukhokho agbo e khi, iKirisiti o khi ozukhomhi we nya. ¹⁸ Khi ze ni ogbokhoghuo ni o riele iregbe-tiemhie eyi ikpamhika, ni o o ga igeni, o di e dobe eleli oye-a. Emini egbo eghogho e me e la tonu ali udu oyewe ni imiesuo o roli e vuse ike shi isamhi afue. ¹⁹ Ogbo oghogho o ke kugbe iKirisiti o, ni o khi Ozukhomhi oyi oni idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu

* 2:12 Li ze iRom 6.4 † 2:13 Li ze Efi 2.1-5 ‡ 2:14 Li ze Efi 2.15 § 2:16 Li ze iRom 14.1-6

iKirisiti suo miesuo. Ezeze abi ukhomhi oyi ogbo o lie gueye idiegbe abi o lie kia, igho omhese oyi iKirisiti o lie mhese na egbo eyoli nya, rewe gbe akanya kugbe abi idiegbe ogbo o tono elamhi ali ikpese egbe mano, khi oghuo. Eghenge agho oni idiegbe nya o fu abi Eshinegba o nono oli shi.*

²⁰ Aborokhia khi u she nu iKirisiti ghua, ni ushi agbo o ke ro mhese ne egho, elo o ze khi u kie ri egbe e na we, ni u ro ri ushi eyewe gbe akanya, ni ee lie, ²¹ “Khi mu ona mholi obo,” “Khi to elemhi ogho bino,” “Khi ri obo ti onana?” ²² Enana nya, emini e ya mele afue-a e khi, ini a rewe ri ele emini a rewe ya ri ele se. Irari khi ishi ali omhese ni egbo e mhese lo. ²³ Eri omhese eghogho e li abine khi ilisingme e la o, ikhi eni e ri itoto ri egbo ga ugamhi ikpamhika ali iregbe-tiemhile oyi ikpamhika, ali inaidiegbe-osoli, ama eni e ri ele ena ea rewe lase olamhe le.

3

Angeli ni o ghole Eshinegba

¹ Aborokhia khi a she rote eghuli guise e ali iKirisiti le bhale agbo egho, ri udu oye shi emini e la obini iloghie obini iKirisiti o shito obita Eghiele oyi Eshinegba.* ² Ri udu oye shi emini e la obini iloghie, khi roli shi emini e la agbo ana, ³ irari khi u she ghua, elemhi iKirisiti u ke la, ni o la elemhi Eshinegba. ⁴ Egbegbi agbo oye, elemhi iKirisiti o la. O kha da feli lasele, ye ye, u li ya nu oli la akagho, u li nu oli mholi okemhi shi ufumhi oyoli.

⁵ Irarigho, ze ni oghumhe oyi emhi agbo ni o kpe la agbo oye o ghua. Enabi itsebo, ali angeli ichimhi, ali isamhi ebe, ali oghumhe ni ea ti, ali emhi-itoegbe ni o li khi ikhumhi igaga. ⁶ Itobo enana, elemhi e ro bi Eshinegba deba egbo ni ea ya suo eso na li. ⁷ Ee, a kpe li lina ngeli elele, abi a ro la ifuabo eyi egbo eghogho. ⁸ Ama, memena a ze ni emhi eghogho nya e lase e egbe le. Emhi nabi elemhi-ibibi, ali ofu imholi, ali imuegbe obe, ali iyesegebe-eva, ali ingmemhi iditse, ali itono obo udu.

⁹ Akhi ke lono egholi khasa egbe aborokhia khi a she gueghie ingeli ali idiegbe onodio shi eke egho,† ¹⁰ ni a shi ri idiegbe enegbo ku egbe, ni Eshinegba Ima o ro ya mele onogbo-a, ni o li abi oyoli. Ini o me asha re e mholi ilese oyoli.‡ ¹¹ Itobo ona, azolomhe o ke la iteva eni e khi iJu ali egbo iJeta, we eni a shele-a ali eni aa shele-a, we egbo eni ea fialo-a ali egbo eni e rote ifui ishemhi lasele, we oghumha ali omi ogbo. Ama iKirisiti o khi oni o mu egbe ne.

¹² Irarigho, abi a ro da khi eni Eshinegba o ze, ni e pfuase ni o nono ingme oyewe egho, a ri ilelemhi, isomhelemhi, itiegbe-tiemhi, ali ipfomhe ali irobomudu so abi awulu. ¹³ A ke ti eni e miesuo nabi ee ma egbe. Ini a lue na egbe, a ro ke topfa egbe e. A ro topfa abi Onomhue o li ro topfa e.‡* ¹⁴ Emini u gbo ro ya ma eni ingeli enete ena nya khi, inono ni o gono eni ingeli ena nya kugbe, elemhi ikugbe ni o gba pfo.

¹⁵ Zobe ni opfomhe oyi iKirisiti o mholi omhese shi udu oye, aborokhia khi egbo ni e kugbe elemhi idiegbe oghuo a khi egho, aa kphemhi. ¹⁶ A ze ni ungmehi oyi Onomhue o la agbo oye e, abi a lie sese egbe, ni a ri ilisingme e ye egbe ude. A gbo ligho ke to iwolo ena irudunga, ni a rote elemhi ayemhe e to ke lasele. A ri ayemhe ikphemhi e to uwolo kuoghi Eshinegba.† ¹⁷ Emhikpa ni u wa ri ele ni u wa ngme, ri eva oyi iJesu Onomhue ri ele we. U gbolo ri eva oyoli e kphemhi na Eshinegba Ita.

Abi eni e miesuo e li ya ke ngeli

¹⁸ Ee ikpotso ni a la ughue, a ri egbe e na odo e pfo, irari khi ina ee eni e miesuo e ke li.‡

¹⁹ Ee edo, a nono ingme oyi ughue e, a khi ri obo ni o toto dose mu we.‡

²⁰ Eniye, a ke suo eso na eni e bia e odekhode, irari khi onana o ti Eshinegba eloe.*

²¹ Ita eniye, a khi ri ele emini e ya ri elemhi bi imi e, irari khi o ya ri egbe pfo we a.†

²² Ee ighumha, a ri ungmehi oyi oni o mholi e ni o la agbo ona ke gbe akanya.

* 2:19 Li ze Efi 4.16 * 3:1 Li ze Iwolo 110.1 † 3:9 Li ze Efi 4.22 ‡ 3:10 Li ze Igbae 1.26; Efi 4.24 § 3:13 Li ze Efi 4.32 * 3:13 Li ze Efi 4.2 † 3:16 Li ze Efi 5.19-20 ‡ 3:18 Li ze Efi 5.22; 1 iPit 3.1 § 3:19 Li ze Efi 5.25; 1 iPit 3.7 * 3:20 Li ze Efi 6.1 † 3:21 Li ze Efi 6.4

Oa khi ini e nu ẹ la agho tse a ro ri ungmehi oyewe ya ke gbe akanya ini e ba somhi-elemhi ẹ. Ama ri udu oghuo ke gbe akanya irari khi u mu ekpe a na Onomhue. ²³ Emiemini u wa ri ele nya ri omuegbe ni o rote udu oye nya lasela ke ri ele oli, abine khi Onomhue u gbe akanya a na, ni oa khi ogbo. ²⁴ Lina ke ngeli abi u ro da lese khi u ya rote obo oyi Onomhue me eleli egho. ²⁵ Eshinegba o ya fali oni o li onobe ota, oa ya gbe ogbokhoghuo azeba.†§

4

¹ Ee ega, a gue ke ri ele deba ighumha eye ẹ abi o ti shi, a ri igesikia deba we. Sato khi yeye u li mholi Oga shi iloghie.*

Emini o gbo mhese na we

² A lolo ke so iromhi, a to elo eke, a tse Eshinegba uwegbe. ³ A gbo li ke so iromhi na anye, ni Eshinegba o khueghie ode-a na anye ini anye me asha gue ungmehi oyoli le. Ikhi ungmehi onayi osheli oyi iKirisiti, ni o ze khi mhi la o gba ighumha memena. ⁴ A lema na mhe, ni mhi gue oni usomhi le gboo ni egbo e suo li. ⁵ Ri ilisingme nu egbo eni ea miesuo ke ngeli. Egheghe ni u mholi nya, roli ri ele onete.† ⁶ Ze ni ilisingme o la ungmehi ni u wa ngme, u gbolo ẹ ngme ingmemhi eni ee ti eso, egheghe agho ni u lese emini u ya ke so shi ogbokpa ingme.

Otse ni o kpukhokho

⁷ ITakikosi o ya gue ingme eyemhe nya ye ẹ. Egbegbi inyoghuo ni oo gbe akanya oyi Eshinegba te ode igesikia, ni mhi nono ingme oyoli o khi. Oni anye ga kugbe ee ga Onomhue o li khi. ⁸ Ni a ro lese abi anye li la o shi memena mhi ro ghie oli ẹ ghi ẹ, ali ni o gbo ri udu shi ẹ o.‡ ⁹ Loli ali Onesimusi mhi ga ghie ẹ ghi ẹ. Inyoghuo anye oni oo gbe akanya oyi Eshinegba te ode igesikia ni anye nono ingme oyoli o li khi. Onge eoli oye ẹ o khi. E ya gueye ẹ emini aa me oola nya.§

¹⁰ Arisitakusi ni anye ga la owa ighumha, oo tse ẹ. IMaki ni loli ali iBanabasi e khi inyoghuo, ee tse ẹ. Ini iMaki o bhale a kpe

abo mie oli abi a li mhese oli na ẹ.* ¹¹ Ijesu ni akiseva oyoli o khi ijositosi, o li tse ẹ. Eni egbo aase ena e khi egbo iJu tse eni e nu mhe ẹ gbe akanya iri-ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ke kia gase. Eri e ga ri egbe ẹ mu mhe. ¹² Epafurasi ni o khi onge eoli oye ẹ, ni o khi oni oo ga iJesu iKirisiti, o li tse ẹ. Egheghe kpa o ro o do ogbo elemhi iromhi isoso itobo oye ẹ, ni a migha gbagbagba, ni a womheloe shi elemhi oghuemhe oyi Eshinegba. Ali ni a gbo mholi oli shi udu khi Eshinegba o ya ri ele emini oo khi loli ya ri ele.† ¹³ Mhi pfi otsele na li khi o ma a gbe akanya egbegbo itobo oye ẹ, ali egbo ni e miesuo ni e la iLaodisha ali Erapolisi. ¹⁴ ILuku omole anye ni o khi idokita, ali iDemasi ee tse ẹ.‡ ¹⁵ A li nu mhe tse eni e miesuo ni e la iLaodisha, ali iNifa ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la owa oyoli.

¹⁶ Ini a ze ebe ona se, a ze ni a li ze oli ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli iLaodisha. Zobe ni a li mie egbo iLaodisha ebe ni mhi keke ghi we li ze.

¹⁷ Gueye Achiposi khi mhi eoli o roshaka pfuse akanya ni Onomhue o ro nga li obo gbe pfo.§

¹⁸ Mhemhe iPolu mhi ri ugba ma ebe ga keke otse ona ghi ẹ. A khi yele-a khi eri a so mhe igha. Okhale oyi Eshinegba o nu ẹ la.

‡ 3:25 Li ze iDeut 10.17; Efi 6.9

§ 3:25 Li ze Efi 6.5-8

20.4; 2 iTimo 4.12; Efi 6.21-22

§ 4:9 Li ze iFile 10-12

15.37-39 † 4:12 Li ze iKolo 1.7; iFile 23

‡ 4:14 Li ze 2 iTimo 4.10,11; iFile 24

§ 4:17 Li ze iFile 2

* 4:1 Li ze Efi 6.9 † 4:5 Li ze Efi 5.16 ‡ 4:8 Li ze Ika

* 4:10 Li ze Ika 19.29; 27.2; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13;

Ebe onodode ni iPọlu o keke ghi egbo ITēsalonia Eni e miesuo

¹ Mhēmhe iPọlu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi e igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTēsalonika, ni e khi egbo eyi Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.

Okhale ali opfomhe oyi Eshinegba e ka nu e la.

Angeli ali irudunga oyi egbo iTēsalonika

² Anye maa tse Eshinegba uwegbe egheghe kpa shi itobọ oyi ee nya, igho anye gbo lie teva e elemhi iromhi isoso oyi anye.

³ Anye ma la odalo oyi Eshinegba oyawa ali Ita awa sato ikanya eye e ni iregbenga oye e, o re e gbe. Abi inono ni a mhue na egbe e o li re e toto obọ akanya, ali abi irudunga ni a mhue na iKirisiti Onomhue o li migha.

⁴ Inyoghuo anye, anye lese khi Eshinegba o nono ingme oye e, o she gbo ze e ni a khi egbo eyoli. ⁵ Irari khi eri anye ri usomhi onete bhale ghi e. Oa khi ungmehi unu tse anye ro roli bhale, ama li rote elemhi ekpabo ali Ayemhe-no-pfuase. Anye li ri igesikia oyoli lo e esọ egbegbo. A lese abi anye li ngeli abi awa ro ga la kugbe, irari ni o ro ti na e anye ro ligho ngeli. ⁶ Áá khonya anye ali Onomhue abi o tseku khia khi a me osoli egbegbo, a ri oghelē mie oni usomhi ni o rote Ayemhe-no-pfuase bhale.* ⁷ Itobo igho, eni khonya a ngeli a ke khi shi egbo ni e miesuo na eke iMasidonia ali Akhaya o. ⁸ Irari khi aa khi eri usomhi oyi Onomhue o lese rote e unu fie lase ya je eke iMasidonia ali Akhaya tse, ama, iregbenga ni a mhue na Eshinegba o she ramhi asha kpa. Itobo ona, anye a ke mhue ingme olese ni anye ke ya ngme. ⁹ Egbo egho nya e ngme oli abi a li ri eloe e khu anye abi anye ro ku shi na e. Ali abi a li tsua ikhumhi kua bhale deba Eshinegba, ni áá gá egbegbi oni Eshinegba ni o la o. ¹⁰ A gbo gueye anye abi a li migha a khe Omioli ni o rote iloghie ya bhale, ikhi

iJesu ni o rote eghuli guise le, ni o mie awa pfuese ofu oyi Eshinegba ni o o bhale.

2

Ikanya eyi iPọlu elemhi eoli iTēsalonika

¹ Inyoghuo anye eni emose ali eni ikpotso, ee a lese khi ifeli ni anye bhale ya feli e, oa khi afue. ² A lese abi anye li me osoli ni a li tsue anye obini eke iFilipi neni anye bhale deba e eke iTēsalonika. Abi o tseku khia khi anye me ukpokpomhi ozuode, Eshinegba oyawa o ri igbedu na anye ni anye kiele rue usomhi onete ni o rote obọ oyoli bhale ghi e.* ³ Olema ni anye lema e oa khi ode ni oa gbe akanya, wekhi rote usamhi ni oa ti, wekhi eri anye e nono ni anye di e. ⁴ Ochoghọ, eri anye a ngme abi Eshinegba o anye li ngme. Irari khi o she bino anye shi egbo ni e nga obọ ni o ri oni usomhi onete ona a te obọ. Oa khi eri anye roshaka ni anye ba ri egbe ke mu egbo, ama Eshinegba anye roshaka ri egbe a mu. Loli o she bino isamhi udu eyi anye bie. ⁵ Ee a lese khi oa khi ingmemhi udimhi anye ro bhale deba e, wekhi eri anye ri ingmemhi ikokoalo e guese ukpokọ. Eshinegba o khi otsele oyi anye. ⁶ Oa khi eri anye e dua ni ee ukelię ogboese o kueghie anye, ukelię khi eri anye nono oli obọ oye we khi obọ oyi egboese.

Abi ighiusomhi na kee eyi iKirisiti, anye te o ni anye kha mhila e emhi obọ. ⁷ Ama abi anye ro nu e la, eri anye ku egbe a abi inyọ o li ri eloe e khu eniye eyoli. ⁸ Itobo inono ni anye mhue na e, oa khi usomhi onete oyi Eshinegba ona tse anye lese nono ni anye ro ghi e. Ama li shi agbo oyi anye. Irari khi ingme oye e o mu anye egbe gba. ⁹ Inyoghuo, a ga sato abi anye toto obọ gbe ikanya ali omunu ni anye me. Eri anye e gbe ikanya ogbele kpa, ini anye khi nase ongee abi anye li i gue usomhi onete oyi Eshinegba ye e.

¹⁰ Ee ali Eshinegba a khi otsele eyi anye, khi angeli oyi anye khi eri o pfuase, o ti, oa mhue umhagueli abi anye ro la ee eni e miesuo iteva. ¹¹ Anye ri ele deba ogbo gbo abi ita o li ri ele a deba omọ. ¹² Anye ye e ude, anye yese e, anye ri udu u shi e o, ni a ke ngeli angeli ni o ri egbe a mu Eshinegba

* 1:6 Li ze Ika 17.5-9 * 2:2 Li ze Ika 16.19-24; 17.1-9

ni o lu e, ni a mhue okemhi shi eghiele ali ufumhi onayi oli.

¹³ Emhi olese ni o gbo ri anye a kuęghie Eshinegba khi, abi anye ro ri usomhi oyi Eshinegba bhale ghie e, a suo a kpe abo mie oli. Aa mie oli abi usomhi ogo ama eri a mie oli abi usomhi oyi Eshinegba ni o khia khi igho o khi. Irari khi ungmehi oyi Eshinegba o la e ni a miesuo egbe e akanya. ¹⁴ Inyoghuo, eri a ga li abi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinegba ni e la eke iJudia, ni e khi egbo eyi iJesu iKirisiti. Abi e li me ajilimhe obo oyi egbo iJu eyewe, igho a li li me ajilimhe obo oyi egbo eye e.† ¹⁵ Eni egbo ena, e gbe iJesu Onomhue ali emekeguele-a. E tigbe khu anye ya fie. E ma ri elemhi a bi Eshinegba. E khi obe ogbokpa.‡ ¹⁶ Eri e ga rosheka ni wewe e zu anye ode ini anye khi me asha gue usomhi oyi Eshinegba ye egbo iJeta, ikhi ungmehi ni o ri imiesuo o ghi we. Ode ona e te buse olamhe ni ee lamhe-a. Mena, elemhi ibibi oyi Eshinegba o she tiemhile shi we o.

IPolu o nono ni o gbo ya bino egbo iTeshalonika

¹⁷ Inyoghuo, abi a ro vase anye ali ee-a ukuku eghenge, (elemhi idiegbe o a khi usamhi), eri eloli e o nga anye. Anye dua ini anye gbo me e. ¹⁸ Anye nono ni anye gbo deba e. Mhemhe oyemhe mhi dua ni mhi bhale iti-ingmi-ingme, ama okphaghie o zu anye ode. ¹⁹ Ini a bino o, ee a ze ni anye ro mholi irudushi ali oghela, ni a gbo ze khi anye roo tono obo udu shi imuole ni anye ya mhue odalo oyi iJesu, ini o bhale. ²⁰ Igeshikia, ee a khi ititiegbe ali oghela ni anye mholi.

3

¹ Abi anye ea ke ro dobe ri egbe mie, anye ke bie ro shito obini eoli Aten.* ² Loli o ze ni anye ro ghie iTimoti inyoghuo anye ni o nu anye e gbe akanya na Eshinegba, ikhi akanya itse-abo usomhi onete oyi iKirisiti. Anye ghie oli ghi e ni o zese e-a, ni o gbo kpaghie irudunga oyee obo, ³ ini ongee o khi nyene egbe ukhokho irari ajilimhe enana. Ee oyee a lese khi ajilimhe eghogho

e li la emini e ghole Eshinegba khi awa ya me. ⁴ Irari khi abi anye ro nu e la, anye kpe gue oli ye e shi eke khi a ya mu okholi vule shi anye o, a lese khi igho o kie tse. ⁵ Loli o ze ni mhi ro ghie iTimoti. Itobo khi mhi a ke dobe ri egbe mie, mhi ro ghie oli o bhale ya bino abi irudunga oyee o ke lao shi. Eri udu o nase mhe khi okphaghie o dobe ya mu e fe, o li abine khi akanya ni anye gbe nya e ya mele afue-a.

Emini o ri egbe e mu ni iTimoti o guele

⁶ Mena, iTimoti o she jele ya gue usomhi onete oyi irudunga ali inono oyee ye anye. O she gueye anye abi a lie sa usamhi onete oyi anye ali abi o li e ghole e ni a me anye, abi anye lie nono ni anye li me e.† ⁷ Itobo ona inyoghuo, irudunga oyee o she ri udu shi anye o, abi a rie mu okholi vule shi anye o ni anye la osoli. ⁸ Eri ayemhe oyanye o mholi itije-odalo abi anye ro suo abi a li kie migha shi ikugbe ni ee ali Onomhue a kugbe. ⁹ Mena see anye lie dobe kphemhi na Eshinegba shi oghela ni a ro ghi anye? ¹⁰ Ni o gbe no bi anye ro ri udu oyanye nya mhila li, o ze ni anye me e eloe ni anye ri emini e kpo e irudunga le na e.

¹¹ Eshinegba oyawa ali Ita awa lolighuo ali iJesu Onomhue e ka be ode na anye ni anye ro bhale deba e. ¹² Onomhue o ka ze ni inono ni a mhue na egbe e ali egbo kpa e ke fu shi o, ni o fu abi inono ni anye mhue na e. ¹³ Ode ona o te ya zese e udu-a, ni a khi eni e gba pfo, ni e pfuase shi odalo oyi Eshinegba oyawa ali Ita awa, ini iJesu Onomhue ali eni e khi eyoli e bhale.

4

Angeli ni o ghole Eshinegba

¹ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi inyoghuo, anye e sese e abi a li ya ke ngeli ni o ya ghole Eshinegba. A she ligo o ngeli. Mena anye ri eva oyi iJesu Onomhue gbo lema e, a kie lina ke ngeli. A gbo khi ma o. ² Irari khi a lese osese ni anye sese e rote afu ni iJesu Onomhue o ro na anye.

³ Eri Eshinegba oo nono ni a re e khi eni a khuese pfuase ni a pfi angeli itsebo shi eke, ⁴ khi omose ogbogbo o gue ri egboli

† 2:14 Li ze Ika 17.5 ‡ 2:15 Li ze Ika 9.23,29; 13.45,50; 14.2,5,19; 17.5,13; 18.12 * 3:1 Li ze Ika 17.15 † 3:6 Li ze Ika 18.5

ke kia ọ gbo guẹ ngeli deba ughuẹ-ọli, ode ipfuase ali ekpe. ⁵ A khi mholi oghuemhe oyi efiala ona itsebo deba egbe, abi eni ẹa lese Eshinegba ẹẹ li. ⁶ Emini a ngme ena khi, ogbokhoghuo ọ khi kia onuzava oyoli ni e ga mie iKirisiti suọ okiengme. Ọ khi li ọli le irari khi ọọ da ne ọli. Anye she kpe gue ona ye ẹ anye roli tse agua ye ẹ khi Onomhue ọ ya na egbo eghoghọ osue. ⁷ Eshinegba ọa lu awa shi ikanya itsebo, ama eri ọ lu awa ni awa khi eni e pfuase. ⁸ Itobo ona, ogbọ ni ọ da kie osese ona ne, ọa khi osese oyi ogbọ ọ kie ama oyi Eshinegba ọ kie ni ọ ri Ayemhenon-pfuase na awa.

⁹ Ọa khi oni anye ya gbo keke ebe ghi ẹ, a nono ingme oyi eni e miesuo enabi ẹẹ. Irari khi Eshinegba lolighuo ọ she sese ẹ abi a li ya nono ingme egbe ẹ. ¹⁰ Igesikia, igho a kie li ẹ ngeli deba inyoghuo ẹ ni e la eke iMasidonia. Irarigho, inyoghuo, anye lema ẹ a gbo khi ma oni angeli.

¹¹ Rosheka la agbo ni o pfomhe. Ke mu alo shi akanya oye, u ri abo eye ẹ gbe akanya, abi anye kie kpe gueye ẹ. ¹² Ini a da lina ne, o ya ri ekpe shi ẹ egbe odalo oyi egbo ni ẹa miesuo. Eghẹghẹ agho wa ya ri egbe da ogbọ shi emini e to ẹ.

Inyengbe bhale oyi Onomhue

¹³ A ghe i inyoghuo, anye ẹ nono ni a lese igesikia ni o la ingme oyi egbo ni e ghua, ini egbe e khi pfo ẹ-a abi egbo ni ẹa mhue irudushi ¹⁴ Irari khi ini awa miesuo khi iJesu ọọ ghu-a ọ gbo guale. Awa li miesuo khi ini Eshinegba ọ rue iJesu nyene ẹ bhale, ọ ya li rue eni e mholi irudunga shi iJesu ọ ramhi ni e ro ghua, ma li egbe bhale. ¹⁵ Osese ni anye ẹ sese ẹ ena, osese oyi Onomhue lo. Awa ni awa la agbo awa aa ya ralo na eni e ghu-a, ele ni Onomhue ọ ya bhale. ¹⁶ A ya mhese leghe, uruli oyi aḡeni ni ọ kpeda nya o pfi leghe, a pfi akala oyi Eshinegba. Onomhue ọ ya rote iloghie tiemhile irarogbe. Egbo ni e ri udu nga iKirisiti ramhi ni e ro ghua, e kpe ya guale bhale agbo. ¹⁷ Awa ni awa la agbo oni eghẹghẹ, a tigbe rue awa nga idane vui, ya ma we egbe deba Onomhue irarogbe elemhi otughunu. Igho awa ke lie

nu Onomhue la agboagbo.* ¹⁸ Irarigho, a ri ingmemhi ena ke ri udu shi egbe ẹ ọ.

5

A mu egbe khe ibhale oyi Onomhue

¹ Inyoghuo, ọa khi oni a ke gbolo ẹ keke ebe ghi ẹ shi ingme eghẹghẹ ali oni ogbele ni a ya me ingme enana nya. ² Irari khi ẹẹ oye ẹ ga lese egbegbo khi ogbele iguezo oyi Onomhue eri o ya li abi oghiatọ ọ lie bhale eliyose.* ³ Ini egbo e da lie. “Emhikpa o she pfomhe, ingme okhoghuo ọa ke la ọ ne.” Eghẹghẹ agho opfuse o ro ya de rughu we. Eri o ya bhale udemhija abi oku o lie to okpotso. Egbo ẹa ya pfue oni iguezo.

⁴ Ama ẹẹ inyoghuo aa la alo ebili nabi oni ogbele o ya bhale guo shi ọ abi oghiatọ. ⁵ Irari khi ẹẹ nya egbo ni e khi eyi akpa a khi. Eyi ele oguota a khi. Awa a khi egbo na eliyose wekhi egbo alo ebili. ⁶ Itobo igho awa khi ke lese abi egboese, a bino angeli bie ke ngeli, aa ke tokpe. ⁷ Elyose egbo e ro lese, eliyose onyo o roo gbe egbo. ⁸ Aborokhia khi egbo ena ele oguota awa khi egho, awa bino angeli bie ke ngeli. Awa mema ya ri irudunga ali inono so abi awulu akhuli ni okholi-okhue ọ roo mu aye, awa ri irudushi oyi imiepfuese rughu abi arula akhuli ni okholi-okhue ọ ro rughu.† ⁹ Irari khi Eshinegba ọa ze awa shi eni a ya pfuse-a, ama eni iJesu iKirisiti Onomhue ọ ya mie pfuese. ¹⁰ Eri ọ ghu-a na awa, ni awa nu ọli la, awa la agbo o, okekhi ini awa ghua. ¹¹ Itobo ona, awa ri udu shi egbe awa ọ, awa a kpaghie egbe awa obo, abi a kiele ẹ li ena.

Ungmemhi ali otse ni e kpukhokho

¹² A ghe ii, anye lema ẹ inyoghuo, a ze ni a ke mu ekpe na eni e totobo ọ gbe akanya egbegbo ifuabo oye, ni ẹ sese ẹ ode ni a te ya khi eni e miesuo. ¹³ A ga ri ekpe ali inono onofune ke na we, itobo akanya ni ẹ gbe. A nu egbe ẹ ẹ ngeli angeli opfomhe. ¹⁴ Anye gbo lema ẹ inyoghuo, a ke tse agua ye egbo olemhe. Aa ye eni ulishi ọọ mu ude. Aa kpaghie eni ẹa mhue ekpabo obo. A mhue irabomudu ke deba ogbokpa. ¹⁵ A khi ze ni

* 4:17 Li ze 1 iKori 15.51-52 * 5:2 Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 2 iPit 3.10 † 5:8 Li ze Aza 59.17; Efi 6.13-17

ogbo ọ ri onobe fata onobe, ama ẹghẹghẹ kpa a zẹ ni a rọshẹka ke riẹlẹ onete na egbe ẹ ali ọgbọkpa.

¹⁶ Egbe e ke mu ẹ ẹghẹghẹ kpa. ¹⁷ Aa sọ iromhi ẹghẹghẹ kpa. ¹⁸ A ke tşẹ uwegbe shi emiemini a mẹ kpa. Ona o khi emini Ẹshinẹgba ọọ nono obọ oyẹẹ, abi yẹyẹ ali iJesu iKirisiti a rọ ga kugbe eghọ.

¹⁹ Khi ke pfuse erali Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ a.

²⁰ A khi ri ẹloe gbe ungmehi imekẹguele.

²¹ A ke mu emhikpa fẹ bino, à rue onete ni o laọ. ²² Ti egbe emhi obe nya le.

²³ Ẹshinẹgba lẹlighuo ni ọ khi Ẹshinẹgba ọna opfomhẹ, ọ ka rẹ khi ọni ọ pfuasẹ odẹ khi odẹ. O ri yẹyẹ nya, ghe ayemhẹ ali agbo ali idiegbe eyẹ khi eni e gba pfo ni ẹa mhọli umha-guẹkia, ya ramhi ẹghẹghẹ ni iJesu iKirisiti ọyawa ọ rọ ya bhale. ²⁴ Lọli ni ọ lu ẹ, ọ ya riẹlẹ ọli, irari khi ọni ọ zẹ ri egbe ẹ nga ọ khi.

²⁵ A ke sọ iromhi na anye inyoghuo. ²⁶ A ke tşẹ ẹgbọ ni e miesuọ egbegbi otşẹ, a ghele ẹ mu wẹ. ²⁷ Mhi ri afu ni mhi mhue obọ oyi Ọnọmhue lema ẹ, a zẹ oni ebe ona khasẹ ẹgbọ ni e miesuọ nya.

²⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue ọyawa o ka nu ẹ la.

Ebe onuzi-eva ni iPọlu o keke ghi egbo ITēsalonia Eni e miesuo

¹ Mhēmhẹ iPọlu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTēsalonika, ni e khi egbo eyi Eshinēgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhūe.*

² Mhi lema Eshinēgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhūe e mhūe isomhelemhi na e, e ri opfomhẹ na e.

Ikphēmhi ali Iromhi isoso

³ Inyoghūo, anye mema ya ke tse Eshinēgba uwegbe na e egheghe kpa. O ti ni anye ke ligho, irari khi irudunga oye e o o fu sho egheghe kpa. Inono ni a mhūe na egbe o o fu sho. ⁴ Loli o ze ni anye ro re e la iteva igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinēgba a neta omose. Eri anye re e neta omose itobo abi a li dobe ri obo mu udu migha irudunga oye e elemhi okholi ali imufe nya ni a mu vule shi e o.

⁵ Enana nya e rokhasẹ khi ezọ oyi Eshinēgba o migha shi ipfuase. Itobo igho Eshinēgba o ya leli e shi eni e te o, ni e ya lo iloghie oyoli ni a me osoli e shi. ⁶ Eshinēgba o ya gbe azeba, o ya ri osoli fali eni e na e osue ota. ⁷ O ya ri iyemhea na ee ni a me osue, o gbo li ri oni iyemhea na anye. O ya rie e ona ini iJesu Onomhūe o da feli lasese shi idane elemhi avuerẹ, loli ali igeni eniemhi eyoli. ⁸ O ya na egbo ni ea lese Eshinēgba osue, ali eni ea ri usomhi onete oyi iJesu Onomhūe gbe akanya. ⁹ E ya me osue. E ghu tiemhi ilimhi irierie. A rue we odalo oyi Onomhūe ali ufumhi oniemhi oyoli le.† ¹⁰ Ele ni a ya me ona khi, ogbele ni Onomhūe o ya bhale, ni eni e ri udu nga li e ri ikueghie ali ekpe na li. Li shi ee lo, itobo khi a she mie ungmehi ni anye gueye e suo.

¹¹ Loli o ze ni anye ro so iromhi na e, Eshinēgba o ze ni a li khi eni e ya la

agbo ni oo ghole oli. Ali o ri ekpabo eyoli ri ugbamhi onete ni a mholi bhale ya tse na e, li shi onete ni irudunga oye e o re e rie e. ¹² Itobo okhale oyi Eshinēgba oyawa ali oyi iJesu iKirisiti Onomhūe oyawa, a ya rue ufumhi ghi eva oyi iJesu Onomhūe oyawa, o li ri ufumhi ghi e.

2

Ona okholo

¹ Inyoghūo, ingme ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhūe oyawa, ali abi awa li ya kuma li egbe,* ² a khi ze ni usamhi oye e o nyanya ghagha ku ni a yila. Ini ogbokhoghūo o ririe khi imeke loli me, okekhi usomhi ona ke o guele, okekhi eri oo khi ebe ni anye keke ghi loli lue rote ze oli khi ogbele oyi Onomhūe o she bhale, ³ a khi ze ni ogbokhoghūo o te ode okhoghūo di e. Irari khi oni ogbele o ya bhale ini aa li me ukpokpomhi imuokhue-vule shi Eshinēgba o ali ini ona umhasuo-eso ni o khi ogbo obe o li feli lasese gboo, ikhi oni a mhese owa ere na. ⁴ O ya mu okholi vule shi emhikpa ni egbo e lu Eshinēgba, ilita ali emhikpa ni egbo ee ga o, o ri egboli fu dose we nya. O gbo ga vu ya shito Owa oyi Eshinēgba oyi Eshinēgba oo lie khi loli ke khi Eshinēgba.†

⁵ Aa ke sato khi mhi gue ingme ena nya ye e abi mhi ro nu e la? ⁶ Ee a lese emini o ze khi aa roli lasese khasẹ ne, ini egheghe oyi ona okholo ona o da ramhi, a ya roli lasese khasẹ. ⁷ Ama eni ikhiakhiamhi ekpabo okholo ena e she bele e gbe ikanya eyewe, ama oni o mu oli gbaga. Ama oni ona okholo o ya feli lasese ini oni o mu oli gbaga o li lasese ode-a. ⁸ Egheghe agho a ya ri ona okholo khasẹ, oni iJesu Onomhūe o ya ri ungmehi ni o rote oli unu lasese pfuse-a. Ugemhi oyoli ini o nyene egbe bhale o ya ga pfuse oli-a nya.‡ ⁹ Ona okholo ona, o ya ri ekpabo oyi Okphaghie bhale, oo gbe onyaloa egbhue ali oshabo ododa.§ ¹⁰ O ri udimhi ododa ni e kholo di egbo ni ee pfua. E ya pfua irari khi ea lama mie wekhi eri e nono igesikia, ni o kha mie we pfuse. ¹¹ Itobo igho, Eshinēgba o ro ghie ayemhe egbholi ghi we, ni ee ro mie emini e khi egbholi suo. ¹² A ya pfa ezọ

* **1:1** Li ze Ika 17.1 † **1:9** Li ze Aza 2.10 ‡ **2:1** Li ze 1 iTesa 4.15-17 † **2:4** Li ze iDan 11.36; Ezik 28.2 ‡ **2:8** Li ze Aza 11.4 § **2:9** Li ze iMat 24.24

mu oḡbọ ni ọa da mie iḡesikia suọ ne, ni ọ da mhuẹ oḡhuẹmhuẹ shi olamhuẹ.

A migha gbagbagba

¹³ Anye mema ya ke tṣẹ Ẹshinẹgba uwegbe eḡheḡhe kpa na ẹ, inyoghuo ni Ọnọmhuẹ ọ nono. Irari khi ẹẹ Ẹshinẹgba ọ kpe zẹ ni a ya mie pfuese. Ayẹmhuẹ oyọli o rẹẹ khi eni e pfuase, ali eni e mie iḡesikia suọ. ¹⁴ Rọte usomhi onete oyanye, Ẹshinẹgba ọ te lu ẹ shi ona. Eri ọ lu ẹ ni a rọ mhuẹ okemhi shi ufumhi oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa. ¹⁵ Irarighọ, inyoghuo, a migha gbagbagba, a mu eni iḡesikia ni anye sẹsẹ ẹ mhuẹ abi anye rọte itsabọ ali elemhi ebe ni anye kẹkẹ gue ọli yẹ ẹ.

¹⁶ IJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa luẹghuo ali Ẹshinẹgba Itawa ni ọ nono ingme oyawa, ni ọ rọte okhale oyọli ri udu shi awa ọ, ni ọ gbo ri irudushi ni ọa ya nighise na awa, ¹⁷ e ka ri udu shi ẹ ọ, e gbo zese ẹ a shi ikanya ali ingmemhi enete.

3

IPolu ọọ, a sọ iromhi na wẹwẹ

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyoghuo, a ke sọ iromhi na anye. A sọ iromhi ni ungmehi oyi Ọnọmhuẹ o nyanya ke ga asha kpa, ni eḡbọ e gbo mie ọli, ni e ri ufumhi ke ghi Ẹshinẹgba, abi a li mie ọli abi o rọ la ẹ iteva. ² A gbo ke sọ iromhi Ẹshinẹgba ọ rue anye obọ oyi eḡbọ ebe ali ena ọkhọlọ lasele, irari khi ọa khi oḡbọkpa ọ miesuọ.

³ Ama ọni a ri egbe ẹ nga Ọnọmhuẹ ọ khi. Ọ ya ri itoto na ẹ ọ khukhu ẹ obọ oyi ọna ọkhọlọ. ⁴ Anye regbenga Ọnọmhuẹ khi a riẹlẹ ali khi a kiele ẹ ke riẹlẹ emini anye sẹsẹ ẹ. ⁵ Mhi lema, Ọnọmhuẹ ọ ka udu oyẹẹ leşẹ inono ni o funẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhuẹ ali ni iKirisiti ọ rẹẹ migha eḡbegbọ.

Oḡbọgbo ọ ke gbe akanya

⁶ Inyoghuo, anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa mhẹsẹ na ẹ, a ti kia na inyoghuo ọkhọghuo ni ọ la agbọ ọwaza ni ọa ya deba osẹsẹ ni anye ẹ sẹsẹ ẹ. ⁷ Eẹ oyẹẹ a leşẹ khi o ti ni a ke li abi anye ẹ li. Anye ẹa li ọwaza abi anye rọ nu ẹ la, ⁸ wẹkhi eri anye mie oḡbọkphoghuo emhi le ni anye a fali ota shi. Eri anye ri ochoghọ gbe akanya, ọpfo o

ta anye ghe ẹlẹ oḡuota ali ẹlẹ iyosẹ, ini anye khi ya khi itsua na ọnḡẹṣtsua. ⁹ Ọa khi itobọ khi anye ẹa tẹ eni ẹ mhila ẹ ikpaghiobọ, anye rọ lighọ ngeli. Eri anye lighọ, ni anye khi iroḡkhokhọ ni áá ke deba. ¹⁰ Abi anye rọ nu ẹ la, anye gueyẹ ẹ khi, “Oḡbọ ni ọa lama gbe akanya ọ khi le eminale.”

¹¹ Eri anye ngme ona itobọ khi anye suọ khi eḡbọ eghuo e la ẹ iteva ni ẹa lama gbe akanya, ni ẹa ya li emhikhoghuo ama ikanya eyi eḡbọ elese ẹẹ sọnọ unu ke pfueche-a. ¹² Anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ mhẹsẹ na eḡbọ eghoghọ, anye gbo tse agua yẹwẹ e ke ngeli angeli ni o te ode. E ke gbe akanya ni e te mẹ emhi ya ke le. ¹³ Ama ẹẹ inyoghuo a khi zẹ ni onete iriẹlẹ o susu ẹ.

¹⁴ Ini oḡbọkphoghuo ọ la ọ ni ọa ya ri omhẹsẹ ni a kẹkẹ shi ebe ona gbe akanya, a lolo tọ oḡbọ oḡhoghọ ọkpe. A khi kugbe oḡbọ oḡhoghọ ọ, ni omama o mu ọli. ¹⁵ Ama a khi ngeli deba li abi ọbe ẹ, ama a ri ochoghọ tse agua ye ọli abi inyoghuo.

Ingmemhi ni e kpe ukhokho

¹⁶ Ọnọmhuẹ luẹghuo ni ọ khi ode opfomhẹ oyawa ọ ka ri opfomhẹ na ẹ eḡheḡhe kpa ali ode khi ode. Ọnọmhuẹ ọ ka nu ẹ la.

¹⁷ Mhẹmhuẹ iPolu mhi ri obọ oyẹmhuẹ kẹkẹ ebe ona ghi ẹ. Mhi tṣẹ ẹ. Ina mhi liẹ kẹkẹ eva oyẹmhuẹ shi ebe ni mhi kẹkẹ kpa. Ina mhi liẹ kẹkẹ ebe.

¹⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti oyawa o ka nu ẹ la nya.

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, rote omhese oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ali iJesu iKirisiti ni o khi irudushi oyawa.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi iTimoti, ni o khi egbegbi omimhe elemhi imiesuo, okhale ali ilelemhi ali opfomhe enayi Eshinegba e ka khi eye.*

Mhue egbhe shi ena osese egbholi egbe

³ Mhia nono ni u la eoli Efesosi abi mhi kie kpe gueye abi mhi ro lee iMasidonia, ni u me asha gueye egbo eghuo ni e la oobo o sese osese egbholi e mu migha. ⁴ Gueye we, e tsua okhe igbaekele oyi egbo enede ali ida-echere ku-a ni o khia khi ekhako o lese roo bhale, ea ya kpaghie akanya oyi Eshinegba ni o rote irudunga bhale obo. ⁵ Emini o ze ni a ro mhese omhese ona khi, ni a ro guise inono, ni o rote udu no pfuase bhale le, ali oni o rote udu-onete ni o gue ogbo ezoo ali egbegbi irudunga bhale. ⁶ Egbo eghuo e she rote enana lasela, nyene egbe je ingmemhi afue. ⁷ Ee nono ni wewe e khi esese Ishi eyi iMosisi eyi Eshinegba, ama ea lese emini e ngme wekhi eri e lese emini e ri itoto ge ma gue gagaga.

⁸ Awa lese khi ushi o ti ini awa gue deba li abi awa kha li. ⁹ Awa lese khi oa khi itobo egbo enete a ro shi ushi, ama itobo egbo ni ee gbe ushi-a ali ighiatoo ali eni ea mhue ulishi Eshinegba ali ena olamhe, ali egbo ni ea lese ugamhi, ni ea mu ekpe e na emhi eyi Eshinegba, ali egbo ni ee gbe itawe ali inyewe-a, ali egbo ni ee gbe ugbeli. ¹⁰ A shi ushi na egbo okia ali eni nu emose nabi wewe ali ikpotso nabi wewe ee gbhe, ali egbo ni e muno egbo o de, ali egbo ni e lo egbhue ali eni ee pfi otsele egbhue, ali emhi elese ni ea de shi egbegbi osese, ¹¹ ni o khi osese ni o de shi usomhi onete oni o mholi ufumhi oyi Eshinegba, ni o mholi ikhivose ni a ro nga mhe obo.

Ikphemhi shi ilelemhi oyi Eshinegba

¹² Mhi kphemhi na iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o ri itoto na mhe, ni o me khi mhi te o ni o ro ze mhe shi akanya oyoli. ¹³ Abi o tseku khia khi egheghe ni o dose khi mhi pfi unu-a deba Eshinegba, ali ni mhi i jili egbo ni e miesuo, ni mhi nu we kholi, oo mholi ilelemhi na mhe irari khi umhalese ali umha miesuo o remhe li gho.† ¹⁴ Onomhue oyawa o ya tutu okhale ku mhe. O ri irudunga ali inono na mhe ni e khi eyawa irari ikugbe ni awa ali iJesu iKirisiti awa kugbe.

¹⁵ Egbegbi ungmehi na, ni awa kha mie shi nya, khi eri iJesu iKirisiti o bhale agbo ya tsumhi ena olamhe, ni o khia khi mhemhe mhi ga kholo ne nya. ¹⁶ Ama eri Eshinegba o mhue ilelemhi na mhemhe ni o kholo ne ena olamhe nya, ni a ro bhale ya e khi irabomudu oniemhi ni iJesu o mhue na mhe o khi irokhokho shi egbo ni e ke ya mie oli suo o, ali eni e ya mhue agbo na agboagbo. ¹⁷ Ekpe ali ufumhi o khi oyi Oghie na agboagbo, ni oa ya ghu, ni aa ya me, Eshinegba ni o khi oghuo kpe, rote agboagbo ya je agboagbo! Atse.

¹⁸ Yeye iTimoti omimhe, ena e khi omhese ni mhi ro ne, ni e de shi abi a li me ekpe shi e egbe egheghe ni o dose. Ke ri omhese ena gbe akanya, irari khi itsua-okhue e khi ne, ni u ro dobe ya kholi okholi onete, ¹⁹ kie mu irudunga oye ali udu onete ni o gue ogbo ezoo oye mhue. Egbo eghuo ni ea ke rielle emini udu onete ni o gue ogbo ezoo oyewe o gueye we e rielle, eri irudunga oyewe o de guoghoo-a abi oko-okoe oniemhi. ²⁰ Egbo enabi eghoghoo iManiusi ali Alezada e khi, ni mhi woloo abo na okphaghie ni o sese we ingme, ini e khi ke ngme ungmehi ipfiunu-a deba Eshinegba.

2

Ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

¹ Mhi gueye e, a kpe te odode so iromhi na egbo kpa. Abi u lie gue emini e to e le, lema Eshinegba shi ilelemhi na we, u kphemhi na Eshinegba na we. ² U li so iromhi na enighie ali eni ee mhese ni awa,

* **1:2** Li ze Ika 16.1 † **1:13** Li ze Ika 8.3; 9.4-5

ni e rọ doḅe ke la agbọ na tsuke ali opfomhe, elemhi ekpe oyi Eshinegba rọte igue-ngeli. ³ Ona oo ti, o ma ri egbe a mu Eshinegba otsumhi oyawa. ⁴ Ni o nono ni ogbokpa o mholi imiepfuese, ni o gbo lese igesikia. ⁵ Irari khi Eshinegba oghuo o la, ali omigha iteva ogbo ali Eshinegba oghuo, omose ni a lu iJesu iKirisiti. ⁶ Ni o ri egboli bhale shi otoeloli, ni o rọ mie egbo nya pfuese. Ona o khi usomhi ni Eshinegba o nono ni loli gueye ogbokpa ni o gue de shi egheghe oyoli. ⁷ Ona o ze ni a rọ ghie mhe abi aghiusomhi na ke ni iKirisiti o ze ali ose oyi iJeta ni mhi rọ gue usomhi irudunga ali igesikia le. A khi egbhue mhia lo, igesikia mhia guele.*

⁸ Ini a ye ugamhi, mhia nono ni emose e tsua abo eke shi iromhi isoso ni o mhue elemhi ibibi wekhi ekhako. ⁹ Mhi lili e nono ni eni ikpotso e gue ke so itsua ni e gbe akanya, a khi khue akhue abamemhe, wekhi ie-itsu dolodolo shi ukhomhi, wekhi iri-igolu khue akhue ali ifefe isoso wekhi itsua ni e lolo ghale isoso.† ¹⁰ Ama e ke gbe ikanya enete, ni o ye ni ikpotso ni eke khi wewe a ga Eshinegba e gbe.

¹¹ Ikpotso e ke ri iregbe-tiemhile ke ku eso-a wena. ¹² Mhi aa ze okpotso ni o sese, we khi eri o ya mhue omhese shi emose ukhomhi. O ke tsaghie-a. ¹³ Itobo khi Adamu a kpe ma neni a ma Ivu.‡ ¹⁴ Oa khi Adamu okphaghie o di, ama okpotso a di ni o gbe ushi oyi Eshinegba-a.§ ¹⁵ Ama a ya tsumhi okpotso rọte eniye ibiabia, ini o kiele e deba irudunga ali inono ali ipfuese, ni o rọ mu ekpe shi egboli egbe.

3

Eni e mhes elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹ Oni ungmehi ona oo gbe akanya gba. Ini ogbo o nono ni loli khi oni o ri eloe e khu egbo eyi Eshinegba, eminete lo ni o ghole oli. ² Oni o ri eloe a khu eni e miesuo o mema ya khi ogbo ni o fu dose umhagueli, o khi odo okpotso oghuo, o mhue ikuegbe-a, o mu ekpe shi egboli egbe, o khi oni a mu ekpe a na, o mema ya ke kpe abo mie epfese lo apfe oyoli le, o mema ya doḅe ke sese ose.

³ O khi khi odonyo, we ogbo okholi, ama o pfomhe, o khi khi ogbo uwola, o khi nono ingme ukpago dose. ⁴ O mema khi oni o gue ri eloe e khu omhue-apfe oyoli. O khi oni imioli e mu ekpe e na, ee suo eso na li egbegbo. ⁵ Itobo khi ini ogbo o gue ri eloe e khu omhue-apfe oyoli, se oli ya doḅe ri eloe khu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo? ⁶ O khi khi oni o lese miesuo ni ode o nua ne ini ititiegbe e khi vo li egbe ni o tigbe ya de pfilo epfua nabi okphaghie o de pfilo. ⁷ O mema khi ogbo ni o mholi eva onete iteva oyi ena edato, ini o khi yeghe-a ni o de ya pfilo igha okphaghie.*

⁸ Eni ee kpaghie elemhi owa ugamhi, e khi egbo ni a mu ekpe e na, e khi egbo ni a ri egbe e nga. E khi khi eni e da onyo o dose wekhi eni ee li oyamhi ukpago. ⁹ E ri udu-onete ni o gue ogbo ez o mu igesikia ni a rokhasa ni e la irudunga mhue. ¹⁰ A kpe mu we fe bino, ini o khia khi e gue gbe, a tigbe ze we obo o gbe akanya oni o ga. ¹¹ Ighuewe e mema ya mhue ingeli enete. E khi khi eni ee le egbo itsa uruli kiakia, e mholi ayemhe ni o pfomhe, e khi eni a ri egbe e nga shi emhikpa. ¹² Omose okpaghio o mema ya khi oni o rue okpotso oghuo shi, o khi oni o gue e sese eniye eyoli ode, o gue ri ukpeloe a khu omhue-apfe oyoli. ¹³ Ekpaghie-obo eni e gue ga, e she roli mie ashini o mu eloe, ali e doḅe ri igbedu e ngme ingme oyi irudunga oyi iJesu iKirisiti ni e mhue.

Osheli ni o la irudunga oyawa

¹⁴ Aboriekhia khi mhi ririe mholi oli shi udu khi mhi ya kele bhale ya bine, mhi rọ kie keke eni omhese ena ghi e. Egheghe agho ni a bhale ya e khi, ¹⁵ ini o khia khi mhi tese dena, ebe ona o ya sese e abi o ti ni egbo e li ke ngeli elemhi omhue-apfe oyi Eshinegba, ni o khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o la agbo. Ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o khi oche ali irogbekere ni a ma igesikia nga. ¹⁶ Igeseikia ni o la osheli oniemhi ni o la irudunga oyawa o fu dose oni ogbokhoghuo o mhue ekhako e shi. IJesu o bhale agbo abi ogbo,

* 2:7 Li ze 2 iTimo 1.11 † 2:9 Li ze 1 iPit 3.3 ‡ 2:13 Li ze Igbae 2.7,21-22 § 2:14 Li ze Igbae 3.1-6 * 3:7 Li ze iTato 1.6-9

Ayemhẹ ọ rọli khasẹ
 khi ọ ghọle Ẹshinẹgba,
 igeni e mẹ ọli
 A rọli tse abọ gasẹ
 ushishi nya,
 egbo e mie ọli suọ
 elemhi agbo nya
 a rue ọli nga iloghie.

4

Ena Osese egbhali

¹ Ayemhẹ ọ guele gboo khi, ikpukhokho agbo, egbo eghuo e ya tsua irudunga pfi-a. Ẹ deba iyemhẹ ni eẹ di agbo, eẹ deba osese ni ayemhẹ okphaghiẹ e tsua lasele. ² Osese eghoghọ, obọ oyi elo-egbhue ena ikokoalo e te ẹ bhale, eni udu-onete ni ọ gue ogbo ezọ oyewe o she ghua dishi. ³ Egbo eghoghọ ẹ sese egbo e khi rue okpotso, eni ikpotso e khi ye ughue, e gueye we e khi ke le eminale eghuo. Ama eri Ẹshinẹgba ọ ma eminale eghoghọ, eni e miesuo ni e lese igesikia e ke ri ikphemhi mie we le. ⁴ Emhikpa ni Ẹshinẹgba ọ ma o ti, a khi mẹ emini a kie, ama a ke ri ikphemhi mie emhikpa. ⁵ Irari khi ungmehi oyi Ẹshinẹgba ali iromhi isoso a ro rewe ẹ shi eni e pfuase.

⁶ Ini u ri oni omhese ona na eni e miesuo, u ya khi oni ọ gue gbe akanya ugami oyi iJesu iKirisiti, ni a kuele vule rote igesikia na irudunga ali osese enete ni u wa deba. ⁷ Khi mhali emini u ri okhe oyi egbo nede, ali okhe ikpotso egbhali ẹ riẹle. Ke ngeli riẹle oghuemhẹ oyi Ẹshinẹgba. ⁸ Inisegbe-a o mhali ukuku eminete ni o riẹle a na ogbo, ama ni a ro suọ eso na Ẹshinẹgba, eri o ti odekhode, itobo khi o mhali ishobo na awa memena ali agbo ni o ke ẹ bhale.

⁹ Ungmemhi igesikia na ni o ti ni a mieshi, ni a gbo lama shi ọ. ¹⁰ Onana o ri anye roshaka a gbe akanya egbegbo, irari khi awa she ri irudushi oyawa shi Ẹshinẹgba obọ, oni ọ laọ ni ọ khi Omiepfuese oyi ogbokpa, eni e miesuo kpaashi.

¹¹ Mhese, u gbo sese ena nya. ¹² Khi ze ni ogbokhoghuo ọ ri eloe gbe ẹ irari khi ozele u khi, ama rote ungmehi oye, ali agbo oye, ali inono oye, elemhi irudunga ali ipfuase oye khili irokhase na eni e miesuo. ¹³ Ya ramhi eghẹghẹ ni mhi ro ya bhale, ri eloe

shi ọ kie ke ze Ebe-no-pfuase khasẹ igbaa, u kie le ẹ tse-abo oni ungmehi, wa sese we.

¹⁴ Khi ri obọ gbe isomhopfa ni Ẹshinẹgba ọ ro ne nye. Oni a ro ne abi a ro mekeguele shi ẹ egbe ali abi eni egbhali e ro ri abọ nge egbe.

¹⁵ Ke ri eloe shi eni emhi ena egbegbo, u ri egbe ẹ na we pfo ni egbo nya e ke mẹ ije-odalo oye. ¹⁶ Ri eloe shi egbe ẹ egbe ali osese oye. Kie ke riẹle emhi ena, irari khi ini u wa ligho u ya tsumhi egbe ẹ ali eni ẹ suọ ẹ.

5

Abi ẹ a ke li esamhi-olimhi, ali egbhali ali ighumha

¹ Khi dese ogbhali, ri ipfomhẹ uruli nu ọli ngme abine khi ite ọ khi. Ke riẹle deba ozele abine khi inyoghuo ẹ u ngeli ẹ deba. ² U riẹle deba ikpotso eni egbhali abine khi inye e khi. Ke ngeli deba ozele ikpotso abi inyoghue ni ikpotso.

³ Khi ri eloe gbe esamhi-olimhi ni e khi esamhi-olimhi egbegbo, ni e mhali otomhẹ. ⁴ Ini oni osamhi-olimhi ọ bia eniye, o ke khia khi ọ mhue imimi, eni eniye e kpe ke ri emini e wena imiesuo gbe akanya, abi e li ri eloe ẹ khu omhue-apfe oyewe. Ini e lina, eri ẹ feli eni e bia we ali itita we egho, irari khi onana o ma ri egbe a mu Ẹshinẹgba. ⁵ Oni ọ khi osamhi-olimhi igesikia ni ọa ke ye ughue, ni lolighuo ọ la, ọ she regbenga Ẹshinẹgba, ọ so iromhi ẹ mhila li ikpaghiobo obọ, eleoguta ali ele iyose. ⁶ Ama osamhi-olimhi ni ọ ri egboli shi aruele agbo, ọ she ghu-a ini ayemhẹ oyoli o kie tseku laọ. ⁷ Mhese enana na we ini a khi mẹ gue shi we egbe. ⁸ Irari khi ini ogbo ọa ri ukpeloe khu ena omhue-apfe oyoli, tete imi ọli ali ughue ọli, ọ she kie oni irudunga. Ọ kholo dose oni ọa miesuo.

⁹ Khi keke eva oyi osamhi olimhi kuma eva eyi esamhi-olimhi se ni ọ she dose ikpe egbhuse, oni o khia khi utoghuo-kpe ọ kpe lese ye ughue. ¹⁰ Ọ khi oni a suọ eko shi ikanya enete, okpotso ni ọ gue kuele imioli. Ni ọ mie epfese ẹ shi owa. Ọ gue a gbe ikanya deba eni e miesuo, ni ọ kpaghiẹ egbo ni e la omunu obọ ni o ri egboli shi onete ododa iriẹle.

¹¹ Ama khi ri eva oyi ozele esamhi-olimhi shi ebe. Irari khi ini oghuemhẹ idiegbe

oyewẹ o nga wẹ ukhomhi le dọse ugamhi ni e ga iKirisiti, e vu ya ngeli. ¹² Eri e rọte agho lue, irari khi e she gbe ironga ni e kpe te eke ro nga ni iKirisiti-a. ¹³ Egbọ owaza e khi ni e e kia ifui owa. Oni o kholo ne nya khi e e le egbọ itsa uruli kia kia, e e sono unu ingme ni aa fe lu wẹ shi, e e ngme ungmehi ni ea kha ngme. ¹⁴ Itobo igho, o ghole mhe ni ozele isamhi olimhi e ye ughue, e bia eniye, e ri eloe e khu omhue-apfe oyewẹ. Ini awa khi ri eghẹghẹ na ebe awa me asha yese awa eva-a. ¹⁵ Eni esamhi-olimhi eghuo e she lase ode oyi iKirisiti le deba okphaghiẹ. ¹⁶ Ama ini okpotso okhoghuo ni o miesuo o mhue osamhi-olimhi she unuekpe oyoli, o mema ya ke ri eloe khu oli, o khi rue oli ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ke tsua, ni e dobe ri eloe ke khu eni e khi egbegbi esamhi-olimhi ni e mholi otomhe.

¹⁷ A ke fali eni egbhali ni e ri igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia ni e guẹ gbe akanya egbegbo ifata agbhagbhamhi eva, tete eni e mema lolo toto obọ itse-abọ ali osese ungmehi oyi Eshinẹgba. ¹⁸ Irari khi ebe o ngme oli, u khi ge ena unu ini u roli e kpishi ikpamhi emhi. A ke fali egbakanya ifata eyewẹ.* ¹⁹ Khi roli shi egbegbi ingme ini ogboghuo a bhale ya ngme ingme shi ogbhali egbe, se ini e gbe aava okekhi aase.† ²⁰ La odalo egbo kpa ke dese eni e lamhe ni o tse agua ye enekpole.

²¹ Mhi la ukpelo onayi Eshinẹgba ali iJesu iKirisiti ali oyi igeni ni e pfuase mhesẹ ne, u ri omhesẹ ena gbe akanya, khi rọte ode oshili wẹ azẹba riẹle emhikhoghuo.

²² Khi tigbe kele ri obọ nga ogbo egbe roli nga akanya ugamhi oyi Onomhue, u khi ya nu oli mhue okemhi shi olamhe oyi oli. Ri egbe e shi ipfuase.

²³ Khi ke da amẹ tsee, ama ke da ukuku onyo ni eminale e kele ke daghie-a shi e elemhi, abi o ro khia khi u ma kele e ghua egho.

²⁴ Eri a ga egbo eghuo zu olamhe eyewẹ, neni a re ramhi iguezọ, ama olamhe oye egboese elelese e ya lasele. ²⁵ Igho a lie me ikanya enete gboo. Shi eghuo ni aa ya me memena, ea ya sheli okhesẹ.

6

¹ Eni e khi ighumha e ke ri ekpe na ega eyewẹ eghẹghẹkpa ini ogbokhoghuo o khi ze emuebe na eva oyi Eshinẹgba ali osese oyawa. ² Ighumha e khi ri eloe gbe ega eyewẹ ni e miesuo, ni e mholi wẹ, irari khi inyoghuo egbe e ga khi ni e e deba iKirisiti, oni iKirisiti o nono ingme oyewẹ. Ochoghọ e ke ga wẹ dọse abi e kpe li a ga wẹ, Eni ingme ena e khi eni u ya ke sese wẹ, u gbo rewe e ye wẹ ude.

³ Ogbo ni o da sese osese olese ne, o a lama shi egbegbi osese oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali ugamhi oyawa, ⁴ eri itipfuabo-nga o she vo li egbe ni o a ke lese emhikhoghuo. O mhue oghuemhe obe na ekhako ali uwola shi ingmemhi ni e pfi ofuma ali uwola ali itsue ali ireloevioba. ⁵ E gbolo e pfi ekhako shi iteva egbo ni isamhi udu oyewẹ o a ya gbe akanya te ode, ni igesikia o she wa wẹ-a. Eri e dabi khi ugamhi khi epfue a roli e nono.

⁶ Egbegbo lo khi ugamhi o ri ogbo o mhue epfue egbegbo, o ri emini u mhue khuese e. ⁷ Irari khi awa a kpe tsua emhikhoghuo bhale agbo ona. Igho awa a li rọte agbo ya tsua emhikhoghuo vu. ⁸ Irari onana, ini awa da mhue eminale ali itsua na so ne, o khuese awa. ⁹ Ama eni e nono ni wewe e pfue eri e de pfilo imufe ali igha ali oghuemhe eyi oyeghe ni e kuale ogbo utse, ni o pfi egbo pfilo epfua ali oyese. ¹⁰ Irari khi rọte oyamhi ukpagho iwali onobe nya e te e ze lasele. Egbọ eghuo e she kphakpha egbe ini e mhue ikpagho, ni o she rewe kia lase ode irudunga le. E she ri ebubu oya yese egbe wẹ udu-a.

Agbo ni o ti ni oni o miesuo o la

¹¹ Ama yeye Omose oyi Eshinẹgba, ti egbe emhi enana nya le, na ke khu ipfuase, ali iriẹle emini o ti Eshinẹgba eloe, ali irudunga, ali inono, iregbemie ali angeli ipfomhe. ¹² Ga ri itoto eye nya na unamhi oni irudunga oye, ni u mie eleli agbo na agboagbo. Itobo khi oni agbo onana Eshinẹgba o lu e shi abi u ro pfi otsele shi irudunga oye odalo ebubu egbo. ¹³ Odalo oyi Eshinẹgba ni o ri agbo na emhi nya ali

* 5:18 Li ze iDeut 25.4; iMat 10.10; iLuk 10.7 † 5:19 Li ze iDeut 17.6; 19.15 * 6:13 Li ze iJon 18.37

odalo oyi iJesu iKirisiti, ni ọ pfi ọtsele odalo iPọtiusi iPaleti, mhi la mhesẹ ne ena,* ¹⁴ u ri omhesẹ enana gbe akanya, ri igesikia mu we mhue gbaa ya ramhi ele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ọ ro ya bhale. ¹⁵ Oni ibhale oyoli o ya tse shi eghẹghẹ ni Eshinegba ọ mhesẹ oli shi te, loli ọ khi Oghie ọghuo kpele ni a khivose na, Oghie oyi ighie nya, ali Onomhue oyi ekhemhue nya. ¹⁶ Lolighuo kpele ọ lese la ọ le agboagbo. Eri ọ la akpa ni ọgbokhoghuo ọa gbudu a ti mama. Oni ọgbokhoghuo ọa me ghue wekhi eri ọgbo tigbe dobe ya me oli ghue. A ri ufumhi ali ekpabo oniemhi nali. Atse.

¹⁷ Mhesẹ na egbọ ni e pfue shi elemhi agbo ona, e khi ke ti-ipfuabo nga, a e khi ri udu shi epfue ni ẹa ze ri egbe ẹ da, ama e mhue irudushi na Eshinegba ni ọ ri emhikpa somhi awa opfa tuo, awa ro ke li agbo. ¹⁸ Mhesẹ na we e ke riele onete, e khili eni e pfue shi elemhi onete iriele, e ke somhi egbọ opfa, e ke rote emini e mhue rue obo-a. ¹⁹ Ini e da li na ne, e ya ti epfue ma na egbewe abi irogbekẹ ni o migha, elemhi agbo ni ọo bhale, ni e la agbo ni Eshinegba ọ nono ni e la.

²⁰ ITimoti, ri eloe khu emini a ro shi e obo. Khi kuma ingmemhi ni ẹa khi eyi Eshinegba ali ekhako eyeghe ni egbọ eghuo e ri egbhọli ẹ lu ilese, ²¹ ni egbọ eghuo e deba ni o rewe lase ode irudunga oyewe le.

Okhale oyi Eshinegba o ka nu ẹẹ nya la.

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu ni mhi khi aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti abi o ghole Eshinegba shi. Mhemhe mhi keke ebe ona. Mhemhe ni o ghie mhi ka ri agbo ni o la iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ro shobo na awa tse abo guele.

² ITimoti mhi keke ebe ona ghi. Okhale ali ilelemhi ali opfomhe eyi Eshinegba ali eyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka khi eye.*

³ Mhi tse Eshinegba ni mhi ri udu no pfuase e ga abi eni e bia mhe e li ga. Eri mhi a tse Eshinegba uwegbe ini mhi la iromhi isoso sato e egbe, ele-iyose ali ele oguota.

⁴ Mhi aa sato evie oye, mhi aa nono ni mhi me e, egheghe agho ni oghela oyemhe o vo.

⁵ Mhi aa sato egbegbi irudunga ni u mhue. Irudunga onabi inyinye o mhue ikhi iLoisi ali ni inyeyi Yunisi o li mhue. Mhi mie shi o khi oni irudunga o li le egbe.†

⁶ Irari ona, mhia ye e ude u guise isomhopfa ni Eshinegba o ro ne le ke gbe akanya egbegbo, eni u mie abi mhi ro ri abo nge ukhomhi.

⁷ Irari khi Eshinegba o ri ayemhe ulishi na awa, ama ayemhe ekpabo ali inono ali igue ri egbe kia.

⁸ Itobo ona, khi ze ni omama o mue ni u ro pfi otsela na Onomhue oyawa, wekhi omama mhe ni mhi khi oghumha itobo iKirisiti. Ama kuma mhe o shi osoli imeme shi iri usomhi onete tsabo, rote ekpabo oyi Eshinegba, ⁹ ni o tsumhi awa, o lu awa ni awa nu oli la agbo ipfuase ni o khia khi oga khi irari emhikhoghwo ni awa riela, ama abi o li gba li ali irari okhale oyoli. Eri a li oni okhale ona na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti neni egheghe o gba eke le. ¹⁰ Ama mena, a she roli khase awa rote ibhale oyi Omiepfuese, iJesu iKirisiti ni o pfuache eghuli-a, ali ni o ri agbo bhale, ni o rote usomhi onete ri agbo ni oga ya ghu khase gboo. ¹¹ Oni usomhi onete ona Eshinegba o ze mhe shi mhi ke guele abi aghiusomhi na kee oyi iJesu, ali oni o se se.‡ ¹² Itobo ona o

ze ni mhi ro me osue abi mhi li ena. Abi o tseku li, omama oga mu mhe irari khi mhi lese oni mhi miesuo ali khi mhi mie shi o khi o dobe ya ri eloe khu emini mhi rongali obo shi ogbe ni elegho.

¹³ Emini u rote unu oyemhe suo, mu we mholi ni e khi ete-awe ni u ro ya ke sese osese ni o dala. Gbo sato ke la elemhi irudunga ali inono ni u mhue elemhi iJesu iKirisiti. ¹⁴ Ri eloe khu osese onete ni a ro nga e obo, rote ikpaghiobo oyi Ayemhe-nopfuase ni o nu awa la ini ogbo khi dobe pfi oli ukhomhi kpoke.

¹⁵ U lese khi egbokpa ni e la eke Esha e she me mhe na, li shi iFigelusi ali Emogensei.

¹⁶ Eshinegba o ka mhue ilelemhi na unuekpe oyi Onesiforosi, irari khi eri o ri egbe e mu mhe egheghe kpa, oga na omama iweghe ni a so mhe. ¹⁷ Ni mhi ro ma o, abi o ro bhale iRomu, o nono mhe ya ramhi ni o ro me mhe. ¹⁸ Eshinegba o ka ze ni o me ilelemhi oyi Eshinegba ogbele elegho. U ga lese gboo abi o li kpaghie mhe obo abi mhi ro la Efesosi.

2

Abi a lie khi Okholi-okhue oyi iJesu iKirisiti

¹ ITimoti omimhe, ze ni u toto shi okhale ni o rote obo oyi iJesu iKirisiti bhale.

² Emini u suo khi mhi ngme ukpeloe otsela ebubu, rewe nga egbo ni a dobe ri egbe e nga obo, ni e ya dobe sese egboese. ³ Nu mhe ri egbe mie osoli abi okholi-okhue onete oyi iJesu iKirisiti. ⁴ Ogbo ni o o gbe akanya okholi-okhue, oga ya ku abo lo emhi agbo, irari khi oga oyoli o o ke dua ni loli ri egbe ke mu. ⁵ Igho o li khi, ini ogbo o kuma eni e ya na, aa ya rughu oli arula oghie khi o lo owa, ini oga li deba ushi ni o la unamhi. ⁶ O ti ni oghiale ni o toto obo gbe akanya, o kpe khi onodode ni o le emhi ekomhi ni o gua. ⁷ Sa shi emini mhi ngme ena irari khi Onomhue o ya re lese udi emhi ena nya.

⁸ Sato iJesu egbe ni a rote eghuli guise le, ni o khi unuekpe oyi iDefidi. Onana o khi usomhi onete ni mhi ro a tse abo, ⁹ ni o re mhe a me osoli ramhi ni a ro ri igha shi mhe abo abi ogbo usueso-akhue. Ama, ungmehi oyi Eshinegba oga ze e so igha.

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:5 Li ze Ika 16.1 ‡ 1:11 Li ze 1 iTimo 2.7

10 Irarigho, mhi ro ri egbe mie emhikpa irari egbo ni Eshinegba o ze ni wewe e li mie imiepfuese ni o te obo oyi iJesu IKirisiti bhale, li shi ufumhi na agboagbo.

11 Egbegbi ungmehi ni a ri egbe a da na. Ini awa nu oli ghua,
awa gbo li ya nu oli la agbo.

12 Ini awa ri egbe mie,
awa ya nu oli ke mheshe.

Ini awa kie oli,
O ya kie awa.*

13 Ini awa a ya gbe akanya
te ode igesikia,
Ona igesikia o kiele khi.
Irari khi o ya ya kie egboli.

Ogbakanya ni o ghole Eshinegba

14 Ke yele egbo eye enana le. U gbo tse agua ye we ukpeloe Eshinegba, e khi wola shi ingmemhi, ni o mholi eleli, eri o lese e yese eni e suo oli-a. 15 Roshaka ni u ri egbee na Eshinegba abi, ogbakanya ni o mie ni omama o ya mu, ni o gue e sese ungmehi igesikia. 16 Nuata shi ingme afue ni ea mholi eleli, irari khi egbo ni e so egbe ingme eghogho, eri e ri egbo nuata shi Eshinegba o. 17 Osese oyewe, o ya ke ge abi ugboko. Egbo eghogho khi Ameneusi ali iFiletusi. 18 E she zobe ode igesikia obo. E khi irote eghuli guale o she bhale ya dose, e yese irudunga oyi egbo eghuo-a. 19 Abi bi o tseku li, irogbeke ni Eshinegba o ro gbe eri o migha gbaa, ni a keke ena ro shi oli olele khi: "Onomhue o lese egbo ni e khi eyoli." Ali, "Onini o da guele khi oyi Onomhue loli khi ne, o mema ya ti egbe okholo iriele le."†

20 Ukpokpomhi owa o ya lese mhue itasa igolu ali eyi elomho tse, ama o li mholi eyi era ali eme, eghuo, e khi eni e mu eloe, eghuo, e khi eni ea mu eloe. 21 Ini ogbo khuese egboli-a pfuase lase emhi ebe le, a ya roli riele egbegbi emhi. A roli pfuase, oga oyoli o roli li emhi, ali khi o ya riele oli shi oni a ro ke gbe ikanya enete.

22 Me ogueme ebe oyi ozele na, ke na khu igue-ngeli ali irudunga, ali inono ali opfome. Kuma egbo ni e ri udu ni o pfuase e lu eva oyi Onomhue o. 23 Khi mholi emini u ri ekhako oyeghe ali umhaleshe li, irari

khi u lese khi uwola e pfi. 24 Oni oo ga Eshinegba o gbudu wola. O mema khi oni oo riele isomhelemhi deba ogbokpa, o khi osese onete ni o ri abo o mudu. 25 O ri ofie sese eni e nu oli khako. O mholi oli shi udu khi Eshinegba o ya khueghie ode-a na we ro mu pfi ni o ya rewe bhale ya lese igesikia, 26 ali khi egbhali oyewe o ya tiemhile, e na pfue igha ni okphaghe o kpe khe we. Oni o she mu we ighumha e ke riele ogueme oyoli.

3

Angeli oyi egbo ikpukhokho agbo

1 Ke bino oli khi eghenge omunu o ya la o ogbele ni e kpe ukhokho. 2 Egbo e ya ke nono ingme oyi egbe wewe-ghuo tse, e mholi ogueme ebe na ukpagho, ee tono obo udu, ee titiege, ee weghie egbo, ee riele umha-seso deba eni e bia we, ea mholi itsuwegbe wekhi itsobode, e khi egbo ni ea mu ekpe na emhi Eshinegba. 3 Ea mhue isomhelemhi, ea mhue igbekua na ogbo, e ri unu e pfueche egbo-a, ea mholi igue-regbekia, wekhi ilelemhi, ea nono eminete. 4 E ri egbewe e de, ee li umumume, ee ti ipfuaboga, e mholi ogueme na agbo ilili, ocho ni e kha ro mholi inono na Eshinegba. 5 E riele abine khi eri e miesuo, ama e kie ekpabo ni o la imiesuo. Khi mholi emini u ri egbo eghogho li.

6 Egbo eghogho e bena lo owa deba ikpotso ni ea mhue egbhali, eni usamhi oyi olamhe eyewe enedio e nase, ali ni ogueme khi ogueme oo gua. 7 Eri ikpotso eghogho ee nono ni e wena, ama ea dobe e lese igesikia. 8 Ezeze abi iJanesi ali iJabiresi e mu okhue vule shi iMosisi o, igho eni egbo ena e li mu okhue vule shi igesikia o. Egbo ni o khia khi usamhi oyewe o ya ke a gbe akanya ni e she de ode irudunga-a.* 9 Ama ea ya kia nuata, itobo khi oyeghe oyewe o ya ri egbe khase ogbokpa, abi o ke li eni emose aava egho egbe.

Omheshe ni iPolu o ro na iTimoti

10 Ama u she lese osese oyeme nya ali abi mhi lie ngeli, U lese emini mhi la agbo shi, u lese irudunga, ali irabomudu ali inono ali

* 2:12 Li ze iMat 10.33; iLuk 12.9 † 2:19 Li ze iNoba 16.5 * 3:8 Li ze Okiali 7.11

iregbemie eyemhe. ¹¹ U lese okhōli ni a mu vule shi mhe o, ali osoli ali emini mhi me egbe obini eoli Atioki, ali eoli iKoniomu ali eoli iLisitira. Okhōli oniemi a mu vule shi mhe o ni mhi ri egbe mie. Ama Onomhue o rue mhe o le nya.† ¹² Egbegbo lo khi, ogbokpa ni o da nono ni lue la agbo ipfuase oyi iJesu iKirisiti ne, a ya mu okhōli vule shi o. ¹³ Egbō okhōlo ni e ri egbe we khi emini ea fute e ya ke rieḷe onobe ke khi ma o, ee di egbo, a lili e di we. ¹⁴ Ama yeye oye, toto obō emini u wena ni u she mie shi, irari khi u lese obō oyi eni u te wena we, ¹⁵ Ali abi u te rote omofe lese Ebe-no-pfuase ni e doḅe ya re khili olesingme shi irudunga ni u mhōli na iJesu iKirisiti ni u khi oni a mie pfuese. ¹⁶ Emini a keke shi Ebe-no-pfuase nya, ungmehi oyi Eshinegba lo. E ti ni a ro o sese emini e khi igesikia, ali ni a ro o tse agua ye ogbo shi iriele do-a, ali ni a ro o sheshe ogbo shi ode rote umhagueli, ali ni a ro o sese ogbo igue-ngeli. ¹⁷ Ni ro a bhale ya e khi a sese Omose oyi Eshinegba egbegbo ni o gue ke gbe ikanya enete ododa.

4

¹ Ukpeloe oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, ni o ya gue egbo ni e lao ali eni e ghu-a ezo, ali oni o bhale ya mhese abi Oghie, mhi la ri oni omhese onana ne. ² Ke tse abo oni ungmehi, ke mu egbe egheghe kpa ni u ro ke tse o, o khi egheghe ni o ti, o ke khi egheghe ni o ti, ke sheshe egbo, wa dese we ali u ri udu e shi we o. U ri iregbemie ri ofie sese we. ³ Irari khi egheghe o bhale ni egbo ea ke ro ya ri eso shi egbegbi ose. Ama ni e ba ke suo emini e ti we eso, e ya ri ochogho ti esese gbili gase egbe ni e ya ke ngme emini eso ni e rieḷe we e nono ni wewe e ke suo. ⁴ E ya rue eso egbegbi ungmehi le, e ri eso shi okhe nede. ⁵ Ama yeye oye, u mema ya ku egbe-a abibi o rieḷe li. U ri egbe mie osoli, ri abo mu udu ini u wa a me osoli. Ke gbe akanya oyi oni o ri usomhi onete a tse abo, u ri eloe shi ikanya eye e gbe abi oni o ga oyi Eshinegba.

⁶ Irari khi a she ku mhe abi onyo ni a ku shi iluasobo, ali oni egheghe o she bhale ni mhi ro ya ghua. ⁷ Mhi she khōli oni okhōli onete, mhi she na oni unamhi pfo, mhi mu oni irudunga mhe ya to. ⁸ Mena, a shi ri arula igue-ngeli shi na mhe, ni Onomhue ni o pfuase ni o khi oso-ezo o ro ya na mhe ogbe na eḷgho. Oa khi mhemheghuo tse a ya roli na, ama li shi egbo ni e nono inyene egbe bhale oyoli.

IPolu oḡ ghie iTimoti usomhi

⁹ Roshaka ni u kele ramhi mhe egbe. ¹⁰ Irari khi idemasi o mhōli inono na oni agbo ona. O she tsua mhe pfa je eoli iTsalonika. IKiresenisi o she je eke iGalesha, iTatosi o je eoli iDalimatia.* ¹¹ ILuku lueghuo kpe o ke lese nu mhe la akana. Rue iMaki mhōli obō bhale, irari khi o mhōli ikpaghiobō na mhe oni akanya.† ¹² Mhi ghie iTakikosi je eoli Efesosi.‡ ¹³ Ini u wa bhale rue awulu ugbakpi ni mhi ro shi obō oyi iKaripusi obini eoli iTiroasi ali ebe eyemhe mhe obō bhale. Tete ekuḷe elamhi ni a keke emhi shi.§

¹⁴ Alezada oni oḡ lumhi ikhuli, oḡ li mhe onobe gba. Onomhue o ya fali oḷi ota shi emini o rieḷe.* ¹⁵ Yeye li mu egbe e shi oḷi egbe, irari khi eri o lolo mu okhue vule shi usomhi ni awa ro o tse abo o.

¹⁶ Abi mhi ro kpe tode pfa egbe mhe shi eke, ogbokhoghuo oa nu mhe migha, eri wewe nya e na tsua mhe pfa. Eshinegba o khi roli mu ota so we. ¹⁷ Ama eri Eshinegba o migha kpesē mhe, o ri ekpabo na mhe ni a bhale ya e khi, rote obō oyemhe, oni ungmehi o lolo ze guele ni egbo iḷeta e suo li. Ali ni a ro tsumhi mhe obō oyi eghuli abine khi a mie ogbo unu oyi idumhi. ¹⁸ Onomhue o ya pfuese mhe okhōli obe ni o vule shi mhe o, ali khi o ya rue mhe bhale iloghie oyoli tselele. Loli o mhōli ufumhi ele na agboagbo ya je agboagbo. Atse.

Otse ni o kpe ukhokho

¹⁹ Tse iPisilia ali Akuila ali omhue-apfe oyi Onesiforosi na mhe.† ²⁰ Erasiḷosi o la eoli

† 3:11 Li ze Ika 13.14-52; 14.1-7,8-20 * 4:10 Li ze iKolo 4.14; iFile 24; 2 iQori 8.23; iGal 2.3; iTato 1.4 † 4:11 Li ze iKolo 4.14; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10 ‡ 4:12 Li ze Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8 § 4:13 Li ze Ika 20.6 * 4:14 Li ze 1 iTimo 1.20; Iwolo 62.12; iRom 2.6 † 4:19 Li ze Ika 18.2; 2 iTimo 1.16-17 ‡ 4:20 Li ze Ika 19.22; iRom 16.23; Ika 20.4; 21.29

iKoriti, ali mhi ze iTirofimosi obọ shi ẹoli
iMilētusi irari khi ọọ ghua.‡ ²¹ Rọshẹka ni u
kele ramhi ana neni orue ọọ pfi. Ebulusi
ọọ tse ali iPudenisi ali iLanusi ali iKilaudia,
ali eni e miesuọ nya e ga tse. ²² Onomhue ọ
nu ayemhe oyẹ la. Okhale oyi Eshinegba o
nu ẹ la.

Ebe ni iṬolu o keke ghi iṬatọsi

Otse

¹ Mhemhe iṬolu ni a ze abi oni o o ga oyi Eshinegba ali aghiusomhi na ke oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona. Eri a ghie mhe ni mhi ya zese irudunga oyi eni Eshinegba o ze-a, ali ni mhi rewe khase igesikia ni o ya sese we abi e li ya la agbo ni o ri egbe e mu Eshinegba. ² Oni irudunga ali ilese ona o migha nga irudushi oyi agbo na agboagbo, ni Eshinegba ni o ya lo egbholi o ri nga na awa neni a me igbaekele oyi agbo. ³ Egheghe ni o ghole Eshinegba, o la rote ungmehi oyoli ni o ro nga mhe obo ri usomhi oyoli khase gboo. Eshinegba oni o mie awa pfuese o ligho mheso o li.

⁴ Mhi keke ebe ona ghi iṬatọsi omimhe esheshi elemhi irudunga, ni mhemhe ali loli anye ga la elemhi imiesuo oghuo.

Eshinegba Ita iJesu iKirisiti oni o mie awa pfuese o ka li okhale ne, o ri opfomhe ne.*

Akanya ni iṬatọsi o ya gbe eoli iKireti

⁵ Emini o ze ni mhi ro ze obo shi iKireti khi, ni u me asha pfuse ikanya ni e kpole nya gbe, ali ni u ze egbhali shi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ukhomhi eoli ni e la iKireti nya. Sato abi mhi gueye khi: ⁶ Oni o khi ogbhali shi elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o mema ya khi ogbo ni o gue e ngeli, ini a khi me asha gue ezọ shi o li egbe. O mema ya khi oni o rue okpotso oghuo shi. Imi o li e khi eni e miesuo ni e khi eniye ni e gbakaa ni e ya suo esọ. ⁷ Aborokhia khi eri a ri akanya oyi Eshinegba nga oni o ralo na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya obo egho, o o mema khi ogbo ni o gue e ngeli ini a khi gue ezọ shi o li egbe. O khi khi ogbo ni o ri imebie e ngeli deba egbo. O khi khi oni elemhi e kele e bi. O khi khi ogbo ni o da onyo pfueche egbe-a. O khi khi ogbo ni o kele e pfi obo, wekhi ogbo ni ingme ukpagho o ghọ mu egbe dose ode. ⁸ Ochogho o khi oni o ghele e mu egbo, ni o o nono eminente. O khi ogbo ni o gue ri

egboli e kia. O khi ogbo igesikia, ali ogbo ni o pfuase. O khi ogbo ni o mu ekpe shi egboli egbe. ⁹ O mema mu oni usomhi onete ni o mholi iregbenga mhue jijiji, abi a li sese o li. Loli o ro dobe ya ri osese igesikia ni o o sese egboese ke ri udu shi we o, ali ni o gbo ri ida-ode oyi eni e nu we e khako khase, khi egbholi ee lo.†

¹⁰ Irari khi egbo iju ebubu eghuo ni e miesuo ni e pfi ozughu, e la o, ni ee ngme ingmemhi afue ni ee di egbo. Wewe e sese ode egbholi khi a mema shele ogboa neni o khi oni o miesuo. ¹¹ O ti ni a pfi we okpe unu, itobo khi eri e ri emini e sese yese udu oyi omhue-apfe ebubu-a. Itobo ini e ba me asha ke ti ukpagho ma, e ro ligho sese. ¹² Egbegbi omekeguele oyewe, o ke ngme o li ghue, o o, "Egbo iKireti, egbo egbholi, ali egbo ebe ali egbo iwaza elemhi-gbidi-a, a khi." ¹³ Igesikia oni ungmehi ona o khi. Irarigho, ga lolo gbe omama ku we, ni irudunga oyewe o me asha migha. ¹⁴ Egheghe agho, e a ke ke ri esọ shi okhe afue oyi egbo iju ali ishi eyi egbo eni e kie igesikia. ¹⁵ Eri emhi nya e pfuase shi odalo oyi egbo ni e pfuase. Ama emhikhoghuo o ya pfuase shi eloe oyi egbo ni e pfuase ni e miesuo, irari khi a she kesu we udu ali isamhi-a. ¹⁶ E ma lie khi wewe e lese Eshinegba, ama eri angeli oyewe o rokhase gboo, khi e a lese o li. Egbo ni a a ti e mama ali egbo umha-sueso e khi, ni e a ti okie we itoto.

2

Osesu ni a ya ke sese iku egbo ododa

¹ Ghe i! Yeye oye, u mema ya ke sese emini o lama shi egbegbi osese o. ² Sese emose ni e she khi egbhali, e ke ri abo mu udu. E khi eni a mu ekpe na, e khi egbo ni e gue ri egbewe kia. E ze ni irudunga ali inono ali iregbemie oyewe o lolo mu eke.

³ Gbo ligho sese ikpotso eni egbhali e ke ngeli abi ikpotso egbhali ni e la agbo ipfuase. E khi khi eni e ri unu e yese egbo a, e khi ditse onyo idada a, ama e ke sese egbo ingeli enete. ⁴ Ishegho ni e ke sese izele ikpotso e nono ingme oyi odo we ali imi we. ⁵ E khi egbo ni e gue ri

* **1:4** Li ze 2 iKori 8.23; iGal 2.3; 2 iTimo 4.10 † **1:9** Li ze 1 iTimo 3.2-7

egbewe ẹ kia, e khi eni e pfuase. E khi shito ni ẹa mhọli oni ẹẹ gbe owa. E khi eni e mhọli isomhelemhi. E ke nyese ukhomhi na odo we pfo. Ini ogbokhoghuo o khi me asha ngme ungmehi imebie deba usomhi onete oyi Eshinegba.

⁶ Gbo li ligho gueye eni izo e khi egbo ni e gue ri egbewe ẹ kia. ⁷ Ze ni emini u wa riye nya e khi eminete ni egbo nya e ya ke khonya. Ri igesikia ali omuegbe ke khas elemhi osese ni u wa sese. ⁸ Ke ri ingmemhi ni e gba pfo ni ogbokhoghuo o me te ya ke ze ifue ngme ungmehi oye. Ini ebe awa e khi me emini o ti okhoghuo ngme shi awa egbe, ni omama o mu we.

⁹ Sese ighumha e ri egbewe na ega eyewe pfo nya, e ga ke riye emini o ri egbe ẹ ke mu we odekhode. E khi ke solo shi we o ini e nu we ẹ wola. ¹⁰ E khi bena ke do we ughiatọ. E ri ochogho ke rokhase khi egbo enete ni ẹ gbe akanya te ode igesikia wewe e khi. Eghẹghe agho ni e ri osese ungmehi oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ke ghole.

¹¹ Irari khi okhale oyi Eshinegba ni o ri imiepfuese bhale o she ri egboli khas ogbokpa. ¹² Loli o sese awa, awa ke kie ingeli ni ẹa ghole Eshinegba ali ogueme oyi emhi agbo, ni ogbogbo o ke nu egboli ngme. Awa a ngeli angeli ni o migha shi ipfuase eghẹghe ni awa la memena. ¹³ Abi awa li ri ukpeloe shi eke ẹ kẹ ogbele ni Eshinegba ni o fune Omiepfuese iJesu iKirisiti oyawa o ro ya nyene egbe bhale. ¹⁴ IJesu iKirisiti ni o ri egboli bhale ro pfa awa shi eke rote obo oyi okholo nya lasela, ali ni o ro khuese egbo eyoli-a, ikhi egbo ni ikanya enete igbegbe ẹ ghole.*

¹⁵ Enana e khi emini u wa ke sese. Ri afu ni mhi ro ne ke ri udu shi we o, u gbo tse agua ye we. Khi ze ni ogbokhoghuo o ri ukpeloe gbe ẹ.

3

Abi eni e miesuo e lie ke ngeli

¹ Ke yele eni egbo le, e ke nyese ukhomhi na enighie ali eni ẹ mhese, ali e ri ungmehi oyewe ke gbe akanya. E mu egbe ni e ro ke gbe ikanya enete. ² E khi lo

egbhọli yese ogbokhoghuo eva-a, e khi egbo opfomhe, e khi nu egbewe ke wola, ama e khi eni e ri ikuegbe-a a ngeli deba ogbokpa.

³ Irari khi awa kpe li riye ingme oyeghe ali umha-sueso. Awa khi eni a di, ni a ri ogueme egbe, ali aruele mu shi igha. Awa la angeli ubogbo ali ofuma ikpekpe. Aa biselemhi awa, awa gbolo biselemhi egbe. ⁴ Ama abi isomhelemhi ali inono oyi Eshinegba Omiepfuese oyawa o ro feli lasela. ⁵ O mie awa pfuese, ni o a khi itobo ingeli ni e migha shi ipfuase ni awa ngeli, ama itobo ilelemhi oyoli. O rote iriye bia ali ikhuse-pfuase oyi Ayeme-no-pfuase tsumhi awa. O ri agbo onogbo na awa. ⁶ Eri Eshinegba o tutu Ayeme-no-pfuase ku awa tuo itobo emini iJesu iKirisiti o riye na awa. ⁷ Eghẹghe agho, awa kha khi eni o rote okhale oyoli ro pfuase se, awa mele imi oli a ni e mhọli oli shi udu khi e mhue obo shi ugu agbo na agbogbo. ⁸ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe ẹ nga ona o khi.

Mhia nono ni u lolo gue oli ye we jijji, ini eni e she kpe regbenga Eshinegba, ni e kuegbe-a ke gbe ikanya enete. Eni emhi ena e ma ti gba irari khi e ma ri eleli ẹ na ogbokpa.

⁹ Khi nu egbo kẹ akọ shi ingme afue, ali itono uteto oyi echeli idada. Khi wola ali khi khọli shi ingme Ishi eyi iMosisi, itobo khi afue ali emini ẹa ri eleli a bhale e khi. ¹⁰ Kpe tse agua ye ogbo ozughu iteva, ini o kie suo, u ti gbe me oli na, ini emikhoghuo e khi ku ẹ gbe. ¹¹ Loli u ro ya lese khi egbo enana e she de ode khi ode, olamhe e ke la. Angeli oyewe o she pfa ezọ mu we.

Omheso ni o kpukhokho

¹² Mhi kha da lese ghie Atemasi ghi ẹ ne o ke khi iTakosi, rosheka ni u bhale ya ẹ mhe iNikapoli irari khi mhi she ri oli shi udu khi oobo mhi ya la eghẹghe oruame.* ¹³ Abibi o riye li, rosheka kpaghie iZenasi oni o khi iloya ali Apolosi obo, ini ẹ vu. Ri emini ẹ nono nya na we.† ¹⁴ Egbo eyawa e khi eni e wena abi a lie gbe akanya enete, ni e dobe ke riye emini ẹ nono elemhi ogbele na egbewe, ini e khi la agbo ighalaba.

* **2:14** Li ze Iwolo 130.8; Okiali 19.5; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; 1 iPit 2.9 * **3:12** Li ze Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8; 2 iTimo 4.12 † **3:13** Li ze Ika 18.24; 1 iKori 16.12

¹⁵ Ẹgbọ ni e nu mḥe la ana nya e ga tṣe ẹ.
A tṣe eni e li miesuọ ali eni e nono ingme
oyi anye.

Okhale oyi Ẹshinẹgba o ka nu ẹ la.

Ebe ni iPọlu o keke ghi iFilemọ

¹ Mhemhe iPọlu ni a ri itobo khi mhi a gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi ogba ighumha, mhi keke ebe ona, ali iTi-moti. iFilemọ omole anye ni anye ga a gbe akanya, a keke oli ghi, ² li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la owa oye ali inyoghuo awa ni okpotso na lui Apfia ali Achiposi ni anye ga khi ekholi-okhue eyi Eshinegba.* ³ Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri ofomhe na e.

Inono ali iregbenga ni iFilemọ o mhọli

⁴ iFilemọ, eghege kpa mhi ro kphemhi na Eshinegba ini mhia so iromhi ne. ⁵ Irari khi mhi suo inono ni u mhọli na egbo eyi Eshinegba nya ali irudunga ni u mhue shi iJesu Onomhue. ⁶ Iromhi ni mhia so khi, o ze ni ilakugbe oyawa abi eni e mhọli irudunga oghuo, o ri awa lese ikhivose nya, ni awa mhọli irari khi awa kugbe iKirisiti o. ⁷ Inono oye i, inyoghuo-mhe, o she ri ukpokpomhi oghelę ghi mhe, o gbo ri udu shi mhe o! U gbo guise udu oyi eni e miesuo le.

IPọlu o so iromhi na Onesimusi

⁸ Itobo igho, ini o rie khia khi mhi kha dobe mhesę ne emini o ti ni u riele abi inyoghuo e elemhi iKirisiti, ⁹ mhi ya ri itobo inono lema e, abi mhemhe iPọlu ni o she khi ogbhali ni mhi gbo khi oni o o ga oyi iJesu iKirisiti memena. ¹⁰ Mhi lema e shi itobo oyi Onesimusi ni o la elemhi ogba ighumha ana mele omimhe-a.† ¹¹ Ni o khia khi waa ke kpe mhue emini a roli e riele, ama memena, o she mhue emini awa roli ya riele.

¹² Mhi ghie oli nyene egbe e ghi e, rote ekelemhi udu inono oyemhe. ¹³ Mhii kha ze oli obo ni o nu mhe la akana ni o to eloli e ke ri eloe khu mhe abi mhi li la ogba oghumha ena shi usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁴ Ama mhi aa nono ni mhi riele emhi okhoghuo

ni u waa lama shi, ni a ro bhale ya e khi ikanya enete ni u gbe, eri u rote elemhi udu gbe we. Ni o a khi eri a tan o e abo shi o. ¹⁵ A dobe e me khi eri Onesimusi o rote e obo vu ukuku eghege, ni o kha ke jele deba e, o nu e la agboagbo. ¹⁶ Oa ke khi oghumha tse, ama o fu dose oghumha, inyoghuo awa elemhi iKirisiti o ke khi. Oni awa nono ingme oyoli egbegbo o khi, abi o gbo ali inyoghuo, elemhi Onomhue.

¹⁷ Ini o khia khi u lese mhe shi onuzava oye, gbo mie oli abi u kha li mie mhe. ¹⁸ Ama ini o khia khi o lue ne, okekha khi eri o lo e ota, ku ota eyoli lo eku e oyemhe. ¹⁹ Mhemhe iPọlu mhi ri obo oyemhe e keke ebe ona. Mhie ye khi mhi ya fali e ewe. Mhia ke khi oni o ke gbolo e yele e le khi mhemhe mhi mhọli agbo oye nya. ²⁰ Irarigho, inyoghuo, ri ikpaghiobo ona na mhe itobo Onomhue, abi inyoghuo ni awa ga mie iKirisiti suo ri oghelę shi mhe udu. ²¹ Mhi lese gboo khi abi mhi lie keke ebe ona ghi e, khi u ya riele emini mhie u riele, mhi ga lese khi u ya riele dose abi mhie u li riele.

²² Gbo li riele elemhi owa oghuo shi eke ke mhe. Irari khi mhi lese khi a ya rue mhe obo a na e, ni o ri iromhi ni a so bhale ya tse.

²³ Epafurasi ni anye ga khi eni ee ga eyi iJesu iKirisiti, oo tse e.‡ ²⁴ Igho li khi iMaki ali Arisitakusi ali iDemasi ali iLuku ni anye ga gbe akanya, ee tse e.§

²⁵ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o ka la ayemhe oyi ee nya.

* **1:2** Li ze iKolo 4.17 † **1:10** Li ze iKolo 4.9 ‡ **1:23** Li ze iKolo 1.7; 4.12 § **1:24** Li ze Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; 19.29; 27.2; iKolo 4.10,14; 2 iTimo 4.10,11

Ebe ni a keke ghi egbo Iburu Eni e miesuo

*Ungmemhi oyi Eshinegba ni o rote obo oyi
Omioli bhale*

¹ Agbo-neḍe, ebubu eghēghe ali ode ododa Eshinegba o te ri emekeguele nu ititawa ngme. ² Ama omioli ni o ze ni o le ugu emhikpa o ke ro nu awa ngme ogbele ikpukhokho ni awa la memena. Obọ oyoli o gbo rote ma agbo ³ Loli o ri ufumhi oyi Eshinegba khase. Eri o gbo li abi Eshinegba o li tee. Loli o ri ungmehi ni o tsua ekpabo oyoli mu agbo nya mholi. Abi o ro khuesē awa olamhe-a se, o shito ukiekie obita na Eghiele oyi Eshinegba ni o mholi ekpabo ni o fune nya.

Ufumhi oyi Omi Eshinegba

⁴ A ri oni omioli fu dose igeni abi eva ni Eshinegba o ro na li o li fu dose oyewe.

⁵ Ageni onoghwo Eshinegba o tigbe lie oli,
“Omimhe u khi
amo mhi te khi Ite?”
Ali onoghwo o gbolo oli;
“Mhi ya khi Ita e,
yeye u khi Omimhe?”*

⁶ Ama abi Eshinegba o ro ya ghie Omioli oghuo kpe je elemhi agbo, oo,
“Igeni eyi Eshinegba nya
e mema nyese ukhomhi ga li.”†

⁷ Abi o ro o ngme ingme oyi igeni, oo,
“O ma igeni eyoli
abi akpekpeli,
o ma eni ee ga eyoli
abi elemhi ere.”‡

⁸ Ama abi Eshinegba o ro o ngme ingme oyi Omioli, oo,
“Eshinegba u khi!
Omhesē oye,
agboagbo o ya la o.

Ipfuase ali igesikia
u ro ya ke mhese
na egbo eye.

⁹ Ipfuase u nono,

ingmobe o a ghole e,
irarigho Eshinegba u khi!
Eshinegba oye, o she re
fu dose etu-e,

itobo khi o ri
oili oghole to e ukhomhi.”§

¹⁰ O gbolo lie,
“Yeye Onomhue,
rote igbaekele,
u te ma agbo.

Abọ eye u ro ma ukhuli.

¹¹ Wewe nya e ya pfua,
ama yeye u kiele e la o.
E ya taa abi itsua ni a so.

¹² U khili we abi ide,
e ya oghie abi a lie
oghie itsua ni a so.
Ama abi u li u kiele e li,
agbo oye o a tigbe
ya mholi ukpese.”*

¹³ Ageni onoghwo Eshinegba o tigbe lie oli,
“Shito mhe ukiekie obita omhesē,
ramhi ni mhi ro ya ri ebe e
mele ukpekhome akphawe-nga oye-a?”†

¹⁴ Oa khi iyemhe eni ee ga Eshinegba igeni
nya e khi, ni Eshinegba oo ghie e ke ga eni e
ya le ugu imiepfuese?

2

Ukpokpomhi imiepfuese

¹ Irarigho a ze ni awa lolo mu igesikia ni awa suo mhue, ini a khi tsua awa ibe vu. ² Irari khi ini usomhi ni igeni e bhale ya guele, o khi egbegbo, ni a ya na egbo ni ea roli gbe akanya osoli to shi; ³ see awa li ya pfue oni osoli ona, ini awa ri eloe gbe ukpokpomhi imiepfuese oghogho ni Onomhue lolighuo o te odode gue le, ni eni e suo li, e gweye anye khi igesikia lo? ⁴ Oni usomhi ona ni Eshinegba o gbo ri olele, ali ikanya oshabo ali onyaloa ododa ze otsele shi, li shi isomhopfa eyi Ayemhe-no-pfuase ni o kemhi abi o li ghole oli shi.

Ijesu o bhale agbo abi ogbo

⁵ Eshinegba o a ri omhesē oyi agbo ni oo
bhale nga igeni obo, ikhi agbo ni awa ngme

* 1:5 Li ze Iwolo 2.7; 2 iSam 7.14; 1 Okhe 17.13 † 1:6 Li ze iDeut 32.43 ‡ 1:7 Li ze Iwolo 104.4 § 1:9 Li ze Iwolo 45.6,7 * 1:12 Li ze Iwolo 102.25-27 † 1:13 Li ze Iwolo 110.1

ena. ⁶ Ama, a mhọli ashini a ngme ọli shi elemhi Ebe-no-pfuase, ni ọọ.

“Elọ ọgbọ fẹ khi,
ni ingme oyọli o rọ na mu
yeye Ẹshinẹgba egbe,
elọ ọ khi ni u rọ
lina ri ẹloe ẹ khu ọli?”

⁷ U ma li kpọkẹ
na igeni dẹnẹ,
u ri ufumhi
ali ekpẹ rughu ọli,
u rọli loghie nga
emini u ma nya.

⁸ U rọli loghie
emhi nya.”*

Ẹshinẹgba ọ she ri emini ọ ma nya na li ọ rọ ke mhẹse shi. Ọa kẹse emhikhoghuo le ni ọa rọ shi ọli omhẹse. Ama memena, awa aa kie mẹ eni emhi nya pfo ne ni ọ rọ nali ọ ke mhẹse shi. ⁹ Ama iJesu awa a mẹ, ni a kpẹ ma kpọkẹ na igeni ukuku ọ dẹnẹ. Oni a ri ufumhi ali ekpẹ rughu memena itobọ eghuli ni ọ ghu. Ighọ lọ, okhale oyi Ẹshinẹgba o rọli ghu-a na ẹgbọkpa.

¹⁰ Ni Ẹshinẹgba, ni ọ ma emhi nya ni ọ mu wẹ mhọli, ọ mẹ asha ri oni ufumhi ona na ebubu ẹgbọ, ọ rọ ri iJesu khi oni ọ gba pfo rọte osoli ni ọ mẹ. Irari khi iJesu ọ rẹ ẹgbọ nya bhale imiepfuese.

¹¹ Ghe oni ọ ri ẹgbọ pfuase ali eni a rọ pfuase nya, unuekpẹ oghuo e ke ga khi. Lọli o zẹ khi omama ọa mu iJesu ni ọ rọ lu wẹ inyoghuo. ¹² Ọọ Ẹshinẹgba,

“Mhi ya gueye
inyoghuo-mhẹ
emini u she riẹlẹ,
Mhi ya la ilegba oyewe
to uwolo ikuẹghie oye.”†

¹³ Ọ gbolo ẹ,
“Mhi ya regbenga
Ẹshinẹgba.”

Ọ gbolo ẹ,
“Ghe mhẹmẹ ali eniye
ni Ẹshinẹgba ọ rọ na mhẹ.”‡

¹⁴ Aborokhia khi imi Ẹshinẹgba, ẹgbọ ni e zẹ idiegbe ọgbọ ali ọlia e khi, lọli iJesu Omiọli ọ rọ li mele ọgbọ ni ọ mhọli idiegbe ali ọlia-a. Eri ọ lina ini ọ mẹ asha rọte eghuli ni ọ ghu pfuse Ọkphaghie-a ni ọ

kpẹ mu ekpabọ oyi eghuli mhue, ¹⁵ ni ọ mẹ asha pfuese ẹgbọ ni ulishi eghuli ọọ mu ẹlẹkhele. ¹⁶ Egbegbọ lọ khi ọa khi igeni ọ bhale ya kpaghie obo, ama imimi Aburaamu. § ¹⁷ Itobo ona a rọ rọli li abi inyoghuo ọli nya odekhode. Ni ọ mẹ asha khi Ọkpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ni ọ kpeda nya, ni ọ mhọli igesikia ali ilelemhi shi elemhi ugamhi oyi Ẹshinẹgba, ni ọ mẹ asha shishi olamhẹ eyi ẹgbọ-a. ¹⁸ Irari khi ọ li mẹ osoli abi a rọ mu ọli fẹ, ọ li dobe ẹ kpaghie eni a lili ẹ mufe obo.

3

Ijesu ọ fu dọse iMosisi

¹ Irarighọ, inyoghuo-mhẹ ni Ẹshinẹgba ọ zẹ ni e khi ẹgbọ ni e pfuase eyọli, a sa ingme oyi iJesu ni awa lui aghiusomhi na kẹ, ali Ọga oyi ekpodalo ugamhi nya. ² Eri ọ ri igesikia deba Ẹshinẹgba, ni ọ zẹ ọli ọ ke gbe akanya eyọli, ẹzeze abi iMosisi oni ọọ ga ọ li ri igesikia gbe akanya elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba.* ³ A she mẹ khi iJesu ọ mhue imuẹloe ni o fu dọse oyi iMosisi, ẹzeze abi atsona ọ liẹ mhọli imuẹloe ni o fu dọse owa ni ọ tọ. ⁴ A kie kpẹ lese khi ọgbọ ọọ tọ owa kpa, Ẹshinẹgba ọ ma emhikpa. ⁵ iMosisi ọ khi ọgbọ igesikia elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba abi oni ọọ ga. Akanya ni ọ gbe o khi ọtsele oyi igesikia oyi emini a ya ngme ogbe na akọ. ⁶ Ama iKirisiti ọ khi Omi Ẹshinẹgba ni ọ mhẹse ẹ shi Owa ugamhi oyọli. Owa oyọli awa khi ini awa da kie mu igbedu ali irudushi oyawa ni awa regbenga mhue ne.

Iyemhẹa ni a rọ na Ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba

⁷ Irarighọ, abi Ayemhẹ-no-pfuase ọ ngme, ni ọọ,

“A kha suọ uruli
oyi Ẹshinẹgba amo,
⁸ a khi zese udu-a,
abi eni e bia ẹ e li
ẹghẹghẹ ni e rọ ọ riẹlẹ
umha-suesọ deba Ẹshinẹgba.

Ẹghẹghẹ ni a rọ la
odagbe ifufu mu wẹ fẹ,

⁹ ikhi obini ita ẹ e la
mu mhẹ fẹ, mhẹse mhẹ bino,
e mẹ emini mhi riẹlẹ

* 2:8 Li zẹ Iwolo 8.4-6 † 2:12 Li zẹ Iwolo 22.22 ‡ 2:13 Li zẹ Aza 8.17,18 § 2:16 Li zẹ Aza 41.8-9 * 3:2 Li zẹ iNọba 12.7

elemhi ikpe egbhueva
 10 Lọli o zẹ ni elemhi e rọ bi mhe
 deba oni agbhotu ogho,
 ni mhi rọ lie, 'Egheghe kpa
 udu oyewe o rọ rẹwe lo ebuli,
 ẹa lese ode eyemhe.'

11 Irarigho, mhi rọ ri
 elemhi-ibibi shi-emue lie,
 'Ea ya tigbe lo
 iyemhe oyemhe.' †

12 Inyoghwo, a mu egbe ẹ ini onge ẹ o khi
 mholi udu umha-miesuo, ni o ya lase ode
 oyi Eshinegba ni o la o le. 13 Ochoghwo a ke ye
 egbe ẹ ude, itobọ khi, "Amo." Oni egheghe
 o kie la o, ni a rọ o mu pfi, ini udimhi ni
 olamhe o o di ogbo o khi ri onge ẹ zese udu-
 a. 14 Eni e kuma iKirisiti o awa khi ini awa
 lolo mu igbedu ni awa rọte eke mholi mhuẹ
 ya ramhi ukpese. 15 Abi Ebe-no-pfuase o
 ngme.

"Ini u suo uruli
 oyi Eshinegba amo,
 a khi zese udu-a,
 abi eni e bia ẹ e li
 egheghe ni e rọ o riẹle
 umha-sueso deba Eshinegba." ‡

16 Eghuo e khi eni egbo ni e suo uruli
 oyi Eshinegba ni e riẹle umha suo eso deba
 li? Oa khi eni iMosisi o rọte eke iJipiti rue
 lasese? 17 Eghuo o biselemhi deba ikpe
 egbhueva? Oa khi eni e lamhe, ni e ghuloa
 shi odagbe ifufu? 18 Eghuo Eshinegba o shi
 emue deba khi ẹa ya tigbe lo iyemhe, oa khi
 eni ẹa suo eso na li? § 19 Irarigho, awa me
 khi itobọ umha-miesuo oyewe ẹa rọ dobe
 lo.

4

Iyemhe ni a shobo na egbo eyi Eshinegba

1 Aborokhia khi ishobo ni awa rọ ya lo
 iyemhe khi o kie la o, awa mu egbe awa
 ini o khi de onge ẹ obo-a. 2 Awa she li suo
 oni usomhi onete abi wewe e ke li suo oli.
 Ama oni usomhi oa mu we ẹloe irari khi ẹa
 ri irudunga mie oli. 3 Awa ni awa mhuẹ
 irudunga, awa ya lo oni iyemhe. Ama eni
 ẹa miesuo, Eshinegba o o lie
 "Elemhi ibibi

mhi rọ shi-emue,
 khi 'Ea ya tigbe lo
 asha iyemhe oyemhe.' "

Aboriekhia rọte abi o te ma agbo o te
 riẹle oni iyemhe ona shi eke.* 4 A ngme
 na shi Ebe-no-pfuase abi o rọ ngme in-
 gme ogbele onuzi-ishilua khi, "Eshinegba o
 yemhe ikanya-a nya-a ẹlenizu-ishilua." † 5 A
 gbo ngme oni ingme onana khi. "Ea tigbe
 ya lo iyemhe oyemhe." ‡

6 Elese e la o ni a ya ri egheghe na ni e rọ
 lo oni iyemhe. Irari khi eni e kpe suo oni
 Usomhi Onete ẹa lo oni iyemhe ogho, itobọ
 khi ẹa miesuo. 7 Irarigho, Eshinegba o rọ gbo
 ri ẹlelese shi eke ni a rọ ya lo iyemhe oyoli,
 ni o lu Amo. Ezeze abi o rọte unu oyi iDefidi
 ngme oli ẹlelese abi a kpe li ngme oli, ni o o:
 "A kha suo uruli oyoli Amo,

a khi zese udu-a." §

8 Ini iJoshua o o ri iyemhe na we lo,
 Eshinegba oa kha gbo te ikpukhokho ri
 ogbele olese shi eke na we.* 9 Abi o li
 ena, Ogbele iyemhe o kie la o, ni egbo eyi
 Eshinegba e la yemhe-a 10 Itobọ khi oni o da
 lo iyemhe oyi Eshinegba ne, eri o li yemhe
 ikanya eyoli-a, abi Eshinegba o li yemhe
 eyoli-a. † 11 Irarigho, awa rosheka ini awa
 dobe lo oni iyemhe ogho, ini awa khi de
 itobọ khi awa khonya we riẹle umha-sueso.

12 Irari khi eri ungmehi oyi Eshinegba
 o mholi agbo, o o gbe akanya. O mu dose
 itakobi ozalo eva kpa, ni o o gbese lo ogbo
 udu, o khueghie oli-a, ni o o guanọ emini
 e la usamhi ali ayemhe, o gbo li gbese lo
 ikpese ali ikhoro na elemhi igua. O dobe
 ẹ khueghie ingeli ali isamhi na ekelemhi
 udu-a. 13 Emhikhoghwo oa la emini a ma
 nya ni o sheli shi oli o. Eri emhikpa e na
 khueghie-a shi ukpeloe oyi Eshinegba, ikhi
 oni awa ya ri abo khase abi awa li gbe.

*Ijesu o khi Oga Okpodalo-ugamhi Oniemhi
 Oyawa*

14 Irarigho, a zẹ ni awa lolo mu irudunga
 ni awa mholi mhuẹ, abi o rọ da khia khi
 awa mholi Oga oyi ekpodalo ugamhi ni o
 Funẹ ni o she je odalo oyi Eshinegba. Lọli o
 khi ijesu Omi Eshinegba. 15 Oa khi Oga oyi

† 3:11 Li zẹ Iwolo 95.7-11 ‡ 3:15 Li zẹ Iwolo 95.7-8 § 3:18 Li zẹ iNoba 14.1-35 * 4:3 Li zẹ Iwolo 95.11 † 4:4
 Li zẹ Igbae 2.2 ‡ 4:5 Li zẹ Iwolo 95.11 § 4:7 Li zẹ Iwolo 95.7-8 * 4:8 Li zẹ iDeut 31.7; iJosh 22.4 † 4:10 Li
 zẹ Igbae 2.2

ekpodalo ugamhi ni ọa ya lẹlemhi awa shi emini awa dọ-a riẹlẹ. Ama ọni a she mu fẹ abi awa, odekhode ọ khi, ama ọa tigbe lamhẹ. ¹⁶ A zẹ ni awa ri igbedu ti deba Ẹshinegba ni ọ mhọli isomhelemhi. Aghọ awa te ya mie ilẹlemhi ali isomhelemhi ni o ya kpaghie awa obọ eghẹghẹ ni awa rọ ọ nono ikpaghiobọ.

5

¹ Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni a da rọte elemhi egbọ zẹ kpa, eri a zẹ ọli ni ọ ke migha na wẹ ingme ugamhi eyi Ẹshinegba. Ni ọ ke riẹlẹ irọna ali iluasobo na wẹ shi olamhẹ eyewẹ. ² Ofiẹ ọ rọọ deba eni ẹa lẹsẹ emini aa li, ni ẹẹ da ode, itobọ khi lọli ọ li mhọli ode ni ọa te li gba pfo. ³ Onana o zẹ khi egbọli ọ kpẹ luasobo a na shi olamhẹ eyọli, neni ọ luasẹ na egbọ nya shi olamhẹ oyewẹ.* ⁴ Ogbọkhoghuo, ọa ya rue oni okhale ona ni a rọ lu ogbọ shi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ẹshinegba lolighuo tse ọọ lu ogbọ, ọ rọli khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ezeze abi a li lu Erọni.†

⁵ Ighọ iKirisiti ọa li mie oni okhale rọ lu egbọli Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ama Ẹshinegba ọọ li,

“Omimhẹ u khi,

Amo mhi te khi Itẹ.”‡

⁶ O gbo ngme ọli shi ashese,

“Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinegba u khi agbọagbọ,

ezeze ọnabi iMekizedeki.”§

⁷ Abi iJesu ọ rọ la agbọ, atsesẹ ali ikuame-eviẹ alo iJesu ọ rọọ sọ iromhi lema Ẹshinegba, ọni ọ kha tsumhi ọli obọ eghuli. Itobọ khi eri ọ ri egbọli tiemhile, ri egbọli na Ẹshinegba pfo, lọli ọ rọ suọ iromhi eyọli.*

⁸ Abi o riẹ khia khi Omi Ẹshinegba ọ khi, osoli ni ọ mẹ, o rọli wẹna issuesọ na Ẹshinegba.

⁹ Abi a rọ rọli gba pfo se, obọ oyọli eni e suọ esọ nali e ke rọte mhọli imiepfuese na agbọagbọ. ¹⁰ Ẹshinegba ọ zẹ ọli Oga oyi ekpodalo ugamhi, ọnabi iMekizedeki.

Ogbọ khi pfi irudunga ona shi eke

¹¹ Emhi ebubu e la ọ ni awa ya ngme shi eni ingme enana, ama o ma a munu ni a

rọ zọlọ wẹ-a lo ẹ esọ, itobọ khi aa mhọli oghuemhẹ ni a rọ suọ. ¹² Abi o riẹ khia khi a she ramhi eni ẹẹ esesẹ egbọese, ni a rọ kie khi eni a sesẹ owẹna eni odode eyi ingme Ẹshinegba eghọ, ẹnẹli o ti ẹ egbe a ẹ eminale ni o toto ne. ¹³ Onini ọ da kiele ẹ nye ẹnẹli ne, eri ọ li abi omọ ni ọa lolo mhọli ilẹsẹ shi osesẹ igue-ngeli.† ¹⁴ Ama eminale ni e toto, eni e womhẹ ẹloe ẹẹ le. Ikhi eni e ri itobọ eni eminale ni e toto ni ẹẹ le eghẹghẹ kpa lẹsẹ ikhioda shi emini o migha shi onete ali onobe.

6

¹ Irarighọ, a zẹ ni awa je odalo shi osesẹ ni e womhẹloe ni awa pfi osesẹ ni a rọ gba ingme eyi iKirisiti eke le. Awa khi ke gbo tiemhi eke je osesẹ ena imupfi rọte ikanya ebe lasese, ali osesẹ ena irudunga Ẹshinegba, ² ali osesẹ ibatizi, ali irobọ-nga ogbọ egbe, ali irote eghuli guale oyi eni e ghua, ali osesẹ oyi iguezo ni ogbọ la je obini ọ ya la agbọagbọ. ³ O kha ghọle Ẹshinegba awa ya je odalo elemhi owẹna.

⁴⁻⁶ Egbọ ni e she kpe mẹ ákpá, ni e she kpe mie isomhopfa oyi iloghie ghue, ni e kpe mie Ayemhẹ-no-pfuase, ni e she lẹsẹ onete ni o la ungmehi oyi Ẹshinegba ali ekpabọ oyi agbọ ni ọọ bhale, ni e tigbe tsua irudunga oyewẹ pfia, ọa ke zẹ ẹ riẹlẹ ni a dobe nyenẹ wẹ gbolo bhale imiesuọ, aborokhia khi eri e she gbolo ta Omi Ẹshinegba ma apfida utonuzi-eva, ri omama mu ọli gboo.

⁷ Eri awa egbọ awa li abi eke. Ini amẹ o ruẹ shi eke ni emhi ekomhi e rọ zẹ na oghiale, ikhivose oyi Ẹshinegba o khi. ⁸ Ama ini o zẹ igba ali ebuli-a, ogbọ ọa mhọli emini a rọli ya riẹlẹ, o ya la okhena ipfiunu-a oyi Ẹshinegba ali khi a ya ri erali tose ọli-a.*

⁹ Emọle mhẹ, ini anye riẹ lina a ngme i, anye lẹsẹ khi ọa khi ẹ ẹ o nu ngme, anye lẹsẹ gboo khi emini e ti egbegbọ a riẹlẹ, enabi egbọ ẹẹ riẹlẹ ini a mie wẹ ẹ pfuese. ¹⁰ Ẹshinegba ọa ya gbe ogbọ azẹba. Ọa ya yele ikanya ni u gbe-a ali inono ni u rọkhasẹ khi u nono ọli abi u li ri ikpaghiobọ na egbọ eyọli ni u kiele ẹ kpaghie wẹ. ¹¹ Anye ẹ nono ni ogbogbọ ọ mu omuegbe ni ọ mhọli mhue

* 5:3 Li zẹ iLev 9.7 † 5:4 Li zẹ Okiali 28.1 ‡ 5:5 Li zẹ Iwolo 2.7 § 5:6 Li zẹ Iwolo 110.4 * 5:7 Li zẹ iMat 26.36-46; iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46 † 5:13 Li zẹ 1 iKori 3.2 * 6:8 Li zẹ Igbae 3.17-18

ya ramhi ukpeṣe, ni ọ rokhasẹ abi irudushi oyọli o toto ramhi. ¹² Anye ẹa nono ni a mele ewaza-a, ama ni a ke khonya eni e rọte irudunga ali irobomudu mie ishobo oyi Eshinegba.

Ekha oyi Eshinegba ọa ya fiakua

¹³ Abi Eshinegba ọ rọ tse ekha na Aburaamu, Eshinegba ọ romhi egbọli aborokhia khi ọgbọse ọa ke gbo fu dọse ọli ni ọ ke ya romhi. ¹⁴ Ọọ li, “Mhi mema ya khi vọse ne, mhi ya re mhọli eniye ali imi-imi ni e bu.”[†] ¹⁵ Aburaamu ọ ri abọ mu udu, irarighọ ọ me emini Eshinegba ọ rọ tsekha nali mie. ¹⁶ Ini ọgbọ ọ tse ekha, ọgbọse ni o fu dọse ọli ọọ romhi ni o mu oni ekha migha, eghẹghẹ akhokhomhe ọa ke la ọ, oni ekha o migha. ¹⁷ Eri Eshinegba ọ romhi isheli rọ rọli khasẹ eni ọ tse ekha na gboo, khi emini lọli rọ tse ekha khi lọli ya rieṣe ọli, khi ọa ya fiakua. ¹⁸ Irarighọ, Eshinegba ọ rọ ri emhi eva ena shi eke; ekha ali isheli ni ọ romhi. Eni emhi eva ena ẹa ze mupfi irari khi Eshinegba ọa tigbe ya lo eghọli ghue. Irarighọ awa ni awa she na deba li shi akhukhu, awa ya mhọli iregbada abi awa li mu irudushi oyọli ni o la odalo mhue. ¹⁹ Eri oni irudushi ona o li abi azu ni o toto ni o migha gbaa, ni ayemhe oyawa o mhue. Onana o ri awa doṣe dọse ode ugbakpi ni a rọ pfa ode ni o lo ashini o pfuase ne nya-a.[‡] ²⁰ Ijesu ọ she ralo itobo oyawa, ọ mele Ọga oyi ekpodalo ugamhi na agbọagbo-a, ọnabi iMekizedeki. §

7

iMekizedeki ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba

¹ Oni iMekizedeki ọna, oghie oyi ẹoli iSalẹmu ọ khi, ọ gbo khi ọkpodalo-ugamhi ọnaye Eshinegba ni ọ Yagha ne nya. Abi Aburaamu ọ rọ rọte okhọli ni ọ la gbe ighie okhọli jele, iMekizedeki ọ ya ẹẹ ọli ode, ọ sọ iromhi khivose na Aburaamu. ² Ighọ Aburaamu ọ rọte itsua ni ọ rọte okhọli ti nya ze aze-oghuo-igbe na li. Emini a ri iMekizedeki ngme khi, “Oghie Igue-ngeli,” emini a ri oghie iSalẹmu ngme khi, “Oghie opfomhe.”* ³ Ọa mhue ita wekhi inyo, wekhi eri ọ mhọli unuekpe ni ọ te lasese, wekhi eri

a mhue ashini a keke abi a li bia li ali abi ọ li ghu-a shi. Abi Omi Eshinegba, Ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba na agbọagbo ọ khi.

⁴ Waa me ashini ọ fu ramhi. Egbegbi Aburaamu oni ọ gba ushishi egbo iZireni eke le, ọ ze aze-oghuo-igbe epfue ni ọ tsua rọte okhọli ni ọ ye na li. ⁵ Eri ushi ọọ Imi iLiva ni e khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ke mieno egbo iZireni ni e khi inyoghwo we, aze-oghuo-igbe, aboriekhia khi imi-imi Aburaamu e ga khi.[†] ⁶ iMekizedeki ọa khi omi iLiva, ama ọ mie Aburaamu aze-oghuo-igbe, sọ iromhi khivose na li, ikhi omose ni ọ mie ekha ni Eshinegba ọ shi na li. ⁷ Akhokhomhe ọa la ọ khi ọgbọ oni kpeda, ọọ sọ iromhi ikhivose na oni ọ kpoke. ⁸ Eralo-ugamhi eyi Eshinegba ni ee mie aze-oghuo-igbe, egbo ni ẹẹ ghu-a e khi. Ama iMekizedeki ona ọ fu dọse we nya itobo khi a gueye awa khi agbọagbo ọ laọ le. ⁹ Ọgbọ doṣe e lie khi imi imi iLiva ni ẹẹ mie aze-oghuo-igbe, e she li ze oni aze-oghuo-igbe ona rọte obọ oyi iti-iti itawe Aburaamu. ¹⁰ Itobo khi eghẹghẹ ni iMekizedeki ọ rọ me Aburaamu, iLiva ọ kie la elemhi oyi Aburaamu. Ọgbọ a bia li ne.

Abi Ijesu ali iMekizedeki e li kho egbe

¹¹ Irari khi ini akanya eghiele ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Ushi oyi iMosisi o rọ migha, ni imi imi iLiva ee gbe, o doṣe ri ọgbokhoghuo gba pfo lo, aa kha ke gbo ri ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ọlese lasese, oni ọ li abi iMekizedeki, ni ọa khi unuekpe oyi iLiva wekhi oyi Eroni. ¹² Irari khi ini a mu eghiele ona ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba pfi, a mema li ya mu ushi pfi. ¹³ Onomhue oyawa ni a ngme ingme oyọli ena, edeli olese ọ te lasese. Ọgbokhoghuo ọa rọte oni edeli oyọli gbe akanya ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ukhomhi atete ghue. ¹⁴ Awa ga lese gboo khi Onomhue, edeli ijuda ọ te lasese. iMosisi ọa teva oni edeli abi ọ rọ ọ ngme ungmehi oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba.

¹⁵ Ibhale ni ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ọlese ni ọ li abi iMekizedeki ọ bhale, o rokhasẹ gboo khi ushi oyi Eshinegba o she mu pfi. ¹⁶ Ọa khi itobo khi ọ rọte edeli

[†] 6:14 Li ze Igbae 22.16-17 [‡] 6:19 Li ze iLev 16.2 [§] 6:20 Li ze Iwolo 110.4 * 7:2 Li ze Igbae 14.17-20 [†] 7:5 Li ze iNoba 18.21

oyi iLiva lasele abi ushi ọọ a ke li, lọli a rọ zẹ ọli ọkpodalo-ugamhi ọyi Ẹshinẹgba, ama itobọ khi lọli ọ mholi ekpabọ ni ọ rọ ọ la agbọ agbọagbọ. ¹⁷ Itobọ khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi,

“Ọkpodalo-ugamhi
oyi Ẹshinẹgba
ẹlẹ na agbọagbọ u khi,
onabi iMẹkizẹdeki.”[‡]

¹⁸ Eri a ri obọ gbe ushi oni ẹlẹlẹ nyẹ, itobọ khi ọa mholi ekpabọ wẹkhi eri o gbe akanya. ¹⁹ Irari khi Ushi oyi iMosisi ọa dobe ri emhikhoghuo gba pfo. Memena irudushi oni o ti ne a ke rọ na awa, ni o ri awa dobe ti bhale mama Ẹshinẹgba.

²⁰ Ẹshinẹgba ọ gbo romhi ishe ma ọ khi iKirisiti khi ọkpodalo-ugamhi ọyi Ẹshinẹgba ọ ya khi agbọagbọ. Ọa romhi isheli abi a rọ ri ẹgbọese ya le oghie ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba. ²¹ Ijesu tse a romhi isheli rọ le eghie abi Ẹshinẹgba ọ rẹ.

“Mhemhe Onomhue
mhi she shi-emuẹ, khi
‘Ọkpodalo-ugamhi ọyi Ẹshinẹgba
u ya khi agbọagbọ.
Mhi aa ya da ọ ghue.’ ”[§]

²² Itobọ oni ẹmuẹ ni Ẹshinẹgba ọ shi, ijesu ọ rọ khili oni iregbenga ni ọ ri awa mholi ishobọ onogbọ ni o tine.

²³ Ikhioda olese ni o gbo la akaghọ khi, ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ebubu elese e la ọ ẹghẹghẹ ishobọ onodiọ. Ẹghẹghẹ aghọ ini ọkpodalo-ugamhi ọyi Ẹshinẹgba ọ ghua, ọlese ọ to ẹlolo ọli. ²⁴ Ama eri ijesu ọ la ọ agbọ le agbọagbọ, akanya ọkpodalo-ugamhi ọyi Ẹshinẹgba oyọli, eri o migha agbọagbọ ni ọa zẹ ẹ kpe na ọgbọese. ²⁵ Irarighọ, ọ dobe ya tsumhi eni e ri eva oyọli bhale deba Ẹshinẹgba zeghele. Itobọ khi eri ọ la ọ agbọagbọ, ọọ lema na wẹ.

²⁶ Ijesu ọ khi oni Ọkpodalo-ugamhi ọyi Ẹshinẹgba ni ọ kpeda, ni ọ ri emini awa nono na awa. Oni ọ pfuase ọ khi, ọa mholi umhaguẹkia wẹkhi olamhe shi egbe. A she zọlọ li iteva ena olamhe lasele, a yase ọli nga yagha dọse idane. ²⁷ Ọa li abi Ega eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba elese ni e kpe luase obọ oyi igbe-olamhe kua

na egbewe ẹlẹkhele, neni e tigbe ẹ luase na ẹgbọese. Iluasobo oghuo iKirisiti ọ lese luase utoghuo kpele shi olamhe oyi ẹgbọese abi ọ rọ ri egbọli luasobo.* ²⁸ Egbọ eni mhue ashini o kie kpọ wẹ le shi, Ushi oyi iMosisi oo zẹ shi Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ama ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ ri isheli shi, ni o kpe ukhokho bhale khe Ushi oyi iMosisi, ọ rọ zẹ Omi Ẹshinẹgba, ni a she rọ khi oni ọ gba pfo agbọagbọ.

8

Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọna Ishobọ onogbọ

¹ Ozukhomhi emini anye ẹ ngme na. Awa mholi Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ni ọ shitọ ukiẹkiẹ obita omhesẹ oyi Ẹshinẹgba ni ọ mholi ekpabọ nya na obini iloghie agbọagbọ,* ² ni ọọ ga abi Ọga oyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba elemhi Okholo ni a ri ode ghi ni o khi egbegbi igholo ni o la iloghie, oni Onomhue lolighuo ọ tọ, ni ọa khi abọ eyi ẹgbọ a rọ tọ li.

³ Eri a zẹ eni e kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba kpa ni e ri isomhopfa ali iluasobo ke luase. Lọli o zẹ khi Oni ọ kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba oyawa, ọ mema mholi emini ọ li rọ ya luase. ⁴ Agbọ ọ kha la lọ, ọa kha fe khi ọkpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba, aborokhia khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni ẹ deba ushi oyi ẹgbọ iJu e la aghọ eghọ. ⁵ Okholo ni a ri ide tọ ni e la ga, irọkhokho ali aroro oyi emini e la iloghie e khi. Lọli o zẹ khi abi iMosisi ọ rọ ya tọ oni igholo, khi Ẹshinẹgba ọọ li, “Zobe ni a bhale ya ẹ khi abi a li rẹ wẹ khase ukhomhi ute, u li ya riẹlẹ wẹ tee.”[†] ⁶ Ama, memena, akanya ọkpodalo-ugamhi ni a rọ na ijesu, o mu ẹloe dọse oni a rọ na ekpodalo-ugamhi enediọ, ẹzeze abi ishobọ ni ọ migha shi rọ gbe akanya o li mu ẹloe dọse onodiọ, itobọ khi o migha nga ironga eni e ti ne.

⁷ Ini ishobọ oni odode ọa mholi ashini o kpọli le shi lọ, ọgbọ ọa kha ke mholi emini a ri ishobọ olese ẹ riẹlẹ. ⁸ Ama Ẹshinẹgba ọ mẹ ashini ẹgbọ eyọli ẹa kie te gba pfo, lọli ọ rẹ.

[‡] 7:17 Li zẹ Iwolo 110.4 [§] 7:21 Li zẹ Iwolo 110.4 * 7:27 Li zẹ iLẹv 9.7 * 8:1 Li zẹ Iwolo 110.1 † 8:5 Li zẹ Okiali 25.40

“Oni ogbẹlẹ ọọ bhale,
ni mhi rọ ya shobọ onogbo
na egbo iZireni
ali egbo iJuda.

⁹ Ọa ya li abi ishobo
ni mhi nu iti-itita wẹ shi,
ogbẹlẹ ni mhi mu wẹ oobo
rote eke ijipiti ya fiẹ.
Ea ri igesikia deba
oni ishobo ni mhi nu wẹ shi,
itobo igho mhi rọ
rue wẹ ẹloe egbe-a.

¹⁰ Onomhufe ọọ,
ogbẹlẹ ni ọọ bhale,
Ishobo ni mhi ya shi
na egbo eyi iZireni na,
Mhi ya ri ishi eyemhe
shi wẹ isamhi,
mhi keke ọli shi wẹ udu.
Mhi ya khi Eshinegba oyewe,
wewe e khi egbo eyemhe.

¹¹ Ongewe ọa ke ke sese
onuzava oyoli, wekhi eri
ọ ya lie inyoghuo ọli,
'Lese Eshinegba.'
Itobo khi wewe nya
e ya lese mhe,
rote oni ọ kpoke nya
ya je oni ọ fune nya.

¹² Mhi ya ri olamhe topfa wẹ,
mhi aa ke gbo ya sato
ipfido oyewe.”‡

¹³ Abi ọ rọ da lu ishobo onana, “Onogbo”
egho, o she ri oni odode mele onodio-a.
Emini o da mele onodio-a ni o she ẹ womhe,
o kele ya kele-a.

9

Ugamhi na iloghie ali eke agbo

¹ Ishobo onodode o mholi ishi ni a rọ ọ
ga ugamhi, o gbo mholi igholo ni a ri ide
ghi shi eke agbo. ² A to okhologo ni a ri ide
ghi gashe shi elemhi oni igholo. Elemhi owa
eva e la ọ oni okhologo. Elemhi owa ni a kpe
ramhi aa lui, Asha no Pfuase. Akaghọ a ri
emini a ri akpa ru ẹ nga shi, ali itebu ni a

ri ibuledi ni o pfuase ẹ nga.* ³ Elemhi owa
onuzi-eva ni o kpe oobo na ode ugbakpi ni
a rọ pfa ode-a, a lui Ashini o Pfuase ne nya.†
⁴ Agho adido igolu ni a la tose ituale afu era
ni ẹ pfie o la. Akpati ishobo ni a ri igolu ku
o li la Ashini o Pfuase ne nya. Oni akpati
ona, omi utasa igolu o la ọ ni a ri ibuledi
imana a shi.‡ Agho a li ri orokpo oyi Eroni
ni o ze ukhuli shi, ali ipemhi eche eva ni a
keke ishi shi.§* ⁵ Ikpeda na oni akpati ona,
a ma emhi eva ni e li abi igeni ni e ze ipfua
shi, ni e so alo ghue ufumhi oyi Eshinegba.
E naghie ipfua eyewe-a guese ashini a la ri
olamhe ẹ topfa. Ama ọa khi memena awa
ya me eghẹghẹ rọ ke tonọ eni emhi ena nya
ramhi udi wẹ pfo.†

⁶ A kha da she lina ri emhi ogbogbo nya
shi ashini a roli ẹ shi se, loli eni ẹ ralo
ugamhi e rọ ọ lo elemhi owa onodode
ya gbe akanya ododa eyewe ogbẹlẹ kpa.‡
⁷ Ama Ọga oyi ekpodalo ugamhi lolighuo tse
ọ dobe ẹ lo elemhi Owa Ni o pfuase ne nya
ni o la ọ. Utoghuo elemhi ukpe ọ lese ẹ
lo akaghọ. Olia eni ọ rọ luasobo na egbo
ali egboese shi olamhe ni e lamhe elemhi
umhalesẹ, ọọ rue ẹ mholi obo lo akaghọ.§
⁸ Eri Ayemhe-no-pfuase ọ ri onana guele khi,
ogbo ọa khueghie ode ni o lo elemhi Owa
ni o Pfuase ne nya-a, na ogbokhoghuo ne,
ini okhologo onodode o kie migha. ⁹ Eri emhi
enana e khi irokhokho na awa eghẹghẹ ana.
Emini onana o ngme khi irona ali iluasobo
eyi elamhako ni a luase ukpe khi ukpe khi,
ea dobe khuese eni e bhale ya ga Eshinegba
udu-a pfuase, rewe gba pfo. ¹⁰ Ingme emi-
nale, ali onyo ali ikpegbe-a enana e migha
shi, ni e khi ushi na elele. Eri ushi onana o
gbe akanya ramhi eghẹghẹ ni Eshinegba ọ rọ
ri ushi onogbo shi eke.

Olia eyi ijesu

¹¹ Ama iKirisiti ọ she bhale abi Ọga oyi
ekpodalo ugamhi, ni ọ khi oyi eminete ni
e she bhale. Ọ she lo elemhi Okhologo ni
a ri ode ghi ni o fune ogho ni o gba pfo,
ni o la iloghie, ni ogbo ọa ri abo to wekhi

‡ 8:12 Li ze iJere 31.31-34 * 9:2 Li ze Okiali 26.1-30; 25.31-40,23-30 † 9:3 Li ze Okiali 26.31-33 ‡ 9:4 Imana
khi eminale ni Eshinegba ọ rote idane ruese kule abi amẹ na eniye iZireni abi e rọ rote ijipiti vu je eke ishobo, ni a lu
iKena § 9:4 Eri orokpo onayi Eroni ni a ngme ena ni o she khakha o kie ze ukhui onogbo. * 9:4 Li ze Okiali
30.1-6; 25.10-16; 16.33; iNoba 17.8-10; Okiali 25.16; iDeut 10.3-5 † 9:5 Li ze Okiali 25.18-22 ‡ 9:6 Li ze iNoba 18.2-6
§ 9:7 Li ze iLev 16.2-34

eri o la eke agbo. ¹² Abi iKirisiti o rote elemhi oni okhologo lo oni elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, o rue oia eyi elamhi ali ena ya luase obo, ama oia eyi lolighuo o rue utoghuo kpele ro mie ipfasheke na agboagbo na awa. ¹³ Eri oia eyi elamhi ali ena, ali emue eyi ozele ena ni a tose-a, ni aa miatse ku egbo ni ea pfuase, o rewe khi eni e pfuase idiegbe.* ¹⁴ See oia eyi iKirisiti ea ke lie li dobe khuese udu oyawa-a pfuase, rote ikanya ni ee pfi eghuli. Ikhi oni o rote ekpabo Ayemhe oyi Eshinegba ri egboli na Eshinegba abi iluasobo ni o gba pfo itobo olamhe eyawa-a, ni awa dobe ke ga Eshinegba ni o la o agboagbo. ¹⁵ Itobo ona iKirisiti o ro migha iteva Eshinegba ali egbo ri ishobo onogbo ona gbe eke, eghenge agho ni eni Eshinegba o lu, e li mie ugu na agboagbo ni Eshinegba o ro nga. Onana o ya ze li, itobo khi o ghu eghuli ni o ro gbe olamhe ni egbo e lamhe eghenge ishobo onodode kua. ¹⁶ Ini ogbo o keke shi eke abi a li ya kemhi ugu oyoli se, ni o ro ghua, a mema ya me oli me gbo khi o she ghu-a neni ogbokhoghuo o ya me emhikhoghhuo le ugu. ¹⁷ Irari khi emhi afue oni ebe ni a keke abi a li ri ugu ya kia o ya khi, ini oni o keke oli o da kie la agbo ne. Ama ini o ghu-a se, a ro tigbe ri oli e gbe akanya. ¹⁸ Ona o ze khi ishobo onodode o kha ze ro gbe akanya ini oia o ma o lo. ¹⁹ Abi iMosisi o ro ze ishi eyi Eshinegba ye eni egbo se, o rue oia eyi ena ali elamhi, o ku ameh shi o. O rue uguabo oora ni a khili oolu opfopfo shi, o roli miatse eni oia shi oni emini a keke ishi nya shi, o gbo li miatse ku egbo nya. ²⁰ Oo we, "Oia eyi oni ishobo na, ni Eshinegba oo awa ro ghu."† ²¹ Igho o gbo li miatse eni oia shi oni owa ugamhi ali emhi nya ni a ro la o riele ugamhi.‡ ²² Abi o li, khi, eri ushi oo a ri oia ri emhi nya khi eni e pfuase, ali khi ini aa li ri oia luase, irolamhe-topfa o la o. §

²³ Owa Oyi Eshinegba na eke agbo ni a lina ri oia ro khi oni o pfuase, irokhokho oyi owa ugamhi na obini iloghie o khi. Ama emini e la obini iloghie, iluasobo oni o tine a mema ro ya rewe shi ipfuase. ²⁴ IKirisiti o lo elemhi okhologo ni a ri ode ghi ni

egbo e ri abo ma ni o khi irokhokho eyi egbegbewe. Ama iloghie o ri ochogho ya lo, ni o la migha odalo oyi Eshinegba na awa memena. ²⁵ Wekhi eri iKirisiti o lo iloghie ya ri egboli luasobo iti-ingmingme, abi Oga oyi ekpodalo ugamhi o lie tsua oia eni ea khi eyoli e lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ukpe-khi-ukpe ya luase. ²⁶ Igho o kha khi lo, eri iKirisiti o kha me osue iti-ingmingme abi a te ma agbo. Ama o khi igbo. Eri o bhale utoghuo tse abi oni eghenge o ro gba, ni o ro ri egboli luasobo ro rue olamhe ode-a. ²⁷ Ezeze abi ogbo o lie ghu-a utoghuo tse, o kha da ghu-a se, o bhale shi iguezo. ²⁸ Igho a li ri iKirisiti luasobo utoghuo kpele ni a ro shishi olamhe oyi ebubu egbo-a. O ya gbo bhale utonuzieva. Oa khi ni o ro gbo tsua olamhe, ama ni o ro tsumhi eni e migha a khe oli.*

10

Iluasobo utoghuo kpele oyi iKirisiti

¹ Ugamhi onodio ni a ga eghenge Ushi oyi iMosisi, aroro oyi eminete ni e bhale e khi. Ea khi wewe e khi egbegbewe we. Eni iluasobo ni a kpe luase eghenge agho ukpe kpa, ea tigbe dobe ri ipfuase ni o gba pfo na eni bhale odalo oyi Eshinegba ya ga ugamhi. ² Ini eni iluasobo ee dobe ri eni egbo pfuase lo, a kha yemhe eni iluasobo a? Irari khi e kha ri eni e bhale ya ga pfuase utoghuo kpele, ni udu oyewe o ke mholi umhaguekia. ³ Ama eri eni iluasobo e yeke egbo olamhe eyewe le ukpe khi ukpe. ⁴ Irari khi oia eyi ena ali elamhi ea dobe rue olamhe ode-a. ⁵ Irarigho, abi iKirisiti o ro ya bhale agbo, oo Eshinegba,
"Iluasobo ali isomhopfa
ea ghole e.
Ama u she ri idiegbe na mhe,
ni mhi ri ungmehi oye
gbe akanya. ⁶ Iluasobo eni a tose
ali iluasobo igbe-olamhe kua
ea tigbe ti e eloe. ⁷ Igho mhi re,
'Ghe mhe ana,

* **9:13** Li ze iLev 16.15-16; iNoba 19.9,17-19 † **9:20** Li ze Okiali 24.6-8 ‡ **9:21** Li ze iLev 8.15 § **9:22** Li ze iLev 17.11 * **9:28** Li ze Aza 53.12 * **10:7** Li ze Iwolo 40.6-8

Eri mhi bhale ya rięle
oĝhuęmhe oye, Eshineęba.’ ”*

8 O te eke ya ngme, o o, “Iluasobo ali isomhopfa ęa ghole e, wekhi iluasobo eni a tose ali iluasobo igbe-olamhe kua e ghole e, wekhi eri e ti e ęloe.” Ama khi a lese khi eri ushi o o a mema ligho ke rięle we. 9 Igho o ke re, “Ghe mhe ana Eshineęba, eri mhi bhale ya rięle oĝhuęmhe oye.” Eri o ri obo ri iluasobo eni ęlele shi eke, o ri iluasobo oyi iKirisiti to ęloli we. 10 Itobo khi iJesu iKirisiti o rięle oĝhuęmhe oyi Eshineęba, loli o ze ni a ro ri iluasobo ni o ri idiegbe oyoli luase utoghwo kpele khuęse awa nya olamhe-a pfuase.

11 Ekehęle, ekpodalo-ugamhi eyi Eshineęba nya e ro gbe ikanya ugamhi eyewe, eri e rięle eni iluasobo gbo rięle iti ingmi-ingme, ama ęa tigbe dobe rue olamhe ode-a.† 12 Ama abi iKirisiti, oni okpodalo-ugamhi oyi Eshineęba ona, o ro luasobo utoghwo kpele oyi igbe-olamhe-kua ni o khi oyi ona agboagbokpa, ni o ro shito obita oyi Eghiele oyi Eshineęba. 13 Agho o ke shito migha a khe eghęhe ni Eshineęba o ro ya ri ebe oli mele akphawęnga eyoli-a.‡ 14 Irari iluasobo utoghwo kpele ni o luase o ro ri egbọ eni o rote olamhe pfuase khi eni e pfuase agboagbo.

15 Ayemhe-no-pfuase o gbo pfi otsęle shi ona ye awa. Oni odode, o o,

16 “Ishobo ona mhi ya nu we shi.

Oņomhue o ngme ghọ khi,

oni eghęhe ogho o kha ramhi,

mhi ya ri ishi eyemhe shi we udu,

mhi keke oli shi we ayemhe.”§

17 O ke gbo ro ma o khi, “Mhi aa ke ya sato olamhe ali ikanya ebe eyewe.”* 18 Irarigho, a kha she da ri ena topfa se, ogbọ o ke gbo mholi emini a ri iluasobo irue-olamhe ode-a ya rięle.

A ze ni awa ti bhale deba Eshineęba

19 Irarigho, inyoghwo-mhe, aborokhia o lia eyi iJesu e ri igbedu na awa ro lo Ashini o Pfuase ne nya egho, 20 ikhi ode onogbo

ni o mholi agbo, ni o ri awa te ode ug-
bakpi ni a ro pfa ode-a a dose. 21 Abi
o ro gbo li khia khi awa mholi okpodalo-
ugamhi oyi Eshineęba oniemhi ni o o mhesę
shi Owa ugamhi oyi Eshineęba na iloghie
egho, 22 awa ri udu igesikia ali irudunga
ni o migha gboo ti bhale deba Eshineęba.
Awa gbo mholi udu ni a ri imiatse o lia
eyi iKirisiti ro khi ipfuase ni ęa ke mholi
umhaguekia, ali awa mholi idiegbe ni a ri
ame khuęse-a pfuase.† 23 Awa mu irudushi
ni awa guele khi awa mholi mhue gagaga,
irari khi Eshineęba ni o shobo na awa, oni a
ri egbe e nga o khi. 24 Awa ke sa abi awa
li ya ke ri udu shi egbe o, ni awa ke rięle
inono ali awa gbe ikanya enete. 25 Awa khi
ti egbe ilona oyi egbawa je ukhokho, abi
egbo eghwo ęe li, ama, awa totobo ke ri udu
shi egbe o, aborokhia khi u me khi Ogbęle
oyi Oņomhue o shi ti e bhale.

26 Irari khi iluasobo olese o ke gbo lao
ni o ya rue olamhe ode-a, ini awa mema
famhi e lamhe, ikpukhokho khi a she kpe
gue oni igesikia ye awa ne. 27 Emini egbọ
eghogho e ke ya shito ke khe khi iguezo ni
o ri ulishi e mu ali erali na biobiobio, ni o
ya pfuse eni ęa ya suo esọ na Eshineęba-a.‡
28 Onini o da gbe Ushi oyi iMosisi-a, ni a ro
da ri oli gue ęzo, ni o ro da lue ne, ni a ro me
otsęle egbọ aava okekhi aase, eri a gbe oli-a,
ni o mholi ilelemhi.§ 29 Se u sa khi a kha li
nase eni e ri awe wu Omi Eshineęba eke-a, ni
e ri ukpeloe gbe o lia ni Eshineęba o ro rięle
ishobo, ikhi o lia ni o khuęse we olamhe-a
pfuase, ali eni o khia khi eri e ze emuebe na
Ayemhe Okhale? * 30 Irari khi awa lese oni
o o, “Mhemhe mhi ya nase eni e lina ngeli,
Mhi ya fali oru,” ali oni o gbolo e, “Oņomhue
o ya ri egbọ eyoli gue ęzo.”† 31 Irari khi emhi
okhena o khi ni ogbọ o ro ya pfi obo lo ingme
oyi Eshineęba ni o la o.

32 A ke sato eghęhe ni a ro lese mie oni
akpa, ni a ro migha mu imiesuo oye e mhue,
aboriekhia khi aa na e ukpokpomhi osoli
shi o. 33 Isheghwo, eri egbọ e ga la igbaa a
pfi itsue manya e, a mu okholi vule shi e
o. Isheghwo, a kugbe egbọ elese ni a ligho

† 10:11 Li ze Okiali 29.38 ‡ 10:13 Li ze Iwolo 110.1 § 10:16 Li ze iJere 31.33 * 10:17 Li ze iJere 31.34 † 10:22
Li ze iLev 8.30; Ezik 36.25 ‡ 10:27 Li ze Aza 26.11 § 10:28 Li ze iDeut 17.6; 19.15 * 10:29 Li ze Okiali 24.8
† 10:30 Li ze iDeut 32.35,36

mu okhòli vule shi ọ. ³⁴ Elemhi eni e la ọgba ighumha ee ala ẹ. Abi a rọ ri itoto mie ẹ itsua, aa khako, a ri oghẹle rue wẹ obo-a na wẹ, itobo khi a lẹse khi a mhọli itsua eni e tinẹ ni e ya la ọ agboagbo.

³⁵ A khi tsua igbedu oyẹẹ pfi, irari khi o ma mhọli eleli oniẹmhi. ³⁶ A mhọli iregbe-mie, ni a bhale ya ẹ khi ini a dobe riẹle ọghuẹmhe oyi Ẹshinẹgba se, ni a mie emini ọ rọ nga na ẹ. ³⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi,

“Ini o riẹ tẹse ukukuọ,
Oni ọ ya bhale ọ ya bhale,
ọa ya tẹse.

³⁸ Ama eni Ẹshinẹgba ọ pfa na, irudunga e rọ ya ke la agbo, ama ini ọngewẹ ọ nyenẹ egbe ukhokho, elemhi ẹa ya timhe deba li.”‡

³⁹ Awa aa li abi eni ẹẹ nyenẹ egbe ukhokho ni e ya pfua, ama eni e miesuọ ni a mie pfuese awa khi.

11

Irudunga

¹ Mena, irudunga khi, ini ọgbọ ọa mhọli akhokhomhe shi udu shi emini ọ ri udu shi eke ẹ khe, ali ni ọgbọ rọ mhọli ọli shi udu guẹguẹguẹ khi emini aa me ne khi e la agho.

² Irudunga ona, o ri ẹgbọ enedẹ le eva onete odalo oyi Ẹshinẹgba.

³ Awa lẹse khi irudunga ona, Ẹshinẹgba ọ rọ ri ungmehi oyọli ma emini awa me ẹloe nya. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, a rọte emini aa ya me ẹloe riẹle emini a me ẹloe.*

⁴ Irudunga, o ri Ebẹli ri iluasobo ni e ti dose eyi iKeni na Ẹshinẹgba. Rote irudunga oyọli, Ẹshinẹgba ọ rọ mie obọ shi ọ khi ọgbọ ni ọ mhọli angeli onete ọ khi, abi Ẹshinẹgba ọ rọ ngme onete irona eyọli. Irudunga ona o ri Ebẹli kiele ngme, abi ọ rọ ririẹ ghua.†

⁵ Irudunga a rọ rue Enọki agbo vu, ini ọ khi me eghuli. Ọgbọ ọa ke me ọli, irari khi eri Ẹshinẹgba ọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli vu, ọ mhọli ọtsẹle khi ọgbọ ni ọ ri egbe mu Ẹshinẹgba ọ khi.‡ ⁶ Ọgbokhoghuo ọa dobe ya riẹle emini e ri egbe ẹ mu Ẹshinẹgba,

ini ọa mhọli irudunga. Irari khi neni ọgbọ ọ ya bhale deba Ẹshinẹgba, ọ mema mhọli irudunga khi ọ la agho, khi loli ọ somhi eni e kuegbe-a nono ọli opfa.

⁷ Irudunga o ri iNoa, abi ọ rọ suọ agua ni Ẹshinẹgba ọ tse ye ọli shi emini aa me ne, rọli ri ikuegbe-a ali ulishi oyi Ẹshinẹgba, khali ọko-oke oniẹmhi ni o pfuese apfe ọli. Irudunga oyọli o ri umha miesuọ oyi eni ẹgbọ na agbo khase gboo, ni ọ rọ mie ikhivose itobo khi irudunga oyọli o ti Ẹshinẹgba ẹloe. § ⁸ Irudunga o ri Aburaamu vule abi Ẹshinẹgba ọ rọ lu ọli ọ vule ke je ashini loli shobo khi loli rọ ya na li le ugu. Ọ rọte eke oyọli vu, abi otseku khia khi ọa lẹse obini ọọ je.* ⁹ Irudunga o rọli ngeli eke ishobo abi ọpfese. Ọọ la ifui okholo, igho li khi Aziki ali iGiekopu, ni e ga le ugu oni ekha oghuo. † ¹⁰ Irari khi eri ọ ri ẹloe shi eke khe ẹoli oni o mhọli irogbekẹ, ni Ẹshinẹgba ọ vi ali ni ọ gbo khi atsona oyọli. ¹¹ Irari irudunga a rọ ri Aburaamu dobe khi ita eniye abi ọ rọ ririẹ rọ she dose oni eghẹghe ni ọ kha la dobe bia ọmọ ali ni iSera ọ rọ khi aga. Irari khi ọ lẹse khi Ẹshinẹgba ni ọ shobo nali khi ọna igesikia ọ khi lo. ‡ ¹² Rote obọ oyi Aburaamu, ni ọ li abi oni oyọli o she pfo se, a te me imimi ni ẹa ze leli abi ikpetata na idane ali ekhashe na ese oke oniẹmhi. §

¹³ Agbo irudunga ẹgbọ ena e kie la ramhi ni e rọ ghua. E kie miesuọ khi wewe e ya mie emini a rọ shobo na wẹ. Eri e lẹse li rọte odonue pfi alo o me wẹ odalo, o ri egbe mu wẹ. E lama shi ọ khi ena ẹoli oboese ali epfese wewe e khi shi elemhi eke agbo.* ¹⁴ Ini ẹgbọ e da lina ngme ne, eri o rọkhashe khi ẹoli oni e ya ke lu oyewe ẹẹ nono. ¹⁵ Ini eri ẹoli ni e rọte vu kha o la wẹ udu lo, e kha mhọli eghẹghe rọ mu egbe pfi je obini e te vu. ¹⁶ Eri ẹoli ni o tinẹ o ri okiamhi i gbe wẹ, oni o khi ona iloghie. Irarigho, ọa ri omama mu Ẹshinẹgba khi ee lu lue Ẹshinẹgba oyewe, irari khi ọ she mu egbe ẹoli shi eke khe wẹ. ¹⁷ Irudunga o ri Aburaamu ri Aziki luasobo, abi Ẹshinẹgba ọ rọ mu ọli fe bino. Loli ni ọ she mie oni ekha, ọọ nono ni loli ri

‡ 10:38 Li ze Abak 2.3-4 * 11:3 Li ze Igbae 1.1; Iwolo 33.6,9; iJon 1.3 † 11:4 Li ze Igbae 4.3-10 ‡ 11:5 Li ze Igbae 5.21-24 § 11:7 Li ze Igbae 6.13-22 * 11:8 Li ze Igbae 12.1-5 † 11:9 Li ze Igbae 35.27 ‡ 11:11 Li ze Igbae 18.11-14; 21.2 § 11:12 Li ze Igbae 15.5; 22.17; 32.12 * 11:13 Li ze Igbae 23.4; 1 Okhe 29.15; Iwolo 39.12 † 11:17 Li ze Igbae 22.1-14

omi ọli ọtuoghwo kpe luasobo,† 18 aboriekhia khi Eshinegba ọ gueye ọli khi, “Rote Aziki u te ya mholi imi imi e.”‡ 19 Eri Aburaamu ọ sa li shi udu khi Eshinegba ọ dobe ya rote eghuli guise ogbo le. Eri o li abine khi eri oni Aziki ọ ghu-a egho, ni o ro li abine khi eri Aburaamu ọ rote eghuli gbo mie Aziki.

20 Irudunga o ri Aziki ku isemhe na iGiekopu ali iso shi emini a ya me odalo.§

21 Irudunga o ri iGiekopu abi ọ ro ya ghu-a so iromhi na imi iJosefu ava-ava, ọ da abo na Eshinegba abi ọ li kie ri egbe da orokpo oyoli.*

22 Irudunga o ri iJosefu, abi ọ ro ya ghu-a ngme ingme abi eniye iZireni e li rote eke ijipiti ya vu shi eke. Ọ guele shi eke abi a ya li igua eyelue.†

23 Irudunga o ri eni e bia iMosisi roli sheli ramhi iki ese abi a ro bia li se, irari khi ọa khi omọ na tse, ulishi ọa mu we ni e ro ri ukpeloe gbe omhese oyi oghie.‡

24 Irudunga o ze khi abi iMosisi ọ ro fu vule se, khi ọa lama a ke lu lue omi omi iFero onokpotso.§ 25 Ọ lama khi lolu ya nu egbo eyi Eshinegba me osoli, ocho ni lue ro ya li agbo olamhe ukuku egheghe. 26 Ọ bino ọli khi, omama ni ogbo ọ ri itobo iKirisiti ee me o mu eloe dose epfue na ijipiti nya. Itobo khi eleli ni o la odalo ọ ri ukpeloe shi.

27 Irudunga o roli rote ijipiti vu, ni o khia khi ulishi elemhi ibibi oyi oghie ọa mu ọli. Itobo khi o li abine khi eri ọọ me Eshinegba ni aa ya me eloe, lolu ọa ro mu egbe pfi.

28 Irudunga o roli ri Ukpe iPasova na iri-olia to ogbhele ko, ni ọ re, eniye iZireni e miatse ọlia ku shi ogbhele, ini agheni eghuli ọ khi gbe emodiọ eyewe-a.*

29 Irudunga o ri egbo iZireni dobe da oke oniemhi ni a lu Okẹ Ifulo, abine khi eni e rote eke ifufu dose. Abi egbo ijipiti e ro li mu ọli fe, khonya we, oni oke o to we lue.†

30 Irudunga o ri ugbe ni a khi gasẹ iJeriko de ya gbe abi egbo iZireni e ro kia gasẹ ọli se ogbele ishilua.‡ 31 Irudunga a ro tsumhi

iRé-àbu ni ọ khi adegbe ni ọa ro nu eni ẹa suọ esọ na Eshinegba pfua. Irari khi egbo iZireni ni a ghie e ka bena tokpe oni eke bino, ọ mie we shi owa.§

32 See mhi ke gbo ya ngme ma ọ? Mhi kie ke zono we? Egheghe ọa la ọ na mhe ni mhi ro ya ngme ingme oyi iGidioni, iBaraki, iSamusi, iJefita, iDefidi, iSamueni ali emekeguele eyi Eshinegba.* 33 Irudunga e ro mu omhese eyi ighie le, e mhesẹ na egbo abi Eshinegba ọọ li nono ọli shi. E mie emini Eshinegba ọ tse ekha na we. E guese inu eyi idu,† 34 e pfuse erali ebe-a, e na pfue eghuli ogbhorọ. O lose we, ama e toto-a, e khi idenomo elemhi okholi, e pfue ekholi-okhue eyi ọli oboese-a.‡ 35 Irudunga, ikpotso e ro gbo mie egbo eyewe ni a rote eghuli guise le bhale agbo.§

Egbo elese e ri egbe mie ugbemhi obe, ẹa lama a wolo wewe abo-a, ama e ghu-a shi ugbemhi obe, itobo khi e ri udu shi irote-eghuli-guale bhale agbo ni o tine. 36 Eghuo ọ, a rewe li egia, a gbe we itali, a so eghuo igha ro shi ogba ighumha.* 37 A tono we eche, a ri iso kie we shi asha eva, a ri ogbhorọ gbolo we-a. E ri ekuẹ elamhi ali isumha ku egbe, e khi ena umha me, a nase we, a li we umumume.† 38 Egbo ni agbo ẹa lu emhi eni egbo ena e khi. E dudu kia kia ifui odagbe ifufu ali ikhomhi ite abi eni ẹa mholi apfe, ee la elemhi irui ali ifui ese na elemhi eke.

39 Itobo irudunga oyi enana a ro kuẹghie we, ama ongewe ọa kie mie emini Eshinegba ọ shobo. 40 Itobo khi Eshinegba ọ she mhesẹ emini o tine shi eke e khe awa, egheghe agho e kha kugbe awa ọ, ọ ri awa ali wewe gba pfo.

12

1 Aborokhia khi ebubu otselẹ eyi ingme agbo irudunga e she lina le gasẹ awa ena, awa tsua emini ee zu awa ode ku-a ali olamhe ni e kele ti awa je ukhokho. Awa ze ni awa ri iregbemie ke na oni unamhi

‡ 11:18 Li ze Igbae 21.12 § 11:20 Li ze Igbae 27.27-29,39-40 * 11:21 Li ze Igbae 47.31; 48.1-20 † 11:22 Li ze Igbae 50.24-25; Okiali 13.19 ‡ 11:23 Li ze Okiali 2.2; 1.22 § 11:24 Li ze Okiali 2.10-12 * 11:28 Li ze Okiali 12.21-30 † 11:29 Li ze Okiali 14.21-31 ‡ 11:30 Li ze iJosh 6.12-21 § 11:31 Li ze iJosh 2.1-21; 6.22-25 * 11:32 Li ze Eguezo 6.11-8.32; 4.6-5.31; 13.2-16.31; 11.1-12.7; 1 iSam 16.1-1 Ighie 2.11; 1 iSam 1.1-25.1 † 11:33 Li ze iDan 6.1-27 ‡ 11:34 Li ze iDan 3.1-30 § 11:35 Li ze 1 Ighie 17.17-24; 2 Ighie 4.25-37 * 11:36 Li ze 1 Ighie 22.26-27; 2 Okhe 18.25-26; iJere 20.2; 37.15; 38.6 † 11:37 Li ze 2 Okhe 24.21

ni a roshi awa odalo. ² Awa ri eloe shi iJesu egbe ke bino oli, oni o khi igbaekele ali oni o ri irudunga oyawa gba pfo. Oni o ri itobo oghelẹ oni a roshi eke e khe oli, ri egbe mie eghuli na apfida, o ri ukpeloe gbe omama ni o la apfida ya me. Mena, o she shito obita ukpekhomhi Eghiele oyi Eshinegba. ³ Pfi ukpeloe ke bino loli ni o ri egbe mie ibiselemhi ni me obo oyi egbo olamhe, ini o khi losẹ e ni o pfanọ ku e alo.

⁴ Inu-olamhe khe abo oye, o a kie re ramhi oyi eghuli ne. ⁵ Eri a she yeke ungememhi iyude ni Eshinegba o nu e ngme-a, abi imi oli eni emose ali eni ikpotso? Ni o le.

“Omi mhe, khi ri
eloe gbe isheshe shi ode
oyi Onomhue,

ali a khi ze ni
egbe pfo e-a
ini o sheshe e shi ode,

⁶ Irari khi eni Onomhue
o nono ingme oyewe
oo sheshe shi ode,
ogbokpa ni o lama
khi omioli lue khi
oo na osoli.”*

⁷ Ri egbe mie ini a sheshe shi ode, eri Eshinegba oo riele e abi imi oli. Mhie ii, omọ onoghwo itali o a ya sheshe shi ode? ⁸ Ini aa sheshe e shi ode abi a lie sheshe omọ kpa shi ode, eri o rokhase khi waa khi egbegbi omioli ama omọ ni aa lese oni o bia li u khi. ⁹ Itawa ena agbo ea ya sheshe awa shi ode, ni awa ro kiele e mu ekpe na we? Elo o ze ni awa aa ke ro lili e ze ni oni o khi Itawa elemhi ayemhe o li sheshe awa ni awa mholi egbegbi agbo? ¹⁰ Ukuku eghelẹ itawa ena agbo ee sheshe awa shi ode abi o ti we eloe shi, ama itobo onete oyawa Eshinegba o ro sheshe awa shi ode, ini awa nu oli mholi okemhi shi ipfuase oyoli. ¹¹ Isheshe shi ode okhoghuo o a ya violọ egbe, ama eri oo to. O kha ke denẹ, o ri oni a ligho sese ingme e ngeli angeli enete, ali o gbo mholi opfomhe. ¹² Irarigho, abo eye e ni o losẹ ali ikhomhegbhe eye

e ni ee kpheli rerere, a zese we-a.† ¹³ A ke kia ode ni o sheshe talala, ni a ri eni e cheghelẹ awe-a ze, ocho ni e ro ya de.‡ ¹⁴ A roshaka odekhode ni a nu ogbokpa la agbo opfomhe, ni a gbo la agbo ipfuase, irari khi ogbokhoghuo ni o a mholi ipfuase o a ya me Onomhue. ¹⁵ A roshaka ini ongee o khi khi oni okhale oyi Eshinegba o a ramhi obo ali a khi ze ni iyese-elemhi-a o ze shi e iteva ni oo pfi ingme obe ro pfueche egboese-a.§ ¹⁶ Ogbokhoghuo o khi khi oni oo ku itsebo, we ongee okhoghuo o li abi iso ni o a mholi ayemhe oyi Eshinegba, ni o ri itobo eminale utoghwo kpele ri ugu odiọ oyoli de.* ¹⁷ A lese khi elelese, abi o ke ro o nono ni loli mie oni ikhivose, a kie oli. Itobo khi o a ke me asha mu udu pfi, abi o tseku ke ri amẹ evie nono oli.†

¹⁸ Irari khi aa bhale ute ni a dobe ri obo o ti, onabi ute iSinai ni egbo iZireni e ke bhale, ni elemhi erali o la a de biobiobio, ni obili ulishi o la, ali ni okiki olitsa o la khili eke, ¹⁹ ali ni akala o la de limhilimhi, ni uruli oniemi o la a ngme, ni egbo ni e suo oni uruli e ro lema oni ungememhi o kpesẹ agho.‡ ²⁰ Itobo khi ea dobe ri egbe mie ushi ni a shi na we ni oo, “Ini o rie khia khi elamhako o ri egbe ti oni ute, a mema ya tonoo oli eche gbe-a.”§ ²¹ Eri emini a me agho o lolo ri ulishi mu ramhi ni iMosisi o re, “Ulishi oniemi o ga mu mhe!”*

²² Ama, mena, a she bhale ute iZayo, ali eoli oyi Eshinegba oni o la o, iJerusalemu ona iloghie ali obini ilegba oghelẹ oyi igeni upfoleli. ²³ A she bhale igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi emodiọ eyi Eshinegba, eni a keke eva oyewe shi iloghie. A she bhale deba Eshinegba ni o khi oso-ezo oyi egbo kpa, ali a gbo bhale deba ayemhe oyi egbo enete ni a ro khi eni e gba pfo. ²⁴ A she bhale deba iJesu oni o ri ishobo onogbo ko, a gbo bhale deba oia ni a miatse ku, ni ee ngme emini e ti dose emini oia eyi Ebeli e ngme.†

²⁵ A mu egbe e ini a khi kie ungememhi oyi oni o nu ee ngme. Ini eni egbo ea dobe pfue o, abi ea ro ri ungememhi oyi oni o la

* 12:6 Li ze iJobu 5.17; Ekpi 3.11-12 † 12:12 Li ze Aza 35.3 ‡ 12:13 Li ze Ekpi 4.26 § 12:15 Li ze iDeut 29.18

* 12:16 Li ze Igbae 25.29-34 † 12:17 Li ze Igbae 27.30-40 ‡ 12:19 Li ze Okiali 19.16-22; 20.18-21; iDeut 4.11-12; 5.22-27 § 12:20 Li ze Okiali 19.12-13 * 12:21 Li ze iDeut 9.19 † 12:24 Li ze Igbae 4.10

agbọ tse agua ye wẹ gbe akanya, sẹ u sa khi awa li ya pfue ọ, ini awa aa ri ungmehi oyi ọni ọ rọte idane tse agua ye awa gbe akanya. † 26 Eri uruli oyi Ẹshinẹgba o nighise ekẹ agbọ ẹghẹghẹ agho, ama mena, ọ she shobo, ọọ, “Ọa khi ekẹ agbọ tse mhi gbo ya nighise utoghuo shi ọ, ama li shi ukhui.” § 27 Eri ungmehi ni ọọ, “Utoghuo shi ọ,” o rokhasẹ gboo khi emini a ma nya, khi a ya nighise wẹ, a rue wẹ ode-a, ni a bhale ya ẹ khi emini ẹa zẹ nighise e kẹ kpole.

28 Irarigho, aborokhia khi awa a mie omhese ni ọa zẹ nighise egho, a zẹ ni awa ke kphemhi, awa ri ekpe ali ulishi ga Ẹshinẹgba abi o ti shi, 29 irari khi Ẹshinẹgba oyawa erali opfuse ọ khi.*

13

Ugamhi ni o ghole Ẹshinẹgba

1 A kie ligho ke nono ingme oyi egbe ẹ abi inyoghuo. 2 A ke sato mie epfese shi owa, a mu wẹ epfese. Irari khi ẹgbọ eghuo ee ke ligho, ni e rọ mu ẹgbọ eghuo epfese, ni ẹa lesẹ khi igeni e khi ni wewẹ e mu epfese.* 3 A ke sato eni a mu shi owa ighumha egbe abine khi eri a nu wẹ la agho. A ke sato ẹgbọ eni a na osoli egbe abine khi eri a li nu wẹ mẹ oni osoli.

4 Omose ali ughue ọli e mu ekpe shi angeli oyewe. Omose ali ughue ọli e khi li egbe le. Irari khi Ẹshinẹgba ọ ya gue eni ẹ ku itsebo ali eni ẹ kia okia ezọ.

5 Zobẹ ni agbọ oye o nuata shi oghumhe ukpago, zẹ ni emini u mhọli o ke khuese ẹ. Irari khi Ẹshinẹgba ọọ lie,

“Mhi aa tigbe ya zẹ obọ,
mhia ya tsue pfa ghue.”†

6 Lọli o zẹ ni awa rọ ya ri igbedu lie,

“Onomhue ọ khi
okpaghibo oyemhe,
mhia ya tigbe na ulishi.

Elo ogbo dobe ya li mhe?”‡

7 A pfi ẹloe bino eni e ralo na ẹ ena ẹlele. Eni e ri irudunga gue ungmehi oyi Ẹshinẹgba ye ẹ. A sa je abi e li ngeli ramhi ni

e rọ ghua, ni a ke khonya irudunga oyewe. 8 Ijesu iKirisiti, abeghuo ọ khi, ode, amo, ali agboagbo.

9 Khi zẹ ni oseş ẹgbhọli ọdoda e tsua ẹ udu vu. Irari khi okhale o ri udu oyawa ze-a, ọa khi ni a ri ushi eminale gbe akanya, ni ọa kpaghie eni e rewe gbe akanya obọ. 10 Ama awa mhọli atete ni ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba na elemhi owa ugamhi oyi ẹgbọ iju ẹa mhọli afu ya rọte le emhi iluasobo. §

11 Eri Oni ọ kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba oyi ẹgbọ iju ọọ tsua ọlia eyi elamhako lo elemhi Asha-no-Pfuase ne nya ya rọ luase obo shi olamhe irotopfa, ama eri a rue eni idiegebe eyi eni elamhako fie ifui apfe je odagbe ya tose-a.* 12 Onana o zẹ ni ijesu ọ rọ li ghu-a shi ikhokho apfe, ni ọ rọ ri ọlia eyoli ri ẹgbọ khi eni e pfuase.

13 Irarigho, a zẹ ni awa le deba li ikhokho apfe ni awa nu ọli me omama ni ọ me.

14 Irari khi agbọ oola, awa aa mhọli ẹoli ni o lao agboagbo, ama ẹoli ni o ya bhale awa ri ukpeloe shi ekẹ ẹ khe. 15 Awa ri irarigho rọte ijesu ke ri iluasobo ikuẹghie na Ẹshinẹgba. Ini awa ligho, eri awa pfi otselẹ shi ọ khi loli ọ khi Onomhue. 16 A khi yele onete iriele-a, ali ni a gbo ke kpaghie egbe obọ, irari khi enana khi iluasobo ni e lie ti Ẹshinẹgba ẹloe.

17 A ke suo esọ na eni e ralo na ẹ, a ri egbe ẹ tiemie na omhese oyewe. Eri e ri ukpeloe shi ẹ egbe abi eni e ya rokhasẹ abi e li gbe. A ke suo esọ na wẹ ni akanya ni ẹẹ gbe o ri oghelẹ na wẹ, ini o khi khi itsua na wẹ, irari khi u wa mhọli eleli ni u ya me ọ. 18 A ke lema na anye. Anye lesẹ khi udu oyanye o pfuase, anye gbolo ẹ ngeli ke mu ekpe shi egbe anye egbe odekhode. 19 Mhi gbo ga lolo lema ẹ, a lolo lema Ẹshinẹgba ọ gbo remhe kele nyene egbe bhale deba ẹ. 20 Mhi lema Ẹshinẹgba ọna opfomhe, oni ọ ri ọlia oyi ishobo na agboagbo rọte eghuli guise ijesu Onomhue le, ikhi Orisumha-kia oniemhi oyi isumha ogho. 21 Ọ ri eminete nya shi ẹ egbe ni a rọ ke riele oghumhe oyoli. Ọ gbo gbe

‡ 12:25 Li zẹ Okiali 20.22 § 12:26 Li zẹ Agai 2.6 * 12:29 Li zẹ iDeut 4.24 * 13:2 Li zẹ Igbae 18.1-8; 19.1-3

† 13:5 Li zẹ iDeut 31.6,8; iJosh 1.5 ‡ 13:6 Li zẹ Iwolo 118.6 § 13:10 Emini onana o ngme khi, ‘Awa mhọli atete ni o khi apfida ni ijesu ọ la ri idiegebe oyoli luasobo. Ama ẹgbọ ni ẹẹ sa khi iluasobo ni a luase elemhi owa ugamhi oyi ẹgbọ iju, e te ya mhọli imiepfuese, ẹa mhọli okemhi shi oni atete ona.’ * 13:11 Li zẹ iLev 16.27

ikanya eni e ti ọli ẹloẹ shi awa egbe, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti, ni ọ mhọli ufumhi na agbọagbọ. Atẹ.

²² Inyọghuo-mhẹ, mhi lema ẹ, a kuegbe-a ri esọ shi oni usomhi irudushọ ona, irari khi ebe ni mhi kẹkẹ ghi ẹ ena ọa lolo nuata.

²³ Mhia nono ni a lẹsẹ khi a she rue iTimoti inyọghuo awa ọgba ighumha lasele. Ini ọ kẹlẹ bhale, mhi ya rọli bhale ya mẹ ẹ.

²⁴ A tẹ eni ẹẹ ralo na ẹ nya, ali ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba nya. Inyọghuo awa eni e la Itili ẹẹ tẹ ẹ.

²⁵ Okhale oyi Ẹshinẹgba o ka nu ẹ nya la. Atẹ.

Ebe ni Ijemhisi O keke

¹ Mhemhe ijemhisi ni mhi khi oni o o ga oyi Eshinegba ali oyi iJesu iKirisiti Onomhue mhia keke ebe ona ghi egbo eni e miesuo, ni e la edeli igbeva eyi egbo iZireni, ni e gbhiaku elemhi eke agbo nya.*

Mhi tse e.

Ke ghele elemhi imufe

² Inyoghuo-mhe, leli oli shi emhi oghela ini imufe ododa e bhale debe. ³ Irari khi u lese khi ini a da mu irudunga oye fe bino ne, iregbemie oye o ya me asha fu-a shi o. ⁴ Zobe ni iregbemie oye o gbe akanya oyoli pfo, ni a mholi iwomhelo, ni o gba pfo, ni a khi eni ingeli enete ea baku. ⁵ Ama ini ongee o o nono egbhali, o mhila Eshinegba ni o pfo elemhi ro o na ogbokpa, ni o ya me umha-guekia oyi ogbo. O ya roli na li. ⁶ Ama ini o o mhila, o mholi irudunga ni o mhue akhokhomhe, irari khi oni mholi akhokhomhe, eri o li abi izughuse oyi oke oniemhi ni akpekpeli o pfi e kia. ⁷ Ogbo oghogho o khi sa khi loli me emhikhoghuo ya mie obo oyi Onomhue. ⁸ Ogbo ozidu eva o khi, o ya riela emini o mu ameh.

Epfue ali umhame

⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo ena umhame e ke ghele irari khi e ma ghale ukpeloe oyi Eshinegba. ¹⁰ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e pfue, e ke ghele ini agbo o ke ti we tiemhile. Irari khi eri epfue e ta a kua abi udodo. ¹¹ Irari khi ini ovoo o ngale khi oo to, eri oo tose ebuli a, e khakha-a, idodo eyewe e de kua, isomhotse eyewe o yese a. Igho, oni o pfue o li ya ta kua, abi o li na ya nga na ya tiemhi shi akanya oyoli.†

Imhese-bino ali imufe

¹² Ikhivose o khi na ogbo ni o kie migha ini o mholi imufe, irari khi ini o dobe ri egbe mie, o ya mie arula oghie oyi agbo na

agboagbo, ni Eshinegba o she shobo khi loli ya ro na eni e nono ingme oyelue.

¹³ Ini a mu ogbo ligo fe bino, o khi lie khi, "Eshinegba o mu mhe e fe." Irari khi ogbo o ri onobe ya dobe mu Eshinegba fe, wekhi eri loli o mu ogbokhoghuo e fe bino. ¹⁴ Ama oghuemhe eyawa ni e di awa mu, e ri awa mholi imufe. ¹⁵ Egheghe agho oni oghuemhe o kha me, o bia olamhe, ini olamhe o fu, khi o te, o bia eghuli.

¹⁶ Inyoghuo-mhe a khi ze ni a di e. ¹⁷ Isomhi-opfa onete kpa ni o gba pfo, idane o te bhale, obini oyi Ita ni o ma ikpa na idane, o rote e tiemhile. Oni o ya mu pfi abi aroro ni oo je oola je oobo. ¹⁸ Oghuemhe oyoli o ro ri ungmehi igesikia oyoli ri awa bhale agbo, ini o me asha ri awa khi imomhi eni odode elemhi emini o ma nya.

Isuo-ungmemhi oyi Eshinegba ali iroli-gbe akanya

¹⁹ A sato ona inyoghuo-mhe, ogbokpa o kele ke suo ungmehi, ama o khi kele ke ngme unu, o khi gbo kele ke mhue elemhi ibibi. ²⁰ Irari khi elemhi ibibi oyi ogbo o ri ogbo o mholi igue-ngeli oyi Eshinegba ²¹ Irarigho, a ti egbe ingeli ichimhi-a ali ingeli ingmobe ni e sha e ma-a. A ri egbe e tiemhile na Eshinegba, a ri eloe shi ungmehi oyoli, ikhi oni a ro ko e udu, ni o dobe ya mie e pfuese. ²² A khi khi eni e lese ri eso suo tse ni ee di egbe we, a ri ochogho ke ri emini a suo gbe akanya. ²³ Oni o ri eso suo oni ungmehi ni o riela emini o ngme, eri o li abi oni o le ya bino egboli ughegbe abi loli li. ²⁴ O kha bino egboli se, o vu agho le, aghoagho o yele abi o li-a. ²⁵ Ama ogbo ni o bino elemhi ushi ni o gba pfo ni oo rue ogbo o le, ni o kiele e riela emini o ngme, ni o ya yele-a abi oni ushi o ngme, a ya khivose na li emiemini oo riela kpa.

²⁶ Ini onge e o rue egboli khi ona ugamhi loli khi, ni o ro lolo mu elemhi oyoli mhue kpere, egboli oo di. Ugamhi afue oo ga. ²⁷ Ugamhi ni o pfuase ni o mholi ifue ni Eshinegba Ita awa oo mie loli o khi, ni u ro ri ukpeloe khu imi-olimhi ali esamhi-olimhi

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3; Ika 15.13; iGal 1.19 † 1:11 Li ze Aza 40.6-7

ini ẹẹ me osoli. Ali ni ọgbọ ọ mu egbọli ini agbọ o khi ri ichimhi mu ọli.

2

A khi zọlọ egbe ẹ

¹ Inyoghuo-mhe, ini u mie iJesu iKirisiti Onomhuẹ oyawa ni ọ mhọli ufumhi oniẹmhi suọ, a khi riẹlẹ khi ọnana ọ kpe mhe ne. ² Ini a fe bhale ya ẹ khi ọgbọ ni ọ pfue ni ọ sọ ukpekhuili oyi igolu ali ide eni e somhotse, ọ lo ilegba oyẹẹ le, ali ni a rọ gbo me khi ọna umhame ọ sọ ijeje ide li lole. ³ Ini u ri ekpe na ọni ọ sọ itsua ni e somhotse ne, ni u rọ liẹ ọli, “Bhale ya shito ashini o ti ne,” ni u rọ liẹ ọna umhame, “Migha oobọ,” okekha khi eri u we ọli, “Shito ekekhe epfe awe eyemhe.” O fe ti gho? ⁴ Aa she riẹlẹ azolomhe deba egbe ẹ egho? Aa gbolo ri isamhi ebe ẹ gue egbe ẹ ezọ egho?

⁵ A ri esọ shi mhe eke inyoghuo-mhe, ọa khi eri Eshinegba ọ she ze ena umhame ukpeloe agbo, ni e mhọli epfue oyi irudunga, ali ni e mhọli okemhi shi ugu eghiele ni ọ rọ shobọ na eni e nono ingme oyọli? ⁶ Ama u she me ena umhame bie. Ọa khi eri eni epfue e li ẹ le? Ọa khi wewe e re ẹ ye ikotu? ⁷ Ọa khi wewe ẹ ri unu ẹ yese eva onete oyi iJesu iKirisiti-a ọni a kugbe ọ?

⁸ Onete wa riẹlẹ ini u ri ushi ni o mu egbe ne nya, ni o la Ebe-no-pfuase gbe akanya, ni ọọ, “Nono ingme oyi ọnuzava oye abi u li nono ingme egbe ẹ.”* ⁹ Ama ini u riẹlẹ azolomhe, u she lamhe, ushi o gbo pfa ezọ mu ẹ khi ọni ọ gbe ushi-a u khi. ¹⁰ Irari khi ọnini ọ da ri ishi nya ghue ni ọ pfi do elemhi ushi oghuo tse, ishi enekpole nya ọ gbe-a. ¹¹ Irari khi ọni ọọ, “Khi kia okia.” Lọli ọ gbolo ẹ, “Khi gbe ugbeli.” Ini u wa ririe kia okia, ni u rọ da gbe ugbeli ne, ọgbushia u khi.†

¹² A ke ngme ungmehi, àà ngeli abi egbo eni a ri ushi inono ya gue we ezọ, ikhi ushi oni o ri epfua a na ọgbọ. ¹³ Irari khi Eshinegba ọa ya mhọli ilelemhi na ọgbọ ni ọa ya mhọli ilelemhi, ẹlẹ ni Eshinegba ọ rọli ya gue ezọ. Irari khi ini u mhọli ilelemhi, eri u ya ke ghele ini a re ẹ gue ezọ.

Irudunga ali iro-gbe akanya

¹⁴ Inyoghuo-mhe ini ọgbọ guele khi lẹli mhọli irudunga, ni ọa rọ mhọli iro-gbe akanya, onete onoghuo o ya li nali? Imiesuọ oghogho ọa ya dobe tsumhi ọli? ¹⁵ Ini a fe bhale ya ẹ khi inyoghuo awa ọni omose okekhi okpotso ọa mhọli itsua ni a sọ ali eminale ni ọ ya le ogbele. ¹⁶ Ni ọnge ọ rọ gueye ọli, “Ke vu, o ya ti ne, Eshinegba ọ khi ze ni ulili ali okiamhi o ne osoli”, ni ọa rọ mhọli emhi khoghuo ni ọ riẹlẹ na, ighe onete ni o riẹlẹ? ¹⁷ Eri o li abine khi ọgbọ mhọli irudunga ni ọa rọli gbe akanya. Irudunga luẹghuo tse ni a ri akanya ma, irudunga oni o ghu-a o khi.

¹⁸ Ama a dobe ya me khi ọgbọ ọọ li, “U mhọli irudunga, mhemhe mhi gueye ọli khi iro-gbe-akanya mhi mhọli.” Ri irudunga oye khashe mhe ni ọa mhọli akanya igbegbe, mhemhe mhi ya ri emini mhi riẹlẹ rọ ri irudunga oyemhe khashe ẹ. ¹⁹ U miesuọ khi Eshinegba ọghuo ọ khi, oo ti gba. Egbegbi ayemhe eyi okphaghiẹ e mie ona suọ, ẹẹ na ulishi, ẹẹ guọ. ²⁰ Yeye omose ooyeghe, eri u wa nono ni a gbo gue ọli ke ye, khi irudunga ni ọa mhọli akanya igbegbe, khi afue o khi? ²¹ Ọa khi emini ititawa Aburaamu ọ riẹlẹ a rọ rọli liẹ khi ọni ọ pfuase ọ khi, abi ọ rọ ri omi ọli Aziki luase obo ukhomhi atete?‡ ²² U me ọli khi irudunga ali iro-gbe-akanya oyọli e ga gbe akanya kugbe, emini ọ riẹlẹ o ri irudunga oyọli gba pfo. ²³ Lọli o ze khi emini Ebe-no-pfuase o ngme o rọ bhale ya tse ni ọọ, “Aburaamu ọ mie Eshinegba suọ, a leli ọli nali shi ipfuase”, A lu ọli omole Eshinegba.§

²⁴ U me ọli egho khi emhi ni ọgbọ ọ riẹlẹ a rọ liẹ khi ọgbọ ọna ipfuase ọ khi, ọa khi irudunga tse ọgbọ ọ rọ khue pfuase. ²⁵ Igho o gbo li egbe oyi iRé-àbu ni ọ khi adegbe. Emini ọ riẹlẹ o rọli khue pfuase odalo oyi Eshinegba. Abi ọ li mu egbo iZireni ni e bhale ya tokpe eke bino epfese. Ni ọ gbo kpaghiẹ we obo ni e rọ me asha na rọte ode oboese vu.*

²⁶ Irarigho, abi idiegbe ni ọa mhọli ayemhe o li khi oni ghua, igho irudunga ni ọa mhọli akanya o li khi oni ghua.

* 2:8 Li ze iLev 19.18 † 2:11 Li ze Okiali 20.13,14; iDeut 5.17,18 ‡ 2:21 Li ze Igbae 22.1-14 § 2:23 Li ze Igbae 15.6; 2 Okhe 20.7; Aza 41.8 * 2:25 Li ze iJosh 2.1-21

3

Ekpabọ oyi eḷemhi

¹ Emọle mhe, eḷ nya a khi ya khi eni eḷ seḷe, irari khi a leḷe khi anye ni anye khi eni eḷ seḷe eḷgbọ, a ri ezo oni o ze ne nya na ya gue. ² Awa nya awa mholi ashini awa te pfi do. Ama ini oḷgbọ o pfi do elemhi ungmehi oyoli ghue, oḷgbọ oni o gba pfo o khi, ni o doḷe e mheḷe ni idiegbe oyoli nya.

³ Eri a so achi aghekpe unu ni o ke suo eso na awa, loḷi o ze khi awa doḷe nga li e je obini o ghole awa. ⁴ Gbo li sa ingme oko oko oniemi bino, ashini o gbedi ramhi egho, ni o khia khi akpekpeli oniemi o kha rie e li, ukuku akhuli, oni oo gua li o ro mu oli ukhomhi e pfi je obiobini o ghole oli. ⁵ Igho elemhi o li li. Ashini o she ramhi elemhi idiegbe oyi oḷgbọ, o ma pfi okhorobo.

Sa o ghue, abi ukuku akhuere o lie ma ere osha. ⁶ Eri elemhi o li abi erali. Emhi obe o khi ni o la elemhi idiegbe oḷgbọ. Eri oo yese oḷgbọ-a nya ode khi ode. Ilimhi iriere oni erali ogho o te bhale elemhi.

⁷ Elamhako nya e ze e mu abo, ghe ipfeli o, ghe eni e tialo akpidi eke o, ghe elamhako ena oko o, oḷgbọ o doḷe e mu we abo. ⁸ Ama oḷgbọ khoghuo o doḷe ya mu elemhi abo. Eri o li abi osue enye obe ni oo gbe.

⁹ Oni elemhi awa ro o kueghie Ita awa Onomhue. Loḷi awa gbo ro o ku itse na eḷgbọ ni a ro khokho Eshinegba ma.* ¹⁰ Ikuēghie ali itse ikuku e rote unu oghuo e lasele. Oa kha khi igho inyoghuo-mhe. ¹¹ Ame eni e ti unu ali ame ni ea ti unu ea doḷe ya rote unupfie oyi oko oghuo ke chocho lasele. ¹² Inyoghuo-mhe, okhua-eni o fe doḷe ya mo udumhi olivu? Wekhi eri olomu iba o doḷe ya mo udumhi okhua-eni? Igho oko oni oo chocho ame ugbheli, o doḷe ri ame eni e ti unu ya lasele.

Iku ilasingme eva

¹³ Oghuo o elemhi e o khi otsegbhe ni o mholi ilese? Oni oḷgbọ o ri angeli onete oyoli roli khase, ikhi onete ni o ri iregbe-tiemhile ni o rote ilasingme bhale riḷe. ¹⁴ Ama ini u mholi ayemhe ubogbo ali emhi-itoegbe shi udu oye, khi vuse ipfua shi o, ni u roli

khi oni igesikia. ¹⁵ Ilesingme oghogho o a khi iloghie o te bhale, ama onayi agbo ona o khi, ni o rote Ayemhe-no-pfuase bhale, elemhi ayemhe oyi okphaghie o te lasele. ¹⁶ Ashini ubogbo ali emhi ituegbe o da la ne, ozughu ali emhi ebe ododa, e ma la akaghọ. ¹⁷ Ama eḷgbhe ali ilese ni o te idane bhale, eri o kpe te eke pfuase, o nono opfomhe. Eri oo kuegbe-a, o ri egbe oli e tiemhile na oḷgbokpa pfo, o mholi elemhi-iamhe, o ri umomhi angeli onete e khase. Oa ya gbe azeba, o mholi igesikia. ¹⁸ Eni e nono opfomhe ni e ri ayemhe opfomhe ri onete ko, ikhiese oyi ipfuase eḷ me.

4

A ri egbe e na Eshinegba pfo

¹ Elo oo pfi okhọli ali uwola a na e? Oa khi itobọ oghuemhe, ni e la e udu nu e a khọli o ze ni a ro nu egbe e khọli? ² Emhi oo ghole e, ama aa mholi oli. A gbe ugbeli, a mholi eloe-iamhe ama a doḷe mholi emini eḷ ghole e. A kha wola, a khọli. Aa ya mholi emini a nono, irari khi aa mhila Eshinegba. ³ A kha mhila, aa ya me mie, irari khi usamhi obe a ro shi udu ke mhila, ini a ba me asha ri emini a mhila ro li agbo shi egbe.

⁴ Eḷe ni a khi eḷgbọ ni e li abi okpotso ni oo kia okia, eri aa leḷe khi ini emhi agbo o ghole e doḷe, khi obe Eshinegba a khi? Oni o da ze agbo ona omole ne, obe Eshinegba o khi. ⁵ Eri u dabi khi afue Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, eri ayemhe ni Eshinegba o ro shi awa egbe oo kpe ofuma eḷgbegbo, ni o khia khi eri oo nono ni awa khi oyi Eshinegba pfo nya. ⁶ Ama eri Eshinegba o khi ma okhale na awa. Onana o ze ni Ebe-no-pfuase o ro lie,

“Eri Eshinegba
o mu okhọli e vule shi
oni o ti egbe oli e nga o.

Oo somhi elemhi

oni o ti egbọli e tiemhile.”*

⁷ Ri egbe e tiemhile na Eshinegba pfo nya. Tseḷe ku okphaghie o ti kia ne, khi o ya na ne. ⁸ Ti bhale deba Eshinegba, khi o ya ti bhale deḷe. A kpe abo eye e-a, eḷ ena olamhe, a ri udu oye e shi eni e pfuase, eḷ ezidu-eva. ⁹ Viḷe osoli, viḷe oya, mu egia oye mele evie-a,

* 3:9 Li ze Igbae 1.26 * 4:6 Li ze Ekpi 3.34

u gbo mu oghelẹ oye pfi bhale iyese udu-a. ¹⁰Ti egbe ẹ tiemhile odalo oyi Ọnọmhuẹ, khi ọ ya ti ẹ nga.

¹¹A khi ke yese egbe eva inyoghuo-mhẹ. Ini u da yese ọnuzava oye ni a ga mie iKirisiti suo eva-a ne, ni u ro da gue ọli ẹzo, ushi wa ze ifue, ni u wa gue ẹzo. Ini u gue ushi ẹzo, wa ke khi ọni ọ ri ushi ẹ gbe akanya! Ama ọni ọ gue ọli ẹzo u ke khi. ¹²Ẹshinẹgba lẹlighuo tse ọ khi ọni ọ rue ushi na agbo ni ọọ gue ọgbo ẹzo egbe-a. Lẹlighuo tse ọ dobe a tsumhi, ni ọ dobe a gbe-a. Ọghuo u sa khi u khi ni u wa gue ọgboese ẹzo?

Awa khi ke tono obọ udu

¹³A suo mhẹ, yeye ni u we, “Amo okekhi akọ awa ya ye ẹoli ona okekhi ogho, awa ya la oobọ elemhi ukpe oghuo, awa la oobọ gbe akanya ona ali ogho, awa gbe ukpago tima.” ¹⁴Waa lese emini ogbe na akọ o ngme ne, wekhi emini a ya me akọ. Se u lese abi agbo oye o ya li? Eri u li abi otughunu ẹle uzogbe ni ọọ lasela ukuku eghẹghe, o gbo kala-a.† ¹⁵Eri u kha ri ochoghọ lie, “Ini o ghole Ọnọmhuẹ, awa ya la agbo, awa li ona ali ogho.” ¹⁶Mena eri u wa tono obọ udu, waa ti ipfuabọ nga. Itonobọ-udu eghoghọ nya ẹa gbe akanya.

¹⁷Irarigho, ọnini ọ da lese onete ni ọ kha riele ni ọa ro da riele ọli ne, olamhe o khi na li.

5

A tse agua ye eni e pfue, ni ẹẹ nase eni ẹa pfue.

¹Ghe ii, ẹẹ eni a pfue, a vie, a vie oya irari osoli ni ọọ bhale na ẹ. ²Ẹpfue eye ẹ, e she ke a, ali khi esele e she re ẹ ide le. ³Igolu ali ẹlomho eye ẹ, e she mu ọghuoghua. Ọghuoghua ni e mu, e ya pfi ọsela mu ẹ, a ya na ẹ osoli to ọ irari khi u ti ikpago ma leghe na egbe ẹ ya ramhi memena.* ⁴Waa fali ẹgbo eni e gbe ikanya ishemhi oye ne ifata ne. Ẹẹ vie, ẹẹ wolo. Evie oyi eni e nu ẹ khiese itsua ishemhi, o she ramhi eso eyi Ẹshinẹgba ni ọ fune nya ni ọ mhue ekholi-okhue na iloghie.† ⁵Eri u la agbo ẹ li agbo nyafunafu, u li agbo ọ tsua kua. Wa le

okpo, ali ofolo, u gbẹdi-a looghọ abi ẹlamhi ni a mu ya gbe-a. ⁶U she pfa ẹzo ugbeli mu ẹgbo eni ẹa mhue abi e li, u gbolo we-a. We we na, ẹa dobe lie khi we we a lama shi ẹ ọ.

Irabomudu elemhi osoli

⁷Irarigho, inyoghuo, ri abọ mudu ramhi ibhale oyi Ọnọmhuẹ. Bino ghue abi oghiale ọ lie migha khe eghẹghe ni ishemhi e la bie. Abi ọ li ri abọ mudu ni otsukpe o de, ni oruame o ro le. ⁸Yeye li ligho ri abọ mu udu abi oghiale. Lolo ri ukpeloe shi eke, u migha gbagbagba irari khi ibhale oyi Ọnọmhuẹ o ti bhale.

⁹A khi ke me umha-gueli oyegbe inyoghuo-mhẹ, ini a khi gue ẹ ẹzo. Ọsozo ọ ga ti mama awa memena.

¹⁰Inyoghuo-mhẹ, a ke khonya emekeguele ni ẹẹ ngme na Ọnọmhuẹ. Eri e ri abọ mudu ini o rie khi e ya me osoli. ¹¹A she kpe lese khi eni a khivose na, anye ẹ lu ẹgbo eni e ri egbe ẹ mie. A she kpe suo eko iJobu abi ọọ ri egbe mie tese. A me emini Ẹshinẹgba ọ riele na li ikpukhokho. Ọnọmhuẹ, ona ilelemhi ọ khi.‡

¹²Inyoghuo-mhẹ, oni o mu egbe ne nya khi, khi romhi iloghie ali eke agbo ali emhese. Ze ni, “Ii oye o khi ii, u ze ni iye oye, o khi iye.” Ini a khi me asha pfa ẹzo mu ẹ.§

Iromhi ni a ri irudunga so

¹³Ini ongee ọ la elemhi ọmunu, ọ lema Ẹshinẹgba. Ini ongee ọọ ghele, ọ to uwolo ikueghie. ¹⁴Ini ongee ọọ ghua, ọ ka lu egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e so iromhi na li, e ri eva oyi Ọnọmhuẹ ri oili to ọli egbe.* ¹⁵Eghẹghe agho, ni iromhi ni e ri irudunga so, ni o ri ọli ze. Ni Ọnọmhuẹ ọ rote ughuamhi mu ọli vule. Ini ọ lamhe olamhe, Ọnọmhuẹ ọ ya ro topfa li. ¹⁶Irarigho, a zono olamhe eye ẹ ye egbe ẹ, a lema na egbe, ni a re ẹ ze. Eri iromhi oyi ọgbo ni ọ la ipfua ọ migha a gbe akanya egbegbo.

¹⁷Ọgbo onabi awa, Elaja ọ khi. Eri ọ te ekelemhi udu lema egbegbo. Ọọ amẹ o khi rue, amẹ o mu oni eke elemhi ikpe ese ali

† 4:14 Li ze Ekpi 27.1 * 5:3 Li ze iMat 6.19 † 5:4 Li ze iDeut 24.14-15 ‡ 5:11 Li ze iJobu 1.21-22; 2.10; Iwolo 103.8 § 5:12 Li ze iMat 5.34-37 * 5:14 Li ze iMak 6.13 † 5:17 Li ze 1 Ighie 17.1; 18.1 ‡ 5:18 Li ze 1 Ighie 18.42-45

ukhukhui.† ¹⁸ Ọ gbo lema, ọọ amẹ o ruẹ,
amẹ o ruẹ, eke o ri emhi ẹkọmhi zẹ lasele.‡

¹⁹ Ini ọngẹ ẹ ọ pfi egbegbi ode oyi
Eshinegba shi eke, no ọgboese ọ rọ mu ọli
nyene bhale ukhokho, ²⁰ sato ọ khi, ọnini ọ
mu ọna olamhe rọte ode ẹgbhọli oyọli pfi, ọ
ya tsumhi ayemhe oyọli obọ eghuli, ọ guese
olamhe ebubu na li. §

Ebe onodode ni iPita O keke

¹ Mhemhe iPita aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona ghi e egbo ni Eshinegba o ze, ni a khi epfese shi elemhi eke agbo, ni a miatse ku asha khi asha eke iPontusi, ali iGalesha ali iKapadosha ali Esha, ali iBitinia. ² Eri Eshinegba ita o ze e abi o li ghole oli shi, o rote ikanya eyi Ayemhe-no-pfuase khuese-a pfuase ni a ke suo esu na iJesu iKirisiti ali ni o ri oia eyi iKirisiti re e khi egbo oda shi ugamhi oyoli.

Opfomhe ali okhale ni e gbeku o, e ka nu e la.

A kueghie Eshinegba shi Irudushi ni o mhuē agbo

³ Awa kueghie Eshinegba, ita iJesu iKirisiti Onomhuē. Itobo ilelemhi oniemi ni o mholi na awa o ro rote eghuli guise iJesu iKirisiti le. Onana o ri agbo onogbo ali irudushi ni o mhuē agbo na awa. ⁴ Loli o li ri awa ri eloe shi eke e khe ugu ni Eshinegba o ro shi agho o khe egbo eyoli. Iloghie o re we shi ne, ni o khi asha ni ea la ke-a, ni ea la pfueche, wekhi eri e ya taa. ⁵ Eye e eni ugu ena e khi, ikhi ee ni a mholi iregbenga, ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khukhu shi e khe imiepfuese, ikhi imiepfuese ni a ya rokhasē ikpukhokho agbo. ⁶ A ze ni onana o ri egbe ke mu e ini o tseku khia khi a ya mholi iyeseudu-a ukuku eghēghē irari imhese bino ebubu ni a ya me. ⁷ Eri a ri ena mu e fe bino ni a me ini egbegbo irudunga oye e o khi. Igotu ni o li opfu-a, erali a ro o mhese oli bino ni a me ini egbegbo o khi. Igho a ya li mhese irudunga oye ni o mu eloe dose igolu bino, ni a me asha mie ekpe ali ikueghie ali ufumhi ele ni iJesu o ya nyene egbe bhale. ⁸ A nono ingme oyoli, a gbo mie oli suo, aboriekhia khi aa me oli eloe ghue. A mholi oghelē oniemi ni unu o dobe e ngme. ⁹ Itobo khi u mholi imiepfuese elemhi ayemhe oye, o ze khi a miesuo, a regbenga li.

¹⁰ Eri emekeguele ngme ingme okhale ni o bhale deba e, e kuegbe-a guano bie abi Eshinegba o li ya mie egbo eyoli pfuese, onana o ze ni e ro ngme angme-shi-ekē oyi oni imiepfuese ona. ¹¹ Ayemhe oyi iKirisiti ni o la emekeguele udu o gweye we abi iJesu o li ya me osoli, neni o ya me ufumhi oniemi, eghēghē ni e ro ngme ungmehi ameguele. E roshēka guano ni e lese oghuo o ya khi oni iKirisiti ali abi eni ingme e ga li ya de nyaa. ¹² Eshinegba o rokhasē eni emekeguele khi o a khi itobo eleli oye a ro ri emhi ena khasē we ama irari oye e. Memena, eni emekeguele e she gue eni ingme ena nya ye e, abi ekpabo Ayemhe-no-pfuase ni o rote iloghie bhale o li gue we ye we. Eri igeni e lili nono ni wewe e li me eni ingme ena.

A ke la angeli ipfuase

¹³ Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a mu egbe shi ugamhi oyi Eshinegba, a ke te eloe eke, a ri udu oye e shi isomhelemhi ni a ya me ogbele ni a ya ri iKirisiti khasē. ¹⁴ Abi eniye ni ee suo esu na Eshinegba ni o la iloghie, a khi nyene egbe ukhokho je angeli ni u kpe ngeli neni a lese ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Lese khi Eshinegba ni o lu e, o ma pfuase ni a li gho mholi ingeli ni e pfuase shi emiemi a riele nya. ¹⁶ Ebe-no-pfuase oo, “Ze ni u khi oni o pfuase, itobo khi mhemhe mhi pfuase.”*

¹⁷ Ini o khia khi Ita wa lu Eshinegba ini u wa so iromhi, ikhi ita ni o ya gbe azeba ini o gue ezō, ri ekpe ali ulishi ke ga li aborokhia khi opfese eke agbo u khi egho. ¹⁸ Irari khi a lese khi o a khi emhi nabi igolu ali elomho ni ee li opfu-a a ro pfa e shi eke, lase elemhi imu ali angeli afue le, ni eni e bia e e roshi eke na e. ¹⁹ Oia ni e ghale eyi iJesu iKirisiti, ni o khi omi osumha ni o mhuē ichimhi, a ro luase obo na awa. ²⁰ Eshinegba o ze oli neni a ma agbo, o gbo ri oli lasele khasē egbo ikpukhokho agbo ni awa la ena, irari oye e. ²¹ Obo oyi iJesu a te mie Eshinegba suo ni o te eghuli guise oni iJesu le, ni o gbo ri ufumhi oniemi na li, irarigho a mholi irudunga ali irudushi na Eshinegba.

* **1:16** Li ze iLev 11.44,45; iLev 19.2; iLev 20.7

²² Aborokhia khi a she ri udu eye ẹ khi eni e pfuase ẹgho, abi a ri ungmehi igesikia a gbe akanya, ni a ro mholi inono na egbe ẹ abi a ga miesuo, a kie ligho ke nono ingme egbe ẹ. ²³ Irari khi ungmehi oyi Eshinegba ni o mhue agbo na agboagbo a ro riele ẹ bia, ọa khi emini ẹẹ pfua a ro riele bia. ²⁴ Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi,

“Eri ẹgbọ nya
e li abi ebuli.
Eri isomotse oyewe
o li abi udodo.

Ini ebuli o khakha-a,
udodo e de o kua.

²⁵ Ama eri ungmehi

oyi Eshinegba o lao agboagbo.”†

Ona o khi usomhi onete ni a tse abo ye ẹ.

2

Eche ni o mholi agbo ali ushishi no pfuase

¹ A she riele ẹ bia, irarigho, khi kono onobe shi elemhi deba ogho, khi ke lo ẹgbhọli, khi ke ngeli ingeli abamemhe, khi ke do oghokhoghuo okonyo ali khi ke ngme ungmehi yese ogho-a. ² Ochoghọ, ze ni angeli oye ẹ e li abi oyi emofe. Okiamhi egbegbi amẹ inyeli eyi ayemhe ni o khi ungmehi oyi Eshinegba, o ke gbe ẹ. Eni a kha da, o ree fu shi imiepfuese, ³ mena ni a she mu Onomhue fe bino ni a me oli me khi o o ti.*

⁴ Abi a li bhale deba Onomhue ni o khi eche no mhue agbo, ni ẹgbọ e kie, ama Eshinegba o ze oli, o mu oli eloe. ⁵ Igho, ee abi eche ni e mhue agbo, a ro to owa ayemhe, ni a khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e pfuase, ni a ke luasobo ena ayemhe eni e ghole Eshinegba, rote obọ oyi iJesu iKirisiti.

⁶ Irari khi Ebe-no-pfuase oo,

“A bino khi mhi ri
eche gbe eke shi iZayo,
echeli ebe ni o mu owa mhue,
ni mhi ze ni o mu eloe.

Oni o da ri egbe da li ne,
oa ya me omama.”†

⁷ Irari khi eche ona oni o mu eloe o khi na ee ni a mie oli suo. Ama eni ea mie oli suo, o khi,

“Eche ni itsona e kie,
ni o tigbe mele oni
o mu eloe ne nya-a.”‡

⁸ “Onana o kie gbo khi
eche ni ebubu ẹgbọ
e ya kholo awe shi
ukpokpomhi eche
ni o ya pfi we gbe.”

Itobo khi ea ri ungmehi oyi Eshinegba gbe akanya e ro de. Abi o kha li we o li egho. §

⁹ Ama eni Eshinegba o ze a khi, ni a khi ekhemhue ni ee ga Eshinegba, ushishi na ipfuase, ẹgbọ enayi Eshinegba, ni a ro me asha ri ikueghie na oni o rote alo ebili lu e lasale bhale akpa ni o somhotse oyoli.*

¹⁰ Eghẹghẹ ni o dose aa kpe khi ẹgbọ eyi Eshinegba, ama memena, ẹgbọ eyi Eshinegba a ke khi, aa kpe mholi ilelemhi na e, ama memena Eshinegba o she mholi ilelemhi na e.†

Ighumha eyi Eshinegba

¹¹ Emole mhe, mhi lema e, ee abi epfese ni a la elemhi agbo ona, a lase oghumhe ni e khi eyi olamhe le, ni e mu okholi e vule shi isamhi eye ẹ o. ¹² A kie ke ngeli ingeli enete elemhi ifuabo oyi ẹgbọ ni ea miesuo. Ini e tseku e ze e unu, e kie ke me ingeli enete ni a ngeli, ni e ke kueghie Eshinegba, ogbele ni o ya bhale deba awa.

Iregbe-tiemhie na Enighie ali Ega eyawa

¹³ A ri itobo Onomhue ke ri egbe e tiemhie na eni ee mhesa nya ni a mu vule shi iteva ẹgbọ. Okekhi oghie ni o fune, ¹⁴ okekhi igovunọ ni oni oghie oo ghie o ke nase eni e pfido, ali e ke kueghie eni e riele onete. ¹⁵ Irari khi eri Eshinegba oo nono ni a pfi ẹgbọ okholo okpe unu, rote angeli enete ni a ya ke ngeli. ¹⁶ A ke ngeli abi ẹgbọ ni ea mholi ozuode, ama a khi zudigba umha mholi ozuode oyee ke ngeli ingeli ebe. A ke ngeli abi eni ee ga Eshinegba. ¹⁷ A ke ri ekpe na oghokpa. A nono ingme oyi ẹgbọ ni a ga ro khi ena irudunga. A ke na ulishi oyi Eshinegba. A gbo mu ekpe e na oghie.

¹⁸ Ee ni a khi eni ee ga, a ri egbe e tiemhi eke na eni e khi ega eye ẹ. Oa khi ega ni

† 1:25 Li ze Aza 40.6-9 * 2:3 Li ze Iwolo 34.8 † 2:6 Li ze Aza 28.16 ‡ 2:7 Li ze Iwolo 118.22 § 2:8 Li ze Aza 8.14-15 * 2:9 Li ze Okiali 19.5-6; Aza 43.20,21; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; iTato 2.14; Aza 9.2 † 2:10 Li ze Osia 2.23

eri opfomhẹ ngeli deba ẹ tse ama li shi eni ẹ ngeli angeli ni o ze deba ẹ. ¹⁹ Eshinegba o ya khivoṣe ne ini u ri egbe mie osoli anasemhẹ ni u wa kha me, itobo khi u lese oghuemhẹ oyi Eshinegba. ²⁰ Eleli onoghwo o la o ini ogbo o me osoli shi umha-sueso ni o riele? Ama ini u wa me osoli shi onete ni u riele, ni u ro ri egbe mie oli, Eshinegba o ya khi vose ne shi o. ²¹ Irari onana Eshinegba o ro lu e, abi iJesu o ro me osoli na e ro ri angeli irokhokho shi eke na e ni a ke deba. A roshaka ke deba oni angeli. ²² Oa lamhe olamhe okhoghwo, wekhi eri a me khi o ngme ungmehi egbholi.† ²³ Abi egbọ e ro tseku u tsue oli, oa tsue we shi o. Abi o ro tseku me osoli oa tsekha we. Ama eri o ri egboli mholi Eshinegba obo, oni o guẹ so ezo shi ode igesikia.§ ²⁴ IKirisiti lolighwo o tsua olamhe eyawa shi egbe je apfida, ini awa khi ghu eghuli olamhe, ama ni awa la agbo igue-ngeli elemhi ipfuase. Utse ni a kuale oli o ri awa ze.* ²⁵ Eri a kpe la agbo abi osumha ni o waa, ama a she mu pfi deba Oni Orisumha-kia ni o khi oni o khekhe ayemhe o ye.†

3

Angeli oyi ikpotso ni e la ughue ali odo we

¹ Ee ni a khi ikpotso, a nyese ukhomhi na edo e, ishegho a khi me ongewe ni oa mie ungmehi oyi Eshinegba suo, ni eni edo e ri itobo ekpe ni a mholi a na we ali angeli eyi e mu udu pfi, ini aa ke tseku ngme ungmehi unu lasela,* ² ini ee me angeli ipfuase ali angeli ekpe ni a ngeli. ³ Khi ze ni isomhotse oye o rote akhue idiegbe ri egbe khasa, ni a la do itsu shi ukhomhi dolodolo, ali ena igolu isoso ali igbano itsua ni e somhotse.† ⁴ Ochogho, ze ni isomotse oye o khi ona ekelemhi udu. Isomhotse ni oa ya taa, ni o khi ona ikuegbea ali ayemhe no pfomhe, ni o ghole Eshinegba ne nya. ⁵ Ina ikpotso eni elele ni e ri egbe da Eshinegba, e li ri egbe we shi isomotse, irari khi e nyese ukhomhi na edo we. ⁶ Abi iSera o li mu ekpe na odoli Aburaamu ramhi ni o ro lu oli, onomhuemhe. Imi oni iSera a khi, ini a

da ngeli ingeli enete ne, ni aa ro da ze ni ulishi o mu e.‡

⁷ Igho, ee edo, a guẹ ke ngeli deba ighue e. A ri iwomhelo nu we ke ngeli. A lese khi ea mhue ekpabo abi ee. A gbo lese khi eni e nu e mholi okemhi shi isomhopfa oyi isomhelemhi oyi Eshinegba ni o mholi agbo onogbo e li khi. A guẹ ri eloe ke khu we, ini emhikhoghwo o khi zu iromhi oyeede.§

Ime-osoli shi onete iriele

⁸ Ozukhomhi ungmehi oyemhe khi, ee nya a mholi udu oghwo, a mholi ilelemhi na egbe, a nono ingme egbe abi inyoghwo, a vie osoli ke na egbe, a ke ri egbe e tiemhile.

⁹ Khi ri onobe fata onobe. Ini ogbo o tsue e, khi tsue oli shi o, ochogho so iromhi onete na li. Itobo khi eri Eshinegba o lue ni u khi ogbo oyoli, ni u le ikhivoṣe ugu. ¹⁰ Irari khi, oni o da a nono

ni loli me agbo li
ali ni loli mholi
ebubu ogbele enete,
o khi ke ri elemhi oyoli
ngme ingmemhi ebe,
ali ingmemhi egbholi.

¹¹ O mema ya me
ingmobe na,
oo riele onete.

Oo mema ya ke
nono opfomhe,
o na khu oli.

¹² Irari khi eri ukpeloe
oyi Onomhue o la
egbo eni e guẹ ngeli egbe,
eso eyoli e khueghie-a
shi iromhi ni e so,

ama elemhi e ma bi
Onomhue deba egbọ okhọlo.*

¹³ Oghwo o ya ri emhi obe li e, ini onete iriele o mema ghole e? ¹⁴ Ama ini u tseku me osoli shi onete iriele, ikhivoṣe o khi ne. “Khi na ulishi ogbokhoghwo.” ¹⁵ Ama a rote eke elemhi udu oyeede rue iJesu abi Onomhue oye e. A ke mu egbe shi eke eghẹghẹkpa, ini ogbokhoghwo o ya mhila e emini irudushi oyeede o migha nga, ni a gue oli ye we. Ama a ri ipfomhe-udu ali ekpe ke so we o.† ¹⁶ Zobe

‡ 2:22 Li ze Aza 53.9 § 2:23 Li ze Aza 53.7 * 2:24 Li ze Aza 53.5 † 2:25 Li ze Aza 53.6 * 3:1 Li ze Efi 5.22; iKolo 3.18 † 3:3 Li ze 1 iTimo 2.9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 18.12 § 3:7 Li ze Efi 5.25; iKolo 3.19 * 3:12 Li ze Iwolo 34.12-16 † 3:15 Li ze iMat 5.10; Aza 8.12-13

ni udu oye o pfuase ishegho ni eni e ngme onobe shi angeli onete oye abi oni o deba iKirisiti, e me omama ingmemhi ipfueche ogbo-a eyewe. ¹⁷ Ini o ghole Eshinegba ni u ro me osoli shi itobo khi u rieler onete, o ti dose khi u me osoli shi okholo ni u rieler. ¹⁸ Irari khi iKirisiti o ghu-a shi olamhe oyi ogbokpa utoghuo kpe, ikhi loli ni o pfuase, o me osoli na ena umhapfuase, ni o ro rue awa bhale ghi Eshinegba. A gbe oli-a alo gbugbugbu, ama o la agbo elemhi ayemhe, a ri Ayemhe guise oli le bhale agbo. ¹⁹ Elemhi ayemhe ni o la, o ro vu ya tse abo usomhi onete oyi Eshinegba ye iyemhe ni e la owa ighumha. ²⁰ Iyemhe ena e khi eni ea suo eso, abi Eshinegba o ro ri abo mu udu, ni iNoa o ro khali oko-okoniemhi se. Egb o etu-olale kpele a pfuese elemhi oni ameh. ²¹ Oni ameh o migha shi ibatizi, ona o mie e pfuese memena. Oa khi ilese khu e ichimhi idiegbe-a, ama, imholi udu ni o pfuase deba Eshinegba ni o tsumhi e rote irrote eghuli guale oyi iJesu iKirisiti. ²² IJesu iKirisiti o she je iloghie, o shito epfe obo obita oyi Eshinegba, o mhese e na igeni ali afu ali ekpabo ni e la idane.

4

Angeli ni o mu pfi

¹ Abi o ro khia khi iKirisiti o she me osoli idiegbe, a li mu egbe ni a li ya mholi angeli oghogho, irari khi oni o da ligho me osoli idiegbe ne, oa ke gbo mholi emini o ri olamhe e rieler. ² Rote memena je odalo elemhi agbo oye, khi gbo ze ni ogueme idiegbe oye o mhese ne, ochogho, ze ni u ke ngeli abi Eshinegba o li nono oli shi. ³ A she kpe pfuse ukpokpomhi egheghe-a je ukhokho ro o rieler emini eni ea miesuo e rieler. A la agbo itsebo ilili, idokonyo, idonyo yesegbe-a, ali idobie, ali ikia-ye-ukue ke da onyo, ali ilitsa igaga. ⁴ Ama memena, abo e sha we khi aa ke nu we a rieler ikhiakhi-amhi emini ee rieler, e ri itobo igho o tsue e. ⁵ Ama khi e mema ya gueye Eshinegba abi e li gbe, oni o ya gue egbo ez, shi eni e laq ali eni e ghua. ⁶ Onana o ze ni a ro tse abo usomhi onete ye egbo ni e ghua, ni a ro gue

we ez o abi a li ya gue egbo na agbo ez, ama eri e la elemhi ayemhe abi Eshinegba o la o.

Gue ri ukpeloe ke khu isomhopfa eyi Eshinegba

⁷ Egheghe ni agbo o ro ya pfo o she ti ramhi ana. Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a dobe toto obo iromhi isoso. ⁸ Oni o mema mu egbe ne nya khi, a nono ingme egbe e egbegbo, itobo khi eri inono oo khukhu olamhe ebubu.* ⁹ A ke mu egbe e epfese, ni awolo oa la. ¹⁰ Ogbogbo o ri isomhopfa ni o mhue ke kpaghie onuzava oyoli obo, o ri igesikia ke ri eloe khu okhale oyi Eshinegba odekhode. ¹¹ Ini ogbokhoghuo o mholi ungmehi ya ngme, o ke ngme ungmehi oyi Eshinegba. Onini o ya kpaghie ogbo obo, o ri itoto ni Eshinegba o ro na li rieler oli. Ni a ro bhale ya e khi a rote obo oyi iJesu iKirisiti ri ikueghie na Eshinegba odekhode. Loli o mholi ufumhi ali ekpabo rote agboagbo ya je agboagbo. Atse.

Ime-osoli irari khi u miesuo

¹² Emole mhe abo e khi sha e shi omufe ni o toto ni a me, abine khi emini aa kpe me ghue a me. ¹³ A ri ochogho ke ghele khi a li nu iKirisiti me osoli ni o me. Egheghe agho ni a mholi ogheler oniemhi, ini a ri ufumhi oyoli khase. ¹⁴ Ini a ri itobo eva oyi iKirisiti ee tsue e, ikhivose o khi ne, irari khi Ayemhe oyi ufumhi ali oyi Eshinegba o nu e la. ¹⁵ Ini u me osoli, khi ze ni a bhale ya e khi itobo khi u gbe ugbeli ali itobo khi u do ighiato, wekhi angeli ikpamhika ali itashingme u ro me osoli. ¹⁶ Ama ini u wa me osoli abi oni o miesuo, khi ze ni omama o mu e, ama ke kueghie Eshinegba irari khi u wa yemhe eva oyoli. ¹⁷ Irari khi egheghe o she ramhi ni iguezo o ro ya rote Owa oyi Eshinegba ya gbaekele. Ini o te awa egbe gbaekele, se o ke beshi ya li eni ea mie usomhi onete oyi Eshinegba suo egbe? ¹⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme o li khi, "Ini o ya munu ni a ro tsumhi ogbo ni o gue e ngeli, se o ke bie ya li egbo okholo ni ea mholi Eshinegba egbe?"†

‡ 3:20 Li ze Igbae 6.1-7.24 * 4:8 Li ze Ekpi 10.12 † 4:18 Li ze Ekpi 11.31

¹⁹ Irarigho, eni eḡ me osoli, abi o li ghole Eshinegba shi, e ri egbe we mholi Eshinegba ni o ma we ni o ze ri egbe e nga obo. E kie ke gbe ikanya enete.

5

Ude ni a ye Egbhali ali ozele

¹ Mhi lolo ye e ude, eḡ ni a khi egbhali abi mhemhe mhi li khi ogbhali, ni mhi ri eloe me osoli ni iJesu o me, ni mhi gbo li ya mholi okemhi shi ufumhi oyoli ini o nyene egbe bhale. ² A ri eloe ke khu isumha eyi Eshinegba ni a ro nga e obo. O ga pfo e udu ke ri eloe khu we. Oa khi irari eleli ni u ya me o tse, ama abi obo ni o mholi oghumhe ugamhi oyi Eshinegba.* ³ Khi ri itoto mheshe na egbo ni Eshinegba o ro nge obo, ochoghoh angeli o ye o khi irokhokho ni egbo ke deba. ⁴ Ini iJesu iKirisiti ni o khi Orelloe-khu isumha onofune o bhale, o ya ri arula oghie ni oa tigbe ya taa ne.

⁵ Eḡ ezele, a li ligho nyese ukhomhi ke na egbhali. Ogbokpa o ke ti egbe oli tiemhi eke, aa ga egbe e. Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme gho khi.

“Eshinegba o ma biselemhi
ogbo ni o ti egboli a nga,
ama o khi e vose na eni
e ti egbewe e tiemhile.”†

⁶ Irarigho, a ri egbe e tiemhile na ekpabo oyi Eshinegba ni e fune, ni o ti e nga idane ini o ramhi oni eghenge.‡ ⁷ A ze otoemhe eye e obo na Eshinegba, itobo khi o ya rue e o le.

⁸ A bino angeli bie ke ngeli, aa tokpe, itobo khi obe e ni o khi okphaghiye, o kia gase abi odumhi ni oo khoshe, eri o nono oni o ya mu nyanole. ⁹ Khi ze oli lo e le! Gbe lighi irudunga oye, itobo khi u lese khi eni e miesuo nabi yeye ni e la elemhi agbo ashakhasha e lili e me osoli enabi enana. ¹⁰ Ini u me osoli ukuku eghenge se, Eshinegba na okhale nya, ni o rote iKirisiti lu e shi ufumhi oyoli na agboagbo, o ya ri ele e ti dose abi o kpe li e egbe. O re toto, o mu e mholi re gbelighi. ¹¹ Ekpabo o khi oyoli agboagbo. Atse.

Otse ni o kpukhokho

* 5:2 Li ze iJon 21.15-17 † 5:5 Li ze Ekpi 3.34 ‡ 5:6 Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11; 18.14 § 5:12 Li ze Ika 15.22,40

* 5:13 Li ze Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10; iFile 24

¹² ISalasi ni mhi ro shi inyoghwo ni o mholi igesikia o nu mhe keke ebe ona. Eri mhi keke ebe ona ni oa nu e ghi e, ro ri udu shi e o ali ni a ro lese khi emiemini a rie me khi egbegbi okhale oyi Eshinegba na. A mu oli mhue gagaga.§

¹³ Egbo eni e miesuo ni a ze abi eḡ na eke iBabilo, eḡ tse e, li shi iMaki ni o limhe egbe abi omimhe.* ¹⁴ A ke tse egbe e a ri inono ghele mu egbe. Opfomhe o ka nu eḡ nya ni a la elemhi iKirisiti la.

Ebe onuzi-eva ni iPita O keke

¹ Mhemhe iSamọ iPita ni mhi khi oghumha ali aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona ghi eni e mhọli irudunga nabi oyi anye ni o mu eloe, ni a rote angeli onete oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti Omiepfuese ro na we.

² Okhale ali opfomhe o ka khi oye rote ilese ni a lese Eshinegba ali iJesu Onomhue oyawa.

Ulumhi ali uzemhi oyi Eshinegba

³ Itoto oyi Eshinegba o she ri emhikpa ni o ri awa ya ke la agbo irudunga na awa, irari khi awa lese oni o ri ufumhi ali onete oyoli ti awa mama egbe. ⁴ Eni ekpabo eniemhi ena o ro rue isomhopfa ni e mu eloe ni o shobo na awa. Ini a bhale ya e khi irari eni isomhopfa ena awa me asha na pfue epfua ni o la oghumhe emhi agbo, ni awa mhọli okemhi shi agbo oyi Eshinegba.

⁵ Irarigho, rosheka ri ingeli enete ma irudunga oye, gbo ri ilese ma ingeli enete. ⁶ Ri igue-regbekia she egbe ma ilese, ri iregbemie ma igue-regbekia shi egbe, ri angeli irudunga ma iregbemie, ⁷ ri isomhelemhi-inyoghuo ma angeli irudunga, ri inono ma isomhelemhi inyoghuo. ⁸ Irari khi ini u mhọli eni ingeli enana egbegbo, e ya re ke zaza, wa gbe akanya elemhi ilese ni u lese Onomhue iJesu iKirisiti. ⁹ Ama oni o da mhọli eni ingeli ena ne, o ya me eke nuata, eri o ze alo, o she yeke-a khi Eshinegba o she kpe khuse lu e olamhe enedio-a pfuase.

¹⁰ Irarigho, inyoghuo-mhe, rosheka ni uzemhi ali ulumhi oye o migha egbegbo. Ini u wa ligho, waa ya tigbe do owe eke-a wekhi eri u ya de. ¹¹ Eghenge agho Eshinegba o ya khueghie ode Omhese oyi Onomhue-a ne lo. Ikhi Onomhue na agboagbo Omiepfuese iJesu iKirisiti oyawa.

A ri esọ shi emini Ebe-no-pfuase o ngme

* **1:18** Li ze iMat 17.1-5; iMak 9.2-7; iLuk 9.28-35

¹² Mhi ya ke yeke e le eni ingme ena nya eghenge kpa. Ini a ririje kpe lese we, ni a migha gba elemhi igesikia ni a mhọli ena. ¹³ Mhi lese khi o ti ni mhi yeke e eni ingme ena nya le, ini mhi da kie la agbo. ¹⁴ IJesu iKirisiti Onomhue oyawa o she ro li khase mhe khi ogbele eyemhe ea ke bu, khi mhi kele ya ghua. ¹⁵ Mhi ya rosheka ri ingme ena nya shi e odalo ni a ke sato o, ini mhi so ukhokho gbe.

Eni e ri ukpeloe me ufumhi oyi iKirisiti

¹⁶ Oa khi okhe egholi anye regbenga gue ingme inyenegbe bhale oniemhi oyi iJesu Onomhue ye e. Alo eyanye anye ro me ufumhi oyoli. ¹⁷ Anye la agho ni Eshinegba ita o ro ri ufumhi ali ekpe na li, ni uruli oyi Eshinegba o ro rote otughunu ni o ge nyanyanya ngme, ni oo, "Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, o ma ghole mhe." ¹⁸ Eri anye suo khi oni ungmehi o rote idane ngme tiemhile, abi anye ro nu oli la ukhomhi ute no pfuase.*

¹⁹ Igho anye li mhọli iregbenga shi usomhi ni emekeguele e guele, khi egbegbo lo. O ma a ti e egbe ini a ri esọ shi oni ungmehi, itobo khi eri o li abi akpa ni o la alo ebili e ge nyagha, ramhi ni ogbe o ro maghie alo-a, ni imeke oyi ukpetata na obili-atso o ro ge shi udu o ye. ²⁰ Ozukhomhi oni ungmehi khi, a lese khi ungmehi ameguele okhoghuo o ro rote ilese oyi omekeguele okhoghuo bhale. ²¹ Irari khi ungmehi ameguele okhoghuo o ro imelemhi oyi ogbo bhale ghue, ama Ayemhe-no-pfuase o la egbo egbe gbe akanya rewe gue usomhi oyi Eshinegba le.

2

Ena Osese egholi ali epfua oyewe

¹ Abi emekeguele eyi egholi e ke li la iteva eyi egbo iZireni, igho esese egholi e ya li la e iteva. E ya tsua osese egholi ni oo yese egbo-a lasela ke sese egbo, e ga kie Onomhue ni o de we, e ya ri epfua ni o kele ghi egbewe. ² Igho ebubu e e li ya deba ode omama eyi itsebo eyewe, e ri omama shishi oni ode igesikia oyi iKirisiti-a. ³ E ya ri emhi

ituegbe rue okhe egbholi lasele gueye e, ni e ro me asha di e mie ikpagho. Eshinegba o she so we ezo se agboagbo, epfua oyewe o migha khe we ode.

4 Irari khi ini Eshinegba o kese igeni le abi e ro lamhe deba Eshinegba, ama o ku we lo ilimhi iriere, o ri iweghe ge we abo pfino kulo alo ebili migha khe ogbele iso-ezo. 5 Ini Eshinegba o pfuese agbo onodio, ama o ri ochikpho oniemhi pfuse oni agbo olamhe-a, se ni iNoa ni oo tse abo igue ngeli ali apfoli oshilua.* 6 Ini Eshinegba o pfa ezo mu iSodomu ali iGomora, khi o ri erali tose we ni e de emue-a, ni o rewe riere irokhokho abi o ya li egbo ni ea mholi Eshinegba egbe,† 7 ni o ro pfuese iLoti, omose ni o gue ngeli, ni egbo ena umhaso-eso e ri ingeli ebe nase ayemhe.‡ 8 Eri oni omose ona ipfuase onana o vie oya elemhi ayemhe oyoli eghenge kpa shi ingeli okholo ni oo me ali ni oo gbolo suo. 9 Ini o khi igho, Onomhue o lese abi o lie tsumhi egbo eyoli elemhi imhesebino, ali o gbo li lese abi o li ya pfi egbo okholo lo anasemhe ramhi ogbele iso ezo. 10 Tete egbo ni e deba oghuemhe idiegbe oyewe ni e ri ukpeloe gbe omheso oyi Eshinegba.

E mholi igbedu obe ali ititiegbe. Ulishi o ya mu we ni e ro ri unu ghi igeni ro yese we-a. 11 Ama abotseku khia khi eni igeni ena e mholi ekpabo dose eni esese egbholi ena, ea ya yese we-a khaso Onomhue. 12 Eri eni egbo ena ee pfi unu-a shi emini ea lese udi oli. Eri e li abi elamhako ni ea mholi egbhali ni a bia, ni a mu e gbolo le tse. Igho e li ya pfua abi elamhako. 13 Opfuse a ro ya fali we ota shi ode opfuse ni weweghuo e be na egbewe. Idobie ele oquota gboo, ee bino khi o khi agbo ilili, ni o ya khuese idiegbe oyewe. Egbo ebe e khi itobo khi ini e nu e le eminale inono kugbe egho, eri e kiele e ngeli angeli efiala. 14 Alo efiala eyi okia, e ze shi ukhomhi, ikpotso ni e ya yemhe shi we o, e kia bino alo. Okiamhi olamhe ni oo gbe we o tigde e mholi ukpeso. Egbo ni udu oyewe o sheshe ee di kulo igha olamhe. E she wena emhi ituegbe shi udu. Elemhi itse eyi Eshinegba e la kia. 15 E she da egbegbo ode lase, e wase ode oyewe-a. E

she deba ode oyi iBelamu omi iBeo vu ni o mholi ukpokoko shi ukpagho ni o ya mie shi onobe ilili. 16 Ni akphere o dese shi angeli olamhe. Akphere ni o khia khi o kpe mholi ungmehi ogbo shi unu, ni o ri uruli ogbo nu iBelamu ngme shi angeli ujili.§

17 Eri egbo ena e li abi oke ni o khakha-a, ali uza ni o bi abi amo ni akpekpeli o pfiolo irarogbe kua. Eshinegba o she riere ilimhi iriere shi eke e khe we ni e la me osoli. 18 Eri ee ngme ingmemhi itono obo udu, ali ingmemhi ni e violo, ro re egbo sato oghuemhe idiegbe oyewe, ni e ba di we nyene egbe je olamhe. Ikhi egbo ni e lese rote ifuabo eyi egbo ni e la agbo egbholi pfue. 19 E shobo epfua na we, ama wewe ni e shi oni obo onana, e khi ighumha angeli epfua. Irari khi oghumha ogbo o khi shi emini o da mhese na ayemhe oyoli. 20 Irari khi, ini egbo e she da rote oyese ni o la agbo pfue ne itobo khi e lese iJesu iKirisiti Onomhue, ni e ro gbo ri egbewe na emhi agbo gono ne, ikpukhokho oyewe o ke kholo dose igbaekele oyewe. 21 O kha tine ini ea bie kpe lese ode ipfuase oyi Eshinegba lo, khi e lese oli se, e tigbe so ukhokho gbe ode ipfuase oyi Eshinegba ni a ro na we. 22 Emimi o li we o rokhase khi ekpita ona khi igesikia lo, ni oo,

“Awá o mu egbe nyene
gbo ya le ekpa
ni o kpa shi eke.

Agulu ni a kpe khuese-a se,
o gbo mu egbe nyene
je igbolo ya pfue.”*

3

Onomhue o nyene egbe e bhale

1 Emolemhe, ebe onuzi-eva ni mhi keke e ghi e na, eri mhi ri ebe eva ena ya guise e le ali ni a ro mholi isamhi eni e te ode. 2 A sato ingmemhi ni emekeguele ni e pfuase e ngme ni o she tese, ali omheso ni Onomhue Omiepfuese oyawa o mhese rote obo ighiu-somhi na kee eyawa.

3 Onodode, a lese khi ogbele ni e kpukhokho, egbo ni e ri ungmehi oyi Eshinegba a li egia e ya lasele. Ee li egia ee

* 2:5 Li ze Igbae 6.1-7.24 † 2:6 Li ze Igbae 19.24 ‡ 2:7 Li ze Igbae 19.1-16 § 2:16 Li ze iNoba 22.4-35 * 2:22 Li ze Ekpi 26.11 * 3:3 Li ze iju 18

riele oghueme idiegbe oyewe.* ⁴ E ya ke lie, "Igha ibhale ni o shobo khi loli ya bhale mena? Abi ititawa e te ghulua, emhikpa e kiele e je odalo abi e li rote igbaekele agbo la o." ⁵ Eri e famhi roli shi ie-eso-a, khi rote ungmehi oyi Eshinegba a te ma idane, ni a ro gbo rote amere ri amere ma eke agbo.† ⁶ Ama, eni amere ena a gbo ro ri ochikpho pfuse egbo na agbo onodio-a.‡ ⁷ Ama agbo ali idane ni e kie laogbe-namo, Eghiele oyi Eshinegba a ro rewe migha rewe e khe opfuse oyi erali. Eri a ze we obo o khe ogbele iguezo ni a ro ya pfuse egbo okhola-a.

⁸ Emolemhe, a khi yele emhi oghuo-a khi, eri ogbeleghuo o li abi ogbele agbele, ogbele agbele o li abi ogbeleghuo ukpeloe oyi Eshinegba.S* ⁹ Oa khi eri Eshinegba o ti egbe e je ukhoko shi emini o ro shobo, abi egbo eghuo e lie sa khi ini emhi oo ti eke eri o wu eke-a egho. Eri o mema mholi irabomudu na e, itobo khi oa nono ni ogbokhoghuo o pfua, ama ni ogbokpa o te agbo olamhe mu nyene.

¹⁰ Ama eri ogbele oyi Onomhue o ya bhale abi ibhale oyi oghiatu. Oni ogbele, eri idane o ya ri okeke oniemhi kele-a udemhija. Erali oniemhi o daghie emini e la idane nya kua. Eke ali emhikpa ni e laog e kala-a.†

¹¹ Aborokhia khi a ya lina pfuse emhi nya ena, uwali egbo enabise a kha ke fe khi? A kha ke la agbo ipfuase ali agbo Eshinegba, ¹² abi a li ri eloe shi eke e khe ogbele oyi Eshinegba, ni awa ke riele emini o ya roli bhale pia, ali ogbele ni a ya ri erali pfuse idane-a erali oniemhi o daghie emini e la idane-a nyaa. ¹³ Ama emini Eshinegba o ro shobo, awa migha a khe, ikhi iloghie ali eke agbo onogbo, ni o khi apfe igue-ngeli.‡

¹⁴ Irarigho, ee emole mhe, abi a li ri eloe shi eke e khe oni ogbele ena, a ze ni a bhale ya e e shi ingeli ni ea mholi ichimhi ali umhaguekia, ali a la opfomehe. ¹⁵ Ri oli shi udu khi irabomudu ni Onomhue o mholi na awa, khi, ni o ba ri eghenge na awa mholi imiepfuese lo, ezeze abi inyoghuo awa iPolu o kpe li keke oli shi ebe ghi e abi Eshinegba o

li ri oni ilosingme na li. ¹⁶ Ina o kie lie keke oli shi ebe, ini o da a ngme eni ingmemhi ena ne. Ebe ni o keke e tsua ingme eghuo ni e lolo e munu irolo-ogbo-eso, ni egbo ni ea mholi ilese ali igesikia e kholo e manu, abi e lie khi ma ingmemhi elese ni e la Ebe-nopfuase ni o ya ri epfua ghi we.

¹⁷ Irarigho, emolemhe, abi a ke ro lese onana egho, a mu egbe e ini a khi ya deba ode egbholi oyi egbo ena umhasuo-eso, ini a khi rote iguemigha oye e de. ¹⁸ Ama mena awa ke fu shi okhale ali ilese ni awa lese Onomhue Omiepfuese oyawa ikhi iJesu iKirisiti. Loli a ri Ufumhi a na agboagbo. Atse!

† 3:5 Li ze Igbae 1.6-9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 7.11 § 3:8 Emini a ri onana ngme khi Eshinegba oa deba eghenge gbe akanya. * 3:8 Li ze Iwolo 90.4 † 3:10 Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 1 iTesa 5.2; Iro 16.15 ‡ 3:13 Li ze Aza 65.17; 66.22; Iro 21.1

Ebe onodode ni Ijoni O keke

Ungmemhi ni o mholi agbo

¹ Anye keke ungmehi oyi oni o ri agbo o na ogbo ghi e, oni o rote igbaekele la o. Anye she suo oli, anye ri alo eyi anye me oli, anye bino oli, anye gbo ri abo eyi anye ti oli.* ² Abi oni o ri agbo o na ogbo ona o ro feli lasele, anye me oli, anye gbo li pfi otsela shi oni agbo na agboagbo ona. Loli o nu Ita la, ni a rokhase anye.† ³ Emini anye me ni anye suo, anye gbo lie gueye e, ishegho ni awa kugbe nu Ita ali Omi oli iJesu iKirisiti la. ⁴ Eri anye keke ona ni oghela oyawa o gba pfo.

Okiali elemhi akpa

⁵ Onana khi usomhi ni anye rote obo oyi Omi oli suo, ni anye gue e ye e khi, Eshinegba khi akpa, obili okhoghuo o fe la li egbe kpa. ⁶ Awa kha guele khi awa nu oli la kugbe ni awa ro kie la elemhi alo ebili e kia, egbhola awa lo, awa aa la agbo igesikia. ⁷ Ama ini awa la elemhi akpa a kia, abi loli oli la elemhi akpa, ona o rokhase khi awa nu oli la kugbe, ishegho oia eyi iJesu Omi oli, e khuese awa olamhe-a pfuase. ⁸ Ini awa guele khi awa aa mholi olamhe, egbawa awa a di, awa aa mholi igesikia. ⁹ Ama ini awa zono olamhe eyawa ye Eshinegba ni o ri igesikia riela emhikpa; oni oo riela emini o te ode o khi, o ya ri olamhe eyawa topfa awa, o khuese awa umha-pfuase egbe-anya. ¹⁰ Ini awa e khi awa aa lamhe, eri awa ri Eshinegba mele olo-egbhola-a. Ungmemhi oyoli o la agbo oyawa.

2

IKirisiti, okpaghibo oyawa

¹ Eniye eyemhe, ee mhi keke ebe ona ghi, ini a khi lamhe. Ama, ini a bhale ya e khi ogbokhoghuo o lamhe, awa mholi oni o nu Ita a ngme khe awa shi eke. Loli khi iJesu iKirisiti oni o pfuase. ² Loli o khi iluasobo ni

a ro shishi olamhe eyawa-a, o a khi eyawa tse ama olamhe eyi egbo kpa.

³ Ini awa ri omhese eyoli e gbe akanya, loli awa ro ya lese gbo khi awa lese oli. ⁴ Eni lie khi wewe e lese oli ni ea ri omhese eyoli e gbe akanya, elo-egbhuwe e khi, ea mholi igesikia. ⁵ Ama onini o da ri ungmehi oyoli da gbe akanya ne, inono oyi Eshinegba o gba shi oli egbe. Ina awa li ya lese khi awa ali Eshinegba khi oghuo awa khi. ⁶ Eni e da lie khi wewe e kugbe Eshinegba o ne, e mema ya ke ngeli abi iJesu iKirisiti o lie ngeli.

Ushi onogbo

⁷ Emole mhe, o a khi omhese olese mhi keke e ghi e, ama onodio lo, ikhi oni a rote igbaekele ro na e. Oni omhese onodio ona o khi oni usomhi ni a she kpe suo.* ⁸ Aboriekhi igho, omhese onogbo mhi keke e ghi e, irari khi a me igesikia oyi oni omhese ona iJesu egbe, a gbo me oli agbo oye. Itobo khi obili o she e kalaa, oni akpa oyi igesikia o she e ge. ⁹ Onini o da lie khi loli la elemhi akpa ni oo biselemhi inyoghuo oli ne, elemhi alo obili o kie la. ¹⁰ Onini o da nono ingme oyi inyoghuo oli ne, elemhi akpa o la, emhikhoghuo o la li egbe ni o roli ya khi owe. ¹¹ Ama onini o da biselemhi inyoghuo oli ne, alo obili o la, alo obili o la kia gase. Oa lese obini oo je, irari khi obili o she zuse oli alo.

¹² Mhi keke ebe ona ghi e eniye, itobo khi a she ri olamhe topfa e itobo eva oyi iKirisiti.

¹³ Mhi keke ebe ona ghi e, ee ita, itobo khi a she lese oli, oni o rote igbaekele la o.

Mhi keke ebe ona ghi e ozele, itobo khi a she mu Oni o khi Ogb-o-be o le.

Mhi keke ebe ghi e eniye, itobo khi a she lese oni Ita.

¹⁴ Mhi keke ebe ghi e, ee ita, itobo khi a she lese oli, oni o rote igbaekele la o.

Mhi keke ebe ona ghi e ezele, itobo khi a mholi ekpabo, ali khi ungmehi oyi Eshinegba o la

* 1:1 Li ze iJon 1.1 † 1:2 Li ze iJon 1.14 * 2:7 Li ze iJon 13.34

elemhi oye ẹ,
ali khi a she mu
Oni ọ khi Ọgbọ-ọbe ọ le.

Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọse

¹⁵ Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọse, wẹkhi emhikhoghwo ni e la ọ. Ini ọgbọkhoghwo ọ mhọli ọghuẹmhe na agbọ, inono oyi Ita ọa la agbọ oyọli. ¹⁶ Irari emhikpa ni e la elemhi agbọ, ni e khi, ọghuẹmhe olamhe idiegbe, emini ukpẹloe o viẹ shi, ali itipfuabọ-nga shi emini ọ mhọli ali ni ọ dobe ẹ riẹle. Okhoghwo ena nya ẹa rọte obọ oyi Ita bhale, ama agbọ ona e te bhale. ¹⁷ Oni agbọ ona ali emini e la ọ ni ẹẹ ghọle ẹgbọ e she ẹ dọse, ama eni ẹ riẹle ọghuẹmhe oyi Ẹshinẹgba e ya la ọ agbọagbọ.

Eni ẹẹ khọli iKirisiti

¹⁸ Eniye, ukpẹse agbọ o she ti bhale! A she gueye ẹ khi ọni ọ khọli Ọmiepfuese ọ ya bhale, memena eni ẹẹ khọli Ọmiepfuese ebubu e she bhale agbọ. Onana awa rọ ya leşe khi ukpẹse agbọ o she ti bhale. ¹⁹ Eni ẹgbọ ena ẹa mema kie kpẹ khi eyawa, lọli o zẹ khi e rọte awa iteva vu. Ini e kie kpẹ khi eyawa lọ, e kha migha. Ama eri uvumhi oyewẹ o rọkhasẹ khi ẹa ku ma awa ọ.

²⁰ Ama Ọmiepfuese, Ọni ọ pfuase ọ she zẹ ẹ, irarighọ a she leşe igesikia. ²¹ Ọa khi itobọ khi aa leşe igesikia mhi rọ keke ebe ona ghi ẹ, ama itobọ khi a leşe igesikia, a gbo leşe khi ẹgbhọli ọa rọte igesikia a lasale.

²² Mena, ọghuo ọ khi ọlo-ẹgbhue? Ọni ọọ khi iJesu ọa khi ọni Ọmiepfuese, lọli ọ khi Ọbe vule shi Ọmiepfuese ọ, lọli ọ kie Ita ali Ọmọ. ²³ Aa me ọgbọkhoghwo ni ọ kie Ọmọ ni ọ mhọli Ita. Ọni ọ da mie-obọ shi Ọmọ ọ, ọ li mhọli Ita.

²⁴ Zobẹ ni emini u rọte eke suọ o kie le egbe. Ini o lighọ kie le egbe, u ya li kie nu ọni Ọmọ ali Ita la kugbe. ²⁵ Emini ọ shobọ na wa na, ikhi agbọ na agbọagbọ.

²⁶ Ingme eyi ẹgbọ eni ẹ nono ni wewẹ e yese ẹ da ode mhi keke ẹ ghi ẹ. ²⁷ Ama ẹẹ oye ẹ, ekpabọ Ayẹmhe nọ pfuase ni a mie, o kie la ẹ egbe, irarighọ, aa ke khi eni a sese. Ama eri Ayẹmhe oyọli ọọ sese ẹ emhikpa, ikhi emini e khi igesikia ni ẹa khi ẹgbhọli. A

ri osese oyi Ayẹmhe ke gbe akanya, a kie nu ọli la kugbe.

Imi Ẹshinẹgba

²⁸ Mena, eniye, a kie kugbe ọli ọ. Isheghọ ini ọ feli lasale, awa mhọli igbedu ni omama ọa mu awa odalo oyọli, ini ọ nyene egbe bhale.

²⁹ Ini u leşe khi iKirisiti khi ọni ọ migha shi ipfuase ọ khi, leşe khi ọni ọ riẹle emini e te ode Omi Ẹshinẹgba ọ khi.

3

¹ A bino abi inono ni Ita awa ọ nono awa o li fu ramhi, ni a rọ bhale ya ẹ khi àá lu awa imi Ẹshinẹgba! Ni o khia khi ighọ awa khi! Emini o zẹ khi ẹgbọ na agbọ ẹa leşe awa khi, ẹa leşe Ẹshinẹgba.* ² Emọle mhe, imi Ẹshinẹgba awa khi, ama, awa aa leşe ne, abi awa ya li, ama awa leşe khi ini iKirisiti ọ lasale, awa ya li abi lọli, irari khi awa ya me ọli abi ọ li tee. ³ Ọgbọkpa ni ọ da mhọli irudushi ona ne, ọọ mhọli oni ọghuẹmhe ni ọ rọ khi ọni ọ pfuase abi iKirisiti ọ li pfuase.

⁴ Ọnini ọ da lamhe ne, eri ọ gbe ushi oyi Ẹshinẹgba-a, irari khi olamhe, igbushi oyi Ẹshinẹgba-a o khi. ⁵ Ama u leşe khi eri iKirisiti ọ bhale ni ọ ya rue olamhe eyawa vu, ali khi olamhe ọa la li egbe.† ⁶ Irarighọ, ọgbọkpa ni ọ nu ọli la kugbe, ọa ya lamhe ke le. Ọnini ọ kie da la olamhe ne, ọa fe me ọli ghue wẹkhi eri ọ leşe ọli.

⁷ Eniye, a khi zẹ ni ọgbọkhoghwo ọ di ẹ ya de ode-a. Ọni ọ da riẹle emini o te ode ne, ọ pfuase, ezeze abi iKirisiti ọ li pfuase. ⁸ Ọnini ọ da riẹle emhi olamhe ne, oyi Ọkphaghie ọ khi. Irari khi te-eke vu, ọkphaghie ọ te ẹ lamhe. Emini o zẹ ni Omi Ẹshinẹgba ọ rọ feli bhale khi, ni ọ rọ me asha pfueche ikanya eyi ọkphaghie-a. ⁹ Ọgbọkpa ni ọ da khi Omi Ẹshinẹgba ọ ya lamhe, irari khi ukpamhi oyi Ẹshinẹgba o la li egbe, ẹa ya lamhe irari khi Ẹshinẹgba ọ khi Ita we. ¹⁰ Onana o ri ikhioda shi iteva imi Ẹshinẹgba ali imi Ọkphaghie. Enieni ẹa da riẹle emini o te ode ne ali ni ẹa mhọli inono na ẹgbese ne, ẹa khi imi Ẹshinẹgba.

A nono ingme oyi egbe ẹ

* **3:1** Li zẹ ijón 1.12 † **3:5** Li zẹ ijón 1.29 ‡ **3:11** Li zẹ ijón 13.34

11 Onana o khi usomhi ni a rọte eke suo. Ikhi, awa nono ingme oyi egbe awa.‡ 12 Khi li abi iKeni ni o khi oyi Ona Okhọlọ, ni o gbe Ebẹli inyoghuo ọli-a. Elo o zẹ ni iKeni o rọ gbe ọli-a? Irari khi emini oni iKeni ọọ riele, ẹa gbe akanya, ama emini inyoghuo ọli ọọ riele e khi eni e pfuase.§ 13 Irarigho, o khi sha ẹ abo, inyoghuo-mhe eni emose ali eni ikpotso, ini egbo na agbo ẹa ti elemhi ẹ. 14 Awa lese khi awa she te eghuli lasela je agbo, itobo khi awa nono ingme oyi inyoghuo awa. Onini ọa da mhọli inono ne, elemhi eghuli o kie la.* 15 Onini o da biselemhi inyoghuo ọli ne, ogbo-ugbeli o khi. U lese khi ogbo-ugbeli ọa mhọli agbo oyi Eshinegba shi agbo oyọli.

16 Ina awa lie lese emini inono o khi. Eri iJesu iKirisiti o ri agbo oyọli bhale, ni e pfuse-a, shi itobo oyawa. Awa kha li rue agbo oyawa li shi eke na inyoghuo awa. 17 Ini ogbo o mhọli epfue, ni o rọ me khi inyoghuo ọli o mhọli emini o to ọli, ni ọa rọ mhọli ilelemhi na li, seẹ o li dobe ya lie khi loli mhọli inono oyi Eshinegba? 18 Eniye, a khi zẹ ni awa ri ungmehi ali elemhi ke riele inono, ama awa ri iriele ali igesikia ke ri inono khase. 19 Ini awa nono ingme oyi egboese, awa lese khi igesikia awa la kia, awa mhọli udu opfomhe odalo oyi Eshinegba. 20 Abi eni e miesuo, ini udu oyawa o pfa ezọ mu awa, awa lese khi Eshinegba o fu dose udu oyawa, ali khi o lese emhikpa. 21 Irarigho, emole mhe, ini udu oyawa ọa da pfa ezọ mu awa ne, loli awa rọo mhọli igbedu odalo oyi Eshinegba. 22 Emiemini awa da mhila kpa, awa te obo oyọli ya mie ọli, itobo khi awa ri ishi eyọli ẹ gbe akanya ali khi awa a riele emini e ghole ọli. 23 Emini o mhesẹ na awa khi, awa mie Omi ọli iJesu iKirisiti suo, ali awa nono ingme oyi egbe, ezẹze abi iKirisiti o li mhesẹ na awa.† 24 Eni e ri omhesẹ oyi Eshinegba a gbe akanya, eri wewe ali Eshinegba e ga kugbe, Eshinegba o li kugbe we o. Itobo Ayemhe ni Eshinegba o rọ na awa, awa rọ lese khi awa kugbe Eshinegba o.

4

Ke mu Iyemhe fe bino

1 Emole mhe, a khi mie shi iyemhe nya o, ama mu we fe bino ni a me ini obo oyi Eshinegba e te bhale. Irari khi emekeguele eyi egbhọli ebubu e she fie lasela shi agbo ona. 2 Ina a li ya lese ini Ayemhe oyi Eshinegba lo: Ayemhe nya ni o da lama khi iJesu iKirisiti o she bhale abi ogbo ne, oyi Eshinegba lo. 3 Ama ayemhe nya ni ọa da mie-obo shi iJesu o ne, ọa rọte obo oyi Eshinegba bhale. Onana o khi ayemhe oyi oni o khọli Omiepfuese, ni a suo khi ọo bhale, o she ga la elemhi agbo memena. 4 Ama enayi Eshinegba a khi, imi mhe, a she gbo mu emekeguele eyi egbhọli o le, irari khi Ayemhe ni o la ẹ egbe o fu dose oyi oni o la elemhi agbo. 5 Elemhi agbo eni emekeguele eyi egbhọli egho e rọte lasela, ingmemhi agbo ee ngme, irarigho egbo agbo e rọ mie shi emini ee ngme. 6 Ama enayi Eshinegba awa khi. Onini o da lese Eshinegba, loli o ri eso o shi emini anye ẹ ngme. Oni ọa da khi oyi Eshinegba ne, ọa ya ri eso shi emini anye ẹ ngme. Ina awa lie lese ikhioda ni o la Ayemhe igesikia ali ayemhe egbhọli.

Eshinegba inono o khi

7 Emole mhe, a zẹ ni awa nono ingme egbe, irari khi obo oyi Eshinegba inono o te bhale. Oni o da mhọli inono, Eshinegba o khi itali ali khi o lese Eshinegba. 8 Ogbo ni ọa da mhọli inono ne, ọa lese Eshinegba, irari khi Eshinegba khi inono. 9 Eri Eshinegba o ri Omi ọli otuoghuo kpe ni o ghie bhale agbo rọ ri inono ni o mhọli na awa khase, ini awa a rọte obo oyọli mhọli agbo. 10 Onana o khi egbegbi inono, ọa khia khi eri awa nono ingme oyi Eshinegba, ama eri o nono ingme oyawa, loli o zẹ ni o rọ ghie Omi ọli bhale ni o rọ luase obo rọ shishi olamhe eyawa. 11 Emole mhe, ini o khia khi ina Eshinegba o li nono awa, awa li nono ingme egbe awa. 12 Ogbo khoghuo ọa me Eshinegba ghue, ama ini awa nono ingme egbe awa, Eshinegba o la agbo oyawa, ali khi, inono oyọli ọo gbe akanya ni o nono ni loli gbe agbo oyawa.* 13 Awa ga lese khi Eshinegba o la agbo oyawa, irari khi o she ri Ayemhe oyọli na

§ 3:12 Li zẹ Igbae 4.8 * 3:14 Li zẹ iJón 5.24 † 3:23 Li zẹ iJón 13.34; 15.12,17 * 4:12 Li zẹ iJón 1.18

awa. ¹⁴ Ali khi awa me, awa gbo pfi ɔtsele khi Ita ɔ ghie Omi ɔli ni ɔ ro khi Omiepfuese oyi agbo. ¹⁵ Ini ɔgbokhoghuo ɔ mie shi ɔ khi Omi Eshinegba iJesu ɔ khi, Eshinegba ɔ la agbo oyoli, lolu ɔ li la elemhi Eshinegba ¹⁶ Ishegho, awa lese, awa gbo mie shi inono ni Eshinegba ɔ mholi na awa.

Inono Eshinegba ɔ khi, eni e la agbo inono e nu Eshinegba la kugbe, Eshinegba ɔ li nu we la kugbe. ¹⁷ Ina inono oyoli o lie gbe akanya ni ɔ nono ni lolu gbe agbo oyawa, ni awa ro mholi igbedu ogbele iguezo, irari khi eri awa li abi lolu ekagbo ona. ¹⁸ Ulishi ɔa la inono. Ama eri inono ni o gba pfo, ɔo khu ulishi fie, irari khi eri egbo ee na ulishi Eshinegba itobokhi ɔ ya na we osoli. Oni ɔo na ulishi ɔa gba pfo elemhi inono.

¹⁹ Eri awa mholi inono, itobokhi lolu ɔ kpe nono ingme oyawa. ²⁰ Ini ɔgbokhoghuo ɔo lie, "Mhi nono ingme oyi Eshinegba," ama ɔ kiele e biselemhi inyoghuo ɔli, ɔloegbhue ɔ khi. Irari khi ɔgbokhi ni ɔa da nono ingme oyi inyoghuo ɔli ni ɔo me eloe, ɔa dobe ya nono ingme oyi Eshinegba ni ɔa me eloe ghue. ²¹ Omheshe ni iKirisiti ɔ ro na awa na: Eni e nono ingme oyi Eshinegba nya, e mema li nono ingme oyi inyoghuo we.

5

Imuole ni awa mu agbo ɔ le

¹ Onini ɔ da mie shi ɔ ne khi iJesu ɔ khi oni iKirisiti Omiepfuese, Omi Eshinegba ɔ khi, Onini ɔ da nono ingme oyi Ita ne, ɔ li nono ingme oyi omi ɔli. ² Abi awa lie lese khi awa nono ingme oyi imi Eshinegba khi, ini awa nono ingme oyi Eshinegba, ni awa gbo ro ri omheshe oyoli gbe akanya. ³ Ini awa nono ingme oyi Eshinegba egbegbo, awa mema ya ri omheshe oyoli gbe akanya. Ama omheshe eyoli ea ya mu unu irogbekanya.* ⁴ Itobokhi ɔgbokpa ni Eshinegba ɔ bia, lolu ɔ dobe ya mu agbo ɔ le, irudunga oyawa o khi oni imuole. ⁵ Oghuo ɔ dobe mu agbo ɔo le? Se ni ɔgbokhi ni ɔ miesuo khi, iJesu khi Omi Eshinegba.

⁶ Ona khi iJesu iKirisiti ni ɔ bhale, rote iri-ame-batazi, ali rote ɔlia ikushieke abi ɔ ro ghua. ɔa khi rote ame tse, ama li shi ɔlia ni ɔ ku shi eke abi ɔ ro ghua. Ayemhe ɔ pfi

ɔtsele shi ɔ, irari khi oni Ayemhe oyi igesikia lo. ⁷ Irari khi ɔtsele ese e la ɔ. ⁸ Ayemhe, ame, ali ɔlia. Eni ɔtsele ese ena unu oghuo ee ngme. ⁹ ɔtsele oyi agbo awa mie e suo, ama ɔtsele oyi Eshinegba ɔ toto ne. ɔ she pfi ɔtsele shi ingme oyi Omi ɔli ¹⁰ Irarigho, ɔgbokpa ni ɔ mie Omi Eshinegba suo nya, ɔ mholi ɔtsele onana shi udu oyoli. Ama oni ɔa mie Eshinegba suo, eri ɔ roli shi ɔlo-egbholi, itobokhi ɔa mie shi emini Eshinegba ɔ ngme shi ingme oyi Omi ɔli. ¹¹ Oni ɔtsele o khi Eshinegba ɔ she ri agbo na agboagbo na awa. Oni agbo ona o la obokhi oyi Omi ɔli.† ¹² Irarigho, oni ɔ da kugbe Omi Eshinegba ɔ ne, lolu ɔ mholi oni agbo oyi Eshinegba ona. Oni ɔa da kugbe Omi Eshinegba ɔ ne, ɔa mholi agbo oyi Eshinegba.

¹³ Mhi she keke emhikpa shi elemhi ebe ona ghi e, ni a mie iJesu Omi Eshinegba suo, ni a ro mholi ɔli shi udu khi a mholi agbo oyi Eshinegba. ¹⁴ Igbe-udu ni awa a mholi ini awa la odalo oyi Eshinegba a so iromhi khi, awa lese khi eghenge kpa ni awa ro mhila li emhikhoghuo abi o ghole ɔli shi, eri ɔo suo awa ɔ. ¹⁵ Irarigho, abi awa ro da lese khi ɔo suo awa ini awa da mhila emhi ne, awa lese khi awa she mholi emini awa mhila li.

¹⁶ Ini ɔgbokhoghuo ɔ me khi inyoghuo ɔli ɔo lamhe olamhe ni ɔa ri eghuli gbe ɔgbokhi, ɔ lema na li, khi Eshinegba ya ri agbo nali. Eni olamhe oyewe e khi olamhe ni ea ri eghuli gbe ɔgbokhi mhia ngme. Olamhe o la ɔ ni o ri eghuli e gbe ɔgbokhi. ɔa khi olamhe eghogho mhi e a lema shi. ¹⁷ Umha-gueli kpa, olamhe o khi. Ama olamhe o la ɔ ni ɔa ya ri eghuli gbe ɔgbokhi. ¹⁸ Awa lese khi oni Eshinegba ɔ bia, ɔa ya lamhe olamhe, irari khi eri Omi Eshinegba ɔ khukhu ɔli, ini Okphaghi e ɔ khi dobe li ɔli onobe. ¹⁹ Awa lese khi imi Eshinegba awa khi, ali khi Okphaghi e ɔ mheshe e na egbo nya ni ea lese Eshinegba. ²⁰ Awa gbo lese khi Omi Eshinegba ɔ she bhale elemhi agbo, ali khi ɔ she ri ilese ni awa ro lese oni egbegbi Eshinegba. Ali khi awa kugbe oni Eshinegba ni ɔ khi igesikia ɔ, igho awa gbo li kugbe iJesu iKirisiti ni ɔ khi Omi ɔli ɔ. Lolighuo kpe ɔ khi egbegbi Eshinegba, ali oni agbo na agboagbo. ²¹ Eniye eyemhe, a mu egbe e. A

* 5:3 Li ze iḵḵn 14.15 † 5:11 Li ze iḵḵn 3.36

khi mholi emini e ku ę ali ilitsa gbe.

Ebe onuzi-eva ni Iḵḵni O kẹkẹ

¹ Mhẹmhẹ ọgbhali na igbaa oyi eni e mie iḵesu iḴirisiti suọ mhia kẹkẹ ebe ona ghi ẹ.

Yẹyẹ ọkpotoso ni Ẹshinẹgba ọ zẹ ali imi ẹ, ni mhi nono ingme oyewẹ mhi kẹkẹ ọli ghi. Ọa khi mhẹmhẹghuo tşẹ mhi nono ingme oyẹẹ, li shi eni e lẹşẹ igẹşikia. ² Eri anye nono ingme oyẹẹ, itobọ igẹşikia ni o la anye egbe, ni o kie ya la anye egbe agboagbo. ³ Mhi lema Ẹshinẹgba Ita ali iḴesu iḴirisiti Omiḵli e ri okhale ali ilelemhi ali opfomhẹ na awa elemhi igẹşikia ali inono.

⁴ Egbe ma mu mhẹ gba abi mhi rọ suọ ingme oyi imi ẹ eghuo, ni e la angeli ode oyi Ẹshinẹgba, ni ẹẹ riẹlẹ emini ẹ ghọle Ita.

⁵ Irarighọ, nọkpotoso, onana ọa khi omhẹşẹ onogbo ni mhia yele ẹ le, ama oni awa rọte eke lẹşẹ lọ. Eri mhiẹ awa nono ingme egbe awa.* ⁶ Inono ni mhia ngme khi awa mema ya ke ri omhẹşẹ oyi Ẹshinẹgba gbe akanya. Oni omhẹşẹ abi ẹẹ nya a she li suọ li rọte eke vu khi, ẹẹ nya a mema la angeli inono.

⁷ Ebubu ẹgbọ ni ẹ di ẹgbọ e she lasele shi asha kpa elemhi agbo, ni ẹẹ liẹ khi iḴesu iḴirisiti ọa li abi ọgbọ li bhale agbo. Ẹgbọ enana nya, ẹgbọ elo-ẹgbhue e khi, e gbo khi eni ẹẹ khọli Ọmiepfuese. ⁸ Irarighọ, a mu egbe ẹ ini emini awa gbe akanya a shi o khi de awa obọ-a, ama ni awa khi eni a somhopfa gba pfo.

⁹ Mhi gueyẹ ẹ khi ọnini ọa da mu emini iḴirisiti ọ şẹşẹ mhue, ni ọ da ọ, ọa mhọli Ẹshinẹgba. Ama ọnini ọ da mu emini iḴirisiti ọ şẹşẹ mhue ne, ọ mhọli Ẹshinẹgba Ita ali Omiḵli. ¹⁰ Irarighọ, ini ọgbọkhoghuo ọ bhale debẹ ni ọ rọ tsua osẹşẹ olese ni ọa khi onana bhale, khi zẹ ọli lo owa oyẹ le, khi ga fẹ mhọli ikpaghiobọ shi ọli oni osẹşẹ. ¹¹ Ọnini ọ da mhọli ikpaghiobọ shi ọni ọgbọ ọghoghọ osẹşẹ ne, eri ọ kugbe ọli ọ, ni e ga riẹlẹ oni okhọlọ.

Ungmemhi ni o kpukhokho

¹² Mhi ga mhọli emhi ebubu ni mhi kha kẹkẹ ghi ẹ, ama mhi aa nono ni mhi kẹkẹ

* 1:5 Li zẹ iḵḵn 13.34; 15.12,17

wẹ shi ebe. Eri mhi ya ri ochoghọ bhale ya bino ẹ, isheghọ ni awa mẹ egbe imi-alo nu egbe ngme. Ni oghẹlẹ oyawa o vọ. ¹³ Imi inyoghue ni ọkpotoso ni Ẹshinẹgba ọ zẹ, ẹẹ tşẹ.

Ebe onuzi-ese ni Ijoni O keke

¹ Mhemhe ni mhi khi ogbhali.*

Mhia keke ebe ona ghi omole mhe iGayusi ni mhi nono ingme oyoli egbegbo.

² Omole mhe, mhi so iromhi ne, Eshinegba o ka re ze, ali emhikpa e ke je odalo ne onete abi ayemhe oye o lie je odalo shi o.

³ Egbe ma mu mhe gba abi eni anye ga miesuo eghuo e ro bhale ya bino anye, ni e ro guele khi u ma mu igesikia mhu e ali khi u kiele e ngeli angeli igesikia. ⁴ Emhese ea la o ni o remhe e ghele, abine khi ini mhi suo khi imi mhe e la angeli igesikia.

⁵ Omole mhe, u ga ri igesikia ri ele emhi ebubu ro kpaghie inyoghuo awa ni awa ga miesuo obo, abi e ririele khi epfese. ⁶ Eni egbo e she gue ingme inono oye ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la akana. Kpekpe kpaghie we obo ni e dobe ri oni okiali ke je odalo abi o li ghole Eshinegba. ⁷ Itobo oni Eva ona, e ro vu oni okiali ona, ni o khia khi ea lama mie eni ea mie Eshinegba suo ikpaghiobo. ⁸ Irarigho, awa egbo eyi iKirisiti, awa khi eni e mema ya kpaghie eni egbo eghogho obo, ni awa kugbe we o gbe oni akanya, shi igesikia.

⁹ Mhi kpe keke ebe ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli oye, ama iDiofisi ni o kie kpe ligho nono ni loli ralo na eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, oa lama ri emini mhi gueye oli gbe akanya. ¹⁰ Irarigho, mhi kha bhale, mhi ya guele emini o ri ele le gboo. Abi o lie gue anye ezo, ni o lie kieno egholi ma anye. Ogho oa ga bu oli, ama oa gbo lama mie apfowa ni awa ga miesuo. Eri o ga khu egbo ni e nono ni wewe e mie we shi owa ya fie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹¹ Omole mhe khi ke khonya angeli obe, ama khonya eminete. Oni o da ri ele eminete ne, Omi Eshinegba o khi. Onini o da ri ele onobe, oa lese Eshinegba.

¹² Ogbokpa oo ngme onete oyi iDemetiriusi. Egbegbi angeli igesikia oyoli o gbo pfi otsele

na li. Anye gbo ri otsele oyanye ma o. A lese khi otsele oyanye khi igesikia o khi.

Otse ni o kpukhokho

¹³ Emhi ebubu e la o ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. ¹⁴ Mhi sa khi mhi ya kele bhale ya me, ni awa me egbe imialo nu egbe ngme. ¹⁵ Opfomhe o ka nu e la. Emole e ni e la oola, ee tse e. Kpekpe tse emole anye nya ni e la oobo, otuoghughuo.

* 1:1 Li ze Ika 19.29; iRom 16.23; 1 iKori 1.14

Ebe ni IJudu Ọ keke

¹ Mhẹmhe ijudu ni mhia ga ijesu iKirisiti, ni mhi gbo khi inyoghuo ijemhisi mhi keke ebe ona.*

Eni Eshinegba Ita o ze, ni o nono ingme oyewe, ni a ri akhukhu oyi ijesu iKirisiti khukhu, mhi keke oli ghi.

² Ilelemhi ali opfomhe ali inono ni e gbeku o, e ka khi oyewe.

Epfua oyi egbo esese egbholi

³ Emole mhe ni awa ga a ga Eshinegba, o mema ghole mhe ni mhi keke ingme imiepfuese ni awa mholi shi ebe ghi e, ni mhi ro me khi o mu egbe ne ni mhi ri ebe ya ri udu shi e o, ni a dobe gbelighi shi oni irudunga ni Eshinegba o ro nga egbo eyoli obo agboagbo kpa. ⁴ Oni irudunga o she la okhena, irari khi egbo ni ea ya na ulishi Eshinegba e she kuma awa o ni awa aa lese. Eni e mu ilelemhi oyi Eshinegba nyene, khi eri o ri egheghe na we e ro ke li itsebo. E kie ijesu iKirisiti ni o khi Oga ali Onomhue oyawa. O she tese ni Ebe-no-pfuase o ro kpe te eke ngme oli khi eni e ya pfua ele iguezo e khi.

⁵ Irari khi ini a ririe kpe kie lese ena nya, mhi kie gbolo e yele e le khi Onomhue o rue egbo eyoli rote eke ijipiti lasele, ama, elelese, o pfuse eni ea lama miesuo ni e la we iteva-a.† ⁶ A sato khi igeni ni ea mu omhese ni a ro na we mhue, ni e lase ashini a re we shi-a. Eri o rewe shi obili, o ri iweghe na agboagbo ge we, o rewe e ke iguezo ona ogbele ni o fune ni a la ya pfuse we a. ⁷ A sato khi igho egbo iSodomu ali iGomora ali eni e la eoli ni e mama we e li i ngeli, ni e ro ku abo lo itsebo ali ighue ebe imumu. Eri a na we osoli na agboagbo, ro re we riele irokhokho, ro tse agua ye egbo kpa.‡

⁸ Igho eni egbo ena, e li la elena ni o rewe lamhe ri ichimhi mu egbe we, e ri ukpeloe

gbe omhese oyi Eshinegba, e tigbe gbo me igeni na idane bie. ⁹ Egbegbi ageni ni o fune nya ni a lu iMakieni oa fe gbudu ri ungmehi imebie pfueche Okphaghe-a, abi e ro khe olimhi oyi iMosisi, ama eri o lese lie, "Onomhue o kie e."§ ¹⁰ Ama eri eni egbo ena e kie pfi itsue e manya egbo shi emini ea ririe lese udi oli. Eri e li abi elamhako ni ea ya sa. Angeli obe oyewe o ze ni e ro pfua. ¹¹ Epfua e ya pfua! Ode oyi iKeni e rote, eri itobo ukpago ri egbewe ni ode ni oa gbe akanya de abi oni iBelamu o riele. E nga engo, abi iKora o li nga engo, ni o ro li pfua.* ¹² Egbo ukhimhi elemhi e khi ini e nu e la ukue ni a la le eminale inono. E ri umha a na omama ali ulishi, e ro nu e a le eminale. Egbewe tse, e so eminale e shi idi. Eri e li abi uza ni akpekpeli o tsua kia. Eri e li abi era okase ni ea ya mo idumhi, ni a vu a pfia, e khakha. ¹³ Eri angeli oyewe o ri egbe a khasa abi ofulu oke oniemi ni akpekpeli oo tsughuse. Eri e li abi ikpetata ni e kele-a, ni Eshinegba o ri obili ni o limhi shi eke e khe agboagbo.

¹⁴ Agbhotu ishilua, Enoki o khi ini a rote Adamu leli oli, ayemhe o ro ngme ingme angme-shi-ekere oyi egbo ena, ni o la lie, "Ghe khi Onomhue oo bhale, loli ali igeni agbele agbele eni e pfuase eyoli, ¹⁵ ni o ro bhale ya gue ogbokpa ezoo, ni o ro pfa ezoo mu egbo ebe nya shi ingeli ebe ni e ri ode obe ngeli, ali ingmemhi ebe ni e toto ni egbo ebe e ngme deba li." ¹⁶ Egbo awolo ali eni ee me umha-gueli oyi ogbo e khi, oghuemhe obe oyi egbewe e deba, e ri unu e nyanofele shi osomhi ro ti egbewe nga. E ri ikhomhi akore titi egbo, ini o ba me asha ti we egbe.

Itse-agua ali Ude

¹⁷ Ama emole mhe, a sato emini ighi-somhi na kee eyi iKirisiti Onomhue e ngme shi eke. ¹⁸ Ee gweye e khi, "Ogbele ikpukhokho, egbo ni e ri egbo e li egia, ni e ya ke deba oghuemhe ebe eyewe e ya la o."† ¹⁹ Eni egbo ena ee pfi okemhi shi e iteva. Isamhi agbo, ni udu oyewe o gweye we, ee deba. Ea mholi Ayemhe oyi Eshinegba.

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3 † 1:5 Li ze Okiali 12.51; iNoba 14.29-30 ‡ 1:7 Li ze Igbae 19.1-24 § 1:9 Li ze iDan 10.13,21; 12.1; iRo 12.7; iDeut 34.6; iZaka 3.2 * 1:11 Li ze Igbae 4.3-8; iNoba 22.1-35; 16.1-35 † 1:18 Li ze 2 iPit 3.3

²⁰ Ama ẹẹ emọle mhe, a ke sese egbe ẹ ode irudunga ni o pfuase. A ke lema elemhi Ayemhe-no-pfuase ²¹ A la elemhi inono oyi Eshinegba abi a li migha a khe ilelemhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o re ẹ bhale agbo na agboagbo.

²² Le elemhi eni e mhue akhokhomhe shi irudunga oyewe. ²³ Tsumhi egbo ni ẹẹ nono ni wewe e mie iwali osese egbholi suo abine khi u wa ti ogbo erali lasela, lelemhi egboese ni e nono ikpaghiobo. Ama mu egbe ẹ ini e khi yese li de pfilo olamhe eyewe.‡

Iromhi ikueghie

²⁴⁻²⁵ Awa ri ikueghie na Eshinegba Otsumhi oyawa itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa! Lori o dobe ya mu ẹ mholi ini u khi de, ni o re pfuase, re ẹ ghele odalo oyoli ni o mholi ufumhi. Eshinegba, lolighuo o fute ni a ri ufumhi, ekpe, ekpabo ali omhese ẹ na, neni a me igbaekele agbo, ghe memena, ali agboagbo. Atse.

‡ **1:23** Abi a li keke ona shi elemhi iGiriki khi. 'Khi mholi emini u ri itsua ni idiegbe olamhe e ri ichimhi a mu li.'

Irokhase Ni iJoni o keke

Ikhueghie ungmehi-a

¹ Ebe ona a keke imekeguele oyi iJesu iKirisiti shi ni Eshinegba o ro nali ni e khi emini a ya me ni ode o ke nu, ni o rote obo oyi ageni rokhase iJoni oni oo ga oyoli. ² IJoni o pfi otsele shi emhi nya ni o me ni o khi ungmehi oyi Eshinegba ali otsele oyi iJesu iKirisiti. ³ Ikhivose o khi na ogbo ni o ya ze ingmemhi eyi imeguele ena, ikhivose o li ya khi na ogbo ni o suo we, ali oni o ri emini a keke shi o gbe akanya, irari khi oni egheghe ni a ro ya me eni emhi enana nya o she ti bhale. ⁴ IJoni o ri otsele ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua ni e la eke Esha.

Okhale ali opfome o ka khi oye rote obo oyoli, Oni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ni o kie gbo ya bhale. Iyemhe ishilua ni e migha odalo ukpekhomhi oyoli e li e tse e.* ⁵ Li shi iJesu iKirisiti ni o khi otsele ona igesikia, oni o te odode mu eghuli o le, ni o mheshe na ighie na agbo, o li ri otsele ghi e.†

Loli ni o nono ingme oyawa, ni o ri o lia eyoli rue awa olamhe eyawa le, ⁶ o she ri awa khi ighie ali ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e ke ga Eshinegba oyoli ali itali. Ufumhi ali ekpabo e khi eyoli agboagbo ya je agboagbo! Atse.‡

⁷ A ghe i, o ya la
elemhi otughunu
ke bhale,
ukpele nye e ya me oli,
ghe egbo ni e sono li iwere.
Egbo nya na eke agbo
e ya vie oya irari oyoli.

Igho o ya li! Atse.§

⁸ “Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega.” Eshinegba Onomhue Nofune nya o ngme gho, Oni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ali ni o ya bhale.*

Oni o li abi Omi ogbo

⁹ Mhemhe iJoni ni mhi khi inyoghuo e ni awa ga me osoli, ni awa ga mholi obo shi omheshe ali ni awa kuegbe-a regbemie itobo iJesu. Abi mhi ro la eke ni i la iteva oke oniemhi ni a lu iPatimosi irari ungmehi oyi Eshinegba ali otsele oyi iJesu. ¹⁰ Ayemhe o tiemhile shi mhe o ogbele oyi Onomhue, mhi suo uruli na leghe nabi akala ukhokho oyemhe. ¹¹ Oni uruli oo, “Keke emini u me shi ebe, ni u rue oli ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua eni e la eoli Efesosi, ali iSimirina ali iPagamu ali iTiatira ali iSadisi ali iFiladefia ali iLaodisha.” ¹² Mhi mu egbe nyene ni mhi me uruli ni o nu mhe e ngme. Abi mhi ro nyene egbe, mhi me ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga. ¹³ Ifui eni ikhuli ni a ri akpa ru e nga, mhi me ogbo, “Ni o li abi Omi Ogbo.”† O so itsua na dogo ni e ramhi oli imekene awe, ni o ri ugbhobho igolu mu aye. ¹⁴ Ukhomhi ali itsu eyoli ee pfuase abi afuolu, ee pfuase pepere abi otughunu opfopfo, ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi erali. ¹⁵ Awe eyoli e ge nyagha abi akhuli ide. Uruli oyoli oo de limhilimhi abi ikhoshe oyi utumhi oke nofuni ni o rote ikhomhi eche tu e tiemhile.§ ¹⁶ Obita oyoli o mu ikpetata ishilua mhue, itakobi ozalo eva o rote unu oyoli lasele. Alo eyoli e ga nyanyanya abi ovo o khueghie unu-a. ¹⁷ Abi mhi ro me oli, mhi de yeshi oli awe abi oni o she ghu-a. Ama o ri obita oyoli nga mhe egbe, oo mhe, “Khi na ulishi, mhemhe mhi khi Onodode ni mhi khi oni o kpe ukhokho.* ¹⁸ Mhemhe mhi khi Oni o la agbo, Mhi kpe ghua, ghe khe khi mhi la agbo agboagbo. Mhi mu okpe eghuli ali ilimhi mhue obo.

¹⁹ “Irarigho, keke emini u me, emini aa me mena, ali emini a ya me ini oo deni. ²⁰ Osheli oyi ikpetata ishilua ni u me mhe obita ali ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga na. Eni ikpetata ishilua wewe e khi eni igeni ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua, eni ikhuli ikpa ishilua e khi

* **1:4** Li ze Okiali 3.14; Iro 4.5 † **1:5** Li ze Aza 55.4; Iwolo 89.27 ‡ **1:6** Li ze Okiali 19.6; Iro 5.10 § **1:7** Li ze iDan 7.13; iMat 24.30; iMak 13.26; iLuk 21.27; 1 iTesa 4.17; iZaka 12.10; iJon 19.34,37 * **1:8** Li ze iRom 1.17; Iro 22.13; Okiali 3.14 † **1:13** Li ze iDan 7.13 ‡ **1:15** Li ze Ezik 1.24; 43.2 § **1:15** Li ze iDan 7.9; 10.6 * **1:17** Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 2.8; 22.13

igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua.

2

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli Efesosi

¹ “Keke enana ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli Efesosi: Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu ikpetata ishilua mhue obita, ni o o kia ifuabo eyi ikhuli igolu ni a ri ikpa ru e nga. ² Mhi lese onete ni aa rieḡe ali itotobo gbe akanya oyeḡe ali iregbemie oye e. Mhi lese khi aa ya so eḡbo okholo shi iteva oye e, ali khi a she mu eḡbo ni e lu egbewe ighiusomhi na keke fe bino, a me khi eḡbholi ee lo. ³ A she mhue iregbemie, a ri egbe mie omunu irari eva oyemhe, aa ti egbe je ukhokho. ⁴ Ama mhi mholi ona ya gue shi e egbe, khi a she kie inono ni a te eke mhue. ⁵ A sato ashini a ti nga ramhi elemhi ayemhe ni a te de. A mu pfi, ni a rieḡe emini a kpere te eke e rieḡe gbo ke rieḡe. Ini aa mu pfi, mhi ya bhale deba e ya wolo ikhuli ni a ri ikpa ru e nga eye e ashini e la le. ⁶ Ama a mhue onete ona ni a rieḡe. Eri angeli eyi eḡbo iNikolaita e kpare e, ni o khia khi e lili e kpare mhe. ⁷ Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.* Oni o da mu o le ne, mhi ya lama na li ni o le ukpamhi ora oyi agbo ni o la Apfe oyi Eshinegba ni o la iloghie.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSimirina

⁸ “Keke enana ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iSimirina.† “Enana e khi ingmemhi eyi oni o ralo ni o gbo kpe ukhokho, ni o ghu-a ni o gbo bhale agbo. ⁹ Mhi lese osoli ali umhame oyeḡe, ama a mholi epfue. Mhi lese ungmehi opfueche ni eḡbo ni e lu egbewe iJu ni ea khi, e ro o pfueche e-a, no khia khi eḡbo owa ugamhi oyi okphaghi e khi. ¹⁰ A khi na ulishi osoli ni o o bhale na e. A ghe i, okphaghi o ya pfi eghuo lo oḡba ighumha ni a mu e fe bino, a ya nase e oḡbele igbe. A mu irudunga oyeḡe mhue ramhi eghuli,

egheḡe agho, mhi ya ri arula oghie agbo na e. ¹¹ Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Oni o da mu o le ne, eghuli ni uzeva o ya ramhi oli egbe.‡

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iPagamu

¹² “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iPagamu.

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o mholi itakobi ozalo-eva ni o lolo e mu. ¹³ Mhi lese ashini a la, ikhi ashini okphaghi o ri ukpekhomhi oyoli shi. Ama a kie mu eva oyemhe mhue. Aa kie irudunga ni a mholi na mhe. Gbo li shi eḡeḡe oyi Atipasi, ni o khi otsela oyemhe ni o migha shi igesikia, ni a gbe-a shi ifu apfe oyeḡe ashini okphaghi o ngeli. ¹⁴ Ama mhi mhue ikuku ingme shi e egbe. A mholi eḡbo eghuo iteva oyeḡe ni e mu osese oyi iBelamu mhue. Loli o sese oghie iBalaki o di eḡbo iZireni lo olamhe. Eri o gueye we e le eminale ni a ro luase obo na ikhumhi ali e ke ku itsebo. § ¹⁵ Igho a gbo mhue eḡbo ni e mu osese oyi iNikolaita mhue. ¹⁶ Irarigho, a mupfi. Ini o a khi igho, mhi ya kele bhale ya ri itakobi ni o la mhe unu nu we kholi. ¹⁷ Oni o ze eso o ro suo abi Ayemhe o gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Oni o da mu o le, mhi ya ri ibuledi eghuo ni a ro sheli na li le. Mhi gbo li ya ri eche opfopfo na li ni a keke eva onogbo shi, ni oḡbo okhoghuo o a lese, se ni oḡbo ni o mie oni echeli.*

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iTiatira

¹⁸ “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iTiatira: Enana e khi ingmemhi eyi Omi Eshinegba ni o mhue ikpamhi alo ni e ge abi elemhi erali, ni awe eyoli e li abi ide. ¹⁹ Mhi lese ikanya eye e, abi a li mholi inono ali irudunga ali abi a li ga egbe e ali iregbemie ni a mholi. A gbolo e rieḡe memena dose abi a te eke li. ²⁰ Ama mhi mhue ingme onana ni mhi ya gue shi e egbe. A mie oni okpotso iJezebe ogho lama, oni o lu eḡboli omekeḡuele. Rote osese oyoli o te di eni ee ga eyemhe ya lo

* **2:7** Li ze Igbae 2.9; Iro 22.2; Ezik 28.13; 31.8 † **2:8** Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 1.17; 22.13 ‡ **2:11** Li ze Iro 20.14; 21.8 § **2:14** Li ze iNoba 22.5,7; 31.16; iDeut 23.4; iNoba 25.1-3 * **2:17** Li ze Okiali 16.14-15; 16.33-34; iJon 6.48-50; Aza 62.2; 65.15

itşebõ, ni e gbolo a le eminale ni a rõ luasõ ikhumhi.† 21 Mhi she ri eghẽghẽ na li ni õ rõ mupfi lase itşebõ eyõli le, ama õa ghõle õli. 22 A ghe i, mhi ya ri ughuamhi pfi õli gbe she ukpho osoli, mhi ya pfi eghõ ni e nu õli kia okia lo osoli, seş ni e mupfi lase ode õkholõ oyõli le. 23 Mhi ya ri eghuli gbe imiõli, eghẽghẽ aghõ eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suõ e ya leşẽ khi mhemhẽ khi õni õõ bino udu ali isamhi eyi õghõ. Mhi ya falı e ota abi õghõghõ õ li gbe.‡

24 “Ama eş ni e kpõle shi eoli iTiatira ni eå lama mu oseş eyi iJezebe mhue, ni aa lama wena owena eyi õkphaghie ni eş lu osheli ni e limhi, mhi aa ya khi omhese olese nga e ike. 25 A leşẽ mu emini a mhõli mhue obõ eghõghõ ya ramhi ni mhi rõ ya bhale. 26 Oni õ mu õ le, ni õ ri õghuemhẽ oyemhẽ gbe ya ramhi ukpeşẽ, mhi ya ri ishishi nali ke mhese şhi. 27 ‘O ya ri akhuli mhue obõ ke mhese na we, õ ya guõghõ we-a abi a liẽ ma ekhe.Ş 28 O ya mhõli afu onabi mhi rõte obõ oyi Itamhẽ mie. Mhi gbo ri ukpõtata anukpesumegie na eluzogbe na li.

29 “Oni õ zẽ esõ, õ rõ suõ abi Ayemhẽ õ gueye eni igbaa nya oyi eni e mie iJesu iKirisiti suõ.

3

Ebe ni a keķe ghi igba eni e miesuõ ena eoli iSadisi

1 “Keķe ona ghi aģeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suõ na eoli iSadisi.

“Enana e khi ingmemhi eyi õni õ mu iyemhẽ ishılua eyi Eşhineģba ali ikpõtata ishılua mhue. Mhi leşẽ ikanya eyeş. A mhõli eva onete abi ezeşẽ khi a la agbõ, ama eri a ghua. 2 A gualẽ ni a zese emini o kpõ e le-a ni e nono ni e ghua. Irari khi mhi me ikanya eyeş khi eå gba pfo odalo oyi Eşhineģba oyemhẽ. 3 A ri itobõ ighõ sato emini a she mie ni a suõ, a ri õli gbe akanya, a mupfi. Ama ini aa da gualẽ, mhi ya bhale abi oghiatõ, aa ya leşẽ eghẽghẽ ni mhi rõ ya bhale na e.* 4 Abi o kie li ena, a kie mhue

egbõ eghuo eoli iSadisi ni eå ri ichimhi mu itsua eyewe. E ya sõ itsua epfopfo nu mhẽ kia, irari khi e te õ. 5 Oni o mu õ le, ighõ õ li ya sõ itsua epfopfo. Mhi aa ya shishi eva oyõli ebe ni a keķe eva oyi eni e ya mhõli agbõ na agbõagbõ shi-a. Ama mhi ya ngme ingme oyõli le khasẽ itamhẽ ali iģeni eyõli.† 6 Oni õ zẽ esõ, õ rõ suõ emini Ayemhẽ õ gueye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suõ nya.

Ebe ni a keķe ghi igba eni e miesuõ ena eoli iFiladefia

7 “Keķe ona ghi aģeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suõ na eoli iFiladefia. Ena e khi ingmemhi eyi õni õ pfuasẽ, ni õ khi iģesikia, ni õ mhõli okpe oyi iDefidi. Oni õ kha khueghie-a, õghõ õa laõ ni õ dobe ya khukhu, õni õ kha khukhu, õghõ õa dobe khueghie-a.‡ 8 Mhi leşẽ ikanya eye e. A ghe i, mhi she khueghie ode-a shi eķe na e, ni õghõ õa dobe ya khukhu. Mhi leşẽ khi ukuku itoto a mhõli, abotseku khi ighõ, a kie ri ungmehi oyemhẽ e gbe akanya, aa tigbe kie eva oyemhẽ. 9 A ghe i, mhi ya ri eni e la owa ugamhi oyi õkphaghie ni e lu egbewe iJu ni o khia khi eghõli e lo, bhale ya nyese ukhomhi shi e ufueģe ni e leşẽ khi mhi nono ingme oyeş.Ş 10 Irari khi a ri omhese oyemhẽ gbe akanya ni o gueye e a ri irabõmudu ri egbe mie, mhi ya rue e imufe le, ni õõ bhale eķe agbõ nya. Imufe ni o ya mu eghõ na agbõ nya fe bino. 11 Mhi ya keķe bhale. Mu emini u mhõli mhue toto, ini õghõkhõghuo õ khi mie e arula oghie oye. 12 Oni õ da mu õ le ne, mhi ya rõli khi õķe elemhi Owa ugamhi oyi Eşhineģba oyemhẽ. Oa ya tigbe rõte aghõ vu. Mhi ya keķe eva oyi Eşhineģba oyemhẽ shi õli egbe, li shi eva oyi eoli oyi Eşhineģba oyemhẽ ni o khi iJerusalemu onogbõ, ni o rõte Eghiele oyi Eşhineģba oyemhẽ e tiemhile ali eva onogbõ oyemhẽ.* 13 Oni õ zẽ esõ, õ suõ emini Ayemhẽ o gue e ye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suõ nya.

Ebe ni a keķe ghi igba eni e miesuõ ena eoli iLaodisha

† 2:20 Li zẽ 1 Ighie 16.31; 2 Ighie 9.22,30 ‡ 2:23 Li zẽ Iwolo 7.9; iJere 17.10; Iwolo 62.12 § 2:27 Li zẽ Iwolo 2.8-9

* 3:3 Li zẽ iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 16.15 † 3:5 Li zẽ Okiali 32.32-33; Iwolo 69.28; Iro 20.12; iMat 10.32; iLuk 12.8 ‡ 3:7 Li zẽ Aza 22.22; iJobu 12.14 § 3:9 Li zẽ Aza 49.23; 60.14; 43.4 * 3:12 Li zẽ Iro 21.2; Aza 62.2; 65.15

14 “Keke ona li ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iLaodisha. Enana e khi ingmemhi eyi Atse, ni o khi otsese oni o ze ri egbe e nga, ni o khi igesikia, oni o mhesese e na emini Eshinegba o ma nya.† 15 Mhi lese ikanya eye e khi, aa mhue utomhi wekhi eri a pfo. O kha ti ini a khi oghuo o lo. 16 Irarigho, itobo khi a rimhe, ni aa ro to wekhi eri a pfo, mhi ya rote unu oyemhe to e pfia. 17 Irari khi a lie, ‘Mhi pfue, mhi she ti epfue ma, mhi aa ke mhue emini o to mhe.’ Ama aa lese khi egbo eyemhe a khi, eni a vie osoli e na, ena umhame, ni e khi ezalo ali ebanoa. 18 Irarigho, mhia ye e ude ni a nu mhe de elomho ni a ri erali nye-a ini a mele eni e pfue-a, ni a mholi itsua epfopfo ni aa so, ni a ro khukhu irumheba omama eye e. Ni mhi ri ogugu na e vi shi alo ni a ke me eke. 19 Egb o ni mhi nono ingme oyewe, mhi ya dese, mhi gbo sheshe we shi ode, irarigho a mhue omuegbe ni a mu nyene.‡ 20 A ghe i! Mhi migha ode mhia kpheli ob o, ini ogbokhoghuo o suo uruli oyemhe ni o ro khueghie-a na mhe, mhi ya lo le, mhi nu oli le, o nu mhe le. 21 Oni o mu o le, mhi ya lama na li ni o nu mhe shito ukpekhomhi oghie oyemhe, ezese abi mhemhe mhi li mu o le ni mhi nu Itamhe shito ukpekhomhi oghie oyoli. 22 Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.”

4

Ugamhi na iloghie

1 Abi mhi ro me ena dose se, mhi ke gbo me imeke olese. Mhi me khi ode o khueghie-a shi iloghie, mhi suo khi uruli ni o kpe nu me mhe ngme abi akala. Oo mhe, “Bhale odane ana, khi mhi ya re khasa emini a ya me ini ena e dose se.” 2 Utoghuo kpe mhi la elemhi Ayemhe, mhi me odalo oyemhe khi ukpekhomhi o migha iloghie, khi ogbo o shito nga o. 3 Oni o shito o, o li abi eche ni oo ge ni a lu ijasipa ali ikaneliani. Ogaji ni o li abi eche ughegbe ni a lu emeradi o vi gasa oni ukpekhomhi.* 4 Ikpekhomhi uye ali ene elese e la gasa oni

ukpekhomhi. Egbhali uye ogbo ali aane e shito eni ikpekhomhi. E so itsua epfopfo, e rughu irula oghie igolu shi ukhomhi. 5 Rote oni ukpekhomhi oghie, inyamhisalo am e ali ingmolo oyi akphala e te o o lasele. Rote oni ukpekhomhi oghie ikpa ishilua e lala ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba.† 6 Ali khi oni ukpekhomhi khi emini o li abi oke ighegbe oniemhi o la odalo oli ni o pfuase ni a te e me eke gboo.

Elamhako aane ni e mhue ayemhe ni e ze alo gasa egbe odalo ali ukhokho, e le gasa oni ukpekhomhi oghie roli shi iteva. 7 Emini o mhue ayemhe onodode o li abi idu, onuzava o li abi ena, onuzase o ze alo abi ogbo, onuzi-aane o li abi akpa odegbe ni oo fiala.‡ 8 Eni elamhako aane ena e mholi ipfua esesa esesa, e mholi ikpamhi alo gasa idiegbe, li ghe elemhi ipfua eyewe, Ele oguota ali ele iyose ea tigbe e yemhe-a, eri e lese lie,

“Ipfuase, ipfuase, ipfuase
khi Eshinegba Onomhue
Nofune nya,
Oni o khi loli,
ni o kie kpe khi loli,
ali ni o ya bhale.”§

9 Ini eni elamhako aane egho e da ri ufumhi ali ekpe ali ikphemhi na oni o shito oni ukpekhomhi oghie ne, ni o la o a le ele na agboagbo, 10 eni egbhali uye ogbo ali aane egho, e de ya yeshi na oni o shito oni ukpekhomhi, e ri kphemhi na oni la o a le ele na agboagbo. E gueghie irula eghiele eyewe shi eke odalo oni ukpekhomhi oghie, ee lie.

11 “U teo Onomhue ali
Eshinegba oyanye,
Ni o mie ufumhi
ali ekpe ali ekpabo,
Irari khi yeye u ma emhikpa.
Oghuemhe oye u ro ma we,
loli e gbo ro la o abi a li ma we.”

5

Ebe ali Omi Osumha

1 Mhi ke gbo me oni o shito oni ukpekhomhi oghie khi o mu ebe ni a keke emhi shi odalo oli ali ukhokho oli mhue

† 3:14 Li ze Ekpi 8.22 ‡ 3:19 Li ze Ekpi 3.12; Iburu 12.6

Iro 8.5; 11.19; 16.18; Ezik 1.13; Iro 1.4; iZaka 4.2 ‡ 4:7 Li ze Ezik 1.22,5-10; 10.14

* 5:1 Li ze Ezik 2.9-10; Aza 29.11

* 4:3 Li ze Ezik 1.26-28; 10.1 † 4:5 Li ze Okiali 19.16;

§ 4:8 Li ze Ezik 1.18; 10.12; Aza

obita. A ri erueli rote asha ishilua to oli ma.*
 2 Mhi me ageni ni o fune ni o tsesengme leghe odo lie, "Oghuo o ya dobe maghie eni erueli oni ebe-a?" 3 Ama ogbokhoghuo o la iloghie, wexhi eke agbo, wexhi ikpoke na agbo, ni o dobe khueghie oni ebe-a, ukeneta khi eri o dobe ya bino elemhi oni ebe. 4 Mhi vie egbegbo irari khi aa me ogbo ni o teo ni o ya khueghie oni ebe-a wexhi ni o bino elemhi oli. 5 Otuoghuo eni egbhali egho odo mhe, "Khi ke vie! Ghe khe, Odumhi na unuekpe oyi iJuda, Omiami iDefidi o she mu o le. O dobe ya khueghie oni ebe-a ali erueli ishilua eyoli."†

6 Igho mhi me khi Omi Osumha khi o migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie ni elamhako aane egho, ali eni egbhali e gase. O li abine khi a she kpe gbe oli-a. O ze ekphali ishilua ali ikpamhi alo ishilua ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba ni o she ghie je eke agbo nya.‡ 7 Oni omi osumha o le ya rue oni ebe obita oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie. 8 Abi o ro rue oni ebe se, eni elamhako aane egho ali egbhali uye ogbo ali aane, e de yeshi odalo oyi oni Omi osumha. Wewe nya ogbogbo o mu efa mholi obo ali itasa igolu ni ituale afu era ni a tose e vo, ni e khi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so. § 9 E to uwolo onogbo, e lie,

"U te oni o rue oni ebe,
 u gbo te oni o ya maghie
 erueli ni a ro ma o-a,
 Irari khi a gbe-a,
 U ri o lia eye de egbo
 na Eshinegba,
 egbo ni e rote agbo nya bhale
 rote unuekpe nya ali
 emue ododa ali egbo ododa nya.*

10 U rewe mele ighie
 ali ekpodalo-ugamhi ni e ga
 Eshinegba oyawa-a.
 E ya la agbo ke mhesa."†

11 Mhi bino mhi suo iruli eyi igeni ebubu ni e ramhi igbele ali idududu. E le gase oni ukpekhomhi oghie ali elamhako egho ali eni egbhali.‡ 12 E ri ukpokpomhi uruli i to uwolo, e lie,

"Oni o teo Omi osumha
 ni a gbe-a o khi,
 ni o mie ekpabo ali epfue
 ali ilosingme ali itoto,
 ali ekpe ali ufumhi
 ali ikueghie!"

13 Mhi tigbe suo khi emhikpa ni a ma na iloghie ali eke agbo ali ikpoke na agbo ali ena oke oniemhi ali emini e lao elemhi oli nya khi e to uwolo, ee lie,
 "Oni o shito oni ukpekhomhi
 ali Omi osumha,
 Ikuighie ali ekpe
 ali ufumhi ali ekpabo,
 e khi eye, rote
 agboagbo ya je agboagbo!"

14 Eni elamhako aane egho e li, "Atse," eni egbhali egho, e de yeshi, e ga li.

6

Eni erueli

1 Mhi tokpe bino abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onodode elemhi eni erueli ishilua-a. Mhi suo khi oghuo eni elamhako egho o ngme abi uruli akphala, odo li, "Bhale!" 2 Mhi bino, ghe achi opfopfo odalo oyemhe khe! Omose ni o nga li o mu usheli mhue, a ri arula oghie na li, o nga oni achi ya fie abi okholi-okhue ni o kholi mu o le ni o gbo vu ya kholi mu o le.*

3 Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-eva-a, mhi suo khi elamhako onuzava o ngme, odo li, "Bhale!" 4 Mhi me khi achi olese ni odo yile nyogho o fie lasele. A ri afu na oni o nga li ni o ro rue opfomhe eke agbo-a, ni o ro ri egbo ke gbolo egbe we-a. A ri ogbhoro oniemhi na li.†

5 Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ese-a, mhi suo khi elamhako onuzi-aase o ngme, odo li, "Bhale!" Mhi bino, ghe achi obishi odalo oyemhe khe! Oni o nga li o mu emini a ro o mhesa ukhomhi oyi emhi.‡ 6 Mhi suo khi emini o li abi uruli o la elemhi ifuabo oyi eni elamhako aane egho ngme, odo lie, "Ifata ogbeleghuo a ri ago oghuo oyi ado e de, idiakpala ese oyi okpa, o li migha

† 5:5 Li ze Igbae 49.9; Aza 11.1,10 ‡ 5:6 Li ze Aza 53.7; iZaka 4.10 § 5:8 Li ze Iwolo 141.2 * 5:9 Li ze Iwolo 33.3; 98.1; Aza 42.10 † 5:10 Li ze Okiali 19.6; Iro 1.6 ‡ 5:11 Li ze iDan 7.10 * 6:2 Li ze iZaka 1.8; 6.3,6 † 6:4 Li ze iZaka 1.8; 6.2 ‡ 6:5 Li ze iZaka 6.2,6

shi ifata ogbeleghuo. Khi yese oili olivu-a ali onyo!”

⁷ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ene-a, mhi suo khi uruli oyi elamhako onuzi-aane o o li, “Bhale!” ⁸ Igho mhi me achi ni o li abi oni o ya ghu-a. Oni o nga li a lui Eghuli, ali eghiele ilimhi oo deba li udidi, a ri afu na we ni e ro ri ogbhoro ali okiamhi ali ighuamhi ali elamhako okhena gbolo egbo iku akemhishi asha ene egbo na eke agbo-a. §

⁹ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ishe-a, mhi me iyemhe eyi egbo na gbolo-a irari ungmehi oyi Eshinegba ali otsele ni e mu mhue ufui oni atete. ¹⁰ Ee vie leghe, e lie, “Onomhue ni o khi ona ipfuase ali igesikia, egheghe onoghuo u ro ya gue egbo na agbo ez, ni u ro ya ye okhue oia eyi anye obo oyewe na anye?” ¹¹ Egheghe agho, a ri itsua epfopfo na we. A gueye we e migha ne ukuku o, ramhi egheghe ni eni ee ga nabi wewe etuangme ni a nono ni a li gbolo-a e ro ya gba. Ezeze abi a li gbolo wewe-a.

¹² Mhi bino abi o li khueghie erueli onuzi-esesa-a. Ukpokpomhi eke o kulu. Ovo o bishi-a abi ode abuma ni a ri iriria elamhi do. Uki nya o yile-a abi oia.* ¹³ Ikpetata na idane e deno kule eke abi ikpamhi okhuaeni ni ea yile ne e lie de kule ini akpekpeli ni o ze o jighise we. ¹⁴ Irarogbe o khili ode-a abi a lie khili ighele eke-a. Ite nya ali eke ni e la iteva oke, a rue we ashini e la le. †

¹⁵ Egheghe agho, ighie na eke agbo ali ekhemhue ali idenomokhali ali eni e mhali epfue ali eni e mhali ekpabo ali ogbokpa ali ighumha ali eni ea khi ighumha, e na ya sheli ifui irui ali eche na ite. § ¹⁶ Ee vie lu ite ali eche eniemhi, e lie we, “A de mu anye ni a ri anye sheli eloe oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie ali ofu oyi oni Omi Osumha!” ¹⁷ Irari khi ogbele ofu oniemhi oyi Eshinegba o she ramhi ni o ro ya tiemhile shi we o, oghuo o dobe ya migha?” †

7

Egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000) ni a shi otele

¹ Ona o dose se, mhi ke gbo me khi igeni aane e migha iguabo enenene na eke agbo. E mu akpekpeli enenene na iguabo eke agbo gba ini akpekpeli o khi ke li eke agbo, we ukhomhi oke oniemhi we eera.*

² Igho mhi ke me ageni olese khi o rote obini ovo o te e ngale lasale, o tsua akhuli ni a ro o shi emhi otele oyi Eshinegba ni o la agbo. O ri uruli na leghe lu eni igeni aane egho ni a ri ekpabo na ni e ro yese eke ali oke oniemhi-a. ³ O o we, “A khi yese eke-a we oke oniemhi we eera, se khi awa shi otele shi eni ee ga eyi Eshinegba alukpo se.” †

⁴ Igho mhi suo khi eni a rote elemhi edeli eyi iZireni nya shi otele, e ya khi egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000).

⁵ A rote unuekpe oyi iJuda, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iRubeni, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iGadi, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

⁶ A rote unuekpe oyi iAsha, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iNafutali, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iManase, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

⁷ A rote unuekpe oyi iSamo, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iLiva, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iSaka, shi otele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

⁸ A rote unuekpe oyi iZebulo, shi otele shi egbo

§ 6:8 Li ze Ezik 14.21 * 6:12 Li ze Iro 11.13; 16.18; Aza 13.10; iJoe 2.10,31; 3.15; iMat 24.29; iMak 13.24-25; iLuk 21.25 † 6:14 Li ze Iro 16.20 ‡ 6:14 Li ze Aza 34.4 § 6:15 Li ze Aza 2.19,21 * 6:16 Li ze Osia 10.8; iLuk 23.30 † 6:17 Li ze iJoe 2.11; iMala 3.2 * 7:1 Li ze iJere 49.36; iDan 7.2; iZaka 6.5 † 7:3 Li ze Ezik 9.4,6

agbẹlẹ igbẹva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpẹ oyi iJosefu,
shi ọlẹlẹ shi ẹgbọ
agbẹlẹ igbẹva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpẹ oyi iBejami,
shi ọlẹlẹ shi ẹgbọ
agbẹlẹ igbẹva egbe (12,000.)

⁹ Ona o dọsẹ se, mhi bino, ghe ebubu ẹgbọ
ni ọgbọkhọghuo ọa dọbẹ ya leli khe! Ishishi
khi ishishi ali unuẹkpẹ nya ali ẹgbọ ali ẹmuẹ
ọdọda e te bhale. Ighọ e migha odalo oyi oni
ukpẹkhomhi oghie, e migha odalo oyi oni
Omi Osumha, e sọno itsua epfopfo, e muno
eyamhi mhọli abọ. ¹⁰ E tsesẹ leghe, e liẹ.

“Eshinegba oni ọ shito
oni ukpẹkhomhi oghie,
Ọ mhọli ekpabọ
ni ọ rọ mie ẹgbọ eyọli pfuese,
ighọ li khi oni Omi Osumha.”

¹¹ Igeni nya e migha gase oni ukpẹkhomhi
oghie, ali eni egbhali ali elamhako aane
e de ta alo mu eke odalo oni ukpẹkhomhi
oghie e ga Eshinegba. ¹² E liẹ,
“Atse!

Ikuẹghie ali ufumhi,
ali ẹgbẹ ali
ikphẹmhi ali ekpẹ,
ali ekpabọ ali itoto,
e khi eyi Eshinegba oyawa,
ẹlẹ na agbọagbọ.
Atse!”

¹³ Ighọ ọgbhali ọghuo elemhi wẹ ọ nu mhe
ngme ọ mhe, “Eghuo eghọ e khi ni e sọno
itsua epfopfo? U lesẹ obini e te bhale?”

¹⁴ Mhie ọli, “Ọga, yeyẹ u ya lesẹ.”‡

Ọọ mhe, “Ena e khi eni e pfue oni
ukpokpomhi ajilimhe, e she pfue itsua
eyewe-a, e ri ọlia eyi oni Omi Osumha rewe
pfuase. ¹⁵ Irarighọ,
“E rọ migha odalo
ukpẹkhomhi oghie
oyi Eshinegba.

Ni e la
elemhi Owa oyi Eshinegba oyọli
ke ga li ẹlẹ ọguota ali ẹliyosẹ.
Oni ọ shito oni
ukpẹkhomhi oghie oyọli,
ọ ya ri okholo oyọli

khukhu wẹ.
¹⁶ Okiamhi ọa ke
gbo ya gbe wẹ ghue,
wẹkhi okiamẹ o ke ya gbe wẹ ghue.
A ya khukhu wẹ ovọ erere,
ọa ke tose wẹ ghue. §

¹⁷ Irari khi oni Omi Osumha
ni ọ migha odalo oni
ukpẹkhomhi oghie,
ọ ya ri ẹloe ke khu wẹ.
O rewe je oke amẹ
ni o ri agbọ a na ọgbọ.

Eshinegba ọ ya shishi wẹ amevie alo-a.”*

8

Erueli onuzi-ishilua

¹ Abi oni Omi Osumha ọ rọ maghie ẹruẹ
onuzi-ishilua-a, iloghie o kekẹkẹ elemhi
iminiti uye ali igbe.

² Ighọ mhi mẹ igeni oshilua ni ẹẹ migha
odalo oyi Eshinegba, khi a ri ikala ishilua na
wẹ.

³ Ageni ọlese ọ bhale ya migha atẹte. Ọ
tsua ilolo oyi ẹlomho. A ri afu ituale ne e bu
na li ni ọ ya tose, gbo li shi iromhi ni eni
Eshinegba ọ she pfa na e sọ. Ọ la oni atẹte
ẹlomho ni o la oni eghiele tose wẹ.* ⁴ Ewọli
eyi oni ituale afu ẹera ni aa tose ali iromhi
eyi eni Eshinegba ọ she pfa na, e rọte obọ oyi
oni ageni nga idane deba Eshinegba. ⁵ Ighọ
oni ageni ọ rue oni ilolo, ọ wẹ erali ni e la
ukhomhi oni atẹte vọ ọ. Ọ pfi ọli tiemhi
eke agbọ, ighọ ikphala e de, ali ingmolo, ali
inyamhise alo amẹ, ali eke ikuluẹ.†

Eni ikala

⁶ Mena, igeni oshilua ni e mhọli ikala
ishilua e mu egbe ni e rọ pfi wẹ.

⁷ Ageni ọnodode ọ pfi akala oyọli, eche
amẹ ali erali e kuma ọlia wushe kugbe,
e de ku shi ekekhe. Ukiekie opfoghuo
akemhishi esẹ oyi eke agbọ, o to-a.
Asheghuo akhemhi shi esẹ oyi ẹera nya e
toa, ebuli nya e toa.‡

⁸ Ageni ọnuzi ava o pfi akala oyọli, em-
ini o li abi ute o lala, a pfi ọli lo oke
oniemhi. Ukiekie oghuo ini a kemhi oni
oke oniemhi shi asha esẹ o mele ọlia-a

‡ 7:14 Li zẹ iDan 12.1; iMat 24.21; iMak 13.19 § 7:16 Li zẹ Aza 49.10 * 7:17 Li zẹ Iwolo 23.1; Ezik 34.23; Iwolo 23.2; Aza 49.10; 25.8 * 8:3 Li zẹ Emọ 9.1; Okiali 30.1,3 † 8:5 Li zẹ iLev 16.12; Ezik 10.2; Okiali 19.16; Iro 11.19; 16.18 ‡ 8:7 Li zẹ Okiali 9.23-25; Ezik 38.22

⁹ asheghuo akemhi shi ese elamhako ni e lao e ghulooa, asheghuo akemhishi ese oko-oke eniemhi ni e la oni oke e tseke-a.

¹⁰ Agheni onuzase o pfi akala oyoli, ukpokpomhi ukpetata ni o lala abi ugbili, o rote idane pfa, o de ya shi asheghuo akemhi oke nya shi asha-ese ali inu we ni oke e te e chocho. ¹¹ Eva oyi oni ukpetata a lu Oyala. Asheghuo akemhi-shi ese ameyi oke nya ni o de pfilo egho e yala, ebubu egbo e ghulooa irari khi eni ameyi oke e yala.*

¹² Agheni onuzi-aane o pfi akala oyoli, a gbe emhi shi asheghuo akhi ovo-a shi asha ese, ali akhi uki-a shi asha ese, ali akhi ikpetata-a shi asha ese. Eni asha esese ena e bishi-a. A khi ogbe-a shi asha ese, o bi obili-a, igho a li li khi eliyose-a shi asha ese, akpa o a ge.†

¹³ Abi mhi li bino egho, mhi suo khi akpa odegbe ni o la irarogbe fiala, o vie, o lie, "Epfua, Epfua! Epfua o khi na eni e la eke agbo itobo ikala ni igeni aase enekpole e ya pfi."

9

¹ Agheni onuzi-oshe o pfi akala oyoli. Mhi me ukpetata ni o rote idane de tiemhile ekeke. A ri okpe oyi ode oyi ilimhi na ningolo na li. ² Abi o ro khueghie ode oyi oni ilimhi na ningolo-a, ewoli e rote o lasele abi ewoli ni e rote avuerelasele. Ovo ali irarogbe e bishi-a irari eni ewoli ni e rote oni ilimhi na ningolo lasele.* ³ Initso e rote eni ewoli ve e kule eke agbo, a ri afu na we ni e ro mhue ekpabo nabi eyi izage.† ⁴ A gueye we e khi ri unu ti ebuli ali emhi ekomhi okhoghwo wekhi oora na eke agbo, ama e ke nase egbo ni ea mholi olete oyi Eshinegba shi alukpo oyewe.‡ ⁵ Aa lie we e gbolo eni egbo ena-a, ama ni e ro nase we iki ishe. Utomhi ni e to we, eri e li abi utomhi oyi okpi ini o ta ogbo. ⁶ Eghenge ni a ngme ena, egbo e ya ke nono eghuli ama ea ya me, o ya ghole we ni e ghu-a ama eghuli o ya me we na. §

⁷ Eni initso e li abi ichi ni a mu egbe shi okholi. E rughu emini o li abi arula

oghie igolu shi ukhomhi, alo eyewe e li abi alo egbo.* ⁸ Itsu eyewe e li abi itsu eyi ikpotso, ako eyewe e li abi ako idumhi.† ⁹ E ze ipfiapia shi egbe abi awulu akhuli ni okholi-okhue o ro a mu aye. Okeke ni ipfua eyewe e kpe, e li abi okeke oyi ichi ikhuli ni e lo bu ni e na le okhue.‡ ¹⁰ E ze ighia ali eka, ee ta abi ikpi, e mholi ekpabo shi eni ighia ni e ro na egbo osoli iki ishe. ¹¹ E mholi oghie oyewe ni o khi agheni oyi ilimhi na ningolo. Abi a lu eva oyoli o khi Abadoni a lu oli elemhi Iburu. Ama Apolioni a lu oli elemhi iGiriki. (Oni o Yese-a a ri ona ngme.)

¹² Epfua onodode o she dose, ama epfua eva elese ea bhale ne.

Akala onuzi-esesa

¹³ Agheni onuzi-osasa o pfi akala oyoli, mhi suo khi uruli o rote igo ene oyi atete igolu ni o kpo eke le ni o la odalo oyi Eshinegba ngme lasele. § ¹⁴ O gueye oni agheni onuzi-osasa ogho o o li, "Taghie igeni aane ni a ge shi epfe oke oniemhi na lu iYufiretisi-a." ¹⁵ Igho a li rue eni igeni aane egho obo-a, ni a she ge shi agho, ro khe oni eghenge ona, ali ogbele ali uki ona, ali ukpe ona, ni e ya gbolo egbo igbekhi ese na eke agbo ona-a. ¹⁶ Ekholi-okhue etuangme ni a ro shi eke e khe okholi e bu ramhi udududu asha egbhuebe, 200,000,000. Mhi suo etuangme ni a lu we.

¹⁷ Abi eni ichi ali eni e nga we e li na, abi mhi me we elemhi imealo oyemhe. Iwulu ikhuli ni ekholi-okhue e ro o mu aye eyewe, ee yile nyoghwo abi erali, e li abi egholi ibulu na koli, o mholi oyile abi ofu. Ikhomhi eyi eni ichi e li abi ikhomhi idumhi, erali, ewoli ali ofulu e rote we unu lasele. ¹⁸ Igbekhi asha ese egbo nya, eni erali ali ewoli ali ofulu ni e rote we unu lasele e gbolo-a. ¹⁹ Ekpabo eyi eni ichi e la we unu ali ighia. Irari khi eri ighia eyewe e li abi enye, e ze ikhomhi ni e ro kuale egbo utse.

²⁰ Egbo ni e kpole shi agbo ni oni opfuse o a gbolo-a, ea kie mu pfi lase ikanya abo eyewe le. Ea lase ekphaghie igaga le, li shi ugamhi eyi ikhumhi ni a ri igolu ali elomho

§ 8:10 Li ze Aza 14.12 * 8:11 Li ze iJere 9.15 † 8:12 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJoe 2.10,31; 3.15 * 9:2 Li ze Igbae 19.28 † 9:3 Li ze Okiali 10.12-15 ‡ 9:4 Li ze Ezik 9.4 § 9:6 Li ze iJobu 3.21; iJere 8.3 * 9:7 Li ze iJoe 2.4 † 9:8 Li ze iJoe 1.6 ‡ 9:9 Li ze iJoe 2.5 § 9:13 Li ze Okiali 30.1-3

ali ide ali eera khali. Ikhumhi ni ea ya me eke wekhi eri ee suọ esọ, wekhi eri e dobe e kia.* ²¹ Wekhi eri e lama mu pfi lase ugbeli le, ali imhese imumu ali itsebo ilili ali ighiatọ idodo.

10

Oni ageni ali ebe nikeke

¹ Igho mhi me ageni nofune olese, khi o rote idane e tiemhile, o ri otughunu khukhu egbe, ogaji o vi gase oli ukhomhi, alo eyoli e li abi ovo, awe eyoli e li abi oche erali. ² O mholi ukuku ebe mholi obo ni o khueghie-a shi eke. O gbose owe obita oyoli shi elemhi oke oniemi, o ri owe ogobo nga eke. ³ O ri ukpokpomhi uruli pfi lasele leghe abi odumhi oo khoshe. Abi o ro pfi, uruli ikphala ishilua e ngme. ⁴ Abi eni ikphala ishilua e ro ngme se, mhi nono ni mhi keke shi ebe, ama mhi suọ khi uruli o rote idane lie, "Ri emini eni ikphala ishilua egho e ngme sheli, khi keke we shi eke."

⁵ Igho oni ageni ni mhi me ni o migha oke oniemi ali ekekhe egho, o yase obita oyoli nga ukhui. ⁶ O ri eva oyi Eshinegba ni o lao le ele na agboagbo romhi ishe. Oni o ma ukhui ali emhikpa ni e lao, ali eke ali emhikpa ni e lao. Oo, "Emhi enana ea ke ya tese ni e ro bhale ya tse. ⁷ Ama khi ogbele ni ageni onuzi-oshilua o da ya pfi akala oyoli, Eshinegba o ya khueghie osheli oyoli-a ni o gba abi o li gue oli ye eni ee ga ni e khi emekeguele eyoli.*"

⁸ Igho uruli ni mhi rote iloghie suọ egho o gbo nu mhe ngme, oo mhe, "Le ya mie ageni ni o migha oke oniemi ali ekekhe ighelẹ ebe ni o khueghie-a, ni o la li obo."

⁹ Igho mhi le deba oni ageni mhi o ri oni ebe nikeke ogho na mhe. Oo mhe, "Mo oli le. O ya yese e elemhi-a, ama o ya viole e unu abi iwọ." ¹⁰ Mhi mie oni ageni oni ebe nikeke obo, mhi roli le. O viole mhe unu abi iwọ, ama abi mhi ro roli le se, oo yala mhe elemhi.† ¹¹ Igho a gueye mhe, "U mema ya mekeguele shi ebubu unuekpe, ali egho ali emue ododa ali ighie egbe."

* **9:20** Li ze Iwolo 115.4-7; 135.15-17; iDan 5.23 * **10:7** Li ze Okiali 20.11; iDeut 32.40; iDan 12.7; Emo 3.7 † **10:10** Li ze Ezik 2.8-3.3 * **11:1** Li ze Ezik 40.3; iZaka 2.1-2 † **11:2** Li ze iLuk 21.24 ‡ **11:4** Li ze iZaka 4.3,11-14 § **11:6** Li ze 1 Ighie 17.1; Okiali 7.17-19; 1 iSam 4.8 * **11:7** Li ze iDan 7.7,21; Iro 13.5-7; 17.8 † **11:8** Li ze Aza 1.9-10 ‡ **11:11** Li ze Ezik 37.10 § **11:12** Li ze 2 Ighie 2.11

11

Eni otsela aava

¹ Igho a ri ufulo ni o li abi ukpokpo ni a ro o mhese emhi na mhe, a gueye mhe, "Le ya mhese Owa Ugamhi oyi Eshinegba ali atete ali eni e ga ugamhi akagho.* ² Khi mhese atukpapfe oniemi oyoli, khi mhese oli irari khi a she roli na iJeta. Wewe e ya lighi oni eoli no pfuase eke-a elemhi iki egbhueva ali eva (42).† ³ Mhi ya ri afu na otsela aava eyemhe. E ya meke guele elemhi ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.) E so ide ibuma." ⁴ Otsela aava ena e khi eera olivu eva ali emhi eva ni a ri akpa ru e nga ni e migha odalo oyi Onomhue ni o mhue eke agbo.‡ ⁵ Ini ogbokhoghuo oo dua ni loli kwale we utse, erali e rote we unu fie ya tose eni ebe we-a. Ina ebe we ni e nono ni e kwale we utse e mema li ya ghua. ⁶ E mholi afu ni e ro pfi okpe ukhui ini ame o khi rue eghenge ni e ro da me guele ne. E gbo mholi afu ni e ro mu ame oke mele oia-a. E gbo ku ighuamhi khi ighuamhi she eke abi o li ghole we shi.§

⁷ Ini e da pfi o otsela se ne, inyagbemhi ni o ya rote ilimhi na ningolo lasele o ya tsua mu we, o mu we o le, o gbolo we-a.* ⁸ Ilimhi eyewe e ya de yeshi ifui eoli ni o fune ashini a la gbe Onomhue oyewe-a shi apfida. Irokhokho iSodomu ali ijipiti eoli ona o khi.† ⁹ Ogbele ese ali ukhukui, egho na agbo nya ali edeli ali emue ali ushishi e ya ke nise uruli bino ilimhi eyewe, ea lama rewe to. ¹⁰ Egho na eke agbo e ya ke ghele shi eghuli ni e ghu, ee bola, e de isomhopfa a ghi egbewe, irari khi emekeguele aava egho, e she nase egho ni e la eke agbo khue.

¹¹ Ama abi ele ese ali ukhukui e ro dose, Ayemhe oyi Eshinegba ni mholi agbo o lo we egbe, e vule migha. Ulishi oniemi o lo egho ni e me we egbe.‡ ¹² Igho e suọ uruli na leghe o rote idane ngme. Oo we, "Ngale odane oola." Igho e li nga idane elemhi otughunu. Ebe we e lese fe kpee.§

13 Oni eghẹghẹ a mẹ ukpokpomhi inighise eke ni o ku eke asheghuo akemhishi igbe oyi oni eoli lue. Egbọ agbele oshilua, 7,000, e ghulua, ulishi o mu egbọ ni e kpole, e kuẹghie Eshinegba ni o la iloghie.

14 Opfuse onuzi-eva o she dose, opfuse onuzi-ese o kele ya bhale.

Akala onuzi-ishilua

15 Igho aḡeni onuzi-oshilua o pfi akala oyoli, igho ikpokpo iruli e la idane ngme. Ee lie,

“Eghiele agbo o she mele

eghiele oyi Onomhue oyawa-a,

ali onayi iKirisiti oyoli-a.

O ya mhesẹ ke le agboagbo.”*

16 Egbhali uye ali aane ni e shito ukpekhomhi oyewe odalo Eshinegba, e de ya ta alo mu eke ga Eshinegba. 17 Ee lie,

“Anye ri ikphemhi ne,

Eshinegba Onomhue Nofune nya,

Oni o khi loli, oni o kpe khi loli,

irari khi u she rue

ekpabo eniemhi eye,

u she e mhesẹ.

18 Abi elemhi e ro bi ishishi,

yeye u li mholi ofu.†

Eghẹghẹ o she ramhi

ni u ro ya gue eni eghua ezọ,

ni u ro ya ri eleli na eni ee ga eye

ni e khi emekeguele,

ali eni Eshinegba o she pfa na

ni e ri ekpe na eva oye,

ghe egbo ni ea mu eloe

ali ekhemhue,

abi u li pfuse eni e pfuse eke agbo-a.”

19 Igho a li khueghie Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie-a, a mẹ Akpati Ishobo agho. Igho inyamhisalo ali ukpimhi ali ingmolo ali ikphala, eke e de kulue, eche rote idane deno kule.‡

12

Oni Okpotso ali Oligio oniemhi

1 Ukpokpomhi irokhase onyaloa o feli shi idane: Okpotso o ya lao ni itsua ni o so e khi ovo, uki o kpoke awe eyoli, arula oghie oyi ikpetata igbeva o rughu oli ukhomhi. 2 Oo

mẹ. O tsesẹ leghe elemhi otomhe abi o ro ya bia. 3 Igho emhi olese o gbo feli shi idane, ukpokpomhi Oligio oniemhi oyile ni o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe, ali o rughu irula oghie ishilua shi ukhomhi.* 4 O ri ughia oyoli fuomhi asheghuo akemhishi ese ikpetata ni e la ukhuli pfino kule eke agbo. Oni Oligio oniemhi o migha oni okpotso ni oku o to egho odalo, ni o ba mẹ asha gbe oli oni omọ ogho le, ini a lese bia li lasese.† 5 Oni okpotso o bia omose ni o ya ri otsuodu akhuli mhesẹ na egbo ni e la eke agbo nya. Ama a ba oni omọ eke rue ya nga idane ghi Eshinegba ali ukpekhomhi eghiele oyoli.‡ 6 Oni okpotso, o na je odagbe ifufu asha ni Eshinegba o riele shi eke khe oli ni a la ya dua li egbe ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.)

7 Igho okhọli o lasese shi obini iloghie, iMakieni ali igeni eyoli, e nu oni inyagbemhi i kholi. Oni Oligio oniemhi ali igeni eyoli e mie we abo oni okhọli.§ 8 Ama o a mhue ekpabo te iMakeni ali igeni eyoli oni okhọli. Ashini a kpe ro na we obini iloghie o de we obo-a. 9 A pfi oni ukpokpomhi oni Oligio oniemhi ogho tiemhile eke agbo, oni enye onede ogho ni a lu Etse ali Okphaghie, oni o di agbo nya ya da ode, a pfi oli tiemhile eke agbo, a li pfi igeni eyoli li tiemhile.* 10 Igho mhi suo ukpokpomhi uruli obini iloghie khi o o li,

“Mena, imiepfuese

ali ekpabo ali

Eghiele oyi Eshinegba oyawa

e she bhale!

iKirisiti oyoli ni o ze

o she ri afu oyoli khase.

Irari khi Okphaghie,

ni o gue ezọ o shi

inyoghuo awa egbe,

odalo oyi Eshinegba

ghe ele oguota ghe ele-iyose,

a she pfi oli tiemhile.†

11 E gbe oli mu oli le,

itobo o lia eyi oni Omi Osumha

ali ingmemhi otsese oyewe.

Ea ligho nono ingme agbo oyewe,

* 11:15 Li ze Okiali 15.18; iDan 2.44; 7.14,27 † 11:18 Li ze Iwolo 2.5; 110.5; 115.13 ‡ 11:19 Li ze Iro 8.5; 16.18,21

* 12:3 Li ze iDan 7.7 † 12:4 Li ze iDan 8.10 ‡ 12:5 Li ze Aza 66.7; Iwolo 2.9 § 12:7 Li ze iDan 10.13,21; 12.1;

ifu 9 * 12:9 Li ze Igbae 3.1; iLuk 10.18 † 12:10 Li ze iJobu 1.9-11; iZaka 3.1

ni o rewe ya ke
ti je ukhokho na eghuli.

¹² Irarigho, a ke ghele,
e e iloghie ali egbo
ni e la elemhi oli.

Ama epfua o khi na
e eke ali oko oniemi,
irari khi Okphaghe
o she ri ofu tiemie deba e!
Ofu o she vo li elemhi,
irari khi o lese khi
ukuku eghenge o ke mholi.”

¹³ Abi oni Oligio oniemi o ro me khi a she
pfi lue tiemhile eke, o khu oni okpotso ni o
bia oni omoo omose. ¹⁴ Ama a ri ipfua eva
eyi akpa odegbe oniemi na li, ni o ro fiala
je odagbe ifufu. Ikhi obini a ri ele shi eke
khe oli ni a la ya ri eloe khu oli, eghenge ali
igheghe ali ukhukhui eghenge ni o khi ikpe
ese ali ukhukhui, ini oni inyagbemhi o khi
ri emhi li o. ¹⁵ Oni Oligio oniemi o rote unu
ku amele lasele abi oko ni oo tu, ro khu oni
okpotso ni o ba ri ochikpho fuomhi oli ya
gbe. ¹⁶ Ama eke o kpaghe oni okpotso obo
irari khi eke o nya unu-a ri oni oko da ni oni
Oligio oniemi o rote unu kpa ku le. ¹⁷ Igho
oni inyagbemhi o pfaa deba oni okpotso,
o ya mu okholi vule shi imi oli enekpole
o, ikhi eni e ri Omhese eyi Eshinegba gbe
akanya, ni e ri igesikia mu otsele oyi ijesu.
¹⁸ Igho oni Oligio oniemi o migha egele oko
oniemi.

13

*Oni Inyagbemhi ni o rote oko oniemi
lasele*

¹ Mhi me inyagbemhi khi o rote elemhi
oko oniemi ngale. O ze ekphe igbe ali
ikhomhi ishilua, o rughu irula oghie igbe
shi eni ekphali. Ukhomhi ogbogbo a keke
eva ni o khi ungmehi ipfiunu-a shi.* ² Oni
inyagbemhi ni mhi me, o li abi ekpe, awe
eyoli e li abi eyi akpogene, unu oyoli o li abi
unu odumhi. Oni oligio oniemi o ri afu na
oni inyagbemhi ni o ro mholi ekpabo ro ke
mhese abi oghie.† ³ A kuale oni inyagbemhi
ukpokpomhi utse ni o ge ugboko oniemi.
Ama oni ugboko ogho o bie. O ri abo sha

agbo nya, e ve deba li. ⁴ Egbo ee ga oni
Oligio oniemi irari khi o she ri afu na oni
elamhako, egbo e li ga oni elamhako, e lie,
“Oghuo o li abi oni inyagbemhi!” “Oghuo o
dobe ya nu oni inyagbemhi kholi?”

⁵ A ri unu na oni elamhako ni o ro ngme in-
gmehi emebe ali ipfiunu-a. A ri eghenge
na li ni o ro ri afu oyoli gbe akanya iki
egbhueva ali eva. ⁶ O khueghie unu-a, o
ngme ipfiunu-a deba Eshinegba, ro pfueche
eva oyi Eshinegba ali ashini oo la ali egbo ni
e nu oli la iloghie-a.‡ ⁷ A ri afu na li ni o
nu eni Eshinegba o she pfa na kholi, ali ni
o mu we o le. A ri afu na li ni o mhese shi
edeli nya, egbo ali eme ododa ali ishishi. §
⁸ Egbo ni e la eke agbo nya e ya ke ga oni
inyagbemhi. Eni ea ga oni inyagbemhi ona,
e khi eni a keke eva oyewe shi ebe ni a keke
eva oyi eni e ya mholi agbo na agbo agbo shi,
neni a ma agbo. Oni ebe agbo ona o khi ebe
agbo oyi Omi Osumha ni a ro luase obo.*

⁹ Oni o mholi eso, o ro suo!

¹⁰ Eni okholi o ya mu,
o mema ya mu we.

Eni a ya gbolo-a,
a mema ri itakobi
ya gbolo we-a.

Eri a ri ona lie eni Eshinegba o pfa na e
ri irabomudu ri egbe mie, e ri igesikia ke
khase.†

Oni Inyagbemhi ni o rote agbo lasele

¹¹ Igho mhi gbo me inyagbemhi olese ni o
rote eke e lasele. O ze ekphali eva abi omi
osumha, oo ngme abi oligio oniemi. ¹² O ri
afu oyi inyagbemhi oni odode e gbe akanya
na li. O ri itoto ri egbo na eke agbo o ga
inyagbemhi onodode, ikhi oni ukpokpomhi
ugboko oyoli o she bie. ¹³ O ri ele irokhase
onyaloo enefune, o ga ri erali rote idane e
tiemhile, ni egbo ee me. ¹⁴ Itobo irokhase
ni a ri afu oyi inyagbemhi onodode lina a
ri ele, o di egbo ni e la eke agbo. O gueye
we e khali ikhumhi, ro khi ufumhi na oni
inyagbemhi ni oni itakobi o kualitise, ni
o kie la agbo. ¹⁵ A ri afu na li ni o ri
ayemhe na oni ikhumhi irokhokho oyi oni
inyagbemhi onodode, ni o dobe ke ngme,

‡ 12:14 Li ze iDan 7.25; 12.7 * 13:1 Li ze iDan 7.3; Iro 17.3,7-12 † 13:2 Li ze iDan 7.4-6 ‡ 13:6 Li ze iDan 7.8,25; 11.36 § 13:7 Li ze iDan 7.21 * 13:8 Li ze Iwolo 69.28 † 13:10 Li ze iJere 15.2; 43.11

ali ni a ke gbolo egbo ni ea lama ga li-a. ¹⁶ O gbo ri itoto mu ogbokpa shi olee shi obita okekhi alukpo, ghe egbo eniemhi ali enikeke, ghe eni e mholi epfue ali eni ea mholi, ghe eni ea khi ighumha ali eni e khi ighumha. ¹⁷ Ogbokhoghuo oa dobe ke e de emhikhoghuo wekhi eri o ro o de, se ni oni o mholi olee ogho, ni o khi eva oyi oni inyagbemhi ali inoba oyi eva oyoli.

¹⁸ Eri onana gueye awa, awa mholi ilisingme. Oni o lolo lese ingme o sa abi a ri oni inoba ona ngme. Oni inoba khi (666), egbhue uye ali igbe ali egbhuese ikpamhi esesa. Inoba ni o migha shi ogbo na.

14

Oni Omi Osumha ali eni egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000)

¹ Igho mhi bino. Ghe Omi Osumha odalo oyemhe khi o migha Ute iZayo. Egbo 144,000 (agbele egbhueshilua ali ene) ni a keke eva oyoli ali eva oyi itali shi we alukpo e nu oli migha.* ² Mhi ya rote idane suo uruli abi ikhoshe oyi utumhi oyi oko nofuni ni o rote ikhomhi eche tu e tiemhile. Oo ngmolo abi akphala. Oni uruli ni mhi suo, o li abi ini eni e kpheli efa, ee kpheli efa. ³ E to uwolo onogbo odalo ukpekhomhi oghie ali ukpeloe oyi eni elamhako aane ni Eshinegba o ma ali ukpeloe oyi eni egbhali. Ogbokhoghuo oa dobe wena oni uwolo ogho, se ni egbo agbele egbhueshilua ali ene egho (144,000), ni a she rote eke agbo pfasheke. ⁴ Enana e khi egbo ni ea ri ikpotso ri ichimhi mu egbewe, irari khi eri e ri egbewe shi ipfuese. E deba oni Omi Osumha a je obiobini o je kpa. Eni a rote ifuabo egbo pfasheke e khi ni a rote odode ro na Eshinegba ali oni Omi Osumha pfo. ⁵ Ogb o ma me egbholi okhoghuo unu oyewe, irari khi ea mholi umhagueli okhoghuo.†

Eni Igeni Aase

⁶ Igho mhi me agenilese khi o la iteva irarogbe e fiala, o mhu e usomhi onete na agboagbo ni o ro ya tsabo gueye egbo na agbo, ikhi eni e la ishishi nya, ali edeli nya, ali emue-khi-emue ali egbo kpa. ⁷ O ri

ukpokpomhi uruli lie, “Na ulishi Eshinegba, ri ufumhi nali, irari khi eghenge iguezo oyoli o she ramhi, a ke ga oni o ma idane ali eke ni o ma oke oniemhi ali ashini amo o te e chocho.”

⁸ Agenilese onuzava o deba li, oo, “IBabilo okekhui o de, oni o ri onyo ni oa pfuese oyoli ona okia na ishishi nya da.”‡

⁹ Ageni onuzi-aase o deba we, o ri ukpokpomhi uruli lie, “Ini ogbokhoghuo o ga oni inyagbemhi ali ikhumhi oyoli, ni o ro mie olee oyoli shi alukpo, okekhi obo, ¹⁰ oni ogbo ogho, o ya rote onyo elemhi ibibi oyi Eshinegba li da, ikhi onyo ni aa pfose-a ni a she ku vo uko elemhi ibibi oyoli. A ya ri ofulu ni oo lala biobiobio tose oli-a ukpeloe oyi igeni eni e pfuese ali ukpeloe oyi oni Omi Osumha. § ¹¹ Ewoli oyi anasemhe eyewe ee nga idane agboagbo. Eni e ga oni inyagbemhi ali inyagbemhi ni a khali, ali onini o da mie olee oyi eva eyoli ne, ea mhu e iyemhea shi eleoguota, shi eliyose.”* ¹² Eri onana o gueye eni Eshinegba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, ikhi eni e ri omhese eyi Eshinegba a gbe akanya, ni e ri igesikia a deba iJesu.

¹³ Igho mhi suo khi uruli o rote idane lie, “Keke onana: Ikhivose o khi na eni e ghu-a shi elemhi Onomhu e rote memena vu.”

“Ikhivose o khi na we egbegbo!” “Igho Ayemhe o ngme, khi e ya yemhe inyama-egbe agbo-a, irari khi eminete ni e riele, e ya deba we!”

Ikhiese oyi eke agbo

¹⁴ Igho mhi bino, mhi me otughunu opfopfo odalo oyemhe. Oni o shito o, “O li abi Omi Ogb o.” O rughu arula igolu oyi oghie shi ukhomhi, o ri agaga ni oo mu mholi obo.† ¹⁵ Agenilese o rote Owa oyi Eshinegba lasela ri ukpokpomhi uruli lu oni o shito nga ukhomhi otughunu egho leghe, oo li, “Rue agaga oye ni u ke khiese, irari khi eghenge ikhiese o she ramhi, irari khi agbo o she bie ni a khiese.”‡ ¹⁶ Igho oni o shito otughunu egho, o ri agaga oyoli khiese agbo.

* 14:1 Li ze Ezik 9.4; Iro 7.3 † 14:5 Li ze iZef 3.13 ‡ 14:8 Li ze Aza 21.9; iJere 51.8; Iro 18.2 § 14:10 Li ze Aza 51.17; Igbae 19.24; Ezik 38.22 * 14:11 Li ze Aza 34.10 † 14:14 Li ze iDan 7.13 ‡ 14:15 Li ze iJo 3.13

¹⁷ Ageni olese o rote Owa oyi Eshinegba na iloghie fie lasele, loli o li mholi agaga ni o o mu. ¹⁸ Igho ageni olese o rote atete fie lasele, ikhi ageni ni o mholi omhese shi erali. O ri uruli oniemhi lu oni o mholi agaga ni o o mu egho leghe, o o li, "Rue agaga oni o o mu oye, ni u ro khiese ipfonu eke agbo-a, irari khi ipfonu e she yile!" ¹⁹ Igho oni ageni o pfi agaga oyoli gase eke agbo, o khiese ipfonu nya, o ku we lo ashini a te e mino onyo. Amino onyo ona, elemhi ibibi oyi Eshinegba o migha shi. ²⁰ Igho a la ashini a la amino onyo ni o la olase oni eoli ri awe gue we. O lia e rote oni amino onyo tu lasele. Utumhi oyi oni o lia o ga nuata ramhi imali egbhuegbe, e limhi abi ete-awe ishe. §

15

Igeni oshilua ni e tsua anasemhe ishilua

¹ Igho, mhi me irokhase oniemhi ni o mu eloe olese ukhomhi idane, ikhi igeni oshilua ni e mholi anasemhe ishilua ni e khi eni e kpukhokho, irari khi wewe Eshinegba o ro ya gbe ofu oyoli ukhomhi. ² Mhi me emini o li abi oke ighegbe oniemhi ni erali e solo shi, o migha epfe oke oniemhi. Egb o ni e mu oni inyagbemhi ali oni ikhumhi oyoli ali inoba oyi eva oyoli o le, e mu efa ni Eshinegba o ro na we mhue abo. ³ E to uwolo oyi iMosisi oni o o ga oyi Eshinegba ali uwolo oyi oni Omi Osumha, e lie,

"Ufumhi ali oshabo
e khi ikanya eye,
Eshinegba Onomhue Nofune nya.
Ipfuase ali igesikia
ode eye e khi,
oghie ni o mholi ishishi nya!*

⁴ Oghuo o ya na
ulishi oye Onomhue,
ni o ya ri ufumhi
bhale ghi eva oye?
Irari khi yeyeghuo kpele
u khi oni o pfuase.
Ishishi nya e ya bhale
ya kueghie e, irari khi
ikanya ipfuase eye
e she ri egbe khaset."†

§ 14:20 Li ze Aza 63.3; iLame 1.15; Iro 19.15 * 15:3 Li ze Okiali 15.1 † 15:4 Li ze ijere 10.7; Iwolo 86.9 ‡ 15:5 Li ze Okiali 38.21 § 15:8 Li ze Okiali 40.34; 1 Ighie 8.10-11; 2 Okhe 5.13-14; Aza 6.4 * 16:2 Li ze Okiali 9.10 † 16:4 Li ze Okiali 7.17-21; Iwolo 78.44

⁵ Onana o dose se, mhi bino, mhi me Owa oyi Eshinegba na iloghie, ni o khi Igholo oyi otsele khi o khueghie-a.‡ ⁶ Rote oni owa ugamhi, eni igeni oshilua ni e mholi anasemhe ishilua e te lasele. E sono itsua ni e pfuase ni ee ge nyanyanya, e ri ogbene igolu mu aye. ⁷ Igho otuoghuo eni elamhako aane ni e mholi ayemhe egho, e ri italabi igolu ishilua ni ofu oyi Eshinegba e la, na eni igeni oshilua. Ikhi Eshinegba, ni o lao le agbo agbo. ⁸ Oni owa ugamhi o vo ewoli oyi ufumhi ali ekpabo oyi Eshinegba. Ogb o khoghuo o la o ni o dobe lo oni owa ugamhi ya ramhi ni eni anasemhe ishilua e ro gba pfo. §

16

Italabi ishilua ofu eyi Eshinegba

¹ Igho mhi suo khi uruli na leghe o rote oni Owa ugamhi oyi Eshinegba gueye eni igeni oshilua, "A ka ku eni italabi ishilua eyi ofu oyi Eshinegba shi eke agbo." ² Ageni onodode o vu ya ku atalabi oyoli shi eke agbo. Iwali igboko ebe ni e lolo e to, e ge egb o ni e mholi olele oyi oni inyagbemhi, ni e ga oni inyagbemhi ni a khali.*

³ Ageni onuzava o ya ku atalabi oyoli lo oke oniemhi, oni oke oniemhi o mele o lia eyi egb o ni e ghua-a. Emhikpa ni e mholi ayemhe ni e la elemhi oni oke oniemhi e ghulua.

⁴ Ageni onuzi-aase, o ku atalabi oyoli lo oke ali ichocho ame, e mele o lia-a.† ⁵ Mhi suo khi ageni ni a ri ame nga ob o khi o o li, "Ogueso-ezo ni o pfuase u khi, irari khi u gue so ingme ena, Yeye u khi Eshinegba No pfuase, Yeye u la o memena, ni u kpe la o, ni u gbo ya la o, itobo khi igesikia u ro o so ezo eye.

⁶ Irari khi egb o e she gbolo eni a pfa na-a ali emekeguele, u she ri o lia na we da, abi o ti shi!"

⁷ Mhi suo khi atete o tse se, o o,

“Gueguegue,
Eshinegba Onomhuẹ Nofunẹ nya,
iguezo eye, eyi igesikia
ali eni e te ode e khi!”

⁸ Ageni onuzi-aane o ku atalabi oyoli ku ovọ, a ri ekpabọ na ovọ o ri erali ke tose egbo-a. ⁹ Egbo e daghie-a irari utomhi oyi erali, e ze emuebe na eva oyi Eshinegba ni o mhọli ekpabọ ro mhesẹ na anasemhe enana, ama ẹa lama mupfi ni e ri ufumhi na eva oyoli.

¹⁰ Ageni onuzi-oshe o ku atalabi oyoli kushi ukpekhomhi oghie oyi oni inyagbemhi, eghiele oyoli o la obili. Egbo e ngomhi elemhi unu, shi oya.† ¹¹ E ku itse na Eshinegba na iloghie irari utomhi ali igboko eyewe, ama ẹa lama mupfi lase ode okholo oyewe le.

¹² Ageni onuzi-osasa o ku atalabi oyoli lo oke iYufiretisi ni o fu, o khakha amẹ-a ni ighie na obini ovọ o te e ngale e me asha rote dose.‡ ¹³ Igho mhi me khi ikhiakhi-amhi iyemhe aase ni e li abi ikele e rote unu oyi oni oligio oniemi ali unu oyi inyagbemhi ali unu oyi omekeguele oyi egbholi, lasele. ¹⁴ Wewe e khi iyemhe okphaghie ni ee gbe ikanya oshabo, ni e fie deba ighie ni e la eke agbo nya, ni e ya ti we gbili shi okholi ogbele oyi Eshinegba Nofunẹ nya.

¹⁵ “A ghe i, mhi ya bhale abi oghiatọ! Ikhivose o khi na ogbo ni o ya guale, ni o ya ri eloe khu ide eyoli ini o khi bano-a ni a me oli irumheba!”*

¹⁶ Igho eni iyemhe okphaghie e ti we gbili ashini a ri elemhi Iburu e lui Amagedo.†

¹⁷ Ageni onuzi-oshilua o ku atalabi oyoli nga idane, igho uruli na leghe o rote Owa ugamhi oyi Eshinegba rote ukpekhomhi eghiele ngme lasele, oo li, “A she ri ele oli!” ¹⁸ Igho, inyamhisalo amẹ, ali ukpimhi ali ingmolo oyi ikphala ali inighise eke ee bhale. Inighise nabi ogbo-a kpe me ghue abi a te ma ogbo shi eke agbo. Oni inighise o ga khi oniemi!‡ ¹⁹ Oni eoli oniemi o kemhi asha ese, eoli oyi eni ishishi nya e de kua. Eshinegba o sato eoli iBabilo no fu egbe.

O mhesẹ uko ni onyo ofu oyoli o vo nali.‡
²⁰ Eke ni e la iteva elemhi oke nya e kelea, aa ke me ite ekhoghuo.* ²¹ Eche amẹ na idane eniemhi e rote idane de mu egbo. Ee ngmano ku Eshinegba irari eni opfuse oyi eni eche amẹ, irari khi oni opfuse o kholo gba.†

17

Adegbe nofunẹ

¹ Igho ageni oghuo ni o mhọli italabi ishilua o bhale, oo mhe, “Bhale khi mhi ya ri abi a li ya nase oni adegbe onofunẹ khasẹ, ikhi eoli oniemi ni o la epfe oke ni e bu.*

² Lolẹ ighie na eke agbo e nu kia okia, onyo okia eyoli e gbe egbo ni e la eke agbo.”†

³ Igho oni ageni o rue mhe je odagbe ifufu elemhi Ayemhe. Igho mhi me okpotso ni o shito nga inyagbemhi oyile, ni o le iwali eva ipfiunu-a, o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe.‡ ⁴ Oni okpotso o sono itsua eyile, a ga mema ri igolu ali ifefe ali ema ro khuese oli-a. O mu uko igolu mhọli obọ ni o vo emhi ighuighue ali ikanya ichimhi eyi itsebo eyoli.‡ ⁵ Emhi osheli na keke shi oli alukpo khi.

Osheli.

iBabilo Oniemhi.

Inyo idegbe nya.

Ali inyo itsebo nya. ⁶ Mhi me khi oni okpotso, o da oia eyi egbo ni a pfa na, oia eyi eni a gbe-a irari khi e mie iJesu suo. Abi mhi ro me oli, mhi yila.

⁷ Igho oni ageni oo mhe, “Elo o ze ni u ro yila? Mhi ya gueye osheli oyi oni okpotso ali oyi oni inyagbemhi ni oo nga, ni o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe. ⁸ Oni inyagbemhi ni u me ni o kpe khi, mena ni o ke khi lolẹ, o ya rote ilimhi na ningolo ngale ya je epfua oyoli. Abọ e ya sha egbo ni e la agbo ni aa keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mhọli agbo na agboagbo shi, rote igbaekele agbo, ini e me oni inyagbemhi irari khi, o kpe khi, mena o ke khi, ni o ya bhale.*

‡ 16:10 Li ze Okiali 10.21 § 16:12 Li ze Aza 11.15 * 16:15 Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 3.3 † 16:16 Li ze 2 Ighie 23.29; iZaka 12.11 ‡ 16:18 Li ze Iro 8.5; 11.13,19 § 16:19 Li ze Aza 51.17 * 16:20 Li ze Iro 6.14 † 16:21 Li ze Okiali 9.23; Iro 11.19 * 17:1 Li ze iJere 51.13 † 17:2 Li ze Aza 23.17; iJere 51.7 ‡ 17:3 Li ze Iro 13.1 § 17:4 Li ze iJere 51.7 * 17:8 Li ze iDan 7.7; Iro 11.7; Iwolo 69.28

⁹“Onana o khi emini ogho te e sa usamhi ileasingme. Eni ikhomhi ishilua egho, e khi ikhomhi ite ishilua ni oni okpotso odo shito. ¹⁰Ighie oshilua e li gbo khi. Etuoshe o, e she ghua, oghuo odo kiele e mheshe, oni o kpole o a bhale ne. Ini o da bhale, o mema ya lao ukuku eghoghe. ¹¹Oni inyagbemhi ni o kpe lao ni o a ke lao egho, o khi oghie onuzi-olale, abeghuo lo li ali oshilua enekpole e li, o ya li je epfua oyoli.

¹²“Eni ekphali igbe ni u me egho, e khi ighie ogbe ni aa ri eghiele na ne, ama a ya ri afu na we elemhi iwakati oghuo tse ni e ro mheshe abi ighie, li shi oni inyagbemhi.† ¹³Enana emhi oghuo e khi, e ya ri ekpabo ali afu oyewe na oni inyagbemhi. ¹⁴E ya nu oni Omi Osumha kholi. Oni Omi Osumha o ya gbe we oni okholi, irari khi Onomhue oyi enemhue o khi, ali Oghie ni o mholi ighie o khi. Irari khi e nu oli la, we we o lu ni o ze, ali ni e khi eni e ri igesikia deba li.”

¹⁵Igho oni ageni odo me, “Eni oko eniemhi ni u me, ni oni adegbe o shito, egho ali ebubu egho ali ishishi ali emue ododa e la agho. ¹⁶Oni inyagbemhi ali ekphali igbe ni u me egho e ya biselemhi oni adegbe. E pfuse oli-a, e bano oli-a, e nyano li elamhi egbe ro le, e ri erali tose oli-a. ¹⁷Irari khi Eshinegba o roli shi we udu e ri ele emini o gba, lo li e ro lama kugbe ri ekpabo eyewe na oni inyagbemhi ni o mheshe, ya ramhi ni ungmehi oyi Eshinegba o ro bhale ya tse. ¹⁸Oni okpotso ni u me lo li o khi oni eoli oniemhi ni odo mheshe na ighie na agbo.”

18

Udemhi oyi iBabilo

¹Onana o dose se, mhi me ageni olese khi o rote iloghie e tiemhile. O mholi afu nofuno, ugemhi oyoli o ri eke agbo o ge nyanyanya. ²O ri uruli oniemhi tseshe leghe, o li.

“Eoli iBabilo Oniemhi,
o she de.
O she mele ugbebo
oyi iyemhe eyi
okphaghi-a,

† 17:12 Li ze iDan 7.24 * 18:2 Li ze Aza 13.21; 21.9; iJere 50.39; 51.8; Iro 14.8 † 18:3 Li ze Aza 23.17; iJere 51.7
‡ 18:4 Li ze Aza 48.20; iJere 50.8; 51.6,45 § 18:5 Li ze Igbae 18.20-21; iJere 51.9 * 18:6 Li ze Iwolo 137.8; iJere 50.29 † 18:8 Li ze Aza 47.7-9

ali ashini iyemhe
okphaghi e la lese,
ashini ipfeli ali elamhako
ni aa pfuase ni aa ghue,
e la.*

³Irari khi ishishi nya,
e she kpo kpo onyo,
ni o ri ujili e kpha,
ikhi onyo okia oyoli.

Ighie na eke agbo
e she kia okia deba li.
Eduoki na eke agbo,
e she rote
iliagbo-tsuakua oyoli
mhue pfue.”†

⁴Igho mhi suo uruli olese ni o rote idane lie,

“Egho eyemhe, a na li egbe kua,
ini a khi mhue okemhi
shi olamhe eyoli,
ini a khi mhue okemhi
shi osoli anasemhe oyoli.‡

⁵Irari khi olamhe eyoli
e she tigbili yagha ramhi idane,
Eshinegba o she sato
umha-gueli eyoli.§

⁶A li oli, abi o li e,
a fali oli ota asha eva
shi ikanya ni o gbe.
Onyo ni o toto ni o ro na e da,
a so oghogho nali da asha eva.*

⁷A ri osoli ali oyala nali
ni o gue to ufumhi ali pfue
ni o rona egboli.

Irari khi eri Oni Okpotso
o la ekelemhi tono obo udu lie,
‘Mhemhe mhi khi oni olele!
Mhi aa tigbe ya khi
osamhi-olimhi,
mhi aa tigbe ya
me oya egbe ghue.’

⁸Irarigho, ogbeleghuo
anasemhe oyoli
o ro ya sha rughu oli,
shi eghuli ali evie
ali okiamhi.

A ya ri erali tose oli-a.
Irari khi Eshinegba Onomhue

ni o ya gue o li ezo,
onofune nya o khi.”†

9 “Ini ighie na agbo ni e kia okia deba li, ni e nu o li li agbo tsua kua, e ya vie, e vie evie oya na li, ini e me ewoli erali ni ee tose o li-a. 10 E ya tapfia migha ke vie irari ulishi osoli ni a na li, ee lie,
“Eekhue o Eekhue o
yeye eoli nofunē,
iBabilo eoli no mhue ekpabo!
Elemhi iwakati oghuo tse
epfua oye o she bhale!”‡

11 “Eduoki na agbo e ya vie o li e vie oya irari khi ogbokhoghuo o ke nu we ya de itsua. § 12 Itsua igolu ali elomho, imieche ni e somhotse ni e ghale, ifefe ali ema, ide epfopo na kpishi, ali eni e yile, ghe ena wono, ali ilolo eni eyile ali itsua ododa ni a ri oora ni e pfi khali, ali itsua ododa ni a ri ekphali eni khali, ali era ni e ghale, ide ali ikhuli ali eche imabo. 13 Ali alagho na lu ikinamoni ali oshamhi ali ituale afu era ali ituale ni a ku e shi olimhi egbe, ali atike ni oo pfi ni o ghale ali onyo ali oili ali ifulawa ali ikpamhi emhi ni a lu ado, ena ali isumha ali ichi ali amoku ni ichi ee tsua, li shi ebo ni e khi ighumha.*

14 “Eni eduoki e ya lie o li, ‘Imomhi ni u ri ukpeloe shi eke e ke, o she me na. Epfue ali osuemhe eye nya e she kele-a, ni a ke dobe gbolo me ya mie.’ 15 Eduoki ni e ri emhi enana de ni e me elele epfue rote obo oyi oni okpotso, e ya migha tapfia, ulishi osoli ni o me oo mu we. E ya vie e vie oya,† 16 e vie nyogho, ee lie,

“Eekhue-o! Eekhue-o,
eoli Onofune,
ni a ri iwulu ichē eneyile,
ni a ri igolu ali eche
ni e ghale ali ifefe
khue akhue!

17 Aboriekhi igho,
elemhi iwakati oghuo tse,
eni epfue eniemhi egho
e li opfu-a.”‡

“Eni e khi ega oko-okē oniemhi nya ali eni e lo oko-okē oniemhi ya asha ali eni e gua li

ali eni e rote okē oniemhi e mie ifata, e ya tapfia migha. 18 Ini e me ewoli eyi utomhi oyoli, e ya lie, ‘Eoli okhoghuo o la o ni o li abi oni eoli oniemhi?’ § 19 E yalo ifufu ku ukhomhi, e ri evie ali oya vie leghe, ee lie,*
“Eekhue-o! Eekhue-o,
yeye eoli oniemhi,
ni eni e mholi
oko-okē oniemhi nya,
e te mholi epfue eyewe
rote osuemhe oyi oni eoli!
Elemhi iwakati oghuo tse
a ro pfuse o li-a.†

20 A ri itobo li
ke ghele, iloghie,
A ke ghele,
ee eni a pfa na
ali ighiusomhi na kee ali emekeguele!
Irari khi Eshinegba
o she gue o li ezo
shi abi o li nase e.”‡

21 Igho agheni nofunē o rue udumhi eche ni o li abi eche iko pfilo oni okē oniemhi, oo li,
“Ekpabo na guo
a ro ya guogho
eoli iBabilo oniemhi-a,
aa ke gbo ya

me e loe ghue. §
22 Ogbō o ke gbo ya suo
uruli efa
wekhi oyi emini aa kpheli
wekhi oyi ofele,
wekhi oyi akala
elemhi yeye oni eoli ona ghue.

Ogbō o ke ya me
ogbakanya okhoghuo
elemhi e ghue.
Ogbō o ke ya suo
okeke emini a mhele iko,
elemhi e ghue.*

23 Erali akpa o ke gbo ya ge
elemhi e ghue,
wekhi eri a ya gbo suo
uruli eni e zu ode
elemhi e ghue.

Eduoki eye e khi

‡ 18:10 Li ze Ezik 26.16-17 § 18:11 Li ze Ezik 27.31,36 * 18:13 Li ze Ezik 27.12,13,22 † 18:15 Li ze Ezik 27.31,36 ‡ 18:17 Li ze Aza 23.14; Ezik 27.26-30 § 18:18 Li ze Ezik 27.32 * 18:19 Li ze Ezik 27.30-34 † 18:19 Li ze Ezik 27.30-34 ‡ 18:20 Li ze iDent 32.43; iJere 51.48 § 18:21 Li ze iJere 51.63-64; Ezik 26.21 * 18:22 Li ze Ezik 26.13; Aza 24.8

egbo eni e fune na eke agbo,
u ri ogbho oye
di ishishi nya wase-a.†
24 Elemhi oni eoli a me
olia eyi emekeguele
ali eyi eni a pfa na,
ali eni a gboloa shi eke agbo nya.”‡

19

Okuekhoogo!

1 Onana o dose se, mhi suo uruli ni o li abi
okeke oniemi oyi ebubu egbo obini iloghie
khi oo tse, oo lie,
“Okuekhoogo,

Imiepfuese ali ufumhi
ali ekpabo khi
eyi Eshinegba oyawa.

2 Irari khi iguezo oyoli
eyi igesikia ali
eni e sheshe e khi.

O she pfa ezo mu
adegbe onofune,
oni o she ri okia eyoli
yese eke agbo-a.
Eshinegba o she ye okholi
to oia eyi eni ee ga eyoli.”*

3 Igho e gbo tse, e lie,
“Okuekhoogo!

Ewoli eyoli e she e nga
idane agboagbo.”†

4 Igho egbhali uye ali aane ali elamhako
aane, e de yeshi, e ga Eshinegba ni o shito oni
ukpekhomhi oghie, e lie,
“Atse! Okuekhoogo!”

5 Uruli o rote oni ukpekhomhi oghie ngme
oo lie,

“A kuoghi
Eshinegba oyawa,
ee ni ee ga eyoli nya,
ee ni a na ulishi oyoli,
ghe egbo ni e fu
ali eni e she!”‡

6 Igho mhi suo uruli ni o li abi uruli
oniemi oyi ebubu egbo ni o li abi ingmolo
oyi oke ni oo tu, ni o gbo li abi ingmolo oyi
akphala. Ee lie,
“Okuekhoogo!

Irari khi Eshinegba
Onomhue oyawa Nofune nya,
loli o le oghie!§

7 Awa ke ghele,
egbe ke mu awa,
awa ri ufumhi nali!

Irari khi izu-ode oyi
oni Omi Osumha
o she ramhi,
omueshi o she mu egbe shi eke.

8 Ode opfopfo
ni o dala ni o pfa, e
a ro nali so.”

(Oni Ode opfopfo, igue ngeli oyi eni a pfa
na o migha shi.)

9 Oni ageni oo mhe, “Keke khi. ‘Ikhivose
o khi na egbo ni a lu shi oni ukue aruele
oyi izu-ode oyi oni Omi Osumha.’ ” O
gbolo e mhe, “Ingmemhi enana, egbegbi
ingmemhi eyi Eshinegba e khi.”*

10 Igho mhi de ya wugha li awe ni mhi
ga li. Ama oo mhe, “Khi li gho! Oni oo
ga nabi yeye ali onabi inyoghuo e enekpole
mhi khi ni e mu otsele oyi ijesu mhue. Ga
Eshinegba! Irari khi otsele oyi ijesu o khi
ayemhe imekeguele.”

Oni o nga achi opfopfo

11 Igho mhi me khi iloghie o khueghie-
a mhi me achi opfopfo. Oni o nga li a lu
oze-regbenga ali oni o khi igesikia. Ode ni oa
mhue azeba o te e so ezo, ni o te e kholi.†

12 Ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi ere. O
rughu irula oghie ni e bu. O mholi eva ni
a keke shi oli egbe ni ogbo olese oa lese, se
ni loli ghuo kpele.‡ 13 O so awulu ni a so
olia. Eva ni a lu oli khi, “Ungmemhi oyi
Eshinegba.” 14 Ekholi-okhue ni e la iloghie e
deba li kia, e sono itsua epfopfo ni e dala
ni e pfa, e nga ichi epfopfo. 15 Itakobi
ni oo mu o rote unu oyoli lasese, ni o ro ya
kholi eni ishishi. Otsuodu akhuli o ro ya ke
mhese na eni ishishi. O ya rote ashini a te e
mino-onyo mino onyo lasese, Ikhi onyo no
khi ofu oniemi oyi Eshinegba Nofune nya.§
16 A keke eva, “Oghie Ni o Mholi Ighie, Ali
Onomhue Ni o Mholi Ekhemhue,” shi awulu

† 18:23 Li ze iJere 7.34; 25.10 ‡ 18:24 Li ze iJere 51.49 * 19:2 Li ze iDeut 32.43; 2 Ighie 9.7 † 19:3 Li ze Aza 34.10 ‡ 19:5 Li ze Iwolo 115.13 § 19:6 Li ze Ezik 1.24; Iwolo 93.1; 97.1; 99.1 * 19:9 Li ze iMat 22.2-3 † 19:11 Li ze Ezik 1.1; Iwolo 96.13; Aza 11.4 ‡ 19:12 Li ze iDan 10.6 § 19:15 Li ze Iwolo 2.9; Aza 63.3; ijoe 3.13; Iro 14.20

na dogo oyoli ali ukhiowe oyoli. ¹⁷ Igho mhi me agheni khi o migha ovo, ni o vie lasela leghe lui ipfeli ni e la irarogbe e fiala, "A bhale a ka legba shi aruele ogbomhi oniemi oyi Eshinegba. ¹⁸ Eghoghe agho ni a le elamhi idiegbe oyi ighie ali ega ekholi-okhue ni e ri ekholi-okhue e ye okhue, ali elamhi idiegbe eyi egbo nefune, shi elamhi ichi ali eni e nga we, ali elamhi idiegbe egbo nya, shi ighumha ali eni ea khi ighumha ghe egbo enikeke ali egbo oniemi."*

¹⁹ Igho mhi me oni inyagbemhi ali ighie na eke agbo ali ekholi-okhue eyoli khi e lona kugbe, ni e ro nu oni o nga oni achi ali ekholi-okhue eyoli kholi. ²⁰ Ama a mu oni inyagbemhi ma omekeguele oyi egbholi oyoli, oni o ri eva oyoli gbe irokhase onyaloa. Eni irokhase ena o ro di egbo ni e mie eni olole eyi oni inyagbemhi shi egbe, ni e ga irokhokho oyoli ni a khali. Oni inyagbemhi ali oni omekeguele oyi egbholi, a mu we pfilo uyele erali ni ofulu o la to kua yala.† ²¹ Eni e kpole, a ri itakobi oni o rote unu oyi oni o nga oni achi gbolo we-a. Eni ipfeli nya e ri elamhi idiegbe eyewe le.

20

Ikpe Agbele

¹ Igho mhi me khi agheni o rote idane e tiemhile o mu okpe ilimhi na ningolo mholi obo, o tsua ukpokpomhi uweghe. ² O gamhi oni oligio oniemi rue, ikhi enye onede ogho ni o khi etse ali Okphaghiye, o ge oli ikpe agbele oghuo.* ³ O pfi oli lo oni ilimhi na ningolo, o pfi okpe o. O pfi oni ilimhi na ningolo unu ma, ini o khi ke gbo me asha di ishishi egbo, ya ramhi ni eni ikpe agbele e ro ya gba. Ini ona o dose se, a mema ya rue oli obo-a ukuku eghoghe.

⁴ Igho mhi me ikpekhomhi ighie. Eni e shito o, e khi eni a ri afu na ni e ri egbo gue ezoo. Igho mhi gbo li me iyemhe eyi egbo ni a kholo ikhomhi o, irari otsele ni e pfi na iJesu ali ungmehi oyi Eshinegba. Eni egbo ena ea ga oni inyagbemhi wekhi irokhokho eyoli, wekhi eri e mie olole oyoli shi atete ukhomhi, wekhi obo. E ya te eghuli guale, e ya nu iKirisiti mheso ikpe

agbele.† ⁵ Egbo ni e kpole ni e ghuloo ea ke rote eghuli guale, ramhi ni ikpe agbele egho e ro gba. Onana o khi irote eghuli guale onodode. ⁶ Ikhivose ali ipfuase e khi eyi eni e mholi obo shi iguale onodode onana. Eghuli onuzi-eva oa mholi ekpabo shi egbo eghogho egbe, ama e ya khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eyi iKirisiti. E ya nu oli mheso ikpe agbele.

⁷ Ini eni ikpe agbele e gba se, a ya taghiye Okphaghiye owa ighumha oyoli-a. ⁸ O ya fie lasela ya di egbo ni e la ishishi nya na eke agbo, ikhi egbo ni a lu iGogi ali iMagogi, ni o ro ti we gbili shi okholi. Eri e bu abi ekhashe ni e la egele oke oniemi.‡ ⁹ Igho e to ogholi ya gbe eke agbo khia, e pfi gaso apfe eyi egbo eyi Eshinegba, eoli ni o nono egegbogbo. Ama erali e rote idane tiemhile ya tose we-a. ¹⁰ Oni etse ni o di we, a mu oli pfilo erali ilimhi iriere ni ofulu o la to kua yala. Ikhi ashini a pfi oni inyagbemhi ali omekeguele oyi egbholi lo. A ya la agho na we osoli agbogbo, no gbe no bi.

A ri eni e ghu-a gue ezoo

¹¹ Igho mhi me ukpokpomhi ukpekhomhi oghie opfopfo ali oni o shito o. Abi o shito egho, eke ali ukhui e kele-a, ea ke me ashikhoghoo la. ¹² Igho mhi me egbo ni e ghuloo, ghe oniemi, ali enikeke, e migha odalo oni ukpekhomhi oghie. Igho a khueghie ebe ni e bu-a. A gbo khueghie ebe olese-a ni o khi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agbogbo shi. A gue eni e ghu-a ezoo abi ikanya ni e gbe e li, abi a li keke we shi eni ebe.§ ¹³ Oke o kpa egbo ni e ghuloo shi o ku lasela. Eghuli, ali ilimhi, e khueghie unu-a kpa egbo ni e la elemhi we ku lasela. A gue ogegbogbo nya ezoo abi o li gbe. ¹⁴ Igho a pfi Eghuli, ali ilimhi lo uyele erali. Erali ilimhi iriere onana o khi eghuli onuzi-eva. ¹⁵ Onini eva oyoli oa da la oni ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agbogbo shi ne, eri a ya pfi oli pfilo oni erali ilimhi iriere.

21

IJerusalemu Onogbo

* **19:18** Li ze Ezik 39.17-20 † **19:20** Li ze Iro 13.1-18
Li ze Ezik 7.2; 38.2,9,15 § **20:12** Li ze iDan 7.9-10

* **20:2** Li ze Igbae 3.1 † **20:4** Li ze iDan 7.9,22 ‡ **20:8**

1 Igho mhi li me iloghie onogbo ali eke agbo onogbo. Iloghie onodode ali eke agbo onodode e she kala-a, igho li khi oke oniemi.* 2 Mhi me oni eoli ni o pfuase ikhi oni iJerusalemu onogbo khi o rote idane e tiemhile rote obo oyi Eshinegba, abi omueshi ni a khusese somhotse e ghi odo li.† 3 Igho mhi suo ukpokpomhi uruli khi o rote oni eghiele e lie, “A ghe khe! Eshinegba o ri apfe oyoli tiemhile deba egbo, eri o ke ya nu egbo ngeli kugbe, eni egbo e ya khi egbo eyoli, Eshinegba o ya nu we la kugbe.‡ 4 O ya shishi we amevie alo-a, eghuli o ke ya la o, wekhi eri a ke ke vie wekhi asha o ke ya ke to ogbo, irari khi emini edio e she dose.”§

5 Oni o shito oni ukpekhomhi oghie oo li, “Ghe khe, Mhi ri emhikpa a mele enegbo-a!” Igho oo, “Keke emhi enana shi eke irari khi ingmemhi ni a ri egbe e da ni e khi igesikia e khi.”

6 Oo mhe, “A she li oli. Mhemhe mhi Aafa ali Omega, mhemhe mhi khi igbaekele ni mhi khi ozukhomhi. Oni okiam e oo gbe, mhi ya rote oke ni oo chocho ame, ni o ri agbo a na ogbo na li da afue.* 7 Oni o da mu o le ne, o ya mholi ikhivose ona, ni, Mhemhe mhi ya khi Eshinegba oyoli, lolu o khi omimhe.† 8 Ama egbo ni e khi enulishi ali eni ea ya lama miesuo, ena angeli ichimhi ali egbugbeli, ali ena itsebo eni e mu imhese ogbho ali eni ega ikhumhi, ali e lo egbholi nya, okiemhi oyewe o ya khi erali ilimhi iriere ni ofulu la to kua yala. Onana khi eghuli onuzi-eva.”

9 A geni oghuo eni oshilua ni o mholi italabi ishilua ni e vo anasemhe ishilua ni e kpe ukhokho, o bhale ya lie mhe, “Bhale, mhi ya ri oni omueshi onogbo khas e, ni o khi ughue oni Omi Osumha.” 10 Elemhi oni ayemhe, oni a geni o tsua mhe nga ukhomhi ute oniemi ni o yagha, o remhe khas e oni Eoli-No-pfuase ikhi iJerusalemu, khi o rote idane te obo oyi Eshinegba a tiemhile.‡ 11 O ri ufumhi oyi Eshinegba ge nyanyanya. Ugemhi oyoli o li abi echeli ni o somhi otse ni a lu ijasipa ni o li abi ughegbe. 12 O mholi

ukpokpomhi ugbe ni o yagha ni o mholi ode inuekpe igbeva. Eni ode inuekpe, igeni ogbava e la o. Eni ode inuekpe igbeva ena a keke eva eyi edeli igbeva eyi iZireni shi o. 13 Ode inuekpe esese e la obo-ugbe enenene oyi oni ugbe. Ese e la ukiekie obini ovo o te e ngale oyoli, ese e la ukiekie obita, ese e la ukiekie ogobo, ese e li la ukiekie obini ovo o te e lo eko.§ 14 Oni ugbe ni o gase oni eoli o mholi eche irogbek e igbeva. Eni eche irogbek e ena, a keke eva eyi ighiusomhi na keke ogbava eyi oni Omi Osumha shi o.

15 Oni o nu mhe e ngme, o mholi ukpokpo ni a roo mhes e emhi ni o khi igolu ni o ro ya mhes e oni eoli ali eni ode inuekpe ali igbe eyoli.* 16 Oni eoli o ze abo igbe ene, ni iyagha ali inuata ali uemhi eyoli e li abizize. O mhes e oni eoli, o ya khi ikuku emhi ea la imali agbele ali egbhueshe ashi ishe (1,500), unuemhi ali uemhi eyi eni abo igbe ali iyagha eyoli e khi abizize. 17 Oni a geni o li mhes e ugbe oyoli, e ya khi ete-awe egbhuegbe. Abi awa lie mhes e eke. 18 Ugbe oyoli, eche ijasipa a ro ma li, oni eoli o khi egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe. 19 Irogbek e oyi igbe ni a ma gase oni eoli e ya khi eche ni e ghale ododa. Onodode o khi ijasipa, onuzi-eva o khi isafaya, onuzi-ese o khi ikalisedoni, onuzi-ene o khi emeradi, 20 onuzi-ishe o khi isadonizi, onuzi-esesa o khi ikaneliani, onuzi-ishilua o khi ikirisolati, onuzi-elele o khi iberili, onuzi-itali o khi itopazi, onuzi-igbe o khi ikirisopirazi, onuzi-igbaghuo o khi ijasiti, onuzi-igbeva o khi ametisiti. 21 Eni ode inuekpe igbeva e ya khi ifefe. Ode unuekpe ogbogbo a ri ufefe oyoli rielle oli. Ode agbala ni o la oni eoli, egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe a ro ku oli.†

22 Mhi aa me Owa ugamhi okhoghuo oni eoli, irari khi Eshinegba Onomhue Nofune nya ali Oni Omi Osumha wewe e khi Owa Ugamhi ni e la agho. 23 Oni eoli o ke mholi emini o ri ugemhi oyi ovo wekhi oyi uki ya li. Irari khi ugemhi oyi Eshinegba lolu o khi akpa ni o la agho, oni Omi Osumha o khi

* 21:1 Li ze Aza 65.17; 66.22; 2 iPit 3.13 † 21:2 Li ze Aza 52.1; 61.10; Iro 3.12 ‡ 21:3 Li ze Ezik 37.27; iLev 26.11,12 § 21:4 Li ze Aza 25.8; 35.10; 65.19 * 21:6 Li ze Aza 55.1 † 21:7 Li ze 2 iSam 7.14; Iwolo 89.26-27 ‡ 21:10 Li ze Ezik 40.2 § 21:13 Li ze Ezik 48.30-35 * 21:15 Li ze Ezik 40.3 † 21:21 Li ze Aza 54.11-12 ‡ 21:23 Li ze Aza 60.19-20 § 21:24 Li ze Aza 60.3

ákpá ni o la agho.‡ 24 Egbò na agbò nya e ya ri oni ákpá ke kia, ighie ni e la agbò e ya tsua epfue eyewe bhale agho. § 25 Ogbò ọa ya tigbe khukhu ode inuekpè ni e lo oni ẹoli le ghue, itobò khi ogbò ọa ya mē ẹliyosẹ agho. 26 A ya tsua epfue ali ufumhi eyi ishishi lo oni ẹoli le.* 27 Ama, emini e ri ichimhi e mu ọa ya tigbe lo agho le, wẹkhi ogbò ni ọọ gbe ikanya omama ali ni ọ riẹlẹ emhi ẹgbhue, sẹ khi ẹgbò ni eva oyewe o la ebe ni a kẹkẹ eva oyi eni e ya mholi agbò na agboagbò shi oyi oni Omi Osumha.†

22

Oke Amẹ Agbò

1 Igho ọ ri okẹ amẹ ni o ri agbò ọ na ogbò khasẹ mhe, okẹ ni o pfuasẹ abi ughegbe, ni o rọte ukpẹkhomhi Eghiele oyi Eshinẹgba ali oyi Omi Osumha tu u lasese.* 2 Oni okẹ o rọte iteva oyi oni ode agbala ni o la oni ẹoli. Ukiekie eve-eva oyi oni okẹ, ọọra ni o ri agbò ọ na ogbò e migha, ni o mọ idumhi igbeva ododa, ni ọọ mọ idumhi uki kpa. Ebe oyi oni ọọra a rọ ri ishishi ẹẹ ze.† 3 Emhikhoghuo ni Eshinẹgba ọ pfi unu na ọa ke ya la agho. Ama ukpẹkhomhi oghie oyi Eshinẹgba ali oyi Omi Osumha oyọli e ya la agho, eni ẹẹ ga eyọli e ya ke ga.‡ 4 E ya mē alo eyọli, ali eva oyọli o la wẹ alukpo. 5 Ẹliyosẹ ọa ke ya laọ. Ẹa mholi emini e ri ugemhi oyi ákpá ali ugemhi oyi ovọ ya li, irari khi Eshinẹgba Onomhue lolighuo ọ ya khi ákpá oyewe, e ya ke mhesẹ abi ighie agboagbò. § 6 Oni aḡeni ọọ mhe, “Eni ingmemhi enana, eni a ri egbe e da e khi, e gbo khi igesikia. Eshinẹgba Onomhue ni ọ ri ayemhe oyọli na emekẹguele, lolli ọ ghie aḡeni oyọli ọ ka rọkhasẹ eni ẹẹ ga eyọli, emini a ya mē ni ọa ke ya tẹse.”

Ijesu ọ ya bhale

7 “A ghe ii, mhi keḡe ya bhale! Ikhivose ọ khi na ogbò ni o ri ingmemhi imeguele ni e la ebe onana gbe akanya.”

8 Mhemhe iḡoni mhi suọ, ni mhi gbo mē emhi enana. Abi mhi rọ suọ, ni mhi rọ gbo

mē na, mhi de ya wugha ọni aḡeni ni ọ ri eni emhi enana khasẹ mhe awe ni mhi ga li. 9 Ama ọ gueye mhe, “Khi li igho, ọni ọọ ga nabi yeye ali onabi inyoghuo e emekẹguele, ali eni e ri ingme ni a kẹkẹ shi ebe onana gbe akanya mhi li khi. Ga Eshinẹgba!”

10 Ọọ mhe, “Khi khukhu ingmemhi imeguele ni e la ebe ona, irari khi oni eghẹghẹ ọ she ti ramhi. 11 Oni ọọ riẹlẹ onobe, ọ ke riẹlẹ tsee, ọni ọọ gbe ikanya ichimhi, ọ ke gbe tsee, ọni ọ guẹ a ngeli, ọ guẹ ke ngeli tsee, ọni ọ pfuasẹ, ọ pfuasẹ ke le tsee.”* 12 “A ghe ii, mhi keḡe ya bhale, mhi tsua ifata eyemhe, mhi ya fali ogbogbo ota abi ọ li gbe.† 13 Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega, Mhemhe mhi khi ọni Odode ali Okpukhokho, ni mhi khi Igbaekele ali Ukpese.‡

14 “Ikhivose ọ khi na egbò ni e pfue iwulu eyewe-a pfuasẹ, ni e mhue obọ shi ọọra ni o ri agbò a na ogbò, ali ini e ba mē asha rọte ode unuekpè ni o lo oni ẹoli, le lole. § 15 Ewa e la oolase oni ẹoli, ali eni e mu imhesẹ ogbho ali eni e li itsebo ali egbò ugbeli ali eni e ga ikhumhi ali eni e da nono ingme egbholi, ni e di egbò.

16 “Mhemhe iJesu mhi she ghie aḡeni oyemhe ọ ri otsẹle ona ghi e eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Mhemhe mhi khi Umhili ali Omiami iDefidi, Mhemhe mhi khi Ukpeta ni ọ ge eluzogbe.”*

17 Oni Ayemhe ali omueshi onogbo ọọ li, “Bhale!” Oni ọ suọ ona ọ li liẹ, “Bhale!” Oni okiamẹ ọọ gbe ọ bhale, ali onini o ghole o bhale ka da amẹ ni o ri agbò a na ogbò, afue afue.†

18 Mhi tse agua ye ogbò ni ọ suọ imeguele ni e la ebe ona. Ini ogbokhoghuo ọ khi ma ọ, Eshinẹgba ọ ya khi anasemhe ni a kẹkẹ shi ebe ona ma li agbò. 19 Ini ogbokhoghuo ọ rọte ingmemhi imeguele ni a kẹkẹ shi ebe onana rue pfi-a, Eshinẹgba ọ ya mie ọli okemhi ni ọ mholi shi ọọra ni o ri agbò a na ogbò, ali ashini a khi na li shi ẹoli ni o

* 21:26 Li zẹ Aza 60.11 † 21:27 Li zẹ Aza 52.1; Ezik 44.9 * 22:1 Li zẹ Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 22:2 Li zẹ Igbae 2.9; Ezik 47.12 ‡ 22:3 Li zẹ iZaka 14.11 § 22:5 Li zẹ Aza 60.19; iDan 7.18 * 22:11 Li zẹ iDan 12.10 † 22:12 Li zẹ Aza 40.10; 62.11; Iwolo 28.4; iJere 17.10 ‡ 22:13 Li zẹ Iro 1.8,17; 2.8; Aza 44.6; 48.12 § 22:14 Li zẹ Igbae 2.9; 3.22 * 22:16 Li zẹ Aza 11.1,10 † 22:17 Li zẹ Aza 55.1 ‡ 22:19 Li zẹ iDeut 4.2; 12.32

pfuase, ni a ngme ingme oyoli shi oni ebe onana.‡

²⁰ Oni o pfi ọtsẹle shi ebe onana, ọọ, “Igesikia lo, mhi kele ya bhale.”

Atse. IJesu Onomhuẹ bhale.

²¹ Okhale oyi iJesu Onomhuẹ o ka nu eni miesuọ nya la, Atse.